

T.C.
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
426 NUMARALI
(H.1302-1317/M.1885-1900)
SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİ
METİN ÇEVİRİSİ VE DEĞERLENDİRME

Tezi Hazırlayan
İsmail DUYGU

Tezi Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN

Tarih Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Ekim 2012
NEVŞEHİR

Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN danışmanlığında İsmail DUYGU tarafından hazırlanan “426 Numaralı(H. 1302-1317/M. 1885-1900)Siirt Şer‘iyye Sicili Metin Çevirisi ve Değerlendirme” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

.../.../2012

JÜRİ:

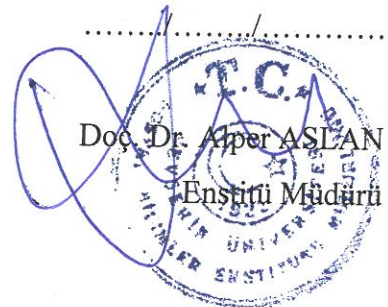
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN
Üye: Yrd. Doç. Dr. Metin Ziya KÖSE
Üye: Yrd. Doç. Dr. Mehmet HAZAR

[Handwritten signatures in blue ink]

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 19.09.2012 tarih ve 2012/247 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

[Handwritten signature in blue ink]
Doç. Dr. Alper ASLAN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Tarihimize ait kaynaklar arasında Şer'iyeye sicilleri ön sırada gelen kaynaklardan biridir. Osmanlı Devleti tarihinin birinci el yazılı kaynakları arasında Şer'iyeye sicilleri, ya da bir başka isimlendirme olan şer'î mahkeme kayıtlarının ayrı bir önemi vardır. Bu mahkeme kayıtları, yerel farklılıkları ve genel tespitleri ortaya koymaları bakımından önem arz eder. Bu kayıtlar, dönemle çağdaş olmaları açısından da birinci el kaynak hüviyetindedirler. Şer'iyeye sicilleri ait olduğu dönemin sosyal ve ekonomik hayatı hakkında genel olarak malumat vermelerinin yanında, ait olduğu şehrin tarihi ve devletin işleyişi açısından da önem arz etmektedir. Şer'iyeye sicilleri diğer yandan kasaba, kaza, sancak gibi yerleşim birimlerinin idari, mali, sosyal ve kültürel yönleri aydınlatma açısından da zengin bilgiler içerirler.

Şer'iyeye sicil defterlerinde, Şer'iyeye mahkemelerinin kayıtları, payitahttan gönderilen emir ve fermanlar, maruzlar gibi dönemin iktisadi, idari, hukuki, sosyal ve kültürel yönlerini günümüze taşıyabilecek belgeler bulunmaktadır. O günkü yaşamda meydana gelen olayları günümüze taşıyarak bizleri bilgi sahibi yapmaktadır.

Konumuz olan 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili (Hicri 1302-1317/Miladi 1885-1900) tarihlerini kapsamaktadır. Siirt'e ait olan toplam defter sayısının on altı olduğu bilinmektedir. Çalışmamıza kadar Siirt Şer'iyeye Sicilleri ile ilgili iki tane araştırma yapılmıştır. Çalışmamız yapılan ilk araştırmalardan birisi olması açısından ayrı bir önem arz etmektedir. Dönemin kültürel, içtimai, ekonomik ve idari yönlerine ışık tutmakta, tarihi geçmişe ilgi duyan diğer insanlara orijinal bilgiler ışığında bilgi sunmaktadır.

426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili 82 varak, 164 sayfadan oluşmaktadır. Çalışmamızda sicil kayıtlarındaki hükümlerin genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. Değerlendirme tamamen defterde yer alan bilgiler doğrultusunda yapılmıştır. Değerlendirmemiz sırasında o dönemdeki mahalle, köy ve kaza isimlerinin adlarını, kişilerin kullanmış oldukları lakaplar, müslim ve gayri müslimlerin kullanmış oldukları erkek ve kadın isimleri, vakıflar, aşiret isimleri ve yaşadıkları bölgeler, geçimlerini sağladıkları

meslekler gibi bilgilere rastladık. Bu bilgileri sıralama halinde değerlendirmeye tabi tuttuk.

Çalışmam sırasında yardım ve desteklerinden istifade ettiğim ve yakın ilgilerini gördüğüm değerli dostum, hocam ve tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN'a, şükranlarımı sunarım.

İsmail DUYGU

426 NUMARALI (H. 1302-1317/M. 1885-1900) SİİRT ŞER'İYYE SİCİLİ METİN ÇEVİRİSİ VE DEĞERLENDİRME

İsmail DUYGU

ÖZET

Tezimizin kaynağını oluşturan Şer'iyeye Sicili, Osmanlı Devleti tarihi'nin sosyal, siyasî, iktisadî, askerî, coğrafi, hukukî ve kültürel yönlerini ortaya koyan önemli kaynaklarından biridir. Şer'iyeye Sicili diğer adıyla mahkeme kayıtları, yerel farklılıkları ve genel tespitleri ortaya koymaları bakımından önem arz eder ve tarihi araştırmalarda yeni ufuklar ve kazanımlar sunar. Şer'iyeye sicilleri şehir tarihinin aydınlatılmasında büyük önem taşıdıkları gibi şehrin Sosyo-ekonomik ve kültürel dokusundan esintiler günümüze taşır. Çalışmamızda Siirt'in iktisadî, içtimaî, idarî yönlerini kapsamış olduğu dönemi, sağladığımız veriler içinde ortaya koymaya çalıştık. Siirt iline ait olan 426 numaralı defterin metin çevirisi ve değerlendirmesini yaptık. Şer'iyeye sicil defteri (Hicri 1302-1317/Miladi 1885-1900) tarihleri arasını kapsamakta ve defterimizdeki kayıtlar sadece vekalet kayıtlarını içermektedir. Siirt hakkında özellikle tarih araştırmacılarına kapsadığı yıllara ilişkin önemli bir kaynak niteliğinde bir çalışma örneğidir.

Anahtar Kelimeler: Vekalet, Siirt, Şer'iyeye Sicili, Osmanlı, Miras, Tereke, Mahkeme Kayıtları.

**426 NUMBER (H. 1302-1317/G. 1885-1900) SIİRT COURT REGISTRIES-
TRANSCRIPTION AND EVALUATION**

İsmail DUYGU

ABSTRACT

Shar'iyah registry which is the source of our thesis, is one of the most important sources that reveals, social, political, economic, military, geographical, legal and cultural aspects of the history of Ottoman empire. Shar'iyah also known as court records, is important, because it presents achievements and new horizons in historical researches by demonstrating the local differences and overall determinations. As they carry great importance to elucidate the history of the city, Şeriyye registers are inspired by today with sosyo-economic and cultural texture. In this work we tried to reveal the period which covers parts; economic, social, administrative aspects of Siirt with our supplied datas. We made the text translation and assessment of number 426 book which belongs to Siirt city Shar'iyah registry book covers the dates (Hijri 1302-1317/Gregorian 1885-1900) and the registries in the book include only proxy topics. It is like a source of work sample, especially for history researchers , about Siirt and the years it covered.

Key Words: Proxy, Siirt, Shar'iyah registry, Ottoman, In heritage, Estate, Court records.

VI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	IV
ABSTRACT.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
KISALTMALAR.....	IX
TABLolar LİSTESİ.....	X

GİRİŞ

1. Sosyo-Ekonomik ve Siyasi Tarihimizin Bir Kaynağı Olarak Şer‘iyye Sicilleri.....	2
1.1. Tanımı, İçeriği Ve Belge Çeşitleri.....	2
1.2. Önemi.....	5
2. Tezin Konusu.....	6
3. Tezin Amacı Ve Önemi.....	7

I. BÖLÜM

1. SİİRT TARİHİ.....	8
1.1. Eski Çağlarda Siirt	8
1.2. İslamiyet Döneminde Siirt.....	10
1.3. Osmanlı Devleti Döneminde Siirt.....	11
2. SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLLERİ VE 426 NUMARALI SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİ.....	13
2.1. Siirt Şer‘iyye Sicillerinin Genel Durumu.....	13
2.2. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili.....	15
3. 426 NUMARALI SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİ’NDE TAKİP EDİLEN ÇEVİRİ VE İMLA YÖNTEMİ İLE BELGE ÖZETLERİ.....	17
3.1. Metin Çevirisinde Takip Edilen İmla Yöntemi.....	17

VII

3.2. Belge Özetlerinde Takip Edilen Usûl	19
3.3. Belge Özetleri.....	19

II. BÖLÜM

METİN ÇEVİRİSİ.....	117
---------------------	-----

III. BÖLÜM

426 NUMARALI SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	542
--	-----

1. İDARİ DURUM.....	542
---------------------	-----

1.1. Mahalleler.....	543
----------------------	-----

1.2. Nahiye ve Köyler.....	548
----------------------------	-----

1.3. Siirt Sancağı Dışında Adı Geçen Yer İsimleri.....	557
--	-----

2.SOSYAL DURUM.....	561
---------------------	-----

2.1. Görevliler.....	561
----------------------	-----

2.2. Meslekler.....	576
---------------------	-----

2.3. Askeri Görevliler.....	581
-----------------------------	-----

2.4. Vekil Tayin Edilenler.....	588
---------------------------------	-----

2.5. Vakıflar.....	598
--------------------	-----

2.6. Aşiretler.....	599
---------------------	-----

3. SOSYAL YAŞAM.....	600
----------------------	-----

3.1. İsimler.....	600
-------------------	-----

3.1.1. Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri.....	601
--	-----

3.1.2. Gayri Müslim (Ermeni) Erkek ve Kadın İsimleri.....	606
---	-----

3.1.3. Gayri Müslim (Keldani) Erkek ve Kadın İsimleri.....	611
--	-----

3.1.4. Gayri Müslim (Protestan) Erkek ve Kadın İsimleri.....	614
--	-----

3.1.5. Gayri Müslim (Süryani) Erkek İsimleri.....	615
---	-----

VIII

3.1.6. Yezidi Erkek ve Kadın İsimleri.....	616
3.2. Lakaplar.....	617
4. VEKALET TÜRLERİ	621
5. VEKALET TÜRLERİ GRAFİĞİ.....	626

SONUÇ

SONUÇ.....	627
EKLER.....	633
BİBLİYOGRAFYA.....	643
ÖZGEÇMİŞ.....	646

KISALTMALAR

- a.g.e. : Adı geçen eser
- a.g.m. : Adı geçen makale
- a.g.t. : Adı geçen tez
- C. : Cilt
- D.İ.A. : Diyanet İslam Ansiklopedisi
- Ed. : Editör
- H. : Hicri
- İ.A. : İslam Ansiklopedisi
- M. : Miladi
- OSAV : Osmanlı Araştırmaları Vakfı
- s. : Sayfa
- S.Ş.S. : Siirt Şer‘iyye Sicili
- Sy. : Sayı
- T.D.V. : Türkiye Diyanet Vakfı
- T.D.V.İ.A : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
- TDAV : Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı
- TTK : Türk Tarih Kurumu
- v.b. : Ve benzeri
- Yay. :Yayinevi/Yayınları

TABLOLAR LİSTESİ

Sıra No	Tablo Adı	Sayfa No
1	Tablo 1: 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen mahalle isimleri	543
2	Tablo 2: 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen köy isimleri	548
3	Tablo 3. 426 Numaralı Siirt Şeri'yye Sicili'nde Siirt Sancağı dışında adı geçen yer isimleri	557
4	Tablo 4. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde ismi geçen görevliler	561
5	Tablo 5. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde adı geçen meslekler	576
6	Tablo 6. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde adı geçen askeri görevliler	581
7	Tablo 7. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre vekil tayin edilenler	588
8	Tablo 8. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre vakıflar	598
9	Tablo 9. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre aşiretler	599
10	Tablo 10. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen Müslüman erkek ve kadın İsimleri	601
11	Tablo 11. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Ermeni) erkek ve kadın isimleri	606
12	Tablo 12. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Keldani) erkek ve kadın isimleri	612
13	Tablo 13. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Protestan) erkek ve kadın isimleri	614
14	Tablo 14. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Süryani) erkek isimleri	615
15	Tablo 15. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen Yezidi erkek ve kadın isimleri	617
16	Tablo 16. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre lakaplar	617
17	Tablo 17. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Vekalet türleri	621
18	Tablo 18. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Vekalet Türleri Grafiği	626

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nden günümüze gelen çok sayıda kaynak türü vardır. Bu kaynaklar arasında en değerli ve kıymetli olanlardan biri de Şer'iyeye sicilleri'dir. Şer'iyeye sicilleri Osmanlı kadılarının mahkemelerde kayıt altına aldığı dava sonuçları ile mahkemeye intikal eden her türlü resmi yazıları kapsayan defterlere Şer'iyeye Sicili dendiği gibi kadı sicili, kadı defteri, Sicill-i mahfuz ya da sadece Sicil'de denilmektedir. Bir bölgenin, yörenin tarihi ile ilgili olarak araştırma yaparken pek çok bilinmeyenle karşılaşacağımız muhakkak ama bu bilinmeyenleri anlamada ve tarihi devirleri aydınlatmada belgelerin önemi kuşkusuzdur. Tarihçiler çalışmalarında yazılı bilgileri ve belgeleri öne çıkardıkları için Şer'iyeye sicili belgelerinin önemi tarih için gittikçe artmaktadır. Son dönem tarihi araştırmalara, yapılan tezlere ve yayınlanan tarihî içerikli kitaplara baktığımızda bu duruma şahit olabiliyoruz.

Şer'iyeye Sicillerinden kaleme alındığı bölge halkının, günlük hayatını, çarşılarını, mahalle ve köylerini, örf ve adetlerini, vakıflarını, aşiretlerini, hayat şartlarını, dini inançları ve isimleri gibi buna benzer çok değerli bilgileri elde etmek mümkündür. Şer'iyeye Sicilleri Osmanlı şehirlerinin sosyal tarihinin ortaya konmasında, şehir tarihi araştırmalarında katkısı büyük olan belgelerdir. Şer'iyeye Sicilleri özellikle şehir tarihçiliğinde askeri, kültürel, sosyal ve iktisadi yapı hakkında çok kıymetli bilgiler ihtiva etmektedir. Tarihi araştırmalarda birinci elden kaynak olarak kabul edilmekte olan bu vesikalar devlet kurumlarının işleyişiyle ilgili önemli veriler de sunmaktadır.

Yaşadığı devlet geleneğinden dolayı Türkiye, günümüze gelen arşivler bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Çok uzun bir dönemin bilgisini taşıyan Osmanlı Devleti'ne ait en zengin arşiv Türkiye'dedir.

İşte bu devasa arşivin içinde yer alan ve çalışmamıza konu edindiğimiz Hicri 1302-1317- Miladi 1885-1900 tarihli 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinin sayfalarının metin çevirisi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışma olarak bu konunun tercih edilmesinin

nedeni ise; Siirt ili Şer'iyeye sicilleri ile ilgili düzenli, derli ve toplu bir çalışma ortaya koyma gayretidir.

1. SOSYO-EKONOMİK VE SİYASİ TARİHİMİZİN BİR KAYNAĞI OLARAK ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. Tanımı, İçeriği ve Belge Çeşitleri

Şer'iyeye sicili iki kelimededen oluşur. Birinci kelime olan “Şer'î”, Şer'iyeye, Şer'at-ı garraya mensûb ve müteallik veya muvâfık olandır. Kısacası Şer'atla ilgili yani Şer'ata uygun hüküm anlamına gelmektedir. İkinci kelime olan “Sicil” ise, sözlükte okumak, kaydetmek ve karar vermek demektir. Bu kelime terim anlamı olarak ise, Şer'î mahkemelerin tarih sırasıyla tutulan kayıtlarına verilen isimdir. İnsanlarla ilgili bütün hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtivâ eden deftere¹ diğer bir ifadeyle Şer'î mahkemelerde mahkemenin bilgisi dâhilinde tutulan ve resmî statü taşıyan her türlü kayıtların toplanmış olduğu defterlere yaygın adıyla “Şer'iyeye sicili” denilmektedir. Şer'iyeye sicillerine “kadı defterleri”, “mahkeme defterleri”, “defâtir-i şer'iyeye”, “zabıt defterleri” denildiği gibi kısaca “defter” de denilmekteydi.² Terim anlamı olarak ise; mehâkim-i şer'iyede kadılar tarafından yapılan yargılamalar sonucu verilen hükümlerin, hüccet, ilam, ma'ruz, mürâsele gibi kayıtların, merkezden gönderilen ferman, berat, buyruldu, kanun-nâme, tayin beratları, tezkire ve takrir gibi yazıların veya kadıların birbirleriyle ya da diğer mahallî idarecilerle yaptıkları her türlü yazışmaların kaydedildiği defterler manasına gelmektedir.³

Osmanlı Devleti'nin tesbit edilebilen, elimizdeki en eski şer'iyeye sicil kayıtları 1455 tarihli Bursa Şer'iyeye Sicilleri'dir. Dolayısıyla XV. asrın yarısında başlayarak

¹ Mehmet Sıddık Arvas, 298 Numaralı Şer'iyeye Sicili Defterine Göre Bitlis'in Ekonomik, Sosyal ve Dini Durumu, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2007, s. 1.

² Kenan Z. Taş, İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş ve diğerleri, 195 Nolu Mardin Şer'iyeye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul 2006, s. 7.

³ Mefail Hızlı, “Maddi Kültür Varlıklarımızın Onarımlarını Belirlemede Şer'iyeye Sicillerinin Rolü”, Taç Vakfı Yıllığı I, İstanbul 1991, s. 142.

Cumhuriyet'in kuruluşuna kadar yaklaşık 472 yıllık Türk kültür, medeniyet ve müesseseler tarihinin birinci elden kaynakları olan bu siciller elimizde bulunmaktadır.⁴

Şer'iyeye sicillerindeki kayıtların çoğunluğunu hüccetler teşkil etmektedir.⁵ Şer'iyeye sicillerine ait diğer belgeler ilamlar, vakfiyeler, maruzlar, müraseleler, tereke defterleri, emirler ve fermanlar, buyruhdular, tezkereler ve temessüklerdir.

Şer'iyeye sicillerinin mahkemece tutulup korunması hukuki bir ihtiyaçtan doğmuştur. Kadı, i'lâm ve hüccetlerin bir nüshasını hak sahiplerine verdiği için; evrak üzerinde sahtekârlık yapılması ihtimali ortaya çıkmıştır. Bu yüzden i'lâm ve hüccetleri ve bunlarla ilgili resmi yazıları kendi koruması altında olan defterlere kaydederek ihtiyaç halinde onlara başvurmuştur.⁶

XVII. asır öncesi defterlerin ebatları genellikle 27 x 9 ile 40 x 15cm arasında oldukları gözlenmektedir. Siciller genellikle çok sağlam, dayanıklı, parlak ve aharlı kâğıtlara yazılıp, yazı sitili ise çoğu zaman ta'lik kırması olmuştur. Yazıda kullanılmış olan mürekkep özel bir şekilde imal edilmiş olup siyahlığı ve parlaklığı bugün bile özelliğini hala muhafaza etmektedir. Defterlerin üzerinde genellikle kadınların ismini bulmak mümkündür.⁷

Şer'iyeye sicillerinde kullanılan dil, başlangıçta XVI. asrın sonlarına kadar Arapça iken zamanla neredeyse tamamen Türkçe'ye intikal etmiş olmasına rağmen; vakfiyeler, bazı tereke ve aile hukukuna ilişkin kayıtlar ve sicilleri tutan kadının göreve başlamasını gösteren kısımlar Arapça kaleme alınmışlardır. Ayrıca herhangi bir belge içinde de yer yer Arapça cümleler görülmektedir. Bazı sicillerin Rumca yazıldığı da vâkidir. Bu sicillerde kullanılan yazı çeşitleri rika kırması, divani gibi yazılardır. Söz konusu yazıların okunması günümüzde bir uzmanlık alanıdır.⁸

⁴ Ahmet Akgündüz, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukukî Tahlilleri*, C. I, Fey Vakfı Yayınları, İstanbul 1990, s. 17.

⁵ Ahmet Akgündüz, "*Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri*", Osmanlı, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 60.

⁶ Ahmet Akgündüz, a.g.m., s. 59.

⁷ Ahmet Akgündüz, a.ge., s. 18.

⁸ Fethi Gedikli, "*Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyeye Sicilleri*", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. 3, Sy. 5, 2005 s. 188-189.

Mahkemelerde mahkeme sonuçlarını sicillere yazma görevi “*mukayyid*” denilen görevlilere aitti. Mahkemeye intikal eden her türlü resmî yazı, belirli bir disiplin içinde bunlara kaydedilirdi. Mahallî konulara ilişkin olarak kadıların veya naiblerin verdiği kararları, sicillerin bir tarafına, merkezden gelen her türlü resmî yazılar ise öbür tarafına yazılırdı. Şer‘iyye sicillerinin içeriği çok geniş ve zengindir. Bunlar şahıs, aile, miras, borçlar, ticaret ve eşya ile vergi ve ceza davaları ile ilgili kayıtlardır ki, bunlar İslâm hukukunun başlıca konularını oluşturur. Merkezî hükümetin mahalli yöneticilerin (Beylerbeyi, Vali, Sancakbeyi, Mutasarrıf, Mütesellim vb.) idari birimlerdeki sorunlarını çözmek için yayınladıkları buyruklar ve bu yöneticilerin icraatlarının kayıtları da sicillerde yer alır.

XVII. yüzyıl sonlarından başlayarak sicillerde hüccetlerin yanında ilâmlar da yer almaya başlamıştır. Bir müddet sonra hüccetler için ayrı bir defter, ilâmlar için de ayrı bir defter tutulmaya başlanmıştır. Yine bu dönemde defterlerin içeriğinde de bir değişiklik olmuş, hüccet ve ilâmların dışında deftere ferman kaydetme usulü kaldırılmıştır.⁹

Şer‘iyye sicillerinin tetkiki, bize Osmanlı Devleti’nin şahsın hukuku, aile hukuku, miras hukuku, borçlar-eşya hukuku ile devletler hususi hukuku ile alakalı özel hukukun bütün dallarında; kamu hukukundan usul hukukunun tamamı, ceza hukukunun % 80’i, mali hukukunun çoğunluğu, devletler umumi, idare ve anayasa hukukunun ise genel esaslarında şer‘î hükümlerin esas alındığını göstermektedir.¹⁰

1.2. Önemi

Şer‘iyye sicilleri sosyal yaşam ile ilgili bütün hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, görevleri gereği tuttıkları çeşitli kayıtları içeren defterler şeklinde tarif edilmektedir. Kadıların devlet merkeziyle yaptıkları resmî yazışmaları, halkın şikâyet ve dileklerini, mahallî idarelere ait hukukî düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümler de sicil defterlerine kayıt edilmekteydi. Dolayısıyla Şer‘iyye sicilleri

⁹ M. Çağatay Uluçay, “*Manisa Şer'iyeye Sicillerine Dair Bir Araştırma*”, *Türkiyat Mecmuası*, Sy. 10, İstanbul 1953, s. 294.

¹⁰ Ahmet Akgündüz, a.g.e., s. 45.

incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari ve sosyal tarihi hakkında ortaya çıkarılamaz.¹¹

Bu defterler 15. yüzyılın ilk yarısından başlayarak 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar ki zaman dilimi içinde Osmanlı tarihi ve iktisadı ile siyasi, sosyal ve hukuki hayatını yakından ilgilendirmektedir. Bu özelliği ile Osmanlı kültür tarihinin temel kaynaklarının başında gelmektedirler.

Şer'îye sicillerindeki kayıtlar: *“Kadı tarafından verilen hükümler, herhangi bir hadiseyi, bir şahitliği, bir ikrarı, bir hibeyi, resmîyete rabtolunması istenen bir hususu zabtedenler, devlet merkezinden gelen bütün fermanlar, emirler ve tebliğler kadı tarafından tetkik olunup doğru oldukları tespit edildikten sonra deftere yazılanlar”* şeklinde sıralanabilir.

Defterler tutuluş tarzlarına göre üç kısma ayrılır: Tamamıyla bir mevzuya tahsis edilmiş olan defterler: Tereke, evamir, vekalet, vs. İki bölümde tutulan defterler: Umumiyetle bir tarafı mahalli olaylara (evlenme-boşanma, alacak-verecek, alım-satım, nafaka, vakıf, hibe, cürüm cinayet, şahitlik vb.) ait olup bu kısma “sicill-i mahfuz” denirdi. Diğer tarafı da merkezden gelen ferman, berat, buyruldu, izinname vb. gibi belgeleri ihtiva ederdi. Bu kısma da “*sicill-i mahfuz, defterlü*” adı verilirdi. Karışık olarak tutulan defterler: Kayıt sırasında herhangi bir intizama riayet edilmeyerek rastgele tutulmuştur. Merkezden gelen emirler ile diğer zabıtlar karışık olarak kaydedilmiştir. Ayrıca bazı defterler tutulurken tarih sırasına riayet edildiği gibi, bazılarında da belgelerin tarihlerine bakılmaksızın, rastgele bir biçimde değişik sayfalara kaydedilmiştir. Şer'îye sicillerinin ihtiva ettiği kayıtlar, konuları itibariyle genel olarak iki kısımda özetlenebilir:

a- Her çeşit dava zabıtlarıyla, mukavele, senet, satış, vakfiye, vekâlet, kefalet, vesayet, ıtk (köle azat etme), tereke ve taksim gibi fıkıh ilminin başlıca konularını teşkil eden şer'î mahkemelere dair resmi kayıtlar, narhlarla esnaf teftişine ait notlar.

¹¹ Abdülaziz Bayındır, “Osmanlı'da Yargının İşleyişi”, Osmanlı, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s.432.

b- Başta hükümdar olmak üzere her derecedeki büyük ve küçük makamlardan beylerbeylerine, sancakbeylerine, kadılara, müftülere, mütesellimlere, dizdarlara, defterdarlara, müderrislere, mütevellilere, voyvodalara, eminlere, altı bölük yerlerine, ayan-ı vilayet ve iş erlerine hitaben yazılan ferman, berat, divan tezkeresi, mektup, ruus, tezkire gibi resmi mahiyetteki emir ve yazı suretleri. Bunlardan başka ifta makamlarından alınan bazı fetva suretleri ile tayin emirlerine ve vazifeye mübaşeret kayıtlarına, yangın, sel, fırtına, zelzele, don, kar, dolu hadiselerine dair gelişigüzel yazılmış münferid notlara, sair yaratılışlı bazı kadı ve naiblerin azil ve nakil hallerinde ihtisaslarını anlatan orijinal şiirlere de rastlanmaktadır.¹²

Şer'îye sicilleri adlî kurumların tarihi açısından da önemli kaynaklardır. Kâdılık, nâiblik, muhızrlık, mübâşirlik, bostancıbaşılık, çavuşluk ve subaşılık gibi makamların hem idâri yapılarını, hem de gördüğü görevleri geniş şekilde Şer'îye sicillerinden öğrenebiliriz.¹³ Ayrıca fetva-kaza münasebetlerini de şer'îye sicilleri aracılığıyla izlemek mümkündür. Böylece “*müftü*” veya “*şeyhülislam*” yahut “*kenar müftüleri*”nce verilen fetvaların mahkeme kararlarına nasıl yansıdığı, hangi konularla ilgili fetva istendiği, fetva karşısında kadının durumunun ne olduğu hususlarında belirlemeler ve yorumlar yapma imkânına kavuşulabiliyoruz.¹⁴ Şer'îye sicilleri yerel tarih açısından verdiği bilgiler açısından da çok önemlidir. Günümüzdeki önemi de gittikçe artmaktadır.

2. Tezin Konusu

Tarihimize ait kaynaklar arasında Şer'îye sicilleri ön sırayı oluşturmaktadır. Sosyo-kültürel açıdan önemli bilgi ve kayıtlar içeren Osmanlı mahkeme kayıtları, geçmiş günümüze yansıtan kıymetli yazılı kaynaklardandır. Bu mahkeme kayıtları, yerel farklılıkları ve genel tespitleri ortaya koymaları bakımından önem arz eder. Bu kayıtlar, döneme yakın tarihte olmaları açısından da birinci el kaynak hüviyetindedirler. Şer'îye sicilleri ait olduğu dönemin sosyal ve ekonomik hayatı hakkında genel olarak malumat

¹² Kenan Z. Taş, İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş ve diğerleri, a.g.e., s. 7-8

¹³ Hadi Sofuoğlu, İslam Hukukunun Uygulanması Açısından Manisa Şer'îye Sicilleri, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2010, s. 78-79

¹⁴ Fethi Gedikli, a.g.m., s. 190-191.

vermelerinin yanında, ait olduğu şehrin tarihi ve devletin işleyişı açısından da önem arz etmektedir.

Siirt'e ait 16 kadı sicili arasından belirlediğimiz 426 Numaralı Şer'iyeye Sicili de, bu bağlamda değerlendirilerek dönemin siyasi, sosyo-kültürel ve ekonomik yapısı hakkında çıkarımlar yapılmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde bulunan 383 adet hüküm Osmanlı alfabesinden günümüz Latin kökenli Türkiye Türkçesi alfabesine aktarılmıştır. Bu belgeler özetlenerek ve belli bir plan dâhilinde tasnife tabi tutularak ve tablolaştırılarak değerlendirilmeye çalışılmıştır.

3. Tezin Amacı ve Önemi

Günümüze kadar Siirt Şer'iyeye Sicilleri ile ilgili araştırmalar diğere şehirlerimize oranla daha azdır. Yapılan çalışma, Siirt ilinin 1885-1900 dönemindeki siyasi, kültürel, sosyal, ekonomik, yönlerine ışık tutarak bunları günümüzde araştırma yapan bilim insanlarının hizmetine sunulmuştur.

Ayrıca H.1302-1317/M.1885-1900 tarihlerini kapsayan söz konusu defterden, Siirt'in idari ve fiziki taksimatıyla ilgili merkez kaza ve diğere kazaların nahiye, köy ve mahalle isimleri ile bazı yer isimlerini tespit etmek de mümkün olmuştur. Yörede yaşayan farklı dini özelliklere sahip dini topluluklar hakkında da bilgi sahibi olunarak, dini topluluklarla ilgili açıklamalar yapılmıştır. Bununla birlikte Siirt'te yaşayan ailelerin kökenleriyle ilgili kaynak hüviyetinde olacak bilgiler meraklılarına sunulmuştur. Görülen dava vekaletlerinin içerikleri ve hükümleri hakkında da bilgi sahibi olunmuştur. En önemlisi de Osmanlı Devleti'nde süregelen sosyal ve kültürel hayatın aydınlanmasına yönelik bir boşluğu dolduracaktır.

I.BÖLÜM

1. SİİRT TARİHİ

1.1. Eski Çağlarda Siirt

İlk önce Siirt isminin nereden geldiği ile ilgili değişik görüşlere bakalım. Şehrin adı gerek İslam kaynaklarında gerek batılı yazarlar arasında farklı şekillerde (İs'ird, Sîird, İs'irt, Siirt, Sâird, Seerd, Sert, Saert, Sört, Söörd, Sö'ört) kaydedilmiş olup günümüz Türkçe'sinde ise Siirt biçiminde yazılmaktadır. Osmanlı tahrir kayıtlarında Siird veya İs'ird imlasıyla belirtilir. Bu adın Keldanice'de “şehir” anlamındaki “keert” (kaa'rat) kelimesinden geldiğini kaydeden bazı kaynaklar varsa da¹⁵ Kadri Perk'in Cenup Doğu Anadolu tarihinde “*Sirt, Sert, Tiğramosert*”, Hüseyin Cahitin tarihinde “*Eserad*”¹⁶ olarak, Şemsettin Sami'nin Kamusu'l-Alâm adlı ünlü eserinde “*Siirt, Tiğrakert*” diye geçmektedir.¹⁷ Bazı tarih araştırmacıları Ermenilerin şehir anlamına gelen “Gerd” ekinin insan isimlerine eklediklerini belirterek “*Tigranogerta*” şehrinin şimdiki Siirt'in yerinde olduğunu iddia ederler. Bunların başında Macdonald Kinneir (1814) ve Shied (1836) gelir.¹⁸ Bazı tarihçiler Siirt adının Sami kökenli bir isim olduğunu¹⁹ iddia etmektedirler.

Siirt, Mezopotamya ve Anadolu uygarlıklarının kesiştiği bir alanda kurulmuştur. Bu yüzden kuzeyinde ve güneyinde ortaya çıkan uygarlıklar, yörenin kültürel gelişmesinde etkili olmuştur. Bölgenin dağlık oluşu ve ulaşım imkanlarının yetersizliği, gelişmiş

¹⁵ Metin Tuncel, “*Siirt*”, T.D.V.İ.A., C. 37, T.D.V. Yay., İstanbul 2009, s. 173

¹⁶ Ömer Atalay, *Siirt Tarihi*, Çeltut Matbaası, İstanbul 1946, s. 9

¹⁷ Komisyon, *Siirt*, Erofset basım, İstanbul 2002, s. 15

¹⁸ *Siirt İl Yıllığı*, Siirt 1973, s. 1

¹⁹ Komisyon, a.g.e., s. 15

kentlerin kültür merkezlerinin ortaya çıkmasını engellemiştir.²⁰ Siirt'in kesin olarak ne zaman kurulduğuna dair bilgi yoktur. Güneydoğu Anadolu tarih öncesi araştırmaları karma projesi kapsamında, Siirt ilinde yapılan yüzey araştırmalarında Neolitik, Kalkolitik, Tunç ve Helenistik, Roma, Bizans-İslam ve Yakınçağı kapsayan dönemlere ait buluntular ortaya çıkarılmıştır.²¹

Siirt şehrinin teşekkül devrinde kimlerin elinde olduğu ve yönetiminde olduğu kesin olarak bilinmemektedir. Şehrin yer aldığı kısım da Sami kavimleri, Babil ve Asur İmparatorlukları Siirt'te egemenlik kurmuşlardır. Hurri ve Mitanni krallıklarının egemenlikleri ise 200 yıl kadar sürmüş ve daha sonra Urartu'ların eline geçen Siirt şehri ve yakın çevresi, M.Ö. VII. yy. da Perslerin istilasına uğramıştır. Yaklaşık 300 yıl kadar hüküm süren Persler'in egemenliğinden sonra, Büyük İskender yapmış olduğu seferler sonucu tüm Anadolu ile birlikte Siirt şehrini de kendi egemenliğine almıştır.²² Ancak İskender'in ölümüyle başlayan iktidar çatışmaları sonunda Siirt ve yöresi, Büyük İskenderin en güvendiği komutanı Selevkos'un yönetimine girmiştir.²³ Selevkos'un egemenliği uzun bir süre devam etti.

Bundan sonra yörede Orta Asya'dan gelip Hazar Denizi'nden güneye inen Partlar'ın egemenliği başladı.²⁴ Partlar ile Romalılar uzun süre karşılıklı olarak mücadele ettiler. Yöreyi etkileyen Roma-Part, Roma-Sasani savaşları, aynı zamanda iki dinin ve kültürün karşılaşması niteliğindedir.²⁵ Bu dönemde Siirt ve çevresinin Roma'luların etkisiyle Hıristiyanlaştığını ve durumun Zerdüştdinine bağlı olan Sasaniler tarafından çatışma nedeni olduğu, bunun da Doğu Anadolu topraklarının ikiye bölündüğünü görüyoruz. Sasaniler'in hakim olduğu bölgelerde kalan Siirt'te, Sasani hükümdarı Yazdigirt II.'nin Hıristiyanlar'a karşı giriştiği kısımlar yaşanırken, bölge bu kez de Bizans kilisesi ile Ermeni Gregoryen kilisesinin çatışmasına sahne oldu. Sonunda Arap ordularının 637'de

²⁰ Mustafa Uslu, İlköğretim Okulları İçin İlimiz ve Yöremiz Siirt, s. 8

²¹ Edi.: Hüseyin Arslan, Yüksek Ruhlar ve Aydınlar Yurdu Tillo, Posta Basım, İstanbul 2006, s.19

²² Nurettin Özgen, Sabri Karadoğan, "Siirt Şehrinin Kuruluşu ve Gelişimi" , Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 19, Sy. 2, Elazığ 2009, s. 65

²³ Komisyon, a.g.e., s. 23

²⁴ Komisyon, a.g.e., s. 23

²⁵ Siirt İl Yıllığı, Siirt 1998, s. 33

Sasaniler’i Kuzey Mezopotamya’da bozguna uğratması bölgedeki Sasani hakimiyetine son verdi.²⁶

1.2. İslamiyet Döneminde Siirt

639’da Elcezire’nin fethi için görevlendirilen İyas bin Ganem, Diyarbakır yöresinin İslam mücahitlerine açtığı zaman Siirt’te²⁷ aynı süreçten etkilenmiştir. M.S. 7. yüzyılın ikinci yarısında Halife Hz. Ömer zamanında Elcezire eyaletine bağlanmıştır.²⁸ Siirt, Müslümanların hakimiyeti döneminde eskiden beri tahkimi zayıf olduğu için Diyarbakır ve Hasankeyf’e bağlı olarak yönetildi. Burası Diyarbakır bölgesinin sınırını teşkil ediyordu. Nitekim bölgenin coğrafyasına hakim tarihçi İbn Şeddad, Siirt’i Diyarbakır bölgesinin son kalesi olarak sayar.²⁹ İlk olarak Siirt hakimliği’ne, sahabeden Hişam oğlu Hakem tayin olunmuştur. 661 yılında kurulan Emevi hilafeti, bölge ile birlikte Siirt’i de hâkimiyet altına almıştır. Siirt ve yöresi, Emevi Devleti’nin yıkılışına kadar Emeviler’de kalmış; daha sonra onların yerini alan Abbasiler’e geçmiştir. Siirt yöresi Abbasiler’den sonra belli süreler içinde Hamdani ve Mervani beyliklerinin idaresinde de kalmıştır. Dinsel bakımdan bölge ilkin önemli bir “*Harici*” merkeziydi. IX. yy.dan sonra Hanbeli ve Maliki mezhepleri, Mervanoğulları Dönemi’nde Şafilik, Türklerde Hanefilik yayılmaya başlamıştır.³⁰ Siirt 472’de (1079-80) Mervaniler’in hakimiyeti altında bulunuyordu. Sultan Melikşah 476’da (1083) Mervaniler’in hakimiyetindeki toprakları Fahrüddevlle İbn Cehir’e ikta edip onu bölgenin fethiyle görevlendirdi. Fahrüddevlle, Mervaniler’in elinde bulunan bütün toprakları ve Siirt’i ele geçirip Büyük Selçuklular adına hutbe okuttu (1085).³¹

Malazgirt Savaşı’ndan sonra Türkler Anadolu’ya yerleşmeye başlamış ve Büyük Selçuklu Devleti’nin isteği dışında küçük Türk devletçikleri kurulmuştur. Bu dönemde Siirt yöresi, Hasankeyf Artukluları’nın yönetimindeydi. Artuklular’a bağlı göçebe

²⁶ Komisyon, a.g.e., s. 27

²⁷ Edi.: Hüseyin Arslan, a.g.e., s.19

²⁸ Komisyon, Siirt’te Tespiti ve Tescili Yapılmayan Kültür Varlıkları, Siirt Valiliği Yayınları:4, Ankara 2003, s. 31

²⁹ Mehmet Azimli, “*İlk Fethinden Osmanlı’ya Siirt’in Siyasi Tarihi*”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 128

³⁰ Mehmet Mutlu, Siirt Mezar Taşları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 2006, s. 5

³¹ Metin Tuncel, a.g.m., s. 173

Türkmenler yöreye yerleşmiş, Artuklu beyleri ve askerleri, kentlerde Türkleşmenin çekirdeğini oluşturmuşlardır.³² Siirt Artuklular'dan sonra Zengiler'in eline geçti. Celaleddin Harzemşah Moğollara yenilince batıya doğru kaçtı. Moğollar onu takip maksadı ile Amid ve çevresine saldırarak bütün etrafını; Erzen, Meyyafarikin şehirlerini yağmalayıp oradan da Siirt üzerine ilerleyerek³³ şehri ele geçirerek yağmaladılar. Siirt daha sonraki tarihlerde Hülagu'nun oğlu Yeşmut tarafından yağmalanmıştır. XIII. Yüzyılda Moğol akınları sırasında şehir tahrip edilmişse de, kısa zamanda kalkınmış olmalı ki, Hadullah el-Müstevfi Siirt'i bol gelirli büyük bir belde olarak kaydeder.³⁴ İlhanlıların ve onların halefleri durumunda bulunan Celayirlilerin hakimiyetleri altına giren Siirt³⁵, Timur'un istilâsına uğramıştır. Akkoyunlular elinde iken 1500'de Safeviler tarafından ele geçirildi. Bu tarihten önce yani Timur'un geri çekilmesinden Safevîler eline düşmesine kadar geçen sürede Siirt ve Hısn Keyfâ, Eyyubîler hanedânına mensûb Malikânlar elinde bulunmaktaydı.³⁶ Safeviler'in Şii olması ve yörenin Sünni olması hasebiyle meydana gelen çatışmalar ve anlaşmazlıklar sonucunda; önde gelen alim İdris-i Bitlisî, Yavuz Sultan Selim'e mektup yazarak bağlılığını bildirdi ve kendilerine yardım edilmesini istedi. 1514 Çaldıran Savaşı'nın Osmanlı ordusu tarafından kazanılması üzerine Siirt kesin olarak Osmanlı Devleti hakimiyetine girdi. Artık Siirt ve çevresinde yüzyıllardır süregelen karışıklıklar sona eriyor, bölge halkı için yeni bir dönem başlıyordu.³⁷

1.3. Osmanlı Devleti Döneminde Siirt

Bölgenin Osmanlı egemenliğine geçmesinden sonra 4 Kasım 1515'te Diyarbekir Beylerbeyliği teşkil edilmiş ve Siirt de Diyarbekir'in sancağı durumuna getirilmiştir. 1548'de Van Beylerbeyliğinin tesisinden sonra 1575-1585 yılları arasında ve 1630'lu yıllarda kısa bir süre "Ocaklık" statüsünde Van eyaletine bağlanması dışında hemen

³² Siirt İl Yıllığı, Siirt 1995, s. 41

³³ Kazım Paydaş, "Selçuklular Döneminden Safeviler'e Ortaçağda Siirt ", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 137

³⁴ Siirt İl Yıllığı, Siirt 1967, s. 7

³⁵ Metin Tuncel, " Geçmişten Günümüze Siirt Şehri", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 28

³⁶ Hayrettin Savur, Siirt'in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900, 420 Nolu Siirt Şer'iyeye Sicil Defterine Göre), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010, s. 16

³⁷ Komisyon, a.g.e., s. 29,31

hemen tümüyle Diyarbekir eyaletine bağlı olmayı sürdürdüğünü söyleyebiliriz. Nitekim 1540, 1578-81 ve 1632 tarihli tahrir defterlerinde Siirt'in bir "liva" merkezi olarak merkezi Amid olan Diyarbekir eyaletine bağlı olduğu görülür. 1655'te yöreyi gezen Evliya Çelebi de, Siird'i Diyarbekir'in merkezden atama yapılan sancakları arasında saymaktadır.

Siirt yöresi, 19. yüzyılın son çeyreğine kadar Diyarbekir vilayeti/eyaletine bağlı olmayı sürdürmüştür. 1821 yılına ait verilerde Diyarbekir eyaletinin İs'ird kazası olarak kayıtlara geçer. Yine 1823 yılında Siird, Diyarbekir eyaletinin sayısı hayli kabarık olan sancaklarından biridir. Tanzimat'ın 1839'da ilanı ile birlikte idari yapılanmada önemli değişikliklere gidilmiştir.³⁸ Ama Siirt Diyarbekir eyaletine bağlı olarak kalmıştır. 1856 tarihli devlet salnamesinde bu eyaletin Diyarbekir, Mardin ve Siird sancaklarından oluştuğu ifade edilmektedir.³⁹ 1864'te çıkarılan Vilayet nizamnamesine göre Diyarbekir vilayetine bağlı Siirt sancağında merkezin yanı sıra Pervari (Bervade) ve Garzan adlarında kazalar bulunmaktaydı.⁴⁰ 1867 Vilayet nizamnamesi de, Siirt Liva'sının Diyarbekir vilayetine bağlı olduğunu göstermektedir.⁴¹ 1867 tarihli Vilayet nizamnamesine göre de Diyarbekir vilayetine bağlı Siird livasının Merkez Kaza, Pervari ve Garzan isiminde üç kazası; 1876 yılı sonlarında yayımlanan devlet salnamesinde ise, Siird sancağının Merkez Kaza, Eruh, Şirvan ve Rıdvan (günümüzde Batman'ın Beşiri ilçesinin Beşpınar bucağı) olmak üzere 4 kazası bulunmaktaydı.⁴² Diyarbekir vilayetinde ve Siird Livasında ilk belediye teşkilatı 1872 yılında kurulmuştur (üye ve bir katipten). İlk reis Hacı İsmail Efendi'dir.⁴³ 1892'de Diyarbakır Vilayeti'nden ayrılarak Bitlis'e bağlanan Siirt'in bu tarihte şehre bağlı merkezin yanı sıra Şirvan, Eruh, Pervari (Bervade) ve Garzan kazaları bulunmaktaydı.⁴⁴ 1908 yılı başlarında yayımlanan devlet salnamesine göre, Siirt sancağının Şirvan, Eruh, Pervari ve Garzan olmak üzere 4 kaza, 10 nahiye ve 678 köyü bulunmaktadır. Siirt'in bu idari

³⁸ Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, " 19. Yüzyıldan Günümüze Siirt İlinin İdari ve Demografik Yapısında Meydana Gelen Değişimler", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 621

³⁹ Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, a.g.m., s. 622

⁴⁰ Komisyon, a.g.e., s. 31

⁴¹ Cumhuriyet Kılıçoğlu, Her Yönüyle Siirt, Siirt 1992, s.20

⁴² Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, a.g.m., s. 622

⁴³ Mehmet Ali Yaşar, " 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Siirt (Osmanlı Devlet İstatistiklerine Göre)", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 165

⁴⁴ Komisyon, a.g.e., s. 31

yapısı Cumhuriyetin ilanına kadar sürmüştür, sadece 1918 yılında Şırnak bir kaza olarak Siirt'e bağlanmıştır.⁴⁵ Cumhuriyetin ilanından sonra Siirt'i bağımsız vilayet olarak görüyoruz.

Son söz olarak Siirt'in bilinen tarihi, M.Ö.3000-2000 yıllarına dayanmaktadır. Sami kavimleri, Babil ve Asur İmparatorlukları, Hurri ve Mitani krallıkları, Urartu, Persler, Büyük İskender'in yapmış olduğu seferler sonucunda⁴⁶ Anadolu ve Siirt etkilenmiştir. Fakat bu süreçte kültürel doku da meydana gelmiştir. Siirt'te geçmişte yaşayan millet ve dinleri düşündüğümüzde gerçek zenginliği keşfetmiş olacağımıza inanıyoruz.

2. SİİRT ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE 426 NOLU SİİRT ŞER'İYYE SİCİLİ

2.1. Siirt Şer'iyye Sicillerinin Genel Durumu

Siirt Şer'iyye Sicillerine Milli Kütüphane'de mikrofilm olarak ulaşılmıştır. Siirt iline ait toplam 16 adet defter bulunmaktadır. Bu defterlerden ilkinin başlangıç tarihi H.1263-1276 (M.1813-1818)'dir.⁴⁷ Sonuncu defterin tarihi ise H.1288-1292(M.1904-1908) yılları arasını kapsamaktadır.⁴⁸

Bu defterlerin geneline kapsanmış olduğu konular açısından baktığımız zaman içindeki konuların çoğunluğunu vekâlet, vasî tayini, askerî konular, miras taksimi, vakıf, mütevellî ve nâzır tayini, evlenme ve boşanma, nafaka talebi, harb-i umumi ve seferberlik zamanı gibi konuların oluşturduğu görülmektedir. Siirt'e ait olan sicillerden dört tanesi tamamen tereke kayıtlarıyla ilgilidir.

Sicilleri incelediğimiz zaman yazı tipinin "rik'a, rik'a kırması" olmakla beraber diğer yazı türlerinden bazılarında da rastlanılmaktadır. Defterlerde yazının çoğunlukla okunaklı olmasına karşın, bazı defterlerde ise yazının kötü yazılmasından veya

⁴⁵ Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, a.g.m., s. 623

⁴⁶ Nurettin Özgen, Kuruluş Yeri Bakımından Siirt Şehri ve Yakın Çevresinin Doğal ortam Özellikleri, Siirt Valiliği Yayınları:2, Ankara 2003, s. 157

⁴⁷ Ahmet Akgündüz, Şer'iyye Sicilleri, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yayınları, C.1, İstanbul 1988, s. 208.

⁴⁸ Ankara Milli Kütüphane'deki kutu numarasına göredir.

mürekkebin akmış olmasından dolayı okunmakta zorluk çekilmektedir. Ayrıca defterler tasnife tabi tutulurken bir araya getirmek için yapıştırılmış ve bu yapıştırma sonucu hüküm başları veya sonları kesik çıkmıştır. 426 numaralı Siirt Sicil defterinin 1885 ile 1900 yılları arasını kapsadığı görülmektedir. Defterde pul kullanımının (sahife:60/numara:128) başladığı görülmekte ve bunun yanında defterde derkenarlara rastlanılmaktadır.

Siirt Şer‘iyye Sicilleri ile ilgili yapılan ilk araştırma Naciye SUBAŞI tarafından “422 Numaralı Bitlis Şer‘iyye Sicillerine Göre Siirt”⁴⁹ adlı çalışmadır. İkinci olarak yapılan çalışma Hayrettin SAVUR tarafından “Siirt’in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900), 420 Nolu Siirt Şer‘iyye Sicil Defterine Göre”⁵⁰ adlı çalışmadır. Her iki tez de yüksek lisans çalışmasıdır. Hayrettin SAVUR tarafından yapılan çalışma 420 numaralı defterin 110 varaklık bölümün metin çevirisi yapılarak, içerisindeki belgeler kısaca özetlenmiştir. Siirt’in idari, siyasi ve mali yapısı teze ait olan (1312-1317 / 1894-1900) tarihler arası incelenmiştir. Ayrıca Siirt’in yapısal kültürü ile ilgili yapılan araştırmaya da yer verilmiştir. Savur’un yaptığı çalışma ile yaptığımız çalışma tarihsel olarak uyuşmaktadır.

Bizim yaptığımız çalışma da bu alanda içerik olarak Siirt’e ait olan bir Şer‘iyye Sicili’ni kapsayan ilk ciddi araştırmadır. Siirt iline ait olan 426 Numaralı Şer‘iyye Sicili’nin metin çevirisi ve değerlendirilmesi tarafımızdan yapılmıştır. Siirt Şer‘iyye Sicilleri üzerinde yapılan olan çalışmalar ile Osmanlı Devleti’nin özellikle Siirt’in askerî, idari, iktisadi, içtimai, dini, kültürel hayatı hakkında ilk elden bilgilere ulaşabilmemiz sağlanmış olacaktır ve yaptığımız çalışmayla da Siirt’e ait olan ilk elden bilgilere ulaşmamız sağlanmıştır.

⁴⁹ Naciye Subaşı, 422 Numaralı Bitlis Şer‘iyye Sicillerine Göre Siirt, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 1998.

⁵⁰ Hayrettin Savur, Siirt’in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900, 420 Nolu Siirt Şer‘iyye Sicil Defterine Göre), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.

2.2. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili

Yüksek Lisans tez konusu olarak ele aldığımız 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili, Ankara Milli Kütüphane’de bulunan mikro filmlerden fotokopi yoluyla çoğaltılarak temin edilmiştir. Ancak mikro filmlerdeki defter kayıtlarının bozuk çıkması üzerine Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Dr. Önder BAYIK Bey’in gayretiyle İstanbul’daki Osmanlı arşivinden fotoğraflanarak tarafıma iletilmiştir. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili 82 varak, 164 sayfadan oluşmaktadır. Tezimize konu olan Şer‘iyye Sicili (Hicrî 1302-1317/Miladî 1885-1900) yıllarını kapsamaktadır. Vekalet kayıtlarına tarih verilirken hem Hicri, hem de Rumî takvim kullanılmıştır. Sicilin tamamı görevliler tarafından numaralandırılmaya çalışılmıştır; ancak bazı hüküm numaraları farklı veya aynı sayfada tekrar verilmiştir.⁵¹ Bazı hükümler numaralanmamıştır.⁵² Çalışmamızı defterin sağ ve sol üst köşelerinde yer alan sahife numaralarını esas alarak yaptık. Belgelerin aralarına yerleştirilmiş olan 4 belgeyi ne olduğu anlaşılmadığı öncesi ve sonrasındaki belgelerle ilgisi olmadığı için metin çevirisinde yer verdik ancak sıralamadan ve değerlendirmeden çıkardık. Kalan belgeleri sayfa ve hüküm numarası olarak sıraladık. Toplamda 383 belgenin olduğunu gördük. Şer‘iyye Sicili 6 defterden oluşmaktadır ama defterler birbirinin devamıdır. Her defterin katibi ayrı, yazı stili ayrı ve kullanılan ifadelerde birbirinden farklılık arz etmektedir. 1. defterde 227 hüküm, 2. defterde 28 hüküm, 3. defterde 52 hüküm, 4. defterde 44 hüküm, 5. defterde 21 hüküm ve 6. defterde 11 hüküm toplam olarak 383 hükümden oluşmaktadır. 4. defterin başlangıcından itibaren “*Sûreti yazılmıştır*” diye kenarına veya altına ibare düşülmüştür.⁵³ Bazı hükümlerin kenarlarında yazılırken unutulmuş veya vekalet veren kişi tarafından eklenen derkenarlar mevcuttur. Derkenarların birçoğunun altında katib Yusuf Hayali’nin imzası mevcuttur.⁵⁴ Bu numaralandırılma düzenlemesinde takvim yılının değişikliği ve kadı ya da naibin değişmesinin etkili olduğu görülmektedir. Her değişimde mukayyid ve katibin değiştiğini yazı stilinden ve ifadelerden anlaşılmaktadır.

⁵¹ S.Ş.S., Sayfa:26, Numara:42/1ve 2; Sayfa:28, Numara:46/1ve 2; Sayfa:46, Numara:94/1ve 2; Sayfa:51 ve Sayfa:52; Numara:106, Sayfa:54 ve 55; Numara:112, Sayfa:71 ve 72; Numara:153; Sayfa:107 ve 108, Numara:136.

⁵² S.Ş.S., Sayfa:51, Numara:-; Sayfa:156, Numara:21’den sonraki 11 hükümde numara yoktur.

⁵³ S.Ş.S., Sayfa 109, Numara 38’de başlıyor ve Sayfa:122, Numara:37’de sona eriyor.

⁵⁴ S.Ş.S., Sayfa 116, Numara 18’deki örnek gibi.

Belgelerden 95. sayfa 211. hüküm, 109. sayfa 138. hüküm ve 129. sayfa 6. hüküm iptal edildiğine dair farklı açıklama kaydı düşülmüştür. Belgede aynı içerikte olan hükümlerde mevcuttur ancak vekaletin dava edilecek içeriği aynı ama vekil olarak görevlendirilenlerin farklı olduğu 16 tane hüküm vardır.⁵⁵ Vekilin olmadığı ama davanın tekrar görülmesinin istendiği vekalet kayıtları da mevcuttur.⁵⁶ Vekalet kayıtlarında vekilin azl edildiği⁵⁷ ve bir üst mahkemeye müracaat etmek için vekil tayin edilen vekaletnameler de vardır.⁵⁸ Defterde pul yapıştırılması sayfa 60, numara 128'den itibaren başlamıştır. Defterin sonuna kadar her belgeye pul yapıştırılmıştır ama sayfa 119, numara 25. hükümde “*Meşîhattan şeref-vürûd eden emîrnâme-i mahsûsası mûcebince pul veresinden müstesnâdır*” diye ibare düşülerek ve sayfa 123, numara 39 numaralı hüküm “*Şerefmürûr eden emir mûcebince meccânen verildi*” şeklinde ibare düşülerek pul yapıştırılmamıştır.⁵⁹

426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili defterinde bulunan tüm hükümler vekaletle ilişkindir. 383 belge olmasına rağmen içeriğini değerlendirirken 478 tane hüküm olarak ele aldık. 478 tane hükümü genel olarak 10 başlık altında inceledik. Vekaletleri şu şekilde sınıflandırdık: veraset vekaleti için 192 hüküm, alacak-verecek vekaleti için 61 hüküm, maaş talep vekaleti için 3 hüküm, evlilik vekaleti için 20 hüküm, vakıf vekaleti için 10 hüküm, müdafaa vekaleti için 38 hüküm, alım-satım vekaleti için 33 hüküm, tevkil vekaleti için 12 hüküm, itiraz vekaleti için 10 hüküm ve en son olarak dava vekaleti için 99 hüküm. Bu hükümlerin vekalet tablosu oluşturuldu. Hükümlerin sonunda müvekkil, vekil ve şahitlerin ayrıca mahkeme görevlilerinin mukayyid, aza, mübaşir, muhızır ve katibin adları ile birlikte mühürleri yer alırken, bazı hükümlerde bu görevlilerden bir kısmı yer almaktadır. Bu uygulamada bir sistematik yoktur yani görevlilerin belgeye şahitliğiyle ilgili olarak orada bulunan, olaya şahit olan tarafından imza edilmiştir. Bazı belgelerde iki mühür veya imza olması durumunu ise; defterde imza atılırken net silik olarak çıktığı için yeniden imzalanması veya mühürlenmesi olarak değerlendirdik.⁶⁰

⁵⁵ S.Ş.S., Sayfa 88, Numara 192 ve Sayfa 94, Numara 209'daki örnek gibi.

⁵⁶ S.Ş.S., Sayfa:85, Numara:185 ve Sayfa:125, Numara:47

⁵⁷ S.Ş.S., Sayfa 121, Numara 34'deki örnek gibi.

⁵⁸ S.Ş.S., Sayfa 106, Numara 134'deki örnek gibi.

⁵⁹ S.Ş.S., Sayfa 119, Numara 25 ve Sayfa 123, Numara 39.

⁶⁰ S.Ş.S., Sayfa 101, Numara 124 ve Sayfa 137, Numara 22.

426 Numaralı Şer‘iyye Sicilinin farklı yönlerinden bir diğeri, sadece bir vekalette şahsın malının evladı olmadığı için beytü’l-mâla kalacağından bahsedildiği görülmektedir.⁶¹ Diğer farklı bir dava vekaleti ise, babalarının ölümüne karşılık katillerinin “kıyas” isteğiyle cezalandırılmasına dair olan vekalettir.⁶² Defterde bazı hüküm sonlarında Arapça tarih düşülmüştür.⁶³ Diğer ilginç vekalet ise, vurularak kör edilen gözünün diyetini talep eden şahsın açacağı dava için verdiği vekalettir.⁶⁴ Vekaletlerden anlaşıldığı kadarıyla, üst mahkemeye gidileceği zaman; kaza mahkemelerinde görülen davalar için sancak merkezi olan Siirt, Siirt’te görülen davalar içinse ya davanın yenilenmesini talep etme ya da vilayet merkezi olan Bitlis istinaf mahkemesinde davanın tekrar görülmesinin talep edildiğini görmekteyiz. Davanın yenilenmesi için herhangi bir silsile izlenmediğini görülmektedir. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili defterinden çıkaracağımız önemli olarak gördüğümüz sonuçlar bunlardır.

3. 426 NUMARALI NEVŞEHİR ŞERİYYE SİCİLİ’NDE TAKİP EDİLEN ÇEVİRİ VE İMLA YÖNTEMİ İLE BELGE ÖZETLERİ

3.1. Metin Çevirisinde Takip Edilen Çeviri ve İmla Yöntemi

Metnin bugünkü alfabeye aktarılmasında, belgelerin daha rahat anlaşılabilmesi için basit transliterasyon usulü benimsenmiştir.

Buna göre;

- 1- Farsça ve Arapça kelimelerde uzatma işareti olarak (â, û, î) kullanılmıştır.
- 2- Oğul manasına gelen “bin” kelimesi, eğer orijinal yazılışında kelimenin başında “elif” harfi varsa (ibn-i), yoksa (bin) şeklinde yazılmıştır. Aynı şekilde bayanlar için eğer orijinal yazılışında kelimenin başında “elif” harfi varsa (ibnet-i), kızı manasına gelen “bint” kelimesi normal durumlarda (bint-i) şeklinde yazılmıştır.
- 3- Türkçe olup da “b” harfi ile biten kelimeler “p” harfi ile yazılmıştır. (olup, gelip, gidip, geçüp, dönüp vs.) gibi. Arapça kelimelerde özel isimlerde dahil olmak üzere sonu

⁶¹ S.Ş.S., Sayfa 99, Numara 117.

⁶² S.Ş.S., Sayfa 88, Numara 193.

⁶³ S.Ş.S., Sayfa 70, Numara 152.

⁶⁴ S.Ş.S., Sayfa 86, Numara 186.

"b" ile biten kelimeler olduğu gibi yazılmıştır. (Yakub gibi özel isimler ve merkeb, kâtib gibi cins isimler)

4- Türkçe olmayan kelimelerdeki “ayn” harfi (‘), hemze ise (‘) şeklinde gösterilmiştir.

5- Harf-i tarifli ay isimleri aynen transkribe edilmiştir. (Cemâziye’l-evvel, Zi’l-ka‘de, Zi’l-hicce, Rebî‘u’l-evvel) gibi.

6- Fotoğraf çekiminden veya defterin orijinalinden kaynaklanan hatalardan, ayrıca mürekkebin dağılması veya kâtibin yazı üzerinde yaptığı karalamadan ötürü; okunamayan kelimeler (...) şeklinde, okunuşunda emin olunamayanlar (?) şeklinde, kesik olan kelimeler (kesik) şeklinde ve kelimelerin aralarında bariz şekilde boşluk varsa (boş) şeklinde ifade edilerek gösterilmiştir.

7- Kısaltılmış tarihler köşeli parantez ile tamamlanmıştır. ([1]337; [1]926 gibi).

8- Terkip ve tamlamalarda özel isimler ve kurum isimleri büyük, diğerleri küçük; niteleme ekleri ise yine küçük yazılmıştır (Siird sancağı, Bitlis vilâyet-i celîlesi, Karakol mahallesi gibi).

9- Farsça tamlamalarda, tamlanandan sonra tire (-) konulmuş ve ardından ses uyumuna göre, (ı) veya (i) ilave edilmiş ve tamlamanın sonu sesli harfle bitenlerde ise ses uyumuna göre (yı) veya (yi) ilave edilmiştir.

10- İki eş anlamlı kelimeyi birbirine bağlayan (ve) metin çevirisinde ses uyumuna bakılmaksızın birebir çeviri yapılanlar olduğu gibi genel itibariyle aradaki ve bağlacını ses uyumuna dikkat ederek kullandıklarımızda olmutur. (Ahz u kabz, sulh u ibrâ gibi)

11- Arapça ve Türkçe yazıyla yazılan tarihlerde her bir rakam ayrı ayrı yazılmıştır (ihdâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf, bin üç yüz on bir).

12- Şahıs isimlerinden sonra gelen meslek, rütbe, hürmet veya lakap bildiren kelimeler büyük harfle başlatılmıştır (Hacı Ömer Ağa, Muhammed Efendi, Osman Bey, Hacı Mehmed Ağa gibi).

13- Millet, aşiret, boy, dil, din ve lehçe, isimleri büyük yazılmıştır (İslâm, Ermeni, Keldânî, Katolik, Protestan).

14- Yalnız sonlarında dal (ﺩ) harfi bulunan isimler aynı şekilde okunmuştur. Örneğin Ahmet ismi Ahmed şeklinde, Davut ismi Davud şeklinde okunarak yazılmıştır.

15- Şer‘iyye sicilinde bazı hükümlerde “Siirt Kazası”, bazı hükümlerde “Siirt Kasabası” şeklinde yazılmıştır. Metin çevirisinde hükümde yazdığı şekilde aynen aktarılmıştır. Yer isimleri yöresel araştırma yapıldıktan sonra yazıya aktarılmıştır.

16- Belge sonlarında tarafların imzası varsa (imza) şeklinde, parmak basmışlarsa (parmak) şeklinde belirtilmiştir.

3.2. Belge Özetlerinde Takip Edilen Usûl

Öncelikle belgelerin dikkatlice tekrar okuması yapılarak hata en aza indirgenmeye çalışılmış daha sonra belge özetleri çıkarılırken ortak bir standart belirlenmiş ve mümkün olduğu kadar teferruatlı bilgi verilmeye çalışılmış ama içeriği aşırı karışık olan belgeler kısa bir şekilde özetlenmiştir. Böylelikle Osmanlı Türkçesini okuyamayan araştırmacıların (tarihçi, edebiyatçı, sosyolog, hukukçu, iktisatçı, ilahiyatçı, arkeolog, sanat tarihçisi, yerle araştırmacılar vd.) belge özetlerinden yararlanarak çalışma yapmaları kolaylaştırılmaya çalışılmıştır. Sayılan araştırmacıların belgelerden nasıl ve ne şekilde yararlanacakları bilinmediği için en düzenli ve sade şekilde düzenlenmiş ve dikkatlice tablolaştırılmıştır. Meselâ belgelerde geçen erkek veya kadın şahıs isimleri onomastikle uğraşanların ilgisini çekebileceği gibi hem tarihçi ve sosyologların hem de ilahiyatçıların işine yarayabilir.

Vekalet belgelerinde aslen nereli olduğu, mahallesi, köyü ve memleketi, mesleği-görevi-statüsü, vekalet sebebi ve amacı, vekil olarak kimi tayin ettiği, vakıflarla ve aşiretlerle ilgili ayrıntılara dikkat edilmiştir. Bu ayrıntılar sınıflandırılarak düzenli bir şekilde tablolaştırılmıştır. Bu bağlamda yararlanacak araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

3.3. Belge Özetleri

Sahife : 1

Numara : 1

Siird'in Karakol mahallesi halkından iken Konya vilâyetine bağlı Ilgın kazâsında vefât eden jandarma çavuşundan Hamo'nun verâseti da'vâsında vekîl olarak Hacı Ali'nin yerine kardeşi Hacı Mustafa'nın, kardeşi olan Süleyman tarafından vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 1**Numara : 2**

Siird'e bağlı Halenze karyesi sakinlerinden Nâdire'nin babası Ömer'in terekesinden alacağı için Hamza'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 2**Numara : 3**

Siird'in Nazîf mahallesi sâkinlerinden Abdurrahman Ağa oğulları Hüsrev Efendi ve Mustafa Ağa'nın Diyarbekir mahallâtından Abdaldede mahallesinde bir bâb mülkün Keçeci esnafından Hasan Efendi'ye satışından sonra alacakları olan paranın tahsîli için Abdaldede mahallesinden Ahmed Ağa oğlu Hüsrev Ağazâde Mehmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 2**Numara : 4**

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken vefât eden Molla Abdullah oğlu Sarrac Hacı İbrahim'in zevcesi Rindo kızı Şehyân, kendi hissesinden verecek olduğu hissenin oğlu Abdulmecid'in vasîsi Ömer Ağa bin Molla Musa'ya verilmesi için kardeşi Sofî Hasan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 3**Numara : 5**

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkine Telgraf Müdürü Muhammed Tevfik Efendi'nin zevcesi Hayriye Hânım'ın annesi Züleyha Hânım'dan kalan yerin, bir hayır sahibi tarafından işgal edildiği için alacak hakkını geriye dönük olarak ödenmesi için açılacak da'vâya Der-i aliyye'de i'lâmât-ı hukûkiye icrâ mu'âvinlerinden Zihni Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 3**Numara : 6**

Siird'in Kassar mahallesi halkından olup vefât eden Yusuf oğlu Şakir'in verâsetinin oğlu Abdullah ve diğeri oğlu Hüseyin'in verâset da'vâsına, oğlu Abdullah'ın Muhammed Şerif'i vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 3

Numara : 7

Siird'in Karakol mahallesi halkından olup vefât eden Hüseyin oğlu Mustafa'nın verâsetinin zevcesi Havva oğlu Yunus ve annesi Hacer'e kaldığı ama kardeşi Hamid'in verese mallarına zorla el koyduğuna dâir açılan da'vâya zevcesi Havva'nın, annesi Nasre'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 4

Numara : 8

Siird'de yerleşik birinci taburunun üçüncü bölümü üsteğmeni Hüseyin Efendi'nin babası Ahmed'in kendilerini terk ederek vefâtından sonra verâsetinin toplanarak annesi Zeynep ve diğeri kız ve er karındaşları Muhammed ve Osman ve Mustafa ve Şerife'ye paylaştırılması için Harputlu Ali Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 4

Numara : 9

Siird'in Tillo karyesinde oturan Şirvanlı Behram Bey kızı Saliha Hâtun'un birâderi Cemil Bey tarafından Siird'de yerleşik otuz birinci alayın ikinci taburunun ikinci bölümünün birinci çavuşu Mevlüd'e nişanlandığı iddiâ olunmakta olan da'vâ için Şeyh Nureddin Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 5

Numara : 10

Siird'in Karakol mahallesi halkından olup Siird'de yerleşik otuz birinci alayın ikinci taburunun ikinci bölümünün birinci çavuşu Mevlüd'ün 'aleyhine açılan da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 5**Numara : 11**

Siird'e bağlı Tillo karyesinde sâkin Şeyh Memduh Efendi oğlu Şeyh Hamza Efendi tarafından Şeyh Memduh Efendi hazretlerinin tekyesine ait Serpir karyesinde bulunan vâkıf arazisini işleyen Karakol mahallesi halkından Hacı Abdullah Efendi'nin arâzî icâresini ödemediği için Şeyh Hamza Efendi'nin oğlu Şeyh Salih Efendi'nin da'vâ için vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 6**Numara : 12**

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Zilfi Hânım'ın verâsete ait hânedan hissesine düşeni vermekten kaçınan aynı mahallede sâkin Abdullah'a açtığı da'vâya Musa oğlu İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 6**Numara : 13**

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkine Aişe Hânım'ın zevce-i redîf sınıf-ı mukaddem binbaşısı müteveffâ Osman Efendi'nin terekesinden kendi hissesine düşeni almak için Siird mahkemesinde açtığı da'vâya oğlu Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 7**Numara : 14**

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkine Sittiye Hânım'ın babası İsmail'den kendi hissesine düşen mîrâs payının satışıyla gerekli mahallerde ilgilenmek üzere Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından Yakub'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 7**Numara : 15**

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Hayriye Hâtun'un babası Muhammed Ali Bey'den kendi hissesine düşen mîrâs payının belirlenmesi için annesi Fatıma Naile Hâtun'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 7

Numara : 16

Siird'in Holani mahallesinde sâkin Mîralay Muhammed Bey'in vefât eden eşi Sadiye Reşide Hânım'ın babasından kalan mîrâs hakkını kendisine ve velîleri olduğu kız kardeşleri Züleyha ve Feride Hânım'ın mîrâs haklarını Eytâm idâresi meclisine verilmek üzere makâm-ı sadâret çavuşlarından İsmail Hakkı'nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 8

Numara : 17

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkine Ümmügülsüm Hânım'ın Amasya'da babasından ve annesinden kendisine kalan mîrâs hissesini Darendeli Zeynel Ağa'ya sattığını alış verişin tamamlanması için Amasya'da sâkin Bakkâl Hacı Süleyman Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 8

Numara : 18

Siird'in Karakol mahallesinde sâkine Rindi Hâtun'un babasının vefâtıyla mîrâsdan kendi hissesini vermeyen kardeşleri ve annesine açtığı mîrâs da'vâsına Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 8

Numara : 19

Siird'in Meydan mahallesinde sâkine Sitti Hânım'ın babasının terekesinden alacağı olan parayı vermekten sakınan kardeşi Mahmud'a açtığı da'vâya Abdulğafur Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 9

Numara : 20

Siird'e bağlı Garzan kazâsı kurâsından Beykend karyesinde sâkin Ömer oğlu Hacı Ali'nin Aynsalib mahallesinde sâkin Musa'dan alacağı parayı ödememesi üzerine açacağı da'vâya Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 9

Numara : 21

Siird'in Karakol mahallesinde sâkine Saliha Hânım'ın üç re's esterlerini teslim etmekten kaçınan Halenze karyeli Nuro'dan şikâyetçi olacağı da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 10

Numara : 22

Siird'in Halenze karyesi halkından Şeyh Osman oğlu Nuro'nun hakkında açılan da'vâya kendisini temsilen Süveyka mahallesi halkından Seyfüddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 11

Numara : 23

Siird'de yerleşik olan asâkir-i şâhânenin ikinci taburun mülkiye doktorlarından Şükrü Efendi'nin memleketinde babasının vefâtından sonra verâsetten kendisine düşen miktarın yönetmesi için kardeşi İsmail Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 11

Numara : 24

Siird kazâsı kurâsından Fersaf karyesi halkından Cevahir Hânım'ın zevcesi Hasan Hüsni Efendi'nin ölümünden sonra ortaya çıkan ticâret da'vâlarında ve verâset da'vâsında vekâlet amacıyla Dersaadet da'vâ vekîllerinden Melkoban Aleksan Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 12**Numara : 25**

Siird'in Sûk mahallesi halkından, Aslen Garzan kazâsının Kadiyan karyesinden olan Şeyh Ali oğlu Şeyh Habib'in livâ-i mezkûrun müstahdem süvârî zabtiyegânından vefât eden Erzurumlu Ahmet Çavuş zimmetinde yüz doksan beş gurusu alacağını terekesinden alınmak üzere açılacak da'vâda vekîl olarak Hasan Efendi'yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 12**Numara : 26**

Siird'in Aynsalib mahallesi halkından Mahir Hânım vefât eden zevci Erzurumlu Ahmet Çavuş'un terekesinden hakkını ve zevci 'aleyhine açılmış da'vâda müdâfa'a için Behcet Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 13**Numara : 27**

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Gürcüli Fatıma Hâtun vefât eden zevci Hacı Hasan Ağa'nın terekesinden kendi ve oğullarının hisselerinin korunması ve zevcine açılmış olan da'vâyı müdâfa'a için Evrâk me'mûru Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 14**Numara : 28**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Aişe Hânım'ın eski zevcinden oğlu Fettâh'ın halkta olan alacağı için ve diğer da'vâlar için zevci Hacı Esad'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 14**Numara : 29**

Siird'in Holani mahallesinde dinlenmekte olan Bitlis Valisi Muhammed Reşid Paşa hazretlerinin vefât eden Kadri Bey'den alacağı için Selim Bey'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 15

Numara : 20

Siird'in Kassar mahallesi sâkinelerinden olup Aslen Şirvan kazâsı Gündkevir karyesinden olan Hanife Hâtun babasının vefâtından sonra kendi hissesine düşeni almak için açacağı da'vâda zevci Şahbaz bin Abbas Keççiği'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 15

Numara : 21

Dördüncü Ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayının Siird'de yerleşik dördüncü taburunun binbaşısı Halil Efendi ve üçüncü bölüğün teğmeni Ali Efendi hakkında Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde açılan da'vâ için dördüncü taburun kâtibi Erzincanlı Cevdet Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dâir hüküm.

Sahife : 16

Numara : 22

Siird'in Sor mahallesinde sâkine olan Ermeni milletinden Kumar ve Ferfur ve Şirini ve Kite'nin babaları İbrahim Kolo'nun vefâtından sonra kendilerine kalan verâsete erkek kardeşleri Babi'den dolayı haciz konulduğu için açılacak da'vâya Hacı Muhammed Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 16

Numara : 23

Siird'de yerleşik dördüncü Ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayının kâ'in makâmı izzetlü Abdülhamid Bey'in zevcesi Hadice Latife Hanım'dan boşanma işlemlerinin yapılması ve şahsına para ödenmemesi için açacağı da'vâya Hüseyin Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 17

Numara : 24

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından ve Garzan kazâsının nâib-i şer'îsi iken vefât eden Hâce Hüseyin Efendi'nin vârislerinin verâset için mahkemeye başvurmaları ve da'vâya vekîl olarak Yusuf Efendi'yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 17

Numara : 25

Siird'in Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden olan Züleyha Hânım, oğlu Muhammed Bey'in vefâtından sonra verasetinden hissesine düşecek olan hissesini almak için oğlu İbrahim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm ve Muhammed Bey'in zevcesi Hanife Hânım'ın da İbrahim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 18

Numara : 26

Siird'in Holani mahallesinde sâkine olan Mevhibe Hânım babasının vefâtından sonra Manastır vilâyet-i celîlesi mâl sandığından kendi adına bağlanan aylığı almak için annesi Nurşah Hânım'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 18

Numara : 27

Siird'de bulunan seksen altıncı Redif alayının üçüncü taburunun Kolağası Mustafa Ağa'nın vefât eden kardeşi Reşid Ağa'nın verasetinden hissesini almak için Vâ'izzâde Kazzâz Hacı Osman Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 18

Numara : 28

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından olan Hadice Hânım, vefât eden zevci Şeyh Mahmud oğlu Hasan Efendi'nin verasetinden hissesini almak için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 19**Numara : 29**

Aslen Siird'in Nazîf mahallesi halkından olup Diyarbekir'de ikâmet eden Şeyh Taha oğlu Abdurrezzak'ın borcu olduğu için Nazîf mahallesindeki malını satmak ve borcunu ödemek için İsa Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 20**Numara : 30**

Siird'de yerleşik olan dördüncü kolordu-yı hümâyûn ve redîf-i seksen altıncı alayının üçüncü tabur kâtibi olan Hacı Muhammed oğlu Hacı Şükrü Efendi'nin vefât eden eşinin verasetinden hissesini almak için Ömer İzzet Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 20**Numara : 31**

Aslen Dersaadet'ten olup Siird'de bulunan üçüncü jandarma taburunun Binbaşısı Kamil Bey oğlu İsmail Faik Bey'in Dersaadet'te sahip olduğu hânenin satışıyla ve devir teslimiyle ilgilenmek üzere kardeşi Daver Bey'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 21**Numara : 32**

Aslen Diyarbekir halkından olup muhârebede şehit olan Hacı Hafız Efendi oğlu Salih Efendi'nin verasetine ait malların kendilerine verilmesini isteyen zevcesi, oğlu ve kızının açacakları davaya Ahmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 21**Numara : 33**

Siird'de yerleşik olan dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının ikinci taburunun birinci bölüğü efrâdından Musa oğlu Osman'ın görevliyken öldürülmesi üzerine kâtillerini bulmak için zevcesi, annesi ve diğer varislerinin istekleri üzerine kardeşi İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 22

Numara : 34

Siird'de Reji İdâresi Müdüri Aleksiyân oğlu Has Kirkor'un memleketi Ma'mûratü'l-'azîz vilâyeti Eğin kazâsında bulunan annesi Martan'ın vefâtıyla verasetinden hissesine düşeni almak için Çörekoğlu Aleksiyân ve Melikon nâm kimesneleri vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 22

Numara : 35

Siird'in Karakol mahallesi halkından Hacı Kasım'ın oğulları Hacı Ahmed ve Hacı Muhammed Ağa'ların Siird bidâyet mahkemesinde Yasin oğlu İsa ile görülmekte olan muhâkeme için Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 23

Numara : 36

Siird sancağı Rıdvan kazâsı Bidâyet Mahkemesi A'zâsından Melkon Efendi, Rıdvan kazâsı zabıta memurluğunda iken alacağını tahsîl etmeden ölen Hacı Hamid Efendi'nin terekesinden alacağını tahsîl etmek için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 23

Numara : 37

Siird'in Nazîf mahallesi halkından olup Muhammed Ali Ağa'nın kızı Şirini'nin bir bâb hâne ve yanındaki arsasını satmak ve satış mu'âmelesini ta'kîb için Dellâl Yakub Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 24

Numara : 38

Siird'de yerleşik dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının dördüncü taburunun birinci bölüğünün altıncı onbaşı Mustafa oğlu Bedir memleketi Bitlis'te

babasından sonra kendilerine intikâl eden hissesinin satışı ve mu'âmelâtı için kardeşi Cihangir'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 24

Numara : 39

Siird'in Birzukak mahallesi halkından iken vefât eden Osman oğlu Hacı Yasin'in vefâtından sonra kızı Zülfi'nin babasının verasetinden hissesine düşeni almak için Hacı Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 25

Numara : 40

Siird'in Birzukak mahallesi halkından iken vefât eden Osman oğlu Hacı Yasin'in vefâtından sonra kızı Zülfi'nin açtığı da'vâya karşılık annesi Meryem'in da'vâda hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 25

Numara : 41

Siird sancağı Posta ve Telgraf Müdüri İbrahim Efendi'nin memleketi Erzurum'da şahitlerin huzûrunda aldığı hânenin, satın aldığı Ahmed Efendi tarafından teslim edilmediği ve kardeşine zorluk çıkarıldığı için açacağı da'vâya kardeşi Mustafa Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 26

Numara : 42-1

Siird'in Babüddarb halkından olup Hânîmi Hâtun babası Hacı Kasım oğlu Mevlüd'ün vefâtıyla 'amûcaları tarafından el konulduğunu iddiâ ettiği babasından mîrâs kalan malların kendilerine verilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 26

Numara : 42-2

Siird'in Karakol mahallesi halkından olan Hacı Muhammed Ağa'nın kardeşi Mevlüd'ün verasetinden dolayı açılan da'vâya oğlu Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 27

Numara : 43

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Zeyneb Hânım vefât eyleyen zevci Muharrem Ağa'nın Erzurum'da bulunan bir bâb hânedan kendi ve oğullarına düşen sehmin verilmesini, mümkün ise satılmasını mümkün değil ise icâresinin gönderilmesini istediği da'vâ için Siird Telgraf Müdîri İbrahim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 27

Numara : 44

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin olan Hacı Salih oğlu Heşo'nun Berho oğlu Yusuf'tan alacağı para için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 27

Numara : 45

Siird'de bulunan dördüncü ordu-yı hümâyûn dördüncü alayının dördüncü taburunun birinci bölük yüzbaşısı iken bundan daha önce vefât eden Muhammed Şerif Efendi'nin zevcesi Aişe Hânım'ın zevcinin terekesinden mehrini istemesi ayrıca zevci 'aleyhine açılmış olan alacak da'vâlarında hakkını müdâfa'a etmek üzere Mübâşir Ali Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 28

Numara : 46-1

Siird'in Ra's mahallesinde sâkin olan Seyyid Abdulğani'nin birâderi Ali ile müşterek iki bâb dükkânın satılması ve hissesine düşenin kendisine verilmesi için kardeşi Ali'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 28**Numara : 46-2**

Siird'in Beytil karyesinde sâkin olan İbrahim oğlu Ali ile Kanimiri karyesinde sâkin Osman oğlu Ahmed'in tarlalarına benim diye mülkiyet da'vâsı açan Abdal oğlu Hamdo'nun da'vâsına karşı haklarını savunmak için Diyarbekirli İsmail Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 28**Numara : 47**

Siird'in Karakol mahallesinde sâkin Hacı Abdullah Efendi Garzan kazâsı Beysatun karyesinin hâsılât-ı 'öşriyyesinden Beysatun karyesi Ermeni milletinden Hanna'nın zimmetinde olan zehâirden aldıklarını vermesi için açılacak da'vâ için Diyarbekirli Ağa Hüseyin Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 29**Numara : 48**

Siird'in Karakol mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Ağa'nın üç bâb hânede kendi hisseleri olduğunu iddiâ eden yeğeni Fethullah Efendi'nin açmış olduğu da'vâya müdâfa'a için oğlu Hasan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 29**Numara : 49**

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hacı İsmail oğlu Hacı Emin'in vefâtıyla Helvâcı İbrahim tarafından terekesine açılan alacak da'vâsı için oğulları küçük olduğu için vasîleri tarafından da'vâyı ve iddiaları müdâfa'a için Reşid Ağa'nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 29**Numara : 50**

Siird'in Halenze karyesi halkından iken vefât eden Hacı Abdulhadi oğlu Yusuf'un zevcesi Azime'nin zevcinin terekesinden hissesini talep etmesi sonucunda açılacak olan da'vâda Seyyid Hamza Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 30

Numara : 51

Siird'in Halenze karyesi halkından Kumri Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo'nun terekesinden hissesini terekeye mâlik kardeşi Fetho'dan almak için açacağı da'vâya zevci Esmero'yu vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 30

Numara : 52

Siird'in Halenze karyesi halkından Hacı Negmo oğlu Fethullah'ın kızkardeşi Kumri'nin 'aleyhine açtığı verâset da'vâsına müdâfa'a için Ömer'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 30

Numara : 53

Siird'in Verraz mahallesi halkından Şeyh Hattab Efendi 'aleyhine birâderi Molla Osman tarafından açılan irsiyyet da'vâsında hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 31

Numara : 54

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde misafir bulunan Aslen Cizreli olan Seyyid Mahmud Efendi'nin memleketi Cizre mahkemesinde alacak da'vâsından dolayı mahkemede 'aleyhine çıkan olumsuz karâra i'tirâz etmek için Mardin Bidâyet mahkemesine yapacağı i'tirâzi da'vâ için Keldani milletinden Şucazâde Nikola Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 31

Numara : 56

Siird'in Tillo karyesi halkından Şeyh Abdurrahman oğlu Şeyh Abdulhamid'in Rahine karyesinde bir kıt'a susuz tarla da'vâsında Erüh mahkemesinde 'aleyhine çıkan olumsuz

karâra i'tirâz etmek için Siird bidâyet mahkemesine yapacağı i'tirâzi da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 31

Numara : 57

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Seyyid Abdulal Efendi'nin Siird mâl sandığındaki me'âşlarının kendilerine verilmesini isteyen vârislerinin açacağı da'vâyâ Seyyid Ahmed Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dâir hüküm.

Sahife : 32

Numara : 58

Siird'in Eruh kazâsı Rahine karyesinden Hızno Hâtun bir kıt'a susuz tarla da'vâsında Eruh mahkemesinde 'aleyhine çıkan olumsuz karâra i'tirâz eden Şeyh Abdulhamid'in Siird bidâyet mahkemesine yapacağı i'tirâzi da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 32

Numara : 59

Siird'in Eruh kazâsı Rahine karyesinden Hızno Hâtun bir kıt'a susuz tarla da'vâsında Siird bidâyet mahkemesinde kendi hakkını müdâfa'a için vekîl olarak görevlendirdiği Hacı Muhammed Efendi'yi 'azl ederek yerine Mahmud Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 32

Numara : 60

Pervari kazâsı kurâsından Kerefan karyesi halkından Molla Muhammed, Feyzo, Ali, Süleyman ve İsmail nâm kimesneler mîrîyyece tebeyyün eden üç bin altı yüz altmış altı guruş borçlarını hazîneye ödemedikleri iddiâ edilmekte olan durum üzerine kendi haklarını müdâfa'a için da'vâ açmak üzere İsmail Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 33**Numara : 61**

Siird'e bağlı Bamerd kazâsı kurâsından Kanimiri karyesi halkından Ahmed, Ali, Reşid ve Sûfî Halef ile ğâ'ib olan Mahmud, Şemdin, Mahmud Halini, Amo ve Sadun'a intikâl eden Gözik karyesindeki susuz arâzîlerini zapt eden Abdal Keççiği oğlu Muhammed'i da'vâ etmek için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 33**Numara : 62**

Aslen Siird'li ancak Hasankeyf'de vefât eden Halilo oğlu Muhammed'in vârislerinden Hacı Musa'nın babasına ait Siird'de yeri bilinen bahçenin kendilerine teslîm edilmesi için açılacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 33**Numara : 63**

Siird'e bağlı Bamerd kazâsı kurâsından Kanimiri karyesi halkından İbrahim oğlu Reşid ile Halef, Muhammed ve Şemdin'e intikâl etmiş olan susuz arâzîyi zapt eden Abdal oğlu Hamdo'yu da'vâ etmek için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 34**Numara : 64**

Siird sancağı bağlıâtından Pervari kazâsı kurâsından Uzim karyesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Ermeni milletinden Epro, Berho, Manuk, Pedros, Seco, Martiros, Şahin, Ohan, Sihak, Agop ve Pedros nâm kimesneler altı sene evvel Bulanık kazâsından karyelerine dönerlerken Elikan 'aşîretinden Ali ile Berho ve yanındaki beş kişi tarafından paraları gasp edilen ve şikâyet üzerine Siird bidâyet mahkemesi veznesine teslîm olunan yüz 'aded mecîdiyeyi almak ve da'vâda haklarını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 34**Numara : 65**

Siird’de yerleşik olan dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının ikinci taburunun dördüncü bölük yüzbaşısı Abdullah Ağa evleneceği Erzurum’da sâkine Cevahir Hânım ile evlilik ‘akdinin yerine getirilmesinde vekîl olarak Hamza’yı görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 34

Numara : 67

Siird’in Birzukak mahallesinde sâkine Nasra Hânım sened ve hâricinde bin altı yüz guruş alacağı olduğu Şeyh İbrahim’den alacağını almak için da‘vâ açacağı için kendi adına Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 35

Numara : 68

Siird’in Babüddarb mahallesi halkından Hüseyin oğlu Mahmud Efendi ‘amûcasının bir hissesi kendisinin dört hissesi olan hânenin hazîne vekîli tarafından haciz konulması üzerine açılacak da‘vâ için Hacı Mustafa’nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 35

Numara : 69

Siird’in Karakol mahallesi halkından Abdulferid, Musa ve Rindi nâm kimesneler cedleri Hacı Ahmed’in verasetinden kendi haklarının Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa tarafından verilmediği üzere açılacak da‘vâ için Hacı Mustafa’nın vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 36

Numara : 70

Siird hapishanesinde vefât eden Çeto Ağa’nın hükûmet ma‘rifetiyle satılan iki re’s hayvân esmânından dolayı mâl sandığında istihkâkı olan bin yüz otuz guruşu vârisleri tarafından istendiği için açılacak da‘vâ için Mustafa’nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 36**Numara : 71**

Siird'in Hıyert karyesi halkından vefât eden Abdi Ağa'nın vârisleri Ayngöz denilen mezra'ayı zabt eden Deyrmirtas karyesi halkından ve Keldani milletinden İshak ve Garibo ve Kiso ve Kıs eş-Şug ve Siird'in Keldani milletinin Patrik Vekîli Keşiş Ermiya nâm kimesnelere Bitlis istînâf hukûk mahkemesinde açacakları da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 37**Numara : 72**

Siird'in Karakol mahallesinden Abdal oğlu Hamdo'nun bahçe muhakemesinde 'aleyhine sâdır olan da'vâya Bitlis vilayet-i istînâf hukûk mahkemesinde açacağı redd-i da'vâ için Hacı Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 37**Numara : 73**

Siird'in Süveyka mahallesinden vefât eden Sûfi Ali'nin verâseti üzerinde vârisleri anlaşamadığı için açılacak da'vâya Hafız Abdulmecid Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 38**Numara : 74**

Aslen Siird'in Kassar mahallesinden iken zevci Salih Ağa'nın Genç sancağında olmasından dolayı orada vefât eden Nigar Hânım'ın kız kardeşi Zarif Hânım terekesinden olan dört yüz sekiz guruşu almak için açacağı da'vâya Hafız Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 38**Numara : 75**

Aslen Diyarbekir'li olup Siird'in Holani mahallesinde sâkine Kamile Hânım'ın Hacı Emin ve Aziz Efendi'deki alacağı ayrıca Mahmud Efendi'den intikâl eden arâzînin

tapuca mu'âmelâtı için zevci Abdulmecid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 39

Numara : 76

Aslen Erzurum'lu olup Siird'de yaşayan Cevher Hânım zevci Abdullah Ağa'nın vefâtıyla terekesine mâlik olanlardan eşyâ ve hülliyyâtını mihr-i mü'eccel ve mu'accelini talep edeceği da'vâya Hacı Nuri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 39

Numara : 77

Şeyh el -Memduh tekyesi mütevellîsi Şeyh Hamza Efendi tekyeye âid bağı evkâftan ker'a demekle ma'rûf olan bahçenin su mecrâsını kendi bahçesine değıştiren Gorgisyan Mansur'a açılacak olan da'vâya şâhidler huzurunda Şeyh Tahir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 40

Numara : 78

Siird'in Tulik karyesi halkından Modo oğlu Bazid'in nikâhlı zevci Bendi Hâtun, Hüseyini karyeli Salih tarafından zorla kaçırılarak ifsad edildiğinden nikâhının sahîh olduğuna zorla kaçırıldığı için yapılan nikâhın fasid olduğuna ve kaçırana açacağı da'vâ için Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 40

Numara : 79

Siird'in Ra's mahallesi halkından olan Hacıye Ümneyi vefât eden zevci Hacı Ali'nin terekesinden mehrini ve alacağı olan otuz bin guruş parasını talep ettiği da'vâ için Mahmud Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 40

Numara : 80

Siird'in Verraz mahallesi halkından Keldani Katolik milletinden Şemmas Abuş veft olduktan sonra verasetinden haksız olarak kendi adına kayıt ettiren Fetho bin Şemmas Tomi daha sonra borcu olduğunu iddiâ ettiği Molla İsmail oğlu İbrahim'e devretmiş olduğu mâl ve dükkânların kendilerine âid olduğunu iddiâ eden varislerin açacağı da'vâ için 'ammileri Hace Cezo'yu vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 41

Numara : 81

Siird'e bağlı Hıyert karyesi halkından vefât eden Abdi Ağa'nın zabt edilen malını almak için vârislerinin Bitlis istînâf mahkemesinde açacağı da'vâ için Bitlis'de Nâzırzâde Tahir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 41

Numara : 82

Siird'e bağlı Deyrmırtas karyesi halkından Osmanlı Devleti'nin Keldani milletinden Kıs(?) eş-Şuh ve Kıso ve İshak ve Ğaribo nâm kimesnelerin haklarında Bitlis istînâf mahkemesinde açılan da'vâ için Bitlis'de Ermeni milletinden Badigan Mosis Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 41

Numara : 83

Siird'de bağlı Şirvan kazâsı beylerinden Aziz Bey, Salanto karyeli Hacı Ağa, Hormis karyeli Heşo ve Puli karyeli Selo nâm kimesneler 'aleyhinde Hazîne Vekîli Behcet Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde açılmış olan da'vâyâ müdâfa'a için Hacı Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 42

Numara : 84

Siird'e bağlı Halenze karyesi olup vefât eden Hacı Esad'ın verâsetinin zevcesi Hamami ve kızı Meryem tarafından hisselerine düşen haklarını almak için açılacak da'vâyâ Seyyid Ömer'i vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 42**Numara : 85**

Siird'e bağlı Garzan kazâsı Rıdvan nâhiyesi kurâsından Vasde karyesi Keldani milletinden Yusuf pederlerinin vefâtıyla kendilerine kalan mâlı satmak için müzâyede çıkarıldığı ancak gerçek değerinin altında satılacağı haber alarak satışın durdurulması ve hakkıyla satılması için açılacak da'vâya Rızkullah'ı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 43**Numara : 86**

Aslen Diyarbekir'li olup Siird'de Holani mahallesinde sâkine olan Rızka Hânım Siird redif-i sâni taburunun üsteğmenlerinden Ahmed Ağa'dan boşandığı için mehr ve hülliyyatını ayrıca kız kardeşi Azize'nin zimmetine geçirdiği annesi mallarından olan hakkını talep edeceği da'vâ için Cemil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 43**Numara : 87**

Siird'in Sor mahallesi halkından Süryani milletinden Hanna oğlu Yusuf Efendi'nin Keldani milletinden Yusuf ve Miho'nun alacağı olduğunu iddiâ ettiği Keldani milletinden Fereç Efendi'ye açacağı da'vâya vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 44**Numara : 88**

Aslen Muş Sefla mahallesinden olan Siird'de bulunan dördüncü ordu-yı hümayûn nizâmiyye otuz birinci alayının ikinci taburunun üçüncü bölük teğmeni bulunan Said Ağa kendisine âid olan bir bâb hânenin babası İskender'in mülkü sanılarak Muş sancağının reji dâiresi tarafından konulan haczin kaldırılması için açacağı da'vâya Molla Ahmed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 44

Numara : 89

Siird livâsı nâib-i sâbıkı Seyyid Muhammed Sabri Efendi meclis-i idâre-i livâ-i mezkûrun karârıyla Eytâm müdürlüğüne ta'yîn olunan mezkûr Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından Ahmed Efendi'nin yaptığı hatadan dolayı ödenecek nakdî cezanın kendi maaşından tamamının kesildiğini oysa diğer yarısını Eytâm müdürünün ödemesi gerektiğini belirtilen hatanın düzeltilmesi için açacağı da'vâya Seyyid Muhammed Enver Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 44

Numara : 90

Siird'in Garzan kazâsı kurâsından Hışhıs karyesi halkından Süryani milletinden Maksî Efrahim a'şâr bedelâtından ödemeleri gereken mikdârı kefaletin vardır diyerek el konularak tekrâr mültezim ve hazîne vekîli tarafından istenilen a'şâr için açacağı da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 45

Numara : 91

Aslen Bursa vilâyeti Bandırma kazâsı Edincik kasabası halkından ve dördüncü ordu-ya hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de yerleşik ikinci taburunun doktoru Hacı Şükrü Efendi Edincik kasabasında olan zeytin bahçesini satmak için ayrıca kardeşi İsmail Efendi'de alacağı için icâb ederse da'vâ açmak üzere Hacı Muhsin'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 45

Numara : 92

Siird'e bağlı Pervari kazâsı Hashir karyesi halkından müteveffâ Seco'nun eytâmının vasî-i mensûbları yine karye-i mezkûre halkından Sergis, eytâmın hakkında yedi yüz guruşu Müküslü Bakkal Faki Abdullah'a verdiğini ama geri alamadığı için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 45

Numara : 93

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkin Mahmud Efendi'nin zevcesi Hadice Hâtun Mahmud Efendi'den boşanma işleminin sona ermesi için ayrıca babasından kalan mâlını tasarrufta bulunan zevci Mahmud'dan kendisine verilmesini talep eden Hadice Hâtun açacağı da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 46

Numara : 94-1

Aslen Dersaadet halkından ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn yüz otuz dördüncü redîf alayının üçüncü Siird redîf-i sâni taburu binbaşısı olup mezkûr Siird'in Kassar mahallesinde sâkin Emin Bey, maaşından oğlu Muhammed Ziya Efendi'ye kesilen miktarın maaşından ödenmemesi için açacağı da'vâya Nuri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 46

Numara : 93

Şirvan Beylerinden Aziz Bey ve 'ammisi İsmail Bey'in tasarruf ve temellükümde olan Berhurek karyesine Sılokan 'aşîretinin Merçikan kabîlesinden Cihangir ve Cevher ve Osman Huri ve Faru ve arkadaşlarının ta'arruz etmekte olmaları ve ta'arruzdan men' edilmeleri için açılacak da'vâya Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 46

Numara : 94-2

Siird'e bağlı Eruh kazâsının Kabuk karyesi halkından Bapir oğlu Hacı Muhammed Bitlis dâhilinde Suzim karyesi halkından Katırcı Sofî İrfan'dan alacağı parayı vermediği için açacağı da'vâya İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 47

Numara : 95

Siird'in mahallesi halkından Bakırcı Hüseyin'in zevcesi Feride Hânım zevcesi Hüseyin'in kendisine zulüm ettiğini nafakasını vermediğini bakmadığını eğer bu şekilde devam ederse kendisini boşamasını istediği da'vâya Ali Çavuş'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 47

Numara : 96

Siird'in Sor mahallesinin Ermeni milletinden İsa Petros oğlu Yusuf'un zevcesi olan Habe'nin ölen önceki kocası Murad'dan olma çocukları Selmo ve Sirob ve Terzo'nun vasilerinin hıyânet ettiği yeni vasî ta'yînine gerek olduğu ayrıca Habe'nin Murad'ın verasetinden alacak hissesini talep ettiği da'vâ için zevci Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 48

Numara : 97

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından olup bundan daha önce vefât eden Osman oğlu Sarrac Abdullah'ın annesi Hadice Hâtun ve zevcesi Hanımı tarafından müteveffânın zimem-i nâsda olan alacaklarını ve terekesinin vârislerine pay edilmesini istedikleri da'vâya Abdurrahman'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 48

Numara : 98

Siird sancağına bağlı olan Hashir karyesi halkından Cevahir Hânım'ın Kablasi karyesinde pederinden mevrûs mâl iken A'taf karyesi halkından Kenan tarafından zarar verilen tarla için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 49

Numara : 99

Siird'e bağlı Lif karyesi halkından olup vefât eden dedesi İbrahim Bey'den kendilerine kalan tarlalara müdâhale ve ta'arruzda bulunan Civanikan karyesi halkından Selo, İsa,

Cebo, Ömer ve Hüseyin hakkında men'î ta'arruz için açacağı da'vâya Atike Hânım Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 49

Numara : 100

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkin Halenzeli Hacı Ömer oğlu Hacı Ahmed'in halkta olan a'şâr iltizâmından dolayı alacaklarını vermemekte muhâlefet edenlere açacağı da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 49

Numara : 101

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkin Esmâ Hâtun Diyarbakır mahallâtından Melik Ahmed mahallesinde hammâm-ı kebîr'de var olan hissesini tâlibine satmak ve sorun olursa da'vâ için Ahmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 50

Numara : 102

Siird'in Aynsalib mahallesi halkından Keldani milletinden Musa Gorgis oğlu Mansur Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhine idâme edilen da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 50

Numara : 103

Siird'e bağlı Civanikan karyesi halkından Selo oğlu Cebo, Ruşi nâm hâtunun 'aleyhine idâme ettiği arâzî da'vâsı için Hacı Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 50

Numara : 104

Siird'in Kassar mahallesi halkından Saliha Hânım vefât eden zevci Hacı Mustafa İskender oğlu Abdulmecid Efendi'nin terekesinden hissesini talep ettiği da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 51

Numara : 105

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından müteveffâ Abdurrezzak kızı Sultani nâm hâtun babasının terekesinden hissesini talep ettiği da'vâya Hafız Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 51

Numara : 106

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Bakkâl İbrahim oğlu Hacı Yusuf halkta olan alacağını vermeyenlere açacağı da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 51

Numara : -

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Purut milletinden Babi, Habi ve Nergis nâm kimesnelerin Maksî İspito'dan alacakları için açacakları da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 52

Numara : 106

Aslen Midyat kazâsı kurâsından Gerceviz karyesi halkından ve Keldani milletinden olup Siird'de Aynsalib mahallesinde müsâfireten sâkin olan Maksî Mihail oğlu Kıs İsa Aynsalib mahallesinde sâhib olduğu bir bâb hâneyi satmak ve işlemleri için Gorgis'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 52

Numara : 107

Siird'in Pervari kazâsında Hashir karyesi halkından Behram Ağa oğlu Mahmi Kablasi karyesinde annesinden kalan tarlasının mahkeme sonucu Hashir karyeli Ceho'ya mahkeme sonucu verilmesine i'tirâzen da'vânın tekrârlanması için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 53**Numara : 108**

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Purut milletinden Panus Mirzo oğlu Babi kardeşi Musa'nın vefâtıyla Siird çârşûsunda olan dükkânı sattığı Hüseyin ve Taha'nın parayı ödemesi gerekirken Hüseyin'in vefâtıyla terekesinden tahsîl edilerek Musa'nın vârislerine verilmesi için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 53**Numara : 109**

Diyarbakir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasının Halfe mahallesinde sâkin Hacı Seyyid Yasin oğlu Seyyid Mahmud'un Siird'de bulunan Ohan ve Şuto ve Şeyh Hüseyin ve Şeyh Süleyman nâm kimesnelerin zimmetlerinde olan alacaklarını tahsîl edilebilmesi için açılacak da'vâya Seyyid Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 54**Numara : 110**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Helvâcî İbrahim'in müteveffâ Hacı Emin Zito'nun veresesinde hamma da'vâsından dolayı mahkeme-i temyîzde tetkik olunmakta olan da'vâya Helvâcî İbrahim'in Bevvâb Ali Rıza Efendi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 54**Numara : 111**

Diyarbakir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasının Halfe mahallesinde sâkin Hacı Seyyid Yasin oğlu Seyyid Mahmud'un vekîli bulunan Seyyid Ali Efendi müvekkilinin hakkını korumak üzere alacaklarını tahsîl edilebilmesi için Siird'de bulunan Ohan ve Şuto ve Şeyh Hüseyin ve Şeyh Süleyman nâm kimesnelere açılacak da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 54**Numara : 112**

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Protestan milletinden Panus Mirzo oğlu Babi kardeşi Musa'nın vefâtıyla Siird çârşûsunda olan dükkânı satın aldığı Hüseyin'in vefâtıyla ya terekesinden tahsîl edilerek paranın ya da dükkânın Musa'nın vârislerine verilmesi için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 55**Numara : 112**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Destici Yusuf oğlu Agob ve Şeyh Halef mahallesinin Ermeni milletinden Harzum oğlu Musa nâm kimesneler Şeyh Halef mahallesinde satın aldıkları haneyi kendilerine teslim etmeyen Ermeni milletinden Mirzo oğulları Ezo ve Karapet ve Maksi Pagos'a açacakları da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 55**Numara : 113**

Siird'in Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi mütevellîsi olduğu Tillo karyesinde medfûn-ı hâk-i 'itirnâk olan Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine bağlı evkâfa ve zâtına mahkemelerde gerek lehine ve 'aleyhine olacak da'vâ ve muhâkemelerde kendi hukûkunu müdâfa'a için Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 56**Numara : 114**

Siird'in Şeyh Halef mahallesinden iken vefât eden Hacı İsmail oğlu Hacı Emin'in gerek Helvâcı İbrahim tarafından 'aleyhine açılan da'vâ ve gerek Tillo Karyeli Şeyh Hamid'in zimmetinde olan alacağının tahsîli için zevceleri Meryem ve Aişe ve büyük kızı Nasra tarafından müteveffânın kardeşi Hacı Receb'i da'vâ ve muhâkemelerde kendi hukûklarını müdâfa'a için vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 56

Numara : 115

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden müteveffâ Maksî el-Emir'in oğlu Mirzo'nun vârisleri Azo, Boğos, Babi, Kırmızı ve Aki'nin bir bâb hânedan dolayı Destici Yusuf tarafından 'aleyhlerine ikâme edilen da'vâda kendi hukûklarını müdâfa'a için Necib Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 56

Numara : 116

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Sergis oğulları İbrahim ve Edemo ve İsa ve Davud'un müteveffâ Abdulmecid Efendi'den satın aldıkları hânenin tahliye edilerek kendilerine teslîm edilmesi için açacakları da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 57

Numara : 117

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi halkından müteveffâ Emin Berşo oğlu Abdullah'ın zevcesi olup hâlen Tillo karyeli Şeyh Ali bin Şeyh Muhammed'in zevcesi Seyyid Abbas kızı Meryem vefât eden ilk zevci Abdullah'ın terekesinden hissesine düşen hakkını istemekte olduğu da'vâ için zevci Şeyh Ali'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 57

Numara : 118

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksî Boğos oğlu Maksî Ohan'ın Sergis'in vefâtıyla kendisine ödenmesi gereken borcu Serkis'in oğlu Melko kendi üzerine almıştır ama ödememesi hâlinde açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 58

Numara : 119

Siird'in Sor mahallesi halkından Seyyid Abdulğani oğlu Seyyid İbrahim'in Sor mahallesinde bir bâb mülk hânesinin Şeyh Esad mescidi vakfı mütevellîsi Abdulfettah Efendi tarafından vâkıf malıdır iddiâsı üzerine kendi mâlî olduğu isbâtı için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 58

Numara : 120

Siird'in Ra's mahallesi halkından olup bundan daha önce vefât eden Muhammed Emin Berşo'nun oğulları Babi ve Abdullah'ın vefâtıyla mâlları ortak olduğu için vârisleri tarafından terekelerinin paylaşılması için açılacak da'vâya Hüseyin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 58

Numara : 121

Siird'e bağlı Tulik karyeli Hasan ve Deyrğalib karyeli Yusuf kendilerine zarar ve ziyân veren Hüseyin karyeli Cihangir ve arkadaşları haklarında açtıkları da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 59

Numara : 122

Siird'in Nazîf mahallesi halkından olup bundan daha önce vefât eden Hacı Salih Efendi'nin zevcesi Zülfi Hâtun, hânelerinin pis suyunun komşuları Hafız Muhammed'in hânesine akmakta iken pis suyun hânesinden def'i için kazılan kanala Zülfi Hâtun i'tirâz etmekte olduğu da'vâ için Cemil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 59

Numara : 123

Siird'e bağlı Civanikan karyesi halkından İsa ve Abbas ve Hüseyin ve Murad nâm kimesneleri arâzî da'vâsından dolayı mahkemeye veren Busat karyeli Atike'nin mahkemeyi kazanması üzerine istînâfen İsa ve Abbas ve Hüseyin ve Murad nâm

kimesneler tekrâr mahkeme olunmak isteğiyle açacakları da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 59

Numara : 124

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı İsmail Zito oğlu Hacı Emin'in verâsetinin zevceleri, oğulları ve kızı arasında paylaştırılması ve müteveffâ Hacı Emin'e Helvâcî İbrahim'in açtığı da'vâya ayrıca Dersaadet'te bulunan Şeyh Hamid'den var olan alacağını talep için davalarda haklarını müdafaa için Hacı Receb'i vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 60

Numara : 125

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Hacı Şirin kızı Feride Esad oğlu Hüseyin'in zevcesi iken, zevcesi Hüseyin'in kendisine ve iki evlâdına bakmamakta olduğu, Hüseyin'in ya kendilerine bakması ve kalmaları için yer temin etmesi ya da kendisini boşaması gerektiğini talep ettiği da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 60

Numara : 126

Siird'e bağlı Tillo karyesinde sâkin Şeyh Abdullah'ın zevcesi Durri Hâtun zevcesi Şeyh Abdullah'ın şâhidler huzûrunda mâl ve mülkün zevcesi Durri Hâtuna âid olduğunu ikrâr etmesine rağmen Durri Hâtun mâl ve mülkün kendine verilmemesi üzerine açtığı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 61

Numara : 127

Siird'in Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani milletinden Hanna Miho oğlu Yakub Kıtımıs karyeli Cemo oğulları Berhi ve Pedros ve Bulo'nun borçlarına karşılık rehîn eylediği arazinin satışı ve devri için açtığı da'vâya İsa Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 61**Numara : 128**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Ali oğlu Hacı Ahmed'in kızları Saliha ve Zülfi'nin verâsetinin taksîmi için istekleri ayrıca Saliha'nın müteveffiye vâlidesi Aişe'den müntakil eşyâ ve hülliyyâtı babası Hacı Ahmed vermeden vefât etmekle terekesinden bunların karşılığının tarafına verilmesi için açacakları da'vâya Hacı Halil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 61**Numara : 129**

Siird'e bağlı Tillo karyesinde sâkin Hacı Abdurrahim oğlu Hacı Abdullah'ın zevcesi Durri Hâtunun kendi 'aleyhine açmış olduğu da'vâda kendi hakkının müdâfa'ası için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 62**Numara : 130**

Siird'in Verraz mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Mahmud Çerinkali oğlu Hacı Yusuf Mamo'nun kızı Saliha babasının verâsetinden hissesini alabilmek için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 62**Numara : 131**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Pedros oğlu Denci ve Maksi Karapet oğlu Berhi'nin Ermeni milletinden Maksi Hanu oğlu İsa'dan alacakları olan bin dokuz yüz elli guruşun tahsîliyle kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 63**Numara : 132**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Dencü oğlu Pedros'un alacak parası olduğu Hanna oğlu İshak'tan tahsîliyle kendisine teslim edilmesi açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 63

Numara : 133

Siird'e bağlı Hamri mezra'asında haymenişîn olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden Cündi oğlu Hassi, Elo oğlu Riyo ile ortak olan biri sulu diğeri susuz onbeş kıt'a arâzî ve altı 'aded mağaradan oluşan mâl ve mülkü Riyo zabt etmiş olmakla Hassi'ye kullandırmadığı için Hassi hakkını talep edeceği açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 63

Numara : 134

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkine Bekir kızı Huri'nin babası Bekir'in vefâtıyla babasının verâsetinden hissesini almak için açacağı da'vâya Hafız Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 64

Numara : 135

Aslen Mardin Ermeni milletinden olup hâlen Siird'de Yenihânda mukîm Yakub oğlu Malki'nin Nazîf mahallesi halkından İbrahim oğlu Mahmud'da alacağı olan bin yedi yüz kırk iki guruşu tahsîl edilip kendisine teslimi için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 64

Numara : 136

Siird'in Garzan kazâsı kurâsından Melefan karyesi halkından katîlen vefât eden Şetli oğlu Ali ve oğulları Hasan ve Şetlo nâm kimesnelerin zevceleri Fatıma, Sare ve Hano katîlen öldürülen eşlerinin katillerinin cezalandırılması için açılan da'vâda kendileri için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 64**Numara : 137**

Aslen Musul vilâyeti dâhilinde Dohuk kazâsı kurâsından Şiyoz(?) karyesi halkından Keldani milletinden hâlen medîne-i Siird'de Yenihânda sâkin olan Marokim oğlu Yasef'in, Şiyoz(?) karyesinden çalınan Siird'de bulunan nizâmiyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun binbaşısı Ziver Efendi'de bulunduğu bir re's siyah ester ve Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi'nin oğlu Şeyh Salih Efendi'nin nezdindeki bir re's ester ve bir re's at kısrağı tarafına verilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 65**Numara : 138**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Hacı Muhammed Ağa oğlu Mahmud Ağa oğlu Said'de bulunan iki bin dört yüz seksen yedi guruşluk emvâl ve eşyâ ve hülliyyâtı 'aynen ve yâhûd takdîr edilen kıymeti üzerine bedelen kendisine verilmesini istediği için açtığı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 65**Numara : 139**

Siird'e bağlı Halenze karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Yusuf oğlu Mustafa'nın eşi Huri ve kızları Halime ve Reyhan'ın Halenze karyesinde olan bir bâb hânede olan hisselerini Mustafa'nın oğulları Uso ve Mahmud ve Muhammed tarafından zabt edildiği için haklarını aramak için açılacak da'vâya Hafız Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 66**Numara : 140**

Siird'e bağlı Hamri mezra'asında haymenişin olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden Dîhok karyesinde müsâfireten sâkin bulunan Cümdi oğlu Hassi, Elo oğlu Riyo ile ortak olan biri sulu diğeri susuz onbeş kıt'a arâzî ve altı 'aded mağaradan oluşan mâl ve mülkü Riyo zabt etmiş olmakla Hassi'ye kullandırmadığı için Hassi

hakkını talep edeceği açacağı da‘vâya Cemil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 66

Numara : 141

Siird’in Kassar mahallesinde sâkine Süleyman’ın kızı Şirin Hâtun Karakol mahallesinde Hacı Ali oğlu İbrahim’in zevcesi iken kalabalık önünde Şirin Hâtun’u boşadığı için Şirin Hâtun açacağı da‘vâda zevcinden boşanmayı, iki çocuğunun nafakasının kocası tarafından te’mîni ayrıca mehrini, ‘iddet nafakasını ve hülliyyatını istediği üzere da‘vâya birâderi Şaban Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 67

Numara : 142

Siird’in Ra’s mahallesinde sâkine Hassi kızı Hâce dedesi Kassar mahalleli İbrahim es-Sakkar’ın vefâtı ardından babasının vefâtıyla bölünmemiş verâsetden hissesini vermeyen Hacı Ramazan ve Ömer’den alabilmek için açacağı da‘vâya Abdulmecid Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 67

Numara : 143

Siird’in Verraz mahallesi halkından Keldani Katolik milletinden Şemmas Abuş veft olduktan sonra verasetinden haksız olarak kendi adına kayıt ettiren Fetho bin Şemmas Tomi daha sonra borcu olduğunu iddiâ ettiği İbrahim bin Molla İsmail’e devretmiş olduğu mâl ve dükkânların kendilerine âid olduğunu iddiâ eden varislerin açacağı da‘vâ için hukukça vekîl bulunan Hâce Cezo’nun Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 67

Numara : 144

Siird’in Verraz Mahallesi halkından müteveffâ Ahmed Şivalo’nun oğulları Abdülkerim ve Musa irsen kendilerine kalan hanenin Mahmudiye medresesinin mütevellîsi Abdi

Efendi tarafından vâkîf mâlî olduğu için tahliyesini istediği ayrıca hânenin on üç yıllık icâresini talep etmekte olduğu üzere haklarını müdâfa‘a için açacakları da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 68

Numara : 145

Siird’in Sor mahallesi halkından Hamzo oğlu Ahmed’in zevcesi Aişe’nin hânesiyle ilgili bir bâb hânenin satışıyla ilgili olarak satışın kendisine yapılmasının hakkı olduğunu iddiâ ettiği için satışı da‘vâ edeceği için da‘vâya birâderi Yusuf’u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 68

Numara : 146

Siird’in Sor mahallesi halkından Hano oğlu Ömer’in Sor mahallesinde satın aldığı ancak Abdurrezzak kızı Aişe bu satışa karşı çıktığı için açtığı da‘vâya Ömer’in hakkını müdâfa‘a için Abdulkadir Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 69

Numara : 147

Aslen Erzincan mahallâtından Çifor mahallesinin Ermeni milletinden olup Siird’de millet-i Ermeniye’nin mekteb muallimî Karabet Efendi bin Derhaça Durban Fartan Erzincan’da olan bir bâb hânesini tâlibine satış ve satış işlemleri için Erzincan’da mukîm da‘vâ vekîli Ramko Çıyan Kevork Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 69

Numara : 148

Aslen Diyarbakır mahallâtından Kavascılar mahallesi halkından olup hâlen Siird’de sâkin bulunan Siird Tahrîrât Müdîri Abdulmecid Efendi’nin Diyarbakır’da Kavascılar mahallesinde bulunan bir bâb hânesini Siird Duyûn-ı ‘Umûmîye Nezâretinin Sandık Emîni bulunan Diyarbakırlı Keştiban Cemal Efendi’ye icâre karşılığında verdiği ancak

Cemal Efendi'nin üç yıllık icâresini ödemediği için Abdulmecid Efendi açacağı da'vâya Cemil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 69

Numara : 149

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının halen kıt'a-i Irakiyye'de medîne-i Kerkük'de yerleşik ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan daha önce tabur-ı mezkûrda vefât eden Mustafa oğlu Hüseyin Ağa'nın zevcesi Zekiye Hânım iki çocuğunun hakkı olan elli 'aded lira-yı osmânî için vefât eden Hüseyin Ağa'nın terekesinden istemekte olduğu için açacağı da'vâya Yasin'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 70

Numara : 150

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksi Sergis oğlu Katırcı Estepan'a Sor mahallesi halkından Ermeni milletinden Agob Efendi tarafından 'aleyhine ikâme edilen takrîr ve ğabn-i fâhiş da'vâsında kendi hakkını savunmak için Abdulmecid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 70

Numara : 151

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Hacı Hasan oğulları Seyyid Hamid ve Seyyid Selim haklarında iddialar için Kıtms karyeli Ako ve Miho mahkemeye mürâca'at etmiş olduğu için kendi haklarını savunmak için Mustafa Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 71

Numara : 152

Siird'in Nazîf mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Şeyho oğlu Abdulfettah'ın zevcesi Fatma zevcinin vefâtıyla terekesine sâhib olanlardan mehr ve hülliyyatını talep ettiği da'vâ için Molla Süleyman'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 71**Numara : 153**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Abdulmecid'in vasîsi olan Hacı İsmail oğlu Hacı Receb Abdulmecid'in babası müteveffâ Hacı Emin Zito'nun borcu olduğu Helvâcî İbrahim'e on dokuz bin yüz guruşa yakın para ödemesine rağmen ödemeyi inkâr etmekte ayrıca borca karşılık iki hammamda bulunan hisselerine el koymakta olduğu için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 72**Numara : 153**

Aslen Erzurum'lu olup Siird'de yaşayan Cevahir Hânım zevci Abdullah Ağa'nın vefâtıyla terekesine mâlik olanlardan eşyâ ve hülliyyâtını mihr-i mü'eccel ve mu'accelini taleb edeceği da'vâya Hüseyin Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 72**Numara : 154**

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının halen kıt'a-i Irakiyye'de medîne-i Kerkük'de yerleşik ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan daha önce tabur-ı mezkûrda vefât eden Mustafa oğlu Hüseyin Ağa'nın zevcesi Zekiye Hânım mehr-i mü'ecceli olan üç bin yedi yüz guruş ve birde pederinden mevrûs olup bitârîki'l-emâne teslîm ettiğim yüz 'aded lira-yı osmânî ile defter mûcibince olan eşyâsını vefât eden Hüseyin Ağa'nın terekesinden istemekte olduğu için vekîl olarak damadı Receb Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 73**Numara : 155**

Siird'de bağlı Tillo karyesinde kâ'in Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekye ve hângâhına bağlı evkâfının mütevellîsi iken bundan daha önce vefât eden Şeyh Hamza Himmetullah Efendi hazretlerinin oğulları Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi'ler memâlih bedelâtından kendilerine verilmesi gereken istihkâkı Siird mâl

sandığından almak ayrıca Şeyh Memduh hazretlerinin tekyesi mevkûfâtı olan emlâk ve akârâtını ğasb ve zabt edenlere açılacak da'vâya birâderleri Şeyh Nasreddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 73

Numara : 156

Siird'in Halenze karyesi halkından Kamo Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo'nun Halenze ve Deklan ve Tom karyelerinde kâ'in bulunan emlâk ve arâzîleriyle muttasıl terekesinden hissesini almak için açılacak da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 74

Numara : 157

Siird'in Halenze karyesi halkından iken vefât eden pederimiz Hacı Negmo'nun terekesinden hissesini almak için kardeşi Fetho'yu da'vâ eden Kamo Hâtun'a karşı müdâfa'a için 'ammisi Hacı Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 74

Numara : 158

Siird'de üçüncü zabtiye taburunun birinci bölük emîni Muhammed Efendi, babası Ma'mûratü'l-'azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde Maği karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Dervişoğluzâde Mustafa Ağa'nın verasetinden hissesini ayrıca taksîmden sonra hissesini satış ve mu'âmelesini yapmak üzere birâderi Bekir Sıdkı Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 74

Numara : 159

Ma'mûratü'l-'azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde Harbut'a bağlı Maği karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Dervişoğluzâde Veli Ağa'nın zevcesi Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Eymuş Hâtun verasetinden hissesine düşen bir bâb hâne ve arazilerin satış ve mu'âmelesini yapmak ve hâsılasını kendisine teslim etmek üzere zevcinin birâderzâdesi Bekir Sıdkı Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 75**Numara : 160**

Siird'in Sor mahallesinde sâkin Ermeni milletinden bundan daha önce ölen Nuri oğlu Denci'nin zevcesi Kırmızı ve ölen oğlu Mesud'un vârislerinin terekeyi zabt eden oğlu Musa terekeden kendi hisselerini vermediği için Musa'ya açacakları da'vâ için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 76**Numara : 161**

Siird'e bağlı Halenze karyesi halkından Haso oğlu Bekir'in Yasin oğlu Halef'te alacağı olan bin altı yüz guruşun kendisine verilmesini birde vefât eden pederi Haso'dan düşen hissesini tarafına teslim edilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 76**Numara : 162**

Siird'in Sor mahallesinde sâkin Ermeni milletinden bundan daha önce ölen Nuri oğlu Denci'nin zevcesi oğlu Musa'ya kardeşi Mesud'un vârislerinin açtığı da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 76**Numara : 163**

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Abdullah oğlu Hacı Ali'nin zevcesi Hacı Amine Hacı Ali'nin terekesinin paylaşılırak hissesine düşen payın kendisine verilmesi için açacağı da'vâya İsmail'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 77**Numara : 164**

Siird'in Kassar mahallesi halkından Sarrac Hamid'in kızı Fatma'nın müteveffâ zevci Hacı Muhammed Ağa'dan kendisine irsen kalan Nazîf mahallesinde bir bâb hâne ile bir bağda kendi hissesi olduğunu iddiâ eden zevcinin kardeşi Abdurrezzak'a açacağı da'vâ için Molla Halil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 77

Numara : 165

Siird'in Verraz mahallesi halkından Keldani Katolik milletinden Şemmas Abuş veft olduktan sonra verasetinden haksız olarak kendi adına kayıt ettiren Fetho bin Şemmas Tomi daha sonra borcu olduğunu iddiâ ettiği İbrahim bin Molla İsmail'e devretmiş olduğu mâl ve dükkânların kendilerine âid olduğunu iddiâ eden varislerin açacağı da'vâ için hukuken vekîl bulunan mezbûr Hacı Cezo, Hacı Muhammed Efendi'yi 'azl edip yerine Hacı Cezo'yu ve mezbûr Rızkullah vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 78

Numara : 166

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi halkından ve Na'lebend esnâfindan Sofî Ali oğlu Hacı Yusuf, nerede olduğu bilinmeyen Mahmud Na'lebend oğlu İsa tarafından vekîl olduğu husûsta borcu olduğu için kendisine ait mülkünün satışı ile ilgili olarak kendisinin vekîl olduğunu şahidler huzûrunda vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 78

Numara : 167

Siird'e bağlı Eruh kazâsı Kanikan karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Cihangir oğlu Mustafa'nın oğlu ve kızının vasîsi Verraz mahallesi halkından Hammad oğlu İsmail Kanikan karyesinde ulunan iki tarlayı zabt ve tasarruf etmekte bulunan Tillo karyesi halkından Şeyh Abdulhamid'i da'vâ etmek için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 79

Numara : 168

Diyarbakir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Cezire kazâsının nefs-i Cezire kasabası halkından iken bundan daha önce vefât eden Molla Süleyman oğlu Hacı Kul Ahmed'in verâseti zevcesi Aişe ve oğulları Abdulcelil ve Taha tarafından verâsetden hisselerini istemekte birde Aişe'nin kızı Merari hayâtda iken kendi hissesini annesine vermiş olduğu bahisle terekeye sâhib olanlardan kendilerine verilmesi istemekte olduğu üzere açacağı da'vâya zevci olan Halenzeli Hasan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 79

Numara : 169

Siird'e bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh İbrahim oğlu Yusuf'un ceddleri Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin torunu Şeyh Mustafa'nın vakfına ait bir bâğı zabt ve tasarruf etmekte bulunan Tillo karyesi halkından Hacı Hasan'a bağın i'âde edilmesi için açılacak da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 80

Numara : 170

Siird'in Sûk mahallesi halkından Fehim oğlu Halid Siird'in kantâr rusûmu mültezimi olup ödemesi gereken bedeli ödemesine rağmen Siird Belediye Da'vâ Vekîlî Hacı Ömer Efendi'nin 'aleyhine ikâme eylediği iki bin sekiz yüz otuz sekiz guruş on para zimmet da'vâsından dolayı açacağı da'vâya Kevork Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 80

Numara : 171

Aslen Siird'in Şirvan kazâsı Minar karyesinden olan Hacı Kasım kızı Emine zevci Ahmed oğlu Mustafa'nın vefâtıyla terekesinden hissesini almak ayrıca zatına mahsûs ipek elbiseler ve hülliyyatını terekeye sâhib olanlardan istediği da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 80

Numara : 172

Siird'e bağlı Tillo karyesi meşâyihinden postnişin olan Şeyh Sâlih Efendi'nin Paşa hammâmında mutasarrıf olduğu yirmi sehm ile hâzır bulunan Hacı Berho'nun on beş ve Hacı Süleyman'ın on ve Hacı Muhammed Ağa'nında on beş ki cem'an atmış sehmden 'ibâret açık olan hisselerini on seneden beri fuzûlen zabt ve tasarruf ile icâr etmekde bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'den on senelik icâre ile hisselerini talep ettikleri da'vâya Ömer Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 81

Numara : 173

Siird'in Verraz mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Keldani milletinden Aboşyan Hâce Cezo'nun Paşa hammâmında mutasarrıf olduğu yirmi üç sehm ile hâzır bulunan Nasri'nin yirmi ve Abdulaziz ve Abdulmecid'in dahi on ki cem'an elli üç sehmden 'ibâret hisselerini on seneden beri fuzûlen zabt ve tasarruf ile icâr etmekde bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'den on senelik icâre ile hisselerini talep ettikleri da'vâya Hacı Ömer Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 81

Numara : 174

Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından olup halen Siird'de Câmî'u'l-kebîrin mütevellîsi bulunan Seyyid Tahir oğlu Halife Muhammed Derviş Efendi ve Şeyh Mahmud el-Bayrakdar nâm mescidin mütevellîsi Sofî Rindo oğlu Sofî Hasan nâm kimesneler Nazîf mahallesi halkından vefât eden Yüzbaşı Hacı Muhammed Ağa hayâtda iken vakıflara bir bâb hâne bağışlamış ama vefâtıyla zevcesi Fatma ile birâderi Abdurrezzak Ağa hânenin kendilerine âid olduğunu iddiâ ve müdâhale etmeleri üzerine hânenin vakfa teslim edilmesi için açılacak da'vâya Hacı Abdulferid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 81

Numara : 175

Aslen medîne-i Harput'a bağlı Hoş karyesi halkından Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîfi seksen altıncı alayının Siird'den müretteb üçüncü mukaddem taburunun ikinci bölüğü başçavuşu iken bundan daha önce Şirvan kazâsında vefât eden Halid oğlu Hafız Mustafa'nın verâseti zevcesi Maşallah ve sağır çocuklarının vasîsi bölük yüzbaşısı Ahmed Adil Efendi müteveffâ Mustafa'ya ait bir bâb hâne ve 'arsanın satışı ve işlemleri ta'kîb amacıyla Çerkez Reşid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 82

Numara : 176

Aslen Haleb halkından ve Keldani milletinden Siird'de Verraz mahallesinde sâkin ve mutavattın olduğu hâlde bundan daha önce vefât eden Elbasi Kebabi oğlu Fethullah'ın oğlu Nasri babasının verasetine olacak da'vâ ve babasıyla ilgili olabilecek sorunların çözümünde eniştesi Rızkullah'ı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 82

Numara : 178

Siird'e bağlı Deyrğalib halkından iken bundan daha önce vefât eden Hamid Bey oğlu Hamid Bey'in verâseti zevceleri ve çocuklarının vasîsi olan 'ammeleri Medîne Hâtun vasîsi olduğu küçük çocuklara irsiyyet da'vâsı açan Medîne Hâtun'un kız kardeşi Huriye Hâtun'a karşı haklarını müdâfa'a için Molla Halil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 83

Numara : 179

Siird'de bağlı Tillo karyesi halkından Muhammed oğlu Hacı Hasan'ın 'aleyhine Tillo karyesi halkından Hacı İbrahim oğlu Yusuf tarafından ikâme edilen bir kıt'a bâğ da'vâsından dolayı hakkını müdâfa'a için ve karşı da'vâ için Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 83

Numara : 180

Siird’de bulunan Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz ikinci alayının kâ’in makâmı iken bundan daha önce medîne-i mezkûrede vefât eden Dersaadet’li Muhammed Bey zevcesi Emine Hânım zevci Muhammed Bey’in dağıtılan verâset malının kendisine âid olduğunu iddiâ ettiği için dağıtılan verâset malının varislerden alınarak kendisine verilmesi talebi üzerine açacağı da‘vâya Hacı Halil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 84

Numara : 181

Aslen Bivane’li olup dördüncü ordu-yı hümâyûn redif yüz otuz dördüncü alayının üçüncü Siird tâlî taburunun üçüncü bölüğü mülâzımbaşılığında Osman oğlu Receb Ağa görevli olduğu taburun Aziziye kazâsına sevki olduğu için halkta olan alacaklarının tahsîli ve kendisine gönderilmesi ayrıca ‘aleyhinde da‘vâ ikâme edilecek olursa müdâfa‘a için Abdullah Ağa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 84

Numara : 182

Siird’in Kassar mahallesi halkından Hacı Yusuf oğlu Ğano Kassar mahallesinde kendisine âid olan bir bâb hânenin kendisinin olduğunu iddiâ eden Yasin oğlu Kasım ile def’-i da‘vâ müvacehesinden kendi hakkını müdâfa‘a için Hemi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 84

Numara : 183

Siird’in Babüddarb mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Hasan oğlu Hacı Tahfur’un vârislerinden annesi Aişe, zevcesi Perişan ve çocuklarının vasîsi Hacı Hüseyin, Hacı Tahfur hayâtda iken rehîn eylediği Ermeni milletinden ölen Mesud’un bir bâb hâne ve iki kıt‘a emlakının rehîn olduğunu vârislerinin kabûlü için açılacak da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 85

Numara : 184

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden iken bundan daha önce ölen Negmo Şirin oğlu Yakub'un kızları Hâtun ve Meryem ve Kelidon babalarının halkta olan alacaklarını kendilerine bildirmeye ayrıca babalarına 'aleyhine açılacak da'vâlara karşı müdâfa'a yapmak için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 85

Numara : 185

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Abdulmecid'in vasîsi olan Hacı İsmail oğlu Hacı Receb Abdulmecid'in babası müteveffâ Hacı Emin Zito'nun borcu olduğu Helvâcî İbrahim'in zabt eylediği iki bâb hammâm da'vâsından dolayı bidâyeten 'aleyhlerine sonuçlanan hükmü, istînâfen da'vânın tekrâr görülmesi için talep ettikleri hüküm.

Sahife : 86

Numara : 186

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Hacı Ömer Köse kızı Safiye takririnde Hacı İsa Genmo oğlu Hasan sol gözünü darb ettiği için kör olduğu göz diyeti vermemekte olan Hasan'a açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 86

Numara : 187

Siird'e bağlı Şirvan kazâsı kurâsından Zivzik karyesi halkından Genco oğlu Mami'nin Pervari kazâsının Dentasi karyesi civârında iki kıt'a sulu tarlasını zabt eden Pervari kazâsının Şuncan karyeli Ali Ağa'dan tarlalarının alınarak kendisine verilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 86

Numara : 188

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Abdullah oğlu Hacı Ali'nin zevcesi Hacı Amine Hacı Ali'nin terekesinin paylaşılırak hissesine düşen

paym kendisine verilmesi için açtığı da‘vâda hukuken vekîl bulunan Hamido oğlu İsmail mahkemede Hacı Halil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 87

Numara : 189

Siird’in Birzukak mahallesinde sâkin Na‘lebend esnâfindan iken bundan daha önce vefât eden Mahmud’un vârisleri olan zevcesi Meryem ile kızları Atlas ve Atike müteveffâ Mahmud’un terekesi lehine ve ‘aleyhine da‘vâ edenlerle birde halkta olan alacağını kendilerine vermeğe ve taleblerini îfâ için ve bu hususlarda da‘vâ olursa müdafaa cihetiyle vekîl olarak Musa Efendi’yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 87

Numara : 190

Siird’in Şeyh Halef mahallesi halkından Nâkibü’l-eshrâf Seyyid Ahmed Efendi edip iş güc sahibi olup mahkeme-i şer‘iyyece gerek lehine ve gerek ‘aleyhine olacak da‘vâlarda kendisini müdâfa‘a için Hacı Halil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 88

Numara : 191

Siird mahallâtından Sor mahallesinde sâkine Hacı Kepi kızı Safiye zevci Sûk mahallesinden İsmail oğlu Taceddin’in kendisinden zorla zabt eylediği ma‘lûmu’l-mikdâr elbise ve hülliyyâtı ve bir de şer‘an müstehikka olduğu kisvesini istediği da‘vâ için Abdi Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 88

Numara : 192

Siird’in Halenze karyesi halkından Kumri Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo’nun kardeşi Hacı Yusuf’un sağır oğulları Reşid ve Said’in vasîsi Hacı Muhammed ve hemşiresi Hindi nâm kimesnelerin ‘aleyhine ikâme eyledikleri da‘vâda hakkını müdâfa‘a için Abdi Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 88**Numara : 193**

Siird'in Karakol mahallesi halkından iken bundan daha önce katilen vefât eden Hacı Kasım oğlu Hacı Ahmed Ağa'nın zevcesi Neni, annesi Fatma ve kızları Necmi ve Huri nâm hârunlar müteveffâ Hacı Ahmed Ağa'nın kâtilleri oldukları tahakkuk eden mezbûrân Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun cihet-i cezâiyede idamlarına ve mezbûrân Hacı Mustafa ve Hacı Süleyman'ın mübeyyin kâtil oldukları cihetle hapislerine hükm olunmuş ise de Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun cezalarının kısas olunmaları için açacakları da'vâda Nureddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 89**Numara : 194**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Muhammed Şibi oğlu Hacı Selim Saro'nun oğlu İbrahim babasının terekesinden kendi hissesini almak için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 89**Numara : 195**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Muhammed Şibi oğlu Hacı Selim Saro'nun zevcesi Amine, oğlu Muhammed Ali ve Feride'nin vasîsi Süleyman, İbrahim babasının terekesinden kendi hissesini aldığı hâlde açtığı irsiyyet da'vâsına karşı müdâfa'a etmek için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 90**Numara : 196**

Aslen Diyarbekir halkından ve dördüncü ordu-yı hümayûn redîf-i 'atîk beşinci alayının Muş'dan müretteb ikinci tâlî taburunun dördüncü bölük Yüzbaşı muharebede esnasında şehîd olan Hacı Hafız Efendi oğlu Muhammed Salih Efendi Siird'de Babüddarb mahallesinde müste'ciren sâkine olan Fethiye Hânım ve birâderi Muhammed Tevfik

Efendi, Siird eytâm sandığında bulunan akçelerinin rüşde ulaştıklarından dolayı kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Fehmi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 90

Numara : 197

Siird'de bağlı Halenze karyesi halkından Hacı Abdulhadi oğlu Yakub babalarının vefâtıyla kardeşi Ali'nin tasarruf ettiği emlak-ı menkûle ve ğayr-ı menkûleden hissesini almak için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 90

Numara : 198

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Simo oğlu Tani nâm kimesne, Kıtmıs karyesi halkından ve Keldani milletinden Şabo'dan alacağı bin beş yüz guruşa mukâbil kendisine rehîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğu ma'lûm'ul-hudûd üç kıt'a sulu tarlasıyla bir kıt'a bahçeden sülüs hissesini adına kayıt ettirmeğe ve sonucunda da'vâ ortaya çıkarsa kendini temsil için vekîl olarak Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 91

Numara : 199

Siird'in Ra's mahallesi halkından Molla Mahmud Berşo oğlu İsmail babasının vefâtından sonra kendisine irsiyyet da'vâsı açan Molla Hasan'a karşı da'vâda hakkını müdâfa'a için vekîl olarak Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 91

Numara : 200

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından iken bundan daha önce diyâr-ı âherde vefât eden Abdurrahim oğlu Hami'nin kızı Ğati Hâtun babası ve amcası Hacı Mahmud'un hisseleri bölünmemişken vefâtlarıyla amcası oğulları İbrahim ve Ali ve Hasan terekeye âid bir bâb hâne ve bir kıt'a susuz tarlaya zabt ettiklerinden hissesini onlardan ya 'aynen

ve yâhûd bedelen alabilmek için açacağı da‘vâya vekîl olarak Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 91

Numara : 201

Aslen Dersaadet’te Hasköy’de Sütlüce’de Mahmud Ağa mahallesi sâkinelerinden olup halen dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz ikinci alayının Siird’de yerleşik birinci taburunun binbaşısı rif’atlü Akif Efendi’nin haremi bulunan Hadice Sa‘âdet Hânım’ın Hicaz’da vefât eden vâlidesi Hadice Lamia Hânım’ın terekesinden hissesini almak için gerekirse da‘vâ açmak için kız kardeşi Afife Hânım’ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 92

Numara : 202

Siird’in Birzukak mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksî Gorgis Karmibabi’nin oğulları Beşiro ve Maksî Sihak ve Sado ve Maksî Rızko nâm kimesneler, Süryani milletinden iken vukû‘ vefâtıyla verâseti oğulları Matlub ve Enderyas ve Gorgis nâm kimesnelere münhasıra olan Meco oğlu Mesud’un zimmetinde iki kıt‘a sened mûcibince cihet-i karzdan alacak hakları olan bin beş yüz guruşu Mesud’un oğullarından almak için açılacak da‘vâya Abdi Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 92

Numara : 203

Siird’in Kassar mahallesi halkından Hacı İsa Genmo oğlu Hasan ‘aleyhine Hacı Ömer kızı Safiye tarafından açılan ve Siird mahkemesinde rü’yet olmakta olan deyn-i ‘ayn da‘vâsını müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 92

Numara : 204

Siird'in Nazîf mahallesinde müsâfireten ve müste'ciren sâkine olan Abdullah kızı Esmâ Hâtun, Diyarbakir mahallâtından Rabia mahallesinde sâkine annesi Rukiye Hânım'ın vefâtıyla kendilerine irsen kalan bir bâb hânedeki hissesini satış ve mu'âmelâtı için kardeşi Zülfikar Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 93

Numara : 205

Siird'in Eruh kazâsı kurâsından Tilmişar karyesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Şabo oğlu Şaban'ın, Eruh kazâsı kurâsından Dirşek karyeli olup hâlen Pervari kazâsında Tiri karyesinde sâkin ve mukîm olan Hamrani oğlu Ahmo'dan alacağı olan yirmi beş bin guruş nukûd ile elli guruş kıymetinde bir 'aded sîm bilezik ve yüz guruş kıymetinde yine bir 'aded sîm gerdânlık ve behrî üçer guruşdan üç yüz guruşluk yüz 'aded rub' ta'bîr olunan yüz 'aded gümüş meskûkât'ı talep ettiği da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 93

Numara : 206

Siird'e bağlı Beytil karyesi halkından Hüseyin Bey oğlu Kamil Bey'e Babüddarb mahalleli Mahmud Na'lebed oğlu İsa tarafından 'aleyhine ikâme edilen üç bin sekiz yüz guruş da'vâsında hakkını müdâfa'a için bir de İsa'nın satın aldığı karye-i mezkûrede kâ'in bir kıt'a harmân ile bir bâb hâne ve beş kıt'a susuz arâzîden dolayı açacağı da'vaya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 94

Numara : 207

Siird'e bağlı Halenze karyesi halkından Hacı Abdulhadi oğlu Yakub babası Abdulhadi'nin vefâtından sonra terekesinden hissesini vermemekte olan birâderi Ali'ye açacağı da'vâ için vekîl ta'yîn ettiği Abdi Efendi'yi 'azl edip yerine Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 94

Numara : 208

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Mahmud oğlu İsa Fagleb'e Beytil karyeli Hüseyin Bey oğlu Kamil tarafından açılan ve görülmekte olunan senedli iki bin sekiz yüz yirmi ve hâric ez sened bin kırk bir guruşun cem'an üç bin sekiz yüz altmış bir guruş alacak da'vâsında kendi hakkının müdâfa'ası için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 94

Numara : 209

Siird'in Halenze karyesi halkından Kumri Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo'nun kardeşi Hacı Yusuf'un sağîr oğulları Reşid ve Said'in vasîsi Hacı Muhammed ve hemşîresi Hindi nâm kimesnelerin 'aleyhine ikâme eyledikleri da'vâda hakkını müdâfa'a için Abdi Efendi'yi 'azl edip yerine Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 95

Numara : 210

Siird'in Karakol mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı İsmail oğlu Hacı Abdullah Efendi verâseti vâlidesi Hadice, zevceleri Aişe ve Hânım ve çocukları İsmail, Rindi, Behiye, Hanımı, Muhammed Said, Latife, Şükriye ve Aişe'ye münhasıra olmakla müteveffâ Hacı Abdullah Efendi'nin hayâtda iken Paşa hammâmının bedel-i îcârından dolayı müste'ciri bulunmuş olan Nazîf mahalleli Seyyid Musa'ya mahkeme sonucunda üç bin yedi yüz elli sekiz guruş yirmi parayı varislere vermeğe ayrıca lehlerine ve gerek 'aleyhlerine ortaya çıkacak da'vâ işlemleri için Hacı Abdulhamid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirildiğine dâir hüküm.

Sahife : 95

Numara : 211

[Çünkü hilâf-ı şer' ve usûldür.] denilerek iptal edilmiştir.

Sahife : 96

Numara : 211

Siird'e bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Nasreddin Efendi'nin halkın 'aleyhinde ve halkın 'aleyhine olan davaları kendisi katılamayacağından dolayı lehine ve gerek 'aleyhine vâki' olacak davaları âid olduğu muhakemede kendi hakkını müdâfa'a için yerine Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 96

Numara : 112

Siird'in Kassar mahallesi halkından ve jandarma taburunun üçüncü piyâde bölüğü efrâdından Ali oğlu Hasan zevcesi Şeyh İsmail'in kızı Kumri Hâtun'un Siird mahkemesinde 'aleyhine ikâme eylediği boşanma da'vâsından dolayı kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 97

Numara : 113

Siird'e bağlı Köçik karyesi halkından ve Yezidî tâi'fesinden Ferho evlâd-ı Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşı ile vâlideleri Ferfur'a ait on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hânelerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde livâ-i mezkûre dâhilinde haymenişîn olan Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hamo oğlu Hacı Halil'e sattıkları ve satış işlemlerinin yapılması bir de Yusuf Efendi'nin cihet-i karzdan zimmetinde alacakları olan beş guruşu tahsîliyle kendilerine teslim edilmesi gerekirse da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 97

Numara : 114

Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hamo oğlu Hacı Halil, Köçik karyesi halkından ve Yezidî tâi'fesinden Ferho evlâd-ı Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşı ile vâlideleri Ferfur'a ait olan on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hânelerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i

medfû‘ ve makbûz mukâbelesinde satın aldığı ve satış işlemlerinin yapılması Abdulmecid Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 98

Numara : 115

Siird’in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Simo oğlu Tani nâm kimesne, Kıtmıs karyesi halkından ve Keldani milletinden Şabo’dan alacağı bin beş yüz guruşa mukâbil kendisine rehîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğu ma‘lûm’ul-hudûd üç kıt’a sulu tarlasıyla bir kıt’a bahçeden sülüs hissesini adına kayıt ettirmeğe ve sonucunda da‘vâ ortaya çıkarsa kendini temsil için vekîl olan Abdi Efendi’nin Siird İcrâ me’mûrluğuna vukû‘ bulan ta’yînine binâ’en Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 98

Numara : 116

Aslen Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Mardin sancağının nefsi medîne-i Mardin mahallâtından Erbin mahallesi halkından ve Süryani milletinden iken hâlen Siird’de Aynsalib mahallesinde sâkin ve Siird duyûn-ı ‘umûmîye nezâretinde müstahdem bulunan Yakub oğlu Ayvaz Erbin mahallesinde kâ’in bir bâb hâneyi satış ve mu’âmesi ayrıca bu satışa karşı çıkanlarla da‘vâ ve muhâkeme için Mardin’de sâkin Protestan milleti mu‘allimi İsa oğlu Yosef’i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 99

Numara : 117

Siird’e bağlı Belekmer karyesi halkından ve Ermeni milletinden iken bundan daha önce çocuk bırakmadan ölen Kuki oğlu Hano verâseti zevcesi Güli ile diğer vâris-i olmadığı için beytül-mâla kalacağı cihetiyle zevcinin terekesinin Siird mahkeme-i şer‘iyyesince tanzîm olunmakta olan defter-i kassâmı mûcibince ifrâz olunacak hissesini kendisine verilmesini talep ettiği ve gerekirse da‘vâ için Mirza’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 99**Numara : 118**

Siird'in Karakol mahallesi halkından ve jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından Ahmedi Hacı Berho oğlu Hasan'ın 'aleyhine Hacı Süleyman Ğano oğlu Şükro'nun mahkeme-i nizâmiyyede görülmekte olan muhâkemedede kendi hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 99**Numara : 119**

Siird'e bağı Beytil karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Ali Bey oğlu Hüseyin Bey'in varislerinin isteğı üzerine toplanan mecliste müteveffâ Hüseyin Bey'den irsen bizlere intikâl eden yedi kıt'a susuz tarlamızı Tulik karyesi muhtârı Mudi oğlu Hasan'a üç bin beş yüz guruş semene sattıkları ve satış işlemlerinin yapılması için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 100**Numara : 120**

Aslen Diyarbekir'in Câmî'u'l-kebîr mahallesi halkından olup hâlen Siird'de mukîm bulunan Vehbizâde Hacı Mesud Efendi'nin, Şeyh Musa'dan sekiz bin yedi yüz guruşu alacağını talep ettiğı da'vâya Yosef Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 100**Numara : 121**

Siird'in Şeyh Halef mahalleli müteveffâ Hacı Emin Zito'nun zevcesi Nazîf mahallesi halkından Hacı Hüseyin kızı Aişe, oğlu Abdulmecid'in vasîsi olan Hacı İsmail oğlu Hacı Receb Abdulmecid'in, babası müteveffâ Hacı Emin Zito'nun borcu olduğı alacak sâhibi olan Helvâcî İbrahim ile Siird'de Nâkib Seyyid Ahmed Efendi'nin konağında aralarında anlaşıp on üç bin yüz guruş üzere sulh ettiklerinde kendileri on bin yüz guruşluk emlâk ve hinta mezbûr İbrahim'e gerek tarafımızdan gerekse ailesi tarafından teslimat vukû' bulduğı hâlde mezbûr İbrahim sulhu inkâr zabt eyleyerek kendilerinden

alacağını talep etmekte olduğu için açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 101

Numara : 122

Siird'in Karakol mahallesi halkından ve Bakkâl esnâfindan Hacı Süleyman Ğano oğlu Şükro 'aleyhine Hasan tarafından ikâme edilen da'vâ ve mahkeme-i nizâmiyyede rü'yet olunmakta olan mahkemede kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 101

Numara : 123

Aslen Şirvan kazâsının Kormas karyesinde sâkine Şirvan umerâsından Şir Bey oğlu Osman Bey'in kızı olup hâlen Tillo karyesinde yerleşik bulunan Amine Nafia Hânım'ın hâlen Trablusşam dâhilinde Akka kazası kâ'in makâmılgında müstahdem olduğu bilinen zevci Kürdistan Beylerinden Bedirhan Paşazâde Hüseyin Bey'in kendisine on beş seneden beri nafaka vermediği ve kendisini terk ettiği nafaka bedelinin toplamda beş bin yedi yüz elli guruş olan mikdârı zevci Hüseyin Bey'den tahsîl edilmesi ve birde nikahının fesh edilmesi için açtığı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 102

Numara : 124

Siird'e bağı Tillo karyesi halkından Şeyh Abdullah oğlu Şeyh Yasin'in 'aleyhine Sûk mahalleli Hacı Halil Efendi tarafından ikâme edilen bin guruşun güzeşte nizâmiyyesini talep etmekte olduğu için kendi hakkını müdâfa'a için açacağı da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 102

Numara : 125

Siird'e bağı Tillo karyesinde poştınişîn-i irşâd olan Şeyh Salih Efendi, birâderi Şeyh Derviş Efendi ile birâderzâdeleri Şeyh İsa ve Şeyh Zeynel Abidin ve Şeyh Hüseyin ve

Şeyh Muhyiddin Efendi Tillo karyesinde kâ'in Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekye ve hângâhına bağlı evkâfdan beher sene mâl sandığından almakta oldukları memâlih bedelâtına yönelik yapılacak iddiâ ve da'vâlara karşı kendi haklarını müdâfa'a için Şeyh Nasreddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 102

Numara : 126

Siird'e bağlı Halenze karyesinde sâkin Hacı Beyazid oğlu Molla İsmail babası müteveffâ Hacı Beyazid'in Halenze karyesinde kurduğu medresenin evkâfa yönelik vukû' bulacak iddiâ ve da'vâlara karşı kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 103

Numara : 127

Siird sancağına bağlı Garzan kazâsı kurâsından Kuhan karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Abdullah Bey'in oğlu Hüseyin Han Bey'in verâseti zevcesi Hanife ve kızları Hasibe ve Nesibe hisselerini Siird'in Sor mahalleli Hacı Abdullah Musuli ve birâderi Hacı Ali'ye on bin guruş mukâbilinde sattıkları, satış ve tapu işlemlerinin yapılması için Genco'yu vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 103

Numara : 128

Siird'de Meydan mahallesinde müste'ciren sâkine Hasan Efendi kızı İsmet Hânım hâlen Bitlis bidâyet mahkemesi başkitâbetinde müstahdem olduğu bilinen zevci Şükri Efendi'nin zevcesine nafaka vermediği ve kendisini terk ettiği nafaka bedelinin üç bin sekiz yüz guruşun zevcinden tahsîl edilmesi ve birde iki bin guruş mehr-i mü'eccelinin tahsîl edilmesi için açtığı da'vâya Şeyh Derviş Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 104

Numara : 129

Siird'de bağı Tillo karyesi halkından Hacı Abdurrahman kızı Sitti zevci Tillo karyeli Hacı Sâlih oğlu Mahmud'dan bin dört yüz yirmi beş guruşluk ğâzî ve hülliyyâtı ve elbisesini 'aynen veya bedelen verilmesini bir de beş yüz guruş mehr-i mü'eccel ile beş yüz guruş matlûbunu ve lâzım gelen hisse-i nafaka 'iddetini talep etmekte olduğu için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 104

Numara : 130

Siird'in Birzukak mahallesinde sâkin bulunan Ermeni milletinden Maksî İshak kızları Meryem ve Elmasî babalarından kalma Verraz mahallesinde bir bâb hâneyi zabt etmekte olan Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Yakub oğlu Abdo'dan alınarak kendilerine teslîm edilmesi için açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 104

Numara : 131

Siird'de mukîm bulunan Telgraf Muhâbere me'mûru Arif Efendi'nin zevcesi olan Cevahir Hânım Van vilâyeti Gevaş kazâsı Vastan kasabasında vefât eden babası Osman'ın terekesinden bir bâb hâne ve bahçedeki hissesini satmak ve satış işlemleri için Seyyid Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 105

Numara : 132

Siird sancağı Garzan kazâsı Güzeldere karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Ömer Mali'nin kızı Ferfur Güzeldere ve Bizzini Hanımı karyelerinde dört bâb hâne ile bir bâb hâne değirmen ve kıta'âtı kazâ-i mezkûr tapu dâiresince ma'lûm olan arâzî ve emlâk ve akârı zabt ve tasarruf etmekte bulunan Siird'in Verraz mahalleli Hristiyan Banusyan Beşiro'nun mülklerden çıkarılması ve terekeden olan hakkını kendisine teslîm için açacağı da'vâya zevci Hacı Hüseyin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 106**Numara : 133**

Aslen Musul vilâyet-i celilesi dâhilinde Talahfar kasabası halkından olup hâlen Siird'de Babüddarb mahallesinde müsâfiraten sâkin bulunan Hacı Muhammed oğlu Hacı Bekir'in leh ve 'aleyhine olarak bu ana değin vâki' olmuş ve bundan böyle vâki' olacak da'vâ edenleri mahkeme-i şer'iyeye ve hukûkiyeye ve cezâiyeye dairelerinin ilgili bölümleriyle muhâkeme etmeye ve haklarını müdâfa'aya Kevork Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 106**Numara : 134**

Siird'in Karakol mahallesi halkından ve jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından Ahmed oğlu Hasan ile Hacı Süleyman Ğano oğlu Şükro'nun mahkeme-i nizâmiyede görülmekte olan muhâkemede 'aleyhine sonuçlanmış karârı, arsanın Şükro'dan alınması için Bitlis istînâf mahkemesine istînâf da'vâ ettirdiğinden Bedri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 107**Numara : 135**

Haleb vilâyeti Ayntab kazâsına bağlı Ayntab kasabasının İplihan mahallesi halkından ve Nâlçâcı esnâfından ve Protestan milletinden Karapet oğlu Nur Otonkupan Hacı Vartan Ağa Şitaflı Şahin'e teslîm eylemek üzere tahmînen sekiz sene evvel Bitlis'ten Van'a göndermiş olduğu sekiz denk mâl faturasını kendisine ulaştığında kabûl ettiği ve sattığı ama bir mikdârını ödemediği, kalanını ödemesi bir de yine sekiz sene evvel Pencinar 'aşîretinden Muhammed bin Negmo ve Hassi Ziyo ile yedi nefer arkadaşları tarafından Garzan toprağında kendisinden gasb olunan altmış üç liralık mâl fatura ve sâir eşyâlarını gasb edenlerden tahsîle her iki tahsilin olması için açacağı da'vâyı Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 107**Numara : 136**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün üsteğmeni iken bundan daha önce Siird'de vefât eden Mahmud oğlu Hacı Halil Ağa'nın zevcesi Abdullah kızı Habibe'nin zevcinin terekesinde olan bir bâb mülk menzil ve bir kıt'a bağdaki kendi hissesini satılarak ve tapu işlemlerinin yapılması bir de zevcinde alacağı olan otuz 'aded lirayı tarafına terekesine sâhib olanlar tarafından kendisine ödenmesi eğer ödenmezse açılacak da'vâda kendi haklarını müdâfa'a için Abdulmecid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 108

Numara : 136

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün üsteğmeni iken bundan daha önce Siird'de vefât eden Mahmud oğlu Hacı Halil Ağa'nın kızı Azize'nin babasının terekesinde olan bir bâb mülk menzil ve bir kıt'a bağdaki kendi hissesini satılarak ve tapu işlemlerinin yapılması, bir kıt'a susuz tarlanın tapu kaydının üzerine alınması gerekirse satılarak ve tapu işlemlerinin yapılması bir de tabur sandığında olan mikdarın tarafına ödenmesine eğer ödenmezse açılacak da'vâda kendi haklarını müdâfa'a için Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 108

Numara : 137

Siird'in Kassar mahallesi halkından Hacı Tahir oğlu Hacı Mustafa Kassar mahallesinde bulunan bir bâb mülk hânesi hakkında müteveffâ birâderi Süleyman'ın veresesinden sülbî oğlu Şükro'nun iddiâyı verâset ile mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde vukû' bulan mürâca'atı üzerine görülmekte olan da'vâya hakkının müdâfa'ası için Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 109

Numara : 138

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkine olan İsmail'in kızı Reyhani ile Karakol mahallesinde sâkine bulunan diğer kızı Huriye babasının terekesinden Karakol mahallesinde iki bâb hâne ile bir kıt'a bağdaki kendi hisselerini satış yapılarak bunların bedellerini

birâderleri Muhammed Efendi tarafından Siird Eytâm sandığına yatırılmasına işinin takibi için Hacı Ömer Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 109

Numara : 1

Siird'e bağlı Berhurek karyesi halkından ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından Reşid ve Mahi ve Cangir ve Kasım nâm kimesneler Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile müte'addid mağaralardan Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi halkından İsmail Bey ve birâderzâdesi Şirvan kazâsı Kormas karyesi halkından Aziz Bey nâm kimesnelerin men'-i ta'arruz ve müdâhalelerine engel olmak için açacakları da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 110

Numara : 2

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hami oğlu Hacı Yusuf'un oğlu Muhammed ve kızı Fatma babasının terekesinden bir kıt'a susuz tarlayı zabt eden Babüddarb mahallesi halkından Zerrağdan Abdal'dan tarla ile sekiz senelik icâresini alarak kendilerine teslim için açacakları da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 110

Numara : 3

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Hamido oğlu Abdal'a Hami oğlu Hacı Yusuf'un oğlu Muhammed ve kızı Fatma tarafından bir kıt'a susuz tarlayı zabtdan dolayı 'aleyhine ikâme edilen da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 111

Numara : 4

Siird'in Sûk mahallesi halkından Hacı Osman oğlu Hacı Hüseyin'in Karakol mahallesi halkından Abbas oğlu İbrahim'in zimmetinde bulunan on 'aded 'ayn lirayı osmânî için açacağı da'vâya Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 111

Numara : 5

Siird kazâsına bağlı Herşah karyesinde kışlamakta bulunan Muhdiyan 'aşîreti halkından Keleş oğlu Sûfî Ali'ye ait sâhibsiz denilerek hükûmet tarafından götürülen Siird'de mevcûd bulunan seksen bir re's koyun ve keçi ile iki 'aded katır ve birer re's kısırâk ve Elikan 'aşîreti halkından Ömer oğlu Hacı ile arkadaşları tarafından götürülen doksan re's koyun ve keçinin tarafına verilmesini eğer verilmezse açacağı da'vâ ve takibi için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 112

Numara : 6

Siird sancağına bağlı Şirvan kazâsı kurâsından Kormas karyesi halkından Osman Bey oğlu Aziz Bey, Siird'e bağlı Berhurek karyesi halkından ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından Reşid ve Mahi ve Cihangir ve Kasım nâm kimesneler Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile müte'addid mağaralardan men'-i ta'arruz ve müdâhalesine engel olmak için 'aleyhine ikâme ettikleri da'vâya kendi hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 112

Numara : 7

Siird sancağına bağlı Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi halkından Osman Bey oğlu İsmail Bey, Siird'e bağlı Berhurek karyesi halkından ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından Reşid ve Mahi ve Cihangir ve Kasım nâm kimesneler Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile müte'addid mağaralardan men'-i ta'arruz ve müdâhalesine engel olmak için 'aleyhine ikâme ettikleri da'vâya kendi hakkını müdâfa'a için da'vâda Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 112**Numara : 8**

Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından Bakkâl Hacı İsa Saro Nazîf mahallesi halkından Seyyid Yusuf oğlu Berber Şakir ve Şeyh Turab oğlu Allâf Şeyh Hasan ve Berho Habib oğlu Bezzâz Sado ve sâirenin zimmetinde senedli ve gerek defterde ve herhangi bir şeyde bulunan alacağı için taraflardan müdâfa'a olursa gerekli yerlerde muhâkeme için açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 113**Numara : 9**

Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından müteveffâ Hacı Mellâvu'nun zevcesi Hûriye ve kızı Hadice'nin Hacı Mellâvu'nun verasetinden olan hisselerini ve ayrıca sağır olanlarının hisselerinin kendilerine verilmesini talep ettikleri gibi, gerekirse da'vâ açmak için Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 113**Numara : 10**

Siird'de bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh Yusuf Efendi oğlu Şeyh Tahir Efendi Şeyh el-Memduh hazretleriyle harem-i muhteremi Hassa hazretlerinin tekkeleri evkâfınca hesâb ve masraflarla ilgili herhangi bir anlaşmazlık olursa hakkını savunmak amacıyla Şeyh Nureddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 114**Numara : 11**

Siird mahallâtından Karakol mahallesinde ikâmet eden aslen Erzurumlu Teymur Efendi oğlu Hacı Hüseyin Efendi Trabzon vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Hemşin nâhiyesinde Cencere karyesi halkından Köseoğlu Behlül'de senedli bin elli iki guruş ve Minlavis karyesi halkından Musik oğlu müteveffâ Cevahir Usta'da senedli on yedi 'aded lira-yı osmânî ive yine karye-i mezkûre halkından Ak Muhammed oğlu müteveffâ Mikdad'da defterde dört yüz doksan guruş matlûbâtını Behlül sağ ise kendisinden ve

vefât eden Cevahir Usta ve Mikdad'ın terekelerinden alınıp kendisine verilmesini talep ettiği da'vâ için Tevfik Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 114

Numara : 12

Siird'in Nazîf mahallesi sâkinelerinden Ömer Şear kızı Rindi Nazîf mahallesi halkından zevci olan Muhammed Mahmi oğlu İsmail, altı seneden beri zevcesinin infâkını te'mîn etmeyip aynı zamanda boşamadığından dolayı ve bir de mehr-i mü'ecceli olan kırk guruşu ve nafaka 'iddetini vermediği üzere zevci İsmail'den talep ve açacağı da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 114

Numara : 13

Siird'de Kassar mahallesi sâkinelerinden Hacı Ali kızı Delali Kassar mahallesi halkından zevci Yasin oğlu Kasım'ın başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı zevcesi Delali ve iki küçük oğulları Sabri ve Kûrî'nin infâkını vermemekte olduğu için zevci Kasım'dan nafakalarını talep ve da'vâya ve vermemekte ısrar ederse boşanmaya ve mehr-i mü'ecceli olan kırk guruş ile 'iddet nafakasını kendisine vermesi talebi ve da'vâsı için Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 115

Numara : 14

Siird'e bağlı Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi halkından ve Keldani milletinden Siird'e gelen Maksi Çeyo oğlu Turo, Nazîf mahallesi halkından Hasan Şakrali oğlu Musa kendi 'aleyhine ikâme etmiş olduğu altı yüz guruş da'vâsından dolayı hakkını müdâfa'a ve babası Maksi Çeyo'dan mevrûs kalan emlâk ve emvâli kız kardeşleri Çeyo ve Güli'den korumak için Zabtiye mülâzımı Farisi Ağa'nın kendisinden almış olduğu yüz elli guruşu tahsîl eylemek için açacağı da'vâya ve müdâfa'aya Yusuf Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 115

Numara : 15

Siird'de yerleşik nizâmiyye otuz ikinci alayının Müftüsî Hüseyin Efendi oğlu Mustafa Fehmi Efendi zevcesi Van'da Erek civârında Şabaniyye mahallesinde sâkine Kapucular Kahyâsı Hasan Ağa'nın kızı Fatıma Hânım vefât edince iki kızı Fatıma ve Hadice'ye neneleri baktığı ama babaları Mustafa Fehmi Efendi kızlarını geri istemesine rağmen nenesi büyük kızı Hadice'yi alıp götürmüş olduğu üzere kızını almak için Van mahkeme-i şer'iyesinde da'vâ açmak için Süleyman Sabri Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 116

Numara : 16

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi halkından Hacı Yusuf kızı Zilfi vefât eden zevci İbrahim oğlu Yusuf terekesinden bir bâb mülk hânedan dolayı zevcinin birâderi Bekir'in 'aleyhlerine ikâme eylediği da'vadan dolayı kendi haklarını müdâfa'a için Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 116

Numara : 17

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkine Yusuf Ağa kızı Meryem vefât eden zevci Şeyh Mahmud oğlu Şeyh İsmail'in terekesine vâris olanlardan Süleyman ve Şeyh Taha'nın nerede olduğu bilinmediği için terekeye ait mâllar şer'an beytü'l-mâl tarafından satıldığı üzere Meryem Hâtun hem kendi hissesini terekeden talep hem de malların gerçek kıymetinde satılıp satılmadığını öğrenmek için gerekirse da'vâda vekîl olarak Sûfi Musa'yı görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 116

Numara : 18

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Ermeni milletinden Yakub'un oğulları Mesud ve Sergis, Sor mahallesinde bir bâb mülk hânelerini fuzûlî olarak zabt eden Abdusselam oğlu Seyyid Musa'nın tasarrufunda olup hâneyi Seyyid Musa tarafından tahliye ile kendilerine verilmesi ayrıca oturduğu senelerinin ücretinin de kendilerine verilmesini talep ettikleri da'vâ için Kevork Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 117**Numara : 19**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Muhammed oğlu Hacı Hamza Babüddarb mahallesinde kâ'in bir bâb mülk hânenin Babüddarb mahallesi halkından Kasım oğlu Selim'e bilinen bir bedelle sattığı ve teslim ettiği ancak Selim'in parayı teslim eylemediği için Selim'e açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 117**Numara : 20**

Siird'in Verraz mahallesi halkından olup Ahmed kızı Huriye zevci Nazîf mahallesi halkından İbrahim oğlu Muhammed'in terekesinin paylaşılırarak kendisine düşen hissesinin tarafına verilmesini talep ettiği da'vâ için Abdulkadir Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 117**Numara : 21**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Abdullah oğlu Gorgis Siird'e bağlı Köşk-i yezid karyesinde bahçe ve bağlarla sâire emlâkının kendisinde kalmak üzere lehine ve 'aleyhine açılacak da'vâlarda vekili olarak Yusuf Efendi'yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 118**Numara : 22**

Siird'e bağlı Hüseyini karyesi halkından Mahmi oğlu Cihangir Karakol mahallesi halkından Muhammed bin Abdullah'ın 'aleyhine ikâme etmiş olduğu iki kıt'a susuz tarla da'vâsında hakkını müdâfa'a için Yusuf Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 118**Numara : 23**

Siird'e bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Nasreddin Efendi Siird'e bağlı Sineb karyesi muhtârı Osman oğlu Selim'in Sineb karyesindeki bir bâb mülk hânesine oturduğu ama artık oturmamasını ayrıca oturduğu senelerin icârını vermesi için açılacak da'vâya vekîl olarak Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 118

Numara : 24

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Siird redîf taburu mülâzımlarından Yusuf Efendi'nin zevcesi Abdurrahim kızı Fatma'nın zevci Yusuf Efendi kendisini boşayıp tekrâr nikâh eylemediğinden mehr-i mü'ecceli olan yedi yüz elli bir guruş ile nafakasının takdîri ile berâber eşyâ ve melbûsât ve hülliyyâtını talep ettiği da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119

Numara : 25

Siird sancağına bağlı Halenze karyesi halkından olup nizâmiyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci takımı neferâtından iken Bitlis merkezinde askerî hastahânesinde tedâvî olunmakta iken eceliyle vefât eden Yusuf'un vârisi olduğunu iddiâ eden Mahmud kızı Rindi ile kızı Halime müteveffâ Yusuf'un Bitlis hastahânesinde terekesine sâhib olanlardan talep ve terekesinden hissesini istediği ayrıca beytü'l-mâlda zevcesine ait olan meblağında tarafına verilmesini talep ettiği da'vâ için Ahmed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119

Numara : 26

Siird'e bağlı Sineb karyesi muhtârı Osman oğlu Selim'in Sineb karyesindeki oturduğu bir bâb mülk hânesini da'vâ eden Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Nasreddin Efendi'nin açtığı da'vâya karşı müdâfa'a için oğlu Fakih Abdullah'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119**Numara : 27**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden Mirza kızları Meryem ve Halime Halep vilâyet-i celîlesi dâhilinde Ayntab kazâsı kasabasında kâ'in Zü'l-kadriye medresesinde ilimleri öğrenmekte iken vefât eden kardeşimiz Molla Haydar'a ait vefâtında yanında mevcûd olan terekesi ayrıca masrafı için olan bin üç yüz yetmiş bir guruş ve eşyasının kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119**Numara : 28**

Siird'in Karakol mahallesi sâkinelerinden Debbağ Abdullah Ağa kızı Fatıma, Erzurum vilâyetine bağlı Akdağ karyesi halkından olup bundan daha önce vefât eden pederim ve Debbağ Abdullah Ağa'nın terekesinin paylaşılması için kendi hissesine düşen mikdârın kendisine gönderilmesini talep ettiği ancak gerekli görülmesi hâlinde da'vâ için Hacı Nebi Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 120**Numara : 29**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Kasım oğlu Selim'e Babüddarb mahallesinde bir bâb mülk hâne için da'vâ ikâme eden Ra's mahallesi halkından Muhammed oğlu Hacı Hamza'nın vekîli Ahmed Efendi ile muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 120**Numara : 30**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden İsmail kızı Seto Şeyh Halef mahallesi halkından Sûfî Ali oğlu Hacı Salih'in zevcesi iken bin üç yüz on senesi teşrîn-i sânisinde boşadığı için Hacı Salih'de alacağı olan yedi yüz bir guruş mehrini Hacı Salih'den tarafına verilmesi için yapılacak muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 31**

Siird sancağına bağılı Hıyert karyesi halkından Abdi Ağa oğlu Hüseyin'in zevcesi Mustafa kızı Guri'nin eski zevcesi vefat eden Hacı Ahmed Efendi'nin oğlu Sabri'nin yaşı küçük olduğı için zevcim Hüseyin tarafından zabt edilen Hıyert karyesinde ve gerek sâir yerlerde bulunan emlak ve nukûd ve mevrû'ât ve sâireyi Sabri'nin vasîsi olduğum için tarafıma verilmesi için açacağım da'vâya Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 32**

Siird sancağı redif birinci taburunun üçüncü bölüğünün teğmeni Osman Ali oğlu Yusuf Efendi'nin Erzincan mahallâtından Ahteş mahallesinde kâ'in bir bâb mülk müstakil hânesinin satış ve satış işlemleri için ayrıca hâneye müdâhale olursa onunla muhâkemeye vekil olarak Lelebici Ahmed Ağa'yı görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 33**

Siird sancağına bağılı Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi halkından ve Keldani milletinden Berho ve Şemun ve Sülaka tereke taksîminden dolayı aynı karye halkından Hesino kızları Şemmuni ve Ğazali ve Puri ile ya kendileri ya da vekilleriyle edilecek muhâkemeye vekil olarak Yusuf Efendi'yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 34**

Siird'in Kassar mahallesi sâkinelerinden Hacı Halil Ağa kızı Azize'nin vefât eden pederi Babüddarb mahalleli Hacı Halil Ağa'dan kendisine mevrûs üç kıt'a susuz tarlayı zabt eden Babüddarb mahalleli Mahmud oğlu Hacı Ali'den alınması ve kendisine verilmesi ayrıca babasından kalan Babüddarb mahallesinde kâ'in hâne ve içerisinde bulunan eşyâ ve sâiredeki hissesini talep ettiğı da'vâya tarafından vekil olunan Bekir Zülfi Efendi'yi da'vâdan 'azl yerine mumaileyh Yusuf Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 122**Numara : 35**

Siird'in Verraz mahallesi halkından Sûfi Muhammed oğlu Abdulmecid'e âid bir kıt'a bağı Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden İsa Hayali kızı Seydi Hâtun tarafından da'vâ ikâme edildiği cihetle onunla veya vekîliyle muhâkeme için Ahmed Efendi'yi yerine vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 122**Numara : 36**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından İsmail Fagleb oğlu Hacı Musa Kıtımıs karyesinde bulunan emlâkinin satılması ama satılamazsa kiraya verilmesi, Paşa çârşûsunda bulunan üç bâb dükkânlardaki yarımşar hisselerini kiraya verilmesi ve halk da bulunan alacaklarının tahsiline, kira ve diğer gelirlerin hepsini fâmiyâm Cebrail kızı Aişe'ye verilmesini talep ettiği cihetle, işlerin yapılması ve 'aleyhine olacak şikâyetlerin def'i için Hüsni oğlu Muhammed'i yerine vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 122**Numara : 37**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Mahmud Cezo oğlu Sûfi Ali'nin hânesinde ikâmet eden Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi halkından Şeyh İsmail kızı Kumri'yi boşayan Kassar mahalleli zabtiye neferâtından Ali oğlu Hasan'ın 'aleyhine çıkardığı i'lâm-ı şer'înin hükmüne i'tirâz amacıyla açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 123**Numara : 38**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Abdulfettah kızı Zülfi'nin zevci müteveffâ Yusuf Ağa'nın Ra's mahallesinde kâ'in iki hâne birbirine birleştirilen bir bâb hânedeki hisselerini vefâtından önce satın aldığı ancak Yusuf Ağa'nın oğulları Melik ve

Ahmed'in kabûl etmediği cihetle mahkeme huzûrunda bu durumun isbatı için açacağı da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 123

Numara : 39

Siird'in Verraz mahallesi halkından Abdulhamid kızî Fatma'nın Babüddarb mahallesinde vefât eden zevci Zabtiye Osman oğlu Süleyman'ın bir bâb hânesindeki hissesinin satışına ve mehr-i mü'eceli olan iki yüz guruş ile Zabtiye sandığından me'âşındaki hissesinin kendisine verilmesini talep etmekte olduğu cihetle açacağı da'vâya vâlidesi Aişe'yi vekîle olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 123

Numara : 40

Kassar mahallesi halkından ve jandarma taburu neferâtından Ali oğlu Hasan'ın zevcesi iken boşadığı Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi halkından Şeyh İsmail kızî Kumri ile aralarında vukû' bulan muhâkemedede lehine olan karâra i'tirâz eden Kumri ile göreceği muhâkemeye Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 41

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından sâbık defter-i hâkânî başkâtibi Kasım oğlu Hacı Muhammed Efendi hâlen Bağdad vilâyet-i celîlesi dâhilinde Dîvâniyye sancağı defter-i hâkânî me'mûriyyetinde müstahdem bulunan Ahmed Hıfzî Efendi zimmetinde alacağı olan paranın bir kısmı Dîvâniyye icrâsınca mevkûf bırakılan mebâliğin tarafına ödenmesi için Hacı Hüseyin Hayro Çilli'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 42

Siird sancağına bağlı Garzan kazâsı nâhiyelerinden Kadiyan nâhiyesinin kurâsından Tapi karyesi halkından ve Ermeni milletinden karye muhtârı Beru oğlu Beçuk emlâk, arâzî sahibi olmasından iş yoğunluğunun fazla olmasından dolayı muhtarlık vazîfesini

bi'z-zât göremeyeceği cihetle hükümetçe verilen işlerin yürütülmesi ve gerekli takibatın yapılması için yerine Kevork Apkaryan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 43

Siird'in Kassar mahallesi halkından Mustafa Bey oğlu Hacı Nuri Bey'in Aynmilk karyesi akârında mülkü olan büyük bir parça arâzîyi fuzûlî olarak zabt eden Pencinar 'aşîreti halkından Süleyman oğlu Azizo'yu mahkemeye vereceği cihetle da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 44

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Şeyh Hasan oğlu Şeyh İsmail zevcesi Zülfi'nin babası Babüddarb mahalleli Hacı Şeyh Ali oğlu Hacı Esad'ın vefâtıyla terekesi bölüşülmediği ve zevcesi Zülfi çocuk bırakmadan vefât ettiği için babasının mirası zevci olan Şeyh İsmail'e kaldığı için, Şeyh İsmail verasetten hissesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 125

Numara : 45

Siird'in Ra's mahallesi halkından Bekir oğlu Ahmed Efendi mecliste bulunmayan aynı mahalleli Hacı Ali Şenduli oğlu Hacı Esad'ın vekîli olduğunu muhâkeme olacağı Hacı Bekir oğlu Derviş'in kabul etmemesine rağmen Hacı Esad'ın vekîl kıldığında yanında olanların şehitliğiyle tekrar kabullenmek zorunda kaldığı ve Ahmed Efendi'nin vekîl olduğunu kabul ettiğine dâir hüküm.

Sahife : 125

Numara : 46

Siird'in Ra's mahallesi halkından İbrahim Şefrali kızı Nasre evvelen vefât eden pederi İbrahim Şefrâli ve sâniyen vefât eden birâderi Muhammed ve sâlisen vefât eden diğer birâderi Abdal'ın terekelerinden hissesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 125**Numara : 47**

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Muhammed kızı Aişe Hânım, bundan daha önce vefât eden mahalle-i mezkûre halkından Ali Ağa bin Hacı Muhammed Ağa zevcesi Hacı Ömer kızı Fatıma Hâtun Hacı Muhammed Ağa'nın verâsetinin paylaştırıldığı Kassar mahallesinde kâ'in bir bâb hanedeki Halime ve Şeyh Hüseyin ve Salih'in hisselerini yaklaşık üç sene önce iki bin dört yüz guruşa satın alıp kaydını üzerine yaptıran Aişe Hânım parayı ödememekte olduğu vekîlleri bulunduğu için yapılan muhâkemedede Aişe kabullenmiş ancak Fatıma Hâtunun vekilliğini kabûl etmediği üzere iddiaların isbâtı üzerine şahidlerin huzûrunda anlaşma sağlanmıştır.

Sahife : 126**Numara : 48**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Şirin Şakrali kızları Feride ve Babi ile İbrahim Debbağ kızı Fatıma, Nazîf mahallesi halkından İbrahim Şakrali ve oğulları Muhammed ve Abdal'dan kalan mallardan emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlelerden kendilerine düşen hisseleri istemekte Babi ile bu husûsda vârise bulunan vefât eden İbrahim'in sülbiye-i kebîre kızı Nasre nâm hâtunun vekîli Muhammed Efendi ile ve sâir icâb edenlerle muhâkeme edileceği cihetle açacakları da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 126**Numara : 49**

Siird'e bağlı Tillo karyesi sâkinelerinden Hallo kızı Aişe üç aydan beri sünnetçilikle başka diyârlara giden zevci Tillo karyeli Süleyman oğlu Merhemo kendisi ve sekiz aylık Musa isminde bir oğlan evlâdıyla nafakasız olarak kendi hânesinde perîşâniyyet hâlinde terk ve idârelerine de bir ma'îşet göndermediği gibi bir kimesneye havâle etmemekte olduğu için bu durumda nikâhın feshine kadar gidecek cihetle açacağı da'vâya Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 126**Numara : 50**

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Muhammed kızı Aişe Hânım, bundan daha önce vefât eden mahalle-i mezkûre halkından Hacı Muhammed Ağa oğlu verâseti ifrâz edildiği Kassar mahallesinde kâ'in harabe bir bâb hanedeki hisselerini Ali Ağa'nın kızı Adliye'den yaklaşık üç sene önce iki bin dört yüz guruşa satın alıp kaydını üzerine yaptıran Aişe Hânım parayı ödememekte olduğu vekîli olan Hacı Abdulmecid Efendi'nin vekîli olduğu Adliye'nin hakkını müdâfa'a için bulunduğum muhâkemedede Aişe kabullenmiş ancak Hacı Abdulmecid Efendi'nin vekillliğini kabûl etmediği üzere iddiaların isbâtı üzerine şahidlerin huzûrunda anlaşma sağlanmıştır.

Sahife : 127**Numara : 51**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Mahmud oğlu Hacı Ali Ağa kardeşi Hacı Halil Ağa'dan aldığı bir mikdâr hâne iştirâsının isbâtı ve ismime sened-i hâkânî çıkarmak ve mevrûs olarak kendilerine kalan bir hânedan hissesini talep ettiği cihetiyle açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 127**Numara : 52**

Siird'in Sûk mahallesi halkından Halil oğlu Osman mahalle-i mezkûreli Muhammed Hasso kızı Have Hâtun zevcesi olduğu hâlde bundan bir kaç gün önce onu boşadığından mahkeme-i şer'iyede 'aleyhine iştikâ eylediği cihetle gerek kendisiyle ve gerek tarafından gösterilecek vekîl ile muhâkeme etme ve kendi hakkını müdâfa'a için Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 127**Numara : 1**

Siird kurâsından Ergif karyesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Kani oğlu Canko'nun verâseti zevcesi Hamo kızı Habo ile küçük kızları Halime ve Hami'ye münhasıra olduğu ancak terekesine karye-i mezkûre sâkinlerinden Ali oğlu Ömer zabt

etmekte olduğu için açacağı da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 127

Numara : 2

Siird’in Karakol mahallesinde müteveffâ Hacı Abdullah Efendi’nin vâlidesi Hadice, zevcesi Aîşe, kızları Hânım ve Rindi ve Behiye, oğlu İsmail müteveffânın terekesinden kendi hisselerinin ifrâz edilerek kendi hisselerinin verilmesi satılabilecek iyi olanlarının satılması işlemlerinin ta‘kîbi ve diğeri müteveffâ ile ilgili halkta olan alacak haklarının kendilerine teslîme ayrıca muhâkeme gerektiren hallerde da‘vâ açmaya ve haklarını müdâfa‘a için Abdurrezzak Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 127

Numara : 3

Siird kurâsından Fersaf karyesi halkından sâhib-i arz-ı hâl Şeyh Muhammed Efendi Şeyh Alameddin pederi Fersaf karyesi sâkinlerinden Şeyh Muhammed Efendi’nin terk eylediği emvâl-i zâtîyyesinden başka hayâtında Şâh-ı Nakşibend hazretlerinin tekyesi evkâfına mahsûs idâre etmiş olduğu emlâk ve arâzileri müteveffânın mâlî olduğu zannedilmiş mevrûsesinden olduğu sanılarak paylaştırılmış ancak paylaştırılma iptal edilerek malından emvâl-i mevkûfe ile emvâl-i mevrûse ayrılarak tekrâr yeniden Şeyh Muhammed Efendi’nin terekesinin paylaştırılmasının yapılması ve îcâb edenlerle muhâkeme için da‘vâ açılması ve bu îcâb eden işler için Yusuf Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 129

Numara : 4

Siird kurâsından Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah kuddise sirruhû hazretlerinin hângâh-ı şerîfi postnişîn-i irşâdı bulunan Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Salih Efendi Hicaz’da vefât eden Şeyh İshak oğlu Şeyh Yakub’un ‘azîz-i müşârun-ileyhin evkâfına bağılı memâlîh bedelâtından senevî hisse-i mahsûsası olan yedi yüz doksan beş gurus postnişîni bulunduğu Şeyh el-Memduh kuddise sirruhû hazretlerinin dergâh-ı âlisi hângâh-ı şerîfine mahzar-ı şuhûdda vasiyyet ettiğii ancak varislerinden Şeyh Nureddin

Efendi memâlih bedelinin kendilerine kaldığı zannıyla zabt ettiği için açılacak da‘vâda Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 129

Numara : 5

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından ve Tüccârdan Hacı Muhammed oğlu Hacı İsmail Ağa Karakol mahallesinde kâ’in bir bâb hâne mülk ma‘a ‘arsa bir bâb mülk menzili tâliblilerine satmak ve satış işlemleri için Musa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 129

Numara : 6

“Mezbûrân Süleyman ve İbrahim her biri tevkîlden tekevvül eylediklerinden dolayı ibtâl edilmiştir.” diye hükmün sonuna ‘ibâre düşülerek iptal edilmiştir.

Sahife : 130

Numara : 7

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden olup ticâret için Erzurum’da vâki‘ Demir hânında sâkin iken bundan daha önce ölen İbrahim oğlu Murad’ın zevcesi Verdi, kızı Marta ve oğlu Cebro her biri ayrı ifâde vererek ölen Murad’ın terekesine âid ne varsa kendilerine teslim edilmesi gerekirse muhâkeme için Erzurum’da mukîm bulunan Çeko’yu vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 130

Numara : 8

Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkin Livâ Redîf taburu binbaşısı Alaaddin Efendi’nin yanında kalan kayın vâlidesinin emniyet sandığında olan beş bin guruşun işbu târîhe değin işlemiş olan karından henüz istifâ etmemekle biriken karının sandık idâresinden alınıp tarafına verilmesi için Siird mâlifâtûra tüccârânından Hacı Ömer Ağa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 131**Numara : 9**

Aslen Van vilâyeti mahallâtından Topçu mahallesi halkından olup sâbıkan Bitlis vilâyeti zabtiye alayının birinci taburunun dördüncü bölüğünde bölük emîni iken görevi bıkan hâlen Karakol mahallesinde müsâfireten sâkin Esad oğlu Reşid Efendi bölük emînliği hizmetinde görevli iken üç yüz yedi senesinden yedi yüz on guruş ve üç yüz sekiz senesinden otuz sekiz guruş ve üç yüz dokuz senesinden bin guruş ki cem'an iki bin altı yüz kırk sekiz guruş alacağı olup tarafına verilmesi için Bahri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 131**Numara : 10**

Siird kurâsından Tillo karyesinin Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Şeyh Ömer oğlu Sadık'ın verâseti vârisleri olan kızları Fatıma ve Aişe ile torunları İbrahim kızı Emine ve Derviş kızı Emine'nin istekleriyle verasetin paylaşılması ve hisselerinin kendilerine verilmesi ayrıca i'tirâz ve müdâhale durumunda ise onlarla muhâkeme için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 132**Numara : 11**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından ve Kassâb esnâfından Hacı Yusuf oğlu Şeyh Bekir 'aleyhine vâlidesi Huriye ve kız kardeşi Hadice tarafından ikâme edilen mîrâs ve kısmet da'vâsından dolayı muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 132**Numara : 12**

Siird mahallâtından Sûk mahallesi halkından ve Pamukçu esnâfından Molla Ahmed oğlu Abdusselam'a Karakol mahalleli Abdullah kızı Nasre tarafından 'aleyhine ikâme edilen iki bin iki yüz elli guruş alacak da'vâsından dolayı muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 132**Numara : 13**

Aslen medîne-i Musul mahallâtından Meskeneta mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Keldani milletinden iken bundan daha önce Bağdat'ta ölen Negmo oğlu Matran Mihail verâseti er karındâşı Ceyri ve kız karındâşı Maryam'a kaldığı üzere kız karındâşı Maryam er karındâşı Mihail'in terekesinden kendi hissesine düşen mikdarın kendisine verilmesi ayrıca i'tirâz ve müdâhale durumunda ise onlarla muhâkeme için oğlu İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 133**Numara : 14**

Siird kurâsından Tillo karyesi mahallâtından Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hacı İbrahim oğlu Molla Ahmed'in oğulları Şeyh Muhammed Said ve Şeyh Yasin Tillo karyesinde sâkin er karındaşları Şeyh Abdulmecid'in Siird mahkeme-i şer'iyyesinde 'aleyhlerine ikâme eylediği emlâk ve akâr da'vâsından dolayı Şeyh Abdulmecid ve sâir icâb edenlerle muhâkemede haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 134**Numara : 15**

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Abdullah oğlu Muhammed Şükri dedesinden kendisine intikâl eden ama amcası Süleyman Ağa'nın zabt ettiği arâzî ve emlâkın kendisine verilmesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Kasım Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 134**Numara : 16**

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Hacı Habraş oğlu Semerci Sûfi Hasan Ra's mahallesinde kâ'in bir bâb hânenin arkasında bulunan Zabtiye Mahmud'un hânesinin pis suları hânesine zarar vermekte olduğu için zararın önlenmesi için açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 134**Numara : 17**

Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Musa Kahraman oğlu Tarakçı Abdullah Sor mahalleli Hüsni oğlu Merhemo'ya hayâtda iken dört yüz guruş verdiğini vefât ettikten sonra vârisleri ve kefilleri olan oğlu Hasan ve yeğeni Hüseyin'den istediği ve kendisine verilmesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 135**Numara : 18**

Siird mahallâtından Sûk mahallesinde sâkin Mahmud oğlu Mimar Usta İsmail Sûk mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Seyyid Süleyman hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkü iken bir bâb hâneyi hibe etmesine ve kendisine teslîm edilmesine rağmen Seyyid Süleyman vefât ettikten sonra vârisleri olan zevceleri ve kız kardeşleri hâneyi zabt ettikleri için tekrâr kendisine teslîmi cihetiyle açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 135**Numara : 19**

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Sûfî Abdi oğlu Tüccâr Hacı Mustafa Ağa ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Attar esnâfından Hacı Yusuf Elmasi oğlu Hacı Muhammed Şeyh Halef mahallesinde bir bâb mülk menzil mahalle sâkinlerinden ve Purut milletinden merkûm Murat'ın müstakillen mâl ve mülkleri iken fî teşrîn-i sâni [1]311 günü sekiz bin altı yüz guruş bedel mukâbilinde kendilerine sattığı hâlde mâl ve mülkü kendilerine teslîm etmediğini cihetle kendilerine teslîm edilmesi için açacakları da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 136**Numara : 20**

Aslen Mardin mahallâtından Emîni'd-din mahallesi sâkinlerinden ve Ermeni Katolik milletinden olup hâlen Siird'de Yenihânda mukîm tüccârdan Miho oğlu Polos'un Siird

sancağı dâhilinde alacağı olan kişilerden talep ve da‘vâ edeceği cihetiyle her ne olursa olsun da‘vâ için vekîl olarak Hacı Muhammed Efendi’yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 136

Numara : 21

Siird’de yerleşik nizâmiyye otuz birinci alayının mîralayı ve kumandanı izzetlü Salih Bey Efendi Haleb redîf binbaşısı iken bundan daha önce ölen Aziz Efendi bin Abdullah Efendi’nin sülbî sağîr oğlu Server’in vasîsi bulunduğu cihetle Van vilâyeti emvâlinden bâ-irâde-i seniyye hazret-i pâdişâhîyle Server’e verilen dört yüz on dokuz guruş ile biriken aylık maaşlarını vilâyet mâl sandığından tarafına verilmesi cihetiyle Halil Bey’i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 137

Numara : 22

Siird mahallâtından Sûk mahallesinde sâkin el-müteveffâ Hacı İbrahim Debbağ’ın oğulları Hacı Mustafâ ve Hacı Ali ve Hasan ve Mahmud ve Yusuf oğlu Sadıko’nun ‘aleyhlerine Birzukak mahallesinde sâkin Ahmed’in oğulları İsa ve Musa tarafından ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı haklarını müdâfa‘a için Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 137

Numara : 23

Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Tüccâr Molla Ali oğlu Hacı Ahmed’in Verraz mahallesi sâkinlerinden ve Ermeni milletinden Musa’nın oğulları Hazmo ve İsa’ya müdârebe tarîkiyle vermiş olduğu yüz elli lirayı tahsîl edilerek kendisine verilmesini talep ettiği cihetiyle açacağı da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 137

Numara : 24

Verraz mahallesi sâkinlerinden ve Ermeni milletinden Musa'nın oğulları Hazmo ve İsa'nın 'aleyhlerine mahkeme-i nizâmiyyede Verraz mahallesinde sâkin Molla Ali oğlu Hacı Ahmed tarafından ikâme edilen şirket-i müdârebe cihetinden yüz elli lirayı ve Hacı Ahmed'in alacağı mikdâr meblağdan fazlasını aldığından dolayı haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 138

Numara : 25

Aslen Erzurum mahallâtından Yoncalık Sefla mahallesi sâkinlerinden olup hâlen Siird'de yerleşik nizâmiyye otuz birinci alayının Alay Kâtibi Hacı Ali Ağa oğlu Şemsüddin Efendi Erzurum'da sâkin iken vefât eden anne ve babasının terekesinin paylaşılması ve kendi hissesine düşen emlâk ve arazinin nâmına defter-i hâkânîde sened-i resmî olarak kaydedilmesini talep ettiği cihetle er karındâşı Hacı Tevfik Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 138

Numara : 26

Siird mahallâtından Birzukak mahallesinde sâkin Salih kızı Emine Hâtun zevci Birzukak mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hacı Halil Alikî oğlu Ahmed'de alacağı mehri beş yüz guruşun zevcinin hayâtda iken kefilî olan babası Hacı Halil Alikî tarafından ödenmesi ayrıca Ahmed'den olan üç yaşında Azize için zevcimin ayrıca bir mâlî olmadığından nafaka verilmesi ve kendisinin Ahmed'den hâmile olmasıyla doğacak çocuğa da nafaka ihtiyaç olduğu için cedleri Hacı Halil Alikî'den alınmasını talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Salih'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 139

Numara : 27

Siird'in Kassar mahallesinde sâkin Abdurrezzak kızı Saliha Hâtun zevci Siird'e bağlı Halenze karyesi mahallâtından Şeyh Osman mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Musa Receb oğlu Abdulkerim zimmetinde alacağı mehri beş yüz elli guruşu terekesinden alınarak kendisine verilmesi ile hayâtda iken kendisinden zabt eylediği

gümüştten ma‘mûl bir ‘aded tepelik ve bir ‘aded küpelere şu an sâhib olan anası Züleyha Hâtun’dan taleb ettiği cihetle açacağı da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 139

Numara : 28

Siird mahallâtından Süveyka mahallesinde sâkin Derviş oğlu Abdullah ve Ali Haso oğlu Muhammed ve Haso Habib oğlu Musa ve Birzukak mahallesinde sâkinler Abdullah Hallo oğulları Yusuf ve Hamdo ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Abdulhamid oğlu Mustafa Mardin kasabasında mukîm Amerikalı Mister Anders tarafından Siird’de i‘âne tevzî‘ine (yardım dağıtılmasına) vekîl olmağla Siird kasabasında sâkin iken bundan daha önce katilen ölen Mardinli Yusuf Yunan’ın taraflarından üç yüz yetmiş lira ğasb olduğu mezkûr Mister Anders’in vekîli Mardinli Yusuf Karakelle tarafından ‘aleyhlerine iddiâ edilmekte olduğu muhâkemedede haklarını müdâfa‘a için Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 140

Numara : 29

Siird’in Şeyh Halef mahallesinde sâkin Mahmud kızı Zülfi Hâtun Şeyh Halef mahallesinde kâ’in bâb menzil şirâen mâlî ve mülkü iken Kassar mahallesinde sâkin Baço Bey oğlu Halil Bey tarafından Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde mülkiyetini olduğunu iddiâ eylemekte olduğu cihetle Zülfi Hâtun, Halil Bey ve sâir îcâb edenlere karşı muhâkemedede hakkını müdâfa‘a için Mustafa Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 140

Numara : 30

Siird’in Kassar mahallesinde sâkinler Hacı Ali kızı Zülfi Hâtun ve Hacı Ramazan kızı Şirini Kassar mahallesinde kâ’in bir bâb menzil mûrisimiz müteveffâ Hacı Hami oğlu Hacı Ramazan’dan kendilerine mevrûs ve müntakil olmuş iken mezkûr Kassar mahallesinde sâkin Hacı Hami oğlu Hacı Ömer tarafından zabt edildiği cihetle bir bâb

menzilin alınarak kendilerine verilmesi talebiyle açacakları da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 141

Numara : 31

Siird mahallâtından Süveyka mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Berho oğlu Maksi Murat verâseti zevcesi İso kızı Hanna ve çocuklarına kalan Süveyka mahallesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb menzil ile sutud mevki‘inde vâki‘ bir kıt‘a bâğ kendilerine kalmış iken Hana ve Serko ve Nişân ve Marta ve Ğisan fuzûlen ve tağalluben zabt olmalarından dolayı zevcesi Hanna terekeden kendi hissesine düşen payı talep ettiği cihetle açacağı da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 141

Numara : 32

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Ağa oğlu Hamid Ağa mütevellîsi bulunduğu Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesinin bi’l-cümle emlak ve akârâtı mütevellî-i sâbık Süleyman Ağa’dan mahallinde vech-i lâyıkiyle tesellüm ve ahz u kabza ve yine vakf-ı mezkûre bağlı Siird’de bilinen dükkanlar, tarla ve bahçelerin bedel-i misülleriyle tâliblerine îcârla bedel-i îcârı kendisine gönderilmesi veya ulaştırılması cihetiyle Hacı Tahir Ağa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 142

Numara : 33

Siird’e bağlı Civanikan karyesinde sâkinler Hamzo’nun kızları Şiro ve Hanife ve Huri’nin ‘aleyhlerine Civanikan karyesinde sâkin İbrahim ve kız karındâşları Mirzo kızları Hacer ve Ayşo ve Porti kızı Saide taraflarından ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı İbrahim ve Hacer ve Ayşo ve Saide Hâtun’lar ve sâir îcâb edenlere karşı muhâkemedede haklarını müdâfa‘a için Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 142

Numara : 34

Siird kurâsından Civanikan karyesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hamza oğlu Porti'nin verâseti zevcesi Hezo Hâtun oğlu Hamzo kızları Sadi ve Anu ve Ruşi Hâtun'lara daha sonra Anu vefât edip verâseti oğlu Berho kızları Ayşo ve Hacer Hâtun'lara münhasıra olduğu bilinirken Sadi ve Ayşo ve Hacer Hâtun'lar Porti ve Anu'nun menkûl ve ğayr-ı menkûlu olan ne varsa vâris olanlar arasında ifrâz edilerek kendilerine hisselerinin verilmesini talep ettikleri ayrıca terekeyi zabt edenler olur ise açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 143**Numara : 35**

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı İsmail kızı Emine Hâtun, Sûk mahallesinde sâkin hâlen zevci olan Hacı İsa oğlu Hacı Halil Efendi'nin kendisinden başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı kendisi ve oğlu Hamdi ile ilgilenmeyip babası evine bıraktığından kendisinde iken aldığı gümüştü ma'mûl bir 'aded kemer ile kezâlik gümüştü ma'mûl bir çift bilezik ve altundan ma'mûl bir çift kulak küpe ve kırk 'aded otuz guruşluk güli ve bir 'aded beş birlik ve iki 'aded hani ve kaziden ma'mûl üç kat' elbise ve hülliyyât ve eşyâyı eğer yanında var iseler aynısını yok ise kıymeti ne ise onu zevcimden talep ve da'vâ ettiği ayrıca şâyed kendisini boşarsa mehri beş bin guruşu ve nafaka iddetini kendisine vermesini talep ettiği cihetiyle açacağı da'vâya Abdurrezzak Ağa'yı vekîl olarak görevlendiğine dâir hüküm.

Sahife : 144**Numara : 36**

Siird mahallâtından Meydan mahallesinde sâkin Hacı Hammiki oğlu Mustafa, Şeyh Kasım mevki'inde var olan ve bilinen iki kıt'a bâğ kendisinin mülkü iken Meydan mahallesinde sâkinler Hacı Bekir oğulları Mustafa ve Süleyman tarafından Siird bidâyet mahkemesinde 'aleyhine ikâme edilen mülkiyet da'vâsı netîcesinde 'aleyhime ğıyâben hüküm sâdır olup hükmi mezkûr hukûkun ibtâlini istediği da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 144**Numara : 37**

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkinler Protestan milletinden Hızır oğlu Murat ile Murat'ın oğulları Agob ve Fetho, medîne-i mezbûre halkından ve tüccârdan Hacı Mustafa ve Hacı Muhammed Elmasi taraflarından Siird bidâyet mahkemesinde 'aleyhlerine ikâme edilen sekiz bin altı yüz gurusu alacak da'vâsı netîcesinde mahkeme-i mezkûrede 'aleyhlerine sâdır olan hükmün iptâl edilmesi cihetiyle Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ eylediklerinden mezkûr istînâf mahkemesinde açtıkları da'vâyâ Mosis Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 145**Numara : 38**

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Sûfî Abdi oğlu Tüccâr Hacı Mustafa Ağa dâ'in-i müştereki Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hacı Yusuf oğlu Hacı Muhammed Elmasi Şeyh Halef mahallesinde bir bâb mülk menzil mahalle sâkinlerinden ve Protestan milletinden Sefer oğlu Murat ile Murat'ın oğulları Agob ve Fetho, İbrahim Tercüman oğlu Hanna ile aramızda Siird bidâyet mahkemesinde tekevün eden sekiz bin altı yüz gurusu alacak da'vâsı netîcesinde merkûmün Murat ve Agob ve Fetho ve Hanna 'aleyhlerine sâdır olan hükm-i ibtidâiyeye kanâ'at etmeyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleri cihetiyle muhâkeme haklarını müdâfa'a için Abdulaziz Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 145**Numara : 39**

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Süleyman Ağa oğlu Hacı Ömer Efendi halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine verilmesi ayrıca lehine ve 'aleyhine sâdır olacak iddialarla ilgili olarak da kendi hakkını müdâfa'a için oğlu Said Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 145**Numara : 40**

Kassar mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Mustafa Ağa Karakol mahallesinde sâkinler Hacı Ali Anu oğulları Hacı Fethullah ve İsa Ağa zimmetlerinde alacak hakkı olan yedi bin üç yüz seksen üç guruşu mezbûrândan talep ve da'vâ ettiği cihetiyle Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 146

Numara : 41

Siird'e bağlı Kıtms karyesi halkından ve Ermeni Katolik milletinden olup Aydın vilâyeti dâhilinde Manisa sancağında sâkin iken bundan daha önce ölen Şabo oğlu Yusuf zevcesi Şahgöl ile oğulları Hano ve Hürmüz, müteveffâ hayâtda iken hâlen Manisa'da sâkin Şabo oğlu Toma'dan alacak hakkı olan yirmi yedi lirayı ve yine Manisa'da mukîm Sergis Onenciyan zimmetinde alacak hakkı olan altı 'aded mecîdiyeyi merkûmândan tahsîl ile kendilerine verilmesi talep ettikleri cihetle açacakları da'vâya Batri Oğistinos Fransiskanı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 146

Numara : 42

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hacı Muhammed Emin oğlu Hacı Ömer'in zevcesi Hacı Ömer Tora kızı Zülfi Hâtun ve kızı Atlas, müteveffâ Hacı Ömer'in menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı mevrûse-i metrûkesindeki kendilerine ait olan hisselerinin kendilerine verilmesini talep ettikleri cihetiyle açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 147

Numara : 43

Siird'e bağlı Civanikan karyesinde sâkin Süleyman oğlu Hasan'ın 'aleyhine Siird'e bağlı Deyrğalib karyesinde sâkine Hamid Bey kızı Medîne Hâtun tarafından Siird bidâyet mahkemesinde ikâme edilen Civanikan karyesi hudûdu dâhilinde vâki' ve gira şaho demekle ma'rûf ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a tarlanın hakk-ı tasarruf da'vâsı

neficesinde mahkemede ğıyâben ‘aleyhine sâdır olan hükm-i ibtidâî hukûkun ibtâli için açacağı da‘vâya Yusuf Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 147

Numara : 44

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Cebo oğlu Yusuf’un Aynsalib mahallesinde bir bâb menzil mâlı ve mülkü olduğu Aynsalib mahallesi halkından ve millet-i merkûmesinden Siird duyûn-ı ‘umûmîye nezâreti muhâsebe refik-i sânisî Salman oğlu Nasıf Efendi’ye senevî üç yüz guruş bedel mukâbilinde icâr ve teslîm eylediği ve Nasıf Efendi’nin kabûl ettiği ancak üç sene geçmesine rağmen icâre bedeli olan dokuz yüz guruşu ödemediği için açacağı da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 148

Numara : 1

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi sâkinlerinden ve Keldani milletinden Musa Ademo oğlu Mansur Efendi’nin halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslîm edilmesi ayrıca lehine ve ‘aleyhine ortaya çıkacak iddialarla ilgili olarak da kendi hakkını müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 148

Numara : 2

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi halkından ve Protestan milletinden Hızır oğlu Murat ile kebîr oğulları Agob ve Fetho’ya Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Musa Ademo oğlu Mansur’un vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde ‘aleyhlerine ikâme edilen üç bin yüz yirmi altı buçuk guruş alacak da‘vâsından dolayı da‘vâda kendi haklarını müdâfa‘a için Yusuf Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 149

Numara : 3

Siird'in Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden İbrahim oğlu Cevheri Verraz mahallesinde hain bir bâb menzilin yarısı irsen mâl ve mülkleri iken mahalle-i mezkûre ve millet-i merkûmeden Hufi oğlu İbrahim tarafından zabt olunan malının kendisine verilmesini talep ettiği cihetle İbrahim ve sâir îcâb edenlere açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 149

Numara : 4

Siird'de bağlı Tillo karyesinin Kürd mahallesinde sâkin Derviş oğlu ağnam tüccârından Muhammed Ağa Haleb ve Şam cihetlerinde satmak üzere Van vilâyeti dâhilinde Başkale sancağından iştirâ ile Hizan kazâsı cihetinden imrâr eylediğim yedi bin re's ağnamdan Hizan kazâsı kurâsından Obit karyesinde sâkin Muhammed Tahir Ağa ve arkadaşları tarafından ğasb olunan iki yüz re'sin ğasb eden kişilerden alınarak kendisine verilmesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Seyyid Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 149

Numara : 5

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan daha önce vefât eden Receb kızı Nasre'nin verâseti oğlu Muhammed Said Ağa ve kızı Halime Hâtuna âid olduğu bilindiği, Nasre hayâtda iken oğlu Muhammed Said Ağa'ya yedi bin beş yüz guruş verdiğinden Nasre vefât edince Muhammed Said Ağa'nın vermediği meblağdan hissesine düşen mikdârın tarafına verilmesini isteyen Halime Hâtun, Muhammed Said Ağa ve sâir îcâb edenlere açacağı da'vâya Fetho Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 150

Numara : 6

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Süleyman oğlu Muhammed Said Ağa'ya Ra's mahallesinde sâkine Halime Hâtun'un vekîli Fetho Ağa tarafından 'aleyhine Siird mahkeme-i şer'iyesinde ikâme edilen yedi bin beş yüz guruş irs da'vâsına karşılık kız kardeşi Halime Hâtun tarafından zabt edilen bir kat yatak ve bir 'aded kilim ve bir

‘aded câcîm ve bir ‘aded sandık ve on iki kat elbise ve gümüşden ma‘mûl bir çift bezâvend ve bakırdan ma‘mûl bir ‘aded teşt ve bir ‘aded bakraç ve iki ‘aded büyük sahan ve iki ‘aded büyük tas ve bir sini ve bir ‘aded kazan ve bir ‘aded siyah pûşî ve bir ‘aded amem kuşağı ve bir çift altun küpe ve vekîli Fetho Ağa’ya emâneten verdiğim bir ‘aded kırma pover(?) davalarından dolayı mezbûr Fetho Ağa’dan taleb ve da‘vâ ve kendini müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 151

Numara : 7

Siird’e bağlı Aynbarran karyesinde sâkin Said oğlu Musa Ağa’nın Aynbarran karyesinde sâkin Mahmud oğlu Hasan’ın zimmetinde alacak hakkı olan iki bin guruş da‘vâsından dolayı mezbûr Hasan Ağa’dan taleb ettiği ve açacağı da‘vâyâ Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 151

Numara : 8

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Siird Belediye Re’îsi rif’atlı Abdulfettah Ağa oğlu Hamid Efendi Siird’in eski muhâsebecisi Muhammed Derviş Efendi’nin zimmetinde alacak hakkı olan yirmi yedi ‘aded ‘ayn lirayı Muhammed Derviş Efendi’den taleb ettiği ve açacağı da‘vâyâ Abdurrezzak Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 151

Numara : 9

Siird mahallâtından Karakol mahallesi halkından Muhammed oğlu Hacı Musa Diyarbekir halkından ve tüccârdan Muharremzâde Bekir Efendi tarafından medîne-i Diyarbekir bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhine ğıyâben ikâme edilen üç bin on iki guruş şe‘îr esmânî da‘vâsı netîcesinde bir kıt‘a i‘lâma rabt ettirmiş ise de i‘lâm-ı mezkûre kanâ‘at etmeyip i‘âde-i muhâkeme için mûmâileyh Bekir Efendi ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkimde iddianın yeniden da‘vâ edilmesi cihetiyle vekîli olarak Şeyh Efendizâde İzzet Efendi’yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 152**Numara : 10**

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Abdullah Sarrac oğlu Muhammed, Nazîf mahallesinde sâkine li-eb kız karındâşım Fatma'nın vekîli zevci Ahmed Efendi tarafından bi'l-vekâle 'aleyhine ikâme olunan pederi müteveffâdan metrûk ve Güveşil ve Gırhüseyn ve Zevan ve Ayn karyelerinde bulunan ve mevkisi bilinen emlâk ve kavaklık ve bâğ ve bahçeler ile onlardan mütehassıl ğillât ve menâfi'i da'vâsından dolayı vekîl Ahmed Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyede kendi hakkını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 152**Numara : 11**

Siird mahallâtından Kassar mahallesi sâkinlerinden Hacı Musa Ağa oğlu Süleyman Ağa halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslim edilmesi ayrıca lehine ve 'aleyhine sâdir olacak iddialarla ilgili olarak da kendi haklarını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 152**Numara : 12**

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hacı İsmail oğlu Musa Efendi'nin Verraz mahallesinde sâkin olan Salih evlâdları Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo senedli zimmetlerinde yirmi 'aded 'ayn lirayı ve bin guruş alacak hakkı olup mebâliği mezbûrûndan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu kendisine irsâl ve îsâle için mezbûrûn Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo Ağa'lar ve sâir îcâb edenlerle ve âid olduğu mahkemede kendisini temsil için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 153**Numara : 13**

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Hacı Ömer oğulları Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'ların 'aleyhlerine kız karındaşları Atlas ve anaları Zülfî Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyede ikâme edilen emlakın taksim edilmesi ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede kendi haklarını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 153

Numara : 14

Siird'e bağlı Sihiyan karyesi sâkinlerinden Resul oğlu Halid ve Hasan oğlu İso'ya Sihiyan karyesi halkından Haydo oğlu Ali Siird mahkeme-i nizâmiyyesinde 'aleyhlerine ikâme edilen karye-i mezkûre hudûdu dâhilinde tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından dolayı mezbûr Ali ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde kendi haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 153

Numara : 15

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Hacı Ömer oğulları Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'ların 'aleyhlerine kız karındaşımız Atlas ve anamız Zülfî Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyede ikâme edilen emlakın taksim edilmesi ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede kendi haklarını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 154

Numara : 16

Aslen Harput mahallâtından Sare Hâtun mahallesi halkından olup Siird'de yerleşik redîf taburunun birinci bölük üsteğmeni Muhammed Efendi oğlu İsmail Hakkı Efendi, Sare Hâtun mahallesinde sâkine iken bundan on iki sene daha önce vefât eden anamız ve

mûrisemiz Osman Efendi kızı Fatıma Hânım'ın verâseti kendisiyle büyük oğlu Ahmed Ağa'ya kalan Harput'a bağlı Kılışığı ve Borik uşığı ve Encüz karyelerinin hudûdu dâhilinde kâ'in emlâk ve arâzideki hissesini tâliblilerine satma ile terk etme ve teslîm işlemlerinin yapılması için er karındâşı Ahmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 154

Numara : 17

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin halen Siird hapishânesinde mevkûf bulunan Mustafa el-Kazzaz oğlu Abdullah Ağa Siird çârşûsunda hânü'l-'atîk dâhilinde bulunan ticârete mahsûs dükkânının Siird savcısı Rıfat ve komiseri Mikdad Efendi'ler tarafından mühür altına alınacağı için dükkândaki mevcûd bi'l-cümle eşyâyı mahallinde ahz u kabza ve makbûzunun kendisine ulaştırılması için İbrahim Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 154

Numara : 18

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin Sûfî Yusuf oğlu Hacı Mahmud Efendi, halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslîm edilmesi ayrıca lehine ve 'aleyhine sâdir olacak iddialarla ilgili olarak da kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 155

Numara : 19

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesinde sâkin Keldani Katolik milletinin Matrânı zîynetlü Toma oğlu Emanuel Efendi kendisinde olan fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]310 târihiyle müverreh ve bir kıt'a fermân mûcibince medîne-i mezbûre dâhilinde olup millet-i merkûmenin kilise ve manastırlarına mevkûf bi'l-cümle emlâk ve arâzî ve akârâta mütevellî olmamla binâ'en-'aleyh medîne-i mezbûreye muzâf Deyr-mar Yakub manastırına bağlı evkâfdan olup gera nâm mevki'de bir kıt'a susuz tarlasına Kassar mahallesinde sâkin Hacı Heşino oğlu Hacı Abdurrezzak tarafından fuzûlen ve tağalluben hufriyyât icrâsıyla derûnunda su mecrâsına mahsûs olmak üzere hark ve beş

‘aded kuyu ihdâs birde mezkûr tarlanın kısm-ı a‘zâmını tahrîb etmekle mezkûr hark ve kuyuların sed ve hadd-i aslîlerine ircâ‘ı için mezbûr Hacı Abdurrezzak ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede yapılacak muhâkemeye Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 155

Numara : 20

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hüseyin oğlu, Hüsni Babüddarb mahallesinde kâ’in bir bâb menzildeki rub‘ hissesi ma‘lûm mâlî olduğu hâlde er karındâşı Mahmud Efendi tapuca adına kayıt ettirmiş ve ahîren Siird Ziraat Bankası sandığından çektiği ma‘lûmu’l-mikdâr meblağa karşı rehîn eylemiş sonrasında meblağı ödemeyince hânenin banka kâtibi Necmeddin Efendi tarafından satıŖa çıkarıldığını öğrendiğini kendi rub‘ hissesinin tapuca kendisine verilemesi için Necmeddin Efendi ve sâir icâb edenlere karşı açacağı da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 156

Numara : 21

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Musa Ağa oğlu Süleyman Ağa halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslim edilmesi ayrıca lehine ve ‘aleyhine sâdir olacak iddialarla ilgili olarak da kendi haklarını müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 156

Numara : Numarasız -1-

Siird’in Verraz mahallesi halkından ve Protestan milletinden ve Terzî esnâfindan Maksî Ohan oğlu Peyđos Verraz mahallesinde kâ’in bir bâb menzilini beş bin beş yüz guruş bedel mukâbilinde satıŖa çıkardığı, hânenin satın alana teslim edilmesi ve beş bin beş yüz guruşun kendisine teslim edilmesi cihetiyle Mansur Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 156**Numara : Numarasız -2-**

Siird'e bağı Tillo karyesinde sâkin Hacı Abdurrahim oğlu Hacı Abdullah Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde Ra's-ı kudva mevki'inde kâ'in etrâf-ı erba'ası tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzilimi fuzûlen ve tağallüben zabt ve vaz'-ı yed eyleyen Şeyh Halil Efendi oğlu Şeyh Nureddin Efendi'yi bir bâb menzilden uzaklaştırmak ve menzil-i kendisine teslim cihetiyle açacağı da'vâya Hacı Ömer Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 157**Numara : Numarasız -3-**

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Musa Gorgis oğlu Mansur Efendi Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden alınan bir kıt'a vekâletnâme üzere vekîli bulunduğu Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi halkından Ermeni Katolik milletinden Abdulmesih'in oğulları Kazazyan Osib ve Cebor'un ğyâblarında 'aleyhlerinde Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Siird Hazîne Da'vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğin da'vâsı netîcesinde ortaya çıkan bir kıt'a i'lâmın hükmüne kanâ'at etmeyip i'tirâz 'ale'l-hüküm etmeleriyle vekîl Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerle açacağı da'vâya Hamparsum Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 157**Numara : Numarasız -4-**

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden iken bundan daha önce ölen Maksî Hazom oğlu Musa'nın verâseti için vârislerden zevcesi Verdi Hâtun kızı Zümrüd Hâtun ve torunu Melkan müteveffâ Musa'dan bizlere kalan Verraz mahallesinde vâki' bir bâb menzil kendileri olmadığı ve tapuca takrîr vermedikleri hâlde Maksî Poğos oğlu Agob tarafından tapuca üzerine alınmakla bir bâb menzilin Agob'dan alınıp kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 158**Numara : Numarasız -5-**

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından Halil oğlu Sûfî Yusuf Verraz mahallesinde bir bâb menzilinî tâliblerine satmak ve satış işlemlerini yapmak ile teslim etmek cihetiyle vekîl olarak Hasan Ağa'yı görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 158**Numara : Numarasız -6-**

Siird'e bağı Tillo karyesi halkından Şeyh Abdurrahman Efendi oğlu Şeyh Abdulhamid Efendi, Eruh kazâsı kurâsından Ginyanis karyesi halkından Hacı Mustafa oğlu Tahir Ağa ve Rahine karyesi sâkinelerinden Ahmed kızı Hüsno Hâtun nâm kimesnelerin mesârif-i muhâkemededen dolayı zimmetlerinde alacak hakkı olan dokuz yüz on sekiz gurusu taleb ettiğı ve açacağı da'vâ için Şeyh Abdulkirim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 158**Numara : Numarasız -7-**

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Musa'nın oğulları Maksi Hızmo ve İsa'ya Verraz mahallesinde sâkin Maksi Peyğos oğlu Agob Efendi tarafından 'aleyhlerine ikâme edilen dört bin iki yüz kırk gurusu ile mahalle-i mezkûrede kâ'in içinde sâkin olduğumuz bir bâb menzilin icâresi da'vâlarından dolayı merkûm Agob Efendi ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede kendi haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 159**Numara : Numarasız -8-**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Ahmed Hüsni kızı Azime Hâtun Ra's mahallesi halkından Muhammed Tomi oğlu Yusuf nâm kimesneye hayâtta iken iki bin elli gurusu borç verdiğini ve dokuz taksit yaptığını Yusuf borcunu ödeyemediğı için Ra's mahallesinde vâki'bir bâb menzilinî kendilerine rehîn eylediğinde rehîni kabûl ettikten sonra Yusuf hayâtında farklı tarihlerde sekiz yüz otuz yedi gurusu yirmi parayı teslim

ettiği ve kalan bin iki yüz on iki buçuk guruş vefât eylemiş olduğundan rehîn olan menzilin satılmasından kalan borcu alabilmek amacıyla îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede görülecek da'vâya Seyyid Hamza Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 159

Numara : Numarasız -9-

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Musa Gorgis oğlu Mansur Efendi Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden alınan bir kıt'a vekâletnâme üzere vekîli bulunduğu Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi halkından Ermeni Katolik milletinden Abdulmesih'in oğulları Kazazyan Osib ve Cebor nâm kimesnelerin ğiyâblarında 'aleyhlerinde Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Siird Hazîne Da'vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğin da'vâsı netîcesinde ortaya çıkan bir kıt'a i'lâmın hükmüne kanâ'at etmeyip i'tirâz 'ale'l-hüküm etmeleriyle vekîl Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerle açacağı da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 160

Numara : Numarasız -10-

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Ermeni milletinden Maksi Peyğos oğlu Agob Efendi ile Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksi Agob kızı Karta ve Musa Hazom kızı Zümrüd nâm hatunlarla aralarında Siird bidâyet mahkemesinde Verraz mahallesinde bulunan bir bâb menzil şîrâsı da'vâsı netîcesinde Karta ve Zümrüd 'aleyhlerine sâdir olan hükme kanâ'at etmeyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleriyle da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Bitlis'te mukîm ve Ermeni Katolik milletinden ve da'vâ vekîllerinden Muradyan Murad Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 160

Numara : Numarasız -11-

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Minyas oğlu Hamsin yanında bulunan iki kıt'a sened mûcibince Der-i aliyye'de Âlem Matba'ası Müdîri Mustafa Nuri Efendi zimmetinde haftalığından dolayı alacak hakkı olan iki bin altı yüz doksan bir guruşu taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu kendisine irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede açacağı da'vâya Kirkor Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

II. BÖLÜM

METİN ÇEVİRİSİ

Sahife No : 1

Numara : 1

Tarihi : Fî 18 Zi'l-ka'de sene [1]302

Medine-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlisinden Süleyman bin Ahmed bin Hacı Abdullah medine-i mezkûre hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet (kesik) mahkeme hâzır oldukları halde ma'kûd meclis-i şer'î münîrde kezâlik mahalle-i mezkûre ahâlisinden li-ebeveyn er karındaşı Hacı Mustafa bin Ah[med] (kesik) kelâm idüp fi'l-asl mezkûr Karakol mahallesi ahâlisinden olup bir müddetten beri Konya vilâyet-i celilesine tâbi' Ilgın kazâsında vefât eden jandarma çâvuşundan Hamo bin Ahmed bin Hacı Abdullah nâm kimesne benimle karındaşım mezbûr Hacı Mustafa'nın li-ebevey[n] (kesik) verâseti min ciheti'l-'usûbe mezbûre münhasır olup verâsetimiz fi 27 Şevvâl sene [1]301 târîhli Siird mahkeme-i şer'îyyesinden i'tâ kılınan (kesik) nâtika olduğu üzere sâbit ve sübût verâsetlerimize hükmi-i şer'î lâhık olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûr Hamid'in hîn-i (kesik) bi'l-cümle terekesinden ve zimem-i nâsda olan alacağından bana isâbet edecek hisse-i irsiyemi vâzî'u'l-yed olanlardan taleb ve (kesik) ve lede'l-iktizâ sulh u ibrâya ve makbûzunu karındaşım mezbûr Hacı Mustafa ile tarafıma irsâl ve îsâle mezkûr Ilgın kasabasın[da] (kesik) Hacı Ali Ağa'yı kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eylemiş isemde vekîl-i mezbûr Hacı Ali Ağa hıdme[t] (kesik) şimdiye değin îfâ etmediğinden hukûkum mu'attala kalmış olmakla mezbûr Hacı Ali Ağa'yı vekâlet-i mezkûreden 'azl itse (kesik) ya'nî hisse-i irsiyemi ber minvâl-i meşrûh vâzî'u'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve ahz u kabz 'akd ve kazâ ve sulh u ibrâya ve makbûzun (kesik) mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun

küllîsine ve lede'l-hâce âhirîn dahi tevkîle vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim deyû takrîr ve mezbûr Hacı Mustafa dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve ta'ahhüd ve iltizâm iderek ber vech-i zîr temhîr etmişlerdir.

Fî 18 Zi'l-ka'de sene [1]302

Müvekkil Süleyman bin Ahmed, Vekîl Hacı Mustafa bin Ahmed⁶⁵

(imzâ)

(imzâ)

Tarafeynin işbu takrirleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 18 Zi'l-ka'de sene [1]302.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i Bidâyet-i Cezâ Siird,

(imzâ)

(imzâ)

A'zâ-i Bidâyet-i Hukûk Siird

(imzâ)

Sahife No : 1

Numara : 2

Tarihi : Fî 19 Zi'l-hicce sene [1]302

Medine-i Siird'e tâbi' Halenze karyesi sakinlerinden zât-ı mu'arrefe Nâdire bint-i Ömer bin Muhammed Cebrail Medine-i Siird hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet-i hukûk dâiresinde a'zâ (kesik) ma'kûd meclis-i şer'î münîrde Halenze karyesi ahâlîsinden Hamza bin Abdullah bin Ömer müvâcehesinde Sineb karyesi ahâlîsinden Diğer Hamza bin Abdo bin Hamza hâzır olduğu halde ikrâr-ı tam ve tak[rîr-i kelâm] (kesik) on sene mukaddem vefât iden babam Ömer'den mevrûs menkûl ve ğayr-i menkûl malıma hâzır-ı mezbûr diğer Hamza bi-ğayr-i hakkın zabt ve vaz'ı yed ider olmağla mezbûr Hamza cem'-i hukûkumu talep ve (kesik) ve ibrâya ve makbûz bana edâ ve teslîm ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Hamza bin Abdullah bin Ömer'i vekîl ve nâib-i menâb nasb ta'yîn eyledim.

Takrîrlerimizi tasdîkan işbu mahalle şerh virerek imzâlarımızı emrimizle a'zâ Mollâ Remî Fethullah Efendi tahrîr idüb zîrine parmak basılmıştır. Fî 19 Zi'l-hicce sene [1]302

Müvekkile-i [müdde'â 'aleyh] mezbûre Nâdire [bint-i Ömer],

⁶⁵ Hükûm sonlarında yer alan şahıs isimlerinin sıralaması; Müvekkil, Vekil ve şayet varsa müddei ve şahidlerin sıralamasına göre yapılmıştır.

(Parmak)

Vekîl Halenze karyeli Hamza bin Abdullah

(Parmak)

Müdde'â 'aleyh Sineb karyeli Diğer Hamza bin Abdo

(Parmak)

Tarafeynden işbu takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 19 Zi'l-hicce sene [1]302

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 2

Numara : 3

Tarihi : Fî 6 Muharrem sene [1]303

(kesik) [mahal]lâtından Abdaldede mahallesi ahâlîsinden olup medine-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi sâkinlerinden Hüsrev Efendi ve Mustafa Ağa ibnân-i Abdurrahman Ağa bin Mustafa Ağa medine-i mezkûre (kesik) mahkeme-i bidâyet-i hukûk dâiresinde ma'kûd meclis-i şer'î münîrde her biri ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mezkûr Abdaldede mahallesi'nde vâki' bir taraftan mâlik olduğumuz menzirimiz ve bir taraftan (kesik) Hacı Ahmed Ağa bin Hacı Cercis Ağa menzili ve bir taraftan Tursun Hanım bint-i Kapudan Hüseyin Ağa menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âmm ile mahdûd ma'lûm-ı müştemilât bir bâb mülk menzili üç bin (kesik) mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Keçeci esnâfından Hasan Efendi'den her birimiz bi'l-iştirâki'l-seviyye tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl iştirâ ve temellük iderek semeni olan meblâğ-ı mezkûrdan bin üç yüz iki (kesik) teslim idüb bâkî kalan iki bin üç yüz doksan sekiz gurusu nezdinde bulunan paramızdan bâyi'-i merkûm Hasan Efendi'ye i'tâ ve teslim ve bâyi'-i mezbûrun bey'-i mezkûru me'mûru huzûrunda (kesik) ve takrîrini tasdîkan ve lâzım gelen sened-i resmiyesinin bizim için ahzına ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mezkûr Abdaldede (kesik) Hüsrev Ağazâde Mehmed Ağa bin Ahmed Ağa'yı kabûlüne mevkûf vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik deyu huzûr-ı şer'de vukû' bulan ikrâr ve takrîrimizi musaddık işbu mahalle şerh ü temhîr eyledik. Fî 6 Muharremü'l-harâm sene [1]303

Diyarbakirli Hüsrev Ağazâde Mustafa Ağa, Diyarbakirli Hüsrev Ağazâde Hüsrev Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Her (?) ikisinin işbu takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 6 Muharrem sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 2

Numara : 4

Tarihi : Fî 25 Safer sene [1]303

[Medîne-i Siird] mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden olup cânib-i hicâz-ı mağfirettrâzda vefât eden Sarrac Hacı İbrahim bin Molla Abdullah'ın zevce-i metrûkesi zât-ı ta'rif[iyle] mu'arrefe olan Şehyân binti Rindo bin Halil meclis-i şer'imizde li-ebeveyn er karındaşı Sûfî Hasan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim (kesik) Hacı İbrahim'in yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup benimle sağır oğlu Abdulmecid'e ve vâlidesi Nasre'ye mevrûs olan Şeyh Halef mahallesinde vâki' Osman bin Hamo bin Halfo menzili ve bir tarafından Tâhâ harâbât veresesini menzili ve bir taraftan Dervîş bin Fettâh bin Hamo Hılto ve taraf-ı râbi'i tarîki (kesik) ma'al-müştemilât bir bab mülk menzilden olan yirmi dört sehm i'tibariyle üç sehm hisse-i şâyi'amı bin sekiz yüz yetmiş beş gurusu semen ile (kesik) Abdulmecid için vasîsi Ömer Ağa bin Molla Musa'ya bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey'ine ve kabz-ı semene ve me'mûru huzûrunda bey'-i mezkûru ikrâr ve takrîre (kesik) ve makbûzunun kendisine isâle ve husûs-ı mezkûr mutavakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan karındaşım mezbûr Sûfî Hasan vekîl ve nâib-i menâb (kesik) eyledim ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd etmekle tasdîkan li'l-mekâl işbu mahalle şerh verildi (kesik). Fî 25 Safer sene [1]303

Vekil Sofi Hasan ibn-i Rindo

(imzâ)

Tarafeynin işbu takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî Saferü'l-hayr sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 3

Numara : 5

Tarihi : Fî 25 Saferü'l-hayr sene [1]303

Fî'l-asl Der-i aliyye'de Tophâne-i âmire'de Sakabaşı mahallesinde sâkinelerinden olup bir müddetten beri medine-i Siird mahallâtından Nazif mahallesinde sâkine medine-i mezkûre Telgraf Müdüri Muhammed Tevfik Efendi'nin haremi zâti ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hayriye Hânım ibnet-i İbrahim bin Hüseyin bidâyet mahkeme a'zâları hâzır oldukları halde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde ikrârı tâm ve takrîr-i kelâm edip vâlidem müteveffâ Züleyha Hanım bint-i İbrahim Bey'in hayâtında ile'l-vefât bâ sened mutasarrıfa olduğu nezâret-i evkâf-ı humâyûn-ı mülükâneye mülhak Hamîdiye 'imâret-i 'âmiresinde çarşamba günü rü'yet olunan evkâftan merhûm İlyas Çelebi nâm sâhibu'l-hayrât Tophâne'de Akarsu nâm mahalde binâ eylediği câmi'-i şerîfi vakf-ı müsakkafâtından olup kezâlik Tophâne'de Sakâbâşı sokağında on sekiz numara ile murakkam ma'lûm'u-l hudûd ve'l-müştemilât şehriye otuz akçe îcâre-i mü'eccele bir bâb menzil ba'de vefâtihâ benimle li-ümm kız karındâşım Nesterân Hânım'a seviyen intikâl etmekle menzil-i mezkûrde olan nisf hisse-i şâyi'amı âheri ecr-i mislî ile îcâre ve şimdîye değin îcâre-i müterâkimesini dahi müste'cirlerinden taleb ve da'vâya ve sulh u ibrâya ve 'inde'l-icâb tâlibi zuhûrunda bedel mislî ile âhere ferâğâ kat'î ile ferâğâ ve bedelini ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve lede'l-iktizâ âherini dahi tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile Der-i aliyye'de i'lâmât-ı hukûkiye icrâ mu'âvinlerinden rif'atlü Zihni Efendi bin İbrahim Ağa'yı kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim deyü işbu ikrâr ve takrîrimi tasdîkan işbu mahalle şerh ü temhîr edildi. Fî 25 Saferü'l-hayr sene [1]303

Müvekkile Hayriye bint İbrahim ibn-i Hüseyin

(imzâ)

İş bu vekâletin takrîr-i huzûrumuzda icrâ olunmuşdur. Fî 25 Saferü'l-hayr sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 3

Numara : 6

Tarihi : Fî Gurre-i Rebî'ü'l-evvel sene [1]303

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden ve jandarma efrâdından olup bin iki yüz doksan dokuz senesi muharremü'l-harâmında vefât eden Şakir bin Yusuf bin Mustafa'nın ol târîhte sağîr hâlen kebîr oğlu Abdullah mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde ma'kûd ve meclis-i şer' de hâl-i sağrında mâlına nâzır ta'yîn olunan Muhammed Şerif bin Ahmed mahzarında vasî-i âti İsa bin Musa hâzır olduğu hâlde ber vech-i âti ikrâr u takrîr eder ki; müteveffâ pederim mezbûr Şakir'den ber mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyeme isâbet edip kıbel-i şer' den tesviye-i umûruma vasî nasb u ta'yîn olunan İsa bin Musa nâm kimesnenin vâzi'ü'l-yed olduğu mebâliğ ve akârın hisâbâtını rü'yet ve hukûkumu ahz u kabza ve huzûr-ı şer' de lede'l-hâce taleb ve da'vâ ve sulh u ibrâya ve mahalle-i mezkûrede vâki' babam müteveffâ-yı mezbûrun irsen bana intikâl eden ma'lûmu'l-hudûd bir bâb mülk menzilde bi-tarîki'l-münâsaha hisse-i irsiyeleri olduğunu iddiâ eden nefsinden asîl ve karındaşı sağîr Hüseyin tarafından vasî olarak iddiâ eden Hüseyin bin Dervîş ile muhakemeye ve redd ü cevâba ve sulh u ibrâya ve husûs-ı mezkûrlar mütevakkıf olduğu umûrların küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer' iyye ile tarafımdan mezbûr Muhammed Şerif'i vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi ve bu huzûr-ı şer' de vâki' olan ikrâr u tasdiklerimizi musaddık işbu mahalle vekîl mezbûr Muhammed Şerif ile temhîr eyledik. Fî Gurre-i Rebî'ü'l-evvel sene [1]303

Müvekkil Kassar mahalleli Abdullah bin Şakir,

(imzâ)

Vekîl Kassar mahalleli Muhammed Şerif bin Ahmed

(imzâ)

İşbu tevkîl ve kabûl vekâletin mâddesi (?) huzûrumuzda olunmuştur.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

Sahife No : 3

Numara : 7

Tarihi : Fî 6 Rebî‘u’l-âhir sene [1]303

Karakol mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Mustafa bin Hüseyin bin Hacı İsmail’in verâset-i zevce-i menkûhe-i metrûkesi Havva bint Abdullah ile vâlidesi Hacer bint Reşo sulbî sağîr oğlu Yunus’a münhasıra olduğu bi’l-ihbâr ‘inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra sağîr-i mezbûrun tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den vasî nasb u ta‘yîn olunan vâlidesi zevce-i mezbûre zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe olan nefsinden asîle Havva bint Abdullah medîne-i mezkûre hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde ma‘kûd meclis-i şer‘-i münîrde vâlidesi Nasre bint Abdullah bin Hamid müvâcehesinde müteveffâ-yı mezbûrun er karındaşı Hamid hâzır olduğu halde ber vech-i âtî ikrâr u takrîr etmiştir.

Zevcem müteveffâ-yı mezbûrun terekesini karındaşı Hamid fuzûlî bi-ğayr-ı hakkın zabt ve vaz‘-ı yed eylediği cihetle vasîsi olduğum sağîr-i mezbûr ile benim hisse-i irsiyelerimizi nefsim e âid olup kezâlik mezbûr Hamid tarafından zabt ve vaz‘-ı yed eylediği emvâl ve eşyâmı talep ve da‘vâ ve ahz u kabza ve lede’l-iktizâ nefsim e âid olan husûsâtda sulh u ibrâya ve makbûzunu bana îsâle ve husûs-ı mezkûrlar mütevakkıf oldukları umûrun küllîsine tarafımdan bi’l-asâle ve bi’l-vesâye vâlidem mezbûre Nasre’yi vekîl ve nâib-i menâb ve ta‘yîn eylediğimden ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl hizmet-i lâzîmesini edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğini ve işbu ifâde ve takrîrimizi musaddık işbu mahalle şerh verip mühr veya rumûz bulunmadığından imzâmız mekremetlü Fethullah Efendi’ye tarafımızdan tahrîr ettirip parmak bastık. Fî 6 Rebî‘u’l-âhir sene [1]303

Müvekkile Havva bint Abdullah, Vekîl Nasre bint Abdullah

(Parmak)

(Parmak)

Sahife No : 4

Numara : 8

Tarihi : Fî 20 Cemâziye’l-evvel sene [1]303/Fî 12 Şubat sene [1]301

Sivas vilâyet-i dahilinde merkez-i livâ olan Amasya mahallâtından Uzunyol mahallesi sâkinlerinden olup otuz birinci alayın Siird’de ârâmsâz birinci taburunun üçüncü bölüğü mülâzım-ı evveli Hüseyin Efendi bin Ahmed bin Mustafa bin Mahmud medîne-i Siird

hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde ma'kûd meclis-i şer'î münîrde ber vech-i âtî ikrâr ve takrîr etmiştir.

Mezkûr Uzunyol mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem zevcesi vâlidem Zeynep bint Hüseyin ile beni ve diğer sulbî kebir oğulları li-ebeveyn er ve kız karındaşların Muhammed ve Osman ve Mustafa ve Şerife'yi terk ederek vefât eden babam mezkûr Ahmet bin Mustafa bin Mahmud'un bi'l-cümle akar, menkûl ve urûz ve nukûd terekesinden ve zimem-i nâsda olan hukûkundan hisse-i irsiyemi vaz'-ı yed bulunanlardan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve sulh u ibrâya ve makbûzu bana irsâl ve îsâle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile sâlifü'z-zikr Amasya'nın Uzunyol mahallesinde sâkin Harputlu Ali Efendi bin İsmail bin Yusuf Ağa'yı tarafından kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimi mübeyyin işbu mahalle kayıt olunarak tarafımızdan temhîr olundu. Fî 20 Cemâziye'l-evvel sene [1]303/Fî 12 Şubat sene [1]301

Müvekkil Hüseyin Efendi

(imzâ)

İşbu vekâletin takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 12 Şubat sene [1]301

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 4

Numara : 9

Tarihi : Fî 10 Şevvâl sene [1]303/Fî 30 Haziran sene [1]302

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Siird sancağı mülhakâtından Tillo karyesinde mukime Şirvanlı Behram Bey kerîmesi Saliha Hâtun tarafından zikri âtî da'vâya vekîl idüğü beyân eden karye-i mezkûreyi Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil bin Şeyh İbrahim Efendi'nin takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı tevâbi'inden Şirvan kazâsı olup köyümüzde mukîme ve kendisi âkile ve bâliğa olan Saliha Hâtun gûyâ birâderi Cemil Bey tarafından altı ay mukaddem kendisine nişân ettirilmiş olduğu nefsi Siird kasabasından ahâlîsinden olup otuz birinci alayın Siird de ârâmsâz ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci çavuşu Mevlüd tarafından iddiâ olunmakta olduğundan mezbûr Mevlüd Çavuş'a bidâyeten Siird mahkeme-i şer'îyyesinde mücâvebe ve müdâfa'a ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve

i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımızdan âheri tevkîle ve lede'l-îcâb sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak karye-i mezkûreli Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf ve Şeyh İsa Efendi bin Şeyh Süleyman mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûlü ile hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm (kesik) Mevlüd Çavuş'u 'ale'l-vech-i'l-meşrû' müdâfa'a ve mücâvebeye istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a-i vekâletnâme-i şer'îyyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 10 Şevvâl sene [1]303 (kesik)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen karye-i mezkûreli orta boylu kumral bıyıklı Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi ve orta boylu siyah bıyıklı Şeyh İsa Efendi bin Şeyh Süleyman Efendi bin Şeyh Hamza Efendi'nin mezbûre Saliha Hâtunu bi'l-ma'rifet-i şer'îyye 'ârif oldukları halde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim köyde sâkine Şirvanlı Behram Bey kerîmesi Saliha Hâtun Siird'de ârâmsâz ikinci taburun ikinci bölüğünün birinci çavuşuyla bidâyeten Siird mahkeme-i şer'îyyesinde müdâfa'a ve mücâvebe ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek sulh u ibrâya ve diğerlerini tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile huzûrumuzda işbu Şeyh Nureddin Efendi'yi tevkîl ile mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini îfâya der'uhte iltizâm ettiğini ve ol vecihle mezbûre Saliha Hâtun beni işhâd ve şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedu billahi şehâdet eylerim. Fî 10 Şevvâl sene [1]303/Fî 30 Haziran sene [1]302

Şâhid Şeyh Tahir bin Şeyh Yusuf, Diğer Şeyh İsa bin Şeyh Süleyman

İşbu vekâlet huzûrumuzda isbât olunmuştur. Fî 10 Şevvâl sene [1]303/Fî [30] Haziran sene [1]302

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 5

Numara : 10

Tarihi : Fî 9 Temmuz sene [1]302

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden olup otuz birinci alayın mezkûr Siird kasabasında ârâmsâz olan ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci çavuşu Mevlüd bin Hacı Ali nâm kimesne zikri mesbûk Siird mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerifte yine kasaba-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde mukîm ‘ammûzâdesi Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında ettiği takrîrdir.

‘An-asıl ‘ânifü’l-beyân Siird sancağı mülhakâtından Şirvan kazâsı ahâlîsinden olup el-hâletü hâzihi mârru’z-zikr Siird livâsı tevâbi‘inden Tillo karyesinde sâkine Behram Bey kerîmesi Saliha Hâtun nâm bîkr-i bâliğa bundan altı ay mukaddem şuhûd mahzarında karındaşı Cemil Bey bana nişân eylemiş ve mezbûre Saliha Hâtun ol vecihle benim mahtûbem bulunmuş olduğu ve ben nikâha tâlib olduğum halde nefis-i diğerine tezvîc etmek ve benimle ‘akd-i nikâh eylememiş fikrinde bulunduğu cihetle bundan dolayı mezbûre Saliha Hâtun’dan zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde bidâyeten ikame-i da‘vâ ve ‘inde’l iktizâ istînâf ve temyîz ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm eylemek ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mebhûs müte‘allik olduğu umûrun küllîsine ve âheri tevkîle me’zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb ve murahhas ve mufavvaz nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 9 Temmuz sene [1]302

Müvekkil Mevlüd bin Hacı Ali

(imzâ)

Mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’nin takrîridir; çavuş-ı mezbûrun ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûlü ile hizmet-i lâzimesini îfâyâ ta‘ahhüd ettim. Fî 9 Temmuz sene [1]302

Vekîl-i mezkûr

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 9 Temmuz sene [1]302

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 5

Numara : 11

Tarihi : Fî 26 Temmuz sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Siird sancağı mülhakâtından Tillo karyesinde postnişîn-i irşâd bulunan Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh Efendi hazretleri tarafından zikri âtî da'vâya vekîl idüğü beyân eden karye-i mezkûreli oğlu Şeyh Salih Efendi'nin takrîridir.

Siird sancağı tevâbi'inden Tillo karyesinde sâkin pederim Şeyh Hamza Efendi tarafından kaç seneden beri mûmâileyh ceddim Şeyh Memduh Efendi hazretlerinin tekyesine merbût ve Serpir nâm karyede vâki' arâzînin ücretini vermekten (kesik) zikri mesbûk Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail'den bedel-i îcârı ve arâzî-i mezkûrenin esasından müteferri' Siird bidâyet mahkemesi (kesik) da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımdan aherî (kesik) ve ahz u kabz ve verilecek hükm-i i'lâmın icrâsını talep ve her ne türlü takdîm edeceğim evrâk ve müsted'ayâtta vaz'-ı imzâya me'zûn olmak ve mahkeme cânibinden (kesik) ahz ve kabûl ve cevâp vermek üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mârru'z-zikr Siird kasabası mahallâtından Birzukak mahalleli Şeyh İbrahim bin Şeyh Hızır ve Süveyka Mahalleli Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ve kânûnu ile tarafımdan beni vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ve mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'nin 'ale'l-vechi'l-meşrû' da'vâ ve mürâfa'aya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 26 Temmuz sene [1]303

Vekîl Şeyh Salih

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Siird mahallâtından Birzukak mahalleli orta boylu siyah gözlü kumral sakallı kırk sekiz yaşında Şeyh İbrahim bin Şeyh Hızır ve Süveyka mahalleli orta bıyıklı siyah gözlü elli beş yaşında Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud'un 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Mezkûr Tillo karyesinde sâkin Şeyh Hamza Efendi'nin Şeyh Memduh Efendi hazretleri Siird kasabası mahallâtından Karakol mahalleli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail'e bidâyeten Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve sulh u ibrâya ve diğelerini tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şeriyye ile huzûrumuzda işbu Şeyh Salih Efendi hasbe't-tevliye tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini îfâya der-'uhde ve iltizâm ettiğini ve ol vecihle mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi beni işhâd ve şâhid tutmuş olduğu cihetle bu hususa şâhidim ve eşhedü billahi şehâdet ederim. Fî 26 Temmuz sene [1]303

Şâhid Şeyh İbrahim bin Şeyh Hızır, Şâhid Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud

(imzâ)

İşbu vekâlet huzûrumuzda isbât olunmuştur. Fî 26 Temmuz sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 6

Numara : 12

Tarihi : Fî 15 Muharrem sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı nefsi Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden zevcesi Zilfi bint Abdurrahim tarafından zikri âtî da'vâya vekil idüğünü beyân eden mahalle-i mezkûreli İsa bin Musa bin Yusuf takfîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtı nefsi Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesinden zevcem mezbûre Zilfi bint Abdurrahim mahalle-i mezkûrede vâki' Hacı Mustafa bin İskender'in veresesi ve Bakırcı Mustafa bin Süleyman ve Hacı Süleyman Ağa bin Yusuf ve pâşûnun veresesinin hâneleriyle mahdûd olan hânedan hisse-i irsîye-i şer'îyyesini teslîmden imtina' eyleyen mahalle-i mezkûreli Abdullah bin Şakir'den Siird mahkeme-i bidâyet-i hukûk dâiresinde mün'akid mahkeme-i şer'îyyede da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımızdan âheri tevkîle ve lede'l- îcâb sulh u ibrâya me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr

müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mahalle-i mezkûreli Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa İskender ile Babüddarb mahalleli Derviş Efendi bin Mahmud bin Abdulkadir mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Abdullah'dan 'ale'l-vech-i'l-meşrû' da'vâ ve muhâkeme istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 15 Muharrem sene [1]304

Vekîl İsa bin Musa

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Kassar mahalleli orta boylu ela gözlü 23 yaşında Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa İskender ve Babüddarb mahalleli orta boylu siyah gözlü 30 yaşında Derviş Efendi bin Mahmud bin Abdulkadir mezbûre Zilfi Hâtun'un bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye 'ârifân oldukları halde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim mahallemizde sâkine Abdurrahim'in kerîmesi Zilfi Hâtun mahalle-i mezkûreli Abdullah bin Şakir'den Siird mahkeme-i şer'iyyesinde da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz ve 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve sulh u ibrâya ve diğelerini tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile huzurumda işbu İsa bin Musa'yı tevkîle merkûm dahi vekâletnâme-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini îfâya der-'uhde ve iltizâm ettiği ol vecihle mezbûre Zilfi beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî15 Muharrem sene [1]304

Şâhid Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa,

(imzâ)

Şâhid Derviş Efendi bin Mahmud bin Abdulkadir

(imzâ)

İşbu vekâlet huzûrumuzda isbât olunmuştur. Fî 15 Muharrem sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 6

Numara : 13

Tarihi : Fî 28 Safer sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden vâlidesi Aişe Hânım bint Muhammed tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden mahalle-i mezkûreli Abdülaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi'nin takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden vâlidem Aişe Hânım bint Muhammed zevce-i müteveffâsı Siird redîf sınıf-ı mukaddem taburu binbaşısı Osman (kesik) müte'allik duyûnâtın ashâbı tarafından iddiâ olduğundan ashâb-ı duyûn-ı mezkûreye Siird mahkeme-i şer'iyyesinde bidâyeten mücâvebe ve müdâfa'a ve 'inde'l iktizâ ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz ['ale'l-hüküm] ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve lede'l-icâb sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas [ve mufavvaz] Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahalleli Hacı Esad bin Osman ve Sor mahalleli Behdin bin Hacı Yasin mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ve kânûnu ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ve ashâb-ı duyûn-ı merkûmeye müdâfa'a ve mücâvebeye istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 28 Safer sene [1]304

Vekîl Abdülaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Siird mahallâtından Nazîf mahalleli orta boylu siyah sakallı 35 yaşında Hacı Esad bin Osman ve Sor Mahalleli orta boylu esmer çehreli 40 yaşında Behdin bin Hacı Yasin'in 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Nazif mahallesinde sâkine Muhammed'in kerîmesi Aişe Hânım zevce-i redîf sınıf-ı mukaddem binbaşısı müteveffâ Osman Efendi bin Ahmed Efendi'nin terekesine müte'allik duyûnun ashâbına ba'de'd-da'vâ Siird mahkeme-i şer'iyyesinde mücâvebe ve müdâfa'a ve i'tirâz ve 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz

olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile huzûrumda işbu oğlu Abdülaziz Efendi'yi tevkîliyle merkûm dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini îfâyaya der-'uhde ve iltizâm ettiğimi ol vecihle mezbûre Aişe Hânım beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 28 Safer sene [1]304

Şâhid Hacı Esad bin Osman, Şâhid Behdin bin Hacı Yasin

Hakikat-ı hâl ber vech-i muharrer olduğu tasdîk olunur. Fî 28 Safer sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 7

Numara : 14

Tarihi : Fî 1 Rebî'u'l-evvel sene [1]304

'An-asıl Diyarbekir ahâlîsinden ve Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi sâkinelerinden zâtî Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa ve Ahmed bin Hüseyin'in bi'l-ma'rifet-i şer'iyeye vâki' olan ta'rîfleriyle mu'arrefe Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi'nin zevcesi Sittiye Hânım bint İsmail'in Ahmed bin Hasan ve Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa huzûrlarında mün'akid huzûr-ı şer'-i şerîfde ve kasaba-i mezbûre Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden Yakub bin Yakub mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Diyarbekir vilâyet-i celîlesi kazâsına tâbi' Beşiri nâhiyesinde vâki' Balık ve Sinan ve Kelkovan karyeleri hudûd ve sınırları dâhilinde beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûm'ul-hudûd ve ta'rîf ve tavsîfden müstağnî elli bir kıt'a sulu ve susuz tarlalardan ve iki 'aded değirmenin nısıfları pederim müteveffâ İsmail bin Abdullah taht-ı tasarrufunda iken mezkûr pederim İsmail vefât etmekle nasîf-i mezkûr bana ve karındâşım Rıfat'a intikâl ettiğinden mezkûr tarlalardan dahi rubu' ve dekir ve değirmenlerden sülüs hisse-i şâyi'amı üç bin beş yüz guruş bedel ile mezkûr Diyarbekir ahâlîsinden Muradyan Ohannes Efendi'ye ferâğ etmeye ve ferâğ-ı mezkûrun hükûmette ve îcâb eden mahallerde takrîri ve bedel-i mezkûr üç bin beş yüz guruşu ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve tarafımdan âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezkûr Yakub bin Yakub'u vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i

şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden Siird mahkeme-i şer'iyyesinden bi't-tescîl bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim. Fî 1 Rebî'ü'l-evvel sene [1]304

Müvekkile Sittiye bint İsmail bin Abdullah

Mezkûr Yakub Efendi'nin takrîridir;

Müvekkile-i mezbûrenin ber vech-i muharrer olduğu vekâlet-i meşrûhasını kabûle hizmet-i lâzimesini îfâya ta'ahhüd ettim. Fî 1 Rebî'ü'l-evvel sene [1]304

Siird mahallâtından Sor mahalleli Vekîl Yakub bin Yakub

(imzâ)

Hakikat-ı hâl ber vech-i muharrer olduğu tasdîk olunur.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 7

Numara : 15

Tarihi : Fî 17 Rebî'ü'l-evvel sene [1]304/ Fî 1 Kanûn-ı evvel sene [1]302

'An-asıl Dersaadet ahâlîsinden olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından ve Ra's Mahallesi sâkinelerinden olup zâtı redîf-i mukaddem taburunun birinci bölüğü yüzbaşısı Şükrü Efendi bin Hasan Ağa ve Siirdli Muhammed bin Ömer ta'rîfleriyle mu'arrefe mûmâileyh Şükrü Efendi'nin zevcesi ve 'an-asıl İstanbul ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn-ı 'atfîk nizâmiyye beşinci alayının mîralayı olup tekâ'üden çerâğ buyrularak Kastamonu vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Kastamonu kasabası mahallâtından Deveci sultan mahallesi sükkânından bin üç yüz iki senesi şehr-i temmuz on sekizinci günü vefât eden Muhammed Ali Bey ibn-i Abdullah'ın kerîmesi bulunan Hayriye nâm hâtunun mûmâileyh Şükrü Efendi ve esbak Siird nüfûs me'mûru Halil Efendi ve Siirdli Yusuf bin Hacı Hasan ve Muhammed bin Ömer mahzarında mün'akid meclis-i şer'-i şerîfte verdiği takrîridir.

Müteveffâ-yı mûmâileyh pederim Muhammed Ali Bey'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma Naile bint Abdullah ve benimle sülbî kebîr oğlu Ali Tevfik ve sülbiye kebîre kızları Feride ve Âliye ve sülbiye sağîre kızı Nâdire'ye münhasıra olduğundan mûmâileyhin terk eylediği emvâl ve akârât ve menkûlat ve nukûd ve sâireden bi'l-

farîdatı'ş-şer'iyeye bana isâbet eden hisse-i şer'iyemi ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l îcâb muhâkemeye vech-i mezkûremi semen-i mislî ile bey' ve ferâğa tarafımdan âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile mûmâileyhâ vâlidem Fatıma Naile Hâtun'u kabûlüne mevkûf tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 17 Rebî'u'l-evvel sene [1]304/Fî 1 Kanûn-ı evvel sene [1]302

Müvekkile-i mezbûre Hayriye bint Muhammed Ali Bey

(imzâ)

Hakikat-ı hâl ber vech-i muharrer idüğü tasdik olunur. Fî 1 Kanûn-ı evvel sene [1]302

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 7

Numara : 16

Tarihi : Fî 20 Rebî'u'l-evvel sene [1]304

Âsitâne-i âliyede vefât eden ğayr-i reşîde Sadiye Reşide Hânım bint el-merhûm sadr-ı esbak Mütercim Muhammed Rüşdi Paşa'nın sadrîye sağîre kerîmeleri Züleyha ve Feride Hânım'ların pederleri ve velîleri olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı merkez livâsı bulunan Siird kasabası mahallâtından Holani mahallesinde sâkin olup livâ-yı mezkûrda ârâmsâz besâlet-i asker-i şâhâne kumandanı Mîralay İzzetlü Muhammed Bey bin Süleyman'ın livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ber vech-i âtî takrîridir.

Sadr-ı esbak mütercim merhûm Muhammed Rüşdi Paşa'nın vefât eden halilesi Behime Hânım bint-i Hüseyin ve kerîmesi zevcem ğayr-i reşîde Sadiye Reşide Hânımların tahrîr kılınan bi'l-cümle terekeleriyle henüz tahrîr kılınmayan menkûl ve ğayr-i menkûl ve Manisa şehrinde vâki' çiftlikte kâ'in kezâlik menkûl ve ğayr-i menkûl terekelerinden benimle velîleri olduğum sağîretân-ı mûmâileyhimâ Züleyha ve Feride Hânım'ların bi-hükmi'l-münâsahât'ış-şer'iyeye hissemizi mahallinde vâzı'u'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve sağîretân-ı mûmâileyhimâ haklarında sulh evlâ ve enfa' olduğu bi'l-ihbâr zâhir olduğu halde sulha ve ahz u kabza ve emvâl-ı ğayr-i menkûleden hisse-i mezkûremizi

îcâre-i mislî ile tâlibine îcâr ve îcâresini ahz u kabza ve lede'l-îcâb tereke-i menkûle ve ğayr-i menkûleden hisse-i mezkûremizi semen-i misliyle bey' ve temlîk ve teslîme ve semenlerini ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzundan kendi hissemi tarafıma irsâl ve îsâle ve sağîretân-ı mûmâileyhimânın hisselerini Eytâm idâresi meclisine ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduĝu umûrun küllîsine âheri tevkîle ve lede'l-iktizâ 'adle me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile âsitâne-i mezkûrede İshak Paşa mahallesinde yirmi dört numaralı hânede sâkin Makâm-ı Sadâret çavuşlarından İsmail Hakkı bin Muhammed Çavuş'un kabûlüne mevkûfe bi'l-verâse ve bi'l-velâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 20 Rebî'u'l-evvel sene [1]304

Siird'de ârâmsâz asker-i şâhâne kumandanı mîralay

(imzâ)

İşbu vekâletin takrîri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 20 Rebî'u'l-evvel sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 8

Numara : 17

Tarihi : Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]304

'An-asıl Sivas vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Amasya sancaĝı mülhakâtından nefsi-i Amasya kasabası ahâlîsinden ve Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancaĝı merkez livâsı olan Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi sâkinelerinden olup mezkûr Siird Sancaĝı Bidâyet Mahkemesi Müdde'î-i 'Umûmî Mu'âvini Ata Efendi bin İbrahim Efendi ve 'ânifü'l-beyân Siird kasabası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Şeyh Musa bin Abdurrezzak ve zâtları ta'rîf-i şer'-i ile mu'arrefe Babüddarb mahalleli Bazar bint Sûfî Süleyman ve Hanife bint Hacı Ömer Efendi'nin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mûmâileyh Ata Efendi'nin halilesi Ümmügülsüm Hânım bint Hacı Lütüzâde Hacı Ahmet Aĝa'nın Mahkeme-i Şer'iyeye Kitâbet vazîfesini îfâ eden Hoca Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi huzûrunda ve mûmâileyh Ata Efendi

ve mezkûr Şeyh Musa bin Abdurrezzak'tan mürekkebe ve kendi hânesinde mün'akid meclis-i şer'î-i şerîfte ber vech-i âtî takrîridir.

Mezkûr Amasya kasabasında vâki' ve Çaycızâde Enbar ve Gürcüzâde Hafız Muhâmmed ve Arap Selim hâneleri ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve pederim müteveffâ mezkûr Hacı Ahmet Ağa ile vâlidem yine(?) bint Emin nâm hâtundan 'ale's-seviyye benimle li-ebeveyn kız karındâşım Züleyha'ya muntekal ve fevkânî iki bâb oda bir sofa ve tahtânî ma'a-odunluk havlu selâmlık ve tahtânî iki mağaza bir sofa ve fevkânî altı bâb oda ile üç sofayı hâvî haremlık ile cem'an iki dâireyi müşt Emil bir bâb mülk menzil-i hisse-i irsiyeyi mûmâileyh yirmi beş 'aded lira-yı osmânî bedel ve semen mukâbelesinde mezkûr Amasya ahâlîsinden Darendeli Zeynel Ağa'ya ferâğ ve bey' etmeye ve hükûmet-i mahalliyede resmen takrîr-i icrâsına ve bedel ve semen-i meblağ-ı mezkûr yirmi beş 'aded lira-yı osmânîyeyi ahz u kabz ve bana irsâl ve îsâle ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun müte'allık olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile zikri mesbûk Amasya mahallâtından Devehâne mahallesi sâkinlerinden Bakkâl Hacı Süleyman Ağa bin Abdullah'ı kabûlune mevkûf olarak vekîl ve nâib-i menâb nasb u tayin eylediğimden îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]304

Müvekkile Ümmügülsüm Hânım bint Hacı Ahmet Ağa

Hakîkat-ı hâl ber vech-i muharrer idüğü tasdîk olunur. Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 8

Numara : 18

Tarihi : Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahalleli Rindi bint el-müteveffâ Ahmed bin Hacı Berho tarafından zikri âtî

hususla vekîl idüğünü beyân eden Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi'nin ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Rindi bint el-müteveffâ Ahmed bin Hacı Berho nâm hâtun pederi müteveffâ mezkûr Ahmed'in terekesinden hisse-i şer'îyyesini teslîmden imtina' eyleyen mahalle-i mezkûreli birâderleri Muhammed Ali ve Hasan ve vâlidesi Fatıma ve bitişen iyadan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımdan âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer'îyye ile mezkûre mahalle-i mezkûreli Mahmud ve Sofi Hüseyin mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden mezbûrun Muhammed ve Ali ve Hasan ve Fatma'dan da'vâ ve istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Vekîl Nazîf mahalleli Abdulaziz

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Karakol mahalleli orta boylu kumral sakallı elli yaşında Mahmud bin Halil Hoşabi ve orta boylu bir gözlü otuz yaşında Sûfî Hüseyin bin Yasin Hoşabi'nin mezkûr Rindi'yi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'îyye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim mahallemizde sâkine Ahmed'in kerîmesi Rindi Hâtun mahalle-i mezkûreli birâderleri Muhammed ve Ali ve Hasan ve vâlidesi Fatma bint İsa'dan Siird mahkeme-i şer'îyyesinde da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm (kesik) ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye (kesik) Hacı Muhammed Efendi huzûrunda tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûle hizmet-i lâzimesini edâya ve ifâyaya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ve ol vecihle mezbûre Rindi beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu (kesik) Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

[Şâhid Mahmud ibn-i Halil Hoşabi], Şâhid Sûfi [Hüseyin] ibn-i Yasin Hoşabi
İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda alınmıştır.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 8

Numara : 19

Tarihi : Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Bitlis vilayet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Meydan mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma çavuşânından olup kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahalleli Sitti bint el-müteveffâ Hacı Ali Alef tarafından zikri âtî husûsa dair vekîl idüğünü beyân Abdulğafur Efendi bin Hacı Derviş Efendi'nin ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Sitti bint el-müteveffâ Hacı Ali Alef nâm hâatun pederi müteveffâyı mezkûr Hacı Ali'nin terekesinden hisse-i musîbesine mukâbil bâ sened dört bin dört yüz guruştan biğırârı't-teslîm bâkî kalan iki bin dört yüz guruş ve hâric ez sened üç yüz guruşuna cem'an iki bin yedi yüz guruş matlûb-ı sarîhini vermekten imtina' eyleyen mezbûrenin birâderi Mahmud'dan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîzâtın ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımdan âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer'iyeye ile mahalle-i mezkûreli Mahmud bin Abdullah Uyuni ve Fetho bin Hacı Ali Alef huzûrlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûme kabûlü ile hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Mahmud'dan da'vâ ve istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Vekîl Meydan mahalleli Abdulğafur

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Karakol mahalleli orta boylu kumral sakallı elli yaşında Mahmud bin Abdullah Uyuni ve orta boylu ela gözlü Fetho bin Hacı Ali Alef'in mezbûre Sitti'yi bi'l-ma'rifeti's-şer'yye 'ârifân oldukları halde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim mahallemizde sâkine Sitti bint el-müteveffâ Hacı Ali Alef mahalle-i mezkûreli birâderi Mahmud'dan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrenin müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i şer'yye-i sahîha ile işbu Abdulğafur Efendi ibn-i Hacı Derviş Efendi'yi huzûrunda tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlüyle hizmet-i lâzimesini edâ ve ifâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ve ol vecihle mezbûre Sitti beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle ol husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Şâhid Mahmud bin Abdullah Uyuni, Şâhid Fetho bin Hacı Ali Alef

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib

(imzâ)

Sahife No : 9

Numara : 20

Tarihi : Fî 14 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmaniyye teba'asından olup kazâ-i Garzan'da vâki' Beykend karyeli Hacı Ali ibn-i Ömer tarafından zikri âtî husûsa dair vekîl idüğünü beyân eden Hasan Efendi bin Taha ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağına merbût Garzan kazâsı kurâsından Aynik karyesi ahâlîsinden Hacı Ali ibn-i Ömer'in kasaba-i mezkûre mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve Keldâni milletinden olup iki bin beş yüz guruş matlûbunu teslimden imtina' eyleyen Musa bin Şemmas Abdulahad nâm kimesneden hukûk dâiresinde da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve

ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me‘zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile Beykend karyeli Hasan ve Esad mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Musa’dan da‘vâ ve istihkâkım olmak üzere bi’t-tahkîk lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 14 Cemâziye’l-âhir sene [1]304

Vekîl Sok mahalleli Hasan Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Beykend karyeli kısa boylu ele gözlü 35 yaşında Hasan bin Hasan bin Ömer ve uzun boylu ela gözlü 30 yaşında Esad bin Şeyh Muhammed bin Şeyh Ali nâm kimesnelerin merkûm Hacı Ali’yi bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye ‘ârifân oldukları halde ‘ale’l-infirâd şehâdetleridir.

Aynık karyesinde sâkin merkûm Hacı Ali nâm kimesnenin mezkûr Musa bin Şemmas Abdulahad’ın zimmetinde olan iki bin beş yüz guruşun Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde merkûm Musa’dan da‘vâ ve muhâkeme ve ‘inde’l iktizâ i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me‘zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i [sahîha-i şer‘iyye] ile işbu Hasan Efendi bin Taha huzûrumuzda tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlüyle hizmet-i lâzimesini edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiği cihetle ve ol vecihle merkûm Hacı Ali beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle ol husûsa şâhidim ve eşhedü [billâh şehâdet eylerim. Fî 14] Cemâziye’l-âhir sene [1]304

Şâhid Beykend karyeli Hasan bin Hasan, Şâhid karye-i mezkûreli Esad bin Şeyh Muhammed

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 14 Cemâziye’l-âhir sene [1]304

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 9

Numara : 21

Tarihi : Fî 7 Receb sene [1]304

Bitlis vilâyeti dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmanîye teba'asından olup kasaba-i mezkûre mahallâtından Kassar mahallesinde sâkine Saliha bint Hacı İsmail Kattan tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden Muhammed Efendi bin İsmail ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi sâkinelerinden Saliha bint Hacı İsmail Kattan'ın Siird kazâsı kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i müşârun-ileyhâdan olup fuzûlî olarak isti'mâlinde bulunan üç re's esterlerini teslîmden imtina' eyleyen Nuro bin Şeyh Osman'dan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mezkûr Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdulfettah ve Ra's mahallesi ahâlîsinden Derviş bin Abdullah Şumeys mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Nuro'dan da'vâ ve istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını taleb ederim.

Vekîl Karakol mahalleli Muhammed Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen kısa boylu kumral sakallı ela gözlü kırk yaşında Hacı Abdulfettah ve orta boylu bıyık ve tıraş sakallı ele gözlü elli beş yaşında Derviş bin Abdullah Şumeys nâm kimesnelerin mezbûre Saliha'yı bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd şehâdetidir.

Zikri mesbûk Kassar mahallesinde sâkine mezbûre Saliha bint Hacı İsmail'in kendisiyle benim müşterek oldukları halde merkûm Nuro bin Şeyh Osman'ın fuzûlen zîr-i isti'mâlinde bulunan ve üç re's esterlerini mahkeme-i şer'iyyede merkûm Nuro'dan da'vâ muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf

ve temyîz etmek ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve taraftan âheri tevkîle sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile işbu Muhammed Efendi bin İsmail'i huzûrumuzda tevkîlle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği cihetle ol vecihle merkûme Saliha beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 7 Receb[1]304

Şâhid Kassar mahalleli Hacı Abdulfettah, Şâhid Ra's mahalleli Derviş bin Abdullah İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 7 Receb sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 10

Numara : 22

Tarihi : 23 Mart sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmanîyye teba'asından Nuro bin Şeyh Osman nâm kimesnenin zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde kasaba-i mezkûre mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlîsinden Seyfüddin Efendi bin Molla Ali müvâcehesinde ettiği takrîrdir.

[1]304 senesi şehr-i Recebül-ferdin onuncu günü târîhle müvarreh olup mahkeme mahzarı vâsıtasıyla bana teblîğ edilen da'vetnâme-i şer'îyye beyân olunan üç re's ester da'vâsından dolayı müdde'îyye Saliha bint Hacı İsmail ile ve bâ-vekîliyle cevâb-ı da'vâyâ vaktim olunmadığından merkûme Saliha ve bâ-vekîliyle zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer'îyyesinde mücâvebe ve müdâfa'a ve 'inde'l iktizâ istînâf ve temyîz etmek ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm eylemek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine ve âheri tevkîle murahhas bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis Seyfüddin Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. 23 Mart sene [1]303

Vekîl-i merkûm

(imzâ)

Mûmâileyh Seyfûddin Efendi'nin takrîridir;

Merkûm Nuro bin Şeyh Osman'ın vekâlet-i mezkuresini kabûlle hizmet-i lâzîmesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. 23 Mart sene [1]303

Vekîl-i merkûm

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. 23 Mart sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Vekâlet Kaydı:⁶⁶

Keldani Katolik (?)

Müvekkil Şaban bin Şebo min karyet-i Tilmişar min kazâ-i Eruh

Vekîl Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

Mezbûr Şaban'ın zimmet mâddesinden dolayı 'an-asıl kazâ-i mezkûrun Dirşek karyesinden olup el-hâletu hâzihî Pervari kasabasında Berteri karyesinde sâkin olan Ahmo bin Hamrani hukûk-ı şahsiyem olarak zimmetinde alacak hakkım olduğu mahkeme-i cezâca sâbit olan guruşun ahz ve tahsîli ve bana i'tâsı ve lede'l-îcâb merkûm Ahmo'dan Eruh kazâsının Til karyesi ve millet-i mezkûreden Şemmas İsa veled-i Şabo veled-i İso ve Keldani milletinden Cercis veled-i Yakub veled-i Musa Gorgis (devamı yok)

Sahife No : 11

Numara : 23

Tarihi : Fî 14 Nisan sene [1]303

Balıkesir vilâyet-i celîlesi mülhakâtından Edincik kazâsında makarr-ı hükûmet olan mezkûr Edincik kasabası mahallâtından Gine mahallesi ahâlîsinden olup Dördüncü

⁶⁶ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer'îyye Sicili'nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayın Siird'de ârâmsâz olan asâkir-i şâhânenin ikinci tabur-ı mülkiye doktorlarından Rıf'atlı Şükrü Efendi'nin takrîridir.

Vatan-ı asliyem bulunan kasaba ve mezkûre ahâlîsi ve sükkânından iken geçen üç yüz iki seney-i rûmiyesi şehr-i şubatın beşinci günü vefât eden pederim mahalle-i mezkûre imâmı Hafız Hasan Efendi bin el-imâm Hacı Hafız'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi vâlidem Fatma Hânım bint Hacı Muhammed Ağa ve sülbî kebîr oğulları ya'nî li-ebeveyn er karındaşlarım İsmail ve Hafız Nuri Efendi'lere münhasıra bulunmak ve bizden başka vâris-i âherî olmadığından pederim ve mûrisim müteveffâ-yı mûmâileyhin hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen malı ve mülkü olup vefâtıyla bize intikâl etmiş kâffe-i emvâl ve emlâkın ma'rifet-i şer'le 'alâ mâ faradallâhu taksîm ve tefrîk hisse-i musîbemi ahz u kabz ve îcâb-ı takrîrinde vaz'-ı yed edenlerden gerek şer'an ve gerekse kânûnen ait olacak mahkemede talep ve ikâme-i da'vâ etmek ve hisseme isâbet edecek mikdârımın istihsâl ve pederimizin terekesine müte'allik hâriçden müdde'î-i zuhûr eder ise mücâvebe ve müdâfa'ada ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya tarafından diğeri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine ve murahas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî Edincik kasabasında bulunan li-ebeveyn birâderim mûmâileyh İsmail Efendi kabûle mevkûf tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tevkîl etmiş olduğumdan ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim. Fî 14 Nisan sene [1]303

Doktor

(imzâ)

Mûmâileyh Şükrü Efendi'nin ber vech-i muharrer takrîri huzûrumuzda alındığı tasdik edilir. Fî 14 Nisan sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 11

Numara : 24

Tarihi : Fî 22 Nisan sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi-i Siird kazâsı kurâsından Fersaf karyesi ahâlîsinden Cevahir bint Şeyh Abdullah nâm hâtunun zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî takrîridir.

Karye-i mezkûre ahâlîsinden olup bir müddetten beri Der-i aliyye'de ikâmet eylemekte iken üç yüz iki senesi şehir-i kânûn-ı evvelinde vefât eden zevcim Hasan Hüsni Efendi bin Şeyh İsmail'in verâseti [zevce-i menkûhe-i metrûkesi] bulunduğum benimle el-hâletu hâzihî Der-i aliyye'de bulunan li-ebeveyn er karındaşı Hızır'a münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı mûmâileyh zevcim Hasan Efendi'nin Der-i aliyye'de mukîm Rusya devleti teba'asından (kesik) beş yüz arsun mikdârı taş bedelinden ve zarar u ziyân cihetlerinden ve mezkûr taşların Ulvin karyeli Hurşidzâde Tevfik Bey tarafından vaz' olunan (kesik) birinci mahkeme-i ticâret ve mahkeme-i temyîz-i hukûk dâirelerinde muhâkemeleri derdest-i rü'yet bulunduğu sırada zevcim mûmâileyh Hasan Hüsni Efendi'nin vefâtı cihetiyle bizlere intikâl etmiş kâffe-i emvâl ve nakidden ma'rifet-i şer'le 'alâ mâ faradallahu taksîm ve tefrîk ve hisse-i musîbemi ahz u kabz ile tarafıma ba's ve irsâl eylemek ve dea'vi-i vâkıa'-i mezkûre hakkında gerek mehâkim-i mezkûrede ve gerek mehâkim-i hukûkiye ve cerâidde her kim ile olursa olsun müddeî ve müdde'â 'aleyh sınıflarıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âde ve medâhil-i da'vâ ve ağrâzu'l-ğayr tarîkleriyle muhâkeme ve muhâsama ve sulh u ibrâya ahz u kabza ve tahlîf ve tehallüfe ve mevzû'-ı haczin tasdîk ve fekkine ihbârname ve protesto ve evrâk-ı resmiyyenin imzâ ve takdîmine ve i'lâmâtın tebliğ ve tebliğiyle tenfiz ve icrâsına ve ehl-i hibrin ta'yîn ve 'azline me'zûn olmak ve icrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine ve murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere Dersaadet da'vâ vekîllerinden Melkoben Aleksan Efendi'yi kabûle mevkûf tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile tevkîl eylediğimden îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 22 Nisan sene [1]303

Müdde'î-i mezbûrum Cevahir bint Şeyh Abdullah

Merkûme Cevahir nâm hâtunun ber vech-i muharrer takrîri huzûrumuzda zabt olunduğu tasdîk edilir. Fî 22 Nisan sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A ‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 12

Numara : 25

Tarihi : Fî 16 Ramazan sene [1]304/ Fî 26 Mayıs sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının makarr-ı hükûmet olan nefsi Siird kasabası mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmanîye teba‘asından olup Garzan kazâsının Kadiyan karyesi ahâlîsinden Şeyh Habib bin Şeyh Ali tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden Hasan Efendi bin Taha Tube’nin ber vech-i âtî takrîridir.

Sancak-ı mezkûre merbût mezkûr Garzan kazâsının Kadiyan karyeli Şeyh Habib bin Şeyh Ali nâm kimesnenin livâ-i mezkûrun müstahdem süvârî zabtiyegânından vefât eden Erzurumlu Ahmet Çavuş zimmetinde yüz doksan beş gurusu alacağı bulunmakla meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı merkûm terekesinden tesviye olunmak üzere zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde da‘vâ ve muhâkeme ve ‘inde’l iktizâ ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek tarafımdan âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me’zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer‘iyye ile kazâ-i mezkûrun Sendiyan karyesi sükkânından Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdullah ve İsmail bin Abdullah mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğimden husûs-ı mezkûru da‘vâya istihkâkım olmak üzere bi’t-tahkîk lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını talep ederim. Fî 16 Ramazan sene [1]304

Vekîl Sok mahalleli Belediye Kâtibi Hasan Efendi bin Taha Tube

Berâ-yı tahkîk mahkemeye götürülen mezkûr Sendiyan karyesi ahâlîsinden orta boylu kumral sakallı kırk yaşında Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdullah bin Şeyh Ali ve orta boylu kumral bıyıklı otuz beş yaşında İsmail bin Hacı Abdullah bin İsmail nâm kimesnelerin bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye ‘ârifân oldukları halde ‘ale’l-infirâd vâki’ şehâdetleridir.

Kadiyan karyesi sükkânından merkûm Şeyh Habib bin Şeyh Ali’nin Siird sancağı süvârî zabtiyegânından müteveffâ Ahmed Çavuşun zimmetinde olan yüz doksan beş

guruş müteveffânın terekesinden tesviye edilmek üzere ait olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis Hasan Efendi bin Taha Tube'yi huzûrumuzda tevkîlle mûmâileyh dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini ve ol vecihle mûmâileyh Şeyh Habib beni işhâd ve şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 16 Ramazan sene [1]304/ Fî 26 Mayıs sene [1]303

Şâhid Sendiyan karyeli Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdullah

Şâhid karye-i mezkûreli İsmail bin Hacı Abdullah bin İsmail

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunduğu tasdik olunur. Fî 26 Mayıs sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Livâ-i Siird, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i Siird

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 12

Numara : 26

Tarihi : Fî 9 Şevvâl sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı seniyye-i Osmaniyye teba'asından olup 'an-asıl Erzurum sükkânından iken Siirt jandarma çavuşluğunda vefât eden Ahmed Ağa'nın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Mahir bint Abdullah tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden Behcet Efendi bin Yusuf Ağa'nın ber vech-i âtî takrîridir.

Sancak-ı mezkûr jandarma taburunun süvârî 1. bölüğü çavuşânından olup bundan akdem vefât eden Erzurumlu Ahmed Çavuş'un vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Mihri Hâtun ile diğer vârisi olmadığı cihetle hazîne-i beytü'l-mâla münhasıra bulunmakla zevce-i mezbûre Mihri Hâtun'un zevci müteveffâyı merkûm Ahmed Çavuş'un terekesine müte'allik Siird mahkeme-i şer'îyyesine mürâcaa't eden ashâb-ı dea'vi ile mücâvebe ve müdâfa'a ve gerek mehr-i mü'eccelini ve terekeden rub'u da'vâ

etmeğe vakti olmadığı cihetle husûs-ı mezkûr için ol bâbda da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz eylemek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine ve mehr-i mü'eccelini ile terekeden olan rub' hissesini murahhas da'vâ ve tahsîle murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile Siird'in Şeyh Halef mahalleli Mustafa bin Muhammed ve Ra's mahalleli Ferhat Ağa mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden husûsât-ı mezkûreyi da'vâ ve müdâfa'aya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 9 Şevvâl sene [1]304

Vekîl Aynsalib mahallesinde sâkin Behcet Efendi bin Yusuf Ağa

Berâ-yı şehâdet mahkemeye götürülen mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlisinden ve jandarma efrâdından orta boylu bir gözlü Mustafa bin Muhammed bin Hacı Haydar ve Ra's mahallesi sükkânından orta boylu ela gözlü kırk yaşında Ferhat Ağa bin Abdullah nâm kimesneler bi'l-ma'rifeti's-şer'iyeye 'ârifân oldukları halde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Siird jandarma taburunun süvârî birinci bölümü çavuşanından vefât eden Erzurumlu Ahmed Çavuş'un zevce-i menkûhe-i metrûkesi Erzurumlu Mahir bint Abdullah nâm hârunun müteveffâ-yı merkûmun üzerine zuhûr edecek duyûnâtın isbâtı için Siird mahkeme-i şer'iyesine mürâcaa't etmiş olan ashâb-ı de'âvî ile mücâvebe ve müdâfa'a etmek ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine ve mehr-i mü'ecceli ile terekeden olan rub' hissesini da'vâ ve tahsîle murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahiha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis Behcet Efendi bin Yusuf Ağa'yı huzûrumuzda tevkîlle mûmâileyh dahi vekâlet-i merkûmeyi hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ve ol vecihle mezbûre Mahir Hârun beni şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh Allah için şehâdet eylerim. Fî 9 Şevvâl sene [1]304

Şâhid Siird'in Şeyh Halef mahalleli jandarma efrâdından Mustafa bin Muhammed bin Hacı Haydar

Şâhid Ra's mahallesi ahâlîsinden ve Mahkeme-i Bidâyet İcrâ Mübâşirlerinden Ferhat Ağa bin Abdullah

Şâhidlerin işbu vekâlet takrîrileri huzûrumuzda zabt ve tahrîr olduğu şer' verilerek tasdîk kılındı. Fî 9 Şevvâl sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyye Siird

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 13

Numara : 27

Tarihi : Fî 11 Şevvâl sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Ra's mahallesinde sâkine Gürcili Fatıma Hâtun bint Abdullah'ın zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i vâcibu't-tevkîrde ve Siird'in Karakol mahallesi ahâlîsinden Evrâk me'mûru Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa müvâcehesinde ber vech-i âtî takrîridir.

(kesik) jandarma taburunun süvârî birinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan akdem vefât eden Hacı Hasan Ağa bin Abdullah'ın üzerine zuhûr eden duyûnâtın isbâtı için Siird [mahkemesine mürâcaa't] etmiş olan ashâb-ı deâ'viyle müdâfa'a ve mücâvebe etmek ve 'inde'l iktizâ ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve tarafımdan âheri tevkîle sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine ve mehr-i mü'eccelimi ile terekesinden da'vâ ve tahsîle murahas ve mufavvaz [bulunmak üzere] vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyye ile işbu hâzır bi'l-meclis Evrâk me'mûru Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa'yı müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Hasan Ağa'nın sülbî sağır oğulları Zülfikar ve Salih nâm kimesneler tarafından vekâleten ve tarafımdan asâleten vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 11 Şevvâl sene [1]304

Müteveffâ Hacı Hasan Ağa'nın zevcesi Gürcili Fatıma bint Abdullah

Mezbûre Fatma Hâtunun ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûresi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 11 Şevvâl sene [1]304

Vekîl Evrâk Me'mûru Karakol mahalleli Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olunduğu tasdîk olunur. Fî 21 Haziran[1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 14

Numara : 28

Tarihi : Fî 16 Şevvâl sene [1]304/Fî 27 Haziran sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının merkez livâsı olan mezkur Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi sâkinelerinden olup zâtı mezkûr Nazîf mahalleli Molla Abdülhamid bin Muhammed Habib ve Taha bin Hacı Hasan bin Seyyid Hamza'nın ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan Aişe bint Hacı Hasan bin Seyyid Hamza'nın mahalle-i mezkûrede vâki' olan kendisinde mün'akid ve 'özü-i şer'îsi olan muhaddereliği cihetiyle vukû' bulan taleb üzerine hânesine i'zâm kılınan ümenâ-yı şer' mekremetlü Hoca Fethullah ve Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdülaziz Efendi'ler ile merkûmân Molla Abdülhamid bin Taha ve yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ali bin Ahmed Şurani ve Ali bin Esad Ninu'dan mürekkebe meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ve zevci Hacı Esad bin Osman Şurani müvâcehesinde ber vech-i âtî takrîridir.

Bundan akdem vefât eden zevce-i sâbıkım Musullu Muhammed Ali'nin sulbî sağır oğlu olup el-ân taht-ı vesâyetimde bulunan oğlum Fettâh'ın halkta olan alacağının tahsîli zımında her ne mahkemede olursa olsun iktizâ eden taleb ve da'vâ ve ashâb-ı de'âvîye mücâvebe ve müdâfa'a ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüf eylemek ve Eytâm sandığıında bulunan akçesinin muhâsesini görmek ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile el-ân taht-ı nikâhında bulunduğum merkûm Hacı Esad bin Osman Şurani'yi hasbe'l-vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol vecihle

lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin zevcim merkûm Hacı Esad'a i'tâsını taleb ederim. Fî 16 Şevvâl sene [1]304/Fî 27 Haziran sene [1]303

Müvekkile-i merkûme Aişe bint Hacı Hasan bin Seyyid Hamza

(imzâ)

Zevcim mezbûre Aişe bint Hacı Hasan bin Seyyid Hamza'nın ber vech-i meşru' vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 16 Şevvâl sene [1]304/Fî 27 Haziran sene [1]303

Vekîl Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Esad bin Osman Şurani

(imzâ)

Hakîkat-ı hâl ber vech-i muharrer idüğünü tasdik ederiz. Fî 27 Haziran sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 14

Numara : 29

Tarihi : Fî 2 Zi'l-ka'de sene [1]304 ve Fî 12 Temmuz sene [1]303

Zikri âtî takrîr-i âlîyi mahallinde zabt ve tahrîr etmek üzere vukû' bulan emr u irâdeye imtisâlen bu fakîr bi'z-zât Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının makarr-ı hükûmet olan mezkûr nefsi Siird kasabasının Holani Mahallesiinde istirâhatnişîn bulunmuş ve el-hâletu hâzihî vilâyet-i müşârun-ileyhâ vâlîy-i vâlânişânı kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zâti'l-iftihârnişân düstûru'l-ma'dele't-şî'âr zât-ı müfahham nazîm u nâzım-ı munazzim-ı âlem âsir-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-saâdeti bi'ş-şerefi ve'l-iclâl matla'-i envâri'l-'izzî ve'l-kemâl dâme (kesik) Siird'e teşrîf buyurmuş olan 'atûfetli Muhammed Reşid Paşa hazretlerinin şerefefzâ-yı sükûn ve karâr buyurdıkları devlethânelerine varıp [â'nifü'l- beyân] Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresi a'zâsından Fethullah ve Hacı Halil ve Poset ve başkâtib Şakir Efendi'ler huzûrlarında 'akd-i meclis-i şer'-i âli edildikte paşa-yı müşârun-ileyh hazretleri meclis-i ma'kûd-ı mezkûr (kesik) edilen takrîr-i âlîleridir.

Bağdat vilâyet-i celîlesinin merkez mahkeme-i tîcâret re'îsi iken çend mâh akdem vefât eden Kadri Bey ibn-i merhûm Hüseyin Bey zimmetinde nefsi Bağdat şehrinde kâ'in

Çağanhanı demekle ma'rûf olup (kesik) hânenin senevî bedel îcârından olarak beher sene hisseme isâbet eden yirmişer binden terâküm eden üç senelik îcârından müteveffâ-yı mûmâileyhin hâl-i hayatta iken bi'z-zât tahsîl ettiği atmış bin (kesik) taht-ı îcârda bulunan konağımın ucûrâtından beş bin ve Bağdat vilâyeti mâl sandığından almakta olduğum şehriye bin beş yüz guruştan mûmâileyh Kadri Bey'in tahsîl ve ahz u kabz ettiği altı aylık maaşım olan dokuz yüz cem'an yetmiş dört bin guruşla süblem demekle 'ârif arâzîyi nâmıma mübâya'a ve teferruk etmek üzere birâderim Hüseyin Beyzâde Selim Bey vâsıtasıyla otuz beş bin guruşla bin üç yüz iki târîhinde Der-i aliyye'den dokuz yüz elli 'aded osmânî lira Kadri Bey'e i'tâ ve irsâl ve îsâl edip hatta ol vecihle kendisinde terâküm eden yüz dokuz bin guruş ve yüz elli 'aded osmânî liralaram ile mezkûr arâzîyi mübâya'a eyleyip eylemediğini mûmâileyh Kadri Bey'den vukû' bulan istifsârım üzerine zikri mesbûk arâzîyi mübâya'asına muvaffak olamadığından ber vech-i muharrer nezdinde müterâkim akçemden bin beş yüz osmânî lira yanında ve yedinde mevcûd bulunup i'tâ ve teslîm eylemek üzere bir mahal irâe etmekliğimi mûmâileyh Kadri Bey vefâtından bir kaç gün evvel cevaben bana bildirip şu cihetle mûmâileyh Kadri Bey zimmetinde alacağım bulunan yüz dokuz bin guruşla dokuz elli dâne yüzlük mecîdiye altınını li-ecli'l-i'tâ bir mevki' göstermeğe ihtilâs-ı vakt eylemeksizin ve bana irsâl ve îsâl etmeksizin vefâtına değin yedinde nakd mevcûd bulunduğu hâlde vefât eylemiş meblağ-ı mecmû' mezkûr el-ân mîr-i müteveffâ-yı mûmâileyh zimmetinde alacağım olduğundan ve müteveffâ-yı mûmâileyhin vefât eylediği zamanda yanında hâzır ve mevcûd verese-i münhasırasından ve terekesine vaz'-ı yed edenlerden birâderi ve hâlen Kerbala mutasarrıfı bulunan sa'âdetlü Mustafa Paşa sâlifü'z-zikr akçeyi müteveffânın mâlî olmak za'miyle bi-hasebi'l-verâse her hâlde ahz u kabz eylemiş olacağından cihât-ı mebhûseden mîr-i müteveffâ-yı mûmâileyh Kadri Beyden alacağım olan yüz dokuz bin guruşla yüz elli 'aded osmânî liralaramı bi'z-zât müşârun-ileyh Mustafa Paşa ile ândan mâ'adâ müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesine vaz'-ı yed eyleyenlerden îcâb eyleyeceğini mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyelerde bidâyeten ikâme-i da'vâ ve 'inde'l iktizâ i'tirâz 'ale'l-hüküm ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîz ve dâire-i âidesine i'tâsı lüzûm görülecek her türlü arz-ı hâl ve müsted'iyât ve takrîr ve protesto ve hacz nâme ve icrâya müte'allik tanzîm edeceği varakalarına vaz'-ı imzâ eylemek ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf ve meblağ-ı mezkûrdan tahsîl eyleyecek akçeyi tarafıma irsâl ve îsâle ve ahz u kabz

etmek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn ve mufavvaz ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ve nizâmiyye mü'tebire ile tarafımdan el-hâletu hâzihî Bağdat'ta sakin mûmâileyh Selim Bey ibn-i Hüseyin Efendi'yi kabûlune mevkûf vekîl ve nâib-i menâb ve murahhas nasb u ta'yîn eylediğimden ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 2 Zi'l-ka'de sene [1]304 ve Fî 12 Temmuz sene [1]303

Vâli-i vilâyet-i Bitlis

(imza)

Paşa-yı müşârun-ileyh hazretlerinin takrîr-i âlisi huzûrumuzda alınıp ber vech-i muharrer idüğü tasdîk olunur. Fî 2 Zi'l-ka'de sene [1]304 ve Fî 12 Temmuz sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 15

Numara : 20

Tarihi : Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]304/Fî 20 Temmuz sene [1]302

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi-i Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i saltanat-ı seniyye-i Osmaniyyeden olup 'an-asıl Şirvan kazâsı kurâsından Gündekevir karyesi sâkinelerinden iken şimdiki hâlde taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Hanife bint Ali Sülhâyî tarafından zikri âtî husûsâta vekîl idüğünü beyân eden Şahbaz bin Abbas Keççigi nâm kimesnenin Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclîs-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî takrîridir.

Mezkûr Şirvan kazâsı kurâsından Gündekevir karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Ali Sulhayî nâm kimesnenin sulbî kebîre kızı olup el-hâletu hâzihî taht-ı nikâhında bulunan zevcem Hanife nâm hâtunun pederi müteveffâ-yı mezbûr Ali'den müntekal cümle emvâl ve emlâktan hasbe'l-verâse kendisine isâbet eden hisse-i mîrâsiyesini ahz u tahsîl ile hasbe'l-verâse kendisine teslîm eylemek ve hissesini vermekten imtina' eyleyenlerden her ne mahkemede olur ise olsun da'vâ ve muhâkeme

ve 'inde'l iktizâ ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'yye ile mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Karakol mahalleli Muhammed bin Abdal ve Kassar mahalleli Musa bin Hacı Muhammed mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyleyip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden müteveffâ-yı merkûmun veresesinden ve terekeye vaz'-ı yed edenlerden da'vâya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'yyenin i'tâsını talep ederim. Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]304/Fî 20 Temmuz sene [1]303

Vekîl Kassar mahalleli Şahbaz bin Abbas Keççigi

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Karakol mahalleli orta boylu kumral bıyıklı çakır gözlü yirmi sekiz yaşında Muhammed bin Abdal Keççigi ve Kassar mahalleli orta boylu kumral bıyıklı ela gözlü yirmi beş yaşında Musa bin Hacı Muhammed bin Süleyman Halfo'nun 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

'An asıl Şirvan kazâsının Gündekevir karyesi sâkinelerinden olup el-hâletu hâzihî Kassar mahallesinde sâkin ve mukîm Şahbaz bin Abbas Keççigi nâm kimesnenin zevce-i menkûhesi bulunan Hanife nâm hatunun karye-i mezkûre ahâlîsinden müteveffâ pederi mezbûr Ali'den müntekal emvâl ve emlâkte hasbe'l-verâse kendisine musîb hisse-i mîrasiye-i şer'yyesini ahz u tahsîl ile bi hasbe'l-verâse kendisine teslim eylemek ve hisse-i mîrâsiyesini i'tâdan imtina' eyleyenlerden ve tereke-i mezkûre vaz'-ı yed edenlerden her ne mahkemede olur ise olsun da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe sulh u ibrâya tarafından âheri tevkîle me'zûn olunmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'yye ile mezbûre Hanife zevci dâhili işbu hâzır bi'l-meclis Şahbaz bin Abbas Keççigi'yi huzûrumuzda tevkîlle merkûm dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ol vecihle mezbûre Hanife bizi işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim eşhedü billâh için şehâdet eylerim. Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]304/Fî 20 Temmuz sene [1]302

Şâhid-i merkûm Muhammed bin Abdal Keççigi

Diğer Şâhid-i merkûm Musa bin Hacı Muhammed bin Süleyman

İşbu vekâletin takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zapt olunduğu tasdik olunur. Fî 20 Temmuz sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 15

Numara : 21

Tarihi : Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

Dördüncü ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz dördüncü taburunun kâtibi Erzincanlı Cevdet Efendi bin Ahmet Dervîş Efendi'nin ifâdesidir.

Siird sancağı mülhakâtından Eruh kazâsı dâhilinde Soran 'aşîreti haymenişînlerinden Teymur bin İlyas ve Murat bin Abdullah'ın tabur-u mezkûr binbaşısı Bursa vilâyeti dâhilinde Okçular kazâlı rif'atlü Halil Efendi bin Ahmed'le yine tabur-u mezkûrun üçüncü bölüğü mülâzım-ı sânisî Amasyalı fütüvvetlü Ali Efendi bin Muhammed ve zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde re's ester mâddesinden dolayı 'aleyhlerine ikâme ettikleri da'vâlara cevâp vermek ve müdâfa'a ve mürâfa'a olmak üzere binbaşısı ve mülâzım-ı mûmâileyhimâ taburca olan kesret-i meşâğil-i mühimme mâni'alarından bi'z-zât gelemeyüp husûs-ı mezkûra müte'allik mahkeme-i mezkûrede cereyân edecek da'vâlarına bidâyeten ve 'inde'l îcâb istînâf ve temyîzâtın ve ismâ' ve istimâ' şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan diğerini tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl mâdde-i mebhûse müte'allik olduğu umûrun küllisine mûmâileyhimâ Halil ve Ali Efendi'ler taraflarından bölük-i mezkûr yüzbaşısı Hısnı mansur kazâlı fütüvvetlü Hacı Ömer Ağa bin Ali ve tabur-ı mezkûrun dördüncü bölüğü mülâzım-ı evveli Vanlı fütüvvetlü Dervîş Ali Efendi bin Mustafa huzûrlarında vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile beni vekîl ve nâib-i menâb ve murahas ve mufavvaz nasb u ta'yîn etmiş olduklarından ben dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlüyle hizmet-i lâzimesini îfâya der-'uhde ve iltizâm eylemiş ve mücâvebeye hâzır bulunmuş olduğumdan

şâhidân-ı mûmâileyhimâdan tahkikiyle vekâleti mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme yedime i'tâsını talep ederim.

Kâtib-i Tabur-ı Mezkûr Cevdet Efendi bin Ahmet Dervîş Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen tabur ve bölük mezkûr yüzbaşısı orta boylu kumral bıyıklı ela gözlü atmış yaşında Hısnı mansur kazâlî Hacı Ömer Ağa bin Ali bin Abdullah'la ve dördüncü bölük mülâzım-ı evveli uzun boylu kumral bıyıklı ela gözlü otuz beş yaşında Vanlı Ali bin Mustafa 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Taburumuz binbaşısı rif'atlı Halil ve tabur-u mezkûrun üçüncü bölümü mülâzım-ı sânisî fütüvvetlü Ali Efendiler tarafından husûs-ı mezkûrda ber vech-i muharrer taburumuz kâtibi Cevdet Efendi huzûrumuzda tevkîliyle mûmâileyh Cevdet Efendi vekâlet-i mebhûseyi kabûl ettiğini bilip Allah için şehâdet ve tasdik eyeriz. Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

Tabur ve bölük yüzbaşısı Hısnı mansur kazâlî Hacı Ömer Ağa bin Ali

(imzâ)

Tabur-ı mezkûrun dördüncü bölümü mülâzım-ı evveli Vanlı Dervîş Ali Efendi bin Mustafa

(imzâ)

Mûmâileyh Cevdet Efendi'nin takrîriyle şâhidân-ı mûmâileyhimâ Hacı Ömer Ağa ile Nazım Ali Efendi'nin şehâdetleri huzûrumuzda alınıp ber vech-i muharrer idüğü tasdik kılınır. Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 16

Numara : 22

Tarihi : Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celilesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Sor Mahallesinde sâkin olan Ermeni milletinden Kumar ve Ferfur ve Şirini ve Kite benât-ı İbrahim Kolo'nun Siird mahkeme-i şer'iyesinde mün'akad

huzûr-ı şer‘-i me‘âlî ‘ukûdta ve kasaba-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi sükkânından Hacı Muhâmmmed ibn-i Kasım müvâcehesinde vukû‘ bulan takrîrleridir.

Pederimiz mezbûr Makdis İbrahim Kolo’dan müntakil olup mezkûr Siird kasabasının ve Ra’s Mahallesinde vâki‘ etrâf-ı erba‘ası Hacı Abdulaziz bin Seyyid Hüseyin hânesi ve diğeri üç tarafı tarîk-ı âmm mahdûd bir bâb hâne ile Sutud mevkiinde kâ’in dört tarafı Helo veled-i Soro ve Karabet veled-i Mado ve Hızmu bin Elkıs bağları ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir kıt‘a bağı li-ebeveyn birâderimiz Babi ile Sûk mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Hacı Mahmud’un meyânelerinde zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde cereyân etmiş olan alacak da‘vâsından dolayı hâne ve bağı mezkûr müstakillen birâderimiz Babi’nin mâl ve mülkü idüğü müdde‘î-i merkûm Hacı Abdullah’ın iddiâsı üzerine taht-ı hacze alınmış ve hasbe’l-verâse hâne-i mezkûrda hisse-i mîrâsiyelerimiz olup müdde‘î-i merkûm Hacı Abdullah’ın haczi altında mahcûz bırakılmış külliye muğâyir bulunmuş olmakla hisse-i şâyi‘a-i mezkûremizin müdde‘î-i merkûmun taht-ı haczinden fekkiyle hasbe’l-vekâle bizlere teslim etmek ve bu husûstan tevellüd edecek da‘vâya müdafâ‘a ve mücâvebe bulunma ve ‘inde’l iktizâ ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallûfe sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Muhâmmmed Efendi’yi vekîl nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimizden ber minvâl-i muharrer tarafımızdan vekîl idüğüne dair lâzım bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’ye i‘tâsını talep ederiz. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]304

Mahalle ve millet-i mezbûreden Kumar bint İbrahim Kolo, Diğeri Şirini, Diğeri Ferfur, Diğeri Kite

Mezbûrât Kumar ve Şirini ve Ferfur ve Kite benât-ı İbrahim Kolo’nun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]304

Mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

Bu vekâlet-i mezbûrenin takrîrleri ve vekîl-i mûmâileyhin ifadesi ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt olunduğu tasdîk kılınır. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]304

A‘zâ-i Mahkeme-i Livâ-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye Siird

(imzâ)

Sahife No : 16

Numara : 23

Tarihi : Fî 13 Muharrem sene [1]305

Fî'l-asl Der-i aliyye'nin Saraçhane kurbünde Sorhane mahallesi ahâlîsinden olup Dördüncü ordu-yı hümâyûn Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Siird sancağının makarrı olan Siird kasabasında ârâmsâz otuz birinci alayın kâ'in-i makâmı izzetlü Abdülhamid Bey bin Çavuşzâde Salih Bey zikr-i mesbûk Siird sancağı bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün‘akad huzûr-ı şer‘-i me‘âlî ‘ukûdda duyûn-u ‘umûmîye vâridât-ı muhassese idâresi müfettiş-i ‘umûmîsi izzetli Hüseyin Efendi bin Hacı Ahmet Efendi mahzarında ber vech-i âtî vukû‘ bulan takrîridir.

Dersaadette Beylerbeyi'nde sâkine Hadice Latife Hânım bint-i Rıfat'ın bin iki yüz yetmiş dokuz sene-i rûmiyesinden bin iki yüz doksan dokuz senesi şehr-i mayısının onuncu gününe değin zevce-i menkû[he-i metrûkesi] mu‘âşeret ve imtizâc edilemediğinden mezkûr şehr-i mayısın onuncu günü mûmâileyhâyı talâk-ı selâse ile tatlık edip ber minvâl-i muharrer tatlık ettiğimi yedimde bulunan yevm-i mezkûr (kesik) bin iki yüz doksan dokuz senesi şehr-i mayısın onuncu günü târîhiyle mu‘arref ve yüz otuz dokuz numaralı ‘ilm u haberden müste‘an olacağı vecihle telgrafla bildirmiş ve talâkın vukû‘-ı haberi mûmâileyhâ makâm-ı celîl-i seraskeriyye takdîm ettiği arz-ı hâlden bahisle makâm-ı müşârun-ileyhânın emirnâmesine ‘atfen ordu-yı mezkûr müşîrin celîlesinden yazılan tahrîrâta müsteniden firkadan edilen iş‘ârattan bahisle ordu-yı mezkûr on altıncı piyâde livâsı sa‘âdetlü Abdullah Paşa hazretlerinden bana gönderilmiş olduğu bin üç yüz iki senesi şehr-i mayısının beşinci günü târîhiyle müverreh ve altı yüz otuz beş numara ile murakkam tahrîrât-ı ‘aliyyesi münderecâtından mertebe-i sübûta varacağı ve târîh-i mebhûseden beri mûmâileyhâ mutallaka bulunmuş olacağı derkâr ve talâk zevce elinde idiğünü ve zevcenin kabûl ve reddine hâcet olmadığı muktazâ-yı şerî‘at-ı ğarradan iken zevce-i mutallaka-i mûmâileyhâ el-hâletu hâzihî kendisi taht-ı nikâhında göstererek bir takım desâis ile

me‘âş-ı mahsûsumdan makâm-ı sâni-i müşârun-ileyhâ ma‘rifetiyle sekiz yüz atmış guruş bi-ğayri hakkın kat‘iyle fuzûlî olarak ahz u kabz etmekte bulunduğundan ve ifâdemın sıhhati Dersaadet telgrafnâmesine müraca‘atla mezkûr telgrafın kopyası telgrafın makbûzunu müş‘ir telgrafnâmede mahfûz olmak lâzım gelen mûmâileyhânın imzâsını hâvî ‘ilm u haber ve makâm-ı celîl-i seraskeriyeye takdîm eylediği arz-ı hâlinden imtihân edileceği ve beyinât-ı tahrîriye-i mu‘teber-i şer‘iyyeden ma‘dud olan sâlifü’l-beyân ‘ilm u haber ve istid‘âsıyla tebeyyün edeceğünden ol vecihle mûmâileyhânın târîh-i talâktan ‘iddet-i şer‘iyye-i mu‘ayyenesi hitâmından beri bilâ-istihkâk me‘âşımın mâh be mâh almakta olduğu akçenin îcâb eyleyeceği mahkemelerde bidâyeten da‘vâ ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve i‘âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘ şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe sulh u ibrâya ve buna müte‘allik ait olan devâire takdîm edeceği arz-ı hâl ve evrâk ve lâyiha ve hacz istid‘âlarında vaz‘-ı imzâ ve lehû ve ‘aleyhime muhâkemededen sâdır olacak i‘lâmâtın ahz ve teblîğlerin kabûlüyle lâzımı’l-i‘tirâz olanlara i‘tirâz etmek ve tarafından diğerini tevkîle me’zûn olmak ve talâkın vukû‘ bulduğu târîh-i mezkûrdan i‘tibâren mesâğ-ı şer‘-i olmadığı şer‘an mütehakkık ettiği takdîrde İstanbul’a vusûlünde talâk-ı selâse ile tatlık eylemek ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte‘allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Hüseyin Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ol vecihle lâzım bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 13 Muharrem sene [1]305

Nizamiyye Kâ’in makâmı Abdulhamid Bey

Kâ’in makâm mûmâileyh Abdülhamid Bey’in ber vech-i muharrer vekâletini kabûl ettim. Fî 13 Muharrem sene [1]305

İş bu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olunduğu tasdîk kılınır. Fî 13 Muharrem sene [1]305

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i şer‘iyye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 17

Numara : 24

Tarihi : Fî 13 Safer sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup livâ-i mezkûr kasabalarından Garzan kazâsı nâib-i şer'îsi iken bundan akdem ya'nî bin üç yüz dört senesi şehr-i şa'bânının on beşinci günü vefât eden merhûm Hâce Hüseyin Efendi ibnu'l-Hac Mustafa Efendi ibn-i Molla Halil Efendi'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Aişe bint Berho Şemduli ile sulbî kebîr oğulları Yusuf ve Abdurrahman Efendiler ve sülbiye-i kebîre kızları Havi ve Meryem ve Hacer ve sağîre kızları Hafsa ve Rukiye'ye münhasıra olmakla tahakkuk eden 'özü-i şer'iyye binâ'en zikri âtî takrîrlerin sâkin buldukları hânedede zabt u tahrîr olunmak üzere cânib-i şer'at-ı ğarradan gönderilen me'mûr-ı şer'i Hâce Fethullah Efendi ile orada hâzır bulunan zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi a'zâsından Hacı Halil Efendi ibnu'l-mûmâileyh Hacı Mustafa ve birâderleri Mahmud ve Hamid Efendi'lerden mürekkep ve mün'akad meclîs-i şer'-i âlide ve zâtları mûmâileyhim Hacı Halil ve Mahmud ve Hamid Efendi'ler ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan zevce-i mezbûre Aişe ve benât-ı mezbûre Havi ve Meryem ve Hacıye ve ibn-i kebîr Abdurrahman Efendi'nin yetîmeyeyn-i mezkûreteyn Hafsa ve Rukiye'nin vasîleri bulunan ibn-i kebîr mûmâileyh Yusuf müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîrleridir. Fî 10 Safer sene [1]305

Veresi bulunduğumuz müteveffâ-yı mûmâileyh merhûm Hâce Hüseyin Efendi'nin bin üç yüz senesi şehr-i nisan bidâyetinden yirmi beşinci gününe kadar kıstı'l-yevm hesabıyla mezkûr Garzan kazâsı sandığında benât-ı mezkûreden dolayı müterâkim me'âşını ahz u ve kabza ve hissemize göre bizlere îsâl ve i'tâ etmek ve kezâlik zimem-i nâsda alacak hakkı olan mebâliği îcâb ederse müte'allik olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ' şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile işbu hâzır bi'l-meclis Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden keyfiyeti bi't-tasdîk bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını taleb ederiz. Fî 10 Safer sene [1]305

Müvekkile-i zevce-i mezbûre Aîşe, İbn-i kebîr Abdurrahman, Bint-i kebîre Havi, Bint-i kebîre Meryem, Diğeri Hacye

Mûmâileyh Yusuf Efendi'nin takrîridir;

Ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûrelerini kabûl ve kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Safer sene [1]305

Vekîl Yusuf ibn el-müteveffâ Hasan Efendi

Tarafeynin işbu takrîrleri ber vech-i muharrer huzurumuzda zabt olunduğu tasdik kılınır. Fî 10 Safer sene [1]305

Me'mûr-ı şer'î, A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, Birâderi Mahmud,

(imzâ)

Diğeri birâderi Hamid

Sahife No : 17

Numara : 25

Tarihi : Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

(kesik)Mukîme olduğu hânelere zabt etmek üzere me'mûren a'zâ mülâzımı Fethullah Efendi oturduğu hâne-i mezkûra gönderilen Van vilâyet-i celîlesi dâhilinde merkez-i vilâyet bulunan Van kazâsı dâhilinde bulunup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kazası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden olarak Şirvan kazâsı ahâlîsinden ve birinci taburun birinci bölüğü efrâdından Mustafa bin Cihangir ve Ahmed bin Hüseyin ta'rîfleriyle zâtı mu'arrefe olan Züleyha Hânım bint Sadık Ağa bin İsmail Ağa'nın oğlu bölük-ü mezkûr yüzbaşısı İbrahim Bey âti zikrin müvâcehesinde ve me'mûr-ı mûmâileyh Fethullah Efendi ile mezkûr Mustafa ve Ahmed ve zikr-i sebk eden Siird mahallâtından Birzukak mahallesi ahâlîsinden Hacı Ömer bin Sûfi Muhammed ve kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin ve mukîm Musa bin İsa Abdi nâm kimesnelere mün'akad meclîs-i şer'-i âlide ber vech-i âti takrîridir.

Mezkûr Van kazâsı mahallâtından Yüzhane mahallesinde ve İsa han sokağında vâki' ve etrâf-ı erba'ası Galip Paşa ibn-i Tayfur Bey'in tarlasıyla Şevket Efendi bin Halil Ağa'nın bağ ve hânesi ve Camuşçuzâde Ahmed Efendi'nin kezâlik bağ ve hâne ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve iki dâireliği selâmlık tarafında bir bahçe ve bir âhûr odası ve su kuyusu ve harem tarafında dahi bir bahçe ve bir matbah ve bir tahtânî eyvân ve bir

sofa ve bir hammâm ve bir tahtânî oda ve abdesthâne ve yine su kuyusu müstemil olan bir bâb mülkhâne ve kezâ mezkûr Van kazâsında ve hâne-i mezkûrun harem kapusu kurbünde vâki' ve birbirine muttasıl ve etrâfları mezkûr Şevket Efendi'nin bağı ve hâne-i mahdûd mezkûr ve tarîk-ı âmm ile mümtâz üç sulu tarla müştereken benimle oğullarım bölük-ü mezkûr yüzbaşısı İbrahim Bey ve Muhammed Bey ibnâni süslü Binbaşı Mustafa bin ibn-i Eyüp Ağa'nın bâ-sened mülkü müşterâmız bulduklarından ve mûmâileyh oğlum Muhammed'in bir buçuk seneden akdem vefât etmekle verâseti benimle ki vâlidesiyim ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hanife bint Fevzi Ağa ve iki yaşında sülbiye sağıre kızı Yadigâr ve diğere oğlum birâderi mûmâileyh İbrahim Bey'e münhasıra olduğundan mezkûr hâne ve tarlalardan gerek şirâen ve gerek müteveffâ-yı mûmâileyh Muhammed Bey'den bi'l-intikâl irsen hissemi semen-i mislî ile bey' ve ferâğâ ve semen-i mezkûru ahz u kabza ve tarafıma i'tâ ve isâl ve îcâb eden mahallerde bey' ve ferâğ-ı mezkûreyi takrîr vermeye ve sened-i resmiye rabt etmeye ve îcâb ederse da'vâ ve mücâvebe ve müte'allik olduğu mahkemede muhâsama ve redd-i cevâba ve temyîz ve istînâfa ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve ismâ' ve istimâ' şuhûd tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i sahîha-i şer'iyeye-i mutlaka-i âmme ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim demesi üzerine vekîl-i mûmâileyh İbrahim Bey dahi vekâlet-i mezkûreyi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd etmekle mâ vaka'a arz olunur. Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

Müvekkile Züleyha Hânım, Otuz birinci Alay birinci tabur 1.bölük yüzbaşısı

(imzâ)

(İbrahim ibn-i Mustafa)

Ba'dehu müteveffâ-yı mûmâileyh Muhammed Bey'in zevcesi ve zâtı Sason kazâsı mahkeme-i bidâyet başkâtibi Muhammed Refik Efendi bin Abdurrahman Efendi ve mezkûr Ahmed bin Hasan'ın ta'rîfleriyle mu'arrefe Hanife bin Fevzi Ağa kezâlik mezkûr hâne ve tarlalardan hisse-i mevrûsesini bey' ve ferâğ etmek zımnında ber minvâl-i meşrûh İbrahim Bey'e tevkîl edip ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl eyledi. Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

Müvekkile Hanife, Otuz birinci Alay 1.tabur 1.bölük yüzbaşısı

(İbrahim ibn-i Mustafa)

Tarafeynin ya'nî müvekkile ve vekîlin bâlâdaki takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

Muhzırı'ş-şer'î, Birzukak mahalleli Hacı Ömer, Karakol mahalleli Musa,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Hukûk-ı Bidâyet Başkâtibi, Ahmed bin Hüseyin

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 18

Numara : 26

Tarihi : Fî 19 Reb'û'l-âhir sene [1]305

Dersaadet altıncı dâire dâhilinde Ömer Avni Efendi mahallesinde Acı Çeşme sokağının beşinci numaralı hânesinde mukayyed ve Manastır vilâyetinde bin iki yüz seksen sekiz senesi târîhinde mütevellide el-hâletu hâzihî on altı yaşında olduğu ibrâz edilip görülen nüfûs-ı tezkere-i Osmaniyye münderecâtından müstebân olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının makarr-ı hükûmet olan mezkûr nefis-i Siird kasabası mahallâtından Holani mahallesinde ve Sancak merkez mutasarrıfı mîr-i mîrân me'âlî'ş-şâhidân sa'âdetlü Mustafa Paşa hazretlerinin konaklarında ikâmet etmekte bulunan ve zâtı paşa-yı müşârun-ileyh hazretleriyle vilâyet-i mezkûre müretteb ve dördüncü tabur-u jandarma süvârî çavuşlarından Melek Efendi bin Ali Ağa'nın vech-i şer'î üzere ettikleri ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Mevhibe Hânım bint müteveffâ Feyzi Ağa'nın zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer'iyesinde ettiği takrîridir.

Pederim mûmâileyh Feyzi Ağa Haropeşte nâhiye müdürü iken iki sene akdem vefât etmiş olması hasebiyle bu misillü vefât eden me'mûrîn-i mülkiyenin eytâm ve ermile me'âş tahsîs-i muktezâ-yı irâde-i seniyye-i hazreti padişahîyle usûl ve emsâli iktizâsından bulunduğu cihetle pederim müteveffâ-yı mûmâileyhin eytâmı olan dört nefer evlâdı ile zevcesi Nurşah Hânım'a Manastır vilâyet-i celîlesi merkez mâl sandığından mâh be mâh alınmak üzere sadaka ve ihsân cenâb-ı pâdişâhî olarak tahsîs buyrulan şehri yüz atmış guruştan hissemeye isâbet eden şehri otuz altı guruş mâh be mâh sâlifü'l-beyân Manastır vilâyet-i celîlesi mâl sandığından bâ-makbûz ilm u haber ahz u kabziyla bana irsâl ve îsâl eylemek üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile el-hâletu hâzihî Manastır vilâyet-i celîlesi merkezi olan Manastır kazâsında sâkine bulunan pederim müteveffâ-yı mûmâileyhin zevcesi vâlidem Nurşah Hânım'ı

tarafından vekîl ve nâib-i menâb murahhasa ve mufavvaza nasb u ta'yîn eylediğimden vâlidem mûmâileyhâyı ber vech-i muharrer tevkîl etmiş olduğu ve el-ân ber hayât ve mevcûde ve yekpâre bulduğum tahkîkiyle bir kıt'a i'lâm-ı şer'înin i'tâsını talep ederim.

Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]305

Müvekkile-i mûmâileyhâ Mevhibe Hânım ibnet-i Feyzi Ağa

Mûmâileyhâ Mevhibe Hânım el-ân ber hayât olup kimsenin taht-ı nikâh ve tezvîcinde olmadığı tasdîk edilir. Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,
(imzâ)

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye

Sahife No : 18

Numara : 27

Tarihi : Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf-i mukaddem seksen altıncı alayının Siird'den müretteb üçüncü taburunun Kolağası Muhammed Hulusi Efendi bin Mustafa Ağa'nın mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Ma'mûratü'l-'azîz vilâyet-i celîlesinin makarr-ı hükûmeti olan nefsi-i Harput kazâsı mahallâtından Ağacami mahallesi ahâlîsinden iken bundan üç buçuk mâh mukaddem vefât eden li-ebeveyn er karındâşım Reşid Ağa'nın verâseti er karındâşı bulunduğum benimle diğeri birâderim Ahmed ve sülbiye-i kebîre kızları Tayyibe ve Aişe ve Zekiye ve Güllü Hâtun'lara münhasıra bulunduğundan müteveffâ-yı mûmâileyh Reşid Ağa'nın mezkûr Harput kazâsındaki cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı metrûkesinden hisse-i mîrâsiye-i şer'îyyemi ahz u kabz ile bana irsâl ve îsâl ve keyfiyeti mezkûreden dolayı zuhûr edecek da'vâya müdâfa'a ve mücâvebeye ve kâ'ide-i şer'îyye üzere i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze sulh u ibrâya ve emlâk ve akârât-ı metrûkeden bana isâbet edecek hisse-i şâyi'amı tefrîk ve beyyine ve iktizâ ederse kendi nâmıma mu'âmele-i ferâğiyesini icrâya dâir îcâb eden mahallerde takrîr vermek ve başkaca bana müte'allik kâffe-i umûrun husûsiyâtımı görmek ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûrenin müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak ve tarafımdan âherî tevkîl eylemek üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i

mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile el-hâletu hâzihî mezkûr Harput kazasında sâkin ve mutavattın Vâ'iz-zâde Kazzâz Hacı Osman Efendi bin Hacı Mustafa'yı kabûlüne mevkûf olarak vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mûmâileyh Hacı Osman Efendi ber vech-i muharrer husûsât-ı mezkûrede tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin olan takrîrime muvâfık tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

86. Redif alayının 3. taburunun Kolağası

(imzâ)

Mûmâileyh Muhammed Hulusi Efendi'nin takrîr ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olunduğu tasdîk kılınır. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye

(imzâ)

Sahife No : 18

Numara : 28

Tarihi : Fî 25 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup bundan çend sene akdem vefât eden Mevlüd Efendi bin Şeyh Mahmud'un zevce-i menkûhe-i metrûkesi olup makâm-ı âlî-yi hazret-i mutasarrıfıce verilip Siird mahkeme-i şer'îyyesine havâle buyrulan bin üç yüz üç senesi şehr-i kânûn-ı sâni yirmi üçüncü günü târîhiyle müverreh arz-ı hâl sâhibesi bulunan Hadice bint Hamid Bey'in tahakkuk eden 'özü-i şer'îsine binâ'en zikri câi takrîri mahalinde zabt ve tahrîr etmek üzere i'zâm kılınan Mahkeme-i Bidâyet A'zâ mülâzımlarından mekremetlü Hâce Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi ve Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdülaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi sâkine bulunduğu hâneye varıp ümenâ-i şer' mûmâileyhimâ ile zikri mesbûk Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Şeyh Ahmed Efendi bin Şeyh Abdurrahman ve Hamid bin Fehim nâm kimesnelerden mün'akid ve müşekkel meclis-i şer'-i şerîfi enverde zâtı mûmâileyh Şeyh Ahmed Efendi ile merkûm Hamid'in ta'rîfleriyle mu'arrefe olan zevce-i mezbûre

Hadice Hâtun tarafından zikri âtî husûsâta dair vekîl idüğünü beyân eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve hâlen Defter-i Hâkânî Başkâtibi bulunan Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım müvâcehesinde vukû‘ bulan takrîridir.

Bundan kaç sene akdem vefât eden zevcim mûmâileyh Mevlüd Efendi'nin vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi bulunduğum benimle diğer zevce-i menkûhe-i metrûkesi Meryem bint Hasan Hacı Halil ile sulbî kebîr oğulları Hacı Abdulmecid Efendi ve Abdal ve Mahmud ve mezbûre Meryem'den mütevellide sülbiye-i kebîre kızı Zilfi ve benden mütevellide kebîre kızı Emine'ye münhasıra olup bizlerden başka diğer vâris ve vârise-i ma'rûfesi bulunmadığından ve müteveffâ hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü ve ba'de vefâtihî hisse-i benimle verese-i mezbûreye irsen intikâl eyleyen Siird'deki hân ve bezzâristân ve dekâkin ve hâne ve bâğ ve tarlalarla Billoris ve Ayndar nâm karyelerdeki üç bâb değirmen ve sâir emlâk ve arâzî ile emvâl-i menkûleden 'alâ mâ faraza hisse-i musîbe-i şer'iiyemin ma'a mehr-i mü'eccelim ifrâr ve tefrîkiyle bana i'tâ ve teslîmi iktizâ ederse terekeye el-ân vâzî'u'l-yed bulunan merkûmun Hacı Abdulmecid ve Abdal ve Mahmud'dan müte'allik olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme istînâf ve temyîze tarafından âherini tevkîle ve sulh u ibrâya ve infâz ve icrâ muharrer mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûsîyyât-ı mezkûrede tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim dedikte mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi mezbûre Hadice'nin vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüde iltizâm ettim. Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Müvekkile-i mezbûre Hadice bint Hamid Bey

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olduğu tasdîk kılınır. Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Muhzır-ı şer'î(?), Kâtib-i mahkeme-i şer'iiye, Mahalle-i mezkûreli Hamid bin Fehim

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 19

Numara : 29

Tarihi : Fî 29 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi-i Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden İsa bin Yasin Saro zikr-i mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde şerîf-i enverde ber vech-i âtî vukû‘ bulan takrîridir.

Bundan çend gün akdem berâ-yı ahz u ‘atâ Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi-i Diyarbekir kazâsında bulunduğum halde ‘an-asıl Siird kasabasının Nazîf mahalleimiz ahâlîsinden olup Diyarbekir kazâsında sâkin bulunan Abdurrezzak bin Şeyh Taha’nın müstakillen mâl ve mülkü olup mezkûr Nazîf mahallesinde vâki‘ ve etrâfî Hamid Jaguş ve İbrahim el-Balık ve Hamid Şeyh (kesik) mülk menzilleriyle mahdûd ve tahtânî iki oda ile bir aralık ve havluyu şâmil bulunan ve bir bâb hânesini semen-i misl ile zuhûr edecek tâlibine bey‘-i furûz ile semen-i sâfî ahz u kabza ve (kesik) iktizâ eden yerlerde takrîr vermeğe ve sened-i resmiyesini rabt ettirmeğe ve müteveffâ birâderi Ali’nin eytâmına borcu olan beş yüz guruşun hâne-i mezkûrenin esmân-ı hissesini (kesik) mukâbilindeki senedini geriye almağa ve tarafından âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye olup ol sırada li-ecli’t-ticâre mezkûr Diyarbekir kazâsında bulunmuş olan Mahmud bin Hacı Ali Anu ve İsa bin Hacı Berho eş-Şirkir nâm kimesnelerin huzûrunda merkûm Abdurrezzak beni nasb u ta‘yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiğimden ber vech-i meşrû‘ hâne-i mezkûru bey‘e ve deynini (kesik) üzere bi’t-tahkîk lâzım gelen bir kıt‘a vekâlet hüccetinin i’tâsını taleb ederim. Fî 29 Cemâziye’l-âhir sene [1]305

Vekîl-i merkûm mahalle-i mezkûreli İsa bin Yasin Saro

(kesik) Siird’in Karakol mahallesi ahâlîsinden orta boylu kumral bıyıklı ela gözlü yirmi sekiz yaşında Mahmud bin Hacı Ali Anu ve Şeyh Halef mahallesi sükkânından (kesik) yirmi yedi yaşında İsa bin Hacı Berho eş-Şirkir’in merkûm Abdurrezzak’ı ‘ârifân oldukları hâlde ber vech-i zîr ‘ale’l-infirâd vukû‘ bulan şehâdetleridir.

Bundan kaç gün evvel li-ecli’t-ticâre Diyarbekir kazâsında olduğumuz hâlde ‘an-asıl Siird’in Nazîf mahalleli olup el-ân Diyarbekir kasabasında sâkin ve mukîm bulunan Abdurrezzak bin Şeyh Taha’nın zîr-i tasarruf ve mülkünde ve mezkûr Nazîf mahallesinde vâki‘ olup etrâfî ve müstemilâtı ânifen gösterilen bir bâb mülk menzilini semen-i mislî ile zuhûr edecek müşterîye bey‘ ve semeni ahz u kabza ve ferâğ ve intikâl

mu‘âmelâtında îcâb eden mahallerde takrîr vermek ve eytâma borcu olan beş yüz guruşu te‘diye ile mukâbilindeki dört senedi geriye almak ve’l-hâsıl husûsâtı ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis İsa bin Yasin Saro’yu tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğinden bu husûsta ol vecihle şâhidiz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 29 Cemâziye’l-âhir sene [1]305

Şâhid-i merkûm Mahmud bin Hacı Ali Anu, Diğer Şâhid İsa bin Hacı Berho eş-Şirkir İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt u tahrîr olduğu tasdîk olunur. Fî 29 Cemâziye’l-âhir sene [1]305

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye

(imzâ)

Sahife No : 20

Numara : 30

Tarihi : Fî 10 Receb sene [1]305

Dördüncü kolordu-yı hümayûn ve redîf-i seksen altıncı alayının Siird’den müretteb sınıf-ı mukaddem üçüncü taburunun kâtibi Hacı Şükrü bin Hacı Muhammed tarafından zikri âtî husûsâta dair vekîl idüğünü beyân eden ‘an-asıl Ma‘mûratü’l-‘azîz celîlesi dâhilinde Arapgir kazâsının makarr-ı livâsı olan mezkûr Arapgir kazâsının Sükûs mahallesi ahâlîsinden ve tabur-ı mezkûrun üçüncü bölüğü mülâzımlarından Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi müvâcehesinde bi’l-vesâye takrîridir.

‘An-asıl Erzurum vilâyet-i celîlesi dâhilinde Erzincan sancağı mülhakâtından Kemah kasabası mahallâtından Orta gedik mahallesi sâkinelerinden olup nikâh-ı sahîh-i şer‘-i ile taht-ı nikâhımda zevce-i medhûlün-bihâm iken bin üç yüz üç senesi şehr-i martının yirminci günü ecel-i mev‘ûdiyle vefât eden Züleyha bint Hacı Hasan Ağa yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup hâl-i hayâtında ibraz olunan bin iki yüz doksan sekiz senesi şehr-i eylülünün birinci günü târihiyle müverreh ve Seyyid Muhammed Hamdi ve Seyyid İsmail Hakkı ve Muhammed Emin ve Mustafa nâm kimesnelerin mührüyle memhûr bir kıt‘a sened mücebince emânet tarîkiyle mezbûrenin nezdinde bırakmış

olduğu eşyâ ve nukûd on beş ‘aded ğâzî altunu ve otuz bir ‘aded sadepli ve kırk beş onluk altın ve otuz beş ‘aded fındık rubesi ve dokuz ‘aded beşlik ve iki ‘aded ayetli Mahmud ve üç ‘aded Mahmudiye nısfı ve on iki ‘aded Mahmudiye bütünü ve iki ‘aded enfes hatem ve altı ‘aded gümüş zarf ve bir buçuk bilezik ve bir ‘aded incili altın gerdânlık ve bir sağîr gümüş kutu nâm siniler ile yirmi sekiz kalem eşyâ-yı beytiyesinden ‘ibâret bulunmuş ve zevce-i mezbûrenin vefâtıyla verâseti zevci bulunduğum benimle peder-i mezbûr Hacı Hasan Ağa ile firâşından mütevellid ve hâlen ber hayât ve taht-ı vesâyetimde bulunan sadri oğullarıyla yedi yaşında Muhammed mukîm ve on üç aylık Ali Said nâm kimesnelere münhasıra olup diğeri vâris ve verâse-i ma‘rûfesi olmamakla sağîrân-ı mezbûrânın vâlidesi müteveffîye-i mezbûreden müntekal hisse-i mîrasiye-i şer‘iyyenin hasbe’l-vesâye yanında bulunmak muktezâ-yı şer‘at-ı ahmediyeden bulunduğundan benimle sağîrân-ı mezbûrâna nukûd ve eşyâ-yı muharrereden isâbet eden hisse-i mîrasiye-i şer‘iyyelerimizin ahz u kabziyla bana irsâl ve îsâle ve başka zâtıma mahsûs olup kezâlik merkûmenin nezdinde emâneten mahfûz bulunan ibrâz olacak defter mücebince kırk iki kalemden ‘ibâret olan emvâl ve eşyâ-yı beytiyemi kezâlik ahz u kabziyla bana irsâl ve tavsîle ve iktizâ ederse ait olduğu mahkemede da‘vâ ve müdâfa‘aya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve benimle sağîrân-ı mezbûrân haklarında enfa‘ vârisi olduğu takdirde sulh u ibrâya ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tehallüfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte‘allik ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak ve îcâb ettiği takdîrde âherini tevkîl etmek üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis mülâzım-ı mûmâileyh Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi’yi bi’l-vesâye ve bi’l-asâle vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden mûmâileyh Ömer İzzet Efendi’yi ber vech-i meşru‘ husûsât-ı mezkûrede tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 10 Receb sene [1]305

Redîf-i mukaddem seksen altıncı alayın üçüncü tabur Kâtibi

(imzâ)

Kâtib-i mûmâileyh Hacı Şükrü Efendi’nin ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabülle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Receb sene [1]305

Redîf-i mukaddem 86. alayın 3. tabur 3. bölüğü mülâzım-ı sâni

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda alındığı tasdîk kılınır. Fî 10 Receb sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,
(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'yye
(imzâ)

Sahife No : 20

Numara : 31

Tarihi : Fî 23 Receb sene [1]305/Fî 23 Mart sene [1]304

Dersaadet'te üçüncü belediye dâiresi dâhilinde Seyyid Ömer mahallesi ahâlîsinden ve el-ân Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı müretteb üçüncü jandarma taburunun binbaşısı rif'atlı İsmail Faik Bey ibn-i Kamil Bey zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mezkûr Seyyid Ömer mahallesinin Küçük hammâm sokağında mutasarrıf ve mâlik olduğum elli bir numaralı hâneyi mislî ile ve kıymet-i hakîkîsiyle zuhûr edecek müşterîye bey' ve furûhtle esmân-ı hissiyesini ahz u kabz ile nâmıma olarak Banka-i Osmânîde yatırıp ba'dehû alacak banka senedini bana göndermek ve hâne-i mezkûrun hîn-i bey'inde bir taraftan dahl ve mümâna'at olursa âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve hâne-i mezkûru müşterîsinin nâmına ferâğ ve mu'âmelât-ı ferâğiyesinde iktizâ eden mahallerde takrîr verip müşterînin tasarrufuna dâir sened-i resmiye rabt ettirmek ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûrenin ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile li-ebeveyn er karındâşım olup el-hâletu hâzihî Dersaadet'te Tophâne-i âmire'de Mu'âyene komisyonu a'zâsından bulunan kâ'in makâm izzetlü Daver Bey ibnü'l-mezbûr Kamil Bey'i kabûlüne mevkûf olarak vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip mûmâileyh Daver Bey ber vech-i meşru' husûsât-ı mebhûsede tarafından vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'yyenin i'tâsını talep ederim. Fî 23 Receb sene [1]305/Fî 23 Mart sene [1]304

Binbaşı Jandarma-i Livâ-i Siird

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt u tahrîr olunduğu tasdik kılınır. Fî 23 Mart sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye

(imzâ)

Sahife No : 21

Numara : 32

Tarihi : Fî 24 Receb sene [1]304

Tahakkuk eden 'özü-i şer'îyye binâ'en zikri âtî takrîr-i mahallinde zabt ve tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâs üzerine i'zâm kılınan mahkeme-i bidâyet a'zâ mülâzımlarından mekremetlü Hâce Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi ve Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdulaziz bin Hacı Muhammed Efendi Nazîf mahallesinde sâkin buldukları hâneye varıp mûmâileyhimâ ile mahalle-i mezkûre İmamı Hacı Abdulferid Efendi bin Muhammed Efendi ve ahâlîsinden Abdullah bin Hasan Yahya ve Musa bin Yasin Saro nâm kimesnelerin huzûrlarında tereküb iden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda 'an-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesinin nefsi-i Diyarbekir kazâsı mahallâtından Mir Ahmed mahallesi ahâlîsinden ve redîf-i 'atîk beşinci alayının Muş'dan müretteb ikinci tâlî taburunun dördüncü bölüğünün yüzbaşısı iken esnâ-yı muhârebede şehiden vefât eden Salih Efendi bin Hacı Hafız Efendi'nin sülbiye-i sağîre kızı olup zâtı hâzirûn merkûmûndan Musa ve Abdullah nâm kimesnelerin vech-i şer'-i üzere ettikleri ta'rîfleriyle mu'arrefe ve ber hayât bulunup ve el-hâletu hâzihî 15 yaşında idüğü ibrâz edilen nüfûs-ı tezkere-i osmânîyeden anlaşılan Fethiye ile sülbî sağîr oğlu olup şimdiki hâlde ber hayât ve on yedi yaşında bulunduğu ibrâziyle mütâla'a edilen nüfûs tezkeresinden infihâm edilen Tevfîk Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâzır bulunan ve Redîf 13üçüncü alayının Siird'den müretteb üçüncü tâlî taburunun dördüncü bölüğü mülâzım-ı evveli ve el-ân vâlidelerinin zevci-i sânisî Ahmed Ağa bin Hüseyin müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîrleridir.

Pederimiz müteveffâ-yı mûmâileyhimiz vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi el-hâletu hâzihî mülâzım-ı mûmâileyh Ahmet Ağa'nın taht-ı nikâhında zevcesi vâlidemiz Zarife bint Mustafa sülbî sağîre ve sağîre eytâmı bulunduğumuz bizlere münhasıra olup bizler diğere vâris ve vârise-i ma'rûfesi olmadığından vefâtıyla terekesi hasbe'l-verâse bizlere âid ve râci' bulunduğundan müteveffâ-yı mûmâileyhin gerek Diyarbekir'de ve Muş kazâlarında ve gerek mensûb olduğu dördüncü ordu cânibinde (kesik) me'âşât-ı müterâkimesiyle cümle emvâl ve eşyâ ve nukûdun bi't-taharrî zâhire çıkarma ve zimem-i nâsda olan alacaklarını medyûnlardan ahz u kabzıyla bizlere teslîm etmek ve îcâb-ı takdîrinde müte'allik oldukları mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya tarafımdan âherini tevkîle ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak (kesik) Diyarbekir mâl sandığından mâh be-mâh almak üzere tahsîs buyurulan otuz guruş yirmi beşer paradan atmış bir guruş müterâkim me'âşâtımızın sandık-ı mezkûrdan ahz u kabzıyla bizlere îsâl eylemek (kesik) el-hâletu hâzihî li-ecli't-terbiye nezdinde bulunduğumuz öteki babamız işbu hâzır bi'l-meclis Ahmed Ağa'yı tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb ta'yîn eylediğimizden mûmâileyh Ahmed Ağa husûs-ı mebhûsede ber vech-i muharrer tarafımızdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederiz ve mûmâileyh Ahmed Ağa dahi ber vech-i meşru' vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 24 Receb sene [1]304

Müvekkil müteveffâ-yı mûmâileyhin sülbî oğlu merkûm Tefvîk

Müvekkile-i mezbûre ve müteveffâ-yı mûmâileyhin sağîre kızı Fethiye

Vekîl Mülâzım-ı mûmâileyh Ahmed Ağa bin Hüseyin

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt u tahrîr olunup ber vech-i muharrer idüğü tasdîk kılınır. Fî 24 Receb sene [1]304

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, (?)İmâm-ı mahalle-i Nazîf,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'iyye

(imzâ)

Hâzır bi'l-meclis Musa bin Yasin Saro, Hâzır bi'l-meclis Abdullah bin Hasan Yahya

Müvekkilân-ı mezbûrân Tevfik ve Fethiye el-ân ber hayât ve mahmûdu'l-hâl oldukları ki mezbûre Fethiye ile yevminâ hâzâ ğayr-i mütezevvice bulunduğunu bilir ve tasdîk ederiz.

(...) İmâm-ı mahalle-i Nazîf, Mahalle-i mezkûreli Musa bin Yasin Saro,
Mahalle-i mezkûreli Abdullah bin Hasan

Sahife No : 21

Numara : 33

Tarihi : Fî 26 Şa'bân sene [1]305

(kesik) kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun birinci bölüğü efrâdından bin üç yüz üç senesi şehri nisanın on dokuzuncu günü maktûlen vefât eden Osman bin Musa bin Osman'ın vâlidesi Hasuki bint Ahmed ile zevce-i menkûhe-i metrûkesi Ferfur bint Debbağ Mustafa müteveffâ-yı mezbûrun er karındaşı İsa meclis-i şer' müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Ferfur ve vâlidesi Hasuki ile sülbî sağır oğlu Musa'ya münhasıra idüğü vech-i şer'î üzere tebeyyün ve tahakkuk (kesik) Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun birinci bölüğü efrâdından bin üç yüz üç senesi şehri nisanda Reşkotan kışlasında îfâ-yı vazîfe-i askeriye (kesik) bir gün tabur-ı mezkûrun Kolağası Şevket Efendi ile Salpana karyesine giderlerken karye-i mezkûr kurbünde Çemi Salpana nâm mahallinde Reşkotan aşireti ahâlîsinden atılan eslihadan birden çıkan kurşun (kesik) mezbûr Osman'a isâbetle iki gün sonra yine şehri mezkûrun on dokuzuncu günü vefât eylemiş olduğundan mezbûr kâtillerini tahkîk ile zâhir olacak kâtillerinden şer'iyye ve nizâmiyye mahkemelerinde (kesik) şer'isini ve iktizâ-i kânûnîsini taleb ve da'vâ etmek ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr isa'yı tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden lâzım gelen bir kıt'a vekâletin hüccetinin i'tâsını taleb ederiz. Fî 26 Şa'bân sene [1]305

Mezbûrun vâlidesi Hasuki bint Ahmed, Müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Ferfur bint Mustafa

Mezbûretânın ber vech-i muharrer vukû‘ bulan vekâlet takrîrilerini kabûl ile hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 26 Şa‘bân sene [1]305

Vekîl İsa bin Musa bin Osman

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 26 Şa‘bân sene [1]305

A‘zâ, A‘zâ, Mülâzım-ı A‘zâ, Başkâtib, Müdür-i Eytâm

(imzâ) (imzâ)

Sahife No : 22

Numara : 34

Tarihi : Fî 27 Ramazan sene [1]305

Ma‘mûratü’l-‘azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ’in Eğin kazâsı makarr-ı hükûmeti olan mezkûr Eğin kazâsı mahallâtından Aşağıki külliye mahallesinin Ermeni milletinden ve el-hâletu hâzihî Siird Reji İdâresi Müdürü (kesik) Aleksiyân oğlu Has Kirkor Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i me‘âlî ‘ukûdda vukû‘ bulan takrîridir.

(kesik) bulunan Eğin kazâsının mezkûr Aşağıki külliye mahallesinde vâki‘ ve müstakillen zîr-i tasarruf mülkiyetinde mâl u mülküm olup memlekette vukû‘ bulan infisâlimde ol sırada kasaba-i mezkûrede (kesik) bulunmuş olan vâlidem Martan bint İsyak oğlu Pedros’a ‘ârîyeten ve muvakkatenliğe memlekete ‘avdet edinceye kadar yed-i tasarrufâ tevzî‘ eylemiş olduğum ve bir tarafı cadde ve iki tarafı (kesik) ve bir diğer taraf dahi bahçe ile mahdûd üç kattan ‘ibâret ve fevkânî ve tahtânî dört oda ile iki kiler ve bir ekmek odası ve içeri arı ta‘bîr olunan sandık odası ve müştemilât (kesik) dört sokak kapısını şâmil bir bâb hâne ile yine mahalle-i mezkûrede kâ’in iki taraf-ı bahçe ve bir tarafı dahi Tarîk oğlu Enriko’nun bahçesi ve mülkümle mahdûd ve tahtânî iki oda (kesik) ve bir hânesi muhtevî diğer bir bâb hâne ve mezkûr hânelere muttasıl ve etrafı dere ve keşiş Nikogos’un bahçesi ve şişman oğlu Ohan’ın mülk bahçesiyle muhât bir bahçe ile mezkûr (kesik) derûnunda bulunan bakır ve emvâl ve eşyâ on ‘aded sandıkla derûnundaki eşyâ ve elbise müveffite vâlidem müteveffâ-yı mezbûre Martan’ın yed-i tasarrufunda olduğu hâlde bu kere (kesik) dört senesi mayıs zarfında vukû‘-ı vefâtı hasebiyle terekesi vâris-i müstetîli bulunduğum bana âid ve râci‘ bulunduğumdan ‘ânifü’l-beyân emvâl ve emlâk ve eşyâ ve sâire benle başkaca (kesik) müteveffiyeye-i mezbûreden bana intikâl eden emvâl ve eşyâ ile beraber ahz u kabz ile muhâfaza etmek

ve emvâl ve eşyâ ve emlâk-ı mezkûreye fuzûlen vaz'-ı yed edenler olur ise men'îyle îcâb eden (kesik) da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve îcâb-ı takdîrinde taraflarından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile el-hâletu hâzihî mezkûr Eğin kazâsının Ermeni milletinden Çörekoglu Aleksian veled-i Estepan (kesik) Melikon veled-i Sergis nâm kimesneleri vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden merkûmân husûs-ı mezkûrda tarafımdan vekîl olduklarını mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 27 Ramazan sene [1]305

Siird Reji Müdüri (...) Kirkor Efendi veled-i Aleksian

(imzâ)

Efendi-i mûmâileyhin işbu takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt olunduğu tasdik kılınır. Fî 27 Ramazan sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

Sahife No : 22

Numara : 35

Tarihi : Fî 8 Şevvâl sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Ahmed ve Hacı Muhammed Ağa'lar ibnâni Hacı Kasım nâm kimesneler zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde (kesik) meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda zikri âtî da'vâyı rü'yet etmek üzere mûmâileyhimâdan Hacı Muhammed Ağazâde Hasan Efendi müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

(kesik) celîlesi mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden İsa bin Yasin Saro'nun tasarrufunda ve Siird çârşûsunda olup hânemize muttasıl ve münâza'un fihî bulunan bir bâbta tahtânî dükkânın (kesik) Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde merkûm İsa ile rü'yet olunmakta olunan da'vâya müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ' ve

istimâ'-ı şuhûd (kesik) tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya el-hâletu hâzihî tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer'yye ile işbu hâzır bi'l-meclis Hasan Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'yyenin i'tâsını talep ederiz. Fî 8 Şevvâl sene [1]305

Müvekkil Karakol mahalleli Hacı Ahmed Ağa bin Hacı Kasım,

(imzâ)

Diğeri Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım

(imzâ)

Mûmâileyhimânın ber vech-i muharrer vukû' bulan vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 8 Şevvâl sene [1]305

Vekîl Karakol mahalleli Hacı Hasan Efendi bin Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunduğu tasdîk kılınır. Fî 8 Şevvâl sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'yye

(imzâ)

Sahife No : 23

Numara : 36

Tarihi : Fî 8 Haziran sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Rıdvan kazâsı kurâsından Hop karyesinin Ermeni milletinden ve kazâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi a'zâsından Melkon Efendi bin Hokağı zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda mezkûr Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Rıdvan kazâsı zabita me'mûrluğundan Pervari kazâsı zabita me'mûrluğuna tahvîlle yerinden kalktıktan sonra vefât eden Siird jandarma taburu yüzbaşılardan Hacı Hamdi Efendi geçen üç yüz üç senesinde mezkûr Rıdvan kazâsında bulunduğu esnâda ilzâm

eylediğim kurânın a‘şâr bedelinden mîriyeye mütebâkî olan deynimin ba‘de terâküm istihkâkımdan icrâ-yı mahsûbiyle alacak sandık ilm u haberini bana i‘tâ ve teslîm etmek üzere müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Hamdi Efendi’nin hâl-i hayâtında ve kemâl-i ‘akl ve sıhhatinde vukû‘ bulan talebi üzerine vekîlim yedinde bulunan bir kıt‘a sened mücebince edâ ve i‘tâ eylemiş olduğum yedi yüz guruşun mu’âmele-i mahsûbesini icrâ ve îfâ eylemeden vefât eylemiş olmağla verâseti zevce-i menkûhe-i metrukesiyle beytü’l-mâla âid ve râci‘ ve münhasıra bulunmuş olduğundan meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli guruşun terekesinden tahsîliyle bana irsâl ve îsâl eylemek ve îcâb ederse tereke-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Abdurrezzak Efendi’yi tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğinden mûmâileyh Abdurrezzak Efendi ol vecihle tarafından vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını talep ederim. Fî 8 Haziran sene [1]304

Müvekkil Hop karyeli Melkon Efendi veled-i Hokağı

(imzâ)

Mûmâileyh Melkon Efendi’nin ber vech-i muharrer vukû‘ bulan vekâlet takrîrini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Şevvâl sene [1]305

Karakol mahalleli Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer bin Hacı İsmail

(imzâ)

Tarafeynin işbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 8 Haziran sene [1]304

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye

(imzâ)

Sahife No : 23

Numara : 37

Tarihi : Fî 15 Şa‘bân sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağının makarr-ı hükûmeti olan mezkûr Siird kasabası mahallâtından Nazif mahallesi ahâlîsinden olup mezkûr Siird kazâsı kurâsından Fersaf karyesi sâkinelerinden Şirini bint Muhammed Ali Ağa'nın (kesik) zikri âtî husûsa dair vekîl idüğünü beyân eden Dellâlbaşı Yakub Ağa bin Mahmud Ağa'nın ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

(kesik) olup mezkûr Nazif mahallesinde kâ'in ve etrâf-ı erba'ası Hacı Ahmed bin Hacı Ömer ve Cebrail ve tarîk-ı âmm ile mahdûd tahtânî bir bâb oda ve bir havlu müşterek su kuyusu ile müştemilât-ı sâiresi bir bâb hâne ile mezkûr hânenin hâric ve ittisâlindeki bir mikdâr 'arsasını semen-i mislî ile ve kıymet-i hakîkasıyla zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûz ile semen-i bey'ini ahz u kabza ve kendisine irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûru müşterînin nâmına ferâğa ve mu'âmelât-ı ferâğiyesinde îcâb eden mahallerde takrîr vermeye ve müşterîye li-ecli't-tasarruf sened-i resmiyye rabt ettirmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile karye-i mezkûreli Şeyh Yasin bin Şeyh Taha ve Şeyh Abdulmecid bin el-mezbûr Şeyh Taha nâm kimesneler mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 15 Şa'bân sene [1]305

Vekîl mahalle-i mezkûreli Dellâlbaşı Yakub bin Mahmud Ağa bin Muhammed Ali Ağa
(imzâ)

Li-ecli't-tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen karye-i mezkûre ahâlîsinden orta boylu kumral sakallı esmer benizli ela gözlü elli yaşında Şeyh Yasin bin Şeyh Taha bin Şeyh Hasan ve kezâlik orta boylu kumral sakallı ela gözlü kırk yedi yaşında Şeyh Abdulmecid bin el-mezbûr Şeyh Taha'nın mezbûre Şirini bi'l-ma'rifeti's-şer'iyeye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Karyemiz sâkinelerinden mezbûre Şirini bint Muhammed Ali Ağa'nın mülk-i mevrûsu olup mahalle-i mezkûrede kâ'in ve hudûd ve müştemilâtı bâlâda gösterilen bir bâb hânesini ve hâne-i mezkûrun hâric ve ittisâlinde olan bir parça 'arsasını semen-i mislî ile ve kıymet-i hakîkîsiyle zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûz ile esmân-ı hissesini kendisine irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûrun müşterîsinin nâmına ferâğa ve mu'âmelât-ı ferâğasında iktizâ eden yerlerde takrîr vermeğe müşterîye li-ecli't-tasarruf sebeb-i

resmiyyesini rabt ettirmeye ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır merkûm Dellâl Yakub Ağa'yı tevkille merkûm Yakub Ağa dahi vekâlet-i merkûmeyi kabülle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği cihetle ol vecihle mezbûre Şirini beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğunu bilirim bu vecihle şâhidim ve Allah için şehâdet ederim. Fî 15 Şa'bân sene [1]305

Şâhid karye-i mezkûreli Şeyh Yasin bin Şeyh Taha bin Şeyh Hasan,

Şâhid karye-i mezkûreli Şeyh Abdulmecid bin Şeyh Taha bin Şeyh Hasan

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 15 Şa'bân sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

Sahife No : 24

Numara : 38

Tarihi : Fî 16 Şevvâl sene [1]305/Fî 14 Haziran sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Bitlis kasabası mahallâtından Kızıl mescid mahallesi ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz dördüncü taburunun birinci bölüğünün altıncı onbaşı orta boylu kumral bıyıklı yirmi sekiz yaşında Sefer Beyzâdelerinden Bedir bin Mustafa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde tabur-ı mezkûr kâtibi Mahmud Cevdet Efendi hâzır olduğu hâlde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mahalle-i mezkûrede kâ'in olup pederimiz mezbûr Mustafa'nın vefâtıyla oğulları bulunduğumuz benimle er karındâşım Cihangir ve kız karındâşım Mercan Hâtun'a irsen intikâl eyleyen ve cevânib-i erba'ası Mahmud bin Sado ve Abid bin Kado hâneleri ve karînân tarîk-ı âmm ile mahdûd fevkânî ve tahtânî iki oda ve bir havlu ve sokak kapısı müştemil bir bâb mülk menzilde birâderimle hemşîrem hisse-i şâyî'alarını semen-i mislî ile zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûht edeceklerinden hisse-i şâyî'am birâderimin hissesinden tefrîk ve nez' edildiği takdîrde bi'l-küllîye sakt ve tasarrufa ğayr-i sâlih olacağı ve zâten ve hâne-i mezkûrun ekserisi müşrif-i harâb ve mâil-i inhidâmı ve türâb olup 'imâret vermeğe kifâyet edecek bir nesneye mâlik olmadığından birâderimle

hemşfiremin furûht edecekleri hisse-i şâyi'alarıyla berâber mutasarrıf ve mâlik olduğum hisse-i şâyi'amda dahi furûht edilse hakkımda min külli'l-vücûh enfa' ve evlâ olacağımdan hâne-i mahdûd-ı mezkûrde olan hisse-i mevrûsemi semen-i misil ve kıymet-i hakîkasıyla zuhûr eden tâlibine bey' ve furûhtla semen-i bey' ahz u kabza bana îrsâl ve îsâle ve müşterînin nâmına ferâğa ve mu'âmelât-ı ferâğiyesinde iktizâ eden yerlere takrîr müşterîye li-ecli't-tasarruf sened-i resmî vermeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere el-hâletu hâzihî mezkûr Bitlis kazâsında sâkin ve mutavattın olan li-ebeveyn er karındâşım Cihangir nâm kimesnenin kabûlüne mevkûf olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer er karındâşım merkûm Cihangir tarafından vekîl olduğunu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 16 Şevvâl sene [1]305/Fî 14 Haziran sene [1]304

Müvekkil-i merkûm Bedir Onbaşı bin Mustafa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt olunduğu tasdîk kılınır.

Fî 16 Şevvâl sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

Sahife No : 24

Numara : 39

Tarihi : Fî 20 Şevvâl sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kazâsı mahallâtından Birzukak mahallesi ahâlîsinden iken bin üç yüz üç senesi şehr-i şubatının on dokuzuncu günü vefât eden Hacı Yasin bin Osman Çuri'nin verâseti münhasırasından sülbiye kebîre kızı zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe bulunan Zülfî zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda yine kasaba-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Pederim mezbûr Hacı Yasin'in vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Meryem bint Muhammed Hacı Hasan ve ğâ'ib 'âni'l-belde olan sülbî kebîr oğlu Sadullah ve

sülbiye kebîre kızları bulunduğumuz benimle Halime ve sağır oğlu Hüseyin ve sağîre kızı Hûri'ye münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı merkûm hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihi benimle verese-i mezbûre irsen intikâl eyleyen ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' iki bâb hâne yedi kıt'a bâğ ile cümle emvâl ve eşyâ-ı metrûkesinden ber müceb-i mes'ele-i ferâ'iz hisse-i mîrasiye-i şer'iiyemi tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabz bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-icâb âid olduğu mahkemede vaz'-ı yed ve mûmâna'at eyleyenlerden taleb ve da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve terafeynden âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile işbu hâzır bi'l-meclis merkûm Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem'i vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden merkûm Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem ol vecihle tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 20 Şevvâl sene [1]305

Müvekkile Birzukak mahallesi sâkinelerinden Zülfi bint el-müteveffâ Hacı Yasin bin Osman Çuri

Mezbûre Zülfi'nin ber vech-i muharrer vukû' bulan ifâde ve takrîrî ve tevkîlini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Şevvâl sene [1]305

Vekîl Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîrî ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda vukû' bulduğu tasdik kılınır.

Fî 18 Haziran sene [1]304

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iiye

Sahife No : 25

Numara : 40

Tarihi : Fî 24 Şevvâl sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup yine kasaba-i mezkûre

mahallâtından Birzukak mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât eden Hacı Yasin bin Osman Çuri'nin zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve saġır oġlu Hasan'ın vasî ve vâlidesi Meryem bint Muhammed Hacı Hasan tarafından zikri âtî husûsâta dâir vekîl idüğünü beyân eden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım'ın zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî takrîridir.

Müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yasin'in veresiye-i münhasırasından sülbiye kebîre kızı Zülfi'nin hisse-i mîrasiye-i şer'iyyesini kendisinden talep ve da'vâ etmekte bulunduğundan gerek mezbûre Zülfi ile ve gerekse bi'l-vekâletnâme-i musaddaka vekîli Hacı kimesne ile Siird mahkeme-i şer'iyyesinde rü'yet olmakta olan da'vâya müdâfa'a ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve tarafımdan âherini ve sulh u ibrâya ve da'vâya girişileceği cihetle edeceğim mu'âmele kabûl olmağın ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve mufavvaz olarak zevce ve vasî-i mezkûre Meryem kendisinden asâleten ve saġır-i mezbûr Hüseyin tarafından ve vesâyeten mezkûr Birzukak mahalleli Ali bin Hacı Muhammed bin Hacı Hasan ve Meydan mahallesi ahâlîsinden Kasım bin Merhemo bin Hacı Hüssam nâm kimesneler mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbaġî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmiş olduğumdan bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim. Fî 24 Şevvâl sene [1]305

Vekîl Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

Li-ecli't-tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Birzukak mahallesi ahâlîsinden orta boylu kumral bıyıklı elli beş yaşında merkûm Ali bin Hacı Muhammed bin Hacı Hasan ve orta boylu ele gözlü kumral bıyıklı yirmi sekiz yaşında Meydan mahalleli mezbûr Kasım bin Merhemo bin Hacı Hüssam nâm kimesnelerin mezbûre Meryem'i bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Mezkûr Birzukak mahallesi sâkinelerinden bint-i mezbûre Zülfi vâlidesi mezbûre Meryem'den Siird mahkeme-i şer'iyyesinde rü'yet olmakta olan irsiyyet da'vâsına müdâfa'a ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tarafımdan âherini tevkîle ve sulh u ibrâya ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe me'zûn olmak ve da'vâya girişileceği cihetle mu'âmele kabûl

olmağın ve'l-hâsıl husûsât-ı mezbûre ta'alluk ettiğî umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere mezbûre Meryem huzûrumuzda işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tevkîle mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğî cihetle ol vecihle mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi mezbûre Meryem tarafından ber minvâl-i muharrer vekîl idüğünü bilirim ben bu husûsta bu vecihle şâhidim ve Allah için şehâdet ederim. Fî 24 Şevvâl sene [1]305

Şâhid Meydan mahalleli Kasım bin Merhemo bin Hacı Hüssam

Şâhid Birzukak mahalleli Ali bin Hacı Muhammed bin Hacı Hasan

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda alındığı tasdîk kılınır. Fî 24 Şevvâl sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

Sahife No : 25

Numara : 41

Tarihi : Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]305

Fî'l-asl Erzurum vilâyet-i celîlesi makarr-ı hükûmet olan nefsi Erzurum kasabası mahallâtından İbrahim Paşa mahallesi ahâlîsinden olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı Posta ve Telgraf Müdüri İbrahim Efendi bin Muharrem Ağa'nın 'ânifü'l-beyân Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde takrîr-i kelâm tasvîr 'âni'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in cevânib-i erba'ası Attar Şaban Ağa'nın mülk hânesi ve çay hânesi tarîk-ı âmm ile mahdûd fevkânî üç bâb oda ve iki sofa ve bir gaslhâne ve bir kademhâne ve iki havlu ve bir sokak kapısı müştemil bir bâb mülk hâne mahalle-i merkûmeli olup el-hâletu hâzihî Erzurum Bidâyet Mahkemesi Cezâ Dâiresi Re'îsi Daim Ahmed Efendi bin Abdullah'ın malı ve mülkü iken bin üç yüz üç senesi şehr-i ramazan-ı şerîf evâ'ilinde beş bin guruş semen-i merkûk ve mahsûs mu'âmelesinde Arzuhâlcî Mustafa Efendi ve mahalle-i merkûmeli Hace Mustafa Efendi ve Aleddar Salih Ağa ve mahalle-i mezkûre imâm ve muhtâr ve ihtiyâr meclisi a'zâsı huzûrlarında îcâb ve kabûlü hâvî ve bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi bana bey' ve temellük ve mahallinde teslîm edip ben dahi

hâne-i mahdûde-i mezkûreyi ba‘de’l-iştirâ ve’t-temellük ve’t-tesellüm külliyyen bi’t-tahrîb ber vech-i meşrû‘su tarzında yeniden binâ ve inşâ’ ve ol vecihle zikri mesbûk hâne târîh-i mezkûrdan beri şirâen ve bi-hakkın taht-ı tasarruf ve zîr-i temellükünde olduğu hâlde Dâim mûmâileyh Ahmed Efendi benim Erzurum’da bulunmayıp hasbe’l-me’mûriyye Siird’de bulunduğumdan bi’l-istifâde bi-ğayr-ı hakkın ve fuzûlî olarak hâne-i mezkûreye bi’t-ta‘arruz ve vekîlim bulunan birâderim Mustafa Efendi’yi müdâhaleden men‘iyle diğereine îcâb etmekte olduğu cihetle hâne-i mezkûreden keff-i yedle men‘-i müdâhalesini Dâim-i mûmâileyh Efendi’dan Erzurum şer‘iyye ve yâhûd bidâyet mahkemelerinde bidâyeten da‘vâ etmek ve müdâfa‘a ve mücâvebede bulunmak î‘ade-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle me’zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer‘iyye ve nizâmiyye ile tarafımdan el-hâletu hâzihî Erzurum’da bulunan birâderim mûmâileyh Mustafa Efendi kabûlüne mevkûf vekîli ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ber vech-i muharrer mûmâileyh Mustafa Efendi tarafından vekîl bulunduğunu mübeyyin iktizâ eden bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını talep ederim. Fî 13 Zi’l-ka‘de sene [1]305

Erzurum ahâlîsinden ve müdür-i telgrafnâme-i Siird İbrahim Efendi bin Muharrem Ağa
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunup ber vech-i muharrer olduğu tasdîk kılınır.
Fî 13 Zi’l-ka‘de sene [1]305

A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye Siird

Sahife No : 26

Numara : 42-1

Tarihi : Fî 16 Zi’l-ka‘de sene [1]305 ve Fî 13 Temmuz sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ’in Siird sancağın Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup yine kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât eden Mevlüd bin Hacı Kasım bin Hacı Mahmud’un verese-i münhasırasında sülbiye kebîre kızı Hânımı tarafından zikri âtî husûsâta dâir vekîl idüğünü beyân eden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım’ın

zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm tasvîr 'âni'l-merâm ederek ber vech-i âtî takrîridir.

Dedeleri müteveffâ Hacı Kasım Ağa'dan 'amûcaları Hacı Ahmed ve Hacı Muhammed Ağa'larla pederleri Mevlüd'e intikâl ve kable'l-kismet pederi merkûm Mevlüd'ün vukû'-ı vefâtıyla kızı bulunduğu kendisiyle diğere veresesine irsen intikâl edip el-hâletu hâzihî merkûmân Hacı Muhammed ve Hacı Ahmed Ağa'ların yed-i zabt u tasarruflarında bulunan cümle emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlesinden 'alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesini tefrîk ve ta'yîn ettiğinden ta'yîn ile kendisine i'tâ ve teslîm etmek ve îcâb ederse tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabz ve âid olduğu mahkemede ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve muhâkemeye girişileceği cihetle edeceğim da'vâ kabûl olunmağa ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere mezkûr Karakol mahallesi sükkânından Ahmed bin Muhammed bin Şeyho ve Meydan mahallesi ahâlîsinden Muhammed Emin bin İsmail bin Seyyid'in nâm kimesneler huzûrunda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmiş olduğumdan bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 16 Zi'l-ka'de sene [1]305

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

Li-eclî't-tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen mezkur Karakol mahallesi ahâlîsinden orta boylu kumral bıyıklı esmer benizli yirmi sekiz yaşında Ahmed bin Muhammed bin Şeyho ve Meydan mahallesi sükkânından kezâlik orta boylu kumral bıyıklı otuz yaşında merkûm Muhammed Emin bin İsmail bin Seyyid Bey nâm kimesnelerin mezbûr Hanımı'yi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Karakol mahallesi ahâlîsinden 'amûcaları Hacı Muhammed ve Hacı Ahmed Ağa'lardan babası müteveffâ Mevlüd'ün mevrûs cümle emvâl ve emlâkte hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesini ahz u kabz ve tasarrufla kendisine i'tâ ve teslîme ve îcâb ederse âid olduğu mahkemede merkûmân Hacı Muhammed ve Hacı Ahmed Ağa'lardan da'vâ ve

muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf ve sulh u ibrâya ve tarafımdan diğerini tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile Hanımı işbu hâzır bi'l-meclis Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım'ı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikte mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini biliyoruz biz bu vecihle şâhidiz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 16 Zi'l-ka'de sene [1]305

Şâhid Karakol mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Muhammed bin Şeyho,

Şâhid Meydan mahalleli Muhammed Emin bin İsmail Seyyid Bey

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda takrîr ve zabt olunduğu tasdîk kılınır. Fî 16 Zi'l-ka'de sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'yye Siird

Sahife No : 26

Numara : 42-2

Tarihi : Fî 14 Temmuz sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzîmü't-tevkîrde oğlu mahalle-i mezkûreli Hasan Efendi müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Hayli vakitten beri vefât eden birâderim Mevlüd'ün verese-i münhasıra da kebîre kızı Hânımı bizlerden mîrâs da'vâsında bulunmakta olduğundan da'vâ-yı mezkûr için Siird mahkeme-i şer'yyesinde gerek mezbûre Hânımı ile gerekse tarafından tevkîl olunacak kimesne ile müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulhu ibrâya ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile işbu hâzır bi'l-meclis olan oğlum mûmâileyh

Hasan Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer tarafından vekîl olduğunu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 14 Temmuz sene [1]304

Müvekkil Karakol mahalleli Hacı Kasım ibn-i Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

Pederim mûmâileyh Hacı Muhammed Ağa'nın ber vech-i muharrer vukû' bulan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 14 Temmuz sene [1]304

Vekîl mahalle-i mezkureli Hasan bin Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda takrîr ve zabt olunduğu tasdîk kılınır. Fî 14 Temmuz sene [1]304

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iiye Siird

Sahife No : 27

Numara : 43

Tarihi : Fî 3 Muharrem sene [1]306

Erzurum vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Erzurum kasabası mahallâtından İbrahim Paşa mahallesinde mütevellid ve tahrîr-i nüfûs-ı cedîdde Bitlis vilâyet-i celîlesinin makarr-ı hükûmet olan mezkûr Bitlis kasabası mahallâtından ve Kızıl mescid mahallesinde mukayyed buldukları ibrâz edilen tezkire-i Osmaniiye mütâla'asından anlaşılan zikri mesbûk Bitlis vilâyeti mülhakâtından Siird sancağının kürsiyy-i livâsı olan 'ârifü'z-zikr Siird kasabasının Kassar mahallesinde sâkine zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Zeyneb Hânım bint Abdullah bin Ferhat ile sadri kebîr oğulları İdris ve Halil Efendi'ler ibnâni Muharrem bin Mustafa nâm kimesneler ta'rîfî'l-beyân Siirt Sancağı bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde Hânım mûmâileyhânın diğêr oğlu ve mûmâileyhimâ İdris ve Halil Efendi'lerin li-ebeveyn er karındaşları Siird Posta ve Telgraf Müdîri İbrahim Efendi mahzarında her biri bi't-tav'î ve'r-rızâ vukû' bulan takrîrleridir.

Zikr-i sebkât eden İbrahim Paşa mahallesinde vâki' cevânib-i erba'ası Ferhad-zâde Muhammed Efendi'nin mülk hânesi ve tekâ'ud yüzbaşlarından merhûm İsmail veresesi

hânesi Hattab tamı ve tarîk-ı âmm ile mahdûd tahtânî iki bâb oda ve bir matbah ve bir kademhâne ve cem'an ve üç havlu ve sokak kapısını müstemil bir bâb mülk hâne bin iki yüz doksan dört sene-i şehr-i şubat'ında vefât eyleyen zevc ve pederimiz mûmâileyh Muharrem Ağa bin Mustafa Ağa'nın ile'l-vefât müstakillen mâlî ve mülkü iken vefâtıyla zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve sülbî kebîr oğulları bizimle mûmâileyh İbrahim Efendi el-hâletu hâzihî Erzurum'da bulunan diğer oğulları Mustafa Efendi'ye irsen intikâl eylemiş olduğundan ol vecihle hâne-i mahdûdda mezkûr otuz iki sehm i'tibâriyle şâyi'amı müteferrik ve münсарife vereseye yedişer sehmimizi zuhûr edecek müşteriye semen-i muayyen ve bey'-i bâb-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve 'ale'l-usûl mahall-i hükûmetinde ifrâz-ı resmîsini icrâ ve bi-ecli't-tasarruf tapu senedâtı i'tâ ve sened-i ahz u kabz ve tâlib zuhûr etmezse münâsib mikdâr bedelle âhere îcâr ve teslîm ve bedel-i îcârını alıp ve semen-i bey' ve yâhûd bedel-i îcârdan hissemizi bizlere irsâl ve îsâl etmek ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh İbrahim Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 3 Muharrem sene [1]306

Müvekkile Zeyneb bint Abdullah, Halil bin Muharrem, İdris bin Muharrem
Mûmâileyh ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl hizmet-i lâzımevi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 3 Muharrem sene [1]306

Vekîl Müdüri Telgraf Livâ-i Siird

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 3 Muharrem sene [1]306

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye Siird

Sahife No : 27

Numara : 44

Tarihi : Fî 13 Cemâziye'l-âhir sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının kürsiyy-i livâsı olan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Heşo bin Hacı Salih Elmasî mezkûr Siird mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîfi enverde Defter-i Hâkânî Başkâtibi Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ta'bîr 'âni'l-

merâm edip esnâ-yı muhâkemedede ibrâz olacak olan bin üç yüz dört senesi şehri-mart'ının (kesik) günü târîhiyle müverreh 'arabiyyü'l-'ibâre bir kıt'a sened-i nâtik olduğu üzere medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin Berho zimmetinde alacak hakkı (kesik) bin altı yüz elli iki buçuk medyûn-ı merkûm Yusuf'tan ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve 'inde'l-îcâb mahkeme-i şer'iycede merkûm Yusuf'tan da'vâ ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 13 Cemâziye'l-âhir sene [1]306

Müvekkil Şeyh Halef mahalleli Heşo bin Hacı Salih Elmasî

Vekîl Babüddarb mahalleli Defter-i Hâkânî Başkâtibi Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

Sahife No : 27

Numara : 45

Tarihi : Fî 29 Kânûn-ı sâni sene [1]304

Dördüncü ordu-yı hümâyûn dördüncü alayının Siird'de müretteb dördüncü taburunun birinci bölük yüzbaşısı iken bundan akdem vefât eden Muhammed Şerif Efendi bin Hasan'ın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Aişe Hânım bint Muhammed'in zikri âtî takrîri hânesinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talep ve iltimâsı üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz ve refîki Osman Tevfik Efendi'ler hâne-i mezkûreye varıp mûmâileyhimâ ile zevce-i mezbûrenin dayısı İbrahim bin Muhammed ve li-ebeveyn birâderleri Halil ve Osman Efendi'lerin Siird'in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Seyyid İsmail bin Seyyid Yusuf ve Verraz mahallesi sükkânından Sıtkı Muhammed bin Ali nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde ma'rifetü'z-zât olan zevce-i mezbûrenin medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden mahkeme Mübâşiri Ali Ağa bin Taha mahzarında kendi tarafından asâleten ve taht-ı vesâyetinde bulunan sülbî sağîr oğulları

Muhammed Zeki ve sülbiye sağîre kızı Emine taraflarından vesâyeten takrîr-i kelâm ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin ‘aleyhinde mahkeme-i şer‘iyyede alacak sâhiblerinin ve rü‘yet olacak da‘vâlarında müdâfa‘a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve mehr-i mü‘eccelim olan dokuz yüz bir guruş alacağımın müteveffânın terekesinden da‘vâ ile ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve haklarını isbât edip ‘aleyhimizde sâdır olacak i‘lâmâtın icrâsı hâlinde ma‘rifetiyle terekeden te’diye etmek ve başka neticesinde alacak defter kassâmını bizlere göndermek ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis Mübâşir Ali Ağa bin Taha’yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn ve satılan tereke esmânından zimmetimizde olan yüz atmış guruşu te’diye kefil irâe eyledim ve mezbûr Ali Ağa dahi vekâlet ve kefâlet-i mezbûreyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin mahalle şerh verilerek temhîr kılındı. Fî 29 Kânûn-ı sâni sene [1]304

Müvekkile zevc-i mezbûrun Aişe bint Muhammed

Vekîl Karakol mahalleli Mübâşir Ali Ağa bin Taha

Sahife No : 28

Numara : 46-1

Tarihi : Fî 20 Mart sene [1]305

‘An-asıl Mardin sancağı mülhakâtından nefis-i Mardin kasabası mahallâtından olup el-hâletu hâzihî berâ-yı ahz u i‘tâ Siird’in Ra’s mahallesinde sâkin bulunan sâhib-i arz-i hâl Seyyid Abdulğani bin Hüseyin ibnû’l-kahveci Hızır Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîfi enverde li-ebeveyn er karındaşı Ali bin el-mezbûr Hacı Hüseyin müvâcehesinde mezkûr Mardin kasabasının kuyumcu çarşısında ben ile birâderim işbu Ali müştereken ve müstakillen zîr-i tasarruf ve temellükümüzde bulunan ve etrâf-ı erba‘ası Hacı Muhammed bin İbrahim Kao ve kiliseye merbût vakıf dükkânları tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb ve yine çârşû-yı mezkûrde vâki‘ etrâf-ı erba‘ası mezbûr Hacı Muhammed bin İbrahim ve kilise dükkânları ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb ki iki bâb dükkânlarımızı kıymet-i mislî ve bedel-i hakîkasıyla zuhûr edecek tâlibine bey‘ ve furûht ile esmân-ı hâsılasından hisseme düşen

mebâliği bana irsâl ve îsâle ve mezkûr dükkânların müşterînin ismine mu'âmele-i ferâğiyesini icrâ olmak üzere îcâb ve mevâki'-i resmîyede takrîr vermek ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis birâderim mezbûr Ali'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i hüccetini talep ederim. Fî 20 Mart sene [1]305

(...) mezbûr Seyyid Abdulğani bin Hacı Hüseyin

(imzâ)

Birâderim mezbûr Seyyid Abdulğani'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Mart sene [1]305

Mardinli Ali bin Hacı Hüseyin

Sahife No : 28

Numara : 46-2

Tarihi : Fî 23 Mart sene [1]305

Siird merkez kazâsı kurâsından Gözik karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Beytil karyesinde sâkin olan Ali bin İbrahim bin Saliho ve Kanimiri karyesinden Ahmed bin Osman bin Ahmed Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde 'anasıl Diyarbekir'li olup el-hâletu hâzihî Siird'de sâkin ve mukîm bulunan İsmail Efendi bin İsmail mahzarında ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mezkûr Gözik toprağında kâ'in bir tarafı türbe-i kelâve ve bir tarafı navâla koştıyân ve iki tarafı dahi tarîk-ı âmm ile mahdûd ve rezi mir ismiyle mevsûm bir kıt'a susuz tarla ve yine karye-i mezkûre toprağında vâki' bir tarafı şehir-i Gözik ve bir taraf-ı şehir-i Rekni(?) ve bir tarafı dahi türbe-i kelâve ve diğer taraf-ı tarîk-ı âmm mahdûd ve mümtâz ve mehal ismiyle ma'lûm bir kıt'a susuz tarlası ki iki kıt'a tarlaları eben 'an ced zîr-i tasarruf ve temellükümüzde olup kimesnenin hakk-ı tasarruf ve müdâhalesi yok iken bu kere arâzî-i mezkûrede mülkiyet da'vâsında bulunan Siird'in Karakol mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Abdal nâm kimesnenin arâzî-i mezkûre için olan da'vâsına müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm istînâf ve temyîze ve îcâb ederse tarafımdan âherini tevkîle ve sulh

u ibrâya ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh İsmail Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta’yîn eylediğimizden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt‘a vekâletnâme i‘tâsını talep ederim. Fî 23 Mart sene [1]305

Müvekkil-i mezbûr Ali bin İbrahim bin Saliho, Diğeri Ahmed bin Osman bin Ahmed Merkûmân Ali ve Ahmedin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 23 Mart sene [1]305

Diyarbakirli İsmail Efendi bin İsmail

Sahife No : 28

Numara : 47

Tarihi : Fî 17 Şa‘bânu’l-mu‘azzam sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi’yi zikri mesbûk Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîfi enverde takrîr-i kelâm ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip livâ-i mezkûre merbût Garzan kazâsı meclis idâre a‘zâsından ve kazâ-i mezkûre mülhak Beysatun karyesinin Ermeni milletinden Hanna veled-i Verdi üç yüz dört senesinde bulunduğum mezkûr Beysatun karyesinin hâsılât-ı ‘öşriyyesinden fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın cibâyetle sirkat etmiş olduğu zehâirden ber müceb-i nizâm iki kat hesâb olunan yüz keyl-i garzânî hinta ve altı keyl şe‘îr ve yirmi keyl beyâz darı ve on keyl sarı darı ve onaltı ‘ulbe nohut ve iki ‘ulbe siyah nohut ve yirmidört ‘ulbe merci‘mek ve otuzsekiz ‘ulbe keşne olan hubûbât-ı ‘öşriyyemden hintadan yirmi keyl ve şe‘îrden üç keyl ve on keyl beyaz darı ve beş keyl sarı darı ve sekiz ‘ulbe nohut ve bir ‘ulbe siyah nohut ve oniki ‘ulbe merci‘mek ve ondokuz ‘ulbe keşne bana teslim ve i‘tâ eylemiş isede mütebâkî seksen keyl hinta ve üç keyl şe‘îr ve on keyl beyaz darı ve beş keyl sarı darı ve sekiz ‘ulbe nohut ve bir ‘ulbe siyah nohut ve dört ‘ulbe keşne hâlen merkûm Hanna’nın zimmetinde olup zehâir-i mütebâkiye-i mezkûreyi bâisen ve yâhûdda bel‘an merkûm Hanna’dan ahz u kabzla bana irsâl ve îsâle ve îcâb ederse âid olduğu Rıdvan kazâsı mahkemesinde merkûm Hanna’dan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm istînâf ve

temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve îcâb ederse sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile el-hâletu hâzihî mezkûr Rıdvan kazâsının makarr-ı hükûmeti olan mezkûr Rıdvan kasabasında mütevattın ve sâkin bulunan Diyarbekirli Ağa Hüseyin Efendi bin Osman Efendi'yi kabûle mevkûf olarak tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ol vecihle mûmâileyh Ağa Hüseyin Efendi ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 17 Şa'bânu'l-mu'azzam sene [1]306

Siird'li Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi

Sahife No : 29

Numara : 48

Tarihi : Fî 20 Şevvâl sene [1]306

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım bin Mahmud mezkûr Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde oğlu mahalle-i mezkûreli Hasan Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir. Benimle li-ebeveyn er karındâşım Hacı Ahmed Ağa'nın müstakillen mutasarrıf olduğumuz mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-müştemilât üç bâb hânedede hayli vakitten beri vefât eden birâderimiz Hacı Mustafa'nın cihet-i temlîk ve hissesi olmadığı hâlde vefât etmekle bu kere oğlu Fethullah Efendi kendi nefesine asâleten ve li-ebeveyn sağır er karındâşları Yusuf ve Nasri'ye vesâyeten bizlerden mîrâs da'vâsında bulunmakta olduğundan da'vâ-yı mezkûre için Siird mahkeme-i şer'îyyesinde gerek mezbûr Fethullah Efendi'yle gerekse tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile murâfa'a ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak oğlum işbu hâzır bi'l-meclis Hasan'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin vekâletnâme i'tâsını taleb ederim. Fî 20 Şevvâl sene [1]306

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım bin Mahmud

(imzâ)

İşbu pederim Hacı Muhammed'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Şevvâl sene [1]306

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hasan bin Hacı Muhammed
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 20 Şevvâl sene [1]306
A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 29

Numara : 49

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]306

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Hacı Emin bin Hacı İsmail Zeyno'nun li-ebeveyn er karındâşı ve sağîr oğulları Abdulmecid ve Abdulaziz'in vasî-i mutasarrıfları olan Hacı Receb Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde Kassar mahalleli Hacı Muhammed Ağazâde Reşid Ağa mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Siird'in Nazîf mahalleli Helvâcî İbrahim bin Molla İsmail'in müteveffâ-yı merkûmun terekesinden da'vâ ve her nasılsa i'lâma rabt ettirdiği ma'lûmu'l-mikdâr alacak da'vâsına ve müteveffânın 'aleyhinde zuhûr edecek kâffe-i de'âvîce müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve kendisinin ya'nî müteveffânın halkda zuhûr eden zimâmâtı îcâb edenlerden da'vâya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve îcâb ederse sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Reşid Ağa'yı tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mezbûr Reşid Ağa ber minvâl-i meşru' tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme i'tâsını bi'l-vesâyeten taleb ederim.

Sağîrân-ı mezbûrânın vasîleri Hacı Receb Zeyno

İşbu Hacı Receb'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]306

Vekîl Kassar mahalleli Reşid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]306

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 29

Numara : 50

Tarihi : Fî 16 Ağustos sene [1]305

Medîne-i Siird kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden müteveffâ Yusuf bin Hacı Abdulhadi bin Hacı Süleyman'ın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Azime bint Abdulaziz Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezkûre ahâlîsinden Seyyid Hamza Efendi bin Şeyh Osman mahzarında takrîr-i kelâm ta'bîr 'âni'l-merâm edip zevcim mezbûr Yusuf'un vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi bulunduğum benimle li-eb er karındaşları Ali ve Yakub ve li-eb kız karındaşları Fatma ve Zeynep ve Züleyha ve Zülfi ve Gözi'ye münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı merkûmun hâl-i hayâtında ile'l-vefât yerinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihâ irsen benimle verese-i mezbûreye intikâl edip esnâ-yı murâfa'ada ta'dâd ve beyân edilecek cümle-i emvâl ve emlâkın ve nukûddan rub' hisse-i şer'îyyesini tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve îcâb ederse da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve 'inde'l-îcâb ve sulh u îbrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Seyyid Hamza Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını talep ederim. Fî 16 Ağustos sene [1]305

Müvekkile mezbûr Azime bint Abdulaziz

Mezbûre Azime'nin ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 16 Ağustos sene [1]305

Vekîl Halenze karyeli Seyyid Hamza Efendi bin Şeyh Osman

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 16 Ağustos sene [1]305

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 30

Numara : 51

Tarihi : Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird kurâsından Halenze karyesi sâkinelerinden işbu bâisetü'l-vesîka ve medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Faris ve Süveyka mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Osman nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Kumri Hâtun bint Negmo bin Mustafa Siird mahkeme-i şer'iyesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine karye-i mezkûreli zevci Esmero bin Hacı Ali mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederim mezbûr Hacı Negmo'nun verâseti benimle diğerkızı Huri ve Fatıma ve oğlu Fetho ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi Seto'ya münhasıra idüğü şer'an mütehakkık oldukta pederim mezbûr Hacı Negmo'nun hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâlı ve mülkü olup ba'de vefâtihi irsen benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden eşyâ ve emlâk ve sâireden 'alâ mâ faradallahu hisse-i irsiye-i şer'iyemin terekesine vâzı'ü'l-yed olan er karındâşım Fetho'dan ahz u kabz ve bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb merkûm Fetho'dan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve tahlîf ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve 'inde'l iktizâ sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis zevc-i dâhilim Esmero'yu tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını taleb ederim. Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Müvekkile-i mezbûre Kumri bint Hacı Negmo

Mezbûre Kumri'nin ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Vekîl Halenze karyeli Esmero bin Hacı Ali

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 30

Numara : 52

Tarihi : Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından mezkûr Siird kazası kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden Fethullah bin Hacı Negmo bin Mustafa Siird mahkeme-i şer'iyyesinde mün'akid meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Ömer bin Hamza bin Abuş mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip hemşîrem Kumri bint Hacı Negmo'nun 'aleyhime ikâme ettiği verâset da'vâsına gerek mezbûre ile ve gerek bâ-hüccet-i'ş-şer'iyye ile tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile da'vâ ve muhâkeme ve murâfa'a ve tahlîf ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve i'âde-i muhâkeme ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis merkûm Ömer'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylerim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını talep ederim. Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Müvekkil-i mezbûr Fetho bin Hacı Negmo

Mezbûr Fetho'nun ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Vekîl Halenze karyeli Ömer bin Hamza bin Abuş

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 30

Numara : 53

Tarihi : Fî 27 Safer sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Şeyh Hattab Efendi bin Ali bin Hacı Hasan Siird mahkeme-i şer'iyyesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip birâderim mahalle-i mezkûreli Molla Osman'ın irsiyyet da'vâsından dolayı 'aleyhime ikâme etmekte olduğu da'vâ ve muhâkeme ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı

mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylerim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin icâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını taleb ederim. Fî 27 Safer sene [1]307

Müvekkil-i mezbûr Şeyh Hattab Efendi bin Ali

Mezbûr Şeyh Hattab'ın ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 27 Safer sene [1]307

Vekîl mezbûr Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 27 Safer sene [1]307

Sahife No : 31

Numara : 54

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]307/Fî 16 Kânûn-ı sâni sene [1]305

'An-asıl Mardin sancağı dâhilinde Cizre kazâsının nefsi-i Cizre kasabası ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Medîne-i Siird'de Şeyh Halef mahallesinde misafir bulunan Seyyid Mahmud Efendi bin Seyyid Yasin bin Hasan Siird mahkeme-i şer'iyesinde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip kasaba-i mezkûre mahallâtından Mîr Ali mahallesi ahâlîsinden Seyyid Muhammed Efendi bin Seyyid Haşim'le altı bin guruş alacak da'vâsından dolayı akdemce mezkûr Cizre mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz netîcesinde 'aleyhime lâhık olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atla mezkûr medîne-i Mardin bidâyet mahkemesinde bidâyeten mûmâileyh Seyyid Muhammed Efendi ile ve gerek tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ahz u kabza ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassutuna ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâyâ ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere mezkûr medîne-i Mardin'in Câmi'ü'l-latîf mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Şucazâde Nikola Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile kabûlüne mevkûf vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mezbûr Nikola Efendi'yi ber vech-i

muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i şer'ıyyeyi isterim. Fî 7
Cemâziye'l-âhir sene [1]307/Fî 16 Kânûn-ı sâni [1]305

Cizreli Seyyid Mahmud bin Seyyid Yasin

(imzâ)

Sahife No : 31

Numara : 56

Tarihi : Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdulhamid bin Şeyh Abdurrahman bin Şeyh el-Memduh Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte mezkûr Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip mezkûr Siird sancağına mülhak Eruh kazâsı kurâsından Rahine karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Ahmed bin İsmail bin Ahmed'in verese-i münhasırasından kebîre kızı Hizno Hâtun ile 'ammizâdesi karye-i mezkûreden Tahir bin Cihangir karye-i mezkûre hudûdunda vâki' bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı köy ırmağı ve bir tarafı Şeyh el-Memduh tekyesine merbût vâkıf bahçesi ve diğer tarlamla mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsında akdemce mezkûr Eruh kazâsı mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz neticesinde 'aleyhime sâdir olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atla mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde istînâfen müteveffâ-yı mezbûrun vârisesi ve kebîre kızı mezkûre Hizno ile ve gerek tarafından tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassut ve temessûke ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâya ve sâir evrâkın tebliğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Müvekkil Tillo karyeli Şeyh Abdulhamid bin Şeyh İsmail

(imzâ)

Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 31

Numara : 57

Tarihi : Fî 18 Kânûn-ı sâni sene [1]305

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve Garzan dâhilinde medfûn hâk-i 'ıtırnâk olan Veysel Karânî kuddise sirruhu'l-'azîzin mütevellîsi olup bundan akdem vefât eden Seyyid Abdulal'ın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zülfî bint Sûfî Muhammed ve kebîre kızları Emine ve Fatıma ve Atlas nâm kimesneler zikri âtî takrîrlerini mahallinde zabt u tahrîrâtın üzere vukû' bulan talepleri üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrûnun sâkin oldukları hânelerine varıp mûmâileyhle Cizreli Seyyid Mahmud Efendi ve Şeyh Halef mahalleli Sûfî Ahmed bin Hacı Esmer ve Hacı Musa bin Hacı Ali ve Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim Efendi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde zâtı mezbûrûn Seyyid Mahmud ve Seyyid Ali Efendi'lerin ta'rîf-i şerîyyeleriyle mu'arrefe olan zevce ve benât-ı mezbûrât nefislerinden bi'l-asâle mahalle-i mezkûrede sâkin Seyyid Ahmed Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip zevc ve peder ve mûrisimiz olup bundan akdem vefât eden Seyyid Abdulal Efendi bin Seyyid Ali bin Seyyid Hamza'nın verâseti zevce ve kızları bulunduğumuz bizimle mûmâileyh Seyyid Ahmed Efendi'nin taht-ı vesâyetinde olan sülbî sağır oğlu Muhyiddin ve sağîre kızı Adliye'ye münhasıra olup müteveffâ-yı mûmâileyhin cihet-i karz-ı şer'îden zimem-i nâsda olan alacaklarıyla Siird mâl sandığında müterâkim olan me'âşâtımızı ahz u kabz edip bizlere teslîm eylemek ve verâsetimiz inkâr olunduğu hâlde huzûr-ı şer'îyyede da'vâ ve isbât eylemek ve 'inde'l-îcâb tesellüm-i deyninden imtina' edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis vasî-i mûmâileyh Seyyid Ahmed Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Seyyid Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 18 Kânûn-ı sâni sene [1]305

Müvekkile Zülfi, müvekkile Emine, müvekkile Fatıma, diğerk müvekkile Atlas

Vekîl Şeyh Halef mahalleli Seyyid Ahmed Efendi

Şuhûdu'l-hâl: Cizreli Seyyid Mahmud Efendi bin Seyyid Yasin,

Mahalle-i mezkûreden: Sûfî Ahmed bin Hacı Esmer, Hacı Musa bin Hacı Ali, Seyyid Ali Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi, Molla Ahmed bin Hacı Yusuf Mer'ân

Sahife No : 32

Numara : 58

Tarihi : Fî 2 Şubat sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Eruh kazâsı kurâsından Rahine karyesi ahâlîsinden müteveffâ Ahmed bin İsmail bin Ahmed'in verese-i münhasırasından kebîre kızı zâtî kazâ-i mezkûrenin Gavat(?) karyesi ahâlîsinden Fakih Ömer bin Molla İbrahim ve medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahalleli Abdullah bin Musa Efendi nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hızno Hâtun medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde mezkûr Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında mezkûr Rahine karyesi hudûdunda kâ'in bir tarafı köy ırmağı ve bir tarafı Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine merbût vakıf bahçesi ve Tillo'lu Şeyh Abdulhamid'in tarlası ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından dolayı benimle mezbûr Şeyh Abdulhamid'in akdemce zikri mesbûk Eruh mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz netîcesinde mezbûr Şeyh Abdulhamid'in 'aleyhine sâdır olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atle mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde istînâfen gerek Şeyh Abdulhamid ile gerekse tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassuta ve temessüke ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâya ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 2 Şubat sene [1]305

Müvekkile-i mezbûre Hızno Hâtun bint Ahmed

Vekîl Hacı Muhammed Efendi

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 2 Şubat sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

Sahife No : 32

Numara : 59

Tarihi : Fî (kesik) Şubat sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Eruh kazâsı kurâsından Rahine karyesi ahâlîsinden müteveffâ Ahmed bin İsmail bin Ahmed'in verese-i münhasırasından kebîre kızı zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hızno Hâtun tarafından zikri âtî da'vâyı istînâfen rü'yete vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl bulunan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım nâm kimesneyi mezbûre Hızno meclis-i şer'iyeye gelip 'azl eylediği cihetle ve tekrâr meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip mezkûr Rahine karyesi hudûdunda kâ'in bir tarafı köy ırmağı ve bir tarafı Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesinin vakıf bahçesi ve Tillo'lu Şeyh Abdulhamid'in tarlası ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından için benimle mezbûr Şeyh Abdulhamid'in akdemce zikri mesbûk Eruh mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz netîcesinde mezbûr Şeyh Abdulhamid'in 'aleyhine sâdır olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atiyle mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde istînâfen gerek Şeyh Abdulhamid ile gerekse tarafından vekîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassut ve temessüküne ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâyaya ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâyaya ve tarafından âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Mahmud Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûlle ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî

edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî (kesik) Şubat sene [1]305

Müvekkile-i mezbûre Hızno Hâtun bint Ahmed

Vekîl mahalle-i mezkûreli Mahmud Efendi bin Hüseyin

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî (kesik) Şubat sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

Sahife No : 32

Numara : 60

Tarihi : Fî 28 Receb sene [1]307/Fî 6 Mart sene [1]306

Pervari kazâsı kurâsından Kerefan(?) karyesi ahâlîsinden Molla Muhammed bin Molla Abdulkahhar bin Molla Ahmed ve Feyzo bin Yazid bin Feyzo ve Ali bin Mısto bin Hasan ve Süleyman bin Hacı Şabo ve İsmail bin Atemo bin Hasan nâm kimesneler Siird mahkeme-i şer'iyesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde 'an-asıl Diyarbekir ahâlîsinden olup şimdiki hâlde medîne-i Siird'in Ra's mahallesinde sâkin ve mukîm İsmail Kemâl Efendi bin İsmail bin Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip bundan akdem kazâ-i mezkûr sandık emânetinde müstahdem olup ba'dehû infisâl eden Siirdli Abdulaziz Efendi mîrîyyece tebeyyün eden üç bin altı yüz atmış guruş gûyâ mûmâileyh Abdulaziz Efendi'ye her şeyimiz kefil gösterip hazînede vekîl bulunan muhâsebe-i livâ ketebesinden Behcet Efendi bin Yusuf Ağa bizden taleb ve da'vâ etmekte olup da'vâ-yı mezkûr için mûmâileyh Behcet Efendi ile muhâkeme ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassut ve temessüküne ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâya ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve istihsâl olacak i'lâm-ı icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh İsmail Efendi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh İsmail Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin şerh ve temhîr kılındı. Fî 28 Receb sene [1]307/Fî 6 Mart sene [1]306

Müvekkil-i mezbûr Kerefan karyeli Molla Muhammed bin Molla Abdulkahhar bin Molla Ahmed,

(imzâ)

Müvekkil karye-i mezkûreli Feyzo bin Yazid, Müvekkil karye-i mezkûreli Ali bin Misto,

(parmak)

(parmak)

Müvekkil karye-i mezkûreli Süleyman bin Hacı Şabo, Müvekkil karye-i mezkûreli İsmail bin Atemo,

(parmak)

(parmak)

Vekîl Diyarbekirli İsmail bin İsmail

Sahife No : 33

Numara : 61

Tarihi : Fî 29 Receb sene [1]307

Siird'e mülhak Bamerd kazâsı kurâsından Kanimiri karyesi ahâlîsinden Ahmed bin Osman bin Ahmed ve Ali bin Kelek bin Güherizer ve Reşid bin İbrahim bin Sekvan ve Sûfî Halef bin Rami bin Halef nâm kimesneler Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Efendi bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip âbâ ve ecdâdımızdan irsen bizimle ğâ'ib 'âni'l-meclis Mahmud ve Şemdin ve Mahmud Halini ve Amo bin Muhammed ve Sadun'a intikâl eden bir tarafı cebel ve iki tarafı türbe-i mîr ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âmm ile mahdûd tahmînen bin dönümden 'ibâret ve yüz Siirdî tohum isti'âb Gözik karyesindeki susuz arâzîyi bi-ğayr-i hakkın zapt ve ta'arruz etmekte bulunan mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Abdal Keççiği ile arâzî-i mezkûre için âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya

ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 29 Receb sene [1]307

Müvekkil-i mezbûr Ahmed bin Osman, Müvekkil Ali bin Kelek bin Güherizer
Müvekkil Reşid bin İbrahim bin Sekvan, Müvekkil Sûfi Halef bin Rami bin Halef
Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 33

Numara : 62

Tarihi : Fî 29 Receb sene [1]307

‘An-asıl medîne-i Siird ahâlîsinden ve beytü’l-muhtâc fâilyasından olup ba‘dehû medîne-i mezkûreden hicret edip Midyat kazâsı dâhilinde Hasankeyf karyesine vürûd ve orada ba‘de tavattun vefât eden Şaban bin Kifli’nin verâseti Muhammed ve Rızko ve Ahmed ve Hüseyin ve Davud’a münhasıra ve yine fâilya-yı mezkûr vefât eden Mustafa bin Hacı Yusuf’un verâseti İbrahim ve Halil ve Süleyman’a münhasıra ve yine fâilya-yı mezkûreden Muhammed bin Halilo’nun verâseti Molla Ramazan ve Hüseyin ve Hacı Musa’ya münhasıra olunmakla verese-i mezbûrun tarafından zikri âtî husûsu da‘vâya ve muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve tarafından âherini tevkîle vekîl idüğü mezkûr Midyat kazâsı Nâibi ‘alâ nâibeti Ali Necib Efendi’nin imzâsıyla mahdûm ve bin üç yüz yedi senesi şehr-i recebü’l-ferdin onuncu günü târîhiyle müverreh bir kıt‘a vekâlet hüccet-i şer‘iyyeden anlaşılmış olan mezbûr Hacı Musa Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Siird’in Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip âbâ ve ecdâdımızın me’vâ-yı kadîmi olan medîne-i Siird toprağında bir tarafı Hamdo Mami bağı ve bir tarafı Simi’lo bağı ve iki tarafı tarîk ile mahdûd âbâ ve ecdâdımız tarafından evlâdına meşrût ve mevkûf bulunmakla bahçe-i mezkûreyi vaz‘-ı yed edenlerden ahz u nez‘iyle bana teslîme ve da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi’yi tarafımdan bi’l-asâleten ve bi’l-vekâle tevkîl nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i

merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 29 Receb sene [1]307

Müvekkil Hasankeyf karyeli mezbûr Hacı Musa

Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 33

Numara : 63

Tarihi : Fî 15 Şa‘bân sene [1]307

Siird’e mülhak Bamerd kasabası kurâsından Kanimiri karyesi ahâlîsinden Reşid bin İbrahim bin Sekvan Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında bi’l-asâleten takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip karye-i mezkûre hudûdunda kâ’in iki tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı dere ve taraf-ı râbî‘i cebel ile mahdûd ve tahminen elli siirdî hınta isti‘âb eder susuz arâzî âbâ ve ecdâdımızdan irsen benimle karye-i mezkûreli Halef bin Remi ve Muhammed bin Hüseyin ve Şemdin bin Azeb nâm kimesnelere intikâl etmiş ve ol vecihle yed-i tasarrufumuzda bulunmuş isede bu kere Siird’in Karakol mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Abdal nâm kimesne bi-ğayr-i hakk arâzî-yi mezkûreyi zabt ve ta‘arruz edip bizleri tasarruftan men‘ eylemekte bulunduğundan arâzî-i mezkûreyi merkûm Hamdo’dan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya tarafımdan âherini tevkîle ve ismâ‘ ve istimâ‘ şuhûd ve tahlîfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim deyüp takrîr eylediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 15 Şa‘bân sene [1]307

Müvekkil Kani miri karyeli Reşid bin İbrahim bin Sekvan,

Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

Sahife No : 34

Numara : 64

Tarihi : Fî 26 Şa‘bân sene [1]307

Siird sancağı mülhakâtından Pervari kazâsı kurâsından Uzim karyesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Epro veled-i Epro ve Berho veled-i Haço ve Manuk veled-i Helto ve Pedros bin Sipo ve Seco veled-i Hedefo ve Martiros veled-i Yoğos ve Şahin veled-i Manuk ve Ohan veled-i Manuk ve Sihak veled-i Haço ve Agop veled-i Anton ve Pedros veled-i Babik nâm kimesneler Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında her biri başka başka takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip bundan altı sene evvel Bulanık kazâsından ‘avdetle karyemize giderken esnâ-yı râhda olan Hizan kazâsında kâ’in Besti nâm mevki‘ye muvâsalâtımızda Elikan ‘aşîreti halkından Ali bin Hacı ve Berho bin Çuko ile isimlerini bilmediğimiz beş nefer rüfekâlarıyla me‘an önümüze çıkıp bi-ğayr-i hakkın yedi bin altı yüz elli gurusu akçemizi bizlerden gasb ve ğâret ettikten sonra hükûmete vukû‘ bulan arz ve şikâyetimiz üzere hükûmet me‘mûrları ma‘rifetleriyle mezbûrân Hacı ve Berho’dan istirâden alınıp Siird bidâyet mahkemesi veznesine teslîm olunan yüz ‘aded mecîdiyeyi vaz‘-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bizlere i‘tâ ve teslîme ve ‘inde’l-îcâb âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi’yi tarafımızdan nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 26 Şa‘bân sene [1]307

Müvekkil Uzim karyeli Epro veled-i Epro,

Müvekkil karye-i mezkûreli Berho veled-i Haço,

Müvekkil karye-i mezkûreli Manuk veled-i Helto,

Müvekkil karye-i mezkûreli Pedros veled-i Sipo,

Müvekkil karye-i mezkûreli Martiros veled-i Yoğos,

Müvekkil karye-i mezkûreli Şahin veled-i Manuk,

Müvekkil karye-i mezkûreli Ohan veled-i Manuk,

Müvekkil karye-i mezkûreli Sihak veled-i Haço,
 Müvekkil karye-i mezkûreli Agop veled-i Anton,
 Müvekkil karye-i mezkûreli Pedros veled-i Babik,
 Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed
 İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 26 Şa'bân sene [1]307
 A'zâ, A'zâ

Sahife No : 34

Numara : 65

Tarihi : Fî 26 Ramazan sene [1]307

'An-asıl Erzincan sancağı dâhilinde Gerçekez karyesi ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının medîne-i Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun dördüncü bölük yüzbaşısı Abdullah Ağa bin Feyzullah bin Mustafa Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahalleli Hamza bin Yasin bin Cevher mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ânî'l-merâm medîne-i Erzurum mahallâtından Beyin Ağa mahallesi ahâlîsinden Cebecizâde müteveffâ Lütfullah Ağa'nın kerîmesi el-hâletu hâzihî medîne-i Erzurum'da sâkine baldızım Cevahir Hânım nâm bîkr-i bâliğayı tezvîce tâlib ve râğib olup mezbûre dahi nefsinî bana nikâh ve tezvîce tâlibe ve râğibe bulunduğuna ve benim ise askerlik münâsebetiyle taburumdan infikâk edip Erzurum'a gidemeyeceğime mebnî mezbûrenin birâderi Tefvîk Efendi'yle olunan muhâbere mücebince mezbûre Cevahir Hânım'ı bulunduğu medîne-i Erzurum'dan velîsi izni ve hüsn-i rızâsı ve mihr-i mü'eccel ve mu'accelinin tesniyesiyle mahzar-ı şuhûdda nefsimî tenkîh ve tezvîc etmeğe ve ber vech-i muharrer 'akd ve nikâh-ı mezkûru tanzîm için kabûle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hamza'yı tarafımdan nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Hamza dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 26 Ramazan sene [1]307

Müvekkil tabur yüzbaşısı Abdullah Ağa bin Feyzullah,

(imzâ)

Vekîl Kassar mahalleli Hamza bin Yasin bin Cevhero

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 26 Ramazan sene [1]307

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

Sahife No : 34

Numara : 67

Tarihi : Fî 8 Şevvâl sene [1]307/Fî 14 Mayıs sene [1]306

Medîne-i Siird Birzukak mahallesi ahâlîsinden Hacı Ömer'in zevcesi Nasra bint Hacı Abdurrezzak zikri âtî takrîrini mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mahalle-i mezkûrede kâ'in Şeyh Mahmud mescid-i şerîfine giderek mûmâileyh ile zeylî beyânnâmede esâmîleri muharrer Birzukak mahalleli Şeyh Musa bin Abdurrezzak ve mahalle-i mezkûreli İbrahim bin Hacı Hasan ve Selhan bin İsmail nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer'-i şerifte zâti merkûmundan Selhan ve İbrahim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Nasra meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde Siird'in Nazîf mahalleli Ahmed Efendi bin Şeyho Mellâvo mahzarında işbu yedinde mevcûd bin üç yüz beş sene-yi şehri-i haziranın birinci günü ta'rîfiyle mu'arref ve Şeyh İbrahim bin Şeyh Fakîr et-Televî imzâsıyla mumzî 'arabiyü'l-'ibâre bir kıt'a sened mücebince bin iki yüz ve hâric ez-sened dahi dört yüz guruş ki cem'an bin altı yüz guruş mezbûr Şeyh İbrahim'in zimmetinde alacak hakkım olmağla mebâliğ-ı mezkûru merkûm Şeyh İbrahim'den ahz u kabziyla bana i'tâ ve teslîme ve 'inde'l-îcâb husûs-ı mezkûrun âid olduğu mahkemede merkûmdan da'vâ ve mahkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hukûk ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ' şuhûda ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 8 Şevvâl sene [1]307/Fî 14 Mayıs sene [1]306

Mahalle-i mezkûre sâkinelerinden müvekkile Nasra bint Hacı Abdurrezzak

Vekîl Nazîf mahalleli Ahmed Efendi bin Şeyho

Tarafeynin ber vech-i muharrer vekâletine dair vukû‘ bulan takrîrleri huzûrumuzda vâki‘ olduğunu tasdîk ederiz.

Mahalle-i mezkûreli Şeyh Musa bin Abdurrezzak, Mahalle-i mezkûreli İbrahim bin Hacı Hasan, Meydan mahalleli İbrahim bin İsmail

Vekâlet:⁶⁷

Siird’e mülhak Tillo karyesinde postnişîn-i irşâd iken bundan akdem vefât eden Şeyh Hamza Efendi kuddise sirruhû hazretlerinin evlâd-ı zükûrundan sülbî kebîr oğulları Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi’ler meclis-i şer‘-i şerîfi enverde birâderleri Şeyh Nasreddin Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip karye-i mezkûrede medfûn-ı hâk-i rahmet Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin vakfindan olup te‘âmül-i kadîm vechiyle ğalle ve vâridâtı evlâd-ı zükûra meşrût olan memâlih bedelâtından pederimiz ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi’den mevrûs ve müntakil üç bin yetmiş dört guruşdan ‘ibâret hissesinin Siird mâl sandığından ahz u kabzıyla bizlere teslîmi için şer‘an muktezî olan isbât-ı verâset i‘lâmının istihsâli zımnında emîn-i beyti’l-mâl müvâcehesinde isbât ve da‘vâ ve muhâkemeye ve ismâ‘-ı şuhûda ve âheri tevkîle ve zâtlarımıza âid bi’l-cümle umûr ve mesâlihi rü’yete ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis birâderimiz Şeyh Nasreddin Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik ve mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbaġı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 3 Receb sene [1]310

Müvekkil, Müvekkil, Müvekkil, Vekîl

(imzâ) (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 35

Numara : 68

Tarihi : Fî 14 Şevvâl sene [1]307

⁶⁷ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer‘iyye Sicili’nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Mahmud Efendi bin Hüseyin bin Hacı Mahmud Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîfde medîne-i mezkûrenin Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa bin Hacı Tahir bin Mahmud mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip beş hisseden 'ibâret olarak dördü benim biri 'amûcam Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud'un mezkûr Babüddarb mahallesinde mutasarrıf ve mâlik olduğumuz bir taraftan Hanna Yakub hânesi ve bir tarafı Molla Hasan Efendi'nin 'arsası ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd mümtâz bir bâb hânede olan mezkûr dört hisse-i şâyi'ama mezbûr Ahmed Ağa'nın mîrîyyece olan zimmetine mebnî hazîne vekîli tarafından fuzûlî ve bi-ğayr-i hakkın taht-ı hacze alındığından hacz-i mezkûrun fekkiyle ber vech-i muharrer dört sehmden 'ibâret olan hisse-i şâyi'ama hazîne vekîli tarafından men'-i müdâhale olmak üzere mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mürâca'atım vukû' bulmuş olmağla ber vech-i muharrer hâne-i mahdûd-ı mezkûrde olan hisse-i şâyi'ama hacz-i mezkûra ihrâc ve fekki hakkında verdiğim i'tirâzdan dolayı hazîne vekîli olan kimesne ile zimmet ve da'vâya müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ' şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi tavassut ve temessüke ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas olarak işbu hâzır bi'l-meclis merkûm Hacı Mustafa'yı tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde merkûm Hacı Mustafa dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 14 Şevvâl sene [1]307

Müvekkil Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin,

(imzâ)

Vekîl Kassar mahalleli Hacı Mustafa bin Tahir

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 14 Şevvâl sene [1]307

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

Sahife No : 35

Numara : 69

Tarihi : Fî 13 Şevvâl sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Abdulferid bin Hasan ve Musa bin Mahmud ile Rindi bint Muhammed nâm kimesnelerin ma‘zeret-i şer‘iyyelerine mebnî zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrûnun mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hâneye varıp mûmâileyhle medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Şeyh Abdulalim ve Şeyh ibnâni Şeyh Kasım Efendi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer‘-i şerîfde mezbûrân Abdulferid ve Musa ve zâtı hâzırân-ı mezbûrân Şeyh Abdulalim ve Şeyh Taha’nın ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mezbûre Rindi meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında her biri başka başka takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip mezkûr Karakol mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden ceddimiz Hacı Ahmed bin Hacı nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Nasra bint Ahmed ile sülbî kebîr oğulları Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa ve sülbiye kebîre kızları Emine ve Meho ve Heco ve Azo’ya münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme ve mezbûr Nasra dahi vefât edip verâseti sadrî kebîr oğulları mezbûrûn Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa ve sadrîye kebîre kızları mezbûrât Emine ve Meho ve Heco ve Azo’ya münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme ve mezbûre Maho dahi vefât edip verâseti dahi li-ebeveyn er karındaşları mezbûrûn Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa ile kebîre kızı Rindi’ye münhasıra ve ba‘dehû yine kable’l-kısme benât-ı mezbûrâtan Emine dahi vefât edip verâseti sadrî kebîr oğulları Abdulferid ve Musa’ya münhasıra olmağla müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ahmed’in hâl-i hayâtında ile’l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba‘de vefâtihâ bizimle verese-i mezbûrûna intikâl eden emvâl ve eşyâ ve emlâk ve terekesinden ber müceb-i mes’ele hisse-i mîrâsiyemizi terekesine vâzî’u’l-an mezbûrûn Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa’nın ahz u kabz ve makbûzu i‘tâ ve teslîme ve ‘inde’l-îcâb verese-i merkûmdan taleb ve da‘vâya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘ şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve

ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tavassuta ve temessüküne ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 13 Şevvâl sene [1]307

Müvekkil Abdulferid bin Hasan, Müvekkil Musa bin Mahmud, Müvekkile Rindi
Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 13 Şevvâl sene [1]307

Babüddarb mahalleli Şeyh Abdulalim bin Şeyh Kasım Efendi,
Mahalle-i mezkûreli Şeyh Taha bin Şeyh Kasım Efendi

Sahife No : 36

Numara : 70

Tarihi : Fî 24 Şevvâl sene [1]307

'An-asıl Siird sancağına mülhak Garzan kazâsı kurâsından Aynkasr karyesi ahâlîsinden ve Pencinâr 'aşîretinin Malifâro kabîlesinden olup bundan akdem Siird hapishânesinde mevkûfen vefât eden Çeto Ağa bin İskan bin Kasım'ın verese-i mu'ahheresinden sülbî kebîr oğlu Bişâr ve sülbîye kebîre kızı Nesibe ile zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sûsın bint Resul tarafından zikri âtî husûsâta vekîl idüğünü beyân eden mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden ve Bezzâz esnâfından Mustafa bin Fettâh Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Müteveffâ-yı mezbûr Çeto Ağa'nın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sûsın bint Resul ile sülbî kebîr oğlu Bişâr ve sülbîye-i kebîre kızı Nasibe ve taht-ı vesâyetinde olan sülbî sağîr oğulları Cemil ve Genco ve Abdulmecid ve İskan ve sülbiye sağîre kızları Nuriye ve Hasen Cemale münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı mezbûrun hükûmet ma'rifetiyle satılan iki re's hayvân esmânından dolayı mâl sandığında istihkâkı olan bin yüz otuz guruş hasbe'l-verâse verese-i mezbûrûna âidiyyeti cihetiyle emîn-i beyti'l-mâl huzûrunda isbât-ı verâsetleriyle mebâliğ-i mezkûreden hisse-i mûcibelerini sandığı mezkûrda ahz u kabza ve makhbûzunu onlara i'tâ ve teslîme ve'l-hâsıl husûsat-ı

mezkûra ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz 'aşîret-i mezkûre halkından Memi ve Reşo ibnânî Ömer nâm kimesneler huzûrlarında verese-i mezkûreden mezbûrûn Bişâr ve Nesibe ve Sûsın beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinden ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden husûsât-ı mezkûreye dair vekîl olduğumu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 24 Şevvâl sene [1]307

Vekîl Ra's Mahalleli Mustafa bin Fettâh

Li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e gelen şâhidân-ı merkûmân Memi ve Reşo ibnânî Ömer bin Memi nâm kimesneler 'ale'l-infirâd istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâyı mezbûrun verese-i münhasırasından sülbî kebîr oğlu Bişâr ve sülbîye-i kebîre kızı Nesibe ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Sûsın nâm kimesnelerin emîn-i beyti'l-mâl huzûrunda isbât-ı verâsetlerini da'vâ ve isbâta ve mâl sandığında mevkûf olan bin yüz otuz guruştan hisse-i mûcibelerinin azl ve kendilerine i'tâ ve teslîme ve'l-hâsil husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis Mustafa bin Fettâh'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile taraflarından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ve mezbûr Mustafa dahi vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyü huzûrlarında takrîr ettiklerini biliriz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 24 Şevvâl sene [1]307

Şâhid-i mezbûr Memi bin Ömer, Şâhid Reşo bin Ömer

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 36

Numara : 71

Tarihi : -

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından mezkûr Siird kazâsı kurâsından Hıyert karyesi ahâlîsinden müteveffâ Abdi Ağa bin Mahmud'un sülbî kebîr oğlu Hasan sülbîye-i kebîre kızları Şerîfe ve Hanım ve Halime ve Rahime nâm kimesneler tarafından zikri âtî husûsa ve âherini tevkîle vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha ile vekîl idüğünü şer'an sâbit ve mütehakkık olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte medîne-i mezkûrenin

Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin el-mezbûr Abdi Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müvekkillerim mezbûrûn Hasan ve Şerîfe ve Hânım ve Halime ve Rahime'nin karye-i mezkûre hudûdunda Ayngöz demekle ma'rûf ma'a mâ yülâkî mezra'ayı bi-ğayr-i hakkın zabt eden Eruh kazâsına muzâf Deyrmirtas karyesi ahâlîsinden ve Keldani milletinden İshak ve Ğaribo ve Kiso ve Kıs(?) eş-Şug ve Siird'in Keldani milletinin Patrik Vekîli Keşîş Ermiya nâm kimesnelerden Bitlis vilâyet celîlesi istînâf hukûk mahkemesinde da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi, Vekîl Ahmed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 37

Numara : 72

Tarihi : Fî 6 Zi'l-ka'de sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Abdal Keççigi nâm kimesne Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte mahalle-i mezkûreli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail bin Şeyh Yusuf müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip medîne-i mezkûre ahâlîsinden beytü'l-muhtâc fâmilyasından olup bundan akdem Siird'den hicretle Midyat kazâsı kurâsından Hasankeyf karyesinde ba'de't-tavattun vefât eden Şaban bin Kifli ve Mustafa bin Hacı Ramazan ve Muhammed bin Halilo nâm müteveffâların verese-i münhasıralarından Hacı Musa ve Süleyman nâm kimesnelerin bi'l-asâleten ve bi'l-vekâleten medîne-i Siird toprağında kâ'in bir tarafı Hamdo bin Mami bağı ve bir tarafı Simi'lo bahçesi ve iki tarafı tarîk ile mahdûd olan bir kıt'a bahçeden dolayı akdemce mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine vukû' bulan mürâcaa'atları üzerine cereyân eden muhâkememiz netîcesinde 'aleyhime sâdır olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atle Bitlis vilayet-i

istînâf hukûk mahkemesinde gerek merkûmân Hacı Musa ve Süleyman ile ve gerek taraflarından tevkîl olunacak kimesne ile istînâfen da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.
Fî 6 Zi'l-ka'de sene [1]307

Müvekkil Karakol mahalleli Hamdo bin Abdal bin Abdurrahim

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur.

A'zâ,

A'zâ

Sahife No : 37

Numara : 73

Tarihi : Fî 15 Zi'l-ka'de sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlîsinden Abdi ve Abdulfettah ve Nasre ve Rindi ve vâlideleri Zülfi bint Seyyid Osman nâm kimesnelerin tahakkuk eden öwr-i şer'îsine mebnî mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talepleri üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi merkûmûnun mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hânesine varıp mûmâileyh ile mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Esvedo bin Ömer ve Esad bin Abdurrezzak bin Hiso'nun huzûrlarıyla teşekkül eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezbûrân Abdulfettah ve Abdi ve zâtları hâzırân-ı mezbûrân Hacı Abdullah ve Esad'ın ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan mezbûrât Nasre ve Rindi ve vâlideleri Zülfi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde zikri âtî hâne-i mahdûd-ı mezkûrda müşterek ve hissedarları Hafız Abdulmecid Efendi bin Ali bin Hammad Ayo müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip peder ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Ali'nin vefâtından bir sene evvel hayâtta ve kemâl-i 'akl ve sıhhatte ve nifâz-ı cemî'-i tasarrufunda olduğu hâlde mahalle-i mezkûrede kâ'in müstakillen mutasarrıf olduğu bir tarafı Hızır bin Yusuf ve bir tarafı Ömer bin Hammad Ayo ve bir tarafı Yusuf bin Hacı Ahmed hâneleri ve tarîk

ile mahdûd fevkânî iki oda ve nisf eyvân ve tahtânî iki oda ve bir nisf eyvân ve havlu ve sokak kapısı müstemil bir bâb hâne ile yine mahalle-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Ahmed bin Hacı Ömer ve Ahmed bin Ayo ve Ahmed bin Şeyh Ali hâneleri ile mahdûd bir kıt'a 'arsa ve yine hâne-i mahdûd-ı mezkûre muttasıl ve kapısı mezkûr tahtânî odalardan birisinin derûnunda meftûh bir bâb odayı vârisleri bulunduğumuz bizimle diğer oğlu Hammad ve Hamza ve kızı Zülfi beynlerinde taksîm ve tefrîk ettikte mezkûr fevkânî iki oda ile nisf eyvân ve tahtânî bir oda ve nisf eyvân bizlere ifrâz ve ta'yîn ve kısmeten temlîk ve diğer tahtânî oda hâneye muttasıl oda-yı mezkûre ile 'arsa-ı mahdûde-yi mezkûre dahi mezbûr Hammad ve Hamza ve Zülfi'ye tahsîs ve ta'yîn ve havlu ve sokak kapısı dahi cümle beynlerinde müştereken meşşâen tasarruf olunmak üzere bilâ taksîm terk ve ibkâ edildikten ol vecihle mâl ve mülkümüz iken bu kere mezbûr Hammad kısmet-i mezkûreyi inkâr edip hissemize müdâhale ve fuzûlen iskân etmekte olduğundan husûs-ı mezkûru mezbûr Muhammed'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis Hafız Abdulmecid Efendi'yi tarafımızdan vekîl nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mezbûr Hafız Abdulmecid dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 15 Zi'l-ka'de sene [1]307

Müvekkile zevc-i mezbûre Zülfi bint Osman, Müvekkil Abdi bin Sûfî Ali

Müvekkile Rindi bint Sûfî Ali, Müvekkil Abdulfettah bin Sûfî Ali, Müvekkile Nasre bint Sûfî Ali

Vekîl Hafız Abdulmecid bin el-mezbûr Sûfî Ali

Şuhûd-ı vekâlet: Süveyka mahalle-i mezkûre ahâlîsinden bin Abdullah bin Esvedo bin Ömer, Diğerleri Esad bin Abdurrezzak bin Hiso

Sahife No : 38

Numara : 74

Tarihi : Fî 3 Teşrîn-i evvel sene [1]308

(kesik) vilâyet-i celîlesi dâhilinde Genç sancağı müretteb taburunun piyâde yüzbaşılardan Salih Ağa'nın zevce-i medhûlün-bihâsı olup bundan akdem ya'nî geçen

şehr-i ağustosun ibtidâsında vefât eden Nigar Hânım bint Abdullah bin Nuri Bey'in verâseti vâlidesi Hadice ve li-ebeveyn hemşiresi Zarif Hânım ve zevce-i metrûk-ı mezbûr Salih Ağa'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan ve medîne-i Siird'in Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Nuri Bey'in zevce-i menkûhesi olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe bulunan mezbûr Zarif Hânım tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden mezkûr Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hafız Abdulaziz bin Musa bin Merhemo Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de zikri âtî vukû' bulan takrîridir.

(kesik) müteveffâ-yı mezbûre Nigar Hânım'ın bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye tahrîr edilen cümle emvâl ve eşyâ-ı metrûkesi esmânından hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesi olup el-hâletu hâzihî mezkûr Genç sancağı hükûmetinde mevkûf olduğu beyân olunan dört yüz sekiz guruşu vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabziyla kendisine irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyye ile zikri mesbûk Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdulfettah bin Hacı İsmail bin Hacı Halid ve Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Yasin Efendi bin Molla Hüseyin bin Molla Muhammed nâm kimesneler huzûrunda mezbûre Zarif Hânım beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettikte ben dahi mezbûrenin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden ol vecihle husûs-ı mezkûr için vekîl olduğumu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 3 Teşrîn-i evvel sene [1]308

Vekîl Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hafız Abdulaziz bin Musa bin Merhemo

Li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân ve mezbûreyi 'ârifân olan mezbûrân Hacı Abdulfettah ve Yasin Efendi nâm kimesneler 'ale'l-infirâd istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûre Nigar Hânım bint Abdullah bin Nuri Bey'in verese-i münhasırasından olup el-hâletu hâzihî mezkûr Kassar mahalleli mezbûr Hacı Nuri Bey'in zevce-i menkûhesi olan mezbûre Zarif Hânım'ın mûrisesi ve li-ebeveyn hemşiresi müteveffât-ı mezbûre Nigar Hânım bint Abdullah'ın Genç'te terk edip ma'rifet-i şer'le tahrîr edilen terekesinden hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesi olup el-hâletu hâzihî nefsi-i Genç'te hükûmet konağında mevkûf olan mezkûr dört yüz sekiz guruşu ahz u kabziyla kendisine irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz

‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak mezbûre Zarif Hânım işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Hafız Abdulaziz bin Musa bin Merhemo’yu huzûrumuzda vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikte ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini biliriz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz.

Şâhid-i mezbûr Hacı Abdulfettah bin Hacı İsmail bin Hacı Halid,

(imzâ)

Şâhid diğeri mezbûre Yasin Efendi bin Molla Hüseyin bin Molla Muhammed

(imzâ)

Sahife No : 38

Numara : 75

Tarihi : Fî 6 Teşrîn-i evvel sene [1]306

‘An-asıl Diyarbekir ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Siird’in Holani mahallesinde sâkine Kamile bint Hacı Halil Efendi tarafından zikri âtî husûsâta vekîl idüğünü beyân eden zevci Diyarbekirli Abdulmecid Efendi bin Şaban Ağa Siird’in mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘de ber vech-i âtî takrîridir.

Zevcem mezbûre Kamile’nin Diyarbekir ahâlîsinden Hacı Emin Efendizâde Muhammed Ağa’dan on bin beş yüz guruş ma‘a-fâ’iz deyne Diyarbekir’li müteveffâ Aziz Efendi’de bâ-sened dört (kesik) guruşuna cem‘an dokuz bin beş yüz guruş matlûbâtını taleb ve da‘vâya ahz u kabza ve kendisine irsâl ve îsâle ve birde müteveffâ Hacı Mahmud Efendi’den cezât ve sâirede vâki‘ ma‘lûm’ul-hudûd olup kendisine intikâl eden arâzînin tapuca muktezâ mu’âmelesini icrâya ve bu maddelerden ve her bir husûsâtan dolayı Diyarbekir bidâyet mahkemesinde îcâb edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve iştikâ ‘ale’l-hükkâm ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine mezkûr Holani mahallesi ahâlîsinden Hacı Hüseyin ve Hasan ibnâni Hacı Abbas bin Hamza nâm kimesneler huzûrlarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-

i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğimden ol vecihle husûs-ı mezkûr için zevcem mezbûre tarafından vekîl olduğumu bi’t-tahkîk îcâb eden bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 6 Teşrîn-i evvel sene [1]306

Siird Tahrîrât Müdîri Diyarbakirli Abdulmecid Efendi

Ahrâr-ı ricâl-i müslimînden li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzıra ve mezbûreyi bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye ‘ârifân olan mezbûrân Hacı Hüseyin Efendi ve Hasan ibnâni Hacı Abbas bin Hamza nâm kimesneler istişhâd olunduklarında mezbûre Kamile bint Hacı Halil Efendi Diyarbakir ahâlîsinden Hacı Emin Efendizâde Muhammed Ağa ile müteveffâ Aziz Efendi’deki bâ-sened matlûbât-ı muharrelerini taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve müteveffâ Hacı Mahmud Efendi’den kendisine ber vech-i muharrer intikâl eden arâzînin tapuca mu‘âmelâtını icrâya ve bu maddelerden ve her bir husûsâtan dolayı Diyarbakir mahkemesinde muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve iştikâ ‘âni’l-hükkâm ve i‘âde-i muhâkemeye ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda tahlîf ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis Hacı mûmâileyh Abdulmecid Efendi’yi vekâlet-i mutlaka ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini bilürüz biz bu husûsa ber vech-i muharrer şâhid ve şehâdet ederiz.

Şâhid Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas, Diğer Şâhid Hasan bin Hacı Abbas

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 39

Numara : 76

Tarihi : Fî 21 Teşrîn-i evvel sene [1]306

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siirdde ârâmsâz ikinci taburunun dördüncü bölük yüzbaşı-yı evveli iken bundan akdem ecel-i ma‘hûdiyle vefât eden Abdullah Ağa bin Feyzi’nin zevce-i menkûhe-i metrûkesi Cevher Hânım bint Latif Bey’in tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr olunmak üzere vukû‘ bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Abdulaziz Efendi zevce-i mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp mûmâileyhle tabur-ı mezkûr Kâtibi Salih Efendi ve dördüncü tabur yüzbaşılarından Ahmet Efendi ve yine

mezkûr ikinci taburun 2. bölük mülâzımı Hüseyin Ağa ve zevce-i mezbûrenin birâderi Tevfik Efendi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer‘de zâtı hâzirûn mûmâileyhimden Salih ve Ahmed Efendilerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe zevce-i mezbûre Cevher Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda tabur-ı mezkûrun dördüncü bölük mülâzımı Hacı Nuri Efendi bin Muhammed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip bundan yedi ay evvel medîne-i Erzurum’da zevcim müteveffâ-yı mûmâileyh ile ‘akd-i nikâhım icrâ olduğu hâlde zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-‘aleyh olan beş bin guruş mihr-i mü’eccelim ile mihr-i mu‘acceleme mukâbil vaz‘ edilen beş birlik beş ‘aded lira-i osmânî ve iki yüz elli guruşluk bir yatak ve dört yüz kırk guruşluk bir gümüş kemer ve üç yüz guruşluk bir ipek çarşaf ve seksen guruşluk kilim ve otuz guruşluk üç ‘aded sahan ve otuz altı guruşluk bir kuşhâne ki cem‘an üç bin altı yüz otuz altı guruşluk eşyâ ve hülliyyât ile benim mâl ve mülküm olup beraberimce medîne-i Erzurum’dan götürmüş olduğum üç bin yüz kırk iki guruşluk yirmi beş aded altun habbe ve bir çift elmas küpe ve bir ‘aded gümüş kemer ve altı ‘aded gümüş zarf ve bir kat kadife elbise ve bir kat cânfês elbise ve bir kat gri elbise ve üç parça basma elbise ve bir ipek çarşaf ve dört ‘aded ihrâm ve atmış guruşluk iki parça çamaşır ve bir kat yatak ve bir ‘aded sandık müteveffâ-yı mûmâileyhe terekesidir diyerek ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve defter-i kassâma idhâl olunmakla mezkûr eşyâ ve hülliyyâtla mihr-i mü’eccel ve mu‘accel tereke-i mezkûreye vaz‘ edenlerden ahz u kabziyla bana i‘tâ ve teslîme ve îcâb ederse da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u îbrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Nuri Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mülâzım-ı mûmâileyh Hacı Nuri Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Teşrîn-i evvel sene [1]306

Müvekkile zevce-i mezbûre Cevher bint Lütfullah Bey,

(imzâ)

Vekîl ikinci taburunun 4. bölük mülâzımı Hacı Nuri Efendi bin Muhammed

(imzâ)

Şâhid ikinci tabur kâtibi Salih Efendi bin İbrahim,
 Şâhid dördüncü tabur yüzbaşlarından Ahmet Efendi bin Abdulvehhab,
 Şâhid ikinci taburun ikinci bölük mülâzımı Hüseyin Ağa,
 Şâhid mezbûrenin birâderi Tefvik Efendi bin Latif Bey

Sahife No : 39

Numara : 77

Tarihi : Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf bin Şeyh el-Memduh meclis-i şer‘de zikri âtî husûsa vekîl olduğuna dair ber vech-i âtî vukû‘ bulan takrîridir. [Şeyh Hamza] Efendi’nin mütevellîsi olduğu Şeyh el-Memduh tekyesine merbût evkâftan ker‘a demekle ma‘rûf olan bahçenin su mecrâsı cihetinden hufr ile suyun mecrâ-yı kadîminden tahvîl ve kendi arâzîsine icrâ ettiren Siird’in Keldani milletinden Gorgisyan Mansur ile husûs-ı mezkûr için iktizâ eden da‘vâyı rü‘yet etmekle ve da‘vâ ve muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak Tillo karyeli Şeyh Mustafa bin Şeyh Abdulmecid bin Molla Zikri ve Hüseyin bin Berho bin Abbas mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin îcâb eden bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf

(imzâ)

Şuhûd-ı merkûmeden li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘e gelip ‘ale’l-infirâd istişhâd olunan mezbûrân Hüseyin bin Berho bin Abbas ve Şeyh Mustafa bin Şeyh Abdulmecid bin Molla Zikri nâm kimesnelerin şehâdetlerinde mütevellî-i mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi’nin mütevellîsi bulunduğu Şeyh el-Memduh tekyesine merbût evkâfdan Ker‘a demekle ma‘rûf olan bahçenin su mecrâsını hufr ile suyu mecrâ-yı kadîminden tahvîl ve kendi arâzîsine icrâ ettiren merkûm Mansur ile husûs-ı mezkûr için da‘vâ ve murâfa‘a etmeğe ve muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâ ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Şeyh Tahir Efendi’yi

huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Şeyh Tahir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini biliriz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Şâhid Şeyh Mustafa bin Şeyh Abdulmecid bin Molla Zikri,

(imzâ)

Şâhid Hüseyin bin Berho bin Abbas

(parmak)

Sahife No : 40

Numara : 78

Tarihi : Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Siird'e mülhak Tulik karyeli Bazid bin Modo bin İso Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer' de mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Abdulhay bin Sûfî Hamo mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip Deyrgalip karyeli Yusuf bin Seli'nin kızı Bendi Hâtun bundan akdem nikâh-ı sahîha-i şer' iyye ile zevce-i menkûhem iken Hüseyini karyeli Salih bin Cihangir mezbûreyi cebren kaçırıp nefesine inkâh ve tezvîc ve duhul ettiğinden nikâh-ı evvelin isbâtıyla nikâh-ı sâni'nin fuzûlî ve fâsid olduğuna ba'de'l-hüküm tefrîkiyle bana teslîme icâb edenlerden da'vâya ve muhâkeme ve muhâsama i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Muhammed'i tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer' iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Muhammed dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimeyi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Müvekkil Tulik karyeli Bazid bin Modo, Vekîl Şeyh Halef mahalleli Muhammed bin Abdulhay

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur. Fî 28 teşrini sâni [1]306

Müftî-yi Livâ-i Siird Ahmed Tevfik, Kâtib-i mahkeme-i şer' iyye Abdulaziz Efendi(...)

Sahife No : 40

Numara : 79

Tarihi : Fî 26 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Siird'in Ra's mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Ali bin Abdullah bin Hacı İbrahim Şemduni'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hacıye Ümnayi bint Muhammed ile sülbî kebîr oğulları Hacı Bekir ve Hacı Esad ve sülbiye-i kebîre kızları Reyhani ve Atike ve Hadice'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Bekir dahi vefât edip verâseti zevcesi Havi bint Abdurrezzak ile vâlidesi mezbûre Hacıye Ümnayi ve sülbî kebîr oğulları Derviş ve İbrahim ve kebîre kızı Hazra ve sülbî sağîr oğulları Abdulcebbar ve Ali ve sağîre kızları Fatma'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Reyhani dahi vefât edip verâseti zevci Abdurrezzak bin Berho ile sadrîye kızı Reyhani ve vâlidesi mezbûre Hacıye Ümnayi'ye ve li-ebeveyn er karındaşı Hacı Esad'a münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme ve mezbûre Reyhani dahi vefât edip verâseti pederi mezbûr Abdurrezzak'a münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrundan zikri mesbûk Ra's mahallesi ahâlîsinden zevce-i mezbûre Hacıye Ümnayi zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Abdurrezzak Efendi mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp mûmâileyhle Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa bin Tahir ve Hacı Muhammed Ağa bin Receb Ağa ve Babüddarb mahalleli Şeyh Salih bin Şeyh Süleyman ve yine Kassar mahalleli İsmail bin Abdulhamid nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer'de zâti hâzirûn-ı mezbûrûndan Hacı Mustafa ve Hacı Muhammed Ağa'nın ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Hacıye Ümnayi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâyı evvel mezbûr Hacı Ali hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i mebsût verese-i mezbûruna intikâl eden ve mezkûr Ra's mahallesinde vâki' ma'lûm'ul-hudûd iki bâb hâne ve bir kıt'a bahçe ve bir bâb hammâm ve Siird çârşûsunda kâ'in bir bâb hâne ve on bâb dükkan ve yine çârşû-yı mezkûrde kâ'in hân-ı cedîd ta'bîr olunur hân ile müştemilâtı olan dekâkînin rub'u ve kassâbhâne de kâ'in bir bâb dükkân ve bakkal çârşûsunda ma'lûm'ul-hudûd dükkânın sülûsâtı ve Siird civârında kâ'in beş kıt'a bağ ve beş kıt'a susuz tarla ve Güveşil karyesinde olan emlâk ve arâzî ve yine Siird çârşûsunda Hacı Selim'e satılmış olan bir

bâb dükkan ve üç bin lira-yı osmânî nukûdu ve elli batman bakır ile sâir emvâl ve emlâk ve eşyâ-ı metrûkesinden ‘alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer‘iyyemle üzerine ma‘kûdun ‘aleyh olan mihr-i mü’eccelimi ve cihet-i farziyye-i şer‘iy[yeden] (kesik) müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde bâ-sened alacağım olan otuz bin guruş tereke-i mezkûre da‘vâ ahz u kabz ile ve bana i‘tâ ve teslîme ve îcâb ederse terekesine vâzı‘u‘l-yed olanlardan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale‘l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya tarafımdan âherini tevkîle ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiğî umûrun küllisine işbu hâzır bi‘l-meclis mezbûr Mahmud Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mezbûr Mahmud Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim deyu huzûrumuzda takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 26 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Müvekkile Hacıye Ümnayi bint Muhammed bin Hacı Ahmed,

Vekîl Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin

Şâhid mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Ağa bin Receb Ağa,

Şâhid Hacı Mustafa bin Hacı Tahir,

Şahid Babüddarb mahalleli Şeyh Salih bin Şeyh Süleyman

Sahife No : 40

Numara : 80

Tarihi : Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Siird’in Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Hacı Cezzo veled-i Şemmas Abuş nâm kimesnenin zikri âtî vekâlet takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi mahalle-i mezkûrede sâkin olduğu hâneye varıp mûmâileyhle ve Ra’s mahallesinin Süryani milletinden Beşiro veled-i Yusuf Vehye ve Sor mahallesinin Ermeni milletinden Maksî Hacı veled-i Ğaribo Rezuli ve mezkûr Verraz mahallesinin Süryani milletinden Murad bin Maksî Yakub Çikari ve Sor mahallesinde Ermeni milletinden Zeko bin Yakub Tomi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla terkîb eden meclis-i şer‘-i hâzırda mezkûr Verraz mahallesi ahâlîsinden ve Katolik milletinden olup zâtları zîrde muharrerü‘l-esâmî kesân ihbârlarıyla mu‘arrefât

olan İli ve Terezo ve Luize benât-ı Şemmas Abdulahad Abuş ve Basil ve Mecide ibnâni Minhó veled el-mezbûr Şemmas Abuş meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezbûr Hacı Cezó müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müteveffâ-yı evvel Şemmas Abuş vefâtında verâseti sülbî kebîr oğulları Hacı Cezó ve Hanna ve Mansur ve Rızkullah ve Minhó ve sülbiye kızları İli ve Terezo ve Luize diye münhasıra ve ba'dehû kable'l- kısme mezbûr Minhó dahi vefât edip verâseti sülbî oğlu Basil ve sülbiye kızı Mecide'ye münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı evvel mezbûr hâl-i hayâtında ile'l- vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i mebsût verese-i mezbûruna irsen intikâl eden (kesik) rub'u ve on bâb dükkânda olan hisse-i mîrâsiyesini fuzûlen ve bi-ğayr-i hakkın millet-i mezkûreden Fethó bin Şemmas Tomi nâm kimesne ma'lûmâtımız olmadığı hâlde ismine ferâğ ettirmiş ve bununla beraber mezbûr Fethó'nun gûyâ alacaklısı olan Nazîf mahallesi ahâlisinden İbrahim bin Molla İsmail mezkûr hâneye mukâbil kendi ismine ferâğ ettiği mesmû'umuz olmuştur ber vech-i muharrer hisse-i mîrâsiyemizi hacz-i mezkûrdan fekkiyle merkûm İbrahim'in ferâğından hissemizi ba'de't-tefrîk bizlere teslim etmek üzere ta'alluk ettiği mahkemede îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve lede'l-îcâb âherini tevkîle teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan işbu hâzır bi'l-meclis 'ammimiz mezbûr Hacı Cezó'yu tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve merkûm Hacı Cezó dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Müvekkile İli bint Şemmas Abuş, Müvekkile diğeri Terezo bint Şemmas Abuş,
 Müvekkile diğeri Luize bint Şemmas Abuş, Müvekkile Basil bint Şemmas Minhó,
 Müvekkile Mecide bint Şemmas Minhó,
 Şâhid Süryani milletinden Beşiro veled-i Yusuf Vehye,
 Şâhid Süryani milletinden Murad bin Maksi Yakub Çikari,
 Şâhid Ermeni milletinden Hacı veled-i Ğaribo,
 Şâhid yine Ermeni milletinden Zeko veled-i Yakub Maksi, Ve ğayrihim

Sahife No : 41

Numara : 81

Tarihi : Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından mezkûr Siird kazâsı kurâsından Hıyert karyesi müteveffâ Abdi Ağa bin Mahmud'un sülbî kebîr oğlu Hüsni ve sülbiye-i kebîre kızları Şerife ve Hânım ve Halime ve Rahime nâm kimesneler tarafından zikri âtî husûsa ve âherini tevkîle vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl idüğünü şer'an sâbit ve mütehakkık olan mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım bin Hacı Muhammed meclis-i şer'de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip (kesik) müvekkillerim mezbûrûnun karye-i mezkûre hudûdunda Ayngöz demekle ma'rûf ma'lûm'ul-hudûd ma'a mâ yülâkî mezra'aları bi-ğayr-ı hakkın zabt eden Eruh kazâsına muzâf Deyrmırtas karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden İshak ve Ğaribo ve Kiso ve Kıs(?) eş-Şuh ve Siird'in Keldani milletinin Patrik [Vekîli] Keşis Ermiya nâm kimesnelerden Bitlis vilâyet-i celîlesi istînâf hukûk mahkemesinde istînâfen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve [istînâf ve temyîze] ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve iştikâ 'âni'l-hükkâm (kesik) Bitlis'de Nâzırzâde Tahir Efendi bin Abdulkadir nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâletim hasebiyle tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb eylediğimden lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını bi'l-vekâle talep ederim. Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Müvekkil Babüddarb mahalleli (kesik) Muhammed Efendi

Sahife No : 41

Numara : 82

Tarihi : Fî 17 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Eruh kazâsı kurâsından Deyrmırtas karyesi ahâlîsinden teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Kıs(?) eş-Şuh veled-i Kıs(?) (kesik) ve Kiso veled-i Şemmas Markos ve İshak veled-i Hanna veled-i Şemun ve Ğaribo veled-i Seman veled-i Ğazo Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de her biri başka başka takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ân[i'l-merâm edip] karye-i

mezkûre civârında olup el-hâletu hâzihî bi-tarîki'l-îcâre yed-i tasarrufumuzda olan Ayngöz demekle ma'rûf ma'lûm'ul-hudûd ma'a mâ yülâkî bir arâzîyi (kesik) iddiâ-i temellük eden Hıyert karyesi ahâlîsinden müteveffâ Abdi Ağa bin Mahmud'un kebîr oğlu Hüsni ve kebîre kızları Şerîfe ve Hânım ve Halime nâm kimesneler tarafından vekîl (kesik) kimesne ile Bitlis vilâyet-i istînâf hukûk mahkemesinde rü'yet olacak muhâkemedede arâzî-i mezkûre bi-tarîki'l-îcâre yed-i tasarrufumuzda olup mâl [ve mülkü] olmadığını deyu esnâ-yı muhâkemedede müdâfa'a etmek üzere el-hâletu hâzihî Bitlis'de Ermeni milletinden Badigan Mosis Efendi'yi kabûlüne mevkûf olarak tarafı[mızdan] vekâlet-i mukayyede ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 17 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Deyrmirtas kar(kesik)(?), Karye ve millet-i mezkûreden Kiso veled-i Şemmas Markos

(imzâ)

(imzâ)

Karye ve millet-i mezkûreden İshak veled-i Hanna Şemun,

(imzâ)

Karye-i millet-i mezkûreden Ğaribo veled-i Seman veled-i Ğazo

(imzâ)

Sahife No : 41

Numara : 83

Tarihi : Fî 21 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Siird'e mülhak Şirvan kazâsı beylerinden Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey ve kazâ-i mezkûr kurâsından Salanzo karyeli Hacı Ağa bin Cebo bin Hasan ve Hormis karyeli Heşo bin [Halid bin Mustafa] ve Poli karyeli Selo bin Ramo bin Abdullah nâm kimesneler Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de mezkûr Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah (kesik) Hacı İsmail bin Hacı Şeyh Yusuf müvâcehesinde takrîr-i kelâm edip geçen bin iki yüz seksen bir senesi târihinde Siird sancağı a'şârının mültezimi bulunmuş olan Diya[rbekirli] Mahmud Efendi'nin zimmet-i mîriyyesini gûyâ pederlerimiz müteveffûn-ı merkûmûn Osman Bey ve Halid ve Ramo ile mezbûr Hacı Ağa kefiller olup ve bu cihetden dolayı (kesik) mezkûr Hazîne Vekîli Behcet Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde ikâme eylediği yedi yüz kusur gurusu da'vâsına müdâfa'a ve mücâvebeye (kesik) mezkûr için

ve gerek başkaca nefesine müte'allik bi'l-cümle umûr ve husûsâta müdâfa'a ve redd-i cevâba ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd [ve tahlîfe ve] sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis [mûmâileyh Hacı] Abdullah Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi dahi ber vech-i [muharrer] vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 21 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Müvekkil Şirvan umerâsından Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

Müvekkil Hormis karyeli Heşo bin Halid bin Mustafa,

(imzâ)

Müvekkil Salanzo karyeli Hacı Ağa bin Cebo bin Hasan,

(imzâ)

Müvekkil Poli karyeli Selo bin Ramo bin Abdullah,

(imzâ)

Vekîl Karakol mahalleli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi

(imzâ)

Sahife No : 42

Numara : 84

Tarihi : Fî 5 Kânûn-ı sâni sene [1]306

[Siird'e mülhak] Halenze karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Esad bin Seyyid Hamido bin Seyyid Ömer'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hamami bint Abbas ile sülbî kebîr [oğlu] Hacı Muhammed ve sülbiye kebîre kızı Meryem'e münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Muhammed dahi vefât edip verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint Hamo (kesik) ve oğlu Fetho ve sülbiye sağîre kızları Fatum ve Asya ve Zemha'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan olup zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan [mezbûre] Hamami ile bint-i mezbûre Meryem nâm hâtonlar Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Halenze karyesi ahâlîsinden Seyyid Ömer bin [Seyyid Esad]

müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Esad’ın hâl-i hayâtında ile’l-vefât yedinde mâl ve mülkü ba‘de vefâtihî (kesik) verese-i mezbûruna irsen intikâl eden karye-i mezkûrede kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hâne ile karye-i mezkûre civarında vâki‘ kezâlik (kesik) ve beş kıt’a bağ ile sâir emvâl ve eşyâ ve nukûd-ı metrûkesinden ‘alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiyemizi tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla bizlere i‘tâ [ve teslîme] ve ‘inde’l-îcâb vâzî‘u’l-yed olanlardan da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda [ve tahlîfe] ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Seyyid Ömer’i (kesik) vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik ve mezbûr Seyyid Ömer dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i [lâzîme]sini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 5 Kânûn-ı sâni sene [1]306

Müvekkile müteveffâ-yı evvel mezbûrun zevcesi Hamami bint Abbas Şeyh Musa,

(parmak)

Müvekkile müteveffâ-yı evvel kerîmesi Meryem bint Hacı Esad,

(parmak)

Vekîl Halenze karyeli Seyyid Ömer bin Seyyid Esad

(imzâ)

Sahife No : 42

Numara : 85

Tarihi : Fî 15 Cemâziye’l-âhir sene [1]308

[Bitlis] vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Garzan kazâsı kurâsından Rıdvan kazâsının Keldani milletinden Yusuf veled-i Meto veled-i Mansur Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i [şer]‘de livâ-i mezkûr dâhilinde Siird kasabası mahallâtından ve Ra’s mahallesinde sâkin Keldani milletinden Rızkullah bin Şemmas Abdulahad Abuş müvâcehesinde nefsimden asâleten (kesik) olan li-ebeveyn hemşîresi Meryem tarafından vesâyeten takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mezkûr Rıdvan nâhiyesi kurâsından Vasde karyesinde pederimiz müteveffâ-yı [mezbûr]un taht-ı tasarrufunda mâl ve mülkü olup ba‘de vefâtihî benimle sağîre-i mezbûreye intikâl eden

ma'lûm'ul-hudûd emlâk ve arâzî ve akârâtın semen-i mislî ile ve kıymet-i [hakîka]sıyla bi'l-müzâyede takrîr edecek tâlibine bey' olunmağa mesâğ-ı şer'î gösterilmiş isede 'ale'l-kâ'ide atmış bir gün müddetle mevki'-i müzâyedeye vaz'ı îcâb eden (kesik) mezkûrdan dûn kıymetle kable'l-müzâyede Siirdli Şakir Çavuş'a ferâğ edileceği istihbâr kılındığından ve bu ise yetîme-i mezbûre hakkında müstelzim-i ma'zûriyyet [olacağı]ndan ber vech-i muharrer nizâmsız mu'âmeleyi fesh etmek üzere îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' [ve istimâ']-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve emlâk-ı mezkûrenin çavuş-ı merkûmun yedinden nez'iyile nizâmı dâiresinde atmış bir gün (kesik) müzâyedeye konularak semen-i mislî ile ve kıymet-i hakîkasıyla zuhûr edecek tâlibine ba'de inkitâ'-ı ru'ubât bey' ve ferâğına ve kabz-ı semene ve makhûzunu bizlere teslîme ve tapuca [resmî] mu'âmelâtı icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezkûr Rızkullah'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan [asâlet]en ve bi'l-vesâye tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mezbûr Rızkullah dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini [kemâyenbağî] edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]308

Müvekkil ve vasî-i mezbûr Yusuf veled-i Meto Mansur, Vekîl Rızkullah bin Abuş

(imzâ)

Sahife No : 43

Numara : 86

Tarihi : -

'An-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Diyarbekir kazâsı ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Holani mahallesi sâkin olan ve Siird redîf-i sâni taburunun mülâzım-ı evvellerinden Ahmed Ağa'nın zevce-i müte'allikasını Rızika Hânım bint Mustafa bint Abdullah nâm hârunun tahakkuk eden 'özi-i şer'îsine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz Efendi mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp mûmâileyhe mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden Hızır bin Fettâh bin Musa ve Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hasan bin Şeyh Ahmed bin İsmail

nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer‘de zâtı hâzırân-ı mezbûrânın ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre Rızıkâ Hânım kendi nefsinden asâleten ve taht-ı vesâyetinde olan sadrî oğlu Muhammed Tevfik ve sadrîye kızı Fethiye nâm sağırlar tarafından vesâyeten ve Yemen vilâyet-i celîlesi dâhilinde Saraz kazâsında sâkine olan Azize Hânım bint-i Hasan bin Abdullah tarafından kazâ-i mezkûr niyâbet-i şer‘iyyesinin bin üç yüz sekiz senesi şehr-i rebî‘u’l-evvelinin on beşinci günü târîhiyle müverreh ve o sırada Nâibü’ş-şer‘ olan Seyyid Muhammed Selim bin Ali Selim imzâ ve hatemiyle mumzâ ve mahtûm ‘arabiyyü’l-‘ibâre bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye mücebince zikri âtî husûsta vekâlet-i mutlaka ile vekîli ve âherini tevkîle me’zûn bulunmağla mezbûre Azize tarafından bi’l-vekâle meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ‘an-asıl Diyarbekir ahâlîsinden olup hâlen yine Siird’de Babüddarb mahallesinde sâkin olan Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mezbûr Ahmed Ağa bundan akdem zevcim olup bi-hikmetillâhi beynimizdeki rişte-i zevciyye kat‘ ve beni tatlık eylediği hâlde tesviye eylemeyip hâlen mezbûr Ahmed Ağa’nın zimmetinde olan iki yüz elli guruş bakiyye mihr-i mü’eccelim ile esnâ-yı murâfa‘ada vekîlim tarafından beyân olacak bir takım emvâl ve eşyâ ile sağırân-ı mezbûrânın Diyarbekir mâl sandığından muhassas olup pederleri Ahmed Ağa’nın vâsıta ahz u kabz edip zimmetine geçirdiği ma‘lûmu’l-mikdâr mebâliğ ile bir re’s esterleri ve birde benimle mezbûre Azize’nin vâlidemiz olup bundan akdem vefât eden Hadice bint Mahmud bin Abdullah’ın mezkûr medîne-i Diyarbekir’de terk edip ve bi’l-verâse benimle hemşîrem ve müvekkilem mezbûre Azize Hânım’a intikâl eden cümle emvâl ve emlâk ve eşyâ-i metrûkesi esmânından ve yine mezbûr Ahmed Ağa’nın vâsıtasıyla ahz u kabz ve zimmetine geçirilen mikdâr mebâliğ ile beraber mezbûr Ahmed Ağa’dan ahz u kabzıyla bana teslîme ve ‘inde’l-‘icâb mezbûrdan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl gerek husûsât-ı mezkûreye ve gerekse nefsime müte‘allik başka umûr ve mesâlihın küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Cemil Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile bi’l-asâleten ve bi’l-vesâye ve bi’l-vekâle vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mezbûr Cemil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr-i vâki‘lerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u

tahrîr ve hâzirûn-ı merkûmûna bi't-temhîr meclis-i şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ' ve takrîr verdiklerini beyânnâmeden münfehim olduğunu mübeyyin işbu [mahalle] şerh ve temhîr kılındı.

Müvekkile-i mezbûre Rızika Hânım bint Mustafa,

(imzâ)

Vekîl Diyarbekirli Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi,

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Sok mahalleli Hızır bin Fettâh bin Musa,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli Hasan bin Şeyh Ahmed bin İsmail ve ğayrihim

(imzâ)

Sahife No : 43

Numara : 87

Tarihi : -

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Yusuf Efendi bin Hanna Falebo Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip Siird'in Keldani milletinden Yusuf ve Miho'nun millet-i merkûmeden Aboşyan Cebraîl Efendi'nin mahdûmu Fereç Efendi'den da'vâ eylediği sekiz yüz küsür guruş ile mukâbilinde medyûn-ı mezbûr Ferecullah'ın malıdır diyerek bir nısf re's kısrâk taht-ı hacze alındığından mezkûr kısrâk medyûn-ı mezbûrun olmayıp fuzûlî olarak hacz ettirdiğinden hacz-i mezkûrun fekkiyle nısf-ı kısrâk-ı mezkûrun tehallüfû için âid olduğu mahkemede merkûm Yusuf ile mezkûr ve gerek hacze müte'allik da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve mücâvebe ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis olan Siird'in Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed ve Keldani milletinden Fetho bin Yakub bin Musa Gorgis nâm kimesneler huzûrlarında tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden ol vecihle mezbûr Ferecullah tarafından bir kıt'a tahrîr vekîl olduğu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a hüccet-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim deyu takrîr-i vâki'lerini mezbûrân

Hacı Muhammed Efendi ve Fetho'nun vech-i şer'î üzere bi-tarîki'ş-şehâde vukû' bulan ihbârlarıyla 'inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın mücebince işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı.

Vekîl Süryani milletinden Yusuf bin Hanna Falebo, Şâhid Fetho bin Yakub bin Musa Şâhid Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed

Sahife No : 44

Numara : 88

Tarihi : Fî 19 Receb sene [1]308

'An-asıl medîne-i Muş mahallâtından Sefla mahallesi ahâlisinden ve el-hâletu hâzihî Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun üçüncü bölük mülâzım-ı sânisî bulunan Said Ağa bin İskender bin Siro Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in olup bundan akdem 'amûcam Reşo'dan semen-i merfûğ ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük ve bi'l-âhere inşâ' ve ta'mîr ettiğim bir tarafı Ali bin Cafer hânesi ve bir tarafı Receb Ağa bin Mustafa bahçesi ve bir tarafı pederim mezbûr İskender'in mülk hânesi ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahtânî iki oda ve bir aralık ve fevkânî kezâlik iki oda ve bir aralığı müstemil bir bâb hâne ber vech-i muharrer şirâen ve müstakillen mâl ve mülküm olduğu hâlde bu kere mezkûr Muş sancağının reji dâiresi tarafından kaçakçılık mes'elesinden dolayı pederim mezbûr İskender'in 'aleyhine ikâme edilen da'vâdan dolayı hâne-i mahdûd-ı mezkûr gûyâ pederim mezbûr İskender'in mülküdür diye taht-ı hacze aldırılıp furûhtında teşebbüs olunduğunu istihbâr etmişimdir hacz-i vâkia'-i mezkûrun hâne-i mahdûd-ı mezkûrumu vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak el-hâletu hâzihî mezkûr Muş'ta Sefla mahallesinde sâkin ve mukîm Molla Süleyman-zâde Molla Ahmed'in kabûlüne mevkûf tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimi müş'ir işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 19 Receb sene [1]308

Müvekkil ikinci tabur 3. bölük mülâzım-ı sânisî Said Ağa bin İskender bin Siro

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olunmuştur. Fî 19 Receb sene [1]308

A'zâ

A'zâ

Sahife No : 44

Numara : 89

Tarihi : Fî 7 Şa'bân şene [1]308 ve Fî 5 Mart sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird livâsı nâib-i sâbıkı Seyyid Muhammed Sabri Efendi meclis-i şer'î şerîf-i enverde livâ-i mezkûr Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Muhâsebecisi Muhammed Enver Efendi bin Ali Rıza Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip meclis-i idâre-i livâ-i mezkûrun karârıyla Eytâm müdürlüğüne ta'yîn olunan mezkûr Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Şeyho'nun zîr-i idâre ve vazîfesinde olan sandık-ı mezkûrda mevzû' emvâl-i eytâmın edâsına hüccet ve senedlerine seneden dûn pul yapıştırdığından ve halktan bir takım pulsuz sened kabûl etmiş olduğundan senedât-ı mezkûreyi bi'l-mu'âyene resm-i (...) nizâmnâmesi mücebince lâzım gelen cezâ-yı nakdî nezâret-i mezkûre tarafından iddiâ edilerek mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinden müdür ile müştereken 'aleyhimize sâdir olup bir nüsha-i musaddıkası tarafıma tebliğ edilen fî 29 Receb sene [1]308 ve fî 25 Şubat sene [1]306 târîh ve kırk üç numarolu karârda muharrer olduğu üzere cezâ-yı nakdî olarak altı bin iki yüz elli guruş tamâmen me'âşından kat' ile nezâret-i mezkûre veznesine teslim olunmak üzere ol mikdâr guruşluk me'âş senedâtın tevkîf edilmiş ve mebâliğ-i mezkûre-i müşterekeden kendi tarafıma isâbet eden üç bin yüz yirmi beş guruş hakkındaki karâra 'adem-i kanâ'atle temyîz etmiş isemde müdür-i mûmâileyhin hissesine isâbet eden nısf-ı diğerini müdür-i mûmâileyh ve kefillerinden ve yâhûd ol bâbta kefâlet senedini tasdîk edenlerden ve ashâb-ı senedât için olanlarında kezâlik evvelen müdür ve yahud kefillerinden ve ashâb-ı senedâtın taleb ve da'vâya ve ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve lede'l-iktizâ îcâb edenlerden da'vâya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve 'inde'l-îcâb vech-i muharrer üzere tarafından âherini tevkîl ve 'azl ve tevkîliyle ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Seyyid Muhammed Enver Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh

Seyyid Muhammed Enver Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımevi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 7 Şa'bân sene [1]308 ve Fî 5 Mart sene [1]307

Müvekkil Nâib-i Livâ-i mezkûr Seyyid Muhammed Sabri,

(imzâ)

Vekîl Siird Duyûn-ı 'Umûmîye Muhâsebecisi Muhammed Enver

(imzâ)

Sahife No : 44

Numara : 90

Tarihi : Fî 23 Şa'bân sene [1]308

'An-asıl Garzan kazâsı kurâsından Hışhis karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Maksî Efrahim bin Maksî İbrahim bin Maksî eş-Şuh nâm kimesne meclis-i şer'-i hâzır lâzımü't-tevkîrde medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni milletinden Yusuf Efendi bin Gorgis Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm etdi.

Diyarbakırlı Laçın Bey ve Mahmud Efendi'lerin geçen bin iki yüz seksen senesine mahsûben iltizâm ve der-'uhde eyledikleri Garzan kazâsı Rıdvan kasabası a'şârı bedelâtından zimmetlerinde olan iki yüz beş guruşu bu bâbda mültezim-i sâni olunduğu iddiâ olunan Diyarbakırlı Osman Ağa bin Hasan nâm kimesneye gûyâ pederim müteveffâ-yı mezbûrun kefâleti vardır diye zimmet-i mezkûre mezbûr Osman Efendi'nin mahdûmu Ağa Efendi'yle benden mütâlebe ve hazîne vekîli Behcet Efendi dahi benimle mezbûr Ağa Efendi 'aleyhimizde ikâme-i da'vâ ile tahsîlâtını istid'â olunmakla da'vâ-yı vâkıa'-i mezkûreden dolayı vekîl-i mûmâileyhle da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve mücâvebeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim.

Müvekkil Hışhis karyeli Süryani milletinden Maksî Efrahim

(imzâ)

Mezbûr Maksî Efrâhim dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 23 Şa'bân sene [1]308

Sor mahallesinin Ermeni milletinden Yusuf Efendi

(imzâ)

Sahife No : 45**Numara : 91****Tarihi : Fî Şa'bân sene [1]308**

'An-asıl Bursa vilâyeti dâhilinde Bandırma kazâsının Edincik kasabası ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun doktoru rif'atlı Hacı Şükrü Efendi bin Hafız Hasan meclis-i şer' de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip karye-i mezkûrede kâ'in bâ-tapu mutasarrıf ve mâlik olduğum mazlık mevki'inde zeytûn bahçesi demekle ma'rûf bir kıt'a bahçemi mahallinden zuhûr edecek tâlibine semen-i mislî ile bey' ve ferâğ etmek ve mu'âmelât-ı ferâğiyesi için devâir-i müte'allikasında takrîr vermek semen-i mebnî ahz u kabzıyla bana irsâl ve îsâle birde kasaba-i mezkûrede sâkin olan birâderim İsmail Efendi zimmetinde bâ-sened alacağım olan bin guruşu mûmâileyhden ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve îcâb ederse da'vâya el-hâletu hâzihî kasaba-i mezkûrede sâkin olan Hacı Muhsin Ağazâde Ahmed Ağa'yı kabûlüne mevkûf olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Fî Sah-ı(?) Şa'bân sene [1]308

31. alay 2. tabur Tabîbi

(imzâ)

Sahife No : 45**Numara : 92****Tarihi : Fî 9 Ramazan sene [1]308**

Siird'e mülhak Pervari kazâsı kurâsından Hashir karyesi ahâlîsinden müteveffâ Seco veled-i Agob veled-i Şahin eytâmının tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî-i

mensûbları yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Sergis veled-i Agob nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müteveffâ-yı mezbûrun taht-ı vesâyetinde olan Rızko ve Muso ve Seco ve Osib ve kızları Kişo ve Vesfo ve Güzel ve Sebo'nun pederlerinden olan yedi yüz guruşun geçen bin üç yüz beş senesi şehr-i kânûn-ı evvel yirmi birinci günü târîhli sened mücebince Müküslü Bakkal Faki Abdullah bin Molla Mahmud'dan nâm kimesneye bi-tarîki'l-müdâraya vermiş isemde şimdiki hâlde hem meblağ-ı mezkûru ve hemde bu ana değin hâsıl olan nukûdu te'diyeden imtina' etmekte olmağla meblağ-ı mezkûru merkûm Faki Abdullah'dan ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb merkûm Faki Abdullah'dan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 9 Ramazan sene [1]308

Vasî-i mezbûr Sergis veled-i Agob

(imzâ)

Mezbûr Serkis'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 9 Ramazan sene [1]308

Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed

Sahife No : 45

Numara : 93

Tarihi : Fî 15 Ramazan sene [1]308

Siird'in Babüddarb mahallesi Mahmud Efendi bin Hüseyin'in zevc-i menkûhesi olup el-hâletu hâzihî Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkine ma'rifetü'z-zât Hadice Hâtun bint Cino'nun zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi ve mukayyidi Abdullah Kadri Efendi'ler sâkin olduğu menzile varıp 'akd-i meclis-i şer'-i âli ettiklerinde ve yine mezbûre Hadice Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda Siird'in Nazîf mahalleli Ahmed Efendi bin Şeyho mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-

merâm edip ve yine mezbûr Mahmud Efendi'nin zevce-i menkûhesi isemde bundan akdem hadd-i bülûğa vardığım anda ve mahzar-ı şuhûdda ihtiyâr-ı bülûğuma nikâh-ı mezbûr Mahmud fesh ve ol anda işhâd eylediğime ve yine bundan akdem Mahmud Efendi beni talâk-ı selâse ile tatlık ettiği dahi mahzar-ı şuhûda ikrâr eylediğine mâddeteyn-i mezkûreteyni mezbûr Mahmud Efendi'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve birde pederimden mevrûs mâl ve mülküm olup el-hâletu hâzihî mezbûr Mahmud Efendi'nin yed-i zabtında bulunan bir takım emvâl ve hülliyyâtımı ve yine mezbûr Mahmud Efendi'den ber vech-i muharrer da'vâya ve muhâkemeye ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i şer'iyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre müte'allik ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğini mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer mezbûre Hadice Hâtun'un vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğini takrîr eylediklerini mübeyyin işbu mahalle temhîr ve îfâ-i muktezâ-i şer'îsi zımında huzûr-ı fâzilânelerine takdîm kılındı. Fî 15 Ramazan sene [1]308

Müvekkile Hadice bint Cino, Vekîl Ahmed Efendi bin Şeyho bin Şeyh Muhammed

(parmak)

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye-i Siird, Mukayyid-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahallesinden Reşid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa bin Zâhir Ağa, Şeyh Halef mahallesinden Hacı Salih bin Muhammed bin İsmail

(imzâ)

Sahife No : 46

Numara : 94-1

Tarihi : Fî 9 Şevvâl sene [1]308

'An-asıl Dersaadet ahâlisinden ve Dördüncü ordu-yı hümayûn yüz otuz dördüncü redîf alayının üçüncü Siird redîf-i sâni taburu binbaşısı olup mezkûr Siird'in Kassar mahallesinde sâkin rif'atlı Emin Bey Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i

şerîf-i enverde mezkûr Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve tüccâr esnâfından Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip zevce-i müte‘allikamdan mütevellid ve el-hâletu hâzihî müste‘ciren Dersaadet’te ikâmet etmekte ve hâlen onbeş yaşında bulunan oğlum Muhammed Ziya Efendi’ye beher ayda umûruna sarf olunmak üzere me‘âşımından olarak tahsîs olunmuş olan iki yüz guruş hîn-i mürâcaa‘tında kat‘ olunmak üzere mahallince da‘vâya ve oğlum mûmâileyh Muhammed Ziya Efendi zâten buraya geleceğinden kendisini bu tarafa i‘zâma ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûrun müte‘allik ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Nuri Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunun mübeyyin bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim.

Müvekkil Binbaşı

(imzâ)

Binbaşı mûmâileyhin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 9 Şevvâl sene [1]308

Karakol mahallesi ahâlîsinden ve tüccâr esnâfından Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa

(imzâ)

Tarafeynin ber vech-i muharrer takrîrleri huzûrumuzda vâki‘ olmuştur.

(...), (...)

Sahife No : 46

Numara : 93

Tarihi : Fî 11 Mayıs sene [1]307

Şirvan Beylerinden Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey ile li-ebeveyn ‘ammisi İsmail Bey bin el-mezbûr Şir Bey nâm kimesne Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘de medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Siird kazâsı kurâsından olup nisfiyetle ve müstakillen zîr-i tasarruf ve temellükümde olan Berhurek karyesi mezkûr Siird bidâyet mahkemesinin bir kıt‘a i‘lâm mücebince mâl ve mülkümüz olduğü hüküm olunup ol vecihle i‘lâm-ı mezkûr icrâ dâiresine lede’l-havâle karye-i mezkûreye müdâhale ve ta‘arruz etmiş olan Sılokan ‘aşîretinin Merçikan

kabîlesinden Cihangir ve Cevher ve Osman Huri ve Faru ve diğeri ma'lûmü'l-esâmî 'ammizâde ve rüfekalarının mu'ârazadan men' olunmuşlar ise yine ta'arruz ve müdâhale etmekte bulduklarından i'lâm-ı mezkûr mücebince icrâ dâiresince muktezâ mu'âmelâtı icrâyâ ve karye-i mezkûre-yi merkûmûnun yedlerinden nez'iyile (kesik) ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak ve birde zâtıma müte'allik cemî'-i umûr ve husûsât-ı sâirede işbu hâzır [bi'l-meclis] Abdullah Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr eylediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 11 Mayıs sene [1]307

Müvekkil Şirvan Beylerinden Aziz Bey bin Osman Bey,

(imzâ)

Müvekkil Şirvan Beylerinden İsmail Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

Vekîl Siird'in Karakol mahallesi Hacı Abdullah bin Hacı İsmail

(imzâ)

Sahife No : 46

Numara : 94-2

Tarihi : Fî 24 Şevvâl sene [1]308

Siird sancağı mülhakâtından Eruh kazâsının Kabuk karyesi ahâlîsinden Hacı Muhammed bin Bapir Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de Siird'in Nazîf mahalleli İsa bin Şeyh Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mukaddemen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Suzim karyesi ahâlîsinden Katırcı Sûfî İrfan'dan on bir buçuk 'aded 'ayn lira-yı osmânî semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve kabza-i mülkiyetime geçirdiğim için açık doru renkli ve on yaşlı bir re's dişî esterî Nazîf mahalleli Katırcı Ömer bin Yusuf Şiar'ın iki yüz yirmi beş guruş ile mâî renkli bir re's dişî ester ile ba'de'l-mübâdele mezbûr Ömer'in elinde zabt ve hırza mahkeme-i şer'iyyesine vukû' bulan da'vâ ve mürâcaa't üzerine mahkeme-i mezkûrede sâdir olan bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mücebince müdde'î olan Mîrân 'aşîreti halkından Muhammed bin Ömer'e ester-i mezkûr teslîm olduğundan meblağ-ı

mezkûr merkûm Sûfi İrfan'dan ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve lede'l- îcâb âid olduğu mahkemede da'vâya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır mezbûr İsa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Kabuk karyeli Hacı Muhammed

(imzâ)

Mezbûr Hacı Muhammed'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 24 Şevvâl sene [1]308

Vekîl Nazif mahalleli İsa bin Şeyh Ahmed

(imzâ)

Dilekçe:⁶⁸

Huzûr-ı sâmi-i cenâb-ı mutasarrıf-ı efhamiyye- Fazîletlü nâib Efendi'ye Fî 16 Mart sene [1]309

Arz-ı dâ'iyânemdir ki;

Siird'in Nazîf mahallesinde bâ-tapu taht-ı temellük ve tasarrufumda bulunan bir bâb hâne-i dâ'iyânem yedi bin guruş değer iken geçende furûht olmak üzere Siird bidâyet mahkemesi zabt ketebesinden ve mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Reşîd Efendi'nin vücudça sakunup şu'ûrum yerinde olmadığı sırada dört bin guruşa pazarlık olmuş isede bunda ğabn-ı fâhiş ve tağrîr vukû' bulduğunu anlayıp ayıldığımda derhâl şu bey'e râzî olmayup 'akdi red etmiş ve hâneyi teslîm etmemiş olduğuma ve bunu ğabn-ı fâhişle 'akd olunan bey'in mefsûyyetinde hükmi kânûn iktizâsından bulunduğuna mebnî bu yüzden mağdûr düşmemek üzere lütfen muhâkememizin icrâsıyla efendi-i mûmâileyhin hâne-i dâ'iyânemi müdâhaleden men'î için keyfiyyetin dâire-i âidesince taht-ı hükme aldırılmasına der-'uhde-i merâhim'âde-i âsifânelerini niyâz veistirhâm eylerim fermân hazret-i men' lehül emrindir.

Fî 15 Mart sene [1]309

Ed-dâ'î Siird Ermeni mektebi papaslarından Kıs (?) Ohannes

⁶⁸ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer'iyeye Sicili'nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Sahife No : 47

Numara : 95

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]308

Siird'in Sor mahallesi ahâlisinden Bakırcı Hüseyin bin Seyyid Esad'ın zevce-i menkûhe-i medhûlun-bihâsı zât-ı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Feride bint Hacı Şirin nâm hâtun meclis-i şer'de ve Ra's mahalleli Ali Çavuş bin Taha mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim mezbûr Hüseyin nikâh-ı sahîh-i şer'-i zevc-i dâhilim isede nafaka ve kisvemi vermemekte olduğu gibi hukûk-ı zevciyyetede mürâ'ât etmemekte olmakla beni zîr-i himâyetine alarak bir nehc-i şer'î îcâb eden nafaka ve kisvemle beraber vermeği şer'de iskân etmek ve hilâf-ı şer'-i şerîf olarak beni zulm ve cevr etmemek üzere merkûmu kefâlet-i mu'tebereye rabt ettirmek ve olmadığı takdîrde beni tatlık eylemek ve bi-ğayr-i hakkın zabt ve yedinde nez' eylediği bir takım eşyâ ve hülliyyâtım için merkûm ile da'vâ ve muhâsamaya ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Ali Çavuş'u tarafımdan vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mezbûr Ali Çavuş ol vecihle tevkîl eylediğini mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a hüccet-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]308

Mezbûre Feride bint Hacı Şirin

(parmak)

Mezbûr Ali Çavuş cevâbında mezbûre Feride'nin dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]308

Vekîl Ra's mahalleli Ali Çavuş

(imzâ)

Sahife No : 47

Numara : 96

Tarihi : Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]308

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesinin Ermeni milletinden Yusuf veled-i İsa Petros Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm etdi.

Hâlen taht-ı nikâhında olan zevcim Habe bint Maksi Harun mukaddemen millet-i mezkûreden müteveffâ Murad veled-i Maksi Nâzergân'ın zevcesi olup mezbûr Murad'ın vefâtında verâseti zevce-i mezbûre Habe ile hâlen bi-hakkı'l-hidâne mezbûrenin hicr u terbiyesinde olan sülbî sağır oğulları Selmo ve Sirob ve Terzo'ya münhasıra olup sağırûn-ı mezbûrûnun vakt-i rüşde vusûllerine değin tesviye-i umûrlarıyla pederleri meyyit-i mezbûrdan müntakıl mâllarını hıfza mukaddemen kibel-i şerî'attan mansûb ve yine millet-i mezkûreden Melko veled-i Sergis Nâzergân nâm kimesne emvâl ve emlâk-ı eytâmın hıfz ve hırâsetinde betâet ve tekâsülü olup ve haklarında hıyâneti zâhir olmakla hıyânet ve betâet-i mezbûreyi mahkemece mezbûr Melko'dan da'vâ ve isbâtına ve sağırûn-ı mezbûrûnun yedinde bulunan emvâl ve emlâklerini ahz u nez'iyile vasî nasb u olunacak kimesneye teslîme ve birde zevci sâbık-ı mezbûr Murad'dan mevrûs hissesini vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla kendisine teslîme ve lede'l-îcâb da'vâya ve muhâkemeye ve î'âde-i muhâkeme ve î'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şühûd ve tahlîfe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak ve yine millet-i mezkûreden Maksi Minyas veled-i Maksi Abdullah veled-i Melko ve Maksi Hacı veled-i Maksi Loğos veled-i Maksi Petros nâm kimesnelerin huzûrlarında tarafımdan bi'l-asâle ve bi'l-velâye beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden mezbûre tarafından ber vech-i muharrer vekîl olduğumu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a vekâlet hüccetinin î'tâsımı taleb ederim.

Vekîl Sor mahallesinin millet-i mezkûreden Yusuf veled-i İsa Petros

Li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen şâhidân-ı merkûmât yegân yegân istişhâd olunduklarından fi'l-hakîka ma'rifetü'z-zât mezbûre Habe Hâtun ber vech-i muharrer husûsâtı icrâya hâlen zevci mezbûr Yusuf veled-i İsa Petros'u bi'l-asâle ve bi'l-velâye huzûrumuzda vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğini ve mezbûr Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini bilürüz ve şehâdet dahi ederiz. Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]308

Şâhid mezbûr Maksi Minyas veled-i Maksi Abdullah veled-i Melko,

Şâhid mezbûr Maksî Hacı veled-i Maksî Loğos veled-i Maksî Petros

Sahife No : 48

Numara : 97

Tarihi : Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]308

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Abdurrahman bin Muhammed Molla Hasan Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ve yine medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Sarrac Abdullah bin Osman bin Abdullah'ın sülbiye-i sağîre kızları Fatıma ve Aliye'nin tesviye-i umûrlarına vasîyyetleri mezkûr Kassar mahallesinde sâkine ma'rifetü'z-zât ceddeleri Hadice bint Hacı Abdurrahim sağîretân-ı mezbûretânın bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye tahrîr edilen emvâl ve emlâk-ı metrûkeden ve zimem-i nâsda olan matlûbâtından hisse-i mîrâsiyelerini ve birde müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hânımı tereke-i mezkûreden ve zimem-i nâsda olan alacaklarından hisse-i mîrâsiyelerini tefrîk ve kendilerine i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mahzar-ı şuhûdda zevce-i mezbûre Hânımı nefsimden asâleten ve zevce-i mezbûre Hadice tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinden bi't-tahkîk ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin bir kıt'a vekâlet hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]308

Kassar mahalleli Abdurrahman bin Muhammed Molla Hasan

Li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen Sor mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Fehim bin Ömer ve Kassar mahalleli Musa bin Hacı Muhammed bin Süleyman nâm kimesneler zevât-ı mezbûretânı 'ârifân oldukları hâlde istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka ber minvâl-i meşrûh husûsât-ı mezkûreyi icrâya zevce-i mezbûre Hânımı tarafından asâleten ve zevce-i mezbûre Hadice dahi tarafından vesâyeten mezbûr Abdurrahman'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka ile huzûrumuzda tevkîl edip ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve

iltizâm ettim deyu takrîr etdiklerini bilürüz ve şehâdet dahi ederiz. Fî 13 Zi'l-ka'de[1]308

Şahid mezbûr Ahmed bin Fehim, Şâhid mezbûr Musa bin Hacı Muhammed

Sahife No : 48

Numara : 98

Tarihi : Fî 12 Zi'l-ka'de sene [1]308

Siird sancağı mülhakâtından Hashir karyesi ahâlîsinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile Şeyh Halef mahalleli Musa Efendi bin Hacı İsmail bin Molla Abdurrezzak ve Karakol mahalleli Abdulaziz Efendi bin Molla Derviş bin Hacı İsmail nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Cevahir bint Behram Ağa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'de mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Nazîf mahalleli Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında ber vech-i takrîridir.

Pervari kazâsı kurâsından Kablasi karyesinde kâ'in derkûfî demekle ma'rûf mevki'de bir tarafi Yusuf bin Salih Ağa ve Behram Ağa ve bir tarafi köy hudûdu ile mahdûd bir kıt'a sulu tarla pederimden mevrûs mâl ve mülküm iken A'taf karyesi ahâlîsinden Kenan bin Cihangir fuzûlî ve bi-ğayr-i hakkın tarla-yı mahdûde-i mezkûreyi zabt u tasarruf etmekte olmakla mezbûr ile da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Abdi Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim. Fî 12 Zi'l-ka'de sene [1]308

Mezbûre Cevahir bint Behram Ağa

Mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer mezbûrenin vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 12 Zi'l-ka'de sene [1]308

Vekîl Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 49

Numara : 99

Tarihi : Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]308

Siird'e mülhak Lif karyesi ahâlsinden olup zâtı Eytâm Müdîri Ahmed Hulusi Efendi ile Mübâşir Ali Çavuş'un ta'rîfleriyle mu'arrefe olunan Atike bint Mîr Muhammed bin İbrahim Bey Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer' de Siird'in Şeyh Halef mahallesi Muhammed bin Abdulhay mahzarında takrîr ettiği beyândır.

Dedemiz müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Bey'den irsen benimle taht-ı vesâyetimde olan birâderzâdem Reşid bin İsmail Bey nâm sağîre intikâl eyleyen mezkûr Lif karyesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-kita'ât susuz tarlalarımızı bi-ğayr-i hakkın zabt u tasarruf ve müdâhale etmekte bulunan mezkûr Siird kazâsı kurâsından Civanikan karyesi ahâlsinden Selo bin Hami ve İsa bin Ramo ve Cebo bin Semo ve Ömer bin Şeyh Ahmed ve Hüseyin Selo ile mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde mütekaddem arz u hâlde muharrerü'l-esâmî sekiz nefer refikleri arâzî-i mezkûreye müdâhale etmemek üzere âid olduğu mahkeme-i mezkûrede mezbûrûndan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Muhammed'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]308

Mezbûre Atike bint Mîr Muhammed

Mezbûre Atike'nin bi'l-asâleten ve bi'l-vesâye ber vech-i muharrer vukû' bulan vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]308

Şeyh Halef mahalleli Muhammed bin Abdulhay

Sahife No : 49

Numara : 100

Tarihi : Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]308

Medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkin ve mukîm olan Halenzeli Hacı Ahmed bin Hacı Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahallesi ahâlsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip a'şâr iltizâmından ve cihât-ı sâireden dolayı benim zimem-i nâsda olan matlûbâtımı her birinden ahz u kabzıyla bana

i'tâ ve teslîme ve 'inde'l-îcâb muhâlefet edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâya ve üzerime olan deâ'vîyi müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mezbûr Abdulkadir Efendi ol vecihle vekîlim olduğunu mübeyyin yedine bir kıt'a hüccet-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]308

Halenzeli Hacı Ahmed

(imzâ)

Mezbûr Hacı Ahmed Ağa'nın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]308
Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi

(imzâ)

Sahife No : 49

Numara : 101

Tarihi : Fî 7 Zi'l-hicce sene [1]308

Dördüncü ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz nizâmiyye ikinci taburunun tüfenkçisi Ahmed Ağa bin Mustafa Ağa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip 'an-asıl medîne-i Diyarbekir mahallâtından Melik Ahmed mahallesi ahâlîsinden müteveffâ İbrahim Ağa'nın kerîmesi olup hâlen Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesinden Abdi Ağa bin Hacı Yusuf'un zevcesi Esmâ Hâtun'un yedinde olan fî 2 Receb 1289 târîhli ve mülk Ahmed Paşa mütevellîsi bulunmuş olan Hacı Halid imzâ ve memhûriyle mumzâ ve memhûr bir kıt'a izin senedi mücebince mezbûrenin müstakillen mutasarrıfa olduğu ve Melik Ahmed Paşa vakfından hammâm-ı kebîr demekle ma'rûf hammâmın taşrasında nisâ kapusunun duhûlünde sağ tarafında olan kemerin mukâbelesinde havuzun arkasında bir hâlîçe ferş olacak meşlaha ile derûn-ı hammâmında sağ tarafta olan eyvânın orta kurnanın tamâmını mahallinde zuhûr edecek tâlibine bey'e semeni ahz u kabza ve kendisine irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb da'vâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine

murahhas ve mufavvaz olarak huzûr-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden bi't-tahkîk yedime bir kıt'a hüccet-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim deyu mûmâileyh Ahmed Ağa'nın tahrîr-i meşrûhu hâle muvâfik idüğü zât-ı mezbûreyi 'ârifân olan Kassar mahallesi ahâlîsinden Abdulhamid bin İbrahim bin Abdullah ve Şeyh Halef mahalleli Hacı İsmail bin Süleyman bin Abdullah nâm kimesnelerin müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ ber-nehc-i şer'î vukû' bulan şehâdetleriyle isbât etmeğın mücebince hükm olduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 7 Zi'l-hicce sene [1]308 Tabur-ı mezkûr Tüfençisi Ahmed Ağa, Şâhid Şeyh Halef mahalleli Hacı İsmail bin Süleyman

Şâhid Kassar mahalleli Abdulhamid Sarraç

Sahife No : 50

Numara : 102

Tarihi : Fî 7 Ağustos sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Gorgis Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip benimle Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi hazretlerinin meyânemizde olan kera nâm bahçenin su mecrâsı mâddesinden dolayı âid olduğu Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde gerek mûmâileyh ile ve gerek tarafından tevkîl olacak kimesne ile murâfa'a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak hâzır mûmâileyh Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Mahalle ve millet-i mezkûreden Mansur veled-i Musa Gorgis

Mezbûr Mansur Efendi'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 7 Ağustos sene [1]307

Vekîl Hacı Muhammed Efendi

Sahife No : 50

Numara : 103

Tarihi : Fî 7 Ağustos sene [1]307

Siird'e mülhak Civanikan karyesi ahâlîsinden Cebo bin Selo bin Cebo meclis-i şer' de Siird'li Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müteveffâ birâderim Cebo'nun sağîr oğulları olup taht-ı vesâyetinde olan Hasan ve Hami'nin karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğumuz arâzî da'vâsından dolayı müteveffâ Birzukak mahalleli Süleyman Şemo'nun zevcesi ve sâir oğullarının vasî-i mensûbları Ruşi nâm hâtun ile muhâkeme ve murâfa'a ve mücâvebeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrîr.

Karye-i mezkûreli Cebo bin Selo

Mezbûr Cebo'nun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 7 Ağustos sene [1]307

Siirdli Hacı Abdullah

Sahife No : 50

Numara : 104

Tarihi : -

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafâ İskender'in zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve hâlen Dördüncü ordu-yı hümâyûn sınıf-ı mukaddem seksen altıncı alayının üçüncü Siird taburunun birinci bölüğü yüzbaşısı Halil Efendi bin Abdullah'ın haremi Saliha Hânım bint Hasan'ın zikri âtî vekâlet takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede müsâfireten sâkine olduğu dayısı hânesine varıp mahalle-i mezkûreli Hacı Abdullah bin Hacı İbrahim bin Hamza ve Ömer bin Hacı Halid bin Hacı İbrahim huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer'-i şerîf-i

enverde zâtı hâzırân-ı mezbûrânın ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Saliha Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevc-i sâbıkım müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevce-i metrûkesi bulunduğum benimle vâlidesi Aişe bint Molla Ali ve li-ebeveyn birâderleri Mahmud ve Yasin ve hemşîreleri Amine ve Meryem'e münhasıra olmakla müteveffâ-yı mezbûrun hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl u mülkû olup ba'de vefâtihâ hissesi benimle verese-i mezbûrûna intikâl eyleyen bi'l-cümle emvâl ve menkûle ve ğayr-i menkûle ile nukûd-ı metrûkesinden rub'-ı hisse-i mîrâsiyesini tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezbûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde tarafeynin ifâde-i vâkı'ları ber vech-i muharrer üzere olduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı.

Müvekkile-i mezbûre Saliha Hânım bint Hasan,

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir,

Şâhid Hacı Abdullah bin Hacı İbrahim bin Hamza,

Şâhid Ömer bin Hacı Halid bin Hacı İbrahim

Sahife No : 51

Numara : 105

Tarihi : Fî Ağustos sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Abdurrezzak bin Mahmud Parizi'nin kızı Sultani nâm hâtun tarafından zikri âtî husûsa vekîl olduğunu da'vâ eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ber vech-i âtî takrîridir.

Mezbûre Sultani Hâtun'un peder ve mevrûsu müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesini tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden Mısto bin el-mezbûr

Abdurrezzak'a ahz u kabzıyla kendisine i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mezbûre Sultani mahzar-ı şuhûdda beni vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden ol vecihle mezbûre tarafından vekîl olduğumu bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a hüccet-i vekâlet i'tâsını talep ederim. Fî Ağustos sene [1]307

Vekîl Hafız Yusuf

Mezbûr Hafız Yusuf'un ber vech-i meşrûh takrîri meclis-i şer'e hâzırân olan mezkûr Şeyh Halef mahalleli Seyyid Hamza bin Seyyid Abdulaziz bin Seyyid Hamza ve Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin bin Seyyid Abdulaziz nâm kimesneler istişhâd olunduklarında ma'rifetü'z-zât mezbûre Sultani Hâtun husûsât-ı mezkûreyi icrâya tarafından vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Hafız Yusuf'u huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn idüp ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini bilürüz ve Allah için şehâdetin dahi ederiz.

Şâhid mahalle-i mezkûreli Seyyid Hamza bin Seyyid Abdulaziz

Şâhid mahalle-i mezkûreli Abdulkadir bin Seyyid Hüseyin

Sahife No : 51

Numara : 106

Tarihi : Fî 10 Ağustos sene [1]307

Siird kasabası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve Bakkâl esnâfından Hacı Yusuf bin İbrahim bin İsmail kazâ-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Karakol mahalleli Muhammed bin İsmail mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Benim zimem-i nâsda olan matlûbâtımı ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb te'diye-i deynde temerrüd edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve başkaca zâtıma müte'allik umûr ve mesâlihi rü'yete ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun

küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Bakkâl Hacı Yusuf

Mezbûr Hacı Yusuf'un ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Ağustos sene [1]307

Vekîl Karakol mahalleli Muhammed bin İsmail

Sahife No : 51

Numara : -

Tarihi : Fî 15 Ağustos sene [1]307

Medîne-i Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin ve mukîm olan da'vâ vekîllerinden Arabzâde Muhammed Ali Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımu't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip işbu hâzır bi'l-meclis olan Süveyka mahallesinin Purut milletinden Babi veled-i Maksi Panus ile ğâ'ibeteyn 'âni'l-meclis olan ve Ra's mahallesi sâkinelerinden ve Purut milletinden Habi bint Maksi Musa ve mezkûr Süveyka mahallesinde mezkûr Purut milletinden Nergis bint Maksi Karabet nâm kimesnelerin mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkin Maksi İspito veled-i Maksi Bedros Güheri'nin zimmetinde alacakları olan altı bin kûsur guruş ile îcâreden dolayı diğerk alacağımız medyûn-ı merkûmdan ahz u kabziyla kendilerine i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede mezbûr Maksi İspito'dan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve redd-i a'zâ ve hükkâmla iştikâ 'âni'l-hükkâma ve i'tâyı muhtıra ile protesto ve vaz'-ı icrâ ve fekk-i hacze ve teblîğ ve tebellüğe ve terk-i da'vâ ile sulh u ibrâya ve ta'yîn-i hâkimle sulhnâme ve tahkîmnâmelerini imzâ ve takdîme ve bu cihetlerden tevellüd edecek zarar ve ziyânı da'vâya ve ahz u kabza ve 'ale'l-ıtlâk da'vâya müte'allik evrâkları imzâ ve tahtîme ve nakl-i da'vâya ve tahlîfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve da'vânın son derecesine kadar bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve husûsât-ı mezkûre müte'allik umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak mezbûrûn Babi ve Habi ve Nergis nâm kimesneler mahzar-ı şuhûdda beni vekîl nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyleyüp ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ber vech-i muharrer mezbûrûn tarafından vekîl olduğumu bi't-

tahkik yedime icab eden bir kıt'a vekâletnâmenin itâsını taleb ederim. Fî 15 Ağustos sene [1]307

Vekil mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkin ve mukim Arabzâde Muhammed Ali

(imzâ)

Mezbûr Muhammed Ali Efendi'nin ber minvâl-i meşrûh vekâlet takrîrini li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen ve zât-ı mezbûretânı 'ârifân olan mezkûr Süveyka mahallesi ahâlisinden ve Protestan milletinden Bedros veled-i Maksi Mini veled-i Berho ve Ra's mahallesi ahâlisinden ve millet-i mezkûreden Ğaribcan veled-i Maksi Ohan veled-i Mirzo nâm kimesneler istişhâd olduklarında mezbûretân Habe ve Nergis ber vech-i muharrer husûsât-ı mezkûreyi icrâya tarafından vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mezbûr Muhammed Ali Efendi'yi vekil ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu huzûrumuzda takrîr eylediklerini bilürüz ve Allah için şehâdet ederiz.

Şâhid Ğaribcan veled-i Maksi Ohan, Şâhid Bedros veled-i Maksi Mini

Sahife No : 52

Numara : 106

Tarihi : Fî 15 Ağustos sene [1]307

Midyat kazâsı kurâsından Gercevez karyesi ahâlisinden ve Keldani milletinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Aynsalib mahallesinde müsâfireten sâkin olan Kıs İsa veled-i Maksi Mihail meclis-i şer'de mezkûr Aynsalib mahallesinin Keldani milletinden Gorgis veled-i Yakub mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Bâ-tapu mutasarrıf ve mâlik olduğum mezkûr Aynsalib mahallesinde kâ'in cevânib-i erba'ası Abdal bin Ferso ve Hafız Hacı Hasan bin Abdurrezzak ve Abdulahad bin Estepan hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb hânemi zuhûr edecek tâlibe semen-i mislî ile bey' ve ferâğa ve semeni ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve müşterîsine teferruğe ve mu'âmelât-ı ferâğiyeyi icrâya ve icab eden tekârîri edâyaya ve hâne-i mezkûr furûht olduğunda zuhûr edecek müşterîye icâre ve bedel-i icârını ahz u kabzıyla muhtâc-ı ta'mîr olacak yerlerini ba'de'l-i mâr fazlasını bana irsâle ve bedel-i icâr-ı mezkûr ta'mîre kifâyet etmediği hâlde ta'mîr için lâzım gelen bi'l-cümle mesârifâtı üzerime rücû'a ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mezbûr Gorgis tarafından vekil ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 15 Ağustos sene [1]307

Müvekkil Gerceviz karyeli Kıs İsa

(imzâ)

Mezbûr Kıs İsa'nın ber vech-i meşrûh vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Vekîl Gorgis veled-i Yakub

(imzâ)

Sahife No : 52

Numara : 107

Tarihi : -

Bitlis vilâyeti dâhilinde Pervari kazâsında Hashir karyesi ahâlîsinden Mahmi bin Behram Ağa bin Kubat meclis-i şer' de Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîllerinden Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip kazâ-i mezkûr kurâsından Kablasi karyesinde kâ'in olup müteveffîye vâlidemden irsen bana intikâl eyleyen ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a susuz tarla kırk seneden beri bâ-sened-i tapu bilâ münâzi' müstakillen mâl ve mülküm olduğu hâlde mezkûr Hashir karyeli Ceho bint Behram nâm hâtun tarafından Siird bidâyet mahkemesine vâki' mürâcaa'tı üzerine tarla-yı mezkûrun mezbûrenin olduğu gıyâben hükm olunmakla hükm-i mezkûrun feshiyle yeni baştan gerek mezbûre ile gerek tarafından tevkîl olacak kimesne ile da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr son dereceye kadar müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil Hashir karyeli Mahmi bin Behram Ağa

Mezbûr Mahmi'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Da'vâ vekîllerinden Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 53

Numara : 108

Tarihi : -

Siird'in Süveyka mahallesi ahâlîsinden Purut milletinden Babi veled-i Panus Mirzo nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip millet-i mezkûreden olup bundan akdem fevt olan Musa veled el-mezbûr Panus'un verâseti zevce-i metrûkesi Nergis bint Maksi Karapet ile sülbiye kebîre kızı Habe ve li-ebeveyn birâderi Balca'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î müteveffâ-yı mezbûrun Siird çârşûsunda Karapet Mado hânı kurbünde kâ'in müteferrik olduğu bir tarafı Babi Gühenri ve bir tarafı Hacı Taha Habbar dükkânları ve Mescidü'l-'uryân ile mahdûd bir bâb dükkânı yedinde bulunan fi 28 Kânûn-ı sâni sene [1]295 târihli 'arabiyü'l-ibâre bir kıt'a şahâdetnâme mücebince bin beş yüz guruş semen mukâbelesinde Sûk mahallesi ahâlîsinden Hüseyin ve Taha ibnâni Abdo Hammodi nâm kimesnelere bey' ve ferâğ edip mezbûrân Hüseyin ve Taha'nın meblağ-ı mezkûru edâya yek diğere kefil ve zâmin oldukları hâlde kable'l-istîfâ mezbûr Hüseyin vefât ettiği gibi meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûr Musâ'nın vefâtıyla ber vech-i muharrer veresesine intikâl etmekle mezkûr bin beş yüz guruş ol vecihle mezbûr Taha ile müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in terekesinden da'vâya ve ahz u kabza ve kendilerine i'tâyâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mahzar-ı şuhûdda verese-i mezbûrân vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile taraflarından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettiklerinde ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden mezbûrân tarafından ber vech-i muharrer vekîl olduğumu bi't-tahkîk yedime îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin i'tâsını talep ederim deyu hâzır bulunan mezbûr Babi'nin tasdîkiyle mezbûr Muhammed Ali Efendi'nin ber vech-i muharrer takrîr-i meşrûhuna lâhık meclis-i şer'e hâzırân ve zâtı mezbûretânı 'ârifân olan mezkûr Süveyka mahallesi ahâlîsinden ve Purut milletinden Bedros veled-i Maksi Mini veled-i Maksi Berho ve Ra's mahallesinin millet-i mezkûreden Ğaribcan veled-i Maksi Ohan veled-i Mirzo nâm kimesnelere istîşâd olunduklarında fi'l-hakîka

verese-i mezbûrûndan Nergis ve Habe ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Babi husûs-ı mezkûru mezbûr Taha ile Hüseyin'in terekesinden da'vâya vech-i meşrûh üzere olan husûsâtı icrâ ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettiklerinde mezbûr Muhammed Ali Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etdiklerini bilürüz ve şehâdet dahi ederiz.

Vekîl-i da'vâ Arabzâde Muhammed Ali Efendi,
Müvekkil Purut milletinden Babi veled-i Maksi Panus,
Şâhid Bedros veled-i Maksi Mini veled-i Maksi Berho,
Şâhid-i mezbûr Ğaribcan veled-i Maksi Ohan

Sahife No : 53

Numara : 109

Tarihi : -

Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim bin Seyyid Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Diyarbekir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasının Halfe mahallesinde sâkin ve mütevattın olan Hacı Seyyid Mahmud bin Seyyid Yasin nâm kimesnenin Siird'in Sor mahallesinin Ermeni milletinden Ohan Zeko ve Süveyka mahalleli Şuto bin Berhi ve Babüddarb mahalleli Şeyh Hüseyin ve Şeyh Halef mahalleli Hacı Süleyman Zeyno nâm kesân zimmetlerinde olan ma'lûmu'l-mikdâr matlûbâtını ahz u kabzıyla kendisine irsâl ve îsâle ve lede'l-icâb te'diye-i deynden imtina' edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ' ve ismâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mezbûr Hacı Seyyid Mahmud mahzar-ı şuhûdda beni vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden bi't-tahkîk ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin icâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin i'tâsını talep ederim deyu takrîr-i meşrûhuna mutâbık 'adâvil-i ahrâr-ı ricâl-ı müslimînden olan li-ecli's-şehâdet meclis-i şer'e hâzırân olan mezkûr Siird kasabası mahallâtından ve Ra's mahallesi ahâlîsinden ve

Katırcı esnâfindan İsmail bin Abdullah bin Molla Halef ve Sor mahallesi ahâlisinden Abdurrahman bin Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka bundan akdem mezkûr Cezire kasabasında bulunduğumuz hâlde mezbûr Hacı Seyyid Mahmud mezbûrûn Ohan ve Şuto ve Şeyh Hüseyin ve Şeyh Süleyman nâm kimesneler zimmetlerinde olan alacaklarını ahz u kabzıyla kendisine irsâle ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye husûsât-ı mezkûreyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak mezbûr Seyyid Ali Efendi'yi kabulüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha ile huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğini bilürüz bu husûsa bu vecihle şâhidiz şehâdet dahi ederiz deyu takrîr ettiğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Vekîl mahalle-i mezkûreli Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim,

(imzâ)

Şâhid-i mezbûr İsmail bin Abdullah, Şâhid Abdurrahman bin Abdullah

Sahife No : 54

Numara : 110

Tarihi : Fî 17 Safer sene [1]309

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı dâhilinde mezkûr Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlisinden Helvacı İbrahim bin Molla İsmail nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip benimle medîne-i Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlisinden müteveffâ Hacı Emin Zito'nun veresei beyinde mütehaddis alacak ve hammam da'vâsından dolayı mahkeme-i temyîzde tetkik olunmakta olan da'vâya müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve lede'l-îcâb tarafından âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve mahkemeye mütekaddim evrâkı imzâya ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak el-hâletu hâzihî Der-i aliyye'nin Sultan Fatih'de Akdeniz tarafında Ayak Kurşunlu medresesinde sâkin ve mukîm Bevvâb Ali Rıza Efendi'yi kabûlüne mevkûf olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mûmâileyh Bevvâb Ali Rıza Efendi mahkeme-i mezkûrede verese-i mezbûre ile muhâkemeye girişileceği anda

edeceği mu'âmele kabûl olunmak üzere ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin i'tâsını talep ederim. Fî 17 Safer sene [1]309

Nazîf mahalleli Helvacı İbrahim bin Molla İsmail

Sahife No : 54

Numara : 111

Tarihi : Fî 17 Safer sene [1]309

'An-asıl Diyarbekir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasında sâkin ve mukîm olan Hacı Seyyid Mahmud bin Seyyid Yasin nâm kimesne tarafından zikri âtî husûsu da'vâ ve muhâkemeye ve ahz u kabza ve sulh u ibrâ ve tarafından âher i tevkile vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile bâ-hüccet-i şer'iyeye vekîl bulunan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim bin Seyyid Ali nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir müvâcehesinde ber vech-i âtî takrîridir.

Müvekkilim mezbûr Seyyid Hacı Mahmud'un Sor mahallesinin Ermeni milletinden Ohan Zeko ve Sok mahalleli Şuto bin Berhi ve Babüddarb mahalleli Şeyh Hüseyin ve Şeyh Halef mahalleli Hacı Süleyman Zeyno nâm kimesnelerin zimmetlerinde olan ma'lûmu'l-mikdâr alacaklarını ahz u kabzıyla müvekkilime göndermek üzere bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb merkûmûndan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 17 Safer sene [1]309 Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Seyyid Ali Efendi'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 17 Safer sene [1]309

Vekîl Ra's mahallesi Ahmed bin Bekir

(imzâ)

Sahife No : 54

Numara : 112

Tarihi : -

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin ve mukîm olan da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde Süveyka mahallesinde Protestan milletinden Babi veled-i Maksî Panos hâzır olduğu hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip millet ve mahalle-i mezkûreden olup bundan akdem fevt olan Musa veled el-mezbûr Panos'un verâseti zevce-i metrûkesi Nergis bint Maksî Karapet ile sülbiye-i kebîre kızı Habe ve li-ebeveyn birâderi mezbûr Balca'ya münhasıra olduğunu mütehakkık olmakla müteveffâ-yı mezbûr Musa geçen bin iki doksan beş senesinde hayâtta olduğu hâlde Siird çârşusunda buğday pazarında kâ'in ve yedimde olup esnâ-yı muhâkemedede ibrâz edeceğim fî 28 Kânûn-ı sâni sene [1]295 târîhli 'arabiyyü'l-'ibâre bir kıt'a şahâdetnâme mücebince hudûd-ı erba'ası gösterilen bir bâb dükkânı târîh-i mezkûre değin mutasarrıf ve mâliki olan Hüseyin bin Abdi Hammodi'den bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük ettiğinden ya dükkân-ı mezkûru 'aynen ve yâhûd bedel-i bey' olan meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşu nakden bâyi' ve müteveffâ-yı mezbûrun Hüseyin'in terekesine bi'l-verâse vâzı'u'l-yed olan sülbi kebîr oğlu Hasan ile ve sâir lâzım gelenlerden âid olduğu mahkemedede bidâyeten da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve redd-i a'zâ ve hükkâma ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak zevce-i mezbûre Nergis ve bint-i mezbûre Habe ile işbu hâzır mezbûr Babi mahzar-ı şuhûdda vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile taraflarından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinden bi't-tahkîk mezbûrûn tarafından ber vech-i husûsâtta vekîl olduğunu bi't-tahkîk yedime bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim deyu hâzır-ı mezbûr Babi'nin tasdîkiyle vukû' bulan da'vâsına mutâbık li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân ve zâteyn-i mezbûreteyni 'ârifân olup lede't-tasdîk ve't-tezkiye milletleri arasında 'adâletleri zâhir ve nümâyân olan mezkûr Süveyka

mahallesi ahâlisinden ve Protestan milletinden Bedros veled-i Maksi Mini veled-i Maksi Berho ve Verraz mahallesi ahâlisinden ve millet-i mezkûreden Ğaribcan veled-i Maksi Ohan veled-i Mirzo nâm kimesneler istişhâd olunduklarında mezbûretân Nergis ve Habe nâm hâatunlar huzûrumuzda husûsât-ı mezkûreyi icrâya vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile kabûlüne mukârin işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerini bilürüz biz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz deyu şehâdet ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı.

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi, şâhid-i mezbûr Ğaribcan veled-i Maksi Ohan

şâhid-i mezbûr Bedros veled-i Maksi Mini

Sahife No : 55

Numara : 112

Tarihi : Fî 28 Safer sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlisinden ve Ermeni milletinden Destici Yusuf veled-i Agob ve şeyh Halef mahallesinin kezâlik millet-i mezkûreden Musa veled-i Harzum veled-i Sûfî nâm kimesneler meclis-i şer'de mezkûr şeyh Halef mahallesinde sâkin olan da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr mahallesi ahâlisinden ve Ermeni milletinden Ezo ve Karapet ve Maksi Pagos benûn-ı Mirzo Maksi el-Emir'den mahalle-i mezkûrede kâ'in cevânib-i erba'ası Maksi Yusuf İskender ve şükrü ve Maksi Yakub ve Maksi Afo ve Babi Mirza hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb hâneyi iki bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makhbûz mukâbelesinde iştirâ ve teferruğ ve temellük eylediğimizden hâne-i mahdûd-ı mezkûrun tahliyesiyle bizlere teslîm olunmak üzere mezbûrûndan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik. Fî 25 Safer sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Yusuf veled-i Maksî Kıs Agob, Müvekkil-i mezbûr Musa veled-i Harzum

Mezbûrânın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Safer sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 55

Numara : 113

Tarihi : Fî 2 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi tarafından zikri husûsâtta vekîl olduğunu da'vâ ile Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Şeyh-i mûmâileyhin mütevellîsi olduğu Tillo karyesinde medfûn-ı hâk-i 'itirnak olan Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine merbût evkâfın gerek lehine ve gerek 'aleyhine vâki' bi'l-cümle umûr ve husûsâtı icrâya ve başkaca zâtınada müte'allik ve yine lehine ve 'aleyhine olarak cemi' umûrun ve mesâlih-i sâireyi rü'yete ve lede'l-icâb lâzım gelenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve redd-i da'vâ ve cevâba ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mahzar-ı şuhûdda vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğinden bi't-tahkîk ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin yedime bir kıt'a vekâlet hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 2 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Takrîr-i meşrûha mutâbık mûmâileyhden beyyine talep olundukta udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve mezkûr Tillo karyesi ahâlîsinden olup li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi ve Şeyh Ma'rûf Efendi bin Şeyh Süleyman nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka Şeyh-i mûmâileyhin mütevellîsi bulunduğu tekye-i mezkûrenin merbût evkâfa gerek lehine gerek'aleyhine

vâki‘ bi’l-cümle umûr ve husûsâtı icrâya ve başkaca zâtına da müte‘allik ve yine lehine ve ‘aleyhine olarak cemi‘ umûrun ve mesâlih-i sâireyi rü‘yete ve lede’l-îcâb lâzım gelenlerden âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkemeye ve redd-i cevâb ve da’vâya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak huzûrumuzda vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Muhammed Ali Efendi’yi tarafından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ol dahi vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiklerini ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 2 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Şâhid Şeyh Tahir bin Şeyh Yusuf, Şâhid Şeyh Ma‘rûf bin Şeyh Süleyman

Sahife No : 56

Numara : 114

Tarihi : Fî 4 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden olup zikri âtî verese tarafından ber vech-i vekîl olduğunu da‘vâ eden Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Şeyh Halef mahalleli müteveffâ birâderim Hacı Emin bin el-mezbûr Hacı İsmail Zito’nun Tillo Karyeli Şeyh Hamid’in zimmetinde mahkûm olan ma‘lûmu’l-mikdâr matlûbâtı ve birde müteveffâ-yı mezbûrun mezkûr Siird kasabasının Nazîf mahallesi ahâlîsinden Helvacı İbrahim nâm kimesneye mahkûm deyninden tevellüd eden bir bâb hammâm için bu kere temyîzen rü‘yet olmakta olan de‘âvîden gerek merkûmân Şeyh Hamid ve İbrahim ile ve gerek taraflarından tevkîl olacak kimesneler ile sâir lâzım gelenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre son dereceye kadar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Meryem bint Reşo ve Aîşe bint İsmail ve kebîre kızı Nasra nâm hâtunlar vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediklerinde ben dahi ber vech-i

muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğinden mezbûrân taraflarından ber vech-i muharrer vekîl olduğumu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 4 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Mahalle-i mezkûreli Hacı Receb bin Hacı İsmail

Mezbûr Hacı Receb'in takrîr-i meşrûhunu udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup evvelen bâ-varaka-i mestûre intihâb edilen mahkeme-i bidâyet a'zâsından Hacı Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi ve Yusuf Efendi bin Hacı Hüseyin Efendi nâm kimesnelere setren ve ba'dehû yine mûmâileyhimâdan 'alenen lede't-ta'dîl ve't-tezkiye âdil ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunan ve zevât-ı mezbûrâtı 'ârifân olan kazâ-i mezkûrenin Karakol mahalleli Derviş Efendi bin Hacı Süleyman bin Hacı Ahmed ve Yasin Efendi bin Ahmed bin Hacı Muhammed nâm kimesnelere istişhâd olunduğlarında mezbûrân Aîşe ve Meryem ve Nasra Hâtun'lar husûsât-ı mezkûreden dolayı mezbûr Hacı Receb'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerini bilürüm ve Allah için şehâdet ederim.

Şâhid Derviş Efendi, Şâhid Yasin Efendi

Sahife No : 56

Numara : 115

Tarihi : Fî Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve Ermeni milletinden müteveffâ Mirzo veled-i Maksî el-Emir' in veresesinden sülbî kebîr oğulları Azo ve Boğos ve Babi ve sülbiye kebîre kızları Kırmızı (boş) ve müteveffîye kızı Verdi'nin sadrî kebîr oğlu Aki nâm kimesnelere meclis-i şer'de mezkûr Siird'in Ra's mahallesinde sâkin Hacı Necib Efendi bin (kesik) Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hânedan dolayı mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden ve millet-i mezkûreden Destici Yusuf veled-i Kıs Agob'un 'aleyhimize ikâme eylediği da'vâ için mezbûr Yusuf ile sâir lâzım gelenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr son dereceye kadar

mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Necib Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik.

Azo, Boğos, Babi, Kırmızı, Aki

Mezbûrûnun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 6 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Hacı Necib Efendi

Sahife No : 56

Numara : 116

Tarihi : Fî 14 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden İbrahim ve Edemo ve İsa ve Davud evlâd-ı Sergis nâm kimesneler meclis-i şer' de Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Mahalle-i mezkûrede kâ'in ve etrâf-ı erba'ası Hacı Halil Efendi hânesi ve 'arsa ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hâne şirâen mâliki olan Kassar mahalleli müteveffâ Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa İskender'den hâl-i hayâtında üç bin altı yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük ol vecihle ismimize ferâğ ettirdiğimiz hâne-i mahdûd-ı mezkûru tahliye ve bizlere teslim etmek üzere hâne-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre son dereceye kadar ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden mûmâileyh Muhammed Ali Efendi ber vech-i muharrer vekîl olduğu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederiz. Fî 14 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Müvekkil Ermeni milletinden İbrahim veled-i Sergis, Müvekkil-i diğeri Edemo

Müvekkil-i diğeri İsa, Müvekkil-i diğeri Davud

Merkûmunun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 14 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 57

Numara : 117

Tarihi : Fî 12 Teşrîn-i evvel sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Abdullah bin Emin Berşo'nun zevcesi olup hâlen Tillo karyeli Şeyh Ali bin Şeyh Muhammed'in zevcesi ve müteveffâ-yı mezbûr Abdullah'ın sülbî sağîr oğlu Hamzo'nun vâlidesi kibel-i şerî'attan mensûbe vasîsi ma'rifetü'z-zât Meryem bint Seyyid Abbas meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i sânisî mezbûr Şeyh Ali nâm kimesne mahzarında nefsimden asâleten ve sağîr-i mezbûr tarafından vesâyeten ber vech-i âtî takrîridir.

Zevc-i sâbıkım müteveffâ-yı mezbûr Abdullah'ın hâl-i hayâtında ile'l-vefât mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî veresesine intikâl eden emvâl ve emlâk-ı metrûkesinden gerek dâhil-i kassâm olsun ve hâric ez defter-i kassâm bulunsun benimle sağîr-i mezbûrun 'alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer'iyemizi tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-icâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Şeyh Ali'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Zevce-i vasîyye-i mezbûre Meryem

Mezbûr Şeyh Ali dahi cevâbında mezbûrenin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 12 Teşrîn-i evvel sene [1]307

Şeyh Ali

Sahife No : 57

Numara : 118

Tarihi : Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve Ermeni milletinden Maksi Ohan veled-i Maksi Boğos veled-i Maksi Bedros nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde Şeyh

Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Yedimde olan geçen bin üç yüz altı senesi şehr-i haziran yirmi birinci günü târîhli ve Melko veled-i Sergis Nâzergân imzâ ve mühürlü bir kıt'a ta'ahhüdname mücebince millet-i mezkûreden olup bundan akdem fevt olan Sergis ve Murad ibnânî Nâzergân'ın zimmetlerinde verecek deynleri olup kable'l-edâ ve'l-îfâ vukû'-ı vefâtları cihetiyle meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz yirmi beş guruş tarafından te'diye etmek üzere mezbûr Sergis'in oğlu Melko kendi üzerine kabûl ve mahzar-ı şuhûdda ve borçlu olmuştur meblağ-ı mezkûru ahz u kabz ve bana i'tâyâ ve lede'l-îcâb mezbûr Melko'dan da'vâyâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâyâ ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle - vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Ermeni milletinden Maksi Ohan veled-i Maksi Boğos

Mezbûr Maksi Ohan'ın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 58

Numara : 119

Tarihi : Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden Seyyid İbrahim bin Seyyid Abdulğani bin Seyyid Muhammed nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Zemîni öteden beri mülken ve şirâen zîr-i tasarruf ve temellükümde bulunan mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hânenin 'arsası Şeyh Esad nâm mescidin vakfidır diyerek mütevellîsi olan Süveyka mahalleli Abdulfettah bin Derviş nâm kimesnenin 'aleyhime ikâme eylediği 'arsa-i mezkûre ile îcâresi mâddesinden dolayı

mezbûr Abdulfettah ile muhâkeme ve müdâfa‘a ve mücâvebeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ‘ ve ismâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi’yi tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Sor mahalleli Seyyid İbrahim bin Seyyid Abdulğani

Mezbûr Seyyid İbrahim’in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbaği edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Vekîl Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 58

Numara : 120

Tarihi : Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Babi bin Muhammed Emin Berşo’nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi İstihzari bint Muhammed ile mezbûrenin taht-ı vesâyetinde olan sülbî sağır oğulları Yusuf ve Ömer ve sülbiye-i sağire kızı Nasra ve sülbî kebîr oğlu Muhammed’e münhasıra ve ba‘dehû mezbûr Babi’nin birâderi ve cümle emvâl ve emlâkçe şerîki olup ve yine bundan akdem vefât eden mahalle-i mezkûreli Abdullah bin el-mezbûr Muhammed Emin’in verâseti zevcesi Meryem bint Seyyid Abbas ile sülbî sağır oğlu Hamza ve zevce-i uhrâ-yı müteveffiyesinden mütevellidler sağır oğlu Mustafa ve sağire kızları Şiro ve Fatma’ya münhasıra olduğunu tahakkuk ettikte müteveffâ-yı evvel mezbûrun zevcesi zâtı ta‘rif-i şer‘î ile mu‘arrefe mezbûre İstihzari Hâtun tarafından bi’l-verâse ve mezbûr Muhammed dahi sağır-i mezbûr Hazo’dan başka diğer verese-i sığârın mensûb vasîleri olmakla nefsinden asâleten ve sağırûn-ı mezbûrûna vesâyeten meclis-i şer‘de Belediye kâtibi Hüseyin Efendi bin Hacı Taha mahzarında ber vech-i âtî takrîrleridir.

Vârislerimiz müteveffiyân-ı mezbûrânın mâl ve mülk-i müştarekleri olup vefâtlarından sonra vereselerine intikâl eden emvâl ve emlâklerini bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye taksîm ve tefrîk olunan] yerlere i‘tâya ve müteveffâ-yı mezbûrânın terekeleri ‘aleyhinde zuhûr

edecek ashâb-ı de'âvî ile muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ' ve ismâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin son dereceye kadar müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımızdan asâleten ve vesâyeten vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Hüseyin Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik. Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Zevce-i mezbûre İstihzari bint Muhammed,

Vasî-i mezbûr Muhammed bin el-müteveffâ merkûm Babi

Zevce-i mezbûre İstihzari ile vasî-i mezbûr Muhammed'in bi'l-verâse ve bi'l-vesâye ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Vekîl Belediye kâtibi Hüseyin Efendi

Sahife No : 58

Numara : 121

Tarihi : Fî 5 Rebî'u'l-âhir sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir nâm kimesne meclis-i şer'de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûre mülhak Tulik karyesi ahâlîsinden Hasan bin Modo Deyrğalib karyeli Yusuf bin Saglebi(?) ile Hüseyini karyeli Cihangir ve rüfekâlarının cezâya müte'allik meyânelerinde olan mevâdd-ı ma'lûmeden dolayı şahıslarına âid hukûk ve zarar ve ziyânca birde tahrîce müte'allik bi'l-cümle umûr ve husûsatı icrâya ve lede'l-icâb âid olduğu mahkemede merkûm Cihangir ile rüfekâsından da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre son dereceye kadar müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile merkûmân Hasan ve Yusuf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile taraflarından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinden bi't-tahkîk ber vech-i muharrer bir kıt'a vekâletnâmenin i'tâsını talep ederim deyu takrîr-i meşrûhunu udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdulmecid Efendi bin Hacı Mevlüd Efendi bin Şeyh Mahmud ve Kassar mahalleli

Musa bin Süleyman Halfo nâm kimesnelerin ber vech-i şer‘-i edâ-yı şehâdet ettiklerini mübeyyin şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Vekîl Ahmed Efendi, Şâhid (kesik), Şâhid (kesik)

Sahife No : 59

Numara : 122

Tarihi : Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Salih Efendi bin Biço Salihi nâm kimesnenin zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve sülbî sağîr oğulları Yusuf ve Abdurrahman ve sağîre kızı Nasra ve Fatma ve Amine’nin vâlide ve vasîleri ma‘rifetü’z-zât Zülfi Hâtun bint Mahmud meclis-i şer‘-i şerîfte mahalle-i mezkûrede sâkin olan Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm hânemizden kadîmen câr-ı mülâsıkımız Karakol mahalleli Hafız Muhammed bin Mahmud’un hânesine akmakta olup bu kere ref‘ ve seddine dâir istid‘â edilen su mecrâsı için âid olduğu mahkemede müsted‘î-i mezbûr Hafız Muhammed ile muhâkeme ve muhâsama ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Cemil Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Müteveffâ-yı mezbûrun zevci ve eytâm-ı mezbûrânın vasîsi

Zevce ve vasî-i mezbûrenin vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Vekîl Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa

Sahife No : 59

Numara : 123

Tarihi : Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Siird’e mülhak Civanikan karyesi ahâlîsinden İsa bin Ramo ve Abbas bin Hüseyin ve Hüseyin bin Selo ve Murad bin Reşo nâm kimesneler meclis-i şer‘de da‘vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîrleridir.

Civanikan karyesi civârında ma'lûm'ul-hudûd ve'l- kıta'ât arâzî da'vâsından dolayı hasmımız olan Busat karyeli Atike bint Mîr Muhammed'in mürâca'at üzerine Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinden 'aleyhimize sâdır ve bizlere tebliğ olunan hükm-i ğıyâbîyi istînâfen ve temyîzen rü'yete ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr son dereceye kadar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden husûs-ı vekâlet-i hüccet-i şer'iyyesini talep ederiz. Fî 10 Rebî'u'l-âhir sene [1]309

Civanikan karyeli İsa bin Ramo, Karyeli mezkûreli Abbas bin Hüseyin,

Diğeri Hüseyin bin Selo, Diğeri Murad bin Reşo

Mezbûrûnun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Rebî'u'l-âhir sene [1]309

Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 59

Numara : 124

Tarihi : -

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Emin bin Hacı İsmail bin Zito'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Aişe bint İsmail Istarta ve Meryem bint Reşo Mevsili ve diğeri Aişe bint Hacı Hüseyin ile sülbiye-i kebîre kızı Nasra ve sülbî sağîr oğulları Abdulaziz ve Abdulmecid'e münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrâsîyeleri yüz yirmi sehmden 'ibâret olup sihâm-ı mezkûreden beşer sehmden on beş sehmi zevcât-ı mezbûrât Aişe ve Meryem ve diğeri Aişe'ye ve kırk ikişer sehmden seksen dört sehmin ibnân-i mezbûrân Abdulaziz ve Abdulmecid'e ve yüz yirmi bir sehmi bint-i mezbûre Nasra'ya isâbeti 'inde'ş-şer'î 'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan zâtları medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden Derviş Efendi bin Hacı Süleyman bin Hacı Ahmed ve Yasin Efendi bin Ahmed bin Hacı Muhammed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefât zevcât-ı mezbûrâtdan zevce-i mezbûre Aişe bint İsmail Istarta ve

Meryem bint Reşo ile bint-i mezbûre Nasra nâm hâatunlar Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'îde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Emin Dersaadet'te Nişantaşı mahallesinde mukîm Tillo karyesi meşâyihinden Şeyh Hamid bin Molla Muhammed zimmetinde mahkûmun-bihî alacağı olan bin kusur guruştan mahkeme-i mezkûreden mu'tâ bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mücebince hisse-i musîbemizi taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahalleli Helvacı İbrahim bin Molla İsmail nâm kimesnenin mûrisimiz mezbûr Emin'in 'aleyhine ikâme ile istihsâl eylediğı bir kıt'a i'lâm-ı nizâmînin hükmüne 'adem-i kanâ'atimizle temyîzen rü'yeti taleb olunup vürûdâtıdan celb-i mezkûr mücebince bir bâb samam(?) mâddesinden dolayı merkûm İbrahim ile mahkeme-i temyîzde muhâsama ve muhâkemeye ve sulh u ibrâya ve 'inde'l-icâb âheri tevkîle ve husûsat-ı mezkûrelerin mütevakkıf olduğı umûrun küllîsine sağırân-ı mezbûrânın vasî-i mensûbları ve medîne-i mezkûrenin sâlifü'z-zikr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden olup hâlen Dersaadet'te tavuk pazarında Kasab Ahmed Efendi hânında müsâfîren sâkin ve mukîm olan Hacı Receb bin el-mezbûr Hacı İsmail Zito nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik.

Zevce-i mezbûre Meryem bint Reşo Mevsili, Zevce-i mezbûre Aişe bint İsmail Istarta

Bint-i kebîre-i mezbûre Nasra

Şuhûdu'l-hâl: Karakol mahalleli Derviş Efendi bin Hacı Süleyman,

Mahalle-i mezkûreli Yasin Efendi bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 60

Numara : 125

Tarihi : Fî 19 Kânûn-ı evvel sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından ve Ra's mahallesinde sâkine ve zâtı Sor mahallesi ahâlîsinden Ali bin Süleyman ve Behdîn bin Hacı Yasin nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe Feride bint Hacı Şirin nâm hâatun meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahalleli Abdi Kemal Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben Sor mahallesi ahâlîsinden ğâ'ib 'âni'l-meclis Hüseyin bin Esad'ın zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâsı ve mezbûr Hüseyin'in

firâşından hâsıl iki nefer saġîr evlâdım olup üç aydan beri evlâdıyla me‘an beni hânesinden ihrâc edip bana bakmamakta ve nafakamızıda vermemekte olmakla mezbûr Hüseyin’in bizi zîr-i himâyesine alıpta nafakamızı vermek ve bir mesken-i şer‘î de bizi iskân etmek ve yâhûd beni tatlık eylemek üzere mezbûr Hüseyin’den da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve ‘inde’l-hâce sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiġi umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi’ye tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 19 Kânûn-ı evvel sene [1]307

Feride bint Hacı Şirin

(parmak)

Mezbûr Abdi Efendi dahi mezbûrenin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbaġî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 19 Kânûn-ı evvel sene [1]307

Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 60

Numara : 126

Tarihi : Fî 8 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Siird sancaġı mülhakâtından nefsi Siird kazâsı kurâsından Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdullah bin Hacı Abdurrahim bin Şeyh Abid’in zevcesi zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe Durri Hâtun bint Hamid Aġa bin Rüstem Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahalleli Abdi Efendi bin Abdulġani müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip işbu yedimde olan şehâdetnâme mücebince zevcim mezbûr Şeyh Abdullah bundan akdem hâliyen ‘âni’ş-şevâġil olduġu hâlde yedinde ve taht-ı tasarrufunda olan cemî‘-i emvâl ve emlâk ve akâr ve nukûd benim olmayıp zevcem Durri Hâtunundur benim asla dahl ve ‘alâkam yoktur deyu cemâ‘at-ı müslimîn huzûr-ı ikrâr ve i‘tirâf ve nefy-i mülk eylediġinden ol vecihle emvâl ve emlâk ve akâr ve nukûd-ı mezkûreyi zevcim mezbûrden ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-icâb husûs-ı mezkûr için âid olduġu mahkemede zevcim merkûm ile muhâkeme ve

muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinden mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte. Fî 8 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Müvekkile zevce-i mezbûre Durri bint Hamid Ağa, Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 61

Numara : 127

Tarihi : Fî 15 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Siird'in Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Yakub veled-i Hanna Miho Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird'in Ra's mahallesi ahâlîsinden İsa Ağa bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip yedimde olan bin üç yüz altı senesi şehri-i teşrîn-i evvelin birinci gün târîhli bir kıt'a sened mücebince Kıtmıs karyeli Berhi ve Pedros ve Buló benûn-ı Cemo nâm kimesnelerin zimmetlerinde olup İsa Ağa'ya havâle ettiğim bin guraşa mukâbil irtihân eylediğim karye-i mezkûrede kâ'in mevki' ve hudûdları sened-i mezkûr bâlâsında münderic emlâklarının bey' ve fûrûhatıyla deyn-i mezkûru ahz u kabza ve lede'l-îcâb mezbûrûndan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr İsa Ağa'yı tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil-i mezbûr Yakub veled-i Hanna Miho

(imzâ)

Mezbûr Yakub'un ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 15 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Vekîl İsa Ağa bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 61

Numara : 128

Tarihi : Fî Gurre-i Receb sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ahmed bin Hacı Ali bin Hacı Bekir'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sitti ile sülbî kebîr oğulları Yusuf ve Abdi ve İsmail ve sülbiye-i kebîre kızları Saliha ve Zülfi'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuku'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan mezbûretân Saliha ve Zülfi'nin tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere bi'l-iltimâs i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûretânın sâkine oldukları Şeyh Halef mahallesinde kâ'in hânelerine varıp derûnunda mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim bin Seyyid Ali ve Molla Ali bin Molla Muhammed bin Molla Ali nâm kimesnelerin huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikde zâtları hâzırân-ı mûmâileyhimânın ta'rîfleriyle mu'arrefât mezbûretân Saliha ve Zülfi nâm hârunlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip peder ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ahmed'in hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i muharrer bizimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkesinin beyne'l-verese taksîmiyle hisse-i mîrâsiyemizi ahz u kabzla bizlere i'tâ ve teslîme ve bir de bizlerden mezbûre Saliha'nın müteveffîye vâlidesi Aişe'den müntakil eşyâ ve hülliyyâtı müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ahmed vermeden vefât etmekle eşyâ ve hülliyyât-ı mezkûreyi 'aynen ve yâhûd bedelen tereke-i mezkûreden ahzıyla bana i'tâyâ ve lede'l-îcâb emvâl ve emlâk-ı metrûkeye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Halil Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh dahi

vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte kâtib-i mûmâileyh hâzırûn-ı mûmâileyh me'an hâzır-ı şer'e gelip 'alâ vukû'-ı inhâ ve takrîr etmeği gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî Gurre-i Receb sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Saliha bint Hacı Ahmed, Diğeri müvekkile-i mezbûre Zülfi bint Hacı Ahmed

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi

Sahife No : 61

Numara : 129

Tarihi : Fî 5 Şubat sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird kazâsı kurâsından Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim bin Şeyh Abid nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcem Durri Hâtun bint Hamid Ağa'nın bu kere bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme ettiği nefy-i mülk da'vâsından gerek mezbûre Durri Hâtun ile ve gerek tarafından tevkîl olunacak kimesne ile murâfa'a ve muhâsama olunmak üzere da'vâ-yı mezkûreyi bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen rü'yet ve i'âde-i muhâkeme ile ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve birde lehime ve 'aleyhime vâki' bi'l-cümle deâ'vîye ve zâtıma müte'allik bi'l-'umûm umûr ve mesâlih-i zâtiyemi rü'yete ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Şubat sene [1]307

Müvekkil Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim,

Vekîl Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

(imzâ)

Sahife No : 62

Numara : 130

Tarihi : Fî 15 Receb sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Yusuf Mamo bin Mahmud Çerinkali'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Sittihan bint Şahin ve Rindi bint Abdurrahim ile sülbî kebîr oğulları Derviş ve Sado ve Hasan ve sülbiye-i kebîre kızları Ümneyi ve Mami ve Güli ve Saliha'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrundan olup zâtı mahalle-i mezkûre imamı Hacı Mustafa bin Seyyid Mahmud ve muhtarı Hüseyin bin Abdulğani nâm kimesne ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Saliha nâm hâton Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlisinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında ber vech-i âtî takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip peder ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yusuf'un hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihi kızı olduğum benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eyleyen bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akâr ve nukûd-ı metrûkesinin bi-ta'rîfeti's-şer'îyye beyne'l-verese taksîmiyle hisse-i mîrâsiyemi ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsameye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsın ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte ğıbbe't-tasdîki's-şer'î işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 15 Receb sene [1]309

Verraz mahallesinde sâkine müvekkile-i mezbûre Saliha bin Hacı Yusuf Mamo,
Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

Sahife No : 62

Numara : 131

Tarihi : Fî 27 Receb sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve Ermeni milletinden Denci veled-i Pedros ve Berhi veled-i Maksî Karapet veledi'l-mezbûr İbrahim nâm kimesne meclis-i şer' de medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip benimle müteveffâ karındâşım Maksî Karapet veled-i'l-mezbûr İbrahim'in mahalle-i mezkûrenin Ermeni milletinden İsa veled-i Maksî Hanu'nun zimmetinde alacağımız olan bin dokuz yüz elli guruş kable'l-ahz birâderim mezbûr Maksî Karapet fevt olup verâseti işbu hâzır mezbûr sülbî oğlu Berhi'ye münhasıra olmakla meblağ-ı (kesik) (...) İsa'dan ahz u kabzıyla bizlere i'tâya ve lede'l-icâb da'vâya ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer' iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik.

Müvekkil-i mezbûr Denci veledi Pedros, Müvekkil Berhi veled-i Maksî Karapet Mezbûrânın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 27 Receb sene [1]309

Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 63

Numara : 132

Tarihi : Fî 15 Şa'bân sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Pedros veled-i Dencü veled-i Petros nâm zimmî meclis-i şer' de medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Siird'e mülhak Deyrmırtas karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani milletinden İshak veled-i Hanna'nın bin iki yüz doksan altı senesi gâye-i teşrîn-i sâni târîhli bir ve bin üç yüz dört senesi şehr-i eylülün üçüncü günü târîhli dahi bir iki kıt'a sened mücebince min tarafı'l-

karz zimmetinde olan bin iki yüz yetmiş beş guruşun medyûn-ı merkûmdan ahz u tahsîliyle bana i'tâyâ ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede meblağ-ı mezkûrun medyûn-ı merkûmdan da'vâya ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil millet-i mezkûreden Pedros veled-i Dencü veled-i Petros

Mezbûr Pedros'un ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 15 Şa'bân sene [1]309

Vekîl Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani

(imzâ)

Sahife No : 63

Numara : 133

Tarihi : Fî 8 Mart sene [1]308

Medîne-i Siird'e mülhak Hamri mezra'asında haymenişîn olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden Hassi bin Cündi nâm kimesne tahakkuk eden 'özü-i şer'isine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u ve tahrîr-i etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine kıbel-i şerî'at-ı ğarrâdan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûr Hassi'nin yine medîne-i mezkûreye mülhak Civanikan karyesinde ve müsâfireten sâkin olduğu hâneye varıp zeyl-i beyânnâmede mektûbi'l-esâmî müslimîn huzûrıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte mezbûr Hassi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip kezâlik medîne-i mezkûreye mülhak Küşke karyesi civârında Hamri mezra'ası demekle ma'rûf bir tarafı Başur nehri ve bir tarafı hisâr kayası ve kelmos ve bir tarafı cebel ve dere ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd ve mecmû'u otuz dönümden 'ibâret biri sulu diğeri susuz onbeş kıt'a arâzî ve altı 'aded mağara bâ-sened ve tapu ebben 'an cedd benimle Siird hapishânesinde mahbûs bulunan Riyo bin Elo'nun bi'l-münâsefe meşâ'en mâl ve mülkümüz iken üç senedir mezbûr Riyo arâzî-i mezkûreyi bi-ecme'ihâ tağlîben zabt edüp beni tasarrufundan men' etmekte olmakla arâzî-i mahdûde-i mezkûredeki hisse-i

müşterekemi mezbûr Riyo'nun yedinden nez' ve ihrâcıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-iktizâ âid olduğu mahkemede mezbûr Riyo ile murâfa'a ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve lede'l-hâce âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 8 Mart sene [1]308

Müvekkil Pencinar 'aşîreti ve kabîle-i mezkûreden Hassi bin Cündi,

Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Civanikan karyesi ahâlîsinden İsa bin Ramo,

Karye-i mezkûreden Amo bin Süleyman

Sahife No : 63

Numara : 134

Tarihi : Fî 24 Şa'bân sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkine Huri bint Bekir bin Abbas'ın zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Ömer bin Molla İsmail bin İbrahim ve Ahmed bin Reşo Kordiyi(?) nâm kimesneler huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı mezbûrânın ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Huri'nin takrîrleriyle meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederim mezbûr Bekir'in vefâtında verâseti zevcesi Fatma bint Osman ile sülbî kebîr oğlu Hamza ve kızı bulunduğum benimle diğer kızları Hacı Zehra ve Rindi'ye münhasıra olmağla müteveffâ-yı mezbûrun müstakillen emvâl ve emlâkı olup ba'de vefâtihî verese-i mezbûrun intikâl eden cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkesinden 'alâ mâ faradallahu

hissemi ifrâz ve taksîmiyle bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hafız Yusuf'u tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mezbûr Hafız Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 24 Şa'bân sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Huri bint el-mezbûr Bekir,

Vekîl-i merkûm Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail

Şuhûdu'l-hâl: Mezkûr Nazîf mahallesinden Hacı Ömer bin Molla İsmail

Mahalle-i mezkûreli Sûfî Ahmed bin Reşo

Sahife No : 64

Numara : 135

Tarihi : Fî 5 Ramazan sene [1]309

'An-asıl kasaba-i Mardin ahâlîsinin Ermeni milletinden olup el-hâletu hâzihî li-ecli't-ticâre Siird'de Yenihânda mukîm Malki veled-i Yakub nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i münîrde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm ederek yine top esmânından dolayı mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Mahmud bin İbrahim nâm kimesnenin zimmetinde bâ-sened sekiz yüz ve bilâ sened dahi dokuz yüz kırk iki guruşla cem'an bin yedi yüz kırk iki guruşu mezbûr Mahmud'dan tahsîl ve ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte

tarafeynin takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Ramazan sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Malki veled-i Yakub, Vekîl Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 64

Numara : 136

Tarihi : Fî 14 Ramazan sene [1]309

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Garzan kazâsı kurâsından Melefan karyesi ahâlîsinden ber vech-i âtî katîlen vefât eden Ali bin Şetli ve oğulları Hasan ve Şetlo nâm kimesnelerin zevceleri olup zâtları karye-i mezkûre ahâlîsinden Haco bin Fuco ve Ramazan bin Selo nâm kimesneler ta'rifleriyle mu'arrefeler mezbûr Ali'nin zevcesi Fatıma bint diğeri Ali ve mezbûr Hasan'ın zevcesi Mehdoyan(?) Sare bint Haço ve merkûm Şetlo'nun zevcesi Hano bint Askero nâm hâatunlar Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûre ahâlîsinden Çerok bin Muhammed emriyle oğlu Huro bin Muhammed ve yine karye-i mezkûreli Ömero bin Abdullah ve Osman ve Zurun ve Azo benûn-ı Yusuf ve Reşi bin Mustafa nâm kimesneler bundan bir mâh mukaddem bir gün nehâren karye-i mezkûrede mûrislerimiz mezbûrûnu kısâsı mûcib-i katl ile bi-ğayr-ı hakkın katl eylediklerinden kânûn-ı mezbûrûnun sübût-ı cürmleri için dâire-i istintâkta ta'kîbâtta bulunmağa ve âid olduğı mahkeme-i şer'iyeye ve nizâmîyyede ve kâtilûn-ı mezbûrûndan da'vâ ve muhâkeme ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve îcâb eden makâmâta telgrafla mürâca'atâ ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiğı umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 14 Ramazan sene [1]309 Müvekkile-i mezbûre Fatıma bin Ali, Diğeri Sare bint Haço, Diğeri Hano bint Askero Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

Sahife No : 64

Numara : 137

Tarihi : Fî 24 Ramazan sene [1]309

‘An-asıl Musul vilâyeti dâhilinde Dohuk kazâsı kurâsından Şiyoz(?) karyesi ahâlîsinden teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de Yenihânda sâkin olan Yasef veled-i Marokim nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i münîrde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip yedinde mâl ve mülküm olup mukaddemen mezkûr Şiyoz karyesinden serikat olunup taharriyyât icraâtıyla el-hâletu hâzihî Siird’de ârâmsâz nizâmiyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun binbaşısı Ziver Efendi’de bulunduğum bir re’s siyah ester ve Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi’nin mahdûmu Şeyh Salih Efendi’nin nezdindeki bir re’s ester ve bir re’s at kısıraktan hayvânât-ı mûmâileyhâdan ahz u kabz ve bana irsâl ve îsâle ve lede’l-icâb gerek mûmâileyhimâdan ve gerek hayvânât-ı mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiğî umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 24 Ramazan sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Yasef veled-i Marokim, Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed

Sahife No : 65

Numara : 138

Tarihi : Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Mahmud Ağa bin Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Tahir Ağa nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk

dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mukaddemen vukû' bulan da'vâ ve mürâca'atım üzerine 'aynen ve yâhûd bedelen bana teslîm etmek üzere mahalle-i mezkûreli oğlum Said nâm kimesnenin zimmetinde mahkeme-i şer'iiyenin sâdır olan fi 5 Cemâziye'l-evvel sene [1]309 târîh ve on dört numaralı i'lâm-ı şer'îsi mücebince mahkûmün-bihî olan iki bin dört yüz seksen yedi guruşluk emvâl ve eşyâ ve hülliyyâtımı ol vecihle 'aynen ve yâhûd takdîr edilen kıymeti üzerine bedelen merkûm Said'den ahz u kabzla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb i'lâm-ı mezkûrenin dâire-yi icrâya mürâca'atta ve muktezî muâmelât-ı icrâiyeyi infâza ve mezbûr Said'in emvâl-i menkûle ğayr-i menkûlesine mürâca'atla taht-ı hacze aldırmağa ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Şevvâl sene [1]309 Mahalle-i mezkûreden Mahmud Ağa bin Hacı Muhammed Ağa, Vekîl mezkûr Nazîf mahallesinden Abdi

Sahife No : 65

Numara : 139

Tarihi : Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Mustafa bin Yusuf bin Hüseyin Hamo'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Huri bint Ali ile sülbiye kebîre kızları Halime ve Reyhan ve li-ebeveyn birâderi müteveffâ Hamo'nun kebîr oğulları Uso ve Mahmud ve Muhammed'e münhasıra olduğu 'inde'ş-şer'-i enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra verese-i mezbûrûndan Huri ve Halime ve Reyhan'ın tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iiye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın el-hâletu hâzihî Siird'in Şeyh Halef mahallesinde müsâfireten sâkine oldukları hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde

muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine kesân-ı merkûmân ta'rîfleriyle mu'arrefeler zevce-i mezbûre Huri ve benât-ı mezbûretân Halime ve Reyhan nâm hâtonlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde zikri mesbûk Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'nın hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i muharrer bizimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eyleyen karye-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Hacı Derviş bin Hüseyin Hamo ve Emino bin Mami ve Osman bin Kero hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb hânedede olan hisse-i mîrâsiye-i şer'iyemizi mezbûrun Uso ve Mahmud ve Muhammed nâm kimesneler zabt ve bizi tasarrufdan men' etmekte olmalarıyla hâne-i mezkûrdan ber vech-i muharrer hissemizi ber vech-i şer'î mezbûrûndan ahz ile bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb mezbûrûn ile da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hafız Yusuf'u vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mezbûr Hafız Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte bir kıt'a beyânnâmeden müfhem olunmağı ba'de't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Huri, Müvekkile-i mezbûre Halime, Müvekkile-i mezbûre Reyhan

Vekîl-i mezbûr Hafız Yusuf

Şuhûdu'l-hâl: (kesik)

Sahife No : 66

Numara : 140

Tarihi : Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Siird'e mülhak Küşke karyesi civârında Hamri mezra'asında haymenişîn olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden olup el-hâletu hâzihî ve yine medîne-i mezkûreye mülhak Dihak karyesinde müsâfireten sâkin bulunan Hassi bin Cündi bin Negmo tahakkuk eden ma'zeret-i şer'iyesine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr

etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezkûr Dıhok karyesine gidip derûnunda zeyli beyânnâmede muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd edilen meclis-i şer‘-i şerîfi enverde mezbûr Hassi meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkin Ahmed Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip Hamri mezra‘ası demekle ma‘rûf ve etrâf-ı erba‘ası Başur nehri ve hisâr kayasıyla kelmusi ve cebel ve dere ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahmînen otuz dönümden ‘ibâret biri sulu ve diğeri susuz onbeş kıt‘a emlâk ve arâzînin nısfı benim ve nısf-ı diğeri el-hâletu hâzihî Siird habishânesinde mevkûf kabîle-i mezkûreden Riyo bin Elyo’nun mâl-ı müşterekimiz olup ol vecihle peder ve ecdâdımızdan intikâl etmiş bulunduğu hâlde mezbûr Riyo bi-ğayr-ı hakkın emlâk ve arâzî-i mezkûredeki hisse-i şâyi‘amı zabt ve bizi tasarrufdan men‘ eder olmağla ber vech-i muharrer hisse-i şâyi‘amı mezbûr Riyo’nun yed-i zabtından ahz ve nez‘iyle bana teslîme ve lede’l-icâb da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi’l-cümle muâmelât-ı icrâiyeyi tenfîze ve bu yüzden tevellüd edecek kâffe-i zarar ve ziyânı da‘vâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Cemil Efendi’yi vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğimde mûmâileyh Cemil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etdim dedikde kâtib-i mûmâileyh Abdulaziz Vehbi Efendi tarafeynin ber vech-i muharrer ifâde ve takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba‘de’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Hassi bin Cündi, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Cemil

Şâhid mezkûr Dıhok karyesinde sâkin Yusuf bin Hacı Ahmed

Şâhid karye-i mezkûrede sâkin Muhammed bin Babi Orfu(?)

Sahife No : 66

Numara : 141

Tarihi : Fî 5 Zi’l-ka‘de sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkine Şirin Hâtun bint-i Süleyman'ın tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlisinden Ömer ve Salih Efendi'ler ibnâni Hacı Abdulferid Efendi ve Ra's mahallesi ahâlisinden Hafız Abdullah ve Hafız Mustafa Efendi'ler ibnâni Hacı Abdulfettah nâm kimesneler huzûrlarıyla 'akd ettiği meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zâtı hâzirûn mûmâileyhinden Ömer ve Salih Efendi'ler ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Şirin Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde li-ümm birâderi Şaban Efendi bin Musa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesinden İbrahim bin Hacı Ali'nin zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâsı ve hâl-i zevciyet beynimizde kâ'im iken firâşından hâsıl ve benden mütevellid ve hâlen bi-hakkı'l-hidâne hicr u terbiyemde iki nefer-i sağîr evlâdım var iken bundan dört gün akdem hânesinde cemm-i ğafîr huzûrunda bilâ-mûcib beni talâk-ı selâse ile tatlık birde mahkemeye mütekaddim arz-ı hâl bâlâsında muharrerü'l-ecnâs eşyâ ve hülliyyâtımı benden ahz u zabt etmekle eşyâ ve hülliyyât-ı mezkûre ile mezbûr İbrahim zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-'aleyh mehr-i mü'eccelimi ve 'iddet nafakamı ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb mezbûr İbrahim'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve yedi yaşa vusûllerine değin bi-hakkı'l-hidâne hicr u terbiyemde bulunanlara lâzım gelen sağîrân-ı mezbûrâna takdîr-i nafaka ile nafaka-i mukadderelerini ahz u tahsîliyle bana i'tâyâ ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzir bi'l-meclis birâderim mûmâileyh Şaban Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mûmâileyh Şaban Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzirûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba'de't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Şirin Hâtun, Vekîl mezbûr Şaban Efendi

Şahid-i mezbûr Ömer Efendi, Şâhid Salih Ömer Efendi,

Şâhid Hafız Abdullah, Şâhid [Hafız Mustafa]

Sahife No : 67

Numara : 142

Tarihi : Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkine Hace bint Hassi nâm hârunun tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmede mestûrû'l-esâmî kesân huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine kesân-ı mezbûrûn ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Hace meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip dedemiz Kassar mahalleli İbrahim es-Sakkar'ın vefâtında verâseti oğulları Hacı Ali ve Hacı Hamid'e münhasıra ve ba'dehû mezbûr Hacı Ali dahi vefât edip verâseti oğulları Hassi ve Berho ve kızları Mami ve Zülfi'ye münhasıra ve ba'dehû mezbûr Hassi dahi vefât edip verâseti zevcesi Aişo ile kızları Saliha ve Hace ve birâderi mezbûr Berho'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Hamid dahi vefât edip verâseti oğulları Hacı Ramazan ve Ömer'e münhasıra olmağla müteveffâ-yı evvel mezbûr İbrahim'in mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî benimle ber vech-i muharrer verese-i mezbûruna irsen intikâl eyleyen cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı metrûkesinden 'alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer'iyeyi vermeyen ve tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden mezbûrân Hacı Ramazan ve Ömer'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb mezbûrân ile da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle muâmelât-ı icrâiyeyi tenfîze ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdulmecid Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdulmecid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dedikte kâtib-i mûmâileyh Abdulaziz Vehbi Efendi mahallinde zabt u temhîr ve

hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]309 Müvekkile-i mezbûre Hâce bint Hassi, Vekîl-i mûmâileyh Abdulmecid bin Hüseyin Şuhûd-ı vekâlet: Nazîf mahallesinden Selmo bin Hasan, Diğeri Said bin Hasan, Mahalle-i mezkûreden Hüseyin bin Şeyh Ahmed

Sahife No : 67

Numara : 143

Tarihi : Fî 7 Zi'l-ka'de sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden olup bundan akdem fevt olan Şemmas Abuş'un verâseti sülbî kebîr oğulları Hâce Cezo ve Hanna ve Mansur ve Rızkullah ve Miho ve sülbîye-i kebîre kızları İli ve Terezo ve Luize münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Miho dahi fevt olup verâseti sülbî kebîr oğlu Basil ve sülbîye-i kebîre kızı Mecide'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan İli ve Terezo ve Luize ve Mecide ve Basil nâm kimesneler tarafından âti'l-beyân da'vâyı rü'yete ve âheri tevkîle bâ-hücceti's-şer'iyeye vekîl bulunan mezbûr Hâce Cezo meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip müteveffâ-yı evvel-i mezbûr Şemmas Abuş hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde mâl ve mülkü olup ba'de fevtihî ber vech-i mebsût verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden Siird çarsısında kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve hân-ı cedîd ta'bîr olunur bir bâb hânın rub'u ve onbeş bâb dükkândaki hisse-i şâyi'alarını fuzûlen ve bi-ğayr-ı hakkın kendi ismine ferâğ ettiren millet-i mezkûreden Fetho veled-i Şemmas Tomi nâm kimesnenin gûyâ alacaklısı olan Nazîf mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Molla İsmail bundan akdem mezkûr hânın rub'uyla onbeş bâb dükkânı alacağına mukâbil hacz ve kendi ismine ferâğ ettirdiğinden mezbûrûn İli ve Terezo ve Luize ve Mecide ve Basil'in ber vech-i muharrer hisse-i mîrâsiyelerini hacz-i mezkûrdan fekkiyle merkûm İbrahim'in ferâğından def' ve kendilerine teslîm eylemek üzere âid olduğu mahkemede merkûm İbrahim'den da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve tebliğ ve tebellüğe ve muhâkemeye müte'allik bi'l-cümle evrâkı imzâ ve takdîme ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr

ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dedikte gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 7 Zi'l-ka'de sene [1]309

Müvekkil Abuş Şemmas Hacı Cezo, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

Sahife No : 67

Numara : 144

Tarihi : Fî 13 Zi'l-hicce sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz Mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Ahmed Şivalo'nun veresesinden sülbî kebîr oğulları Abdulkerim ve Musa nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Bekir bin Murteza ve Hristiyan Kato Elmasi ve Şeyh Hattab Efendi'nin bahçesi ve Mecid bin Mustafa'nın haneleriyle mahdûd bir bâb hâne dedemizden pederimize ve pederimizden dahi bizlere irsen intikâl edip bilâ-münâzi' ol vecihle zîr-i tasarruf ve temellükümüzde olduğu hâlde medîne-i mezkûrede kâ'in Mahmudiye medresesinin mütevellîsi Abdi Efendi bu kere bi-ğayr-ı hak hâne-i mezkûrun vakfiyyetini ve onüç senelik îcâresi ile tahliyesini bizlerden da'vâ etmekte olmağla mûmâileyh Abdi Efendi ile âid olduğu mahkemede muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 13 Zi'l-hicce sene [1]309

Müvekkil Verraz mahallesinden Abdulkerim bin Ahmed Şivalo,

Diğer müvekkile Musa bin Ahmed Şivalo,

Vekîl Ra's mahallesinden Ahmed Efendi

Sahife No : 68

Numara : 145

Tarihi : Fî 13 Gurre-i Muharrem sene [1]310

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Hamzo'nun zevcesi Aişe bint Abdurrezzak Cevhero'nun tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî takrîr-i mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmeden muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı mahalle-i mezkûre muhtarı Nureddin bin Behdin bin Hacı Yasin ve ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid Süleyman bin Seyyid Hüseyin ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Aişe meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde birâderi Karakol mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin el-mezbûr Abdurrezzak mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in üç tarafı hânem ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hanenin mütemellikleri olan müteveffâ Salih ve Nasra ile ber-hayât bulunan Hadice tarafından bugünlerde mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ömer bin Hesno'ya bey' ve furûht eylediklerinden ve hâne-i mezkûrda hakk-ı şüf'am ve iştirâ tâlib bulunduğundan müşterî-yi mezbûr ile sâir îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr birâderim Yusuf'u vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mezbûr Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dediğinde kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 13 Gurre-i Muharrem sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Aişe bin Abdurrezzak, Vekîl mezbûr Yusuf bin el-mezbûr Abdurrezzak

Şuhûd-ı vekâlet: Muhtar-ı mahalle-i mezkûre Nureddin bin Behdin bin Hacı Yasin,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid Süleyman bin Seyyid Hüseyin,
 Diğeri Hüseyin bin Süleyman, Diğeri Muhammed bin Hasan,
 Diğeri Şükri bin Hacı Yasin, Diğeri Yusuf bin Selim,
 Diğeri Abdulaziz bin Hamza bin Abdurrahman, Diğeri Yusuf bin Selim, ve ğayrihim

Sahife No : 68

Numara : 146

Tarihi : Fî 8 Muharrem sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden Ömer bin Hano nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Salih bin (boşluk) vereseşiyle Yusuf bin Hacı Abdi'den mübâdele sûretinde satın alıp hâlen vâzı'u'l-yedi bulunduğum mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hâneye bi-ğayr-ı hakkın taleb-i şüf'a etmekte bulunan Aişe bint Abdurrezzak ile sâir îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve î'âde-i muhâkeme ve î'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Abdulkadir Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mezbûr Abdulkadir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb ü imlâ olundu. Fî 8 Muharrem sene [1]310

[Müvekkil] Sor mahallesi ahâlîsinden Ömer bin Hano,

Vekîl Şeyh Halef mahallesinden Abdulkadir bin Seyyid Hüseyin

(imzâ)

Sahife No : 69

Numara : 147

Tarihi : Fî 2 Saferü'l-hayr sene [1]310

‘An-asıl Erzurum vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Erzincan mahallâtından Çifor mahallesinin Ermeni milletinden olup medîne-i Siird’de millet-i Ermeniye’nin mekteb muallimî Karabet Efendi bin Derhaça Durban Fartan nâm kimesne mezkûr medîne-i Siird mahkemesinde in’ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip beş altı seneden beri şirâen yed-i tasarruf ve temellükümde olan mezkûr medîne-i Erzincan’da kâ’in bir tarafı Dülger Haçadur ve bir tarafı Bakars Maksi Bedros ve bir tarafı Hacı Agob hâneleri ve taraf-ı râbi’i tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahtânî iki oda ve bir eyvân ve bir âhûr ve bir matbah ve bir kiler ve bir havluyu müştemil bir bâb mülk hânemi mahallinde zuhûr edecek müşterîye bey‘ ve ferâğa ve semenini ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûrun tapu ve virgü dâirelerince müşterînin nâmına icrâ-yı kayd ve ferâğı için muktezî tekârîri i’tâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta’alluk umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî medîne-i Erzincan’da mukîm da’vâ vekîli Ramko Çıyan Kevork Efendi’yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta’yîn eylediğimden efendi-i mûmâileyh ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin vesîka-i şer‘iyyenin i’tâsını talep ederim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi’s-sânî min Saferi’l-hayr li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 2 Saferü’l-hayr sene [1]310

Müvekkil Derhaça Durban Fartan veled-i mekteb muallimi Karabet

(imzâ)

Sahife No : 69

Numara : 148

Tarihi : Fî 14 Safer sene [1]310

‘An-asıl Diyarbakir vilâyet-i celflesi dâhilinde merkez-i vilâyet olan medîne-i Diyarbakir mahallâtından Kavascılar mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de sâkin bulunan Siird Tahrîrât Müdîri Abdulmecid Efendi mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zikri mesbûk Kavascılar mahallesinde kâ’in bir tarafı benim diğêr menzirim ve bir tarafı Kavascılar mescidî ve

bir tarafı Yüzbaşı Serdar bin Abdullah hâneleri ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilim yine medîne-i Diyarbekir ahâlîsinden ve Keldani milletinden olup hâlen Siird Duyûn-ı ‘Umûmîye Nezâretinin Sandık Emîni bulunan Keşîban Cemal Efendi’nin şehriye (kesik) guruşla zîr-i îcâresinde idi mezbûr Cemal Efendi’nin hâne-i mezkûremde ber vech-i muharrer îcâru ile müddet-i ikâmesi olan üç senelik îcâresi (kesik) altı yüz yirmi guruşu merkûm Cemal Efendi’den ahz u kabza bana i’tâ ve teslîme ve lede’l-îcâb âid olduğu mahkemede mezbûr Cemal Efendi’den da’vâ ve mahkemeye ve i’âde-i muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Cemil Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta’yîn eyledim dediğinde mezbûr Cemil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta’ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 14 Safer sene [1]310

Müdüri-i Tahrîrât Livâ-i Siird, Vekîl Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi

Sahife No : 69

Numara : 149

Tarihi : Fî 9 Eylül sene [1]310

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının el-hâletu hâzihî kıt‘a-i Irakiyye’de medîne-i Kerkük’de ârâmsâz ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan akdem tabur-ı mezkûrda vefât eden Hüseyin Ağa bin Mustafa’nın zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve medîne-i Siird’e zuhûr eden terekesinin vâzı‘u’l-yedi olan zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe Zekiye Hânım bint İbrahim Ağa’nın tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûre Zekiye Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Yasin bin Hacı Mahmud mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip Siird redîf-i sâni taburunun üçüncü bölük mülâzımı Receb Ağa’nın vasîsi bulunduğu Murad ve Nigar nâm eytâmın nâmına olarak zevcim

müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesinden iddiâ ettiği elli ‘aded lira-yı osmânî için iktizâ eden murâfa‘a-i şer‘iyyede müdâfa‘a ve muhâsama ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Yasin nâm kimesneyi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mezbûr Yasin dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 9 Eylül sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Zekiye bint İbrahim,

(parmak)

Vekîl Nazîf mahallesinden Yasin bin Hacı Mahmud

Şâhid Nazîf mahallesinden Derviş bin Seyyid Emin,

(imzâ)

Şâhid diğeri Hüseyin Efendi bin Hacı Abdulhamid

(imzâ)

Sahife No : 70

Numara : 150

Tarihi : Fî 10 Gurre-i Rebî‘u’l-âhir sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Katırcı Estepan veled-i Maksî Sergis medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhâdan Agob Efendi veled-i Maksî Boğos’un bi-ğayr-ı hakkın ‘aleyhime ikâme ettiği takrîr ve ğabn-i fâhiş da‘vâsıyla makbûzum olan bir kıt‘a sened mücebince yirmi ‘aded yüzlük lira-yı osmânî davası için müdâfa‘aya ve mezbûr Agob Efendi’yle muhakeme ve muhâsamaya ve birde mukaddemen mezbûr Agob Efendi’ye satup el-hâletü hâzihî esmânını ahz ve istîfâ etmediğim ma‘lûm’ul-mikdâr esterlerin bâ-‘aynini ve yâhûd bedelini mezbûr Agob Efendi’den da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i

muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdulmecid Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdulmecid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedik de gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu

Fî gurre-i Rebî'u'l-âhir li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 10 Gurre-i Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Estepan veled-i Maksî Sergis,

Vekîl Nazîf mahallesinden Abdulmecid Efendi bin Hasan

Sahife No : 70

Numara : 151

Tarihi : Fî 26 Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlîsinden Seyyid Hamid ve Seyyid Selim ibnâni Hacı Hasan Seyyid Mendo Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Siird livâsı muhâsebe ketebesinden Mustafa Efendi ibn-i'l-mezbûr Seyyid Hamid mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip (karalanmış) Kıtımıs karyesi ahâlîsinden Ako veled-i Hano ve Miho veled-i Ğazar nâm kimesnelerin zimmetlerinde olan ma'lûmu'l-mikdâr matlûbumuz için mezbûrân Ako ve Miho mahkemeye vukû' bulan mürâcaa'tlarından dolayı mezbûrânla muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bir de bizim leh ve 'aleyhimize zuhûr ve muhâkemeyi intâc eder bi'l-cümle de'âvî ve umûr ve husûsat-ı rü'yete ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve tahlîfe murahhas ve mufavvaz olarak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Mustafa Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mezbûr Mustafa Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 26 Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Müvekkil Süveyka mahallesi ahâlîsinden Seyyid Hamid bin Hacı Hasan Seyyid Mendo,
(imzâ)

Diğeri Seyyid Selim bin el-mezbûr Hacı Hasan,

Vekîl mahalle-i mezkûre ahâlîsinden muhâsebe ketebesinden Mustafa Efendi
(imzâ)

Sahife No : 71

Numara : 152

Tarihi : Fî 28 Rebî‘u’l-âhir sene [1]310

Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Abdulfettah bin Şeyho bin Şeyh Muhammed’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma bint Osman ile vâlidesi Aişe bint Yasin ve li-ebeveyn er karındaşları Abdulmecid ve Ahmed Efendi ve Hamdo ve Ali’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrundan zevce-i mezbûre Fatma’nın tahakkuk eden ‘özü-i şer‘îsine binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere bi’l-iltimâs i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin hâlen Sor mahallesinde müsâfireten sâkine olduğu ‘amûcası Abdo bin İsa’nın hânesine varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmede muharrerü’l-esâmî kesân huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı yine kesân-ı merkûmânın ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan zevce-i mezbûre Fatma meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrde mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden Molla Süleyman bin Seyyid Hasan mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcim müteveffâ-yı mezbûrdan benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden emvâl ve emlâkın metrûkesinden hisse-i mîrâsiye-i şer‘iyyemi ve birde melbûsum olup zabt olunan bir takım eşyâ ve hülliyyâtımla mehr-i mislimi tereke-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-icâb âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis Molla Süleyman’ı tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mezbûr Molla Süleyman dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde tarafeynin ber vech-i meşrûh takrîrlerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı

merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba'de't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehr-i Rebî'i'l-âhir li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 28 Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Fatma bint Osman Neccar,

(parmak)

Vekîl Sor mahallesi ahâlîsinden Molla Süleyman bin Seyyid Hasan,

Şuhûdu'l-hâl: Süveyka mahallesi ahâlîsinden Hacı Hamza bin Şükri,

(imzâ)

Sor mahallesinden Degbilo bin Kasım,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Davas bin Abdo

(parmak)

Sahife No : 71

Numara : 153

Tarihi : Fî 2 Cemâziye'l-evvel sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve âti'l-beyân sağır Abdulmecid'in tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî-i mensûbu olan Hacı Receb bin Hacı İsmail medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında bi'l-vesâyeye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Helvâcî İbrahim bâ-i'lâm-ı şer'î vasîsi bulunduğum birâderim müteveffâ Hacı Emin Zito'nun eytâmından sağır-i mezbûr Abdulmecid ile diğere veresede mahkûmun-bihî matlûbu olan on dokuz bin yüz guruşa mahsûben vukû' bulan teslimâtımızı inkâr etmekte olduğu gibi mevrûs iki bâb hammâmında olan hissesini dahi deyn-i mezkûre mukâbil zabt etmiş olduğundan mezbûr İbrahim'in mezkûr hammâmında olan müdâhalesinin men'îyle teslimât-ı vâkıa'mızın muhâbesine ve 'inde'l-icâb âid olduğu mahkemede mezbûr İbrahim ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'ade-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır

bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min şehr-i Cemâziye'l-evvel li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 2 Cemâziye'l-evvel sene [1]310

Müvekkile mezbûrun vasîsi Hacı Receb bin Hacı İsmail,

Vekîl Nazif mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 72

Numara : 153

Tarihi : Fî 10 Cemâziye'l-âhir sene [1]310

Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf yüz otuz dördüncü alayının Siird'den müretteb üçüncü taburunun birinci bölük yüzbaşısı olup müteveffâ-yı âti'l-beyânın zevcesi olduğunu iddiâ eden Cevahir Hânım bint Lütfullah Bey tarafından ber vech-i âti vekîlî olduğunu iddiâ eden Hüseyin Ağa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezbûre Cevahir Hânım'ın zevcî ve tabur-ı mezkûrun dördüncü bölük mülâzım-ı evveli iken bundan akdem ya'nî bin üç yüz sekiz senesi şehr-i nisanının yirmi üçüncü günü vefât eden Ahmed Ağa bin Hasan'ın terekesi 'aleyhinde zuhûr edecek de'âvî ashâbı ile muhâkeme ve muhâsamaya ve müteveffâ-yı mûmâileyhin zimem-i nâsda olan matlûbâtını birliğinden ahz u kabzıyla kendisine teslîme bi'l-murâfa'ati'ş-şer'iyye sâbit olacak mehr-i mü'eccel ve mu'acceliyle mecmû'-ı terekeden rub' hisse-i şer'iyyesini tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya 'inde'l-icâb âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak zevce-i mezbûre Cevahir Hânım vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafından mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden ber vech-i muharrer da'vâ ve müdâfa'aya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk icâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim deyu da'vâ ettikde li-ecli't-tahkîk meclis-i şer'e hâzırân ve zât-ı mezbûreyi 'ârifân olan tabur-ı mezkûr kâtibi Mustafa Efendi bin Muhammed bin İsmail ve yine

tabur-ı mezkûrun birinci bölük mülâzım-ı evveli Bekir Ağa bin Ömer bin Mustafa nâm kimesneler ‘ale’l-infirâd istişhâd olunduklarında mezbûre Cevahir Hânım ber vech-i muharrer zevc-i müteveffâ Ahmed Ağa’nın terekesi ‘aleyhinde zuhûr edecek ve de‘âvî ashâbî ile muhâkeme ve muhâsamaya müteveffâ-yı mûmâileyhin zimem-i nâsda olan matlûbâtını ahz u kabzıyla kendisine teslîme ve bi’l-murâkabeti’ş-şer‘iyye sâbit olacak mehr-i mü‘eccel ve mu‘acceliyle rub‘ hisse-i şer‘iyyesini tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere mezbûre Cevahir Hânım vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis Hüseyin Ağa’yı tarafından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn ve bizi işhâd eylediğinde mûmâileyh Hüseyin Ağa dahi vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğini bilürüz ve şehâdet dahi ederüz deyu her biri müttefikü’l-lafz ve’l-ma‘nâ bi’l-müvâcehe ber-nehc-i şer‘î edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye etmeğin gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ oldu.

Fi’s-sâbi‘ min şehri Cemâziye’l-âhir li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 10 Cemâziye’l-âhir sene [1]310

Vekîl-i mûmâileyh Hüseyin Ağa,

Şâhid tabur-ı mezkûr Kâtibi Mustafa Efendi,

Şâhid bölük-ü mezkûr Mülâzım-ı evveli Bekir Ağa

Sahife No : 72

Numara : 154

Tarihi : Fî 20 Cemâziye’l-âhir sene [1]310

4.ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının kıt‘a-i Irakiyye’de medîne-i Kerkük’de ârâmsâz ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan akdem tabur-ı mezkûrda vefât eden Hüseyin Ağa bin Mustafa’nın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zekiye Hânım bint İbrahim Ağa’nın tahakkuk eden ma‘zeret-i şer‘iyyesine binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin müsâfireten medîne-i Siird’de Nazîf mahallesinde sâkine olduğu damadı yine Dördüncü ordu-yı

hümâyûn yüz otuz dördüncü alayının Siird üçüncü sâni taburunun üçüncü bölük mülâzımı Receb Ağa bin Osman Ağa hânesine varıp zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhin ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Zekiye Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda damad-ı mûmâileyh Receb Ağa mahzarlarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin zimmetinde mehr-i mü'eccelim olan üç bin yedi yüz guruş ve birde pederimden mevrûs olup bi-tarîki'l-emâne teslîm ettiğim yüz 'aded lira-yı osmânî ile defter mücebince olan eşyâmı zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesinden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve terekesine vaz'-ı yed bulunduğum zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesi 'aleyhinde zuhûr edecek de'âvî ashâbıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis damadım Receb Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde mûmâileyh Receb Ağa dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu vâki' ifâdelerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 20 Cemâziye'l-âhir sene [1]310

Müvekkile zevce-i mezbûre Zekiye bint İbrahim Ağa, Vekîl Mülâzım Receb Ağa

Şuhûd-ı vekâlet: Muhtâr-ı mahalle-i Nazîf Sûfi Hasan bin Sûfi Rindo,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yasin bin Hacı Mahmud

Sahife No : 73

Numara : 155

Tarihi : Fî 2 Receb sene [1]310

Medîne-i Siird'de mülhak Tillo karyesinde kâ'in Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekye ve hângâhına merbût evkâfının mütevellîsi iken bundan akdem irtihâl-i dâr-ı bekâ eden Şeyh Hamza Himmetullah Efendi hazretlerinin evlâd-ı zükûrundan sülbî kebîr oğulları Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi'ler zikri âtî vekâlet takrîrini

mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talepleri üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi zikri mesbûk Tillo karyesine varıp Şeyh-i mûmâileyhin 'ibâdethânesinde zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî zevât-ı müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte mûmâileyh Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi'ler meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda li-ebeveyn birâderleri Şeyh Nasreddin Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûrede medfûn-ı hâk-ı 'ıtırnâk olan müşârun-ileyh Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin vakfindan olup şart-ı vâkîf ve te'âmül-i kadîm vechiyle ğalle ve vâridâtı evlâd-ı zükûra meşrût olan memâlih bedelâtından pederimiz ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin vukû'-ı vefâtıyla evlâd-ı zükûru bulunduğumuz cihetle bizlere âid ve râci' ve müntakil olan istihkâkını Siird mâl sandığından almak üzere şer'an muktezî olan isbât-ı verâset i'lâmının istihsâli zımmında emîn-i beyti'l-mâl müvâcehesinde da'vâ ve muhâkeme ve isbâta ve âheri tevkîle ve birde vakf-ı mezkûre âid bi'l-cümle umûr ve husûsâtımızı [ve Şeyh Memduh hazretlerinin tekyesi mevkûfâtı olan emlâk ve akârâtını ğasb ve zabt edenlerin umûr-ı sâiresinden] kezâlik da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve tahlîfe ve tehallüfe ve son dereceye kadar müdâfa'a ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis birâderimiz Şeyh Nasreddin Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Nasreddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 2 Receb sene [1]310

Vekîl Şeyh Nasreddin,

(imzâ)

Müvekkiller: Şeyh Salih, Şeyh Derviş, Şeyh Hakkı,

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Müftî Ahmed Tevfik Efendi, Nakîb Seyyid Ahmed Efendi,

Siirdli Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdurrahman

Derkenar: [Şeyh Salih Efendi'nin vekâletinden 'azlimi mahkeme-i şer'iyeye tarafından bana tebliğ olunmuştur. Fî 9 Rebî'u'l-âhir sene [1]310 (Şeyh Nasreddin Efendi)]

(imzâ)

Sahife No : 73

Numara : 156

Tarihi : Fî 15 Receb sene [1]310/Fî 19 Kânûn-ı sâni sene [1]308

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Negmo bin Mustafa bin Simo'nun verâseti zevcesi Seto bint Hacı Hindo ile sülbi oğlu Fetho ve sülbiye kebîre kızları Kamo ve Huri ve Fatma'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan mezbûre Kamo'nun tahakkuk iden 'özü-i şer'îsine binâ'en zikri âti takrîri Siird'in Nazîf mahallesinde müsâfireten sâkine olduğu Abdi Efendi bin Abdulğani hânesinde ketb ü tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi hâne-i mezkûre varıp zîrde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte verese-i mezbûrûndan zâti ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe mezbûre Kamo meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâileyh Abdi Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mezbûrdan mevrûs olup Halenze ve Deklan ve Tom karyelerinde kâ'in bulunan bi'l-cümle emlâk ve arâzî ile emvâl-ı menkûle-i sâiresinden ve nukûddan hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyemi ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte tarafeynin minvâl-i meşrûh üzere takrîrlerini kâtib-i mûmâileyh zabt u tahrîr ve huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 15 Receb sene [1]310/Fî 19 Kânûn-ı sâni sene [1]308

Müvekkile-i mezbûre Kamo bint Hacı Negmo, Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

(parmak)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Nazîf mahalleli Sarrac Ömer bin Molla Musa, Halenze'li Sûfî Ali bin Muhammed,

Mezbûrenin zevci Esmero

Sahife No : 74

Numara : 157

Tarihi : Fî 24 Receb sene [1]310

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Negmo bin Mustafa bin İsmail'in verâseti zevcesi Seto bint Hacı Rindo ile sülbî kebîr oğlu Fetho kebîre kızları Kamo ve Huri ve Fatma'ya münhasıra ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Seto dahi vefât edip verâseti sadrî evlâd-ı mezbûrûna münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûr Fetho medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûreli 'ammisi Hacı Muhammed bin el-mezbûr Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezbûre Kamo'nun 'aleyhime ikâme eylediği irsiyyet da'vâsından dolayı da'vâ-yı mezkûrenin âid olduğu mahkemede mezbûre ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr 'ammisi Hacı Muhammed'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mezbûr Hacı Muhammed dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki'ketb ü imlâ olundu. Fî 24 Receb sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Fetho bint Hacı Negmo Mustafa,

Vekîl mezbûr Hacı Muhammed bin Mustafa

Sahife No : 74

Numara : 158

Tarihi : Fî 9 Şa'bân sene [1]310

'An-asıl Ma'mûratü'l-'azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde Mağî karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Dervişoğluzâde Mustafa Ağa ibn-i Derviş'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma bint Hasan Ağa ile sülbî kebîr oğulları Muhammed ve Bekir Sıdkı Efendi'ler ve sülbiye-i kebîre kızları Hediye ve Penbe Hânım'ların münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme zevce-i mezbûre Fatma dahi vefât edüp verâseti sadrî ibnâni mûmâileyhimâ ile ibnetân-ı mezbûretâna münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de üçüncü

zabtiye taburunun birinci bölük emîni ve medîne-i mezkûrede müste'ciren sâkin olan mûmâileyh Muhammed Efendi medîne-i Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mûmâileyhden irsen benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden zikri mesbûk Maği karyesinde kâ'in bir tarafı Hasan ve Hüseyin ibnâni Muhammed ve bir tarafı Ali ve Hüseyin Babalar ve bir tarafı Aluş hâneleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilden müfrez ve maksûm ve diğeri tahtânî iki oda ve bir eyvânı müştemil bir bâb hâne ile karye-i mezkûre civârında kâ'in tapuca pederimizin isminde mukayyed ve hudûd ve mevâki'i mahallince ma'lûm'ul-hudûd olan yirmi kıt'a sulu ve susuz tarla (kesik) mezkûre civârında kâ'in yek diğeriyle muttasıl ve 'amûcalarımızın bağlarıyla mahdûd iki kıt'a ve yine karye-i mezkûre önünde kâ'in Çevirme demekle ma'rûf bir kıt'a ki cem'an üç kıt'a bâğ ve yine mezkûr (kesik) kâ'in mülhak ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a dut bahçesi ve karye-i mezkûre civârında Karağul nâm mahalde vâki' kezâlik tapuca mukayyed ve mahallince ma'lûm olan iki kıt'a bâğ (kesik) orada sâkin bulunan Kebirliler 'aşîreti ağalarından Aliko Ağa'nın yedinde mevcûd ve mahfûz bi'l-cümle emvâl-ı menkûle sâiresinden ve min tarafı'l-ümm ceddimiz müteveffâ Hasan (kesik) muharrer benimle verese-i mezbûruna irsen intikâl eden mezkûr Maği karyesinde kâ'in tapuca müteveffâ-yı mûmâileyh Hasan Ağa'nın isminde mukayyed ve hudûd ve mevâki'-i kezâlik (kesik) bi'l-cümle emvâl ve eşyâ ve emlâk ve arâzî-i sâireden hisse-i mîrâsiye-i şer'iyemi ifrâz ve taksîmiyle mahallince zuhûr edecek tâlibine bey'e ve esmân-ı hâsılasını ahz u kabzıyla ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl [îsâle] ve müşterisine ferâğ-ı mu'âmelâtının icrâsında muktezî bi'l-cümle mu'âmelâtı icrâya ve dâiresince i'tâyâ ve takrîre ve lede'l-îcâb emvâl-i menkûle ve ğayr-i menkûle-i mezkûreye vaz'-ı yed edenler[den da'vâ] ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât ta'alluk ettiği (kesik) murahas ve mufavvaz olmak üzere medîne-i Muş'da ârâmsâz on dokuzuncu süvârî alayının kâtib mu'âvini olup el-hâletu hâzihî bi-tarîki's-sıla medîne-i Harbut'da mukîm birâderim mûmâileyh [Bekir Sıdkı] Efendi'yi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 9 Şa'bân sene [[1]310]

Müvekkil-i mûmâileyh (kesik) Muhammed Efendi (kesik)

(imzâ)

Sahife No : 74

Numara : 159

Tarihi : Fî 9 Şa‘bân sene [1]310

‘An-asıl Ma‘mûratü’l-‘azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Harbut’a mülhak Maği karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Dervişoğluzâde Veli Ağa ibn-i Derviş’in verâseti [zevce-i menkûhe-i] metrûkesi olup medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesinde sâkine Eymuş Hâtun bint Resul Ağa’nın tahakkuk eden ma‘zeret-i şer‘iyyesine binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt [u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan] taleb ve iltimâs üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin müste‘ciren sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî [müslimîn huzûrlarıyla] ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe mezbûre Eymuş Hâtun meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevc-i sâbıkım mezbûr Veli Ağa’dan irsen intikâl edip ol vecihle mâl ve mülküm olan zikri mesbûk Maği karyesinde kâ’in bir tarafı Hasan ve Hüseyin ibnânî Muhammed ve bir tarafı Ali ve Hüseyin Babalar ve bir tarafı Aluş hâneleri ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilden müfrez ve maksûm ve mahallince ma‘lûm olan iki fevkânî oda ve iki tahtânî oda ve bir eyvân ve bir havluyu müştamil bir bâb hâne ile yine karye-i mezkûre civârında kâ’in tapu dâiresince mukayyed ve hudûd ve mevâki‘i mahallince ma‘lûm olan altı kît‘a sulu ve susuz arâzîyi ve birde orada bulunan Kebirliler ‘aşîreti ağalarından Aliko Ağa’nın yedinde mevcûd ve mahfûz bulunan emvâl-ı menkûle-i sâiremi mahallinde zuhûr edecek tâlibine bey‘e ve furûhtla esmân-ı hâsılasını ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve emlâk ve arâzî-i mezkûrelerin ferâğ-ı mu‘âmelâtının icrâsında muktezî mu‘âmelâtı icrâya ve devâir-i resmiyyede i‘tâyı takrîre ve lede’l-îcâb emvâl-i menkûle ve ğayr-i menkûle-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere medîne-i Muş‘da ârâmsâz on dokuzuncu süvârî alayının kâtib mu‘âvini olup el-hâletu hâzihî sılâ tarîkiyle medîne-i Harbut‘da sâkin bulunan zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin birâderzâdesi Bekir Sıdkı Efendi’yi

kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğini kâtib-i mûmâileyh Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 9 Şa‘bân sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Eymuş Hâtun,

Şuhûdü’l-hâl: Mahalle-i mezkûre muhtârı Yasin bin Heşin,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Bekir bin Tahir,

(imzâ)

Diğeri Ali bin Tahir,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Bakkâl Hızır bin Kasım, ve ğayrihim

Sahife No : 75

Numara : 160

Tarihi : Fî 21 Şa‘bân sene [1]310

Medîne-i Siird’de Sor mahallesinde sâkin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Denci veled-i Nuri’nin zevcesi Kırmızı bint Havati Kolo ile oğulları Musa ve Mesud’un zikri âtî emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlede bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye müşterek oldukları hâlde kable’l-kısme mezbûr Mesud fevt olup verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint Mini ile sülbiye-i kebîre kızları Marta ve Necmi ve li-ebeveyn er karındâşı mezbûr Musa ve vâlidesi mezbûre Kırmızı’ya münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan zevce-i mezbûre Mariyem ile mezbûretân Marta ve Necmi’nin tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘alarına binâ’en zikri âtî takrîrî mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın Sor mahallesinde müsâfireten sâkin oldukları Maksi Ohan veled-i Maksi Yoğos’un hânesine varıp ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtları zîrde muharrerü’l-esâmî kesân ta‘rîfleriyle mu‘arrefât mezbûrât Meryem ve Marta ve Necmi meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi ibn-i Abdulğani mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Sor mahallesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hâne ile Ra’si’n-nâbi‘ mevki‘inde vâki‘ kezâlik ma‘lûm’ul-hudûd bir kıt‘a mülk bâğ nâm

emlâk ile yirmi bin guruş nukûd ve emvâl-i menkûle-i sâireden hisse-i mîrâsiyemizi taksîme ve ahz u kabza ve bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden mezbûr Musa'dan da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna me'an temhîr verdikleri bir kıt'a beyânnâmeden münfehim olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Müvekkile zevce-i mezbûre Meryem bint Mini, Müvekkile-i mezbûre Marta,

Müvekkile diğeri Necmi

Vekîl Nazîf mahallesinden Abdi Efendi

Şuhûdu'l-hâl: Maksî Ohan veled-i Maksî Yoğos, Birâderi Agob Efendi,

Millet-i mezkûreden Tamil veled-i Maksî Simo, Ohan veled-i Denci

Sahife No : 76

Numara : 161

Tarihi : Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden Bekir bin Haso bin Alo Ahmed nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Muhammed bin Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mukaddemen Dersaadet'ten kazanıp karz sûretiyle karye-i mezkûreli Halef bin Yasin nâm kimesneye ceste ceste olarak vermiş olduğum bin altı yüz guruş mezbûr Halef'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve bir de pederim müteveffâ-yı mezbûr Haso'dan bana intikâl eden emvâl ve emlâk-ı ma'lûme-i mevrûsemi ber vech-i şer'î taksîme ve hissemi ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzu bana i'tâya ve lede'l-îcâb emvâl ve emlâk-ı mevrûse-yi mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl

husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr Hacı Muhammed'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Hacı Muhammed dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim tasdîkan li'l-mekâl işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Müvekkil karye-i mezkûreli Bekir bin Haso,

Vekîl karye-i mezkûreli Hacı Muhammed bin Mustafa

Sahife No : 76

Numara : 162

Tarihi : Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Musa veled-i Denci veled-i Nuri'nin medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem fevt olan birâderim Mesud'un veresesinden zevcesi Meryem bint Mini ve kızları Marta ve Necime'nin bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhine ikâme eyleyip hâlen mahkeme-i şer'yyede derdest-i rü'yet olan irsiyet da'vâsından dolayı gerek mezbûrâtla ve gerek taraflarından tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istinâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Musa veled-i Denci,

Vekîl Babüddarb mahallesinden Hacı Muhammed

(imzâ)

Sahife No : 76

Numara : 163

Tarihi : Fî 20 Şa‘bân sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ali bin Abdullah bin Hacı İbrahim Şenduli’nin verâseti zevcesi Hâce Amine bint Muhammed ile sülbî oğulları Hacı Bekir ve Hacı Esad ve sülbîye-i kebîre kızları Reyhani ve Atike ve Hadice’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme mezbûr Hacı Bekir dahi vefât edip verâseti zevcesi Havi bint Abdurrezzak ile sülbî kebîr oğulları Derviş ve İbrahim ve kebîre kızı Hazıra ve sülbî sağîr oğulları Abdulcebbar ve Ali ve sülbîye sağîre kızı Fatıma’ya ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme ve mezbûre Reyhani dahi vefât edip zevci Abdurrezzak bin Berho ile sadrî kızı Reyhan ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme bint-i mezbûre Reyhan dahi vefât edip verâseti pederi mezbûr Abdurrezzak ile ceddesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme mezbûre Hadice dahi vefât edip verâseti zevci İsmail bin Abdulhamid ile sülbî sağîr oğulları Abdulfettah ve Şükri ve Abdulmecid ve sülbîye-i sağîre kızları Leyla ve Saliha ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan mezbûre Hâce Amine’nin âti’l-beyân takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hânesine varıp derûnunda zîrde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûre Hâce Amine meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden İsmail bin Abdulhamid mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı evvel mezbûr Hacı Ali’nin zevcesi bulunduğum benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden Ra’s mahallesinde kâ’in iki bâb hâne ve bir kıt‘a bahçe ve bir bâb hammâm ve Siird çârşûsunda kâ’in bir bâb hân ve on bâb dükkân ve yine çârşû-yı mezkûrde kâ’in Hân-ı cedîd ta‘bîr olunan hânın ve müstemilâtı olan dekâkînin rub‘u ve kassâbhânedeki kâ’in bir bâb dükkân ve Bakkal çârşûsunda kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd dükkânın sülûsânı ve Siird toprağında kâ’in beşer kıt‘a bağ ve susuz tarla ve Güveşil karyesinde olan emlâk ve arâzî ve yine Siird çârşûsunda olup Hacı Selim’e satılmış olan bir bâb dükkân ile üç bin lira-yı osmânî nakdî ve elli batman kadar bakır ve sâir eşyâ ve yine eşyâdan ‘ibâret olan terekeden hisse-i mîrâsiyemi ahz u kabzıyla bana i‘tâyâ ve ifrâz ve taksîme ve

lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile mezbûr İsmail nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr İsmail dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mezbûrûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 20 Şa'bân sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Hace Amine bint Muhammed,

Vekîl-i mezbûr İsmail bin Abdulhamid

Şuhûdü'l-hâl: Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yusuf bin Ahmed,

Hacı Mahmud Şenduli, Hacı Muhammed bin İbrahim, ve ğayrihim

Sahife No : 77

Numara : 164

Tarihi : Fî 10 Ramazan sene [1]310

Tahakkuk eden 'özü-i şer'isine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere bi't-taleb i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Sarrac Hamid'in kızı Fatma'nın hânesine varıp derûnunda 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâti ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe mezbûre Fatma meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Molla Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesinde kâ'in ve Câmî'u'l-kebîr ve Şeyh Mahmud mescidlerinin vâkîf mülkleri ve Tüccar Ömer bin Molla Musa ve Taha bin Hacı Hasan hâneleri (kesik) ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hâne ile Ra'si'n-nâbi' mevki'inde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a bâğ gûyâ birâderi müteveffâ zevcim Hacı Muhammed Ağa'dan (kesik) vererek bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme eylediği irsiyyet da'vâsından dolayı bu bâbda müdde'î olan mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun (kesik) ağalarından Abdurrezzak Ağa bin Mahmud bin Hamido ile muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm

ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ [ve istimâ‘-i] şuhûd ve tahlîfe sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi‘l-meclis Molla Halil [Efendi‘yi] vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Molla Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve [hizmet-i] lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 10 Ramazan sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Fatma bint Abdulhamid, Vekîl Molla Halil bin Molla Mustafa
Şuhûdü‘l-hâl: Sarrac Hacı Hamza bin İbrahim,

Sarrac Ömer bin Molla Musa ve ğayrihim

Sahife No : 77

Numara : 165

Tarihi : Fî 6 Şevvâl sene [1]310

[Medîne-i] Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden iken bundan akdem fevt olan Şemmas Abuş’un verâseti sülbî kebîr oğulları Hacı Cezî ve Hanna ve Mansur ve Rızkullah ve Miho ve sülbîye-i kebîre kızları İli ve Terezo ve Luize‘ye münhasıra ve ba‘dehû kable‘l-kısme mezbûr Miho dahi fevt olup verâseti sülbî kebîr oğlu Basil ve sülbîye kebîre kızı Mecide‘ye münhasıra olduğu ba‘de‘t-tahakkuki‘ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan Terezo ve Luize‘ye ve Basil ve Mecide ve İli nâm kimesnelerin âti‘l-beyân da‘vâyı rü‘yete ve âheri tevkîle bâ-hüccet-i şer‘iyye vekîlleri bulunan mezbûr Hacı Cezî meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde kezâlik verese-i mezbûrûndan mezbûr Rızkullah mahzarında bi‘l-vekâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani‘l-merâm edip müteveffâ-yı evvel mezbûr Şemmas Abuş’un hâl-i hayâtında ile‘l-vefât yedinde mâl ve mülkü olup ba‘de fevtihî ber vech-i muharrer verese-i mezkûrûna irsen intikâl eden Siird çârşûsunda ma‘lûm‘ul-hudûd ve hân-ı cedîd ta‘bîr olunur bir bâb hânın rub‘u ve on beş dükkândaki şâyi‘alarını fuzûlen ve bi-ğayr-ı hakkın kendi ismine ferâğ ettiren millet-i mezkûreden Fetho veled-i Şemmas Tomi nâm kimesne gûyâ alacaklısı olan Nazîf mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Molla İsmail bundan akdem hân-ı mezkûrun rub‘uyla on beş dükkânı alacağına mukâbil hacz ve üzerine [kayd] ettirdiğini müvekkillerin mezbûrûn İli ve Terezo ve Luize ve Mecide ve Basil’in ber vech-i muharrer hisse-i mîrâsiyelerini hüccet-i mezkûrun ve mezbûr

İbrahim'in ferâğından (kesik) kendilerine teslîme ve âid olduğu mahkemede merkûm İbrahim'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve [istimâ'-i] şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bu da'vâya müte'allik bi'l-cümle evrâkı imzâ ve takdîme ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun [küllîsine] bundan akdem tevkîl eylediğim Hacı Muhammed Efendi'yi bu kere vekâlet-i mezkûreden 'azl edip yerine Hacı Cezu'yu ve mezbûr Rızkullah nâm kimesneleri vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iy[ye ile] bi'l-vekâle tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Rızkullah dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm [ettim] dediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 6 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Hacı Cezu veled-i Şemmas Abuş,

Vekîl mezbûr Rızkullah

Sahife No : 78

Numara : 166

Tarihi : Fî 11 Şevvâl sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve Na'lebend esnâfından Hacı Yusuf bin Sûfî Ali medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ğaib 'âni'l-beled olan İsa bin Mahmud Na'lebend tarafından zikri âtî husûsta vekîl idüğünü da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr İsa geçen üç yüz bir senesi şehr-i teşrîn-i evveli evâ'ilinde medîne-i mezkûrede olduğu hâlde birâderi Hüseyin bin el-mezbûr Mahmud'a sened mücebince deyni olan bin iki yüz guruşun va'desi olan yedi ayın hitâmında Ra's mahallesinde kâ'in bir tarafı 'amûcası Yusuf ve bir tarafı Şeyhî Efendi bin Mahmud hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd ve mezbûr Hüseyin ile müşterek bir bâb hânedan hisse-i şâyi'asıyla Na'lebend çârşûsunda vâki' hudûd-ı ma'lûm ve birâderi mezbûr Hüseyin ve benimle müşterek olan bir bâb dükkândan rub' hisse-i müşterekiyesini bi'l-müzâyede zuhûr edecek tâlibine semen-i misilleriyle bey'e ve semeni ile ahz u kabza ve zimem-i nâsda olan matlûbunu ve deyn-i mezkûrunu edâya ve on sene zarfını kendisine vermek üzere nezdinde hıfza ve emlâk-ı mezkûreyi devâir-i resmiyyede müşterînin nâmına kayd u takrîre ve bu bâbda muktezî tekârîri

i'tâya mahzar-ı şuhûdda vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde bi't-tahkîk vech-i muharrer üzere mezbûr İsa tarafından vekîl olduğumu mübeyyin bir kıt'a hüccet-i şer'îyyenin i'tâsını talep ederim dediğinde mezbûr Hacı Yusuf'un ber vech-i meşrû' takrîrini li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Şeyhî Efendi bin Mahmud Na'lebind ve Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hamza bin Seyyid Abdulaziz nâm kimesneler 'ale'l-infirâd istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka ğaib-i mezbûr İsa ber vech-i muharrer husûsatı icrâya ve husûsat-ı mezkûreye ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan hâzır-ı mezbûr Hacı Yusuf'u huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mezbûr Hacı Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğini bilürüz biz bu husûsa ol vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet ettiklerinde şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mezkûr Ra's mahallesi imâmı Muhammed Efendi bin Molla Hasan bin Molla Muhammed ve muhtârı Yasin bin Heşin bin Yasin'den sırran ve ba'dehû Şeyh Halef mahallesi imâmı Molla Musa bin Hacı Muhammed Emin ve muhtârı Yusuf bin Hacı Ali bin Hamo'dan bi'l-müvâcehe 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmağın ğıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 11 Şevvâl sene [1]310

Vekîl-i mezbûr Hacı Yusuf bin Sûfî Ali Saro,

Şâhid Ra's mahallesi ahâlîsinden Şeyhî bin Mahmud Na'lebind,

Şâhid Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir bin Seyyid Hamza

Sahife No : 78

Numara : 167

Tarihi : Fî 20 Şevvâl sene [1]310

Siird'e mülhak Eruh kazâsında kâ'in Kanikan karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Mustafa bin Cihangir bin Haso'nun sülbî sağîr oğlu Cihangir ve sülbiye sağîre kızı Poli'nin tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer'îyye vasî-i mensûbları olan li-

ümm âmmeleri mezkûr Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Hammad nâm kimesne mezkûr Siird mahkemesinde in'ikâd [eden meclis-i şer'-i] şerîf-i enverde Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip vasîleri bulunduğum sağıretân-ı mezbûretânın pederleri (kesik) olan karye-i mezkûrede kâ'in etrafı Abdullah bin Çilli ve Berho bin Ağmo'ya ve Ayo bin Abdullah ve Cafer bin Fakih Ömer'in tarlaları ile mahdûd bir tarafı susuz tarla ile yine karye-i mezkûre civârında etrâf-ı erba'ası mezbûr Ömer bin Çilli ve mezbûr Cafer bin Fakih Ömer ve Kasosi bağları ve kaya ile mahdûd bir kıt'a bağlarını fuzûlî olarak zabt u tasarruf etmekte bulunan zikri mesbûk Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdulhamid bin Şeyh Abdurrahim ile derdest-i rü'yet olan murâfa'a-i şer'iyede mezbûr Şeyh Abdulhamid ile da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve tebellüğ ve teblîğ ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan bi'l-vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 20 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil vasî-i mezbûr İsmail bin Hammad,
Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 79

Numara : 168

Tarihi : Fî 25 Şevvâl sene [1]310

Diyarbakir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Cezire kazâsının nefsi Cezire kasabası ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Kul Ahmed bin Molla Süleyman'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma bint Sadık ve Aişe bint Hızır Ağa ile sülbi oğlu Mustafa ve sülbiye kızları Meryem ve Merari ve Halime'ye münhasıra oldukda müteveffâ-yı mezbûrdan verese-i mezbûrûna irsen intikâl âti'l-beyân terekesinden zevce-i mezkûre Fatma ile kızı mezbûre Halime'nin bi'l-ferîkati'ş-şer'iyeye hisse-i

mîrâsiyelerini bi-tarîki't-tehâruc ahz u kabz ettikten ve tereke-i mezkûre diğer verese-i mezbûrûn beyyinelerinde ber vech-i şer'î müşterek kaldığı hâlde kable'l-iktisâm mezbûre Meryem vefât edip verâseti vâlidesi mezbûre Aişe Hânım ve karındaşları mezbûrân Mustafa ve Merari'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Mustafa dahi vefât edip verâseti kezâlik vâlidesi mezbûre Aişe ve li-ebeveyn kızkarındaşı mezbûre Merari ve li-ümm er karındaşları Abdulcelil ve Taha'ya münhasıra ve ba'dehû mezbûre Merari dahi vefât edip verâseti vâlidesi mezbûre Aişe ile sadrî oğulları Ahmed ve Cemil'e münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan zevce-i mezbûre Aişe Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine verese-i mezbûrûndan Abdulcelil ve Taha hâzırân oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip [benimle mezbûrân işbu hâzırâna intikâl eden Cezire kazâsında (kesik) ve Hacı Ali bin Cihangir ve Ömer Halil hâneleri ile Cezire çarsusunda (kesik) mahallince ma'lûm bir bâb]benimle işbu hâzırân-ı mezbûrân Abdulcelil ve Taha ve tereke-i mezkûreden hisse-i mîrâsiye-i şer'iiyemizi 'aynen ve yâhûd bedelen terekeye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabza ve bizlere îsâl ve irsâle ve birde kızım mezbûre Merari hayâtda ve kemâl-i 'akl ve sıhhat olduğu hâlde tereke-i mezkûreden vâki' olan hisse-i ma'lûmesinden oğulları mezbûrân Ahmed ve Cemil'e yüzer gurusu ifrâz ve i'tâ olunduktan sonra hisse-i mütebâkîyesini ve birde lâbisi olduğu elbiseden ğayrı kendisine mensûb emvâl ve eşyây-ı ma'lûmesi mahzar-ı şuhûdda bana temlik ve i'tâ etmekle hisse-i mezkûre ile emvâl ve eşyâ-i mezkûreyi vâzı'u'l-yed olanlardan ahz u kabza ve bana irsâle ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile el-hâletu hâzihî kasaba-i mezkûrede sâkin ve mukîm zevcim olan Halenzeli Hasan bin Hacı Ali'yi kabûlüne mevkûf tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim deyu hâzırân-ı mezbûrânın tasdîkiyle takrîr eylediğinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 25 Şevvâl sene [1]310 Müvekkile-i mezbûre Aişe bint Hızır Ağa, Müvekkil-i mezbûr Abdulcelil, Müvekkil-i mezbûr Taha

Derkenar: [benimle mezbûrân işbu hâzırâna intikâl eden Cezire kazâsında (kesik) ve Hacı Ali bin Cihangir ve Ömer Halil hâneleri ile Cezire çarsusunda (kesik) mahallince ma'lûm bir bâb] Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 79

Numara : 169

Tarihi : Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Yusuf bin Şeyh İbrahim bin Şeyh Osman Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ceddimiz Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin hafîdi Şeyh Mustafa'nın vakfindan olup ğallesi evlâd-ı zükûruna meşrût bulunan mezkûr Tillo karyesi civârında kâ'in bir tarafı İbrahim bin Muhammed ve bir tarafı Şeyh Hasan bin Şeyh İsmail ve bir tarafı Şeyh Süleyman bin Şeyh Mahmud ve taraf-ı râbî'i Şeyh Ömer bin Şeyh Merhemo bağlarıyla mahdûd bir kıt'a bağı bi-ğayr-ı hakkın zabt u tasarruf etmekte bulunan mezkûr Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Hasan bin Muhammed'den bâğ-ı mahdûd-ı mezkûru ahz u kabza ve evlâd-ı zükûrdan bulunduğum cihetle bana teslîme ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Yusuf bin Hacı İbrahim,

Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

Sahife No : 80

Numara : 170

Tarihi : Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden Halid bin Fehim Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde 'an-asıl Dersaadet ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i mezkûrede Yenihânda mukîm bulunan Apkaryan Kevork mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip geçen üç yüz yedi senesinde medîne-i mezkûrenin kantâr rusûmu bedel-i ma'lûm ile mültezimi olup ol vecihle bedel-i iltizâm-ı mezkûru bi-temâmihî teslîm edip bedel-i mezkûre müte'allik bir güne zimmetim olmadığı hâlde Siird Belediye Da'vâ Vekîlî Hacı Ömer Efendi'nin bu kere bi-ğayr-ı hakkın ikâme eylediği iki bin sekiz yüz otuz sekiz guruş on para zimmet da'vâsından dolayı âid olduğu mahkemede vekîl-i mûmâileyh Hacı Ömer Efendi'yle muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vâya müte'allik evrâk-ı imzâ ve takdîme ve davanın son derecesine kadar bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Kevork Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Kevork Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Halid bin Fehim,

Vekîl-i mûmâileyh Kevork Efendi

Sahife No : 80

Numara : 171

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

'An-asıl Siird'e mülhak Şirvan kazâsı kurâsından Minar karyesi ahâlîsinden olup âti'l-beyân müteveffânın zevce-i menkûhe-i metrûkesi zâtı medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulhamid bin Şeyh Mahmud Mellâvu ve Abdulmecid Efendi ibn-i Hüseyin nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan Emine bint Hacı

Kasım nâm hâtun Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vukû'-ı vefâtıyla verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi bulunduğum benimle pederi Ahmed Mişo ve birâderleri Şakir ve Hammad ve Musa'ya münhasıra olan zevcim Karakol mahallesi ahâlîsinden Mustafa bin el-mezbûr Ahmed'den benimle verese-i mezbûrûna müntekal ve mevrûs emvâl ve eşyâdan bi'l-ferîkati'ş-şer'iyeye hisse-i mîrâsiyemi tereke-i mezkûreye vâzî'u'l-yed olanlardan ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve bir de müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde mihr-i mü'eccel-i müsemmâm olan iki batman harîr zâtıma mahsûs elbise ve hülliyyât-ı ma'lûmeyi kezâlik tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden 'aynen ve yâhûd bedelen ahz u kabza ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vâ-yı mezkûrenin son derecesine kadar müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Emine bint Hacı Kasım,

Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

Sahife No : 80

Numara : 172

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Siird'e mülhak Tillo karyesi meşâyihinden postnişîn olan Sâlih Şeyh Efendi ibnü'l-merhûm Şeyh Hamza Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde el-hâletu hâzihî medîne-i mezkûre Belediye Re'isi bulunan Siirdli Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman mahzarında âti'l-beyân hammâmında ber vech-i âtî sihâm sâhibi olan medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Berho ve Hacı Süleyman ibnâni Hacı Ahmed Hacı ve Hacı Muhammed Ağa ibn-i Hacı Kasım nâm kimesneler hâzırûn oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip

medîne-i mezkûrede kâ'in ve ber müceb-i kuyûd-ı resmiyye dört yüz kırk beş sehmden 'ibâret olan Paşa hammâmında mutasarrıf olduğum yirmi sehm ile hâzırûn-ı mezbûrûndan Hacı Berho'nun on beş ve Hacı Süleyman'ın on ve Hacı Muhammed Ağa'nında on beş ki cem'an atmış sehmden 'ibâret hisse-i şâyi'amızı on seneden beri fuzûlen zabt u tasarruf ile îcâr etmekde bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'yle ba'de'l-muhâsebe kabz eylediği on senelik îcâreye müte'allik îcâre-i ma'lûmesinden vâkı' olan hisselerimizi ahz u kabzıyla bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi ile da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile hâzır mûmâileyh Ömer Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve hâzırûn-ı mezbûrûndan Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Muhammed Ağa'nın tasdîkiyle ta'rîf ettiklerinde mûmâileyh Ömer Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî gurret-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî Gurret-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Müvekkil-i mûmâileyh Şeyh Sâlih Efendi, Müvekkil-i mezbûr Hacı Berho

Diğeri Hacı Süleyman, Diğeri Hacı Muhammed Ağa

Vekîl Re'îs-i Belediye-i Siird Hacı Ömer

Sahife No : 81

Numara : 173

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Aboşyan Hâce Cezo meclis-i şer'-i şerîf-i enverde âti'l-beyân hammâmında ber vech-i âtî sihâm sâhibi bulunan müteveffâ Halebli Fethullah'ın veresesinden sülbî oğlu Nasri ve medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Hacı Emin Zito'nun sülbî oğulları Abdulaziz ve Abdulmecid nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i

mezkûrede kâ'in ber müceb-i kuyûd-ı resmiyye dört yüz kırk beş sehmden 'ibâret olan Paşa hammâmı demekle ma'rûf bir bâb hammâmında tasarruf olduğum yirmi üç sehm ile hâzırûn-ı mezbûrûndan Nasri'nin yirmi ve Abdulaziz ve Abdulmecid'in dahi on ki cem'an elli üç sehmden 'ibâret hisse-i şayi'alarımızı on seneden beri fuzûlen zabt u tasarruf ile îcâr etmekte bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'yle ba'de'l-muhâsebe hammâm-ı mezkûrun müste'cirlerinden makbûz olan on senelik îcâre-i ma'lûmesinden vâki' hissemizi ahz u kabzıyla bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'den da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve uhrâya tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Ömer Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu hâzırûn-ı mezbûrûn Nasri ve Abdulaziz ve Abdulmecid'in tasdîkleriyle takrîr ettiğinde mûmâileyh Hacı Ömer Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Aboşyan Hâce Cezo, Diğeri mezbûr Nasri,

(imzâ)

Diğeri Abdulaziz, Diğeri Abdulmecid,

Vekîl Re'îs-i Belediye-i Siird Hacı Ömer Efendi

Sahife No : 81

Numara : 174

Tarihi : Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i mezkûre Câmi'u'l-kebîrin mütevellîsi bulunan Halife Muhammed Derviş Efendi ibn-i Seyyid Tahir ve Şeyh Mahmud el-Bayrakdar nâm mescidin mütevellîsi Sûfî Hasan bin Sûfî Rindo nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde el-hâletu hâzihî mezkûr Câmi'u'l-kebîr imâmı Hacı Abdulferid Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi mahzarında her biri bi't-tevliye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan

akdem vefât eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yüzbaşı Hacı Muhammed Ağa bin Mahmud Hamido'nun hâl-i hayât ve sıhhatinde mütevellîleri bulunduğumuz câmi'-i mezkûreye bi'l-münâsefe vakf-ı sahîh ile vakf ve hasb eylediği mahalle-i mezkûrede kâ'in bir tarafı Taha bin Hacı Hasan ve bir tarafı Sarrac Ömer bin Molla Musa ve bir tarafı zevcesi Fatma bint Abdulhamid ve bir tarafı Seyyid Abdullah ve Seyyid Taha ibnâni Seyyid Merhemo Seyyid Salih'in hâneleriyle mahdûd bir bâb vakf hâneye bu kere fuzûlî olarak müdâhale ve ta'arruz ve taksîmi taleb etmekte bulunan vâkıf-ı ileyh veresesi olan zevcesi mezbûre Fatma bint Abdulhamid ile birâderi Abdurrezzak Ağa'nın hâne-i mevkûf-ı mezkûreye olan müdâhale-i vâkıa'larını men'yle hâne-i mezkûrede (kesik) cânib-i vakfa teslîm etmek üzere vârisân-ı mezbûrândan da'vâ ve muhâkemeye ve i'ade-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl da'vâ-yı mezkûrun son derecesine kadar ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Abdulferid Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde diklerini mûmâileyh Abdulferid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]310

Câmi'u'l-kebîr mütevellîsi Halife Derviş Muhammed bin Seyyid Tahir,
Şeyh Mahmud Mescid'i mütevellîsi Sûfi Hasan bin Sûfi Rindo,
Vekîl İmâm-ı Câmi'u'l-kebîr Hacı Abdulferid

Sahife No : 81

Numara : 175

Tarihi : Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]310

'An-asıl medîne-i Harput'a mülhak Hoş karyesi ahâlîsinden Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîfi seksen altıncı alayının Siird'den müretteb üçüncü mukaddem taburunun ikinci bölüğü başçavuşu iken bundan akdem Şirvan kazâsında vefât eden Hafız Mustafa bin Halid bin Muhammed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Maşallah bint Ahmed Arif Efendi ile sülbî sağır oğulları Yusuf ve Muhammed Sıtkı'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşde vusûllerine değin

tesviye-i umûrlarına kibel-i şerî'at-ı ğarrâdan mensûb-i vasîleri olup el-hâletu hâzihi bölük-i mezkûr yüzbaşısı bulunan mûmâileyh Ahmed Adil Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe bulunan zevce-i mezbûre Maşallah Hâtun hâzıra olduğu hâlde bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip müteveffâ-yı mezbûrun müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i muharrer vasîleri bulunduğum saġîrân-ı mezbûrânla zevce-i hâzıra-i mezbûreye irsen intikâl eden zikri mesbûk Şirvan kazâsının makarr-ı hükûmeti olan Küfre karyesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hâne ve yine kaza-i mezkûre kurâsından Kelmih karyesinde kezâlik ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a 'arsayı mukaddemen Siird mahkeme-i şer'iyyesinden sâdır olan leffen gönderilen bin üç yüz on senesi şehri-şevvâli'l-mükerreminin yirmi birinci günü târîhli ve iki yüz doksan dört numaralı bir kıt'a izin hücceti mücebince mahallinde zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûhtla esmân-ı hâsılasını ahz u kabza ve makbûzu bizlere irsâl ve îsâle ve hâne ve 'arsa-yı mezbûrun (kesik) husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihi Şirvan kazâsında redîf-i tâli bölüğü mülâzım-ı evveli Çerkez Reşid Efendi'yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu mûmâileyh Ahmed Adil Efendi bi'l-vesâye zevce-i mezbûre Maşallah Hâtun bi'l-asâle takrîr-i kelâm etdiklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi'l-hâmisi min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfeti li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]310

Vasî-i mûmâileyh Yüzbaşısı Ahmed Adil, Müteveffâ-yı mûmâileyhin zevcesi Maşallah

Sahife No : 82

Numara : 176

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]310

'An-asıl Haleb vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi-i medîne-i Haleb ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden iken bir müddetten beri li-ecli't-ticâre medîne-i Siird'de Verraz mahallesinde sâkin ve mutavattın olduğu hâlde bundan akdem vefât eden Fethullah bin Elbasi Kebabi'nin verâseti zevce-i metrûkesi Hato bint Zado ile sülbi kebîr oğulları Nasri ve Rızkullah ve sülbiye-i kebîre kızları Meryem ve Gurre'ye

münhasıra ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan merkûm Nasri Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden millet-i mezkûreden eniştisi Aboşyan Rızkullah mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip peder ve mûrisim mezkûr Fethullah’ın benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden bi’l-cümle terekesine ve birde gerek Siird’de olsun ve gerek her nerede olursa olsun zâtıma ve hâneme müte‘allik bi’l-cümle umûrun ve husûsâtın tesviye ve rü’yetine ve zimem-i nâsda kâffe-i matlûbâtımızı mezbûrûndan mütâlebe ve tahsîle ve bu cihetle gerek lehime ve gerekse ‘aleyhime da‘vâ intâc ederse hasım olacak kimesne ile da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis enişttem mezbûr Rızkullah’ı tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mezbûr Rızkullah dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi’l-âşer min Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfeti li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 10 Zi’l-ka‘de sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Nasri, Vekîl Rızkullah Aboşyan

Sahife No : 82

Numara : 178

Tarihi : Fî 18 Zi’l-ka‘de sene [1]310

Medîne-i Siird’e mülhak Deyrğalib ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hamid Bey bin Hamid Bey bin Yusuf Bey’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Fatma bint Ali Ramo ve Huriye bint Sûfi Dıjvar ile sülbî sağır oğlu Yusuf ve sülbiye sağıre kızları Hamra ve Nuriye’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î sağırûn-ı mezbûrûnun vakt-i rüşde vusûllerine değin tesviye-i umûrlarıyla pederlerinden müntekil emvâlin muhâfazasına bâ-hüccet-i şer‘iyye mensûbe vasîleri ve li-ebeveyn ‘ammeleri mu‘arrefetü’z-zât Medîne Hâtun bint el-mezbûr Hamid Bey medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Molla Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi

mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip hemşîrem Huriye Hâtun bint el-mezbûr Hamid Bey’in bu kere vasîleri bulunduğum sağîrûn-ı mezbûrûn ‘aleyhine bi-ğayr-ı hakkın ikâme eylediği irsiyyet da‘vâsından dolayı mezbûre Huriye ile âid olduğu mahkemede muhâkeme ve muhâsama ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Molla Halil Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile bi’l-vesâye tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Molla Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî yevmi’s-sâmin ve âşer min Zi’l-ka‘deti ş-şerîfeti li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 18 Zi’l-ka‘de sene [1]310

Müvekkile vasîyye-i mezbûre Medîne bint Hamid Bey,

Vekîl-i mûmâileyh Molla Halil

[Bu mecele içinde çek ve şer‘î vesîkaların malların muhafazası ve insanlar arasında münazaaların bitirilmesi için, gerektiği zaman kullanılmak üzere tutulmuştur.]

Siird şehri ketebe me’ûru (Halife) Seyyid Hüseyin Hüsni.

(imzâ)

Bitiş Târîhi: 17 Muharrem sene [1]311]

Sahife No : 83

Numara : 179

Tarihi : Fî 26 Muharrem sene [1]311

Medîne-i Siird’de mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Hasan bin Muhammed nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Tillo karyesi ahâlîsinden Yusuf bin Hacı İbrahim’in mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde bi-ğayr-ı hakkın ‘aleyhine

ikâme edip muhâkemesi ‘âni’l-ğiyâbi fasl u hasmî yoluna gidilen karye-i mezkûrede kâ’in ma’lûm’ul-hudûd bir kıt‘a bağın da’vâsı vicâhen fasl ve rü’yet olmak üzere dâire-yi mezkûreye müraca‘atla mezbûr Yusuf’dan da’vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr Yusuf Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde merkûm Yusuf Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi’s-sâdisi ve’l-işrîn min Muharremi’l-harâm li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 26 Muharrem sene [1]311

Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Hasan bin Muhammed,

Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf veled-i Hanna

(imzâ)

Sahife No : 83

Numara : 180

Tarihi : Fî 20 Muharremü’l-harâm sene [1]311

Dördüncü ordu-yı hümâyûn medîne-i Siird’de ârâmsâz nizâmiyye otuz ikinci alayının kâ’in makâmı iken bundan akdem medîne-i mezkûrede vefât eden Dersaadet’li Muhammed Bey ibn-i İbrahim Edhem Bey’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emine Hânım bint Hacı Hafız Mustafa Efendi ile sülbî sağîr oğlu Ahmed Bey ve sülbiye sağîre kızları Leyla ve Hadice ve sülbiye kebîre kızı Latife ve el-hâletu hâzihî ğâ’ibetün ‘âni’l-belde olan vâlidesi Hadice’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î zevce-i mezbûrenin tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin müsâfireten sâkine olduğu mutasarrıf-ı livâ sa‘âdetlü Mahmud Said Paşa hazretlerinin devlethânesine varıp livâ-i mezkûr Nâkibü’l-eşrâfi Seyyid Ahmed ve meclis idâre

a'zâsından Hacı Mahmud Efendi'ler nâm zevâtın huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'î-î âlî ettikde zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe mezbûre Emine Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafâ Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim merhûm mûmâileyhin vefâtıyla tereke-i muhallelfesidir denilip bura mahkeme-i şer'îyesi tarafından tahrîr ve verese-i mezbûrûn beyninde bi-hasebi'l-irsi'ş-şer'î taksîm olunan eşyâ benim mâl ve mülküm olup hatta zevcim mûmâileyh hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl ve sıhhatinde ve nifâz-ı cemî'-i tasarufâtında olduğu hâlde eşyâ-ı mezkûre cümlesi vech-i muharrer mâl ve mülküm olduğunu mahzar-ı şuhûdda ikrâr ve i'tirâz dahi eylemişdir eşyâ-ı muktesime-i mezkûreyi verese-i mezbûrûndan ahz u istirdâdıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-icâb verese-i mezbûrûndan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Halil Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mûmâileyhimle me'an huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min muharremi'l-harâm li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf.
Fî 20 Muharremü'l-harâm sene [1]311

Müteveffâ-yı mûmâileyhin zevcesi Emine Hânım,

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Halil Efendi

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Nâkibü'l-eşrâf Seyyid Ahmed Efendi,

Mahallî idâre a'zâsından Hacı Mahmud Efendi

Sahife No : 84

Numara : 181

Tarihi : Fî 14 Saferü'l-hayr sene [1]311

‘An-asıl Bivane’li olup el-hâletu hâzihî Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf yüz otuz dördüncü alayının üçüncü Siird tâlî taburunun üçüncü bölüğü mülâzımbaşılığından Receb Ağa bin Osman medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde tabur-ı mezkûrun ikinci bölük yüzbaşısı Abdullah Ağa mahzarında bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip Aziziye kazâsına sevki irâde-i seniyye iktizâsından olan mezkûr taburumuz ile me‘an kazâ-i mezkûre azîmetim îcâb ettiğinden benim Siird sancağı dâhilinde zâtıma müte‘allika zuhûr edecek bi’l-cümle umûr ve husûsâtımı rü’yete ve zimem-i nâsdaki matlûbâtımı birbirinden ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve umûr ve husûsat-ı mezkûrenin rü’yetinde bir da‘vâyı intâc ederse âid olduğu mahkemede îcâb edenlerden da‘vâ ve muhâkemeye ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Abdullah Ağa’yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdullah Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 14 Saferi’l-hayr ihdâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf sene [[1]311]

Müvekkil-i mûmâileyh Receb Ağa,

Vekîl-i mûmâileyh Yüzbaşı Abdullah

Sahife No : 84

Numara : 182

Tarihi : Fî 20 Safer sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Ğano bin Hacı Yusuf nâm kimesne medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i kavîm lâzımü’t-ta‘zîmde yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hemi bin Yasin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mahalle-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğum bir tarafı Abdulaziz ve Hacı Hasan ibn-i Hammad el-Hani ve bir tarafı Reşid Efendi ibn-i Sûfî Abdullah ve bir tarafı Tahirî bin Ahmed hâneleri ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı hâs ile mahdûd bir bâb mülk menzilim için bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı

temellük etmekte bulunan mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Kasım bin el-mezbûr Yasin ile da'vâ-yı mezkûrenin âid olduğu mahkemesinde def'-i da'vâ ve muhâsama ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hemi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mezbûr Hemi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min Saferi'l-hayr li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Safer sene [1]311

Siird'in Kassar mahallesi ahâlîsinden Ğano bin Hacı Yusuf,

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hemi bin Yasin

Sahife No : 84

Numara : 183

Tarihi : Fî 8 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Tahfur bin Hacı Hasan bin Hacı Osman'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Perişan bint Şeyh Hasan ile sülbî sağır oğulları Abdurrahman ve Mahmud ve sülbiye sağıre kızı Selime ve Bedriye mezbûr Hacı Hüseyin ve vâlidesi Aişe bint Abdo'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î sağırûn-ı mezbûrûnun ceddleri ve vakt-i rüşde vusûllerine deĝin tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i's-şer'iyye mensûb-ı vasîleri olan mezbûr Hacı Hüseyin livâ-yı mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde verese-i mezbûrûndan olup zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefât olan zevce-i mezbûre Perişan ve ümmü mezbûre Aişe nâm hâatunlar hâziretân oldukları hâlde bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip taht-ı vesâyetimde olan sağırûn-ı mezbûrûnun pederleri mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Tahfur'un hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl ve sıhhatinde medîne-i mezkûrenin Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt

olan Mesud veled-i Murad'dan irtihân eylediği mezkûr Verraz mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hâne ile sutud mevki'inde kâ'in kezâlik ma'lûm'ul-hudûd iki kıt'a nâm emlâke el-hâletu hâzihî vâzı'u'l-yed olan râhin-i mezbûr Mesud'un veresesi müvâcehelerinde âid olduğu mahkemede emlâk-ı mezkûrenin merhûniyetini da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve muktezî evrâkı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Rebî'i'l-evvel li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Müvekkil vasî-i mezbûr Hacı Hüseyin, Müvekkile zevce-i mezbûre Perişan,
Müvekkile ümm-i mezbûre Aişe,
Vekîl Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi

Sahife No : 85

Numara : 184

Tarihi : Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Yakub veled-i Negmo Şirin'in verâseti mahalle-i mezkûrede sâkinler sülbiye sağîre kızları Hâtun ve Meryem ve Kelidon nâm kadınların münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î zâtları millet-i mezkûreden Maksi Minyas veled-i Maksi Yoğos ve Keldani Katolik milletinden Hanna Efendi veled-i Şemmas Abuş nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefât olan benât-ı mezbûrât Hâtun ve Meryem ve Kelidon Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip peder ve mûrisimiz meyyit-i mezbûrun zimem-i nâsda olan

bi'l-cümle matlûbâtını ahz u kabza ve makbûzu bizlere i'tâyâ ve ba'de'l-isbât duyûnâtı mevcûd terekesinden te'diyeye ve lede'l-îcâb tereke ve matlûbât ve duyûnât-ı mezkûreye müte'allika bir da'vâ intâc ederse lâzım gelenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâyâ ve âheri tevkîle ve imzâsıyla evrâk ve sened-i (...) ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmisi ve'l-işrîn min Rebî'i'l-evvel li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed bin Kasım,

Müvekkile-i mezbûre Hâtun bint Yakub, Müvekkile-i mezbûre Meryem bint Yakub,

Müvekkile-i mezbûre Kelidon bint Yakub

Ber vech-i muharrer vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuşdur.

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

Sahife No : 85

Numara : 185

Tarihi : Fî 4 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Emin bin Hacı İsmail Zito'nun verâseti zevcât-ı menkûhât-ı metrûkesi Aişe bint Hacı Hasan ve diğeri Aişe bint İsmail ve Meryem bint Abdullah ile sülbî kebîr oğlu Abdulaziz ve sülbî sağîr oğlu Abdulmecid ve sülbiye kebîre kızı Nasre'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan merkûm Abdulaziz bi'l-asâleten ve sağîr-i mezbûr Abdulmecid'in vakt-i rüşde vusûlüne değin tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'iyeye mensûb-ı vasîsi olan 'ammisi mahalle-i mezkûreli Hacı Receb bin el-mezbûr Hacı İsmail bi'l-vesâyeye Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde

in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip müteveffâ-yı mezbûrun Siird'in Nazîf mahalleli Helvâcî İbrahim bin Molla İsmail'e olan ma'lûmu'l-mikdâr deyni mukâbilinde mezbûr İbrahim'in bi-ğayr-ı hakkın zabt eylediği iki bâb hammâm da'vâsından dolayı bidâyeten 'aleyhimize lâhık olan hükme 'adem-i kanâ'atimize binâ'en istînâfen rü'yeti talep ettiğimiz da'vâ-yı mezkûreyi mezbûr İbrahim'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve muktezî evrâk ve müsted'iyâtı kendü imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere kabûlüne mevkûfe vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-râbî'i min şehr-i Rebî'i'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf.

Fî 4 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Müvekkil vasî-i mezbûr Hacı Receb bin Hacı İsmail,

Müvekkil ibn-i mezbûr Abdulaziz bin Hacı Emin

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

Sahife No : 86

Numara : 186

Tarihi : Fî 29 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird'in Ra's mahallesinde sâkine ve zâtı mahalle-i mezkûreli Ferhad Ağa bin Abdullah ve oğlu Muhammed Efendi nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe Safiye bint Hacı Ömer Köse nâm hür bâliğanın medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesinde sâkin Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hasan bin Hacı İsa Genmo bundan akdem bi-ğayr-ı hakkın sol gözümüne darb etmekle darbindan nâşî derhal gözümüne 'amâ târî olup intifâ'dan bi'l-külliyeye zâ'il kalmağla şer'an müstahak olduğum göz diyeti vermemekte olan mezbûr

Hasan'dan diyet-i mezkûreyi ahz u kabza ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Rebî'i'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 29 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Safiye bint Hacı Ömer, Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi,

(imzâ)

Şâhid ve mu'arrif, Şâhid ve mu'arrif

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 86

Numara : 187

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Bitlis vilâyeti dâhilinde Şirvan kazâsı kurâsından Zivzik karyesi ahâlîsinden Mami bin Genco nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Siird kasabası Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Pervari kazâsının Dentasi karyesi civârında yirmi seneden beri mutasarrıf ve mâlik olduğum ve mevâki' ve hudûdları ma'lûm Sübhan demekle ma'rûf bir ve Benri demekle ma'rûf bir ki cem'an iki kıt'a sulu tarlalarımı mârru'z-zikr Pervari kazâsının Şuncan karyeli Ali Ağa bin Hamid Ağa fuzûlen zabt etmekte mezkûr tarlaları mûmâileyh Ali Ağa'nın yedinden ahz u nez'iyile bizlere teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğu mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mûmâileyh Ali Ağa'dan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve muktezî müsted'iyât-ı evrâkı kendü imzâsıyla i'tâyâ ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak

üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâbi' min Cemâziye'l-evvel li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Müvekkil Zivzik karyeli Mami bin Genco, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda olmuştur.

A'zâ

A'zâ

(Hanna Abuş)

Sahife No : 86

Numara : 188

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ali bin Abdullah bin İbrahim'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hâce Amine bint Muhammed ile sülbî kebîr oğulları Hacı Bekir ve Hacı Esad ve sülbiye kebîre kızları Reyhani ve Atike ve Hadice'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Bekir dahi vefât edip verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Havi bint Abdurrezzak ile kebîr oğulları Derviş ve İbrahim ve Abdulcebbar ve sağîr oğlu Ali ve kebîre kızı Hazra'ya ve sağîre kızı Fatıma'ya ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Reyhani dahi vefât edip verâseti zevci Abdurrezzak bin Berho ile sağîre kızı Reyhani ve li-ebeveyn birâderi Hacı Esad ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Hadice dahi vefât edip verâseti zevci İsmail bin Hamido ile sadrî sağîr ve sağîre evlâdı Fetho ve Şükro ve Abdulmecid ve Leyla ve Saliha ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine'ye münhasıra ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan mezbûr İsmail nefisinden asîl ve sığâr-ı mezbûrûn Fetho ve Şükro ve Abdulmecid ve Leyla ve Hadice taraflarından veli ve müteveffâ-yı evvelin zevcesi mezbûre Hâce Amine tarafından zikri âtî husûsu da'vâya ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine

bâ-hüccet-i şer‘iyye vekîl bulunan mezbûr İsmail bin Hamido nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında velâyeten ve vekâleten ve asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip müteveffâ-yı evvel mezbûr Hacı Ali’den vekîl-i bulunduğum zevcesi mezbûre ile verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden Ra’s mahallesinde kâ’in iki bâb hâne ve bir kıt‘a bahçe ve bir bâb hammâm ve Siird çârşûsunda kâ’in bir bâb hân ve on bâb dükkân ve yine çârşû-yı mezkûrda kâ’in hân-ı cedîd ta‘bîr olunur bir bâb hânın ve müştemilâtı olan dekâkînin rub‘u ve kasâbhânede kâ’in bir bâb dükkân ve Bakkal çârşûsunda kâ’in bir bâb dükkânın sülüsânı ve Siird toprağında kâ’in beş kıt‘a bâğ ve susuz Güveşil karyesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd emlâk ve arâzî ile ve yine Siird çârşûsunda olup Hacı Selim nâm kimesneye satılmış olan bir bâb dükkân ve üç bin lira-yı osmânî kadar nakdî ve elli batman kadar bakır ve sâir eşyâ-yı beyyineden ‘ibâret olan terekeden müvekkilem mezbûre ile benim ve evlâd-ı sığârımın hisse-i mîrâsiyeleri bi’t-taksîm ‘aynen ve müstehlek ise bedelen ahz u kabza ve makbûzunu bizlere i’tâ ve teslim ve lede’l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Halil Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min Cemâziye’l-evvel li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]311

Müvekkil İsmail bin Hamido,

Vekîl-i mûmâileyh

Sahife No : 87

Numara : 189

Tarihi : Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]311

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘alarına binâ’en zikri âtî vekâlet takrîrini mahallinde ketb ü tahrîr etmek üzere bi’l-iltimâs i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi âti’z-zikr muhadderâtın medîne-i Siird’in Birzukak mahallesinde kâ’in sâkine oldukları hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtları yine müslimîn-i mûmâileyhim ta‘rîfleriyle mu‘arrefeler Meryem bint Şeyh Şakir ile kızları Atlas ve Atike meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ihzâr olunan mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Musa Efendi bin İbrahim mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mezkûr Birzukak mahallesi ahâlîsinden ve Na‘lebend esnâfından iken bundan akdem vefât eden Mahmud nâm diğeri Degbilo bin Yusuf Mahmud’un verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi işbu hâzıra-ı mezbûre Meryem ile sülbî sağır oğlu Said ve sağîre kızı Ferfur ve kebîre kızları işbu hâziratân-ı mezbûretân Atlas ve Atike’ye münhasıra olmağla mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun terekesine müte‘allik bi’l-cümle umûr ve husûsâtın tesviyesine ve alacak ve vereceğe dâir gerek lehine gerek ‘aleyhine zuhûr edecek bi’l-cümle de‘âvîyi rü’yete ve zimem-i nâsda mütehakkık olacak matlûbatı ahz u kabza ve makbûzu bizlere îfâya ve husûs-ı mezkûrdan müntic da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mahalleli Musa Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylemişiz dediklerinde mûmâileyh Musa Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min Cemâziye’l-evvel li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]311

Müvekkile zevce-i mezbûre Meryem bint Şeyh Şakir, Müvekkile Atlas bint Mahmud,
(imzâ) (imzâ)

Müvekkile Atike bint Mahmud, Vekîl-i mûmâileyh Musa Efendi
(imzâ) (imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye, Mu‘îd-i mahkeme,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Abdulaziz Merhemo er-Revvas,

Mahalle-i mezkûreli Ahmed bin Hacı Mahmud, Mübâşir Ferhad Ağa

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 87**Numara : 190****Tarihi : Fî 26 Cemâziye'l-evvel sene [1]311**

Medîne-i Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Nâkibü'l-eşrâf Seyyid Ahmed Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi bin Seyyid Ali Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben iş güc sahibi olup mahkeme-i şer'îyyece gerek lehime ve gerek 'aleyhime zâtıma müte'allik bi'l-cümle umûr ve husûsatı rü'yete ma'zûr olduğuma binâ'en umûr ve husûsat-ı mezkûreyi rü'yete ve tesviyeye ve da'vâ intâc ederse ol bâdirede lâzım gelenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Halil Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etdim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ oldu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn min şehr-i Cemâziye'l-ûlâ li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 26 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Müvekkil Nâkib-i mûmâileyh Seyyid Ahmed, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Halil

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 88**Numara : 191****Tarihi : Fî 27 Cemâziye'l-evvel sene [1]311**

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesinde sâkine ve zâtı medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Abdurrezzak Cevhero ve Kassar mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Cevhero bin Abdullah nâm kimesneler ta'rifleriyle mu'arrefe Safiye bint Hacı Kepi nâm hâtun Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben tâi'fe-i nisvândan olup mahkeme-i şer'iyede zevcim Sok mahallesinden Taceddin bin İsmail'in benden ahz u zabt eylediği ma'lûmu'l-mikdâr elbise ve hülliyyâtımı ve bir de şer'an müstehikka olduğum kisvemi bi'z-zât da'vâya muktedire olmadığım umuru ve husûsat-ı mezkûreyi rü'yete ve lede'l-îcâb zevcim merkûm ile da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Cemâziye'l-ûlâ li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 27 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Safiye, Vekîl Abdi Efendi,

(imzâ)

Mu'arrif Karakol mahallesinden İsmail bin Abdurrezzak Cevhero,

(imzâ)

Mu'arrif Kassar mahallesinden Muhammed bin Cevhero

Sahife No : 88

Numara : 192

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Negmo bin Mustafa bin İsmail'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Seto bint Hacı Rindo ile sülbî kebîr oğlu Fetho ve sülbiye kebîre kızları Huri ve Fatmayı ve

Kumri'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme ve zevce-i mezbûre Seto dahi vefât edip verâseti sadrî ve sadrîye evlâd-ı merkûmûna münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan olup zâtı ta'rîf-i mu'arrefe bulunan bint-i mezbûre Kumri nâm hâtun Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlisinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip hâzırân vârisleri bulunduğumuz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Negmo'dan benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûleden bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı şerâketle nefsinden asîl ve birâderi müteveffâ Hacı Yusuf'un sağîr oğulları Reşid ve Said taraflarından vasî olan karye-i mezkûreli Hacı Muhammed bin el-mezbûr Mustafa ve hemşîresi Hindî nâm kimesnelerin 'aleyhime ikâme eyledikleri da'vâdan dolayı mezbûrân ile âid olduğu mahkemede bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve muhâsamaya ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve mahkemeye muktezî evrâk ve müsted'îyâtı takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Halenze karyeli Kumri bint Hacı Negmo, Vekîl-i mezkûr Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Mahkeme Mu'îdi Muhammed Efendi, Nazîf mahalleli Mustafa bin Hacı İsa,

(imzâ)

(imzâ)

Mezbûrenin zevci Esmero

Sahife No : 88

Numara : 193

Tarihi : Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'in Karakol mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem katilen vefât eden Hacı Ahmed Ağa bin Hacı Kasım bin Hacı Mahmud'un verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Neni bint İsmail ve vâlidesi Fatma bint Hacı Ali ile sülbî kebîr oğlu Nureddin Efendi ve sülbiye kebîre kızları Necmi ve Huri ve sülbî saġîr oğlu Hamdi ve sülbiye saġîre kızları Huri ve Feride'ye münhasıra olduġu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan zevce-i mezbûre Neni ve vâlide-i mezbûre Fatma ve benât-ı mezbûretân Necmi ve Huri nâm hatunların tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'larına binâ'en zikri âtî takrîrleri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talepleri üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın mahalle-i mezkûrede sâkine oldukları hânelerine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine hâzırûn mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefeler mezbûrât Neni ve Fatma ve Necmi ve Huri nâm hâtonlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kezâlik verese-i mezbûrûndan olup zikri âtî husûsda nefsimden asâleten ve saġîrûn-ı mezbûrûn taraflarından vesâyeten müdde'î bulunan ibn-i kebîr mûmâileyh Nureddin Efendi mahzarında her biri bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin mâdde-i katlinden dolayı el-hâletu hâzihî merkez-i vilâyet olan medîne-i Bitlis hapishânesinde mahbûs bulunan mezkûr Karakol mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Hacı Mustafa ve Süleyman bin Hacı Abdal ve Ömer bin Hüseyin ve Sûk mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Hacı Hami ve yine mezkûr (kesik) mûrisimiz mûmâileyh Hacı Ahmed Ağa'yı 'amden bi-ğayr-ı hakkın âlât-ı câriha ile katl ve itlâf ettiklerinden dolayı lede'l-muhâkeme mûrisimiz mûmâileyhin kâtilleri oldukları tahakkuk eden mezbûrûn Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun cihet-i cezâiyede idamlarına ve mezbûrân Hacı Mustafa ve Hacı Süleyman'ın mübeyyin kâtil oldukları cihetle hapislerine hükm olunmuş ise de bunlardan şer'an kısas olunmaları matlûb ve olan mezbûrûn Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun kısas olunmaları için âid olduġu medîne-i Bitlis mahkeme-i şer'iyesinde da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve âheri tevkîle ve muktezî evrâk ve müsted'îyâtı imzâsıyla arz ve takdîme ve teblîġ ve tebellüġe ve tahlîfe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mütevakkıf olduġu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh

Nureddin Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Nureddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etdim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzirûn-ı merkûmûna me'an huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-vâhid ve'l-'iştirîn min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Neni bint İsmail, Müvekkile vâlide-i mezbûre Fatma bint Hacı Ali,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile Necmi bint Hacı Ahmed Ağa, Müvekkile Huri bint Hacı Ahmed Ağa,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Nureddin Efendi

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Selim bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hasan Efendi bin Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

Sahife No : 89

Numara : 194

Tarihi : Fî 25 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Selim Saro bin Hacı Muhammed Şibi'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Amine bint Aliko ile sülbî kebîr oğulları İbrahim ve Selim'e ve Muhammed Ali ve sülbiye-i kebîre kızı Adli ve sülbiye-i sağîre kızı Feride'ye münhasıra olduğı ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan merkûm İbrahim medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Nazîf mahallesinde kâ'in bir tarafı

Hacı Yusuf bin Yasin ve Şeyh İsa bin Şeyh Muhammed hâneleri ve üç tarafı tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzil müteveffâ-yı mezbûrun mülkü olup vukû‘-ı vefâtıyla benimle verese-i mezbûrûna intikâl edip ol vecihle mülk-i mevrûsumuz olduğu hâlde Kolcu bulunduğum cihetle bundan Siird’de bulunmadığım bir zamanda ğıyâbımda diğer verese-i mezbûrûn hâne-i mevrûs-ı mezkûru mahalle-i mezkûreli Hacı İsa Saro’nun hânesi ile ibdâl ve istibdâl ve üst olarak dört bin beş yüz guruş Hacı İsa’dan ahz u kabz etmiş iselerde mezkûr dört bin guruş ile istibdâlen Hacı İsa’dan aldıkları ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hânedan ve mezkûr medîne-i Siird hâricinde kâ’in iki ve Halenze karyesinde vâki‘ bir ki cem‘an üç kıt‘a bağdan ‘ibâret emlâk ile emvâl ve eşyâ ve nukûd-ı ma‘lûmesinden hisse-i mîrâsiyemi vermemekte olan ve el-hâletu hâzihî emlâk ve emvâl-i mevrûse-yi mezkûreye vâzı‘u’l-yed olan verese-i mezbûrûndan ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-îcâb verese-i mezbûrûndan bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen ve da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb ve nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etdim dedikde ğıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘işrîn min şehr-i Cemâziye’l-âhir li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 25 Cemâziye’l-âhir sene [1]311

Müvekkil İbrahim bin Hacı Selim, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 89

Numara : 195

Tarihi : Fî 8 Receb sene [1]311

Medîne-i Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Selim Saro bin Hacı Muhammed Şibi’nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Amine bint Aliko ile sülbî kebîr oğulları İbrahim ve Süleyman ve Muhammed Ali ve sülbiye kebîre kızı Adli ve sağîre kızı Feride’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î

verese-i mezbûrûndan olup husûsu âti'l-beyânda nefsinden asîl ve saġîre-i mezbûre Feride'nin vakt-i rüşde vusûlüne deġin tesviye-i umûruna vasî olan mezbûr Süleyman ile birâderi mezbûr Muhammed Ali ve vâlideleri mezbûre Amine Hâtun medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulġani mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezbûr İbrahim'in pederi müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil hisse-i irsiye-i mu'âyenesini almış olduġu hâlde bu kere bi-ġayr-ı hakkın bizlerden da'vâ etmekte olduġu irsiyyet da'vâsını def' ve muhâsama ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîġ ve tebellüġe ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiġi umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbaġî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinden ġibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Receb'i'l-ferd li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Receb sene [1]311

Müvekkil (...)ve vasî-i merkûm Süleyman, Müvekkil-i mezbûr Muhammed Ali,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile-i zevce-i mezbûre Amine, Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 90

Numara : 196

Tarihi : Fî 16 Receb sene [1]311

'An-asıl Diyarbekir ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf-i 'atîk beşinci alayının Muş'dan müretteb ikinci tâlî taburunun dördüncü bölük Yüzbaşı iken bundan akdem esnâ-yı muhârebede şehîd olan Muhammed Salih Efendi bin Hacı Hafız Efendi bin Mustafa'nın sülbiye-i kebîre kızı olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Babüddarb mahallesinde müste'ciren sâkine olan Fethiye Hânım tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âti vekâlet takrîri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek

üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûre sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikde zâtı yine müslimîn-i mumaileyhim ta‘rîfleriyle mu‘arrefe bint-i mezbûre Fethiye Hânım ile husûs-ı âtî zikirde şerâketi mütehakkıka olan li-ebeveyn birâderi Muhammed Tevfîk Efendi nâm kimesneler meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda el-hâletu hâzihî Siird defter-i hâkânî me’mûru bulunan Fehmi Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mûmâileyhden mevrûs ve olsıra hâl-i sığârda bulunduğumuz cihetle li-ecli’l-irbâh Siird emvâl-i eytâm sandığında mevzû‘ ma‘lûmu’l-mikdâr akçelerimizi bundan akdem mahkeme-i şer‘-i şerîfçe sâbit ve mütehakkık olan rüşdümüze binâ‘en yedimize verilen bir kıt‘a isbât-ı rüşd hücceti mûcebince bizlere red ve teslîmi iktizâ etmekle akçe-i mezkûremizi sandık-ı mezkûrdan ahz u kabza ve makbûzu bizlere i‘tâ ve teslîme ve ğayyûbetimiz hâlinde tarafımıza irsâl ve îsâle ve akçe-i mezkûrenin sandık-ı mezkurdan ahz u kabzca nizâmen muktezî bi’l-cümle mu’âmelâtı icrâya ve lede’l-îcâb akçe-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkemeye ve husûs-ı mezkûr için muktezî evrâk ve müsted‘îyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Fehmi Efendi’yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Fehmi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde tarafeynin vâki‘ ifâde ve takrîrlerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve meclis-i şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ takrîr etmeğın gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâdis ‘aşera min Recebi’l-ferd li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf.

Fî 16 Receb sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Muhammed Tevfîk Efendi, Müvekkile-i mezbûre Fethiye Hânım

Vekîl me’mûr-ı defter-i hâkânî Siird

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Hüseyin Ağazâde Ahmed Cemil Efendi,

Babüddarb mahalleli Molla Muhammed Emin bin Hacı (...)

Sahife No : 90

Numara : 197

Tarihi : Fî 20 Receb sene [1]311

Medîne-i Siird'de mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden Yakub bin Hacı Abdulhadi nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird'in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederimiz mezbûr Hacı Abdulhadi bin Hacı Süleyman'dan irsen intikâl edip karye-i mezkûrede sâkin olan birâderim Ali'nin vâzî'u'l-yed olduğu emlâk-ı menkûle ve ğayr-ı menkûlesinden bi'l-farîdatî'ş-şer'iyeye hisse-i mîrâsiyemi mezbûr Ali'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden mezbûr Ali ve sâireden da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr için muktezî evrâk ve müsted'iyâtı arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min Recebi'l-ferd li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 20 Receb sene [1]311

Müvekkil Halenze karyeli Yakub bin Hacı Abdulhadi, Vekîl Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 90

Numara : 198

Tarihi : Fî 30 Receb sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Tani veled-i Simo nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr

‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Kıtmıs karyesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani milletinden Şabo veled-i Markos nâm kimesnenin yedime verdiği bin üç yüz dokuz senesi şehr-i evvelinin yedinci günü târîhli bir kıt‘a sened mücebince bey‘ bi’l-vefâ tarîkiyle bin beş yüz guruşa mukâbil bana rehîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğum ma‘lûm’ul-hudûd üç kıt‘a sulu tarlasıyla bir kıt‘a bahçeden sülüs hissesinin tapuca mu‘âmele-i terhînesini icrâdan imtina‘ etmekte olunmağla mezkûr tarlalarıyla bahçeden olan sülüs hissesinin mu‘âmele-i terhînesinin tapuca ol vecihle ismime icrâyâ ve bu yüzden da‘vâ intâc ederse âid olduğu mahkemede merkûm Şabo’dan da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâyâ ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr için muktezî evrâk ve müsted‘îyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâyâ ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi’yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-selâsîn min Recebi’l-ferd li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 30 Receb sene [1]311

Müvekkil-i merkûm Tani veled-i Maksî Simo, Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 91

Numara : 199

Tarihi : Fî 1 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird’in Ra’s mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Molla Mahmud Berşo nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım müvâcehesi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip şirâen ve müstakillen mâlik olduğum bazı emlâk-ı menkûle ve gayr-i menkûlem için pederim mezbûr Molla Mahmud’dan irsen vârislerine intikâl eyledikten

bahisle ‘aleyhime ikâme-i da‘vâ-yı irsiyyet eden birâderim mahalle-i mezkûreli Molla Hasan nâm kimesne ile derdest-i rü’yet murâfa‘a-i şer‘iyyede bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘tirâzen ve i‘âdeten ve rü’yet-i muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-vâhid min şehr-i Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 1 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkil Ra’s mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Molla Mahmud,

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 91

Numara : 200

Tarihi : Fî 6 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird’in Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem diyâr-ı âherde vefât eden Hami bin Abdurrahim’in sülbiye-i kebîre kızı olup el-hâletu hâzihi mahalle-i mezkûrede sâkine bulunan Ğati nâm hâtunun tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere kibel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtı zeyli vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre Ğati nâm hâtun meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Hacı Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip nisfi pederim mezbûrun ve nisfi diğeri li-ebeveyn birâderi olan ‘amûcam Hacı Muhammed’in mülk-i müşterekleri olup vukû‘ vefâtlarıyla birâderimin hissesi bana ve ‘amûcam Hacı Mahmud’un hissesi oğulları İbrahim ve Ali ve Hasan’a bi’l-irsi’ş-şer‘î intikâl eden mahalle-i mezkûrede kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hâne ile medîne-i

mezkûre civârında kezâlik mevki‘ ve hudûdu ma‘lûm bir kıt‘a susuz tarladan mârru’z-zikr hisse-i şer‘iyyemi zabt ve vermekten imtina‘ eyleyen mezbûrûn İbrahim ve Ali ve Hasan’dan ve’l-hâsıl gerek hâne ve gerek tarla kimin yedinde bulunursa onlardan ya ‘aynen ve yâhûd bedelen ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-icâb da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve me‘an mürsel ümenâ-i şer‘le huzûr-ı şer‘iye gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ takrîr etmeğın gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 6 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkile Ğati bint Hami, Vekîl Hacı Muhammed bin Kasım

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Mahalle-i mezkûreli Abdal bin Hamido Hacı Ramo,

Mahalle-i mezkûreli Sado Kasım bin Hacı Muhammed

Sahife No : 91

Numara : 201

Tarihi : Fî 8 Şa‘bân sene [1]311

‘An-asıl Dersaadet’te Hasköy’de Sütlüce’de Mahmud Ağa mahallesi sâkinelerinden olup el-hâletu hâzihî Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz ikinci alayının medîne-i Siird’de ârâmsâz birinci taburunun binbaşısı rif‘atlı Akif Efendi’nin haremi bulunan Hadice Sa‘âdet Hânım’ın tahakkuk-ı ‘özü-i şer‘îsine binâ’en zikri âtî vekâlet takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mûmâileyhânın el-hâletu hâzihî sâkine olduğu mezkûr medîne-i Siird’in Sok mahallesinde kâ’in hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî ve zâtları müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtı yine zevât-ı mûmâileyhin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mûmâileyhâ Hadice Sa‘âdet Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda bi’l-asâleten takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mârru’z-zikr

Mahmud Ağa mahallesinde müteveffâ Topçu Mîralay Hacı Hurşid Bey'in haremi iken bundan akdem tarîk-ı Hicaz'da vefât eden vâlidem Hadice Lamia Hânım bint-i Hacı Hafız Efendi'nin verâseti sadrîye kebîre kızları bulunduğumuz benimle ve hâlen mezkûr Mahmud Ağa mahallesinde sâkine bulunan hemşîrem Afife Hânım'a münhasıra olmağla vâlidemiz müteveffâ-yı mûmâileyhâ Hadice Lamia Hânım'ın ber vech-i muharrer vukû'-ı vefâtıyla mahalli mahkeme-i şer'îyyesi cânibinden zabt u tahrîr ve defâtir-i kassâma edilen bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve nukûd-ı metrûkesinden bi'l-farîdatı'ş-şer'îyye hisse-i musîbe-i şer'îyyemi defter-i kassâm mücebince bi'l-ifrâz ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb ve tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe husûs-ı mezkûr için îcâb eden evrâk ve müsted'îyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîm ve devâir-i resmiyyece muktezî bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî zikri mesbûk Dersaadet'te Hasköy'de Sütlüce'de Mahmud Ağa mahallesinde sâkine olan hemşîrem mûmâileyhâ Afife Hânım'ı kabûlüne mevkûfe vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mûmâileyhimâ ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-sâmin min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Şa'bân sene [1]311

Müvekkile-i mûmâileyhâ Hadice Sa'âdet bint Hacı Hurşid Bey,

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Harem-i mûmâileyhin zevci ve tabur-ı mezkûr binbaşısı rif'atlı Akif Efendi,

(imzâ)

Binbaşı mûmâileyhin pederi Muhammed Arif Efendi bin Mustafa,

Tabur-ı mezkûrun dördüncü bölük Mülâzımı Mustafa Tevfik Efendi bin

Raşid

(imzâ)

Sahife No : 92

Numara : 202

Tarihi : Fî 10 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Birzukak mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Beşiro ve Maksi Sihak ve Sado ve Maksi Rızko evlâd-ı Maksi Gorgis Karmibabi nâm kimesneler Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i hatîr lâzımü’t-tevkîrde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında her biri bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûrenin Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Süryani milletinden iken vukû‘ vefâtıyla verâseti sülbî kebîr oğulları Matlub ve Enderyas ve Gorgis nâm kimesnelere münhasıra olan Mesud veled-i Meco’nun zimmetinde iki kıt‘a sened mücebince cihet-i karzdan alacak hakkımız olan bin beş yüz guruş medyûn-ı müteveffâ-yı merkûmun terekesine bi’l-verâse vâzı‘u’l-yed olan mezbûrîn Matlub ve Enderyas ve Gorgis’den ahz u kabza ve makbûzunu bizlere i’tâ ve teslîme ve lede’l-icâb tereke-i mezkûreye izâfeten merkûmûndan bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i’tirâzen da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî’l-yevmi’l-‘âşir min şehri Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 10 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkil-i merkûm Beşiro veled-i Maksi Gorgis Karmibabi, Müvekkil-i mezbûr Maksi Sihak,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil merkûm Sa‘do, Müvekkil-i mezbûr Maksi Rızko, Vekîl Abdi Efendi

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 92

Numara : 203

Tarihi : Fî 13 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird'in Kassar mahallesi ahâlîsinden Hasan bin Hacı İsa Genmo nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûrenin Ra’s mahallesinde sâkine ma‘rifetü’z-zât Safiye bint Hacı Ömer bi-ğayr-ı hakkın ‘aleyhime ikâme eyleyip Siird mahkemesinde rü’yet olmakta olan deyn-i ‘ayn da‘vâsını müdâfa‘a ve muhâsama ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâlisi ‘aşera min Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 13 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkil-i merkûm Hasan bin Hacı İsa, Vekîl Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

(imzâ)

Sahife No : 92

Numara : 204

Tarihi : Fî 25 Şa‘bân sene [1]311

Tahakkuk-ı ‘özü’ şer‘îsine binâ’ en zikri âtî takrîri mahallinde zabt ve ismâ‘ etmek üzere hâlen medîne-i Siird'in Nazîf mahallesinde müsâfireten ve müste‘ciren sâkine olan Esmâ Hâtun bint Abdullah’ın taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mezbûre Esmâ Hâtun’a meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda li-ebeveyn hemşîresi olan müteveffât-ı âtî zikrin sadrî

oğulları olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de müsâfireten mukîm olan Ahmed ve Salih ibnâni Halid ile hemşîreleri ve müteveffât-ı mezbûrenin sadrîye kızı olup zâtî kezâlik müslimîn-i mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan Fatma nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip 'an-asıl medîne-i Diyarbekir mahallâtından Rabia mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Rukiye Hânım bint İnce Ağa'nın verâseti sadrîye kızı bulunduğum benimle ğâ'ib 'âni'l-meclis olan sadrî oğlu birâderim Zülfikar Efendi ve diğêr sadrîye kızı hemşîrem Aişe ve el-hâletu hâzihî medîne-i Diyarbekir'de sâkine diğêr sadrîye kızı Saniye Hânım'a münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Aişe dahi vefât edip verâseti işbu hâzır bi'l-meclis sadrî oğulları mezbûrân Salih ve Ahmed ve sadrîye kızı mezbûre Fatıma'ya münhasıra olmağla mûrisimiz müteveffât-ı ûlâ-yı mezbûrenin müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i muharrer benimle varisleri bulunduğumuz benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eyleyen zikri mesbûk medîne-i Diyarbekir'in Rabia mahallesinde kâ'in cevânib-i erba'ası Senai Efendi ve mûtâf hâneleri ve Rabia mescidi tarîk-ı âmm ile mahdûd hânedan benimle işbu hâzırûn-ı mezbûrûnun hisse-i mîrasiye-i şer'iiyemizi satacak olduğumuzdan hisse-i mevrûse-i mezkûremizin mahallinde zuhûr edecek tâlibine diğêr hisas-ı müştereke ile me'an semen-i mislî ile bey' ve furûhtıyla esmân-ı hâsılasını bizlere irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûreyi devâir-i resmiyyece müşterîsinin nâmına kayd ve ferâğa ve lede'l-icâb hâne-i mezkûreyi vaz'-ı yed edenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre kısmen vekâlen mütevakıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile el-hâletu hâzihî medîne-i Diyarbekir'de müsâfireten sâkin ve mukîm olan birâderimiz mûmâileyh Zülfikar Efendi'yi kabûlune mevkûf tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu hâzırûn-ı mezbûrûn Ahmed ve Salih ve Fatma nâm kimesneler dahi mezbûreyi cemi' ifâdât vâkıa'-i meşrûhasında tasdîk ve mûmâileyh Zülfikar Efendi'nin ber vech-i muharrer vekâletini takrîr [ettiklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve beyân] etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-sâmin min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Şa'bân sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Esmâ Hâtun bint Abdullah, Müvekkile-i mezbûre Fatma bint Halid

Müvekkil Ahmed bin Halid, Müvekkil Salih bin Halid

Şâhid Nazîf mahalleli Abdi Efendi, Şâhid Mahmud bin Hacı Süleyman, Şâhid (kesik), Şâhid (kesik), Şâhid (kesik)

Derkenar: [ettiklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve beyân]

Kâtib-i mahkeme-i şer'î, Mu'îd

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 93

Numara : 205

Tarihi : Fî 28 Şa'bân sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup livâ-i mezkûre tâbi' Erüh kazâsı kurâsından Tilmişar karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin (kesik) Keldani Katolik milletinden Şaban veled-i Şabo tarafından zikri âtî husûsa vekîl olduğunu iddiâ eden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım nâm kimesne medîne-i mezkûre mahallesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûre Ra's mahallesi ahâlîsinden Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa müvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim mezbûr Şaban'ın sirkat-ı nukûdu mâddesinden dolayı akdemce Siird bidâyet mahkemesinin Siird cezâ dâiresince ve (kesik) fasl ve rü'yet olunan hukûk-ı 'umûmîye da'vâsı esnâsında hapis cezâsıyla mahkûm olan 'an-asıl kazâ-i mezkûrun Dirşek karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ve yine livâ-i mezkûre mülhak Pervari kazâsında Tiri kar[yesinde] sâkin ve mukîm olan Ahmo bin Hamrani nâm kimesnenin 'aleyhinde dâire-i mezkûreden sâdır olan hüküm ve karâr mücebince ol bâbda sârik olduğu tahakkuk eden mezbûr Ahmo'dan âid olduğu mahkemede (...) (kesik) ve da'vâ edilmiş kararlaştırılan müvekkilimin hukûk-ı şahsiyesi olan yirmi beş bin guruş nakd ile elli guruş kıymetinde bir 'aded gümüş bilezik ve gümüşten ma'mûl yüz guruş kıymetinde bir gerdânlık ve rub'u ta'bîr otuz (kesik) üçer guruşdan üç yüz guruşluk yüz 'aded rub'dan 'ibâret nukûd ve hülliyyâtını sarık-ı mezbûr

Ahmo'dan ve bir de bir 'aded kufi tesbîh esmânından dolayı işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Efendi'nin zimmetinde alacak hakkı (kesik) beş guruşu mûmâileyh Muhammed Efendi'den taleb ve ahz u kabza ve makbûzunu kendisine irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb ait olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve [tahlîfe] ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile (kesik) mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyleyip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden sârik-ı merkûm Ahmo'dan ol vecihle da'vâya istihkâkım olmak üzere (kesik) lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyeye i'tâsını ve ber vech-i muharrer beş guruş müstahdır olan müvekkilim merkûmun nâmına olarak hâlen bana i'tâ ve teslîme ve mûmâileyh Muhammed Efendi'ye tenbih olunmuş taleb ederim.

Ğıbbe't-su'âl mûmâileyh Muhammed Efendi dahi cevâbında cihet-i mebhûseden dolayı müvekkil-i mezbûr Şaban'a ber vech-i muharrer on guruş deyni olduğunu ikrârlığın müdde'î-i mûmâileyhin ber minvâl-i meşrû' vekâletini inkâr etmekle ber vech-i muharrer vekâlete (kesik) mutâbık müdde'î-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'den beyyine taleb olundukda li-ecli'ş-şehâde huzûr-ı mahkemeye gelen mezkûr Eruh kazâsından Tilmişar karyesi ahâlîsinden Keldani katolik milletinden Şemmas İsa veled-i Şabo veled-i İso ve (kesik) Siird'in Keldani milletinden Cercis veled-i Yakub veled-i Musa Gorgis nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka mezbûre Şaban'ın sirkat-i nukûdu mâddesinden dolayı mezbûr Ahmo bin Hamrani'nin zimmetinde idüğü (kesik) ber vech-i muharrer tahakkuk eden hukûk-ı şahsiyyesi olan yirmi beş bin guruş nukûd ile elli guruş kıymetinde bir 'aded sîm bilezik ve yüz guruş kıymetinde yine bir 'aded sîm gerdânlık ve behrî üçer guruşdan üç yüz guruşluk yüz 'aded rub' ta'bîr olunan yüz 'aded gümüş meskûkât ve birde işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Efendi'nin zimmetinde olan beş guruşdan 'ibâret nukûd ve eşyâsını medyûn-ı mûmâileyh Muhammed Efendi ile sârik-ı merkûm Ahmo'dan ahz u kabza ve bana [i'tâ ve teslîme ve] irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve muf[avvaz olmak] üzere vekâlet-i

mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile merkûm Şaban işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i [merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini] kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu huzûrumuzda takrîr eyledüklerini bilürüz biz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdetin dahi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ ber vech-i muharrer şer'î edâ (kesik) usûl-ı şer'îyyesine tevfikân şâhidân-ı merkûmân evvelen sırran ve ba'dehû 'alenen lede't-tezkiye milletlerince 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri zâhir ve mütehakkık olmağın mûcebince mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûs-ı mebhûs (...)(kesik) taraflarından ber vech-i mebsût vekîl olduğuna ba'de'l-hüküm ve'l-tenbi mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri-Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 28 Şa'bân sene [1]311

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi,

(imzâ)

Şâhid Tilmişar karyeli Şemmas İsa,

(imzâ)

Şâhid Siird'in Keldani milletinden Cercis veled-i Yakub veled-i Musa Gorgis

(imzâ)

Sahife No : 93

Numara : 206

Tarihi : Fî 10 Ramazân [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'e mülhak Beytil karyesi ahâlîsinden Kamil Bey bin Hüseyin Bey nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde [in'ikâd] eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb ma[halleli] İsa bin Mahmud Na'lebend bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme eyleyüp bu kerede mahkemece rü'yet olunmakta bulunan üç bin sekiz yüz gurus da'vâsından ve bir de bâ-tapu zîr-i tasarruf ve temellükümde (kesik) bir gûne re'y ve icâzem olunmaksızın mezbûr İsa'nın furûht eylediği karye-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd olan bir kıt'a harmân ile bir

bâb hâne ve beş kıt'a susuz arâzî (kesik) dolayı gerek mezbûr İsa'dan ve gerekse emlâk ve arâzî-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemelerde bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'tirâzen ve i'âdeten (kesik) ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûsat-ı mezkûre için muktezî evrâk ve müsted'iyâtı tarafından imzâ ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânû[niyyeyi icrâya] ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve [nâib-i] menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde ğıbbe't-tas[dîki's-şer'î] mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşiri min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 10 Ramazân [1]311

Müvekkil Kamil Bey bin Hüseyin Bey, Vekîl Ahmed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 94

Numara : 207

Tarihi : Fî 8 Şevvâl sene [1]311

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden Yakub bin Hacı Abdulhadi nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi [bin Ka]sım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederimiz Hacı Abdulhadi bin Hacı Süleyman'dan irsen intikâl eden terekeyi ba'de'l-iktisâm hâric-i kısmet fulân üç yüz (kesik) lira-yı osmânî karye-i mezkûre civârında kâ'in ma'lûm'ul-hudûd beş kıt'a kurum ve bataklıktan 'ibâret terekeden nısf hisse-i mîrâsiyemi vermemekte olan birâderim Ali'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme [ve] lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr muktezî evrâk ve müsted'iyâtı arz ve takdîme [ve bi'l-cümle] vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile bundan akdem tevkiil eylediği Siird'in Nazîf mahalleli

Abdi Efendi bin Abdulğani'yi bu kere [da'vâyı] mezkûreden 'azl edip yerine husûs-ı mezkûrda vech-i meşrûh üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi kezâlik vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh (kesik) dahi ber vech-i mebsût vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Şevvâl sene [1]311

Müvekkil Yakub bin Hacı Abdulhadi, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 94

Numara : 208

Tarihi : Fî 17 Şevvâl sene [1]311

Siird'in Babüddarb mahallesi ahâlisinden İsa Fagleb bin Mahmud meclis-i şer'de mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l merâm edip medîne-i Siird'e mülhak Beytil karyeli Kamil bin Hüseyin Bey 'aleyhine ikâme eyleyip mahkeme-i bidâyetin hukûk dâiresinde rü'yet olunmakta [olunan] bâ-sened iki bin sekiz yüz yirmi ve hâric ez sened bin kırk bir guruşun cem'an üç bin sekiz yüz altmış bir guruş alacak da'vâsında bi'z-zât murâfa'aya ma'zûr bulunduğundan medyûn-ı merkûmdan ve yâhûd vekîlinden ol vecihle bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûsât ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb [nasb] u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-sâbi' 'aşera min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 17 Şevvâl sene [1]311

Müvekkil Babüddarb mahalleli İsa bin Mahmud Fa'lebo,

(imzâ)

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed bin Kasım

(imzâ)

Sahife No : 94

Numara : 209

Tarihi : Fî 22 Şevvâl sene [1]311

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Numan Negmo bin Mustafa bin İsmail'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Seto bint Hacı Hindo ile sülbî kebîr oğlu Fetho ve sülbiye kebîre kızları [Huri] ve Fatmayı ve Kumri'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme zevce-i mezbûre Seto dahi vefât edip verâseti sadrî oğlu mezbûr Fetho ve sadrîye kızları mezbûrân Huri ve Fatmayı ve Kumri'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i [mezbûrûndan] olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe bulunan mezbûre Kumri Hâtun medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Molla Yusuf Efendi ibn-i (kesik) Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Hacı Negmo'dan bi'l-irsi's-şer'î benimle verese-i merkûmûna intikâl eyleyen emvâl ve emlâk-ı mevrûseden hisse-i mîrasiye-i şer'iyemizi (kesik) mahkeme-i şer'iyeden sâdır olan i'lâm-ı şer'î mücebince ifrâz ve taksîmiyle bana i'tâ ve teslîme ve hissenin teslîmine dâir icâb eden mu'âmelâtı taleb ve icrâya i'lâm-ı mezkûreden münderic olan (kesik) mezkûreden bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı şerâketle nefsimden asîl ve birâderi Hacı Yusuf'un sağîr oğulları Said ve Reşid'in tesviye-i umûrlarına vasî olan karye-i mezkûreli Hacı Muhammed bin el-mezbûr Mustafa ve hemşîresi (kesik) lerin 'aleyhime ikâme eyledikleri da'vâyı bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen def' ve muhâsamaya ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve mahkemeye muktezî evrâk ve müsted'iyâtı takdîme [ve bi'l-cümle] vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâbım olan [Nazîf] mahalleli Abdi Efendi bu kere Siird İcrâ me'mûrluğuna ta'yîn cihetiyle icrâ olunup vekâlet icrâsından istinkâf etmekle yerine husûsat-ı mezkûreyi vech-i muharrer üzere rü'yete işbu hâzır mûmâileyh Yusuf [Efendi'yi] vekîl ve nâib-i menâbı nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi

kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikte ğıbbe’t-tasdîki’[ş-şer‘î mâ] vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-‘işrîn min şehr-i Şevvâli’l-mükerrem li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 22 Şevvâl sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Kumri bint Hacı Negmo,

Vekîl Nazîf mahalleli Molla Yusuf Efendi

Şuhûdü’l-hâl: Nazîf mahalleli Sâlih bin Hacı Abdulferid Efendi,

Karakol mahalleli Abdurrahman bin Molla Muhammed

Sahife No : 95

Numara : 210

Tarihi : Fî 25 Şevvâl sene [1]311

Medîne-i Siird’in Karakol mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail bin Şeyh Yusuf’un verâseti zevcât-ı menkûhât-ı metrûkâtı Aişe bint Hamza ve Hânım bint Şirin ile sülbi kebîr oğlu İsmail ve sülbiye kebîre kızları Rindi ve Behiye ve Hanımı ve sülbiye sağîre oğlu Muhammed Said ve sülbiye-i sağîre kızları Latife ve Şükriye ve Aişe ve vâlidesi Hadice bint Hüsam’a münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan ibn-i mezbûr İsmail ile benât-ı kibâr-ı mezbûrât Rindi ve Behiye ve Hanımı ve ceddeleri mezbûre Hadice’nin tahakkuk ‘özü-i şer‘îsine binâ’en zikri âtî vekâlet takrîrlerini mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsları üzerine mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrûnun mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hânelerine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûr İsmail ile zâtları müslimîn-i mûmâileyhin ta‘rîfleriyle mu‘arrefeler benât-ı mezbûrât Rindi ve Behiye ve Aişe ve vâlide-i mezbûre Hadice meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden olup müteveffâ-yı mûmâileyhin diğeri sülbi sağîr oğlu merkûm Muhammed Said ve sülbiye sağîre kızları mezbûrât Latife ve Şükriye ve Aişe’nin tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i’ş-şer‘iyye mensûb-ı vasîleri bulunan Hacı Abdulhamid Efendi bin el-mezbûr Hacı İsmail mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin hâl-i hayâtında mâlik olduğu Paşa hammâmının bedel-i îcârından dolayı müste‘ciri bulunmuş olan Nazîf mahalleli Seyyid

Musa bin Seyyid Mahmud'un zimmetinde Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde sâdır olan bir kıt'a i'lâm mücebince mahkûmun-bihî olan üç bin beş yüz kırk yedi ve mesârif-i mahkeme dahi iki yüz on bir guruş yirmi para ki cem'an üç bin yedi yüz elli sekiz guruş yirmi parayı medyûn-ı merkûm Seyyid Musa'dan ve bir de mûrisimizden mevrûs terekeye müte'allikaların lehimize ve gerek 'aleyhimize zuhûr edecek kâffe de'âvîyi rü'yete ve lede'l-îcâb bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'tirâzen ve i'âdeten husûsât-ı mezkûremizi da'vâya ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bu bâbda muktezî evrâk ve müsted'iyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Abdulhamid Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'iyeye gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Şevvâl sene [1]311

Müvekkil İsmail bin Hacı Abdullah Efendi, Müvekkile Hadice bint Hüsam,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile Hânım bint Şirin, Müvekkile Aişe bint Hamza,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile: Bint-i kebîre Behiye, Bint-i kebîre Rindi, Bint-i kebîre Hanımı,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Abdulhamid,

(imzâ)

Şâhid Karakol mahalleli Abdulaziz bin Hacı Yusuf,

(imzâ)

Şâhid Babüddarb mahalleli Muhammed bin Şeyh Musa,

(imzâ)

Şâhid mahalle-i mezkûreli Muhammed bin Abdi

(imzâ)

Sahife No : 95

Numara : 211

Tarihi : Fî 27 Şevvâl sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup zikri âtî husûsa vekîl olduğunu beyân eden medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Köçik karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Yezidî tâi'fesinden Hamid ve Süleyman Daho ve Roşi evlâd-ı Ferho ile vâlideleri Ferfur bint diğêr Hamid nâm kimesneler Siird defter-i hâkânî dâiresince isimlerinde mukayyed ve müferrağ olup müstakillen taht-ı tasarruf ve temellüklerinde bulunan ve hudûd ve mevâki'le cinsi ve kıta'âtı merkûmunun imzâlarıyla mumzî ve mahtûm mahkeme-i şer'-i şerîfe mütekaddim bin üç yüz on sene-i hâliyesi şehir-i nisanının yirminci günü târîhle müverreh arz-ı hâl bâlâsında gösterilen on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harman ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in ve münhezim hâne yerlerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde livâ-i mezkûre dâhilinde haymenişîn olan Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hacı Halil bin Hamo'ya bey' ve temlik ve teslîm ve ol dahi ber vech-i muharrer iştikâ ve temellük ve def'-i semen eylediklerinden ve bâyi'ûn-ı merkûmûnun ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en bey'-i mezkûre müte'allik tapuca ve devâir-i resmiyyece muktezî olan cümle-i mu'âmelât ve tekârîri bi'z-zât merkez-i livâya gelüp icrâ ve îfâya gelediklerinden ol vecihle bey'-i mezkûru ve müte'allik olduğu cümle mu'âmelât-ı resmiyyeyi ve cânib-i hazîneye olan zimmetlerinin tesviye ve mukâbilin 'ilm u haber ahzı ve tapu dâiresiyle sâir devâir-i resmiyyece iktizâ tekârîri tarafımdan îfâ olmak üzere bâyi'ûn-ı merkûmûn vekâlet-i merkûmûna vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettiklerinde ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden husûsat-ı mezkûreyi ber vech-i muharrer üzere icrâ ve îfâya vekîl olduğumu mübeyyin hüccet-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim deyu vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'nin vâki' olan îfâde-i meşrûhalarını evvelen sırran ve ba'dehû alenen lede't-tezkiye zâhir olan 'aşîret-i mezkûre ahâlîsinden Sûfi Negmo bin Kani bin Maho ve

Acem bin Haso bin Uso ve ‘an-asıl Garzan kazâsına mudâf Sendiyan karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ‘aşîret-i mezkûre imâmı Molla Muhammed bin Yasin bin Molla Muhammed ve medîne-i Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin bin Şeyh Turab nâm kimesnelerin müttefiku’l-lafz ve’l-ma’nâ vech-i şer’î üzere bi-tarîki’l-ihbâr vukû‘ bulan şehâdetleriyle ‘inde’l-şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın ba‘de’t-tasdîki’ş-şer’î mücebince vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûsat-ı mezkûrede bâyi‘ûn-ı merkûmûn taraflarından vekîl olduğunu mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-sâbi‘ ve’l-‘işrîn min şehr-i Şevvâli’l-mükerrerem li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 27 Şevvâl sene [1]311

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed, Şâhid Sûfi Negmo bin Kani,

(imzâ) (imzâ)

Şâhid Acem bin Haso bin Uso, Şâhid İmâm Molla Muhammed bin Yasin bin Molla Muhammed,

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid Nazîf mahalleli Abdulhamid bin Hasan

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri şâhidân-ı merkûmân şehâdetleriyle huzûrumuzda vâki‘ olunmuştur.

Fî 27 Şevvâl sene [1]311

Karakol mahalleli Hacı Abdulhamid Efendi, Verraz mahalleli Hacı Mustafâ Efendi

(imzâ)

[Çünkü hilâf-ı şer‘ ve usûldür.] denilerek iptal edilmiştir.

Sahife No : 96

Numara : 211

Tarihi : Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Medîne-i Siird’e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh el-Memduh nâm kimesne Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip kesret-i umûr husûsat-ı zâtiyem hasebiyle benim nâs ‘aleyhimde ve nâsın ‘aleyhime olan de‘âvîyi bi’z-zât rü’yete ma‘zûr bulunduğumdan bu yüzden lehime ve gerek

‘aleyhime vâki’ olacak de‘âvîyi âid olduğu mahkemede bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen rü’yet ve sulh u ibrâdan ğayri husûsat-ı mezkûrenin ta‘alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde ğıbbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-‘işrîn min şehr-i Zi’l-ka‘de li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Müvekkil mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki’ olmuştur.

Me’mûr-ı icrâ, Mu‘îd

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 96

Numara : 112

Tarihi : Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Medîne-i Siird’in Kassar mahallesi ahâlîsinden ve jandarma taburunun üçüncü piyâde bölüğü efrâdından Hasan bin Ali bin Muhammed Emin nâm kimesne Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcem Kumri Hâtun bint Şeyh İsmail’in Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde ‘aleyhime ikâme eyleyip bu kere derdest bulunan talâk da‘vâsından dolayı bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen mezbûre ile murâfa‘a ve muhâsamaya ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya

ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 23 Zi'l-ka'de sene [1]311

Müvekkil merkûm Hasan bin Ali, Vekîli Hacı Muhammed bin Kasım

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Me'mûr-ı icrâ, Mu'îd-i mahkeme

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 97

Numara : 113

Tarihi : Fî 27 Zi'l-ka'de sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup zikri âtî husûsa vekîl olduğunu beyân eden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Livâ Eytâm müdürü Yusuf Efendi ibn-i Çeli'nin müvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Köçik karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Yezidî tâi'fesinden Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşi evlâd-ı Ferho ile vâlideleri Ferfur bint diğeri Hânım nâm kimesnelerin Siird defter-i hâkânî dâiresince isimlerine mukayyed ve muferrağ olup müstakillen taht-ı tasarruf ve temellüklerinde bulunan ve hudûd ve mevâki'yle cinsi ve kıta'âtı merkûmûn imzâlarıyla mumzî ve mahtûm ve mahkeme-i şer'-i şerîfe mütekaddim bin üç yüz on sene-i hâliyesi nisanının yirminci günü târihiyle müverreh arz-ı hâl bâlâsında gösterilen on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bağ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hânelerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde livâ-i mezkûre dâhilinde haymenişin olan Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hacı Halil bin Hamo'ya bey' ve temlik ve teslîm ve ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve def'-i semen eylediklerinden ve bâyi'ûn-ı merkûmûnun ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en bey'-i mezkûre müte'allik cümle mu'âmelât ve devâir-i resmiyyece muktezî tekârîri bi'z-zât merkez-i livâyâ gelüp icrâ ve îfâyâ gelemeliklerinden ol vecihle bey'-i

mezkûru ve müte‘allik olduğu cümle mu’âmelât-ı resmiyyeyi ve cânib-i hazîneye olan zimmetlerinin tesviyesiyle mukâbeleten ‘ilm u haber ahzını ve tapu dâiresiyle sâir devâir-i resmiyyece iktizâ edecek tekârîri tarafımdan îfâ olunmak ve bir de işbu hâzır mûmâileyh Yusuf Efendi’nin cihet-i karzdan zimmetinde alacakları olan beş guruşu ahz u kabzıyla kendilerine irsâl ve îsâle ve lede’l-îcâb da‘vâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere dâ’in ve bâyi‘ûn-ı merkûmûn vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mahzar-ı şuhûdda beni tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn ve ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiğimden meblağ-ı mezkûru ol vecihle mûmâileyh Yusuf Efendi’den talep ederim deyu ba‘de’t-da‘vâ ve’l-inkâr mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’nin ber minvâl-i meşrû‘ vekâletini evvelen zikri câî Nazîf mahallesi imâmı Yusuf Efendi bin Abdurrezzak Efendi bin Hacı Muhammed Efendi ve muhtârı Sûfî Hasan bin Sûfî Rindo bin Halil ve Erbin karyesi Molla Mustafa bin Hacı Ahmed bin Abdullah ve muhtârı Kasım bin Hacı Kani ve meclis-i ihtiyâr a‘zâsından Sûfî Hori bin Alo’dan sırran ve ba‘dehû yine mûmâileyhden ‘alenen lede’t-tezkiye ‘inde’ş-şer‘ zâhir olan ‘aşîret-i mezkûre ahâlîsinden Sûfî Negmo bin Kani bin Maho ve Acem bin Haso bin Uso ve ‘an-asıl Garzan kazâsı muzaf Sendiyan karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ‘aşîret-i mezkûre imâmı Molla Muhammed bin Yasin bin Molla Muhammed ve Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin bin Şeyh Turab ‘nâm kimesnelerin müttefikü’l-lafz ve’l-ma‘nâ vech-i şer‘î üzere vukû‘ bulan şehâdetleriyle isbât etmekle mücebince ba‘de’l-hükm ve tenbih vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûsat-ı mezkûrede deyn ve bâyi‘ûn-ı merkûmunun taraflarından vekîl olduğunu ma-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb bi’t-tescîl ketb ü imlâ olundu. Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed bin Kasım, Müdde‘î-i âlî Eytâm Müdîri,

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid Nazîf mahalleli Abdulmecid bin Hüseyin, Şâhid Erbin karyesi muhtârı Sûfî Negmo,

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid karye-i mezkûre imâmı Molla Muhammed, Şâhid karye-i mezkûreli Acem bin Haso

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 97

Numara : 114

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird'e mülhak Sılokan 'aşîretinin Tapkan 'aşîretinden Hacı Halil bin Hamo medîne-i mezkûrenin mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Köçik karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Yezidî tâi'fesinden Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşi evlâd-ı Ferho ile Ferfur bint diğêr Hânım nâm kimesnelerden on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük eylediğim ve merkûmûnun Siird defter-i hâkânî dâiresince isimlerine müferrağ ve mukayyed bulunan ve hudûd ve mevâki'yle cinsi ve kıta'âtı merkûmûn imzâlarıyla mumzâ ve mahtûm ve mahkeme-i şer'î şerîfe mütekaddim bin üç yüz on sene-i hâliyesi nisanının yirminci günü târihiyle müverreh arz-ı hâl bâlâsında gösterilen on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'alıkla ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hâne yerlerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini tapuca ismime kayd ve ferağat ve ferâğ-ı mezkûr müte'allik olduğu cümle-i mu'âmelât-ı resmiyyeyi îfâya ve ol vecihle tapu senedâtını ahz ve istihsâle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdulmecid Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde mûmâileyh Abdulmecid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î ma-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevm fî gurre-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Hacı Halil bin Hamo,

(imzâ)

Vekîli Nazîf mahalleli Abdulmecid bin Hüseyin Şeyh Turab

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Müdîr-i Eytâm, Mu'îd-i şer'î

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 98

Numara : 115

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermenî milletinden Tani veled-i Simo nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Kıtms karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani milletinden Şabo veled-i Markos nâm kimesnenin yedime verdiği bin üç yüz dokuz senesi şehr-i teşrîn-i evvelinin yedinci günü târîhli bir kıt'a sened mücebince bey'î'l-vefâ tarîkiyle bin beş yüz guruş mukâbilinde bana terhîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf olduğu ma'lûm'ul-hudûd üç kıt'a sulu tarlasıyla bir kıt'a bahçeden sülüs hissesinin tapuca mu'âmele-i terhînesini icrâdan imtina' etmekle mezkûr tarlayla bahçeden sülüs hissesinin mu'âmele-i terhînesinin tapuca ismime icrâya ve bu yüzden da'vâ intâc ederse âid olduğu mahkemede merkûm Şabo'dan bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve muktezî evrâk ve müsted'iyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile bu kere bundan akdem tevkîl eylemiş olduğum Siird'in Nazîf mahalleli Abdi Efendi bin Abdulğani'nin Siird İcrâ me'mûrluğuna vukû' bulan ta'yînine binâ'en nizâmen icrâ-yı vekâletten istinkâf etmekle yerine husûsat-ı mezkûreyi vech-i muharrer üzere icrâya işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi kezâlik vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi fî gurre-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Müvekkil Ermenî milletinden Tani veled-i Simo,

(imzâ)

Vekîl Siird'in Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Me'mûr-ı icrâ-yı Siird, Müdîr-i Eytâm Siird

(imzâ)

Sahife No : 98

Numara : 116

Tarihi : Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]311

'An-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Mardin sancağının nefsi medîne-i Mardin mahallâtından Erbin mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden iken el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Aynsalib mahallesinde sâkin ve Siird duyûn-ı 'umûmîye nezâretinde müstahdem bulunan Ayvaz veled-i Yakub veled-i İbrahim Neccar Çençi nâm kimesne Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'l-asâleten takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bâ-tapu mutasarrıf ve şirâen mâl ve mülküm olan mârru'z-zikr Erbin mahallesinde kâ'in bir tarafı Erbin kenisesi ve bir tarafı imâm Molla Muhammed hânesi ve bir tarafı kenîse-yi mezkûrenin vâkıf mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahtânî altı oda ve bir havluyu müştemil bir bâb mülk menzilimi mahallinde zuhûr edecek tâlibine semen-i mislî ile bey'-i ferâğa ve esmânını ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûrun devâir-i resmiyyece mu'âmele-i kayd ve ferâğîyesini muktezî tekârîri i'tâya ve müşteriye li-ecli't-tasarruf sened-i resmiyyeyi rabt etdirmeğe ve lede'l-icâb hâne-i mezkûru vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve muktezî bi'l-cümle evrâk ve müsted'iyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Mardin'de sâkin Protestan milleti mu'allimi Yusuf bin İsa nâm kimesneyi kabûlüne

mevkûf vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma vaka‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 5 Zi’l-hicce sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Ayvaz Yakub

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki‘ olmuştur.

A‘zâ, A‘zâ

(imzâ)(imzâ)

Sahife No : 99

Numara : 117

Tarihi : Fî 5 Zi’l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird’e mülhak Belekmer karyesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem bilâ-veled fevt olan Hano veled-i Kuki veled-i Cello’nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Güli bint Bedros Ğaribo ile diğerk vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmamağla beytü’l-mâla münhasıra olduğı ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î zâtı zeyl-i vesîkadan muharrerü’l-esâmî kesân ta‘rifleriyle mu‘arrefe olan zevce-i mezbûre Güli medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre muhtârı Mirzo veled-i Cello mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip beytü’l-mâla âid diyet-i cihetiyle ma‘rifeti’ş-şer‘iyle tahrîri icrâ edilen zevcim ve mûrisim müteveffâ-yı merkûmun Siird mahkeme-i şer‘iyyesince tanzîm olunmakta olan defter-i kassâmı mücebince ifrâz olunacak hissemi mahkeme-i mezkûreden ahz u kabziyla bana irsâl ve îsâle ve lede’l-îcâb da‘vâ ve muhâkemeye ve muktezî bi’l-cümle evrâk ve müsted‘îyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiğı umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr Mirzo’yu vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mezbûr Mirzo dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma vaka‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 5 Zi’l-hicce sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Güli, Vekîli karye-i mezkûre muhtârı Mirzo veled-i Cello

(imzâ) (imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Hazine da'vâ vekîli Behcet bin Yusuf Ağa,

(imzâ)

Ermeni milletinden Hanna bin Agob veled-i Maksî Boğos

(imzâ)

Sahife No : 99

Numara : 118

Tarihi : Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahalle-i ahâlîsinden ve jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından Hasan bin Ahmedî Hacı Berho nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip câr-ı mülâsıkım olan mahalle-i mezkûreli Şükro bin Hacı Süleyman Ğano'nun benim mutasarrıf olduğum hâne havlusu dâhilindeki bir kıt'a 'arsa için ['aleyhime ikâme eyleyip] mahkeme-i nizâmiyyede derdest-i rü'yet muhâkemedede mezbûr Şükro ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vânın son dereceye kadar müte'allik olduğu cümle mu'âmelâtı icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î ma vaka' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlisi ve'l-'işrîn min Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Hasan bin Ahmed Hacı Berho,

(imzâ)

Vekîli Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş

(imzâ)

Derkenar: [‘aleyhime ikâme eyleyip] Kâtib
(imzâ)

Sahife No : 99

Numara : 119

Tarihi : Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird'e mülhak Beytil karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Bey bin Ali Bey'in verâseti sülbî kebîr oğulları Ali ve Kamil ve Ömer Bey'ler ile ve sülbiye kebîre kızları Havi ve Atike'ye münhasıra ba'dehû kable'l-kısme Ömer Bey vefât edip verâseti sülbî kebîr oğlu Osman'a münhasıra ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Ali Bey dahi vefât edip verâseti sülbiye-i kebîre kızı Hazar ile li-ebeveyn 'ammisi Kamil Bey'e münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan mezbûrân Atike ve Havi ve Hazar nâm hâtûnların tahakkuk-ı 'özi-şer'iiyelerine binâ'en zikri âtî takrîrleri el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Sok mahallesinde bi'l-müsâfire sâkin oldukları Debbağ Hacı Murteza ile Kassar mahallesinde Hacı Muhammed Şerif'in hânelerinde ketb ve tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsları üzerine kibel-i şer'îden Mahkeme-i Şer'îye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi hâne-i mezkûreye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'î âlî etdikte zâtları yine hâzırûn-ı mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefât mezbûrân Atike ve Havi ve Hazar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş mahzarında ve yine verese-i merkûmûndan Kamil ve Osman Bey'ler hâzırân oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı evvel mûmâileyh Hüseyin Bey'den irsen bizlere intikâl edip bu kere medîne-i mezkûreye mülhak Tulik karyesi muhtârı Hasan bin Mudi'ye üç bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve furûht eylediğimiz ve yine mezkûre civârında kâ'in bişkabını periyo çeşm mısto-yı seydo demekle ma'rûf yek diğeriyle muttasıl etrâf-ı erba'ası nehire rişân ve kayalık ve dere tarîk ile mahdûd iki ve şikefta raşı ve kelihan ve rekhelukan-ı kebîr ve vare kedo ve dehiklo kedo cadde-i hüseyini demekle meşrût etrâf-ı erba'ası hüseyini caddesi ve navala kur ve cebel-i reşan ve kayalık ile mahdûd beş kıt'a ki cem'an yedi kıt'a susuz tarlamızı semen-i mezkûrle virgü ve tapu dâirelerince müşterî merkûm Hasan'ın namında kayd ve ferâğa ve ferâğ-ı

mezkûre müte‘allik devâir-i resmiyyece muktezî tekârîr ve mu’âmelâtı icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğini [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın] gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma hüve’l-vâki‘ ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi’l-yevmi’l-hâmisi ve’l-‘işrîn min Zi’l-hicce’ti’ş-şerîfe li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]311

Müvekkil Beytil karyeli Kamil Bey bin Hasan Bey, Vekîli Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

Karye-i mezkûreli Hazar bint Ali Bey bin Hasan Bey, Havi bint Hasan Bey,

(imzâ)

(imzâ)

Atike bint Hasan Bey, Osman bin Ali Bey bin Hasan Bey

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Ra’s mahalleli Bekir Ağa bin Ahmed Şeyh Zülfî,

(imzâ)

Kassar mahalleli Hacı Muhammed Şerif Ağa bin Ahmed Ağa bin İsa Ağa,

(imzâ)

Fethullah bin Bekir Ağa

(imzâ)

Derkenar: [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın] Kâtib

(imzâ)

Sahife No : 100

Numara : 120

Tarihi : Fî 2 Muharrem sene [1]312

‘An-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde ve nefsi medîne-i Diyarbekir’in Câmi‘u’l-kebîr mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de mukîm bulunan Vehbizâde Hacı Mesud Efendi Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i

şerîf-i enverde medîne-i Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bin üç yüz on senesi şehr-i şa'bâni'l-mu'azzamanın ikinci günü târihiyle müverreh ve Tillo karyesi sâkinlerinden Şeyh Derviş bin Şeyh Halil ve Şeyh Musa bin Şeyh Hamid imzâ ve mühürleriyle mumzâ ve memhûr bir kıt'a deyn senedi mücebince mûmâileyhânın zimmetinde alacağım olan on yedi bin otuz guruşdan nısfı olan sekiz bin yedi yüz guruşu güzeştesiyle me'an medyûn-ı mûmâileyhâdan Şeyh Musa'dan taleb ve i'tâyâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve bana mürâca'atla vereceği talimat mücebince sulh u ibrâyâ ve mu'âmelât-ı hacziyeyi icrâyâ ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Yusuf Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremü'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 2 Muharrem sene [1]312

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Mesud, Vekîli mûmâileyh Yusuf

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 100

Numara : 121

Tarihi : Fî 4 Muharrem sene [1]312

Müteveffâ-yı âti'l-beyânın zevce-i menkûhe-i metrûkesi olup hâlen medîne-i Siird'de Nazîf mahallesinde sâkine bulunan Aîşe bint Hacı Hüseyin'in ma'zeret-i şer'iyyesine binâ'en zikri âti takrîri zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin hânesine varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmede muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer' etdikte müslimîn-i mûmâileyh ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Aîşe Hâtun ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında yine müteveffâ-yı âti'z-zikrin sülbî sağîr

oğlu Abdulmecid'in tesviye-i umûrlarıyla bâ-hüccet-i'ş-şer'iyeye mansûb-ı vasîsi medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahalleli Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito ve yine müteveffâ-yı âti'l-beyânın sülbî kebîr oğlu Abdulaziz dahi asâleten hâzırân oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz mezkûr Şeyh Halef mahalleli müteveffâ Hacı Emin Zito'nun zimmetinde on dokuz bin üç yüz guruş alacak da'vâsını mütehakkık olan i'lâm-ı şer'îden sonra ol bâbda alacak sâhibi olan Helvâcî İbrahim ile Siird'de Nâkib Seyyid Ahmed Efendi'nin konağında beynimize müslihûn tavassut edip da'vâ-yı mezkûreyi on üç bin yüz guruş üzere bizi sulh u ettiklerinde bizi dahi sulh-ı mezkûrdan sonra yedi bin yüz guruşluk emlâk ve üç bin guruşluk dahi hinta ki cem'an on bin yüz guruşluk emlâk ve hinta mezbûr İbrahim'e gerek tarafımızdan gerekse â'ilesi tarafından teslimat vukû' bulduğu hâlde mezbûr İbrahim sulh-ı mezkûru inkâr ve i'lâm mücebince mebâliği bizlerden talep ve da'vâ etmektedir mezbûr sulh da'vâsını ve teslîmât-ı mezkûreyi Siird mahkeme-i şer'iyesinde da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve i'âde-i muhâkeme ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve imzâsıyla evrâk ve müsted'îyâtı takdîme husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın] gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb tescîl ve imlâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi'l-râbi' min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 4 Muharrem sene [1]312

Müvekkile zevce-i mezbûre Aîşe, Müvekkil Abdulaziz,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl Hacı Muhammed Efendi, Müvekkil vasî-i merkûm Hacı Receb,

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Musa, İcra me'mûru

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın] Kâtib
(imzâ)

Sahife No : 101

Numara : 122

Tarihi : Fî 9 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve Bakkâl esnâfindan Şükro bin Hacı Süleyman Ğano nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip piyâde zabtiyelerinden olan câr-ı mülâsıkım mahalle-i mezkûreli Hasan bin Ahmedi bin Hacı Berho'nun benim mutasarrıf olduğum hâneye muttasıl bir kıt'a 'arsaya iddiâ-yı temellük ile 'aleyhime ikâme ve mahkeme-i nizâmiyyede rü'yet olunmakta olan mahkemede mezbûr Hasan ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vânın son dereceye kadar müte'allik olduğu cümle-i mu'âmelâtı icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î ma vaka' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-tâsi' min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf.
Fî 9 Muharrem sene [1]312

Müvekkil Karakol mahalleli Şükro bin Hacı Süleyman Ğano,
(imzâ)

Vekîlî Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur. Fî 9 Muharrem sene [1]312

Müdîr-i Eytâm, Mübâşir-i mahkeme
(imzâ) (imzâ)

Sahife No : 101

Numara : 123

Tarihi : Fî 9 Muharrem sene [1]312

‘An-asıl Şirvan kazâsının Kormas karyesinde sâkine Şirvan umerâsından Osman Bey ibn-i Şir Bey’in kızı olup el-hâletu hâzihî Tillo karyesinde mütevattın bulunan Amine Nafia Hânım’ın ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî vekâlet takrîrini mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şer‘-i şerîfden irsâl olunan kâtib Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrenin hâlen medîne-i Siird’de Kassar mahallesinde müsâfireten mukîme olduğu Hacı Mustafa bin Hacı Tahir’in hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûre Nafia Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip hâlen Trablusşam dâhilinde Akka kazası kâ’in makâmlığında müstahdem olduğu istihbâr kılınan zevc-i dâhilim Kürdistan Beylerinden Bedirhan Paşazâde Hüseyin Bey on beş seneden beri bilâ nafaka ve velâ münfik-i şer‘î beni terk etmekle mukaddemen vukû‘ bulan mürâca‘atım üzerine zevc-i mûmâileyh ‘aleyhine Siird mahkeme-i şer‘iyyesinden istihsâl ettirdiğim bin üç yüz on senesi şehr-i saferü’l-hayrın birinci günü târîhli müverrehe ve iki yüz bir numara ile murakkama ve ol sırada medîne-i mezkûrede Nâibü’ş-şer‘ bulunan Hüseyin Hüsni Efendi imzâ ve hatemiyle mumzâ ve mahtûme bir kıt‘a nafaka hüccet-i şer‘iyye mücebince târîh-i mezkûrdan i‘tibâren zevc-i mûmâileyhin zimmetinde müterâkim olan beş bin yedi yüz elli guruş ve bundan bedeliye terâküm edecek mebâliği zevcim mûmâileyhden taleb ve da‘vâya ve tahsîl ve ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve birde fesh-i nikâhımla zevc-i mûmâileyhden tefrîkime ve lede’l-îcâb da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe muktezî evrâk ve müsted‘îyâtı arz ve takdîme ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâyâ ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer

vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 9 Muharrem sene [1]312

Müvekkile-i mûmâileyhâ Amine Nafia bint Osman Bey,

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid ve mu'arrif Kassar mahalleli Hacı Mustafa bin Hacı Tahir,

Şâhid ve mu'arrif Tillo'lu Muhammed bin Sûfî Derviş,

Şâhid ve mu'arrif Tillo'lu Fakih Muhammed bin Şeyh Abdurrahman

Sahife No : 102

Numara : 124

Tarihi : Fî 13 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Yasin bin Şeyh Abdullah bin Şeyh İlyas nâm kimesne Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Sok mahalleli Hacı Halil Efendi bin İsa'nın 'aleyhinde mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinden istihsâl eylediğim bir kıt'a i'lâm mûcebince mûmâileyhin zimmetinde mahkûmun-bihî ileyne bin gurusun te'diyesinde mûmâileyhin ikâ' eylediği fuzûlî te'hîrâtın dolayı muhâsebe-i livâdan güzeşte taleb ve da'vâ etmektedir bu bâbda tekevül-i melhûz olan zarar ve ziyânı ve târîh-i i'lâmdan evvel ve âhir îcâb eden güzeşte nizâmiyyesini mûmâileyh Hacı Halil Efendi'den taleb ve da'vâya ve mûmâileyh dahi bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme eylediği bin gurusun teslîmât da'vâsından dolayı kezâlik mûmâileyhle muhâsama ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve lede'l-îcâb hacz ve fekk-i hacze ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin sulh ibrâdan ğayr-ı müte'allik olduğu bi'l-cümle umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u

ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Yusuf Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 13 Muharrem sene [1]312

Müvekkil Tillo karyeli Şeyh Yasin bin Şeyh Abdullah,

(imzâ)(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Yusuf Efendi,

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid Müdîri Eytâm, Mu'îd

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 102

Numara : 125

Tarihi : Fî 15 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird'e mülhak Tillo karyesinde poştnişîn-i irşâd olan Şeyh Salih Efendi bin Şeyh Hamza Efendi birâderi Şeyh Derviş Efendi ile birâderzâdeleri Şeyh İsa ve Şeyh Zeynel Abidin ve Şeyh Hüseyin benûn-ı Şeyh Süleyman Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza [ve Şeyh Muhyiddin Efendi bin Şeyh Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza] Efendi nâm ve zevât medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine karye-i mezkûrede sâkin bulunan Şeyh Nasreddin Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi mahzarında her biri bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip murtezikası bulunduğumuz Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekye ve hângâhına merbût evkâfa beher sene mâl sandığından almakda olduğumuz memâlih bedelâtına müte'allik ve zâtımıza âid bi'l-cümle umûr ve mesâlihin tesviyesine ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûreden dolayı gerek lehimize gerek 'aleyhimize olarak vâki' olacak bi'l-cümle umûr ve mu'âmelâtın rü'yetine ve lede'l-îcâb husûsat-ı mezkûreden dolayı da'vâ zuhûr ederse ol bâbda müdde'î olacak kimesnelere bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûrun son dereceye kadar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır

mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşera min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 15 Muharrem sene [1]312

Müvekkil Şeyh Salih bin Şeyh Hamza Himmetullah,

(imza)

Müvekkil Şeyh Derviş bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh Muhyiddin bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh Hasan bin Şeyh Süleyman bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh İsa bin Şeyh Süleyman bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh Zeynel Abidin bin Şeyh Süleyman bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

Vekîl Şeyh Nasreddin ibn-i el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olduğu tasdîk olunur. Fî 15 Muharrem sene [1]312

Müdîri Eytâm, Mu'îd-i mahkeme, Ra's mahalleli Derviş bin Hacı Bekir,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli İbrahim, Tillolu Derviş bin Hacı Osman

(imzâ)

(imzâ)

[Vekîlleri bulunduğum Şeyh İsa ve Şeyh Hüseyin Efendi'lerin vekâletlerinden kendümü 'azl eyledim.] Fî 21 Rebî'u'l-âhir sene [1]315

(Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi)

Derkenar: [ve Şeyh Muhyiddin Efendi bin Şeyh Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza] Kâtib

(Abdulaziz Vehbi)

Sahife No : 102

Numara : 126

Tarihi : Fî 20 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesinde sâkin Molla İsmail bin Hacı Beyazid nâm kimesne Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında takrîr-i kelâm edip ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederimiz müteveffâ Hacı Beyazid bin Molla Abdullah'ın karye-i mezkûrede binâ ve ihyâ eylediği medreseye merbût evkâfın tevliyetimce ve şurût-ı vâkıf mücebince vakf-ı mezkûrun hîn-i idâresi muktezî olan tedâbiri icrâya ve başkaca zâtıma müte'allik lehime ve 'aleyhime vukû' bulan umûr ve mesâlihimiz rü'yetine ve zimem-i nâsda olan matlûbâtımı ahz u kabzıyla ve lede'l-icâb bu yüzden da'vâ istintâcında ol bâbda müdde'î veya müdde'â 'aleyh olacak kimesnelerle da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve imzâsıyla evrâk ve müsted'iyâtı arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf.

Fî 20 Muharrem sene [1]312

Karye-i mezkûreli Molla İsmail bin Hacı Beyazid,

(İsmail bin Hacı Beyazid)

Vekîlî Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Mu'îd-i mahkeme, Müdîr-i Eytâm,

Muharrir-i medrese Molla Musa bin Muhammed Emin
(Musa Kazım)

Sahife No : 103

Numara : 127

Tarihi : Fî 25 Muharrem sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mudâf Garzan kazâsı kurâsından Kuhan(?) karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Han Bey ibn-i Abdullah Bey'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hanife bint Purto ile sülbî kebîr oğulları Hacı Mahmud ve Şerîf ve İsmail Bey'ler ve sülbiye kızları Hasibe ve Nesibe'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan Hanife ve Hasibe ve Nesibe'nin tahakkuk-ı 'özü-i şer'îlerine binâ'en âti'l-beyân vekâlet takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsları üzerine kıbel-i şer' den mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın hâlen Siird'de Nazîf ve Karakol mahallelerinde sâkine oldukları hânelerine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine müslimîn [mûmâileyhim] ta'rîfleriyle mu'arrefeler mezbûrân Hanife ile kızları Hasibe ve Nesibe nâm hârunların meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda karye-i mezkûreli Genco bin el-mezbûr Hacı Mahmud Bey mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhden müntakil ve mevrûs ve tapuca hâlen bizimle verese-i merkûmun isimlerinde mukayyed ve re'yimiz munzam olduğu hâlde bu kere medîne-i Siird'in Sor mahalleli Hacı Abdullah Musuli ve birâderi Hacı Ali'ye on bin gurus semenle furûht edilen mezkûr kurkuhan(?) karyesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' yirmi bir sulu ve susuz tarladaki hisse-i şâyi'amızı diğer hisses-i müştereke ile me'an mahallince müştêrsi olan merkûmân Hacı Abdullah ve Hacı Ali'nin nâmlarında virgü ve tapu dâirelerince kayd ve ferâğına ve ferâğ-ı mezkûre müte'allik devâir-i resmiyyece muktezî tekârîr ve mu'âmelâtı icrâya ve müştêrilerin nâmlarına kayd ve teferruğ olunmak üzere 'ale'l-husûs tapu tefrîk senedâtına rabt ettirmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır merkûm Genco'yu vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mezbûr Genco dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi

kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘iştirîn min Muharremi’l-harâm li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 25 Muharrem sene [1]312

Mezbûre Hanife bint Purto, Müvekkile mezbûre Hasibe bint Hüseyin Han Bey,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile mezbûre Nesibe bint Hüseyin Han Bey,

(imzâ)

Vekîl -i merkûm Genco bin Hacı Mahmud Bey,

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Siird Evrâk me’mûru Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa,

(imzâ)

Karakol mahallesi muhtârı Ahmed bin Hamdi Simo,

(imzâ)

Kassar mahallesinden Ömer bin Yusuf Ömer

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki‘ olmuştur. Fî 25 Muharrem sene [1]312

A‘zâ, A‘zâ

(imzâ) (imzâ)

Derkenar: [mûmâileyhim]

Sahife No : 103

Numara : 128

Tarihi : Fî 28 Muharrem sene [1]312

Tahakkuk-ı ‘özü-i şer‘îsine binâ’en âti’l-beyân takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şer‘at-ı ğarrâdan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi hâlen Siird’de Meydan mahallesinde müste‘ciren sâkine muhadderâttan İsmet Hânım bint-i Hasan Efendi’nin hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı yine hâzırûn-ı mûmâileyhim ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mûmâileyhâ

İsmet Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevce-i dâhilim olup bir müddetten beri makarr-ı vilâyet olan medîne-i Bitlis bidâyet mahkemesi başkitâbetinde müstahdem ve beni bilâ-nafaka velâ münfiki şer'î burada terk ile [vechen mine'l-vücûh] bana bakmamakda bulunan Şükri Efendi'nin üzerine yedimde bulunan hüccet-i şer'iyeye mücebince bu ana değin ulaşmış olan nafakayı mukadderem üç bin sekiz yüz guruş zevce-i mûmâileyhden ahz u tahsîle bana irsâl ve îsâle ve vekîl-i âti'l-zikrim tarafından olacak mürâca'at üzerine mûmâileyhden rişte-i zevciyyetim kat' ve tefrîkim vâki' olmadığı hâlde kezâlik zimmetimde mütekarrer ve ma'kûd-ı 'aleyh olan iki bin guruş mehr-i mü'eccelimin dahi yine mûmâileyhden ahz u kabzıyla bana irsâl ve îsâline ve yâhûd tarafeynle sulh u ibrâya ve lede'l-icâb mûmâileyh Şükri Efendi'yle bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve kezâlik sulh u ibrâya ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile el-hâletu hâzihî medîne-i Bitlis'de mukîm reşâdetlü Seyyid Şeyh Muhammed Emin Efendi'nin mahdûmu Şeyh Derviş Efendi'yi kabûlüne mevkûfe tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 28 Muharrem sene [1]312

Müvekkile zevce-i mezbûre İsmet bint Hasan Efendi

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Tillo'lu Şeyh Derviş bin Şeyh Halil, Mübâşir mahkeme-i bidâyet-i Siird

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer vâki' olduğu tasdîk olunur. Fî 28 Muharrem sene [1]312

A'zâ mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-yı mahkeme-yi mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [vechen mine'l-vücûh]
(Kâtib Abdulaziz Vehbi)

Sahife No : 104

Numara : 129

Tarihi : [Fî 6 Safer sene [1]312]

Medîne-i Siird'de mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Sitti bint Hacı Abdurrahman nâm hâtun Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem mahkeme-i şer'-i şerîfe takdîm eylediğim bin üç yüz on senesi sekiz temmuzunun yirmi birinci günü târîhli arz-ı hâl bâlâsında gösterildiği vecihle zevcim Tillo karyeli Mahmud bin Hacı Salih'in yed-i zabtında olan bin dört yüz yirmi beş guruşluk ğâzî ve hülliyyât ve elbisemi 'aynen veya müstehlek ise bedelen zevcim merkûmdan ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve bir de emr u meskeni şer'ide olarak emr-i infâk ve iksâ ve sâir hukûk-ı zevciyetimi te'mînât-ı kuvveyeye rabt ettirmeğe ve vekîlim tarafından vukû' bulacak mürâca'at üzerine zevcim merkûmdan rişte-i zevciyetimi kat'ı ve beynimizde tefrika ve tefrîkim hâlinde merkûmun zimmetinde mütekarrer ve mahfûzun 'aleyh olan beş yüz guruş mehr-i mü'eccel ile beş yüz guruş matlûbunu kezâlik merkûmdan da'vâya ve ahz u kabza ve ba'de't-tefrîk şer'an lâzım gelen hisse-i nafaka 'iddetimi merkûmdan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve hakkımda enfa' ve evlâ olduğu hâlde sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâdisi min Saferi'l-hayr li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. [Fî 6 Safer sene [1]312]

Müvekkile merkûme Sitti bint Hacı Abdurrahman, Vekîl Hacı Muhammed ibn-i Kasım
(imzâ)

Sahife No : 104

Numara : 130

Tarihi : [Fî 4 Rebî'ü'l-evvel sene [1]312]

Medîne-i Siird'in Birzukak mahallesinde sâkin zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefeler bulunan teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Meryem ve Elmasi benât-ı Maksî İshak veled-i Kıs Abdullah Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında her biri bi'z-zât ve bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Verraz mahallesinde kâ'in cevânib-i erba'ası Eyse Sultani ve Hacı Abdullah et-Tarrar ve Şeyh Hattab Efendi hâneleri ve tarîk ile mahdûd olan emlak hâne müteveffâ pederimiz mezbûr Maksî İshak'tan müntakil ve mevrûs mâl ve mülkümüz iken medîne-i mezkûrenin Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i müşârun-ileyhânın ve millet-i mezkûreden Abdo veled-i Yakub hâne-i mezkûru bi-ğayr-ı hakkın zabt u tasarruf etmekte olmakla hâne-i mahdûd-ı mezkûrun mezbûr Abdo'nun yedinden nez'iyile bize teslîme ve lede'l-îcâb mezbûr Abdi ile da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-râbi' min Rebî'ü'l-evvel li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. [Fî 4 Rebî'ü'l-evvel sene [1]312]

Müvekkile-i mezbûre Meryem, Müvekkile Elmasi

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

Şuhûdü'l-hâl: Mahkeme-i bidâyet a'zâsından Hacı Mahmud Efendi,

(imzâ)

Ermeni milletinden Hanna veled-i Ohan

(imzâ)

Sahife No : 104**Numara : 131****Tarihi : Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]312**

Van vilâyet-i celîlesi dâhilinde Gevaş kazâsı makarr-ı hükûmeti olan Vastan kasabasının orta mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Osman bin Kutas’ın veresesinden olup hâlen medîne-i Siird’de mukîm bulunan Telgraf Muhâbere me’mûru Arif Efendi’nin taht-ı nikâhında zevcesi olan Cevahir Hânım’ın tahakkuk eden ‘özü-i şer‘îsine binâ’ en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine kıbel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mûmâileyhânın mezkûr medîne-i Siird’in Ra’s mahallesinde müste’ciren sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhim ta’rîfleriyle mu‘arrefe mûmâileyhâ Cevahir Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda bi’l-asâleten takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mezbûr Osman’ın vefâtından sonra terekesini ba‘de’l-iktisâm benimle hâlen mârru’z-zikr Gevaş kazâsında sâkine bulunan hemşîrem Fatma’ya hasr-ı isâbet etmesiyle mâl ve mülk mûrisimiz bulunan mezkûr Vastan kasabasında kâ’in cevânib-i erba‘ası Kutas bin Ali ve Derviş bin Mero bahçeleri ve kasaba mescidinin vakf tarlası ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hâne ma‘a bahçedeki nıfs hisse-i şâyi‘amı mahallinde zuhûr edecek tâlibine semen-i mislîyle bey‘ ve ferâğına ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve hisse-i mezkûremi devâir-i resmiyyece müşterî nâmıma kayd ve ferâğa ve ferâğ-ı mezkûre müte‘allik kâffe-i mu‘âmelât-ı resmiyyeyi ve tekârîr-i muktezîyeyi icrâ-yı îfâya ve lede’l-îcâb hâne ve bahçe-yi mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen da‘vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh u îbrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile el-hâletu hâzihî zikri mesbûk Vastan kasabasında sâkin ve mukîm bulunan kurratından Şeyhîzâde Seyyid Ahmed Efendi’yi kabulüne mevkûf

tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'âşir min Rebî'i'l-âhir li-seneti isnâ "aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 10 Rebî'u'l-âhir sene [1]312

Müvekkile-i mûmâileyhâ Cevahir bint Osman

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Mûmâileyhânın zevci Siird Telgraf Muhâbere me'mûru Arif Efendi,

(imzâ)

Ra's mahallesi ahâlîsinden Halil bin Yasin Fiskini,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli İsmail Kasım bin Ahmed Hacı

(imzâ)

Sahife No : 105

Numara : 132

Tarihi : Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mudâf Garzan kazâsı kurâsından Güzeldere karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ömer Mali nâm kimesnenin verâseti zevcetân-ı menkûhetân-ı metrûketânı Nesibe bint Şeyh Hüseyin ve Aişe bint Abdullah ile sülbî oğulları Keleş ve Muhammed Tahir ve Mahmi ve sülbiye kızları Emine ve Fatma ve Ferfur'a münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan olup hâlen medîne-i Siird'de Holani mahallesinde sâkin Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas nâm kimesnelerin taht-ı nikâhında zevcesi bulunan bint-i mezbûre Ferfur nâm hâtunun tahakkuk-ı 'özü-i şer'îsine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u istimâ' olunmak üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer'den mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Seyyid Vehhab Efendi mahalle-i mezkûreye varıp zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine müslimîn-i mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Ferfur meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zevc-i mûmâileyh Hacı Hüseyin Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip verâseti ber vech-i muharrer benimle verese-i mezbûrûna münhasıra

bulunan pederim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ömer Mali'nin mezkûr Güzeldere ve Bizzini Hanımı karyelerinde bâ-tapu 'uhde-i tasarruf ve temellüklerinde olduğu hâlde vukû'-ı vefâtıyla benimle verese-i mezbûruna bi'l-irsi'ş-şer'î intikâlî lâzım gelen ve mahallince beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân hudûdları ma'lûm olan dört bâb hâne ile bir bâb hâne değirmen ve kıta'âtı kazâ-i mezkûr tapu dâiresince ma'lûm olan arâzî ve emlâk ve akârdan hisse-i mîrasiye-i şer'iiyemi bu kere bi-ğayr-ı hakkın zabt u tasarruf etmekte bulunan Siird'in Verraz mahalleli Banusyan Beşiro nâm Hristiyanda ve tereke-i mezkûreye vâzı'u'l-yed bulunan kesândan da'vâ ve muhâkemeye ve ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve iktizâ edecek levâyih ve müsted'iyâtı tanzîm ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile işbu hâzır mûmâileyh zevcim Hacı Hüseyin Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim ve mûmâileyh Hacı Hüseyin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mûmâileyhimâ ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Rebî'i'l-evvel li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]312

Müvekkile-i mezbûre Ferfur bint Hacı Ömer Mali,

(imzâ)

Vekîl Holani mahalleli Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Mahalle-i mezkûre imâmı Molla Abdulhakim bin Hacı Hafız Efendi,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûre Muhtârı Muhammed bin Yusuf,

(imzâ)

İhtiyâr meclis-i A'zâsından Sûfi İbrahim bin İsmail,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûrede sâkin Molla Abdulmecid bin Molla Ali
(imzâ)

Sahife No : 106

Numara : 133

Tarihi : Fî 2 Rebî'ü'l-âhir sene [1]312

‘An-asıl Musul vilâyet-i celîlesi dâhilinde Talahfar kasabası ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de Babüddarb mahallesinde müsâfiraten sâkin bulunan Hacı Bekir bin Hacı Muhammed bin Ali nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in’ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ‘an-asıl Dersaadet ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden olup hâlen medîne-i mezkûrede kâ’in Yenihânda mukîm bulunan da‘vâ vekîlî Apkaryan Kevork Efendi mahzarında bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip bi’l-cümle umûr ve husûsatı rü’yete ve leh ve ‘aleyhime olarak bu ana değin vâki’ olmuş ve bundan böyle vâki’ olacak kâffe-i de‘âvînin mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyye ve cezâiyye dâirelerinin merci‘-i mahsûslarında lâzım gelenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘tirâzen ve i‘âdeten rü’yet ve muhâkeme ve muhâsamaya ve iştikâ ‘âni’l-hükkâm ve levâyih ve müsted‘îyâtı arz ve takdîme ve telgrafname keşîdesine ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve mümeyyiz ve hakem nasb u ta‘yînine ve vürûduna ve lede’l-îcâb protesto keşîdesine ve müdde‘â ‘aleyhlerin mâlik oldukları emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlelerinin hacziyle fekk-i hacze ve ta‘kîbât-ı kânûniyenin îfâsına ve ahz u kabza ve makbûzunu bana i‘tâ ve teslîme ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Kevork Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Kevork Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sânî min şehr-i Rebî‘i’l-âhir li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 2 Rebî’ü’l-âhir sene [1]312

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Bekir, Vekîl-i mûmâileyh Apkaryan Kevork

(imzâ)

(imzâ)

Tarafeynin ber vech-i muharrer vekâlet takrîrileri huzûrumuzda vâki' olunmuştur. Fî 2
Rebî'û'l-âhir sene [1]312

İcrâ dâiresi mülâzımlarından Veli Efendi, Mahkeme Mu'îdî

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 106

Numara : 134

Tarihi : Fî 7 Rebî'û'l-âhir sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun piyâde efrâdından Hasan bin Ahmed bin Hacı Berho Abdi nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Karakol mahallesi ahâlîsinden Şükro bin Hacı Süleyman tarafından 'aleyhime ikâme olunan mahalle-i mezkûrede kâ'in iki tarafı benim sâkin olduğum hâne ve havlu ve diğêr iki tarafı dahi mezbûr Şükro'nun hânesi ile mahdûd ve bâ-tapu 'uhde-i tasarruf ve temellükümde bulunan bir kıt'a 'arsa-i hâliye için bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı temellük ile Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde aramızda tekevvün eden da'vâ netîcesinde 'aleyhime sâdır olan hükm ve karârı Bitlis istînâf mahkemesine istînâf da'vâ ettirdiğimden 'arsa-yı mezkûreyi ol vecihle merkûm Şükro'dan ve yâhûd bu bâbda tarafından tevkîl olunacak kimesneden istînâfen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve redd-i a'zâ ve mahzara i'tâ ile iştikâ 'âni'l-hükkâm ve ikâme ve redd-i şuhûda ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve imzâsı tahtında her türlü evrâk ve lâyiha ve protesto tanzîm ve i'tâsına ve zarar ve ziyân ve şâhid izur nuk da'vâsı ikâmesine ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere hâlen medîne-i Bitlis'in Taş mahallesinde sâkin ve mukîm Bedri Efendi'yi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'i'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 7 Rebî'û'l-âhir sene [1]312

Müvekkil merkûm Hasan bin Ahmed

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olunmuştur.

A'zâ, A'zâ

Sahife No : 107

Numara : 135

Tarihi : Fî 11 Rebî'u'l-âhir sene [1]312

Haleb vilâyet-i celîlesi dâhilinde Ayntab kazâsı mülhakâtından nefsi-i Ayntab kasabasının İplihan mahallesi ahâlîsinden ve Nâlçacı esnâfından ve teba'a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden Nur Otonkipan Hacı Vartan Ağa veled-i Karapet nâm kimesne Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Siird kasabasının Babüddarb mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyeden Şeyh Kasımzâde Hacı Muhammed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni milletinden Basmacıyan Agob veled-i Maksi Poğos'a kâ'imesi mücebince yüz altmış bir lira-yı osmânî kabûl eylediği hâlinde kendiyeye kalmak ve esmânını tarafıma göndermek ve kâ'ime mücebince kabûl etmediği hâlde hey'etiyle Şitaflı Şahin'e teslîm eylemek üzere tahmînen bundan sekiz sene evvel Bitlis'ten Van'a göndermiş olduğum sekiz denk mâl faturamı kendisine vusûlünde kabûl ve kendü nefsi için bey' ve furûht etmiş vasî-i esmânından bir mikdâr tarafıma irsâl eylemiş isede kusuru zimmetinde kalmış bulunduğundan muhâsebesini görüp bu bâbda ez-ğayr teslîmâta tebeyyün edecek mebâliğ-i mütebâkîyeyi ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve yine sekiz sene evvel Pencinar 'aşîretinden Muhammed bin Negmo ve Hassi Ziyö ile ma'lûmu'l-esâmî yedi nefer refikleri tarafından Garzan toprağında yedimden gasb olunan altmış üç liralık mâl fatura ve sâir eşyâlarımı dahi ğâsibûn-ı merkûmûndan ahz u tahsîle ve vâki' olacak makbûzâtımı başkaca bana irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb şu her iki cihet için hukûk ve cezâ ve istintâk dâirelerinde ve makbûzâtını bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'tirâzen ve i'âdeten da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve icrâya ve hacze ve imzâsıyla evrâk ve müsted'îyâtı arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsil husûsat-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve

mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmis ve 'işrîn min şehr-i Rebî'î'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 11 Rebî'u'l-âhir sene [1]312

Müvekkil merkûm Nur Otonkipan Hacı Vartan Ağa veled-i Karapet,

(imzâ)

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed bin Şeyh Kasım

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: İcrâ dâiresi mülâzımlarından Veli Efendi,

(imzâ)

Gorgisyan Gorgis veled-i Yakub,

Duyûn-ı 'umûmiye me'mûrlarından İso veled-i Gorgis

Sahife No : 107

Numara : 136

Tarihi : Fî 9 Cemâziye'l-evvel sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün mülâzım-ı evveli iken bundan akdem medîne-i Siird'de vefât eden Hacı Halil Ağa bin Mahmud bin Hacı Berho'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Habibe bint Abdullah ile sülbiye-i kebîre kızı Azize ve li-ebeveyn er karındâşı Hacı Ali'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î zevce-i mezbûre Habibe Hânım'ın tahakkuk eden 'özü-i şer'îsine binâ'en âti'l-beyân vekâlet takrîri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer'den mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede müsâfireten sâkine olduğu Belediye Re'îs-i sâbıkı Hacı Ömer Efendi'nin hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Habibe Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlen Livâ Tahrîrât Müdîri bulunan Abdulmecid Efendi bin Şaban Efendi mahzarında takrîri

kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin vefâtıyla benimle verese-i mezbûrûna bi’l-irsi’ş-şer‘î intikâl eyleyip beyne’l-verese li-ecli’t-taksîm sebt-i defter edilen emvâl ve eşyâ-ı metrûkesiyle mahalle-i mezkûrede kâ’in cevânib-i erba‘ası Musa ve Yusuf ibnâni Ahmedi Hacı Berho ve Abdal Hamid ve Musa bin Hüseyin bin Hacı Hasan Ağa hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzili ve vasati’l-mercan mevki‘inde kâ’in bir tarafı Şaban bin Abbas Keççiği ve bir tarafı Kasım bin Hüseyin Bibi ve bir tarafı Muhammed bin Şeyh Musa bağları ve tarîk ile mahdûd bir kıt‘a bağın bi’t-tarîkati’ş-şer‘iyye icrâ-yı taksîmiyle hisse-i musîbemi ahz u kabz ve makbûzu bana i’tâ ve teslîme ve hâne ve bâğ-ı mezkûrdan vâki‘ olacak hisse-i mîrâsiyemi zuhûr edecek müşterîye bey‘-i bât ile bey‘ ve tapuca ismine kayd ve ferâğına ve ferâğ ve intikâle dâir devâir-i resmiyyece muktezî tekârîri bi’l-vekâle icrâya ve bir de sened mücebince zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin zimmetinde alacak hakkım olan otuz ‘aded lira-yı osmânîyi tereke-i mezkûreden ber vech-i muharrer hizmet-i mebhûsesinden dolayı tabur-ı mezkûr sandığından müterâkim olup kezâlik bi’l-irsi’ş-şer‘î bizlere âid ve râci‘ olan ma‘lûmu’l-mikdâr istihkâkın ahzı zımmında mahkeme ve sâir devâir-i resmiyyece isbât-ı verâsete müte‘allik mukteziyatı icrâya ve kezâlik ahz u kabza ve makbûzu bana i’tâ ve teslîme ve husûsat-ı mezkûreye müte‘allik bir da‘vâ intâc ederse lâzım gelenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i’tirâzen ve i‘âdeten da‘vâ ve muhâkemeye ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis müdür-i mûmâileyhi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehr-i Cemâziye’l-evvel li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 9 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Müvekkile Habibe bint Abdullah, Vekîl Müdür-i Tahrîrât-ı Siird

Şuhûdu’l-hâl: Babüddarb mahalleli Abdurrezzak bin Hamza bin Molla Yusuf,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Fettâh bin İsmail Falebo,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdurrahman

Sahife No : 108

Numara : 136

Tarihi : Fî 10 Cemâziye'l-evvel sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün mülâzım-ı evveli iken bundan akdem medîne-i Siird'de vefât eden Hacı Halil Ağa bin Mahmud bin Hacı Berho'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Habibe bint Abdullah ile sülbiye-i kebîre kızı Azize ve li-ebeveyn er karındâşı Hacı Ali'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î bint-i mezbûre Azize Hâtun'un tahakkuk-ı 'özi-i şer'îsine binâ'en âti'l-beyân vekâlet takrîri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer'den mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin sâkine olduğu Kassar mahallesindeki hânesine varıp derûnunda zeyli-vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Azize Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlen Livâ Eytâm Müdîri bulunan Bekir Efendi bin Ahmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederim ve mûrisimiz müteveffâyı mûmâileyhin vefâtıyla benimle verese-i mezbûrûna bi'l-irsi's-şer'î intikâl eyleyip beyne'l-verese li-ecli't-taksîm sebt-i defter edilen emvâl ve eşyâ-ı metrûkesiyle mahalle-i mezkûrede kâ'in cevânib-i erba'ası Musa veled-i Yusuf ibnâni Ahmedi Hacı Berho ve Abdal Hamid ve Musa bin Hüseyin bin Hacı Hasan Ağa hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzili ve vasati'l-mercan mevki'inde kâ'in bir tarafı Şaban bin Abbas Keççiği ve bir tarafı Kasım bin Hüseyin Bibi ve bir tarafı Muhammed Şeyh Musa bağları ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a bağının bi't-tarîkati's-şer'iyeye icrâ-yı taksîmiyle hisse-i musîbemi ahz u kabz ve makbûzu bana i'tâ ve teslîme ve hâne ve bâğ-ı mezkûrdan vâki' olacak hisse-i mîrâsiyemi zuhûr edecek müşterîye bey'-i bât ile bey' ve tapuca ismine kayd ve ferâğa ve ferâğ ve intikâle dâir devâir-i resmiyyece muktezî tekârîri bi'l-vekâle icrâ ve îfâya ve bir de tapuca pederimin ismine mukayyed olup kezâlik vefâtıyla tapu nizâmnâmesi mücebince müstakillen bana intikâli lâzım gelen ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a susuz tarlanın 'alâ vechi'l-istiklâl tapuca ismine kayd ve îcâb ederse bey' ve furûht ettirmeğe ve ber vech-i muharrer hizmet-i mebhûseden dolayı mensûb olduğu tabur-ı mezkûr sandığında müterâkim olup kezâlik bi'l-irsi's-

şer‘î bize âid ve râci‘ olan ma‘lûmu’l-mikdâr istihkâkın ahzı zımmında mahkeme ve sâir devâir-i resmiyyece îcâb edilen müvâcehelerinde da‘vâ ikâmeye mukteziyât-ı sâiresini icrâyâ ve kezâlik ahz u kabza ve makbûzu bana i‘tâ ve teslîme ve husûsat-ı mezkûreye müte‘allik bir da‘vâ intâc ederse lâzım gelenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘tirâzen ve i‘âdeten da‘vâ ve muhâkemeye ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyhi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde müdür-i mûmâileyh Bekir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta‘ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-‘âşir min şehr-i Cemâziye’l-evvel li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 10 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Müvekkile-i mezbûre Azize bint Hacı Halil Ağa, Vekîl Müdür-i Eytâm

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Kassar mahalleli Şeyh Sâlih bin Süleyman el-Hamzevi,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli İsmail bin Esad bin Hacı İsmail

(imzâ)

Sahife No : 108

Numara : 137

Tarihi : Fî 11 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Medîne-i Siird’in Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa bin Hacı Tahir bin Mahmud Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Bekir Efendi bin Ahmed Ağa mahzarında takrîr[-i kelâm] ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip müteveffâ birâderim Süleyman’ın veresesinden sülbî oğlu Şükro’nun tefrîk-i hisası ile müstakillen zîr-i tasarruf ve temellükümde olan mahalle-i mezkûrede kâ’in bir tarafı Şeyh Salih bin Şeyh Süleyman el-Hamzevi ve bir tarafı Hamid bin Fehim hâneleri ve iki tarafı tarîk ile mahdûd bir bâb mülk hânem hakkında iddiâ-yı verâset ile mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde vukû‘ bulan mürâca‘atı üzerine rü’yet olunmakta olan da‘vâyı ta‘yîn-i merci‘

ile âid olduğu mahkemede bidâyeten ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen müdâfa‘a ve muhâsamaya ve iştikâ ‘âni’l-hükkâm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve redd-i a‘zâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Bekir Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Bekir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâdî ‘aşera min şehr-i Cemâziye’l-evvel li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 11 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Müvekkil Siird’in Kassar mahallesinden Hacı Mustafa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mahkeme Mu‘îdi, Muhzır-ı mahkeme

(imzâ)

(imzâ)

[Nâib vekîli müftî Ahmed Tevfik Efendi zamanında verilen vekâlet hüccetlerinin hâtimesi ve nâib-i lâhık faziletli İbrahim Efendi’nin zamanında verilecek vekâletlerin mukaddeme-i fâtihati’ş-şerîfidir.]

[Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye]

Sahife No : 109

Numara : 138

Tarihi : Fî 7 Cemâziye’l-âhir sene [1]312

Tahakkuk eden ma‘zeret-i şer‘iyelerine binâ’en zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere hâlen medîne-i Siird’in Nazîf mahallesinde sâkine olan Reyhani bint İsmail’in ve Karakol mahallesinde sâkine bulunan Huriye bint el-mezbûr İsmail’in ve taleb ve iltimâslarıyla kıbel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi mezbûretân Reyhani ve Huriye’nin müctemi‘ oldukları mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Tüccâr Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa’nın hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtları yine müslimîn mûmâileyhimin ta‘rîfleriyle mu‘arrefâtan mezbûre Reyhani ve Huriye hâتونlar meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ve yine medîne-i

Siird mahallâtından mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden ve Tüccârdan mezkûr Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa'nın mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden peder ve mûrisimiz İsmail bin Abdulkadir bin Aziz'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Nasri bint Hacı Ahmed ve sülbî kebîr oğulları Muhammed Efendi ve Abdulfettah ve sülbiye-i kebîre kızları Reyhani ve Huriye'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Nasre dahi vefât edip verâseti sülbî kebîr oğulları mezbûrân Muhammed Efendi ve Abdulfettah ve sülbiye-i kebîre kızları mezbûretân Reyhani ve Huriye'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î müteveffâ-yı mezbûr-ı evvel İsmail bin Abdulkadir bin Aziz'in verese-i mezbûrûna intikâl eden Karakol mahallesinde kâ'in bir tarafı Molla Abdurrezzak bin Molla Mahmud bin Abdurrahim ve bir tarafı Hacı Mustafa bin Ahmedî Keççiği hâneleri ve bir tarafı Mescidü'l-saka ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âmm ile mahdûd ve birbirine mülâsık iki bâb hâne ve Şeyh Kasım mevki'inde kâ'in bir tarafı Seyyid Ahmed Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi bin Seyyid Ali Efendi ve bir tarafı Hacı Sado bin Hacı Yasin Çuri bir tarafı Hacı İbrahim Veyso Jejo ve taraf-ı râbî'i Hacı Taha bin Hacı Yusuf Ğabaz bağlarıyla mahdûd bir kıt'a bâğ ve sâireden 'ibâret bulunan terekede hisse-i şâyi'amızı âhere bey' ve ferâğa ve lede'l-îcâb ifrâz ve taksîme ve bunların bedellerini mukaddemen verese-i mezbûrûndan birâderimiz Muhammed Efendi tarafından Siird Eytâm sandığına ve sâir duyûnuna te'diye ve îfâya ve îcâbı hâlinde verese-i mezbûreden ve sâire tarafından da'vâ vukû'unda onlarla da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve i'âde-i muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve devâir-i resmiyyede takrîr vermeye ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûreye ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa'yı vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Ömer Ağa dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]312

Müvekkile Nazîf mahallesinden Reyhani bint İsmail,

Müvekkile Karakol mahalleli Huriye bint İsmail,
Vekîl Nazîf mahalleli Ömer Ağa bin Molla Musa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahalleli Sarrac Hacı Hamza bin İbrahim bin Abdullah,

(imzâ)

İcrâ me'mûru Abdi Efendi bin Abdulğani bin Hacı Hasan

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

[İşbu sicil vekâletinde on guruşluk pul yapışdırılarak ibtâl edilmiştir.]

Sahife No : 109

Numara : 1

Tarihi : Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mülhak mezkûr Siird kazâsına tâbi' Berhurek karyesi ahâlîsinden ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından 'âkıl ve bâliğ ve nâfizu't-tevkîl olan Reşid bin Davud bin Muhammed ve Mahi bin Mero bin Megmo ve Cihangir bin Nadir bin Silo ve Kasım bin Muhammed bin Bilal nâm kimesneler mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mârru'z-zikr Siird kasabası mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Yusuf Efendi bin Hanna'nın müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Siird kazâsına tâbi' Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile müte'addid mağaralardan mezkûr Siird sancağına tâbi' Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi ahâlîsinden İsmail Bey bin Şir Bey ve birâderzâdesi mezkûr Şirvan kazâsında Kormas karyesi ahâlîsinden Aziz Bey bin Osman Bey nâm kimesnelerin men'-i ta'arruz ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhlerine ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla 'ale'l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin müte'allik ettiğî merci' ve makâma i'tâ ve takdîmine ve her bir evrâk talebine ve iş mahkeme-i şer'iyede ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada muhâkimîn tabakası müntehâsine kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve

tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve tarafından âheri tevkîle ve sulh ve iskât-ı hâk ile ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımızdan mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'îyyesinde tescîl olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-'işrîn min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]312

Müvekkil Berhurek karyeli Sılokan 'aşîretinden Reşid bin Davud bin Muhammed,

(imzâ)

Müvekkil Berhurek karyeli Sılokan 'aşîretinden Mahi bin Mero bin Megmo,

(imzâ)

Müvekkil Berhurek karyeli Sılokan 'aşîretinden Cihangir bin Nadir bin Silo,

(imzâ)

Müvekkil Sılokan 'aşîretinden Berhurek karyeli Kasım bin Muhammed bin Bilal,

(imzâ)

Vekîl Siird'in Sor mahallesi teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Yusuf Efendi bin Hanna

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme A'zâsı Hâce Yusuf Efendi bin Hâce Hasan Efendi,

(imzâ)

Mahkeme A'zâsı Hacı Muhammed Efendi bin Hacı Halil Ağa

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 110

Numara : 2

Tarihi : Fî 5 Receb sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Yusuf bin Hami bin Ömer'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sittihan bint İbrahim ve sülb-i kebir oğlu Muhammed ve

sülbiye-i kebîre kızı Fatma'ya münhasıra olup verese-i mezbûreden Muhammed ve Fatma Siird bidâyet mahkemesinde mahsûs odada in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i Siird mahallâtından mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mevrûs pederimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yusuf Hamid'den irsen bize müntakil medîne-i mezkûre akârında kâ'in bir tarafı Hacı Mustafa Holani ve bir tarafı Şeyh Alameddin vakfı ve bir tarafı Şeyh Mahmud bin Şeyh Abdurrahman el-Hamzevi tarlası ve taraf-ı râbî'i mağara ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bi-'avâneti'l-ğavs ismiyle müsemmâ bir kıt'a susuz tarlayı fuzûlî zabt ve bi-ğayr-ı hakkın tasarruf eden medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Zerregdan Abdal bin Hamdo'dan mezkûr tarla ile sekiz senelik icâre-i misliyyesini ahz u kabz ile bize i'tâya ve lede'l-icâb mezbûr Abdal ile gerek mahkeme-i şer'iyeye ve gerek mahkeme-i nizâmiyyede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Recebi'l-mürecceb li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Receb sene [1]312

Müvekkil Ra's mahalleli Muhammed bin Hacı Yusuf Hami,

(imzâ)

Müvekkile mahalle-i mezkûreli Fatma bint Hacı Yusuf Hami,

(imzâ)

Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: A'zâ Hacı Yusuf Efendi, A'zâ Minyas Efendi, Muhzır-ı mahkeme Abdulferid

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 110

Numara : 3

Tarihi : Fî 13 Receb sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Abdal bin Hamido bin Hacı Berho nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mârru’z-zikr Siird kasabası mahallâtından yine Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûre mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden bundan akdem vefât eden Hacı Yusuf Hami’nin sülbî kebîr oğlu Muhammed ve sülbiye-i kebîre kızı Fatma nâm kimesneler tarafından zikri âtî tarlaya da‘vâya tasaddî etdikleri Siird akârında kâ’in bir tarafı Hacı Mustafa Holani ve bir tarafı Şeyh Alameddin vakfi ve bir tarafı Şeyh Mahmud bin Şeyh Abdurrahman el-Hamzevi tarlaları ve taraf-ı râbi‘i mağara ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bi-‘avâneti’l-ğavs ismiyle müsemmâ bir kıt‘a susuz tarladan mezbûrân Muhammed ve Fatma’nın men‘-i ta‘arruz ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhlerine ikâme-i da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta‘alluk ettiği merci‘ ve makâma i‘tâ ve takdîmine ve her bir evrâk talebine ve iş mahkeme-i şer‘iyyeye ve cezâ’iyyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı muntehâsına kadar muhâkeme ve da‘vâyı rü’yet etmeğe ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû‘ bulacak her bir mu‘âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve sulh ve iskât-ı hâk ile ibrâyâ ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Bekir Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Bekir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde tescîl olundu.

Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşera min şehr-i Recebi'l-mürecceb li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 13 Receb sene [1]312

Müvekkil Babüddarb mahalleli Abdal bin Hamido bin Hacı Berho,

(imzâ)

Vekîl Babüddarb mahalleli Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Karakol mahallesi muhtârı Ahmed Cemil Efendi bin Muhammed,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli İsa bin Mahmud Sa'leb

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 111

Numara : 4

Tarihi : Fî 12 Receb sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden nâfizu't-tevkîl olan Hacı Hüseyin bin Hacı Osman bin Hacı Mustafa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Abbas Ğoşebi nâm kimesnenin zimmetinde bulunan on 'aded 'ayn lira-yı osmânî alacağımın merkûm İbrahim'den ahz ve istihsâl ve bana i'tâsı için medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhine ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla 'ale'l- usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta'alluk ettiği merci' ve makâma i'tâ ve takdîmine ve her bir evrâk talebine ve iş mahkeme-i şer'iyeye ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı intihâ'iyesine kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmeğe ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve tebliğ ve tebellüğe ve tarafından âheri tevkîle ve

sulh ve iskât-ı hâk ile ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'îyyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşera min şehr-i Recebi'l-mürecceb li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 12 Receb sene [1]312

El-Müvekkil Sok mahalleli Hacı Hüseyin bin Hacı Osman bin Hacı Mustafa,
(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed
(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mübâşirlerinden Ferhad Ağa ibn-i Abdullah ibn-i Abdullah,
(imzâ)

Eytâm Müdîri Bekir Efendi ibn-i Ahmed Ağa ibn-i Hacı Mahmud,
(imzâ)

Mahkeme muhızırı Abdulferid Ağa ibn-i Osman ibn-i Hacı Mahmud
(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 110

Numara : 5

Tarihi : Fî 20 Receb sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mülhak mezkûr Siird kazâsına tâbi' Herşah karyesinde kışlamakta bulunan Muhdiyan 'aşîreti halkından Sûfî Ali bin Keleş Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mârru'z-zikr Siird kasabası mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip sâhibsiz denilerek hükûmet-i seniyye tarafından bi'z-zât beytü'l-mâl nâmına olarak Siird'e götürülüp hâlen Siird'de mevcûd bulunan seksen bir re's koyun ve keçi ile iki 'aded katır ve birer re's kısırak ahz ve tarafıma i'tâ ve teslîm ve mezkûr seksen bir re's koyundan mâ'adâ

Elikan ‘aşîreti halkından Hacı bin Ömer ile rüfekâsı tarafından götürülen doksan re’s koyun ve keçinin kezâlik ‘aynen istirdâd ve yâhûd tazmînâtını bana i’tâ için îcâb edenler ‘aleyhlerine küllen veya kısmen gerek mahkeme-i şer‘iyye ve gerek mahkeme-i nizâmiyye ve cezâ’iyede ikâme-i da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve bir de i‘âde-i muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l- usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta‘alluk ettiği merci‘ ve makâma i’tâ ve takdîme ve her bir evrâk talebine ve iş ta‘alluk edeceği kâffe-i mehâkimde görülecek muhâkemenin usûlen ve furû‘en tabakât-ı intihâ’iyesine kadar muhâkeme ve da‘vâyı rü’yet etmeğe ve ettirmeğe ve istintâk ve icrâ dâirelerince vukû‘ bulacak her bir mu’âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve cezâ kısmında hilâf-ı nizâm harekâta tecâsür eden mezkûr Hacı Ömer ve rüfekâlarının mücâzât-ı nizâmiyyesini talebe ve tarafından âheri tevkîle ve sulh ve ıskât-ı hâk ile ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesince bi’t-tescîl i’tâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-‘işrîn min şehr-i Recebi’l-mürecceb li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 20 Receb sene [1]312

El-Müvekkil Muhdiyan ‘aşîretinden Sûfî Ali bin Keleş,

(imzâ)

El-Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Eytâm müdürü, Mahkeme-i şer‘î Mukayyidi,

(imzâ)

(imzâ)

Mahkeme Muhzırı Abdulferid,

(imzâ)

Sarrac Abdulhamid bin İbrahim, İcrâ me’mûru Abdi Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Şeyh Bekir bin Hacı Yusuf Mellâvu

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 112**Numara : 6****Tarihi : Fî 27 Receb sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Şirvan kazâsı kurâsından Kormas karyesi ahâlîsinden Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey nâm kimesne mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimdeki i‘lâm-ı nizâmî ve tapu senedâtı mûcebince mutasarrıfı bulunduğum Siird kazâsına tâbi‘ Berhurek karyesi hudûdu dâhilindeki bi’l-cümle arâzî-i müte‘addide ve mağaralardan Sılokan ‘aşîreti Meçikan kabîlesi halkından Reşid bin Davud ve Mahi bin Mero ve Cihangir bin Nadir ve Kasım bin Muhammed ile yerlerine kâ’im-i vekîl Yusuf Efendi’nin iddiâ eylediği yirmi beş kıt‘a arâzî ve mağara ve işbu karye-i mezkûreden men‘-i müdâhalelerine hükm olunmuş Cevher ve Osman ve Faruk ve İso’nun dahi icrâ dâiresince kendilerinden tahsîli lâzım gelen bi’l-cümle zarar ve ziyânla mesârifâtı men‘-i ta‘arruz ve iddiâ ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhlerine ikâme-i da‘vâ ve iddiâ eden ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i’âde-i muhâkemeye ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta‘alluk ettiği merci‘ ve makâma i’tâ ve takdîme ve her bir evrâkın talebine ve iş mahkeme-i şer‘iyyeye ve cezâ’iyyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı müntehâsına kadar muhâkeme ve da‘vâyı rü’yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû‘ bulacak her bir mu’âmelât-ı muktezîyi ta’kîb ile görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak ve tebliğ ve tebellüğe ve sulh u ibrâ kazıyyeleri sırf kendimce âid bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir’i vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini

kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde tescîl olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-‘ışrîn min şehr-i Recebi’l-ferd li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 27 Receb sene [1]312

El-Müvekkil Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

El-vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Muhzur-ı mahkeme Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 112

Numara : 7

Tarihi : 2 Şa‘bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi ahâlîsinden İsmail Bey bin Osman Bey bin Şir Bey nâm kimesne mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimdeki i‘lâm-ı nizâmî ve tapu senedâtı mûcebince mutasarrıfı bulunduğum Siird kazâsına tâbi‘ Berhurek karyesi hudûdu dâhilindeki bi’l-cümle arâzî-i müte‘addide ve mağaralardan Sılokan ‘aşîreti Meçikan kabîlesi halkından Reşid bin Davud ve Mahi bin Mero ve Cihangir bin Nadir ve Kasım bin Muhammed ile yerlerine kâ’im-i vekîl Yusuf Efendi’nin iddiâ eylediği yirmi beş kıt‘a arâzî ve mağara ve işbu karye-i mezkûreden men‘-i müdâhalelerine hükm olunmuş Cevher ve Osman ve Faruk ve İso’nun dahi icrâ dâiresince kendilerinden tahsîli lâzım gelen bi’l-cümle zarar ve ziyânla mesârifâtı ve men‘-i ta‘arruz ve iddiâ ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhlerine ikâme-i da‘vâ ve iddiâyı ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l- usûl arz-ı

hâl ve telgraf ve sâirenin ta'alluk ettiği merci' ve makâma i'tâ ve takdîme ve her bir evrâkın talebine ve iş mahkeme-i şer'iyeye ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı müntehâsına kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı muktezîyi ta'kîb ile görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak ve teblîğ ve tebellüğe ve sulh u ibrâ kazıyyeleri sırf kendimce âid bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde tescîl olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 2 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkil İsmail Bey bin Osman Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mahkeme Muhzırı Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi Mahmud,

(imzâ)

Mahkeme Mübâşiri Hüseyin Çavuş bin Rüstem

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 112

Numara : 8

Tarihi : Fî 4 Şa'bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Bakkâl Hacı İsa Saro nâm kimesne Siird bidâyet

mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Bekir Ağa müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip gerek iş verilîş cihetinden ve gerek karz cihetinden medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Berber Şakir bin Seyyid Yusuf ve Allâf Şeyh Hasan bin Şeyh Turab ve Bezzâz Sado bin Berho Habib ve sâirenin zimmetinde bâ-sened ve gerek bâ-defter ve yâhûd vesâ'il-i sâire ile bulunan alacağımın tahsîli için ve şâyed merkûmûn ile sâirenin taraflarından müdâfa'a ve yâhûd da'vâ ve vukû' bulursa onun için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhlerine ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla 'ale'l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta'alluk ettiğî merci' ve makâma i'tâ ve takdîmine ve her bir evrâkın talebine ve iş mahkeme-i şer'iyeye ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı müntehâsına kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı muktezîyi görmeğe ve gördürmeğe ve lede'l-icâb da'vâ vukû' bulursa mukâbiline müdâfa'aya ve tahlîf ve tehallûfe ve teblîğ ve tebellûge ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâ husûsunda bana mürâca'at etmek üzere sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't- tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-râbi' min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 4 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkil Nazîf mahalleli Bakkâl Hacı İsa Saro,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdürî Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mahkeme-i şer'iyeye Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mahkeme-i şer'iyeye Muhzırı Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi
Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 113**Numara : 9****Tarihi : Fî 12 Şa'bân sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Hacı Mellâvu'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Huriye bint Molla Abdurrezzak Efendi ve Zeyni bint Osman ve kebîr oğlu Şeyh Bekir ve kebîre kızları Huri ve Fatma ve Hadice ve sağîr oğulları Mahmud ve Abdulmecid ve Muhammed Emin ve sağîre kızı Hamide'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr tahakkukundan sonra verese-i merkûmûndan zevce-i mezbûre Huri ile bint-i mezbure Hadice'nin tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîrlerini mahallinde zabt u tahrîr ve istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsları üzerine kîbel-i şer'-i şerîfden me'zûnen gönderilen Mahkeme-i Şer'iyeye Başkâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi mahalle-i mezkûrede kâ'in mezbûretân Huriye ve Hadice'nin sâkin oldukları hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları ve ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefâtân mezbûretân Huriye ve Hadice meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi bin Hanna mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz mezbûr Hacı Yusuf'un ber vech-i muharrer bi'l-irsi's-şer'î intikâl eyleyen bi'l-cümle emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûleyi ma'rifet-i şer'le taksîmiyle hisselerimizi ve taht-ı vesâyetinde olan sağîrûn-ı mezbûrûnun hisselerini birlik olarak ifrâz ve taksîme ve bizlere teslîme ve lede'l-icâb lâzım gelenlerden da'vâya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ibrâ ve ıskât ve sulha ve tahlîfe ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve âheri tevkîle ve lede'l-hâce tahcîze ve fekk-i hacze ve ayrıca hâne ve sâire hakkında hilâf-ı şer' icrâ olunmuş olan mu'âmelâtı feshe ve izn-i şer'î

hâricinde sâir sûretle olunan tasaddiyâtın def'ine ve iş mahkeme-i nizâmiyye ve icrâ dâiresine intikâl ettikde oralarca iktizâ eden sâir mu'âmelâtın rü'yetine ve husûsat-ı mezkûreye müte'allik evrâk ve müsted'iyât ve levâyihî kendi tarafından imzâ ve takdîme ve âheri ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan Yusuf'î vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde efendi-i mûmâileyh Yusuf Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde kâtib-i mûmâileyh takrîr-i mezkûrlarını zabt u tahrîr ve zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî hâzirûn ile huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde ba'de'l-kayd i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sânî 'aşera min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 12 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkile Nazîf mahalleli Huriye bint Molla Abdurrezzak Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkile kezâ Hadice bint Hacı Yusuf Mellâvu,

(imzâ)

Vekîl Sor mahalleli Süryani kadîm milletinden Yusuf Efendi bin Hanna Saglebyân

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Nazîf mahalleli mücâvir Merhemo bin Reşo Şevato,

(imzâ)

Kezâ İbrahim bin Ahmed Kel Ahmed,

(imzâ)

Mahkeme Muhzuru Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfî Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 113

Numara : 10

Tarihi : Fî 14 Şa'bân sene [1]312

Medîne-i Siird'de mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk

dâiresinde ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlîsinden Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip karye-i mezkûrede defîn-i hâk-i ‘ıtırnâk olan Şeyh el-Memduh hazretleriyle harem-i muhteremi Hassa hazretlerinin tekâyâsı âmme-i evkâfınca rü’yet-i hesâbât ve masrûfât husûslarıyla hilâf-ı şart vâkıf vukû‘ bulacak harekâtın ta‘dîli ve husûsât-ı mezkûrenin ez her cihet hasbe’l-âidiyye evkâf-ı mezkûrenin leh ve ‘aleyhiyle husûsat-ı mezkûrece lehime ve ‘aleyhime şer‘iyye ve nizâmiyye mahkemelerince da‘vâ ve muhâsama ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş dâire-i icrâya tahvîlinde iktizâ edecek her bir mu‘âmelâtın rü’yetine ve cihât-ı mezkûreye müte‘allik kâffe-i evrâkın talebine ve kendi tarafından bi’l-imzâ iktizâ edecek istid‘â ve ‘ale’l-usûl telgraf makâmât-ı mükteziyyesine takdîme ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Şeyh Nureddin Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Şeyh Nureddin Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde bi’t-tescîl i‘tâ olundu.

Tahrîran fi’l-yevmi’l-râbi‘i ‘aşera min şehr-i Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 14 Şa‘bân sene [1]312

El-Müvekkil Tillo karyeli Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi,

(imzâ)

El-Vekîl karye-i mezkûreli Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir-i mahkeme Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Odacı Şükri bin Süleyman Ağa

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 114

Numara : 11

Tarihi : Fî 21 Şa'bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesinde ikâmet eden 'an-asıl Erzurumlu Hâce Hüseyin Efendi ibn-i Teymur Efendi bin Ahmed Efendi medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mahsûs odada huzûr-ı şer'-i şerîfte takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Trabzon vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Hemşin nâhiyesinde Cencere karyesi ahâlîsinden Köseoğlu Behlül'de bâ-sened bin elli iki guruş ve Minlavis karyesi ahâlîsinden Musik oğlu müteveffâ Cevahir Usta'da bâ-sened on yedi 'aded lira-yı osmânî ile bir kart ve yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Ak Muhammed oğlu müteveffâ Mikdad'da bâ-defter dört yüz doksan guruş matlûbâtımı mezkûr Behlül sağ ise kendisinden ve müteveffiyân-ı mezbûrân Cevahir Usta ve Mikdad'ın terekelerinden ve başkaca zuhûr edecek medyûnlarından tahsîl ve tarafıma irsâl ve îsâl için mehâkim-i nizâmîyyede îcâb edenlerle da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve lede'l-hâce tahcîze ve fekk-i hacze ve iş mahkeme-i şer'îyye ve icrâ dâiresine intikâl ettikde ve vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmek ve gördürmeğe ve bu husûsât için icabında evrâk-ı mükteziyyeyi kendi tarafından imzâ ve makâmâta takdîme ve sulh u ibrâya ve ıskât-ı husûsunda tarafıma muhâbere ve mürâca'at etmek üzere sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve şâyed husûs-ı mezkûre 'aleyhime bir da'vâ zuhûr ederse da'vâ-yı mezkûrenin tabakât-ı intihâ'îyesine kadar müdâfa'aya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere ve nâhiye kurasından mezkûr Cencere karyesi hânedânından müteveffâ Tüccâr Emin Efendizâde Tevfik Efendi'nin kabûlüne mevkûfe olarak külle mâ 'azeltüke feente vekîlî ['azl olduğum zamân sen vekîlîmsin] deyu vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i devriyye mûmâileyh Tevfik Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'îyyesinde tescîl ve i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-vâhid ve'l-işrîn min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 21 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkil Karakol mahallesinde mukîm Hâce Hüseyin Efendi bin Teymur Efendi bin Ahmed Efendi,

Vekîl-i mevkûf karye-i mezkûreli Tefvîk Efendi bin Emin Efendi

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm müdürî Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mahkeme mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 114

Numara : 12

Tarihi : Fî 25 Şa'bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi sâkinelerinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Rindi bint Ömer Şear medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresinde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip zikr olunan Nazîf mahallesi ahâlîsinden zevc-i dâhilim olan İsmail bin Muhammed Mahmi nâm kimesne altı seneden beri infâk ve iksâ etmediğinden mâ'adâ hukûk-ı zevciyyete mürâ'ât etmeyip ve şer'e muhâlif ğayr-ı lâ'ikada bulunduğundan beni infâk ve iksâyâ zevcim mezbûr İsmail'den talep ve da'vâya ve tahlîfe ve mehr-i mü'ecclim olan kırk guruşu hâlen nafaka-i 'iddet-i mu'ayyene-i ma'lûmeme dahi zîr-i istihkâkda ahz ve bana i'tâyâ zevcim mezbûr İsmail ile mahkeme-i şer'iyede da'vâ muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve îcâb eden her bir mu'âmeleyi tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ
'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 25 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkile Rindi bint Ömer Şear,

Vekîl Ahmed Efendi bin Bekir Zülfi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Mahkeme-i şer'iyeye Muhzırı Abdulferid Ağa bin Osman,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 114

Numara : 13

Tarihi : Fî 26 Şa'bân sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen medîne-i Siird'de Kassar mahallesi sâkinelerinden Delali bint Hacı Ali bin Hacı Ömer sâkin olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Delali meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip 'ânifü'z-zikr Kassar mahallesi ahâlîsinden zevci dâhilim Kasım bin Yasin nâm kimesne benden başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı beynimizde imtizâc ve hüsn-i mu'âşeret kâbil olamadığından bir müddet-i medîdeden beri benimle firâşımdan hâsıl ve benden mütevellid iki sabî oğulları Sabri ve Kûrî infâk ve iksâ etmediğinden mâ'adâ hukûk-ı zevciyyete mürâ'ât etmeyip ber vech-i şer'î bizi infâk ve iksâyaya ve 'alâ haddihî bir beyt-i şer'iyeyde îvâyaya zevcim mezbûr

Kasım'dan nafaka-i şer'iyemizi taleb ve da'vâya ve muvâfakat etmediği hâlde tatlıke ve mehr-i mü'eccelim olan kırk gurus ile yed-i zabtında bulunan (silik) hâlen nafaka-i 'iddet-i mu'ayyene-yi ma'lûmeme hîn-i istihkâkda ahz ve bana i'tâyâ zevcim mezbûr Kasım ile mahkeme-i şer'iyede da'vâ muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istinâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve iktizâ eden her bir mu'âmeleyi rü'yete ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 26 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkile Delali bint Hacı Ali Saffar,

El-Vekîl Ahmed Efendi bin Bekir Zülfi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Câmi'u'l-kebîr Ferrâşî Merhem bin Reşo bin İsmail,

Nazîf mahallesi muhtârı Sûfi Hasan bin Rindo,

(imzâ)

Kassar mahalleli Mahmud bin Hacı Ömer,

Mahkeme-i şer'iyeye Muhzırı Abdulferid bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 115

Numara : 14

Tarihi : Fî 20 Ramazan sene [1]312

Bitlis vilâyeti dâhilinde Siird sancağına tâbi' Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden ber maslahât-ı

zâtiyyesi için Siird'e gelen Turo veled-i Maksî Çeyo veled-i Maksî mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresinde mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Musa bin Hasan Şakrani nâm kimesne kendi 'aleyhine Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ikâme etmiş olduğu altı yüz gurusu da'vâsından dolayı hukûkunu muhâfazaya ve mezkûr Pervari kazâsına tâbî' mezkûr Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyeden Keldani milletinden Çeyo ve Güli benât-ı Maksî bin Çeyo'nun ve yine kendi pederi fevt olan Maksî Çeyo'dan mevrûs ve müntakil olan emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle ve sâireyi etmekte oldukları müdâhaleden men'-i etmek ve zabtiye mülâzımı Farisi Ağa'nın kendisinden almış olduğu yüz elli gurusu tahsîl eylemek için mevâdd-ı mezkûrece gerek hukûk mahkemesinde ve gerek mahkeme-i şer'iyede da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve vukû'unda ehl-i hibreyi intihâ'da ve vaz'-ı hacz ve fekkine ve iş mahkeme-i cezâiye ve dâire-i icrâya intikâl ettikde oradada vukû' bulacak mu'âmeleleri görmeğe ve âheri tevkîle ve devâir-i resmiyyeye mürâca'at ederek evrâk-ı mükteziyyenin sûretlerini talebe ve 'ale'l-usûl husûsat-ı mezkûreyi her bir evrâk ve müsted'ıyyât ve sâireyi kendi imzâsıyla âid olduğu merci'e takdîme ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Yusuf Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde ğibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i Ramazani'l-mübârek li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Ramazan sene [1]312

El-Müvekkil Siird'de tâbî' Pervari kazâsına tâbî' Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden Keldani milletinden Turo veled-i Maksî Çeyo,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahallesi Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhyiddin Efendi bin Abdullah bin Esmero,

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 115

Numara : 15

Tarihi : Fî 9 Şevvâl sene [1]312

Hizmet-i askeriyeye tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'de ârâmsâz nizâmiyye otuz ikinci alayının Müftüsî Mustafa Fehmi Efendi bin Hüseyin Efendi bin Hasan Efendi medîne-i mezkûre Karakol mahallesinde müste'ciren sâkin olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mârru'z-zikr nizâmiyye otuz ikinci alayının birinci taburunun birinci bölük mülâzım-ı evveli Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed bin Hacı İbrahim mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Van vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in nefsi Van'da Erek civârında Şabaniyye mahallesinde sâkine Kapucular Kahyâsı Hasan Ağa'nın zevcesi Fatıma Hânım zikri câî iki nefer kız çocukları vâlideleri zevce-i menkûhem Fatıma bundan akdem vukû'-ı vefâtıyla li-ümm neneleri bulunduğu cihetle li-ecli'l-hidâne hicri terbiyete ve hidânesinde bulunduğu iki nefer Fatıma ve Hadice nâm kızlarımdan kebîre kızım mezbûre Hadice sinn-i hidâniye-yi tekmîl ile mezbûre nenesi hakk-ı hidânesinden sâkıt olup pederi bulunduğumdan mezbûre nenesinden bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye alıp götürüp bana şer'an teslim etmek için 'ânifü'z-zikr Van mahkeme-i şer'iyesinde mürâca'atâ ve devâirde husûs-ı mezkûr için îcâb edenlerle da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme

ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve şâyed bunun için bir taraftan nafaka ve sâireye dâir şer'e muhalif da'vâ vukû' bulursa onu müdâfa'aya ve iktizâ eden her bir mu'âmeleyi görmeğe ve gördürmeğe ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik etdiği umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Süleyman Sabri Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Süleyman Sabri Ağa dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 9 Şevvâl sene [1]312

El-Müvekkil 32. alay müftüsî Mustafâ Fehmi Efendi bin Hüseyin Efendi bin Hasan Efendi,

(imzâ)

El-Vekîl nizâmiyye 32. alayının 1. taburunun 1. bölük mülâzım-ı evveli Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed bin Hacı İbrahim

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Siird'in Kassar mahalleli Abdulmecid bin Derviş bin Hacı Yusuf,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Seyyid Muhammed bin Abdulgani bin Hacı Hasan,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli Hüseyin bin Abdullah bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 116

Numara : 16

Tarihi : Fî 26 Şevvâl sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Zilfi bint Hacı Yusuf bin Hacı İsmail medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mahzarında medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden zevc-i dâhilim Yusuf bin İbrahim bin Selo Beşiro'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi benimle sülbî sağîr oğlu Cuma ve sülbiye sağîre kızları Behiye ve Hayriye'ye münhasıra olup zikri âtî husûsa nefsimе asâleten ve sağîrûn-ı mezbûrûna vesâyeten mahalle-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Molla İbrahim bin Molla Ali Sagdon ve Hassi bin Şeyh Mahmud bin Şeyh Said'in ve Sûfî Abbas hâneleri ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk hâneden dolayı müteveffâ-yı merkûm birâderi Bekir'in bi'l-verâse gerek mahkeme-i şer'iyeye ve gerek mahkeme-i nizâmiyyede 'aleyhimize ikâme eylediği da'vâda merkûm Bekir ile yâhûd tarafından tevkîl olunacak kimesne ile murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve teblîğ ve tebellüğe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile asâleten ve vesâyeten tarafımdan mûmâileyh Abdulaziz Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdisi ve'l-işrîn min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 26 Şevvâl sene [1]312

El-Müvekkile Zilfi bint Hacı Yusuf bin Hacı İsmail,

(imzâ)

El-Vekîl Nazîf mahalleli Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir-i mahkeme Hüseyin Ağa bin Ali Resto,

(imzâ)

Mahkeme Muhzırı Abdulferid

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 116

Numara : 17

Tarihi : Fî 30 Şevvâl sene [1]312

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’ en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i âlîde mu‘arrefetü’z-zât olan mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Meryem bint Yusuf Ağa bin Hüseyin Ağa nâm hâtun ve yine medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Sûfî Musa bin Hüseyin Ağa bin Hacı Hasan Ağa mahzarında medîne-i mezkûre mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden zevce-i dâhilim Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud bin Şeyh İbrahim’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi benimle sülbî kebîr oğulları ğâ’ibîn ‘âni’l-belde Süleyman ve Şeyh Taha’ya münhasıra olup ve irsen mezbûrân ğaybûbetlerinden dolayı beytü’l-mâl tarafından ve ma‘rifet-i şer‘le müteveffâ-yı mezbûrun tahrîr ve kısmen furûht ve kısmen temhîr edilen emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle terekesinin erbâb-ı hibret ve vukûf ma‘rifetleriyle dûn bahâ verilen kıymetlerini derece-i hakîkiyyesine îsâle ve hisse-i mevrûsemi ifrâz ve gerek burada ve sâir yerlerde bulunan duyûnâtını tahsîl ve fuzûlî yed-i veresede olan melbûsât ve hülliyyâtını meydana ihrâc ve bana i‘tâ ve teslim ve terekeden mektûm kalmış ise onuda yazdırmak için îcâb eden dâireye resmen mürâca‘ata ve şâyed vereseden husûs-ı mezkûrda imtina‘ ve te’hîr maslahatımı müstelzim ve mûcib-i ma‘zûriyyeti olan ahvâle tasaddî eden var ise onunla mürâfa‘a ve müdâfa‘a ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mezbûr Sûfî Musa bin Hüseyin Ağa bin Hacı Hasan Ağa’yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn

eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-selâsîn min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 30 Şevvâl sene [1]312

El-Müvekkile Babüddarb mahalleli Meryem bint Yusuf Ağa bin Hüseyin Ağa,
El-Vekîl Babüddarb mahalleli Sûfî Musa bin Hüseyin Ağa bin Hacı Hasan Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Babüddarb mahalleli Musa bin Berho bin Abdo,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli Abdal bin Hamido bin Hacı Berho

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 116

Numara : 18

Tarihi : Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Mesud ve Sergis benân-i Yakub medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde 'an-asıl Erzincan ahâlîsinden ve ba'dehû Dersaadet sâkinlerinden olup Siird'de bulunan millet-i mezkûre ahâlîsinden Kevork Apkaryan bin Karabet bin Hamparsum mahzarında medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesinde kâ'in etrâf-ı erba'ası Karabet veled-i Maksi Agob el-Hayyât ve Hazro veled-i Murad veled-i Yusuf ve Berber Diyarbekirli Negmo Usta veled-i İbrahim Edem hâneleriyle mahdûd bir bâb mülk hânemizi fuzûlî olarak medîne-i mezkûre mahallâtından [mahalle-i mezkûre ahâlîsinden] Seyyid Musa bin Abdusselam'ın yed-i tasarrufunda olup hâne-i mezkûru mezkûr Seyyid Musa tarafından tahliye ile bize i'tâ ve mürûr eden senelerin sekenî ücretlerini merkûmeden tahsîl ve bize teslîm için gerek onunla ve gerek tarafından edilecek vekîl-i mensûb-ı şer'isiyle murâfa'a ve müdâfa'a ve

muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâl etdikde ve îcâb eden kâffe-i mu'âmelât-ı mükteziyyeyi rü'yet etmeğe ve ettirmeğe ve lede'l-îcâb kendi imzâsıyla ta'alluk eden devâir-i resmiyyeye arz-ı hâl takdîmine ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Kevork Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik dediklerinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Zi'l-ka'de li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Sor mahalleli Mesud bin Yakub,

(imzâ)

El-Müvekkil Sor mahalleli Sergis bin Yakub,

(imzâ)

El-Vekîl Kevork Apkaryan bin Karabet bin Hamparsum

(Kevork Apkaryan)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(Ferhad)

[Sûreti yazılmıştır.]

Derkenar: [mahalle-i mezkûre ahâlîsinden] Serkâtib-i mahkeme-i şer'îyye⁶⁹

(Yusuf Hayali)

Sahife No : 117

Numara : 19

Tarihi : Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]312

⁶⁹ "Serkâtib" ifadesinden mahkemede birden fazla kâtibin görev yaptığını anlamaktayız.

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Hacı Hamza bin Muhammed bin Hamza medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında bundan akdem medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde kâ'in bir tarafı Molla Hüseyin Efendi bin Mahmud bin Haso ve bir tarafı Hamza bin Hacı Salih Tube(?) hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk hânenin mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Selim bin Kasım bin Hacı Halil'e mahzar-ı şuhûdda bedel-i mu'ayyen ile furûht ve teslîm ve ol dahi hâne-i mahdûd-ı mezkûru iştirâ ve tesellüm ve ile'l-ân beynimizde tasarruf eder isede bedelini bana lâzımü't-te'diye iken şimdiye kadar te'diye etmediği için bedel-i mezbûrun müşterî-yi merkûmdan tahsîl ve bana i'tâyâ gerekse müşterî-yi mezbûr ve gerek tarafından gösterilecek vekîl-i şer'îsi ile muhâkeme ve müdâfa'a ve murâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde ve icâb eden mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb tarafımdan nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis 'aşera min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Ra's mahalleli Hacı Hamza bin Muhammed bin Hamza,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed Zülfi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 117**Numara : 20****Tarihi : Fî 14 Zi'l-ka'de sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden olup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Huriye bint Ahmed bin Mahmud Şeyho nâm hâturn medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz müvâcehesinde bundan akdem vefât eden medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin İbrahim bin Hacı Yusuf Şakrani'nin emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle terekesinden bana irsen düşecek hisse-i mîrâsiyemi ifrâz ve taksîm ve bana irâe ve terekesinde var ise ma'rifet-i şer'iyeye ile bi't-taleb tahrîr için îcâb edenlerle muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-râbi'i 'aşera min şehri Zi'l-ka'di'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 14 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkile zevce-i mezbûre Huriye bint Ahmed bin Mahmud Şeyho,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Hüseyin bin Salih Melihi

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 117

Numara : 21

Tarihi : Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celfilesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Gorgis veled-i Abdullah veled-i Gorgis medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle ve millet-i mezkûre ahâlîsinden oğlu Yusuf Efendi bin Gorgis veled-i Abdullah müvâcehesinde medîne-i mezkûreye mülhak Köşk-i yezid karyesinde vâki' ma'lûm'ul-hudûd bahçe ve bağlarla sâire emlâkımın müstakillen yed-i tasarrufumda kalmak üzere onlarca lehime ve 'aleyhime îcâb edenlerle muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde îcâb eden bi'l-cümle mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan mezbûr Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi vekâlet-i merkûmeyi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Sor mahalleli Gorgis veled-i Abdullah veled-i Gorgis,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahalleli Yusuf Efendi bin Gorgis veled-i Abdullah

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 118**Numara : 22****Tarihi : Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'e tâbi' Hüseyini karyesi ahâlîsinden Cihangir bin Mahmi bin Abdullah medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna müvâcehesinde bundan akdem medîne-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Abdullah'ın 'aleyhime ikâme etmiş olduğu iki kıt'a susuz tarladan dolayı îcâb edenlerle mehâkimde muhâkeme ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde oradada îcâb eden bi'l-cümle mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve 'ale'l-usûl bu husûs için âidiyyeti hasbiyle devâir-i resmiyyeye mürâca'ata ve kendi imzâsıyla istid'â ve evrâk-ı sâireyi lede'l-iktizâ takdîm etmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Yusuf Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Siird'e tâbi' Hüseyini karyeli Cihangir bin Mahmi bin Abdullah,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahalleli Yusuf Efendi bin Hanna Saglebyân

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 118**Numara : 23****Tarihi : Fî 26 Zi'l-ka'de sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh kuddise sirruhû medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed müvâcehesinde Siird sancağına tâbi' Sineb karyesi muhtârı Selim bin Osman karye-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb mülk hânemize bi'l-istîcâr oturmağla hâne-i mezkûrdan ihrâcıyla içinde oturduğu senelerin îcârını vermek için gerek mezbûr Selim ile ve gerek gösterilecek vekîl-i şer'îsi ile murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde îcâb eden kâffe-i mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdisi ve'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-seneti isnâ
'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 26 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Tillolu Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh
Hazretleri,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Odacı Şükri Ağa bin Süleyman bin Hacı Muhammed,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem bin Ali

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 118

Numara : 24

Tarihi : Fî 27 Zi'l-ka'de sene [1]312

Tahakkuk-ı ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından muvakkaten ikâmet edip sâkine olduğu Kassar mahallesi ahâlîsinden Behcet Efendi bin Yusuf Ağa'nın hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine hâzırûn-ı mezbûrûn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezkûr Siird redîf taburu mülâzımlarından Yusuf Efendi'nin zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâsı Fatma bint Abdurrahim bin Melik nâm hâton medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid

Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi müvâcehesinde bundan akdem zevc-i dâhilim mülâzım-ı mûmâileyh Yusuf Efendi talâk-ı selâse ile beni tatlık eyleyüb bir daha tecdîd-i nikâh eylemediğinden nâşî mehr-i mü'ecceli müsemâm olan yedi yüz elli bir guruş ile nafakamı şer'iyemin takdîri ile berâber eşyâ ve melbûsât ve hülliyyâtımın ahz u kabzıyla ve bana teslimi ve bunun için teferruğ eden de'âvîyi mahkeme-i âidesince görmek için mülâzım-ı mûmâileyh ile yâhûd tarafından tevkîl olunacak vekîl-i müseccel-i şer'îsi ile murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâdisi ve'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 27 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkile Fatma bint Abdurrahim bin Melik,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahalleli Behcet Efendi bin Yusuf Ağa bin Hacı Ahmed,

(imzâ)

Kassar mahalleli İsmail Efendi bin Yusuf Ağa bin Hacı Ahmed

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 25

Tarihi : Fî 29 Zi'l-ka'de sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Halenze karyesi ahâlîsinden olup nizâmîyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci takımı neferâtından iken mârru‘z-zikr Bitlis merkezinde askerî hastahânesinde tedâvî olunmakta iken ecel-i mev‘ûdiyle bundan akdem vefât eden Yusuf’un ber vech-i âtî vârisi olduklarını iddiâ eden karye-i mezkûre ahâlîsinden işbu bâ‘isü‘l-kitâb Ahmed bin Hardo bin Abdullah livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresine mahsûs odada ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun medyûn-ı livâ-i mezkûre muhâsebe kalemi ketebesinden livâ-i mezkûr emîn-i beytü’l-mâlî tarafından vekîl-i müsecceli Behcet Efendi bin Yusuf Ağa mahzarında üzerine da‘vâ takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Yusuf zevcem olup bundan akdem vefât eden Züleyha bint Musa ile hayâtında zevciyyet beynimize kâ’im iken firâşımdan hâsıl ve müteveffât-ı mezbûreden mütevellid sülbî sahîh oğlum olup müteveffâ-yı mezbûrun verâseti benim ile zevcesi zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan Rindi bint Mahmud ve sülbiye sağîre kızı Halime’ye münhasıra ve bizden başka vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi ve terekesine müstehak âheri olmamağla oğlum mezbûr Yusuf’un hayâtında tabur-ı mezkûr sandığında me‘âş ve bedel ta‘yînâtından müterâkim eşyâ ve mebâliğ-ı ma‘lûmeye cânib-i beytü’l-mâl tarafından vaz‘-ı yed etmekle eşyâ ve mebâliğ-i ma‘lûme bana ve vasî-i mansûbı olduğum sağîre-i mezbûre Halime işbu hâzıra bi’l-meclis zevce-i mezbûre Rindi’ye teslîme irsen müstehak bulunduğumuz cihetle mebâliğ-ı mezkûreyi bize i‘tâyâ vekîl-i mûmâileyh Behcet Efendi’ye tenbîh olunmak matlûbumuzdur dedikde; ğıbbe’t-su‘âl vekîl-i mûmâileyh Behcet Efendi cevâbında müteveffâ-yı mezbûrun hîn-i vefâtında mevcûde bi’l-cümle terekesine bi’l-emâne vaz‘-ı yedi ikrârlığı müdde‘îyân-ı mezbûrânın mâ‘adâ vâris-i müdde‘âlarını inkâr edecek müdde‘îyân-ı mezbûrân ber vech-i muharrer vâris olduklarını şâhidîn-i müddeiyatı şehâdetleriyle ba‘de’l-hüküm ve tenbîh hâzıra zevce-i mezbûre Rindi meclis-i şer‘-i münîrde kâ’im pederi mezbûr Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Yusuf’un Bitlis hastahânesinde terekesine vâzı‘u’l-yed olanlardan talep ve da‘vâ ve ahz u kabza ve hisse-i irsiyemi bana irsâl ve îsâle ve âheri dahi tevkîle tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mezbûr Ahmed bin Hardo’yu vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini

kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-‘iştirîn min şehr-i Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfe li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 29 Zi’l-ka‘de sene [1]312

Müvekkile Rindi bint Mahmud,

(imzâ)

Vekîl Halenze karyeli mezbûr Ahmed bin Hardo

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Halenze karyesi ahâlîsinden Hacı Abbas bin İsmail bin Murteza,

(imzâ)

Nazîf mahallesi ahâlîsinden Seyyid Derviş Temo bin Seyyid Emin Temo,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Hamdi Efendi bin Abdi Ağa bin Hacı Yusuf

(imzâ)

[Meşîhattan şeref-vürûd eden emîrnâme-i mahsûsası mücebince pul veresinden müstesnâdır.]

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 26

Tarihi : Fî Gurre-i Zi’l-hicce sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Sineb karyesi ahâlîsinden Selim bin Osman bin Muhammed livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûr Selim’in oğlu Fakih Abdullah bin Selim bin Osman müvâcehesinde karye-i mezkûrede kâ’in oturduğum ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb mülk hânem üzerine ikâme-i da‘vâ eden livâ-i mezkûre tâbi‘ Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh Efendi ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i şer‘î ile murâfa‘a ve müdâfa‘a ve muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde orada iktizâ eden mu’âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-

i şer'iyeye ile tarafımdan mezbûr oğlum Fakih Abdullah'ı vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîran fî gurreti şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkil Sineb karyeli Selim bin Osman bin Muhammed,

(imzâ)

El-Vekîl Siird'e tâbi' Sineb karyeli Fakih Abdullah bin Selim bin Osman

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 27

Tarihi : Fî 6 Zi'l-hicce sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağında nefsi Siird kasabası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefeler olan Meryem ve Halime binteyn Mirza bin Haydar livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip li-ebeveyn er karındaşımız olup bin üç yüz on iki sene-i hicrîyesi Halep vilâyet-i celîlesi dâhilinde Ayntab kazâsı kasabasında kâ'in Zü'l-kadriye medresesinde tahsîl-i 'ulûm etmekte iken işbu sene-i mübarekeliği bin üç yüz on iki sene-i şehr-i ramazan-ı şerîfinin yirmi yedinci günü vefât eden Molla Haydar bin el-mezbûr Mirza bin Haydar'ın vefâtında yanında mevcûd bi'l-cümle terekesi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'-i şerîf tahrîr ve ba'de ihrâci'l-mesârifi'l-lâzime sahha'l-bâkî bin üç yüz yetmiş bir guruş ile hâric ez kassâm eşyâsını

ve zimem-i nâsda olan hukûkunu mahallinde taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve lede'l-iktizâ muhâkeme ve murâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve lede'l-hâce ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan el-yevm mârru'z-zikr Ayntab kazâsı kasabasında Zü'l-kadriye müderrisi Abdullah Efendi bin Abdullah'ı kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'yye ile vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledik dedikleri mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdisi min şehri Zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 6 Zi'l-hicce sene [1]312

Müvekkile Meryem ve Halime benât-ı Mirza,

(imzâ) (imzâ)

Vekîl Ayntab kazâsı kasabasında Zü'l-kadriye medresesi müderrisi Molla Abdullah Efendi bin Abdullah

Şuhûdu'l-hâl: Siird Eytâm Müdürü Bekir Efendi, Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

(imzâ)

Şer'yye Mukayyidi, Muhzır Ağa

(imzâ)

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 28

Tarihi : Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'yye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint Debbâğ Abdullah Ağa bin Hacı Hasan nâm hâtun sâkine olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimânın ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Fatıma meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Erzurum vilâyet-i celîlesine tâbi' Akdağ karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden

pederim ve Debbağ Abdullah Ağa bin Hacı Hasan nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Züleyha ve oğulları Musa ve İsmail ve kızları benimle hemşîrem Emine'ye münhasıra olup ba'de vefâtihî gerek karye-i mezkûrede ve gerek sâir yerlerde terk eylediği emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûleden ber vech-i muharrer irsen bana isâbet eden hisseyi ifrâz ve ahz u kabza ve bana irsâle ve bu husûsda mûmâna'at olursa icâb edenlerle muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde orada iktizâ eden mu'âmelât-ı mukteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine taraf-ı mûmâileyhim medîne-i Erzurum'da sâkin Debbağ esnâfindan Hacı Nebi Ağa bin Abdullah'ın kabûlüne mevkûfe olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Hacı Nebi Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte [kâtib-i mûmâileyh mahallinde takrîri tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde] mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkile Fatıma bint Debbağ Abdullah Ağa,

El-Vekîl Erzurumlu Debbağ esnâfindan Hacı Nebi Ağa bin Abdullah

Şuhûdu'l-hâl: Karakol mahallesinde sâkin Fazıl Efendi bin Hüseyin Efendi,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Abdullatif Efendi bin Merhem bin Reşid

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Derkenar: [kâtib-i mûmâileyh mahallinde takrîri tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde]

[Kâtib Yusuf Hayalî]

Sahife No : 120

Numara : 29

Tarihi : Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Selim bin Kasım bin Hacı Muhammed livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde li-ebeveyn er karındâşı Hacı Muhammed Efendi bin el-mezbûr Kasım mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in bir tarafı Molla Hüseyin Efendi bin Mahmud bin Hasso ve bir tarafı Hacı Ali bin Mahmud Hacı Berho ve Hüseyin bin İbrahim Hacı Reşid hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk hâneye müte'allik fuzûlî ikâme-i da'vâ eden kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Hacı Hamza bin Muhammed bin Hamza nâm kimesne vekîl-i müseccel-i şer'îsi mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed ile muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafimdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile birâderim mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menab nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Şeyh Selim bin Kasım bin Hacı Muhammed,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 120

Numara : 30

Tarihi : Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden Seto bint İsmail bin Halil nâm hâtun sâkine olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Seto meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne ve mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yusuf bin Ali bin Hamo mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bin üç yüz on sene-i şemsiyyesinin teşrîn-i sânîsinde mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hacı Salih bin Sûfî Ali bin Halil nâm kimesnenin beş yüz mehr-i mü'eccel ve iki yüz bir guruş mehr-i mu'accel tesniyeleriyle zevce-i menkûhe-i medhûlün bihâsı iken târîh-i mezkûrda talâk-ı selâse ile beni bâ'inen tatlık eylemiştir zimmetinde mütekarrer olan mehr-i mü'eccel beş yüz ve mehr-i mu'accel iki yüz bir guruş ki cem'an yedi yüz bir guruş cihet-i mezkûriyetince hakkımı mezbûr Hacı Salih'den ahz ve bana i'tâya onunla ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'î ile muhâkeme ve murâfa'a ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Yusuf'u vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi vekâlet-i mezbûreyi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde kâtib-i mûmâileyh vekâlete dâir takrîrini tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkile Şeyh Halef mahalleli Seto bint İsmail bin Halil,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Yusuf bin Hacı Ali bin Hamo

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Nazîf mahalleli Yusuf bin Sûfî Halil bin Abdulkadir,

(imzâ)

Şeyh Halef mahalleli Muhammed bin Farisi bin Muhammed,

(imzâ)

Şeyh Halef mahalleli Usta İbrahim bin Şeyh İsmail bin Muhammed

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 31

Tarihi : Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Hıyert karyesi ahâlîsinden Hüseyin bin Abdi Ağa'nın zevcesi Guri bint Mustafa bin Hacı Yasin nâm hâton medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde ikâmet etmekte olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd olunan meclis-i şer'-i âlî etdikte zât-ı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Guri Hâton meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında zevc-i sâbıkım müteveffâ Hacı Ahmed Efendi'nin benden mütevellid sülbî sağır oğlu Sabri 'nin vakt-i rüşde ve sedâdına değin tesviye-i umûruna ve pederi mezbûr Hacı Ahmed Efendi'den muntekil emvâlnı hıfz ve hırâsete hüccet-i şer'iyeye vasîsi bulunduğum cihetle yetîm-i mezbûrun emvâl-i mevrûsesinden olarak zevc-i lâhıkım mezkûr Hıyert karyesi ahâlîsinden hâlen Siird hapishânelerinde mevkûf bulunan Hüseyin bin Abdi Ağa'nın yed-i tasarrufunda bulunup fuzûlî zabt eylediği gerek mezkûr Hıyert karyesinde ve gerek sâir yerlerde bulunan emlâk ve nukûd ve mevrû'ât ve sâireyi mezbûr Hüseyin'den alıp vesâyetim hasebiyle bana i'tâ için mezbûr Hüseyin ile ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'îsi ile îcâb eden mahkemede muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine

tarafından mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i merkûmeye dâir takrîri mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkile Guri bint Mustafa bin Hacı Yasin,

(imzâ) (imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Abdal bin Hacı Mahmud Şenduli,

İsmail bin Sûfî Abdullah bin Abdurrezzak,

(imzâ)

Ali bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Abdullah bin Abdurrezzak

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 32

Tarihi : Fî 9 Muharrem[1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı redîf birinci taburunun üçüncü bölüğünün mülâzım-ı sânisî Yusuf Efendi bin Osman Ali livâ-i mezkûre tâbi' medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Erzincan sancağına tâbi' medîne-i Erzincan mahallâtından Ahteş mahallesinde kâ'in bir tarafı Gâzî Derviş Hacı Muhammed Ağa bir tarafı Sadil Kavvas ve bir tarafı Hüseyin Efendi'nin hâneleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmîm ile mahdûd bir bâb mülk müstakil hânemin gerek senelerle ve gerek aylarla râ'ic-i vakte göre kıymet-i mu'tedile ile tâliblerine îcâre ve muhtâc-ı ta'mîr olan yerleri var ise ta'mîre ve ta'mîr mesârifîyle virgüsünün akçesini ba'de't-

te'diye bedel-i icârdan ne kalır ise tarafıma irsâle ve şâyed fuzûlî olarak 'ânifü'l-beyân hâne-i mahdûd-ı mezkûruma müdâhale eden olur ise onunla murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve istînâf ve temyîze ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve'l-hâsıl husûsun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan medîne-i Erzincan'da mezkûr Ahteş mahallesi sâkinlerinden Lelebici Ahmed Ağa bin Hüseyin kabûlüne mevkûf olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Ahmed Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi min şehri Muharremi'l-harâm li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 9 Muharrem[1]313

El-Müvekkil Redîf 1. taburunun 3. bölüğünün mülâzım-ı sânisî Yusuf Efendi bin Osman Ali,

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 33

Tarihi : Fî 11 Muharrem sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Berho veled-i Liyo veled-i Şabo ve Şemun veled-i Polos veled-i Petros ve Sülaka veled-i Nuno veled-i Muko nâm kimesneler mezkûr Siird sancağı kasabası bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna müvâcehesinde mezkûr Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden Şemmuni ve Ğazali ve Puri benât-ı Hesino veled-i

Esko tereke taksîminden dolayı onlarla ve yâhûd gösterilecek vekîl-i şer'îsi ile îcâb eden muhâkeme ve müdâfa'a ve murâfa'a ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve ibrâ ve musâlahaya ve iş icrâ dâiresine intikâlinde iktizâ eden kâffe-i mu'âmelâtı rü'yet etmeğe ve ettirmeğe ve tarafından mühr ve imzâsıyla îcâbında 'ale'l-usûl istid'â ve telgraf merci'-i mu'âyyene takdîm etmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledik ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-ihdâ 'aşera min şehr-i Muharremi'l-harâm li-seneti selâse 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 11 Muharrem sene [1]313

El-Müvekkil Hertevîn-i 'ulyâ karyeli Berho veled-i Liyo,

(imzâ)

Müvekkil karye-i mezkûreli Şemun veled-i Polos,

(imzâ)

Müvekkil karye-i mezkûreli Sülaka veled-i Nuno,

(imzâ)

Vekîl Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi, Muhzır Abdulferid Ağa

(imzâ)

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 34

Tarihi : Fî 18 Muharrem sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesi sâkinelerinden Azize

bint Hacı Halil Ağa nâm hâtun sâkin olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in menziline varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd olunan meclis-i şer'-i âlî zât-ı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Azize Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi bin Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederim medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Ağa'nın vefâtından sonra Siird civârında kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve Beso nâm diğere Rehva ve Kıflı Şeyh Davud nâm diğere livânetü'l-kebîre ve küfli'l-vâdî isimleriyle müsemmâ üç kıt'a susuz tarla bana bi'l-verâse müntakil oldukları hâlde fuzûlî olarak zabt u tasarruf eden mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Ali bin Mahmud bin Hacı Berho'nun elinden nez' ve bana teslîm için mezkûr Babüddarb mahallesinde kâ'in müteveffâ-yı mûmâileyh pederimden mevrûs ma'lûm'ul-hudûd hâne ve derûnundaki eşyâ ve sâirece lehime ve 'aleyhime mehâkim-i mükteziyede icâb edenlerle müdâfa'a ve murâfa'a ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş dâire-i icrâ'iyeye intikâlinde icâb eden mu'âmelât-ı resmiyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve lede'l-icâb temyîz ve tarafından devâir-i müte'allikasına imzâ ve mührüyle istid'â takdîm etmeğe ve muhâkematın tabakât-ı intihâ'iyesine varmağa mukaddemen tarafımdan tevkîl olunan Bekir Zülfi Efendi'yi da'vâdan 'azl mumâileyh Yusuf Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin 'aşera min şehri Muharremi'l-harâm li-seneti selâse 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 18 Muharrem sene [1]313

El-Müvekkile Kassar mahalleli Azize bint Hacı Halil,

El-Vekîl Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahalleli Şeyh Mustafa bin Şeyh Ahmed bin Şeyh Yusuf,

(imzâ)

Kassar mahalleli İsmail bin Esad bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 122

Numara : 35

Tarihi : Fî 7 Safer sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid bin Sûfî Muhammed bin Ali Paşa livâ-i mezkûre tâbi‘ Siird kasabası bidâyet mahkemesi mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında kasaba-i mezkûre akârı dâhilinde bostânü’ş-şeyh demekle ma‘rûf mahalde kâ’in ve bir tarafı Hasan bin Hacı Kasım ve bir tarafı Hamza bin Medîne ve bir tarafı Molla Yusuf Amidi bağları ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı âmm ile mahdûd bir kıt‘a bağım üzerine fuzûlî ikâme-i da‘vâya tasaddî eden kasaba-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Seydi bint İsa Hayali nâm hâtun ile ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl ile murâfa‘a ve müdâfa‘a ve muhâsamaya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan Ahmed Efendi’yi yerime vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min şehri Saferi’l-hayr li-seneti selâse ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf.

Fî 7 Safer sene [1]313

El-Müvekkil Verraz mahalleli Abdulmecid bin Sûfî Muhammed bin Ali Paşa,

El-Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 122

Numara : 36

Tarihi : Fî 8 Safer sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Musa bin İsmail Fagleb livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Muhammed bin Hüsni mahzarında kasaba-i mezkûreye mülhak Kıtımıs karyesinde gerek bâ-tapu ve gerek senedât-ı sâire ile bulunan emlâk-ı ma'lûmem beyyine ve lüzûmunda emlâk-ı sâireyi iştirâya ve şâyed emlâk-ı mezkûre satılmadığı hâlde sene be-sene kıymet-i mu'tedile ile icâreye vermesine ve kezâlik kasaba-i mezkûrenin Paşa çârşûsunda bulunan üç bâb dükkânlardaki yarımşar hisselerini meşşâ'en icâresine ve nısf-ı âherleri ve yâhûd başka değerini dükkânları iştirâya ve halkda bulunan alacaklarımın tahsîline ve bedel-i icâre ve bedel-i meb'îmi duyûnât-ı muhassalayı fâmiyâm Aîşe bint Cebrail'e itâya ve emlâk-ı mezkûrenin bey' ve şirasında tapu ve virgü dâirelerince mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve cihât-ı mezkûrece lehime ve 'aleyhime vukû' bulacak de'âvîyi ve devâir-i müte'allikasında murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve itirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan mezkûr Muhammed bin Hüsni'yi yerime vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Saferi'l-hayr li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Safer sene [1]313

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Hacı Musa bin İsmail Fagleb,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Muhammed bin Hüsni

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

(imzâ) (imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 122

Numara : 37

Tarihi : Fî 20 Safer sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Sûfî Ali bin Mahmud Cezo hânesinde ikâmet eden 'an-asıl Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi ahâlîsinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Kumri bint Şeyh İsmail livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında bundan akdem zevc-i dâhilim iken beni bâ'inen tatlık eden mezkûr Kassar mahalleli zabtiye neferâtından Hasan bin Ali'nin 'aleyhime çıkardığı i'lâm-ı şer'înin hükmine 'adem-i kanâ'atimle lâ'ihâ-i i'tirâziyye ile berâber berâ-yı tedkîk temyîzen bâb-ı fetvâ-i penâhiyye ba'de'l-'arz bu kere menkûzan i'lâm-ı mezkûr i'âde kılındığına haber alarak husûs-ı mezkûr için gerek mezbûr Hasan ile ve gerek mezbûr tarafından gösterilecek vekîl-i şer'î ile îcâb eden mehâkimde murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde orada iktizâ eden kâffe-i mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve bu husûs için 'ale'l-usûl istid'â takdîmine ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi yerime vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i

lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-‘işrîn min şehr-i Saferi’l-hayr li-seneti selâsete ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 20 Safer sene [1]313

Müvekkile Kumri bint Şeyh İsmail,

(imzâ)

Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Ra’s mahalleli İbrahim bin Seyyid Ali bin Seyyid Yahya,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Sûfî Ali bin Mahmud Cezo

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 123

Numara : 38

Tarihi : Fî 2 Rebî‘ü’l-evvel [1]313

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Zülfi bint Abdulfettah nâm hâtun mahalle-i mezkûrede sâkin olduğu hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre Zülfi Hâtun meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında mezkûr Ra’s mahallesinde kâ’in bir tarafı medrese-i Fahriye’ye ve bir tarafı İsa Ağa ve Kasım benân-i Ahmed Hacı hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd iki hâne birbirine birleştirilen bir bâb hâne değer hayâtında zevcim müteveffâ mahalle-i mezkûreli Yusuf Ağa bin Ahmed Hacı hisse-i şâyi‘asını bedel-i ma‘lûme mütekâbil bana kat‘iyyen bey‘ ve kabzıyla semen etmiş idi şimdi fuzûlî olarak hâne-i mezkûrede tasarruf edip oğulları Melik ve Ahmed benân-i Yusuf’un

sun‘-i tasarruflarına ve isbât-ı müdde‘â-i mezkûreye ve lehime ve ‘aleyhime gerek bu husûsda gerek buna temâs eden kâffe-i furû‘ât-ı sâireyi rü‘yet etmeğe ve şahs-ı sâlis zuhûrunda onunla ve sâire icâb edenlerle muhâkeme ve müdâfa‘a ve murâfa‘aya ve i‘tirâz ‘ale‘l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve vukû‘unda mu‘âmele-i ferâğiyeyi icrâya ve fekk-i hacze ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Yusuf Efendi‘yi yerime vekîl ve nâib nasb u ta‘yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi‘l-yevmi‘-s-sânî min şehr-i Rebî‘i‘l-evvel li-seneti selâse ‘aşera ve selâse mi‘eti ve elf.
Fî 2 Rebî‘ü‘l-evvel [1]313

Müvekkile Ra’s mahalleli Zülfî bint Abdulfettah,
Vekîl Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu‘l-hâl: Ra’s mahalleli Muhammed Efendi,
(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Hacı Halil Hulki Efendi bin Hacı Muhammed
Efendi
(imzâ)

Sahife No : 123

Numara : 39

Tarihi : Fî 5 Rebî‘ü‘l-evvel [1]313

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ‘en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Fatma bint Abdulhamid nâm hâtun mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü‘l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre

Fatma Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda vâlidesi Aişe bint Mahmud mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem Siird'in Babüddarb mahallesinde vefât eden zevcim Zabtiye Süleyman bin Osman'dan mevrûs ve müntekil bir bâb hânesindeki hisse-i şâyi'amın bey' ve furûhtına ve mehr-i mü'eccelim olan iki yüz guruşla Zabtiye sandığından müterâkim me'âşındaki hisse-i irsiyemi ahz ve bana i'tâyâ ve îcâb edenlerle muhâkeme ve müdâfa'a ve murâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mezbûre vâlidem Aişe'yi yerime vekîle ve nâibe-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbure dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğimde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Rebî'i'l-evvel li-seneti selâse 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Müvekkile Ra's mahallesinde sâkine Fatma bint Abdulhamid,

Vekîle Aişe bint Mahmud

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Şeyh Halef mahalleli Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo,

(imzâ) (imzâ)

Nazîf mahalleli Abdulferid bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Şerefür eden emir mücebince meccânen verildi.]

(Yusuf Hayali)

Sahife No : 123

Numara : 40

Tarihi : Fî 15 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden ve jandarma taburu neferâtından Hasan bin Ali Ağa livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında talâk mâddesinden dolayı bundan akdem zevce-i

medhûlün-bihâm olan ‘an-asıl Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi ahâlîsinden Kumri bint Şeyh İsmail ile meyânemizde livâ-i mezkûr mahkeme-i şer‘iyyesinde vukû‘ bulan muhâkememizin hitâmında lehime sâdır olan i‘lâm-ı şer‘î temyîze ba‘de’l-‘arz i‘âde-i muhâkeme lüzûmu için i‘lâm-ı mezkûr menkûzan i‘âde kılındığından mahkeme-i mezkûrede mezkûre Kumri ile ve yâhûd gösterilecek vekîl-i müseccele-i şer‘îsi ile husûs-ı mezkûr için muhâkeme ve müdâfa‘a ve muhâsamaya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi yerime vekîl ve nâib nasb u ta‘yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâmis ‘aşera min şehr-i Rebî‘î’l-evvel li-seneti selâsete ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 15 Rebî‘ü’l-evvel [1]313

Müvekkil Kassar mahalleli Jandarma Hasan bin Ali Ağa,

(imzâ)

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Eytâm Müdürü Bekir Efendi bin Ahmed Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Muhzır Şükri Ağa bin Süleyman

(imzâ)

Sahife No : 124

Numara : 41

Tarihi : Fî 23 Rebî‘ü’l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden sâbık defter-i hâkânî başkâtibi Hacı Muhammed Efendi bin Kasım livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip hâlen Bağdad vilâyet-i celflesi dâhilinde Dîvâniyye sancağı defter-i hâkânî me'mûriyyetinde müstahdem bulunan Ahmed Hıfzı Efendi zimmetinde mezkûr Siird sancağı bidâyet hukûk mahkemesinden sâdır olan bin üç yüz dokuz senesinin şehr-i temmuzu on ikinci günü târîhiyle müverreh ve yirmi numaralı bulunan bir kıt'a i'lâm mücebince ma'a mesârif muhâkeme mahkûmun-bihî olan beş bin yüz kusur guruşdan mütebâkî olan dört bin elli dokuz guruş on para matlûbumun te'mîni ve istîfâsı için mezkûr Dîvâniyye sancağına bin üç yüz on senesi eylülünün yirmi ikinci gününden i'tibâren hacz ettirdiği me'âşâtından [târîh-i vesîkaya kadar] kat' ve tevkîf ve tahsîl ve Dîvâniyye icrâsınca mevkûf bırakılan mebâliğin bundan sonra dahi kat' ve tevkîf ve tahsîl kılınacak me'âşâtının rub'ularını ve'l-hâsıl matlûb meblağ-ı mezkûru kâmilen ahz u kabza ve Siird'de kendime îsâle ve bu husûs için âheri tevkîle 'an-asıl Musul ahâlîsinden olup nefsi Bağdad'da mukîm tüccârdan Hacı Hüseyin Hayro Çilli'yi kabûlüne mevkûfe tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehr-i Rebî'î'l-evvel li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 23 Rebî'ü'l-evvel [1]313

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım,

(imzâ)

El-Vekîl 'an-asıl Musullu Bağdad'da mukîm Tüccâr Hacı Hüseyin Hayro Çilli

(ğâ'ib)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad,

(imzâ)

Muhzır Şükri Ağa bin Süleyman,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

(imzâ)

Derkenar: [târîh-i vesîkaya kadar]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 124

Numara : 42

Tarihi : Fî 23 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Garzan kazâsı nâhiyelerinden Kadiyan nâhiyesinin kurâsından Tapi karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden karye-i mezkûre muhtârı Beçuk veled-i Beru nâm kimesne livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde livâ-i mezkûr kasabasında mukîm devlet-i âliyenin Ermeni milletinden 'an-asıl İstanbullu Kevork Apkaryan veled-i Karabet müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûre muhtârı ve emlâk ve arâzî sahibi bulunduğum cihetle kesret-i meşşegilimdem dolayı hükümetçe vukû' bulacak işini ve sâir umûr-ı husûsiyyemi bi'z-zât göremeyeciğimden usûlüne muvâfık lehime ve 'aleyhime olarak ve devâir-i resmiyyede îcâb edenlerle murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr Kevork Apkaryan'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrîn min şehr-i Rebî'i'l-evvel li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 23 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Müvekkil karye-i mezkûreli Beçuk veled-i Beru,

(imzâ)

Vekîl Kevork Apkaryan veled-i Karabet

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Bidâyet A'zâsı Hâce Yusuf Efendi ibn-i'l-merhûm Hâce Hasan Efendi,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa
(imzâ)

Sahife No : 124

Numara : 43

Tarihi : Fî 27 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Nuri Bey bin Mustafa Bey livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında kasaba-i mezkûreye tâbi' Aynmilk karyesi akârında bir tarafı Bakır karyesi mülkü ve bir tarafı Kelhok karyesi mülkü ve iki tarafı mezkûr Aynmilk karyesi mülküyle mahdûd sened-i hâkânî mücebince taht-ı tasarrufumda hâzır mülküm olan büyük bir parça arâzîyi fuzûlî olarak zabt u eden Pencinar 'aşîreti halkından Azizo bin Süleyman nâm ile yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'î ile îcâb eden mahkemede muhâkemeye ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine] ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehir-i Rebî'î'l-evvel li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 27 Rebî'ü'l-evvel [1]313

El-Müvekkil mahalle-i mezkûreli Hacı Nuri Bey bin Mustafa Bey

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed Zülfi

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Sıdkı Efendi ibn-i Ahmed Ağa

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

Derkenar: [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 124

Numara : 44

Tarihi : Fî 9 Rebî'ü'l-âhir [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Şeyh İsmail bin Şeyh Hasan nâm kimesne livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi mahzarında bundan akdem vefât eden mezkûr Babüddarb mahalleli Hacı Esad bin Hacı Şeyh Ali'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Halime bint Mustafâ ve kebîr oğlu Abdulaziz ve kebîre kızları Fatıma ve Nasre ve Zülfi ve Aişe'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâm mezbûre Zülfi dahi bilâ-veled vefât etmekle verâseti benimle verese-i mezbûrûna münhasıra olup zevce-i mezbûrem Zülfi'nin henüz ifrâz olunmayan müteveffâ pederimin emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlesinden hisse-i irsiyyemi ifrâz ve bana i'tâ için müteveffâ-yı mezbûrun ğayr-ı maksûm olan emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlesine vâzı'u'l-yed olanlarla yâhûd gösterilecek vekîl-i müseccele ile îcâb eden mahkemede muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve işin tapu ve icrâ dâirelerince iktizâ eden mu'âmelâtı görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menab nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde ğibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi't-tâsi' min şehri Rebî'i'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf.
Fî 9 Rebî'ü'l-âhir [1]313

Müvekkil Şeyh İsmail bin Şeyh Hasan,

(imzâ)

Vekîli Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdüri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa,

(imzâ)

Şer'iyeye Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mahkeme Mübâşiri Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

Sahife No : 125

Numara : 45

Tarihi : Fî 12 Rebî'ü'l-âhir [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Derviş bin Hacı Bekir bin Hacı Ali Şenduli müvâcehesinde mezbûr Derviş ğâ'ib 'âni'l-meclis mahalle-i mezkûreli Hacı Esad bin el-mezbûr Hacı Ali Şenduli ile vukû' bulacak asâleten ve tarafından diğeri tevkîl ederek vekâleten îcâb edenlerle müvekkilim ğâ'ib-i mezbûr lehime ve 'aleyhime ve muhâkeme ve müdâfa'a ve tahlîf ve tehallûfe ve teblîğ ve tebellüğe ve redd-i cevâba ve istînâf ve temyîze ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve icrâ dâiresiyle tapu kalemince muktezî mu'âmelât-ı görmeğe ve gördürmeğe ve lede'l-iktizâ hacz ve fekk-i hacze ve istid'â takdîm etmeğe [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine] vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib nasb u ta'yîn edip ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim lâkin yedime bir kıt'a vekâlet hüccet-i i'tâ olunmak murâdımdır dedikde mezbûr Derviş dahi cevâbında mûmâileyh Ahmed Efendi'nin vekâletini inkâr etmekle mûmâileyh Ahmed Efendi'den ber minvâl-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan mahalle-i mezbûre ahâlîsinden İsa Ağa bin Ahmed bin Muhammed el-Hacı ve Hacı Yusuf bin Muhammed bin Bekir istişhâd olunduklarında ğâ'ib-i mezbûr Hacı Esad bâlâda ber minvâl-i muharrer üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ol dahi ber vech-i muharrer

vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğini bilürüz biz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz dediklerinde şâhidân-ı merkûmân haklarında ne diyeceği mezbûr Derviş'den soruldukda şâhidân-ı mûmâileyhimâ 'adl ve makbûlü's-şehâde olduklarını tasdik etmeğin mûmâileyh Ahmed Efendi'nin vekâletine ba'de'l-hüküm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşera min şehr-i Rebî'î'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 12 Rebî'ü'l-âhir [1]313

El-Müvekkil Ra's mahalleli Derviş bin Hacı Bekir bin Hacı Ali Şenduli,

Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

Şuhûdu'l-hâl: Ra's mahalleli İsa Ağa bin Ahmed bin Muhammed bin el-Hacı,

(imzâ)

Ra's mahalleli Hacı Yusuf bin Muhammed bin Bekir

(imzâ) (imzâ)

Derkenar: [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 125

Numara : 46

Tarihi : Fî 1 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde ketb ve tahrîri için vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine me'zûnen i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Başkâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Nasre bint İbrahim Şefrali nâm hâtun sâkine olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zât-ı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Nasre Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kasaba ve mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip kasaba-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem evvelen vefât eden pederim mezbûr İbrahim Şefrali ve sâniyen vefât eden birâderim Muhammed bin el-mezbûr İbrahim ve sâlisen dahi vefât eden diğeri birâderim Abdal bin

el-mezbûr İbrahim'in terk ettikleri emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle ve nukûd ve akâr ve sâireden irsen vukû' bulan hisse-i mevrûsemi ifrâz ve taksîm ve bana irsen ve teslîm için îcâb edenlerle muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve murâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve emvât-ı mezkûrenin şâyed terekelerinden mektûm var ise terekeye idhâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde ketb ü tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-vâhid min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 1 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Müvekkil Ra's mahallesinde sâkine Nasre bint İbrahim,

Vekîli Siird'in Ra's mahallesinde sâkin Muhammed Efendi ibn-i Ferhad

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Ra's mahalleli Hacı Halil Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi,

Ra's mahallesi mü'ezzini Molla Hızır bin Molla Hüseyin

Sahife No : 125

Numara : 47

Tarihi : Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en husûsat-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için cânib-i şer'-i şerîfden bi'l-iltimâs me'zûnen i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Başkâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesinde sâkine Aîşe Hânım bint Muhammed'in sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte hâne-i mezkûrda müsâfireten sâkine livâ-i mezkûre tâbi' Eruh kazâsı kurâsından Basrat karyesi sekenelerinden zâtı müslimûn-ı merkûmûnun ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma Hâtun bint Hacı Ömer müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip zevcim olup bundan akdem vefât eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ali Ağa bin Hacı

Muhammed Ağa bin Hacı Tahir Ağa'nın verâseti benimle kebîr evlâdları Muhammed Tevfik ve kızları Nuriye ve Adliye ve Halime'ye münhasıra ba'dehû kable'l-kısme binti mezbûre Nuriye dahi vefât edip verâseti zevc-i mezbûr Şeyh Hüseyin Efendi bin Şeyh Halid Efendi ile vâlidesi mezbûre Fatıma Hâtun ve kebîr sadrî oğlu Sâlih'e münhasıra ba'dehû kable'l-kısme ibn-i mezbûr Muhammed Tevfik dahi vefât edip verâseti ümmü mezbûre Fatıma Hâtun ve uhtları mezbûre Halime ve Adliye'ye ve mahalle-i mezkûreli Mahmud Ağa ibn el-mezbûr Hacı Muhammed Ağa'ya münhasıra olduğu 'inde's-şer' tahakkuk ettikten sonra mes'ele-i mîrâsiyyeleri bi-hükmi'l-münâsahât'ış-şer'iyye dokuz yüz altmış sehmden olup sihâm-ı mezkûreden iki yüz dört sehmi mezbûre Fatıma Hâtun ve iki yüz seksen sehmi mezbûre Halime'ye [ve iki yüz seksen sehmi mezbûre Adliye'ye] ve kırk iki sehmi mûmâileyh Şeyh Hüseyin Efendi'ye ve doksan sekiz sehmi mezbûr Salih'e ve elli altı sehmi 'âmm-i mezbûr Muhammed Ağa'ya isâbet edip mezkûr Kassar mahallesinde kâ'in iki taraftan mezbûre Aîşe Hânım'ın hânesi ve bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hânedeki bey' ve taraflarından vekîlleri bulunduğum mezbûrûn Halime ve Şeyh Hüseyin ve Salih'in hisse-i şâyi'alarını işbu târîh-i vesîkadan üç sene mukaddem iki bin dört yüz guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlîk ve teslîm etmemizle mezbûre Aîşe Hânım dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük edip semen-i mezkûr iki bin dört yüz guruş mezbûre Aîşe Hânım edâ ve teslîm etmeyip meblağ-ı mezkûrdan ben nefsimden asâleten ve mezbûrûn Halime ve Şeyh Hüseyin Efendi ve Salih taraflarından vekâleten mezbûre Aîşe Hânım'dan hissemizi talep ederim deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Aîşe Hânım dahi cevâbında müdde'îye-i mezbûre Fatıma Hâtun'un ber vech-i meşrûh müdde'âsını ikrâr lâkin vekâlet-i müdde'âsını inkâr etmekle müdde'îye-i mezbûre Fatıma Hâtun ber vech-i muharrer mutâbık beyyine talep oldukda evvelen bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları medîne-i mezkûre mahallâtından Sok mahallesinde kâ'in ve Salih'iyye medresesi müderrisi Molla Muhammed bin İbrahim ve talebeden İbrahim bin Ali bin Ömer'den sırran ve ba'dehû yine mûmâileyhimâ ile cerîdede mezbûtu'l-esâmî kesândan bi'l-müvâcehe 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûzu's-şehâde ettikleri iş'âr ve ihbâr olunan Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Şeyh karyesi ahâlîsinden orta boylu siyah gözlü otuz yaşında Fakih Salih bin Abdullah bin Ali ve Horsî karyesi ahâlîsinden orta boylu ela gözlü yirmi bir yaşında Muhammed bin Ali bin

Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle ba'de'l-ısbât ve'l-beyyine ve'l-hükm ve mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

El-vekîl karye-i mezkûreli Fatıma Hâtun bint Hacı Ömer Ağa,

(imzâ)

Şâhid Eruh kazâsında Gund-i Şeyh karyeli Fakıh Salih bin Abdullah bin Ali,

(imzâ)

Şâhid kazâ-i mezkûrde Horsi karyeli Muhammed bin Ali bin Osman

(imzâ)

Derkenar: [ve iki yüz seksen sehmi mezbûre Adliye'ye]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 126

Numara : 48

Tarihi : Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âti vekâlete dâir takrîrleri mahallinde ketb ve tahrîri için vukû' bulan iltimâsı üzerine me'zûnen i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Feride bint Şirin Şakrali ve Fatıma bint İbrahim Debbağ ve Babi bin el-mezbûr Şirin Şakrali nâm kimesneler mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hâneye varıp derûnunda zeyli vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefetân olan mezbûretân Feride ve Fatıma ile mezkûr Babi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kasaba-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden İbrahim Şakrali ve oğulları Muhammed ve Abdal'dan metrûk emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlelerden bizlere ya'nî mezbûretân Feride ve Fatıma'ya irsen isâbet eden hisse-i irsiyemizi ifrâz ve taksîm ve bizlere i'tâyâ ve terekeden ketmiyyât var ise meydâna çıkarmağa mezkûr Babi ile bu husûsda vârise bulunan müteveffâ-yı mezkûr İbrahim'in sülbiye-i kebîre kızı Nasre nâm hâtunun vekîl-

i müseccel-i şer'îsi bulunan kasaba-i mezkûre mahallâtından [Ra's mahallesi ahâlîsinden] Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa ile sâir îcâb edenlerle leh ve 'aleyhimize muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve lede'l-iktizâ ferâğ ve intikâl mu'âmelesini icrâya ve iş icrâ dâiresine intikâl ettikde orada îcâb eden mu'âmele-i mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve kendi imzâsıyla istid'â takdîm etmeğe ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakîf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşera min şehri Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

El-Müvekkile Fatıma bint İbrahim Debbağ,

El-Müvekkile Feride bint Şirin Şakralı,

El-Müvekkile Babi bint Şirin Şakralı,

(imzâ)

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Nazîf mahalleli Muhammed bin Abdusselam,

(imzâ)

Kezâ Muhammed bin Hacı Ali,

(imzâ)

Mübâşir Abdulferid Ağa bin Osman

(imzâ)

Derkenar: [Ra's mahallesi ahâlîsinden]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 126

Numara : 49

Tarihi : Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Medîne-i Siird'e mülhak Tillo karyesi sâkinelerinden mu'arrefetü'z-zât Aişe bint Hallo nâm hâtun medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından [Babüddarb mahalleli] Bekir Efendi bin Ahmed Ağa müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip üç mâhdan beri sünnetçilikle diyâr-ı âhere giden zevc-i dâhilim karye-i mezkûreli Merhemo bin Süleyman nâm kimesne firâşından mütehasıl ve benden mütevellid sekiz aylık Musa isminde bir oğlan evlâdıyla berâber beni bilâ-nafaka ve bilâ-münfik-i şer'î kendi hânesinde perîşâniyyet hâlinde terk ve idâremizede bir ma'îşet göndermediği gibi bir kimesneye havâle etmemekle infâk ve iksâ ve îvâ ve sâir levâzım-ı zarûriyyemize kâfi bir mikdâr nafaka cânib-i şer'den takrîr ve yedime bir nafaka hücceti i'tâyâ ve fesh-i nikâha kadar vukû'unda îcâb edenlerle muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve icrâ dâiresinde vukû' bulacak mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre müte'allik olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Bekir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

El-Müvekkile Tillo karyeli Aişe bint Hallo,

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Bekir Efendi bin Ahmed Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir Hüseyin Ağa bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Dellâlbaşı Muhammed Ali bin Anto

Derkenar: [Babüddarb mahalleli]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 126

Numara : 50

Tarihi : Fî 23 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en husûs-ı âti'l-beyânın ketb ve tahrîri için cânib-i şer'-i şerîfden me'zûnen irsâl kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Aişe Hânım bint Muhammed'in sâkine olduğu hâneye varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn hâzır oldukları hâlde 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte livâ-i mezkûr tahrîrât müdürü rif'atlü Hacı Abdulmecid Efendi bin Şaban meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zâtı müslimûn-ı hâzirûn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Aişe Hânım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ali Ağa bin Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Tahir'in verâseti zevcesi Fatıma bint Hacı Ömer ve oğlu Muhammed Tevfik ve kızları Nuriye ve Adliye ve Halime'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Nuriye vefâtıyla verâseti ümmi mezbûre Fatıma ve zevci Şeyh Hüseyin Efendi bin Şeyh Halid Efendi ve ibni Salih'e münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme ibn-i mezbûr Muhammed Tevfik dahi vefâtıyla verâseti ümmi mezbûre Fatıma ve hemşireleri mezbûretân Adliye ve Halime ve 'ammi Mahmud Ağa ibn-i'l-mezbûr Hacı Muhammed Ağa'ya münhasıra olduğu lede't-tahakkuki'ş-şer'î mezkûr Kassar mahallesinde iki taraftan mezbûre Aişe Hânım'ın hânesi ve bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb harabe hânedeki vekîlî bulunduğum mezbûre Adliye'nin hisse-i şâyi'a-yı ma'lûmesini mezbûre Aişe Hânım'a iki bin dört yüz guruşa verese-i mezbûrûn ile müvekkilem mezbûre bey' ve temlîk ve teslim mezbûre Aişe Hânım dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm edip müvekkilem mezbûre Adliye Hâtun beni me'mûr-ı hâzirûnda takrîre ve mu'âmele-i ferâğiyeyi icrâya ve hisse-i ma'lûmesini mezbûre Aişe Hânım'dan ahz u kabza mahzar-ı şuhûdda kabûlüne mevkûfe beni vekîl nasb u ta'yîn etmekle ben dahi ba'de kabûli'l-vekâle semen-i mezkûr iki bin dört yüz guruşdan müvekkilem mezbûrenin hisse-i ma'lûmesini mezbûre Aişe hanımdan bi'l-vekâle talep ederim deyu ba'de't-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Aişe Hânım dahi cevâbında müdde'î-i mûmâileyh Hacı Abdulmecid Efendi'nin ber vech-i meşrûh müdde'âsını ikrâr mâ'adâ vekâlet müdde'âsını inkâr etmekle müdde'î-i mûmâileyh ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukda evvelen

bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Kassar mahallesi imâmı Ali Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi ve ihtiyâr a‘zâsından Hacı Hamza bin İbrahim Sarrac ve Ra’s mahallesi imâmı Molla Muhammed Efendi bin Molla Hasan Efendi ve muhtârı Yasin bin Heşin’den sırran ve ba‘dehû mûmâileyhimle cerîdede mezbûtu’l-esâmî kesândan bi’l-müvâcehe ‘alenen lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûzu’ş-şehâde idikleri iş‘âr ve ihbâr olunan mezkûr Kassar mahallesi ahâlîsinden Hamza bin Muhammed Cevhero ve Ra’s mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin Hacı İsmail Kattan nâm kimesneler şehâdetleriyle ba‘de’l-isbât ve’l-hükm ve’t-tenbîh mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-‘işrîn min şehri Cemâziye’l-âhir li-seneti selâsete ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 23 Cemâziye’l-âhir sene [1]313

El-müvekkile Adliye bint Ali Ağa bin Hacı Muhammed Ağa,

El-vekîl Tahrîrât Müdüri rif‘atlı Hacı Abdulmecid Efendi bin Şaban

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mübâşir Abdulferid Ağa bin Osman,

(imzâ)

Ra’s mahalleli Yusuf bin Hacı İsmail Kattan,

(imzâ)

Kassar mahalleli Hamza bin Muhammed Cevhero

(imzâ)

Sahife No : 126

Numara : 51

Tarihi : Fî 23 Şa‘bân sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ’in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Ali Ağa bin Mahmud bin Hacı Ali medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım bin Hacı Muhammed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mahalle-i mezkûre ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden li-ebeveyn birâderim Hacı Halil Ağa bin Mahmud bin Hacı Ali hâl-i hayâtında ve kemâl-i ‘akl ve sıhhatinde iken kendisinden iştirâ eylediğim mahalle-i mezkûrede kâ’in bir tarafı Abdal

Hamido'nun âhûru ve mezhereden kapı aralığı bir tarafı Derviş bin Hüseyin Ağa hânesi ve bir tarafı tarîk ve bir tarafı yine müşterek kapı aralığıyla mahdûd ve masnûn bir mikdâr hâne iştirâsının isbâtı ve ismime sened-i hâkânî çıkarmak ve bir tarafı yine Abdal Hamido hânesi ve bir tarafı Hacı Ali Çavuş'un eyvân ve odasıyla Derviş bin Hüseyin Ağa hânesi ve bir tarafı tarîk ile mezkûr oda ve eyvân ve taraf-ı râbi'i Yusuf ve Musa benân-i Ahmedi hâneleriyle mahdûd ve mahalle-i mezkûrede kâ'in ve müteveffâyı mûmâileyhden benimle sâir vereselerine mevrûs ve müntakil hâne beyne'l-verese 'alâ mâ faradallahu ifrâz ve taksîm ve hisse-i mevrûsemin bana irâe ve teslîm için îcâb edenlerle müdâfa'a ve mürâfa'a ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ ve tapu dâirelerine intikâlinde orada iktizâ eden kâffe-i mu'âmelât-ı câriyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 23 Şa'bân sene [1]313

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Hacı Ali Ağa bin Mahmud bin Hacı Ali,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım bin Hacı Muhammed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Eytâm Müdîr-i sâbıkı Bekir Sıdkı Efendi bin Ahmed Ağa

(imzâ)

Sahife No : 127

Numara : 52

Tarihi : Fî 11 Ramazân [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden Osman bin Halil medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûreli Have bint Muhammed Hasso nâm hâton zevce-i menkûhem olduğu hâlde bundan çend gün akdem onu tatlık eylediğimden dolayı mahkeme-i şer'îyyeye 'aleyhime iştikâ eylediği cihetle gerek kendisiyle ve gerek tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'î ile müdâfa'a ve mürâfa'a ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş dâire-i icrâya intikâlinde orada iktizâ eden mu'âmelât-ı muktezâyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşera min şehri Ramazânî'l-mübârek li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 11 Ramazân [1]313

El-Müvekkil Sok mahalleli Osman bin Halil,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[**Bismillahirrahmanirrahim ve bihî neste'în**]

[Medîne-i Siird nâib-i âli'l-menâkıbı fazîletlü Osman Mecdi Efendi'nin zamân-ı âlîsinde vukû' bulan vekâlet-i mütenevvi'aya mahsûs işbu zabt cerîdesinde 7 Şevvâl sene [1]313 târîh-i hicrîsi fâtihâ-i müteyemmesidir.]

Sahife No : 127

Numara : 1

Tarihi : Fî 14 Şevvâl sene [1]313

Makarr-ı livâ olan medîne-i Siird kurâsından Erğif karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Canko bin Kani'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Habo bint Hamo ve sülbiye-i sağîre kızları Halime ve Hami'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sağîretân-ı mezbûretânın tesviye-i umûrlarıyla bâ-hücceti'ş-şer'iyye vasî-i mansûbları vâlideleri bâ'iset-i hâzihi'l-vesîka zâtî ta'rîf-i şer'iyile mu'arrefe zevce-i mezbûre Habo nâm hâtun medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâyeye takrîr-i kelâm ve tezkîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle terekesini ve yine karye-i mezkûre sâkinlerinden Ömer bin Ali nâm kimesne fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın zabt ve vaz'-ı yed eder olmağla tereke-i müteveffâ-yı merkûm için Ömer ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mütevakkı' icrâya vaz'ına ve hacze ve tasdîk ve fekk ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân ve da'vâ lehine ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle maktûzâtını bi'l-asâle ve bi'l-vesâyeye bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Şevvâl sene [1]313

El-Müvekkile karye-i mezkûreli Habo bint Hamo,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah, Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 128

Numara : 2

Tarihi : Fî 15 Şevvâl sene [1]313

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde istimâ' için bu dâ'ileri me'zûnen medîne-i Siird'in Karakol mahallesinde müteveffâ Hacı Abdullah Efendi'nin vâlidesi Hadice bint Hamza Haşravi ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi Aişe bint Hamza bin Abdullah ve sülbiye-i kebîre kızları Hânım ve Rindi ve Behiye ve sülbî kebîr oğlu İsmail nâmûn kesânın sâkin oldukları hânelerine varıp işbu cerîde-i şer'iyeye zeylinde mazbûtu'l-esâmî mahalle-i mezkûreli Hacı Yusuf bin Hacı İsmail bin Hacı Yusuf ve Babüddarb mahalleli Muhammed bin Şeyh Musa bin Şeyh Muhammed nâmân kesân hâzır oldukları 'akd-i meclis-i şer'-i kavîm-i âlî eylediklerinde zâtları mûmâileyhimâ Hacı Yusuf ve Muhammed ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûrât Hadice ve Aişe ve Hânım ve Rindi ve Behiye ile İsmail'den her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden livâ-i mezkûr nüfûs me'mûru Abdurrezzak Efendi bin Hacı Ömer bin Hacı İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'nin menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkesindeki hisas-ı şer'iyeye-i şâyi'amızı idâre ve zer' etmeğe ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-verese taksîme ve bedel-i misilleriyle ta'rîflerine ve bedel-i îcârla icâra ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin zimem-i nâsda bâ-i'lâm ve bâ-sened alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l- insifa verâseti bize münhasıra olduğu hâlde vefâtı hasebiyle mes'ele ve mîrâsımız vechiyle bize mevrûs olan duyûnât-ı medyûnlardan ahz u kabza ve tereke-i mezkûreye tahakkuk-ı irsiyemize âid husûsâtтан dolayı bi'l-cümle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla îcâb edenlerle bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ' ve şuhûda ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve akârât-ı mevrûse ve müntakileden bey' ve furûhtı hakkımızda enfa' ve evlâ olanlarını semen-i

misilleriyle tâliblerine bey' ve ferâğ ve tevfiż ve teslîme ve me'mûru huzûrunda i'tâyâ takrîre ve semenlerini ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzâtтан her birimizin hisse-i irsiye-i şer'iyye ve kânûniyyeyimizi tarafımıza i'tâ ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine her birimiz tarafımızdan mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Abdurrezzak Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 15 Şevvâl sene [1]313

El-Müvekkile mezbûre Hadice bint Hamza Haşravi,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Aişe bint Hamza bin Abdullah,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Hânım bint Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Rindi bint Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Behiye bint Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkil-i mezbûr İsmail bin Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Vekîl Abdurrezzak Efendi bin Ömer bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Şâhid ve mu'arrif mezkûr Hacı Yusuf bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Kezâ mezkûr Muhammed bin Şeyh Musa

(imzâ)

İşbu takrîr-i vekâlet mahallinde ma'rifet-i dâ'iyânemle istimâ' olunmuştur. Fî 15 Şevvâl sene [1]313

Başkâtib-i Mahkeme-i Şer'iyye Livâ-i Siird

(Seyyid Yusuf Hayali)

(imzâ)

Sahife No : 128

Numara : 3

Tarihi : Fî 25 Şevvâl sene [1]313

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Fersaf karyesi ahâlîsinden sâhib-i arz-ı hâl Şeyh Alameddin bin Şeyh Muhammed Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesinde mukîm teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip bundan akdem fevt olan pederim Fersaf karyesi sâkinlerinden Şeyh Muhammed Efendi’nin terk eylediği emvâl-i zâtiyyesinden başka hayâtında Şâh-ı Nakşibend hazretlerinin tekyesi evkâfına mahsûs ve meşrût olmak üzere tedârik ve ile vefâtihi taht-ı tevriyetinde idâre etmiş olduğu emlâk ve arâzî-i sâire dahi mücerred merhûm-ı mûmâileyhin mâlî olmak zannıyla bu cihet verese tarafından vukû‘ bulan taleb üzerine emvâl-i mevrûseye ‘ilâveten taksîm edilmiş olmağla muğâyir-ı şer‘-i şerîf olan kısmet-i mezkûrenin feshiyle emvâl-i mevkûfe ile emvâl-i mevrûse birbirinden tefrîk birde emvâl-i mevrûsedeki hisse-i irsiyyemizi ber-nehc-i şer‘-i şerîf ifrâz ve taksîm için âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmîyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla îcâb edenlerle bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyâ vaz‘ına ve hacze ve vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâyâ ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine Yusuf Efendi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde merkûm Yusuf Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 25 Şevvâl sene [1]313 El-Müvekkil Fersaf karyeli Şeyh Alameddin bin Şeyh Muhammed Efendi bin Molla Musa,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahalleli Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu'l-[hâl]: A'zâ mülâzımı Yusuf Efendi, Mübâşir Ferhad Ağa,

(imzâ)

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin bin Rüstem

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ

(imzâ) (Halil el-Ömerî) (Abuş Cebrail)

Sahife No : 129

Numara : 4

Tarihi : Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]313

Medîne-i Siird kurâsından Tillo karyesinde defn-i hâk-i 'ıtırnâk olan e'izze-i kirâmdan Şeyh İsmail Fakîrullah kuddise sirruhû hazretlerinin hângâh-ı şerîfi postnişîn-i irşâdı bulunan ahfâd-ı müşârun-ileyhden reşâdetlü Şeyh Salih Efendi bin el-merhûm Şeyh Hamza Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip bundan akdem cânib-i hicâz mağfîret-tırâzda vefât eden karye-i mezkûre sâkinlerinden ve 'azîz-i müşârun-ileyh ahfâdından Şeyh Yakub bin Şeyh İshak hayât ve sıhhatinde vefâtından mukaddem 'azîz-i müşârun-ileyhin evkâfına merbût memâlih bedelâtından senevî hisse-i mahsûsası olan yedi yüz doksan beş guruş postnişîni bulunduğum Şeyh el-Memduh kuddise sirruhû hazretlerinin dergâh-ı âlisi hângâh-ı şerîfine mahzar-ı şuhûdda vasiyyet etmeğın müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn 'ammi oğlu ve hâzıran vârisi ğâ'ib 'âni'l-meclis Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil hisse-i mezkûre kendisine müntakil olmuş zannıyla fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın zabt u ve vaz'-ı yed etmekle olmağla mezbûr Şeyh Nureddin Efendi ve sâir lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve

zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]313

El-Müvekkil mûmâileyh Şeyh Salih Efendi bin Şeyh Hamza Efendi,
(imzâ)

Vekîl mezbûr Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ-i mahkeme-i bidâyet,	A'zâ Mülâzımı
(imzâ)	(Halil el-Ömerî)	(Abuş Cebrail)

Sahife No : 129

Numara : 5

Tarihi : Fî 27 Zi'l-hicce sene [1]313

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve Tüccârdan Hacı İsmail Ağa bin Hacı Muhammed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve kezâlik tüccârdan Musa Ağa bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde kâ'in yedimde müstakillen mâlım ve mülküm olup bir taraftan Molla Mustafa ve bir taraftan Hacı Mustafa hâneleri ve bir taraftan Molla Berho arsası ve taraf-ı râbî'î tarîk ile mahdûd müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî bir bâb hâne mülk ma'a 'arsa bir bâb mülk menzilimi semen-i mislîyle iştirâya râğib olacak tâlibine bey' ve temlîk ve teslîm ve me'mûru huzûrunda i'tâ ve takrîre ve semen-i mebnî ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mezbûr Musa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mezbûr Musa dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 27 Zi'l-hicce sene [1]313

El-Müvekkil Hacı İsmail Ağa bin Hacı Muhammed,

(imzâ)

Vekîl mezbûr Musa Ağa bin Hüseyin

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘

A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet

A‘zâ mülâzımı

(imza)

(Halil el-Ömerî)

(Abuş Cebraîl)

Sahife No : 129

Numara : 6

Tarihi :-

Mezbûrân Süleyman ve İbrahim her biri tevkîlden tekevül eylediklerinden dolayı ibtâl edilmiştir.

(Kâtib-i mahkeme-i şer‘î)

Sahife No : 130

Numara : 7

Tarihi : Fî 19 Safer sene [1]314

‘An-asıl Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden olup berâ-yı ticâret nefsi-i medîne-i Erzurum’da vâki‘ Demir hânında sâkin iken bundan akdem fevt olan Murad veled-i İbrahim veled-i Murat’ın muhızırân vârisleri olduğu mârru’z-zikr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde sâdir olan bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye mantukca bi’l-ihbâr lede’ş-şer‘î’l-enver zâhir ve mütehakkık bulunan mezkûr Sor mahallesi sâkinelerinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden bâ‘isû hâzihi’l-vesîkati müteveffâ-yı merkûmun zevce-i metrûkesi zâtı teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhâdan Tavut veled-i İsa ve Panyos veled-i Hano ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Verdi veled-i Şero Tercüman ve sülbiye-i kebîre kızı kezâlik zâtı merkûmân Tavut veled-i İsa ve Panyos veled-i Hano ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Marta ve sülbî kebîr oğlu Cebro’dan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd

meclis-i şer‘-i hatîr lâzîmü’t-tevkîrde bi-tav‘ihim takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun hayâtında yedinde mâlî ve mülkü olup ba‘de vefâtihî müstakillen mîrâsımız vechiyle muhzıran bize mevrûs olan kalîl ve kesîr celîl ve hakîr menkûl ve ğayr-ı menkûl bi’l-cümle tereke-i vasîsini mahallinde vâzı‘u’l-yed olanlardan ahz u kabza ve ‘inde’l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â cihetiyle bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsiyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacze ve vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân taleb da‘vâsına ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bize irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl tereke-i mezkûre müte‘allik husûsda mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan ‘an-asıl mârru’z-zikr Sor mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Erzurum’da mukîm bulunan millet-i merkûmeden Çeko veled-i Yusuf’u kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikleri. Fî 19 Safer sene [1]314

El-Müvekkil Cebro veled-i Murat, El-Müvekkile Verdi veled-i Şero Tercüman,

(imzâ)

(imzâ)

El-Müvekkile Marta veled-i Murat, Mu‘arrif-i merkûm, Mu‘arrif-i merkûm

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet,

A‘zâ mülâzımı

(imzâ)

(Halil el-Ömerî)

(Abuş Cebrail)

Sahife No : 130

Numara : 8

Tarihi : Fî 7 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde istimâ‘ ve ketb ü tahrîr için bu dâ‘ileri cânib-i şer‘-i şerîf-i enverden me’zûnen merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesine vâki‘ livâ-i mezbûr redîf taburu binbaşısı rif‘atlı Alaaddin Efendi’nin sâkin olduğu menzile varıp Diyarbakirli redîf mülâzımı Zülfikar Efendi bin Ali ve Ra’s

mahalleli Abdurrezzak bin Seyyid Hasan ve Salih Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi hâzirûn oldukları hâlde ‘akd-i meclis-i şer‘-i kavîm-i âlî eylediğinde mûmâileyh Alaaddin Efendi’nin kâ’in vâlidesi ‘an-asıl İstanbullu olup hâlen damadı mûmâileyh Alaaddin Efendi’nin menzil-i mezkûrunda sâkin bâisetü’l-hâzihi’l-vesîka zâtı mezbûrûn Zülfikar ve Abdurrezzak ve Salih Efendi’lerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Aişe Sıdika Hânım bint Muhammed Feyzi bin Mustafa meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda yedinde olup işbu meclis-i şer‘de mu‘âyene olunan ve yirmi bir altun iki yüz kırk iki numara ile murakkam olup Dersaadet’te emânet sandığında yedime verilen işbu bir kıt‘a cüzdân nâtik olduğu üzere geçen bin üç yüz altı sene-i mâliyesi ağustosunun on beşinci günü malımdan ve yedimden zikr olunan emniyet sandığına nizâmnâmesi mücebince mürûr edecek eyyâmın güzeştesini almak ve dilediğim zamanda aslını dahi istîfâ eylemek üzere beş yüz guruş ikraz ve teslîm edip bin üç yüz yedi sene-i maliyesi eylülünün dördüncü günü güzeşte nâmıyla iki yüz otuz guruş ve bin üç yüz sekiz sene-i mâliyesi şubatının on beşinci günü kezâlik güzeşte olarak üç yüz yirmi üç guruş ki cem‘an beş yüz elli üç guruş istîfâ ve tesellüm ve kabz etmiş isemde asıl meblağ-ı mezkûr beş bin guruşla işbu târîhe değin işlemiş olan güzeşte-i mu‘ayyene-i nizâmiyyesini henüz istîfâ etmememle meblağ-ı asl-ı mezkûr beş bin guruşla terâküm eden güzeşte-i mu‘ayyene-i nizâmiyyesini benim içüm sandık-ı mezkûr idâresinden ahz ve istîfâ ve teslîm ve kabz ve kabûl ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle olmak üzere kendisine irsâl edecek işbu cüzdân ve sâir îcâb eden evrâkı kendi imzâ ve mührüyle imzâ ve temhîre ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihi Dersaadet’te Muhammed Paşa civârında Yusufyan hânında mukîm Siird mâlîfatûra tüccârânından Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa bin Hacı Ömer nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim deyu bi-tav‘ihâ takrîr-i kelâm ta‘bîr ‘âni’l-merâm eylediği. Fî 7 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Müvekkile Aişe Sıdika Hânım bint Muhammed Feyzi,

(imzâ)

Mu‘arrif redîf mülâzımı Zülfikar Efendi bin Ali Efendi,

(imzâ)

Mu‘arrif Salih Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi,

(imzâ)

Mu‘arrif Abdurrezzak bin Seyyid Hasan

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri mahallinde ma‘rifet-i dâ‘iyânemle istimâ‘ olunmuştur.

Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye-i Siird

(İmza)

Sahife No : 131

Numara : 9

Tarihi : Fî 9 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

‘An-asıl Van vilâyeti mahallâtından Topçu mahallesi ahâlîsinden olup sâbıkan Bitlis vilâyeti zabtiye alayının birinci taburunun dördüncü bölüğünde bölük emîni iken silk-i zabtiyeden edip hâlen merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesinde müsâfireten sâkin sâhib-i arz-ı hâl Reşid Efendi bin Esad bin Abdullah medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ‘an-asıl medîne-i Erzurum mahallâtından Gönül Ahmed mahallesinde sâkin iken âhiren Siird’de ârâmsâz asâkir-i şâhâne otuz birinci alayının üçüncü taburunun birinci bölüğünün mülâzım-ı evveli Bahri Efendi bin Hafız Ahmed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip ben bundan akdem mezkûr bölük emînliği hizmetinde müstahdem iken muhassas me‘âşât-ı mu‘ayyenâtımdan üç yüz yedi senesinden yedi yüz on guruş ve üç yüz sekiz senesinden otuz sekiz guruş ve üç yüz dokuz senesinden bin guruş ki cem‘an iki bin altı yüz kırk sekiz guruş istihkâkım terâküm edip ile’l-ân istîfâ edemememle bu kere meblağ-ı müterâkim tarafıma îfâ ve teslimi zımnında mârru’z-zıkr Bitlis vilâyet-i celîlesi defterdârlığından Siird sancağı muhâsebeciliğine yazılan emîrnâme mücebince meblağ-ı müterâkim-i mezkûr tarafıma îtâ ve îfâsı için mezkûr muhâsebecilikten livâyaya mülhak kazâlara tebliğen icrâ olunmuş isede sâir-i mesâlih-i zâtiyemin tesviyesi için Bitlis’e azîmet murâdım olmağla meblağ-ı müterâkim-i mezkûrdan hisseler mücebince tahsîlât vukû‘nda benim için muhavvel ileyhî olan mâl sandıklarından ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle tarafımdan hâzır-ı mezbûr Bahri Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mezbûr Bahri Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 9 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

El-Müvekkil Reşid Efendi bin Esad Efendi bin Abdullah,

(imzâ)

Vekîl Bahri Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ, Mülâzım-ı A'zâ

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 131

Numara : 10

Tarihi : Fî 12 Rebî'ü'l-evvel sene [1]314

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Tillo karyesinin Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Sadık bin Şeyh Ömer'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Saliha bint Receb ve sülbî kebîr oğulları İbrahim ve Yusuf ve Muhammed ve sülbiye-i kebîre kızları Zeyneb ve Fatıma'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme ibn-i mezbûr İbrahim dahi fevt edip verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatımayı bint Bekir ve ümmi mezbûre Saliha ve sülbiye-i kebîre kızları Rindi ve Aişe ve Emine ve karındâşları mezbûr Muhammed ve kız karındâşları mezbûretân Zeyneb ve Fatıma'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Yusuf dahi fevt edip verâseti yine ümmi mezbûre Saliha ve karındâşı mezbûr Muhammed ve kız karındâşları mezbûretân Zeyneb ve Fatıma'ya münhasıra ve ba'dehû kable bint-i mezbûre Zeyneb fevt edip verâseti ve yine ümmi mezbûre Saliha ve sülbî kebîr oğlu Ömer ve sülbiye-i kebîre kızları Hanımi ve Emine ve Azzi'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkak olduktan sonra verese-i mezbûreden zâtları Kassar mahalleli Hacı Hasan bin Muhammed ve Merhemo bin Abdulaziz ta'rîfleriyle mu'arrefe Fatıma bint Sadık ve Aişe ve Emine ibneteyn İbrahim ve Emine ibnet-i Derviş medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffûn-ı mezbûrünün Sadık ve İbrahim ve Yusuf ve Zeyneb Hâtun'un menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk-i metrûkelerindeki hisas-ı şer'iyyemizi nehc-i şer'-i şerîf hisselerimizi ifrâz ve taksîm ve mahallinde vech-i lâyıkıyla ve bize teslîme ve husûs-ı mevrûsemizi fuzûlî ve bi-ğayr-ı

hakmın zabt ve vaz‘-ı yed edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyâ vaz‘ına ve hacze ve vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâyâ ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Müvekkile-i mezbûre Aîşe ibnet-i İbrahim, Müvekkile Fatıma ibnet-i Sadık,

(imzâ) (imzâ)

Müvekile Emine ibnet-i İbrahim, Müvekkile Emine ibnet-i Derviş,

(imzâ) (imzâ)

Vekîl mezbûr Ahmed Efendi ibn-i Bekir

(imzâ)

Mu‘arrif-i hâzır-ı mezbûr Hacı Hasan, Mu‘arrif-i hâzır-ı mezbûr Merhemo

(imzâ) (imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ, A‘zâ

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 132

Numara : 11

Tarihi : Fî 13 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden ve Kassâb esnâfından Şeyh Bekir ibn-i Hacı Yusuf medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve medîne-i mezbûre mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip bundan fevt olan babam Hacı Yusuf’un sülbî sağîr oğulları Mahmud ve Abdulmecid ve Muhammed

Emin ve sülbiye-i sağîre kızı Hamide'nin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'î şerîfden vasî-i mansûbları vâlideleri Huriye ve sülbiye-i kebîre kızı Hadice tarafından 'aleyhime ikâme edilen mîrâs ve kısmet da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleriyle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarıyla ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 13 Rebî'u'l-evvel sene [1]314

El-Müvekkil Şeyh Bekir bin Hacı Yusuf, Vekîl Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ, A'zâ

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 132

Numara : 12

Tarihi : Fî 12 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden ve Pamukçu esnâfından Abdusselam ibn-i Molla Ahmed bin Molla Muhammed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î şerîf-i enverde ve medîne-i mezbûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Karakol mahalleli Nasre ibnet-i Abdullah tarafından 'aleyhime ikâme eylediği iki bin iki yüz elli guruş alacak da'vâsından dolayı mezbûre Nasre ile âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı

resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsil husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

El-Müvekkil Sok mahalleli Abdusselam ibn-i Molla Ahmed,

(imzâ)

Vekîl Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 132

Numara : 13

Tarihi : Fî 20 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

'An-asıl medîne-i Musul mahallâtından Meskeneta mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden iken bundan akdem medîne-i Bağdat'ta fevt olan Matran Mihail veled-i Negmo veled-i Orhan'ın verâseti li-ebeveyn er karındâşı Ceyri ve kız karındâşı Maryam nâm hâtuna münhasıra olduğu ihbâr olunduktan sonra verese-i merkûmeden olup el-hâletu hâzihi medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden zâtı mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve millet-i merkûmeden Fethullah Hızır veled-i Yakub ve Mansur veled-i Musa Armo'nun ta'rîfleriyle mu'arrefe merkûme Maryam mârru'z-zikr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip er karındâşım müteveffâ-yı merkûm Matran Mihail'in terekesinden mes'ele-i mîrâsiyemiz vechiyle bana isâbet edecek hisse-i irsiyye-i şer'iyeyi mahallinde vâzı'u'l-yed olanlardan ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve

i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî mârru'l-beyan medîne-i Musul'da bulunan Taşçı esnâfindan oğlum İsa veled-i Hanna Armo nâm kimesneyi ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 20 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

Müvekkile Maryam bint Negmo Orhan,

(imzâ)

Mu'arrif merkur Mansur, Mu'arrif-i merkûm Fethullah Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 133

Numara : 14

Tarihi : Fî 20 Cemâziye'l-evvel sene [1]314

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Tillo karyesi mahallâtından Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Molla Ahmed bin Hacı İbrahim bin Hacı Abdulhamid'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Ümneyi ibnet-i Ali ve sülbî kebîr oğulları Şeyh Muhammed Said ve Şeyh Yasin ve Şeyh Abdulmecid ve kebîre kızları Halime ve Fatmayı ve Hadice Hâtun'lara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûreden mezbûrân Şeyh Muhammed Said ve Şeyh Yasin medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibni Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûrede sâkin er karındaşımız mezbûr Şeyh Abdulmecid'in medîne-i mezbûre mahkeme-i

şer‘iyyesinde ‘aleyhimize ikâme eylediği emlak ve akâr da‘vâsından dolayı mezbûr Şeyh Abdulmecid ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsiyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Cemâziye’l-evvel sene [1]314

Müvekkil Şeyh Muhammed Said, Müvekkil Şeyh Yasin,

(imzâ)

(parmak)

Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

[Müvekkil-i mezbûrun imzası zîrine parmak basıldığı tasdîk edilir.]

Yusuf Efendi bin Mahiri Efendi, Muhammed Tevfîk

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 134

Numara : 15

Tarihi : Fî 18 Cemâziye’l-âhir sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Muhammed Şükri bin Hacı Abdullah medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve mahalle-i mezkûrede sâkin Tüccâr Kasım bin Yasin mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip ceddîm ya‘nî babamın babası Hacı Musa Ağa’dan metrûk ma‘lûmu’l-mikdâri’l-hudûd ve’l-kıt‘a ve’l-mevâki‘ arâzî-i emîriyyeden ber müceb-i kânûn-ı münîf bana intikâl eden hisselerimle müteveffâ-yı mûmâileyhin hayât ve sıhhatinde bâ-vasiyetnâme benim için vasiyyet eylediği menkûl ve ğayr-ı

menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkelerine fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın vâzî' u'l-yed olan 'amûcam Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa'dan âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr Kasım Ağa'yı tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 18 Cemâziye'l-âhir sene [1]314

El-Müvekkil Muhammed Şükri bin Hacı Abdullah, Vekîl mezbûr Kasım bin Yasin Ağa
(imzâ) (imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 134

Numara : 16

Tarihi : Fî 26 Receb sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Semerci Sûfî Hasan bin Hacı Habraş medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip sâkin olduğum Ra's mahallesinde kâ'in yedimde müstakillen mâlîm ve mülküm olan bir taraftan cenâb-ı Abraham ve bir taraftan Hasso ve Abdiko ibn-i Mirzo Aşiti ve iki taraftan tarîk ile mahdûd fevkânî üç oda ve bir eyvân ve bir sufa ve tahtânî de üç oda ve bir âhûr ve bir havlu ve müstemilât-ı sâire-i ma'lûmeye hâvî bir dahi mülk bir bâb mülk menzilimin arkasında bulunan Zabtiye Mahmud bin Muhammed'in menzilinden çıkan çirkâbdan muhtelif suları mezkûr fevkânî odaya akıp mâ-i mezkûrun cereyânından menzilime zarar-ı fâhiş îrâs ettirmekle mâ-i mezkûrun menzilime cereyânını men' ve zararını def' için mezbûr Mahmud ve sâire îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede

müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Ahmed Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 26 Receb sene [1]314

El-Müvekkil Ra’s mahalleli Sûfî Hasan bin Hacı Habraş,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 134

Numara : 17

Tarihi : Fî 26 Receb sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Tarakçı Abdullah bin Musa Kahraman medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip ben Sor mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Merhemo bin Hüsni hayâtında dört yüz guruş ikrâr ve teslîm eylediğimde ol dahi istikrâr ve ahz ve kabûl ve tesellüm edip mezbûr Merhemo fevt olduktan sonra sülbî kebîr oğlu Hasan ve karındâşı oğlu Hüseyin bin Hacı nâmân kimesneler meblağ-ı karz-ı mezkûrun bana edâ ve teslîmine mezbûrân Hasan ve Hüsni’den her biri bi’l-emri ve’l-kabûl kefil ve zâmin olmalarından dolayı meblağ-ı karz-ı mezkûru bi-hasebi’l-kefâle mezbûrândan ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana îsâl ve teslîme ve ‘inde’l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i

cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şühûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Seyfüddin Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 26 Receb sene [1]314

[El-Müvekkil] Verraz mahalleli Abdullah bin Musa, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 135

Numara : 18

Tarihi : Fî 1 Şa‘bân sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Sok mahallesinde sâkin Mimar Usta İsmail bin Mahmud medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Sok mahallesinde vâki‘ bir taraftan Hacı Musa bin Hacı Salih Hüsni ve bir taraftan Ali bin Şeyh Ahmed Hammal ve bir taraftan Seyyid Yasin bin Seyyid Ahmed bin Seyyid Hasan hâneleri ve taraf-ı râbi‘ tarîk ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtânî büyük bir oda ve küçük diğer üç oda ve iki eyvân ve küçük bir havlu ve harabe oda yeri ve mezbûrân Seyyid Abdullah ve Seyyid Yasin nâmân kimesnelerle müşterek diğer bir havlu ve yine müşterek su kuyusu ve müştemilât-ı sâire-i ma‘lûmeye hâvî biri mülk bir bâb mülk menzil mahalle-i mezkûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyyid Süleyman bin Seyyid Muhammed bin Seyyid Mustafa hayâtında yedinde müstakillen mâlı ve mülkü iken fî 20 Mayıs sene [1]311 günü menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan bir taraftan mezbûr Hacı Musa ve bir taraftan mezbûrân Seyyid Abdullah ve Seyyid Yasin hâneleri ve taraf-ı râbi‘ müteveffâ-yı mezbûrun veresesi hisseleriyle mahdûd olan mezkûr tahtânî büyük

bir oda ve mezkûr harabe oda yeri ve su kuyusuna muhâzî olan mezkûr küçük havluda her birini bana hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik ve mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîm eylediğinde ben dahi ber vech-i muharrer intihâb ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl edip lâkin müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Süleyman fevt olduktan sonra verese-i olan zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Emine Hâtun ibnet-i Mahmud Ağa ve Nasre Hâtun bint Seyyid Hamo ve kız karındâşları Zülfi ve Susin hatunlardan herbiri kısım-ı mahdûd-ı mevhûb-ı mezkûru zabt u ve vaz'-ı yed eder olmalarıyla kısım-ı mevhûb-ı mahdûd-ı mezkûru mahallinde vech-i lâyıkiyla bana teslîm için vâzı'atu'l-yed olanlarla ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsiyla arz-ı hâl ve levâiyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 1 Şa'bân sene [1]314

El-Müvekkil Usta İsmail bin Mahmud, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 135

Numara : 19

Tarihi : Fî 1 Şa'bân sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Mustafa Ağa ibn-i Sûfî Abdi ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Attar esnâfından Hacı Muhammed bin Hacı Yusuf Elmasi medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Şeyh Halef mahallesinde

kâ'in iki tarafından zikri câi' bâi' Murat veled-i Hızır ve bir taraftan Hacı Heşo bin Hacı Yusuf hâneleri ve taraf-ı râbi' tarîk ile mahdûd fevkânî üç oda ve iki eyvân ve tahtânî bir oda ve iki âhûr ve bir aralık ve bir havlu ve merkûm Murat ile müşterek su kuyusunu ve müştemilât-ı sâire-i ma'lûmeye hâvî bir mülk ve binâsıda mülk bir bâb mülk menzil mezkûr Şeyh Halef mahallesi sâkinlerinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Purut milletinden merkûm Murat veled-i Hızır ve zevcesi Hanna veled-i İbrâhâm ve oğulları Agob ve Fetho yedlerinde müstakillen mâl ve mülkleri iken fi Teşrîn-i sâni sene [1]311 günü sekiz bin altı yüz guruş bedel mukâbilinde bize [bey' bi'l-vefâ tarîkiyle bey' ve mahallinde vech-i lâyıkıyla teslim edildiğinde biz dahi ber vech-i ibtiyâ' ve kabz ve kabûl edip] lâkin bi'l-'avn merkûmûn menzil-i mahdûd-ı mezkûru zabt ve vaz'-ı yed eder olmalarıyla menzil-i mahdûd-ı mezkûru mahallinde vech-i lâyıkıyla bizlere teslim için vâzi'u'l-yed olanlarla ve sâiren îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmîyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 1 Şa'bân sene [1]314

Müvekkil Hacı Mustafa bin Abdi,

(imzâ)

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Muhammed bin Hacı Yusuf,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [bey' bi'l-vefâ tarikiyle bey' ve mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîm edildiğinde biz dahi ber vech-i ibtiyâ' ve kabz ve kabûl edip]

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 136

Numara : 20

Tarihi : Fî 7 Şa'bânu'l-mu'azzam sene [1]314

'An-asıl medîne-i Mardin mahallâtından Emîni'd-din mahallesi sâkinlerinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni Katolik milletinden olup hâlen medîne-i Siird'de Yenihânda mukîm tüccârdan Polos veled-i Miho veled-i Cebro mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim zikr olunan Siird sancağı dâhilinde eşhâs-ı ma'lûme zimmetlerinde gerek i'lâmâta ve gerek senedâta merbût ve gerek bâ-defter alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarından taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede îcâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 7 Şa'bânu'l-mu'azzam sene [1]314

El-Müvekkil Polos veled-i Miho, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 136

Numara : 21

Tarihi : Fî 9 Şa‘bânu’l-mu‘azzam sene [1]314

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’de ârâmsâz nizâmiyye otuz birinci alayının mîralayı ve kumandanı izzetlü Salih Bey Efendi bin Yakub Bey’in medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi’l-vesâye takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip Haleb redîf binbaşısı iken bundan akdem fevt olan Aziz Efendi bin Abdullah Efendi’nin sülbî sağır oğlu Server’in kıbel-i şer‘-i şerîfden vasî-i mansûbu bulunduğuma mebnî Van vilâyeti emvâlinden ahz ve istifâ olunmak üzere bâ-irâde-i seniyye hazret-i pâdişâhî sağır-i mezbûr için şehri muhassas dört yüz on dokuz guruşdan işbu târihe değin terâküm eyleyen me‘âşatla ba‘de mâ güzerân idecek şühur me‘âşlarını vilâyet-i mezkûre mâl sandığından istifâ ve tesellüm ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bi’l-vesâye bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihi mezkûr medîne-i Van’da nizâmiyye yirmi dokuzuncu alayının dördüncü taburu tabîb yüzbaşısı Halil Bey bin Şevki Efendi’yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile hasbe’l- vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta’yîn eylediği. Fî 9 Şa‘bânu’l-mu‘azzam sene [1]314

Müvekkil otuz birinci alayının mîralayı ve kumandanı Salih Bey bin Yakub Bey

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 137

Numara : 22

Tarihi : Fî 27 Şa‘bân sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Sok mahallesinde sâkin Hacı Mustafa ve Hacı Ali ve Hasan ve Mahmud benûn el-müteveffâ Hacı İbrahim Debbağ ve Sadıko bin Yusuf medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip Birzukak mahallesinde sâkin İsa ve Musa ibneyn

Ahmed taraflarından ‘aleyhimize ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı mezbûrân İsa ve Musa sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede îcâb edenlerle müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkiף olduğu umûrun küllisine tarafımızdan mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 27 Şa‘bân sene [1]314

El-Müvekkil Hacı Mustafa Ağa bin Hacı İbrahim, Müvekkil Hacı İsa bin Hacı İbrahim,
(imzâ) (imzâ)

Müvekkil-i mezbûr Hasan, Müvekkil-i mezbûr Mahmud, Müvekkil-i mezbûr Sadıko,
(imzâ) (imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 137

Numara : 23

Tarihi : Fî 13 Ramazan sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Ahmed bin Molla Ali medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîri kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Verraz mahallesi sâkinlerinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Hazmo ve İsa veled-i Musa’ya müdârebe tarikiyle vermiş olduğum yüz elli lira-yı osmânîyi merkûmândan ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâl için merkûmânla sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i

şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 13 Ramazan sene [1]314

El-Müvekkil Hacı Ahmed bin Hacı Molla Ali, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 137

Numara : 24

Tarihi : Fî 18 Ramazan sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi sâkinlerinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Hazmo ve İsa veled-yi Musa Maksi Hazom’dan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm mezkûr Verraz mahallesinde sâkin Hacı Ahmed bin Molla Ali Şirino tarafından mahkeme-i nizâmiyyede ‘aleyhimize ikâme eyleyen şirket-i müdârebe cihetinden yüz elli lira-yı osmânî ile müdde‘î-i mezbûr Hacı Ahmed’in istihkâkından fazla olarak bizden aldığı ma‘lûmu’l-mikdâr mebâliğin istirdâdından dolayı mezbûr Hacı Ahmed ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i

icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 18 Ramazan sene [1]314

Müvekkil Maksi Hazmo veled-i Musa Maksi Hazom,

(imzâ)

Müvekkil İsa veledi'l-mezbûr Musa Maksi Hazmo,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 138

Numara : 25

Tarihi : Fî 21 Şevvâl sene [1]314

'An-asıl medîne-i Erzurum mahallâtından Yoncalık Sefla mahallesi sâkinlerinden olup hâlen medîne-i Siird'de ârâmsâz nizâmiyye otuz birinci alayının Alay Kâtibi bâ'is-i hâzihî'l-vesîka Şemsüddin Efendi ibnü'l-müteveffâ Hacı Ali Ağa ibn-i Muhammed Ağa mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyesinde mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm mezkûr Yoncalık Sefla mahallesinde sâkinler iken bundan akdem fevt olan babam müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ali Ağa ile vâlidem Fehime Hâtun ibnet-i Hacı Nazîf bin Abdullah'dan her birinin vârisleri benimle li-ebeveyn er karındaşlarım Hacı Tevfik ve Abdulkadir ve Mahmud Efendi'lere münhasıra olup binâ'en-'aleyh babam ve vâlidem [ve mûrislerim müteveffiyât-ı mezbûrâtın hayâtlarında yedlerinde mâl ve mülkleri] (mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında yedinde memaliki ve taht-ı tasarrufunda) olan mârru'z-zikr medîne-i Erzurum'da vâki' ma'lûm'ul-hudûd ve'l-cîrân ve'l-mevâki' bi'l-cümle emlâk ve arâzîden karındaşlarımla meşşâen ve müştereken bana isâbet eden

hisse-i irsiyye-i şer‘iyye-i nizamiyyemi mahallinde karındaşlarım ve şerîklerimle vech-i lâyıkiyla ve kismet-i rızâ ile ifrâz ve taksîm ve kabulü kismet ve hisse-i müfreze-i mu‘ayyenem için nâmıma defter-i hâkânîde sened-i resmî istihsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mârru’z-zikr medîne-i Erzurum’da sâkin er karındaşım mûmâileyh Hacı Tevfik Efendi’yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediği. Fî 21 Şevvâl sene [1]314

Müvekkil otuz birinci alayının Alay Kâtibi Şemsüddin Efendi bin Hacı Ali Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [ve mûrislerim müteveffiyât-ı mezbûrâtın hayâtlarında yedlerinde mâl ve mülkleri]

(Alay kâtibi)

(imzâ)

Sahife No : 138

Numara : 26

Tarihi : Fî 20 Zi’l-ka‘de sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Birzukak mahallesinde sâkin zâtı Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed bin Kato ve Nazîf mahallesinde sâkin Hacı İsmail bin Hacı Salih ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Emine Hâtun ibnet-i Salih medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezbûr Salih bin Ali mahzarında takrîri kelâm ve tezkîr-i merâm edip zevc-i dâhilim olup mezkûr Birzukak mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Hacı Halil Alikî zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-‘aleyh mehr-i mü‘eccel alacak hakkım olan beş yüz guruşun te’diyesine zevcim mezbûr Ahmed’in hayâtında pederi mahalle-i mezkûrede sâkin ğâ’ib ‘âni’l-meclis mezbûr Hacı Halil Alikî nâm kimesne kefil bi’l-mâl ve zâmin olduğundan mehr-i mü‘ecceli meblağ-ı mezkûr kefâleti hesâbıyla Hacı Halil’den taleb ve da‘vâya ve ahz u kabza ve zevcim müteveffâ-yı mezbûr Ahmed’in firâşından hâsıla ve benden

mütevellide üç yaşında Azize nâmında bir sağîre kızım hâlen hicr ü terbiyemde olup müteveffâ-yı mezbûr mâl-ı itlâk olunur nesne terk etmediği gibi sağîre-i mezbûrenin ayrıca bir mâlî olmadığından nafakaya muhtâce ve ben dahi müteveffâ-yı mezbûrun firâşından hâmile olmamla tevellüd edecek veled için dahi nafakaya ihtiyâc zarûrî olduğuna mebnî men‘ ‘aleyhi’ n-nafaka olan müteveffâ-yı mezbûrun babası ve sağîre-i mezbûrenin ceddi ğâ’ib-i mezbûr Hacı Halil üzerine kibel-i şer‘-i şerîfden kadr-i ma‘rûf nafaka kısmet ve takdîr ettirmesine ve terâküm edecek nafakâtı ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve mezkûr nafaka ve mehr mes’elelerinden dolayı [mezbûr Hacı Halil ve sâir îcâb edenlerle] âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye de müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Salih bin Ali’yi vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Zi’l-ka‘de sene [1]314

Müvekkile-i mezbûre Emine bint Sâlih, Vekîl mezbûr Salih bin Ali,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif-i mezbûr Hacı İsmail, Mu‘arrif-i mezbûr Ahmed bin Kato

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [mezbûr Hacı Halil ve sâir îcâb edenlerle] (Başkâtib)

(imzâ)

Sahife No : 139

Numara : 27

Tarihi : Fî 4 Zi’l-hicce sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin zâtı mahalle-i mezkûrede sâkin Ahmed Efendi ibn-i Hacı Muhammed Şerif ve Hüseyin Ağa ibn-i Ali ta'rifleriyle mu'arrefe Saliha Hâtun ibnet-i Abdurrezzak medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip zevc-i dâhilim olup mezkûr medîne-i Siird'e tâbi' Halenze karyesi mahallâtından Şeyh Osman mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdulkerim bin Musa Receb zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-'aleyh mehr-i mü'eccelim olan beş yüz elli guruş ve zevcim mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Abdulkerim'in menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle terekesinden mes'ele-i mîrâsımız vechiyle benim hisse-i irsiyye-i şer'iyymi ve benim yedimde müstakillen mâl ve mülküm iken fuzûlen ve teğallüben yedimden ahz u zabt eylediği gümüşten ma'mûl bir 'aded tepelik ve bir 'aded küpelerimi müteveffâ-yı mezbûrun terekesiyle mezkûr tepelik ve küpelere el-yevm vâzı'u'l-yed olan müteveffâ-yı mezbûrun anası Züleyha Hâtun ibnet-i İsmail'den taleb ve da'vâya ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 4 Zi'l-hicce sene [1]314

Müvekkile Saliha Hâtun bint Abdurrezzak, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Mu'arraf-i mezbûr Ahmed Efendi, Mu'arraf-i mezbûr Hüseyin Ağa

(imzâ)

İşbu takrîr-i vekâlet huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 139

Numara : 28

Tarihi : Fî 12 Muharrem sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesinde sâkin Abdullah bin Derviş ve Muhammed bin Ali Haso ve Musa bin Haso Habib ve Birzukak mahallesinde sâkinler Yusuf ve Hamdo ibneyn Abdullah Hallo ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Mustafa bin Abdulhamid nâmûn kesândan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip nefis-i Mardin kasabasında mukîm ğâ'ib 'âni'l-meclis Amerikalı Mister Anders tarafından Siird'de i'âne tevzî'ine vekîl olmağla mezkûr Siird kasabasında sâkin iken bundan akdem katîlen fevt olan teba'a-i devlet-i âliyeden Mardinli Yusuf Yunan'ın gûyâ tarafımızdan üç yüz yetmiş lira ğasb olduğu mezkûr Mister Anders'in vekîli kezâlik Mardinli Yusuf Karakelle tarafından 'aleyhimize fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın iddiâ olmağla da'vâ-yı mezkûre için vekîl-i merkûm Yusuf Karakelle ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyh takdîmine ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Muharrem sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Abdullah bin Derviş, Müvekkil-i mezbûr Muhammed bin Ali,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil-i mezbûr Musa bin Haso, Müvekkil-i mezbûr Yusuf bin Abdullah,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil-i mezbûr Hamdo bin Abdullah, Müvekkil-i mezbûr Mustafa bin Abdulhamid

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 140

Numara : 29

Tarihi : Fî 21 Muharremü’l-harâm sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin zâtı her biri mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkinler Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo ve Süleyman bin Abdi ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Zülfi Hâtun ibnet-i Mahmud medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkin Mustafa Efendi ibn-i Hamid mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Şeyh Halef mahallesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb menzil şirâen mâlîm ve mülküm iken Kassar mahallesinde sâkin Halil Bey ibn-i Başo Bey tarafından Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde menzil-i mezkûrun mülkiyetini iddiâ eylemekle mezbûr Halil Bey ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu mahallinde vech-i lâyıkiyla bana teslîm ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu hâzır mûmâileyh Mustafa Efendi bin Hamid’i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 21 Muharremü’l-harâm sene [1]315

Müvekkile Zülfi Hâtun bint Mahmud, Vekîl-i mûmâileyh Mustafa Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo,

(imzâ)

Mu‘arrif Şeyh Halef mahalleli Süleyman bin Abdi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 140

Numara : 30

Tarihi : Fî 17 Safer sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Bilal bin Hacı Ramazan ve zâtları zabt kâtibi İbrahim Efendi ibn-i Seyyid Mustafa ve Hüseyin Çavuş bin Ali ta'rîfleriyle mu'arrefe Zülfi Hâtun ibnet-i Hacı Ali ve Şirini ibnetü'l-mezbûr Hacı Ramazan nâmûn kesândan herbiri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Kassar mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb menzil mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ramazan bin Hacı Hami'den bize mevrûs ve müntakil olmuş iken mezkûr Kassar mahallesinde sâkin Hacı Ömer bin Hacı Hami fuzûlen ve teğallüben zabt ve vaz'-ı yed eder olmağla menzil-i mevrûs-ı mezkûrdan keff-i yedle bize mahallinde vech-i lâyıkiyla teslim ve vâzi'u'l-yed bulunan mezbûr Hacı Ömer ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bize mahallinde vech-i lâyıkiyla bize teslim ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 17 Safer sene [1]315

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Bilal bin el-mezbûr Hacı Ramazan,

Müvekkile mezbûre Zülfi Hâtun, Müvekkile mezbûre Şirini,

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

Mu'arrif İbrahim Efendi bin İbrahim, Mu'arrif Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 141

Numara : 31

Tarihi : Fî 22 Safer sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlisinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Maksî Murat veled-i Berho'nun verâseti zevce-i metrûkesi Hanna veled-i İso ve sülbî kebîr oğulları Hana ve Serko ve Nişân ve sülbiye kebîre kızları Marta ve Ğisan ve sülbiye sağîre kızı Sebo'ya münhasıra (oldukdan sonra) olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkûmeden zât Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hüseyin bin Ali ve Nazîf mahallesinde sâkin Yasin Ağa ibn-i Hacı Mahmud nâmân kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe merkûme Hanna medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve tezkîr-i merâm edip mezkûr Süveyka mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb menzil ile sutud mevki'inde vâki' bir kıt'a bâğ müteveffâ-yı merkûm hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihî bana isimleri sebkât eden verese-i mezkûresine mevrûs ve muntekil olmuş iken merkûmûn Hana ve Serko ve Nişân ve Marta ve Ğisan fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed eder olmalarından dolayı [emlâk ve akârât-ı muharre-i mezkûredeki hisse-i irsiye-i şâyi'amı merkûmûn ve hissedarlarında ifrâz ve taksîm ve bana mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîm] için merkûmûn ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 22 Safer sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Hanna, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

Mu‘arrif-i mezbûr Hüseyin, Mu‘arrif-i mezbûr Yasin

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [emlâk ve akârât-ı muharre-i mezkûredeki hisse-i irsiye-i şâyi‘amı merkûmûn ve hissedarlarında ifrâz ve taksîm ve bana mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîm]

Sahife No : 141

Numara : 32

Tarihi : Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hamid Ağa ibn-i Hacı Muhammed Ağa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Hacı Tahir Ağa ibnü’l-mûmâileyh Hacı Muhammed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mütevellîsi bulunduğum Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesinin bi’l-cümle emlâk ve akârâtı mütevellî-i sâbık Süleyman Ağa’dan mahallinde vech-i lâyıkiyla tesellüm ve ahz u kabza ve yine vakf-ı mezkûre merbût medîne-i mezkûrede vâki‘ ma‘lûm’ul-hudûd ve’l-mevâki‘ dekâkîn ve tarla ve bahçelerin bedel-i misülleriyle tâliblerine îcârla bedel-i îcârı bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Tahir Ağa’yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Müvekkil mûmâileyh Hamid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Tahir Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 142

Numara : 33

Tarihi : Fî 25 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Medîne-i Siird’e tâbi‘ her biri Civanikan karyesinde sâkinler Nazîf mahallesinde sâkin Abdulferid Ağa ibn-i Osman ve Ahmed bin Hacı Abdullah Şear ta‘rîfleriyle mu‘arrefât Şiro ve Hanife ve Huri benât-ı Hamzo bin Porti medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında herbiri takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mezkûr Civanikan karyesinde sâkin İbrahim ve kız karındâşları Hacer ve Ayşo benât-ı Mirzo ve Saide bint Porti taraflarından ‘aleyhimize ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı mezbûrûn İbrahim ve Hacer ve Ayşo ve Saide Hâtun’lar ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 25 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Şiro bint Hamzo, Müvekkile-i mezbûre Hanife,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile-i mezbûre Huri, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arraf-i mezbûr Abdulferid, Mu‘arraf-i mezbûr Ahmed Şear

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 142

Numara : 34

Tarihi : Fî 6 Cemâziye'l-ûlâ [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Civanikan karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Porti bin Hamza'nın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hezo Hâtun ibnet-i Derbo ve sülbî kebîr oğlu Hamzo ve sülbiye kebîre kızları Sadi ve Anu ve Ruşi Hâtun'lara münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme binti mezbûre Anu dahi fevt edip verâseti sülbî kebîr oğlu Berho ve sülbiye-i kebîre kızları Ayşo ve Hacer Hâtun'lara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ser'î'l-enver zâhir ve numâyân olduktan sonra verese-i mezbûreden zâtları Siird'li Hacı Abdulhamid Efendi ve Hacı Yusuf ibneyn Hacı İsmail'in ta'rîfleriyle mu'arrefât-ı mezbûrât Sadi ve Ayşo ve Hacer Hâtun'lardan her biri mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrislerimiz müteveffiyân-ı mezbûrân Porti ve Anu'nun menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı mevrûse-i metrûkelerindeki hisas-ı irsiyye-i şer'iyyemizi ber-nehc-i şer'-i şerîf hissedârlarımızla ifrâz ve taksîm ve mahallinde vech-i lâyıkiyla bizlere teslîm ve husûs-ı mevrûse-yi şer'iyyemizi fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz ve tasdik ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 6 Cemâziye'l-ûlâ [1]315

Müvekkile-i mezbûre Ayşo, Müvekkile-i mezbûre Sadi, Müvekkile-i mezbûre Hacer,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi, Mu‘arrif-i mezbûr Hacı Yusuf

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme, A‘zâ-i mahkeme

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 143

Numara : 35

Tarihi : Fî 11 Cemâziye’l-ûlâ [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin zâtı mahalle-i mezkûrede sâkin Yusuf bin Ahmed ve Nazîf mahallesinde sâkin Yasin bin Hacı Mahmud nâmân kimesnelerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe sâhibe-i arz-ı hâl Emine Hâtun ibnet-i Hacı İsmail medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mârru’z-zikr Babüddarb mahallesinde sâkin Abdurrezzak Ağa ibn el-mezbûr Hacı İsmail mahzarında bi-tav‘ihâ takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip Sok mahallesinde sâkin el-hâletu hâzihî zevc-i dâhilim olan Hacı Halil Efendi ibn-i Hacı İsa nâm kimesne benden başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı beynimizde imtizâc ve hüsn-i mu‘âşeret kâbil olamamağla berâber bir müddet-i medîdeden beri beni mûmâileyh Hacı Halil Efendi’nin firâşından hâsıl ve benden mütevellid hâlen hicr u terbiyemde bulunan sülbî sağîr oğlu Hamdi’yi bilâ-nafaka ve lâ münfik-i şer‘î fakîru’l-hâl babam olan mezbûr Hacı İsmail’in menzilinde bırakmış olmağla binâ’en-‘aleyh bernehc-i şer‘-i şerîf benimle sağîr-i mezbûru infâk ve iksâyâ ve ‘alâ hiddet-i ğallazı ve bâbı ayrı bir beyt-i şer‘îde livâ ve iskâna zevcim mûmâileyh Hacı Halil Efendi üzerine kıbel-i şer‘-i şerîfden kadr-ı ma‘rûf nafaka farz ve takdîr ettirmesine ve yedimde müstakillen mâlım ve mülküm iken fuzûlen ve tağallüben ahz u zabt eylediği gümüşten ma‘mûl bir ‘aded kemer ile kezâlik gümüşten ma‘mûl bir çift bilezik ve altundan ma‘mûl bir çift kulak küpe ve kırk ‘aded otuz guruşluk güli ve bir ‘aded beş birlik ve iki ‘aded hani ve kaziden ma‘mûl üç kat‘ elbise ve hülliyyât ve eşyâ-yı (taleb ve da‘vâyâ ve şayed beni tatlık edecek olursa zimmetimde ki) sâire-i ma‘lûme mevcûde iseler ‘aynlarımı müstehlik iseler kıymet-i hakîkalar zevcim mûmâileyh Hacı Halil Efendi’den

taleb ve da'vâya ve şâyed beni tatlık edecek olursa zimmetimde mütekarrer ve ma'kûdun 'aleyh mehr-i mü'eccelim olan beş bin guruşu kezâlik taleb ve da'vâya ve lâzım gelen nafaka-i 'iddetim için dahi zevcim mûmâileyh Hacı Halil Efendi'den üzerine kezâlik taleb kibel-i şer'-i şerîfden farz ve takdîr ettirmesiyle terâküm edecek bi'l-cümle istihkâkımızı ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana îsâle ve teslîme mûmâileyh Hacı Halil Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve î'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve î'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis Abdurrezzak Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğini ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 11 Cemâziye'l-ûlâ [1]315

Müvekkile-i mezbûre Emine Hâtun ibnet-i Hacı İsmail, Vekîl mezbûr Abdurrezzak,

(imzâ) (imzâ)

Mu'arrif-i mezbûr Yusuf, Mu'arrif-i mezbûr Yasin

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 144

Numara : 36

Tarihi : Fî 6 Cemâziye'l-âhir sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Meydan mahallesinde sâkin Mustafa bin Hacı Hammiki mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Şeyh Kasım mevki'inde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd iki kıt'a bağ yedimde şirâen mâlîm ve mülküm iken her biri mezkûr Meydan mahallesinde sâkinler

Mustafa ve Süleyman ibneyn Hacı Bekir tarafından mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde ‘aleyhime ikâme edilen mülkiyet da‘vâsı netîcesinde ‘aleyhime ğıyâben hükm sâdır olup hükmi mezkûr hukûkun ibtâlini mü’eddî olmağla i‘tirâz ‘ale’l-hüküm eylediğimden da‘vâ-yı mebhûseden dolayı mezbûrân Mustafa ve Süleyman ve sâire îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 6 Cemâziye’l-âhir sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Mustafa bin Hacı Hammiki,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 144

Numara : 37

Tarihi : Fî 29 Receb sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkinler teba‘a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden bâ‘isû hâzihi’l-vesîka Murat veled-i Hızır ve Agob ve Fetho veledey el-merkûm Murat ve zâtı mahalle-i mezkûrede sâkin Hüseyin Ağa ibn-i Ali ve Nazîf mahallesinde Yasin Ağa ibn-i Hacı Mahmud nâmân kimesneler ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Hanna veled-i ibrahim Tercüman nâmûn kesândan her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi-tav‘ihim ikrâr-ı tâm ve tezkîr-i merâm edip

medîne-i mezbûre ahâlîsinden ve tüccârdan Hacı Mustafa bin Abdi ve Hacı Muhammed Elmasi nâmân kimesneler taraflarından medîne-i mezbûre bidâyet mahkemesinde ‘aleyhimize ikâme edilen sekiz bin altı yüz guruş alacak da‘vâları netîcesinde mahkeme-i mezkûrede ‘aleyhimize sâdır olan hükm-i ibtidâî hukûkumuzun ibtâlîni mü’eddî olmağla kanâ‘at etmiyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da‘vâ eylediğimizden mezkûr istînâf mahkemesinde müste’nifün-‘aleyhimâ mezbûrân Hacı Mustafa ve Hacı Muhammed Ağa veya vekîlleriyle müdde‘î-i ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla istînâfen ve lede’l-iktizâ âid olduğu mehâkimde temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve bu mâdde hakkında mehâkimde sâdır olacak her türlü evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdik ve fekkine ve zarar ve ziyân da‘vâsına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan el-hâletu hâzihî Bitlis’de mukîm da‘vâ vekîllerinden Mosis Efendi veled-i Badigan nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikleri. Fî 29 Receb sene [1]315

Müvekkil-i merkûm Murat veled-i Hızır, Müvekkil-i merkûm Agob,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil-i merkûm Fetho, Müvekkile-i merkûme Hanna,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif-i mezbûr, Mu‘arrif-i mezbûr

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 145

Numara : 38

Tarihi : Fî 19 Şa‘bân sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin bâ‘is-i hâzihi’l-vesîka Tüccâr Hacı Mustafa Ağa ibn-i Abdi mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i

enverde mahalle-i mezkûrede sâkin kezâlik Tüccârdan Abdulaziz Ağa ibn-i Hacı Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benimle dâ'in-i müşterekim Hacı Yusuf'un oğlu Hacı Muhammed Elmasi'yle her biri medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden Murat veled-i Sefer[Hızır] ve Agob ve Fetho veled-i el-merkûm Murat ve Hanna veled-i İbrahim Tercüman nâmûn kesânla meyânemizde mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesinde tekevvün eden sekiz bin altı yüz guruş alacak da'vâsı nefîcesinde merkûmûn Murat ve Agob ve Fetho ve Hanna 'aleyhlerine sâdır olan hükm-i ibtidâiyeye kanâ'at etmeyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleriyle mezkûr istînâf mahkemesinde müste'nifûn-ı merkûmûndan Murat ve Agob ve Fetho ve Hanna nâmûn kesânlarla ve yâhûd vekîlleriyle müdde'î-i ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla istînâfen ve lede'l-iktizâ âid olduğu mehâkimde temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ba'de mâ hakkımda sâdır olacak her türlü evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Abdulaziz Ağa'yı [ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere] vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 19 Şa'bân sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Hacı Mustafa, Vekîl mezbûr Abdulaziz

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer',

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere]

(Müvekkil-i mezbûr)

(imzâ)

Sahife No : 145

Numara : 39

Tarihi : Fî 8 Ramazan sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin bâ'is-i hâzihi'l-vesîka Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mûmâileyh Hacı Ömer Efendi'nin mahdûmu Said Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim cemî'-i umûr ve mu'âmelâtıma ve leh ve 'aleyhimde tahaddüs edecek kâffe-i de'âvî ve mutâlebât ve muhâsamâta ve zimem-i nâsda olan alacaklarımı medyûnlarından istîfâ ve ahz u kabza ve 'inde'l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla [bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan] muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Said Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 8 Ramazan sene [1]315

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Ömer Efendi bin Süleyman Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Said Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan] (Müvekkil)

(imzâ)

Sahife No : 145

Numara : 40

Tarihi : Fî 29 Ramazan sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Mustafa Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkinler Hacı Fethullah ve İsa Ağa ibneyn Hacı Ali Anu zimmetlerinde alacak hakkım olan yedi bin üç yüz seksen üç guruşu mezbûrândan taleb ve da'vâya ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede mezbûrân ve sâir icâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 29 Ramazan sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Hacı Mustafa Ağa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 146

Numara : 41

Tarihi : Fî 16 Şevvâl sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird'e tâbi' Kıtms karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni Katolik milletinden olup Aydın vilâyeti dâhilinde Manisa sancağında sâkin iken bundan akdem fevt olan Yusuf veled-i

Şabo'nun hâzırân vârisleri zevce-i metrûkesi zâtı karye-i mezkûrede sâkinler Abdo veled-i Ako ve Petros veled-i İsa nâmân kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Şahgül ile sülbî kebîr oğulları Hano ve Hürmüz'den her biri mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun hayât ve sıhhatinde karye-i mezkûre ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârûn-ileyhâdan ve millet-i mezkûreden olup el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Manisa'da sâkin Toma veled-i Şabo zimmetinde cihet-i karzdan alacak hakkı olan yirmi yedi lira-yı osmânîyi ve yine mezkûr medîne-i Manisa'da mukîm Sergis Onenciyan zimmetinde kezâlik cihet-i mezkûreden alacak hakkı olan altı 'aded mecîdiyeyi merkûmândan kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber vech-i muharrer fevt olup meblağ-ı mezkûr mes'ele-i mîrâsımız vechiyle hâzırân bize mevrûs olmağla meblağ-ı karz-ı mezkûr yirmi yedi lira-yı osmânî ve altı mecîdiyeyi merkûmân Toma veled-i Şabo ve Sergis Onenciyan nâmân kimesnelerden taleb ve ahz u kabza ve 'inde'l-icâb merkûmânla âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î-i ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mezkûr medîne-i Manisa'da mukîm Batri Oğistinos Fransiskanı nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dedikleri. Fî 16 Şevvâl sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Şahgül, Müvekkil-i merkûm Hanno, Müvekkil-i merkûm Hürmüz

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Mu'arref-i merkûm, Mu'arref-i merkûm

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 146

Numara : 42

Tarihi : Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hacı Ömer bin Hacı Muhammed Emin'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zülfi Hâtun ibnet-i Hacı Ömer Tora ve sülbiye kebîre kızı Atlas Hâtun'la sülbî kebîr oğulları İsa ve Anto ve Bekir ve Muhammed Ağa'lara münhasıra olduğu ihbâr olunduktan sonra verese-i mezbûreden zâtları her biri mahalle-i mezkûrede sâkinler Abdi bin Said ve İsa bin Hacı Ömer nâmân kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefetân mezbûretân Zülfi ve Atlas Hâtun'lardan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında bi-tav'ihimâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ömer'in menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı mevrûse-i metrûkesindeki hisas-ı irsiye-i şer'iyyemizi ber-nehc-i şer'-i şerîf hissedârlarımızla ifrâz ve taksîm ve mahallinde vech-i lâyıkıyla bizlere teslîm ve hisas-ı mevrûse-yi şer'iyyemizi fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Zülfi bint Hacı Ömer, Müvekkile-i mezbûre Atlas,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi, Mu'arraf-i mezbûr Hacı Yusuf

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Mu‘arrif-i mezbûr, Mu‘arrif-i mezbûr
(imzâ) (imzâ)

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 147

Numara : 43

Tarihi : Fî 14 Zi‘l-hicce sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’e tâbi‘ Civanikan karyesinde sâkin Hasan bin Süleyman mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesinde sâkin teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani‘l-merâm edip mezkûr medîne-i Siird’e tâbi‘ Deyrğalib karyesinde sâkine Medîne Hâtun bint-i Hamid Bey tarafından medîne-i mezbûre bidâyet mahkemesinde ‘aleyhime ikâme edilen mezkûr Civanikan karyesi hudûdu dâhilinde vâki‘ ve gira şaho demekle ma‘rûf ma‘lûm’ul-hudûd bir kıt‘a tarlanın hakk-ı tasarruf da‘vâsı netîcesinde mahkeme-i mezkûreden ğıyâben ‘aleyhime sâdır olan hükm-i ibtidâî hukûkumun ibtâlîni mü‘eddî olmağla i‘tirâz ‘ale‘l-hüküm eylediğimden da‘vâ-yı mebhûseden dolayı mezbûre Medîne Hâtun ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan merkûm Yusuf Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikte ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Zi‘l-hicce sene [1]315

Müvekkil Civanikan karyeli Hasan bin Süleyman,
(imzâ)

Vekîl-i merkûm Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 147

Numara : 44

Tarihi : Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Yusuf veled-i Cebo medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Aynsalib mahallesinde vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûm ve müte'ârif el-hudûd bir bâb menzil şirâen mâlîm ve mülküm olup menzil-i mezkûru mezkûr Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden Siird duyûn-ı 'umûmîye nezâreti muhâsebe refik-i sânisî Nasîf Efendi veled-i Salman nâm kimesneye senevî üç yüz guruş bedel mukâbilinde merkûm Nasîf Efendi'ye îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmişdi el-hâletu hâzihî müdde'î îcâr-ı münkariz olduğu ve müddet-i îcârdan iki sene mürûr eylediği hâlde merkûm Nasîf Efendi üç senelik bedel-i îcârı olan dokuz yüz guruşu te'diye etmediği gibi menzil-i me'cûr-ı mezkûru dahi bana redd-i teslîmden ibâ ve imtina' eder olmağla bedel-i îcâr-ı mezkûrula istirdâd-ı menzil-i mezkûr için merkûm Nasîf Efendi [ve sâir îcâb edenlerle] âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn

eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]315

Müvekkil Yusuf veled-i Cebo, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [ve sâir îcâb edenlerle] (Müvekkil) (Vekîl)

(imzâ)

(imzâ)

[İşbu tescîl-i vekâlet cerîde-i şer'iyyesinde muharrer kırk dördüncü numaraya kadar muharrer ve mazbût vekâlet zamanı me'mûriyyet-i arzîde tescîl edilmiş ve her bir vekâlet zîri musaddak bulunmuştur.] Fî 9 Safer sene [1]316

Hâkimü'ş-şer'

(Osman Necdî)

Sahife No : 148

Numara : 1

Tarihi : Fî 7 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi sâkinlerinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Ademo medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim gerek i'lâmât ve senedâta merbût ve gerek bâ-defter zimemât-ı nâsda alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarından taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede îcâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve

evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûresini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 7 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Müvekkil Mansur Efendi veled-i Musa Ademo, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 148

Numara : 2

Tarihi : Fî 27 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden bâ'isû hâzihi'l-vesîka Murat veled-i Hızır ve kebîr oğulları Agob ve Fetho nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve tezkîr-i merâm edip Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve Keldani Katolik milletinden Mansur veled-i Musa Ademo'nun bâ-hüccet vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde 'aleyhimize ikâme edilen üç bin yüz yirmi altı buçuk guruş alacak da'vâsından dolayı vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı

mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine ve âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere tarafımızdan merkûm Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 27 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Müvekkil-i merkûm Murat, Müvekkil-i merkûm Agob, Müvekkil-i merkûm Fetho,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i merkûm Yusuf

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 149

Numara : 3

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Minyas veled-i Hanna ve İsrail veled-i Maksî Ademo ve zâtı Babi Efendi veled-i Harun ve Beşiro veled-i Yusuf nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Cevheri veled-i İbrahim nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Süleyman Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Verraz mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevki' bir bâb menzilin nısf-ı şâi'i irsen ve şirâen mâl ve mülkümüz iken mahalle-i mezkûre ve millet-i merkûmeden İbrahim veled-i Hufî fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed eder olmağla su'âl olunup menzilin mezkûrun nısf-ı şâi'inden keff-i yedle mahallinde vech-i lâykıyla bizlere teslîm için mezbûr İbrahim ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve mesârif-i muhâkeme ve

zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]316

Müvekkil-i mezbûr, Müvekkil-i mezbûr, Müvekkile-i mezbûre, Vekîl-i mûmâileyh,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif, Mu‘arrif

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 149

Numara : 4

Tarihi : Fî 22 Cemâziye’l-âhir sene [1]316

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’de tâbi‘ Tillo karyesinin Kürd mahallesinde sâkin ağnam tüccârından Muhammed Ağa bin Derviş nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi-tav‘ihî takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip Haleb ve Şam cihetlerinde satmak üzere Van vilâyeti dâhilinde Başkale sancağında iştirâ ile Hizan kazâsı cihetinden imrâr eylediğim yedi bin re’s ağnamdan kazâ-i mezkûr kurâsından Obî karyesinde sâkin Muhammed Tahir Ağa ve rüfekâsı taraflarından ğasb olunan iki yüz re’sin ğasb-ı mezbûr ve rüfekâsından istirdâıyla bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyih takdîmine ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mezkûr Hizan kazâsı kurâsından nefis-i Hizan karyesinde sâkin Seyyid Ali Efendi ibn-i Şeyh Celaleddin Efendi’yi kabûlüne mevkûf

vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene [1]316

Müvekkil Tillo karyeli Muhammed bin Derviş

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

Mülâzım a'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 149

Numara : 5

Tarihi : Fî 27 Receb sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Nasre bint Receb'in verâseti sülbî kebîr oğlu Muhammed Said Ağa ve sülbiye-i sağîre kızı Halime Hâtuna münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûreden olup zâtı mezkûr Ra's mahallesinde sâkin İbrahim bin Ahmed ve Kassar mahallesinde sâkin Abdurrezzak bin Muhammed nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe bint-i mezbûre Halime Hâtun medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kezâlik mezkûr Ra's mahallesinde sâkin Fetho bin Yusuf nâm kimesne mahzarında bitav'ihâ takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûriselerimiz müteveffât-ı mezbûre Nasre hayâtında ve kemâl-i 'akl ve sıhhatinde yedinden ve mâlından oğlu mezbûr Muhammed Said Ağa'ya yedi bin beş yüz guruş ikrâz ve teslîm eylediğinde ol dahi ber vech-i muharrer istikrâr ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmiş meblağ-ı mezkûr yedi bin beş yüz guruşu kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber vech-i muharrer vefât eylemiş ve müteveffât-ı mezbûrenin verâseti bize münhasıra bulunmuş olmağla meblağ-ı mevrûsdan bana isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyeyi mezbûr Muhammed Said Ağa'dan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâl için mezbûr Muhammed Said Ağa ve sâir îcâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân

da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr Fetho Ağa'yı vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 27 Receb sene [1]316

Müvekkile-i mezbûre Halime bint Hacı Muhammed

(imzâ) (imzâ)

Vekîl-i mezbûr, Mu'arrif-i mezbûr, Mu'arrif-i mezbûr

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer',

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 150

Numara : 6

Tarihi : Fî 2 Şa'bân sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Muhammed Said Ağa ibn-i Süleyman medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Ra's mahallesinde sâkine Halime Hâtun ibnet-i Hacı Muhammed'in bâ hüccet-i şer'iyye vekîl-i mansûbu oğlu Fetho Ağa ibn-i Yusuf tarafından bi'l-vekâle 'aleyhime Siird mahkeme-i şer'iyyesinde ikâme edilen yedi bin beş yüz guruş irs da'vâsıyla bundan akdem vefât eden anam ve mûrisemiz Nasre Hâtun ibnet-i Receb hayâtında yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihâ benimle müvekkile-i mezbûre Halime Hâtun'dan her birimize mevrûs ve müntekil olmuş ve el-hâletu hâzihî mezbûre Halime Hâtun fuzûlen ve tağallüben zabt etmiş olan bir kat yatak ve bir 'aded kilim ve bir 'aded câcîm ve bir 'aded sandık ve on iki kat elbise ve gümüşden ma'mûl bir çift bezâvend ve bakırdan ma'mûl bir 'aded teşt ve bir 'aded bakraç ve iki 'aded büyük sahan ve iki 'aded büyük tas ve bir sini ve bir 'aded kazan ve bir 'aded siyah pûşî ve bir 'aded amem kuşağı ve bir çift altun küpe ve yedimde mâlîm ve mülküm iken vekîl-i mezbûr Fetho Ağa'ya

emâneten verdiğim bir ‘aded kırma pover(?) davalarından dolayı mezbûr Fetho Ağa’dan taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâl etmek üzere mezbûr Fetho Ağa ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyâ vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 2 Şa‘bân sene [1]316

Müvekkil-i mezbûr Muhammed Said bin Süleyman, Vekîl-i mezbûr

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 151

Numara : 7

Tarihi : Fî 6 Şa‘bân sene [1]316

Medîne-i Siird’e tâbi‘ Aynbarran karyesinde sâkin Musa Ağa bin Said medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip benim mezkûr Aynbarran karyesinde sâkin Hasan bin Mahmud zimmetinde alacak hakkım olan iki bin guruş da‘vâsından dolayı mezbûr Hasan Ağa’dan taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana teslîm için mezbûr Hasan Ağa ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve

tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 6 Şa'bân sene [1]316

Müvekkil karye-i mezkûreli Musa bin Said,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 151

Numara : 8

Tarihi : Fî 13 Şa'bân sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin medîne-i mezbûre Belediye Re'îsi rif'atlü Hamid Efendi bin Abdulfettah Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer Efendi mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûrenin muhâsebeci-i sâbıkı Muhammed Derviş Efendi'nin zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden alacak hakkım olan yirmi yedi 'aded 'ayn lira-yı osmânîyi mûmâileyh Muhammed Derviş Efendi'den taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu teslim için mûmâileyh Muhammed Derviş Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve

fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Abdurrezzak Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 13 Şa‘bân sene [1]316

Müvekkil-i mûmâileyh Belediye Re’îsi Hamid Efendi bin Abdulfettah Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 151

Numara : 9

Tarihi : Fî 4 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Musa bin Muhammed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i Diyarbekir ahâlîsinden ve tüccârdan Muharremzâde Bekir Efendi tarafından mezkûr medîne-i Diyarbekir bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhime ğıyâben ikâme edilen üç bin on iki gurus şe‘îr esmânî da‘vâsı netîcesinde bir kıt‘a i‘lâma rabt ettirmiş isede i‘lâm-ı mezkûre kanâ‘at etmeyip i‘âde-i muhâkeme için mûmâileyh Bekir Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Diyarbekir’de sâkin pamukçu esnâfindan Şeyh Efendizâde İzzet Efendi’yi ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle

me'zûn olmak üzere kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 4 Ramazan sene [1]316

Müvekkil-i merkûm Hacı Musa bin Muhammed

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 152

Numara : 10

Tarihi : Fî 4 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Muhammed bin Hacı Abdullah Sarrac nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûrenin Nazîf mahallesinde sâkine li-eb kız karındaşım Fatma'nın vekîl-i müsecceli şer'îsi zevc-i Ahmed Efendi tarafından bi'l-vekâle 'aleyhime ikâme olunan pederim müteveffâ-yı mezbûrdan Metrûk(?) ve Güveşil ve Gîrhüseyn ve Zevan ve Ayn karyelerinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' emlâk ve kavaklık ve bâğ ve bahçeler ile onlardan mütehassıl ğillât ve menâfi'i da'vâsından dolayı vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya kabûl ve iltizâm eyledim dediği. Fî 4 Ramazan sene [1]316

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Muhammed bin Hacı Abdullah Sarrac,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 152

Numara : 11

Tarihi : Fî 5 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi sâkinlerinden Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim gerek i'lâmât ve senedâta merbût ve gerek bâ-defter-i zimâmât-ı nâsda alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarımdan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyh takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediğini.

Fî 5 Ramazan sene [1]316

Müvekkil-i mûmâileyh Süleyman Ağa bin Hacı Musa Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 152

Numara : 12

Tarihi : Fî 17 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin Musa Efendi ibn-i Hacı İsmail nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Verraz mahallesinde sâkinler Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo evlâd-ı Salih nâm kimesnelerin bâ-sened zimmetlerinde yirmi 'aded 'ayn lira-yı osmânî ile bin guruş alacak hakkım olup mebâliğ-ı mezkûreyi mezbûrûndan talep ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle için mezbûrûn Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo Ağa'lar ve sâir îcâb edenlerle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 17 Ramazan sene [1]316

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Musa Efendi bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 153

Numara : 13

Tarihi : Fî 11 Şevvâl sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'lar benûn-ı Hacı Ömer nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip kız karındaşımız Atlas ve anamız Zülfi Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'iyye ve nizâmiyyede 'aleyhimize ikâme edilen taksîm-i emlâk ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 11 Şevvâl sene [1]316

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Anto bin Hacı Ömer,

(imzâ)

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Bekir bin Hacı Ömer,

(imzâ)

Müvekkil birâderi Muhammed bin el-mezbûr Hacı Ömer,

(imzâ)

Vekîlleri Karakol mahalleli Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 153

Numara : 14

Tarihi : Fî 23 Şevvâl sene [1]316

Medîne-i Siird'e muzâf Sihiyan karyesi sâkinlerinden Halid bin Resul ve İso bin Hasan nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûre ahâlîsinden Ali bin Haydo tarafından Siird mahkeme-i nizâmiyyesinde 'aleyhimize ikâme edilen karye-i mezkûre hudûdu dâhilinde kendal mevki'inde dare kevvire demekle ma'rûf ve etrâf-ı erba'ası bana kani ve dere ve kuri kurse ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından dolayı mezbûr Ali ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 23 Şevvâl sene [1]316

Müvekkil-i mezbûr Halid bin Resul, Müvekkil-i mezbûr İso bin Hasan,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

Huzûrumuzda istimâ' takrîr edilmiştir.

Hâkim,	Mülâzım-ı a'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 153

Numara : 15

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'lar benûn-ı Hacı Ömer nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip kız karındaşımız Atlas ve anamız Zülfi Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyede 'aleyhimize ikâme edilen taksîmi emlâk ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]316

Müvekkil Anto bin Hacı Ömer, Müvekkil Muhammed bin Hacı Ömer,

(imzâ)

(imzâ)

Bekir bin Hacı Ömer, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

Huzûrumuzda istimâ' takrîr edilmiştir.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 154

Numara : 16

Tarihi : Fî 14 Mart sene [1]315

‘An-asıl medîne-i Harput mahallâtından Sare Hâtun mahallesi ahâlîsinden olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’de ârâmsâz redîf taburunun birinci bölük mülâzım-ı evveli İsmail Hakkı Efendi ibn-i Muhammed Efendi mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi-tav‘ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm mezkûr Sare Hâtun mahallesinde sâkine iken bundan on iki sene akdem vefât eden anamız ve mûrisemiz Fatıma Hânım bint-i Osman Efendi’nin verâseti benimle ğâ‘ib ‘âni’l-beled li-ebeveyn er karındâşım sadrî kebîr oğlu Ahmed Ağa’ya münhasıra olup müteveffîye-i mezbûre hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba‘de vefâtihâ benimle er karındâşım mezbûr Ahmed Ağa’ya mevrûs ve müntakîl olan mezkûr medîne-i Harput’a tâbî Kılışağı ve Borik uşağı ve Encüz karyelerinin hudûdu dâhilinde kâ’in beyne’l-ahâlî ve’l-cîrân ma‘lûm ve mütearifi’l-hudûd ve’l-kıt‘a emlâk ve arâzîdeki hisse-i irsiye-i şer‘iyye-i şâyi‘amı semen-i mislîyle tâlibine bey‘ ve ferâğ ve mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîme ve semen-i meb‘î‘i ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve me’mûrû huzûrunda i‘tâ-yı takrîre ve senedât-ı resmiyyeyi istihsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Harput’ta sâkin er karındâşım mezbûr Ahmed Ağa’yı kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediği. Fî 14 Mart sene [1]315

Müvekkil-i mûmâileyh İsmail Hakkı Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 154

Numara : 17

Tarihi : Fî 26 Zi’l-hicce sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin el-hâletu hâzihî mezkûr Siird hapishânesinde mevkûf bulunan Abdullah Ağa ibn-i Mustafâ el-Kazzaz nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Nazîf mahallesinde sâkin jandarma efrâdından İbrahim bin Hacı

Musa Hindo mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezbûre çârşûsunda hânü’l-‘atîk dâhilinde bulunan ticârete mahsûs dükkânım Siird müstantıkı Rıfat ve komiseri Mikdad Efendi’ler tarafından taht-ı temhîre alınmak dükkânımdaki mevcûd bi’l-cümle eşyâyı mahallinde ahz u kabza ve makbûzunu bana îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr İbrahim Ağa’yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 26 Zi’l-hicce sene [1]316 Müvekkil-i mezbûr Abdullah bin Mustafa, Vekîl mezbûr İbrahim

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid Abdulkadir Efendi ibn-i İbrahim, Şâhid jandarma mülâzımı Hacı Derviş Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 154

Numara : 18

Tarihi : Fî 5 Safer sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin bâ‘is-i hâzihi’l-vesîka Hacı Mahmud Efendi ibn-i Sûfî Yusuf medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip benim gerek i‘lâmât-ı senedâta merbût ve gerek bâ-defter zimâmât-ı nâsda alacak hukûkumun ma‘lûmu’l-esâmî medyûnlarından taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı

Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 5 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Hacı Mahmud Efendi bin Sûfi Yusuf, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Dilekce:⁷⁰

Siird mahkeme-i şer'yyesi cânib-i fâzilânelerine

Mâ'rûz-ı çâkerânemdir;

Siird'in Ermeni milletinden Maksî Hazmo veled-i Musa'nın Siird bidâyet hukûk mahkemesinde Verraz mahalleli İşog veled-i Cebro Şükri ile ahîren vefât eden karındâşım Davud Efendi'nin 'aleyhinde cihet-i kefâletinden dolayı ikâme-i da'vâ eylediği dokuz yüz elli gurusu alacak muhâkemesi için kendilerine tahmînen geçen üç yüz on senesi temmuz ve yâhûd ağustos mâhlarında tevkîl olunarak vekâlet-i mezkûreyi şâmil hüccet-i şer'yyenin mahkeme-i âliyelerinde müseccel bulunduğu ma'lûm idüğünden lütfen mezkûr vekâletnâmenin lüzûmuna binâ'en arac-ı muktezîsinin ahzıyla bir sûretinin kaydından bi'l-ihrac musaddık olduğu hâlde i'tâsına emr buyrulması müsterhamdır. Fermân hazreti men lehü'l-emrindir.

Fî 25 Temmuz sene 1316

Siird'in Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Hanna

(imzâ)

Sahife No : 155

Numara : 19

Tarihi : Fî 11 Safer sene [1]317

⁷⁰ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer'yye Sicili'nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesinde sâkin teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinin Matrânı zîynetlü Emanuel Efendi veled-i Toma medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesinde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimde olup fi 7 Cemâziye’l-âhir sene [1]310 târihiyle müverreh ve bâlâsı tuğrâ-yı ğarrâ-yı hümâyûnla müveşşah bir kıt‘a fermân-ı âlişân mücebince medîne-i mezbûre dâhilinde olup millet-i merkûmenin kilise ve manastırlarına mevkûf bi’l-cümle emlâk ve arâzî ve akârâta mütevellî olmamla binâ‘en-‘aleyh medîne-i mezbûreye muzâf Deyr-mar Yakub manastırına merbût evkâfdan olup gera nâm mevki‘de vâki‘ ma‘lûm ve müte‘ârifü’l-hudûd bir kıt‘a susuz tarlasına medîne-i mezkûre mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Abdurrezzak bin Hacı Heşino tarafından fuzûlen ve tağalluben hufriyyât icrâsıyla derûnunda su mecrâsına mahsûs olmak üzere hark ve beş ‘aded kuyu ihdâs birde mezkûr tarlanın kısm-ı a‘zâmını tahrîb etmekle mezkûr hark ve kuyuların sed ve hadd-i aslîlerine ircâ‘ı için mezbûr Hacı Abdurrezzak ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i‘tirâzen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 11 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mûmâileyh Emanuel Efendi, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Nâib-i Livâ-i Siird,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 155

Numara : 20

Tarihi : Fî 12 Safer sene [1]317

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hüsni bin Hüseyin nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim şirâen mahalle-i mezkûrede kâ'in beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûm ve müte'ârifü'l-hudûd bir bâb menzildeki rub' hissemi ma'lûm mâlım olduğu hâlde er karındaşım Mahmud Efendi nâm kimesne fuzûlen ve tağalluben tapuca nâmına kayd ettirmiş ve ahîren Siird Ziraat Bankası sandığından istikrâz eylediği ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğe karşı bey' bi'l-vefâ tarîkiyle terhîn eylemiş ve te'diye-i deyn için ta'yîn olunan müddet zarfında mebâliğ-ı müstekrazayı tesviye edemeyüp istîfâ-yı deyn için mezkûr rub' hissem banka kâtibi Necmeddin Efendi tarafından hasbe'l-me'mûriye mevki'-i müzâyedeye konulduğu istihbâr kılınmış olmağla hisse-i mezkûrenin mu'âmele-i rehînesinin dahi feshiyle ta'arruz-ı vâki'in feshi ve tapuca kuyûdâtının tashîhi için mûmâileyh Necmeddin Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Hüsni bin Hüseyin, Vekîl-i mezbûr Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 156

Numara : 21

Tarihi : Fî 28 Safer sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim gerek i'lâmât-ı senedâta merbût ve gerek bâ-defter zimâmât-ı nâsda alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarından taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve gerek medîne-i mezbûrede ve gerek mülhak karyelerde vâki' ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' emlak ve akârâtımı bi-ğayr-ı hakkın zabt ve vaz'-ı yed edenlerden ahz ve nez' ve benim için mahallinde vech-i lâyıkiyle tesellüm ve kabz için âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 28 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ) (imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 156

Numara : Numarasız -1-

Tarihi : Fî 5 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden ve Terzî esnâfindan Peyğos veled-i Maksî Ohan medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine medîne-i mezbûre mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani Katolik milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Ademo nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Verraz mahallesinde kâ’in yedimde müstakillen mâlîm ve mülküm olan bir taraftan Hacı Dervîş ve Hacı Hasan ibn-i Abdi ve bir taraftan Yusuf ve Ğaribcan ve Maksî Pedros evlâd-ı Maksî Ohan ve bir taraftan Tara Domino hâneleri ve taraf-ı râbî‘î tarîk ile mahdûd ve müştemilât-ı ma‘lûmeyi hâvî bir bâb menzilimi semen-i mislî olan beş bin beş yüz guruş bedel mukâbilinde iştirâya râğib olacak tâlibine bey‘ ve temlîk ve teslîm ve me‘mûrî huzûrunda i‘tâ-yı takrîre ve meblağ-ı mezkûru ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan merkûm Mansur Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 5 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Müvekkil Peyğos veled-i Maksî Ohan, Vekîl

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 156

Numara : Numarasız -2-

Tarihi : Fî 14 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Medîne-i Siird’e tâbî‘ Tillo karyesinde sâkin Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i

şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezkûrede sâkin Hoca Ömer Efendi ibn-i Şeyh Ahmed Efendi mahzarında bi-tav‘ihî takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mezkûr Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde Ra’s-ı kudva mevki‘inde kâ’in etrâf-ı erba‘ası tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzilimi fuzûlen ve tağallüben zabt ve vaz‘-ı yed eyleyen karye-i mezkûreli Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi yedinden nez‘ ve benim için mahallinde vech-i lâyıkiyla tesellüm eylemek üzere mûmâileyh Şeyh Nureddin Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hoca Ömer Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 157

Numara : Numarasız -3-

Tarihi : Fî 14 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Gorgis nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ‘an-asıl medîne-i Diyarbekir mahallâtından Taban mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni Katolik milletinden olup el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesinde mukîm Hamparsum veled-i

Hayrabid nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimde olup işbu meclis-i şer‘de kırâ‘at olunan ve mezkûr medîne-i Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden musaddık bulunan bir kıt‘a vekâletnâme nâtika olduğu üzere vekîli bulunduğum [ahzı tevkîliyle me‘zûn bulunduğum] mezkûr Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni Katolik milletinden Kazzazyan Osib ve Cebor velediy Abdulmesih nâm kimesnelerin ğıyâblarında ‘aleyhlerinde mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Siird Hazîne Da‘vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma‘lûmu’l-mikdâr mebâliğin da‘vâsı netîcesinde istihsâl eylediği bir kıt‘a i‘lâmın hükmüne kanâ‘at etmeyip i‘tirâz ‘ale’l-hüküm etmeleriyle da‘vâ-yı mezkûreden dolayı bi’l-müvâcehe vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkimde bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyh takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan merkûm Hamparsum Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i merkûm Mansur Efendi veled-i Musa,

(imzâ)

Vekîl-i merkûm Hamparsum veled-i Hayrabid

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 157

Numara : Numarasız -4-

Tarihi : Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Musa veled-i Maksî Hazom’un verâseti zevce-i metrûkesi Verdi veled-i Maksî Agob ve sülbî kebîr oğulları Maksî Hızmo ve İsa ve sülbiye kebîre kızları Zümrüd ve Hati ve Kezo ve Nessî Hâtun’lara münhasıra ba‘dehû merkûme Kezo dahi fevt olup verâseti vâlidesi Verdi veled-i Maksî Agob ve kız karındâşları Zümrüd ve Hati ve Nessî ve kızı Mariye Hâtun’lara münhasıra ba‘dehû bint-i mezbûre Hati dahi fevt olup verâseti anası merkûme Verdi Hâtun ve li-ebeveyn kız karındâşları mezbûretân Zümrüd ve Nessî Hâtun’larla sülbî kebîr oğlu Melkan ve sülbî saġîre oğlu Pinos ve sülbiye-i saġîre kızları Necmi ve Kerime’ye münhasıra olmaġla verese-i merkûmûndan olup zâtları mahkeme-i bidâyet a‘zâsından Babi Efendi veled-i Karabet ve mübâşirlerinden Hüseyin Aġa bin Ali nâm kimesnelerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefetan merkûmetân Verdi ve Zümrüd Hâtun’larla merkûm Melkan nâm kimesnelere her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Musa’dan mevrûs ve bizimle verese-i sâire-i mezbûreden her birimize müntakil olup mezkûr Verraz mahallesinde vâki‘ bir bâb menzil bizler hâzır olmadığımız ve kat‘iyyen tapuca takrîr vermediğimiz hâlde bundan akdem millet-i merkûmeden Agob veled-i Maksî Poġos nâm kimesne tarafından nâmına tapuca mu‘âmele-i ferâġiyesi icrâ ettirilmekle menzil-i mezkûrun merkûm Agob yedinden nez‘iyle bizlere verese-i sâireye teslim olmak için merkûm Agob ve sâir icâb edenlerle âid olduġu mehâkimde bidâyeten ve istînâfen ve i‘tirâzen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîġ ve tebellüġe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyâ vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduġu umûrun küllîsine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbaġî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediġi. Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i merkûm Melkan, Müvekkile-i merkûme Zümrüd,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile-i merkûme Marta, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 158

Numara : Numarasız -5-

Tarihi : Fî (boş) Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Sûfî Yusuf bin Halil nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hasan Ağa bin Ali Ağa nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip yedimde müstakillen mâlîm ve mülküm olan mezkûr Verraz mahallesinde kâ'in iki taraftan teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Maksî Naso veled-i Yusuf hânesi ve tarafeyni tarîk ile mahdûd bir bâb menzilimi semen-i mislîyle tâlibine îcâr ve bedel-i îcârı ahz u kabza iktizâ eder ise kezâlik bedel-i mislîyle tâlibine bey' ve ferâğ ve temlik ve teslîm ile bedel-i îcâr ve semen-i mebnîyi ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve me'mûru huzûrunda itayı takrîre ve mu'âmele-i lâzime-i ferâğiyeyi icrâya ve şu mu'âmelâtın icrâsı esnâsında bir taraftan nizâ' ve mu'âraza vukû' bulur ise münâzi' ve mu'âriz ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Hasan Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i

lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî (boş) Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Sûfi Yusuf, Vekîl-i mezbûr Hasan Ağa

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 158

Numara : Numarasız -6-

Tarihi : Fî 28 Cemâziye'l-evvel sene [1]317

Medîne-i Siird'e tâbi' Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdulhamid Efendi bin Şeyh Abdurrahman Efendi nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Şeyh Abdulkirim Efendi ibn-i Şeyh Abdulmecid Efendi mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûreye mülhak Eruh kazâsı kurâsından Ginyanis karyesi ahâlîsinden Tahir Ağa ibn-i Hacı Mustafa ve Rahine karyesi sâkinelerinden Hüsno Hâtun ibnet-i Ahmed nâm kimesnelerin mesârif-i muhâkemedan dolayı zimmetlerinde alacak hakkım olan dokuz yüz on sekiz guruş mezbûrâtdan talep ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Şeyh Abdulkirim Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 28 Cemâziye'l-evvel sene [1]317

Müvekkil Şeyh Abdulhamid Efendi bin Şeyh Abdurrahman Efendi,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Şeyh Abdulkerim

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,
(imzâ)

A'zâ,
(imzâ)

A'zâ
(imzâ)

Sahife No : 158

Numara : Numarasız -7-

Tarihi : Fî 20 Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Maksî Hızmo ve İsa veledeyn Musa nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhâdan Agob Efendi veled-i Maksî Peyğos tarafından Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhimize ikâme edilen dört bin iki yüz kırk guruş ile mahalle-i mezkûrede kâ'in olup ma'lûm ve müte'ârifü'l-hudûd el-yevm içinde sâkin olduğumuz bir bâb menzilin icâresi da'vâlarından dolayı merkûm Agob Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatlarıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i merkûm İsa, Müvekkil-i merkûm Maksî Hızmo, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 159

Numara : Numarasız -8-

Tarihi : Fî 20 Receb sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Bilal bin Seyyid Hamza ile zâtı mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Molla Muhammed bin Molla Musa ve Cello bin Yusuf nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Azime Hâtun ibnet-i Ahmed Hüsni medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Seyyid Hamza bin Seyyid Muhammed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip 'ânîfû'l-beyân Ra's mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin Muhammed Tomi nâm kimesneye hayât ve sıhhatinde ikrâz ve idâme eylediğimiz iki bin elli guruş def'aten te'diyeye 'adem-i iktidârından nâşî dokuz taksît rabt ile te'mîn-i istîfâsı için mezkûr Ra's mahallesinde vâki' ma'lûm'ul-hudûd bir bâb menzilini bize rehîn eylediğinde biz dahi ol vecihle irtihân ve kabûl ettikten sonra medyûn-ı mezbûr hayâtında tevârîh-i muhtelifede bize sekiz yüz otuz yedi guruş yirmi parayı teslîm etmiş ve mütebâkî bin iki yüz on iki buçuk guruş kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât eylemiş olduğundan menzil-i merhûn-ı mezkûrun furûhtıyla esmân-ı hâsılasından istîfâ-yı deyn etmek için menzil-i merhûn-ı mezkûre vâzı'u'l-yed bulunan müteveffâ-yı mezbûrun verese-i mezbûresiyle sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mezbûr Seyyid Hamza Ağa'yı vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Receb sene [1]317

Müvekkile-i mezbûre Azime Hâtun, Müvekkil-i mezbûr Bilal,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mezbûr Seyyid Hamza, Mu'arrif, Mu'arrif

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 159

Numara : Numarasız -9-

Tarihi : -

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Gorgis nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Yusuf Efendi ibn-i Molla Musa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip yedimde olup işbu meclis-i şer'de kıraat olunan mezkûr medîne-i Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden musaddak bulunan bir kıt'a vekâletnâme nâtık olduğu üzere vekîli bulunduğum ve yine taraflarından âheri tevkîline dahi me'zûn olduğum mezkûr medîne-i Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni Katolik milletinden Kazzazyan Osib ve Cebor velediy Abdulmesih nâm kimesnelerin ğiyâblarında 'aleyhlerine mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Hazîne Da'vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğin da'vâsı netîcesinde istihsâl eylediği bir kıt'a i'lâmın hükmüne kanâ'at etmeyip i'tirâz 'ale'l-hüküm etmeleriyle da'vâyı mezkûreden dolayı bi'l-vesâye vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerden âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı

mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyенbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği.

Müvekkil-i merkûm Mansur Efendi veled-i Musa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 160

Numara : Numarasız -10-

Tarihi : Fî 26 Ramazan sene [1]317

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Agob Efendi veled-i Maksi Peyğos nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip benimle Verraz mahallesi sâkinelerinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden Karta veled-i Maksi Agob ve Zümrüd veled-i Musa Hazom nâm hâtunlarla meyânemizde mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesinde tekevvün eden Verraz mahallesinde vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûm ve müte'ârifü'l-hudûd bir bâb menzil şîrâsı da'vâsı netîcesinde merkûmetân Karta ve Zümrüd 'aleyhlerine sâdır olan hükm-i ibtidâiyye kanâ'at etmiyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleriyle mezkûr istintâk mahkemesinde müste'nifetân-ı merkûmetân Karta ve Zümrüd Hâtun'larla ve yâhûd vekîlleriyle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla istînâfen ve lede'l-iktizâ âid olduğu mehâkimde temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsil husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî Bitlis'de mukîm ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni Katolik milletinden ve da'vâ vekîllerinden Muradyan Murad Efendi

nâm kimesneyi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikleri. Fî 26 Ramazan sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Agob Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 160

Numara : Numarasız -11-

Tarihi : Fî 15 Şevvâl sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Hamsin veled-i Minyas nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip yedimde bulunan iki kıt'a sened mücebince Der-i aliyye'de Âlem Matba'ası Müdürü Mustafa Nuri Efendi zimmetinde haftalığımdan dolayı alacak hakkım olan ikibin altı yüz doksan bir guruşu taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî Der-i aliyye'de Beyoğlu mahallesinde sâkin avukatlardan Kirkor Efendi Zohrabyan nâm kimesneyi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 15 Şevvâl sene [1]317

Ermeni milletinden Hamsin veled-i Minyas

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

III. BÖLÜM

426 NOLU SİİRT ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. İdari Durum

Osmanlı Beyliği, Rumeli'de sınırlarını genişletmeye başladıktan sonra I. Murat döneminden itibaren esaslı bir kurul vücuda getirmek istediğinden yavaş yavaş aşiret usûl ve kaidelerinden ayrılarak bir devlet mahiyetini alma yolunu tutmuş, bünyesine göre idarî, adlî, askerî teşkilat kurma zarûreti hissetmişti.⁷¹

Osmanlı Devleti toprakları genişledikten sonra yapılan idari taksimatta kullanılan en büyük birim eyaletlerdi. Kuruluş döneminde ülke, Anadolu ve Rumeli beylerbeyliklerine bölünmüştü. Daha sonra yönetimi düzenlemek amacıyla Osmanlı toprakları eyaletlere bölünmüştü. Bu 1876 yılına kadar devam eden bir eyalet taksimi idi. Eyaletler de liva ve sancaklara ayrılmışlardır. Sancakların belirlenmesinde halkın hükümet mercilerine ulaşımı, asayiş ve güvenin temin edilmesi, elde edilen gelirin kendi kendine yeterli olması gibi özellikler göz önünde tutulmuştur. Bir eyalette bulunan sancakların isimleri zaman zaman değişik isimlerle anılmıştır. Sancaklar da kazalara taksim edilmiştir. Kazalardan sonra ise köyler idari birim olarak yer almıştır. Kazalardan bağlı olarak köyler kurulmuştur. Köyler, ya kaza merkezi olan merkez nahiyeye, ya da kazaya bağlı diğer nahiyelere bağlı olmuşlardır. Eyaletlerin yöneticisi vali, sancakların ki mutasarrıflar, kazaların ki kaymakamlar, nahiyelerin ki nahiyemüdürleri, köylerin ki ise muhtarlar olmuşlardır. Eyaletlerin, sancakların, nahiyelerin ve

⁷¹ İsmail H. Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, C.I, TTK Yay., Ankara 1994, s.124.

köylerin yöneticilerinin başkanlık ettiği meclisleri vardı ve ilgili her birim yönetici ve meclisteki üyelerle beraber yönetilmekte idi.

Osmanlı Devleti'nde 1839'dan itibaren devlet yönetiminde önemli değişiklik olmaya başladı. 1840 yılında vergilerin toplanması ve herkesin gelirin göre yılda bir veya iki defa tek vergi ödemesi ilkesi göz önünde tutularak, ülke düzeyinde yeni bir uygulamaya geçilmişti. Bu düzenleme ile köyden sonra yönetim birimi olarak kaza ünitesi oluşturulurken, sancak ve eyalet idaresinde de bazı değişiklikler yapılıyordu.⁷²

Sultan Abdülaziz döneminde, idarî alanda yapılan yeniliklerle merkezîyetçiliğin etkisi azaltılarak, yerel halka uygulamada söz hakkı verilmiştir. Bu demokrasi alanında atılmış önemli bir adımdı. Osmanlı mutlakîyetine getirilen sınırlamanın hukukî olarak dile getirilmesi anlamına geliyordu. Fransız idarî teşkilatının örnek alınmasıyla 7 Kasım 1864'te Tuna Vilâyeti kurulmuştur. Aynı yıl Tuna Vilâyeti Nizamnâmesi'nin aksayan yönlerinin düzenlenmesiyle Vilayet Nizamnâmesi oluşturulmuştur.⁷³ Bu nizâmname ile taşra yönetimi yeni baştan düzenlenmiştir. Bu nizânamede kaza yönetimi ile ilgili yapılan değişiklikler şöyledir: Her sancak, kazaların birleşmesinden oluşmakta ve “...her bir kaza dahi bir müdürlük” olarak değerlendirilmektedir. Her kaza bölgesinin baş kasabası müdürün oturacağı yerleşim birimidir.

Kaza, köylere bölünmüş olup, her köy “bir idare-i belediye” olacaktır. Bazı köylerin birleştirilmesiyle oluşan küçük daireler mevkileri itibariyle kaza olmayıp, diğer bir kazaya bağlanarak yönetilecek ve buralar “Nahiye” itibar olunacaktır. Kasaba ve şehirlerde elli hane bir mahalle sayılacak ve köy hükmünde bulunacaktır.⁷⁴

1.1. Mahalleler

Tablo 1: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Geçen mahalle İsimleri

Sıra No	Şehir	Mahalle	Sahife ve Hüküm Numarası
---------	-------	---------	--------------------------

⁷² Musa Çadircı, Türkiye’de Kaza Yönetimi (1840-1876), C.LIII, Belleten, Ankara, s. 237

⁷³ Necdet Hayta, Uğur Ünal, Osmanlı Devleti’nde Yenileşme Hareketleri, Gazi Kitabevi Yayınları, Ankara 2005, s.149.

⁷⁴ Çadircı, a.g.m., s. 250-251

		Adı	
1	Siird	Karakol mahallesi	Sahife: 1/Numara:1, Sahife: 3/Numara:7, Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 8/Numara:18, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 21/Numara:33, Sahife: 22/Numara:35, Sahife: 23/Numara:36, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 26/Numara:42-2, Sahife: 27/Numara:44, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 28/Numara:47, Sahife: 29/Numara:48, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 37/Numara:72, Sahife: 41/Numara:83, Sahife: 88/Numara:193, Sahife: 95/Numara:210, Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 101/Numara:122, Sahife: 103/Numara:127, Sahife: 106/Numara:134, Sahife: 109/Numara:138, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 115/Numara:15, Sahife: 119/Numara:28, Sahife: 128/Numara:2, Sahife: 131/Numara:9, Sahife: 151/Numara:9
2	Siird	Nazîf mahallesi	Sahife: 2/Numara:3, Sahife: 3/Numara:5, Sahife: 6/Numara:13, Sahife: 14/Numara:28, Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 22/Numara:35, Sahife: 23/Numara:37, Sahife: 24/Numara:39, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 44/Numara:89, Sahife: 46/Numara:94-2, Sahife: 49/Numara:100, Sahife: 49/Numara:101, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 59/Numara:122, Sahife: 69/Numara:149, Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 80/Numara:171, Sahife: 81/Numara:174, Sahife: 89/Numara:194, Sahife: 89/Numara:195, Sahife: 92/Numara:204, Sahife: 100/Numara:121, Sahife: 103/Numara:127, Sahife: 109/Numara:138, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 121/Numara:31,

			Sahife: 122/Numara:37, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 130/Numara:8, Sahife: 132/Numara:11
3	Siird	Ra's mahallesi	Sahife: 2/Numara:4, Sahife: 7/Numara:15, Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 28/Numara:46-1, Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 32/Numara:60, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 33/Numara:62, Sahife: 33/Numara:63, Sahife: 34/Numara:64, Sahife: 36/Numara:70, Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 42/Numara:85, Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 58/Numara:120, Sahife: 60/Numara:125, Sahife: 65/Numara:138, Sahife: 67/Numara:142, Sahife: 74/Numara:159, Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 86/Numara:186, Sahife: 86/Numara:188, Sahife: 91/Numara:199, Sahife: 104/Numara:131, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 123/Numara:38, Sahife: 125/Numara:45, Sahife: 125/Numara:46, Sahife: 134/Numara:16, Sahife: 146/Numara:42, Sahife: 149/Numara:5, Sahife: 150/Numara:6, Sahife: 153/Numara:13, Sahife: 153/Numara:15, Sahife: 159/Numara:8
4	Siird	Kassar mahallesi	Sahife: 3/Numara:5, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 34/Numara:65, Sahife: 35/Numara:68, Sahife: 38/Numara:74, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 46/Numara:94, Sahife: 50/Numara:104, Sahife: 66/Numara:141, Sahife: 84/Numara:182, Sahife: 92/Numara:203, Sahife: 96/Numara:112, Sahife: 108/Numara:137, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 118/Numara:24, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 125/Numara:47, Sahife: 134/Numara:15, Sahife: 139/Numara:27, Sahife: 140/Numara:30, Sahife: 141/Numara:32, Sahife: 145/Numara:38, Sahife: 145/Numara:40, Sahife: 151/Numara:8, Sahife: 152/Numara:11, Sahife: 156/Numara:21
5	Siird	Babüddarb mahallesi	Sahife: 7/Numara:14, Sahife: 8/Numara:17, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 17/Numara:24, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 27/Numara:44, Sahife: 30/Numara:53,

			Sahife: 32/Numara:58, Sahife: 32/Numara:59, Sahife: 35/Numara:68, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 48/Numara:97, Sahife: 61/Numara:128, Sahife: 84/Numara:183, Sahife: 90/Numara:196, Sahife: 91/Numara:200, Sahife: 93/Numara:205, Sahife: 94/Numara:208, Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136, Sahife: 110/Numara:3, Sahife: 116/Numara:16, Sahife: 116/Numara:17, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 124/Numara:44 Sahife: 127/Numara:51, Sahife: 143/Numara:35, Sahife: 145/Numara:39, Sahife: 152/Numara:10, Sahife: 155/Numara:20,
6	Siird	Holani mahallesi	Sahife: 7/Numara:16, Sahife: 14/Numara:29, Sahife: 17/Numara:26, Sahife: 38/Numara:75, Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 105/Numara:132
7	Siird	Meydan mahallesi	Sahife: 8/Numara:19, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 103/Numara:128, Sahife: 144/Numara:36
8	Siird	Aynsalib mahallesi	Sahife: 9/Numara:20, Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 50/Numara:102, Sahife: 52/Numara:106, Sahife: 61/Numara:127, Sahife: 98/Numara:116, Sahife: 147/Numara:44, Sahife: 148/Numara:1, Sahife: 155/Numara:19, Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 159/Numara:9
9	Siird	Süveyka mahallesi	Sahife: 10/Numara:22, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 37/Numara:73, Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112, Sahife: 70/Numara:151, Sahife: 141/Numara:31
10	Siird	Sûk mahallesi	Sahife: 12/Numara:25, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 80/Numara:170, Sahife: 91/Numara:201, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 127/Numara:52, Sahife: 132/Numara:12, Sahife: 135/Numara:18, Sahife: 137/Numara:22
11	Siird	Şeyh Halef mahallesi	Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 17/Numara:25 Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 27/Numara:44, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 31/Numara:54, Sahife: 31/Numara:57, Sahife: 38/Numara:74, Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 51/Numara:105,

			Sahife: 51/Numara:106, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 54/Numara:111, Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 59/Numara:124, Sahife: 63/Numara:134, Sahife: 71/Numara:153, Sahife: 85/Numara:185, Sahife: 87/Numara:190, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 120/Numara:30, Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 140/Numara:29, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 148/Numara:2, Sahife: 152/Numara:12, Sahife: 154/Numara:17, Sahife: 154/Numara:18
12	Siird	Sor mahallesi	Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 43/Numara:87, Sahife: 47/Numara:95, Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:115, Sahife: 56/Numara:116, Sahife: 57/Numara:118, Sahife: 58/Numara:119, Sahife: 62/Numara:131, Sahife: 63/Numara:132, Sahife: 68/Numara:145, Sahife: 68/Numara:146, Sahife: 70/Numara:150, Sahife: 71/Numara:152, Sahife: 75/Numara:160, Sahife: 76/Numara:162, Sahife: 85/Numara:184, Sahife: 88/Numara:191, Sahife: 90/Numara:198, Sahife: 98/Numara:115, Sahife: 116/Numara:18, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 130/Numara:7, Sahife: 160/Numara:10, Sahife: 160/Numara:11
13	Siird	Birzükak mahallesi	Sahife: 24/Numara:39, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 50/Numara:103, Sahife: 87/Numara:189, Sahife: 92/Numara:202, Sahife: 104/Numara:130, Sahife: 138/Numara:26
14	Siird	Verraz mahallesi	Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 30/Numara:53, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 62/Numara:130, Sahife: 67/Numara:143, Sahife: 67/Numara:144, Sahife: 77/Numara:165, Sahife: 82/Numara:176, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 123/Numara:39, Sahife: 129/Numara:5, Sahife: 134/Numara:17, Sahife: 137/Numara:23, Sahife: 137/Numara:24, Sahife: 149/Numara:3, Sahife: 156/Numara:1, Sahife: 157/Numara:4, Sahife: 158/Numara:5, Sahife: 158/Numara:7

Tabloda mahalle isimlerinin geçtiği sayfalar ve hüküm numaraları verilmeye çalışılmıştır. Bir hükümde veya belgede çok sayıda mahalle isimleri olmasına rağmen

genelde tarafların sahip olduğu mahalle isimleri alınmıştır. Hükümlerde geçen Siirt merkez kazasına ait ulaştığımız mahalle isimleri bu kadardır. Araştırdığımız Şer‘iyye Sicili’nin M.1885/1900 tarih aralığında var olan mahalle sayısı 14’tür. Bütün mahallelerden dava için vekalet başvurusu yapıldığını görmekteyiz. Mahallelerin isimlendirilmesinden mahallede yaşayanların milletlerini ve dinlerini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Fakat sadece bir milletin yaşadığı herhangi bir mahalle yoktur. Mahalle isimlerinden; Karakol mahallesinde karakol olduğu için o adı aldığı, Şeyh Halef mahallesinde o adda yaşamış bir büyük insana atfen verildiği ve Aynsalib mahallesinde yaşayan Hıristiyanlardan ve o mahalde bulunan Aynsalib çeşmesi diye bilinen suyu güzel olan çeşmeden dolayı verilmiş olabileceği sonucu çıkarılabilir. İncelediğimiz hükümlerden asker kökenli olanların nizamiyede kaldıkları ama dışarıda ev kiralayanların ise genelde Kassar mahallesinde yaşadığı ayrıca Hıristiyanların çoğunlukla Aynsalib, Sor ve Verraz mahallerinde yaşadığı söylenebilir.⁷⁵ Kassar mahallesinde Belediye binası, Hükümet konağı, ayrıca Ağazade diye bilinen “*cedleri Mahmud Ağa’nın Osmanlı Devleti tarafından Siirt’i yönetme görevinin verildiği tarihten itibaren onun soyundan gelenlerin Siirt’te kendilerine cedlerinden dolayı verilen sıfat*” kişilerin oturduğu ve İlmiyye sınıfının o bölgede yaşadığını söyleyebiliriz. Eski Siirt’te tatlı su kaynağının kısıtlı olduğu ve mahallelerde bulunan tatlı su çeşmelerinden halkın su ihtiyacını karşıladığı sonucunu çıkarabiliriz. Bu tatlı su kaynaklarından birisi Aynsalib mahallesinde o isimle anılan çeşme, diğeri Sûk’ul-ayn çeşmesi (Çarşı çeşmesi) Sûk mahallesinde camiye bitişikti. Bir diğeri de Bireyki çeşmesi idi.

1.2. Nahiye ve Köyler

Tablo 2: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Geçen Köy İsimleri

Sıra No	Şehir/Kaza	Köy ve mahalle Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
---------	------------	--------------------	--------------------------

⁷⁵ Değerlendirme kısmında Şer‘iyye Sicillerine ait içerikten bahsedilirken “Hüküm” ve “Belge” aynı manada kullanılmıştır.

1.	Siird	Halenze köyü ⁷⁶	Sahife: 1/Numara:2, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 10/Numara:22, Sahife: 29/Numara:50, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 30/Numara:52, Sahife: 42/Numara:84, Sahife: 65/Numara:139, Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 74/Numara:157, Sahife: 76/Numara:161, Sahife: 88/Numara:192, Sahife:90/Numara:197, Sahife: 94/Numara:207, Sahife: 94/Numara:209, Sahife: 102/Numara:126, Sahife: 119/Numara:25, Sahife: 139/Numara:27.
2.	Siird	Sineb köyü ⁷⁷	Sahife: 1/Numara:2, Sahife: 119/Numara:26.
3.	Siird	Tillo köyü ⁷⁸	Sahife: 4/Numara:9, Sahife: 5/Numara:11, Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 39/Numara:77, Sahife: 55/Numara:113, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 57/Numara:117, Sahife: 60/Numara:126, Sahife: 61/Numara:129,

⁷⁶ Siirt-Merkez, Bağtepe mahallesi

⁷⁷ Siirt-Aydınlı, Çatılı köyü

⁷⁸ Siirt- Aydınlar ilçe merkezi

			Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 79/Numara:169, Sahife: 80/Numara:172, Sahife: 83/Numara:179, Sahife: 96/Numara:211, Sahife: 100/Numara:120, Sahife: 101/Numara:123, Sahife: 102/Numara:124, Sahife: 102/Numara:125, Sahife: 104/Numara:129, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 126/Numara:49, Sahife: 129/Numara:4, Sahife: 131/Numara:10, Sahife: 133/Numara:14, Sahife: 149/Numara:4, Sahife: 156/Numara:2, Sahife: 158/Numara:6
4.	Siird	Serpir köyü ⁷⁹	Sahife: 5/Numara:11
5.	Siird/Garzan	Beykend köyü ⁸⁰	Sahife: 9/Numara:20
6.	Siird/Garzan	Aynik köyü ⁸¹	Sahife: 9/Numara:20
7.	Siird	Fersaf köyü ⁸²	Sahife: 11/Numara:24, Sahife: 23/Numara:36, Sahife: 128/Numara:3
8.	Siird/Garzan	Kadiyan köyü ⁸³	Sahife: 12/Numara:25
9.	Siird/Garzan	Sendiyan köyü ⁸⁴	Sahife: 12/Numara:25,

⁷⁹ Siirt-Merkez, Köprübaşı köyü

⁸⁰ Siirt-Kurtalan, Beykent köyü

⁸¹ Siirt-Kurtalan, Gürgöze köyü

⁸² Siirt-Aydınlı, Dereyamaç köyü

⁸³ Siirt Kurtalan, Yeşilkonak köyü.

⁸⁴ Harabe olmuş bir köy, ismini tespit edemedik.

			Sahife: 97/Numara:113
10.	Siird/Şirvan	Gündkevir köyü ⁸⁵	Sahife: 15/Numara:20
11.	Siird	Billoris köyü ⁸⁶	Sahife: 18/Numara:28
12.	Siird	Ayndar köyü ⁸⁷	Sahife: 18/Numara:28
13.	Siird/Eruh	Salpana köyü ⁸⁸	Sahife: 21/Numara:33
14.	Siird/Rıdvan	Hop köyü ⁸⁹	Sahife: 23/Numara:36
15.	Siird/Merkez	Gözik köyü ⁹⁰	Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 33/Numara:61
16.	Siird	Beytil köyü ⁹¹	Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 93/Numara:206, Sahife: 94/Numara:208, Sahife: 99/Numara:119,
17.	Siird/Bamerd ⁹²	Kanimiri köyü ⁹³	Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 33/Numara:63,
18.	Siird	Rekni köyü ⁹⁴	Sahife: 28/Numara:46-2
19.	Siird/Garzan	Beysatun köyü ⁹⁵	Sahife: 28/Numara:47, Sahife: 59/Numara:123
20.	Siird/Rıdvan	Rıdvan kasabası(makarr-1 hükûmeti) ⁹⁶	Sahife: 28/Numara:47

⁸⁵ Siirt- Şirvan, Taşlı köyü.

⁸⁶ Siirt-Merkez, Sağlarca köyü.

⁸⁷ Siirt-Kurtalan, Ağaçalpınar köyü.

⁸⁸ Siirt-Eruh, Akdiken köyü.

⁸⁹ Batman-Beşiri, Asmadere köyü.

⁹⁰ Siirt-Kurtalan, Tatlı köyü.

⁹¹ Siirt-Kurtalan, Yuvalı köyü.

⁹² Bamerd, Osmanlının son döneminde kaza merkezi olarak geçen Bamerd, Nasreddin Hoca köprüsünden itibaren 40-50 köyü kapsar bir alana sahip bir yer adı idi. Garzan ve Rıdvan'la birlikte belgelerde adı geçmektedir. Merkezi Ceffan'dır (Kurtalan-Tulumtaş Köyü). Sonraki dönemlerde nahiye merkezi cumhuriyetle birlikte Kurtalan İlçesine bağlı bir köydür.

⁹³ Siirt-Kurtalan, Soğuksu köyü.

⁹⁴ Mezra olarak biliyoruz.

⁹⁵ Siirt Kurtalan, Demirkuyu köyü.

⁹⁶ Rıdvan, Osmanlı döneminde Siirt sancağına bağlı bir kaza ve daha sonra nahiye ismi, daha doğrusu bölge adı. Rıdvan kazasının ilk yerleşim yeri Alenz karyesi, daha sonra Aranz karyesine taşınmış

21.	Siird/Eruh	Rahine Köyü ⁹⁷	Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 32/Numara:58, Sahife: 32/Numara:59, Sahife: 158/Numara:6
22.	Siird/Eruh	Gavat köyü ⁹⁸	Sahife: 32/Numara:58
23.	Siird/Pervari	Kerefan köyü ⁹⁹	Sahife: 32/Numara:60
24.	Siird/Pervari	Uzim köyü ¹⁰⁰	Sahife: 34/Numara:64
25.	Siird /Garzan	Aynkasr köyü ¹⁰¹	Sahife: 36/Numara:70
26.	Siird	Hıyert köyü ¹⁰²	Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 121/Numara:31
27.	Siird	Tulik köyü ¹⁰³	Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 99/Numara:119
28.	Siird	Hüseyni köyü ¹⁰⁴	Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 118/Numara:22,
29.	Siird	Deyrğalip köyü ¹⁰⁵	Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 82/Numara:178
30.	Siird	Güveşil köyü ¹⁰⁶	Sahife: 40/Numara:79,

aralarında bir kaç kilometre uzaklık var. Günümüzde ise yerleşim yeri onlara çok yakın, Beşiri ilçesi Beşpınar köyü olarak geçmektedir.

⁹⁷ Siirt-Eruh, Kavakgölü köyü.

⁹⁸ Siirt-Merkez, Meşelidere köyü.

⁹⁹ Siirt-Pervari, Gökçekoru köyü.

¹⁰⁰ Siirt-Pervari, Gümüşören köyü. Yöre halkı arasında bu köylü olup Rusya’da yetişen ve Rus ordusunda general olan ve Beğendik köyünde öldürülen birisinden bahsedilmektedir.

¹⁰¹ Siirt-Kurtalan, Konakpınar köyü. Bişar ve Cemil Çeto’nun köyüdür.

¹⁰² Siirt-Merkez, Kayaboğaz köyü.

¹⁰³ Siirt-Merkez, Kayaboğaz köyü.

¹⁰⁴ Siirt-Merkez, Konacık köyü, Çiçekli mezarı.

¹⁰⁵ Siirt-Kurtalan, Aydemir köyü.

¹⁰⁶ Siirt-Merkez, Bostancık köyü.

			Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 152/Numara:10
31.	Siird	Deyrmirtas köyü ¹⁰⁷	Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 63/Numara:132
32.	Siird/Şirvan	Salanzo köyü ¹⁰⁸	Sahife: 41/Numara:83
33.	Siird/Şirvan	Hormis köyü ¹⁰⁹	Sahife: 41/Numara:83
34.	Siird/Şirvan	Poli köyü ¹¹⁰	Sahife: 41/Numara:83
35.	Siird/Garzan	Rıdvan Nâhiyesi / Vasde köyü ¹¹¹	Sahife: 42/Numara:85
36.	Siird/Garzan	Rıdvan Kasabası / Hıshıs köyü ¹¹²	Sahife: 44/Numara:90
37.	Siird/Pervari	Hashir köyü ¹¹³	Sahife: 45/Numara:92, Sahife: 48/Numara:98, Sahife: 52/Numara:107
38.	Siird	Berhurek köyü ¹¹⁴	Sahife: 46/Numara:93, Sahife: 109/Numara:1
39.	Siird/Eruh	Kabuk köyü ¹¹⁵	Sahife: 46/Numara:94-2
40.	Siird/Pervari	Kablasi köyü ¹¹⁶	Sahife: 48/Numara:98, Sahife: 52/Numara:107
41.	Siird/Pervari	A'taf köyü ¹¹⁷	Sahife: 48/Numara:98

¹⁰⁷ Siirt-Merkez, Yerlibahçe köyünün üst tarafında Ermenilere ait kilise ve kale kalıntılarının bulunduğu yerin ismi olduğu söylenilmektedir. Ama bölgedeki yaşayan insanların aksine belgelerde yaşayan insanların Keldaniler olduğu görülmektedir. Şuan da insanların yaşamadığı yerleşim yeridir. Bazı kişiler ise Kalender köyünün mezarısı olduğunu ve harabe olduğunu ifade ettiler.

¹⁰⁸ Siirt-Şirvan, Yedikapı köyü.

¹⁰⁹ Siirt-Şirvan, Hürmüz köyü.

¹¹⁰ Siirt-Şirvan, Damlı köyü.

¹¹¹ Batman-Beşiri, Kurukavak köyü, Ortaalan mezarısı.

¹¹² Siirt-Kurtalan, Gözpinar Beldesi.

¹¹³ Siirt Pervari ilçesinin merkezinin ismi.

¹¹⁴ Siirt-Merkez, Aktaş köyü.

¹¹⁵ Yerini tespit edemedik.

¹¹⁶ Yerini tespit edemedik.

¹¹⁷ Siirt-Pervari, Sarıdam köyü.

42.	Siird	Lif köyü ¹¹⁸	Sahife: 49/Numara:99
43.	Siird/Garzan	Civanikan köyü ¹¹⁹	Sahife: 49/Numara:99, Sahife: 50/Numara:103, Sahife: 59/Numara:123, Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 142/Numara:33, Sahife: 142/Numara:34, Sahife: 147/Numara:43
44.	Siird	Kıtms köyü ¹²⁰	Sahife: 61/Numara:127, Sahife: 70/Numara:151, Sahife: 90/Numara:198, Sahife: 98/Numara:115, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 146/Numara:41
45.	Siird	Küşke köyü / Hamri mezra'ası ¹²¹	Sahife: 63/Numara:133,
46.	Siird/Garzan	Melefan köyü ¹²²	Sahife: 64/Numara:136
47.	Siird	Dihok köyü ¹²³	Sahife: 66/Numara:140
48.	Siird/Eruh	Kanikan köyü ¹²⁴	Sahife: 78/Numara:167
49.	Siird/Şirvan	Minar köyü ¹²⁵	Sahife: 80/Numara:171
50.	Siird/Şirvan	Küfre köyü ¹²⁶	Sahife: 81/Numara:175
51.	Siird/Şirvan	Kelmih köyü ¹²⁷	Sahife: 81/Numara:175, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 112/Numara:6

¹¹⁸ Siirt-Merkez, Kışlacık köyü.

¹¹⁹ Siirt-Merkez, Gökçebağ Beldesi.

¹²⁰ Siirt-Merkez, Yerlibahçe köyü.

¹²¹ Siirt-Kurtalan, Yürekveren köyü, Yolveren mezraası.

¹²² Batman-Kozluk, Tuzlagözü köyü. Osmanlıda kayıtlarda tuz kaynağı olan bir yer olarak geçmektedir.

¹²³ Siirt-Merkez, Yağmurtepe köyüne bağlı Oğulcuk mezraası.

¹²⁴ Siirt-Eruh, Dalkorur köyü.

¹²⁵ Siirt-Baykan, Dilektepe köyü. Osmanlı'da Şirvan kazasına bağlı nahiye merkezi, aynı zamanda bucak merkezi.

¹²⁶ Siirt-Şirvan kazasını merkezini oluşturan köyün ismi. Köyün isminin "kefere" kökünden geldiği iddia edenler mevcuttur.

¹²⁷ Siirt-Şirvan, Derinçay köyü.

52.	Siird/Şirvan	Zivzik köyü ¹²⁸	Sahife: 86/Numara:187
53.	Siird/Pervari	Dentasi köyü ¹²⁹	Sahife: 86/Numara:187
54.	Siird/Pervari	Şuncan köyü ¹³⁰	Sahife: 86/Numara:187
55.	Siird/Eruh	Tilmişar köyü ¹³¹	Sahife: 93/Numara:205
56.	Siird/Eruh	Dirşek köyü ¹³²	Sahife: 93/Numara:205
57.	Siird/Pervari	Tiri köyü ¹³³	Sahife: 93/Numara:205
58.	Siird	Köçik köyü ¹³⁴	Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 97/Numara:114
59.	Siird	Belekmer köyü ¹³⁵	Sahife: 99/Numara:117
60.	Siird/Garzan	Kuhan köyü ¹³⁶	Sahife: 103/Numara:127
61.	Siird/Garzan	Güzeldere köyü ¹³⁷	Sahife: 105/Numara:132
62.	Siird/Garzan	Bizzini Hanımı köyü ¹³⁸	Sahife: 105/Numara:132
63.	Siird/Şirvan	Kormas köyü ¹³⁹	Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 112/Numara:6
64.	Siird	Herşah köyü ¹⁴⁰	Sahife: 111/Numara:5
65.	Siird/Pervari	Hertevîn-i 'ulyâ köyü ¹⁴¹	Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 121/Numara:33
66.	Siird	Köşk-i yezid köyü ¹⁴²	Sahife: 117/Numara:21

¹²⁸ Siirt-Şirvan, Dişlınar köyü.

¹²⁹ Siirt-Pervari, Taşdibek köyüne bağlı bir mezra iken şuan terkedilmiş ve mezrada yaşayanlar Taşdibek köyünde ikamet etmekte.

¹³⁰ Siirt-Pervari, Köprüçay köyüne bağlı Bozca mezarısı, olduğu ifade edildi.

¹³¹ Siirt-Eruh, Çimencik köyü.

¹³² Siirt-Eruh, iki tane köy var, akmeşe ve Demiremek.

¹³³ Siirt-Pervari, Okçular köyü.

¹³⁴ Siirt-Merkez, Aktaş köyü, Konaklı mezarısı.

¹³⁵ Siirt-Kurtalan, Tulumtaş köyü, Çukurlu mezarısı.

¹³⁶ Eskiden bir köy yerleşimi iken şuan kimsenin yaşamadığı Kurtalan-Kayabağlar belediyesi sınırları içinde yer alan bir bölge adı.

¹³⁷ Siirt-Kurtalan, Güzeldere köyü.

¹³⁸ Siirt-Kurtalan, Günyayla köyü.

¹³⁹ Siirt-Şirvan, İncekaya köyü.

¹⁴⁰ Siirt-Merkez, Kışlacık köyü, Sütluçe mezarısı.

¹⁴¹ Siirt-Pervari, Ekindüzü köyü. Burada iki tane Hertevin var, birisi ülya (yukarı), diğeri süfla (aşağı) diye geçiyor. Bu köyde Keldanilerce konuşulan dil Doğu süryaniceye ait Hertevin lehçesi diye bilinen bir lehçedir.

¹⁴² Siirt-Merkez, Köprübaşı köyü, Söğüt mezarısı olduğunu konuştuğumuz yöre halkı tarafından ifade edildi.

67.	Siird/Eruh	Gund-i Mami Şeyh köyü ¹⁴³	Sahife: 122/Numara:37
68.	Siird/Garzan	Kadiyan Nâhiyesi/ Tapi köyü ¹⁴⁴	Sahife: 124/Numara:42
69.	Siird	Aynmilk köyü ¹⁴⁵	Sahife: 124/Numara:43
70.	Siird	Bakır köyü ¹⁴⁶	Sahife: 124/Numara:43
71.	Siird	Kelhok köyü ¹⁴⁷	Sahife: 124/Numara:43
72.	Siird/Eruh	Basrat köyü ¹⁴⁸	Sahife: 125/Numara:47
73.	Siird/Eruh	Gund-i Şeyh köyü ¹⁴⁹	Sahife: 125/Numara:47
74.	Siird	Horsi köyü ¹⁵⁰	Sahife: 125/Numara:47
75.	Siird	Ergif köyü ¹⁵¹	Sahife: 127/Numara:1
76.	Siird	Aynbarran köyü ¹⁵²	Sahife: 151/Numara:7
77.	Siird/Eruh	Girhüseyin köyü ¹⁵³	Sahife: 152/Numara:10
78.	Siird/Eruh	Zevan köyü ¹⁵⁴	Sahife: 152/Numara:10
79.	Siird/Eruh	Ayni köyü ¹⁵⁵	Sahife: 152/Numara:10
80.	Siird/Garzan	Sihiyan köyü ¹⁵⁶	Sahife: 153/Numara:14
81.	Siird/Eruh	Ginyanis köyü ¹⁵⁷	Sahife: 158/Numara:6

426 Numaralı Siirt Şeri'yye Sicilinde incelediğimiz belgelerdeki muhakemede bulunacak taraflardan olan veya şahit gibi kişilerin yaşadıkları köy isimlerini her hüküm

¹⁴³ Yerini tespit edemedik. Fakat Gund-i Şeyh köyü olabileceğini tahmin ediyoruz.

¹⁴⁴ Batman-Beşiri, İnpınar köyü, Alıçlı mezarı.

¹⁴⁵ Siirt-Merkez, Aktaş köyüne bağlı bir mezra olabileceği ifade edildi.

¹⁴⁶ Siirt-Merkez, Pınarova köyü.

¹⁴⁷ Siirt-Baykan, Karakaya köyü.

¹⁴⁸ Yerini tespit edemedik.

¹⁴⁹ Siirt-Merkez, Akdoğan köyü.

¹⁵⁰ Şırnak- Güçlükonak ilçesi, Bulmuşlar köyü.

¹⁵¹ Şırnak- Güçlükonak ilçesi, İnceler köyü.

¹⁵² Siirt-Merkez, Gökçebağ Beldesi, Koçpınar mahallesi.

¹⁵³ Siirt-Eruh, Çeltiksuyu köyü.

¹⁵⁴ Siirt-Eruh, Kaşıkayla köyü.

¹⁵⁵ Siirt-Eruh, Bağgöze köyü. Osmanlıda Lodi adıyla salnamelerde geçen kaza ve nahiye merkezi, daha sonra Lodi terkedilmiş, aynı nahiye merkezi olarak devam etmiş. Lodi ile Ayni arası bir kaç kilometre mesafededir. Cumhuriyet döneminde Bağgöze bucağı, şimdi ise köydür.

¹⁵⁶ Siirt-Kurtalan, Bağlıca köyü. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Bağlıca bucağının merkezi olan köy.

¹⁵⁷ Siirt-Eruh, Yeşilören köyü.

için bir defa yazdık. Adı geçen köy isimlerini irdelediğimizde Siirt merkeze çok yakın köylerin daha çok isimlerinin geçtiği görülmektedir. Uzak olan köylerin adlarının geçtiğine de şahit olmaktadır. Çıkaracağımız önemli sonuçlardan birisi, köylerin kozmopolit olduğu yani herhangi bir dine veya millete mensub olanların köylerde birlikte yaşadığı, tamamen tek dine ve ya ırka mensub köylerin nadir olduğu görülmektedir. Hükümlerin incelenmesi sonucu ortaya çıkan köylerin günümüzde aynen var olduğu isimlerin halk dilinde değişmediği ama resmi olarak köy isimlerinin değiştiği görülmektedir. Fakat bazı isimleri geçen köylerin günümüzde var olmadığı görülmektedir. İsimleri geçen köylerin 1885/1900 yılları arasındaki idari dağılıma göre nahiye ve kaza isimlerini yazmamıza rağmen bazı köylerin farklı kaza veya il idari sınırları içerisinde yer aldığı görülmektedir.¹⁵⁸ Belgelerde en fazla davası olan veya ismi geçen köy Tillo köyüdür. Şer‘iyye sicilinde geçen köy isimlerine baktığımızda cumhuriyet döneminde farklı yerlere bağlandıkları ayrıca baktığımızda kaza veya nahiye merkezlerinin değiştiklerini görmekteyiz. Belgelerde tespit edemediğimiz yerleşim yerlerinden bir kısmının zamanla nüfusunun azalarak mezra haline dönüştüğü, bir kısmının da zamanla terkedildiği sonucuna ulaşmaktayız.

1.3. Siirt Sancağı Dışında Adı Geçen Yer İsimleri

Tablo 3: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Siirt Sancağı Dışında Adı Geçen Yer İsimleri

Sıra No	Şehir/Kaza	Mahalle/Karye/Yer Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Konya/Ilgın	-	Sahife: 1/Numara-1
2	Diyarbakir	Abdaldede mahallesi	Sahife: 2/Numara-3
3	Der-i Âliye/ Tophâne-i Âmire	Sakabaşı mahallesi	Sahife: 3/Numara:5
4	Kastamonu/merkez	Deveci sultan mahallesi	Sahife: 7/Numara:15

¹⁵⁸ Tablo 2: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde geçen mahalle isimlerinde numara sırası 52 bulunan Siird/Şirvan, Minar (Dilektepe) köyü, o tarihlerde Şirvan kazasına bağlı iken şu anda Baykan kazasına bağlıdır.

5	Âsitâne-i âliye	İshak Paşa mahallesi	Sahife: 7/Numara:16
6	Sivas/Amasya	Devehâne mahallesi	Sahife: 8/Numara:17
7	Balıkesir/Edincik	Gine mahallesi	Sahife: 11/Numara:23
8	Bağdat	Çağanhânı	Sahife: 14/Numara:29
9	Der-i Âliye/ Saraçhane	Sorhane mahallesi	Sahife: 16/Numara:23
10	Dersaadet	Beylerbeyi	Sahife: 16/Numara:23
11	Van	Yüzhane Mahallesi/ İsahan Sokağı	Sahife: 17/Numara:25
12	Dersaadet	Ömer Avni Efendi mahallesi/Acı çeşme sokağı	Sahife: 17/Numara:26
13	Ma'mûratü'l- 'azîz/Harput	Ağacami mahallesi	Sahife: 18/Numara:27
14	Diyarbakir	Merkez	Sahife: 19/Numara:29
15	Ma'mûratü'l- 'azîz/Arapgir	Süküs mahallesi	Sahife: 20/Numara:30
16	Erzurum/Erzincan	Kemah kasabası/Orta gedik mahallesi	Sahife: 20/Numara:30
17	Dersaadet	Seyyid Ömer mahallesi/Küçük hammâm sokak	Sahife: 20/Numara:31
18	Diyarbakir	Mîr Ahmed mahallesi	Sahife: 21/Numara:32
19	Ma'mûratü'l- 'azîz/Eğîn	Aşağıki Külliye mahallesi	Sahife: 22/Numara:33
20	Bitlis	Kızıl mescid mahallesi	Sahife: 24/Numara:38
21	Erzurum	İbrahim Paşa mahallesi	Sahife: 25/Numara:41
22	Erzurum	İbrahim Paşa mahallesi	Sahife: 27/Numara:43
23	Bitlis	Kızıl mescid mahallesi	Sahife: 27/Numara:43
24	Mardin	Kuyumcular çarşısı	Sahife: 28/Numara:46-1
25	Mardin/Cizre	Mîr Ali mahallesi	Sahife: 31/Numara:54

26	Mardin	Câmi'ü'l-latîf mahallesi	Sahife: 31/Numara:54
27	Mardin/Midyat	Hasankeyf karyesi	Sahife: 33/Numara:62 Sahife: 37/Numara:72
28	Erzincan	Gerçekez karyesi	Sahife: 34/Numara:65
29	Erzurum	Beyin Ağa mahallesi	Sahife: 34/Numara:65
30	Diyarbakir/Genç	-	Sahife: 38/Numara:74
31	Muş	Sefla mahallesi	Sahife: 44/Numara:88
32	Bursa/Bandırma	Edincik kasabası	Sahife: 45/Numara:91
33	Bitlis	Suzim karyesi	Sahife: 46/Numara:94-2
34	Diyarbakir	Melik Ahmed mahallesi	Sahife: 49/Numara:101
35	Mardin/Midyat	Gercevez karyesi	Sahife: 52/Numara:106
36	Diyarbakir/Cezire	Halfe mahallesi	Sahife: 53/Numara:109
37	Dersaadet	Nişantaşı mahallesi	Sahife: 59/Numara:124
38	Mardin	Merkez	Sahife: 64/Numara:135
39	Musul /Dohuk	Şiyoz(?) karyesi	Sahife: 64/Numara:137
40	Erzurum/Erzincan	Çıfor mahallesi	Sahife: 69/Numara:147
41	Diyarbakir	Kavascılar mahallesi	Sahife: 69/Numara:148
42	Ma'mûratü'l-'azîz	Mağî karyesi	Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 74/Numara:159
43	Diyarbakir/Cezire	Cezire Kasabası	Sahife: 78/Numara:167
44	Ma'mûratü'l-'azîz/Harput	Hoş karyesi	Sahife: 81/Numara:175
45	Haleb	Haleb	Sahife: 82/Numara:176
46	Dersaadet/Hasköy/ Sütlüce	Mahmud Ağa mahallesi	Sahife: 91/Numara:201
47	Diyarbakir	Rabia mahallesi	Sahife: 92/Numara:204
48	Diyarbakir/Mardin	Erbin mahallesi	Sahife: 98/Numara:116
49	Diyarbakir	Câmi'ü'l-kebîr mahallesi	Sahife: 100/Numara:120
50	Van/Gevaş	Vastan Kasabası	Sahife: 104/Numara:131
51	Musul	Talahfar Kasabası	Sahife: 106/Numara:133
52	Haleb/Ayntab	İplihan mahallesi	Sahife: 107/Numara:135

53	Trabzon/Hemşin Nahiyesi	Cencere karyesi	Sahife: 114/Numara:11
54	Trabzon/Hemşin Nahiyesi	Minlavis karyesi	Sahife: 114/Numara:11
55	Van/Erek	Şabaniyye mahallesi	Sahife: 115/Numara:15
56	Erzurum	Akdağ karyesi	Sahife: 119/Numara:28
57	Erzincan	Ahteş mahallesi	Sahife: 121/Numara:32
58	Erzurum	Demir hân	Sahife: 130/Numara:7
59	Dersaadet	Muhammed Paşa civarı Yusufyan hânı	Sahife: 130/Numara:8
60	Van	Topçu mahallesi	Sahife: 131/Numara:9
61	Erzurum	Gönül Ahmed mahallesi	Sahife: 131/Numara:9
62	Musul	Meskeneta mahallesi	Sahife: 132/Numara:13
63	Mardin	Emîni'd-din mahallesi	Sahife: 136/Numara:20
64	Erzurum	Yoncalık Sefla mahallesi	Sahife: 138/Numara:25
65	Aydın/Manisa	---	Sahife: 146/Numara:41
66	Bitlis/Hizan	Obit karyesi	Sahife: 149/Numara:4
67	Harput	Kılışağı ve Borik uşağı ve Encüz karyeleri	Sahife: 154/Numara:16
68	Diyarbakir	Şeyh Said küçük mahallesi	Sahife: 157/Numara:3

426 Numaralı Siirt Şeri'yye Sicilinde incelediğimiz belgelerde o kadar farklı yer isimleriyle karşılaşınca bu başlık altında bu konuyu irdelemeye karar verdik. Farklı yer isimlerine baktığımız zaman büyük çoğunluğunun doğuya ait vilayet merkezlerine bağlı yerleşim yerleri olduğu görülmektedir. Farklı yer isimlerini belgelerde geçen muhakeme konularına neden olan yer isimleri olarak alıntıladık. Genelde yer isimlerinin asker, tüccar v.b. kişilerin bağlantılı olduğu yerlerle alakalı olduğu görülmektedir. Bu noktada Siirt Şer'iyye Sicilleri üzerine araştırma yapacak araştırmacılara birçok ilginç konu örneği çıkmaktadır. Diğer bir deyişle yerel tarihçiliğin en önemli araştırmalarına kaynaklık yapacak ayrıntıların ortaya çıktığı görülmektedir. Farklı yer isimlerinde 68 farklı yer isminin ortaya çıkması, Siirt mahkemelerinde görüşülen dava konularının sadece yerel vatandaşların mahkemeye

müracaat etmekte olmadığı, farklı yörelerden olan ve herhangi bir sıkıntısı yaşayan kişinin de mahkemeye müracaat ettiği ve vekil tayin ettiğine en güzel örnektir.

2. Sosyal Durum

Siirt'te ait olan 426 numaralı Şer'iyeye Sicili belgelerini incelediğimizde din, dil, ırk farkı gözetmeksizin toplumun her kesiminin ihtiyaçlarıyla uğraşan ve sorunlarına çözüm arayan yerel idarecilerin en yetkili kişinin kadılar olduğu görülmektedir. Din ve ırkî bir ayırım yapılmaksızın, hukukî vatandaşlık çerçevesinde uygulamalar yapılmıştır. İsteyenin istediği şekilde herhangi bir zorlama ve kısıtlama olmadan mahkemelere müracaat ettiği ve davada kendisini temsilen vekil tayin eylediği görülmektedir. Ayrıca sicilde Müslüman ve gayr-i müslim vatandaşlara ayrıcalıklı işlem yapılmadığı görülmektedir.

Siirt'in, Müslimlerin (Arap ve Kürt) ve Gayr-i Müslim (Ermeni, Keldani, Süryani) ve Yezidî'lerin ayrıca hıristiyan mezheplerinin bir arada yaşadığı bir sancak olduğu görülmektedir. Nüfusun büyük bir kısmını Müslümanlar oluşturmakta ama Ermeni, Keldani ve Süryani'lerden vatandaşların da yaşadığı bir yer olduğu görülmektedir.

2.1. Görevliler

Tablo 4. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde İsmi Geçen Görevliler

Sıra No	Görevi	Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Nüfûs me'mûru	Halil Efendi	Sahife: 7/Numara:15
2	Siird Bidâyet Mahkemesi Müdde'î-i 'Umûmî Mu'âvini	Ata Efendi bin İbrahim Efendi	Sahife: 8/Numara:17
3	Mahkeme-i Şer'iyeye Kitâbeti	Hoca Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi	Sahife: 8/Numara:17

4	Da'vâ vekîli (Dersaadet)	Melkoban Aleksan Efendi	Sahife: 11/Numara:24
5	Belediye Kâtibi	Hasan Efendi bin Taha Tube	Sahife: 12/Numara:25
6	Mahkeme-i Bidâyet İcrâ Mübâşiri	Ferhat Ağa bin Abdullah	Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 127/Numara:52, Sahife: 127/Numara:1, Sahife: 128/Numara:3
7	Evrâk me'mûru	Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 103/Numara:127
8	Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi	Hoca Fethullah Efendi ve Abdulaziz Efendi	Sahife: 14/Numara:28
9	Bidâyet Mahkemesi Hukûk Dâiresi A'zâlarından	Fethullah ve Hacı Halil ve Yusuf Efendi'ler	Sahife: 14/Numara:29
10	Bidâyet Mahkemesi Hukûk Dâiresi Başkâtibi	Şakir Efendi	Sahife: 14/Numara:29
11	Bitlis Valisi	Muhammed Reşid Paşa	Sahife: 14/Numara:29

12	Duyûn-u 'Umûmîye Vâridât-ı Muhassese İdâresi Müfettiş-i 'Umûmîsi	Hüseyin Efendi bin Hacı Ahmet Efendi	Sahife: 16/Numara:23
13	Garzan kazâsı Nâib-i Şer'îsi	Hace Hüseyin Efendi ibnu'l-Hac Mustafa Efendi ibn-i Molla Halil Efendi	Sahife: 17/Numara:24
14	Bidâyet Mahkemesi Hukûk Dâiresi A'zâsı	Hacı Halil Efendi	Sahife: 17/Numara:24
15	Me'mûr-ı şer'î	Hace Fethullah Efendi	Sahife: 17/Numara:24
16	Sason Kazâsı Mahkeme-i Bidâyet Başkâtibi	Muhammed Refik Efendi bin Abdurrahman Efendi	Sahife: 17/Numara:24
17	Siird Sancak merkez mutasarrıfı	Mustafa Paşa	Sahife: 18/Numara:26
18	Haropeşte Nâhiye Müdürü	Feyzi Ağa	Sahife: 18/Numara:26
19	Defter-i Hâkânî Başkâtibi	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 18/Numara:28, Sahife: 27/Numara:44
20	Mahkeme-i Bidâyet A'zâ mülâzımlarından	Hace Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi	Sahife: 18/Numara:28 Sahife: 21/Numara:32
21	Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi	Abdülaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 18/Numara:28, Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 31/Numara:57, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 37/Numara:73, Sahife: 39/Numara:76,

			<p>Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 61/Numara:128, Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 63/Numara:134, Sahife: 65/Numara:139, Sahife: 66/Numara:140, Sahife: 66/Numara:141, Sahife: 67/Numara:142, Sahife: 68/Numara:145, Sahife: 71/Numara:152, Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 75/Numara:160, Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 83/Numara:180, Sahife: 87/Numara:189, Sahife: 88/Numara:193, Sahife: 90/Numara:196, Sahife: 91/Numara:200, Sahife: 91/Numara:201, Sahife: 95/Numara:210, Sahife:100/Numara:121, Sahife:103/Numara:127, Sahife:105/Numara:132, Sahife:107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136</p>
22	<p>Dersaadet'te Tophâne-i âmire'de Mu'âyene Komisyonu A'zâsından</p>	<p>Daver Bey ibn-i Kamil Bey</p>	<p>Sahife: 20/Numara:31</p>

23	Nazîf mahallesi İmamı	Hacı Abdulferid Efendi bin Muhammed Efendi	Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 81/Numara:174
24	Siird Reji İdâresi Müdîri	Kirkor Efendi veled-i Aleksiyân	Sahife: 22/Numara:34
25	Bidâyet Mahkemesi A'zâsı (Siird/Garzan/Rıdvan)	Melkon Efendi bin Hokağı	Sahife: 23/Numara:36
26	Zabıta Me'mûrluğu	Hacı Hamdi Efendi	Sahife: 23/Numara:36
27	Siird sancağı Posta ve Telgraf Müdürü ¹⁵⁹	İbrahim Efendi bin Muharrem Ağa	Sahife: 25/Numara:41, Sahife: 27/Numara:43
28	Erzurum Bidâyet Mahkemesi Cezâ Dâiresi Re'îsi	Daim Ahmed Efendi bin Abdullah	Sahife: 25/Numara:41
29	Garzan kazâsı meclis idâre a'zâsından	Hanna veled-i Verdi	Sahife: 28/Numara:47
30	Garzan dâhilinde medfûn hâk-i 'ıtrnâk olan Veysel Karânî kuddise sirruhu'l-'azîzin mütevellîsi	Seyyid Abdülal Efendi bin Seyyid Ali bin Seyyid Hamza	Sahife: 31/Numara:57
31	Pervari sandık emaneti	Siird'li Abdulaziz Efendi	Sahife: 32/Numara:60
32	Muhâsebe-i Livâ Ketebesinde-Hazîne Vekîli (Beytü'l-mâl Emîni Vekîli)	Behcet Efendi bin Yusuf Ağa	Sahife: 32/Numara:60, Sahife: 41/Numara:83, Sahife: 44/Numara:90, Sahife: 119/Numara:25
33	Midyat kazâsı Nâibi	Ali Necib Efendi	Sahife: 33/Numara:62

¹⁵⁹ “Osmanlı ülkesine 1853’de giren telgraf, 1869 yılında Siird’e ulaşmış ve aynı yıl Siirt Telgraf Dairesi açılmıştır. 1892’de müdür İbrahim Bey’dir.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, “19. Yüzyılın İkinci Yarısında Siirt (Osmanlı Devlet İstatistiklerine Göre)”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 165.

34	Keldani milletinin Patrik Vekîli	Keşiş Ermiya	Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 41/Numara:82
35	Siird Tahrîrât Müdîri	Diyarbakirli Abdulmecid Efendi bin Şaban Ağa	Sahife:38/Numara:75, Sahife: 69/Numara:148, Sahife:107/Numara:136, Sahife: 126/Numara:50
36	Şeyh el-Memduh tekyesi mütevellisi	Şeyh Hamza Efendi	Sahife: 39/Numara:77
37	Müftî-yi Livâ-i Siird	Ahmed Tevfik Efendi	Sahife:40/Numara:78, Sahife: 73/Numara:155
38	Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi	Abdurrezzak Efendi	Sahife: 40/Numara:79
39	Siird sancağı a'şârının mültezimi	Diyarbakirli Mahmud Efendi	Sahife: 41/Numara:83
40	Yemen vilâyeti Saraz kazâsı Nâibü'ş-şer'i	Seyyid Muhammed Selim bin Ali Selim	Sahife: 43/Numara:86
41	Siird livâsı nâib-i sâbıkı	Seyyid Muhammed Sabri Efendi	Sahife: 44/Numara:89
42	Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Muhâsebecisi	Muhammed Enver Efendi bin Ali Rıza Efendi	Sahife: 44/Numara:89
43	Eytâm müdîri	Ahmed Efendi bin Şeyho Ahmed Hulusi Efendi	Sahife: 44/Numara:89, Sahife: 48/Numara:99
44	Garzan kazâsı Rıdvan kasabası mültezim-i sânisî	Diyarbakirli Osman Ağa bin Hasan	Sahife: 44/Numara:90
45	Mukayyid	Abdullah Kadri Efendi	Sahife: 45/Numara:93
46	Mübâşir	Ali Çavuş	Sahife: 48/Numara:99
47	Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi	Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi	Sahife: 50/Numara:104

48	Da'vâ vekîli	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 52/Numara:107, Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112, Sahife: 56/Numara:116, Sahife: 57/Numara:118, Sahife: 58/Numara:119,
49	Tillo karyesinde medfûn-ı hâk-i 'ıtrnâk olan Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine merbût evkâfin mütevellîsi	Şeyh Hamza Efendi	Sahife: 55/Numara:113
50	Şeyh Esad mescidi vakfı mütevellîsi	Abdulfettah bin Derviş	Sahife: 58/Numara:119
51	Belediye Kâtibi	Hüseyin Efendi bin Hacı Taha	Sahife: 58/Numara:120
52	Verraz mahallesi İmâmı	Hacı Mustafa bin Seyyid Mahmud	Sahife: 62/Numara:130
53	Verraz mahallesi Muhtârı	Hüseyin bin Abdulğani	Sahife: 62/Numara:130
54	Mahmudiye medresesinin mütevellîsi	Abdi Efendi	Sahife: 67/Numara:144
55	Sor mahallesi Muhtârı	Nureddin bin Behdin	Sahife: 68/Numara:145
56	Siirt millet-i Ermeniye'nin mekteb muallimî	Karabet Efendi bin Derhaça Durban Fartan	Sahife: 69/Numara:147
57	Erzincan'da da'vâ vekîli	Ramko Çıyan Kevork Efendi	Sahife: 69/Numara:147
58	Siird Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Sandık Emîni	Keştiban Cemal Efendi	Sahife: 69/Numara:148
59	Siird livâsı muhâsebe ketebesinden	Mustafa Efendi bin Seyyid Hamid	Sahife: 70/Numara:151

60	Nazîf mahallesi Muhtârı	Sûfî Hasan bin Sûfî Rindo	Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 114/Numara:13
61	Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekye ve hângâhına merbût evkâfının mütevellîsi	Şeyh Hamza Himmetullah Efendi	Sahife: 73/Numara:155
62	Siird Nâkibü'l-eşrâfi	Seyyid Ahmed Efendi	Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 83/Numara:180, Sahife: 87/Numara:190, Sahife: 100/Numara:121
63	Ra's mahallesi Muhtârı	Yasin bin Heşin	Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 126/Numara:50
64	Ra's mahallesi İmamı	Muhammed Efendi bin Molla Hasan	Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 126/Numara:50
65	Şeyh Halef mahallesi Muhtârı	Yusuf bin Hacı Ali	Sahife: 78/Numara:166
66	Şeyh Halef mahallesi İmamı	Molla Musa bin Hacı Muhammed Emin	Sahife: 78/Numara:166
67	Siird'in kantâr rusûmu mültezimi	Halid bin Fehim	Sahife: 80/Numara:170
68	Siird Belediye Da'vâ Vekîlî	Hacı Ömer Efendi	Sahife: 80/Numara:170
69	Siird Belediye Re'îsi ¹⁶⁰	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman	Sahife: 80/Numara:172, Sahife: 81/Numara:173
70	Câmi'u'l-kebîrin mütevellîsi	Halife Muhammed Derviş Efendi ibn-i	Sahife: 81/Numara:174

¹⁶⁰ “Diyarbakır Vilayetinde ve Siird Livasında ilk belediye teşkilatı 1872 yılında kurulmuştur. Hacı Ömer Efendi 1892'den itibaren görev yaptığı görülüyor.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, a.g.m., s. 165.

		Seyyid Tahir	
71	Şeyh Mahmud el-Bayrakdar mescidin mütevellîsi	Sofi Hasan bin Sofi Rindo	Sahife: 81/Numara:174
72	Câmi'ü'l-kebîr imâmı	Hacı Abdulferid Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 81/Numara:174
73	Livâ Mutasarrıfı	Mahmud Said Paşa	Sahife: 83/Numara:180
74	Meclis idâre A'zâsından	Hacı Mahmud Efendi	Sahife: 83/Numara:180
75	Kolcu	İbrahim bin Hacı Selim	Sahife: 89/Numara:194
76	Siird defter-i hâkânî me'mûru	Fehmi Efendi	Sahife: 90/Numara:196
77	Siird icrâ me'mûru	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 94/Numara:209, Sahife: 111/Numara:5
78	Livâ Eytâm Müdîri	Yusuf Efendi ibn-i Çeli	Sahife: 97/Numara:113
79	Nazîf mahallesi İmamı	Yusuf Efendi bin Abdurrezzak Efendi	Sahife: 97/Numara:113
80	Erbin karyesi Muhtârı	Kasım bin Hacı Kani	Sahife: 97/Numara:113
81	Erbin karyesi meclis-i ihtiyâr a'zâsından	Sûfî Hori bin Alo	Sahife: 97/Numara:113
82	Sılokan 'aşîreti İmâmı	Molla Muhammed bin Yasin	Sahife: 97/Numara:113
83	Siird duyûn-ı 'umûmîye nezâretinde müstahdem	Ayvaz veled-i Yakub	Sahife: 98/Numara:116
84	Mardin'de Protestan milleti mu'allimi	Yosef bin İsa	Sahife: 98/Numara:116
85	Tulik karyesi Muhtârı	Hasan bin Mudi	Sahife: 99/Numara:119
86	Siird Nâibü'ş-şer'	Hüseyin Hüsni Efendi	Sahife: 101/Numara:123

87	Karakol mahallesi Muhtârı	Ahmed bin Hamdi Simo	Sahife: 103/Numara:127
88	Bitlis bidâyet mahkemesi başkitâbetinde müstahdem	Şükri Efendi	Sahife: 103/Numara:128
89	Siird Telgraf Muhâbere me'mûru	Arif Efendi	Sahife: 104/Numara:131
90	Da'vâ Vekîli (Dersaadet)	Apkaryan Kevork Efendi	Sahife: 80/Numara:170, Sahife: 106/Numara:133
91	Duyûn-ı 'umûmîye me'mûrlarından	İso veled-i Gorgis	Sahife: 107/Numara:135
92	Belediye Re'is-i sâbıkı	Hacı Ömer Efendi	Sahife: 107/Numara:136
93	Livâ Eytâm Müdürü	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife:108/Numara:136, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 127/Numara:51
94	Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi	Seyyid Yusuf Hayali Efendi	Sahife:109/Numara:138, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 118/Numara:24, Sahife: 120/Numara:30, Sahife: 121/Numara:31, Sahife: 123/Numara:38,

			Sahife: 123/Numara:39, Sahife: 125/Numara:46, Sahife: 125/Numara:47, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 126/Numara:50
95	Bidâyet Mahkemesi A'zâsı	Hace Yusuf Efendi bin Hace Hasan Efendi	Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 128/Numara:3
96	Mahkeme A'zâsı	Hacı Muhammed Efendi bin Hacı Halil Ağa	Sahife: 109/Numara:1
97	Mahkeme A'zâsı	Minyas Efendi	Sahife: 110/Numara:2
98	Mahkeme Muhzırı	Abdulferid Ağa ibn-i Osman ibn-i Hacı Mahmud	Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 111/Numara:5, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 116/Numara:16, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 121/Numara:32,

			Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 126/Numara:50
99	Mahkeme Mukayyidi	Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa	Sahife: 110/Numara:3, Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 121/Numara:32, Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 127/Numara:51, Sahife: 127/Numara:52
100	Karakol mahallesi Muhtârı	Ahmed Cemil Efendi bin Muhammed	Sahife: 110/Numara:3
101	Mahkeme Mübâşiri	Hüseyin Çavuş bin Rüstem	Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 116/Numara:16,

			Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 121/Numara:32, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 126/Numara:49, Sahife: 127/Numara:1, Sahife: 128/Numara:3
102	Odacı	Şükri bin Süleyman Ağa	Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 118/Numara:23
103	Kapucular Kahyâsı (Van)	Hasan Ağa	Sahife: 115/Numara:15
104	Sineb karyesi Muhtârı	Selim bin Osman	Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26
105	Siird/Garzan/Kadiyan Nâhiyesi/Tapi karyesi Muhtârı	Beçuk veled-i Beru	Sahife: 124/Numara:42
106	Ra's mahallesi mü'ezzini	Molla Hızır bin Molla Hüseyin	Sahife: 125/Numara:46
107	Salihyye medresesi müdürrisi	Molla Muhammed bin İbrahim	Sahife: 125/Numara:47
108	Kassar mahallesi imamı	Ali Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi	Sahife: 126/Numara:50
109	Kassar mahallesi ihtiyâr a'zâsından	Hacı Hamza bin İbrahim Sarrac	Sahife: 126/Numara:50
110	Matran ¹⁶¹ (Keldani)	Mihail veled-i Negmo	Sahife: 132/Numara:13
111	Zabıt kâtibi	İbrahim Efendi ibn-i	Sahife: 140/Numara:30

¹⁶¹ Taç giymiş Piskopos

		Seyyid Mustafa	
112	Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesi mütevellî-i sâbıkı	Süleyman Ağa	Sahife: 141/Numara:32
113	Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesi mütevellîsi	Hamid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 141/Numara:32
114	Bitlis'de mukîm da'vâ vekîllerinden (Ermeni)	Mosis Efendi veled-i Badigan	Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 144/Numara:37
115	Siird Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Muhâsebe Refik-i Sânisî	Nasîf Efendi veled-i Salman	Sahife: 147/Numara:44
116	Siird Belediye Re'îsi ¹⁶²	Hamid Efendi bin Abdulfettah Ağa	Sahife: 151/Numara:8
117	Siird Müstantıkı (Sorgu yargıcı)	Rıfat Efendi	Sahife: 154/Numara:17
118	Siird Komiseri	Mikdad Efendi	Sahife: 154/Numara:17
119	Siird Keldani Katolik milletinin Matrânı	Emanuel Efendi veled-i Toma	Sahife: 155/Numara:19
120	Deyr-mar Yakub manastırına merbût evkâf mütevellîsi	Emanuel Efendi veled-i Toma	Sahife: 155/Numara:19
121	Siird Ziraat Bankası kâtibi	Necmeddin Efendi ¹⁶³	Sahife: 155/Numara:20
122	Siird Hazîne Da'vâ Vekîli	Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 159/Numara:9
123	Bidâyet mahkemesi Mübâşirlerinden	Hüseyin Ağa bin Ali	Sahife: 157/Numara:4

¹⁶² “Hamid Efendi 1898'den itibaren görev yaptığı görülmüyor.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, a.g.m., s. 165.

¹⁶³ “Ziraat Bankası Siirt şubesi 1890 yılında açıldı. Bankanın müdürlüğünün 1898-1900 yılları arası Sandık Katibi Necmeddin efendi yapmıştır.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, a.g.m., s. 166.

124	Bitlis'de vekîllerinden	Da'vâ	Muradyan Efendi	Murad	Sahife: 160/Numara:10
-----	----------------------------	-------	--------------------	-------	-----------------------

Şer'iyeye Siciline göre Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatında yer alan bir sancakta reis, naib, kâtip, dava vekili, nüfus memuru, imam, eytam müdürü, muhtar ünvanlı v.b. görevlilere belgelerde rastlanılmaktadır. Sadece Siirt sancağında bulunan görevlileri değil belgelerde bulunan ama farklı yerlerde olan görevlileri detabloda yer verdik. Siirt Bidayet mahkemesinde görevli olan bütün görevlilerin adları belgelerde geçmektedir. O zaman Siirt Belediye teşkilatında çalışan kişilerin de mahkemelerde görev aldığı görülmektedir. Bu kişilerden en ilginç Bitlis Valisinin alacağı için Siirt'te gelip adına vekil tayin etmesidir.¹⁶⁴ Duyûn-u 'Umûmîye'ye ait çeşitli görevlerde Siirt'te görevli olan veya Siirtli olan kişilerinde muhakemelerine vekil tayin ettiklerini veya kendilerinin vekil tayin edildiğini görmekteyiz. Bu belgelerde en fazla ismi geçen kişi Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdülaziz Vehbi Efendi'dir. Belgelerde şahitlik hususunda davaya ait mahallenin en güvenilir kişileri ayrıca mahallenin muhtarı, imamı ve ihtiyar heyetinden olan kişilerin de adının geçtiği görülmektedir. Dava vekilliğine sadece Siirt'te yaşayan değil farklı yerlerden gelip Siirt'te bulunan kişilerinde vekil olarak görevlendirildiği görülmektedir. Davanın açılacağı yerde dava vekilinin görevlendirildiğini görmekteyiz. Mahkemede görevli olan kişilerin görevlerinin değişmesinden bu kişilerin her yeni dönemde farklı bir göreve atandığı veya görevinin devam ettirildiği sonucuna ulaşmaktayız. Örnek olarak Yusuf Hayali Efendi'yi verebiliriz. Yusuf Hayali Efendi hem dava vekilliği yapmış hem de mahkemede katiplik yapmıştır.¹⁶⁵ Siirt'te mahkemelerin bidayet ve şer'iyeye olduğu, istinaf mahkemesinin ise Bitlis'te olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Mahkemelerde görevli olan muavin, mübaşir, katib, aza, başkatib, mülazım, muhızır, mukayyid, odacı ve zabıt katibi gibi kişilerin adları geçmektedir. Belgeler irdelendiğinde Siirt'e ait üst düzey görevlilerden mutasarrıf, hazine vekili, tahrirat müdürü, müftü, eytam müdürü, nâkibü'l-eşrâf, mültezimler, belediye reisi, nâibü'ş-şer, telgraf ve posta müdürü, müstantık ve komiser adlı görevlilerin çeşitli hükümlerde adları geçmektedir. Siirt

¹⁶⁴ S.Ş.S., Sahife:14, Numara:29.

¹⁶⁵ Yusuf Hayali Efendi hakkında geniş bilgi için bakınız: Ömer Atalay, a.g.e., s. 119-120.

Keldani milletinin Patrik Vekîli ve Siirt Keldani Katolik milletinin Matrân'ında adlarına rastlamaktayız. Belgelerde Siirt'ten dava vekili olarak sadece Arabzâde Muhammed Ali Efendi'nin adı geçtiği, ayrıca belediye ve hazine adına dava vekili olan kişilerin olduğu görülmektedir. Belgelerden Siirt'te Ermeni milletine ait bir mektebin olduğunu görmekteyiz.¹⁶⁶ Ayrıca belgelerden Siirt'te Ziraat Bankası olduğu sonucuna ulaşmaktayız.¹⁶⁷ Elbette ki Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatındaki görevliler bu sicil defterinde geçenlerden ibaret değildir. Bu sicil defterinde sadece vekalet kayıtları olduğundan yalnızca vekaletle ilişkisi olan görevlilerin isimleri geçmektedir. Belgelerde adı geçenlerden birinin komiser olması Siirt'te emniyet teşkilatının varlığını ortaya koymaktadır.¹⁶⁸ Siirt'te vakıf mütevellisi olan birçok kişinin ismine rastladığımızı, bunun sonucunda Siirt merkez kazasında müslümanlar ve gayr-i müslimlerin birçok vakıf kurduğunu görebiliriz.¹⁶⁹ Son olarak bir bilgi paylaşalım; belgelerde sahife:30/numara:53. belge de geçen Şeyh Hattab Efendi¹⁷⁰ Siirt'te tanınmış büyük bir alim zattır.

2.2. Meslekler

Tablo 5. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Meslekler

Sıra No	Mesleği	Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Keçeci	Mustafa	Sahife: 2/Numara:3
2	Sarrac ¹⁷¹	Hacı İbrahim	Sahife: 2/Numara:4
3	Bakırcı	Mustafa bin Süleyman	Sahife: 6/Numara:12
4	Bakkâl	Hacı Süleyman Ağa	Sahife: 8/Numara:17

¹⁶⁶ S.Ş.S., Sahife:69, Numara:147

¹⁶⁷ S.Ş.S., Sahife:155, Numara:20

¹⁶⁸ S.Ş.S., Sahife:154, Numara:17

¹⁶⁹ S.Ş.S., Sahife:155, Numara:19

¹⁷⁰ Şeyh Hattab Efendi için bakınız: Abdurrahman Adak, "Klasik Edebiyatta Siirtli Şairler", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 699

¹⁷¹ "Koşum, eğer takımıyla benzeri şeyler yapan satan kimse" Mehmet Doğan, Büyük Türkçe Sözlük, İz Yay, 11. Baskı, İstanbul 1996, s. 955.

		bin Abdullah	
5	Kazzâz ¹⁷²	Hacı Osman Efendi bin Hacı Mustafa	Sahife: 18/Numara:27
6	Dellâlbaşı	Yakub bin Mahmud Ağa	Sahife: 23/Numara:37
7	Attar (Erzurum)	Şaban Ağa	Sahife: 25/Numara:41
8	Arzuhâlcı (Erzurum)	Mustafa Efendi	Sahife: 25/Numara:41
9	Aleddar (Erzurum)	Salih Ağa	Sahife: 25/Numara:41
10	Helvâcı	İbrahim bin Molla İsmail	Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 59/Numara:124, Sahife: 71/Numara:153, Sahife: 100/Numara:121
11	Bezzâz ¹⁷³	Mustafa bin Fettâh	Sahife: 36/Numara:70
12	Bakkâl	Faki Abdullah bin Molla Mahmud	Sahife: 45/Numara:92
13	Tüccâr	Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa	Sahife: 46/Numara:94-1
14	Katırcı	Ömer bin Yusuf Şiar, Sofi İrfan	Sahife: 46/Numara:94-2
15	Sarrac	Abdullah bin Osman	Sahife: 48/Numara:97, Sahife: 152/Numara:10
16	Bakkâl	Hacı Yusuf bin İbrahim	Sahife: 51/Numara:106
17	Habbar	Hacı Taha	Sahife: 53/Numara:108
18	Katırcı	İsmail bin Abdullah bin Molla Halef	Sahife: 53/Numara:109
19	Bevvâb ¹⁷⁴	Ali Rıza Efendi	Sahife: 54/Numara:110

¹⁷² “Ham ipek işleyen, ibrişim haline getiren kimse” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 626.

¹⁷³ “Ekseriya dokuma ve bez satan kimse, manîfaturacı” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 138.

20	Destici	Yusuf veled-i Agob	Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:115
21	Dülger(Erzincan)	Haçadur	Sahife: 69/Numara:147
22	Katırcı	Estepan veled-i Maksi Sergis	Sahife: 70/Numara:150
23	Sarrac	Ömer bin Molla Musa	Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 77/Numara:164
24	Bakkâl (Ra's mahallesi)	Hızır bin Kasım	Sahife: 74/Numara:159
25	Sarrac	Abdulhamid bin İbrahim	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 111/Numara:5
26	Sarrac	Hacı Hamza bin İbrahim	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 109/Numara:138
27	Tüccâr	Ömer bin Molla Musa	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 81/Numara:174, Sahife: 109/Numara:138
28	Na'lebend	Hacı Yusuf bin Sofi Ali	Sahife: 78/Numara:166
29	Na'lebend	İsa bin Mahmud	Sahife: 78/Numara:166
30	Na'lebend	Şeyhî Efendi bin Mahmud	Sahife: 78/Numara:166
31	Debbağ	Hacı Murteza	Sahife: 99/Numara:119
32	Nâlçâcı (Ayntab)	Nur Otonkipan Hacı Vartan Ağa veled-i Karapet	Sahife: 107/Numara:135
33	Berber	Şakir bin Seyyid Yusuf	Sahife: 112/Numara:8
34	Bezzâz	Sado bin Berho Habib	Sahife: 112/Numara:8

¹⁷⁴ “Kapıcı, kapı bekçisi” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 135.

35	Allâf ¹⁷⁵	Şeyh Hasan bin Şeyh Turab	Sahife: 112/Numara:8
36	Bakkâl (Nazîf mahallesi)	Hacı İsa Saro	Sahife: 112/Numara:8
37	Câmi' u'l-kebîr Ferrâşî ¹⁷⁶	Merhem bin Reşo bin İsmail	Sahife: 114/Numara:13
38	Berber	Diyarbakirli Negmo Usta veled-i İbrahim Edem	Sahife: 117/Numara:19
39	Debbağ (Erzurum)	Hacı Nebi Ağa bin Abdullah	Sahife: 119/Numara:28
40	Kavvas ¹⁷⁷	Sadil	Sahife: 121/Numara:32
41	Leblebici	Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 121/Numara:32
42	Dellâlbaşı	Muhammed Ali bin Anto	Sahife: 126/Numara:49
43	Tüccâr	Hacı İsmail Ağa bin Hacı Muhammed	Sahife: 129/Numara:5
44	Tüccâr	Musa Ağa bin Hüseyin	Sahife: 129/Numara:5
45	Tüccâr	Murad veled-i İbrahim	Sahife: 130/Numara:7
46	Mâlîfatûra Tüccârı	Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa	Sahife: 130/Numara:8
47	Kassâb	Şeyh Bekir ibn-i Hacı Yusuf	Sahife: 132/Numara:11
48	Pamukçu	Abdusselam ibn-i Molla Ahmed	Sahife: 132/Numara:12

¹⁷⁵ Yulaf satan kimse.

¹⁷⁶ “Cami, mescit, imaret ve benzeri yerlerin temizliğine bakan kimse” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 373.

¹⁷⁷ “Elçili ve konsolosluklarda vazifeli muhafaza memuru” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 619.

49	Taşçı (Musul)	İsa veled-i Hanna Armo	Sahife: 132/Numara:13
50	Tüccâr	Kasım bin Yasin Ağa	Sahife: 134/Numara:15
51	Semerci	Sûfî Hasan bin Hacı Habraş	Sahife: 134/Numara:16
52	Tarakçı	Abdullah bin Musa Kahraman	Sahife: 134/Numara:17
53	Mimar Usta	İsmail bin Mahmud	Sahife: 135/Numara:18
54	Tüccâr	Hacı Mustafa Ağa ibn-i Sûfî Abdi	Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38, Sahife: 145/Numara:40
55	Attar	Hacı Muhammed bin Hacı Yusuf Elmasi	Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38
56	Tüccâr (Ermeni Katolik)	Polos veled-i Miho	Sahife: 136/Numara:20
57	Tüccâr	Hacı Ahmed bin Molla Ali	Sahife: 137/Numara:23, Sahife: 137/Numara:24
58	Tüccâr	Abdulaziz Ağa ibn-i Hacı Mustafa	Sahife: 145/Numara:38
59	Tüccâr	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman Ağa	Sahife: 145/Numara:39
60	Tüccâr	Muharremzâde Bekir Efendi	Sahife: 151/Numara:9
61	Pamukçu	Şeyh Efendizâde İzzet Efendi	Sahife: 151/Numara:9
62	Kazzaz	Mustafa	Sahife: 154/Numara:17
63	Terzî	Peyğos veled-i Maksi Ohan	Sahife: 156/Numara:1
64	Kazzazyân(Ermeni Katolik/Diyarbakir)	Osib	Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 159/Numara:9

65	Der-i âliye’de Beyoğlu mahallesinde sâkin avukatlardan	Kirkor Efendi Zohrabyan	Sahife: 160/Numara:11
66	Der-i âliye’de Âlem Matba’ası Müdîri	Mustafa Nuri Efendi	Sahife: 160/Numara:11
67	Matba’a çalışanı	Hamsin veled-i Minyas	Sahife: 160/Numara:11
68	Zerrağdan ¹⁷⁸	Abdal	Sahife: 110/Numara:2

Şer’iyye Sicil kayıtlarına göre Siirt yöresindeki meslekler hakkında bilgi sahibi olmaktayız. Yöresel mesleklere örnek olarak keçeci, kazzaz, bezzaz, semerci gibi günümüzde kaybolmak üzere olan meslek guruplarını verebiliriz. Günlük yaşamda insanların ihtiyaçları olan ürünleri üreten ya da hizmet sektöründe çalışanlar olduğu gibi, ticaretle uğraşan tüccar ve dellâl zümrelere ait vekaletlerde kayıtlara rastlanmaktadır. Meslek guruplarına bakarak Siirt’te dokumacılık ve ticaretin gelişmiş olduğu sonucuna varabiliriz. Katırcı diye bir esnaf sınıfının olması yöresel açıdan katırın taşıdığı önemi vurgular niteliktedir. Sarrac, keçeci, semerci, katırcı ve nalbant meslekleri birbirlerinin olmazsa olmaz mesleklerinden olup ayrıca birbirlerini tamamlamaktadırlar. Buradan da bölgede yoğun bir göçebe hayatın hüküm sürdüğü sonucuna ulaşabiliriz. Bakkalların çok olması, her mahalleye ait bakkalların olmasına bağlanabilir. Siirt’te ticaretle uğraşan insanların meslek guruplarının da çok olduğunu görüyoruz. Eskinin en önemli mesleklerinden olup, günümüz de ilginç bir meslek olarak Habbar’ı gösterebiliriz.¹⁷⁹

2.3. Askeri Görevliler

Tablo 6. 426 Numaralı Siirt Şer’iyye Sicili’nde Adı Geçen Askeri Görevliler

¹⁷⁸ “Ekinci, çiftçi” manasında kullanılmaktadır. Kelimenin kökeni “zerra’”dır.

¹⁷⁹ Mürekkepçilik

Sıra No	Mesleği	Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	4. Ordu-yı hümâyûn 31. alayının 2. tabur 2. bölüğünün birinci çavuşu	Mevlûd	Sahife: 4/Numara:9, Sahife: 5/Numara:10
2	Mîralay	Muhammed Bey	Sahife: 7/Numara:16
3	Mütercim (İstanbul)	Muhammed Rüşdi Paşa	Sahife: 7/Numara:16
4	Makâm-ı Sadâret Çavuşu (İstanbul)	İsmail Hakkı	Sahife: 7/Numara:16
5	Askeri doktor	Şükrü Efendi	Sahife: 11/Numara:23
6	Tabur kâtibi	Cevdet Efendi bin Ahmet Dervîş Efendi	Sahife: 15/Numara:21
7	4. Ordu-yı hümâyûn 31. alayının Kâ'immakâm	Abdülhamid Bey bin Çavuşzâde Salih Bey	Sahife: 16/Numara:23
8	4. Ordu-yı hümâyûn 16. piyâde livâsı	Abdullah Paşa	Sahife: 16/Numara:23
9	4. Ordu-yı hümâyûn 86. Redif alayının 3. taburunun Kolağası	Muhammed Hulusi Efendi bin Mustafa Ağa	Sahife: 18/Numara:27
10	4. Ordu-yı hümâyûn 86. Redif alayının 3. taburunun Kâtibi	Hacı Şükrü bin Hacı Muhammed	Sahife: 20/Numara:30
11	Redif-i mukaddem 86. alayın 3. tabur 3. bölüğü mülâzım-1 sânîsi	Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi	Sahife: 20/Numara:30
12	Siird 3. jandarma	İsmail Faik Bey	Sahife: 20/Numara:31

	taburunun Binbaşısı	İbn-i Kamil Bey	
13	Redif 133. alayının Siird'den müretteb 3. tâli taburunun 4. bölüğü mülâzım-ı evveli	Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 21/Numara:32
14	4. Ordu-yı hümayûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun Kolağası	Şevket Efendi	Sahife: 21/Numara:33
15	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alay 2. tabur 1. bölüğü efradından	Osman bin Musa	Sahife: 21/Numara:33
16	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 4. taburu Kâtibi	Mahmud Cevdet Efendi	Sahife: 24/Numara:38
17	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 4. taburunun 1. bölüğünün 6. onbaşısı	Bedir bin Mustafa	Sahife: 24/Numara:38
18	4. ordu-yı hümayûn Nizâmiyye 31. alayının 2. taburunun 4. bölük yüzbaşısı	Abdullah Ağa bin Feyzullah	Sahife: 34/Numara:65, Sahife: 39/Numara:76
19	Genç sancağı müretteb taburunun piyâde yüzbaşısı	Sâlih Ağa	Sahife: 38/Numara:74
20	4. Ordu-yı hümayûn Nizamiyye 31.	Sâlih Efendi	Sahife: 38/Numara:75

	alayının 2. taburunun Kâtibi		
21	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 4. tabur yüzbaşısı	Ahmet Efendi bin Abdulvehhab	Sahife: 38/Numara:75
22	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun 2. bölük Mülâzımı	Hüseyin Ağa	Sahife: 38/Numara:75
23	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun 4. bölük Mülâzımı	Hacı Nuri Efendi bin Muhammed	Sahife: 38/Numara:75
24	Siird redîf-i sâni taburunun mülâzım-ı evveli	Ahmed Ağa	Sahife: 43/Numara:86
25	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun 3. bölük Mülâzım-ı sâni	Said Ağa bin İskender	Sahife: 44/Numara:88
26	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun tabîbi	Hacı Şükrü Efendi bin Hafız Hasan	Sahife: 45/Numara:91
27	4. Ordu-yı hümâyûn 134. Redif alayının üçüncü Siird redîf-i sâni taburu binbaşısı	Emin Bey	Sahife: 46/Numara:94
28	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31.	Ahmed Ağa	Sahife: 49/Numara:101

	alayının 2. taburunun Tüfenkçisi		
29	4. ordu-yı hümayûn redif 86. alayının 3. taburunun 1. bölüğü yüzbaşısı	Halil Efendi bin Abdullah	Sahife: 50/Numara:104
30	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 2. taburunun Binbaşısı	Ziver Efendi	Sahife: 64/Numara:137
31	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 2. taburunun 2. bölüğü yüzbaşısı(Kerkük'te bulunan)	Hüseyin Ağa bin Mustafa	Sahife: 69/Numara:149
32	4. Ordu-yı hümayûn 134. Redif alayının üçüncü taburu Kâtibi	Mustafa Efendi bin Muhammed bin İsmail	Sahife: 72/Numara:153
33	4. Ordu-yı hümayûn 134. Redif alayının 3. tabur 1. bölük mülâzım-ı evveli	Bekir Ağa bin Ömer bin Mustafa	Sahife: 72/Numara:153
34	4. Ordu-yı hümayûn 134. Redif alayının Siird 3. redif-i sâni taburunun 3. bölük Mülâzımı	Receb Ağa bin Osman Ağa	Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 84/Numara:181
35	Siird'de 3. zabtiye taburunun 1. bölük emîni	Muhammed Efendi bin Mustafa Ağa	Sahife: 74/Numara:158
36	Muş'da bulunan 19.	Bekir Sıdkı	Sahife: 74/Numara:158,

	süvârî alayının kâtib mu'âvini	Efendi bin Mustafa Ağa	Sahife: 74/Numara:159
37	4. ordu-yı hümâyûn redif 86. alayının 3. taburunun 2. bölüğü yüzbaşısı	Ahmed Adil Efendi	Sahife: 81/Numara:175
38	Şirvan kazâsında redif-i tâlî bölüğü mülâzım-ı evveli	Çerkez Reşid Efendi	Sahife: 81/Numara:175
39	4. Ordu-yı hümâyûn 31. alayının Kâ'immakâmı	Dersaadet'li Muhammed Bey ibn-i İbrahim Edhem Bey	Sahife: 83/Numara:180
40	4. Ordu-yı hümâyûn 134. Redif alayının Siird 3. redif-i sâni taburunun 2. bölük Yüzbaşısı	Abdullah Ağa	Sahife: 84/Numara:181
41	4. Ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının 1. taburunun Binbaşısı	Akif Efendi	Sahife: 91/Numara:201
42	4. Ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının 1. taburu 4. bölük Mülâzımı	Mustafa Tevfik Efendi bin Raşid	Sahife: 91/Numara:201
43	Siird Jandarma taburunun 3. piyâde bölüğü efrâdından	Hasan bin Ali	Sahife: 96/Numara:112
44	Jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından	Hasan bin Ahmedî Hacı Berho	Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 106/Numara:134

45	Zabtiye Mülâzımı	Farisi Ağa	Sahife: 115/Numara:14
46	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının Müftüsü	Mustafa Fehmi Efendi bin Hüseyin Efendi	Sahife: 115/Numara:15
47	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının 1. taburu 1. bölük Mülâzım-ı evveli	Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed	Sahife: 115/Numara:15
48	Zabtiye	Süleyman bin Osman	Sahife: 123/Numara:39
49	Siird Redif taburu binbaşısı	Alaaddin Efendi	Sahife: 130/Numara:8
50	Siird Redif taburu mülazımı	Zülfikar Efendi bin Ali	Sahife: 130/Numara:8
51	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31. alayının 3. taburunun 1. bölüğü Mülâzım-ı evveli	Bahri Efendi bin Hafız Ahmed Efendi	Sahife: 131/Numara:9
52	Zabtiye	Mahmud bin Muhammed	Sahife: 134/Numara:16
53	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31. alayının Mîralayı	Salih Bey Efendi bin Yakub Bey	Sahife: 136/Numara:21
54	Van'da nizâmiyye 29. alayının 4. taburu tabib yüzbaşısı	Halil Bey bin Şevki Efendi	Sahife: 136/Numara:21
55	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31. alayının alay kâtibi	Şemsüddin Efendi ibnü'l- müteveffâ Hacı Ali Ağa	Sahife: 138/Numara:25

56	Siird Redîf taburunun birinci bölük mülâzım-ı evveli	İsmail Hakkı Efendi ibn-i Muhammed Efendi	Sahife: 154/Numara:16
57	Siird Jandarma efrâdından	İbrahim bin Hacı Musa Hindo	Sahife: 154/Numara:17

Şer'iyeye sicilindeki kayıtların fazla olması sebebiyle askeri sınıfı ayrı olarak değerlendirmenin uygun olacağı kanaati oluştu. İncelediğimiz belgelerden 4. ordunun 31. alayın 2., 3. ve 4. bölüklerinin ve 32. alayın 1. tabur ve bölüklerinin Siirt'te kaldığı ve nizamiye olarak bilindiği görülmektedir. Siirt'te diğer askeri birliklere gelince Siirt 3. jandarma taburu, Siirt 86. redif alayının 3. tabur ve bölükleri, Siirt 133. redif alayının Siirt tali taburu, Siirt 3. zabtiye taburu gibi askeri birliklere bağlı askerlerin belgelerde isimleri geçmektedir. Askerlere ait olan vekaletlerin çoğunluğu memleketlerindeki veraset hisselerinden paylarını talep için vekil görevlendirmeleri veya kendilerine ait olan malların satışının yapılması için vekil görevlendirmeleri olduğu görülmektedir. Bitlis salnameleri incelendiği zaman orduda görevli olanların adlarının tutmadığını görmekteyiz. Ayrıca belgeleri incelediğimiz dönemde Ermeni tedhiş hareketlerinin başlamasından dolayı Doğuda oluşturulan Hamidiye alayları ile ilgili bilgiye ulaşamadık. Sebebi de Hamidiye alaylarının yerel milis kuvvetlerden oluşmasından dolayı olabilir.

2.4. Vekil Tayin Edilenler

Tablo 7. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Vekiller

Sıra No	Vekil Tayin Edilen Kişi	Sahife ve Hüküm Numarası
1.	Hacı Mustafa bin Ahmed	Sahife: 1/Numara:1
2.	Hamza bin Abdullah bin Ömer	Sahife: 1/Numara:2
3.	Hüsrev Ağazâde Mehmed Ağa bin Ahmed Ağa	Sahife: 2/Numara:3
4.	Sofi Hasan	Sahife: 2/Numara:4
5.	Zihni Efendi bin İbrahim Ağa	Sahife: 3/Numara:5
6.	Muhammed Şerif	Sahife: 3/Numara:6
7.	Nasre bint Abdullah	Sahife: 3/Numara:7

8.	Harputlu Ali Efendi bin İsmail	Sahife: 4/Numara:8
9.	Şeyh Nureddin Efendi	Sahife: 4/Numara:9
10.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 5/Numara:10
11.	Şeyh Salih Efendi	Sahife: 5/Numara:11
12.	İsa bin Musa	Sahife: 6/Numara:12
13.	Abdulaziz bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 6/Numara:13
14.	Yakub bin Yakub	Sahife: 7/Numara:14
15.	Fatıma Naile Hâtun	Sahife: 7/Numara:15
16.	İsmail Hakkı bin Muhammed Çavuş	Sahife: 7/Numara:16
17.	Bakkâl Hacı Süleyman Ağa bin Abdullah	Sahife: 8/Numara:17
18.	Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 8/Numara:18
19.	Abdulğafur Efendi bin Hacı Derviş Efendi	Sahife: 8/Numara:19
20.	Hasan Efendi bin Taha	Sahife: 9/Numara:20
21.	Muhammed Efendi bin İsmail	Sahife: 9/Numara:21
22.	Seyfüddin Efendi bin Molla Ali	Sahife: 10/Numara:22
23.	İsmail Efendi	Sahife: 11/Numara:23
24.	Melkoben Aleksan Efendi	Sahife: 11/Numara:24
25.	Hasan Efendi bin Taha Tube	Sahife: 12/Numara:25
26.	Behcet Efendi bin Yusuf Ağa	Sahife: 12/Numara:26
27.	Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 13/Numara:27
28.	Hacı Esad bin Osman Şurani	Sahife: 14/Numara:28
29.	Selim Bey ibn-i Hüseyin Efendi	Sahife: 14/Numara:29
30.	Şahbaz bin Abbas Keççigi	Sahife: 15/Numara:20
31.	Cevdet Efendi bin Ahmet Derviş Efendi	Sahife: 15/Numara:21
32.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım	Sahife: 16/Numara:22
33.	Hüseyin Efendi bin Hacı Ahmet Efendi	Sahife: 16/Numara:23
34.	Yusuf Efendi	Sahife: 17/Numara:24
35.	İbrahim Efendi	Sahife: 17/Numara:25
36.	Nurşah Hânım	Sahife: 18/Numara:26
37.	Kazzâz Hacı Osman Efendi bin Hacı Mustafa	Sahife: 18/Numara:27
38.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 18/Numara:28
39.	İsa bin Yasin Saro	Sahife: 19/Numara:29
40.	Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi	Sahife: 20/Numara:30
41.	Daver Bey ibn-i Kamil Bey	Sahife: 20/Numara:31
42.	Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 21/Numara:32
43.	İsa bin Musa bin Osman	Sahife: 21/Numara:33
44.	Çörekoğlu Aleksian veled-i Estepan ve Melikon veled-i Sergis	Sahife: 22/Numara:34
45.	Hacı Hasan Efendi bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 22/Numara:35
46.	Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer	Sahife: 23/Numara:36
47.	Dellâlbaşı Yakub bin Mahmud Ağa bin	Sahife: 23/Numara:37
48.	Cihangir bin Mustafa	Sahife: 24/Numara:38
49.	Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem	Sahife: 24/Numara:39
50.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 25/Numara:40
51.	Mustafa Efendi bin Muharrem Ağa	Sahife: 25/Numara:41
52.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 26/Numara:42-1

53.	Hasan bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 26/Numara:42-2
54.	Siird Telgraf Müdüri İbrahim Efendi	Sahife: 27/Numara:43
55.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 27/Numara:44
56.	Mübâşir Ali Ağa bin Taha	Sahife: 27/Numara:45
57.	Mardinli Ali bin Hacı Hüseyin	Sahife: 28/Numara:46-1
58.	Diyarbakirli İsmail Efendi bin İsmail	Sahife: 28/Numara:46-2
59.	Diyarbakirli Ağa Hüseyin Efendi bin Osman Efendi	Sahife: 28/Numara:47
60.	Hasan bin Hacı Muhammed	Sahife: 29/Numara:48
61.	Reşid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 29/Numara:49
62.	Seyyid Hamza Efendi bin Şeyh Osman	Sahife: 29/Numara:50
63.	Esmero bin Hacı Ali	Sahife: 30/Numara:51
64.	Ömer bin Hamza bin Abuş	Sahife: 30/Numara:52
65.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 30/Numara:53
66.	Şucazâde Nikola Efendi	Sahife: 31/Numara:54
67.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 31/Numara:56
68.	Seyyid Ahmed Efendi	Sahife: 31/Numara:57
69.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 32/Numara:58
70.	Mahmud Efendi bin Hüseyin	Sahife: 32/Numara:59
71.	Diyarbakirli İsmail bin İsmail	Sahife: 32/Numara:60
72.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 33/Numara:61
73.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 33/Numara:62
74.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 33/Numara:63
75.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 34/Numara:64
76.	Hamza bin Yasin	Sahife: 34/Numara:65
77.	Ahmed Efendi bin Şeyho	Sahife: 34/Numara:67
78.	Hacı Mustafa bin Hacı Tahir	Sahife: 35/Numara:68
79.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 35/Numara:69
80.	Mustafa bin Fettâh	Sahife: 36/Numara:70
81.	Muhammed Efendi bin Kasım ve Ahmed Efendi	Sahife: 36/Numara:71
82.	Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail	Sahife: 37/Numara:72
83.	Hafız Abdulmecid bin Sûfi Ali	Sahife: 37/Numara:73
84.	Hafız Abdulaziz bin Musa	Sahife: 38/Numara:74
85.	Diyarbakirli Abdulmecid Efendi bin Şaban Ağa	Sahife: 38/Numara:75
86.	Hacı Nuri Efendi bin Muhammed	Sahife: 39/Numara:76
87.	Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf	Sahife: 39/Numara:77
88.	Muhammed bin Abdulhay	Sahife: 40/Numara:78
89.	Mahmud Efendi bin Hüseyin	Sahife: 40/Numara:79
90.	Hace Cezo veled-i Şemmas Abuş	Sahife: 40/Numara:80
91.	Nâzırzâde Tahir Efendi bin Abdulkadir	Sahife: 41/Numara:81
92.	Badigan Mosis Efendi	Sahife: 41/Numara:82
93.	Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi	Sahife: 41/Numara:83
94.	Seyyid Ömer bin Seyyid Esad	Sahife: 42/Numara:84
95.	Rızkullah bin Şemmas Abdulahad Abbuş	Sahife: 42/Numara:85
96.	Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi	Sahife: 43/Numara:86

97.	Yusuf bin Hanna Faglebo	Sahife: 43/Numara:87
98.	Molla Süleyman-zâde Molla Ahmed	Sahife: 44/Numara:88
99.	Muhammed Enver Efendi bin Ali Rıza Efendi	Sahife: 44/Numara:89
100.	Yusuf Efendi bin Gorgis Abdullah	Sahife: 44/Numara:90
101.	Hacı Muhsin Ağazâde Ahmed Ağa	Sahife: 45/Numara:91
102.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 45/Numara:92
103.	Ahmed Efendi bin Şeyho	Sahife: 45/Numara:93
104.	Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa	Sahife: 46/Numara:94-1
105.	Hacı Abdullah bin Hacı İsmail	Sahife: 46/Numara:93
106.	İsa bin Şeyh Ahmed	Sahife: 46/Numara:94-2
107.	Ali Çavuş bin Taha	Sahife: 47/Numara:95
108.	Yusuf veled-i İsa Petros	Sahife: 47/Numara:96
109.	Abdurrahman bin Muhammed Molla Hasan	Sahife: 48/Numara:97
110.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 48/Numara:98
111.	Muhammed bin Abdulhay	Sahife: 49/Numara:99
112.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin	Sahife: 49/Numara:100
113.	Ahmed Ağa bin Mustafa Ağa	Sahife: 49/Numara:101
114.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 50/Numara:102
115.	Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail	Sahife: 50/Numara:103
116.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 50/Numara:104
117.	Hafız Yusuf	Sahife: 51/Numara:105
118.	Muhammed bin İsmail	Sahife: 51/Numara:106
119.	Arabzâde Muhammed Ali	Sahife: 51/Numara:-
120.	Gorgis veled-i Yakub	Sahife: 52/Numara:106
121.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 52/Numara:107
122.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 53/Numara:108
123.	Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim	Sahife: 53/Numara:109
124.	Bevvâb Ali Rıza Efendi	Sahife: 54/Numara:110
125.	Ahmed bin Bekir	Sahife: 54/Numara:111
126.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 54/Numara:112
127.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 55/Numara:112
128.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 55/Numara:113
129.	Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito	Sahife: 56/Numara:114
130.	Hacı Necib Efendi	Sahife: 56/Numara:115
131.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 56/Numara:116
132.	Şeyh Ali bin Şeyh Muhammed	Sahife: 57/Numara:117
133.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 57/Numara:118
134.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 58/Numara:119
135.	Hüseyin Efendi bin Hacı Taha	Sahife: 58/Numara:120
136.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 58/Numara:121
137.	Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 59/Numara:122
138.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 59/Numara:123
139.	Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito	Sahife: 59/Numara:124
140.	Abdi Kemal Efendi bin Abdulğani	Sahife: 60/Numara:125
141.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 60/Numara:126
142.	İsa Ağa bin Ahmed	Sahife: 61/Numara:127

143.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 61/Numara:128
144.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 61/Numara:129
145.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 62/Numara:130
146.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 62/Numara:131
147.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 63/Numara:132
148.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 63/Numara:133
149.	Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail	Sahife: 63/Numara:134
150.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 64/Numara:135
151.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 64/Numara:136
152.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 64/Numara:137
153.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 65/Numara:138
154.	Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail	Sahife: 65/Numara:139
155.	Ahmed Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 66/Numara:140
156.	Şaban Efendi bin Musa	Sahife: 66/Numara:141
157.	Abdulmecid Efendi bin Hüseyin	Sahife: 67/Numara:142
158.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 67/Numara:143
159.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 67/Numara:144
160.	Yusuf bin Abdurrezzak	Sahife: 68/Numara:145
161.	Abdulkadir bin Seyyid Hüseyin	Sahife: 68/Numara:146
162.	Ramko Çıyan Kevork Efendi	Sahife: 69/Numara:147
163.	Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi	Sahife: 69/Numara:148
164.	Yasin bin Hacı Mahmud	Sahife: 69/Numara:149
165.	Abdulmecid Efendi bin Hasan	Sahife: 70/Numara:150
166.	Mustafa Efendi bin Seyyid Hamid	Sahife: 70/Numara:151
167.	Molla Süleyman bin Seyyid Hasan	Sahife: 71/Numara:152
168.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 71/Numara:153
169.	Hüseyin Ağa	Sahife: 72/Numara:153
170.	Receb Ağa bin Osman Ağa	Sahife: 72/Numara:154
171.	Şeyh Nasreddin Efendi	Sahife: 73/Numara:155
172.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 73/Numara:156
173.	Hacı Muhammed bin Mustafa	Sahife: 74/Numara:157
174.	Bekir Sıdkı Efendi	Sahife: 74/Numara:158
175.	Bekir Sıdkı Efendi	Sahife: 74/Numara:159
176.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 75/Numara:160
177.	Hacı Muhammed bin Mustafa	Sahife: 76/Numara:161
178.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 76/Numara:162
179.	İsmail bin Abdulhamid	Sahife: 76/Numara:163
180.	Molla Halil bin Molla Mustafa	Sahife: 77/Numara:164
181.	Rızkullah	Sahife: 77/Numara:165
182.	Hacı Yusuf bin Sofi Ali	Sahife: 78/Numara:166
183.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 78/Numara:167
184.	Hasan bin Hacı Ali	Sahife: 79/Numara:168
185.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 79/Numara:169
186.	Apkaryan Kevork Efendi	Sahife: 80/Numara:170
187.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 80/Numara:171
188.	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman	Sahife: 80/Numara:172

189.	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman	Sahife: 81/Numara:173
190.	Hacı Abdulferid Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 81/Numara:174
191.	Çerkez Reşid Efendi	Sahife: 81/Numara:175
192.	Rızkullah Aboşyan	Sahife: 82/Numara:176
193.	Molla Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 82/Numara:178
194.	Saglebyân Yusuf veled-i Hanna	Sahife: 83/Numara:179
195.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 83/Numara:180
196.	Yüzbaşı Abdullah Ağa	Sahife: 84/Numara:181
197.	Hemi bin Yasin	Sahife: 84/Numara:182
198.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 84/Numara:183
199.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 85/Numara:184
200.	-----	Sahife: 85/Numara:185
201.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 86/Numara:186
202.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 86/Numara:187
203.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 86/Numara:188
204.	Musa Efendi bin İbrahim	Sahife: 87/Numara:189
205.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 87/Numara:190
206.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 88/Numara:191
207.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 88/Numara:192
208.	Nureddin Efendi	Sahife: 88/Numara:193
209.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 89/Numara:194
210.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 89/Numara:195
211.	Fehmi Efendi	Sahife: 90/Numara:196
212.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 90/Numara:197
213.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 90/Numara:198
214.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 91/Numara:199
215.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 91/Numara:200
216.	Afife bint Hacı Hurşid Bey	Sahife: 91/Numara:201
217.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 92/Numara:202
218.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım	Sahife: 92/Numara:203
219.	Zülfikar bin Abdullah	Sahife: 92/Numara:204
220.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 93/Numara:205
221.	Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş	Sahife: 93/Numara:206
222.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 94/Numara:207
223.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 94/Numara:208
224.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 94/Numara:209
225.	Hacı Abdulhamid Efendi bin Hacı İsmail	Sahife: 95/Numara:210
226.	İptal edilmiştir.	Sahife: 95/Numara:211
227.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 96/Numara:211
228.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 96/Numara:112
229.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 97/Numara:113
230.	Abdulmecid bin Hüseyin Şeyh Turab	Sahife: 97/Numara:114
231.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 98/Numara:115
232.	Yusuf bin İsa	Sahife: 98/Numara:116
233.	Mirzo veled-i Cello	Sahife: 99/Numara:117

234.	Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş	Sahife: 99/Numara:118
235.	Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş	Sahife: 99/Numara:119
236.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 100/Numara:120
237.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 100/Numara:121
238.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 101/Numara:122
239.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 101/Numara:123
240.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 102/Numara:124
241.	Şeyh Nasreddin ibn-i Şeyh Hamza Himmetullah	Sahife: 102/Numara:125
242.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 102/Numara:126
243.	Genco bin Hacı Mahmud Bey	Sahife: 103/Numara:127
244.	Şeyh Derviş Efendi	Sahife: 103/Numara:128
245.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 104/Numara:129
246.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 104/Numara:130
247.	Şeyhîzâde Seyyid Ahmed Efendi	Sahife: 104/Numara:131
248.	Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas	Sahife: 105/Numara:132
249.	Apkaryan Kevork Efendi	Sahife: 106/Numara:133
250.	Bedri Efendi	Sahife: 106/Numara:134
251.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 107/Numara:135
252.	Abdulmecid Efendi bin Şaban Efendi	Sahife: 107/Numara:136
253.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 108/Numara:136
254.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 108/Numara:137
255.	Ömer Ağa bin Molla Musa	Sahife: 109/Numara:138
256.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 109/Numara:1
257.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 110/Numara:2
258.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 110/Numara:3
259.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 111/Numara:4
260.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 111/Numara:5
261.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 112/Numara:6
262.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 112/Numara:7
263.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 112/Numara:8
264.	Saglebyân Yusuf Efendi bin Hanna	Sahife: 113/Numara:9
265.	Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi	Sahife: 113/Numara:10
266.	Tevfik Efendi bin Emin Efendi	Sahife: 114/Numara:11
267.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 114/Numara:12
268.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 114/Numara:13
269.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 115/Numara:14
270.	Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed	Sahife: 115/Numara:15
271.	Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 116/Numara:16
272.	Sûfi Musa bin Hüseyin Ağa	Sahife: 116/Numara:17
273.	Kevork Apkaryan bin Karabet	Sahife: 116/Numara:18
274.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 117/Numara:19
275.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 117/Numara:20
276.	Yusuf Efendi bin Gorgis veled-i Abdullah	Sahife: 117/Numara:21
277.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 118/Numara:22
278.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 118/Numara:23

279.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 118/Numara:24
280.	Ahmed bin Hardo	Sahife: 119/Numara:25
281.	Fakih Abdullah bin Selim	Sahife: 119/Numara:26
282.	Molla Abdullah Efendi bin Abdullah	Sahife: 119/Numara:27
283.	Debbağ Hacı Nebi Ağa bin Abdullah	Sahife: 119/Numara:28
284.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 120/Numara:29
285.	Yusuf bin Ali bin Hamo	Sahife: 120/Numara:30
286.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 121/Numara:31
287.	Lelebici Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 121/Numara:32
288.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 121/Numara:33
289.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 121/Numara:34
290.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 122/Numara:35
291.	Muhammed bin Hüsni	Sahife: 122/Numara:36
292.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 122/Numara:37
293.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 123/Numara:38
294.	Aişe bint Mahmud	Sahife: 123/Numara:39
295.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 123/Numara:40
296.	Hacı Hüseyin Hayro Çilli	Sahife: 124/Numara:41
297.	Kevork Apkaryan veled-i Karabet	Sahife: 124/Numara:42
298.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 124/Numara:43
299.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf	Sahife: 124/Numara:44
300.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 125/Numara:45
301.	Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa	Sahife: 125/Numara:46
302.	----	Sahife: 125/Numara:47
303.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 126/Numara:48
304.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 126/Numara:49
305.	Hacı Abdulmecid Efendi bin Şaban	Sahife: 126/Numara:50
306.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 127/Numara:51
307.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 127/Numara:52
308.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 127/Numara:1
309.	Abdurrezzak Efendi bin Ömer bin Hacı İsmail	Sahife: 128/Numara:2
310.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 128/Numara:3
311.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 129/Numara:4
312.	Musa Ağa bin Hüseyin	Sahife: 129/Numara:5
313.	İptal edilmiştir.	Sahife: 129/Numara:6
314.	Çeko veled-i Yusuf	Sahife: 130/Numara:7
315.	Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa	Sahife: 130/Numara:8
316.	Bahri Efendi bin Hafız Ahmed Efendi	Sahife: 131/Numara:9
317.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir	Sahife: 131/Numara:10
318.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir	Sahife: 132/Numara:11
319.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 132/Numara:12
320.	İsa veled-i Hanna Armo	Sahife: 132/Numara:13
321.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 133/Numara:14
322.	Kasım bin Yasin Ağa	Sahife: 134/Numara:15
323.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 134/Numara:16
324.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 134/Numara:17

325.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 135/Numara:18
326.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 135/Numara:19
327.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 136/Numara:20
328.	Halil Bey bin Şevki Efendi	Sahife: 136/Numara:21
329.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 137/Numara:22
330.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 137/Numara:23
331.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 137/Numara:24
332.	Hacı Tevfik Efendi bin Hacı Ali Ağa	Sahife: 138/Numara:25
333.	Salih bin Ali	Sahife: 138/Numara:26
334.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 139/Numara:27
335.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 139/Numara:28
336.	Mustafa Efendi bin Hamid	Sahife: 140/Numara:29
337.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 140/Numara:30
338.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 141/Numara:31
339.	Hacı Tahir Ağa bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 141/Numara:32
340.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 142/Numara:33
341.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 142/Numara:34
342.	Abdurrezzak Ağa ibn-i Hacı İsmail	Sahife: 143/Numara:35
343.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 144/Numara:36
344.	Mosis Efendi veled-i Badigan	Sahife: 144/Numara:37
345.	Abdulaziz Ağa ibn-i Hacı Mustafa	Sahife: 145/Numara:38
346.	Said Efendi bin Hacı Ömer	Sahife: 145/Numara:39
347.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 145/Numara:40
348.	Batri Oğistinos Fransiskanı	Sahife: 146/Numara:41
349.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 146/Numara:42
350.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 147/Numara:43
351.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 147/Numara:44
352.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 148/Numara:1
353.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 148/Numara:2
354.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Süleyman Kasım Efendi	Sahife: 149/Numara:3
355.	Seyyid Ali Efendi ibn-i Şeyh Celaleddin Efendi	Sahife: 149/Numara:4
356.	Fetho bin Yusuf	Sahife: 149/Numara:5
357.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 150/Numara:6
358.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 151/Numara:7
359.	Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 151/Numara:8
360.	Şeyh Efendizâde İzzet Efendi	Sahife: 151/Numara:9
361.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer	Sahife: 152/Numara:10
362.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 152/Numara:11
363.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 152/Numara:12
364.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 153/Numara:13
365.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 153/Numara:14
366.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 153/Numara:15
367.	Ahmed Ağa ibn-i Muhammed Efendi	Sahife: 154/Numara:16

368.	İbrahim bin Hacı Musa Hindo	Sahife: 154/Numara:17
369.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 154/Numara:18
370.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 155/Numara:19
371.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 155/Numara:20
372.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 156/Numara:21
373.	Mansur Efendi veled-i Musa Ademo	Sahife: 156/Numara:1
374.	Hoca Ömer Efendi ibn-i Şeyh Ahmed Efendi	Sahife: 156/Numara:2
375.	Hamparsum veled-i Hayrabid	Sahife: 157/Numara:3
376.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 157/Numara:4
377.	Hasan Ağa bin Ali Ağa	Sahife: 158/Numara:5
378.	Şeyh Abdulkerim Efendi ibn-i Şeyh Abdulmecid Efendi	Sahife: 158/Numara:6
379.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 158/Numara:7
380.	Seyyid Hamza bin Seyyid Muhammed	Sahife: 159/Numara:8
381.	Yusuf Efendi ibn-i Molla Musa Efendi	Sahife: 159/Numara:9
382.	Muradyan Murad Efendi	Sahife: 160/Numara:10
383.	Avukat Kirkor Efendi Zohrabyan	Sahife: 160/Numara:11

Tezimiz olan 426 numaralı Siirt Şer'iyeye sicillerinde olan 383 adet hükmün tamamı vekaletle ilgilidir. Vekaletle ilgili olduğu için hükümlerin tamamına yakınında vekil tayin edilmiş sadece 2 tane hükümde vekil olmadığı görülmüştür. En fazla vekillik görevi, 59 vekillik göreviyle Hacı Muhammed Efendi bin Kasım'dadır. Davalılar tarafından diğer fazla görev verilen kişiler Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa, Abdi Efendi bin Abdulgani ve Arabzâde Muhammed Ali Efendi'dir. 5 tane davada kadın vekillere de görev verilmiştir. Vekilin davalı tarafından kabul edilmediği belge de vardır.¹⁸⁰ Belgelerde vekilin azl edilip yerine yeni bir vekil görevlendirildiği ile ilgili vekaletler de vardır.¹⁸¹ Vekil olan kişiler genelde mahkemede görevli olan kişilerden veya Siirt'te önemli görevde olan kişilerden seçildiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Vekiller seçilirken din veya ırk ayrımı gözetilmediği görülmektedir. Vekillerden gayr-i müslim olanlardan Siirtli Süryani milletinden olan Saglebyân Yusuf veled-i Hanna'nın davada vekil olarak en fazla talep edildiği görülmektedir. İstinaf mahkemesine veya dışarıda açılacak

¹⁸⁰ S.Ş.S., Sahife:125, Numara:45 ve S.Ş.S., Sahife:125, Numara:50.

¹⁸¹ S.Ş.S., Sahife:94, Numara:207 ve S.Ş.S., Sahife:94, Numara:209.

davalarda ise orada bulunan veya ikamet eden kişilerin mahkemelerde temsil için vekil olarak görevlendirildiği görülmektedir. Belgelerdeki avukat sözcüğü ilk ve tek olarak bir hükümde geçmektedir. O da İstanbul'da görülecek bir dava için İstanbul Beyoğlu'nda mukîm Avukat Kirkor Efendi Zohrabyan'dır.¹⁸² Vekillerden Tillolu Şeyh Nasreddin ibn-i Şeyh Hamza Himmetullah, Osmanlı Mebusan Meclisinde milletvekilliği yapmıştır.¹⁸³

2.5. Vakıflar

Tablo 8. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Vakıflar

Sıra No	Mahalle Adı	Vakıf adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Sor mahallesi	Şeyh Esad Mescidi	Sahife: 58/Numara:119
2	Siird	Mahmudiyye medresesi	Sahife: 67/Numara:144
3	Nazîf mahallesi	Câmi'u'l-kebîr Mescidi	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 81/Numara:174
4	Nazîf mahallesi	Şeyh Mahmud Bayrakdar Mescidi	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 81/Numara:174
5	Tillo karyesi	Şeyh Mustafa	Sahife: 79/Numara:169
6	Tillo karyesi	Şeyh Memduh hazretlerinin tekkesi	Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 39/Numara:77, Sahife: 55/Numara:113, Sahife: 102/Numara:125, Sahife: 129/Numara:4
7	Tillo karyesi	İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekkesi	Sahife: 73/Numara:155
8	Halenze karyesi	Hacı Beyazid bin Molla Abdullah'ın kurduğu	Sahife: 102/Numara:126

¹⁸² S.Ş.S., Sahife:160, Numara:11.

¹⁸³ Şeyh Nasreddin Efendi (1914–1918) tarihleri arasında görev yapmıştır. (<http://www.siirtkulturturizm.gov.tr/belge/1-34364/eski2yeni.html>).

		medrese	
9	Siird	Şeyh Alameddin	Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 110/Numara:3
10	Tillo karyesi	Şeyh Memduh hazretleriyle harem-i muhteremi Hassa hazretlerinin tekkeleri	Sahife: 113/Numara:10
11	Fersaf karyesi	Şâh-1 Nakşibend hazretlerinin tekkesi	Sahife: 128/Numara:3
12	Siird	Hacı Hüseyin Ağa	Sahife: 141/Numara:32
13	Mardin/Erbin mahallesi	Erbin kilisesi	Sahife: 98/Numara:116
14	Siird	Deyr-mar Yakub manastır	Sahife: 155/Numara:19

Şer'iyeye sicilindeki belgeleri tararken elimize geçen verileri değerlendirerek vakıflara ait tablo yapmayı başardık. Vakıflar, çalıştığımız tarih aralığı ve Osmanlı Devleti tarihi için çok önemlidir. Devletin sosyal ayağını oluşturan vakıf kültürünün örneklerini burada da görmüş bulunduk. Vakıfları sınıflandırdığımızda medreseye, mescide ve tekkelere ait vakıfların olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca birisi Siirt diğeri de Mardin kiliselerine ait vakıfların da olduğunu özellikle burada vurgulamak istediğimiz için tablomuza ekledik. Eğitimle ilgili olarak vakıfların ne kadar etkin rol oynadığını görmekteyiz. Buradan hareketle kilise vakıflarının, osmanlı hoşgörü ortamını gösteren önemli oluşumlar olduğu ortaya çıkmaktadır.

2.6. Aşiretler

Tablo 9. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Aşiretler

Sıra No	Şehir/Kaza	'Aşiret adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Siird/Erüh	Soran 'aşireti	Sahife: 15/Numara:21
2	Siird/Erüh	Reşkotan 'aşireti	Sahife: 21/Numara:33

3	Bitlis/Hizan ve Siird/Pervari	Elikan ‘aşîreti ¹⁸⁴	Sahife: 34/Numara:64, Sahife: 111/Numara:5
4	Siird/Garzan	Pencinar kabîlesi ‘aşîreti/Malifaro	Sahife: 36/Numara:70
5	Siird/Merkez	Sılokan kabîlesi ‘aşîreti/Merçikan	Sahife: 46/Numara:93, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:7
6	Siird	Mîrân ‘aşîreti	Sahife: 46/Numara:94-2
7	Siird/Garzan	Pencinar kabîlesi ‘aşîreti/Muradan	Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 66/Numara:140
8	Ma’ mûratü’l-’azîz/ Harput/Mağî karyesi	Kebirliler ‘aşîreti	Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 74/Numara:159
9	Siird/Merkez	Sılokan kabîlesi ‘aşîreti/ Tapkan	Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 97/Numara:114
10	Siird/Garzan	Pencinar ‘aşîreti	Sahife: 107/Numara:135, Sahife: 124/Numara:43
11	Siird	Muhdiyan ‘aşîreti	Sahife: 111/Numara:5

Hayvancılıkla uğraşan toplumlar için konar-göçerliğin önemi büyüktür. Belgelerden Siirt’te konar-göçer aşiretlerin ve yerleşik aşiretlerin yaptığı faaliyetlerden haberdar olduk. Tabloda yer verdiğimiz Sılokan aşiretinin çok geniş bir alana yayıldığı kanısına ulaştık. sılokan aşiretinin Başur nehri çevresindeki yerleşim alanlarına yerleştiği görülmektedir. Pencinar aşiretinin Garzan bölgesinde yerleşik olduğu sonucuna ulaştık. Eruh bölgesinin aşiretlerin uğrak yerlerinden biri olduğu görülmektedir. Elikan aşiretinin hem Bitlis/Hizan hemde Siird/Pervari bölgesinde yaşadığı görülmektedir. Miran aşiretinin merkezinin Cizre olmasına rağmen aşirete bağlı kabilelerin Siirt’te yaşadığı görülmektedir. Cumhuriyet döneminde dahi konar-göçer aşiretlerden Eruh bölgesinde yaşayan üç aşirettten bahsedilmektedir. Günümüzde Siirt’te bu şekilde yaşam mücadelesi veren konar-göçer aşiretler veya bağlı kabileler mevcuttur.

3. Sosyal Yaşam

3.1. İsimler

¹⁸⁴ Bitlis salnamelerinde Bitlis-Hizan bölgesine yaşayan aşiret olarak kayıtlarda geçmektedir.

3.1.1. Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri¹⁸⁵

Tablo 10. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Müslüman Erkek İsimleri	Müslüman Kadın İsimleri
1	Abdal	Adli
2	Abdi	Afife
3	Abdiko	Aişo
4	Abdo	Anu
5	Abdulfettah	Asya
6	Abdulğani	Atike
7	Abdulhay	Atlas
8	Abdulmecid	Ayşo
9	Abdurrezzak	Azize
10	Abid	Babi
11	Acem	Bendi
12	Ağa	Ceho
13	Ağmo	Cevahir
14	Ahmed Mişo	Delali
15	Ahmo	Durri
16	Ak Muhammed	Eymuş
17	Alameddin	Fatmayı
18	Aliko	Fatum
19	Alo	Fethiye
20	Amo	Güli
21	Anto	Ğati

¹⁸⁵ Belgelerde geçen Müslüman erkek ve kadın isimleri çok fazla olduğu için sadece Siirt ve çevre yöreye ait farklı olan isimleri bir araya getirdik.

22	Askero	Habo
23	Ayo	Hace
24	Azizo	Hamami
25	Azo	Hami
26	Babi	Hamra
27	Bapir	Hamzo
28	Bašo	Hanımi
29	Bazid	Hano
30	Behdin	Havi
31	Behlül	Hazar
32	Behram	Hâzıra
33	Berho	Hazo
34	Beşiro	Hazra
35	Beyazid	Hediye
36	Biço	Hezo
37	Bilo	Huri
38	Canko	Hüsno
39	Cebo	İsmet
40	Cello	İstihzari
41	Cevher	Kamo
42	Cihangir	Mami
43	Cino	Maşallah
44	Cüнди	Medîne
45	Çeli	Merari
46	Çerok	Nafia
47	Çilli	Nasra
48	Davas	Nasri
49	Daver	Nigar
50	Debilo	Nurşah
51	Derbo	Penbe
52	Dijvar	Perişan

53	Elo	Poli
54	Emino	Reyhan
55	Farisi	Reyhani
56	Faru	Rızıka
57	Fehim	Rindi
58	Ferso	Ruşı
59	Fetho	Sadi
60	Fettah	Saide
61	Fuco	Sare
62	Genco	Selime
63	Ğano	Seto
64	Habraş	Sitti
65	Haco	Sittiye
66	Halef	Sultani
67	Hallo	Susin
68	Hamdo	Şeyhan
69	Hami	Şirin
70	Hamido	Şirini
71	Hammad	Şiro
72	Hammiki	Şiro
73	Hamo	Ümneyi
74	Hamrani	Zekiye
75	Hamzo	Zemha
76	Hano	Zeyni
77	Hardo	Zülfi
78	Haso	
79	Hassi	
80	Hattab	
81	Haydo	
82	Hemi	
83	Hesno	

84	Heşin	
85	Heşo	
86	Himmetullah	
87	Hindo	
88	Hori	
89	Huro	
90	Hüsam	
91	İnce	
92	İskender	
93	Kani	
94	Kato	
95	Keleş	
96	Kero	
97	Kul Ahmed	
98	Kutas	
99	Laçin	
100	Mahi	
101	Mahiri	
102	Mahmi	
103	Maho	
104	Mami	
105	Mamo	
106	Maruf	
107	Mecid	
108	Medine	
109	Megmo	
110	Mellâvu	
111	Merhem	
112	Merhemo	
113	Mero	
114	Mero	

115	Misto	
116	Mîr Muhammed	
117	Mirzo	
118	Modo	
119	Mudi	
120	Murteza	
121	Nasreddin	
122	Nasri	
123	Negmo	
124	Ömero	
125	Porti	
126	Purto	
127	Ramo	
128	Resto	
129	Reşi	
130	Reşo	
131	Rindo	
132	Riyo	
133	Sadiko	
134	Sadil	
135	Sado	
136	Selo	
137	Semo	
138	Silo	
139	Simo	
140	Siro	
141	Şemdin	
142	Şemo	
143	Şetli	
144	Şetlo	
145	Şevato	

146	Şeyhî	
147	Şeyho	
148	Şir	
149	Şirin	
150	Şükri	
151	Şükro	
152	Tahfur	
153	Teymur	
154	Tomi	
155	Turab	
156	Uso	
157	Veyso	
158	Ziver	
159	Ziyo	
160	Zurun	

Müslümanlara ait olan isimlerin genelde yöresel olarak sonuna “o” veya “i” eklenerek söylenen isimler olduğu görülmektedir. Örneğin; Ziyo, İso, Şükro, Şeyhi ve Şitli gibi. Belgelerde, halk arasında kullanılan isimlerin kayda geçirilirken konuşulduğu gibi aynen geçirilmiş olduğu görülmektedir. Yöresel olan isimlerin belgedeki isimlerin yarısını oluşturduğu diğer yarısını ise Anadolu’da kullanılan Ahmed, Muhammed, Mahmud gibi isimlerin oluşturduğu görülmektedir. Şehir merkezinde yaşayanlarda fazla görülmemekle birlikte genelde tablomuzda bulunan yöresel isimler köylerde, nahiyelerde veya kazada yaşayan Müslüman kimselere aittir. Çift isim kullanımlarında ön ad olarak “*Seyyid*” ve “*Hacı*” isimlerinin kullanıldığını, isimlerden sonra ise “*Ağa*”, “*Bey*” ve “*Efendi*” ünvanların kullanıldığını görebiliriz. Kadınlarda ise isimden sonra “*Hatun*” ve “*Hanım*” gibi ünvanlar kullanılmaktadır. Günümüzde yöresel olarak tablodaki isimlerden birçoğu kullanılmaktadır.

3.1.2. Gayr-i müslim (Ermeni) Erkek ve Kadın İsimleri

Tablo 11. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Ermeni) Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Ermeni) Erkek	Gayr-i müslim (Ermeni) Kadın
1	Abdullah	Elmasi
2	Abdulmesih	Ferfur
3	Agob	Güli
4	Agop	Güzel
5	Aki	Ğisan
6	Aleksiyen	Habe
7	Anton	Hanna
8	Apekriyan	Hati
9	Azo	Hâtun
10	Babi	Karta
11	Babik	Kelidon
12	Badigan	Kerîme
13	Beçuk	Kezo
14	Bedros	Kırmızı
15	Berhi	Kişo
16	Berho	Kite
17	Beru	Kumar
18	Beşiro	Mariye
19	Boğos	Mariyem
20	Bulo	Marta
21	Cebor	Martan
22	Cebro	Meryem
23	Cello	Necmi
24	Cemo	Nessi
25	Cevheri	Sebo
26	Çeko	Seydi
27	Çiyan	Şahgöl

28	Davud	Şirini
29	Denci	Verdi
30	Dencü	Vesfo
31	Derhaça	Zümrüd
32	Durban	
33	Edemo	
34	Enriko	
35	Epro	
36	Estepan	
37	Ezo	
38	Fartan	
39	Gorgis	
40	Ĝaribo Rezuli	
41	Haci	
42	Haçadur	
43	Haço	
44	Hamparsum	
45	Hana	
46	Hanna	
47	Hano	
48	Hanu	
49	Harun	
50	Harzum	
51	Havati	
52	Hayrabid	
53	Hazmo	
54	Hazom	
55	Hazro	
56	Hedefo	
57	Helto	
58	Hızmo	

59	Hokaği	
60	Hufi	
61	Hürmüz	
62	İbrahim	
63	İbrahim Kolo	
64	İsa	
65	İsa Hayali	
66	İsrail ¹⁸⁶	
67	İsyak	
68	İşog	
69	Karmibabi	
70	Kevork	
71	Kirkor	
72	Kolo	
73	Kuki	
74	Loğos	
75	Maksi Ademo	
76	Maksi el-Emir	
77	Maksi Hanu	
78	Maksi Harun	
79	Maksi Hazom	
80	Maksi Hızmo	
81	Maksi İshak	
82	Maksi Karapet	
83	Maksi Pagos	
84	Maksi Peyğos	
85	Maksi Rızko	
86	Maksi Sıhak	
87	Malki	

¹⁸⁶ Ermeni milletinde “İsrail” isminin bulunması dikkate şayandır. Araştırmacılar için ayrı bir araştırma konusudur.

88	Manuk	
89	Martiros	
90	Melikon	
91	Melkan	
92	Melko	
93	Melkon	
94	Mesud	
95	Mini	
96	Minyas	
97	Mirzo	
98	Mosis	
99	Murad	
100	Muso	
101	Naso	
102	Negmo	
103	Nikogos	
104	Nişân	
105	Nuri	
106	Ohan	
107	Osib	
108	Panyus	
109	Pedros	
110	Petros	
111	Peyğos	
112	Pinos	
113	Ramko	
114	Rızko	
115	Sado	
116	Seco	
117	Selmo	
118	Sergis	

119	Serko	
120	Şihak	
121	Simo	
122	Sipo	
123	Sirob	
124	Sofi	
125	Şabo	
126	Şahin	
127	Şero	
128	Şirin	
129	Şuto	
130	Şükri	
131	Tamil	
132	Tani	
133	Tarık	
134	Tavut	
135	Terzo	
136	Toma	
137	Verdi	
138	Yakub Tomi	
139	Yoğos	
140	Yusuf	
141	Zeko	

3.1.3. Gayr-i müslim (Keldani) Erkek ve Kadın İsimleri

Tablo 12. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Keldani) Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Keldani) Erkek	Gayr-i müslim (Keldani) Kadın
1	Abdulahad	Çeyo
2	Aboşyan	Güli
3	Abuş	Ğazali
4	Ademo	Ğurre
5	Basil	Hato
6	Berho	İli
7	Cebo	Luize
8	Cebrail	Maryam
9	Cemal	Meryem
10	Cercis	Puri
11	Ceyri	Şemmuni
12	Çeyo	Terezo
13	Elbasi	
14	Ermiya	
15	Esko	
16	Ferecullah	
17	Fetho	
18	Fethullah	
19	Gorgis	
20	Gorgisyan	
21	Ğaribo	
22	Hace Cezo	
23	Hanna	
24	Hesino	
25	Hızır	
26	İsa	
27	İshak	
28	Kıs eş-Şuh	
29	Kıs İsa	

30	Kiso	
31	Liyo	
32	Maksi Çeyo	
33	Maksi Mihail	
34	Mansur	
35	Markos	
36	Marokim	
37	Mecide	
38	Meto	
39	Miho	
40	Minho	
41	Muko	
42	Musa	
43	Nasıf	
44	Nasri	
45	Nikola	
46	Nuno	
47	Orhan	
48	Petros	
49	Polos	
50	Rızkullah	
51	Salman	
52	Sülaka	
53	Şaban	
54	Şabo	
55	Şemmas Abuş	
56	Şemmas İsa	
57	Şemun	
58	Turo	
59	Yafes	
60	Yakub	

61	Yusuf	
62	Zado	

3.1.4. Gayr-i müslim (Protestan)¹⁸⁷ Erkek ve Kadın İsimleri

Tablo 13. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Protestan) Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Protestan) Erkek	Gayr-i müslim (Protestan) Kadın
1	Agob	Habi
2	Babi	Hanna
3	Balca	Nergis
4	Bedros	
5	Berho	
6	Fetho	
7	Ėaribcan	
8	Hızır	
9	İbrahim	
10	İsa	
11	Maksi Karabet	
12	Maksi Mini	
13	Maksi Musa	
14	Maksi Ohan	
15	Maksi Panus	
16	Mirzo	
17	Murat	
18	PeyĖos	

¹⁸⁷ Değerlendirdiğimiz belgelerde Protestanlar ayrı bir millet olarak değerlendirildiği için bizde ayrı olarak değerlendirdik.

19	Vartan	
20	Yosef	

3.1.5. Gayr-i müslim (Süryani) Erkek İsimleri

Tablo 14. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Süryani) Erkek İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Süryani) Erkek
1	Ayvaz
2	Efrahim
3	Enderyas
4	Beşiro
5	eş-Şuh
6	Gorgis
7	Hanna
8	İbrahim
9	İbrahim Neccar
10	Matlub
11	Meco
12	Mesud
13	Murad
14	Yakub
15	Yusuf
16	Yusuf Vehye

Şer'iyeye Sicili'nden gayr-i müslimlere ait Ermeniler, Keldaniler, Protestanlar ve Süryanilere ait olan isimleri tablolaştırdık. Değerlendirmeyi ortak yapmamızın sebebi ise kullanılan isimlerin birçoğunun ortak olmasıdır. Hristiyanlık dinine ait olan Müslümanlardan tarafından kullanılan peygamber isimlerinin kullanıldığını görmekteyiz. Örneğin; Ermenilerde erkekler için; “*Abdullah, Cemo, Cello, Haci,*

Harun, İbrahim, İsa, Mesud, Nuri, Seco, Şabo, Şahin, Yakub, Yusuf, Zeko” ve kadınlar için; *“Elmasi, Güzel, Kerime, Hatun, Meryem, Zümürd”*, Keldanilerde Erkekler için; *“Abdulahad, Ademo, Cebrail, Cemal, Fetho, Fethullah, Hızır, İsa, İshak, Mansur, Musa, Salman, Şaban, Yafes, Yakub, Yusuf”* ve kadınlar için; *“Güli, Meryem”*, Protestanlarda Erkekler için; *“Hızır, İbrahim, İsa, Mirzo”* ve kadınlar için; *“Nergis”*, ve Süryanilerde erkekler için; *“Ayvaz, Beşiro, İbrahim, Mesud, Murad, Yakub, Yusuf”* gibi isim örneklerinden anlaşılacağı üzere yaşayan milletlerin aynı kültür çevresinde olmalarından dolayı, yöresel olarak kullanılan isimlerin birçoğu Müslümanların kullandığı isimlerle ortak olarak kullanılmıştır. En çok yöresel içerikli isimleri müslümanlarla ortak olarak kullananların Ermeni milleti olduğunu görmekteyiz. Siirt’te yaşayan bu dört gayr-i müslim topluluğun kendilerine özgü isimleri de mevcuttur. Çift isim kullanılmasında isimlerin önüne Ermeniler, Keldaniler ve Protestanlar *“Maksi”* adını eklediklerini görmekteyiz. Kullanılan isimlerden anladığımız kadarıyla belgelerde *“Protestan milletinden”* diye geçen kişilerin birçoğunun Ermeni kadim mezhebine inandığı ama daha sonra misyonerlerin çalışmalarıyla Protestan olduğunu çıkarabiliriz. Belgelerde geçen isim yoğunluğuna göre Siirt’te yaşayan en fazla gayr-i müslim topluluğun Ermeni toplumu olduğunu görmekteyiz. Yaptığımız çalışmada gayr-i müslim topluluk olarak, belgelerde Ermeniler, Süryaniler ve Keldaniler’e rastladık. Bu toplulukların ise mezhep olarak Katolik, Ortodok, Protestan ve Kadim mezhep olarak ayrılmaktadırlar. Ermeniler’in kadim mezhebi; Gregoryan ve Süryaniler’in kadim mezhebi; Ortodoksluk olarak geçmektedir. Keldaniler ise Katolik mezhebine inanan bir topluluktur. 18. yüzyıldan itibaren Ermeniler ve Süryanilerde kadim mezhebi bırakarak diğer mezheblere inanlara rastlamaktayız. Belgeler de Ermeniler’in Katolik¹⁸⁸ ve Protestan mezhebine inanlarına ait vekaletler vardır. Süryanilerin bir kısmı kadim mezhebi bırakarak Katolik olmuşlardır.¹⁸⁹

3.1.6. Yezidî Erkek ve Kadın İsimleri

¹⁸⁸ S.Ş.S., Sahife:146, Numara:41 ve Sahife:160, Numara:10

¹⁸⁹ Daha geniş için bilgi için bakınız: İbrahim Özcoşar, “19. Yüzyılda Siirt’te Gayrimüslimler”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s.324-331

Tablo 15. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicilinde Geçen Yezidî Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Yezidî Erkek	Yezidî Kadın
1	Ako	Ferfur
2	Ferho	Hânım
3	Hacı	
4	Hamid	
5	Ruşi	
6	Süleyman	

Yezidîler belgelerde millet olarak değil taife olarak bahsedilmektedir.¹⁹⁰ Diğer toplumlardan ayrıca değerlendirildiği için tablomuza ayrıca aldık. Şer‘iyye Sicillerinde üç yerde Yezidî taifesi ile ilgili kayıtlar vardır. Kayıtlarda Erbin ve Köçik¹⁹¹ karyelerinde yaşadıkları görülmektedir. Yezidîlerin Siirt’te yaşadığı ve yoğun olarak Rıdvan Kazasında yerleşik oldukları sonucuna ulaşabiliriz.

3.2. Lakaplar

Tablo 16. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Lakaplar

Sıra No	Lakap ve Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Nâzırzâde	Sahife: 41/Numara:81
2	Vâ’izzâde	Sahife: 18/Numara:27
3	Çörekoğlu (Ermeni-Eğın)	Sahife: 22/Numara:34
4	Şucazâde (Keldani-Mardin)	Sahife: 31/Numara:54
5	Nâzırzâde	Sahife: 41/Numara:81
6	Abuş (Keldani)	Sahife: 42/Numara:85

¹⁹⁰ S.Ş.S., Sahife:95, Numara:211 ve S.Ş.S., Sahife:97, Numara:113 ve S.Ş.S., Sahife:97, Numara:114.

¹⁹¹ S.Ş.S., Sahife:97, Numara:113.

7	Ağazâde	Sahife: 2/Numara:3,Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 45/Numara:91, Sahife: 59/Numara:122
8	Faglebo (Süryani)	Sahife: 43/Numara:87
9	Aboşyan (Keldani)	Sahife: 43/Numara:87, Sahife: 82/Numara:176, Sahife: 142/Numara:33
10	Molla Süleymanzâde	Sahife: 44/Numara:88
11	Şear	Sahife: 46/Numara:94-2, Sahife: 114/Numara:12
12	Nâzergân (Ermeni)	Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 57/Numara:118
13	Parizi	Sahife: 51/Numara:105
14	Arabzâde	Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 52/Numara:107, Sahife: 53/Numara:108,Sahife: 55/Numara:113
15	Hammodi	Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112
16	Halef	Sahife: 53/Numara:109
17	Zeyno	Sahife: 53/Numara:109
18	Zito	Sahife: 54/Numara:110,Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 59/Numara:124, Sahife:71/Numara:153, Sahife: 81/Numara:173, Sahife:85/Numara:185, Sahife: 100/Numara:121
19	Berşo	Sahife: 57/Numara:117, Sahife: 58/Numara:120
20	Halfo	Sahife: 58/Numara:121
21	Salihi	Sahife: 59/Numara:122
22	Çerinkali	Sahife: 62/Numara:130
23	Kordiyi(?)	Sahife: 63/Numara:134
24	Şivalo	Sahife: 67/Numara:144
25	Elmasi	Sahife: 67/Numara:144, Sahife:135/Numara:19, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38
26	Keştiban (Keldani)	Sahife: 69/Numara:148
27	Dervişoğluzâde (Harput)	Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 74/Numara:159
28	Şenduli	Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 121/Numara:31, Sahife: 125/Numara:45
29	Saro	Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 89/Numara:194, Sahife: 89/Numara:195, Sahife: 112/Numara:8
30	Mellâvu	Sahife: 80/Numara:171, Sahife: 111/Numara:5,

		Sahife: 113/Numara:9
31	Çerkez	Sahife: 81/Numara:175
32	Saglebyân	Sahife: 83/Numara:179,Sahife:100/Numara:120, Sahife: 102/Numara:124, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 123/Numara:38, Sahife: 128/Numara:3, Sahife: 147/Numara:43
33	Köse	Sahife: 86/Numara:186
34	Genmo	Sahife: 86/Numara:186, Sahife: 92/Numara:203
35	er-Revvas	Sahife: 87/Numara:189
36	Cevhero	Sahife: 88/Numara:191
37	Berşo	Sahife: 91/Numara:199
38	Çençi (Süryani/Mardin)	Sahife: 98/Numara:116
39	Ğano	Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 101/Numara:122
40	Vehbizâde	Sahife: 100/Numara:120
41	Paşazâde	Sahife: 101/Numara:123
42	Şeyhîzâde	Sahife: 104/Numara:131
43	Basmacıyan (Ermeni)	Sahife: 107/Numara:135
44	Şitaflı (Ermeni)	Sahife: 107/Numara:135
45	Keççiği	Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 107/Numara:136, Sahife:108/Numara:136, Sahife: 109/Numara:138
46	Bibi	Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136
47	Faglebo	Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 122/Numara:36
48	el-Hamzevi	Sahife: 108/Numara:136, Sahife:108/Numara:137, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 110/Numara:3
49	Jejo	Sahife: 109/Numara:138
50	Çuri	Sahife: 109/Numara:138
51	Holani	Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 110/Numara:3
52	Ğoşebi	Sahife: 111/Numara:4
53	Kel	Sahife: 113/Numara:9

54	Efendizâde (Trabzon)	Sahife: 114/Numara:11
55	Köseoğlu (Trabzon)	Sahife: 114/Numara:11
56	Şakrani	Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 117/Numara:20
57	el-Hayyât (Ermeni)	Sahife: 116/Numara:18
58	Melihi	Sahife: 117/Numara:20
59	Temo	Sahife: 119/Numara:25
60	Çilli	Sahife: 124/Numara:41
61	Şefrali	Sahife: 125/Numara:46
62	Şakrali	Sahife: 126/Numara:48
63	Haşravi	Sahife: 128/Numara:2
64	Tercüman (Ermeni)	Sahife: 130/Numara:7, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38
65	Armo (Ermeni)	Sahife: 132/Numara:13
66	Aşiti	Sahife: 134/Numara:16
67	Debbağ	Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 137/Numara:22
68	Şirino	Sahife: 137/Numara:24
69	Aliki	Sahife: 138/Numara:26
70	Karakelle (Gayr-i müslim)	Sahife: 139/Numara:28
71	Anu	Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 145/Numara:40
72	Tora	Sahife: 146/Numara:42
73	Muharremzâde (Diyarbakir)	Sahife: 151/Numara:9
74	Efendizâde (Diyarbakir)	Sahife: 151/Numara:9

Siirt'te 426 Numaralı Şer'iyeye Sicilinde geçen lakaplar verilirken meslek isimleri, aile büyüklerinin isimleri ve memleket isimlerinin dikkate alındığı görülmektedir. Lakaplar toplumda insanların birbirlerini tanımalarının en iyi yollarından biridir. Lakapların varlığı geniş ailelerin varlığını göstermesi bakımından da önemlidir. Sadece Müslümanlara ait değil Ermeni, Süryani gibi diğer toplumlara ait lakapları, ayrıca belgelerde geçen Siirt dışında yer alan lakapları da tablomuza aldık. Böylece Anadolu'da kullanılan lakaplardan örneklemeler yapmış olduk. İsimlerin, ailelerin ve soyların ayırt edilmesi için lakaplara ihtiyaç vardır. Bir bölgede aynı isim veya baba isminden birçok kişi olduğu zaman şahısların ayırt edilmesin de lakapların önemi anlaşılabilir. Öyle

zamanlar gelmiş ki Lakaplar isimlerin önüne geçmiştir. Örneğin; Çapanoğulları ve Köprülüler gibi. Son not olarak lakapların verilmesinde yaşanan olayların da önemi vardır. Yaşanılan olaylarla anılmak isteyen veya istemeyen insanlar da vardır. Örneğin; Kuyucu Murad Paşa, Maktûl İbrahim Paşa gibi.

4. Vekalet Türleri

Tablo 17. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Vekalet Türleri

Sıra No	Belgenin Türü	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Verâset (Tereke, mîrâs) vekâleti	Sahife: 1/Numara:1, Sahife: 2/Numara:4, Sahife: 3/Numara:6, Sahife: 3/Numara:7, Sahife: 4/Numara:8, Sahife: 6/Numara:12, Sahife: 6/Numara:13, Sahife: 7/Numara:15, Sahife: 7/Numara:16, Sahife: 8/Numara:18, Sahife: 8/Numara:19, Sahife: 11/Numara:23, Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 17/Numara:24, Sahife: 17/Numara:24, Sahife: 18/Numara:27, Sahife: 18/Numara:28, Sahife: 20/Numara:30, Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 22/Numara:34, Sahife: 24/Numara:39, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 29/Numara:50, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 32/Numara:58, Sahife: 33/Numara:62, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 36/Numara:70, Sahife: 37/Numara:73, Sahife: 38/Numara:74, Sahife: 39/Numara:76, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 42/Numara:84, Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 48/Numara:97, Sahife: 50/Numara:104, Sahife: 51/Numara:105, Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112, Sahife: 57/Numara:117, Sahife: 58/Numara:120, Sahife: 61/Numara:128, Sahife: 62/Numara:130, Sahife: 63/Numara:134, Sahife: 65/Numara:139, Sahife: 66/Numara:140, Sahife: 67/Numara:142, Sahife: 69/Numara:149, Sahife: 71/Numara:152, Sahife: 72/Numara:153, Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 75/Numara:160, Sahife: 76/Numara:161, Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 78/Numara:167, Sahife: 80/Numara:171, Sahife: 81/Numara:175, Sahife: 89/Numara:194, Sahife: 89/Numara:195,

		<p>Sahife: 90/Numara:197, Sahife: 91/Numara:200, Sahife: 91/Numara:201, Sahife: 92/Numara:204, Sahife: 95/Numara:210, Sahife: 99/Numara:117, Sahife: 105/Numara:132, Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 116/Numara:17, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 119/Numara:25, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 119/Numara:28, Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 123/Numara:38, Sahife: 123/Numara:39, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 125/Numara:46, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 127/Numara:51, Sahife: 128/Numara:2, Sahife: 130/Numara:7, Sahife: 131/Numara:10, Sahife: 132/Numara:13, Sahife: 134/Numara:15, Sahife: 138/Numara:25, Sahife: 140/Numara:30, Sahife: 141/Numara:31, Sahife: 142/Numara:34, Sahife: 146/Numara:41, Sahife: 146/Numara:42, Sahife: 149/Numara:5, Sahife: 150/Numara:6, Sahife: 157/Numara:4</p>
2	Alacak- Verecek, icâre hakkı vekâleti	<p>Sahife: 2/Numara:3, Sahife: 9/Numara:20, Sahife: 14/Numara:28, Sahife: 14/Numara:29, Sahife: 23/Numara:36, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 28/Numara:47, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 38/Numara:75, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 43/Numara:87, Sahife: 44/Numara:89, Sahife: 44/Numara:90, Sahife: 45/Numara:91, Sahife: 45/Numara:92, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 46/Numara:94-2, Sahife: 49/Numara:100, Sahife: 51/Numara:106, Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 53/Numara:109, Sahife: 57/Numara:118, Sahife: 60/Numara:126, Sahife: 62/Numara:131, Sahife: 63/Numara:132, Sahife: 64/Numara:135, Sahife: 65/Numara:138, Sahife: 69/Numara:148, Sahife: 71/Numara:153, Sahife: 76/Numara:161, Sahife: 80/Numara:170, Sahife: 80/Numara:172, Sahife: 81/Numara:173, Sahife: 90/Numara:196, Sahife: 90/Numara:198, Sahife: 93/Numara:205, Sahife: 100/Numara:120, Sahife: 107/Numara:135, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 125/Numara:47, Sahife: 126/Numara:50, Sahife: 130/Numara:8, Sahife: 134/Numara:17, Sahife: 136/Numara:20, Sahife: 137/Numara:23, Sahife: 145/Numara:40, Sahife: 147/Numara:44, Sahife: 148/Numara:1, Sahife: 151/Numara:7, Sahife: 151/Numara:8, Sahife: 151/Numara:9, Sahife: 152/Numara:11, Sahife: 152/Numara:12, Sahife: 156/Numara:21, Sahife: 158/Numara:6, Sahife: 159/Numara:8,</p>

		Sahife: 160/Numara:11
3	Me'âş-Ücret talebi veya me'âş kesilmesine son verilmesi veya tasarruf vekâleti	Sahife: 18/Numara:26, Sahife: 46/Numara:94-1, Sahife: 131/Numara:9
4	Evlilik (izin, boşanma, nafaka, mehr ve hülliyyât) vekâleti	Sahife: 16/Numara:23, Sahife: 34/Numara:65, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 47/Numara:95, Sahife: 60/Numara:125, Sahife: 66/Numara:141, Sahife: 88/Numara:191, Sahife: 101/Numara:123, Sahife: 103/Numara:128, Sahife: 104/Numara:129, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 118/Numara:24, Sahife: 120/Numara:30, Sahife: 126/Numara:49, Sahife: 127/Numara:52, Sahife: 138/Numara:26, Sahife: 143/Numara:35,
5	Vâkıf (malının korunması, kiralanması ve dava) vekâleti	Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 39/Numara:77, Sahife: 55/Numara:113, Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 79/Numara:169, Sahife: 81/Numara:174, Sahife: 128/Numara:3, Sahife: 129/Numara:4, Sahife: 141/Numara:32, Sahife: 155/Numara:19
6	Tecavüz, kaçırılma, cana ve mala ta'arruz ve zabt etme, cinayet, Hırsızlık, haciz vekâleti	Sahife: 3/Numara:5, Sahife: 9/Numara:20, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 21/Numara:33, Sahife: 25/Numara:41, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 33/Numara:63, Sahife: 33/Numara:64, Sahife: 35/Numara:68, Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 44/Numara:88, Sahife: 46/Numara:93, Sahife: 48/Numara:98, Sahife: 49/Numara:99, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 64/Numara:136, Sahife: 64/Numara:137, Sahife: 86/Numara:186, Sahife: 86/Numara:187, Sahife: 88/Numara:193, Sahife: 104/Numara:130, Sahife: 107/Numara:135, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 111/Numara:5, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 121/Numara:31, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 127/Numara:1, Sahife: 134/Numara:16, Sahife: 149/Numara:3, Sahife: 149/Numara:4, Sahife: 155/Numara:20, Sahife: 156/Numara:2
7	Alım-satım vekâleti	Sahife: 7/Numara:14, Sahife: 8/Numara:17, Sahife: 12/Numara:25, Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 20/Numara:31, Sahife: 23/Numara:37, Sahife: 24/Numara:38, Sahife: 28/Numara:46-1, Sahife: 42/Numara:85, Sahife: 45/Numara:91,

		Sahife: 49/Numara:101, Sahife: 52/Numara:106, Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:116, Sahife: 61/Numara:127, Sahife: 69/Numara:147, Sahife: 74/Numara:159, Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 97/Numara:114, Sahife: 98/Numara:116, Sahife: 99/Numara:119, Sahife: 103/Numara:127, Sahife: 104/Numara:131, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 121/Numara:32, Sahife: 129/Numara:5, Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 154/Numara:16, Sahife: 154/Numara:17, Sahife: 154/Numara:18, Sahife: 156/Numara:1, Sahife: 158/Numara:5
8	Tevkil vekâleti (Vekîlin vekîl ta'yîni, vekîl 'azl, vekîlin kendini vekîl ilan etmesi, vekîlin kabûl edilmesi)	Sahife: 1/Numara:1, Sahife: 32/Numara:59, Sahife: 54/Numara:111, Sahife: 67/Numara:143, Sahife: 77/Numara:165, Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 86/Numara:188, Sahife: 94/Numara:207, Sahife: 94/Numara:209, Sahife: 98/Numara:115, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 125/Numara:45,
9	İtiraz vekâleti (Bir üst mahkemeye itiraz, davanın tekrar görülmesi, Hüküm iptal)	Sahife: 31/Numara:54, Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 37/Numara:72, Sahife: 52/Numara:107, Sahife: 95/Numara:211, Sahife: 106/Numara:134, Sahife: 109/Numara:138, Sahife: 129/Numara:6, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 160/Numara:10
10	Da'vâ vekâleti (kendi haklarının korunması, kendi işlerinin yürütülmesi)	Sahife: 4/Numara:9, Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 10/Numara:22, Sahife: 11/Numara:24, Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 15/Numara:21, Sahife: 22/Numara:35, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 26/Numara:42-2, Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 29/Numara:48, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 30/Numara:52, Sahife: 30/Numara:53, Sahife: 32/Numara:60, Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 41/Numara:83, Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 50/Numara:102, Sahife: 50/Numara:103, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 56/Numara:115, Sahife: 58/Numara:119, Sahife: 59/Numara:122, Sahife: 59/Numara:123, Sahife: 59/Numara:124, Sahife: 61/Numara:129, Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 67/Numara:144, Sahife: 68/Numara:145, Sahife: 68/Numara:146, Sahife: 70/Numara:150, Sahife: 70/Numara:151,

		Sahife: 74/Numara:157, Sahife: 76/Numara:162, Sahife: 78/Numara:167, Sahife: 82/Numara:176, Sahife: 82/Numara:178, Sahife: 83/Numara:179, Sahife: 83/Numara:180, Sahife: 84/Numara:181, Sahife: 84/Numara:182, Sahife: 84/Numara:183, Sahife: 85/Numara:184, Sahife: 85/Numara:185, Sahife: 87/Numara:189, Sahife: 87/Numara:190, Sahife: 88/Numara:192, Sahife: 91/Numara:199, Sahife: 92/Numara:203, Sahife: 93/Numara:206, Sahife: 94/Numara:208, Sahife: 96/Numara:211, Sahife: 96/Numara:112, Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 100/Numara:121, Sahife: 101/Numara:122, Sahife: 102/Numara:124, Sahife: 102/Numara:125, Sahife: 102/Numara:126, Sahife: 106/Numara:133, Sahife: 108/Numara:137, Sahife: 110/Numara:3, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 115/Numara:15, Sahife: 116/Numara:16, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 122/Numara:37, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 132/Numara:11, Sahife: 132/Numara:12, Sahife: 133/Numara:14, Sahife: 135/Numara:18, Sahife: 137/Numara:22, Sahife: 137/Numara:24, Sahife: 139/Numara:28, Sahife: 140/Numara:29, Sahife: 142/Numara:33, Sahife: 144/Numara:36, Sahife: 145/Numara:38, Sahife: 145/Numara:39, Sahife: 147/Numara:43, Sahife: 148/Numara:2, Sahife: 152/Numara:10, Sahife: 153/Numara:13, Sahife: 153/Numara:14, Sahife: 153/Numara:15, Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 158/Numara:7, Sahife: 159/Numara:9,
--	--	--

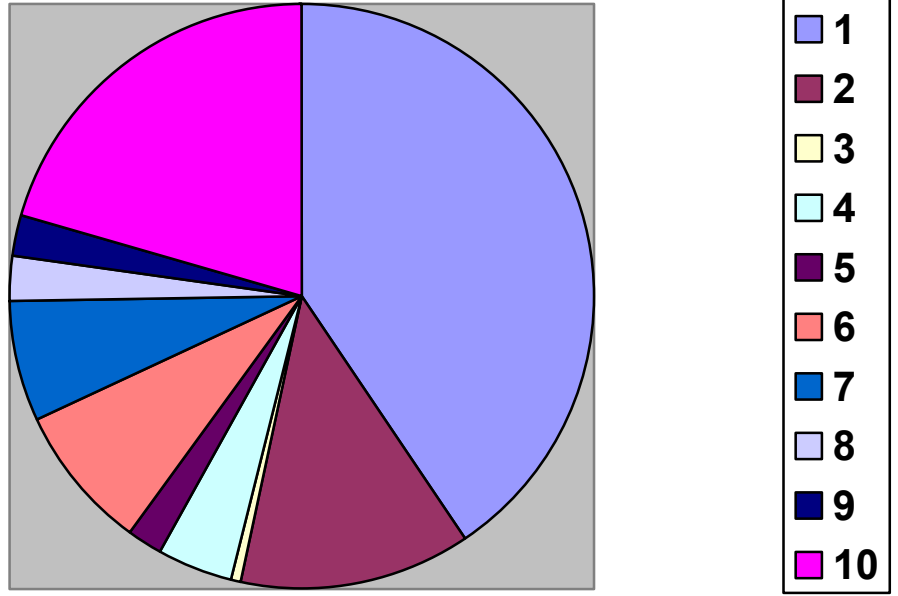
Şer‘iyye Sicili’nde bulunan hükümlerin içeriğın ne olduğunu ortaya koyabilmek ve bakış açımızı netleştirmek için on başlık altında sınıflandırdık. Belgelerde en fazla bulunan belge çeşidinin verasetle ilgili olduğunu gördük. Vakıflarla ilgili olan belgeleri ayrı bir başlık olarak sınıflandırdık. Şer‘iyye Sicili’nde 383 hüküm bulunmasına rağmen vekalet türlerinde 478 belge olarak değerlendirmemizin sebebi, bazı vekalet belgesi içeriklerinin aynı belge de ikinci farklı bir konu için “*ve birde*”¹⁹² denilerek

¹⁹² S.Ş.S., Sahife:38, Numara:74. örnekte olduğu gibi.

istenilen konu için vekalet verilmesi olarak görülebilir. Bu bağlamda tespit edebildiğimiz 17 tane belge vardır.

5. Vekalet Türleri Grafiği

Tablo 18. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Vekalet Türleri Grafiği

Sıra No	Belge Türü	Arahtaki Belge Sayısı	Yüzelik Dilim
1	Veraset	192	% 40,16
2	Alacak-Verecek	61	% 12,76
3	Maaş Taleb	3	% 0,62
4	Evlilik	20	% 4,18
5	Vakıf	10	% 2,09
6	Müdafaa	38	% 7,94
7	Alım-Satım	33	% 6,90
8	Tevkil	12	% 2,51
9	İtiraz	10	% 2,09
10	Dava	99	% 20,71
Toplam		478	%100

SONUÇ

Çalışmamız olan 426 numaralı Siirt Şer‘iyye sicillerinde olan 383 adet hükmün tamamı vekaletle ilgili olduğu görülmektedir. Vekaletle ilgili olduğu için hükümlerin tamamına yakınında vekil tayin edilmiş sadece 2 tane hükümde vekil olmadığı görülmüştür. Defter 82 varak 164 sayfadan oluşmaktadır. Defterdeki ilk hükmün tarihi 25 Ağustos 1885 olup, en son hükmün tarihi 16 Şubat 1900 yılına aittir. En fazla vekillik görevi 59 vekillik görevi ile Hacı Muhammed Efendi bin Kasım’ındır. 5 tane davada kadın vekillere de görev verilmiştir.

Davalarda vekil olan kişilerin genelde mahkemede görevli olan kişilerden veya Siirt’te önemli görevde olan kişilerden seçildiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Vekiller diğer bir deyişle toplum nezdinde itibarı ve güvenilir olan kişilerden seçilmeye gayret edildiği ve vekiller seçilirken din veya ırk ayrımı gözetilmediği görülmektedir. Gayr-i müslim olanlardan en fazla davada vekil olarak Siirtli Süryani milletinden olan Saglebyân Yusuf veled-i Hanna’nın vekil tayin edildiği görülmektedir. İstinaf mahkemesine veya dışarıda açılacak davalarda orada bulunan veya ikamet eden kişilerin, mahkemelerde temsil için vekil olarak görevlendirildiği görülmektedir. Belgelerdeki avukat sözcüğü ilk ve tek olarak bir hükümde geçmektedir. O da İstanbul’da görülecek dava için İstanbul Beyoğlu’nda mukim Avukat Kirkor Efendi Zohrabyan’dır. Vekalet belgesinin tarihi “*Hicri 15 Şevvâl 1317 ve Miladi 16 Şubat 1900*” tür. Buradan şu sonuç çıkarılabilir ki, avukatlık mesleği 1900’lü yıllardan itibaren gelişmeye başlamıştır.

426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicilinde belgelerin tasnif edilmesi 10 başlık adı altında yapılmıştır. Farklı alanlarda çok fazla vekalet örneği olduğu için sınırlandırmak zorunda kalınmıştır. Hüküm başlarken vekalet veren şahsın nereli olduğu veya aslen nereli olduğu, gayr-i müslim ise hangi milletten ve hangi dine mensub olduğu mutlaka belirtilmiştir. Daha sonra kimin huzurunda ifade verildiği ve nerede ifade verildiği, ifade alınan kadın veya zor durumda olan kişilerin bulunduğu yere gidilerek ifade

alındığı, şahitler varsa isimleri ve aynı zamanda vekil olan kişinin ismi mutlaka belirtilmiştir. Sonrasında niçin vekalet verildiği gayet kısa ve öz biçimde açıklanmıştır. Vekaletin şartları varsa açıklanmıştır. Vekaletin ne şartlarla vekile verildiği neleri muhakeme edeceği veya neleri takip ettiği mutlaka bahis olunarak, vekil şahadetle vekaleti kabul ettiğini beyan eder. Şahidler gerekirse “... *bu hususa şâhidim ve eşhedü billahi şehâdet ederim.*” biçiminde şahadet ederek vekaletname sona ederler. En son olarak müvekkil, vekil ve şahitler tarafından imza edilir ve isminin altı boş bırakılır. Böylece belge sona erer.

Ele aldığımız defterde belgelerinin yazılmasında müvekkil, vekil ve şahidlerin isimleriyle sıralamaya çalıştık. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili altı ayrı defterden oluşmaktadır ama defterler birbirinin devamıdır. Her defterin katibi ayrı, yazı stili ayrı ve kullanılan ifadelerde birbirinden farklılık arz etmektedir. 1. defterde 227 hüküm, 2. defterde 28 hüküm, 3. defterde 52 hüküm, 4.defterde 44 hüküm, 5. defterde 21 hüküm ve 6. defterde 11 hüküm toplam olarak 383 hükümden oluşmaktadır. 4. defterin başlangıcından itibaren “*Sûreti yazılmıştır*” diye kenarına veya altına ibare düşülmüştür.¹⁹³ Bazı hükümlerin kenarlarında yazılırken unutulmuş veya vekalet veren kişi tarafından eklenen derkenarlar mevcuttur. Derkenarların birçoğunun altında katib Yusuf Hayali’nin imzası mevcuttur.¹⁹⁴

Defterde bir diğer husus kişilere ilişkin hitaplarda kişilerin dini mensubiyetlerine göre hitap ve tanımlama ifadeleri yer almaktadır. Müslümanların vekalet kayıtlarının başlangıç bölümünde “... *ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden ...*” şeklinde ifadeler yer alırken, gayr-i müslim vatandaşların vekalet kayıtlarının başlangıç bölümüne “... *ahalisinden iken bundan akdem fevt olan ...*” ifadeleri yer almaktadır. Ahâli kavramı “*Bir memlekette yerleşme merkezinde oturanlar, yaşayanlar, bu yerin yerli halkı*” anlamında kullanılır.¹⁹⁵ Müslüman olan kişinin ölmesi “vefât” kelimesi ile tanımlanırken; gayr-i müslim olan kişinin ölmesi “fevt” kelimesi ile tanımlanmakta iken defterin sonuna doğru kavramların farklı olarak bilerek veya bilmeyerek kullanıldığı

¹⁹³ S.Ş.S., Sayfa 109, Numara 38’de başlıyor ve Sayfa 122, Numara 37’de sona eriyor.

¹⁹⁴ S.Ş.S., Sayfa 116, Numara 18’deki örnek gibi.

¹⁹⁵ Mehmet Doğan, a.g.e., s.22.

görülmektedir.¹⁹⁶ Vefat kavramı; insanlar için ölüm anlamında kullanılmakta iken, fevt kavramı; kaybolmak, zayi olmak anlamlarında kullanılmaktadır.¹⁹⁷ Bu ifade farklılığı İslâm inancının metne yansımış halidir. Bu farklı kullanım Osmanlı Devleti adlî bürokrasisinin gayr-i müslim vatandaşlara ilişkin değerlendirmesini de ifade etmektedir.

Defterde ayrıca Siirt'te yoğun olarak bulunan esnaf tabakası ve küçük el zanaatları hakkında da bilgi sahibi olmaktayız. Defterde geçen esnaf çeşitlerini söyle sıraya sıralayabiliriz: keçeci, kazzaz, bezzaz, semerci, berber, dülger (marangoz), kömürcü, tüccar, kasap, bakkal, sarrac, habbar, dellâl, terzi, pamukçu, attar, mimar usta, kavvas, nalebend, destici ve bakırcı. Bakkalcılıkla uğraşan ve ticaretle uğraşan insanların fazla olması dikkate şayandır.

426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde dönemin askeri yapısıyla ilgili önemli bilgilere ulaşılmaktadır. Belgelerden 4. ordunun 31. alayın 2., 3. ve 4. bölüklerinin ve 32. alayın 1. tabur ve bölüklerinin Siirt'te kaldığı ve nizamiye olarak bilindiği görülmektedir. Siirt'te diğer askeri birliklere gelince Siirt 3. jandarma taburu, Siirt 86. redif alayının 3. tabur ve bölükleri, Siirt 133. redif alayının Siirt tali taburu, Siirt 3. zabtiye taburu gibi askeri birliklerin olduğu görülmektedir. Belgelerde doğu bölgelerinin 4. orduya ait olduğu ve Siirt'teki birliklerin 4. orduya bağlı olduğu görülmektedir. Siirt'teki ordu yapılanmasının nizamiye, redif ve zabtiye olarak sınıflandırıldığı bilgisine ulaşıyoruz. Siirt'te ayrıca iç güvenliğin sağlanması için emniyet teşkilatının kurulduğunu görmekteyiz.¹⁹⁸ Asker olanların çoğunluğunun ailesini getirmediği memleketinde bıraktığı, getirenlerin ise genelde Kassar mahallesinde yaşadığı görülmektedir. Belgelerden anlaşıldığına göre askerlerle ilgili vekaletlerin, daha çok ölen veya maaşını alamayan askerlerin davalarından oluştuğu görülmektedir. Belgelerden birisinden anlaşıldığına göre Bitlis'te bir askeri hastane olduğu görülmektedir.¹⁹⁹

426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili defterinden vakıflarla ilgili de bilgi sahibi olmaktayız. Ölen kişilerin vefat etmeden önce vasiyetiyle vakfa kalan malların

¹⁹⁶ "Fevt" tabirinin geçtiği yerler; Sayfa 131, Numara 10'da olduğu gibi.

¹⁹⁷ Mehmet Doğan, a.g.e., s. 356.

¹⁹⁸ S.Ş.S., Sahife:154/Numara:17'de "komiser"den bahsedilmektedir.

¹⁹⁹ S.Ş.S., Sahife:119/Numara:25.

yönetilmesi için veya diğer manada vakfın haklarının muhafazası için “*mütevelli*”²⁰⁰ adı verilen seçimle yönetime gelen kişilerin vakfa ait malların haklarını müdafaa için yaptığı çalışmalar görülmektedir. Bu durum; Siirt’te günümüzde vakıf geleneği devam ettiği ve toplum açısından vakıf malları önem arz ettiği için vakıfla ilgili yapılacak çalışmalara kaynaklık edecek mahiyettedir. Vakıfların medreselere, tekkelere ve mescidlere ait olduğu görülmektedir. Vakıfların kurulmasının amacı, kurulan yerin devamını sağlamak, maddi olarak desteklemek içindir. Vakfeden kişi medrese veya mescid yaptığında yaşaması için vakıf kurarak oranın canlı kalmasını sağlıyordu. Osmanlı’da sadece vakıf geleneği Müslümanlara ait bir olgu değildir, aynı zamanda diğer din mensuplarına da aittir. Gayr-i Müslimler kurumlarını yaşatmak için vakıflar kurmuşlardır. Bu olguyu ve anlayışı desteklemek mahiyetinde bulduğumuz belgeler iki tanedir. Belgelerden birincisi Süryanilerin Siirt’teki Deyr-mar Yakub manastırına ait vekalet belgesidir²⁰¹, ikincisi ise Mardin Erbin mahallesi Erbin kilisesi vakfına ait belgedir.²⁰² Bu bağlamda şu sonuca ulaşabiliriz ki; Osmanlı Devleti dini kurumların desteklenmesi ve dini yaşantının devamı için gayr-i müslim vatandaşlarına hiç bir engelleme yapmamıştır.

Şer’iyye Sicilinde yer alan bir tane çeyizle ilgili uygun hükümde “ *bir kat yatak ve bir ‘aded kilim ve bir ‘aded câcîm ve bir ‘aded sandık ve on iki kat elbise ve gümüşden ma’ mül bir çift bezâvend ve bakırdan ma’ mül bir ‘aded teşt ve bir ‘aded bakraç ve iki ‘aded büyük sahan ve iki ‘aded büyük tas ve bir sini ve bir ‘aded kazan ve bir ‘aded siyah pûşî ve bir ‘aded amem kuşağı ve bir çift altun küpe* ” yer alan önemli bilgiler vasıtasıyla günlük yaşamda kullanılan eşyaları, hanelerde kullanılan araç-gereçlerin ne olduğunu öğrenmekteyiz. Eşya ve araç-gereçlerin değerlerinin belirlenmesinde herhangi bir bilgi yoktur ama mevcut eşyası tek tek sayılarak listelenmiştir.²⁰³

Osmanlı Devleti çok uluslu bir yapıya sahiptir. Bu durum Siirt’te de görülmektedir. 426 Numaralı Şer’iyye Sicili’ndeki belgeler Müslüman tebaaya, Gayr-i Müslim tebaadan

²⁰⁰ “*Vakıf idarecisi, vakıf işlerini, vakıf şartlarına göre yürüten vazifeli*” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 823.

²⁰¹ S.Ş.S., Sahife:155/Numara:19.

²⁰² S.Ş.S., Sahife:98/Numara:116.

²⁰³ S.Ş.S., Sahife:150/Numara:6.

Ermeni, Keldani, Süryani ve Protestan'a ve Yezidî taifesine aittir. Belgelerden Siirt'te yaşayan toplulukların, hangileri olmuş olduğu bilgisini elde etmiş oluyoruz. Sicil çevirisinde bu farklı din ve etnik kökenden gelen insanlar arasında bir çatışma ve ayrımcılığa rastlanmamaktadır. Vekaletler incelendiğinde gurupların çatışmasından değil, ailevi sorunlardan kaynaklı olduğu anlaşılmaktadır.

Aşiretlerle ilgili olarak Siirt çevresinde aşiretlerin etkin olarak yaşadıklarını görmekteyiz. Özellikle Eruh bölgesinde arazinin kısmen düz olması ve su kaynaklarının bol olması konar-göçer aşiretlerin yaşadığı en yoğun bölge olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Belgelerden ulaştığımız sonuca göre Garzan bölgesinde aşiretlerde mevcuttur. Belgelerden Siirt aşiretlerin en büyüğünün Sılokan aşiretidir.

Belgelerden vasilikle ilgili vekalet kaydının olmadığı, ancak belgelerde geçen vasilerin asker ise genelde asker bir kişinin vasi tayin edildiği, toplumda ise annesi veya en yakın akrabasının vasi tayin edildiği veya meslek gurubundan ise yakın arkadaşlarından birinin vasi tayin edildiği görülmektedir.

Şer'iyye sicilleri'nde geçen isimlerin bölgesel olarak ayrı önem arz ettiği farklı dine veya millet sahip olanların aynı isimleri kullandığı görülmektedir.²⁰⁴ Sicilleri okurken önem atfeden kişilerin adlarının sonuna "Ağa", kadınlara ise "Hatun" ve "Hanım" gibi sıfatlar eklendiği hatta isimle birlikte kullanıldığı görülmektedir. Siirt gibi kozmopolit yerlerde isimlerin birbirinde etkilenmesi birbirine duyulan güvenin en önemli göstergesidir. Binlerce yıldır hiçbir problem olmadan bir arada yaşayan toplumun, bu durumuna en güzel örnek ortak isimlerin kullanılmış olmasıdır.

İncelediğimiz belgelerden çıkaracağımız diğer bir sonuç ise isimlerden önce sıfat olarak "izzetlü"²⁰⁵, "fütüvvetlü"²⁰⁶ ve "rifatlü"²⁰⁷ kelimelerinin kullanılmasıdır. Bu kelimeler insanların toplumdaki makamına ve askeriyedeki ünvanlarına göre yazı da

²⁰⁴ Örnek Yusuf, Musa, Davut gibi peygamber isimleri, aynı zamanda yöresel olarak isimlerden aynı olanlar mevcuttur. Örneğin, Azo, Babi gibi.

²⁰⁵ ²⁰⁵ S.Ş.S., Sahife:16/Numara:23; Sahife:20/Numara:31 ve Sahife:136/Numara:21.

²⁰⁶ S.Ş.S., Sahife:15/Numara:21.

²⁰⁷ S.Ş.S., Sahife:3/Numara:5 v.b.

kullanılmaktaydı. İzzetlü, askeriyede albaylar için kullanılan ve Devellioğlu'nun Osmanlı sözlüğünde ise “*Tanzimat’tan sonra istabl-i âmire ile mîri-miranların arasında sivil rütbe olup unvanı “izzetlü paşa” dır.*” şeklinde izah edilmektedir. Fütüvvetlü, belgelerde teğmen, üsteğmen ve yüzbaşı ünvanlarından önce kullanılmıştır. Rifatlı, belgelerde binbaşılar ve toplumda saygınlığı olan belediye başkanı ve müdürler gibi kişiler tarafından için kullanılan bir üvandır.

Sicil defterinde yer alan hükümleri irdelediğimizde gayr-i müslimlere ait mektebelerin olduğu, Siirt’te Ermenilere ait mektebin varlığı²⁰⁸ ve Mardin’de Protestan milletine ait mektebin²⁰⁹ olduğu görülmektedir. Bu konuyla ilgili olarak özellikle Protestanların misyonerlik faaliyetleri sonucu Ermeniler üzerinde etkili olduğu görülebilir. Protestanların Mardin merkezli Amerikalı Mister Anders tarafından yönetilen yardım içerikli görünen teşkilatın varlığını, Siirt yardım dağıtma temsilcisi olan Mardinli Yusuf Yunan’ın Siirt’te öldürülmesiyle öğrenmiş olmaktadır.²¹⁰ Bu gibi faaliyetler sonucunda gayr-i müslim Osmanlı vatandaşlarının kadim hristiyan mezheblerini bırakarak Katolik ve Protestan mezheblerine geçtiğini ve belgelere özellikle dini belirtilirken Katolik²¹¹ veya Protestan olarak kaydedildiklerini görmekteyiz. Çalışmamızın konusunu teşkil eden Şer‘iyye Sicilleri, misyonerlik üzerine araştırma yapan tarihçiler için de kaynak niteliğinde örneklerle doludur.

426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicil defteri titiz bir şekilde inceleyip, okuyarak, çevirisini yaparak ve yazıya aktararak tarihi tesbitlerimizi günümüze yansıtmaya çalıştık. Çalışmamızın Siirt hakkında yapılacak ciddi araştırmalara, Siirt’le ilgili araştırma yapacaklara bir rehber ve başvuru kaynağı olmasını, ayrıca Siirt Şer‘iyye Sicilleri’yle ilgili yapılacak çalışmalara öncülük etmesini temenni ediyoruz.

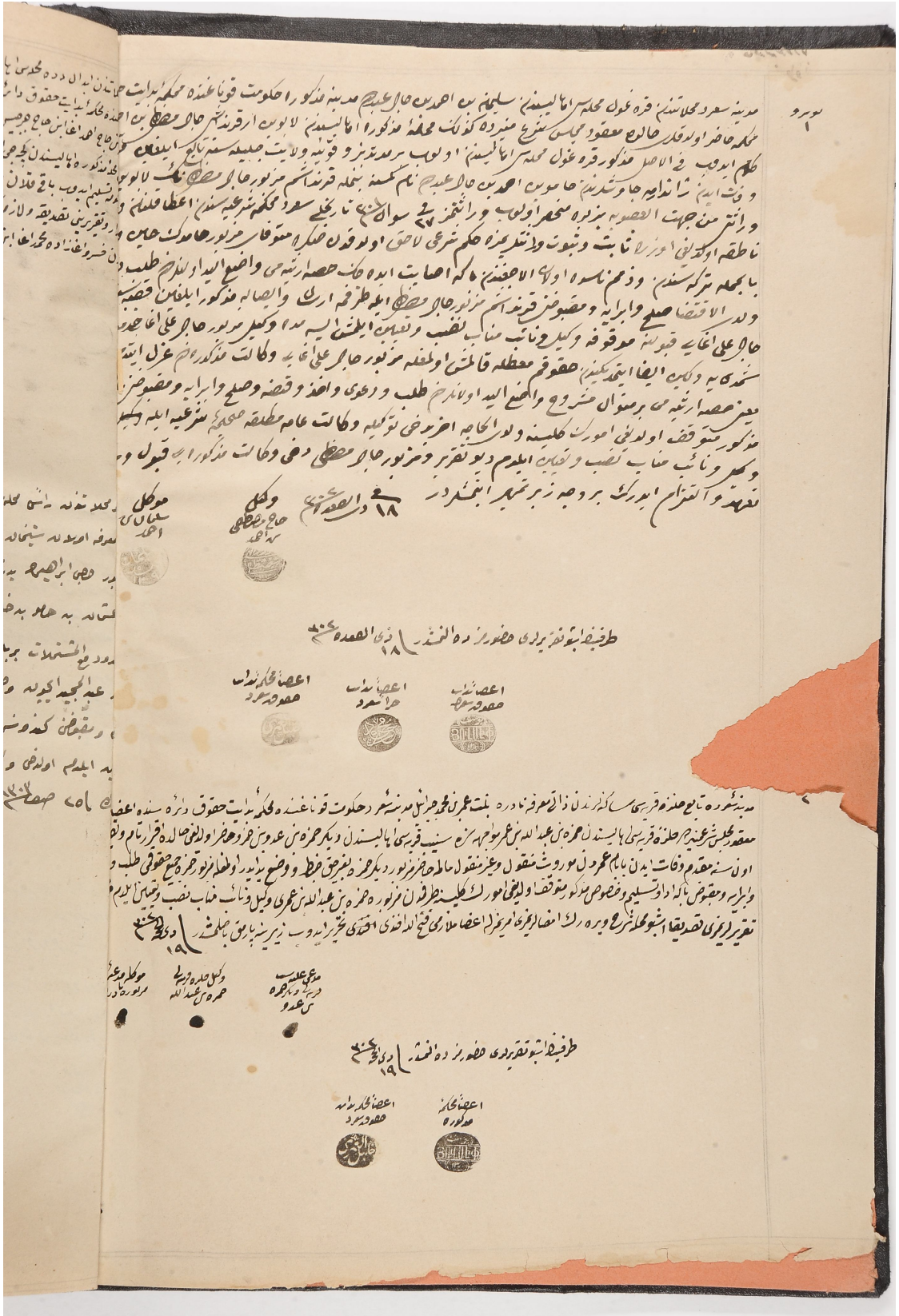
²⁰⁸ S.Ş.S., Sahife:69/Numara:147.

²⁰⁹ S.Ş.S., Sahife:98/Numara:116.

²¹⁰ S.Ş.S., Sahife:139/Numara:28.

²¹¹ S.Ş.S., Sahife:136/Numara:20’deki Ermeni Katoliklere bir tane örnek.

EKLER (Belgenin Orijinal Örnekleri)

۱۸۸

مدینه سدره جنتی است که در آنجا عباد و ملائکه ای نام دارند بر سر حدیقه عمارت بر سر حدیقه عمارت بر سر حدیقه عمارت

سند حضرت زینب و اهل بیت علیهم السلام
کتابت در شهر مدینه
در روز ...
بسم الله الرحمن الرحیم

۱۸۷

تیمی و یونانی و اندک از برادران زینب و اهل بیت علیهم السلام که در مدینه بودند و در آنجا در آنجا در آنجا

سند حضرت زینب و اهل بیت علیهم السلام
کتابت در شهر مدینه
در روز ...
بسم الله الرحمن الرحیم

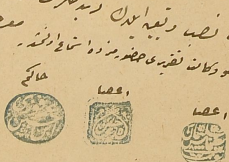
۱۸۸

مدینه سدره جنتی است که در آنجا عباد و ملائکه ای نام دارند بر سر حدیقه عمارت بر سر حدیقه عمارت بر سر حدیقه عمارت

تیمی و یونانی و اندک از برادران زینب و اهل بیت علیهم السلام که در مدینه بودند و در آنجا در آنجا در آنجا

تیمی و یونانی و اندک از برادران زینب و اهل بیت علیهم السلام که در مدینه بودند و در آنجا در آنجا در آنجا

... در پاره اول ...
... در پاره دوم ...
... در پاره سوم ...
... در پاره چهارم ...
... در پاره پنجم ...

... در پاره اول ...
... در پاره دوم ...
... در پاره سوم ...
... در پاره چهارم ...
... در پاره پنجم ...

BİBLİYOGRAFYA

- Adak, Abdurrahman, “Klasik Edebiyatta Siirtli Şairler”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Akgündüz, Ahmet, “Şer‘iyye Mahkemeleri ve Şer‘iyye Sicilleri”, Osmanlı, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002.
- Akgündüz, Ahmet, “Şer‘iyye Sicilleri”, İslam Ansiklopedisi, C.I, TDAV Yayınları, İstanbul 1988.
- Akgündüz, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, Timaş Yayınları, İstanbul 1990.
- Akgündüz, Ahmet, Şer‘iyye Sicilleri, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yayınları, C.1, İstanbul 1988.
- Akgündüz, Ahmet; Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri, C.1, OSAV Yayınları, İstanbul 1990.
- Arslan, Hüseyin, Yüksek Ruhlar ve Aydınlar Yurdu Tillo, Posta Basım, İstanbul 2006.
- Arvas, Mehmet Sıddık, 298 Numaralı Şer‘iyye Sicili Defterine Göre Bitlis’in Ekonomik, Sosyal ve Dini Durumu, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2007.
- Atalay, Ömer, Siirt Tarihi, Çeltut Matbaası, İstanbul 1946.
- Aydın, M. Âkif, “Mahkeme”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C.XXXVII, TDAV Yayınları, Ankara 2003.
- Azimli, Mehmet, “İlk Fethinden Osmanlı’ya Siirt’in Siyasi Tarihi”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Bayındır, Abdülaziz, “Osmanlı’da Yargının İşleyişi”, Osmanlı, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000.
- Çadircı, Musa, Türkiye’de Kaza Yönetimi (1840-1876), C.LIII, Belleten, Ankara.
- Devellioğlu, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi, Ankara 2003.
- Doğan, Mehmet, Büyük Türkçe Sözlük, İz Yay, 11. Baskı, İstanbul 1992.

- Gedikli, Fethi, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. 3, Sy. 5, 2005.
- Hayta, Necdet, Ünal,Uğur, Osmanlı Devleti’nde Yenileşme Hareketleri, Gazi Kitabevi Yayınları, Ankara 2005.
- Hızlı, Mefail, “Maddi Kültür Varlıklarımızın Onarımlarını Belirlemede Şer’iyye Sicillerinin Rolü”, Taç Vakfı Yıllığı I, İstanbul 1991.
- Kılıççioğlu, Cumhuriyet, Her Yönüyle Siirt, Siirt 1992.
- Komisyon, Siirt, Erofset basım, İstanbul 2002.
- Komisyon, Siirt’te Tespiti ve Tescili Yapılmayan Kültür Varlıkları, Siirt Valiliği Yayınları:4, Ankara 2003.
- Mutlu, Mehmet, Siirt Mezar Taşları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 2006.
- Ortaylı, İlber, “Kadı ”, İslam Ansiklopedisi, C.24, TDAV Yayınları, İstanbul 2002.
- Özcoşar, İbrahim, “19. Yüzyılda Siirt’te Gayrimüslimler”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Özgen Nurettin, Karadoğan, Sabri, “Siirt Şehrinin Kuruluşu ve Gelişimi” , Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 19, Sy. 2, Elazığ 2009.
- Özgen, Nurettin, Kuruluş Yeri Bakımından Siirt Şehri ve Yakın Çevresinin Doğal ortam Özellikleri, Siirt Valiliği Yayınları:2, Ankara 2003.
- Paydaş, Kazım, “Selçuklular Döneminden Safeviler’e Ortaçağda Siirt ”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Polat, Ebru, “H. 1310 (M. 1892) ve H. 1316.1317.1318 (M. 1898.1899.1900) Tarihli Bitlis Vilâyeti Sâlnâmelerinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi”, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2006.
- Savur, Hayrettin, Siirt’in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900, 420 Nolu Siirt Şer’iyye Sicil Defterine Göre), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1967.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1973.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1995.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1998.

- Sofuoğlu, Hadi, İslam Hukukunun Uygulanması Açısından Manisa Şer'iyeye Sicilleri, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2010.
- Subaşı, Naciye, 422 Numaralı Bitlis Şer'iyeye Sicillerine Göre Siirt, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 1998.
- Taş, Kenan Z., Özcoşar, İbrahim, Hüseyin H. Güneş ve diğerleri, 195 Nolu Mardin Şer'iyeye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul 2006.
- Tuncel, Metin, "Siirt", T.D.V.İ.A., C. 37, T.D.V. Yay., İstanbul 2009.
- Tuncel, Metin, " Geçmişten Günümüze Siirt Şehri", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Uluçay, M. Çağatay, "Manisa Şer'iyeye Sicillerine Dair Bir Araştırma", Türkiyat Mecmuası, Sy. 10, İstanbul 1953.
- Uslu, Mustafa, İlköğretim Okulları İçin İlimiz ve Yöremiz Siirt.
- Uzunçarşılı, İsmail H., Osmanlı Tarihi, C.I, TTK Yay., Ankara 1994.
- Yaşar, Mehmet Ali, " 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Siirt (Osmanlı Devlet İstatistiklerine Göre)", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Yıldız, Mehmet Zeydin, Saraçoğlu, Hüseyin, " 19. Yüzyıldan Günümüze Siirt İlinin İdari ve Demografik Yapısında Meydana Gelen Değişimler", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- (<http://www.siirtkulturturizm.gov.tr/belge/1-34364/eski2yeni.html>).

ÖZGEÇMİŞ

İsmail DUYGU
Tarih Anabilim Dalı
Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans: 2000-Selçuk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü
Lise: 1994- İskenderun İmam Hatip Lisesi
Ortaokul: 1987- İskenderun İmam Hatip Lisesi
İlkokul: 1982-İskenderun- Şirinyurt İlkokulu

İş/İstihdam

2000-2009- Tarih Öğretmeni
2009-Halen- Siirt Eğitim Müfettişi

Kişisel Bilgiler

Doğum Yeri ve Yılı: Yozgat - 25.09.1977
Cinsiyeti: Erkek
Yabancı Dil: İngilizce
Adres: Yeni Mahalle, Necmettin Bilgin Caddesi, Hicret-2 Apt. Kat:1, No:5/SİİRT
Email Adresi: ismailduygu66@hotmail.com

T.C.
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
426 NUMARALI
(H.1302-1317/M.1885-1900)
SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİ
METİN ÇEVİRİSİ VE DEĞERLENDİRME

Tezi Hazırlayan
İsmail DUYGU

Tezi Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN

Tarih Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Ekim 2012
NEVŞEHİR

Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN danışmanlığında İsmail DUYGU tarafından hazırlanan “426 Numaralı(H. 1302-1317/M. 1885-1900)Siirt Şer‘iyye Sicili Metin Çevirisi ve Değerlendirme” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

.../.../2012

JÜRİ:

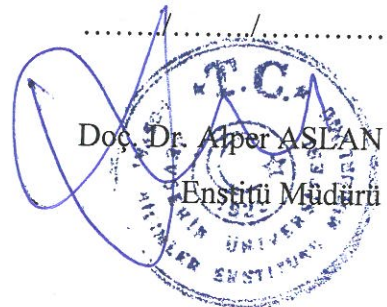
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN
Üye: Yrd. Doç. Dr. Metin Ziya KÖSE
Üye: Yrd. Doç. Dr. Mehmet HAZAR

[Handwritten signatures in blue ink]

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 19.09.2012 tarih ve 2012/247 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

[Handwritten signature in blue ink]
Doç. Dr. Alper ASLAN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Tarihimize ait kaynaklar arasında Şer‘iyye sicilleri ön sırada gelen kaynaklardan biridir. Osmanlı Devleti tarihinin birinci el yazılı kaynakları arasında Şer‘iyye sicilleri, ya da bir başka isimlendirme olan şer‘î mahkeme kayıtlarının ayrı bir önemi vardır. Bu mahkeme kayıtları, yerel farklılıkları ve genel tespitleri ortaya koymaları bakımından önem arz eder. Bu kayıtlar, dönemle çağdaş olmaları açısından da birinci el kaynak hüviyetindedirler. Şer‘iyye sicilleri ait olduğu dönemin sosyal ve ekonomik hayatı hakkında genel olarak malumat vermelerinin yanında, ait olduğu şehrin tarihi ve devletin işleyişi açısından da önem arz etmektedir. Şer‘iyye sicilleri diğer yandan kasaba, kaza, sancak gibi yerleşim birimlerinin idari, mali, sosyal ve kültürel yönleri aydınlatma açısından da zengin bilgiler içerirler.

Şer‘iyye sicil defterlerinde, Şer‘iyye mahkemelerinin kayıtları, payitahttan gönderilen emir ve fermanlar, maruzlar gibi dönemin iktisadi, idari, hukuki, sosyal ve kültürel yönlerini günümüze taşıyabilecek belgeler bulunmaktadır. O günkü yaşamda meydana gelen olayları günümüze taşıyarak bizleri bilgi sahibi yapmaktadır.

Konumuz olan 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili (Hicri 1302-1317/Miladi 1885-1900) tarihlerini kapsamaktadır. Siirt’e ait olan toplam defter sayısının on altı olduğu bilinmektedir. Çalışmamıza kadar Siirt Şer‘iyye Sicilleri ile ilgili iki tane araştırma yapılmıştır. Çalışmamız yapılan ilk araştırmalardan birisi olması açısından ayrı bir önem arz etmektedir. Dönemin kültürel, içtimai, ekonomik ve idari yönlerine ışık tutmakta, tarihi geçmişe ilgi duyan diğer insanlara orijinal bilgiler ışığında bilgi sunmaktadır.

426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili 82 varak, 164 sayfadan oluşmaktadır. Çalışmamızda sicil kayıtlarındaki hükümlerin genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. Değerlendirme tamamen defterde yer alan bilgiler doğrultusunda yapılmıştır. Değerlendirmemiz sırasında o dönemdeki mahalle, köy ve kaza isimlerinin adlarını, kişilerin kullanmış oldukları lakaplar, müslim ve gayri müslimlerin kullanmış oldukları erkek ve kadın isimleri, vakıflar, aşiret isimleri ve yaşadıkları bölgeler, geçimlerini sağladıkları

meslekler gibi bilgilere rastladık. Bu bilgileri sıralama halinde değerlendirmeye tabi tuttuk.

Çalışmam sırasında yardım ve desteklerinden istifade ettiğim ve yakın ilgilerini gördüğüm değerli dostum, hocam ve tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Ali KOZAN'a, şükranlarımı sunarım.

İsmail DUYGU

426 NUMARALI (H. 1302-1317/M. 1885-1900) SİİRT ŞER'İYYE SİCİLİ METİN ÇEVİRİSİ VE DEĞERLENDİRME

İsmail DUYGU

ÖZET

Tezimizin kaynağını oluşturan Şer'iyeye Sicili, Osmanlı Devleti tarihi'nin sosyal, siyasî, iktisadî, askerî, coğrafi, hukukî ve kültürel yönlerini ortaya koyan önemli kaynaklarından biridir. Şer'iyeye Sicili diğer adıyla mahkeme kayıtları, yerel farklılıkları ve genel tespitleri ortaya koymaları bakımından önem arz eder ve tarihi araştırmalarda yeni ufuklar ve kazanımlar sunar. Şer'iyeye sicilleri şehir tarihinin aydınlatılmasında büyük önem taşıdıkları gibi şehrin Sosyo-ekonomik ve kültürel dokusundan esintiler günümüze taşır. Çalışmamızda Siirt'in iktisadî, içtimaî, idarî yönlerini kapsamış olduğu dönemi, sağladığımız veriler içinde ortaya koymaya çalıştık. Siirt iline ait olan 426 numaralı defterin metin çevirisi ve değerlendirmesini yaptık. Şer'iyeye sicil defteri (Hicri 1302-1317/Miladi 1885-1900) tarihleri arasını kapsamakta ve defterimizdeki kayıtlar sadece vekalet kayıtlarını içermektedir. Siirt hakkında özellikle tarih araştırmacılarına kapsadığı yıllara ilişkin önemli bir kaynak niteliğinde bir çalışma örneğidir.

Anahtar Kelimeler: Vekalet, Siirt, Şer'iyeye Sicili, Osmanlı, Miras, Tereke, Mahkeme Kayıtları.

**426 NUMBER (H. 1302-1317/G. 1885-1900) SIİRT COURT REGISTRIES-
TRANSCRIPTION AND EVALUATION**

İsmail DUYGU

ABSTRACT

Shar'iyah registry which is the source of our thesis, is one of the most important sources that reveals, social, political, economic, military, geographical, legal and cultural aspects of the history of Ottoman empire. Shar'iyah also known as court records, is important, because it presents achievements and new horizons in historical researches by demonstrating the local differences and overall determinations. As they carry great importance to elucidate the history of the city, Şeriyye registers are inspired by today with sosyo-economic and cultural texture. In this work we tried to reveal the period which covers parts; economic, social, administrative aspects of Siirt with our supplied datas. We made the text translation and assessment of number 426 book which belongs to Siirt city Shar'iyah registry book covers the dates (Hijri 1302-1317/Gregorian 1885-1900) and the registries in the book include only proxy topics. It is like a source of work sample, especially for history researchers , about Siirt and the years it covered.

Key Words: Proxy, Siirt, Shar'iyah registry, Ottoman, In heritage, Estate, Court records.

VI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	IV
ABSTRACT.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
KISALTMALAR.....	IX
TABLolar LİSTESİ.....	X

GİRİŞ

1. Sosyo-Ekonomik ve Siyasi Tarihimizin Bir Kaynağı Olarak Şer‘iyye Sicilleri.....	2
1.1. Tanımı, İçeriği Ve Belge Çeşitleri.....	2
1.2. Önemi.....	5
2. Tezin Konusu.....	6
3. Tezin Amacı Ve Önemi.....	7

I. BÖLÜM

1. SİİRT TARİHİ.....	8
1.1. Eski Çağlarda Siirt	8
1.2. İslamiyet Döneminde Siirt.....	10
1.3. Osmanlı Devleti Döneminde Siirt.....	11
2. SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLLERİ VE 426 NUMARALI SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİ.....	13
2.1. Siirt Şer‘iyye Sicillerinin Genel Durumu.....	13
2.2. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili.....	15
3. 426 NUMARALI SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİ’NDE TAKİP EDİLEN ÇEVİRİ VE İMLA YÖNTEMİ İLE BELGE ÖZETLERİ.....	17
3.1. Metin Çevirisinde Takip Edilen İmla Yöntemi.....	17

VII

3.2. Belge Özetlerinde Takip Edilen Usûl	19
3.3. Belge Özetleri.....	19

II. BÖLÜM

METİN ÇEVİRİSİ.....	117
---------------------	-----

III. BÖLÜM

426 NUMARALI SİİRT ŞER‘İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	542
--	-----

1. İDARİ DURUM.....	542
---------------------	-----

1.1. Mahalleler.....	543
----------------------	-----

1.2. Nahiye ve Köyler.....	548
----------------------------	-----

1.3. Siirt Sancağı Dışında Adı Geçen Yer İsimleri.....	557
--	-----

2.SOSYAL DURUM.....	561
---------------------	-----

2.1. Görevliler.....	561
----------------------	-----

2.2. Meslekler.....	576
---------------------	-----

2.3. Askeri Görevliler.....	581
-----------------------------	-----

2.4. Vekil Tayin Edilenler.....	588
---------------------------------	-----

2.5. Vakıflar.....	598
--------------------	-----

2.6. Aşiretler.....	599
---------------------	-----

3. SOSYAL YAŞAM.....	600
----------------------	-----

3.1. İsimler.....	600
-------------------	-----

3.1.1. Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri.....	601
--	-----

3.1.2. Gayri Müslim (Ermeni) Erkek ve Kadın İsimleri.....	606
---	-----

3.1.3. Gayri Müslim (Keldani) Erkek ve Kadın İsimleri.....	611
--	-----

3.1.4. Gayri Müslim (Protestan) Erkek ve Kadın İsimleri.....	614
--	-----

3.1.5. Gayri Müslim (Süryani) Erkek İsimleri.....	615
---	-----

VIII

3.1.6. Yezidi Erkek ve Kadın İsimleri.....	616
3.2. Lakaplar.....	617
4. VEKALET TÜRLERİ	621
5. VEKALET TÜRLERİ GRAFİĞİ.....	626

SONUÇ

SONUÇ.....	627
EKLER.....	633
BİBLİYOGRAFYA.....	643
ÖZGEÇMİŞ.....	646

KISALTMALAR

- a.g.e. : Adı geçen eser
- a.g.m. : Adı geçen makale
- a.g.t. : Adı geçen tez
- C. : Cilt
- D.İ.A. : Diyanet İslam Ansiklopedisi
- Ed. : Editör
- H. : Hicri
- İ.A. : İslam Ansiklopedisi
- M. : Miladi
- OSAV : Osmanlı Araştırmaları Vakfı
- s. : Sayfa
- S.Ş.S. : Siirt Şer‘iyye Sicili
- Sy. : Sayı
- T.D.V. : Türkiye Diyanet Vakfı
- T.D.V.İ.A : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
- TDAV : Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı
- TTK : Türk Tarih Kurumu
- v.b. : Ve benzeri
- Yay. :Yayınevi/Yayımları

TABLOLAR LİSTESİ

Sıra No	Tablo Adı	Sayfa No
1	Tablo 1: 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen mahalle isimleri	543
2	Tablo 2: 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen köy isimleri	548
3	Tablo 3. 426 Numaralı Siirt Şeri'yye Sicili'nde Siirt Sancağı dışında adı geçen yer isimleri	557
4	Tablo 4. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde ismi geçen görevliler	561
5	Tablo 5. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde adı geçen meslekler	576
6	Tablo 6. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde adı geçen askeri görevliler	581
7	Tablo 7. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre vekil tayin edilenler	588
8	Tablo 8. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre vakıflar	598
9	Tablo 9. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre aşiretler	599
10	Tablo 10. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen Müslüman erkek ve kadın İsimleri	601
11	Tablo 11. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Ermeni) erkek ve kadın isimleri	606
12	Tablo 12. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Keldani) erkek ve kadın isimleri	612
13	Tablo 13. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Protestan) erkek ve kadın isimleri	614
14	Tablo 14. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen gayri müslim (Süryani) erkek isimleri	615
15	Tablo 15. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde geçen Yezidi erkek ve kadın isimleri	617
16	Tablo 16. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'ne göre lakaplar	617
17	Tablo 17. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Vekalet türleri	621
18	Tablo 18. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Vekalet Türleri Grafiği	626

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nden günümüze gelen çok sayıda kaynak türü vardır. Bu kaynaklar arasında en değerli ve kıymetli olanlardan biri de Şer'iyeye sicilleri'dir. Şer'iyeye sicilleri Osmanlı kadılarının mahkemelerde kayıt altına aldığı dava sonuçları ile mahkemeye intikal eden her türlü resmi yazıları kapsayan defterlere Şer'iyeye Sicili dendiği gibi kadı sicili, kadı defteri, Sicill-i mahfuz ya da sadece Sicil'de denilmektedir. Bir bölgenin, yörenin tarihi ile ilgili olarak araştırma yaparken pek çok bilinmeyenle karşılaşacağımız muhakkak ama bu bilinmeyenleri anlamada ve tarihi devirleri aydınlatmada belgelerin önemi kuşkusuzdur. Tarihçiler çalışmalarında yazılı bilgileri ve belgeleri öne çıkardıkları için Şer'iyeye sicili belgelerinin önemi tarih için gittikçe artmaktadır. Son dönem tarihi araştırmalara, yapılan tezlere ve yayınlanan tarihî içerikli kitaplara baktığımızda bu duruma şahit olabiliyoruz.

Şer'iyeye Sicillerinden kaleme alındığı bölge halkının, günlük hayatını, çarşılarını, mahalle ve köylerini, örf ve adetlerini, vakıflarını, aşiretlerini, hayat şartlarını, dini inançları ve isimleri gibi buna benzer çok değerli bilgileri elde etmek mümkündür. Şer'iyeye Sicilleri Osmanlı şehirlerinin sosyal tarihinin ortaya konmasında, şehir tarihi araştırmalarında katkısı büyük olan belgelerdir. Şer'iyeye Sicilleri özellikle şehir tarihçiliğinde askeri, kültürel, sosyal ve iktisadi yapı hakkında çok kıymetli bilgiler ihtiva etmektedir. Tarihi araştırmalarda birinci elden kaynak olarak kabul edilmekte olan bu vesikalar devlet kurumlarının işleyişiyle ilgili önemli veriler de sunmaktadır.

Yaşadığı devlet geleneğinden dolayı Türkiye, günümüze gelen arşivler bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Çok uzun bir dönemin bilgisini taşıyan Osmanlı Devleti'ne ait en zengin arşiv Türkiye'dedir.

İşte bu devasa arşivin içinde yer alan ve çalışmamıza konu edindiğimiz Hicri 1302-1317- Miladi 1885-1900 tarihli 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinin sayfalarının metin çevirisi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışma olarak bu konunun tercih edilmesinin

nedeni ise; Siirt ili Şer'iyeye sicilleri ile ilgili düzenli, derli ve toplu bir çalışma ortaya koyma gayretidir.

1. SOSYO-EKONOMİK VE SİYASİ TARİHİMİZİN BİR KAYNAĞI OLARAK ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. Tanımı, İçeriği ve Belge Çeşitleri

Şer'iyeye sicili iki kelimededen oluşur. Birinci kelime olan “Şer'î”, Şer'iyeye, Şer'at-ı garraya mensûb ve müteallik veya muvâfık olandır. Kısacası Şer'atla ilgili yani Şer'ata uygun hüküm anlamına gelmektedir. İkinci kelime olan “Sicil” ise, sözlükte okumak, kaydetmek ve karar vermek demektir. Bu kelime terim anlamı olarak ise, Şer'î mahkemelerin tarih sırasıyla tutulan kayıtlarına verilen isimdir. İnsanlarla ilgili bütün hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtivâ eden deftere¹ diğer bir ifadeyle Şer'î mahkemelerde mahkemenin bilgisi dâhilinde tutulan ve resmî statü taşıyan her türlü kayıtların toplanmış olduğu defterlere yaygın adıyla “Şer'iyeye sicili” denilmektedir. Şer'iyeye sicillerine “kadı defterleri”, “mahkeme defterleri”, “defâtir-i şer'iyeye”, “zabıt defterleri” denildiği gibi kısaca “defter” de denilmekteydi.² Terim anlamı olarak ise; mehâkim-i şer'iyede kadılar tarafından yapılan yargılamalar sonucu verilen hükümlerin, hüccet, ilam, ma'ruz, mürâsele gibi kayıtların, merkezden gönderilen ferman, berat, buyruldu, kanun-nâme, tayin beratları, tezkire ve takrir gibi yazıların veya kadıların birbirleriyle ya da diğer mahallî idarecilerle yaptıkları her türlü yazışmaların kaydedildiği defterler manasına gelmektedir.³

Osmanlı Devleti'nin tesbit edilebilen, elimizdeki en eski şer'iyeye sicil kayıtları 1455 tarihli Bursa Şer'iyeye Sicilleri'dir. Dolayısıyla XV. asrın yarısında başlayarak

¹ Mehmet Sıddık Arvas, 298 Numaralı Şer'iyeye Sicili Defterine Göre Bitlis'in Ekonomik, Sosyal ve Dini Durumu, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2007, s. 1.

² Kenan Z. Taş, İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş ve diğerleri, 195 Nolu Mardin Şer'iyeye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul 2006, s. 7.

³ Mefail Hızlı, “Maddi Kültür Varlıklarımızın Onarımlarını Belirlemede Şer'iyeye Sicillerinin Rolü”, Taç Vakfı Yıllığı I, İstanbul 1991, s. 142.

Cumhuriyet'in kuruluşuna kadar yaklaşık 472 yıllık Türk kültür, medeniyet ve müesseseler tarihinin birinci elden kaynakları olan bu siciller elimizde bulunmaktadır.⁴

Şer'iyeye sicillerindeki kayıtların çoğunluğunu hüccetler teşkil etmektedir.⁵ Şer'iyeye sicillerine ait diğer belgeler ilamlar, vakfiyeler, maruzlar, müraseleler, tereke defterleri, emirler ve fermanlar, buyruhdular, tezkereler ve temessüklerdir.

Şer'iyeye sicillerinin mahkemece tutulup korunması hukuki bir ihtiyaçtan doğmuştur. Kadı, i'lâm ve hüccetlerin bir nüshasını hak sahiplerine verdiği için; evrak üzerinde sahtekârlık yapılması ihtimali ortaya çıkmıştır. Bu yüzden i'lâm ve hüccetleri ve bunlarla ilgili resmi yazıları kendi koruması altında olan defterlere kaydederek ihtiyaç halinde onlara başvurmuştur.⁶

XVII. asır öncesi defterlerin ebatları genellikle 27 x 9 ile 40 x 15cm arasında oldukları gözlenmektedir. Siciller genellikle çok sağlam, dayanıklı, parlak ve aharlı kâğıtlara yazılıp, yazı sitili ise çoğu zaman ta'lik kırması olmuştur. Yazıda kullanılmış olan mürekkep özel bir şekilde imal edilmiş olup siyahlığı ve parlaklığı bugün bile özelliğini hala muhafaza etmektedir. Defterlerin üzerinde genellikle kadınların ismini bulmak mümkündür.⁷

Şer'iyeye sicillerinde kullanılan dil, başlangıçta XVI. asrın sonlarına kadar Arapça iken zamanla neredeyse tamamen Türkçe'ye intikal etmiş olmasına rağmen; vakfiyeler, bazı tereke ve aile hukukuna ilişkin kayıtlar ve sicilleri tutan kadının göreve başlamasını gösteren kısımlar Arapça kaleme alınmışlardır. Ayrıca herhangi bir belge içinde de yer yer Arapça cümleler görülmektedir. Bazı sicillerin Rumca yazıldığı da vâkidir. Bu sicillerde kullanılan yazı çeşitleri rika kırması, divani gibi yazılardır. Söz konusu yazıların okunması günümüzde bir uzmanlık alanıdır.⁸

⁴ Ahmet Akgündüz, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukukî Tahlilleri*, C. I, Fey Vakfı Yayınları, İstanbul 1990, s. 17.

⁵ Ahmet Akgündüz, "*Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri*", Osmanlı, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 60.

⁶ Ahmet Akgündüz, a.g.m., s. 59.

⁷ Ahmet Akgündüz, a.ge., s. 18.

⁸ Fethi Gedikli, "*Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyeye Sicilleri*", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. 3, Sy. 5, 2005 s. 188-189.

Mahkemelerde mahkeme sonuçlarını sicillere yazma görevi “*mukayyid*” denilen görevlilere aitti. Mahkemeye intikal eden her türlü resmî yazı, belirli bir disiplin içinde bunlara kaydedilirdi. Mahallî konulara ilişkin olarak kadıların veya naiblerin verdiği kararları, sicillerin bir tarafına, merkezden gelen her türlü resmî yazılar ise öbür tarafına yazılırdı. Şer‘iyye sicillerinin içeriği çok geniş ve zengindir. Bunlar şahıs, aile, miras, borçlar, ticaret ve eşya ile vergi ve ceza davaları ile ilgili kayıtlardır ki, bunlar İslâm hukukunun başlıca konularını oluşturur. Merkezî hükümetin mahalli yöneticilerin (Beylerbeyi, Vali, Sancakbeyi, Mutasarrıf, Mütesellim vb.) idari birimlerdeki sorunlarını çözmek için yayınladıkları buyruklar ve bu yöneticilerin icraatlarının kayıtları da sicillerde yer alır.

XVII. yüzyıl sonlarından başlayarak sicillerde hüccetlerin yanında ilâmlar da yer almaya başlamıştır. Bir müddet sonra hüccetler için ayrı bir defter, ilâmlar için de ayrı bir defter tutulmaya başlanmıştır. Yine bu dönemde defterlerin içeriğinde de bir değişiklik olmuş, hüccet ve ilâmların dışında deftere ferman kaydetme usulü kaldırılmıştır.⁹

Şer‘iyye sicillerinin tetkiki, bize Osmanlı Devleti’nin şahsın hukuku, aile hukuku, miras hukuku, borçlar-eşya hukuku ile devletler hususi hukuku ile alakalı özel hukukun bütün dallarında; kamu hukukundan usul hukukunun tamamı, ceza hukukunun % 80’i, mali hukukunun çoğunluğu, devletler umumi, idare ve anayasa hukukunun ise genel esaslarında şer‘î hükümlerin esas alındığını göstermektedir.¹⁰

1.2. Önemi

Şer‘iyye sicilleri sosyal yaşam ile ilgili bütün hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, görevleri gereği tuttıkları çeşitli kayıtları içeren defterler şeklinde tarif edilmektedir. Kadıların devlet merkeziyle yaptıkları resmî yazışmaları, halkın şikâyet ve dileklerini, mahallî idarelere ait hukukî düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümler de sicil defterlerine kayıt edilmekteydi. Dolayısıyla Şer‘iyye sicilleri

⁹ M. Çağatay Uluçay, “*Manisa Şer'iyeye Sicillerine Dair Bir Araştırma*”, *Türkiyat Mecmuası*, Sy. 10, İstanbul 1953, s. 294.

¹⁰ Ahmet Akgündüz, a.g.e., s. 45.

incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari ve sosyal tarihi hakkında ortaya çıkarılamaz.¹¹

Bu defterler 15. yüzyılın ilk yarısından başlayarak 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar ki zaman dilimi içinde Osmanlı tarihi ve iktisadı ile siyasi, sosyal ve hukuki hayatını yakından ilgilendirmektedir. Bu özelliği ile Osmanlı kültür tarihinin temel kaynaklarının başında gelmektedirler.

Şer'îye sicillerindeki kayıtlar: *“Kadı tarafından verilen hükümler, herhangi bir hadiseyi, bir şahitliği, bir ikrarı, bir hibeyi, resmîyete rabt olunması istenen bir hususu zabtedenler, devlet merkezinden gelen bütün fermanlar, emirler ve tebliğler kadı tarafından tetkik olunup doğru oldukları tespit edildikten sonra deftere yazılanlar”* şeklinde sıralanabilir.

Defterler tutuluş tarzlarına göre üç kısma ayrılır: Tamamıyla bir mevzuya tahsis edilmiş olan defterler: Tereke, evamir, vekalet, vs. İki bölümde tutulan defterler: Umumiyetle bir tarafı mahalli olaylara (evlenme-boşanma, alacak-verecek, alım-satım, nafaka, vakıf, hibe, cürüm cinayet, şahitlik vb.) ait olup bu kısma “sicill-i mahfuz” denirdi. Diğer tarafı da merkezden gelen ferman, berat, buyruldu, izinname vb. gibi belgeleri ihtiva ederdi. Bu kısma da “*sicill-i mahfuz, defterlü*” adı verilirdi. Karışık olarak tutulan defterler: Kayıt sırasında herhangi bir intizama riayet edilmeyerek rastgele tutulmuştur. Merkezden gelen emirler ile diğer zabıtlar karışık olarak kaydedilmiştir. Ayrıca bazı defterler tutulurken tarih sırasına riayet edildiği gibi, bazılarında da belgelerin tarihlerine bakılmaksızın, rastgele bir biçimde değişik sayfalara kaydedilmiştir. Şer'îye sicillerinin ihtiva ettiği kayıtlar, konuları itibariyle genel olarak iki kısımda özetlenebilir:

a- Her çeşit dava zabıtlarıyla, mukavele, senet, satış, vakfiye, vekâlet, kefalet, vesayet, ıtk (köle azat etme), tereke ve taksim gibi fıkıh ilminin başlıca konularını teşkil eden şer'î mahkemelere dair resmi kayıtlar, narhlarla esnaf teftişine ait notlar.

¹¹ Abdülaziz Bayındır, “Osmanlı'da Yargının İşleyişi”, Osmanlı, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000, s.432.

b- Başta hükümdar olmak üzere her derecedeki büyük ve kk makamlardan beylerbeylerine, sancakbeylerine, kadılara, müftülere, mütesellimlere, dizdarlara, defterdarlara, müderrislere, mütevellilere, voyvodalara, eminlere, altı bölük yerlerine, ayan-ı vilayet ve iş erlerine hitaben yazılan ferman, berat, divan tezkeresi, mektup, ruus, tezkire gibi resmi mahiyetteki emir ve yazı suretleri. Bunlardan başka ifta makamlarından alınan bazı fetva suretleri ile tayin emirlerine ve vazifeye mübaşeret kayıtlarına, yangın, sel, fırtına, zelzele, don, kar, dolu hadiselerine dair gelişişgzel yazılmış münferid notlara, sair yaratılışlı bazı kadı ve naiblerin azil ve nakil hallerinde ihtisaslarını anlatan orijinal şiirlere de rastlanmaktadır.¹²

şer'ıye sicilleri adlı kurumların tarihi açısından da önemli kaynaklardır. Kâdılık, nâiblik, muhızrlık, mbşirlik, bostancıbaşılık, avuşluk ve subaşılık gibi makamların hem idâri yapılarını, hem de gördüğü görevleri geniş şekilde şer'ıye sicillerinden öğrenebiliriz.¹³ Ayrıca fetva-kaza münasebetlerini de şer'ıye sicilleri aracılığıyla izlemek mümkündür. Böylece "mft" veya "şeyhülislam" yahut "kenar müftüleri"nce verilen fetvaların mahkeme kararlarına nasıl yansıldığı, hangi konularla ilgili fetva istendiği, fetva karşısında kadının durumunun ne olduğu hususlarında belirlemeler ve yorumlar yapma imkânına kavuşulabiliyoruz.¹⁴ şer'ıye sicilleri yerel tarih açısından verdiği bilgiler açısından da çok önemlidir. Günümüzdeki nemi de gittikçe artmaktadır.

2. Tezin Konusu

Tarihimize ait kaynaklar arasında şer'ıye sicilleri n sırayı oluşturmaktadır. Sosyo-kültürel açıdan önemli bilgi ve kayıtlar içeren Osmanlı mahkeme kayıtları, geçmişi günümüze yansıtan kıymetli yazılı kaynaklardandır. Bu mahkeme kayıtları, yerel farklılıkları ve genel tespitleri ortaya koymaları bakımından önem arz eder. Bu kayıtlar, döneme yakın tarihte olmaları açısından da birinci el kaynak hüviyetindedirler. şer'ıye sicilleri ait olduğu dönemin sosyal ve ekonomik hayatı hakkında genel olarak malumat

¹² Kenan Z. Taş, İbrahim Özcoşar, Hüseyin H. Güneş ve diğerleri, a.g.e., s. 7-8

¹³ Hadi Sofuoğlu, İslam Hukukunun Uygulanması Açısından Manisa şer'ıye Sicilleri, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2010, s. 78-79

¹⁴ Fethi Gedikli, a.g.m., s. 190-191.

vermelerinin yanında, ait olduğu şehrin tarihi ve devletin işleyişı açısından da önem arz etmektedir.

Siirt'e ait 16 kadı sicili arasından belirlediğimiz 426 Numaralı Şer'iyeye Sicili de, bu bağlamda değerlendirilerek dönemin siyasi, sosyo-kültürel ve ekonomik yapısı hakkında çıkarımlar yapılmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde bulunan 383 adet hüküm Osmanlı alfabesinden günümüz Latin kökenli Türkiye Türkçesi alfabesine aktarılmıştır. Bu belgeler özetlenerek ve belli bir plan dâhilinde tasnife tabi tutularak ve tablolaştırılarak değerlendirilmeye çalışılmıştır.

3. Tezin Amacı ve Önemi

Günümüze kadar Siirt Şer'iyeye Sicilleri ile ilgili araştırmalar diğer şehirlerimize oranla daha azdır. Yapılan çalışma, Siirt ilinin 1885-1900 dönemindeki siyasi, kültürel, sosyal, ekonomik, yönlerine ışık tutarak bunları günümüzde araştırma yapan bilim insanlarının hizmetine sunulmuştur.

Ayrıca H.1302-1317/M.1885-1900 tarihlerini kapsayan söz konusu defterden, Siirt'in idari ve fiziki taksimatıyla ilgili merkez kaza ve diğer kazaların nahiye, köy ve mahalle isimleri ile bazı yer isimlerini tespit etmek de mümkün olmuştur. Yörede yaşayan farklı dini özelliklere sahip dini topluluklar hakkında da bilgi sahibi olunarak, dini topluluklarla ilgili açıklamalar yapılmıştır. Bununla birlikte Siirt'te yaşayan ailelerin kökenleriyle ilgili kaynak hüviyetinde olacak bilgiler meraklılarına sunulmuştur. Görülen dava vekaletlerinin içerikleri ve hükümleri hakkında da bilgi sahibi olunmuştur. En önemlisi de Osmanlı Devleti'nde süregelen sosyal ve kültürel hayatın aydınlanmasına yönelik bir boşluğu dolduracaktır.

I.BÖLÜM

1. SİİRT TARİHİ

1.1. Eski Çağlarda Siirt

İlk önce Siirt isminin nereden geldiği ile ilgili değişik görüşlere bakalım. Şehrin adı gerek İslam kaynaklarında gerek batılı yazarlar arasında farklı şekillerde (İs'ird, Sîird, İs'irt, Siirt, Sâird, Seerd, Sert, Saert, Sört, Söörd, Sö'ört) kaydedilmiş olup günümüz Türkçe'sinde ise Siirt biçiminde yazılmaktadır. Osmanlı tahrir kayıtlarında Siird veya İs'ird imlasıyla belirtilir. Bu adın Keldanice'de “şehir” anlamındaki “keert” (kaa'rat) kelimesinden geldiğini kaydeden bazı kaynaklar varsa da¹⁵ Kadri Perk'in Cenup Doğu Anadolu tarihinde “*Sirt, Sert, Tiğramosert*”, Hüseyin Cahitin tarihinde “*Eserad*”¹⁶ olarak, Şemsettin Sami'nin Kamusu'l-Alâm adlı ünlü eserinde “*Siirt, Tiğrakert*” diye geçmektedir.¹⁷ Bazı tarih araştırmacıları Ermenilerin şehir anlamına gelen “Gerd” ekinin insan isimlerine eklediklerini belirterek “*Tigranogerta*” şehrinin şimdiki Siirt'in yerinde olduğunu iddia ederler. Bunların başında Macdonald Kinneir (1814) ve Shied (1836) gelir.¹⁸ Bazı tarihçiler Siirt adının Sami kökenli bir isim olduğunu¹⁹ iddia etmektedirler.

Siirt, Mezopotamya ve Anadolu uygarlıklarının kesiştiği bir alanda kurulmuştur. Bu yüzden kuzeyinde ve güneyinde ortaya çıkan uygarlıklar, yörenin kültürel gelişmesinde etkili olmuştur. Bölgenin dağlık oluşu ve ulaşım imkanlarının yetersizliği, gelişmiş

¹⁵ Metin Tuncel, “*Siirt*”, T.D.V.İ.A., C. 37, T.D.V. Yay., İstanbul 2009, s. 173

¹⁶ Ömer Atalay, *Siirt Tarihi*, Çeltut Matbaası, İstanbul 1946, s. 9

¹⁷ Komisyon, *Siirt*, Erofset basım, İstanbul 2002, s. 15

¹⁸ *Siirt İl Yıllığı*, Siirt 1973, s. 1

¹⁹ Komisyon, a.g.e., s. 15

kentlerin kültür merkezlerinin ortaya çıkmasını engellemiştir.²⁰ Siirt'in kesin olarak ne zaman kurulduğuna dair bilgi yoktur. Güneydoğu Anadolu tarih öncesi araştırmaları karma projesi kapsamında, Siirt ilinde yapılan yüzey araştırmalarında Neolitik, Kalkolitik, Tunç ve Helenistik, Roma, Bizans-İslam ve Yakınçağı kapsayan dönemlere ait buluntular ortaya çıkarılmıştır.²¹

Siirt şehrinin teşekkül devrinde kimlerin elinde olduğu ve yönetiminde olduğu kesin olarak bilinmemektedir. Şehrin yer aldığı kısım da Sami kavimleri, Babil ve Asur İmparatorlukları Siirt'te egemenlik kurmuşlardır. Hurri ve Mitanni krallıklarının egemenlikleri ise 200 yıl kadar sürmüş ve daha sonra Urartu'ların eline geçen Siirt şehri ve yakın çevresi, M.Ö. VII. yy. da Perslerin istilasına uğramıştır. Yaklaşık 300 yıl kadar hüküm süren Persler'in egemenliğinden sonra, Büyük İskender yapmış olduğu seferler sonucu tüm Anadolu ile birlikte Siirt şehrini de kendi egemenliğine almıştır.²² Ancak İskender'in ölümüyle başlayan iktidar çatışmaları sonunda Siirt ve yöresi, Büyük İskenderin en güvendiği komutanı Selevkos'un yönetimine girmiştir.²³ Selevkos'un egemenliği uzun bir süre devam etti.

Bundan sonra yörede Orta Asya'dan gelip Hazar Denizi'nden güneye inen Partlar'ın egemenliği başladı.²⁴ Partlar ile Romalılar uzun süre karşılıklı olarak mücadele ettiler. Yöreyi etkileyen Roma-Part, Roma-Sasani savaşları, aynı zamanda iki dinin ve kültürün karşılaşması niteliğindedir.²⁵ Bu dönemde Siirt ve çevresinin Roma'luların etkisiyle Hıristiyanlaştığını ve durumun Zerdüştdinine bağlı olan Sasaniler tarafından çatışma nedeni olduğu, bunun da Doğu Anadolu topraklarının ikiye bölündüğünü görüyoruz. Sasaniler'in hakim olduğu bölgelerde kalan Siirt'te, Sasani hükümdarı Yazdigirt II.'nin Hıristiyanlar'a karşı giriştiği kısımlar yaşanırken, bölge bu kez de Bizans kilisesi ile Ermeni Gregoryen kilisesinin çatışmasına sahne oldu. Sonunda Arap ordularının 637'de

²⁰ Mustafa Uslu, İlköğretim Okulları İçin İlimiz ve Yöremiz Siirt, s. 8

²¹ Edi.: Hüseyin Arslan, Yüksek Ruhlar ve Aydınlar Yurdu Tillo, Posta Basım, İstanbul 2006, s.19

²² Nurettin Özgen, Sabri Karadoğan, "Siirt Şehrinin Kuruluşu ve Gelişimi" , Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 19, Sy. 2, Elazığ 2009, s. 65

²³ Komisyon, a.g.e., s. 23

²⁴ Komisyon, a.g.e., s. 23

²⁵ Siirt İl Yıllığı, Siirt 1998, s. 33

Sasaniler’i Kuzey Mezopotamya’da bozguna uğratması bölgedeki Sasani hakimiyetine son verdi.²⁶

1.2. İslamiyet Döneminde Siirt

639’da Elcezire’nin fethi için görevlendirilen İyas bin Ganem, Diyarbakır yöresinin İslam mücahitlerine açtığı zaman Siirt’te²⁷ aynı süreçten etkilenmiştir. M.S. 7. yüzyılın ikinci yarısında Halife Hz. Ömer zamanında Elcezire eyaletine bağlanmıştır.²⁸ Siirt, Müslümanların hakimiyeti döneminde eskiden beri tahkimi zayıf olduğu için Diyarbakır ve Hasankeyf’e bağlı olarak yönetildi. Burası Diyarbakır bölgesinin sınırını teşkil ediyordu. Nitekim bölgenin coğrafyasına hakim tarihçi İbn Şeddad, Siirt’i Diyarbakır bölgesinin son kalesi olarak sayar.²⁹ İlk olarak Siirt hakimliği’ne, sahabeden Hişam oğlu Hakem tayin olunmuştur. 661 yılında kurulan Emevi hilafeti, bölge ile birlikte Siirt’i de hâkimiyet altına almıştır. Siirt ve yöresi, Emevi Devleti’nin yıkılışına kadar Emeviler’de kalmış; daha sonra onların yerini alan Abbasiler’e geçmiştir. Siirt yöresi Abbasiler’den sonra belli süreler içinde Hamdani ve Mervani beyliklerinin idaresinde de kalmıştır. Dinsel bakımdan bölge ilkin önemli bir “*Harici*” merkeziydi. IX. yy.dan sonra Hanbeli ve Maliki mezhepleri, Mervanoğulları Dönemi’nde Şafilik, Türklerde Hanefilik yayılmaya başlamıştır.³⁰ Siirt 472’de (1079-80) Mervaniler’in hakimiyeti altında bulunuyordu. Sultan Melikşah 476’da (1083) Mervaniler’in hakimiyetindeki toprakları Fahrüddevlle İbn Cehir’e ikta edip onu bölgenin fethiyle görevlendirdi. Fahrüddevlle, Mervaniler’in elinde bulunan bütün toprakları ve Siirt’i ele geçirip Büyük Selçuklular adına hutbe okuttu (1085).³¹

Malazgirt Savaşı’ndan sonra Türkler Anadolu’ya yerleşmeye başlamış ve Büyük Selçuklu Devleti’nin isteği dışında küçük Türk devletçikleri kurulmuştur. Bu dönemde Siirt yöresi, Hasankeyf Artukluları’nın yönetimindeydi. Artuklular’a bağlı göçebe

²⁶ Komisyon, a.g.e., s. 27

²⁷ Edi.: Hüseyin Arslan, a.g.e., s.19

²⁸ Komisyon, Siirt’te Tespiti ve Tescili Yapılmayan Kültür Varlıkları, Siirt Valiliği Yayınları:4, Ankara 2003, s. 31

²⁹ Mehmet Azimli, “*İlk Fethinden Osmanlı’ya Siirt’in Siyasi Tarihi*”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 128

³⁰ Mehmet Mutlu, Siirt Mezar Taşları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 2006, s. 5

³¹ Metin Tuncel, a.g.m., s. 173

Türkmenler yöreye yerleşmiş, Artuklu beyleri ve askerleri, kentlerde Türkleşmenin çekirdeğini oluşturmuşlardır.³² Siirt Artuklular'dan sonra Zengiler'in eline geçti. Celaleddin Harzemşah Moğollara yenilince batıya doğru kaçtı. Moğollar onu takip maksadı ile Amid ve çevresine saldırarak bütün etrafını; Erzen, Meyyafarikin şehirlerini yağmalayıp oradan da Siirt üzerine ilerleyerek³³ şehri ele geçirerek yağmaladılar. Siirt daha sonraki tarihlerde Hülagu'nun oğlu Yeşmut tarafından yağmalanmıştır. XIII. Yüzyılda Moğol akınları sırasında şehir tahrip edilmişse de, kısa zamanda kalkınmış olmalı ki, Hadullah el-Müstevfi Siirt'i bol gelirli büyük bir belde olarak kaydeder.³⁴ İlhanlıların ve onların halefleri durumunda bulunan Celayirlilerin hakimiyetleri altına giren Siirt³⁵, Timur'un istilâsına uğramıştır. Akkoyunlular elinde iken 1500'de Safeviler tarafından ele geçirildi. Bu tarihten önce yani Timur'un geri çekilmesinden Safeviler eline düşmesine kadar geçen sürede Siirt ve Hısn Keyfâ, Eyyubîler hanedânına mensûb Malikânlar elinde bulunmaktaydı.³⁶ Safeviler'in Şii olması ve yörenin Sünni olması hasebiyle meydana gelen çatışmalar ve anlaşmazlıklar sonucunda; önde gelen alim İdris-i Bitlisî, Yavuz Sultan Selim'e mektup yazarak bağlılığını bildirdi ve kendilerine yardım edilmesini istedi. 1514 Çaldıran Savaşı'nın Osmanlı ordusu tarafından kazanılması üzerine Siirt kesin olarak Osmanlı Devleti hakimiyetine girdi. Artık Siirt ve çevresinde yüzyıllardır süregelen karışıklıklar sona eriyor, bölge halkı için yeni bir dönem başlıyordu.³⁷

1.3. Osmanlı Devleti Döneminde Siirt

Bölgenin Osmanlı egemenliğine geçmesinden sonra 4 Kasım 1515'te Diyarbekir Beylerbeyliği teşkil edilmiş ve Siirt de Diyarbekir'in sancağı durumuna getirilmiştir. 1548'de Van Beylerbeyliğinin tesisinden sonra 1575-1585 yılları arasında ve 1630'lu yıllarda kısa bir süre "Ocaklık" statüsünde Van eyaletine bağlanması dışında hemen

³² Siirt İl Yıllığı, Siirt 1995, s. 41

³³ Kazım Paydaş, "Selçuklular Döneminden Safeviler'e Ortaçağda Siirt ", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 137

³⁴ Siirt İl Yıllığı, Siirt 1967, s. 7

³⁵ Metin Tuncel, " Geçmişten Günümüze Siirt Şehri", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 28

³⁶ Hayrettin Savur, Siirt'in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900, 420 Nolu Siirt Şer'iyeye Sicil Defterine Göre), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010, s. 16

³⁷ Komisyon, a.g.e., s. 29,31

hemen tümüyle Diyarbekir eyaletine bağlı olmayı sürdürdüğünü söyleyebiliriz. Nitekim 1540, 1578-81 ve 1632 tarihli tahrir defterlerinde Siirt'in bir "liva" merkezi olarak merkezi Amid olan Diyarbekir eyaletine bağlı olduğu görülür. 1655'te yöreyi gezen Evliya Çelebi de, Siird'i Diyarbekir'in merkezden atama yapılan sancakları arasında saymaktadır.

Siirt yöresi, 19. yüzyılın son çeyreğine kadar Diyarbekir vilayeti/eyaletine bağlı olmayı sürdürmüştür. 1821 yılına ait verilerde Diyarbekir eyaletinin İs'ird kazası olarak kayıtlara geçer. Yine 1823 yılında Siird, Diyarbekir eyaletinin sayısı hayli kabarık olan sancaklarından biridir. Tanzimat'ın 1839'da ilanı ile birlikte idari yapılanmada önemli değişikliklere gidilmiştir.³⁸ Ama Siirt Diyarbekir eyaletine bağlı olarak kalmıştır. 1856 tarihli devlet salnamesinde bu eyaletin Diyarbekir, Mardin ve Siird sancaklarından oluştuğu ifade edilmektedir.³⁹ 1864'te çıkarılan Vilayet nizamnamesine göre Diyarbekir vilayetine bağlı Siirt sancağında merkezin yanı sıra Pervari (Bervade) ve Garzan adlarında kazalar bulunmaktaydı.⁴⁰ 1867 Vilayet nizamnamesi de, Siirt Liva'sının Diyarbekir vilayetine bağlı olduğunu göstermektedir.⁴¹ 1867 tarihli Vilayet nizamnamesine göre de Diyarbekir vilayetine bağlı Siird livasının Merkez Kaza, Pervari ve Garzan isiminde üç kazası; 1876 yılı sonlarında yayımlanan devlet salnamesinde ise, Siird sancağının Merkez Kaza, Eruh, Şirvan ve Rıdvan (günümüzde Batman'ın Beşiri ilçesinin Beşpınar bucağı) olmak üzere 4 kazası bulunmaktaydı.⁴² Diyarbekir vilayetinde ve Siird Livasında ilk belediye teşkilatı 1872 yılında kurulmuştur (üye ve bir katipten). İlk reis Hacı İsmail Efendi'dir.⁴³ 1892'de Diyarbakır Vilayeti'nden ayrılarak Bitlis'e bağlanan Siirt'in bu tarihte şehre bağlı merkezin yanı sıra Şirvan, Eruh, Pervari (Bervade) ve Garzan kazaları bulunmaktaydı.⁴⁴ 1908 yılı başlarında yayımlanan devlet salnamesine göre, Siirt sancağının Şirvan, Eruh, Pervari ve Garzan olmak üzere 4 kaza, 10 nahiye ve 678 köyü bulunmaktadır. Siirt'in bu idari

³⁸ Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, " 19. Yüzyıldan Günümüze Siirt İlinin İdari ve Demografik Yapısında Meydana Gelen Değişimler", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 621

³⁹ Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, a.g.m., s. 622

⁴⁰ Komisyon, a.g.e., s. 31

⁴¹ Cumhuriyet Kılıççıoğlu, Her Yönüyle Siirt, Siirt 1992, s.20

⁴² Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, a.g.m., s. 622

⁴³ Mehmet Ali Yaşar, " 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Siirt (Osmanlı Devlet İstatistiklerine Göre)", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 165

⁴⁴ Komisyon, a.g.e., s. 31

yapısı Cumhuriyetin ilanına kadar sürmüştür, sadece 1918 yılında Şırnak bir kaza olarak Siirt'e bağlanmıştır.⁴⁵ Cumhuriyetin ilanından sonra Siirt'i bağımsız vilayet olarak görüyoruz.

Son söz olarak Siirt'in bilinen tarihi, M.Ö.3000-2000 yıllarına dayanmaktadır. Sami kavimleri, Babil ve Asur İmparatorlukları, Hurri ve Mitani krallıkları, Urartu, Persler, Büyük İskender'in yapmış olduğu seferler sonucunda⁴⁶ Anadolu ve Siirt etkilenmiştir. Fakat bu süreçte kültürel doku da meydana gelmiştir. Siirt'te geçmişte yaşayan millet ve dinleri düşündüğümüzde gerçek zenginliği keşfetmiş olacağımıza inanıyoruz.

2. SİİRT ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE 426 NOLU SİİRT ŞER'İYYE SİCİLİ

2.1. Siirt Şer'iyeye Sicillerinin Genel Durumu

Siirt Şer'iyeye Sicillerine Milli Kütüphane'de mikrofilm olarak ulaşılmıştır. Siirt iline ait toplam 16 adet defter bulunmaktadır. Bu defterlerden ilkinin başlangıç tarihi H.1263-1276 (M.1813-1818)'dir.⁴⁷ Sonuncu defterin tarihi ise H.1288-1292(M.1904-1908) yılları arasını kapsamaktadır.⁴⁸

Bu defterlerin geneline kapsamış olduğu konular açısından baktığımız zaman içindeki konuların çoğunluğunu vekâlet, vasî tayini, askerî konular, miras taksimi, vakıf, mütevellî ve nâzır tayini, evlenme ve boşanma, nafaka talebi, harb-i umumi ve seferberlik zamanı gibi konuların oluşturduğu görülmektedir. Siirt'e ait olan sicillerden dört tanesi tamamen tereke kayıtlarıyla ilgilidir.

Sicilleri incelediğimiz zaman yazı tipinin "rik'a, rik'a kırması" olmakla beraber diğer yazı türlerinden bazılarında da rastlanılmaktadır. Defterlerde yazının çoğunlukla okunaklı olmasına karşın, bazı defterlerde ise yazının kötü yazılmasından veya

⁴⁵ Mehmet Zeydin Yıldız, Hüseyin Saraçoğlu, a.g.m., s. 623

⁴⁶ Nurettin Özgen, Kuruluş Yeri Bakımından Siirt Şehri ve Yakın Çevresinin Doğal ortam Özellikleri, Siirt Valiliği Yayınları:2, Ankara 2003, s. 157

⁴⁷ Ahmet Akgündüz, Şer'iyeye Sicilleri, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yayınları, C.1, İstanbul 1988, s. 208.

⁴⁸ Ankara Milli Kütüphane'deki kutu numarasına göredir.

mürekkebin akmış olmasından dolayı okunmakta zorluk çekilmektedir. Ayrıca defterler tasnife tabi tutulurken bir araya getirmek için yapıştırılmış ve bu yapıştırma sonucu hüküm başları veya sonları kesik çıkmıştır. 426 numaralı Siirt Sicil defterinin 1885 ile 1900 yılları arasını kapsadığı görülmektedir. Defterde pul kullanımının (sahife:60/numara:128) başladığı görülmekte ve bunun yanında defterde derkenarlara rastlanılmaktadır.

Siirt Şer‘iyye Sicilleri ile ilgili yapılan ilk araştırma Naciye SUBAŞI tarafından “422 Numaralı Bitlis Şer‘iyye Sicillerine Göre Siirt”⁴⁹ adlı çalışmadır. İkinci olarak yapılan çalışma Hayrettin SAVUR tarafından “Siirt’in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900), 420 Nolu Siirt Şer‘iyye Sicil Defterine Göre”⁵⁰ adlı çalışmadır. Her iki tez de yüksek lisans çalışmasıdır. Hayrettin SAVUR tarafından yapılan çalışma 420 numaralı defterin 110 varaklık bölümün metin çevirisi yapılarak, içerisindeki belgeler kısaca özetlenmiştir. Siirt’in idari, siyasi ve mali yapısı teze ait olan (1312-1317 / 1894-1900) tarihler arası incelenmiştir. Ayrıca Siirt’in yapısal kültürü ile ilgili yapılan araştırmaya da yer verilmiştir. Savur’un yaptığı çalışma ile yaptığımız çalışma tarihsel olarak uyuşmaktadır.

Bizim yaptığımız çalışma da bu alanda içerik olarak Siirt’e ait olan bir Şer‘iyye Sicili’ni kapsayan ilk ciddi araştırmadır. Siirt iline ait olan 426 Numaralı Şer‘iyye Sicili’nin metin çevirisi ve değerlendirilmesi tarafımızdan yapılmıştır. Siirt Şer‘iyye Sicilleri üzerinde yapılan olan çalışmalar ile Osmanlı Devleti’nin özellikle Siirt’in askerî, idari, iktisadi, içtimai, dini, kültürel hayatı hakkında ilk elden bilgilere ulaşabilmemiz sağlanmış olacaktır ve yaptığımız çalışmayla da Siirt’e ait olan ilk elden bilgilere ulaşmamız sağlanmıştır.

⁴⁹ Naciye Subaşı, 422 Numaralı Bitlis Şer‘iyye Sicillerine Göre Siirt, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 1998.

⁵⁰ Hayrettin Savur, Siirt’in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900, 420 Nolu Siirt Şer‘iyye Sicil Defterine Göre), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.

2.2. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili

Yüksek Lisans tez konusu olarak ele aldığımız 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili, Ankara Milli Kütüphane’de bulunan mikro filmlerden fotokopi yoluyla çoğaltılarak temin edilmiştir. Ancak mikro filmlerdeki defter kayıtlarının bozuk çıkması üzerine Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Dr. Önder BAYIK Bey’in gayretiyle İstanbul’daki Osmanlı arşivinden fotoğraflanarak tarafıma iletilmiştir. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili 82 varak, 164 sayfadan oluşmaktadır. Tezimize konu olan Şer‘iyye Sicili (Hicrî 1302-1317/Miladî 1885-1900) yıllarını kapsamaktadır. Vekalet kayıtlarına tarih verilirken hem Hicri, hem de Rumî takvim kullanılmıştır. Sicilin tamamı görevliler tarafından numaralandırılmaya çalışılmıştır; ancak bazı hüküm numaraları farklı veya aynı sayfada tekrar verilmiştir.⁵¹ Bazı hükümler numaralanmamıştır.⁵² Çalışmamızı defterin sağ ve sol üst köşelerinde yer alan sahife numaralarını esas alarak yaptık. Belgelerin aralarına yerleştirilmiş olan 4 belgeyi ne olduğu anlaşılmadığı öncesi ve sonrasındaki belgelerle ilgisi olmadığı için metin çevirisinde yer verdik ancak sıralamadan ve değerlendirmeden çıkardık. Kalan belgeleri sayfa ve hüküm numarası olarak sıraladık. Toplamda 383 belgenin olduğunu gördük. Şer‘iyye Sicili 6 defterden oluşmaktadır ama defterler birbirinin devamıdır. Her defterin katibi ayrı, yazı stili ayrı ve kullanılan ifadelerde birbirinden farklılık arz etmektedir. 1. defterde 227 hüküm, 2. defterde 28 hüküm, 3. defterde 52 hüküm, 4. defterde 44 hüküm, 5. defterde 21 hüküm ve 6. defterde 11 hüküm toplam olarak 383 hükümden oluşmaktadır. 4. defterin başlangıcından itibaren “*Sûreti yazılmıştır*” diye kenarına veya altına ibare düşülmüştür.⁵³ Bazı hükümlerin kenarlarında yazılırken unutulmuş veya vekalet veren kişi tarafından eklenen derkenarlar mevcuttur. Derkenarların birçoğunun altında katib Yusuf Hayali’nin imzası mevcuttur.⁵⁴ Bu numaralandırılma düzenlemesinde takvim yılının değişikliği ve kadı ya da naibin değişmesinin etkili olduğu görülmektedir. Her değişimde mukayyid ve katibin değiştiğini yazı stilinden ve ifadelerden anlaşılmaktadır.

⁵¹ S.Ş.S., Sayfa:26, Numara:42/1ve 2; Sayfa:28, Numara:46/1ve 2; Sayfa:46, Numara:94/1ve 2; Sayfa:51 ve Sayfa:52; Numara:106, Sayfa:54 ve 55; Numara:112, Sayfa:71 ve 72; Numara:153; Sayfa:107 ve 108, Numara:136.

⁵² S.Ş.S., Sayfa:51, Numara:-; Sayfa:156, Numara:21’den sonraki 11 hükümde numara yoktur.

⁵³ S.Ş.S., Sayfa 109, Numara 38’de başlıyor ve Sayfa:122, Numara:37’de sona eriyor.

⁵⁴ S.Ş.S., Sayfa 116, Numara 18’deki örnek gibi.

Belgelerden 95. sayfa 211. hüküm, 109. sayfa 138. hüküm ve 129. sayfa 6. hüküm iptal edildiğine dair farklı açıklama kaydı düşülmüştür. Belgede aynı içerikte olan hükümlerde mevcuttur ancak vekaletin dava edilecek içeriği aynı ama vekil olarak görevlendirilenlerin farklı olduğu 16 tane hüküm vardır.⁵⁵ Vekilin olmadığı ama davanın tekrar görülmesinin istendiği vekalet kayıtları da mevcuttur.⁵⁶ Vekalet kayıtlarında vekilin azl edildiği⁵⁷ ve bir üst mahkemeye müracaat etmek için vekil tayin edilen vekaletnameler de vardır.⁵⁸ Defterde pul yapıştırılması sayfa 60, numara 128'den itibaren başlamıştır. Defterin sonuna kadar her belgeye pul yapıştırılmıştır ama sayfa 119, numara 25. hükümde “*Meşîhattan şeref-vürûd eden emîrnâme-i mahsûsası mûcebince pul veresinden müstesnâdır*” diye ibare düşülerek ve sayfa 123, numara 39 numaralı hüküm “*Şerefmürûr eden emir mûcebince meccânen verildi*” şeklinde ibare düşülerek pul yapıştırılmamıştır.⁵⁹

426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili defterinde bulunan tüm hükümler vekaletle ilişkindir. 383 belge olmasına rağmen içeriğini değerlendirirken 478 tane hüküm olarak ele aldık. 478 tane hükümü genel olarak 10 başlık altında inceledik. Vekaletleri şu şekilde sınıflandırdık: veraset vekaleti için 192 hüküm, alacak-verecek vekaleti için 61 hüküm, maaş talep vekaleti için 3 hüküm, evlilik vekaleti için 20 hüküm, vakıf vekaleti için 10 hüküm, müdafaa vekaleti için 38 hüküm, alım-satım vekaleti için 33 hüküm, tevkil vekaleti için 12 hüküm, itiraz vekaleti için 10 hüküm ve en son olarak dava vekaleti için 99 hüküm. Bu hükümlerin vekalet tablosu oluşturuldu. Hükümlerin sonunda müvekkil, vekil ve şahitlerin ayrıca mahkeme görevlilerinin mukayyid, aza, mübaşir, muhızır ve katibin adları ile birlikte mühürleri yer alırken, bazı hükümlerde bu görevlilerden bir kısmı yer almaktadır. Bu uygulamada bir sistematik yoktur yani görevlilerin belgeye şahitliğiyle ilgili olarak orada bulunan, olaya şahit olan tarafından imza edilmiştir. Bazı belgelerde iki mühür veya imza olması durumunu ise; defterde imza atılırken net silik olarak çıktığı için yeniden imzalanması veya mühürlenmesi olarak değerlendirdik.⁶⁰

⁵⁵ S.Ş.S., Sayfa 88, Numara 192 ve Sayfa 94, Numara 209'daki örnek gibi.

⁵⁶ S.Ş.S., Sayfa:85, Numara:185 ve Sayfa:125, Numara:47

⁵⁷ S.Ş.S., Sayfa 121, Numara 34'deki örnek gibi.

⁵⁸ S.Ş.S., Sayfa 106, Numara 134'deki örnek gibi.

⁵⁹ S.Ş.S., Sayfa 119, Numara 25 ve Sayfa 123, Numara 39.

⁶⁰ S.Ş.S., Sayfa 101, Numara 124 ve Sayfa 137, Numara 22.

426 Numaralı Şer‘iyye Sicilinin farklı yönlerinden bir diğeri, sadece bir vekalette şahsın malının evladı olmadığı için beytü’l-mâla kalacağından bahsedildiği görülmektedir.⁶¹ Diğer farklı bir dava vekaleti ise, babalarının ölümüne karşılık katillerinin “kıyas” isteğiyle cezalandırılmasına dair olan vekalettir.⁶² Defterde bazı hüküm sonlarında Arapça tarih düşülmüştür.⁶³ Diğer ilginç vekalet ise, vurularak kör edilen gözünün diyetini talep eden şahsın açacağı dava için verdiği vekalettir.⁶⁴ Vekaletlerden anlaşıldığı kadarıyla, üst mahkemeye gidileceği zaman; kaza mahkemelerinde görülen davalar için sancak merkezi olan Siirt, Siirt’te görülen davalar içinse ya davanın yenilenmesini talep etme ya da vilayet merkezi olan Bitlis istinaf mahkemesinde davanın tekrar görülmesinin talep edildiğini görmekteyiz. Davanın yenilenmesi için herhangi bir silsile izlenmediğini görülmektedir. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili defterinden çıkaracağımız önemli olarak gördüğümüz sonuçlar bunlardır.

3. 426 NUMARALI NEVŞEHİR ŞERİYYE SİCİLİ’NDE TAKİP EDİLEN ÇEVİRİ VE İMLA YÖNTEMİ İLE BELGE ÖZETLERİ

3.1. Metin Çevirisinde Takip Edilen Çeviri ve İmla Yöntemi

Metnin bugünkü alfabeye aktarılmasında, belgelerin daha rahat anlaşılabilmesi için basit transliterasyon usulü benimsenmiştir.

Buna göre;

- 1- Farsça ve Arapça kelimelerde uzatma işareti olarak (â, û, î) kullanılmıştır.
- 2- Oğul manasına gelen “bin” kelimesi, eğer orijinal yazılışında kelimenin başında “elif” harfi varsa (ibn-i), yoksa (bin) şeklinde yazılmıştır. Aynı şekilde bayanlar için eğer orijinal yazılışında kelimenin başında “elif” harfi varsa (ibnet-i), kızı manasına gelen “bint” kelimesi normal durumlarda (bint-i) şeklinde yazılmıştır.
- 3- Türkçe olup da “b” harfi ile biten kelimeler “p” harfi ile yazılmıştır. (olup, gelip, gidip, geçüp, dönüp vs.) gibi. Arapça kelimelerde özel isimlerde dahil olmak üzere sonu

⁶¹ S.Ş.S., Sayfa 99, Numara 117.

⁶² S.Ş.S., Sayfa 88, Numara 193.

⁶³ S.Ş.S., Sayfa 70, Numara 152.

⁶⁴ S.Ş.S., Sayfa 86, Numara 186.

"b" ile biten kelimeler olduğu gibi yazılmıştır. (Yakub gibi özel isimler ve merkeb, kâtib gibi cins isimler)

4- Türkçe olmayan kelimelerdeki “ayn” harfi (‘), hemze ise (‘) şeklinde gösterilmiştir.

5- Harf-i tarifli ay isimleri aynen transkribe edilmiştir. (Cemâziye’l-evvel, Zi’l-ka‘de, Zi’l-hicce, Rebî‘u’l-evvel) gibi.

6- Fotoğraf çekiminden veya defterin orijinalinden kaynaklanan hatalardan, ayrıca mürekkebin dağılması veya kâtibin yazı üzerinde yaptığı karalamadan ötürü; okunamayan kelimeler (...) şeklinde, okunuşunda emin olunamayanlar (?) şeklinde, kesik olan kelimeler (kesik) şeklinde ve kelimelerin aralarında bariz şekilde boşluk varsa (boş) şeklinde ifade edilerek gösterilmiştir.

7- Kısaltılmış tarihler köşeli parantez ile tamamlanmıştır. ([1]337; [1]926 gibi).

8- Terkip ve tamlamalarda özel isimler ve kurum isimleri büyük, diğerleri küçük; niteleme ekleri ise yine küçük yazılmıştır (Siird sancağı, Bitlis vilâyet-i celîlesi, Karakol mahallesi gibi).

9- Farsça tamlamalarda, tamlanandan sonra tire (-) konulmuş ve ardından ses uyumuna göre, (ı) veya (i) ilave edilmiş ve tamlamanın sonu sesli harfle bitenlerde ise ses uyumuna göre (yı) veya (yi) ilave edilmiştir.

10- İki eş anlamlı kelimeyi birbirine bağlayan (ve) metin çevirisinde ses uyumuna bakılmaksızın birebir çeviri yapılanlar olduğu gibi genel itibariyle aradaki ve bağlacını ses uyumuna dikkat ederek kullandıklarımızda olmutur. (Ahz u kabz, sulh u ibrâ gibi)

11- Arapça ve Türkçe yazıyla yazılan tarihlerde her bir rakam ayrı ayrı yazılmıştır (ihdâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf, bin üç yüz on bir).

12- Şahıs isimlerinden sonra gelen meslek, rütbe, hürmet veya lakap bildiren kelimeler büyük harfle başlatılmıştır (Hacı Ömer Ağa, Muhammed Efendi, Osman Bey, Hacı Mehmed Ağa gibi).

13- Millet, aşiret, boy, dil, din ve lehçe, isimleri büyük yazılmıştır (İslâm, Ermeni, Keldânî, Katolik, Protestan).

14- Yalnız sonlarında dal (ﺍ) harfi bulunan isimler aynı şekilde okunmuştur. Örneğin Ahmet ismi Ahmed şeklinde, Davut ismi Davud şeklinde okunarak yazılmıştır.

15- Şer‘iyye sicilinde bazı hükümlerde “Siirt Kazası”, bazı hükümlerde “Siirt Kasabası” şeklinde yazılmıştır. Metin çevirisinde hükümde yazdığı şekilde aynen aktarılmıştır. Yer isimleri yöresel araştırma yapıldıktan sonra yazıya aktarılmıştır.

16- Belge sonlarında tarafların imzası varsa (imza) şeklinde, parmak basmışlarsa (parmak) şeklinde belirtilmiştir.

3.2. Belge Özetlerinde Takip Edilen Usûl

Öncelikle belgelerin dikkatlice tekrar okuması yapılarak hata en aza indirgenmeye çalışılmış daha sonra belge özetleri çıkarılırken ortak bir standart belirlenmiş ve mümkün olduğu kadar teferruatlı bilgi verilmeye çalışılmış ama içeriği aşırı karışık olan belgeler kısa bir şekilde özetlenmiştir. Böylelikle Osmanlı Türkçesini okuyamayan araştırmacıların (tarihçi, edebiyatçı, sosyolog, hukukçu, iktisatçı, ilahiyatçı, arkeolog, sanat tarihçisi, yerle araştırmacılar vd.) belge özetlerinden yararlanarak çalışma yapmaları kolaylaştırılmaya çalışılmıştır. Sayılan araştırmacıların belgelerden nasıl ve ne şekilde yararlanacakları bilinmediği için en düzenli ve sade şekilde düzenlenmiş ve dikkatlice tablolaştırılmıştır. Meselâ belgelerde geçen erkek veya kadın şahıs isimleri onomastikle uğraşanların ilgisini çekebileceği gibi hem tarihçi ve sosyologların hem de ilahiyatçıların işine yarayabilir.

Vekalet belgelerinde aslen nereli olduğu, mahallesi, köyü ve memleketi, mesleği-görevi-statüsü, vekalet sebebi ve amacı, vekil olarak kimi tayin ettiği, vakıflarla ve aşiretlerle ilgili ayrıntılara dikkat edilmiştir. Bu ayrıntılar sınıflandırılarak düzenli bir şekilde tablolaştırılmıştır. Bu bağlamda yararlanacak araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

3.3. Belge Özetleri

Sahife : 1

Numara : 1

Siird'in Karakol mahallesi halkından iken Konya vilâyetine bağlı Ilgın kazâsında vefât eden jandarma çavuşundan Hamo'nun verâseti da'vâsında vekîl olarak Hacı Ali'nin yerine kardeşi Hacı Mustafa'nın, kardeşi olan Süleyman tarafından vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 1**Numara : 2**

Siird'e bağlı Halenze karyesi sakinlerinden Nâdire'nin babası Ömer'in terekesinden alacağı için Hamza'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 2**Numara : 3**

Siird'in Nazîf mahallesi sâkinlerinden Abdurrahman Ağa oğulları Hüsrev Efendi ve Mustafa Ağa'nın Diyarbekir mahallâtından Abdaldede mahallesinde bir bâb mülkün Keçeci esnafından Hasan Efendi'ye satışından sonra alacakları olan paranın tahsîli için Abdaldede mahallesinden Ahmed Ağa oğlu Hüsrev Ağazâde Mehmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 2**Numara : 4**

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken vefât eden Molla Abdullah oğlu Sarrac Hacı İbrahim'in zevcesi Rindo kızı Şehyân, kendi hissesinden verecek olduğu hissenin oğlu Abdulmecid'in vasîsi Ömer Ağa bin Molla Musa'ya verilmesi için kardeşi Sofî Hasan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 3**Numara : 5**

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkine Telgraf Müdürü Muhammed Tevfik Efendi'nin zevcesi Hayriye Hânım'ın annesi Züleyha Hânım'dan kalan yerin, bir hayır sahibi tarafından işgal edildiği için alacak hakkını geriye dönük olarak ödenmesi için açılacak da'vâya Der-i aliyye'de i'lâmât-ı hukûkiye icrâ mu'âvinlerinden Zihni Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 3**Numara : 6**

Siird'in Kassar mahallesi halkından olup vefât eden Yusuf oğlu Şakir'in verâsetinin oğlu Abdullah ve diğeri oğlu Hüseyin'in verâset da'vâsına, oğlu Abdullah'ın Muhammed Şerif'i vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 3

Numara : 7

Siird'in Karakol mahallesi halkından olup vefât eden Hüseyin oğlu Mustafa'nın verâsetinin zevcesi Havva oğlu Yunus ve annesi Hacer'e kaldığı ama kardeşi Hamid'in verese mallarına zorla el koyduğuna dâir açılan da'vâya zevcesi Havva'nın, annesi Nasre'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 4

Numara : 8

Siird'de yerleşik birinci taburunun üçüncü bölümü üsteğmeni Hüseyin Efendi'nin babası Ahmed'in kendilerini terk ederek vefâtından sonra verâsetinin toplanarak annesi Zeynep ve diğeri kız ve er karındaşları Muhammed ve Osman ve Mustafa ve Şerife'ye paylaştırılması için Harputlu Ali Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 4

Numara : 9

Siird'in Tillo karyesinde oturan Şirvanlı Behram Bey kızı Saliha Hâtun'un birâderi Cemil Bey tarafından Siird'de yerleşik otuz birinci alayın ikinci taburunun ikinci bölümünün birinci çavuşu Mevlüd'e nişanlandığı iddiâ olunmakta olan da'vâ için Şeyh Nureddin Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 5

Numara : 10

Siird'in Karakol mahallesi halkından olup Siird'de yerleşik otuz birinci alayın ikinci taburunun ikinci bölümünün birinci çavuşu Mevlüd'ün 'aleyhine açılan da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 5**Numara : 11**

Siird'e bağlı Tillo karyesinde sâkin Şeyh Memduh Efendi oğlu Şeyh Hamza Efendi tarafından Şeyh Memduh Efendi hazretlerinin tekyesine ait Serpir karyesinde bulunan vâkıf arazisini işleyen Karakol mahallesi halkından Hacı Abdullah Efendi'nin arâzî icâresini ödemediği için Şeyh Hamza Efendi'nin oğlu Şeyh Salih Efendi'nin da'vâ için vekîl olarak görevlendirildiğine dair hüküm.

Sahife : 6**Numara : 12**

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Zilfi Hânım'ın verâsete ait hânedan hissesine düşeni vermekten kaçınan aynı mahallede sâkin Abdullah'a açtığı da'vâya Musa oğlu İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dair hüküm.

Sahife : 6**Numara : 13**

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkine Aişe Hânım'ın zevce-i redîf sınıf-ı mukaddem binbaşısı müteveffâ Osman Efendi'nin terekesinden kendi hissesine düşeni almak için Siird mahkemesinde açtığı da'vâya oğlu Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 7**Numara : 14**

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkine Sittiye Hânım'ın babası İsmail'den kendi hissesine düşen mîrâs payının satışıyla gerekli mahallerde ilgilenmek üzere Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından Yakub'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 7**Numara : 15**

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Hayriye Hâtun'un babası Muhammed Ali Bey'den kendi hissesine düşen mîrâs payının belirlenmesi için annesi Fatıma Naile Hâtun'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 7

Numara : 16

Siird'in Holani mahallesinde sâkin Mîralay Muhammed Bey'in vefât eden eşi Sadiye Reşide Hânım'ın babasından kalan mîrâs hakkını kendisine ve velîleri olduğu kız kardeşleri Züleyha ve Feride Hânım'ın mîrâs haklarını Eytâm idâresi meclisine verilmek üzere makâm-ı sadâret çavuşlarından İsmail Hakkı'nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 8

Numara : 17

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkine Ümmügülsüm Hânım'ın Amasya'da babasından ve annesinden kendisine kalan mîrâs hissesini Darendeli Zeynel Ağa'ya sattığını alış verişin tamamlanması için Amasya'da sâkin Bakkâl Hacı Süleyman Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 8

Numara : 18

Siird'in Karakol mahallesinde sâkine Rindi Hâtun'un babasının vefâtıyla mîrâsdan kendi hissesini vermeyen kardeşleri ve annesine açtığı mîrâs da'vâsına Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 8

Numara : 19

Siird'in Meydan mahallesinde sâkine Sitti Hânım'ın babasının terekesinden alacağı olan parayı vermekten sakınan kardeşi Mahmud'a açtığı da'vâya Abdulğafur Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 9

Numara : 20

Siird'e bağlı Garzan kazâsı kurâsından Beykend karyesinde sâkin Ömer oğlu Hacı Ali'nin Aynsalib mahallesinde sâkin Musa'dan alacağı parayı ödememesi üzerine açacağı da'vâya Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 9

Numara : 21

Siird'in Karakol mahallesinde sâkine Saliha Hânım'ın üç re's esterlerini teslim etmekten kaçınan Halenze karyeli Nuro'dan şikâyetçi olacağı da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 10

Numara : 22

Siird'in Halenze karyesi halkından Şeyh Osman oğlu Nuro'nun hakkında açılan da'vâya kendisini temsilen Süveyka mahallesi halkından Seyfüddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 11

Numara : 23

Siird'de yerleşik olan asâkir-i şâhânenin ikinci taburun mülkiye doktorlarından Şükrü Efendi'nin memleketinde babasının vefâtından sonra verâsetten kendisine düşen miktarın yönetmesi için kardeşi İsmail Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 11

Numara : 24

Siird kazâsı kurâsından Fersaf karyesi halkından Cevahir Hânım'ın zevcesi Hasan Hüsni Efendi'nin ölümünden sonra ortaya çıkan ticâret da'vâlarında ve verâset da'vâsında vekâlet amacıyla Dersaadet da'vâ vekîllerinden Melkoban Aleksan Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 12**Numara : 25**

Siird'in Sûk mahallesi halkından, Aslen Garzan kazâsının Kadiyan karyesinden olan Şeyh Ali oğlu Şeyh Habib'in livâ-i mezkûrun müstahdem süvârî zabtiyegânından vefât eden Erzurumlu Ahmet Çavuş zimmetinde yüz doksan beş gurusu alacağını terekesinden alınmak üzere açılacak da'vâda vekîl olarak Hasan Efendi'yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 12**Numara : 26**

Siird'in Aynsalib mahallesi halkından Mahir Hânım vefât eden zevci Erzurumlu Ahmet Çavuş'un terekesinden hakkını ve zevci 'aleyhine açılmış da'vâda müdâfa'a için Behcet Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 13**Numara : 27**

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Gürcili Fatıma Hâtun vefât eden zevci Hacı Hasan Ağa'nın terekesinden kendi ve oğullarının hisselerinin korunması ve zevcine açılmış olan da'vâyı müdâfa'a için Evrâk me'mûru Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 14**Numara : 28**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Aişe Hânım'ın eski zevcinden oğlu Fettâh'ın halkta olan alacağı için ve diğer da'vâlar için zevci Hacı Esad'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 14**Numara : 29**

Siird'in Holani mahallesinde dinlenmekte olan Bitlis Valisi Muhammed Reşid Paşa hazretlerinin vefât eden Kadri Bey'den alacağı için Selim Bey'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 15

Numara : 20

Siird'in Kassar mahallesi sâkinelerinden olup Aslen Şirvan kazâsı Gündkevir karyesinden olan Hanife Hâtun babasının vefâtından sonra kendi hissesine düşeni almak için açacağı da'vâda zevci Şahbaz bin Abbas Keççiği'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 15

Numara : 21

Dördüncü Ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayının Siird'de yerleşik dördüncü taburunun binbaşısı Halil Efendi ve üçüncü bölüğün teğmeni Ali Efendi hakkında Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde açılan da'vâ için dördüncü taburun kâtibi Erzincanlı Cevdet Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dâir hüküm.

Sahife : 16

Numara : 22

Siird'in Sor mahallesinde sâkine olan Ermeni milletinden Kumar ve Ferfur ve Şirini ve Kite'nin babaları İbrahim Kolo'nun vefâtından sonra kendilerine kalan verâsete erkek kardeşleri Babi'den dolayı haciz konulduğu için açılacak da'vâya Hacı Muhammed Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 16

Numara : 23

Siird'de yerleşik dördüncü Ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayının kâ'in makâmı izzetlü Abdülhamid Bey'in zevcesi Hadice Latife Hanım'dan boşanma işlemlerinin yapılması ve şahsına para ödenmemesi için açacağı da'vâya Hüseyin Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 17

Numara : 24

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından ve Garzan kazâsının nâib-i şer'îsi iken vefât eden Hâce Hüseyin Efendi'nin vârislerinin verâset için mahkemeye başvurmaları ve da'vâya vekîl olarak Yusuf Efendi'yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 17

Numara : 25

Siird'in Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden olan Züleyha Hânım, oğlu Muhammed Bey'in vefâtından sonra verasetinden hissesine düşecek olan hissesini almak için oğlu İbrahim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm ve Muhammed Bey'in zevcesi Hanife Hânım'ın da İbrahim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 18

Numara : 26

Siird'in Holani mahallesinde sâkine olan Mevhibe Hânım babasının vefâtından sonra Manastır vilâyet-i celîlesi mâl sandığından kendi adına bağlanan aylığı almak için annesi Nurşah Hânım'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 18

Numara : 27

Siird'de bulunan seksen altıncı Redif alayının üçüncü taburunun Kolağası Mustafa Ağa'nın vefât eden kardeşi Reşid Ağa'nın verasetinden hissesini almak için Vâ'izzâde Kazzâz Hacı Osman Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 18

Numara : 28

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından olan Hadice Hânım, vefât eden zevci Şeyh Mahmud oğlu Hasan Efendi'nin verasetinden hissesini almak için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 19**Numara : 29**

Aslen Siird'in Nazîf mahallesi halkından olup Diyarbekir'de ikâmet eden Şeyh Taha oğlu Abdurrezzak'ın borcu olduğu için Nazîf mahallesindeki malını satmak ve borcunu ödemek için İsa Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 20**Numara : 30**

Siird'de yerleşik olan dördüncü kolordu-yı hümâyûn ve redîf-i seksen altıncı alayının üçüncü tabur kâtibi olan Hacı Muhammed oğlu Hacı Şükrü Efendi'nin vefât eden eşinin verasetinden hissesini almak için Ömer İzzet Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 20**Numara : 31**

Aslen Dersaadet'ten olup Siird'de bulunan üçüncü jandarma taburunun Binbaşısı Kamil Bey oğlu İsmail Faik Bey'in Dersaadet'te sahip olduğu hânenin satışıyla ve devir teslimiyle ilgilenmek üzere kardeşi Daver Bey'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 21**Numara : 32**

Aslen Diyarbekir halkından olup muhârebede şehit olan Hacı Hafız Efendi oğlu Salih Efendi'nin verasetine ait malların kendilerine verilmesini isteyen zevcesi, oğlu ve kızının açacakları davaya Ahmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 21**Numara : 33**

Siird'de yerleşik olan dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının ikinci taburunun birinci bölüğü efrâdından Musa oğlu Osman'ın görevliyken öldürülmesi üzerine kâtillerini bulmak için zevcesi, annesi ve diğer varislerinin istekleri üzerine kardeşi İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 22

Numara : 34

Siird'de Reji İdâresi Müdüri Aleksiyân oğlu Has Kirkor'un memleketi Ma'mûratü'l-'azîz vilâyeti Eğin kazâsında bulunan annesi Martan'ın vefâtıyla verasetinden hissesine düşeni almak için Çörekoğlu Aleksiyân ve Melikon nâm kimesneleri vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 22

Numara : 35

Siird'in Karakol mahallesi halkından Hacı Kasım'ın oğulları Hacı Ahmed ve Hacı Muhammed Ağa'ların Siird bidâyet mahkemesinde Yasin oğlu İsa ile görülmekte olan muhâkeme için Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 23

Numara : 36

Siird sancağı Rıdvan kazâsı Bidâyet Mahkemesi A'zâsından Melkon Efendi, Rıdvan kazâsı zabıta memurluğunda iken alacağını tahsîl etmeden ölen Hacı Hamid Efendi'nin terekesinden alacağını tahsîl etmek için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 23

Numara : 37

Siird'in Nazîf mahallesi halkından olup Muhammed Ali Ağa'nın kızı Şirini'nin bir bâb hâne ve yanındaki arsasını satmak ve satış mu'âmelesini ta'kîb için Dellâl Yakub Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 24

Numara : 38

Siird'de yerleşik dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının dördüncü taburunun birinci bölüğünün altıncı onbaşı Mustafa oğlu Bedir memleketi Bitlis'te

babasından sonra kendilerine intikâl eden hissesinin satışı ve mu'âmelâtı için kardeşi Cihangir'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 24

Numara : 39

Siird'in Birzukak mahallesi halkından iken vefât eden Osman oğlu Hacı Yasin'in vefâtından sonra kızı Zülfi'nin babasının verasetinden hissesine düşeni almak için Hacı Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 25

Numara : 40

Siird'in Birzukak mahallesi halkından iken vefât eden Osman oğlu Hacı Yasin'in vefâtından sonra kızı Zülfi'nin açtığı da'vâya karşılık annesi Meryem'in da'vâda hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 25

Numara : 41

Siird sancağı Posta ve Telgraf Müdîri İbrahim Efendi'nin memleketi Erzurum'da şahitlerin huzûrunda aldığı hânenin, satın aldığı Ahmed Efendi tarafından teslim edilmediği ve kardeşine zorluk çıkarıldığı için açacağı da'vâya kardeşi Mustafa Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 26

Numara : 42-1

Siird'in Babüddarb halkından olup Hânîmi Hâtun babası Hacı Kasım oğlu Mevlüd'ün vefâtıyla 'amûcaları tarafından el konulduğunu iddiâ ettiği babasından mîrâs kalan malların kendilerine verilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 26

Numara : 42-2

Siird'in Karakol mahallesi halkından olan Hacı Muhammed Ağa'nın kardeşi Mevlüd'ün verasetinden dolayı açılan da'vâya oğlu Hasan Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 27

Numara : 43

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Zeyneb Hânım vefât eyleyen zevci Muharrem Ağa'nın Erzurum'da bulunan bir bâb hânedan kendi ve oğullarına düşen sehmin verilmesini, mümkün ise satılmasını mümkün değil ise icâresinin gönderilmesini istediği da'vâ için Siird Telgraf Müdîri İbrahim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 27

Numara : 44

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin olan Hacı Salih oğlu Heşo'nun Berho oğlu Yusuf'tan alacağı para için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 27

Numara : 45

Siird'de bulunan dördüncü ordu-yı hümâyûn dördüncü alayının dördüncü taburunun birinci bölük yüzbaşısı iken bundan daha önce vefât eden Muhammed Şerif Efendi'nin zevcesi Aişe Hânım'ın zevcinin terekesinden mehrini istemesi ayrıca zevci 'aleyhine açılmış olan alacak da'vâlarında hakkını müdâfa'a etmek üzere Mübâşir Ali Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 28

Numara : 46-1

Siird'in Ra's mahallesinde sâkin olan Seyyid Abdulğani'nin birâderi Ali ile müşterek iki bâb dükkânın satılması ve hissesine düşenin kendisine verilmesi için kardeşi Ali'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 28**Numara : 46-2**

Siird'in Beytil karyesinde sâkin olan İbrahim oğlu Ali ile Kanimiri karyesinde sâkin Osman oğlu Ahmed'in tarlalarına benim diye mülkiyet da'vâsı açan Abdal oğlu Hamdo'nun da'vâsına karşı haklarını savunmak için Diyarbekirli İsmail Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 28**Numara : 47**

Siird'in Karakol mahallesinde sâkin Hacı Abdullah Efendi Garzan kazâsı Beysatun karyesinin hâsılât-ı 'öşriyyesinden Beysatun karyesi Ermeni milletinden Hanna'nın zimmetinde olan zehâirden aldıklarını vermesi için açılacak da'vâ için Diyarbekirli Ağa Hüseyin Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 29**Numara : 48**

Siird'in Karakol mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Ağa'nın üç bâb hânedeki kendi hisseleri olduğunu iddiâ eden yeğeni Fethullah Efendi'nin açmış olduğu da'vâyı müdâfa'a için oğlu Hasan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 29**Numara : 49**

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hacı İsmail oğlu Hacı Emin'in vefâtıyla Helvâcî İbrahim tarafından terekesine açılan alacak da'vâsı için oğulları küçük olduğu için vasîleri tarafından da'vâyı ve iddiaları müdâfa'a için Reşid Ağa'nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 29**Numara : 50**

Siird'in Halenze karyesi halkından iken vefât eden Hacı Abdulhadi oğlu Yusuf'un zevcesi Azime'nin zevcinin terekesinden hissesini talep etmesi sonucunda açılacak olan da'vâda Seyyid Hamza Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 30

Numara : 51

Siird'in Halenze karyesi halkından Kumri Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo'nun terekesinden hissesini terekeye mâlik kardeşi Fetho'dan almak için açacağı da'vâya zevci Esmero'yu vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 30

Numara : 52

Siird'in Halenze karyesi halkından Hacı Negmo oğlu Fethullah'ın kızkardeşi Kumri'nin 'aleyhine açtığı verâset da'vâsına müdâfa'a için Ömer'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 30

Numara : 53

Siird'in Verraz mahallesi halkından Şeyh Hattab Efendi 'aleyhine birâderi Molla Osman tarafından açılan irsiyyet da'vâsında hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 31

Numara : 54

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde misafir bulunan Aslen Cizreli olan Seyyid Mahmud Efendi'nin memleketi Cizre mahkemesinde alacak da'vâsından dolayı mahkemede 'aleyhine çıkan olumsuz karâra i'tirâz etmek için Mardin Bidâyet mahkemesine yapacağı i'tirâzi da'vâ için Keldani milletinden Şucazâde Nikola Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 31

Numara : 56

Siird'in Tillo karyesi halkından Şeyh Abdurrahman oğlu Şeyh Abdulhamid'in Rahine karyesinde bir kıt'a susuz tarla da'vâsında Erüh mahkemesinde 'aleyhine çıkan olumsuz

karâra i'tirâz etmek için Siird bidâyet mahkemesine yapacağı i'tirâzi da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 31

Numara : 57

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Seyyid Abdulal Efendi'nin Siird mâl sandığındaki me'âşlarının kendilerine verilmesini isteyen vârislerinin açacağı da'vâyâ Seyyid Ahmed Efendi'nin vekîl olarak görevlendirildiğine dâir hüküm.

Sahife : 32

Numara : 58

Siird'in Eruh kazâsı Rahine karyesinden Hızno Hâtun bir kıt'a susuz tarla da'vâsında Eruh mahkemesinde 'aleyhine çıkan olumsuz karâra i'tirâz eden Şeyh Abdulhamid'in Siird bidâyet mahkemesine yapacağı i'tirâzi da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 32

Numara : 59

Siird'in Eruh kazâsı Rahine karyesinden Hızno Hâtun bir kıt'a susuz tarla da'vâsında Siird bidâyet mahkemesinde kendi hakkını müdâfa'a için vekîl olarak görevlendirdiği Hacı Muhammed Efendi'yi 'azl ederek yerine Mahmud Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 32

Numara : 60

Pervari kazâsı kurâsından Kerefan karyesi halkından Molla Muhammed, Feyzo, Ali, Süleyman ve İsmail nâm kimesneler mîrîyyece tebeyyün eden üç bin altı yüz altmış altı gurus borçlarını hazîneye ödemedikleri iddiâ edilmekte olan durum üzerine kendi haklarını müdâfa'a için da'vâ açmak üzere İsmail Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 33**Numara : 61**

Siird'e bağlı Bamerd kazâsı kurâsından Kanimiri karyesi halkından Ahmed, Ali, Reşid ve Sûfî Halef ile ğâ'ib olan Mahmud, Şemdin, Mahmud Halini, Amo ve Sadun'a intikâl eden Gözik karyesindeki susuz arâzîlerini zapt eden Abdal Keççiği oğlu Muhammed'i da'vâ etmek için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 33**Numara : 62**

Aslen Siird'li ancak Hasankeyf'de vefât eden Halilo oğlu Muhammed'in vârislerinden Hacı Musa'nın babasına ait Siird'de yeri bilinen bahçenin kendilerine teslîm edilmesi için açılacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 33**Numara : 63**

Siird'e bağlı Bamerd kazâsı kurâsından Kanimiri karyesi halkından İbrahim oğlu Reşid ile Halef, Muhammed ve Şemdin'e intikâl etmiş olan susuz arâzîyi zapt eden Abdal oğlu Hamdo'yu da'vâ etmek için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 34**Numara : 64**

Siird sancağı bağlıâtından Pervari kazâsı kurâsından Uzim karyesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Ermeni milletinden Epro, Berho, Manuk, Pedros, Seco, Martiros, Şahin, Ohan, Sıhak, Agop ve Pedros nâm kimesneler altı sene evvel Bulanık kazâsından karyelerine dönerlerken Elikan 'aşîretinden Ali ile Berho ve yanındaki beş kişi tarafından paraları gasp edilen ve şikâyet üzerine Siird bidâyet mahkemesi veznesine teslîm olunan yüz 'aded mecîdiyeyi almak ve da'vâda haklarını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 34**Numara : 65**

Siird’de yerleşik olan dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının ikinci taburunun dördüncü bölük yüzbaşısı Abdullah Ağa evleneceği Erzurum’da sâkine Cevahir Hânım ile evlilik ‘akdinin yerine getirilmesinde vekîl olarak Hamza’yı görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 34

Numara : 67

Siird’in Birzukak mahallesinde sâkine Nasra Hânım sened ve hâricinde bin altı yüz guruş alacağı olduğu Şeyh İbrahim’den alacağını almak için da‘vâ açacağı için kendi adına Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 35

Numara : 68

Siird’in Babüddarb mahallesi halkından Hüseyin oğlu Mahmud Efendi ‘amûcasının bir hissesi kendisinin dört hissesi olan hânenin hazîne vekîli tarafından haciz konulması üzerine açılacak da‘vâ için Hacı Mustafa’nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 35

Numara : 69

Siird’in Karakol mahallesi halkından Abdulferid, Musa ve Rindi nâm kimesneler cedleri Hacı Ahmed’in verasetinden kendi haklarının Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa tarafından verilmediği üzere açılacak da‘vâ için Hacı Mustafa’nın vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 36

Numara : 70

Siird hapishanesinde vefât eden Çeto Ağa’nın hükûmet ma‘rifetiyle satılan iki re’s hayvân esmânından dolayı mâl sandığında istihkâkı olan bin yüz otuz guruşu vârisleri tarafından istendiği için açılacak da‘vâ için Mustafa’nın vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 36**Numara : 71**

Siird'in Hıyert karyesi halkından vefât eden Abdi Ağa'nın vârisleri Ayngöz denilen mezra'ayı zabt eden Deyrmırtas karyesi halkından ve Keldani milletinden İshak ve Garibo ve Kiso ve Kıs eş-Şug ve Siird'in Keldani milletinin Patrik Vekîli Keşiş Ermiya nâm kimesnelere Bitlis istînâf hukûk mahkemesinde açacakları da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 37**Numara : 72**

Siird'in Karakol mahallesinden Abdal oğlu Hamdo'nun bahçe muhakemesinde 'aleyhine sâdır olan da'vâya Bitlis vilayet-i istînâf hukûk mahkemesinde açacağı redd-i da'vâ için Hacı Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 37**Numara : 73**

Siird'in Süveyka mahallesinden vefât eden Sûfî Ali'nin verâseti üzerinde vârisleri anlaşamadığı için açılacak da'vâya Hafız Abdulmecid Efendi'nin vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 38**Numara : 74**

Aslen Siird'in Kassar mahallesinden iken zevci Salih Ağa'nın Genç sancağında olmasından dolayı orada vefât eden Nigar Hânım'ın kız kardeşi Zarif Hânım terekesinden olan dört yüz sekiz guruşu almak için açacağı da'vâya Hafız Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 38**Numara : 75**

Aslen Diyarbekir'li olup Siird'in Holani mahallesinde sâkine Kamile Hânım'ın Hacı Emin ve Aziz Efendi'deki alacağı ayrıca Mahmud Efendi'den intikâl eden arâzînin

tapuca mu'âmelâtı için zevci Abdulmecid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 39

Numara : 76

Aslen Erzurum'lu olup Siird'de yaşayan Cevher Hânım zevci Abdullah Ağa'nın vefâtıyla terekesine mâlik olanlardan eşyâ ve hülliyyâtını mihr-i mü'eccel ve mu'accelini talep edeceği da'vâya Hacı Nuri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 39

Numara : 77

Şeyh el -Memduh tekyesi mütevellîsi Şeyh Hamza Efendi tekyeye âid bağı evkâftan ker'a demekle ma'rûf olan bahçenin su mecrâsını kendi bahçesine değiştiren Gorgisyan Mansur'a açılacak olan da'vâya şâhidler huzurunda Şeyh Tahir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 40

Numara : 78

Siird'in Tulik karyesi halkından Modo oğlu Bazid'in nikâhlı zevci Bendi Hâtun, Hüseyini karyeli Salih tarafından zorla kaçırılarak ifsad edildiğinden nikâhının sahîh olduğuna zorla kaçırıldığı için yapılan nikâhın fasid olduğuna ve kaçırana açacağı da'vâ için Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 40

Numara : 79

Siird'in Ra's mahallesi halkından olan Hacıye Ümneyi vefât eden zevci Hacı Ali'nin terekesinden mehrini ve alacağı olan otuz bin guruş parasını talep ettiği da'vâ için Mahmud Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 40

Numara : 80

Siird'in Verraz mahallesi halkından Keldani Katolik milletinden Şemmas Abuş veft olduktan sonra verasetinden haksız olarak kendi adına kayıt ettiren Fetho bin Şemmas Tomi daha sonra borcu olduğunu iddiâ ettiği Molla İsmail oğlu İbrahim'e devretmiş olduğu mâl ve dükkânların kendilerine âid olduğunu iddiâ eden varislerin açacağı da'vâ için 'ammileri Hacı Cezzo'yu vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 41

Numara : 81

Siird'e bağlı Hıyert karyesi halkından vefât eden Abdi Ağa'nın zabt edilen malını almak için vârislerinin Bitlis istînâf mahkemesinde açacağı da'vâ için Bitlis'de Nâzırzâde Tahir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 41

Numara : 82

Siird'e bağlı Deyrmırtas karyesi halkından Osmanlı Devleti'nin Keldani milletinden Kıs(?) eş-Şuh ve Kıso ve İshak ve Ğaribo nâm kimesnelerin haklarında Bitlis istînâf mahkemesinde açılan da'vâ için Bitlis'de Ermeni milletinden Badigan Mosis Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 41

Numara : 83

Siird'de bağlı Şirvan kazâsı beylerinden Aziz Bey, Salanto karyeli Hacı Ağa, Hormis karyeli Heşo ve Puli karyeli Selo nâm kimesneler 'aleyhinde Hazîne Vekîli Behcet Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde açılmış olan da'vâyâ müdâfa'a için Hacı Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 42

Numara : 84

Siird'e bağlı Halenze karyesi olup vefât eden Hacı Esad'ın verâsetinin zevcesi Hamami ve kızı Meryem tarafından hisselerine düşen haklarını almak için açılacak da'vâyâ Seyyid Ömer'i vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 42**Numara : 85**

Siird'e bağlı Garzan kazâsı Rıdvan nâhiyesi kurâsından Vasde karyesi Keldani milletinden Yusuf pederlerinin vefâtıyla kendilerine kalan mâlı satmak için müzâyede çıkarıldığı ancak gerçek değerinin altında satılacağı haber alarak satışın durdurulması ve hakkıyla satılması için açılacak da'vâya Rızkullah'ı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 43**Numara : 86**

Aslen Diyarbekir'li olup Siird'de Holani mahallesinde sâkine olan Rızıka Hânım Siird redif-i sâni taburunun üsteğmenlerinden Ahmed Ağa'dan boşandığı için mehr ve hülliyyatını ayrıca kız kardeşi Azize'nin zimmetine geçirdiği annesi mallarından olan hakkını talep edeceği da'vâ için Cemil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 43**Numara : 87**

Siird'in Sor mahallesi halkından Süryani milletinden Hanna oğlu Yusuf Efendi'nin Keldani milletinden Yusuf ve Miho'nun alacağı olduğunu iddiâ ettiği Keldani milletinden Fereç Efendi'ye açacağı da'vâya vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 44**Numara : 88**

Aslen Muş Sefla mahallesinden olan Siird'de bulunan dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının ikinci taburunun üçüncü bölük teğmeni bulunan Said Ağa kendisine âid olan bir bâb hânenin babası İskender'in mülkü sanılarak Muş sancağının reji dâiresi tarafından konulan haczin kaldırılması için açacağı da'vâya Molla Ahmed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 44

Numara : 89

Siird livâsı nâib-i sâbıkı Seyyid Muhammed Sabri Efendi meclis-i idâre-i livâ-i mezkûrun karârıyla Eytâm müdürlüğüne ta'yîn olunan mezkûr Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından Ahmed Efendi'nin yaptığı hatadan dolayı ödenecek nakdî cezanın kendi maaşından tamamının kesildiğini oysa diğer yarısını Eytâm müdürünün ödemesi gerektiğini belirtilen hatanın düzeltilmesi için açacağı da'vâya Seyyid Muhammed Enver Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 44

Numara : 90

Siird'in Garzan kazâsı kurâsından Hışhıs karyesi halkından Süryani milletinden Maksî Efrahim a'şâr bedelâtından ödemeleri gereken mikdârı kefaletin vardır diyerek el konularak tekrâr mültezim ve hazîne vekîli tarafından istenilen a'şâr için açacağı da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 45

Numara : 91

Aslen Bursa vilâyeti Bandırma kazâsı Edincik kasabası halkından ve dördüncü ordu-ya hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de yerleşik ikinci taburunun doktoru Hacı Şükrü Efendi Edincik kasabasında olan zeytin bahçesini satmak için ayrıca kardeşi İsmail Efendi'de alacağı için icâb ederse da'vâ açmak üzere Hacı Muhsin'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 45

Numara : 92

Siird'e bağlı Pervari kazâsı Hashir karyesi halkından müteveffâ Seco'nun eytâmının vasî-i mensûbları yine karye-i mezkûre halkından Sergis, eytâmın hakkında yedi yüz guruşu Müküslü Bakkal Faki Abdullah'a verdiğini ama geri alamadığı için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 45

Numara : 93

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkin Mahmud Efendi'nin zevcesi Hadice Hâtun Mahmud Efendi'den boşanma işleminin sona ermesi için ayrıca babasından kalan mâlını tasarrufta bulunan zevci Mahmud'dan kendisine verilmesini talep eden Hadice Hâtun açacağı da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 46

Numara : 94-1

Aslen Dersaadet halkından ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn yüz otuz dördüncü redîf alayının üçüncü Siird redîf-i sâni taburu binbaşısı olup mezkûr Siird'in Kassar mahallesinde sâkin Emin Bey, maaşından oğlu Muhammed Ziya Efendi'ye kesilen miktarın maaşından ödenmemesi için açacağı da'vâyı Nuri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 46

Numara : 93

Şirvan Beylerinden Aziz Bey ve 'ammisi İsmail Bey'in tasarruf ve temellükümde olan Berhurek karyesine Sılokan 'aşîretinin Merçikan kabîlesinden Cihangir ve Cevher ve Osman Huri ve Faru ve arkadaşlarının ta'arruz etmekte olmaları ve ta'arruzdan men' edilmeleri için açılacak da'vâyı Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 46

Numara : 94-2

Siird'e bağlı Eruh kazâsının Kabuk karyesi halkından Bapir oğlu Hacı Muhammed Bitlis dâhilinde Suzim karyesi halkından Katırcı Sofî İrfan'dan alacağı parayı vermediği için açacağı da'vâyı İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 47

Numara : 95

Siird'in mahallesi halkından Bakırcı Hüseyin'in zevcesi Feride Hânım zevcesi Hüseyin'in kendisine zulüm ettiğini nafakasını vermediğini bakmadığını eğer bu şekilde devam ederse kendisini boşamasını istediği da'vâya Ali Çavuş'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 47

Numara : 96

Siird'in Sor mahallesinin Ermeni milletinden İsa Petros oğlu Yusuf'un zevcesi olan Habe'nin ölen önceki kocası Murad'dan olma çocukları Selmo ve Sirob ve Terzo'nun vasilerinin hıyânet ettiği yeni vasî ta'yînine gerek olduğu ayrıca Habe'nin Murad'ın verasetinden alacak hissesini talep ettiği da'vâ için zevci Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 48

Numara : 97

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından olup bundan daha önce vefât eden Osman oğlu Sarrac Abdullah'ın annesi Hadice Hâtun ve zevcesi Hanımı tarafından müteveffânın zimem-i nâsda olan alacaklarını ve terekesinin vârislerine pay edilmesini istedikleri da'vâya Abdurrahman'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 48

Numara : 98

Siird sancağına bağlı olan Hashir karyesi halkından Cevahir Hânım'ın Kablasi karyesinde pederinden mevrûs mâl iken A'taf karyesi halkından Kenan tarafından zarar verilen tarla için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 49

Numara : 99

Siird'e bağlı Lif karyesi halkından olup vefât eden dedesi İbrahim Bey'den kendilerine kalan tarlalara müdâhale ve ta'arruzda bulunan Civanikan karyesi halkından Selo, İsa,

Cebo, Ömer ve Hüseyin hakkında men'î ta'arruz için açacağı da'vâya Atike Hânım Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 49

Numara : 100

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkin Halenzeli Hacı Ömer oğlu Hacı Ahmed'in halkta olan a'şâr iltizâmından dolayı alacaklarını vermemekte muhâlefet edenlere açacağı da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 49

Numara : 101

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkin Esmâ Hâtun Diyarbakır mahallâtından Melik Ahmed mahallesinde hammâm-ı kebîr'de var olan hissesini tâlibine satmak ve sorun olursa da'vâ için Ahmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 50

Numara : 102

Siird'in Aynsalib mahallesi halkından Keldani milletinden Musa Gorgis oğlu Mansur Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhine idâme edilen da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 50

Numara : 103

Siird'e bağlı Civanikan karyesi halkından Selo oğlu Cebo, Ruşi nâm hâtunun 'aleyhine idâme ettiği arâzî da'vâsı için Hacı Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 50

Numara : 104

Siird'in Kassar mahallesi halkından Saliha Hânım vefât eden zevci Hacı Mustafa İskender oğlu Abdulmecid Efendi'nin terekesinden hissesini talep ettiği da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 51**Numara : 105**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından müteveffâ Abdurrezzak kızı Sultani nâm hâtun babasının terekesinden hissesini talep ettiği da'vâya Hafız Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 51**Numara : 106**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Bakkâl İbrahim oğlu Hacı Yusuf halkta olan alacağını vermeyenlere açacağı da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 51**Numara : -**

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Purut milletinden Babi, Habi ve Nergis nâm kimesnelerin Maksî İspito'dan alacakları için açacakları da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 52**Numara : 106**

Aslen Midyat kazâsı kurâsından Gerceviz karyesi halkından ve Keldani milletinden olup Siird'de Aynsalib mahallesinde müsâfireten sâkin olan Maksî Mihail oğlu Kıs İsa Aynsalib mahallesinde sâhib olduğu bir bâb hâneği satmak ve işlemleri için Gorgis'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 52**Numara : 107**

Siird'in Pervari kazâsında Hashir karyesi halkından Behram Ağa oğlu Mahmi Kablasi karyesinde annesinden kalan tarlasının mahkeme sonucu Hashir karyeli Ceho'ya mahkeme sonucu verilmesine i'tirâzen da'vânın tekrârlanması için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 53**Numara : 108**

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Purut milletinden Panus Mirzo oğlu Babi kardeşi Musa'nın vefâtıyla Siird çârşûsunda olan dükkânı sattığı Hüseyin ve Taha'nın parayı ödemesi gerekirken Hüseyin'in vefâtıyla terekesinden tahsîl edilerek Musa'nın vârislerine verilmesi için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 53**Numara : 109**

Diyarbakir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasının Halfe mahallesinde sâkin Hacı Seyyid Yasin oğlu Seyyid Mahmud'un Siird'de bulunan Ohan ve Şuto ve Şeyh Hüseyin ve Şeyh Süleyman nâm kimesnelerin zimmetlerinde olan alacaklarını tahsîl edilebilmesi için açılacak da'vâya Seyyid Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 54**Numara : 110**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Helvâcî İbrahim'in müteveffâ Hacı Emin Zito'nun veresesinde hamma da'vâsından dolayı mahkeme-i temyîzde tetkik olunmakta olan da'vâya Helvâcî İbrahim'in Bevvâb Ali Rıza Efendi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 54**Numara : 111**

Diyarbakir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasının Halfe mahallesinde sâkin Hacı Seyyid Yasin oğlu Seyyid Mahmud'un vekîli bulunan Seyyid Ali Efendi müvekkilinin hakkını korumak üzere alacaklarını tahsîl edilebilmesi için Siird'de bulunan Ohan ve Şuto ve Şeyh Hüseyin ve Şeyh Süleyman nâm kimesnelere açılacak da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 54**Numara : 112**

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Protestan milletinden Panus Mirzo oğlu Babi kardeşi Musa'nın vefâtıyla Siird çârşûsunda olan dükkânı satın aldığı Hüseyin'in vefâtıyla ya terekesinden tahsîl edilerek paranın ya da dükkânın Musa'nın vârislerine verilmesi için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 55**Numara : 112**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Destici Yusuf oğlu Agob ve Şeyh Halef mahallesinin Ermeni milletinden Harzum oğlu Musa nâm kimesneler Şeyh Halef mahallesinde satın aldıkları haneyi kendilerine teslim etmeyen Ermeni milletinden Mirzo oğulları Ezo ve Karapet ve Maksî Pagos'a açacakları da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 55**Numara : 113**

Siird'in Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi mütevellîsi olduğu Tillo karyesinde medfûn-ı hâk-i 'itirnâk olan Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine bağlı evkâfa ve zâtına mahkemelerde gerek lehine ve 'aleyhine olacak da'vâ ve muhâkemelerde kendi hukûkunu müdâfa'a için Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 56**Numara : 114**

Siird'in Şeyh Halef mahallesinden iken vefât eden Hacı İsmail oğlu Hacı Emin'in gerek Helvâcî İbrahim tarafından 'aleyhine açılan da'vâ ve gerek Tillo Karyeli Şeyh Hamid'in zimmetinde olan alacağının tahsîli için zevceleri Meryem ve Aîşe ve büyük kızı Nasra tarafından müteveffânın kardeşi Hacı Receb'i da'vâ ve muhâkemelerde kendi hukûklarını müdâfa'a için vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 56

Numara : 115

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden müteveffâ Maksî el-Emir'in oğlu Mirzo'nun vârisleri Azo, Boğos, Babi, Kırmızı ve Aki'nin bir bâb hânedan dolayı Destici Yusuf tarafından 'aleyhlerine ikâme edilen da'vâda kendi hukûklarını müdâfa'a için Necib Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 56

Numara : 116

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Sergis oğulları İbrahim ve Edemo ve İsa ve Davud'un müteveffâ Abdulmecid Efendi'den satın aldıkları hânenin tahliye edilerek kendilerine teslîm edilmesi için açacakları da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 57

Numara : 117

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi halkından müteveffâ Emin Berşo oğlu Abdullah'ın zevcesi olup hâlen Tillo karyeli Şeyh Ali bin Şeyh Muhammed'in zevcesi Seyyid Abbas kızı Meryem vefât eden ilk zevci Abdullah'ın terekesinden hissesine düşen hakkını istemekte olduğu da'vâ için zevci Şeyh Ali'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 57

Numara : 118

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksî Boğos oğlu Maksî Ohan'ın Sergis'in vefâtıyla kendisine ödenmesi gereken borcu Serkis'in oğlu Melko kendi üzerine almıştır ama ödememesi hâlinde açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 58

Numara : 119

Siird'in Sor mahallesi halkından Seyyid Abdulğani oğlu Seyyid İbrahim'in Sor mahallesinde bir bâb mülk hânesinin Şeyh Esad mescidi vakfı mütevellîsi Abdulfettah Efendi tarafından vâkıf malıdır iddiâsı üzerine kendi mâlî olduğu isbâtı için açılacak da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 58

Numara : 120

Siird'in Ra's mahallesi halkından olup bundan daha önce vefât eden Muhammed Emin Berşo'nun oğulları Babi ve Abdullah'ın vefâtıyla mâlları ortak olduğu için vârisleri tarafından terekelerinin paylaşılması için açılacak da'vâya Hüseyin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 58

Numara : 121

Siird'e bağlı Tulik karyeli Hasan ve Deyrğalib karyeli Yusuf kendilerine zarar ve ziyân veren Hüseyin karyeli Cihangir ve arkadaşları haklarında açtıkları da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 59

Numara : 122

Siird'in Nazîf mahallesi halkından olup bundan daha önce vefât eden Hacı Salih Efendi'nin zevcesi Zülfi Hâtun, hânelerinin pis suyunun komşuları Hafız Muhammed'in hânesine akmakta iken pis suyun hânesinden def'i için kazılan kanala Zülfi Hâtun i'tirâz etmekte olduğu da'vâ için Cemil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 59

Numara : 123

Siird'e bağlı Civanikan karyesi halkından İsa ve Abbas ve Hüseyin ve Murad nâm kimesneleri arâzî da'vâsından dolayı mahkemeye veren Busat karyeli Atike'nin mahkemeyi kazanması üzerine istînâfen İsa ve Abbas ve Hüseyin ve Murad nâm

kimesneler tekrâr mahkeme olunmak isteğiyle açacakları da'vâya Muhammed Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 59

Numara : 124

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı İsmail Zito oğlu Hacı Emin'in verâsetinin zevceleri, oğulları ve kızı arasında paylaştırılması ve müteveffâ Hacı Emin'e Helvâcî İbrahim'in açtığı da'vâya ayrıca Dersaadet'te bulunan Şeyh Hamid'den var olan alacağını talep için davalarda haklarını müdafaa için Hacı Receb'i vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 60

Numara : 125

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Hacı Şirin kızı Feride Esad oğlu Hüseyin'in zevcesi iken, zevcesi Hüseyin'in kendisine ve iki evlâdına bakmamakta olduğu, Hüseyin'in ya kendilerine bakması ve kalmaları için yer temin etmesi ya da kendisini boşaması gerektiğini talep ettiği da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 60

Numara : 126

Siird'e bağlı Tillo karyesinde sâkin Şeyh Abdullah'ın zevcesi Durri Hâtun zevcesi Şeyh Abdullah'ın şâhidler huzûrunda mâl ve mülkün zevcesi Durri Hâtuna âid olduğunu ikrâr etmesine rağmen Durri Hâtun mâl ve mülkün kendine verilmemesi üzerine açtığı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 61

Numara : 127

Siird'in Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani milletinden Hanna Miho oğlu Yakub Kıtımıs karyeli Cemo oğulları Berhi ve Pedros ve Bulo'nun borçlarına karşılık rehîn eylediği arazinin satışı ve devri için açtığı da'vâya İsa Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 61**Numara : 128**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Ali oğlu Hacı Ahmed'in kızları Saliha ve Zülfi'nin verâsetinin taksîmi için istekleri ayrıca Saliha'nın müteveffiye vâlidesi Aişe'den müntakil eşyâ ve hülliyyâtı babası Hacı Ahmed vermeden vefât etmekle terekesinden bunların karşılığının tarafına verilmesi için açacakları da'vâya Hacı Halil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 61**Numara : 129**

Siird'e bağlı Tillo karyesinde sâkin Hacı Abdurrahim oğlu Hacı Abdullah'ın zevcesi Durri Hâtunun kendi 'aleyhine açmış olduğu da'vâda kendi hakkının müdâfa'ası için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 62**Numara : 130**

Siird'in Verraz mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Mahmud Çerinkali oğlu Hacı Yusuf Mamo'nun kızı Saliha babasının verâsetinden hissesini alabilmek için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 62**Numara : 131**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Pedros oğlu Denci ve Maksi Karapet oğlu Berhi'nin Ermeni milletinden Maksi Hanu oğlu İsa'dan alacakları olan bin dokuz yüz elli guruşun tahsîliyle kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 63**Numara : 132**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Dencü oğlu Pedros'un alacak parası olduğu Hanna oğlu İshak'tan tahsîliyle kendisine teslim edilmesi açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 63

Numara : 133

Siird'e bağlı Hamri mezra'asında haymenişîn olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden Cündi oğlu Hassi, Elo oğlu Riyo ile ortak olan biri sulu diğeri susuz onbeş kıt'a arâzî ve altı 'aded mağaradan oluşan mâl ve mülkü Riyo zabt etmiş olmakla Hassi'ye kullandırmadığı için Hassi hakkını talep edeceği açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 63

Numara : 134

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkine Bekir kızı Huri'nin babası Bekir'in vefâtıyla babasının verâsetinden hissesini almak için açacağı da'vâya Hafız Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 64

Numara : 135

Aslen Mardin Ermeni milletinden olup hâlen Siird'de Yenihânda mukîm Yakub oğlu Malki'nin Nazîf mahallesi halkından İbrahim oğlu Mahmud'da alacağı olan bin yedi yüz kırk iki guruşu tahsîl edilip kendisine teslimi için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 64

Numara : 136

Siird'in Garzan kazâsı kurâsından Melefan karyesi halkından katîlen vefât eden Şetli oğlu Ali ve oğulları Hasan ve Şetlo nâm kimesnelerin zevceleri Fatıma, Sare ve Hano katîlen öldürülen eşlerinin katillerinin cezalandırılması için açılan da'vâda kendileri için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 64**Numara : 137**

Aslen Musul vilâyeti dâhilinde Dohuk kazâsı kurâsından Şiyoz(?) karyesi halkından Keldani milletinden hâlen medîne-i Siird'de Yenihânda sâkin olan Marokim oğlu Yasef'in, Şiyoz(?) karyesinden çalınan Siird'de bulunan nizâmiyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun binbaşısı Ziver Efendi'de bulunduğu bir re's siyah ester ve Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi'nin oğlu Şeyh Salih Efendi'nin nezdindeki bir re's ester ve bir re's at kısrağı tarafına verilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 65**Numara : 138**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Hacı Muhammed Ağa oğlu Mahmud Ağa oğlu Said'de bulunan iki bin dört yüz seksen yedi guruşluk emvâl ve eşyâ ve hülliyyâtı 'aynen ve yâhûd takdîr edilen kıymeti üzerine bedelen kendisine verilmesini istediği için açtığı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 65**Numara : 139**

Siird'e bağlı Halenze karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Yusuf oğlu Mustafa'nın eşi Huri ve kızları Halime ve Reyhan'ın Halenze karyesinde olan bir bâb hânede olan hisselerini Mustafa'nın oğulları Uso ve Mahmud ve Muhammed tarafından zabt edildiği için haklarını aramak için açılacak da'vâya Hafız Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 66**Numara : 140**

Siird'e bağlı Hamri mezra'asında haymenişin olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden Dîhok karyesinde müsâfireten sâkin bulunan Cümdi oğlu Hassi, Elo oğlu Riyo ile ortak olan biri sulu diğeri susuz onbeş kıt'a arâzî ve altı 'aded mağaradan oluşan mâl ve mülkü Riyo zabt etmiş olmakla Hassi'ye kullandırmadığı için Hassi

hakkını talep edeceği açacağı da‘vâya Cemil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 66

Numara : 141

Siird’in Kassar mahallesinde sâkine Süleyman’ın kızı Şirin Hâtun Karakol mahallesinde Hacı Ali oğlu İbrahim’in zevcesi iken kalabalık önünde Şirin Hâtun’u boşadığı için Şirin Hâtun açacağı da‘vâda zevcinden boşanmayı, iki çocuğunun nafakasının kocası tarafından te’mîni ayrıca mehrini, ‘iddet nafakasını ve hülliyyatını istediği üzere da‘vâya birâderi Şaban Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 67

Numara : 142

Siird’in Ra’s mahallesinde sâkine Hassi kızı Hâce dedesi Kassar mahalleli İbrahim es-Sakkar’ın vefâtı ardından babasının vefâtıyla bölünmemiş verâsetden hissesini vermeyen Hacı Ramazan ve Ömer’den alabilmek için açacağı da‘vâya Abdulmecid Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 67

Numara : 143

Siird’in Verraz mahallesi halkından Keldani Katolik milletinden Şemmas Abuş veft olduktan sonra verasetinden haksız olarak kendi adına kayıt ettiren Fetho bin Şemmas Tomi daha sonra borcu olduğunu iddiâ ettiği İbrahim bin Molla İsmail’e devretmiş olduğu mâl ve dükkânların kendilerine âid olduğunu iddiâ eden varislerin açacağı da‘vâ için hukukça vekîl bulunan Hâce Cezo’nun Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 67

Numara : 144

Siird’in Verraz Mahallesi halkından müteveffâ Ahmed Şivalo’nun oğulları Abdülkerim ve Musa irsen kendilerine kalan hanenin Mahmudiye medresesinin mütevellîsi Abdi

Efendi tarafından vâkîf mâlî olduğu için tahliyesini istediği ayrıca hânenin on üç yıllık icâresini talep etmekte olduğu üzere haklarını müdâfa'a için açacakları da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 68

Numara : 145

Siird'in Sor mahallesi halkından Hamzo oğlu Ahmed'in zevcesi Aişe'nin hânesiyle ilgili bir bâb hânenin satışıyla ilgili olarak satışın kendisine yapılmasının hakkı olduğunu iddiâ ettiği için satışı da'vâ edeceği için da'vâya birâderi Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 68

Numara : 146

Siird'in Sor mahallesi halkından Hano oğlu Ömer'in Sor mahallesinde satın aldığı ancak Abdurrezzak kızı Aişe bu satışa karşı çıktığı için açtığı da'vâya Ömer'in hakkını müdâfa'a için Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 69

Numara : 147

Aslen Erzincan mahallâtından Çifor mahallesinin Ermeni milletinden olup Siird'de millet-i Ermeniye'nin mekteb muallimî Karabet Efendi bin Derhaça Durban Fartan Erzincan'da olan bir bâb hânesini tâlibine satış ve satış işlemleri için Erzincan'da mukîm da'vâ vekîli Ramko Çıyan Kevork Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 69

Numara : 148

Aslen Diyarbakır mahallâtından Kavascılar mahallesi halkından olup hâlen Siird'de sâkin bulunan Siird Tahrîrât Müdîri Abdulmecid Efendi'nin Diyarbakır'da Kavascılar mahallesinde bulunan bir bâb hânesini Siird Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Sandık Emîni bulunan Diyarbakırlı Keştiban Cemal Efendi'ye icâre karşılığında verdiği ancak

Cemal Efendi'nin üç yıllık icâresini ödemediği için Abdulmecid Efendi açacağı da'vâya Cemil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 69

Numara : 149

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının halen kıt'a-i Irakiyye'de medîne-i Kerkük'de yerleşik ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan daha önce tabur-ı mezkûrda vefât eden Mustafa oğlu Hüseyin Ağa'nın zevcesi Zekiye Hânım iki çocuğunun hakkı olan elli 'aded lira-yı osmânî için vefât eden Hüseyin Ağa'nın terekesinden istemekte olduğu için açacağı da'vâya Yasin'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 70

Numara : 150

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksi Sergis oğlu Katırcı Estepan'a Sor mahallesi halkından Ermeni milletinden Agob Efendi tarafından 'aleyhine ikâme edilen takrîr ve ğabn-i fâhiş da'vâsında kendi hakkını savunmak için Abdulmecid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 70

Numara : 151

Siird'in Süveyka mahallesi halkından Hacı Hasan oğulları Seyyid Hamid ve Seyyid Selim haklarında iddialar için Kıtms karyeli Ako ve Miho mahkemeye mürâca'at etmiş olduğu için kendi haklarını savunmak için Mustafa Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 71

Numara : 152

Siird'in Nazîf mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Şeyho oğlu Abdulfettah'ın zevcesi Fatma zevcinin vefâtıyla terekesine sâhib olanlardan mehr ve hülliyyatını talep ettiği da'vâ için Molla Süleyman'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 71**Numara : 153**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Abdulmecid'in vasîsi olan Hacı İsmail oğlu Hacı Receb Abdulmecid'in babası müteveffâ Hacı Emin Zito'nun borcu olduğu Helvâcî İbrahim'e on dokuz bin yüz guruşa yakın para ödemesine rağmen ödemeyi inkâr etmekte ayrıca borca karşılık iki hammamda bulunan hisselerine el koymakta olduğu için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 72**Numara : 153**

Aslen Erzurum'lu olup Siird'de yaşayan Cevahir Hânım zevci Abdullah Ağa'nın vefâtıyla terekesine mâlik olanlardan eşyâ ve hülliyyâtını mihr-i mü'eccel ve mu'accelini taleb edeceği da'vâya Hüseyin Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 72**Numara : 154**

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının halen kıt'a-i Irakiyye'de medîne-i Kerkük'de yerleşik ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan daha önce tabur-ı mezkûrda vefât eden Mustafa oğlu Hüseyin Ağa'nın zevcesi Zekiye Hânım mehr-i mü'ecceli olan üç bin yedi yüz guruş ve birde pederinden mevrûs olup bitârîki'l-emâne teslîm ettiğim yüz 'aded lira-yı osmânî ile defter mûcibince olan eşyâsını vefât eden Hüseyin Ağa'nın terekesinden istemekte olduğu için vekîl olarak damadı Receb Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 73**Numara : 155**

Siird'de bağlı Tillo karyesinde kâ'in Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekye ve hângâhına bağlı evkâfının mütevellîsi iken bundan daha önce vefât eden Şeyh Hamza Himmetullah Efendi hazretlerinin oğulları Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi'ler memâlih bedelâtından kendilerine verilmesi gereken istihkâkı Siird mâl

sandığından almak ayrıca Şeyh Memduh hazretlerinin tekyesi mevkûfâtı olan emlâk ve akârâtını ğasb ve zabt edenlere açılacak da‘vâya birâderleri Şeyh Nasreddin Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 73

Numara : 156

Siird’in Halenze karyesi halkından Kamo Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo’nun Halenze ve Deklan ve Tom karyelerinde kâ’in bulunan emlâk ve arâzîleriyle muttasıl terekesinden hissesini almak için açılacak da‘vâya Abdi Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 74

Numara : 157

Siird’in Halenze karyesi halkından iken vefât eden pederimiz Hacı Negmo’nun terekesinden hissesini almak için kardeşi Fetho’yu da‘vâ eden Kamo Hâtun’a karşı müdâfa‘a için ‘ammisi Hacı Muhammed’i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 74

Numara : 158

Siird’de üçüncü zabtiye taburunun birinci bölük emîni Muhammed Efendi, babası Ma‘mûratü’l-‘azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde Maği karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Dervişoğluzâde Mustafa Ağa’nın verasetinden hissesini ayrıca taksîmden sonra hissesini satış ve mu’âmelesini yapmak üzere birâderi Bekir Sıdkı Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 74

Numara : 159

Ma‘mûratü’l-‘azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde Harbut’a bağlı Maği karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Dervişoğluzâde Veli Ağa’nın zevcesi Siird’in Ra’s mahallesinde sâkine Eymuş Hâtun verasetinden hissesine düşen bir bâb hâne ve arazilerin satış ve mu’âmelesini yapmak ve hâsılasını kendisine teslim etmek üzere zevcinin birâderzâdesi Bekir Sıdkı Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 75**Numara : 160**

Siird'in Sor mahallesinde sâkin Ermeni milletinden bundan daha önce ölen Nuri oğlu Denci'nin zevcesi Kırmızı ve ölen oğlu Mesud'un vârislerinin terekeyi zabt eden oğlu Musa terekeden kendi hisselerini vermediği için Musa'ya açacakları da'vâ için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 76**Numara : 161**

Siird'e bağlı Halenze karyesi halkından Haso oğlu Bekir'in Yasin oğlu Halef'te alacağı olan bin altı yüz guruşun kendisine verilmesini birde vefât eden pederi Haso'dan düşen hissesini tarafına teslim edilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed'i vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 76**Numara : 162**

Siird'in Sor mahallesinde sâkin Ermeni milletinden bundan daha önce ölen Nuri oğlu Denci'nin zevcesi oğlu Musa'ya kardeşi Mesud'un vârislerinin açtığı da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 76**Numara : 163**

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Abdullah oğlu Hacı Ali'nin zevcesi Hacı Amine Hacı Ali'nin terekesinin paylaştırılarak hissesine düşen payın kendisine verilmesi için açacağı da'vâya İsmail'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 77**Numara : 164**

Siird'in Kassar mahallesi halkından Sarrac Hamid'in kızı Fatma'nın müteveffâ zevci Hacı Muhammed Ağa'dan kendisine irsen kalan Nazîf mahallesinde bir bâb hâne ile bir bağda kendi hissesi olduğunu iddiâ eden zevcinin kardeşi Abdurrezzak'a açacağı da'vâ için Molla Halil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 77

Numara : 165

Siird'in Verraz mahallesi halkından Keldani Katolik milletinden Şemmas Abuş veft olduktan sonra verasetinden haksız olarak kendi adına kayıt ettiren Fetho bin Şemmas Tomi daha sonra borcu olduğunu iddiâ ettiği İbrahim bin Molla İsmail'e devretmiş olduğu mâl ve dükkânların kendilerine âid olduğunu iddiâ eden varislerin açacağı da'vâ için hukuken vekîl bulunan mezbûr Hacı Cezo, Hacı Muhammed Efendi'yi 'azl edip yerine Hacı Cezo'yu ve mezbûr Rızkullah vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 78

Numara : 166

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi halkından ve Na'lebend esnâfindan Sofî Ali oğlu Hacı Yusuf, nerede olduğu bilinmeyen Mahmud Na'lebend oğlu İsa tarafından vekîl olduğu husûsta borcu olduğu için kendisine ait mülkünün satışı ile ilgili olarak kendisinin vekîl olduğunu şahidler huzûrunda vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 78

Numara : 167

Siird'e bağlı Eruh kazâsı Kanikan karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Cihangir oğlu Mustafa'nın oğlu ve kızının vasîsi Verraz mahallesi halkından Hammad oğlu İsmail Kanikan karyesinde ulunan iki tarlayı zabt ve tasarruf etmekte bulunan Tillo karyesi halkından Şeyh Abdulhamid'i da'vâ etmek için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 79

Numara : 168

Diyarbakir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Cezire kazâsının nefsi-i Cezire kasabası halkından iken bundan daha önce vefât eden Molla Süleyman oğlu Hacı Kul Ahmed'in verâseti zevcesi Aişe ve oğulları Abdulcelil ve Taha tarafından verâsetden hisselerini istemekte birde Aişe'nin kızı Merari hayâtda iken kendi hissesini annesine vermiş olduğu bahisle terekeye sâhib olanlardan kendilerine verilmesi istemekte olduğu üzere açacağı da'vâya zevci olan Halenzeli Hasan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 79

Numara : 169

Siird'e bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh İbrahim oğlu Yusuf'un ceddleri Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin torunu Şeyh Mustafa'nın vakfına ait bir bâğı zabt ve tasarruf etmekte bulunan Tillo karyesi halkından Hacı Hasan'a bâğın i'âde edilmesi için açılacak da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 80

Numara : 170

Siird'in Sûk mahallesi halkından Fehim oğlu Halid Siird'in kantâr rusûmu mültezimi olup ödemesi gereken bedeli ödemesine rağmen Siird Belediye Da'vâ Vekîlî Hacı Ömer Efendi'nin 'aleyhine ikâme eylediği iki bin sekiz yüz otuz sekiz guruş on para zimmet da'vâsından dolayı açacağı da'vâya Kevork Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 80

Numara : 171

Aslen Siird'in Şirvan kazâsı Minar karyesinden olan Hacı Kasım kızı Emine zevci Ahmed oğlu Mustafa'nın vefâtıyla terekesinden hissesini almak ayrıca zatına mahsûs ipek elbiseler ve hülliyyatını terekeye sâhib olanlardan istediği da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 80

Numara : 172

Siird'e bağlı Tillo karyesi meşâyihinden postnişin olan Şeyh Sâlih Efendi'nin Paşa hammâmında mutasarrıf olduğu yirmi sehm ile hâzır bulunan Hacı Berho'nun on beş ve Hacı Süleyman'ın on ve Hacı Muhammed Ağa'nında on beş ki cem'an atmış sehmden 'ibâret açık olan hisselerini on seneden beri fuzûlen zabt ve tasarruf ile îcâr etmekde bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'den on senelik icâre ile hisselerini talep ettikleri da'vâya Ömer Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 81

Numara : 173

Siird'in Verraz mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Keldani milletinden Aboşyan Hâce Cezo'nun Paşa hammâmında mutasarrıf olduğu yirmi üç sehm ile hâzır bulunan Nasri'nin yirmi ve Abdulaziz ve Abdulmecid'in dahi on ki cem'an elli üç sehmden 'ibâret hisselerini on seneden beri fuzûlen zabt ve tasarruf ile îcâr etmekde bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'den on senelik icâre ile hisselerini talep ettikleri da'vâya Hacı Ömer Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 81

Numara : 174

Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından olup halen Siird'de Câmî'u'l-kebîrin mütevellîsi bulunan Seyyid Tahir oğlu Halife Muhammed Derviş Efendi ve Şeyh Mahmud el-Bayrakdar nâm mescidin mütevellîsi Sofî Rindo oğlu Sofî Hasan nâm kimesneler Nazîf mahallesi halkından vefât eden Yüzbaşı Hacı Muhammed Ağa hayâtda iken vakıflara bir bâb hâne bağışlamış ama vefâtıyla zevcesi Fatma ile birâderi Abdurrezzak Ağa hânenin kendilerine âid olduğunu iddiâ ve müdâhale etmeleri üzerine hânenin vakfa teslim edilmesi için açılacak da'vâya Hacı Abdulferid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 81

Numara : 175

Aslen medîne-i Harput'a bağlı Hoş karyesi halkından Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîfi seksen altıncı alayının Siird'den müretteb üçüncü mukaddem taburunun ikinci bölüğü başçavuşu iken bundan daha önce Şirvan kazâsında vefât eden Halid oğlu Hafız Mustafa'nın verâseti zevcesi Maşallah ve sağır çocuklarının vasîsi bölük yüzbaşısı Ahmed Adil Efendi müteveffâ Mustafa'ya ait bir bâb hâne ve 'arsanın satışı ve işlemleri ta'kîb amacıyla Çerkez Reşid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 82

Numara : 176

Aslen Haleb halkından ve Keldani milletinden Siird'de Verraz mahallesinde sâkin ve mutavattın olduğu hâlde bundan daha önce vefât eden Elbasi Kebabi oğlu Fethullah'ın oğlu Nasri babasının verasetine olacak da'vâ ve babasıyla ilgili olabilecek sorunların çözümünde eniştesi Rızkullah'ı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 82

Numara : 178

Siird'e bağlı Deyrğalib halkından iken bundan daha önce vefât eden Hamid Bey oğlu Hamid Bey'in verâseti zevceleri ve çocuklarının vasîsi olan 'ammeleri Medîne Hâtun vasîsi olduğu küçük çocuklara irsiyyet da'vâsı açan Medîne Hâtun'un kız kardeşi Huriye Hâtun'a karşı haklarını müdâfa'a için Molla Halil Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 83

Numara : 179

Siird'de bağlı Tillo karyesi halkından Muhammed oğlu Hacı Hasan'ın 'aleyhine Tillo karyesi halkından Hacı İbrahim oğlu Yusuf tarafından ikâme edilen bir kıt'a bâğ da'vâsından dolayı hakkını müdâfa'a için ve karşı da'vâ için Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 83

Numara : 180

Siird’de bulunan Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz ikinci alayının kâ’in makâmı iken bundan daha önce medîne-i mezkûrede vefât eden Dersaadet’li Muhammed Bey zevcesi Emine Hânım zevci Muhammed Bey’in dağıtılan verâset malının kendisine âid olduğunu iddiâ ettiği için dağıtılan verâset malının varislerden alınarak kendisine verilmesi talebi üzerine açacağı da‘vâya Hacı Halil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 84

Numara : 181

Aslen Bivane’li olup dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf yüz otuz dördüncü alayının üçüncü Siird tâlî taburunun üçüncü bölüğü mülâzımbaşılığında Osman oğlu Receb Ağa görevli olduğu taburun Aziziye kazâsına sevki olduğu için halkta olan alacaklarının tahsîli ve kendisine gönderilmesi ayrıca ‘aleyhinde da‘vâ ikâme edilecek olursa müdâfa‘a için Abdullah Ağa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 84

Numara : 182

Siird’in Kassar mahallesi halkından Hacı Yusuf oğlu Ğano Kassar mahallesinde kendisine âid olan bir bâb hânenin kendisinin olduğunu iddiâ eden Yasin oğlu Kasım ile def’-i da‘vâ müvacehesinden kendi hakkını müdâfa‘a için Hemi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 84

Numara : 183

Siird’in Babüddarb mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Hasan oğlu Hacı Tahfur’un vârislerinden annesi Aişe, zevcesi Perişan ve çocuklarının vasîsi Hacı Hüseyin, Hacı Tahfur hayâtda iken rehîn eylediği Ermeni milletinden ölen Mesud’un bir bâb hâne ve iki kıt‘a emlakının rehîn olduğunu vârislerinin kabûlü için açılacak da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 85

Numara : 184

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden iken bundan daha önce ölen Negmo Şirin oğlu Yakub'un kızları Hâtun ve Meryem ve Kelidon babalarının halkta olan alacaklarını kendilerine bildirmeye ayrıca babalarına 'aleyhine açılacak da'vâlara karşı müdâfa'a yapmak için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 85

Numara : 185

Siird'in Şeyh Halef mahallesi halkından Abdulmecid'in vasîsi olan Hacı İsmail oğlu Hacı Receb Abdulmecid'in babası müteveffâ Hacı Emin Zito'nun borcu olduğu Helvâcî İbrahim'in zabt eylediği iki bâb hammâm da'vâsından dolayı bidâyeten 'aleyhlerine sonuçlanan hükmü, istînâfen da'vânın tekrâr görülmesi için talep ettikleri hüküm.

Sahife : 86

Numara : 186

Siird'in Ra's mahallesinde sâkine Hacı Ömer Köse kızı Safiye takririnde Hacı İsa Genmo oğlu Hasan sol gözünü darb ettiği için kör olduğu göz diyeti vermemekte olan Hasan'a açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 86

Numara : 187

Siird'e bağlı Şirvan kazâsı kurâsından Zivzik karyesi halkından Genco oğlu Mami'nin Pervari kazâsının Dentasi karyesi civârında iki kıt'a sulu tarlasını zabt eden Pervari kazâsının Şuncan karyeli Ali Ağa'dan tarlalarının alınarak kendisine verilmesi için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 86

Numara : 188

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Abdullah oğlu Hacı Ali'nin zevcesi Hacı Amine Hacı Ali'nin terekesinin paylaşılırak hissesine düşen

paym kendisine verilmesi için açtığı da‘vâda hukuken vekîl bulunan Hamido oğlu İsmail mahkemede Hacı Halil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 87

Numara : 189

Siird’in Birzukak mahallesinde sâkin Na‘lebend esnâfindan iken bundan daha önce vefât eden Mahmud’un vârisleri olan zevcesi Meryem ile kızları Atlas ve Atike müteveffâ Mahmud’un terekesi lehine ve ‘aleyhine da‘vâ edenlerle birde halkta olan alacağını kendilerine vermeğe ve taleblerini îfâ için ve bu hususlarda da‘vâ olursa müdafaa cihetiyle vekîl olarak Musa Efendi’yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 87

Numara : 190

Siird’in Şeyh Halef mahallesi halkından Nâkibü’l-eshrâf Seyyid Ahmed Efendi edip iş güc sahibi olup mahkeme-i şer‘iyyece gerek lehine ve gerek ‘aleyhine olacak da‘vâlarda kendisini müdâfa‘a için Hacı Halil Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 88

Numara : 191

Siird mahallâtından Sor mahallesinde sâkine Hacı Kepi kızı Safiye zevci Sûk mahallesinden İsmail oğlu Taceddin’in kendisinden zorla zabt eylediği ma‘lûmu’l-mikdâr elbise ve hülliyyâtı ve bir de şer‘an müstehikka olduğu kisvesini istediği da‘vâ için Abdi Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 88

Numara : 192

Siird’in Halenze karyesi halkından Kumri Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo’nun kardeşi Hacı Yusuf’un sağır oğulları Reşid ve Said’in vasîsi Hacı Muhammed ve hemşiresi Hindi nâm kimesnelerin ‘aleyhine ikâme eyledikleri da‘vâda hakkını müdâfa‘a için Abdi Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 88**Numara : 193**

Siird'in Karakol mahallesi halkından iken bundan daha önce katilen vefât eden Hacı Kasım oğlu Hacı Ahmed Ağa'nın zevcesi Neni, annesi Fatma ve kızları Necmi ve Huri nâm hârunlar müteveffâ Hacı Ahmed Ağa'nın kâtilleri oldukları tahakkuk eden mezbûrân Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun cihet-i cezâiyede idamlarına ve mezbûrân Hacı Mustafa ve Hacı Süleyman'ın mübeyyin kâtil oldukları cihetle hapislerine hükm olunmuş ise de Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun cezalarının kısas olunmaları için açacakları da'vâda Nureddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 89**Numara : 194**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Muhammed Şibi oğlu Hacı Selim Saro'nun oğlu İbrahim babasının terekesinden kendi hissesini almak için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 89**Numara : 195**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Muhammed Şibi oğlu Hacı Selim Saro'nun zevcesi Amine, oğlu Muhammed Ali ve Feride'nin vasîsi Süleyman, İbrahim babasının terekesinden kendi hissesini aldığı hâlde açtığı irsiyyet da'vâsına karşı müdâfa'a etmek için Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 90**Numara : 196**

Aslen Diyarbekir halkından ve dördüncü ordu-yı hümayûn redîf-i 'atîk beşinci alayının Muş'dan müretteb ikinci tâlî taburunun dördüncü bölük Yüzbaşı muharebede esnasında şehîd olan Hacı Hafız Efendi oğlu Muhammed Salih Efendi Siird'de Babüddarb mahallesinde müste'ciren sâkine olan Fethiye Hânım ve birâderi Muhammed Tevfik

Efendi, Siird eytâm sandığında bulunan akçelerinin rüşde ulaştıklarından dolayı kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Fehmi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 90

Numara : 197

Siird'de bağlı Halenze karyesi halkından Hacı Abdulhadi oğlu Yakub babalarının vefâtıyla kardeşi Ali'nin tasarruf ettiği emlak-ı menkûle ve ğayr-ı menkûleden hissesini almak için açacağı da'vâya Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 90

Numara : 198

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Simo oğlu Tani nâm kimesne, Kıtms karyesi halkından ve Keldani milletinden Şabo'dan alacağı bin beş yüz guruşa mukâbil kendisine rehîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğu ma'lûm'ul-hudûd üç kıt'a sulu tarlasıyla bir kıt'a bahçeden sülüs hissesini adına kayıt ettirmeğe ve sonucunda da'vâ ortaya çıkarsa kendini temsil için vekîl olarak Abdi Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 91

Numara : 199

Siird'in Ra's mahallesi halkından Molla Mahmud Berşo oğlu İsmail babasının vefâtından sonra kendisine irsiyyet da'vâsı açan Molla Hasan'a karşı da'vâda hakkını müdâfa'a için vekîl olarak Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 91

Numara : 200

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından iken bundan daha önce diyâr-ı âherde vefât eden Abdurrahim oğlu Hami'nin kızı Ğati Hâtun babası ve amcası Hacı Mahmud'un hisseleri bölünmemişken vefâtlarıyla amcası oğulları İbrahim ve Ali ve Hasan terekeye âid bir bâb hâne ve bir kıt'a susuz tarlaya zabt ettiklerinden hissesini onlardan ya 'aynen

ve yâhûd bedelen alabilmek için açacağı da‘vâya vekîl olarak Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 91

Numara : 201

Aslen Dersaadet’te Hasköy’de Sütlüce’de Mahmud Ağa mahallesi sâkinelerinden olup halen dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz ikinci alayının Siird’de yerleşik birinci taburunun binbaşısı rif’atlü Akif Efendi’nin haremi bulunan Hadice Sa‘âdet Hânım’ın Hicaz’da vefât eden vâlidesi Hadice Lamia Hânım’ın terekesinden hissesini almak için gerekirse da‘vâ açmak için kız kardeşi Afife Hânım’ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 92

Numara : 202

Siird’in Birzukak mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksî Gorgis Karmibabi’nin oğulları Beşiro ve Maksî Sihak ve Sado ve Maksî Rızko nâm kimesnelere, Süryani milletinden iken vukû‘ vefâtıyla verâseti oğulları Matlub ve Enderyas ve Gorgis nâm kimesnelere münhasıra olan Meco oğlu Mesud’un zimmetinde iki kıt‘a sened mücibince cihet-i karzdan alacak hakları olan bin beş yüz guruşu Mesud’un oğullarından almak için açılacak da‘vâya Abdi Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 92

Numara : 203

Siird’in Kassar mahallesi halkından Hacı İsa Genmo oğlu Hasan ‘aleyhine Hacı Ömer kızı Safiye tarafından açılan ve Siird mahkemesinde rü’yet olmakta olan deyn-i ‘ayn da‘vâsını müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 92

Numara : 204

Siird'in Nazîf mahallesinde müsâfireten ve müste'ciren sâkine olan Abdullah kızı Esmâ Hâtun, Diyarbakir mahallâtından Rabia mahallesinde sâkine annesi Rukiye Hânım'ın vefâtıyla kendilerine irsen kalan bir bâb hânedeki hissesini satış ve mu'âmelâtı için kardeşi Zülfikar Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 93

Numara : 205

Siird'in Eruh kazâsı kurâsından Tilmişar karyesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Şabo oğlu Şaban'ın, Eruh kazâsı kurâsından Dirşek karyeli olup hâlen Pervari kazâsında Tiri karyesinde sâkin ve mukîm olan Hamrani oğlu Ahmo'dan alacağı olan yirmi beş bin guruş nukûd ile elli guruş kıymetinde bir 'aded sîm bilezik ve yüz guruş kıymetinde yine bir 'aded sîm gerdânlık ve behrî üçer guruşdan üç yüz guruşluk yüz 'aded rub' ta'bîr olunan yüz 'aded gümüş meskûkât'ı talep ettiği da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 93

Numara : 206

Siird'e bağlı Beytil karyesi halkından Hüseyin Bey oğlu Kamil Bey'e Babüddarb mahalleli Mahmud Na'lebed oğlu İsa tarafından 'aleyhine ikâme edilen üç bin sekiz yüz guruş da'vâsında hakkını müdâfa'a için bir de İsa'nın satın aldığı karye-i mezkûrede kâ'in bir kıt'a harmân ile bir bâb hâne ve beş kıt'a susuz arâzîden dolayı açacağı da'vaya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 94

Numara : 207

Siird'e bağlı Halenze karyesi halkından Hacı Abdulhadi oğlu Yakub babası Abdulhadi'nin vefâtından sonra terekesinden hissesini vermemekte olan birâderi Ali'ye açacağı da'vâ için vekîl ta'yîn ettiği Abdi Efendi'yi 'azl edip yerine Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 94

Numara : 208

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Mahmud oğlu İsa Fagleb'e Beytil karyeli Hüseyin Bey oğlu Kamil tarafından açılan ve görülmekte olunan senedli iki bin sekiz yüz yirmi ve hâric ez sened bin kırk bir guruşun cem'an üç bin sekiz yüz altmış bir guruş alacak da'vâsında kendi hakkının müdâfa'ası için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 94

Numara : 209

Siird'in Halenze karyesi halkından Kumri Hâtun vefât eden pederi Hacı Negmo'nun kardeşi Hacı Yusuf'un sağîr oğulları Reşid ve Said'in vasîsi Hacı Muhammed ve hemşîresi Hindi nâm kimesnelerin 'aleyhine ikâme eyledikleri da'vâda hakkını müdâfa'a için Abdi Efendi'yi 'azl edip yerine Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 95

Numara : 210

Siird'in Karakol mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı İsmail oğlu Hacı Abdullah Efendi verâseti vâlidesi Hadice, zevceleri Aişe ve Hânım ve çocukları İsmail, Rindi, Behiye, Hanımı, Muhammed Said, Latife, Şükriye ve Aişe'ye münhasıra olmakla müteveffâ Hacı Abdullah Efendi'nin hayâtda iken Paşa hammâmının bedel-i îcârından dolayı müste'ciri bulunmuş olan Nazîf mahalleli Seyyid Musa'ya mahkeme sonucunda üç bin yedi yüz elli sekiz guruş yirmi parayı varislere vermeğe ayrıca lehlerine ve gerek 'aleyhlerine ortaya çıkacak da'vâ işlemleri için Hacı Abdulhamid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirildiğine dâir hüküm.

Sahife : 95

Numara : 211

[Çünkü hilâf-ı şer' ve usûldür.] denilerek iptal edilmiştir.

Sahife : 96

Numara : 211

Siird'e bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Nasreddin Efendi'nin halkın 'aleyhinde ve halkın 'aleyhine olan davaları kendisi katılamayacağından dolayı lehine ve gerek 'aleyhine vâki' olacak davaları âid olduğu muhakemede kendi hakkını müdâfa'a için yerine Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 96

Numara : 112

Siird'in Kassar mahallesi halkından ve jandarma taburunun üçüncü piyâde bölüğü efrâdından Ali oğlu Hasan zevcesi Şeyh İsmail'in kızı Kumri Hâtun'un Siird mahkemesinde 'aleyhine ikâme eylediği boşanma da'vâsından dolayı kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 97

Numara : 113

Siird'e bağlı Köçik karyesi halkından ve Yezidî tâi'fesinden Ferho evlâd-ı Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşı ile vâlideleri Ferfur'a ait on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hânelerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde livâ-i mezkûre dâhilinde haymenişin olan Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hamo oğlu Hacı Halil'e sattıkları ve satış işlemlerinin yapılması bir de Yusuf Efendi'nin cihet-i karzdan zimmetinde alacakları olan beş guruşu tahsîliyle kendilerine teslim edilmesi gerekirse da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 97

Numara : 114

Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hamo oğlu Hacı Halil, Köçik karyesi halkından ve Yezidî tâi'fesinden Ferho evlâd-ı Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşı ile vâlideleri Ferfur'a ait olan on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hânelerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i

medfû‘ ve makbûz mukâbelesinde satın aldığı ve satış işlemlerinin yapılması Abdulmecid Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 98

Numara : 115

Siird’in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Simo oğlu Tani nâm kimesne, Kıtmıs karyesi halkından ve Keldani milletinden Şabo’dan alacağı bin beş yüz guruşa mukâbil kendisine rehîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğu ma‘lûm’ul-hudûd üç kıt’a sulu tarlasıyla bir kıt’a bahçeden sülûs hissesini adına kayıt ettirmeğe ve sonucunda da‘vâ ortaya çıkarsa kendini temsil için vekîl olan Abdi Efendi’nin Siird İcrâ me’mûrluğuna vukû‘ bulan ta’yînine binâ’en Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 98

Numara : 116

Aslen Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Mardin sancağının nefsi-i medîne-i Mardin mahallâtından Erbin mahallesi halkından ve Süryani milletinden iken hâlen Siird’de Aynsalib mahallesinde sâkin ve Siird duyûn-ı ‘umûmîye nezâretinde müstahdem bulunan Yakub oğlu Ayvaz Erbin mahallesinde kâ’in bir bâb hâneyi satış ve mu’âmesi ayrıca bu satışa karşı çıkanlarla da‘vâ ve muhâkeme için Mardin’de sâkin Protestan milleti mu‘allimi İsa oğlu Yosef’i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 99

Numara : 117

Siird’e bağlı Belekmer karyesi halkından ve Ermeni milletinden iken bundan daha önce çocuk bırakmadan ölen Kuki oğlu Hano verâseti zevcesi Güli ile diğer vâris-i olmadığı için beytû’l-mâla kalacağı cihetiyle zevcinin terekesinin Siird mahkeme-i şer‘iyyesince tanzîm olunmakta olan defter-i kassâmı mûcibince ifrâz olunacak hissesini kendisine verilmesini talep ettiği ve gerekirse da‘vâ için Mirza’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 99**Numara : 118**

Siird'in Karakol mahallesi halkından ve jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından Ahmedi Hacı Berho oğlu Hasan'ın 'aleyhine Hacı Süleyman Ğano oğlu Şükro'nun mahkeme-i nizâmiyyede görülmekte olan muhâkemedede kendi hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 99**Numara : 119**

Siird'e bağı Beytil karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Ali Bey oğlu Hüseyin Bey'in varislerinin isteğı üzerine toplanan mecliste müteveffâ Hüseyin Bey'den irsen bizlere intikâl eden yedi kıt'a susuz tarlamızı Tulik karyesi muhtârı Mudi oğlu Hasan'a üç bin beş yüz guruş semene sattıkları ve satış işlemlerinin yapılması için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 100**Numara : 120**

Aslen Diyarbekir'in Câmî'u'l-kebîr mahallesi halkından olup hâlen Siird'de mukîm bulunan Vehbizâde Hacı Mesud Efendi'nin, Şeyh Musa'dan sekiz bin yedi yüz guruşu alacağını talep ettiğı da'vâya Yosef Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 100**Numara : 121**

Siird'in Şeyh Halef mahalleli müteveffâ Hacı Emin Zito'nun zevcesi Nazîf mahallesi halkından Hacı Hüseyin kızı Aişe, oğlu Abdulmecid'in vasîsi olan Hacı İsmail oğlu Hacı Receb Abdulmecid'in, babası müteveffâ Hacı Emin Zito'nun borcu olduğı alacak sâhibi olan Helvâcî İbrahim ile Siird'de Nâkib Seyyid Ahmed Efendi'nin konağında aralarında anlaşıp on üç bin yüz guruş üzere sulh ettiklerinde kendileri on bin yüz guruşluk emlâk ve hinta mezbûr İbrahim'e gerek tarafımızdan gerekse ailesi tarafından teslimat vukû' bulduğı hâlde mezbûr İbrahim sulhu inkâr zabt eyleyerek kendilerinden

alacağını talep etmekte olduğu için açacakları da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 101

Numara : 122

Siird’in Karakol mahallesi halkından ve Bakkâl esnâfindan Hacı Süleyman Ğano oğlu Şükro ‘aleyhine Hasan tarafından ikâme edilen da‘vâ ve mahkeme-i nizâmiyyede rü’yet olunmakta olan mahkemede kendi hakkını müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 101

Numara : 123

Aslen Şirvan kazâsının Kormas karyesinde sâkine Şirvan umerâsından Şir Bey oğlu Osman Bey’in kızı olup hâlen Tillo karyesinde yerleşik bulunan Amine Nafia Hânım’ın hâlen Trablusşam dâhilinde Akka kazası kâ’in makâmılgında müstahdem olduğu bilinen zevci Kürdistan Beylerinden Bedirhan Paşazâde Hüseyin Bey’in kendisine on beş seneden beri nafaka vermediğı ve kendisini terk ettiğı nafaka bedelinin toplamda beş bin yedi yüz elli guruş olan mikdârı zevci Hüseyin Bey’den tahsîl edilmesi ve birde nikahının fesh edilmesi için açtığı da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 102

Numara : 124

Siird’e bağı Tillo karyesi halkından Şeyh Abdullah oğlu Şeyh Yasin’in ‘aleyhine Sûk mahalleli Hacı Halil Efendi tarafından ikâme edilen bin guruşun güzeşte nizâmiyyesini talep etmekte olduğu için kendi hakkını müdâfa‘a için açacağı da‘vâya Yusuf Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 102

Numara : 125

Siird’e bağı Tillo karyesinde poştnişîn-i irşâd olan Şeyh Salih Efendi, birâderi Şeyh Derviş Efendi ile birâderzâdeleri Şeyh İsa ve Şeyh Zeynel Abidin ve Şeyh Hüseyin ve

Şeyh Muhyiddin Efendi Tillo karyesinde kâ'in Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekye ve hângâhına bağlı evkâfdan beher sene mâl sandığından almakta oldukları memâlih bedelâtına yönelik yapılacak iddiâ ve da'vâlara karşı kendi haklarını müdâfa'a için Şeyh Nasreddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 102

Numara : 126

Siird'e bağlı Halenze karyesinde sâkin Hacı Beyazid oğlu Molla İsmail babası müteveffâ Hacı Beyazid'in Halenze karyesinde kurduğu medresenin evkâfa yönelik vukû' bulacak iddiâ ve da'vâlara karşı kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 103

Numara : 127

Siird sancağına bağlı Garzan kazâsı kurâsından Kuhan karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Abdullah Bey'in oğlu Hüseyin Han Bey'in verâseti zevcesi Hanife ve kızları Hasibe ve Nesibe hisselerini Siird'in Sor mahalleli Hacı Abdullah Musuli ve birâderi Hacı Ali'ye on bin guruş mukâbilinde sattıkları, satış ve tapu işlemlerinin yapılması için Genco'yu vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 103

Numara : 128

Siird'de Meydan mahallesinde müste'ciren sâkine Hasan Efendi kızı İsmet Hânım hâlen Bitlis bidâyet mahkemesi başkitâbetinde müstahdem olduğu bilinen zevci Şükri Efendi'nin zevcesine nafaka vermediği ve kendisini terk ettiği nafaka bedelinin üç bin sekiz yüz guruşun zevcinden tahsîl edilmesi ve birde iki bin guruş mehr-i mü'eccelinin tahsîl edilmesi için açtığı da'vâya Şeyh Derviş Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 104

Numara : 129

Siird'de bağı Tillo karyesi halkından Hacı Abdurrahman kızı Sitti zevci Tillo karyeli Hacı Sâlih oğlu Mahmud'dan bin dört yüz yirmi beş guruşluk ğâzî ve hülliyyâtı ve elbisesini 'aynen veya bedelen verilmesini bir de beş yüz guruş mehr-i mü'eccel ile beş yüz guruş matlûbunu ve lâzım gelen hisse-i nafaka 'iddetini talep etmekte olduğu için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 104

Numara : 130

Siird'in Birzukak mahallesinde sâkin bulunan Ermeni milletinden Maksî İshak kızları Meryem ve Elmasî babalarından kalma Verraz mahallesinde bir bâb hâneyi zabt etmekte olan Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Yakub oğlu Abdo'dan alınarak kendilerine teslîm edilmesi için açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 104

Numara : 131

Siird'de mukîm bulunan Telgraf Muhâbere me'mûru Arif Efendi'nin zevcesi olan Cevahir Hânım Van vilâyeti Gevaş kazâsı Vastan kasabasında vefât eden babası Osman'ın terekesinden bir bâb hâne ve bahçedeki hissesini satmak ve satış işlemleri için Seyyid Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 105

Numara : 132

Siird sancağı Garzan kazâsı Güzeldere karyesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hacı Ömer Mali'nin kızı Ferfur Güzeldere ve Bizzini Hanımı karyelerinde dört bâb hâne ile bir bâb hâne değirmen ve kıta'âtı kazâ-i mezkûr tapu dâiresince ma'lûm olan arâzî ve emlâk ve akârı zabt ve tasarruf etmekte bulunan Siird'in Verraz mahalleli Hristiyan Banusyan Beşiro'nun mülklerden çıkarılması ve terekeden olan hakkını kendisine teslîm için açacağı da'vâya zevci Hacı Hüseyin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 106**Numara : 133**

Aslen Musul vilâyet-i celilesi dâhilinde Talahfar kasabası halkından olup hâlen Siird'de Babüddarb mahallesinde müsâfiraten sâkin bulunan Hacı Muhammed oğlu Hacı Bekir'in leh ve 'aleyhine olarak bu ana değin vâki' olmuş ve bundan böyle vâki' olacak da'vâ edenleri mahkeme-i şer'iyeye ve hukûkiyeye ve cezâiyeye dairelerinin ilgili bölümleriyle muhâkeme etmeye ve haklarını müdâfa'aya Kevork Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 106**Numara : 134**

Siird'in Karakol mahallesi halkından ve jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından Ahmed oğlu Hasan ile Hacı Süleyman Ğano oğlu Şükro'nun mahkeme-i nizâmiyyede görülmekte olan muhâkemede 'aleyhine sonuçlanmış karârı, arsanın Şükro'dan alınması için Bitlis istînâf mahkemesine istînâf da'vâ ettirdiğinden Bedri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 107**Numara : 135**

Haleb vilâyeti Ayntab kazâsına bağlı Ayntab kasabasının İplihan mahallesi halkından ve Nâlçâcı esnâfından ve Protestan milletinden Karapet oğlu Nur Otonkpan Hacı Vartan Ağa Şitaflı Şahin'e teslîm eylemek üzere tahmînen sekiz sene evvel Bitlis'ten Van'a göndermiş olduğu sekiz denk mâl faturasını kendisine ulaştığında kabûl ettiği ve sattığı ama bir mikdârını ödemediği, kalanını ödemesi bir de yine sekiz sene evvel Pencinar 'aşîretinden Muhammed bin Negmo ve Hassi Ziyo ile yedi nefer arkadaşları tarafından Garzan toprağında kendisinden gasb olunan altmış üç liralık mâl fatura ve sâir eşyâlarını gasb edenlerden tahsîle her iki tahsilin olması için açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 107**Numara : 136**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün üsteğmeni iken bundan daha önce Siird'de vefât eden Mahmud oğlu Hacı Halil Ağa'nın zevcesi Abdullah kızı Habibe'nin zevcinin terekesinde olan bir bâb mülk menzil ve bir kıt'a bağdaki kendi hissesini satılarak ve tapu işlemlerinin yapılması bir de zevcinde alacağı olan otuz 'aded lirayı tarafına terekesine sâhib olanlar tarafından kendisine ödenmesi eğer ödenmezse açılacak da'vâda kendi haklarını müdâfa'a için Abdulmecid Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 108

Numara : 136

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün üsteğmeni iken bundan daha önce Siird'de vefât eden Mahmud oğlu Hacı Halil Ağa'nın kızı Azize'nin babasının terekesinde olan bir bâb mülk menzil ve bir kıt'a bağdaki kendi hissesini satılarak ve tapu işlemlerinin yapılması, bir kıt'a susuz tarlanın tapu kaydının üzerine alınması gerekirse satılarak ve tapu işlemlerinin yapılması bir de tabur sandığında olan mikdarın tarafına ödenmesine eğer ödenmezse açılacak da'vâda kendi haklarını müdâfa'a için Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 108

Numara : 137

Siird'in Kassar mahallesi halkından Hacı Tahir oğlu Hacı Mustafa Kassar mahallesinde bulunan bir bâb mülk hânesi hakkında müteveffâ birâderi Süleyman'ın veresesinden sülbî oğlu Şükro'nun iddiâyı verâset ile mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde vukû' bulan mürâca'atı üzerine görülmekte olan da'vâya hakkının müdâfa'ası için Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 109

Numara : 138

Siird'in Nazîf mahallesinde sâkine olan İsmail'in kızı Reyhani ile Karakol mahallesinde sâkine bulunan diğer kızı Huriye babasının terekesinden Karakol mahallesinde iki bâb hâne ile bir kıt'a bağdaki kendi hisselerini satış yapılarak bunların bedellerini

birâderleri Muhammed Efendi tarafından Siird Eytâm sandığına yatırılmasına işinin takibi için Hacı Ömer Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 109

Numara : 1

Siird'e bağlı Berhurek karyesi halkından ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından Reşid ve Mahi ve Cangir ve Kasım nâm kimesneler Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile müte'addid mağaralardan Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi halkından İsmail Bey ve birâderzâdesi Şirvan kazâsı Kormas karyesi halkından Aziz Bey nâm kimesnelerin men'-i ta'arruz ve müdâhalelerine engel olmak için açacakları da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 110

Numara : 2

Siird'in Ra's mahallesi halkından iken bundan daha önce vefât eden Hami oğlu Hacı Yusuf'un oğlu Muhammed ve kızı Fatma babasının terekesinden bir kıt'a susuz tarlayı zabt eden Babüddarb mahallesi halkından Zerrağdan Abdal'dan tarla ile sekiz senelik icâresini alarak kendilerine teslim için açacakları da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 110

Numara : 3

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Hamido oğlu Abdal'a Hami oğlu Hacı Yusuf'un oğlu Muhammed ve kızı Fatma tarafından bir kıt'a susuz tarlayı zabtdan dolayı 'aleyhine ikâme edilen da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 111

Numara : 4

Siird'in Sûk mahallesi halkından Hacı Osman oğlu Hacı Hüseyin'in Karakol mahallesi halkından Abbas oğlu İbrahim'in zimmetinde bulunan on 'aded 'ayn lirayı osmânî için açacağı da'vâya Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 111

Numara : 5

Siird kazâsına bağlı Herşah karyesinde kışlamakta bulunan Muhdiyan 'aşîreti halkından Keleş oğlu Sûfî Ali'ye ait sâhibsiz denilerek hükûmet tarafından götürülen Siird'de mevcûd bulunan seksen bir re's koyun ve keçi ile iki 'aded katır ve birer re's kısırâk ve Elikan 'aşîreti halkından Ömer oğlu Hacı ile arkadaşları tarafından götürülen doksan re's koyun ve keçinin tarafına verilmesini eğer verilmezse açacağı da'vâ ve takibi için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 112

Numara : 6

Siird sancağına bağlı Şirvan kazâsı kurâsından Kormas karyesi halkından Osman Bey oğlu Aziz Bey, Siird'e bağlı Berhurek karyesi halkından ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından Reşid ve Mahi ve Cihangir ve Kasım nâm kimesneler Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile mûte'addid mağaralardan men'-i ta'arruz ve müdâhalesine engel olmak için 'aleyhine ikâme ettikleri da'vâya kendi hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 112

Numara : 7

Siird sancağına bağlı Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi halkından Osman Bey oğlu İsmail Bey, Siird'e bağlı Berhurek karyesi halkından ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından Reşid ve Mahi ve Cihangir ve Kasım nâm kimesneler Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile mûte'addid mağaralardan men'-i ta'arruz ve müdâhalesine engel olmak için 'aleyhine ikâme ettikleri da'vâya kendi hakkını müdâfa'a için da'vâda Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 112**Numara : 8**

Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından Bakkâl Hacı İsa Saro Nazîf mahallesi halkından Seyyid Yusuf oğlu Berber Şakir ve Şeyh Turab oğlu Allâf Şeyh Hasan ve Berho Habib oğlu Bezzâz Sado ve sâirenin zimmetinde senedli ve gerek defterde ve herhangi bir şeyde bulunan alacağıın tahsîli için taraflardan müdâfa'a olursa gerekli yerlerde muhâkeme için açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 113**Numara : 9**

Siird mahallâtından Nazîf mahallesi halkından müteveffâ Hacı Mellâvu'nun zevcesi Hûriye ve kızı Hadice'nin Hacı Mellâvu'nun verasetinden olan hisselerini ve ayrıca sağır olanlarının hisselerinin kendilerine verilmesini talep ettikleri gibi, gerekirse da'vâ açmak için Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 113**Numara : 10**

Siird'de bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh Yusuf Efendi oğlu Şeyh Tahir Efendi Şeyh el-Memduh hazretleriyle harem-i muhteremi Hassa hazretlerinin tekkeleri evkâfınca hesâb ve masraflarla ilgili herhangi bir anlaşmazlık olursa hakkını savunmak amacıyla Şeyh Nureddin Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 114**Numara : 11**

Siird mahallâtından Karakol mahallesinde ikâmet eden aslen Erzurumlu Teymur Efendi oğlu Hacı Hüseyin Efendi Trabzon vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Hemşin nâhiyesinde Cencere karyesi halkından Köseoğlu Behlül'de senedli bin elli iki guruş ve Minlavis karyesi halkından Musik oğlu müteveffâ Cevahir Usta'da senedli on yedi 'aded lira-yı osmânî ive yine karye-i mezkûre halkından Ak Muhammed oğlu müteveffâ Mikdad'da defterde dört yüz doksan guruş matlûbâtını Behlül sağ ise kendisinden ve

vefât eden Cevahir Usta ve Mikdad'ın terekelerinden alınıp kendisine verilmesini talep ettiği da'vâ için Tevfik Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 114

Numara : 12

Siird'in Nazîf mahallesi sâkinelerinden Ömer Şear kızı Rindi Nazîf mahallesi halkından zevci olan Muhammed Mahmi oğlu İsmail, altı seneden beri zevcesinin infâkını te'mîn etmeyip aynı zamanda boşamadığından dolayı ve bir de mehr-i mü'ecceli olan kırk guruşu ve nafaka 'iddetini vermediği üzere zevci İsmail'den talep ve açacağı da'vâ için Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 114

Numara : 13

Siird'de Kassar mahallesi sâkinelerinden Hacı Ali kızı Delali Kassar mahallesi halkından zevci Yasin oğlu Kasım'ın başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı zevcesi Delali ve iki küçük oğulları Sabri ve Kûrî'nin infâkını vermemekte olduğu için zevci Kasım'dan nafakalarını talep ve da'vâya ve vermemekte ısrar ederse boşanmaya ve mehr-i mü'ecceli olan kırk guruş ile 'iddet nafakasını kendisine vermesi talebi ve da'vâsı için Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 115

Numara : 14

Siird'e bağlı Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi halkından ve Keldani milletinden Siird'e gelen Maksi Çeyo oğlu Turo, Nazîf mahallesi halkından Hasan Şakrali oğlu Musa kendi 'aleyhine ikâme etmiş olduğu altı yüz guruş da'vâsından dolayı hakkını müdâfa'a ve babası Maksi Çeyo'dan mevrûs kalan emlâk ve emvâli kız kardeşleri Çeyo ve Güli'den korumak için Zabtiye mülâzımı Farisi Ağa'nın kendisinden almış olduğu yüz elli guruşu tahsîl eylemek için açacağı da'vâya ve müdâfa'aya Yusuf Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 115

Numara : 15

Siird'de yerleşik nizâmiyye otuz ikinci alayının Müftüsî Hüseyin Efendi oğlu Mustafa Fehmi Efendi zevcesi Van'da Erek civârında Şabaniyye mahallesinde sâkine Kapucular Kahyâsı Hasan Ağa'nın kızı Fatıma Hânım vefât edince iki kızı Fatıma ve Hadice'ye neneleri baktığı ama babaları Mustafa Fehmi Efendi kızlarını geri istemesine rağmen nenesi büyük kızı Hadice'yi alıp götürmüş olduğu üzere kızını almak için Van mahkeme-i şer'iyesinde da'vâ açmak için Süleyman Sabri Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 116

Numara : 16

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi halkından Hacı Yusuf kızı Zilfi vefât eden zevci İbrahim oğlu Yusuf terekesinden bir bâb mülk hânedan dolayı zevcinin birâderi Bekir'in 'aleyhlerine ikâme eylediği da'vadan dolayı kendi haklarını müdâfa'a için Abdulaziz Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 116

Numara : 17

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkine Yusuf Ağa kızı Meryem vefât eden zevci Şeyh Mahmud oğlu Şeyh İsmail'in terekesine vâris olanlardan Süleyman ve Şeyh Taha'nın nerede olduğu bilinmediği için terekeye ait mâllar şer'an beytü'l-mâl tarafından satıldığı üzere Meryem Hâtun hem kendi hissesini terekeden talep hem de malların gerçek kıymetinde satılıp satılmadığını öğrenmek için gerekirse da'vâda vekîl olarak Sûfi Musa'yı görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 116

Numara : 18

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Ermeni milletinden Yakub'un oğulları Mesud ve Sergis, Sor mahallesinde bir bâb mülk hânelerini fuzûlî olarak zabt eden Abdusselam oğlu Seyyid Musa'nın tasarrufunda olup hâneyi Seyyid Musa tarafından tahliye ile kendilerine verilmesi ayrıca oturduğu senelerinin ücretinin de kendilerine verilmesini talep ettikleri da'vâ için Kevork Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 117**Numara : 19**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Muhammed oğlu Hacı Hamza Babüddarb mahallesinde kâ'in bir bâb mülk hânenin Babüddarb mahallesi halkından Kasım oğlu Selim'e bilinen bir bedelle sattığı ve teslim ettiği ancak Selim'in parayı teslim eylemediği için Selim'e açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 117**Numara : 20**

Siird'in Verraz mahallesi halkından olup Ahmed kızı Huriye zevci Nazîf mahallesi halkından İbrahim oğlu Muhammed'in terekesinin paylaşılırarak kendisine düşen hissesinin tarafına verilmesini talep ettiği da'vâ için Abdulkadir Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 117**Numara : 21**

Siird'in Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Abdullah oğlu Gorgis Siird'e bağlı Köşk-i yezid karyesinde bahçe ve bağlarla sâire emlâkının kendisinde kalmak üzere lehine ve 'aleyhine açılacak da'vâlarda vekili olarak Yusuf Efendi'yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 118**Numara : 22**

Siird'e bağlı Hüseyini karyesi halkından Mahmi oğlu Cihangir Karakol mahallesi halkından Muhammed bin Abdullah'ın 'aleyhine ikâme etmiş olduğu iki kıt'a susuz tarla da'vâsında hakkını müdâfa'a için Yusuf Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 118**Numara : 23**

Siird'e bağlı Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Nasreddin Efendi Siird'e bağlı Sineb karyesi muhtârı Osman oğlu Selim'in Sineb karyesindeki bir bâb mülk hânesine oturduğu ama artık oturmamasını ayrıca oturduğu senelerin icârını vermesi için açılacak da'vâya vekîl olarak Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 118

Numara : 24

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Siird redîf taburu mülâzımlarından Yusuf Efendi'nin zevcesi Abdurrahim kızı Fatma'nın zevci Yusuf Efendi kendisini boşayıp tekrâr nikâh eylemediğinden mehr-i mü'ecceli olan yedi yüz elli bir guruş ile nafakasının takdîri ile berâber eşyâ ve melbûsât ve hülliyyâtını talep ettiği da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119

Numara : 25

Siird sancağına bağlı Halenze karyesi halkından olup nizâmiyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci takımı neferâtından iken Bitlis merkezinde askerî hastahânesinde tedâvî olunmakta iken eceliyle vefât eden Yusuf'un vârisi olduğunu iddiâ eden Mahmud kızı Rindi ile kızı Halime müteveffâ Yusuf'un Bitlis hastahânesinde terekesine sâhib olanlardan talep ve terekesinden hissesini istediği ayrıca beytü'l-mâlda zevcesine ait olan meblağında tarafına verilmesini talep ettiği da'vâ için Ahmed'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119

Numara : 26

Siird'e bağlı Sineb karyesi muhtârı Osman oğlu Selim'in Sineb karyesindeki oturduğu bir bâb mülk hânesini da'vâ eden Tillo karyesi halkından Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Nasreddin Efendi'nin açtığı da'vâya karşı müdâfa'a için oğlu Fakih Abdullah'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119**Numara : 27**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden Mirza kızları Meryem ve Halime Halep vilâyet-i celîlesi dâhilinde Ayntab kazâsı kasabasında kâ'in Zü'l-kadriye medresesinde ilimleri öğrenmekte iken vefât eden kardeşimiz Molla Haydar'a ait vefâtında yanında mevcûd olan terekesi ayrıca masrafı için olan bin üç yüz yetmiş bir guruş ve eşyasının kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Abdullah Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 119**Numara : 28**

Siird'in Karakol mahallesi sâkinelerinden Debbağ Abdullah Ağa kızı Fatıma, Erzurum vilâyetine bağlı Akdağ karyesi halkından olup bundan daha önce vefât eden pederim ve Debbağ Abdullah Ağa'nın terekesinin paylaştırılarak kendi hissesine düşen mikdârın kendisine gönderilmesini talep ettiği ancak gerekli görülmesi hâlinde da'vâ için Hacı Nebi Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 120**Numara : 29**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Kasım oğlu Selim'e Babüddarb mahallesinde bir bâb mülk hâne için da'vâ ikâme eden Ra's mahallesi halkından Muhammed oğlu Hacı Hamza'nın vekîli Ahmed Efendi ile muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 120**Numara : 30**

Siird'in Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden İsmail kızı Seto Şeyh Halef mahallesi halkından Sûfî Ali oğlu Hacı Salih'in zevcesi iken bin üç yüz on senesi teşrîn-i sânisinde boşadığı için Hacı Salih'de alacağı olan yedi yüz bir guruş mehrini Hacı Salih'den tarafına verilmesi için yapılacak muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Yusuf'u vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 31**

Siird sancağına bağılı Hıyert karyesi halkından Abdi Ağa oğlu Hüseyin'in zevcesi Mustafa kızı Guri'nin eski zevcesi vefat eden Hacı Ahmed Efendi'nin oğlu Sabri'nin yaşı küçük olduğı için zevcim Hüseyin tarafından zabt edilen Hıyert karyesinde ve gerek sâir yerlerde bulunan emlak ve nukûd ve mevrû'ât ve sâireyi Sabri'nin vasîsi olduğum için tarafıma verilmesi için açacağım da'vâya Ahmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 32**

Siird sancağı redif birinci taburunun üçüncü bölüğünün teğmeni Osman Ali oğlu Yusuf Efendi'nin Erzincan mahallâtından Ahteş mahallesinde kâ'in bir bâb mülk müstakil hânesinin satış ve satış işlemleri için ayrıca hâneye müdâhale olursa onunla muhâkemeye vekil olarak Lelebici Ahmed Ağa'yı görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 33**

Siird sancağına bağılı Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi halkından ve Keldani milletinden Berho ve Şemun ve Sülaka tereke taksîminden dolayı aynı karye halkından Hesino kızları Şemmuni ve Ğazali ve Puri ile ya kendileri ya da vekilleriyle edilecek muhâkemeye vekil olarak Yusuf Efendi'yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 121**Numara : 34**

Siird'in Kassar mahallesi sâkinelerinden Hacı Halil Ağa kızı Azize'nin vefât eden pederi Babüddarb mahalleli Hacı Halil Ağa'dan kendisine mevrûs üç kıt'a susuz tarlayı zabt eden Babüddarb mahalleli Mahmud oğlu Hacı Ali'den alınması ve kendisine verilmesi ayrıca babasından kalan Babüddarb mahallesinde kâ'in hâne ve içerisinde bulunan eşyâ ve sâiredeki hissesini talep ettiğı da'vâya tarafından vekil olunan Bekir Zülfi Efendi'yi da'vâdan 'azl yerine mumaileyh Yusuf Efendi'yi vekil olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 122**Numara : 35**

Siird'in Verraz mahallesi halkından Sûfi Muhammed oğlu Abdulmecid'e âid bir kıt'a bağı Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden İsa Hayali kızı Seydi Hâtun tarafından da'vâ ikâme edildiği cihetle onunla veya vekîliyle muhâkeme için Ahmed Efendi'yi yerine vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 122**Numara : 36**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından İsmail Fagleb oğlu Hacı Musa Kıtımıs karyesinde bulunan emlâkinin satılması ama satılamazsa kiraya verilmesi, Paşa çârşûsunda bulunan üç bâb dükkânlardaki yarımşar hisselerini kiraya verilmesi ve halk da bulunan alacaklarının tahsiline, kira ve diğer gelirlerin hepsini fâmiyâm Cebrail kızı Aişe'ye verilmesini talep ettiği cihetle, işlerin yapılması ve 'aleyhine olacak şikâyetlerin def'i için Hüsni oğlu Muhammed'i yerine vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 122**Numara : 37**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Mahmud Cezo oğlu Sûfi Ali'nin hânesinde ikâmet eden Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi halkından Şeyh İsmail kızı Kumri'yi boşayan Kassar mahalleli zabtiye neferâtından Ali oğlu Hasan'ın 'aleyhine çıkardığı i'lâm-ı şer'înin hükmüne i'tirâz amacıyla açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 123**Numara : 38**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Abdulfettah kızı Zülfi'nin zevci müteveffâ Yusuf Ağa'nın Ra's mahallesinde kâ'in iki hâne birbirine birleştirilen bir bâb hânedeki hisselerini vefâtından önce satın aldığı ancak Yusuf Ağa'nın oğulları Melik ve

Ahmed'in kabûl etmediği cihetle mahkeme huzûrunda bu durumun isbatı için açacağı da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 123

Numara : 39

Siird'in Verraz mahallesi halkından Abdulhamid kızını Fatma'nın Babüddarb mahallesinde vefât eden zevci Zabtiye Osman oğlu Süleyman'ın bir bâb hânesindeki hissesinin satışına ve mehr-i mü'eceli olan iki yüz guruş ile Zabtiye sandığından me'âşındaki hissesinin kendisine verilmesini talep etmekte olduğu cihetle açacağı da'vâya vâlidesi Aişe'yi vekîle olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 123

Numara : 40

Kassar mahallesi halkından ve jandarma taburu neferâtından Ali oğlu Hasan'ın zevcesi iken boşadığı Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi halkından Şeyh İsmail kızını Kumri ile aralarında vukû' bulan muhâkemedede lehine olan karâra i'tirâz eden Kumri ile göreceği muhâkemeye Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 41

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından sâbık defter-i hâkânî başkâtibi Kasım oğlu Hacı Muhammed Efendi hâlen Bağdad vilâyet-i celîlesi dâhilinde Dîvâniyye sancağı defter-i hâkânî me'mûriyyetinde müstahdem bulunan Ahmed Hıfzı Efendi zimmetinde alacağı olan paranın bir kısmı Dîvâniyye icrâsınca mevkûf bırakılan mebâliğin tarafına ödenmesi için Hacı Hüseyin Hayro Çilli'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 42

Siird sancağına bağlı Garzan kazâsı nâhiyelerinden Kadiyan nâhiyesinin kurâsından Tapi karyesi halkından ve Ermeni milletinden karye muhtârı Beru oğlu Beçuk emlâk, arâzî sahibi olmasından iş yoğunluğunun fazla olmasından dolayı muhtarlık vazîfesini

bi'z-zât göremeyeceği cihetle hükümetçe verilen işlerin yürütülmesi ve gerekli takibatın yapılması için yerine Kevork Apkaryan'ı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 43

Siird'in Kassar mahallesi halkından Mustafa Bey oğlu Hacı Nuri Bey'in Aynmilk karyesi akârında mülkü olan büyük bir parça arâzîyi fuzûlî olarak zabt eden Pencinar 'aşîreti halkından Süleyman oğlu Azizo'yu mahkemeye vereceği cihetle da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 124

Numara : 44

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Şeyh Hasan oğlu Şeyh İsmail zevcesi Zülfi'nin babası Babüddarb mahalleli Hacı Şeyh Ali oğlu Hacı Esad'ın vefâtıyla terekesi bölüşülmediği ve zevcesi Zülfi çocuk bırakmadan vefât ettiği için babasının mirası zevci olan Şeyh İsmail'e kaldığı için, Şeyh İsmail verasetten hissesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 125

Numara : 45

Siird'in Ra's mahallesi halkından Bekir oğlu Ahmed Efendi mecliste bulunmayan aynı mahalleli Hacı Ali Şenduli oğlu Hacı Esad'ın vekîli olduğunu muhâkeme olacağı Hacı Bekir oğlu Derviş'in kabul etmemesine rağmen Hacı Esad'ın vekîl kıldığında yanında olanların şehitliğiyle tekrar kabullenmek zorunda kaldığı ve Ahmed Efendi'nin vekîl olduğunu kabul ettiğine dâir hüküm.

Sahife : 125

Numara : 46

Siird'in Ra's mahallesi halkından İbrahim Şefrali kızı Nasre evvelen vefât eden pederi İbrahim Şefrâli ve sâniyen vefât eden birâderi Muhammed ve sâlisen vefât eden diğer birâderi Abdal'ın terekelerinden hissesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 125**Numara : 47**

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Muhammed kızı Aişe Hânım, bundan daha önce vefât eden mahalle-i mezkûre halkından Ali Ağa bin Hacı Muhammed Ağa zevcesi Hacı Ömer kızı Fatıma Hâtun Hacı Muhammed Ağa'nın verâsetinin paylaştırıldığı Kassar mahallesinde kâ'in bir bâb hanedeki Halime ve Şeyh Hüseyin ve Salih'in hisselerini yaklaşık üç sene önce iki bin dört yüz guruşa satın alıp kaydını üzerine yaptıran Aişe Hânım parayı ödememekte olduğu vekîlleri bulunduğu için yapılan muhâkemedede Aişe kabullenmiş ancak Fatıma Hâtunun vekilliğini kabûl etmediği üzere iddiaların isbâtı üzerine şahidlerin huzûrunda anlaşma sağlanmıştır.

Sahife : 126**Numara : 48**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından Şirin Şakrali kızları Feride ve Babi ile İbrahim Debbağ kızı Fatıma, Nazîf mahallesi halkından İbrahim Şakrali ve oğulları Muhammed ve Abdal'dan kalan mallardan emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlelerden kendilerine düşen hisseleri istemekte Babi ile bu husûsda vârise bulunan vefât eden İbrahim'in sülbiye-i kebîre kızı Nasre nâm hâtunun vekîli Muhammed Efendi ile ve sâir icâb edenlerle muhâkeme edileceği cihetle açacakları da'vâya Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 126**Numara : 49**

Siird'e bağlı Tillo karyesi sâkinelerinden Hallo kızı Aişe üç aydan beri sünnetçilikle başka diyârlara giden zevci Tillo karyeli Süleyman oğlu Merhemo kendisi ve sekiz aylık Musa isminde bir oğlan evlâdıyla nafakasız olarak kendi hânesinde perîşâniyyet hâlinde terk ve idârelerine de bir ma'îşet göndermediği gibi bir kimesneye havâle etmemekte olduğu için bu durumda nikâhın feshine kadar gidecek cihetle açacağı da'vâya Bekir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 126**Numara : 50**

Siird'in Kassar mahallesinde sâkine Muhammed kızı Aişe Hânım, bundan daha önce vefât eden mahalle-i mezkûre halkından Hacı Muhammed Ağa oğlu verâseti ifrâz edildiği Kassar mahallesinde kâ'in harabe bir bâb hanedeki hisselerini Ali Ağa'nın kızı Adliye'den yaklaşık üç sene önce iki bin dört yüz guruşa satın alıp kaydını üzerine yaptıran Aişe Hânım parayı ödememekte olduğu vekîli olan Hacı Abdulmecid Efendi'nin vekîli olduğu Adliye'nin hakkını müdâfa'a için bulunduğum muhâkemedede Aişe kabullenmiş ancak Hacı Abdulmecid Efendi'nin vekillliğini kabûl etmediği üzere iddiaların isbâtı üzerine şahidlerin huzûrunda anlaşma sağlanmıştır.

Sahife : 127**Numara : 51**

Siird'in Babüddarb mahallesi halkından Mahmud oğlu Hacı Ali Ağa kardeşi Hacı Halil Ağa'dan aldığı bir mikdâr hâne iştirâsının isbâtı ve ismime sened-i hâkânî çıkarmak ve mevrûs olarak kendilerine kalan bir hânedan hissesini talep ettiği cihetiyle açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 127**Numara : 52**

Siird'in Sûk mahallesi halkından Halil oğlu Osman mahalle-i mezkûreli Muhammed Hasso kızı Have Hâtun zevcesi olduğu hâlde bundan bir kaç gün önce onu boşadığından mahkeme-i şer'iyede 'aleyhine iştikâ eylediği cihetle gerek kendisiyle ve gerek tarafından gösterilecek vekîl ile muhâkeme etme ve kendi hakkını müdâfa'a için Abdulkadir Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 127**Numara : 1**

Siird kurâsından Ergif karyesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Kani oğlu Canko'nun verâseti zevcesi Hamo kızı Habo ile küçük kızları Halime ve Hami'ye münhasıra olduğu ancak terekesine karye-i mezkûre sâkinlerinden Ali oğlu Ömer zabt

etmekte olduğu için açacağı da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 127

Numara : 2

Siird’in Karakol mahallesinde müteveffâ Hacı Abdullah Efendi’nin vâlidesi Hadice, zevcesi Aişe, kızları Hânım ve Rindi ve Behiye, oğlu İsmail müteveffânın terekesinden kendi hisselerinin ifrâz edilerek kendi hisselerinin verilmesi satılabilecek iyi olanlarının satılması işlemlerinin ta‘kîbi ve diğeri müteveffâ ile ilgili halkta olan alacak haklarının kendilerine teslîme ayrıca muhâkeme gerektiren hallerde da‘vâ açmaya ve haklarını müdâfa‘a için Abdurrezzak Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 127

Numara : 3

Siird kurâsından Fersaf karyesi halkından sâhib-i arz-ı hâl Şeyh Muhammed Efendi Şeyh Alameddin pederi Fersaf karyesi sâkinlerinden Şeyh Muhammed Efendi’nin terk eylediği emvâl-i zâtîyyesinden başka hayâtında Şâh-ı Nakşibend hazretlerinin tekyesi evkâfına mahsûs idâre etmiş olduğu emlâk ve arâzileri müteveffânın mâlî olduğu zannedilmiş mevrûsesinden olduğu sanılarak paylaştırılmış ancak paylaştırılma iptal edilerek malından emvâl-i mevkûfe ile emvâl-i mevrûse ayrılarak tekrâr yeniden Şeyh Muhammed Efendi’nin terekesinin paylaştırılmasının yapılması ve îcâb edenlerle muhâkeme için da‘vâ açılması ve bu îcâb eden işler için Yusuf Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 129

Numara : 4

Siird kurâsından Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah kuddise sirruhû hazretlerinin hângâh-ı şerîfi postnişîn-i irşâdı bulunan Şeyh Hamza Efendi oğlu Şeyh Salih Efendi Hicaz’da vefât eden Şeyh İshak oğlu Şeyh Yakub’un ‘azîz-i müşârun-ileyhin evkâfına bağılı memâlîh bedelâtından senevî hisse-i mahsûsası olan yedi yüz doksan beş gurus postnişîni bulunduğu Şeyh el-Memduh kuddise sirruhû hazretlerinin dergâh-ı âlisi hângâh-ı şerîfine mahzar-ı şuhûdda vasiyyet ettiğii ancak varislerinden Şeyh Nureddin

Efendi memâlih bedelinin kendilerine kaldığı zannıyla zabt ettiği için açılacak da‘vâda Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 129

Numara : 5

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından ve Tüccârdan Hacı Muhammed oğlu Hacı İsmail Ağa Karakol mahallesinde kâ’in bir bâb hâne mülk ma‘a ‘arsa bir bâb mülk menzili tâliblilerine satmak ve satış işlemleri için Musa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 129

Numara : 6

“Mezbûrân Süleyman ve İbrahim her biri tevkîlden tekevvül eylediklerinden dolayı ibtâl edilmiştir.” diye hükmün sonuna ‘ibâre düşülerek iptal edilmiştir.

Sahife : 130

Numara : 7

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden olup ticâret için Erzurum’da vâki‘ Demir hânında sâkin iken bundan daha önce ölen İbrahim oğlu Murad’ın zevcesi Verdi, kızı Marta ve oğlu Cebro her biri ayrı ifâde vererek ölen Murad’ın terekesine âid ne varsa kendilerine teslim edilmesi gerekirse muhâkeme için Erzurum’da mukîm bulunan Çeko’yu vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 130

Numara : 8

Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkin Livâ Redîf taburu binbaşısı Alaaddin Efendi’nin yanında kalan kayın vâlidesinin emniyet sandığında olan beş bin guruşun işbu târîhe değin işlemiş olan karından henüz istifâ etmemekle biriken karının sandık idâresinden alınıp tarafına verilmesi için Siird mâlifâtûra tüccârânından Hacı Ömer Ağa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 131**Numara : 9**

Aslen Van vilâyeti mahallâtından Topçu mahallesi halkından olup sâbıkan Bitlis vilâyeti zabtiye alayının birinci taburunun dördüncü bölüğünde bölük emîni iken görevi bıkan hâlen Karakol mahallesinde müsâfireten sâkin Esad oğlu Reşid Efendi bölük emînliği hizmetinde görevli iken üç yüz yedi senesinden yedi yüz on gurusu ve üç yüz sekiz senesinden otuz sekiz gurusu ve üç yüz dokuz senesinden bin gurusu ki cem'an iki bin altı yüz kırk sekiz gurusu alacağı olup tarafına verilmesi için Bahri Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 131**Numara : 10**

Siird kurâsından Tillo karyesinin Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Şeyh Ömer oğlu Sadık'ın verâseti vârisleri olan kızları Fatıma ve Aişe ile torunları İbrahim kızı Emine ve Derviş kızı Emine'nin istekleriyle verasetin paylaşılması ve hisselerinin kendilerine verilmesi ayrıca i'tirâz ve müdâhale durumunda ise onlarla muhâkeme için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 132**Numara : 11**

Siird'in Nazîf mahallesi halkından ve Kassâb esnâfından Hacı Yusuf oğlu Şeyh Bekir 'aleyhine vâlidesi Huriye ve kız kardeşi Hadice tarafından ikâme edilen mîrâs ve kısmet da'vâsından dolayı muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 132**Numara : 12**

Siird mahallâtından Sûk mahallesi halkından ve Pamukçu esnâfından Molla Ahmed oğlu Abdusselam'a Karakol mahalleli Abdullah kızı Nasre tarafından 'aleyhine ikâme edilen iki bin iki yüz elli gurusu alacak da'vâsından dolayı muhâkemedede hakkını müdâfa'a için Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 132**Numara : 13**

Aslen medîne-i Musul mahallâtından Meskeneta mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Keldani milletinden iken bundan daha önce Bağdat'ta ölen Negmo oğlu Matran Mihail verâseti er karındâşı Ceyri ve kız karındâşı Maryam'a kaldığı üzere kız karındâşı Maryam er karındâşı Mihail'in terekesinden kendi hissesine düşen mikdarın kendisine verilmesi ayrıca i'tirâz ve müdâhale durumunda ise onlarla muhâkeme için oğlu İsa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 133**Numara : 14**

Siird kurâsından Tillo karyesi mahallâtından Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hacı İbrahim oğlu Molla Ahmed'in oğulları Şeyh Muhammed Said ve Şeyh Yasin Tillo karyesinde sâkin er karındaşları Şeyh Abdulmecid'in Siird mahkeme-i şer'iyyesinde 'aleyhlerine ikâme eylediği emlâk ve akâr da'vâsından dolayı Şeyh Abdulmecid ve sâir icâb edenlerle muhâkemede haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 134**Numara : 15**

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Abdullah oğlu Muhammed Şükri dedesinden kendisine intikâl eden ama amcası Süleyman Ağa'nın zabt ettiği arâzî ve emlâkın kendisine verilmesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Kasım Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 134**Numara : 16**

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Hacı Habraş oğlu Semerci Sûfi Hasan Ra's mahallesinde kâ'in bir bâb hânenin arkasında bulunan Zabtiye Mahmud'un hânesinin pis suları hânesine zarar vermekte olduğu için zararın önlenmesi için açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 134**Numara : 17**

Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Musa Kahraman oğlu Tarakçı Abdullah Sor mahalleli Hüsni oğlu Merhemo'ya hayâtda iken dört yüz guruş verdiğini vefât ettikten sonra vârisleri ve kefilleri olan oğlu Hasan ve yeğeni Hüseyin'den istediği ve kendisine verilmesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 135**Numara : 18**

Siird mahallâtından Sûk mahallesinde sâkin Mahmud oğlu Mimar Usta İsmail Sûk mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Seyyid Süleyman hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkü iken bir bâb hâneyi hibe etmesine ve kendisine teslîm edilmesine rağmen Seyyid Süleyman vefât ettikten sonra vârisleri olan zevceleri ve kız kardeşleri hâneyi zabt ettikleri için tekrâr kendisine teslîmi cihetiyle açacağı da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 135**Numara : 19**

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Sûfî Abdi oğlu Tüccâr Hacı Mustafa Ağa ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Attar esnâfından Hacı Yusuf Elmasi oğlu Hacı Muhammed Şeyh Halef mahallesinde bir bâb mülk menzil mahalle sâkinlerinden ve Purut milletinden merkûm Murat'ın müstakillen mâl ve mülkleri iken fî teşrîn-i sâni [1]311 günü sekiz bin altı yüz guruş bedel mukâbilinde kendilerine sattığı hâlde mâl ve mülkü kendilerine teslîm etmediğini cihetle kendilerine teslîm edilmesi için açacakları da'vâya Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 136**Numara : 20**

Aslen Mardin mahallâtından Emîni'd-din mahallesi sâkinlerinden ve Ermeni Katolik milletinden olup hâlen Siird'de Yenihânda mukîm tüccârdan Miho oğlu Polos'un Siird

sancağı dâhilinde alacağı olan kişilerden talep ve da‘vâ edeceği cihetiyle her ne olursa olsun da‘vâ için vekîl olarak Hacı Muhammed Efendi’yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 136

Numara : 21

Siird’de yerleşik nizâmiyye otuz birinci alayının mîralayı ve kumandanı izzetlü Salih Bey Efendi Haleb redîf binbaşısı iken bundan daha önce ölen Aziz Efendi bin Abdullah Efendi’nin sülbî sağîr oğlu Server’in vasîsi bulunduğu cihetle Van vilâyeti emvâlinden bâ-irâde-i seniyye hazret-i pâdişâhîyle Server’e verilen dört yüz on dokuz guruş ile biriken aylık maaşlarını vilâyet mâl sandığından tarafına verilmesi cihetiyle Halil Bey’i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 137

Numara : 22

Siird mahallâtından Sûk mahallesinde sâkin el-müteveffâ Hacı İbrahim Debbağ’ın oğulları Hacı Mustafâ ve Hacı Ali ve Hasan ve Mahmud ve Yusuf oğlu Sadıko’nun ‘aleyhlerine Birzukak mahallesinde sâkin Ahmed’in oğulları İsa ve Musa tarafından ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı haklarını müdâfa‘a için Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 137

Numara : 23

Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Tüccâr Molla Ali oğlu Hacı Ahmed’in Verraz mahallesi sâkinlerinden ve Ermeni milletinden Musa’nın oğulları Hazmo ve İsa’ya müdârebe tarîkiyle vermiş olduğu yüz elli lirayı tahsîl edilerek kendisine verilmesini talep ettiği cihetiyle açacağı da‘vâyâ Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 137

Numara : 24

Verraz mahallesi sâkinlerinden ve Ermeni milletinden Musa'nın oğulları Hazmo ve İsa'nın 'aleyhlerine mahkeme-i nizâmiyyede Verraz mahallesinde sâkin Molla Ali oğlu Hacı Ahmed tarafından ikâme edilen şirket-i müdârebe cihetinden yüz elli lirayı ve Hacı Ahmed'in alacağı mikdâr meblağdan fazlasını aldığından dolayı haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 138

Numara : 25

Aslen Erzurum mahallâtından Yoncalık Sefla mahallesi sâkinlerinden olup hâlen Siird'de yerleşik nizâmiyye otuz birinci alayının Alay Kâtibi Hacı Ali Ağa oğlu Şemsüddin Efendi Erzurum'da sâkin iken vefât eden anne ve babasının terekesinin paylaşılması ve kendi hissesine düşen emlak ve arazinin nâmına defter-i hâkânîde sened-i resmî olarak kaydedilmesini talep ettiği cihetle er karındâşı Hacı Tevfik Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 138

Numara : 26

Siird mahallâtından Birzukak mahallesinde sâkin Salih kızı Emine Hâtun zevci Birzukak mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hacı Halil Alikî oğlu Ahmed'de alacağı mehri beş yüz guruşun zevcinin hayâtda iken kefilî olan babası Hacı Halil Alikî tarafından ödenmesi ayrıca Ahmed'den olan üç yaşında Azize için zevcimin ayrıca bir mâlî olmadığından nafaka verilmesi ve kendisinin Ahmed'den hâmile olmasıyla doğacak çocuğa da nafaka ihtiyaç olduğu için cedleri Hacı Halil Alikî'den alınmasını talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Salih'i vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 139

Numara : 27

Siird'in Kassar mahallesinde sâkin Abdurrezzak kızı Saliha Hâtun zevci Siird'e bağlı Halenze karyesi mahallâtından Şeyh Osman mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Musa Receb oğlu Abdulkerim zimmetinde alacağı mehri beş yüz elli guruşu terekesinden alınarak kendisine verilmesi ile hayâtda iken kendisinden zabt eylediği

gümüştan ma‘mûl bir ‘aded tepelik ve bir ‘aded küpelere şu an sâhib olan anası Züleyha Hâtun’dan taleb ettiği cihetle açacağı da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 139

Numara : 28

Siird mahallâtından Süveyka mahallesinde sâkin Derviş oğlu Abdullah ve Ali Haso oğlu Muhammed ve Haso Habib oğlu Musa ve Birzukak mahallesinde sâkinler Abdullah Hallo oğulları Yusuf ve Hamdo ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Abdulhamid oğlu Mustafa Mardin kasabasında mukîm Amerikalı Mister Anders tarafından Siird’de i‘âne tevzî‘ine (yardım dağıtılmasına) vekîl olmağla Siird kasabasında sâkin iken bundan daha önce katilen ölen Mardinli Yusuf Yunan’ın taraflarından üç yüz yetmiş lira ğasb olduğu mezkûr Mister Anders’in vekîli Mardinli Yusuf Karakelle tarafından ‘aleyhlerine iddiâ edilmekte olduğu muhâkemedede haklarını müdâfa‘a için Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 140

Numara : 29

Siird’in Şeyh Halef mahallesinde sâkin Mahmud kızı Zülfi Hâtun Şeyh Halef mahallesinde kâ’in bâb menzil şirâen mâlî ve mülkü iken Kassar mahallesinde sâkin Baço Bey oğlu Halil Bey tarafından Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde mülkiyetini olduğunu iddiâ eylemekte olduğu cihetle Zülfi Hâtun, Halil Bey ve sâir îcâb edenlere karşı muhâkemedede hakkını müdâfa‘a için Mustafa Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 140

Numara : 30

Siird’in Kassar mahallesinde sâkinler Hacı Ali kızı Zülfi Hâtun ve Hacı Ramazan kızı Şirini Kassar mahallesinde kâ’in bir bâb menzil mûrisimiz müteveffâ Hacı Hami oğlu Hacı Ramazan’dan kendilerine mevrûs ve müntakil olmuş iken mezkûr Kassar mahallesinde sâkin Hacı Hami oğlu Hacı Ömer tarafından zabt edildiği cihetle bir bâb

menzilin alınarak kendilerine verilmesi talebiyle açacakları da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 141

Numara : 31

Siird mahallâtından Süveyka mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Berho oğlu Maksi Murat verâseti zevcesi İso kızı Hanna ve çocuklarına kalan Süveyka mahallesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb menzil ile sutud mevki‘inde vâki‘ bir kıt‘a bâğ kendilerine kalmış iken Hana ve Serko ve Nişân ve Marta ve Ğisan fuzûlen ve tağalluben zabt olmalarından dolayı zevcesi Hanna terekeden kendi hissesine düşen payı talep ettiği cihetle açacağı da‘vâya Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 141

Numara : 32

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Ağa oğlu Hamid Ağa mütevellîsi bulunduğu Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesinin bi’l-cümle emlak ve akârâtı mütevellî-i sâbık Süleyman Ağa’dan mahallinde vech-i lâyıkiyla tesellüm ve ahz u kabza ve yine vakf-ı mezkûre bağlı Siird’de bilinen dükkanlar, tarla ve bahçelerin bedel-i misülleriyle tâliblerine îcârla bedel-i îcârı kendisine gönderilmesi veya ulaştırılması cihetiyle Hacı Tahir Ağa’yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 142

Numara : 33

Siird’e bağlı Civanikan karyesinde sâkinler Hamzo’nun kızları Şiro ve Hanife ve Huri’nin ‘aleyhlerine Civanikan karyesinde sâkin İbrahim ve kız karındâşları Mirzo kızları Hacer ve Ayşo ve Porti kızı Saide taraflarından ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı İbrahim ve Hacer ve Ayşo ve Saide Hâtun’lar ve sâir îcâb edenlere karşı muhâkemedede haklarını müdâfa‘a için Ahmed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 142

Numara : 34

Siird kurâsından Civanikan karyesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hamza oğlu Porti'nin verâseti zevcesi Hezo Hâtun oğlu Hamzo kızları Sadi ve Anu ve Ruşi Hâtun'lara daha sonra Anu vefât edip verâseti oğlu Berho kızları Ayşo ve Hacer Hâtun'lara münhasıra olduğu bilinirken Sadi ve Ayşo ve Hacer Hâtun'lar Porti ve Anu'nun menkûl ve ğayr-ı menkûlu olan ne varsa vâris olanlar arasında ifrâz edilerek kendilerine hisselerinin verilmesini talep ettikleri ayrıca terekeyi zabt edenler olur ise açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 143**Numara : 35**

Siird'in Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı İsmail kızı Emine Hâtun, Sûk mahallesinde sâkin hâlen zevci olan Hacı İsa oğlu Hacı Halil Efendi'nin kendisinden başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı kendisi ve oğlu Hamdi ile ilgilenmeyip babası evine bıraktığından kendisinde iken aldığı gümüştü ma'mûl bir 'aded kemer ile kezâlik gümüştü ma'mûl bir çift bilezik ve altundan ma'mûl bir çift kulak küpe ve kırk 'aded otuz guruşluk güli ve bir 'aded beş birlik ve iki 'aded hani ve kaziden ma'mûl üç kat' elbise ve hülliyyât ve eşyâyı eğer yanında var iseler aynısını yok ise kıymeti ne ise onu zevcimden talep ve da'vâ ettiği ayrıca şâyed kendisini boşarsa mehri beş bin guruşu ve nafaka iddetini kendisine vermesini talep ettiği cihetiyle açacağı da'vâya Abdurrezzak Ağa'yı vekîl olarak görevlendiğine dâir hüküm.

Sahife : 144**Numara : 36**

Siird mahallâtından Meydan mahallesinde sâkin Hacı Hammiki oğlu Mustafa, Şeyh Kasım mevki'inde var olan ve bilinen iki kıt'a bâğ kendisinin mülkü iken Meydan mahallesinde sâkinler Hacı Bekir oğulları Mustafa ve Süleyman tarafından Siird bidâyet mahkemesinde 'aleyhine ikâme edilen mülkiyet da'vâsı netîcesinde 'aleyhime ğıyâben hüküm sâdır olup hükmi mezkûr hukûkun ibtâlini istediği da'vâ için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 144**Numara : 37**

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkinler Protestan milletinden Hızır oğlu Murat ile Murat'ın oğulları Agob ve Fetho, medîne-i mezbûre halkından ve tüccârdan Hacı Mustafa ve Hacı Muhammed Elmasi taraflarından Siird bidâyet mahkemesinde 'aleyhlerine ikâme edilen sekiz bin altı yüz gurusu alacak da'vâsı netîcesinde mahkeme-i mezkûrede 'aleyhlerine sâdır olan hükmün iptâl edilmesi cihetiyle Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ eylediklerinden mezkûr istînâf mahkemesinde açtıkları da'vâyâ Mosis Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 145**Numara : 38**

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Sûfî Abdi oğlu Tüccâr Hacı Mustafa Ağa dâ'in-i müştereki Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hacı Yusuf oğlu Hacı Muhammed Elmasi Şeyh Halef mahallesinde bir bâb mülk menzil mahalle sâkinlerinden ve Protestan milletinden Sefer oğlu Murat ile Murat'ın oğulları Agob ve Fetho, İbrahim Tercüman oğlu Hanna ile aramızda Siird bidâyet mahkemesinde tekevvün eden sekiz bin altı yüz gurusu alacak da'vâsı netîcesinde merkûmün Murat ve Agob ve Fetho ve Hanna 'aleyhlerine sâdır olan hükm-i ibtidâiyeye kanâ'at etmeyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleri cihetiyle muhâkeme haklarını müdâfa'a için Abdulaziz Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 145**Numara : 39**

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Süleyman Ağa oğlu Hacı Ömer Efendi halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine verilmesi ayrıca lehine ve 'aleyhine sâdır olacak iddialarla ilgili olarak da kendi hakkını müdâfa'a için oğlu Said Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 145**Numara : 40**

Kassar mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Mustafa Ağa Karakol mahallesinde sâkinler Hacı Ali Anu oğulları Hacı Fethullah ve İsa Ağa zimmetlerinde alacak hakkı olan yedi bin üç yüz seksen üç guruşu mezbûrândan talep ve da'vâ ettiği cihetiyle Ahmed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 146

Numara : 41

Siird'e bağlı Kıtms karyesi halkından ve Ermeni Katolik milletinden olup Aydın vilâyeti dâhilinde Manisa sancağında sâkin iken bundan daha önce ölen Şabo oğlu Yusuf zevcesi Şahgöl ile oğulları Hano ve Hürmüz, müteveffâ hayâtda iken hâlen Manisa'da sâkin Şabo oğlu Toma'dan alacak hakkı olan yirmi yedi lirayı ve yine Manisa'da mukîm Sergis Onenciyan zimmetinde alacak hakkı olan altı 'aded mecîdiyeyi merkûmândan tahsîl ile kendilerine verilmesi talep ettikleri cihetle açacakları da'vâya Batri Oğistinos Fransiskanı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 146

Numara : 42

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan daha önce ölen Hacı Muhammed Emin oğlu Hacı Ömer'in zevcesi Hacı Ömer Tora kızı Zülfi Hâtun ve kızı Atlas, müteveffâ Hacı Ömer'in menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı mevrûse-i metrûkesindeki kendilerine ait olan hisselerinin kendilerine verilmesini talep ettikleri cihetiyle açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 147

Numara : 43

Siird'e bağlı Civanikan karyesinde sâkin Süleyman oğlu Hasan'ın 'aleyhine Siird'e bağlı Deyrğalib karyesinde sâkine Hamid Bey kızı Medîne Hâtun tarafından Siird bidâyet mahkemesinde ikâme edilen Civanikan karyesi hudûdu dâhilinde vâki' ve gira şaho demekle ma'rûf ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a tarlanın hakk-ı tasarruf da'vâsı

neficesinde mahkemede ğıyâben ‘aleyhine sâdır olan hükm-i ibtidâî hukûkun ibtâli için açacağı da‘vâya Yusuf Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 147

Numara : 44

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Cebo oğlu Yusuf’un Aynsalib mahallesinde bir bâb menzil mâlı ve mülkü olduğu Aynsalib mahallesi halkından ve millet-i merkûmesinden Siird duyûn-ı ‘umûmîye nezâreti muhâsebe refik-i sânisî Salman oğlu Nasıf Efendi’ye senevî üç yüz guruş bedel mukâbilinde icâr ve teslîm eylediği ve Nasıf Efendi’nin kabûl ettiği ancak üç sene geçmesine rağmen icâre bedeli olan dokuz yüz guruşu ödemediği için açacağı da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 148

Numara : 1

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi sâkinlerinden ve Keldani milletinden Musa Ademo oğlu Mansur Efendi’nin halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslîm edilmesi ayrıca lehine ve ‘aleyhine ortaya çıkacak iddialarla ilgili olarak da kendi hakkını müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 148

Numara : 2

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi halkından ve Protestan milletinden Hızır oğlu Murat ile kebîr oğulları Agob ve Fetho’ya Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Musa Ademo oğlu Mansur’un vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde ‘aleyhlerine ikâme edilen üç bin yüz yirmi altı buçuk guruş alacak da‘vâsından dolayı da‘vâda kendi haklarını müdâfa‘a için Yusuf Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 149

Numara : 3

Siird'in Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden İbrahim oğlu Cevheri Verraz mahallesinde hain bir bâb menzilin yarısı irsen mâl ve mülkleri iken mahalle-i mezkûre ve millet-i merkûmeden Hufi oğlu İbrahim tarafından zabt olunan malının kendisine verilmesini talep ettiği cihetle İbrahim ve sâir îcâb edenlere açacağı da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 149

Numara : 4

Siird'de bağlı Tillo karyesinin Kürd mahallesinde sâkin Derviş oğlu ağnam tüccârından Muhammed Ağa Haleb ve Şam cihetlerinde satmak üzere Van vilâyeti dâhilinde Başkale sancağından iştirâ ile Hizan kazâsı cihetinden imrâr eylediğim yedi bin re's ağnamdan Hizan kazâsı kurâsından Obit karyesinde sâkin Muhammed Tahir Ağa ve arkadaşları tarafından ğasb olunan iki yüz re'sin ğasb eden kişilerden alınarak kendisine verilmesini talep ettiği cihetle açacağı da'vâya Seyyid Ali Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 149

Numara : 5

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan daha önce vefât eden Receb kızı Nasre'nin verâseti oğlu Muhammed Said Ağa ve kızı Halime Hâtuna âid olduğu bilindiği, Nasre hayâtda iken oğlu Muhammed Said Ağa'ya yedi bin beş yüz guruş verdiğinden Nasre vefât edince Muhammed Said Ağa'nın vermediği meblağdan hissesine düşen mikdârın tarafına verilmesini isteyen Halime Hâtun, Muhammed Said Ağa ve sâir îcâb edenlere açacağı da'vâya Fetho Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 150

Numara : 6

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Süleyman oğlu Muhammed Said Ağa'ya Ra's mahallesinde sâkine Halime Hâtun'un vekîli Fetho Ağa tarafından 'aleyhine Siird mahkeme-i şer'iyesinde ikâme edilen yedi bin beş yüz guruş irs da'vâsına karşılık kız kardeşi Halime Hâtun tarafından zabt edilen bir kat yatak ve bir 'aded kilim ve bir

‘aded câcîm ve bir ‘aded sandık ve on iki kat elbise ve gümüşden ma‘mûl bir çift bezâvend ve bakırdan ma‘mûl bir ‘aded teşt ve bir ‘aded bakraç ve iki ‘aded büyük sahan ve iki ‘aded büyük tas ve bir sini ve bir ‘aded kazan ve bir ‘aded siyah pûşî ve bir ‘aded amem kuşağı ve bir çift altun küpe ve vekîli Fetho Ağa’ya emâneten verdiğim bir ‘aded kırma pover(?) davalarından dolayı mezbûr Fetho Ağa’dan taleb ve da‘vâ ve kendini müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 151

Numara : 7

Siird’e bağlı Aynbarran karyesinde sâkin Said oğlu Musa Ağa’nın Aynbarran karyesinde sâkin Mahmud oğlu Hasan’ın zimmetinde alacak hakkı olan iki bin guruş da‘vâsından dolayı mezbûr Hasan Ağa’dan taleb ettiği ve açacağı da‘vâyâ Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 151

Numara : 8

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Siird Belediye Re’îsi rif’atlı Abdulfettah Ağa oğlu Hamid Efendi Siird’in eski muhâsebecisi Muhammed Derviş Efendi’nin zimmetinde alacak hakkı olan yirmi yedi ‘aded ‘ayn lirayı Muhammed Derviş Efendi’den taleb ettiği ve açacağı da‘vâyâ Abdurrezzak Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 151

Numara : 9

Siird mahallâtından Karakol mahallesi halkından Muhammed oğlu Hacı Musa Diyarbekir halkından ve tüccârdan Muharremzâde Bekir Efendi tarafından medîne-i Diyarbekir bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhine ğıyâben ikâme edilen üç bin on iki guruş şe‘îr esmânî da‘vâsı netîcesinde bir kıt‘a i‘lâma rabt ettirmiş ise de i‘lâm-ı mezkûre kanâ‘at etmeyip i‘âde-i muhâkeme için mûmâileyh Bekir Efendi ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkimde iddianın yeniden da‘vâ edilmesi cihetiyle vekîli olarak Şeyh Efendizâde İzzet Efendi’yi görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 152**Numara : 10**

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Abdullah Sarrac oğlu Muhammed, Nazîf mahallesinde sâkine li-eb kız karındâşım Fatma'nın vekîli zevci Ahmed Efendi tarafından bi'l-vekâle 'aleyhine ikâme olunan pederi müteveffâdan metrûk ve Güveşil ve Gırhüseyin ve Zevan ve Ayn karyelerinde bulunan ve mevkisi bilinen emlâk ve kavaklık ve bâğ ve bahçeler ile onlardan mütehassıl ğillât ve menâfi'i da'vâsından dolayı vekîl Ahmed Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyede kendi hakkını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 152**Numara : 11**

Siird mahallâtından Kassar mahallesi sâkinlerinden Hacı Musa Ağa oğlu Süleyman Ağa halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslim edilmesi ayrıca lehine ve 'aleyhine sâdir olacak iddialarla ilgili olarak da kendi haklarını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 152**Numara : 12**

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hacı İsmail oğlu Musa Efendi'nin Verraz mahallesinde sâkin olan Salih evlâdları Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo senedli zimmetlerinde yirmi 'aded 'ayn lirayı ve bin guruş alacak hakkı olup mebâliği mezbûrûndan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu kendisine irsâl ve îsâle için mezbûrûn Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo Ağa'lar ve sâir îcâb edenlerle ve âid olduğu mahkemede kendisini temsil için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 153**Numara : 13**

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Hacı Ömer oğulları Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'ların 'aleyhlerine kız karındaşları Atlas ve anaları Zülfî Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyede ikâme edilen emlakın taksim edilmesi ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede kendi haklarını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 153

Numara : 14

Siird'e bağılı Sihiyan karyesi sâkinlerinden Resul oğlu Halid ve Hasan oğlu İso'ya Sihiyan karyesi halkından Haydo oğlu Ali Siird mahkeme-i nizâmiyyesinde 'aleyhlerine ikâme edilen karye-i mezkûre hudûdu dâhilinde tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından dolayı mezbûr Ali ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde kendi haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 153

Numara : 15

Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Hacı Ömer oğulları Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'ların 'aleyhlerine kız karındaşımız Atlas ve anamız Zülfî Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyede ikâme edilen emlakın taksim edilmesi ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede kendi haklarını müdâfa'a için Abdurrezzak Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 154

Numara : 16

Aslen Harput mahallâtından Sare Hâtun mahallesi halkından olup Siird'de yerleşik redîf taburunun birinci bölük üsteğmeni Muhammed Efendi oğlu İsmail Hakkı Efendi, Sare Hâtun mahallesinde sâkine iken bundan on iki sene daha önce vefât eden anamız ve

mûrisemiz Osman Efendi kızı Fatıma Hânım'ın verâseti kendisiyle büyük oğlu Ahmed Ağa'ya kalan Harput'a bağlı Kılışığı ve Borik uşığı ve Encüz karyelerinin hudûdu dâhilinde kâ'in emlâk ve arâzideki hissesini tâliblilerine satma ile terk etme ve teslim işlemlerinin yapılması için er karındâşı Ahmed Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 154

Numara : 17

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin halen Siird hapishânesinde mevkûf bulunan Mustafa el-Kazzaz oğlu Abdullah Ağa Siird çârşûsunda hânü'l-'atîk dâhilinde bulunan ticârete mahsûs dükkânının Siird savcısı Rıfat ve komiseri Mikdad Efendi'ler tarafından mühür altına alınacağı için dükkândaki mevcûd bi'l-cümle eşyâyı mahallinde ahz u kabza ve makbûzunun kendisine ulaştırılması için İbrahim Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 154

Numara : 18

Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin Sûfî Yusuf oğlu Hacı Mahmud Efendi, halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslim edilmesi ayrıca lehine ve 'aleyhine sâdir olacak iddialarla ilgili olarak da kendi hakkını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 155

Numara : 19

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesinde sâkin Keldani Katolik milletinin Matrânı zîynetlü Toma oğlu Emanuel Efendi kendisinde olan fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]310 târihiyle müverreh ve bir kıt'a fermân mûcibince medîne-i mezbûre dâhilinde olup millet-i merkûmenin kilise ve manastırlarına mevkûf bi'l-cümle emlâk ve arâzî ve akârâta mütevellî olmamla binâ'en-'aleyh medîne-i mezbûreye muzâf Deyr-mar Yakub manastırına bağlı evkâfdan olup gera nâm mevki'de bir kıt'a susuz tarlasına Kassar mahallesinde sâkin Hacı Heşino oğlu Hacı Abdurrezzak tarafından fuzûlen ve tağalluben hufriyyât icrâsıyla derûnunda su mecrâsına mahsûs olmak üzere hark ve beş

‘aded kuyu ihdâs birde mezkûr tarlanın kısm-ı a‘zâmını tahrîb etmekle mezkûr hark ve kuyuların sed ve hadd-i aslîlerine ircâ‘ı için mezbûr Hacı Abdurrezzak ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede yapılacak muhâkemeye Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 155

Numara : 20

Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hüseyin oğlu, Hüsni Babüddarb mahallesinde kâ’in bir bâb menzildeki rub‘ hissesi ma‘lûm mâlî olduğu hâlde er karındâşı Mahmud Efendi tapuca adına kayıt ettirmiş ve ahîren Siird Ziraat Bankası sandiğından çektiği ma‘lûmu’l-mikdâr meblağa karşı rehîn eylemiş sonrasında meblağı ödemeyince hânenin banka kâtibi Necmeddin Efendi tarafından satıŖa çıkarıldığını öğrendiğini kendi rub‘ hissesinin tapuca kendisine verilemesi için Necmeddin Efendi ve sâir icâb edenlere karşı açacağı da‘vâya Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 156

Numara : 21

Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Musa Ağa oğlu Süleyman Ağa halkta olan alacaklarını tahsîl ve kendisine teslim edilmesi ayrıca lehine ve ‘aleyhine sâdir olacak iddialarla ilgili olarak da kendi haklarını müdâfa‘a için Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 156

Numara : Numarasız -1-

Siird’in Verraz mahallesi halkından ve Protestan milletinden ve Terzî esnâfindan Maksi Ohan oğlu Peyđos Verraz mahallesinde kâ’in bir bâb menzilini beş bin beş yüz guruş bedel mukâbilinde satıŖa çıkardığı, hânenin satın alana teslim edilmesi ve beş bin beş yüz guruşun kendisine teslim edilmesi cihetiyle Mansur Efendi’yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 156**Numara : Numarasız -2-**

Siird'e bağı Tillo karyesinde sâkin Hacı Abdurrahim oğlu Hacı Abdullah Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde Ra's-ı kudva mevki'inde kâ'in etrâf-ı erba'ası tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzilimi fuzûlen ve tağallüben zabt ve vaz'-ı yed eyleyen Şeyh Halil Efendi oğlu Şeyh Nureddin Efendi'yi bir bâb menzilden uzaklaştırmak ve menzil-i kendisine teslim cihetiyle açacağı da'vâya Hacı Ömer Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 157**Numara : Numarasız -3-**

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Musa Gorgis oğlu Mansur Efendi Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden alınan bir kıt'a vekâletnâme üzere vekîli bulunduğu Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi halkından Ermeni Katolik milletinden Abdulmesih'in oğulları Kazazyan Osib ve Cebor'un ğıyâblarında 'aleyhlerinde Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Siird Hazîne Da'vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğ'in da'vâsı netîcesinde ortaya çıkan bir kıt'a i'lâmın hükmüne kanâ'at etmeyip i'tirâz 'ale'l-hüküm etmeleriyle vekîl Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerle açacağı da'vâya Hamparsum Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 157**Numara : Numarasız -4-**

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden iken bundan daha önce ölen Maksî Hazom oğlu Musa'nın verâseti için vârislerden zevcesi Verdi Hâtun kızı Zümrüd Hâtun ve torunu Melkan müteveffâ Musa'dan bizlere kalan Verraz mahallesinde vâki' bir bâb menzil kendileri olmadığı ve tapuca takrîr vermedikleri hâlde Maksî Poğos oğlu Agob tarafından tapuca üzerine alınmakla bir bâb menzilin Agob'dan alınıp kendilerine verilmesi için açacakları da'vâya Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 158**Numara : Numarasız -5-**

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından Halil oğlu Sûfî Yusuf Verraz mahallesinde bir bâb menzilinî tâliblerine satmak ve satış işlemlerini yapmak ile teslim etmek cihetiyle vekîl olarak Hasan Ağa'yı görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 158**Numara : Numarasız -6-**

Siird'e bağı Tillo karyesi halkından Şeyh Abdurrahman Efendi oğlu Şeyh Abdulhamid Efendi, Eruh kazâsı kurâsından Ginyanis karyesi halkından Hacı Mustafa oğlu Tahir Ağa ve Rahine karyesi sâkinelerinden Ahmed kızı Hüsno Hâtun nâm kimesnelerin mesârif-i muhâkemededen dolayı zimmetlerinde alacak hakkı olan dokuz yüz on sekiz gurusu taleb ettiğı ve açacağı da'vâ için Şeyh Abdülkerim Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 158**Numara : Numarasız -7-**

Siird mahallâtından Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Musa'nın oğulları Maksi Hızmo ve İsa'ya Verraz mahallesinde sâkin Maksi Peyğos oğlu Agob Efendi tarafından 'aleyhlerine ikâme edilen dört bin iki yüz kırk gurusu ile mahalle-i mezkûrede kâ'in içinde sâkin olduğumuz bir bâb menzilin icâresi da'vâlarından dolayı merkûm Agob Efendi ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede kendi haklarını müdâfa'a için Hacı Muhammed Efendi'yi görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 159**Numara : Numarasız -8-**

Siird'in Ra's mahallesi halkından Ahmed Hüsni kızı Azime Hâtun Ra's mahallesi halkından Muhammed Tomi oğlu Yusuf nâm kimesneye hayâtta iken iki bin elli gurusu borç verdiğini ve dokuz taksit yaptığını Yusuf borcunu ödeyemediğı için Ra's mahallesinde vâki'bir bâb menzilinî kendilerine rehîn eylediğinde rehîni kabûl ettikten sonra Yusuf hayâtında farklı tarihlerde sekiz yüz otuz yedi gurusu yirmi parayı teslim

ettiği ve kalan bin iki yüz on iki buçuk guruş vefât eylemiş olduğundan rehîn olan menzilin satılmasından kalan borcu alabilmek amacıyla îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede görülecek da'vâya Seyyid Hamza Ağa'yı vekîl olarak görevlendirdiklerine dâir hüküm.

Sahife : 159

Numara : Numarasız -9-

Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi halkından ve Keldani Katolik milletinden Musa Gorgis oğlu Mansur Efendi Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden alınan bir kıt'a vekâletnâme üzere vekîli bulunduğu Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi halkından Ermeni Katolik milletinden Abdulmesih'in oğulları Kazazyan Osib ve Cebor nâm kimesnelerin ğiyâblarında 'aleyhlerinde Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Siird Hazîne Da'vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğin da'vâsı netîcesinde ortaya çıkan bir kıt'a i'lâmın hükmüne kanâ'at etmeyip i'tirâz 'ale'l-hüküm etmeleriyle vekîl Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerle açacağı da'vâya Yusuf Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 160

Numara : Numarasız -10-

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Osmanlı Devleti'nin Ermeni milletinden Maksî Peyğos oğlu Agob Efendi ile Verraz mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Maksî Agob kızı Karta ve Musa Hazom kızı Zümrüd nâm hatunlarla aralarında Siird bidâyet mahkemesinde Verraz mahallesinde bulunan bir bâb menzil şîrâsı da'vâsı netîcesinde Karta ve Zümrüd 'aleyhlerine sâdir olan hükme kanâ'at etmeyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleriyle da'vâda kendi hakkını müdâfa'a için Bitlis'te mukîm ve Ermeni Katolik milletinden ve da'vâ vekîllerinden Muradyan Murad Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

Sahife : 160

Numara : Numarasız -11-

Siird mahallâtından Sor mahallesi halkından ve Ermeni milletinden Minyas oğlu Hamsin yanında bulunan iki kıt'a sened mûcibince Der-i aliyye'de Âlem Matba'ası Müdürü Mustafa Nuri Efendi zimmetinde haftalığından dolayı alacak hakkı olan iki bin altı yüz doksan bir guruşu taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu kendisine irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede açacağı da'vâya Kirkor Efendi'yi vekîl olarak görevlendirdiğine dâir hüküm.

II. BÖLÜM

METİN ÇEVİRİSİ

Sahife No : 1

Numara : 1

Tarihi : Fî 18 Zi'l-ka'de sene [1]302

Medine-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlisinden Süleyman bin Ahmed bin Hacı Abdullah medine-i mezkûre hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet (kesik) mahkeme hâzır oldukları halde ma'kûd meclis-i şer'î münîrde kezâlik mahalle-i mezkûre ahâlisinden li-ebeveyn er karındaşı Hacı Mustafa bin Ah[med] (kesik) kelâm idüp fi'l-asl mezkûr Karakol mahallesi ahâlisinden olup bir müddetten beri Konya vilâyet-i celilesine tâbi' Ilgın kazâsında vefât eden jandarma çâvuşundan Hamo bin Ahmed bin Hacı Abdullah nâm kimesne benimle karındaşım mezbûr Hacı Mustafa'nın li-ebevey[n] (kesik) verâseti min ciheti'l-'usûbe mezbûre münhasır olup verâsetimiz fi 27 Şevvâl sene [1]301 târîhli Siird mahkeme-i şer'îyyesinden i'tâ kılınan (kesik) nâtika olduğu üzere sâbit ve sübût verâsetlerimize hükmi-i şer'î lâhık olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûr Hamid'in hîn-i (kesik) bi'l-cümle terekesinden ve zimem-i nâsda olan alacağından bana isâbet edecek hisse-i irsiyemi vâzî'u'l-yed olanlardan taleb ve (kesik) ve lede'l-iktizâ sulh u ibrâya ve makbûzunu karındaşım mezbûr Hacı Mustafa ile tarafıma irsâl ve îsâle mezkûr Ilgın kasabasın[da] (kesik) Hacı Ali Ağa'yı kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eylemiş isemde vekîl-i mezbûr Hacı Ali Ağa hıdme[t] (kesik) şimdiye değin îfâ etmediğinden hukûkum mu'attala kalmış olmakla mezbûr Hacı Ali Ağa'yı vekâlet-i mezkûreden 'azl itse (kesik) ya'nî hisse-i irsiyemi ber minvâl-i meşrûh vâzî'u'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve ahz u kabz 'akd ve kazâ ve sulh u ibrâya ve makbûzun (kesik) mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun

küllîsine ve lede'l-hâce âhirîn dahi tevkîle vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim deyû takrîr ve mezbûr Hacı Mustafa dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve ta'ahhüd ve iltizâm iderek ber vech-i zîr temhîr etmişlerdir.

Fî 18 Zi'l-ka'de sene [1]302

Müvekkil Süleyman bin Ahmed, Vekîl Hacı Mustafa bin Ahmed⁶⁵

(imzâ)

(imzâ)

Tarafeynin işbu takrirleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 18 Zi'l-ka'de sene [1]302.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i Bidâyet-i Cezâ Siird,

(imzâ)

(imzâ)

A'zâ-i Bidâyet-i Hukûk Siird

(imzâ)

Sahife No : 1

Numara : 2

Tarihi : Fî 19 Zi'l-hicce sene [1]302

Medine-i Siird'e tâbi' Halenze karyesi sakinlerinden zât-ı mu'arrefe Nâdire bint-i Ömer bin Muhammed Cebraîl Medine-i Siird hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet-i hukûk dâiresinde a'zâ (kesik) ma'kûd meclis-i şer'î münîrde Halenze karyesi ahâlîsinden Hamza bin Abdullah bin Ömer müvâcehesinde Sineb karyesi ahâlîsinden Diğer Hamza bin Abdo bin Hamza hâzır olduğu halde ikrâr-ı tam ve tak[rîr-i kelâm] (kesik) on sene mukaddem vefât iden babam Ömer'den mevrûs menkûl ve ğayr-i menkûl malıma hâzır-ı mezbûr diğer Hamza bi-ğayr-i hakkın zabt ve vaz'ı yed ider olmağla mezbûr Hamza cem'-i hukûkumu talep ve (kesik) ve ibrâya ve makbûz bana edâ ve teslîm ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Hamza bin Abdullah bin Ömer'i vekîl ve nâib-i menâb nasb ta'yîn eyledim.

Takrîrlerimizi tasdîkan işbu mahalle şerh virerek imzâlarımızı emrimizle a'zâ Mollâ Remî Fethullah Efendi tahrîr idüb zîrine parmak basılmıştır. Fî 19 Zi'l-hicce sene [1]302

Müvekkile-i [müdde'â 'aleyh] mezbûre Nâdire [bint-i Ömer],

⁶⁵ Hükûm sonlarında yer alan şahıs isimlerinin sıralaması; Müvekkil, Vekil ve şayet varsa müddei ve şahidlerin sıralamasına göre yapılmıştır.

(Parmak)

Vekîl Halenze karyeli Hamza bin Abdullah

(Parmak)

Müdde'â 'aleyh Sineb karyeli Diğer Hamza bin Abdo

(Parmak)

Tarafeynden işbu takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 19 Zi'l-hicce sene [1]302

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 2

Numara : 3

Tarihi : Fî 6 Muharrem sene [1]303

(kesik) [mahal]lâtından Abdaldede mahallesi ahâlîsinden olup medine-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi sâkinlerinden Hüsrev Efendi ve Mustafa Ağa ibnân-i Abdurrahman Ağa bin Mustafa Ağa medine-i mezkûre (kesik) mahkeme-i bidâyet-i hukûk dâiresinde ma'kûd meclis-i şer'î münîrde her biri ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mezkûr Abdaldede mahallesi'nde vâki' bir taraftan mâlik olduğumuz menzirimiz ve bir taraftan (kesik) Hacı Ahmed Ağa bin Hacı Cercis Ağa menzili ve bir taraftan Tursun Hanım bint-i Kapudan Hüseyin Ağa menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âmm ile mahdûd ma'lûm-ı müştemilât bir bâb mülk menzili üç bin (kesik) mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Keçeci esnâfından Hasan Efendi'den her birimiz bi'l-iştirâki'l-seviyye tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl iştirâ ve temellük iderek semeni olan meblâğ-ı mezkûrdan bin üç yüz iki (kesik) teslim idüb bâkî kalan iki bin üç yüz doksan sekiz gurusu nezdinde bulunan paramızdan bâyi'-i merkûm Hasan Efendi'ye i'tâ ve teslim ve bâyi'-i mezbûrun bey'-i mezkûru me'mûru huzûrunda (kesik) ve takrîrini tasdîkan ve lâzım gelen sened-i resmiyesinin bizim için ahzına ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mezkûr Abdaldede (kesik) Hüsrev Ağazâde Mehmed Ağa bin Ahmed Ağa'yı kabûlüne mevkûf vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik deyu huzûr-ı şer'de vukû' bulan ikrâr ve takrîrimizi musaddık işbu mahalle şerh ü temhîr eyledik. Fî 6 Muharremü'l-harâm sene [1]303

Diyarbakirli Hüsrev Ağazâde Mustafa Ağa, Diyarbakirli Hüsrev Ağazâde Hüsrev Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Her (?) ikisinin işbu takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 6 Muharrem sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 2

Numara : 4

Tarihi : Fî 25 Safer sene [1]303

[Medîne-i Siird] mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden olup cânib-i hicâz-ı mağfirettrâzda vefât eden Sarrac Hacı İbrahim bin Molla Abdullah'ın zevce-i metrûkesi zât-ı ta'rif[iyle] mu'arrefe olan Şehyân binti Rindo bin Halil meclis-i şer'imizde li-ebeveyn er karındaşı Sûfî Hasan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim (kesik) Hacı İbrahim'in yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup benimle sağır oğlu Abdulmecid'e ve vâlidesi Nasre'ye mevrûs olan Şeyh Halef mahallesinde vâki' Osman bin Hamo bin Halfo menzili ve bir tarafından Tâhâ harâbât veresesini menzili ve bir taraftan Dervîş bin Fettâh bin Hamo Hılto ve taraf-ı râbi'i tarîki (kesik) ma'al-müştemilât bir bab mülk menzilden olan yirmi dört sehm i'tibariyle üç sehm hisse-i şâyi'amı bin sekiz yüz yetmiş beş guruş semen ile (kesik) Abdulmecid için vasîsi Ömer Ağa bin Molla Musa'ya bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey'ine ve kabz-ı semene ve me'mûru huzûrunda bey'-i mezkûru ikrâr ve takrîre (kesik) ve makbûzunun kendisine isâle ve husûs-ı mezkûr mutavakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan karındaşım mezbûr Sûfî Hasan vekîl ve nâib-i menâb (kesik) eyledim ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd etmekle tasdîkan li'l-mekâl işbu mahalle şerh verildi (kesik). Fî 25 Safer sene [1]303

Vekil Sofi Hasan ibn-i Rindo

(imzâ)

Tarafeynin işbu takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî Saferü'l-hayr sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 3

Numara : 5

Tarihi : Fî 25 Saferü'l-hayr sene [1]303

Fî'l-asl Der-i aliyye'de Tophâne-i âmire'de Sakabaşı mahallesinde sâkinelerinden olup bir müddetten beri medine-i Siird mahallâtından Nazif mahallesinde sâkine medine-i mezkûre Telgraf Müdüri Muhammed Tevfik Efendi'nin haremi zâti ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hayriye Hânım ibnet-i İbrahim bin Hüseyin bidâyet mahkeme a'zâları hâzır oldukları halde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde ikrârı tâm ve takrîr-i kelâm edip vâlidem müteveffâ Züleyha Hanım bint-i İbrahim Bey'in hayâtında ile'l-vefât bâ sened mutasarrıfa olduğu nezâret-i evkâf-ı humâyûn-ı mülükâneye mülhak Hamîdiye 'imâret-i 'âmiresinde çarşamba günü rü'yet olunan evkâftan merhûm İlyas Çelebi nâm sâhibu'l-hayrât Tophâne'de Akarsu nâm mahalde binâ eylediği câmi'-i şerîfi vakf-ı müsakkafâtından olup kezâlik Tophâne'de Sakâbâşı sokağında on sekiz numara ile murakkam ma'lûm'u-l hudûd ve'l-müştemilât şehriye otuz akçe îcâre-i mü'eccele bir bâb menzil ba'de vefâtihâ benimle li-ümm kız karındâşım Nesterân Hânım'a seviyen intikâl etmekle menzil-i mezkûrde olan nisf hisse-i şâyi'amı âheri ecr-i mislî ile îcâre ve şimdiye değin îcâre-i müterâkimesini dahi müste'cirlerinden taleb ve da'vâya ve sulh u ibrâya ve 'inde'l-icâb tâlibi zuhûrunda bedel mislî ile âhere ferâğâ kat'î ile ferâğâ ve bedelini ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve lede'l-iktizâ âherini dahi tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile Der-i aliyye'de i'lâmât-ı hukûkiye icrâ mu'âvinlerinden rif'atlü Zihni Efendi bin İbrahim Ağa'yı kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim deyü işbu ikrâr ve takrîrimi tasdîkan işbu mahalle şerh ü temhîr edildi. Fî 25 Saferü'l-hayr sene [1]303

Müvekkile Hayriye bint İbrahim ibn-i Hüseyin

(imzâ)

İş bu vekâletin takrîr-i huzûrumuzda icrâ olunmuşdur. Fî 25 Saferü'l-hayr sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 3

Numara : 6

Tarihi : Fî Gurre-i Rebî'ü'l-evvel sene [1]303

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden ve jandarma efrâdından olup bin iki yüz doksan dokuz senesi muharremü'l-harâmında vefât eden Şakir bin Yusuf bin Mustafa'nın ol târîhte sağîr hâlen kebîr oğlu Abdullah mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde ma'kûd ve meclis-i şer' de hâl-i sağrında mâlına nâzır ta'yîn olunan Muhammed Şerif bin Ahmed mahzarında vasî-i âti İsa bin Musa hâzır olduğu hâlde ber vech-i âti ikrâr u takrîr eder ki; müteveffâ pederim mezbûr Şakir'den ber mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyeme isâbet edip kıbel-i şer' den tesviye-i umûruma vasî nasb u ta'yîn olunan İsa bin Musa nâm kimesnenin vâzi'ü'l-yed olduğu mebâliğ ve akârın hisâbâtını rü'yet ve hukûkumu ahz u kabza ve huzûr-ı şer' de lede'l-hâce taleb ve da'vâ ve sulh u ibrâya ve mahalle-i mezkûrede vâki' babam müteveffâ-yı mezbûrun irsen bana intikâl eden ma'lûmu'l-hudûd bir bâb mülk menzilde bi-tarîki'l-münâsaha hisse-i irsiyeleri olduğunı iddiâ eden nefsinden asîl ve karındaşı sağîr Hüseyin tarafından vasî olarak iddiâ eden Hüseyin bin Dervîş ile muhakemeye ve redd ü cevâba ve sulh u ibrâya ve husûs-ı mezkûrlar mütevakkıf olduğu umûrların küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer' iyye ile tarafımdan mezbûr Muhammed Şerif'i vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi ve bu huzûr-ı şer' de vâki' olan ikrâr u tasdiklerimizi musaddık işbu mahalle vekîl mezbûr Muhammed Şerif ile temhîr eyledik. Fî Gurre-i Rebî'ü'l-evvel sene [1]303

Müvekkil Kassar mahalleli Abdullah bin Şakir,

(imzâ)

Vekîl Kassar mahalleli Muhammed Şerif bin Ahmed

(imzâ)

İşbu tevkîl ve kabûl vekâletin mâddesi (?) huzûrumuzda olunmuştur.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

Sahife No : 3

Numara : 7

Tarihi : Fî 6 Rebî‘u’l-âhir sene [1]303

Karakol mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Mustafa bin Hüseyin bin Hacı İsmail’in verâset-i zevce-i menkûhe-i metrûkesi Havva bint Abdullah ile vâlidesi Hacer bint Reşo sulbî sağîr oğlu Yunus’a münhasıra olduğu bi’l-ihbâr ‘inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra sağîr-i mezbûrun tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den vasî nasb u ta‘yîn olunan vâlidesi zevce-i mezbûre zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe olan nefsinden asîle Havva bint Abdullah medîne-i mezkûre hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde ma‘kûd meclis-i şer‘-i münîrde vâlidesi Nasre bint Abdullah bin Hamid müvâcehesinde müteveffâ-yı mezbûrun er karındaşı Hamid hâzır olduğu halde ber vech-i âtî ikrâr u takrîr etmiştir.

Zevcem müteveffâ-yı mezbûrun terekesini karındaşı Hamid fuzûlî bi-ğayr-ı hakkın zabt ve vaz‘-ı yed eylediği cihetle vasîsi olduğum sağîr-i mezbûr ile benim hisse-i irsiyelerimizi nefsim e âid olup kezâlik mezbûr Hamid tarafından zabt ve vaz‘-ı yed eylediği emvâl ve eşyâmı talep ve da‘vâ ve ahz u kabza ve lede’l-iktizâ nefsim e âid olan husûsâtda sulh u ibrâya ve makbûzunu bana îsâle ve husûs-ı mezkûrlar mütevakkıf oldukları umûrun küllîsine tarafımdan bi’l-asâle ve bi’l-vesâye vâlidem mezbûre Nasre’yi vekîl ve nâib-i menâb ve ta‘yîn eylediğimden ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl hizmet-i lâzimesini edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğini ve işbu ifâde ve takrîrimizi musaddık işbu mahalle şerh verip mühr veya rumûz bulunmadığından imzâmız mekremetlü Fethullah Efendi’ye tarafımızdan tahrîr ettirip parmak bastık. Fî 6 Rebî‘u’l-âhir sene [1]303

Müvekkile Havva bint Abdullah, Vekîl Nasre bint Abdullah

(Parmak)

(Parmak)

Sahife No : 4

Numara : 8

Tarihi : Fî 20 Cemâziye’l-evvel sene [1]303/Fî 12 Şubat sene [1]301

Sivas vilâyet-i dahilinde merkez-i livâ olan Amasya mahallâtından Uzunyol mahallesi sâkinlerinden olup otuz birinci alayın Siird’de ârâmsâz birinci taburunun üçüncü bölüğü mülâzım-ı evveli Hüseyin Efendi bin Ahmed bin Mustafa bin Mahmud medîne-i Siird

hükûmet konağında mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde ma'kûd meclis-i şer'î münîrde ber vech-i âtî ikrâr ve takrîr etmiştir.

Mezkûr Uzunyol mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem zevcesi vâlidem Zeynep bint Hüseyin ile beni ve diğer sulbî kebir oğulları li-ebeveyn er ve kız karındaşların Muhammed ve Osman ve Mustafa ve Şerife'yi terk ederek vefât eden babam mezkûr Ahmet bin Mustafa bin Mahmud'un bi'l-cümle akar, menkûl ve urûz ve nukûd terekesinden ve zimem-i nâsda olan hukûkundan hisse-i irsiyemi vaz'-ı yed bulunanlardan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve sulh u ibrâya ve makbûzu bana irsâl ve îsâle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile sâlifü'z-zikr Amasya'nın Uzunyol mahallesinde sâkin Harputlu Ali Efendi bin İsmail bin Yusuf Ağa'yı tarafından kabûlüne mevkûfe vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimi mübeyyin işbu mahalle kayıt olunarak tarafımızdan temhîr olundu. Fî 20 Cemâziye'l-evvel sene [1]303/Fî 12 Şubat sene [1]301

Müvekkil Hüseyin Efendi

(imzâ)

İşbu vekâletin takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 12 Şubat sene [1]301

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 4

Numara : 9

Tarihi : Fî 10 Şevvâl sene [1]303/Fî 30 Haziran sene [1]302

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Siird sancağı mülhakâtından Tillo karyesinde mukime Şirvanlı Behram Bey kerîmesi Saliha Hâtun tarafından zikri âtî da'vâya vekîl idüğü beyân eden karye-i mezkûreyi Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil bin Şeyh İbrahim Efendi'nin takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı tevâbi'inden Şirvan kazâsı olup köyümüzde mukîme ve kendisi âkile ve bâliğa olan Saliha Hâtun gûyâ birâderi Cemil Bey tarafından altı ay mukaddem kendisine nişân ettirilmiş olduğu nefsi Siird kasabasından ahâlîsinden olup otuz birinci alayın Siird de ârâmsâz ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci çavuşu Mevlüd tarafından iddiâ olunmakta olduğundan mezbûr Mevlüd Çavuş'a bidâyeten Siird mahkeme-i şer'îyyesinde mücâvebe ve müdâfa'a ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve

i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımızdan âheri tevkîle ve lede'l-îcâb sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak karye-i mezkûreli Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf ve Şeyh İsa Efendi bin Şeyh Süleyman mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûlü ile hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm (kesik) Mevlüd Çavuş'u 'ale'l-vech-i'l-meşrû' müdâfa'a ve mücâvebeye istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a-i vekâletnâme-i şer'yyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 10 Şevvâl sene [1]303 (kesik)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen karye-i mezkûreli orta boylu kumral bıyıklı Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi ve orta boylu siyah bıyıklı Şeyh İsa Efendi bin Şeyh Süleyman Efendi bin Şeyh Hamza Efendi'nin mezbûre Saliha Hâtunu bi'l-ma'rifet-i şer'yye 'ârif oldukları halde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim köyde sâkine Şirvanlı Behram Bey kerîmesi Saliha Hâtun Siird'de ârâmsâz ikinci taburun ikinci bölüğünün birinci çavuşuyla bidâyeten Siird mahkeme-i şer'yyesinde müdâfa'a ve mücâvebe ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek sulh u ibrâya ve diğerlerini tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile huzûrumuzda işbu Şeyh Nureddin Efendi'yi tevkîl ile mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini îfâya der'uhte iltizâm ettiğini ve ol vecihle mezbûre Saliha Hâtun beni işhâd ve şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedu billahi şehâdet eylerim. Fî 10 Şevvâl sene [1]303/Fî 30 Haziran sene [1]302

Şâhid Şeyh Tahir bin Şeyh Yusuf, Diğer Şeyh İsa bin Şeyh Süleyman

İşbu vekâlet huzûrumuzda isbât olunmuştur. Fî 10 Şevvâl sene [1]303/Fî [30] Haziran sene [1]302

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 5

Numara : 10

Tarihi : Fî 9 Temmuz sene [1]302

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden olup otuz birinci alayın mezkûr Siird kasabasında ârâmsâz olan ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci çavuşu Mevlüd bin Hacı Ali nâm kimesne zikri mesbûk Siird mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerifte yine kasaba-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde mukîm ‘ammûzâdesi Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında ettiği takrîrdir.

‘An-asıl ‘ânifü’l-beyân Siird sancağı mülhakâtından Şirvan kazâsı ahâlîsinden olup el-hâletü hâzihi mârru’z-zikr Siird livâsı tevâbi‘inden Tillo karyesinde sâkine Behram Bey kerîmesi Saliha Hâtun nâm bîkr-i bâliğa bundan altı ay mukaddem şuhûd mahzarında karındaşı Cemil Bey bana nişân eylemiş ve mezbûre Saliha Hâtun ol vecihle benim mahtûbem bulunmuş olduğu ve ben nikâha tâlib olduğum halde nefis-i diğerine tezvîc etmek ve benimle ‘akd-i nikâh eylememiş fikrinde bulunduğu cihetle bundan dolayı mezbûre Saliha Hâtun’dan zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde bidâyeten ikame-i da‘vâ ve ‘inde’l iktizâ istînâf ve temyîz ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm eylemek ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mebhûs müte‘allik olduğu umûrun küllîsine ve âheri tevkîle me’zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb ve murahhas ve mufavvaz nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 9 Temmuz sene [1]302

Müvekkil Mevlüd bin Hacı Ali

(imzâ)

Mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’nin takrîridir; çavuş-ı mezbûrun ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûlü ile hizmet-i lâzimesini îfâyâ ta‘ahhüd ettim. Fî 9 Temmuz sene [1]302

Vekîl-i mezkûr

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 9 Temmuz sene [1]302

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 5

Numara : 11

Tarihi : Fî 26 Temmuz sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Siird sancağı mülhakâtından Tillo karyesinde postnişîn-i irşâd bulunan Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh Efendi hazretleri tarafından zikri âtî da'vâya vekîl idüğü beyân eden karye-i mezkûreli oğlu Şeyh Salih Efendi'nin takrîridir.

Siird sancağı tevâbi'inden Tillo karyesinde sâkin pederim Şeyh Hamza Efendi tarafından kaç seneden beri mûmâileyh ceddîm Şeyh Memduh Efendi hazretlerinin tekyesine merbût ve Serpir nâm karyede vâki' arâzînin ücretini vermektan (kesik) zikri mesbûk Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail'den bedel-i îcârı ve arâzî-i mezkûrenin esasından müteferri' Siird bidâyet mahkemesi (kesik) da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımdan aherî (kesik) ve ahz u kabz ve verilecek hükmi-i lâmın icrâsını talep ve her ne türlü takdîm edeceğim evrâk ve müsted'ayâtta vaz'-ı imzâya me'zûn olmak ve mahkeme cânibinden (kesik) ahz ve kabûl ve cevâp vermek üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğı umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mârru'z-zikr Siird kasabası mahallâtından Birzukak mahalleli Şeyh İbrahim bin Şeyh Hızır ve Süveyka Mahalleli Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ve kânûnu ile tarafımdan beni vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ve mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'nin 'ale'l-vechi'l-meşrû' da'vâ ve mürâfa'aya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 26 Temmuz sene [1]303

Vekîl Şeyh Salih

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Siird mahallâtından Birzukak mahalleli orta boylu siyah gözlü kumral sakallı kırk sekiz yaşında Şeyh İbrahim bin Şeyh Hızır ve Süveyka mahalleli orta bıyıklı siyah gözlü elli beş yaşında Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud'un 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Mezkûr Tillo karyesinde sâkin Şeyh Hamza Efendi'nin Şeyh Memduh Efendi hazretleri Siird kasabası mahallâtından Karakol mahalleli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail'e bidâyeten Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve sulh u ibrâya ve diğelerini tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şeriyye ile huzûrumuzda işbu Şeyh Salih Efendi hasbe't-tevliye tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini îfâya der-'uhde ve iltizâm ettiğini ve ol vecihle mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi beni işhâd ve şâhid tutmuş olduğu cihetle bu hususa şâhidim ve eşhedü billahi şehâdet ederim. Fî 26 Temmuz sene [1]303

Şâhid Şeyh İbrahim bin Şeyh Hızır, Şâhid Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud
(imzâ)

İşbu vekâlet huzûrumuzda isbât olunmuştur. Fî 26 Temmuz sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 6

Numara : 12

Tarihi : Fî 15 Muharrem sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı nefsi Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden zevcesi Zilfi bint Abdurrahim tarafından zikri âtî da'vâya vekil idüğünü beyân eden mahalle-i mezkûreli İsa bin Musa bin Yusuf takfîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtı nefsi Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesinden zevcem mezbûre Zilfi bint Abdurrahim mahalle-i mezkûrede vâki' Hacı Mustafa bin İskender'in veresesi ve Bakırcı Mustafa bin Süleyman ve Hacı Süleyman Ağa bin Yusuf ve pâşûnun veresesinin hâneleriyle mahdûd olan hânedan hisse-i irsîye-i şer'îyyesini teslîmden imtina' eyleyen mahalle-i mezkûreli Abdullah bin Şakir'den Siird mahkeme-i bidâyet-i hukûk dâiresinde mün'akid mahkeme-i şer'îyyede da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımızdan âheri tevkîle ve lede'l- îcâb sulh u ibrâya me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr

müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mahalle-i mezkûreli Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa İskender ile Babüddarb mahalleli Derviş Efendi bin Mahmud bin Abdulkadir mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Abdullah'dan 'ale'l-vech-i'l-meşrû' da'vâ ve muhâkeme istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 15 Muharrem sene [1]304

Vekîl İsa bin Musa

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Kassar mahalleli orta boylu ela gözlü 23 yaşında Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa İskender ve Babüddarb mahalleli orta boylu siyah gözlü 30 yaşında Derviş Efendi bin Mahmud bin Abdulkadir mezbûre Zilfi Hâtun'un bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye 'ârifân oldukları halde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim mahallemizde sâkine Abdurrahim'in kerîmesi Zilfi Hâtun mahalle-i mezkûreli Abdullah bin Şakir'den Siird mahkeme-i şer'iyyesinde da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz ve 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve sulh u ibrâya ve diğelerini tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile huzurumda işbu İsa bin Musa'yı tevkîle merkûm dahi vekâletnâme-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini îfâya der-'uhde ve iltizâm ettiği ol vecihle mezbûre Zilfi beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî15 Muharrem sene [1]304

Şâhid Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa,

(imzâ)

Şâhid Derviş Efendi bin Mahmud bin Abdulkadir

(imzâ)

İşbu vekâlet huzûrumuzda isbât olunmuştur. Fî 15 Muharrem sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 6

Numara : 13

Tarihi : Fî 28 Safer sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden vâlidesi Aîşe Hânım bint Muhammed tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden mahalle-i mezkûreli Abdülaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi'nin takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden vâlidem Aîşe Hânım bint Muhammed zevce-i müteveffâsı Siird redîf sınıf-ı mukaddem taburu binbaşısı Osman (kesik) müte'allik duyûnâtın ashâbı tarafından iddiâ olduğundan ashâb-ı duyûn-ı mezkûreye Siird mahkeme-i şer'iyyesinde bidâyeten mücâvebe ve müdâfa'a ve 'inde'l iktizâ ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz ['ale'l-hüküm] ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve lede'l-icâb sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas [ve mufavvaz] Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahalleli Hacı Esad bin Osman ve Sor mahalleli Behdin bin Hacı Yasin mahzarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ve kânûnu ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabülle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ve ashâb-ı duyûn-ı merkûmeye müdâfa'a ve mücâvebeye istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyesinin i'tâsını talep ederim. Fî 28 Safer sene [1]304

Vekîl Abdülaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Siird mahallâtından Nazîf mahalleli orta boylu siyah sakallı 35 yaşında Hacı Esad bin Osman ve Sor Mahalleli orta boylu esmer çehreli 40 yaşında Behdin bin Hacı Yasin'in 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Nazîf mahallesinde sâkine Muhammed'in kerîmesi Aîşe Hânım zevce-i redîf sınıf-ı mukaddem binbaşısı müteveffâ Osman Efendi bin Ahmed Efendi'nin terekesine müte'allik duyûnun ashâbına ba'de'd-da'vâ Siird mahkeme-i şer'iyyesinde mücâvebe ve müdâfa'a ve i'tirâz ve 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz

olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile huzûrumda işbu oğlu Abdülaziz Efendi’yi tevkîliyle merkûm dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini îfâyâ der-‘uhde ve iltizâm ettiğimi ol vecihle mezbûre Aişe Hânım beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 28 Safer sene [1]304

Şâhid Hacı Esad bin Osman, Şâhid Behdin bin Hacı Yasin

Hakikat-ı hâl ber vech-i muharrer olduğu tasdîk olunur. Fî 28 Safer sene [1]304

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 7

Numara : 14

Tarihi : Fî 1 Rebî‘u’l-evvel sene [1]304

‘An-asıl Diyarbekir ahâlîsinden ve Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi sâkinelerinden zâtî Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa ve Ahmed bin Hüseyin’in bi’l-ma‘rifet-i şer‘iyye vâki‘ olan ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi’nin zevcesi Sittiye Hânım bint İsmail’in Ahmed bin Hasan ve Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa huzûrlarında mün‘akid huzûr-ı şer‘-i şerîfde ve kasaba-i mezbûre Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden Yakub bin Yakub mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Diyarbekir vilâyet-i celîlesi kazâsına tâbi‘ Beşiri nâhiyesinde vâki‘ Balık ve Sinan ve Kelkovan karyeleri hudûd ve sınırları dâhilinde beyne’l-ahâlî ve’l-cîrân ma’lûm’ul-hudûd ve ta‘rîf ve tavsîfden müstağnî elli bir kıt‘a sulu ve susuz tarlalardan ve iki ‘aded değirmenin nısıfları pederim müteveffâ İsmail bin Abdullah taht-ı tasarrufunda iken mezkûr pederim İsmail vefât etmekle nasîf-i mezkûr bana ve karındâşım Rıfat’a intikâl ettiğinden mezkûr tarlalardan dahi rubu‘ ve dekir ve değirmenlerden sülûs hisse-i şâyi‘amı üç bin beş yüz guruş bedel ile mezkûr Diyarbekir ahâlîsinden Muradyan Ohannes Efendi’ye ferâğ etmeye ve ferâğ-ı mezkûrun hükûmette ve îcâb eden mahallerde takrîri ve bedel-i mezkûr üç bin beş yüz guruşu ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve tarafımdan âheri tevkîle me’zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mezkûr Yakub bin Yakub’u vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i

şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden Siird mahkeme-i şer'iyyesinden bi't-tescîl bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim. Fî 1 Rebî'ü'l-evvel sene [1]304

Müvekkile Sittiye bint İsmail bin Abdullah

Mezkûr Yakub Efendi'nin takrîridir;

Müvekkile-i mezbûrenin ber vech-i muharrer olduğu vekâlet-i meşrûhasını kabûle hizmet-i lâzimesini îfâya ta'ahhüd ettim. Fî 1 Rebî'ü'l-evvel sene [1]304

Siird mahallâtından Sor mahalleli Vekîl Yakub bin Yakub

(imzâ)

Hakikat-ı hâl ber vech-i muharrer olduğu tasdîk olunur.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 7

Numara : 15

Tarihi : Fî 17 Rebî'ü'l-evvel sene [1]304/ Fî 1 Kanûn-ı evvel sene [1]302

'An-asıl Dersaadet ahâlîsinden olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından ve Ra's Mahallesi sâkinelerinden olup zâtı redîf-i mukaddem taburunun birinci bölüğü yüzbaşısı Şükrü Efendi bin Hasan Ağa ve Siirdli Muhammed bin Ömer ta'rîfleriyle mu'arrefe mûmâileyh Şükrü Efendi'nin zevcesi ve 'an-asıl İstanbul ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn-ı 'atfîk nizâmiyye beşinci alayının mîralayı olup tekâ'üden çerâğ buyrularak Kastamonu vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Kastamonu kasabası mahallâtından Deveci sultan mahallesi sükkânından bin üç yüz iki senesi şehr-i temmuz on sekizinci günü vefât eden Muhammed Ali Bey ibn-i Abdullah'ın kerîmesi bulunan Hayriye nâm hâtunun mûmâileyh Şükrü Efendi ve esbak Siird nüfûs me'mûru Halil Efendi ve Siirdli Yusuf bin Hacı Hasan ve Muhammed bin Ömer mahzarında mün'akid meclis-i şer'-i şerîfte verdiği takrîridir.

Müteveffâ-yı mûmâileyh pederim Muhammed Ali Bey'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma Naile bint Abdullah ve benimle sülbî kebîr oğlu Ali Tevfik ve sülbiye kebîre kızları Feride ve Âliye ve sülbiye sağîre kızı Nâdire'ye münhasıra olduğundan mûmâileyhin terk eylediği emvâl ve akârât ve menkûlat ve nukûd ve sâireden bi'l-

farîdatı'ş-şer'iyeye bana isâbet eden hisse-i şer'iyemi ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l îcâb muhâkemeye vech-i mezkûremi semen-i mislî ile bey' ve ferâğa tarafımdan âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile mûmâileyhâ vâlidem Fatıma Naile Hâtun'u kabûlüne mevkûf tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 17 Rebî'u'l-evvel sene [1]304/Fî 1 Kanûn-ı evvel sene [1]302

Müvekkile-i mezbûre Hayriye bint Muhammed Ali Bey

(imzâ)

Hakikat-ı hâl ber vech-i muharrer idüğü tasdik olunur. Fî 1 Kanûn-ı evvel sene [1]302

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 7

Numara : 16

Tarihi : Fî 20 Rebî'u'l-evvel sene [1]304

Âsitâne-i âliyede vefât eden ğayr-i reşîde Sadiye Reşide Hânım bint el-merhûm sadr-ı esbak Mütercim Muhammed Rüşdi Paşa'nın sadrîye sağîre kerîmeleri Züleyha ve Feride Hânım'ların pederleri ve velîleri olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı merkez livâsı bulunan Siird kasabası mahallâtından Holani mahallesinde sâkin olup livâ-yı mezkûrda ârâmsâz besâlet-i asker-i şâhâne kumandanı Mîralay İzzetlü Muhammed Bey bin Süleyman'ın livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ber vech-i âtî takrîridir.

Sadr-ı esbak mütercim merhûm Muhammed Rüşdi Paşa'nın vefât eden halilesi Behime Hânım bint-i Hüseyin ve kerîmesi zevcem ğayr-i reşîde Sadiye Reşide Hânımların tahrîr kılınan bi'l-cümle terekeleriyle henüz tahrîr kılınmayan menkûl ve ğayr-i menkûl ve Manisa şehrinde vâki' çiftlikte kâ'in kezâlik menkûl ve ğayr-i menkûl terekelerinden benimle velîleri olduğum sağîretân-ı mûmâileyhimâ Züleyha ve Feride Hânım'ların bi-hükmi'l-münâsahât'ış-şer'iyeye hissemizi mahallinde vâzı'u'l-yed olanlardan taleb ve da'vâ ve sağîretân-ı mûmâileyhimâ haklarında sulh evlâ ve enfa' olduğu bi'l-ihbâr zâhir olduğu halde sulha ve ahz u kabza ve emvâl-ı ğayr-i menkûleden hisse-i mezkûremizi

îcâre-i mislî ile tâlibine îcâr ve îcâresini ahz u kabza ve lede'l-îcâb tereke-i menkûle ve ğayr-i menkûleden hisse-i mezkûremizi semen-i misliyle bey' ve temlîk ve teslîme ve semenlerini ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzundan kendi hissemi tarafıma irsâl ve îsâle ve sağîretân-ı mûmâileyhimânın hisselerini Eytâm idâresi meclisine ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduĝu umûrun küllîsine âheri tevkîle ve lede'l-iktizâ 'adle me'zûn olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile âsitâne-i mezkûrede İshak Paşa mahallesinde yirmi dört numaralı hânede sâkin Makâm-ı Sadâret çavuşlarından İsmail Hakkı bin Muhammed Çavuş'un kabûlüne mevkûfe bi'l-verâse ve bi'l-velâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 20 Rebî'u'l-evvel sene [1]304

Siird'de ârâmsâz asker-i şâhâne kumandanı mîralay

(imzâ)

İşbu vekâletin takrîri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 20 Rebî'u'l-evvel sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 8

Numara : 17

Tarihi : Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]304

'An-asıl Sivas vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Amasya sancaĝı mülhakâtından nefsi-i Amasya kasabası ahâlîsinden ve Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancaĝı merkez livâsı olan Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi sâkinelerinden olup mezkûr Siird Sancaĝı Bidâyet Mahkemesi Müdde'î-i 'Umûmî Mu'âvini Ata Efendi bin İbrahim Efendi ve 'ânifü'l-beyân Siird kasabası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Şeyh Musa bin Abdurrezzak ve zâtları ta'rîf-i şer'-i ile mu'arrefe Babüddarb mahalleli Bazar bint Sûfî Süleyman ve Hanife bint Hacı Ömer Efendi'nin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mûmâileyh Ata Efendi'nin halilesi Ümmügülsüm Hânım bint Hacı Lütüzâde Hacı Ahmet Aĝa'nın Mahkeme-i Şer'iyeye Kitâbet vazîfesini îfâ eden Hoca Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi huzûrunda ve mûmâileyh Ata Efendi

ve mezkûr Şeyh Musa bin Abdurrezzak'tan mürekkebe ve kendi hânesinde mün'akid meclis-i şer'î-i şerîfte ber vech-i âtî takrîridir.

Mezkûr Amasya kasabasında vâki' ve Çaycızâde Enbar ve Gürcüzâde Hafız Muhâmmed ve Arap Selim hâneleri ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve pederim müteveffâ mezkûr Hacı Ahmet Ağa ile vâlidem yine(?) bint Emin nâm hâtundan 'ale's-seviyye benimle li-ebeveyn kız karındâşım Züleyha'ya muntekal ve fevkânî iki bâb oda bir sofa ve tahtânî ma'a-odunluk havlu selâmlık ve tahtânî iki mağaza bir sofa ve fevkânî altı bâb oda ile üç sofayı hâvî haremlık ile cem'an iki dâireyi müşt Emil bir bâb mülk menzil-i hisse-i irsiyeyi mûmâileyh yirmi beş 'aded lira-yı osmânî bedel ve semen mukâbelesinde mezkûr Amasya ahâlîsinden Darendeli Zeynel Ağa'ya ferâğ ve bey' etmeye ve hükûmet-i mahalliyede resmen takrîr-i icrâsına ve bedel ve semen-i meblağ-ı mezkûr yirmi beş 'aded lira-yı osmânîyeyi ahz u kabz ve bana irsâl ve îsâle ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun müte'allık olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile zikri mesbûk Amasya mahallâtından Devehâne mahallesi sâkinlerinden Bakkâl Hacı Süleyman Ağa bin Abdullah'ı kabûlune mevkûf olarak vekîl ve nâib-i menâb nasb u tayin eylediğimden îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]304

Müvekkile Ümmügülsüm Hânım bint Hacı Ahmet Ağa

Hakîkat-ı hâl ber vech-i muharrer idüğü tasdîk olunur. Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 8

Numara : 18

Tarihi : Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahalleli Rindi bint el-müteveffâ Ahmed bin Hacı Berho tarafından zikri âtî

hususla vekîl idüğünü beyân eden Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi'nin ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Rindi bint el-müteveffâ Ahmed bin Hacı Berho nâm hâtun pederi müteveffâ mezkûr Ahmed'in terekesinden hisse-i şer'îyyesini teslîmden imtina' eyleyen mahalle-i mezkûreli birâderleri Muhammed Ali ve Hasan ve vâlidesi Fatıma ve bitişen iyadan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımdan âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer'îyye ile mezkûre mahalle-i mezkûreli Mahmud ve Sofi Hüseyin mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden mezbûrun Muhammed ve Ali ve Hasan ve Fatma'dan da'vâ ve istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Vekîl Nazîf mahalleli Abdulaziz

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Karakol mahalleli orta boylu kumral sakallı elli yaşında Mahmud bin Halil Hoşabi ve orta boylu bir gözlü otuz yaşında Sûfî Hüseyin bin Yasin Hoşabi'nin mezkûr Rindi'yi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'îyye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim mahallemizde sâkine Ahmed'in kerîmesi Rindi Hâtun mahalle-i mezkûreli birâderleri Muhammed ve Ali ve Hasan ve vâlidesi Fatma bint İsa'dan Siird mahkeme-i şer'îyyesinde da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm (kesik) ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye (kesik) Hacı Muhammed Efendi huzûrunda tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûle hizmet-i lâzimesini edâya ve ifâyaya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ve ol vecihle mezbûre Rindi beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu (kesik) Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

[Şâhid Mahmud ibn-i Halil Hoşabi], Şâhid Sûfi [Hüseyin] ibn-i Yasin Hoşabi
İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda alınmıştır.

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 8

Numara : 19

Tarihi : Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Bitlis vilayet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Meydan mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma çavuşânından olup kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahalleli Sitti bint el-müteveffâ Hacı Ali Alef tarafından zikri âtî husûsa dair vekîl idüğünü beyân Abdulğafur Efendi bin Hacı Derviş Efendi'nin ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Sitti bint el-müteveffâ Hacı Ali Alef nâm hâton pederi müteveffâyı mezkûr Hacı Ali'nin terekesinden hisse-i musîbesine mukâbil bâ sened dört bin dört yüz guruştan biğırârı't-teslîm bâkî kalan iki bin dört yüz guruş ve hâric ez sened üç yüz guruşuna cem'an iki bin yedi yüz guruş matlûb-ı sarîhini vermekten imtina' eyleyen mezbûrenin birâderi Mahmud'dan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîzâtın ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafımdan âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer'iyeye ile mahalle-i mezkûreli Mahmud bin Abdullah Uyuni ve Fetho bin Hacı Ali Alef huzûrlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûme kabûlü ile hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Mahmud'dan da'vâ ve istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Vekîl Meydan mahalleli Abdulğafur

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Karakol mahalleli orta boylu kumral sakallı elli yaşında Mahmud bin Abdullah Uyuni ve orta boylu ela gözlü Fetho bin Hacı Ali Alef'in mezbûre Sitti'yi bi'l-ma'rifeti's-şer'yye 'ârifân oldukları halde 'ale'l-infirâd şehâdetleridir.

Bizim mahallemizde sâkine Sitti bint el-müteveffâ Hacı Ali Alef mahalle-i mezkûreli birâderi Mahmud'dan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrenin müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i şer'yye-i sahîha ile işbu Abdulğafur Efendi ibn-i Hacı Derviş Efendi'yi huzûrunda tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlüyle hizmet-i lâzimesini edâ ve ifâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ve ol vecihle mezbûre Sitti beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle ol husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Şâhid Mahmud bin Abdullah Uyuni, Şâhid Fetho bin Hacı Ali Alef

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 8 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib

(imzâ)

Sahife No : 9

Numara : 20

Tarihi : Fî 14 Cemâziye'l-âhir sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmaniyye teba'asından olup kazâ-i Garzan'da vâki' Beykend karyeli Hacı Ali ibn-i Ömer tarafından zikri âtî husûsa dair vekîl idüğünü beyân eden Hasan Efendi bin Taha ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağına merbût Garzan kazâsı kurâsından Aynik karyesi ahâlîsinden Hacı Ali ibn-i Ömer'in kasaba-i mezkûre mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve Keldâni milletinden olup iki bin beş yüz guruş matlûbunu teslîmden imtina' eyleyen Musa bin Şemmas Abdulahad nâm kimesneden hukûk dâiresinde da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve

ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me‘zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile Beykend karyeli Hasan ve Esad mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Musa’dan da‘vâ ve istihkâkım olmak üzere bi’t-tahkîk lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 14 Cemâziye’l-âhir sene [1]304

Vekîl Sok mahalleli Hasan Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Beykend karyeli kısa boylu ele gözlü 35 yaşında Hasan bin Hasan bin Ömer ve uzun boylu ela gözlü 30 yaşında Esad bin Şeyh Muhammed bin Şeyh Ali nâm kimesnelerin merkûm Hacı Ali’yi bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye ‘ârifân oldukları halde ‘ale’l-infirâd şehâdetleridir.

Aynık karyesinde sâkin merkûm Hacı Ali nâm kimesnenin mezkûr Musa bin Şemmas Abdulahad’ın zimmetinde olan iki bin beş yüz guruşun Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde merkûm Musa’dan da‘vâ ve muhâkeme ve ‘inde’l iktizâ i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me‘zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i [sahîha-i şer‘iyye] ile işbu Hasan Efendi bin Taha huzûrumuzda tevkîle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlüyle hizmet-i lâzimesini edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiği cihetle ve ol vecihle merkûm Hacı Ali beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle ol husûsa şâhidim ve eşhedü [billâh şehâdet eylerim. Fî 14] Cemâziye’l-âhir sene [1]304

Şâhid Beykend karyeli Hasan bin Hasan, Şâhid karye-i mezkûreli Esad bin Şeyh Muhammed

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 14 Cemâziye’l-âhir sene [1]304

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 9

Numara : 21

Tarihi : Fî 7 Receb sene [1]304

Bitlis vilâyeti dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmanîye teba'asından olup kasaba-i mezkûre mahallâtından Kassar mahallesinde sâkine Saliha bint Hacı İsmail Kattan tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden Muhammed Efendi bin İsmail ber vech-i zîr takrîridir.

Mezkûr Siird sancağı mülhakâtından Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi sâkinelerinden Saliha bint Hacı İsmail Kattan'ın Siird kazâsı kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i müşârun-ileyhâdan olup fuzûlî olarak isti'mâlinde bulunan üç re's esterlerini teslîmden imtina' eyleyen Nuro bin Şeyh Osman'dan da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezkûr Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdulfettah ve Ra's mahallesi ahâlîsinden Derviş bin Abdullah Şumeys mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden merkûm Nuro'dan da'vâ ve istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim.

Vekîl Karakol mahalleli Muhammed Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen kısa boylu kumral sakallı ela gözlü kırk yaşında Hacı Abdulfettah ve orta boylu bıyık ve tıraş sakallı ele gözlü elli beş yaşında Derviş bin Abdullah Şumeys nâm kimesnelerin mezbûre Saliha'yı bi'l-ma'rifeti'ş-şer'îyye ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd şehâdetidir.

Zikri mesbûk Kassar mahallesinde sâkine mezbûre Saliha bint Hacı İsmail'in kendisiyle benim müşterek oldukları halde merkûm Nuro bin Şeyh Osman'ın fuzûlen zîr-i isti'mâlinde bulunan ve üç re's esterlerini mahkeme-i şer'îyyede merkûm Nuro'dan da'vâ muhâkeme ve 'inde'l-iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf

ve temyîz etmek ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve taraftan âheri tevkîle sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile işbu Muhammed Efendi bin İsmail'i huzûrumuzda tevkîlle mûmâileyh dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği cihetle ol vecihle merkûme Saliha beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 7 Receb[1]304

Şâhid Kassar mahalleli Hacı Abdulfettah, Şâhid Ra's mahalleli Derviş bin Abdullah İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 7 Receb sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 10

Numara : 22

Tarihi : 23 Mart sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmanîyye teba'asından Nuro bin Şeyh Osman nâm kimesnenin zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde kasaba-i mezkûre mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlîsinden Seyfüddin Efendi bin Molla Ali müvâcehesinde ettiği takrîrdir.

[1]304 senesi şehr-i Recebül-ferdin onuncu günü târîhle müvarreh olup mahkeme mahzarı vâsıtasıyla bana teblîğ edilen da'vetnâme-i şer'îyye beyân olunan üç re's ester da'vâsından dolayı müdde'îyye Saliha bint Hacı İsmail ile ve bâ-vekîliyle cevâb-ı da'vâyâ vaktim olunmadığından merkûme Saliha ve bâ-vekîliyle zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer'îyyesinde mücâvebe ve müdâfa'a ve 'inde'l iktizâ istînâf ve temyîz etmek ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm eylemek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine ve âheri tevkîle murahhas bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis Seyfüddin Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. 23 Mart sene [1]303

Vekîl-i merkûm

(imzâ)

Mûmâileyh Seyfûddin Efendi'nin takrîridir;

Merkûm Nuro bin Şeyh Osman'ın vekâlet-i mezkuresini kabûlle hizmet-i lâzîmesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. 23 Mart sene [1]303

Vekîl-i merkûm

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. 23 Mart sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

Vekâlet Kaydı:⁶⁶

Keldani Katolik (?)

Müvekkil Şaban bin Şebo min karyet-i Tilmişar min kazâ-i Eruh

Vekîl Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

Mezbûr Şaban'ın zimmet mâddesinden dolayı 'an-asıl kazâ-i mezkûrun Dirşek karyesinden olup el-hâletu hâzihî Pervari kasabasında Berteri karyesinde sâkin olan Ahmo bin Hamrani hukûk-ı şahsiyem olarak zimmetinde alacak hakkım olduğu mahkeme-i cezâca sâbit olan guruşun ahz ve tahsîli ve bana i'tâsı ve lede'l-îcâb merkûm Ahmo'dan Eruh kazâsının Til karyesi ve millet-i mezkûreden Şemmas İsa veled-i Şabo veled-i İso ve Keldani milletinden Cercis veled-i Yakub veled-i Musa Gorgis (devamı yok)

Sahife No : 11

Numara : 23

Tarihi : Fî 14 Nisan sene [1]303

Balıkesir vilâyet-i celîlesi mülhakâtından Edincik kazâsında makarr-ı hükûmet olan mezkûr Edincik kasabası mahallâtından Gine mahallesi ahâlîsinden olup Dördüncü

⁶⁶ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer'îyye Sicili'nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayın Siird'de ârâmsâz olan asâkir-i şâhânenin ikinci tabur-ı mülkiye doktorlarından Rıf'atlı Şükrü Efendi'nin takrîridir.

Vatan-ı asliyem bulunan kasaba ve mezkûre ahâlîsi ve sükkânından iken geçen üç yüz iki seney-i rûmiyesi şehr-i şubatın beşinci günü vefât eden pederim mahalle-i mezkûre imâmı Hafız Hasan Efendi bin el-imâm Hacı Hafız'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi vâlidem Fatma Hânım bint Hacı Muhammed Ağa ve sülbî kebîr oğulları ya'nî li-ebeveyn er karındaşlarım İsmail ve Hafız Nuri Efendi'lere münhasıra bulunmak ve bizden başka vâris-i âherî olmadığından pederim ve mûrisim müteveffâ-yı mûmâileyhin hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen malı ve mülkü olup vefâtıyla bize intikâl etmiş kâffe-i emvâl ve emlâkın ma'rifet-i şer'le 'alâ mâ faradallâhu taksîm ve tefrîk hisse-i musîbemi ahz u kabz ve îcâb-ı takrîrinde vaz'-ı yed edenlerden gerek şer'an ve gerekse kânûnen ait olacak mahkemede talep ve ikâme-i da'vâ etmek ve hisseme isâbet edecek mikdârımın istihsâl ve pederimizin terekesine müte'allik hâriçden müdde'î-i zuhûr eder ise mücâvebe ve müdâfa'ada ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya tarafından diğeri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine ve murahas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî Edincik kasabasında bulunan li-ebeveyn birâderim mûmâileyh İsmail Efendi kabûle mevkûf tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tevkîl etmiş olduğumdan ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim. Fî 14 Nisan sene [1]303

Doktor

(imzâ)

Mûmâileyh Şükrü Efendi'nin ber vech-i muharrer takrîri huzûrumuzda alındığı tasdik edilir. Fî 14 Nisan sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 11

Numara : 24

Tarihi : Fî 22 Nisan sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi-i Siird kazâsı kurâsından Fersaf karyesi ahâlîsinden Cevahir bint Şeyh Abdullah nâm hâtunun zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî takrîridir.

Karye-i mezkûre ahâlîsinden olup bir müddetten beri Der-i aliyye'de ikâmet eylemekte iken üç yüz iki senesi şehir-i kânûn-ı evvelinde vefât eden zevcim Hasan Hüsni Efendi bin Şeyh İsmail'in verâseti [zevce-i menkûhe-i metrûkesi] bulunduğum benimle el-hâletu hâzihî Der-i aliyye'de bulunan li-ebeveyn er karındaşı Hızır'a münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı mûmâileyh zevcim Hasan Efendi'nin Der-i aliyye'de mukîm Rusya devleti teba'asından (kesik) beş yüz arsun mikdârı taş bedelinden ve zarar u ziyân cihetlerinden ve mezkûr taşların Ulvin karyeli Hurşidzâde Tevfik Bey tarafından vaz' olunan (kesik) birinci mahkeme-i ticâret ve mahkeme-i temyîz-i hukûk dâirelerinde muhâkemeleri derdest-i rü'yet bulunduğu sırada zevcim mûmâileyh Hasan Hüsni Efendi'nin vefâtı cihetiyle bizlere intikâl etmiş kâffe-i emvâl ve nakidden ma'rifet-i şer'le 'alâ mâ faradallahu taksîm ve tefrîk ve hisse-i musîbemi ahz u kabz ile tarafıma ba's ve irsâl eylemek ve dea'vi-i vâkıa'-i mezkûre hakkında gerek mehâkim-i mezkûrede ve gerek mehâkim-i hukûkiye ve cerâidde her kim ile olursa olsun müddeî ve müdde'â 'aleyh sınıflarıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âde ve medâhil-i da'vâ ve ağrâzu'l-ğayr tarîkleriyle muhâkeme ve muhâsama ve sulh u ibrâya ahz u kabza ve tahlîf ve tehallüfe ve mevzû'-ı haczin tasdîk ve fekkine ihbârname ve protesto ve evrâk-ı resmiyyenin imzâ ve takdîmine ve i'lâmâtın tebliğ ve tebliğiyle tenfiz ve icrâsına ve ehl-i hibrin ta'yîn ve 'azline me'zûn olmak ve icrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine ve murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere Dersaadet da'vâ vekîllerinden Melkoben Aleksan Efendi'yi kabûle mevkûf tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile tevkîl eylediğimden îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 22 Nisan sene [1]303

Müdde'î-i mezbûrum Cevahir bint Şeyh Abdullah

Merkûme Cevahir nâm hâtunun ber vech-i muharrer takrîri huzûrumuzda zabt olunduğu tasdîk edilir. Fî 22 Nisan sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A ‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 12

Numara : 25

Tarihi : Fî 16 Ramazan sene [1]304/ Fî 26 Mayıs sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının makarr-ı hükûmet olan nefsi Siird kasabası mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı Osmanîye teba‘asından olup Garzan kazâsının Kadiyan karyesi ahâlîsinden Şeyh Habib bin Şeyh Ali tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden Hasan Efendi bin Taha Tube’nin ber vech-i âtî takrîridir.

Sancak-ı mezkûre merbût mezkûr Garzan kazâsının Kadiyan karyeli Şeyh Habib bin Şeyh Ali nâm kimesnenin livâ-i mezkûrun müstahdem süvârî zabtiyegânından vefât eden Erzurumlu Ahmet Çavuş zimmetinde yüz doksan beş gurusu alacağı bulunmakla meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı merkûm terekesinden tesviye olunmak üzere zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde da‘vâ ve muhâkeme ve ‘inde’l iktizâ ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek tarafımdan âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me’zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer‘iyye ile kazâ-i mezkûrun Sendiyan karyesi sükkânından Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdullah ve İsmail bin Abdullah mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğimden husûs-ı mezkûru da‘vâya istihkâkım olmak üzere bi’t-tahkîk lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını talep ederim. Fî 16 Ramazan sene [1]304

Vekîl Sok mahalleli Belediye Kâtibi Hasan Efendi bin Taha Tube

Berâ-yı tahkîk mahkemeye götürülen mezkûr Sendiyan karyesi ahâlîsinden orta boylu kumral sakallı kırk yaşında Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdullah bin Şeyh Ali ve orta boylu kumral bıyıklı otuz beş yaşında İsmail bin Hacı Abdullah bin İsmail nâm kimesnelerin bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye ‘ârifân oldukları halde ‘ale’l-infirâd vâki’ şehâdetleridir.

Kadiyan karyesi sükkânından merkûm Şeyh Habib bin Şeyh Ali’nin Siird sancağı süvârî zabtiyegânından müteveffâ Ahmed Çavuşun zimmetinde olan yüz doksan beş

guruş müteveffânın terekesinden tesviye edilmek üzere ait olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis Hasan Efendi bin Taha Tube'yi huzûrumuzda tevkîlle mûmâileyh dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini ve ol vecihle mûmâileyh Şeyh Habib beni işhâd ve şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh şehâdet eylerim. Fî 16 Ramazan sene [1]304/ Fî 26 Mayıs sene [1]303

Şâhid Sendiyan karyeli Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdullah

Şâhid karye-i mezkûreli İsmail bin Hacı Abdullah bin İsmail

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunduğu tasdik olunur. Fî 26 Mayıs sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Livâ-i Siird, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i Siird

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 12

Numara : 26

Tarihi : Fî 9 Şevvâl sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve saltanat-ı seniyye-i Osmaniyye teba'asından olup 'an-asıl Erzurum sükkânından iken Siirt jandarma çavuşluğunda vefât eden Ahmed Ağa'nın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Mahir bint Abdullah tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden Behcet Efendi bin Yusuf Ağa'nın ber vech-i âtî takrîridir.

Sancak-ı mezkûr jandarma taburunun süvârî 1. bölüğü çavuşânından olup bundan akdem vefât eden Erzurumlu Ahmed Çavuş'un vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Mihri Hâtun ile diğeri vârisi olmadığı cihetle hazîne-i beytü'l-mâla münhasıra bulunmakla zevce-i mezbûre Mihri Hâtun'un zevci müteveffâyı merkûm Ahmed Çavuş'un terekesine müte'allik Siird mahkeme-i şer'îyyesine mürâcaa't eden ashâb-ı dea'vi ile mücâvebe ve müdâfa'a ve gerek mehr-i mü'eccelini ve terekeden rub'u da'vâ

etmeğe vakti olmadığı cihetle husûs-ı mezkûr için ol bâbda da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz eylemek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine ve mehr-i mü'eccelini ile terekeden olan rub' hissesini murahhas da'vâ ve tahsîle murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile Siird'in Şeyh Halef mahalleli Mustafa bin Muhammed ve Ra's mahalleli Ferhat Ağa mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden husûsât-ı mezkûreyi da'vâ ve müdâfa'aya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 9 Şevvâl sene [1]304

Vekîl Aynsalib mahallesinde sâkin Behcet Efendi bin Yusuf Ağa

Berâ-yı şehâdet mahkemeye götürülen mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlisinden ve jandarma efrâdından orta boylu bir gözlü Mustafa bin Muhammed bin Hacı Haydar ve Ra's mahallesi sükkânından orta boylu ela gözlü kırk yaşında Ferhat Ağa bin Abdullah nâm kimesneler bi'l-ma'rifeti's-şer'iyeye 'ârifân oldukları halde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Siird jandarma taburunun süvârî birinci bölümü çavuşanından vefât eden Erzurumlu Ahmed Çavuş'un zevce-i menkûhe-i metrûkesi Erzurumlu Mahir bint Abdullah nâm hârunun müteveffâ-yı merkûmun üzerine zuhûr edecek duyûnâtın isbâtı için Siird mahkeme-i şer'iyesine mürâcaa't etmiş olan ashâb-ı de'âvî ile mücâvebe ve müdâfa'a etmek ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf eylemek ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine ve mehr-i mü'ecceli ile terekeden olan rub' hissesini da'vâ ve tahsîle murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahiha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis Behcet Efendi bin Yusuf Ağa'yı huzûrumuzda tevkîlle mûmâileyh dahi vekâlet-i merkûmeyi hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ve ol vecihle mezbûre Mahir Hârun beni şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim ve eşhedü billâh Allah için şehâdet eylerim. Fî 9 Şevvâl sene [1]304

Şâhid Siird'in Şeyh Halef mahalleli jandarma efrâdından Mustafa bin Muhammed bin Hacı Haydar

Şâhid Ra's mahallesi ahâlîsinden ve Mahkeme-i Bidâyet İcrâ Mübâşirlerinden Ferhat Ağa bin Abdullah

Şâhidlerin işbu vekâlet takrîrileri huzûrumuzda zabt ve tahrîr olduğu şer' verilerek tasdîk kılındı. Fî 9 Şevvâl sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyye Siird

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 13

Numara : 27

Tarihi : Fî 11 Şevvâl sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Ra's mahallesinde sâkine Gürcili Fatıma Hâtun bint Abdullah'ın zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i vâcibu't-tevkîrde ve Siird'in Karakol mahallesi ahâlîsinden Evrâk me'mûru Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa müvâcehesinde ber vech-i âtî takrîridir.

(kesik) jandarma taburunun süvârî birinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan akdem vefât eden Hacı Hasan Ağa bin Abdullah'ın üzerine zuhûr eden duyûnâtın isbâtı için Siird [mahkemesine mürâcaa't] etmiş olan ashâb-ı deâ'viyle müdâfa'a ve mücâvebe etmek ve 'inde'l iktizâ ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf etmek ve tarafımdan âheri tevkîle sulh u ibrâya me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine ve mehr-i mü'eccelimi ile terekesinden da'vâ ve tahsîle murahas ve mufavvaz [bulunmak üzere] vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyye ile işbu hâzır bi'l-meclis Evrâk me'mûru Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa'yı müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Hasan Ağa'nın sülbî sağır oğulları Zülfikar ve Salih nâm kimesneler tarafından vekâleten ve tarafımdan asâleten vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 11 Şevvâl sene [1]304

Müteveffâ Hacı Hasan Ağa'nın zevcesi Gürcili Fatıma bint Abdullah

Mezbûre Fatma Hâtunun ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûresi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 11 Şevvâl sene [1]304

Vekîl Evrâk Me'mûru Karakol mahalleli Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olunduğu tasdîk olunur. Fî 21 Haziran[1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet-i Hukûk Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 14

Numara : 28

Tarihi : Fî 16 Şevvâl sene [1]304/Fî 27 Haziran sene [1]303

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının merkez livâsı olan mezkur Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi sâkinelerinden olup zâtı mezkûr Nazîf mahalleli Molla Abdülhamid bin Muhammed Habib ve Taha bin Hacı Hasan bin Seyyid Hamza'nın ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan Aişe bint Hacı Hasan bin Seyyid Hamza'nın mahalle-i mezkûrede vâki' olan kendisinde mün'akid ve 'özü-i şer'îsi olan muhaddereliği cihetiyle vukû' bulan taleb üzerine hânesine i'zâm kılınan ümenâ-yı şer' mekremetlü Hoca Fethullah ve Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdülaziz Efendi'ler ile merkûmân Molla Abdülhamid bin Taha ve yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ali bin Ahmed Şurani ve Ali bin Esad Ninu'dan mürekkebe meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ve zevci Hacı Esad bin Osman Şurani müvâcehesinde ber vech-i âtî takrîridir.

Bundan akdem vefât eden zevce-i sâbıkım Musullu Muhammed Ali'nin sulbî sağır oğlu olup el-ân taht-ı vesâyetimde bulunan oğlum Fettâh'ın halkta olan alacağının tahsîli zımında her ne mahkemede olursa olsun iktizâ eden taleb ve da'vâ ve ashâb-ı de'âvîye mücâvebe ve müdâfa'a ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüf eylemek ve Eytâm sandığıında bulunan akçesinin muhâsebesini görmek ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile el-ân taht-ı nikâhında bulunduğum merkûm Hacı Esad bin Osman Şurani'yi hasbe'l-vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol vecihle

lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin zevcim merkûm Hacı Esad'a i'tâsını taleb ederim. Fî 16 Şevvâl sene [1]304/Fî 27 Haziran sene [1]303

Müvekkile-i merkûme Aişe bint Hacı Hasan bin Seyyid Hamza

(imzâ)

Zevcim mezbûre Aişe bint Hacı Hasan bin Seyyid Hamza'nın ber vech-i meşru' vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 16 Şevvâl sene [1]304/Fî 27 Haziran sene [1]303

Vekîl Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Esad bin Osman Şurani

(imzâ)

Hakîkat-ı hâl ber vech-i muharrer idüğünü tasdik ederiz. Fî 27 Haziran sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 14

Numara : 29

Tarihi : Fî 2 Zi'l-ka'de sene [1]304 ve Fî 12 Temmuz sene [1]303

Zikri âtî takrîr-i âlîyi mahallinde zabt ve tahrîr etmek üzere vukû' bulan emr u irâdeye imtisâlen bu fakîr bi'z-zât Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının makarr-ı hükûmet olan mezkûr nefsi Siird kasabasının Holani Mahallesindeistirâhatnişîn bulunmuş ve el-hâletu hâzihî vilâyet-i müşârun-ileyhâ vâlîy-i vâlânişânı kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zâti'l-iftihârnişân düstûru'l-ma'dele't-şî'âr zât-ı müfahham nazîm u nâzım-ı munazzim-ı âlem âsir-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-saâdeti bi'ş-şerefi ve'l-iclâl matla'-i envâri'l-'izzî ve'l-kemâl dâme (kesik) Siird'e teşrîf buyurmuş olan 'atûfetli Muhammed Reşid Paşa hazretlerinin şerefefzâ-yı sükûn ve karâr buyurdıkları devlethânelerine varıp [âñifü'l- beyân] Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresi a'zâsından Fethullah ve Hacı Halil ve Poset ve başkâtib Şakir Efendi'ler huzûrlarında 'akd-i meclis-i şer'-i âli edildikte paşa-yı müşârun-ileyh hazretleri meclis-i ma'kûd-ı mezkûr (kesik) edilen takrîr-i âlîleridir.

Bağdat vilâyet-i celîlesinin merkez mahkeme-i tîcâret re'îsi iken çend mâh akdem vefât eden Kadri Bey ibn-i merhûm Hüseyin Bey zimmetinde nefsi Bağdat şehrinde kâ'in

Çağanhanı demekle ma'rûf olup (kesik) hânenin senevî bedel îcârından olarak beher sene hisseme isâbet eden yirmişer binden terâküm eden üç senelik îcârından müteveffâ-yı mûmâileyhin hâl-i hayatta iken bi'z-zât tahsîl ettiği atmış bin (kesik) taht-ı îcârda bulunan konağımın ucûrâtından beş bin ve Bağdat vilâyeti mâl sandığından almakta olduğum şehriye bin beş yüz guruştan mûmâileyh Kadri Bey'in tahsîl ve ahz u kabz ettiği altı aylık maaşım olan dokuz yüz cem'an yetmiş dört bin guruşla süblem demekle 'ârif arâzîyi nâmıma mübâya'a ve teferruk etmek üzere birâderim Hüseyin Beyzâde Selim Bey vâsıtasıyla otuz beş bin guruşla bin üç yüz iki târîhinde Der-i aliyye'den dokuz yüz elli 'aded osmânî lira Kadri Bey'e i'tâ ve irsâl ve îsâl edip hatta ol vecihle kendisinde terâküm eden yüz dokuz bin guruş ve yüz elli 'aded osmânî liralaram ile mezkûr arâzîyi mübâya'a eyleyip eylemediğini mûmâileyh Kadri Bey'den vukû' bulan istifsârım üzerine zikri mesbûk arâzîyi mübâya'asına muvaffak olamadığından ber vech-i muharrer nezdinde müterâkim akçemden bin beş yüz osmânî lira yanında ve yedinde mevcûd bulunup i'tâ ve teslîm eylemek üzere bir mahal irâe etmekliğimi mûmâileyh Kadri Bey vefâtından bir kaç gün evvel cevaben bana bildirip şu cihetle mûmâileyh Kadri Bey zimmetinde alacağım bulunan yüz dokuz bin guruşla dokuz elli dâne yüzlük mecîdiye altınını li-ecli'l-i'tâ bir mevki' göstermeğe ihtilâs-ı vakt eylemeksizin ve bana irsâl ve îsâl etmeksizin vefâtına değin yedinde nakd mevcûd bulunduğu hâlde vefât eylemiş meblağ-ı mecmû' mezkûr el-ân mîr-i müteveffâ-yı mûmâileyh zimmetinde alacağım olduğundan ve müteveffâ-yı mûmâileyhin vefât eylediği zamanda yanında hâzır ve mevcûd verese-i münhasırasından ve terekesine vaz'-ı yed edenlerden birâderi ve hâlen Kerbala mutasarrıfı bulunan sa'âdetlü Mustafa Paşa sâlifü'z-zikr akçeyi müteveffânın mâlî olmak za'miyle bi-hasebi'l-verâse her hâlde ahz u kabz eylemiş olacağından cihât-ı mebhûseden mîr-i müteveffâ-yı mûmâileyh Kadri Beyden alacağım olan yüz dokuz bin guruşla yüz elli 'aded osmânî liralaramı bi'z-zât müşârun-ileyh Mustafa Paşa ile ândan mâ'adâ müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesine vaz'-ı yed eyleyenlerden îcâb eyleyeceğini mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyelerde bidâyeten ikâme-i da'vâ ve 'inde'l iktizâ i'tirâz 'ale'l-hüküm ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîz ve dâire-i âidesine i'tâsı lüzûm görülecek her türlü arz-ı hâl ve müsted'iyât ve takrîr ve protesto ve hacz nâme ve icrâya müte'allik tanzîm edeceği varakalarına vaz'-ı imzâ eylemek ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf ve meblağ-ı mezkûrdan tahsîl eyleyecek akçeyi tarafıma irsâl ve îsâle ve ahz u kabz

etmek ve tarafından âheri tevkîle me'zûn ve mufavvaz ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ve nizâmiyye mü'tebire ile tarafımdan el-hâletu hâzihî Bağdat'ta sakin mûmâileyh Selim Bey ibn-i Hüseyin Efendi'yi kabûlune mevkûf vekîl ve nâib-i menâb ve murahhas nasb u ta'yîn eylediğimden ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 2 Zi'l-ka'de sene [1]304 ve Fî 12 Temmuz sene [1]303

Vâli-i vilâyet-i Bitlis

(imza)

Paşa-yı müşârun-ileyh hazretlerinin takrîr-i âlisi huzûrumuzda alınıp ber vech-i muharrer idüğü tasdîk olunur. Fî 2 Zi'l-ka'de sene [1]304 ve Fî 12 Temmuz sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 15

Numara : 20

Tarihi : Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]304/Fî 20 Temmuz sene [1]302

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi-i Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i saltanat-ı seniyye-i Osmaniyyeden olup 'an-asıl Şirvan kazâsı kurâsından Gündekevir karyesi sâkinelerinden iken şimdiki hâlde taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Hanife bint Ali Sülhâyî tarafından zikri âtî husûsâta vekîl idüğünü beyân eden Şahbaz bin Abbas Keççigi nâm kimesnenin Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclîs-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî takrîridir.

Mezkûr Şirvan kazâsı kurâsından Gündekevir karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Ali Sulhayî nâm kimesnenin sulbî kebîre kızı olup el-hâletu hâzihî taht-ı nikâhında bulunan zevcem Hanife nâm hâtunun pederi müteveffâ-yı mezbûr Ali'den müntekal cümle emvâl ve emlâktan hasbe'l-verâse kendisine isâbet eden hisse-i mîrâsiyesini ahz u tahsîl ile hasbe'l-verâse kendisine teslîm eylemek ve hissesini vermekten imtina' eyleyenlerden her ne mahkemede olur ise olsun da'vâ ve muhâkeme

ve 'inde'l iktizâ ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Karakol mahalleli Muhammed bin Abdal ve Kassar mahalleli Musa bin Hacı Muhammed mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyleyip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden müteveffâ-yı merkûmun veresesinden ve terekeye vaz'-ı yed edenlerden da'vâya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]304/Fî 20 Temmuz sene [1]303

Vekîl Kassar mahalleli Şahbaz bin Abbas Keççigi

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Karakol mahalleli orta boylu kumral bıyıklı çakır gözlü yirmi sekiz yaşında Muhammed bin Abdal Keççigi ve Kassar mahalleli orta boylu kumral bıyıklı ela gözlü yirmi beş yaşında Musa bin Hacı Muhammed bin Süleyman Halfo'nun 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

'An asıl Şirvan kazâsının Gündekevir karyesi sâkinelerinden olup el-hâletu hâzihî Kassar mahallesinde sâkin ve mukîm Şahbaz bin Abbas Keççigi nâm kimesnenin zevce-i menkûhesi bulunan Hanife nâm hatunun karye-i mezkûre ahâlîsinden müteveffâ pederi mezbûr Ali'den müntekal emvâl ve emlâkte hasbe'l-verâse kendisine musîb hisse-i mîrasiye-i şer'iyyesini ahz u tahsîl ile bi hasbe'l-verâse kendisine teslim eylemek ve hisse-i mîrâsiyesini i'tâdan imtina' eyleyenlerden ve tereke-i mezkûre vaz'-ı yed edenlerden her ne mahkemede olur ise olsun da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe sulh u ibrâya tarafından âheri tevkîle me'zûn olunmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile mezbûre Hanife zevci dâhili işbu hâzır bi'l-meclis Şahbaz bin Abbas Keççigi'yi huzûrumuzda tevkîlle merkûm dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzimesini ta'ahhüd ve iltizâm ettiği ol vecihle mezbûre Hanife bizi işhâd ile şâhid tutmuş olduğu cihetle bu husûsa şâhidim eşhedü billâh için şehâdet eylerim. Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]304/Fî 20 Temmuz sene [1]302

Şâhid-i merkûm Muhammed bin Abdal Keççigi

Diğer Şâhid-i merkûm Musa bin Hacı Muhammed bin Süleyman

İşbu vekâletin takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zapt olunduğu tasdik olunur. Fî 20 Temmuz sene [1]303

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 15

Numara : 21

Tarihi : Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

Dördüncü ordu-yı hümâyûn otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz dördüncü taburunun kâtibi Erzincanlı Cevdet Efendi bin Ahmet Dervîş Efendi'nin ifâdesidir.

Siird sancağı mülhakâtından Eruh kazâsı dâhilinde Soran 'aşîreti haymenişînlerinden Teymur bin İlyas ve Murat bin Abdullah'ın tabur-u mezkûr binbaşısı Bursa vilâyeti dâhilinde Okçular kazâlı rif'atlü Halil Efendi bin Ahmed'le yine tabur-u mezkûrun üçüncü bölüğü mülâzım-ı sânisî Amasyalı fütüvvetlü Ali Efendi bin Muhammed ve zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde re's ester mâddesinden dolayı 'aleyhlerine ikâme ettikleri da'vâlara cevâp vermek ve müdâfa'a ve mürâfa'a olmak üzere binbaşısı ve mülâzım-ı mûmâileyhimâ taburca olan kesret-i meşâğil-i mühimme mâni'alarından bi'z-zât gelemeyüp husûs-ı mezkûra müte'allik mahkeme-i mezkûrede cereyân edecek da'vâlarına bidâyeten ve 'inde'l îcâb istînâf ve temyîzâtın ve ismâ' ve istimâ' şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan diğerini tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl mâdde-i mebhûse müte'allik olduğu umûrun küllisine mûmâileyhimâ Halil ve Ali Efendi'ler taraflarından bölük-i mezkûr yüzbaşısı Hısnı mansur kazâlı fütüvvetlü Hacı Ömer Ağa bin Ali ve tabur-ı mezkûrun dördüncü bölüğü mülâzım-ı evveli Vanlı fütüvvetlü Dervîş Ali Efendi bin Mustafa huzûrlarında vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile beni vekîl ve nâib-i menâb ve murahas ve mufavvaz nasb u ta'yîn etmiş olduklarından ben dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûlüyle hizmet-i lâzimesini îfâya der-'uhde ve iltizâm eylemiş ve mücâvebeye hâzır bulunmuş olduğumdan

şâhidân-ı mûmâileyhimâdan tahkikiyle vekâleti mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme yedime i'tâsını talep ederim.

Kâtib-i Tabur-ı Mezkûr Cevdet Efendi bin Ahmet Dervîş Efendi

(imzâ)

Berâ-yı tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen tabur ve bölük mezkûr yüzbaşısı orta boylu kumral bıyıklı ela gözlü atmış yaşında Hısnı mansur kazâlî Hacı Ömer Ağa bin Ali bin Abdullah'la ve dördüncü bölük mülâzım-ı evveli uzun boylu kumral bıyıklı ela gözlü otuz beş yaşında Vanlı Ali bin Mustafa 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Taburumuz binbaşısı rif'atlı Halil ve tabur-u mezkûrun üçüncü bölümü mülâzım-ı sânisî fütüvvetlü Ali Efendiler tarafından husûs-ı mezkûrda ber vech-i muharrer taburumuz kâtibi Cevdet Efendi huzûrumuzda tevkîliyle mûmâileyh Cevdet Efendi vekâlet-i mebhûseyi kabûl ettiğini bilip Allah için şehâdet ve tasdik eyeriz. Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

Tabur ve bölük yüzbaşısı Hısnı mansur kazâlî Hacı Ömer Ağa bin Ali

(imzâ)

Tabur-ı mezkûrun dördüncü bölümü mülâzım-ı evveli Vanlı Dervîş Ali Efendi bin Mustafa

(imzâ)

Mûmâileyh Cevdet Efendi'nin takrîriyle şâhidân-ı mûmâileyhimâ Hacı Ömer Ağa ile Nazım Ali Efendi'nin şehâdetleri huzûrumuzda alınıp ber vech-i muharrer idüğü tasdik kılınır. Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 16

Numara : 22

Tarihi : Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celilesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Sor Mahallesinde sâkin olan Ermeni milletinden Kumar ve Ferfur ve Şirini ve Kite benât-ı İbrahim Kolo'nun Siird mahkeme-i şer'iyesinde mün'akad

huzûr-ı şer‘-i me‘âlî ‘ukûdta ve kasaba-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi sükkânından Hacı Muhâmmmed ibn-i Kasım müvâcehesinde vukû‘ bulan takrîrleridir.

Pederimiz mezbûr Makdis İbrahim Kolo’dan müntakıl olup mezkûr Siird kasabasının ve Ra’s Mahallesinde vâki‘ etrâf-ı erba‘ası Hacı Abdulaziz bin Seyyid Hüseyin hânesi ve diğeri üç tarafı tarîk-ı âmm mahdûd bir bâb hâne ile Sutud mevkiinde kâ’in dört tarafı Helo veled-i Soro ve Karabet veled-i Mado ve Hızmu bin Elkıs bağları ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir kıt‘a bağı li-ebeveyn birâderimiz Babi ile Sûk mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Hacı Mahmud’un meyânelerinde zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde cereyân etmiş olan alacak da‘vâsından dolayı hâne ve bağı mezkûr müstakillen birâderimiz Babi’nin mâl ve mülkü idüğü müdde‘î-i merkûm Hacı Abdullah’ın iddiâsı üzerine taht-ı hacze alınmış ve hasbe’l-verâse hâne-i mezkûrda hisse-i mîrâsiyelerimiz olup müdde‘î-i merkûm Hacı Abdullah’ın haczi altında mahcûz bırakılmış külliye muğâyir bulunmuş olmakla hisse-i şâyi‘a-i mezkûremizin müdde‘î-i merkûmun taht-ı haczinden fekkiyle hasbe’l-vekâle bizlere teslim etmek ve bu husûstan tevellüd edecek da‘vâya müdafâ‘a ve mücâvebe bulunma ve ‘inde’l iktizâ ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallûfe sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Muhâmmmed Efendi’yi vekîl nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimizden ber minvâl-i muharrer tarafımızdan vekîl idüğüne dair lâzım bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’ye i‘tâsını talep ederiz. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]304

Mahalle ve millet-i mezbûreden Kumar bint İbrahim Kolo, Diğeri Şirini, Diğeri Ferfur, Diğeri Kite

Mezbûrât Kumar ve Şirini ve Ferfur ve Kite benât-ı İbrahim Kolo’nun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]304

Mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

Bu vekâlet-i mezbûrenin takrîrleri ve vekîl-i mûmâileyhin ifadesi ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt olunduğu tasdîk kılınır. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]304

A‘zâ-i Mahkeme-i Livâ-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye Siird

(imzâ)

Sahife No : 16

Numara : 23

Tarihi : Fî 13 Muharrem sene [1]305

Fî'l-asl Der-i aliyye'nin Saraçhane kurbünde Sorhane mahallesi ahâlîsinden olup Dördüncü ordu-yı hümâyûn Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Siird sancağının makarrı olan Siird kasabasında ârâmsâz otuz birinci alayın kâ'in-i makâmı izzetlü Abdülhamid Bey bin Çavuşzâde Salih Bey zikr-i mesbûk Siird sancağı bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün‘akad huzûr-ı şer‘-i me‘âlî ‘ukûdda duyûn-u ‘umûmîye vâridât-ı muhassese idâresi müfettiş-i ‘umûmîsi izzetli Hüseyin Efendi bin Hacı Ahmet Efendi mahzarında ber vech-i âtî vukû‘ bulan takrîridir.

Dersaadette Beylerbeyi'nde sâkine Hadice Latife Hânım bint-i Rıfat'ın bin iki yüz yetmiş dokuz sene-i rûmiyesinden bin iki yüz doksan dokuz senesi şehr-i mayısının onuncu gününe değin zevce-i menkû[he-i metrûkesi] mu‘âşeret ve imtizâc edilemediğinden mezkûr şehr-i mayısın onuncu günü mûmâileyhâyı talâk-ı selâse ile tatlık edip ber minvâl-i muharrer tatlık ettiğimi yedimde bulunan yevm-i mezkûr (kesik) bin iki yüz doksan dokuz senesi şehr-i mayısın onuncu günü târîhiyle mu‘arref ve yüz otuz dokuz numaralı ‘ilm u haberden müste‘an olacağı vecihle telgrafla bildirmiş ve talâkın vukû‘-ı haberi mûmâileyhâ makâm-ı celîl-i seraskeriyye takdîm ettiği arz-ı hâlden bahisle makâm-ı müşârun-ileyhânın emirnâmesine ‘atfen ordu-yı mezkûr müşîrin celîlesinden yazılan tahrîrâta müsteniden firkadan edilen iş‘ârattan bahisle ordu-yı mezkûr on altıncı piyâde livâsı sa‘âdetlü Abdullah Paşa hazretlerinden bana gönderilmiş olduğu bin üç yüz iki senesi şehr-i mayısının beşinci günü târîhiyle müverreh ve altı yüz otuz beş numara ile murakkam tahrîrât-ı ‘aliyyesi münderecâtından mertebe-i sübûta varacağı ve târîh-i mebhûseden beri mûmâileyhâ mutallaka bulunmuş olacağı derkâr ve talâk zevce elinde idiğünü ve zevcenin kabûl ve reddine hâcet olmadığı muktazâ-yı şerî‘at-ı ğarradan iken zevce-i mutallaka-i mûmâileyhâ el-hâletu hâzihî kendisi taht-ı nikâhında göstererek bir takım desâis ile

me‘âş-ı mahsûsumdan makâm-ı sâni-i müşârun-ileyhâ ma‘rifetiyle sekiz yüz atmış guruş bi-ğayri hakkın kat‘iyle fuzûlî olarak ahz u kabz etmekte bulunduğundan ve ifâdemın sıhhati Dersaadet telgrafnâmesine müraca‘atla mezkûr telgrafın kopyası telgrafın makbûzunu müş‘ir telgrafnâmede mahfûz olmak lâzım gelen mûmâileyhânın imzâsını hâvî ‘ilm u haber ve makâm-ı celîl-i seraskeriyeye takdîm eylediği arz-ı hâlinden imtihân edileceği ve beyinât-ı tahrîriye-i mu‘teber-i şer‘iyyeden ma‘dud olan sâlifü’l-beyân ‘ilm u haber ve istid‘âsıyla tebeyyün edeceğünden ol vecihle mûmâileyhânın târîh-i talâktan ‘iddet-i şer‘iyye-i mu‘ayyenesi hitâmından beri bilâ-istihkâk me‘âşımın mâh be mâh almakta olduğu akçenin îcâb eyleyeceği mahkemelerde bidâyeten da‘vâ ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve i‘âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘ şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe sulh u ibrâya ve buna müte‘allik ait olan devâire takdîm edeceği arz-ı hâl ve evrâk ve lâyiha ve hacz istid‘âlarında vaz‘-ı imzâ ve lehû ve ‘aleyhime muhâkemededen sâdır olacak i‘lâmâtın ahz ve teblîğlerin kabûlüyle lâzımu’l-i‘tirâz olanlara i‘tirâz etmek ve tarafından diğerini tevkîle me‘zûn olmak ve talâkın vukû‘ bulduğu târîh-i mezkûrdan i‘tibâren mesâğ-ı şer‘-i olmadığı şer‘an mütehakkık ettiği takdîrde İstanbul’a vusûlünde talâk-ı selâse ile tatlık eylemek ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte‘allik olduğu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Hüseyin Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ol vecihle lâzım bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 13 Muharrem sene [1]305

Nizamiyye Kâ’in makâmı Abdulhamid Bey

Kâ’in makâm mûmâileyh Abdülhamid Bey’in ber vech-i muharrer vekâletini kabûl ettim. Fî 13 Muharrem sene [1]305

İş bu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olunduğu tasdîk kılınır. Fî 13 Muharrem sene [1]305

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

(imzâ)

Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib, Kâtib-i şer‘iyye

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 17

Numara : 24

Tarihi : Fî 13 Safer sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup livâ-i mezkûr kasabalarından Garzan kazâsı nâib-i şer'îsi iken bundan akdem ya'nî bin üç yüz dört senesi şehr-i şa'bânının on beşinci günü vefât eden merhûm Hâce Hüseyin Efendi ibnu'l-Hac Mustafa Efendi ibn-i Molla Halil Efendi'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Aişe bint Berho Şemdule ile sulbî kebîr oğulları Yusuf ve Abdurrahman Efendiler ve sülbiye-i kebîre kızları Havi ve Meryem ve Hacer ve sağîre kızları Hafsa ve Rukiye'ye münhasıra olmakla tahakkuk eden 'özü-i şer'iyye binâ'en zikri âtî takrîrlerin sâkin buldukları hânedede zabt u tahrîr olunmak üzere cânib-i şer'at-ı ğarradan gönderilen me'mûr-ı şer'i Hâce Fethullah Efendi ile orada hâzır bulunan zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi a'zâsından Hacı Halil Efendi ibnu'l-mûmâileyh Hacı Mustafa ve birâderleri Mahmud ve Hamid Efendi'lerden mürekkep ve mün'akad meclîs-i şer'-i âlide ve zâtları mûmâileyhim Hacı Halil ve Mahmud ve Hamid Efendi'ler ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan zevce-i mezbûre Aişe ve benât-ı mezbûre Havi ve Meryem ve Hacıye ve ibn-i kebîr Abdurrahman Efendi'nin yetîmeyeyn-i mezkûreteyn Hafsa ve Rukiye'nin vasîleri bulunan ibn-i kebîr mûmâileyh Yusuf müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîrleridir. Fî 10 Safer sene [1]305

Veresi bulunduğumuz müteveffâ-yı mûmâileyh merhûm Hâce Hüseyin Efendi'nin bin üç yüz senesi şehr-i nisan bidâyetinden yirmi beşinci gününe kadar kıstı'l-yevm hesabıyla mezkûr Garzan kazâsı sandığında benât-ı mezkûreden dolayı müterâkim me'âşını ahz u ve kabza ve hissemize göre bizlere îsâl ve i'tâ etmek ve kezâlik zimem-i nâsda alacak hakkı olan mebâliği îcâb ederse müte'allik olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve 'inde'l iktizâ i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ' şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile işbu hâzır bi'l-meclîs Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden keyfiyeti bi't-tasdîk bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını taleb ederiz. Fî 10 Safer sene [1]305

Müvekkile-i zevce-i mezbûre Aîşe, İbn-i kebîr Abdurrahman, Bint-i kebîre Havi, Bint-i kebîre Meryem, Diğeri Hacye

Mûmâileyh Yusuf Efendi'nin takrîridir;

Ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûrelerini kabûl ve kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Safer sene [1]305

Vekîl Yusuf ibn el-müteveffâ Hasan Efendi

Tarafeynin işbu takrîrleri ber vech-i muharrer huzurumuzda zabt olunduğu tasdik kılınır. Fî 10 Safer sene [1]305

Me'mûr-ı şer'î, A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, Birâderi Mahmud,

(imzâ)

Diğeri birâderi Hamid

Sahife No : 17

Numara : 25

Tarihi : Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

(kesik)Mukîme olduğu hânelere zabt etmek üzere me'mûren a'zâ mülâzımı Fethullah Efendi oturduğu hâne-i mezkûra gönderilen Van vilâyet-i celîlesi dâhilinde merkez-i vilâyet bulunan Van kazâsı dâhilinde bulunup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kazası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden olarak Şirvan kazâsı ahâlîsinden ve birinci taburun birinci bölüğü efrâdından Mustafa bin Cihangir ve Ahmed bin Hüseyin ta'rîfleriyle zâtı mu'arrefe olan Züleyha Hânım bint Sadık Ağa bin İsmail Ağa'nın oğlu bölük-ü mezkûr yüzbaşısı İbrahim Bey âti zikrin müvâcehesinde ve me'mûr-ı mûmâileyh Fethullah Efendi ile mezkûr Mustafa ve Ahmed ve zikr-i sebk eden Siird mahallâtından Birzukak mahallesi ahâlîsinden Hacı Ömer bin Sûfi Muhammed ve kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin ve mukîm Musa bin İsa Abdi nâm kimesnelere mün'akad meclîs-i şer'-i âlide ber vech-i âti takrîridir.

Mezkûr Van kazâsı mahallâtından Yüzhane mahallesinde ve İsa han sokağında vâki' ve etrâf-ı erba'ası Galip Paşa ibn-i Tayfur Bey'in tarlasıyla Şevket Efendi bin Halil Ağa'nın bağ ve hânesi ve Camuşçuzâde Ahmed Efendi'nin kezâlik bağ ve hâne ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve iki dâireliği selâmlık tarafında bir bahçe ve bir âhûr odası ve su kuyusu ve harem tarafında dahi bir bahçe ve bir matbah ve bir tahtânî eyvân ve bir

sofa ve bir hammâm ve bir tahtânî oda ve abdesthâne ve yine su kuyusu müstemil olan bir bâb mülkhâne ve kezâ mezkûr Van kazâsında ve hâne-i mezkûrun harem kapusu kurbünde vâki' ve birbirine muttasıl ve etrâfları mezkûr Şevket Efendi'nin bağı ve hâne-i mahdûd mezkûr ve tarîk-ı âmm ile mümtâz üç sulu tarla müştereken benimle oğullarım bölük-ü mezkûr yüzbaşısı İbrahim Bey ve Muhammed Bey ibnâni süslü Binbaşı Mustafa bin ibn-i Eyüp Ağa'nın bâ-sened mülkü müşterâmız bulduklarından ve mûmâileyh oğlum Muhammed'in bir buçuk seneden akdem vefât etmekle verâseti benimle ki vâlidesiyim ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hanife bint Fevzi Ağa ve iki yaşında sülbiye sağıre kızı Yadigâr ve diğere oğlum birâderi mûmâileyh İbrahim Bey'e münhasıra olduğundan mezkûr hâne ve tarlalardan gerek şirâen ve gerek müteveffâ-yı mûmâileyh Muhammed Bey'den bi'l-intikâl irsen hissemi semen-i mislî ile bey' ve ferâğâ ve semen-i mezkûru ahz u kabza ve tarafıma i'tâ ve isâl ve îcâb eden mahallerde bey' ve ferâğ-ı mezkûreyi takrîr vermeye ve sened-i resmiye rabt etmeye ve îcâb ederse da'vâ ve mücâvebe ve müte'allik olduğu mahkemede muhâsama ve redd-i cevâba ve temyîz ve istînâfa ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve ismâ' ve istimâ' şuhûd tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i sahîha-i şer'iyeye-i mutlaka-i âmme ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim demesi üzerine vekîl-i mûmâileyh İbrahim Bey dahi vekâlet-i mezkûreyi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd etmekle mâ vaka'a arz olunur. Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

Müvekkile Züleyha Hânım, Otuz birinci Alay birinci tabur 1.bölük yüzbaşısı

(imzâ)

(İbrahim ibn-i Mustafa)

Ba'dehu müteveffâ-yı mûmâileyh Muhammed Bey'in zevcesi ve zâtı Sason kazâsı mahkeme-i bidâyet başkâtibi Muhammed Refik Efendi bin Abdurrahman Efendi ve mezkûr Ahmed bin Hasan'ın ta'rîfleriyle mu'arrefe Hanife bin Fevzi Ağa kezâlik mezkûr hâne ve tarlalardan hisse-i mevrûsesini bey' ve ferâğ etmek zımnında ber minvâl-i meşrûh İbrahim Bey'e tevkîl edip ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl eyledi. Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

Müvekkile Hanife, Otuz birinci Alay 1.tabur 1.bölük yüzbaşısı

(İbrahim ibn-i Mustafa)

Tarafeynin ya'nî müvekkile ve vekîlin bâlâdaki takrîrleri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 12 Teşrîn-i sâni sene [1]303

Muhzırı'ş-şer'î, Birzukak mahalleli Hacı Ömer, Karakol mahalleli Musa,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Hukûk-ı Bidâyet Başkâtibi, Ahmed bin Hüseyin

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 18

Numara : 26

Tarihi : Fî 19 Reb'û'l-âhir sene [1]305

Dersaadet altıncı dâire dâhilinde Ömer Avni Efendi mahallesinde Acı Çeşme sokağının beşinci numaralı hânesinde mukayyed ve Manastır vilâyetinde bin iki yüz seksen sekiz senesi târîhinde mütevellide el-hâletu hâzihî on altı yaşında olduğu ibrâz edilip görülen nüfûs-ı tezkere-i Osmaniyye münderecâtından müstebân olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının makarr-ı hükûmet olan mezkûr nefis-i Siird kasabası mahallâtından Holani mahallesinde ve Sancak merkez mutasarrıfı mîr-i mîrân me'âlî'ş-şâhidân sa'âdetlü Mustafa Paşa hazretlerinin konaklarında ikâmet etmekte bulunan ve zâtı paşa-yı müşârun-ileyh hazretleriyle vilâyet-i mezkûre müretteb ve dördüncü tabur-u jandarma süvârî çavuşlarından Melek Efendi bin Ali Ağa'nın vech-i şer'î üzere ettikleri ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Mevhibe Hânım bint müteveffâ Feyzi Ağa'nın zikri mesbûk Siird mahkeme-i şer'îyyesinde ettiği takrîridir.

Pederim mûmâileyh Feyzi Ağa Haropeşte nâhiye müdürü iken iki sene akdem vefât etmiş olması hasebiyle bu misillü vefât eden me'mûrîn-i mülkiyenin eytâm ve ermile me'âş tahsîs-i muktezâ-yı irâde-i seniyye-i hazreti padişahîyle usûl ve emsâli iktizâsından bulunduğu cihetle pederim müteveffâ-yı mûmâileyhin eytâmı olan dört nefer evlâdı ile zevcesi Nurşah Hânım'a Manastır vilâyet-i celîlesi merkez mâl sandığından mâh be mâh alınmak üzere sadaka ve ihsân cenâb-ı pâdişâhî olarak tahsîs buyrulan şehri yüz atmış guruştan hissemeye isâbet eden şehri otuz altı guruş mâh be mâh sâlifü'l-beyân Manastır vilâyet-i celîlesi mâl sandığından bâ-makbûz ilm u haber ahz u kabziyla bana irsâl ve îsâl eylemek üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile el-hâletu hâzihî Manastır vilâyet-i celîlesi merkezi olan Manastır kazâsında sâkine bulunan pederim müteveffâ-yı mûmâileyhin zevcesi vâlidem Nurşah Hânım'ı

tarafından vekîl ve nâib-i menâb murahhasa ve mufavvaza nasb u ta'yîn eylediğimden vâlidem mûmâileyhâyı ber vech-i muharrer tevkîl etmiş olduğu ve el-ân ber hayât ve mevcûde ve yekpâre bulduğum tahkîkiyle bir kıt'a i'lâm-ı şer'înin i'tâsını talep ederim.

Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]305

Müvekkile-i mûmâileyhâ Mevhibe Hânım ibnet-i Feyzi Ağa

Mûmâileyhâ Mevhibe Hânım el-ân ber hayât olup kimsenin taht-ı nikâh ve tezvîcinde olmadığı tasdîk edilir. Fî 19 Rebî'u'l-âhir sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,
(imzâ)

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye

Sahife No : 18

Numara : 27

Tarihi : Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf-i mukaddem seksen altıncı alayının Siird'den müretteb üçüncü taburunun Kolağası Muhammed Hulusi Efendi bin Mustafa Ağa'nın mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Ma'mûratü'l-'azîz vilâyet-i celîlesinin makarr-ı hükûmeti olan nefsi-i Harput kazâsı mahallâtından Ağacami mahallesi ahâlîsinden iken bundan üç buçuk mâh mukaddem vefât eden li-ebeveyn er karındâşım Reşid Ağa'nın verâseti er karındâşı bulunduğum benimle diğer birâderim Ahmed ve sülbiye-i kebîre kızları Tayyibe ve Aişe ve Zekiye ve Güllü Hâtun'lara münhasıra bulunduğundan müteveffâ-yı mûmâileyh Reşid Ağa'nın mezkûr Harput kazâsındaki cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı metrûkesinden hisse-i mîrâsiye-i şer'îyyemi ahz u kabz ile bana irsâl ve îsâl ve keyfiyeti mezkûreden dolayı zuhûr edecek da'vâya müdâfa'a ve mücâvebeye ve kâ'ide-i şer'îyye üzere i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze sulh u ibrâya ve emlâk ve akârât-ı metrûkeden bana isâbet edecek hisse-i şâyi'amı tefrîk ve beyyine ve iktizâ ederse kendi nâmıma mu'âmele-i ferâğiyesini icrâya dâir îcâb eden mahallerde takrîr vermek ve başkaca bana müte'allik kâffe-i umûrun husûsiyâtımı görmek ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûrenin müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak ve tarafımdan âherî tevkîl eylemek üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i

mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile el-hâletu hâzihî mezkûr Harput kazasında sâkin ve mutavattın Vâ'iz-zâde Kazzâz Hacı Osman Efendi bin Hacı Mustafa'yı kabûlüne mevkûf olarak vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mûmâileyh Hacı Osman Efendi ber vech-i muharrer husûsât-ı mezkûrede tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin olan takrîrime muvâfık tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

86. Redif alayının 3. taburunun Kolağası

(imzâ)

Mûmâileyh Muhammed Hulusi Efendi'nin takrîr ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olunduğu tasdîk kılınır. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye

(imzâ)

Sahife No : 18

Numara : 28

Tarihi : Fî 25 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup bundan çend sene akdem vefât eden Mevlüd Efendi bin Şeyh Mahmud'un zevce-i menkûhe-i metrûkesi olup makâm-ı âlî-yi hazret-i mutasarrıfice verilip Siird mahkeme-i şer'îyyesine havâle buyrulan bin üç yüz üç senesi şehr-i kânûn-ı sâni yirmi üçüncü günü târîhiyle müverreh arz-ı hâl sâhibesi bulunan Hadice bint Hamid Bey'in tahakkuk eden 'özü-i şer'îsine binâ'en zikri câi takrîri mahalinde zabt ve tahrîr etmek üzere i'zâm kılınan Mahkeme-i Bidâyet A'zâ mülâzımlarından mekremetlü Hâce Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi ve Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdülaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi sâkine bulunduğu hâneye varıp ümenâ-i şer' mûmâileyhimâ ile zikri mesbûk Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Şeyh Ahmed Efendi bin Şeyh Abdurrahman ve Hamid bin Fehim nâm kimesnelerden mün'akid ve müşekkel meclis-i şer'-i şerîfi enverde zâtı mûmâileyh Şeyh Ahmed Efendi ile merkûm Hamid'in ta'rîfleriyle mu'arrefe olan zevce-i mezbûre

Hadice Hâtun tarafından zikri âtî husûsâta dair vekîl idüğünü beyân eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve hâlen Defter-i Hâkânî Başkâtibi bulunan Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım müvâcehesinde vukû‘ bulan takrîridir.

Bundan kaç sene akdem vefât eden zevcim mûmâileyh Mevlüd Efendi'nin vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi bulunduğum benimle diğer zevce-i menkûhe-i metrûkesi Meryem bint Hasan Hacı Halil ile sulbî kebîr oğulları Hacı Abdulmecid Efendi ve Abdal ve Mahmud ve mezbûre Meryem'den mütevellide sülbiye-i kebîre kızı Zilfi ve benden mütevellide kebîre kızı Emine'ye münhasıra olup bizlerden başka diğer vâris ve vârise-i ma'rûfesi bulunmadığından ve müteveffâ hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü ve ba'de vefâtihî hisse-i benimle verese-i mezbûreye irsen intikâl eyleyen Siird'deki hân ve bezzâristân ve dekâkin ve hâne ve bâğ ve tarlalarla Billoris ve Ayndar nâm karyelerdeki üç bâb değirmen ve sâir emlâk ve arâzî ile emvâl-i menkûleden 'alâ mâ faraza hisse-i musîbe-i şer'iiyemin ma'a mehr-i mü'eccelim ifrâr ve tefrîkiyle bana i'tâ ve teslîmi iktizâ ederse terekeye el-ân vâzî'u'l-yed bulunan merkûmun Hacı Abdulmecid ve Abdal ve Mahmud'dan müte'allik olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme istînâf ve temyîze tarafından âherini tevkîle ve sulh u ibrâya ve infâz ve icrâ muharrer mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûsîyyât-ı mezkûrede tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim dedikte mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi mezbûre Hadice'nin vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüde iltizâm ettim. Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Müvekkile-i mezbûre Hadice bint Hamid Bey

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt ve tahrîr olduğu tasdîk kılınır. Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Muhzır-ı şer'î(?), Kâtib-i mahkeme-i şer'iiye, Mahalle-i mezkûreli Hamid bin Fehim

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 19

Numara : 29

Tarihi : Fî 29 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi-i Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden İsa bin Yasin Saro zikr-i mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde şerîf-i enverde ber vech-i âtî vukû‘ bulan takrîridir.

Bundan çend gün akdem berâ-yı ahz u ‘atâ Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi-i Diyarbekir kazâsında bulunduğum halde ‘an-asıl Siird kasabasının Nazîf mahalleimiz ahâlîsinden olup Diyarbekir kazâsında sâkin bulunan Abdurrezzak bin Şeyh Taha’nın müstakillen mâl ve mülkü olup mezkûr Nazîf mahallesinde vâki‘ ve etrâfî Hamid Jaguş ve İbrahim el-Balık ve Hamid Şeyh (kesik) mülk menzilleriyle mahdûd ve tahtânî iki oda ile bir aralık ve havluyu şâmil bulunan ve bir bâb hânesini semen-i misl ile zuhûr edecek tâlibine bey‘-i furûz ile semen-i sâfî ahz u kabza ve (kesik) iktizâ eden yerlerde takrîr vermeğe ve sened-i resmiyesini rabt ettirmeğe ve müteveffâ birâderi Ali’nin eytâmına borcu olan beş yüz guruşun hâne-i mezkûrenin esmân-ı hissesini (kesik) mukâbilindeki senedini geriye almağa ve tarafından âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye olup ol sırada li-ecli’t-ticâre mezkûr Diyarbekir kazâsında bulunmuş olan Mahmud bin Hacı Ali Anu ve İsa bin Hacı Berho eş-Şirkir nâm kimesnelerin huzûrunda merkûm Abdurrezzak beni nasb u ta‘yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiğimden ber vech-i meşrû‘ hâne-i mezkûru bey‘e ve deynini (kesik) üzere bi’t-tahkîk lâzım gelen bir kıt‘a vekâlet hüccetinin i’tâsını taleb ederim. Fî 29 Cemâziye’l-âhir sene [1]305

Vekîl-i merkûm mahalle-i mezkûreli İsa bin Yasin Saro

(kesik) Siird’in Karakol mahallesi ahâlîsinden orta boylu kumral bıyıklı ela gözlü yirmi sekiz yaşında Mahmud bin Hacı Ali Anu ve Şeyh Halef mahallesi sükkânından (kesik) yirmi yedi yaşında İsa bin Hacı Berho eş-Şirkir’in merkûm Abdurrezzak’ı ‘ârifân oldukları hâlde ber vech-i zîr ‘ale’l-infirâd vukû‘ bulan şehâdetleridir.

Bundan kaç gün evvel li-ecli’t-ticâre Diyarbekir kazâsında olduğumuz hâlde ‘an-asıl Siird’in Nazif mahalleli olup el-ân Diyarbekir kasabasında sâkin ve mukîm bulunan Abdurrezzak bin Şeyh Taha’nın zîr-i tasarruf ve mülkünde ve mezkûr Nazif mahallesinde vâki‘ olup etrâfî ve müstemilâtı ânifen gösterilen bir bâb mülk menzilini semen-i misli ile zuhûr edecek müşterîye bey‘ ve semeni ahz u kabza ve ferâğ ve intikâl

mu‘âmelâtında îcâb eden mahallerde takrîr vermek ve eytâma borcu olan beş yüz guruşu te‘diye ile mukâbilindeki dört senedi geriye almak ve’l-hâsıl husûsâtı ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis İsa bin Yasin Saro’yu tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğinden bu husûsta ol vecihle şâhidiz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 29 Cemâziye’l-âhir sene [1]305

Şâhid-i merkûm Mahmud bin Hacı Ali Anu, Diğer Şâhid İsa bin Hacı Berho eş-Şirkir
İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt u tahrîr olduğu tasdîk olunur. Fî 29 Cemâziye’l-âhir sene [1]305

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Mülâzım-ı A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye

(imzâ)

Sahife No : 20

Numara : 30

Tarihi : Fî 10 Receb sene [1]305

Dördüncü kolordu-yı hümayûn ve redîf-i seksen altıncı alayının Siird’den müretteb sınıf-ı mukaddem üçüncü taburunun kâtibi Hacı Şükrü bin Hacı Muhammed tarafından zikri âtî husûsâta dair vekîl idüğünü beyân eden ‘an-asıl Ma‘mûratü’l-‘azîz celîlesi dâhilinde Arapgir kazâsının makarr-ı livâsı olan mezkûr Arapgir kazâsının Sükûs mahallesi ahâlîsinden ve tabur-ı mezkûrun üçüncü bölüğü mülâzımlarından Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi müvâcehesinde bi’l-vesâye takrîridir.

‘An-asıl Erzurum vilâyet-i celîlesi dâhilinde Erzincan sancağı mülhakâtından Kemah kasabası mahallâtından Orta gedik mahallesi sâkinelerinden olup nikâh-ı sahîh-i şer‘-i ile taht-ı nikâhımda zevce-i medhûlün-bihâm iken bin üç yüz üç senesi şehr-i martının yirminci günü ecel-i mev‘ûdiyle vefât eden Züleyha bint Hacı Hasan Ağa yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup hâl-i hayâtında ibraz olunan bin iki yüz doksan sekiz senesi şehr-i eylülünün birinci günü târihiyle müverreh ve Seyyid Muhammed Hamdi ve Seyyid İsmail Hakkı ve Muhammed Emin ve Mustafa nâm kimesnelerin mührüyle memhûr bir kıt‘a sened mücebince emânet tarîkiyle mezbûrenin nezdinde bırakmış

olduğu eşyâ ve nukûd on beş ‘aded ğâzî altunu ve otuz bir ‘aded sadepli ve kırk beş onluk altın ve otuz beş ‘aded fındık rubesi ve dokuz ‘aded beşlik ve iki ‘aded ayetli Mahmud ve üç ‘aded Mahmudiye nısfı ve on iki ‘aded Mahmudiye bütünü ve iki ‘aded enfes hatem ve altı ‘aded gümüş zarf ve bir buçuk bilezik ve bir ‘aded incili altın gerdânlık ve bir sağîr gümüş kutu nâm siniler ile yirmi sekiz kalem eşyâ-yı beytiyesinden ‘ibâret bulunmuş ve zevce-i mezbûrenin vefâtıyla verâseti zevci bulunduğum benimle peder-i mezbûr Hacı Hasan Ağa ile firâşından mütevellid ve hâlen ber hayât ve taht-ı vesâyetimde bulunan sadri oğullarıyla yedi yaşında Muhammed mukîm ve on üç aylık Ali Said nâm kimesnelere münhasıra olup diğeri vâris ve verâse-i ma‘rûfesi olmamakla sağîrân-ı mezbûrânın vâlidesi müteveffîye-i mezbûreden müntekal hisse-i mîrasiye-i şer‘iyyenin hasbe’l-vesâye yanında bulunmak muktezâ-yı şer‘at-ı ahmediyeden bulunduğundan benimle sağîrân-ı mezbûrâna nukûd ve eşyâ-yı muharrereden isâbet eden hisse-i mîrasiye-i şer‘iyyelerimizin ahz u kabziyla bana irsâl ve îsâle ve başka zâtıma mahsûs olup kezâlik merkûmenin nezdinde emâneten mahfûz bulunan ibrâz olacak defter mücebince kırk iki kalemden ‘ibâret olan emvâl ve eşyâ-yı beytiyemi kezâlik ahz u kabziyla bana irsâl ve tavsîle ve iktizâ ederse ait olduğu mahkemede da‘vâ ve müdâfa‘aya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve benimle sağîrân-ı mezbûrân haklarında enfa‘ vârisi olduğu takdirde sulh u ibrâya ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tehallüfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte‘allik ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak ve îcâb ettiği takdîrde âherini tevkîl etmek üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis mülâzım-ı mûmâileyh Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi’yi bi’l-vesâye ve bi’l-asâle vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden mûmâileyh Ömer İzzet Efendi’yi ber vech-i meşru‘ husûsât-ı mezkûrede tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 10 Receb sene [1]305

Redîf-i mukaddem seksen altıncı alayın üçüncü tabur Kâtibi

(imzâ)

Kâtib-i mûmâileyh Hacı Şükrü Efendi’nin ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabülle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Receb sene [1]305

Redîf-i mukaddem 86. alayın 3. tabur 3. bölüğü mülâzım-ı sâni

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda alındığı tasdîk kılınır. Fî 10 Receb sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,
(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'yye
(imzâ)

Sahife No : 20

Numara : 31

Tarihi : Fî 23 Receb sene [1]305/Fî 23 Mart sene [1]304

Dersaadet'te üçüncü belediye dâiresi dâhilinde Seyyid Ömer mahallesi ahâlîsinden ve el-ân Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı müretteb üçüncü jandarma taburunun binbaşısı rif'atlı İsmail Faik Bey ibn-i Kamil Bey zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mezkûr Seyyid Ömer mahallesinin Küçük hammâm sokağında mutasarrıf ve mâlik olduğum elli bir numaralı hâneyi mislî ile ve kıymet-i hakîkîsiyle zuhûr edecek müşterîye bey' ve furûhtle esmân-ı hissiyesini ahz u kabz ile nâmıma olarak Banka-i Osmânîde yatırıp ba'dehû alacak banka senedini bana göndermek ve hâne-i mezkûrun hîn-i bey'inde bir taraftan dahl ve mümâna'at olursa âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve hâne-i mezkûru müşterîsinin nâmına ferâğ ve mu'âmelât-ı ferâğiyesinde iktizâ eden mahallerde takrîr verip müşterînin tasarrufuna dâir sened-i resmiye rabt ettirmek ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûrenin ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile li-ebeveyn er karındâşım olup el-hâletu hâzihî Dersaadet'te Tophâne-i âmire'de Mu'âyene komisyonu a'zâsından bulunan kâ'in makâm izzetlü Daver Bey ibnü'l-mezbûr Kamil Bey'i kabûlüne mevkûf olarak vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip mûmâileyh Daver Bey ber vech-i meşru' husûsât-ı mebhûsede tarafından vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'yyenin i'tâsını talep ederim. Fî 23 Receb sene [1]305/Fî 23 Mart sene [1]304

Binbaşı Jandarma-i Livâ-i Siird

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt u tahrîr olunduğu tasdik kılınır. Fî 23 Mart sene [1]304

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye

(imzâ)

Sahife No : 21

Numara : 32

Tarihi : Fî 24 Receb sene [1]304

Tahakkuk eden 'özü-i şer'îyye binâ'en zikri âtî takrîr-i mahallinde zabt ve tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâs üzerine i'zâm kılınan mahkeme-i bidâyet a'zâ mülâzımlarından mekremetlü Hâce Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi ve Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdulaziz bin Hacı Muhammed Efendi Nazîf mahallesinde sâkin buldukları hâneye varıp mûmâileyhimâ ile mahalle-i mezkûre İmamı Hacı Abdulferid Efendi bin Muhammed Efendi ve ahâlîsinden Abdullah bin Hasan Yahya ve Musa bin Yasin Saro nâm kimesnelerin huzûrlarında tereküb iden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda 'an-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesinin nefsi-i Diyarbekir kazâsı mahallâtından Mir Ahmed mahallesi ahâlîsinden ve redîf-i 'atîk beşinci alayının Muş'dan müretteb ikinci tâlî taburunun dördüncü bölüğünün yüzbaşısı iken esnâ-yı muhârebede şehiden vefât eden Salih Efendi bin Hacı Hafız Efendi'nin sülbiye-i sağîre kızı olup zâtı hâzirûn merkûmûndan Musa ve Abdullah nâm kimesnelerin vech-i şer'-i üzere ettikleri ta'rîfleriyle mu'arrefe ve ber hayât bulunup ve el-hâletu hâzihî 15 yaşında idüğü ibrâz edilen nüfûs-ı tezkere-i osmânîyeden anlaşılan Fethiye ile sülbî sağîr oğlu olup şimdiki hâlde ber hayât ve on yedi yaşında bulunduğu ibrâziyle mütâla'a edilen nüfûs tezkeresinden infihâm edilen Tevfîk Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâzır bulunan ve Redîf 13üçüncü alayının Siird'den müretteb üçüncü tâlî taburunun dördüncü bölüğü mülâzım-ı evveli ve el-ân vâlidelerinin zevc-i sânisî Ahmed Ağa bin Hüseyin müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîrleridir.

Pederimiz müteveffâ-yı mûmâileyhimiz vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi el-hâletu hâzihî mülâzım-ı mûmâileyh Ahmet Ağa'nın taht-ı nikâhında zevcesi vâlidemiz Zarife bint Mustafa sülbî sağîre ve sağîre eytâmı bulunduğumuz bizlere münhasıra olup bizler diğere vâris ve vârise-i ma'rûfesi olmadığından vefâtıyla terekesi hasbe'l-verâse bizlere âid ve râci' bulunduğundan müteveffâ-yı mûmâileyhin gerek Diyarbekir'de ve Muş kazâlarında ve gerek mensûb olduğu dördüncü ordu cânibinde (kesik) me'âşât-ı müterâkimesiyle cümle emvâl ve eşyâ ve nukûdun bi't-taharrî zâhire çıkarma ve zimem-i nâsda olan alacaklarını medyûnlardan ahz u kabzıyla bizlere teslim etmek ve îcâb-ı takdîrinde müte'allik oldukları mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya tarafımdan âherini tevkîle ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak (kesik) Diyarbekir mâl sandığından mâh be-mâh almak üzere tahsîs buyurulan otuz guruş yirmi beşer paradan atmış bir guruş müterâkim me'âşâtımızın sandık-ı mezkûrdan ahz u kabzıyla bizlere îsâl eylemek (kesik) el-hâletu hâzihî li-ecli't-terbiye nezdinde bulunduğumuz öteki babamız işbu hâzır bi'l-meclis Ahmed Ağa'yı tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb ta'yîn eylediğimizden mûmâileyh Ahmed Ağa husûs-ı mebhûsede ber vech-i muharrer tarafımızdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederiz ve mûmâileyh Ahmed Ağa dahi ber vech-i meşru' vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 24 Receb sene [1]304

Müvekkil müteveffâ-yı mûmâileyhin sülbî oğlu merkûm Tevfik

Müvekkile-i mezbûre ve müteveffâ-yı mûmâileyhin sağîre kızı Fethiye

Vekîl Mülâzım-ı mûmâileyh Ahmed Ağa bin Hüseyin

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt u tahrîr olunup ber vech-i muharrer idüğü tasdîk kılınır. Fî 24 Receb sene [1]304

Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, (?)İmâm-ı mahalle-i Nazîf,

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'iyye

(imzâ)

Hâzır bi'l-meclis Musa bin Yasin Saro, Hâzır bi'l-meclis Abdullah bin Hasan Yahya

Müvekkilân-ı mezbûrân Tevfik ve Fethiye el-ân ber hayât ve mahmûdu'l-hâl oldukları ki mezbûre Fethiye ile yevminâ hâzâ ğayr-i mütezevvice bulunduğunu bilir ve tasdîk ederiz.

(...) İmâm-ı mahalle-i Nazîf, Mahalle-i mezkûreli Musa bin Yasin Saro,
Mahalle-i mezkûreli Abdullah bin Hasan

Sahife No : 21

Numara : 33

Tarihi : Fî 26 Şa'bân sene [1]305

(kesik) kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun birinci bölüğü efrâdından bin üç yüz üç senesi şehr-i nisanın on dokuzuncu günü maktûlen vefât eden Osman bin Musa bin Osman'ın vâlidesi Hasuki bint Ahmed ile zevce-i menkûhe-i metrûkesi Ferfur bint Debbağ Mustafa müteveffâ-yı mezbûrun er karındaşı İsa meclis-i şer' müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Ferfur ve vâlidesi Hasuki ile sülbî sağır oğlu Musa'ya münhasıra idüğü vech-i şer'î üzere tebeyyün ve tahakkuk (kesik) Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun birinci bölüğü efrâdından bin üç yüz üç senesi şehr-i nisanda Reşkotan kışlasında îfâ-yı vazîfe-i askeriye (kesik) bir gün tabur-ı mezkûrun Kolağası Şevket Efendi ile Salpana karyesine giderlerken karye-i mezkûr kurbünde Çemi Salpana nâm mahallinde Reşkotan aşireti ahâlîsinden atılan eslihadan birden çıkan kurşun (kesik) mezbûr Osman'a isâbetle iki gün sonra yine şehr-i mezkûrun on dokuzuncu günü vefât eylemiş olduğundan mezbûr kâtillerini tahkîk ile zâhir olacak kâtillerinden şer'iyye ve nizâmiyye mahkemelerinde (kesik) şer'isini ve iktizâ-i kânûnîsini taleb ve da'vâ etmek ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr isa'yı tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden lâzım gelen bir kıt'a vekâletin hüccetinin i'tâsını taleb ederiz. Fî 26 Şa'bân sene [1]305

Mezbûrun vâlidesi Hasuki bint Ahmed, Müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Ferfur bint Mustafa

Mezbûretânın ber vech-i muharrer vukû‘ bulan vekâlet takrîrilerini kabûl ile hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 26 Şa‘bân sene [1]305

Vekîl İsa bin Musa bin Osman

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 26 Şa‘bân sene [1]305

A‘zâ, A‘zâ, Mülâzım-ı A‘zâ, Başkâtib, Müdür-i Eytâm

(imzâ) (imzâ)

Sahife No : 22

Numara : 34

Tarihi : Fî 27 Ramazan sene [1]305

Ma‘mûratü’l-‘azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ’in Eğin kazâsı makarr-ı hükûmeti olan mezkûr Eğin kazâsı mahallâtından Aşağıki külliye mahallesinin Ermeni milletinden ve el-hâletu hâzihî Siird Reji İdâresi Müdürü (kesik) Aleksiyân oğlu Has Kirkor Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i me‘âlî ‘ukûdda vukû‘ bulan takrîridir.

(kesik) bulunan Eğin kazâsının mezkûr Aşağıki külliye mahallesinde vâki‘ ve müstakillen zîr-i tasarruf mülkiyetinde mâl u mülküm olup memlekette vukû‘ bulan infisâlimde ol sırada kasaba-i mezkûrede (kesik) bulunmuş olan vâlidem Martan bint İsyak oğlu Pedros’a ‘ârîyeten ve muvakkatenliğe memlekete ‘avdet edinceye kadar yed-i tasarrufâ tevzî‘ eylemiş olduğum ve bir tarafı cadde ve iki tarafı (kesik) ve bir diğer taraf dahi bahçe ile mahdûd üç kattan ‘ibâret ve fevkânî ve tahtânî dört oda ile iki kiler ve bir ekmek odası ve içeri arı ta‘bîr olunan sandık odası ve müştemilât (kesik) dört sokak kapısını şâmil bir bâb hâne ile yine mahalle-i mezkûrede kâ’in iki taraf-ı bahçe ve bir tarafı dahi Tarîk oğlu Enriko’nun bahçesi ve mülkümle mahdûd ve tahtânî iki oda (kesik) ve bir hânesi muhtevî diğer bir bâb hâne ve mezkûr hânelere muttasıl ve etrafı dere ve keşiş Nikogos’un bahçesi ve şişman oğlu Ohan’ın mülk bahçesiyle muhât bir bahçe ile mezkûr (kesik) derûnunda bulunan bakır ve emvâl ve eşyâ on ‘aded sandıkla derûnundaki eşyâ ve elbise müveffite vâlidem müteveffâ-yı mezbûre Martan’ın yed-i tasarrufunda olduğu hâlde bu kere (kesik) dört senesi mayıs zarfında vukû‘-ı vefâtı hasebiyle terekesi vâris-i müstetîli bulunduğum bana âid ve râci‘ bulunduğumdan ‘ânifü’l-beyân emvâl ve emlâk ve eşyâ ve sâire benle başkaca (kesik) müteveffiyeye-i mezbûreden bana intikâl eden emvâl ve eşyâ ile beraber ahz u kabz ile muhâfaza etmek

ve emvâl ve eşyâ ve emlâk-ı mezkûreye fuzûlen vaz‘-ı yed edenler olur ise men‘iyle îcâb eden (kesik) da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve îcâb-ı takdîrinde taraflarından âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile el-hâletu hâzihî mezkûr Eğin kazâsının Ermeni milletinden Çörekoglu Aleksiyân veled-i Estepan (kesik) Melikon veled-i Sergis nâm kimesneleri vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden merkûmân husûs-ı mezkûrda tarafımdan vekîl olduklarını mübeyyin îcâb eden bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 27 Ramazan sene [1]305

Siird Reji Müdüri (...) Kirkor Efendi veled-i Aleksiyân

(imzâ)

Efendi-i mûmâileyhin işbu takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt olunduğu tasdik kılınır. Fî 27 Ramazan sene [1]305

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye

(imzâ)

Sahife No : 22

Numara : 35

Tarihi : Fî 8 Şevvâl sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Ahmed ve Hacı Muhammed Ağa’lar ibnâni Hacı Kasım nâm kimesneler zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde (kesik) meclis-i şer‘-i me‘âlî ‘ukûdda zikri âtî da‘vâyı rü’yet etmek üzere mûmâileyhimâdan Hacı Muhammed Ağazâde Hasan Efendi müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû‘ bulan takrîridir.

(kesik) celîlesi mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden İsa bin Yasin Saro’nun tasarrufunda ve Siird çârşûsunda olup hânemize muttasıl ve münâza‘un fihî bulunan bir bâbta tahtânî dükkânın (kesik) Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde merkûm İsa ile rü’yet olunmakta olunan da‘vâya müdâfa‘a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ‘ ve

istimâ'-ı şuhûd (kesik) tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya el-hâletu hâzihî tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis Hasan Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederiz. Fî 8 Şevvâl sene [1]305

Müvekkil Karakol mahalleli Hacı Ahmed Ağa bin Hacı Kasım,

(imzâ)

Diğeri Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım

(imzâ)

Mûmâileyhimânın ber vech-i muharrer vukû' bulan vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 8 Şevvâl sene [1]305

Vekîl Karakol mahalleli Hacı Hasan Efendi bin Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunduğu tasdik kılınır. Fî 8 Şevvâl sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

Sahife No : 23

Numara : 36

Tarihi : Fî 8 Haziran sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Rıdvan kazâsı kurâsından Hop karyesinin Ermeni milletinden ve kazâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi a'zâsından Melkon Efendi bin Hokağı zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda mezkûr Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Rıdvan kazâsı zabita me'mûrluğundan Pervari kazâsı zabita me'mûrluğuna tahvîlle yerinden kalktıktan sonra vefât eden Siird jandarma taburu yüzbaşlarından Hacı Hamdi Efendi geçen üç yüz üç senesinde mezkûr Rıdvan kazâsında bulunduğu esnâda ilzâm

eylediğim kurânın a‘şâr bedelinden mîriyeye mütebâkî olan deynimin ba‘de terâküm istihkâkımdan icrâ-yı mahsûbiyle alacak sandık ilm u haberini bana i‘tâ ve teslîm etmek üzere müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Hamdi Efendi’nin hâl-i hayâtında ve kemâl-i ‘akl ve sıhhatinde vukû‘ bulan talebi üzerine vekîlim yedinde bulunan bir kıt‘a sened mücebince edâ ve i‘tâ eylemiş olduğum yedi yüz guruşun mu’âmele-i mahsûbesini icrâ ve îfâ eylemeden vefât eylemiş olmağla verâseti zevce-i menkûhe-i metrukesiyle beytü’l-mâla âid ve râci‘ ve münhasıra bulunmuş olduğundan meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli guruşun terekesinden tahsîliyle bana irsâl ve îsâl eylemek ve îcâb ederse tereke-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Abdurrezzak Efendi’yi tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğinden mûmâileyh Abdurrezzak Efendi ol vecihle tarafından vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını talep ederim. Fî 8 Haziran sene [1]304

Müvekkil Hop karyeli Melkon Efendi veled-i Hokağı

(imzâ)

Mûmâileyh Melkon Efendi’nin ber vech-i muharrer vukû‘ bulan vekâlet takrîrini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Şevvâl sene [1]305

Karakol mahalleli Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer bin Hacı İsmail

(imzâ)

Tarafeynin işbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 8 Haziran sene [1]304

A‘zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye

(imzâ)

Sahife No : 23

Numara : 37

Tarihi : Fî 15 Şa‘bân sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağının makarr-ı hükûmeti olan mezkûr Siird kasabası mahallâtından Nazif mahallesi ahâlîsinden olup mezkûr Siird kazâsı kurâsından Fersaf karyesi sâkinelerinden Şirini bint Muhammed Ali Ağa'nın (kesik) zikri âtî husûsa dair vekîl idüğünü beyân eden Dellâlbaşı Yakub Ağa bin Mahmud Ağa'nın ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

(kesik) olup mezkûr Nazif mahallesinde kâ'in ve etrâf-ı erba'ası Hacı Ahmed bin Hacı Ömer ve Cebrail ve tarîk-ı âmm ile mahdûd tahtânî bir bâb oda ve bir havlu müşterek su kuyusu ile müştemilât-ı sâiresi bir bâb hâne ile mezkûr hânenin hâric ve ittisâlindeki bir mikdâr 'arsasını semen-i mislî ile ve kıymet-i hakîkasıyla zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûz ile semen-i bey'ini ahz u kabza ve kendisine irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûru müşterînin nâmına ferâğa ve mu'âmelât-ı ferâğiyesinde îcâb eden mahallerde takrîr vermeye ve müşterîye li-ecli't-tasarruf sened-i resmiyye rabt ettirmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile karye-i mezkûreli Şeyh Yasin bin Şeyh Taha ve Şeyh Abdulmecid bin el-mezbûr Şeyh Taha nâm kimesneler mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 15 Şa'bân sene [1]305

Vekîl mahalle-i mezkûreli Dellâlbaşı Yakub bin Mahmud Ağa bin Muhammed Ali Ağa
(imzâ)

Li-ecli't-tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen karye-i mezkûre ahâlîsinden orta boylu kumral sakallı esmer benizli ela gözlü elli yaşında Şeyh Yasin bin Şeyh Taha bin Şeyh Hasan ve kezâlik orta boylu kumral sakallı ela gözlü kırk yedi yaşında Şeyh Abdulmecid bin el-mezbûr Şeyh Taha'nın mezbûre Şirini bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Karyemiz sâkinelerinden mezbûre Şirini bint Muhammed Ali Ağa'nın mülk-i mevrûsu olup mahalle-i mezkûrede kâ'in ve hudûd ve müştemilâtı bâlâda gösterilen bir bâb hânesini ve hâne-i mezkûrun hâric ve ittisâlinde olan bir parça 'arsasını semen-i mislî ile ve kıymet-i hakîkîsiyle zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûz ile esmân-ı hissesini kendisine irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûrun müşterîsinin nâmına ferâğa ve mu'âmelât-ı ferâğasında iktizâ eden yerlerde takrîr vermeğe müşterîye li-ecli't-tasarruf sebeb-i

resmiyyesini rabt ettirmeye ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır merkûm Dellâl Yakub Ağa'yı tevkille merkûm Yakub Ağa dahi vekâlet-i merkûmeyi kabülle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiği cihetle ol vecihle mezbûre Şirini beni işhâd ile şâhid tutmuş olduğunu bilirim bu vecihle şâhidim ve Allah için şehâdet ederim. Fî 15 Şa'bân sene [1]305

Şâhid karye-i mezkûreli Şeyh Yasin bin Şeyh Taha bin Şeyh Hasan,

Şâhid karye-i mezkûreli Şeyh Abdulmecid bin Şeyh Taha bin Şeyh Hasan

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda alınmıştır. Fî 15 Şa'bân sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

(imzâ)

Sahife No : 24

Numara : 38

Tarihi : Fî 16 Şevvâl sene [1]305/Fî 14 Haziran sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi Bitlis kasabası mahallâtından Kızıl mescid mahallesi ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz dördüncü taburunun birinci bölüğünün altıncı onbaşı orta boylu kumral bıyıklı yirmi sekiz yaşında Sefer Beyzâdelerinden Bedir bin Mustafa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde tabur-ı mezkûr kâtibi Mahmud Cevdet Efendi hâzır olduğu hâlde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mahalle-i mezkûrede kâ'in olup pederimiz mezbûr Mustafa'nın vefâtıyla oğulları bulunduğumuz benimle er karındâşım Cihangir ve kız karındâşım Mercan Hâtun'a irsen intikâl eyleyen ve cevânib-i erba'ası Mahmud bin Sado ve Abid bin Kado hâneleri ve karînân tarîk-ı âmm ile mahdûd fevkânî ve tahtânî iki oda ve bir havlu ve sokak kapısı müştemil bir bâb mülk menzilde birâderimle hemşîrem hisse-i şâyî'alarını semen-i mislî ile zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûht edeceklerinden hisse-i şâyî'am birâderimin hissesinden tefrîk ve nez' edildiği takdîrde bi'l-küllîye sakt ve tasarrufa ğayr-i sâlih olacağı ve zâten ve hâne-i mezkûrun ekserisi müşrif-i harâb ve mâil-i inhidâmı ve türâb olup 'imâret vermeğe kifâyet edecek bir nesneye mâlik olmadığından birâderimle

hemşfiremin furûht edecekleri hisse-i şâyi'alarıyla berâber mutasarrıf ve mâlik olduğum hisse-i şâyi'amda dahi furûht edilse hakkımda min külli'l-vücûh enfa' ve evlâ olacağımdan hâne-i mahdûd-ı mezkûrde olan hisse-i mevrûsemi semen-i misil ve kıymet-i hakîkasıyla zuhûr eden tâlibine bey' ve furûhtla semen-i bey' ahz u kabza bana îrsâl ve îsâle ve müşterînin nâmına ferâğa ve mu'âmelât-ı ferâğiyesinde iktizâ eden yerlere takrîr müşterîye li-ecli't-tasarruf sened-i resmî vermeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere el-hâletu hâzihî mezkûr Bitlis kazâsında sâkin ve mutavattın olan li-ebeveyn er karındâşım Cihangir nâm kimesnenin kabûlüne mevkûf olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer er karındâşım merkûm Cihangir tarafından vekîl olduğunu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 16 Şevvâl sene [1]305/Fî 14 Haziran sene [1]304

Müvekkil-i merkûm Bedir Onbaşı bin Mustafa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda zabt olunduğu tasdîk kılınır.

Fî 16 Şevvâl sene [1]305

A'zâ-i Mahkeme-i Bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye

Sahife No : 24

Numara : 39

Tarihi : Fî 20 Şevvâl sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefis-i Siird kazâsı mahallâtından Birzukak mahallesi ahâlîsinden iken bin üç yüz üç senesi şehr-i şubatının on dokuzuncu günü vefât eden Hacı Yasin bin Osman Çuri'nin verâseti münhasırasından sülbiye kebîre kızı zâtı ta'rîf-i şer'i ile mu'arrefe bulunan Zülfî zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda yine kasaba-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Pederim mezbûr Hacı Yasin'in vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Meryem bint Muhammed Hacı Hasan ve ğâ'ib 'âni'l-belde olan sülbî kebîr oğlu Sadullah ve

sülbiye kebîre kızları bulunduğumuz benimle Halime ve sağır oğlu Hüseyin ve sağîre kızı Hûri'ye münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı merkûm hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihi benimle verese-i mezbûre irsen intikâl eyleyen ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' iki bâb hâne yedi kıt'a bâğ ile cümle emvâl ve eşyâ-ı metrûkesinden ber müceb-i mes'ele-i ferâ'iz hisse-i mîrasiye-i şer'iiyemi tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabz bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-icâb âid olduğu mahkemede vaz'-ı yed ve mûmâna'at eyleyenlerden taleb ve da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve terafeynden âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iiye ile işbu hâzır bi'l-meclis merkûm Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem'i vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden merkûm Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem ol vecihle tarafımdan vekîl idüğünü mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 20 Şevvâl sene [1]305

Müvekkile Birzukak mahallesi sâkinelerinden Zülfi bint el-müteveffâ Hacı Yasin bin Osman Çuri

Mezbûre Zülfi'nin ber vech-i muharrer vukû' bulan ifâde ve takrîrî ve tevkîlini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Şevvâl sene [1]305

Vekîl Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîrî ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda vukû' bulduğu tasdik kılınır.

Fî 18 Haziran sene [1]304

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iiye

Sahife No : 25

Numara : 40

Tarihi : Fî 24 Şevvâl sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup yine kasaba-i mezkûre

mahallâtından Birzukak mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât eden Hacı Yasin bin Osman Çuri'nin zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve sağır oğlu Hasan'ın vasî ve vâlidesi Meryem bint Muhammed Hacı Hasan tarafından zikri âtî husûsâta dâir vekîl idüğünü beyân eden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım'ın zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i me'âlî 'ukûdda ber vech-i âtî takrîridir.

Müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yasin'in veresiye-i münhasırasından sülbiye kebîre kızı Zülfi'nin hisse-i mîrasiye-i şer'iyyesini kendisinden talep ve da'vâ etmekte bulunduğundan gerek mezbûre Zülfi ile ve gerekse bi'l-vekâletnâme-i musaddaka vekîli Hacı kimesne ile Siird mahkeme-i şer'iyyesinde rü'yet olmakta olan da'vâya müdâfa'a ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve tarafımdan âherini ve sulh u ibrâya ve da'vâya girişileceği cihetle edeceğim mu'âmele kabûl olmağın ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve mufavvaz olarak zevce ve vasî-i mezkûre Meryem kendisinden asâleten ve sağır-i mezbûr Hüseyin tarafından ve vesâyeten mezkûr Birzukak mahalleli Ali bin Hacı Muhammed bin Hacı Hasan ve Meydan mahallesi ahâlîsinden Kasım bin Merhemo bin Hacı Hüssam nâm kimesneler mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmiş olduğumdan bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim. Fî 24 Şevvâl sene [1]305

Vekîl Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

Li-ecli't-tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen Birzukak mahallesi ahâlîsinden orta boylu kumral bıyıklı elli beş yaşında merkûm Ali bin Hacı Muhammed bin Hacı Hasan ve orta boylu ele gözlü kumral bıyıklı yirmi sekiz yaşında Meydan mahalleli mezbûr Kasım bin Merhemo bin Hacı Hüssam nâm kimesnelerin mezbûre Meryem'i bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Mezkûr Birzukak mahallesi sâkinelerinden bint-i mezbûre Zülfi vâlidesi mezbûre Meryem'den Siird mahkeme-i şer'iyyesinde rü'yet olmakta olan irsiyyet da'vâsına müdâfa'a ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tarafımdan âherini tevkîle ve sulh u ibrâya ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe me'zûn olmak ve da'vâya girişileceği cihetle mu'âmele kabûl

olmağın ve'l-hâsıl husûsât-ı mezbûre ta'alluk ettiğî umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere mezbûre Meryem huzûrumuzda işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tevkîle mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğî cihetle ol vecihle mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi mezbûre Meryem tarafından ber minvâl-i muharrer vekîl idüğünü bilirim ben bu husûsta bu vecihle şâhidim ve Allah için şehâdet ederim. Fî 24 Şevvâl sene [1]305

Şâhid Meydan mahalleli Kasım bin Merhemo bin Hacı Hüssam

Şâhid Birzukak mahalleli Ali bin Hacı Muhammed bin Hacı Hasan

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda alındığı tasdîk kılınır. Fî 24 Şevvâl sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

Sahife No : 25

Numara : 41

Tarihi : Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]305

Fî'l-asl Erzurum vilâyet-i celîlesi makarr-ı hükûmet olan nefsi Erzurum kasabası mahallâtından İbrahim Paşa mahallesi ahâlîsinden olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı Posta ve Telgraf Müdüri İbrahim Efendi bin Muharrem Ağa'nın 'ânifü'l-beyân Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde takrîr-i kelâm tasvîr 'âni'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in cevânib-i erba'ası Attar Şaban Ağa'nın mülk hânesi ve çay hânesi tarîk-ı âmm ile mahdûd fevkânî üç bâb oda ve iki sofa ve bir gaslhâne ve bir kademhâne ve iki havlu ve bir sokak kapısı müştemil bir bâb mülk hâne mahalle-i merkûmeli olup el-hâletu hâzihî Erzurum Bidâyet Mahkemesi Cezâ Dâiresi Re'îsi Daim Ahmed Efendi bin Abdullah'ın malı ve mülkü iken bin üç yüz üç senesi şehr-i ramazan-ı şerîf evâ'ilinde beş bin guruş semen-i merkûk ve mahsûs mu'âmelesinde Arzuhâlcî Mustafa Efendi ve mahalle-i merkûmeli Hace Mustafa Efendi ve Aleddar Salih Ağa ve mahalle-i mezkûre imâm ve muhtâr ve ihtiyâr meclisi a'zâsı huzûrlarında îcâb ve kabûlü hâvî ve bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi bana bey' ve temellük ve mahallinde teslîm edip ben dahi

hâne-i mahdûde-i mezkûreyi ba‘de’l-iştirâ ve’t-temellük ve’t-tesellüm külliyyen bi’t-tahrîb ber vech-i meşrû‘su tarzında yeniden binâ ve inşâ’ ve ol vecihle zikri mesbûk hâne târîh-i mezkûrdan beri şirâen ve bi-hakkın taht-ı tasarruf ve zîr-i temellükünde olduğu hâlde Dâim mûmâileyh Ahmed Efendi benim Erzurum’da bulunmayıp hasbe’l-me’mûriyye Siird’de bulunduğumdan bi’l-istifâde bi-ğayr-ı hakkın ve fuzûlî olarak hâne-i mezkûreye bi’t-ta‘arruz ve vekîlim bulunan birâderim Mustafa Efendi’yi müdâhaleden men‘iyle diğereine îcâb etmekte olduğu cihetle hâne-i mezkûreden keff-i yedle men‘-i müdâhalesini Dâim-i mûmâileyh Efendi’dan Erzurum şer‘iyye ve yâhûd bidâyet mahkemelerinde bidâyeten da‘vâ etmek ve müdâfa‘a ve mücâvebede bulunmak i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle me’zûn olmak ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i şer‘iyye ve nizâmiyye ile tarafımdan el-hâletu hâzihî Erzurum’da bulunan birâderim mûmâileyh Mustafa Efendi kabûlüne mevkûf vekîli ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ber vech-i muharrer mûmâileyh Mustafa Efendi tarafından vekîl bulunduğunu mübeyyin iktizâ eden bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını talep ederim. Fî 13 Zi’l-ka‘de sene [1]305

Erzurum ahâlîsinden ve müdür-i telgrafnâme-i Siird İbrahim Efendi bin Muharrem Ağa
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunup ber vech-i muharrer olduğu tasdîk kılınır.
Fî 13 Zi’l-ka‘de sene [1]305

A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre,
Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye Siird

Sahife No : 26

Numara : 42-1

Tarihi : Fî 16 Zi’l-ka‘de sene [1]305 ve Fî 13 Temmuz sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ’in Siird sancağın Siird kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup yine kasaba-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât eden Mevlüd bin Hacı Kasım bin Hacı Mahmud’un verese-i münhasırasında sülbiye kebîre kızı Hânımı tarafından zikri âtî husûsâta dâir vekîl idüğünü beyân eden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım’ın

zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm tasvîr 'âni'l-merâm ederek ber vech-i âtî takrîridir.

Dedeleri müteveffâ Hacı Kasım Ağa'dan 'amûcaları Hacı Ahmed ve Hacı Muhammed Ağa'larla pederleri Mevlüd'e intikâl ve kable'l-kismet pederi merkûm Mevlüd'ün vukû'-ı vefâtıyla kızı bulunduğu kendisiyle diğere veresesine irsen intikâl edip el-hâletu hâzihî merkûmân Hacı Muhammed ve Hacı Ahmed Ağa'ların yed-i zabt u tasarruflarında bulunan cümle emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlesinden 'alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesini tefrîk ve ta'yîn ettiğinden ta'yîn ile kendisine i'tâ ve teslîm etmek ve îcâb ederse tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabz ve âid olduğu mahkemede ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve muhâkemeye girişileceği cihetle edeceğim da'vâ kabûl olunmağa ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere mezkûr Karakol mahallesi sükkânından Ahmed bin Muhammed bin Şeyho ve Meydan mahallesi ahâlîsinden Muhammed Emin bin İsmail bin Seyyid'in nâm kimesneler huzûrunda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi ber minvâl-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmiş olduğumdan bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 16 Zi'l-ka'de sene [1]305

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

Li-eclî't-tahkîk huzûr-ı mahkemeye götürülen mezkur Karakol mahallesi ahâlîsinden orta boylu kumral bıyıklı esmer benizli yirmi sekiz yaşında Ahmed bin Muhammed bin Şeyho ve Meydan mahallesi sükkânından kezâlik orta boylu kumral bıyıklı otuz yaşında merkûm Muhammed Emin bin İsmail bin Seyyid Bey nâm kimesnelerin mezbûr Hanımı'yi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye 'ârifân oldukları hâlde 'ale'l-infirâd vukû' bulan şehâdetleridir.

Karakol mahallesi ahâlîsinden 'amûcaları Hacı Muhammed ve Hacı Ahmed Ağa'lardan babası müteveffâ Mevlüd'ün mevrûs cümle emvâl ve emlâkte hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesini ahz u kabz ve tasarrufla kendisine i'tâ ve teslîme ve îcâb ederse âid olduğu mahkemede merkûmân Hacı Muhammed ve Hacı Ahmed Ağa'lardan da'vâ ve

muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz etmek ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûf ve sulh u ibrâya ve tarafımdan diğerini tevkîle me'zûn olmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile Hanımı işbu hâzır bi'l-meclis Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım'ı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikte mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini biliyoruz biz bu vecihle şâhidiz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 16 Zi'l-ka'de sene [1]305

Şâhid Karakol mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Muhammed bin Şeyho,

Şâhid Meydan mahalleli Muhammed Emin bin İsmail Seyyid Bey

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda takrîr ve zabt olunduğu tasdîk kılınır. Fî 16 Zi'l-ka'de sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

Sahife No : 26

Numara : 42-2

Tarihi : Fî 14 Temmuz sene [1]304

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım zikri mesbûk Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzîmü't-tevkîrde oğlu mahalle-i mezkûreli Hasan Efendi müvâcehesinde ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Hayli vakitten beri vefât eden birâderim Mevlüd'ün verese-i münhasıra da kebîre kızı Hânımı bizlerden mîrâs da'vâsında bulunmakta olduğundan da'vâ-yı mezkûr için Siird mahkeme-i şer'iyesinde gerek mezbûre Hânımı ile gerekse tarafından tevkîl olunacak kimesne ile müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulhu ibrâya ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis olan oğlum mûmâileyh

Hasan Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer tarafından vekîl olduğunu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 14 Temmuz sene [1]304

Müvekkil Karakol mahalleli Hacı Kasım ibn-i Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

Pederim mûmâileyh Hacı Muhammed Ağa'nın ber vech-i muharrer vukû' bulan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 14 Temmuz sene [1]304

Vekîl mahalle-i mezkureli Hasan bin Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer olup huzûrumuzda takrîr ve zabt olunduğu tasdîk kılınır. Fî 14 Temmuz sene [1]304

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iiye Siird

Sahife No : 27

Numara : 43

Tarihi : Fî 3 Muharrem sene [1]306

Erzurum vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Erzurum kasabası mahallâtından İbrahim Paşa mahallesinde mütevellid ve tahrîr-i nüfûs-ı cedîdde Bitlis vilâyet-i celîlesinin makarr-ı hükûmet olan mezkûr Bitlis kasabası mahallâtından ve Kızıl mescid mahallesinde mukayyed buldukları ibrâz edilen tezkire-i Osmaniiye mütâla'asından anlaşılınan zikri mesbûk Bitlis vilâyeti mülhakâtından Siird sancağının kürsiyy-i livâsı olan 'ârifü'z-zikr Siird kasabasının Kassar mahallesinde sâkine zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Zeyneb Hânım bint Abdullah bin Ferhat ile sadri kebîr oğulları İdris ve Halil Efendi'ler ibnâni Muharrem bin Mustafa nâm kimesneler ta'rîfî'l-beyân Siirt Sancağı bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde Hânım mûmâileyhânın diğeri oğlu ve mûmâileyhimâ İdris ve Halil Efendi'lerin li-ebeveyn er karındaşları Siird Posta ve Telgraf Müdîri İbrahim Efendi mahzarında her biri bi't-tav'î ve'r-rızâ vukû' bulan takrîrleridir.

Zikr-i sebkât eden İbrahim Paşa mahallesinde vâki' cevânib-i erba'ası Ferhad-zâde Muhammed Efendi'nin mülk hânesi ve tekâ'ud yüzbaşlarından merhûm İsmail veresesi

hânesi Hattab tamı ve tarîk-ı âmm ile mahdûd tahtânî iki bâb oda ve bir matbah ve bir kademhâne ve cem'an ve üç havlu ve sokak kapısını müstemil bir bâb mülk hâne bin iki yüz doksan dört sene-i şehr-i şubat'ında vefât eyleyen zevc ve pederimiz mûmâileyh Muharrem Ağa bin Mustafa Ağa'nın ile'l-vefât müstakillen mâlî ve mülkü iken vefâtıyla zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve sülbî kebîr oğulları bizimle mûmâileyh İbrahim Efendi el-hâletu hâzihî Erzurum'da bulunan diğer oğulları Mustafa Efendi'ye irsen intikâl eylemiş olduğundan ol vecihle hâne-i mahdûdda mezkûr otuz iki sehm i'tibâriyle şâyi'amı müteferrik ve münсарife vereseye yedişer sehmimizi zuhûr edecek müşteriye semen-i muayyen ve bey'-i bâb-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve 'ale'l-usûl mahall-i hükûmetinde ifrâz-ı resmîsini icrâ ve bi-ecli't-tasarruf tapu senedâtı i'tâ ve sened-i ahz u kabz ve tâlib zuhûr etmezse münâsib mikdâr bedelle âhere îcâr ve teslim ve bedel-i îcârını alıp ve semen-i bey' ve yâhûd bedel-i îcârdan hissemizi bizlere irsâl ve îsâl etmek ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh İbrahim Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik ol vecihle lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 3 Muharrem sene [1]306

Müvekkile Zeyneb bint Abdullah, Halil bin Muharrem, İdris bin Muharrem
Mûmâileyh ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl hizmet-i lâzımevi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 3 Muharrem sene [1]306

Vekîl Müdüri Telgraf Livâ-i Siird

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 3 Muharrem sene [1]306

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre, Başkâtib-i mahkeme-i mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye Siird

Sahife No : 27

Numara : 44

Tarihi : Fî 13 Cemâziye'l-âhir sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağının kürsiyy-i livâsı olan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Heşo bin Hacı Salih Elmasî mezkûr Siird mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîfi enverde Defter-i Hâkânî Başkâtibi Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ta'bîr 'âni'l-

merâm edip esnâ-yı muhâkemedede ibrâz olacak olan bin üç yüz dört senesi şehri-mart'ının (kesik) günü târîhiyle müverreh 'arabiyyü'l-'ibâre bir kıt'a sened-i nâtık olduğu üzere medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin Berho zimmetinde alacak hakkı (kesik) bin altı yüz elli iki buçuk medyûn-ı merkûm Yusuf'tan ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve 'inde'l-îcâb mahkeme-i şer'iycede merkûm Yusuf'tan da'vâ ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 13 Cemâziye'l-âhir sene [1]306

Müvekkil Şeyh Halef mahalleli Heşo bin Hacı Salih Elmasî

Vekîl Babüddarb mahalleli Defter-i Hâkânî Başkâtibi Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

Sahife No : 27

Numara : 45

Tarihi : Fî 29 Kânûn-ı sâni sene [1]304

Dördüncü ordu-yı hümayûn dördüncü alayının Siird'de müretteb dördüncü taburunun birinci bölük yüzbaşısı iken bundan akdem vefât eden Muhammed Şerif Efendi bin Hasan'ın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Aişe Hânım bint Muhammed'in zikri âtî takrîri hânesinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talep ve iltimâsı üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz ve refîki Osman Tevfik Efendi'ler hâne-i mezkûreye varıp mûmâileyhimâ ile zevce-i mezbûrenin dayısı İbrahim bin Muhammed ve li-ebeveyn birâderleri Halil ve Osman Efendi'lerin Siird'in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Seyyid İsmail bin Seyyid Yusuf ve Verraz mahallesi sükkânından Sıtkı Muhammed bin Ali nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde ma'rifetü'z-zât olan zevce-i mezbûrenin medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden mahkeme Mübâşiri Ali Ağa bin Taha mahzarında kendi tarafından asâleten ve taht-ı vesâyetinde bulunan sülbî sağîr oğulları

Muhammed Zeki ve sülbiye sağîre kızı Emine taraflarından vesâyeten takrîr-i kelâm ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin ‘aleyhinde mahkeme-i şer‘iyyede alacak sâhiblerinin ve rü‘yet olacak da‘vâlarında müdâfa‘a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve mehr-i mü‘eccelim olan dokuz yüz bir guruş alacağımın müteveffânın terekesinden da‘vâ ile ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve haklarını isbât edip ‘aleyhimizde sâdır olacak i‘lâmâtın icrâsı hâlinde ma‘rifetiyle terekeden te’diye etmek ve başka neticesinde alacak defter kassâmını bizlere göndermek ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis Mübâşir Ali Ağa bin Taha’yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn ve satılan tereke esmânından zimmetimizde olan yüz atmış guruşu te’diye kefil irâe eyledim ve mezbûr Ali Ağa dahi vekâlet ve kefâlet-i mezbûreyi kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin mahalle şerh verilerek temhîr kılındı. Fî 29 Kânûn-ı sâni sene [1]304

Müvekkile zevc-i mezbûrun Aişe bint Muhammed

Vekîl Karakol mahalleli Mübâşir Ali Ağa bin Taha

Sahife No : 28

Numara : 46-1

Tarihi : Fî 20 Mart sene [1]305

‘An-asıl Mardin sancağı mülhakâtından nefis-i Mardin kasabası mahallâtından olup el-hâletu hâzihî berâ-yı ahz u i‘tâ Siird’in Ra’s mahallesinde sâkin bulunan sâhib-i arz-i hâl Seyyid Abdulğani bin Hüseyin ibnû’l-kahveci Hızır Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîfi enverde li-ebeveyn er karındaşı Ali bin el-mezbûr Hacı Hüseyin müvâcehesinde mezkûr Mardin kasabasının kuyumcu çarşısında ben ile birâderim işbu Ali müştereken ve müstakillen zîr-i tasarruf ve temellükümüzde bulunan ve etrâf-ı erba‘ası Hacı Muhammed bin İbrahim Kao ve kiliseye merbût vakıf dükkânları tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb ve yine çârşû-yı mezkûrde vâki‘ etrâf-ı erba‘ası mezbûr Hacı Muhammed bin İbrahim ve kilise dükkânları ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb ki iki bâb dükkânlarımızı kıymet-i mislî ve bedel-i hakîkasıyla zuhûr edecek tâlibine bey‘ ve furûht ile esmân-ı hâsılasından hisseme düşen

mebâligi bana irsâl ve îsâle ve mezkûr dükkânların müşterinin ismine mu'âmele-i ferâğiyesini icrâ olmak üzere îcâb ve mevâki'-i resmîyede takrîr vermek ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis birâderim mezbûr Ali'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i hüccetini talep ederim. Fî 20 Mart sene [1]305

(...) mezbûr Seyyid Abdulğani bin Hacı Hüseyin

(imzâ)

Birâderim mezbûr Seyyid Abdulğani'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Mart sene [1]305

Mardinli Ali bin Hacı Hüseyin

Sahife No : 28

Numara : 46-2

Tarihi : Fî 23 Mart sene [1]305

Siird merkez kazâsı kurâsından Gözik karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Beytil karyesinde sâkin olan Ali bin İbrahim bin Saliho ve Kanimiri karyesinden Ahmed bin Osman bin Ahmed Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde 'anasıl Diyarbekir'li olup el-hâletu hâzihî Siird'de sâkin ve mukîm bulunan İsmail Efendi bin İsmail mahzarında ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Mezkûr Gözik toprağında kâ'in bir tarafı türbe-i kelâve ve bir tarafı navâla koştıyân ve iki tarafı dahi tarîk-ı âmm ile mahdûd ve rezi mir ismiyle mevsûm bir kıt'a susuz tarla ve yine karye-i mezkûre toprağında vâki' bir tarafı şehir-i Gözik ve bir taraf-ı şehir-i Rekni(?) ve bir tarafı dahi türbe-i kelâve ve diğer taraf-ı tarîk-ı âmm mahdûd ve mümtâz ve mehal ismiyle ma'lûm bir kıt'a susuz tarlası ki iki kıt'a tarlaları eben 'an ced zîr-i tasarruf ve temellükümüzde olup kimesnenin hakk-ı tasarruf ve müdâhalesi yok iken bu kere arâzî-i mezkûrede mülkiyet da'vâsında bulunan Siird'in Karakol mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Abdal nâm kimesnenin arâzî-i mezkûre için olan da'vâsına müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm istînâf ve temyîze ve îcâb ederse tarafımdan âherini tevkîle ve sulh

u ibrâya ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh İsmail Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta’yîn eylediğimizden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt‘a vekâletnâme i‘tâsını talep ederim. Fî 23 Mart sene [1]305

Müvekkil-i mezbûr Ali bin İbrahim bin Saliho, Diğeri Ahmed bin Osman bin Ahmed Merkûmân Ali ve Ahmedin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 23 Mart sene [1]305

Diyarbakirli İsmail Efendi bin İsmail

Sahife No : 28

Numara : 47

Tarihi : Fî 17 Şa‘bânu’l-mu‘azzam sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından nefsi Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi’yi zikri mesbûk Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîfi enverde takrîr-i kelâm ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip livâ-i mezkûre merbût Garzan kazâsı meclis idâre a‘zâsından ve kazâ-i mezkûre mülhak Beysatun karyesinin Ermeni milletinden Hanna veled-i Verdi üç yüz dört senesinde bulunduğum mezkûr Beysatun karyesinin hâsılât-ı ‘öşriyyesinden fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın cibâyetle sirkat etmiş olduğu zehâirden ber müceb-i nizâm iki kat hesâb olunan yüz keyl-i garzânî hinta ve altı keyl şe‘îr ve yirmi keyl beyâz darı ve on keyl sarı darı ve onaltı ‘ulbe nohut ve iki ‘ulbe siyah nohut ve yirmidört ‘ulbe merci‘mek ve otuzsekiz ‘ulbe keşne olan hubûbât-ı ‘öşriyyemden hintadan yirmi keyl ve şe‘îrden üç keyl ve on keyl beyaz darı ve beş keyl sarı darı ve sekiz ‘ulbe nohut ve bir ‘ulbe siyah nohut ve oniki ‘ulbe merci‘mek ve ondokuz ‘ulbe keşne bana teslim ve i‘tâ eylemiş isede mütebâkî seksen keyl hinta ve üç keyl şe‘îr ve on keyl beyaz darı ve beş keyl sarı darı ve sekiz ‘ulbe nohut ve bir ‘ulbe siyah nohut ve dört ‘ulbe keşne hâlen merkûm Hanna’nın zimmetinde olup zehâir-i mütebâkiye-i mezkûreyi bâisen ve yâhûdda bel‘an merkûm Hanna’dan ahz u kabzla bana irsâl ve îsâle ve îcâb ederse âid olduğu Rıdvan kazâsı mahkemesinde merkûm Hanna’dan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm istînâf ve

temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve îcâb ederse sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile el-hâletu hâzihî mezkûr Rıdvan kazâsının makarr-ı hükûmeti olan mezkûr Rıdvan kasabasında mütevattın ve sâkin bulunan Diyarbekirli Ağa Hüseyin Efendi bin Osman Efendi'yi kabûle mevkûf olarak tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden ol vecihle mûmâileyh Ağa Hüseyin Efendi ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 17 Şa'bânu'l-mu'azzam sene [1]306

Siird'li Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi

Sahife No : 29

Numara : 48

Tarihi : Fî 20 Şevvâl sene [1]306

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım bin Mahmud mezkûr Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde oğlu mahalle-i mezkûreli Hasan Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir. Benimle li-ebeveyn er karındâşım Hacı Ahmed Ağa'nın müstakillen mutasarrıf olduğumuz mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-müştemilât üç bâb hânedede hayli vakitten beri vefât eden birâderimiz Hacı Mustafa'nın cihet-i temlîk ve hissesi olmadığı hâlde vefât etmekle bu kere oğlu Fethullah Efendi kendi nefesine asâleten ve li-ebeveyn sağır er karındâşları Yusuf ve Nasri'ye vesâyeten bizlerden mîrâs da'vâsında bulunmakta olduğundan da'vâ-yı mezkûre için Siird mahkeme-i şer'îyyesinde gerek mezbûr Fethullah Efendi'yle gerekse tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile murâfa'a ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak oğlum işbu hâzır bi'l-meclis Hasan'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin vekâletnâme i'tâsını taleb ederim. Fî 20 Şevvâl sene [1]306

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Kasım bin Mahmud

(imzâ)

İşbu pederim Hacı Muhammed'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûlle ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Şevvâl sene [1]306

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hasan bin Hacı Muhammed
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 20 Şevvâl sene [1]306
A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 29

Numara : 49

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]306

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Hacı Emin bin Hacı İsmail Zeyno'nun li-ebeveyn er karındâşı ve sağîr oğulları Abdulmecid ve Abdulaziz'in vasî-i mutasarrıfları olan Hacı Receb Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde Kassar mahalleli Hacı Muhammed Ağazâde Reşid Ağa mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Siird'in Nazîf mahalleli Helvâcî İbrahim bin Molla İsmail'in müteveffâ-yı merkûmun terekesinden da'vâ ve her nasılsa i'lâma rabt ettirdiği ma'lûmu'l-mikdâr alacak da'vâsına ve müteveffânın 'aleyhinde zuhûr edecek kâffe-i de'âvîce müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve kendisinin ya'nî müteveffânın halkda zuhûr eden zimâmâtı îcâb edenlerden da'vâya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve îcâb ederse sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Reşid Ağa'yı tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mezbûr Reşid Ağa ber minvâl-i meşru' tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme i'tâsını bi'l-vesâyeten taleb ederim.

Sağîrân-ı mezbûrânın vasîleri Hacı Receb Zeyno

İşbu Hacı Receb'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]306

Vekîl Kassar mahalleli Reşid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]306

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 29

Numara : 50

Tarihi : Fî 16 Ağustos sene [1]305

Medîne-i Siird kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden müteveffâ Yusuf bin Hacı Abdulhadi bin Hacı Süleyman'ın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Azime bint Abdulaziz Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezkûre ahâlîsinden Seyyid Hamza Efendi bin Şeyh Osman mahzarında takrîr-i kelâm ta'bîr 'âni'l-merâm edip zevcim mezbûr Yusuf'un vefâtında verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi bulunduğum benimle li-eb er karındaşları Ali ve Yakub ve li-eb kız karındaşları Fatma ve Zeynep ve Züleyha ve Zülfi ve Gözi'ye münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı merkûmun hâl-i hayâtında ile'l-vefât yerinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihâ irsen benimle verese-i mezbûreye intikâl edip esnâ-yı murâfa'ada ta'dâd ve beyân edilecek cümle-i emvâl ve emlâkın ve nukûddan rub' hisse-i şer'îyyesini tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve îcâb ederse da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve 'inde'l-îcâb ve sulh u îbrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Seyyid Hamza Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını talep ederim. Fî 16 Ağustos sene [1]305

Müvekkile mezbûr Azime bint Abdulaziz

Mezbûre Azime'nin ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 16 Ağustos sene [1]305

Vekîl Halenze karyeli Seyyid Hamza Efendi bin Şeyh Osman

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 16 Ağustos sene [1]305

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 30

Numara : 51

Tarihi : Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird kurâsından Halenze karyesi sâkinelerinden işbu bâisetü'l-vesîka ve medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Faris ve Süveyka mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Osman nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Kumri Hâtun bint Negmo bin Mustafa Siird mahkeme-i şer'iyesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine karye-i mezkûreli zevci Esmero bin Hacı Ali mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederim mezbûr Hacı Negmo'nun verâseti benimle diğerkızı Huri ve Fatıma ve oğlu Fetho ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi Seto'ya münhasıra idüğü şer'an mütehakkık oldukta pederim mezbûr Hacı Negmo'nun hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâlı ve mülkü olup ba'de vefâtihi irsen benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden eşyâ ve emlâk ve sâireden 'alâ mâ faradallahu hisse-i irsiye-i şer'iyemin terekesine vâzı'ü'l-yed olan er karındâşım Fetho'dan ahz u kabz ve bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb merkûm Fetho'dan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve tahlîf ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve 'inde'l iktizâ sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis zevc-i dâhilim Esmero'yu tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını taleb ederim. Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Müvekkile-i mezbûre Kumri bint Hacı Negmo

Mezbûre Kumri'nin ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Vekîl Halenze karyeli Esmero bin Hacı Ali

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 22 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 30

Numara : 52

Tarihi : Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından mezkûr Siird kazası kurâsından Halenze karyesi ahâlîsinden Fethullah bin Hacı Negmo bin Mustafâ Siird mahkeme-i şer'iyyesinde mün'akid meclis-i şer'-i münîr lâzımü't-tevkîrde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Ömer bin Hamza bin Abuş mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip hemşîrem Kumri bint Hacı Negmo'nun 'aleyhime ikâme ettiği verâset da'vâsına gerek mezbûre ile ve gerek bâ-hüccet-i'ş-şer'iyye ile tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile da'vâ ve muhâkeme ve murâfa'a ve tahlîf ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve i'âde-i muhâkeme ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis merkûm Ömer'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylerim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını talep ederim. Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Müvekkil-i mezbûr Fetho bin Hacı Negmo

Mezbûr Fetho'nun ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

Vekîl Halenze karyeli Ömer bin Hamza bin Abuş

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 25 Rebî'ü'l-evvel sene [1]307

A'zâ, A'zâ, Mülâzım-ı a'zâ, Kâtib-i mahkeme-i şer'î

Sahife No : 30

Numara : 53

Tarihi : Fî 27 Safer sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Şeyh Hattab Efendi bin Ali bin Hacı Hasan Siird mahkeme-i şer'iyyesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip birâderim mahalle-i mezkûreli Molla Osman'ın irsiyyet da'vâsından dolayı 'aleyhime ikâme etmekte olduğu da'vâ ve muhâkeme ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı

mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylerim ber vech-i muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin icâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin yedine i'tâsını taleb ederim. Fî 27 Safer sene [1]307

Müvekkil-i mezbûr Şeyh Hattab Efendi bin Ali

Mezbûr Şeyh Hattab'ın ber vech-i muharrer olan vekâlet-i merkûmesini kabûlle hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 27 Safer sene [1]307

Vekîl mezbûr Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda icrâ olunmuştur. Fî 27 Safer sene [1]307

Sahife No : 31

Numara : 54

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]307/Fî 16 Kânûn-ı sâni sene [1]305

'An-asıl Mardin sancağı dâhilinde Cizre kazâsının nefsi-i Cizre kasabası ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Medîne-i Siird'de Şeyh Halef mahallesinde misafir bulunan Seyyid Mahmud Efendi bin Seyyid Yasin bin Hasan Siird mahkeme-i şer'iyesinde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip kasaba-i mezkûre mahallâtından Mîr Ali mahallesi ahâlîsinden Seyyid Muhammed Efendi bin Seyyid Haşim'le altı bin guruş alacak da'vâsından dolayı akdemce mezkûr Cizre mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz netîcesinde 'aleyhime lâhık olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atla mezkûr medîne-i Mardin bidâyet mahkemesinde bidâyeten mûmâileyh Seyyid Muhammed Efendi ile ve gerek tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ahz u kabza ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassutuna ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâyâ ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere mezkûr medîne-i Mardin'in Câmi'ü'l-latîf mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Şucazâde Nikola Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile kabûlüne mevkûf vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mezbûr Nikola Efendi'yi ber vech-i

muharrer vekîlim olduğunu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i şer'ıyyeyi isterim. Fî 7
Cemâziye'l-âhir sene [1]307/Fî 16 Kânûn-ı sâni [1]305

Cizreli Seyyid Mahmud bin Seyyid Yasin

(imzâ)

Sahife No : 31

Numara : 56

Tarihi : Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdulhamid bin Şeyh Abdurrahman bin Şeyh el-Memduh Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte mezkûr Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip mezkûr Siird sancağına mülhak Eruh kazâsı kurâsından Rahine karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Ahmed bin İsmail bin Ahmed'in verese-i münhasırasından kebîre kızı Hizno Hâtun ile 'ammizâdesi karye-i mezkûreden Tahir bin Cihangir karye-i mezkûre hudûdunda vâki' bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı köy ırmağı ve bir tarafı Şeyh el-Memduh tekyesine merbût vâkıf bahçesi ve diğer tarlamla mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsında akdemce mezkûr Eruh kazâsı mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz neticesinde 'aleyhime sâdir olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atla mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde istînâfen müteveffâ-yı mezbûrun vârisesi ve kebîre kızı mezkûre Hizno ile ve gerek tarafından tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassut ve temessûke ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâya ve sâir evrâkın tebliğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]305

Müvekkil Tillo karyeli Şeyh Abdulhamid bin Şeyh İsmail

(imzâ)

Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 31

Numara : 57

Tarihi : Fî 18 Kânûn-ı sâni sene [1]305

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve Garzan dâhilinde medfûn hâk-i 'ıtırnâk olan Veysel Karânî kuddise sirruhu'l-'azîzin mütevellîsi olup bundan akdem vefât eden Seyyid Abdulal'ın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zülfî bint Sûfî Muhammed ve kebîre kızları Emine ve Fatıma ve Atlas nâm kimesneler zikri âtî takrîrlerini mahallinde zabt u tahrîrâtın üzere vukû' bulan talepleri üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrûnun sâkin oldukları hânelerine varıp mûmâileyhle Cizreli Seyyid Mahmud Efendi ve Şeyh Halef mahalleli Sûfî Ahmed bin Hacı Esmer ve Hacı Musa bin Hacı Ali ve Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim Efendi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer'-i şerîfi enverde zâtı mezbûrûn Seyyid Mahmud ve Seyyid Ali Efendi'lerin ta'rîf-i şerîyyeleriyle mu'arrefe olan zevce ve benât-ı mezbûrât nefislerinden bi'l-asâle mahalle-i mezkûrede sâkin Seyyid Ahmed Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip zevc ve peder ve mûrisimiz olup bundan akdem vefât eden Seyyid Abdulal Efendi bin Seyyid Ali bin Seyyid Hamza'nın verâseti zevce ve kızları bulunduğumuz bizimle mûmâileyh Seyyid Ahmed Efendi'nin taht-ı vesâyetinde olan sülbî sağır oğlu Muhyiddin ve sağîre kızı Adliye'ye münhasıra olup müteveffâ-yı mûmâileyhin cihet-i karz-ı şer'îden zimem-i nâsda olan alacaklarıyla Siird mâl sandığında müterâkim olan me'âşâtımızı ahz u kabz edip bizlere teslîm eylemek ve verâsetimiz inkâr olunduğu hâlde huzûr-ı şer'îyyede da'vâ ve isbât eylemek ve 'inde'l-îcâb tesellüm-i deyninden imtina' edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis vasî-i mûmâileyh Seyyid Ahmed Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Seyyid Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 18 Kânûn-ı sâni sene [1]305

Müvekkile Zülfi, müvekkile Emine, müvekkile Fatıma, diğerk müvekkile Atlas

Vekîl Şeyh Halef mahalleli Seyyid Ahmed Efendi

Şuhûdu'l-hâl: Cizreli Seyyid Mahmud Efendi bin Seyyid Yasin,

Mahalle-i mezkûreden: Sûfî Ahmed bin Hacı Esmer, Hacı Musa bin Hacı Ali, Seyyid Ali Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi, Molla Ahmed bin Hacı Yusuf Mer'ân

Sahife No : 32

Numara : 58

Tarihi : Fî 2 Şubat sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Eruh kazâsı kurâsından Rahine karyesi ahâlîsinden müteveffâ Ahmed bin İsmail bin Ahmed'in verese-i münhasırasından kebîre kızı zâtî kazâ-i mezkûrenin Gavat(?) karyesi ahâlîsinden Fakih Ömer bin Molla İbrahim ve medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahalleli Abdullah bin Musa Efendi nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Hızno Hâtun medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde mezkûr Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında mezkûr Rahine karyesi hudûdunda kâ'in bir tarafı köy ırmağı ve bir tarafı Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine merbût vakıf bahçesi ve Tillo'lu Şeyh Abdulhamid'in tarlası ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından dolayı benimle mezbûr Şeyh Abdulhamid'in akdemce zikri mesbûk Eruh mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz netîcesinde mezbûr Şeyh Abdulhamid'in 'aleyhine sâdır olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atle mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde istînâfen gerek Şeyh Abdulhamid ile gerekse tarafımdan tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassuta ve temessüke ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâya ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 2 Şubat sene [1]305

Müvekkile-i mezbûre Hızno Hâtun bint Ahmed

Vekîl Hacı Muhammed Efendi

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 2 Şubat sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Kâtib-i mahkeme-i şer'îyye Siird

Sahife No : 32

Numara : 59

Tarihi : Fî (kesik) Şubat sene [1]305

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Eruh kazâsı kurâsından Rahine karyesi ahâlîsinden müteveffâ Ahmed bin İsmail bin Ahmed'in verese-i münhasırasından kebîre kızı zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hızno Hâtun tarafından zikri âtî da'vâyı istînâfen rü'yete vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl bulunan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım nâm kimesneyi mezbûre Hızno meclis-i şer'îye gelip 'azl eylediği cihetle ve tekrâr meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip mezkûr Rahine karyesi hudûdunda kâ'in bir tarafı köy ırmağı ve bir tarafı Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesinin vakıf bahçesi ve Tillo'lu Şeyh Abdulhamid'in tarlası ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından için benimle mezbûr Şeyh Abdulhamid'in akdemce zikri mesbûk Eruh mahkemesinde cereyân eden muhâkememiz netîcesinde mezbûr Şeyh Abdulhamid'in 'aleyhine sâdır olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atiyle mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde istînâfen gerek Şeyh Abdulhamid ile gerekse tarafından vekîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassut ve temessüküne ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâyâ ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve sulh u ibrâyâ ve tarafından âherini tevkîle ve istihsâl olacak i'lâmın icrâsına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Mahmud Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûlle ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî

edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî (kesik) Şubat sene [1]305

Müvekkile-i mezbûre Hızno Hâtun bint Ahmed

Vekîl mahalle-i mezkûreli Mahmud Efendi bin Hüseyin

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî (kesik) Şubat sene [1]305

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre,

Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

Sahife No : 32

Numara : 60

Tarihi : Fî 28 Receb sene [1]307/Fî 6 Mart sene [1]306

Pervari kazâsı kurâsından Kerefan(?) karyesi ahâlîsinden Molla Muhammed bin Molla Abdulkahhar bin Molla Ahmed ve Feyzo bin Yazid bin Feyzo ve Ali bin Mısto bin Hasan ve Süleyman bin Hacı Şabo ve İsmail bin Atemo bin Hasan nâm kimesneler Siird mahkeme-i şer'iyesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde 'an-asıl Diyarbekir ahâlîsinden olup şimdiki hâlde medîne-i Siird'in Ra's mahallesinde sâkin ve mukîm İsmail Kemâl Efendi bin İsmail bin Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip bundan akdem kazâ-i mezkûr sandık emânetinde müstahdem olup ba'dehû infisâl eden Siirdli Abdulaziz Efendi mîrîyyece tebeyyün eden üç bin altı yüz atmış guruş gûyâ mûmâileyh Abdulaziz Efendi'ye her şeyimiz kefil gösterip hazînede vekîl bulunan muhâsebe-i livâ ketebesinden Behcet Efendi bin Yusuf Ağa bizden taleb ve da'vâ etmekte olup da'vâ-yı mezkûr için mûmâileyh Behcet Efendi ile muhâkeme ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tevassut ve temessüküne ve mahkemeye vereceği evrâka vaz'-ı imzâya ve sâir evrâkın teblîğ ve tebellüğüne ve istihsâl olacak i'lâm-ı icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh İsmail Efendi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh İsmail Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin şerh ve temhîr kılındı. Fî 28 Receb sene [1]307/Fî 6 Mart sene [1]306

Müvekkil-i mezbûr Kerefan karyeli Molla Muhammed bin Molla Abdulkahhar bin Molla Ahmed,

(imzâ)

Müvekkil karye-i mezkûreli Feyzo bin Yazid, Müvekkil karye-i mezkûreli Ali bin Misto,

(parmak)

(parmak)

Müvekkil karye-i mezkûreli Süleyman bin Hacı Şabo, Müvekkil karye-i mezkûreli İsmail bin Atemo,

(parmak)

(parmak)

Vekîl Diyarbekirli İsmail bin İsmail

Sahife No : 33

Numara : 61

Tarihi : Fî 29 Receb sene [1]307

Siird'e mülhak Bamerd kazâsı kurâsından Kanimiri karyesi ahâlîsinden Ahmed bin Osman bin Ahmed ve Ali bin Kelek bin Güherizer ve Reşid bin İbrahim bin Sekvan ve Sûfî Halef bin Rami bin Halef nâm kimesneler Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Efendi bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip âbâ ve ecdâdımızdan irsen bizimle ğâ'ib 'âni'l-meclis Mahmud ve Şemdin ve Mahmud Halini ve Amo bin Muhammed ve Sadun'a intikâl eden bir tarafı cebel ve iki tarafı türbe-i mîr ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âmm ile mahdûd tahmînen bin dönümden 'ibâret ve yüz Siirdî tohum isti'âb Gözik karyesindeki susuz arâzîyi bi-ğayr-i hakkın zapt ve ta'arruz etmekte bulunan mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Abdal Keççiği ile arâzî-i mezkûre için âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya

ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 29 Receb sene [1]307

Müvekkil-i mezbûr Ahmed bin Osman, Müvekkil Ali bin Kelek bin Güherizer
Müvekkil Reşid bin İbrahim bin Sekvan, Müvekkil Sûfi Halef bin Rami bin Halef
Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 33

Numara : 62

Tarihi : Fî 29 Receb sene [1]307

‘An-asıl medîne-i Siird ahâlîsinden ve beytü’l-muhtâc fâilyasından olup ba‘dehû medîne-i mezkûreden hicret edip Midyat kazâsı dâhilinde Hasankeyf karyesine vürûd ve orada ba‘de tavattun vefât eden Şaban bin Kifli’nin verâseti Muhammed ve Rızko ve Ahmed ve Hüseyin ve Davud’a münhasıra ve yine fâilya-yı mezkûr vefât eden Mustafa bin Hacı Yusuf’un verâseti İbrahim ve Halil ve Süleyman’a münhasıra ve yine fâilya-yı mezkûreden Muhammed bin Halilo’nun verâseti Molla Ramazan ve Hüseyin ve Hacı Musa’ya münhasıra olunmakla verese-i mezbûrun tarafından zikri âtî husûsu da‘vâya ve muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve tarafından âherini tevkîle vekîl idüğü mezkûr Midyat kazâsı Nâibi ‘alâ nâibeti Ali Necib Efendi’nin imzâsıyla mahdûm ve bin üç yüz yedi senesi şehir-i recebü’l-ferdin onuncu günü târihiyle müverreh bir kıt‘a vekâlet hüccet-i şer‘iyyeden anlaşılmış olan mezbûr Hacı Musa Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Siird’in Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip âbâ ve ecdâdımızın me’vâ-yı kadîmi olan medîne-i Siird toprağında bir tarafı Hamdo Mami bağı ve bir tarafı Simi’lo bağı ve iki tarafı tarîk ile mahdûd âbâ ve ecdâdımız tarafından evlâdına meşrûd ve mevkûf bulunmakla bahçe-i mezkûreyi vaz‘-ı yed edenlerden ahz u nez‘iyle bana teslîme ve da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi’yi tarafımdan bi’l-asâleten ve bi’l-vekâle tevkîl nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i

merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 29 Receb sene [1]307

Müvekkil Hasankeyf karyeli mezbûr Hacı Musa

Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 33

Numara : 63

Tarihi : Fî 15 Şa‘bân sene [1]307

Siird’e mülhak Bamerd kasabası kurâsından Kanimiri karyesi ahâlîsinden Reşid bin İbrahim bin Sekvan Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında bi’l-asâleten takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip karye-i mezkûre hudûdunda kâ’in iki tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı dere ve taraf-ı râbî‘i cebel ile mahdûd ve tahminen elli siirdî hinta isti‘âb eder susuz arâzî âbâ ve ecdâdımızdan irsen benimle karye-i mezkûreli Halef bin Remi ve Muhammed bin Hüseyin ve Şemdin bin Azeb nâm kimesnelere intikâl etmiş ve ol vecihle yed-i tasarrufumuzda bulunmuş isede bu kere Siird’in Karakol mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Abdal nâm kimesne bi-ğayr-i hakk arâzî-yi mezkûreyi zabt ve ta‘arruz edip bizleri tasarruftan men‘ eylemekte bulunduğundan arâzî-i mezkûreyi merkûm Hamdo’dan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya tarafımdan âherini tevkîle ve ismâ‘ ve istimâ‘ şuhûd ve tahlîfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim deyüp takrîr eylediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 15 Şa‘bân sene [1]307

Müvekkil Kani miri karyeli Reşid bin İbrahim bin Sekvan,

Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

Sahife No : 34

Numara : 64

Tarihi : Fî 26 Şa‘bân sene [1]307

Siird sancağı mülhakâtından Pervari kazâsı kurâsından Uzim karyesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Epro veled-i Epro ve Berho veled-i Haço ve Manuk veled-i Helto ve Pedros bin Sipo ve Seco veled-i Hedefo ve Martiros veled-i Yoğos ve Şahin veled-i Manuk ve Ohan veled-i Manuk ve Sihak veled-i Haço ve Agop veled-i Anton ve Pedros veled-i Babik nâm kimesneler Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında her biri başka başka takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip bundan altı sene evvel Bulanık kazâsından ‘avdetle karyemize giderken esnâ-yı râhda olan Hizan kazâsında kâ’in Besti nâm mevki‘ye muvâsalâtımızda Elikan ‘aşîreti halkından Ali bin Hacı ve Berho bin Çuko ile isimlerini bilmediğimiz beş nefer rüfekâlarıyla me‘an önümüze çıkıp bi-ğayr-i hakkın yedi bin altı yüz elli gurusu akçemizi bizlerden gasb ve ğâret ettikten sonra hükûmete vukû‘ bulan arz ve şikâyetimiz üzere hükûmet me‘mûrları ma‘rifetleriyle mezbûrân Hacı ve Berho’dan istirâden alınıp Siird bidâyet mahkemesi veznesine teslîm olunan yüz ‘aded mecîdiyeyi vaz‘-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bizlere i‘tâ ve teslîme ve ‘inde’l-îcâb âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi’yi tarafımızdan nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 26 Şa‘bân sene [1]307

Müvekkil Uzim karyeli Epro veled-i Epro,

Müvekkil karye-i mezkûreli Berho veled-i Haço,

Müvekkil karye-i mezkûreli Manuk veled-i Helto,

Müvekkil karye-i mezkûreli Pedros veled-i Sipo,

Müvekkil karye-i mezkûreli Martiros veled-i Yoğos,

Müvekkil karye-i mezkûreli Şahin veled-i Manuk,

Müvekkil karye-i mezkûreli Ohan veled-i Manuk,

Müvekkil karye-i mezkûreli Sihak veled-i Haço,
 Müvekkil karye-i mezkûreli Agop veled-i Anton,
 Müvekkil karye-i mezkûreli Pedros veled-i Babik,
 Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed
 İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 26 Şa'bân sene [1]307
 A'zâ, A'zâ

Sahife No : 34

Numara : 65

Tarihi : Fî 26 Ramazan sene [1]307

'An-asıl Erzincan sancağı dâhilinde Gerçekez karyesi ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının medîne-i Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun dördüncü bölük yüzbaşısı Abdullah Ağa bin Feyzullah bin Mustafa Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahalleli Hamza bin Yasin bin Cevher mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ânî'l-merâm medîne-i Erzurum mahallâtından Beyin Ağa mahallesi ahâlîsinden Cebecizâde müteveffâ Lütfullah Ağa'nın kerîmesi el-hâletu hâzihî medîne-i Erzurum'da sâkine baldızım Cevahir Hânım nâm bîkr-i bâliğayı tezvîce tâlib ve râğib olup mezbûre dahi nefsinî bana nikâh ve tezvîce tâlibe ve râğibe bulunduğuna ve benim ise askerlik münâsebetiyle taburumdan infikâk edip Erzurum'a gidemeyeceğime mebnî mezbûrenin birâderi Tevfik Efendi'yle olunan muhâbere mücebince mezbûre Cevahir Hânım'ı bulunduğu medîne-i Erzurum'dan velîsi izni ve hüsn-i rızâsı ve mihr-i mü'eccel ve mu'accelinin tesniyesiyle mahzar-ı şuhûdda nefsimî tenkîh ve tezvîc etmeğe ve ber vech-i muharrer 'akd ve nikâh-ı mezkûru tanzîm için kabûle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hamza'yı tarafımdan nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Hamza dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 26 Ramazan sene [1]307

Müvekkil tabur yüzbaşısı Abdullah Ağa bin Feyzullah,

(imzâ)

Vekîl Kassar mahalleli Hamza bin Yasin bin Cevhero

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 26 Ramazan sene [1]307

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

Sahife No : 34

Numara : 67

Tarihi : Fî 8 Şevvâl sene [1]307/Fî 14 Mayıs sene [1]306

Medîne-i Siird Birzukak mahallesi ahâlîsinden Hacı Ömer'in zevcesi Nasra bint Hacı Abdurrezzak zikri âtî takrîrini mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mahalle-i mezkûrede kâ'in Şeyh Mahmud mescid-i şerîfine giderek mûmâileyh ile zeylî beyânnâmede esâmîleri muharrer Birzukak mahalleli Şeyh Musa bin Abdurrezzak ve mahalle-i mezkûreli İbrahim bin Hacı Hasan ve Selhan bin İsmail nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer'-i şerifte zâti merkûmundan Selhan ve İbrahim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Nasra meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde Siird'in Nazîf mahalleli Ahmed Efendi bin Şeyho Mellâvo mahzarında işbu yedinde mevcûd bin üç yüz beş sene-yi şehri-i haziranın birinci günü ta'rîfiyle mu'arref ve Şeyh İbrahim bin Şeyh Fakîr et-Televî imzâsıyla mumzî 'arabiyü'l-'ibâre bir kıt'a sened mücebince bin iki yüz ve hâric ez-sened dahi dört yüz guruş ki cem'an bin altı yüz guruş mezbûr Şeyh İbrahim'in zimmetinde alacak hakkım olmağla mebâliğ-ı mezkûru merkûm Şeyh İbrahim'den ahz u kabziyla bana i'tâ ve teslîme ve 'inde'l-îcâb husûs-ı mezkûrun âid olduğu mahkemede merkûmdan da'vâ ve mahkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hukûk ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ' şuhûda ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 8 Şevvâl sene [1]307/Fî 14 Mayıs sene [1]306

Mahalle-i mezkûre sâkinelerinden müvekkile Nasra bint Hacı Abdurrezzak

Vekîl Nazîf mahalleli Ahmed Efendi bin Şeyho

Tarafeynin ber vech-i muharrer vekâletine dair vukû‘ bulan takrîrleri huzûrumuzda vâki‘ olduğunu tasdîk ederiz.

Mahalle-i mezkûreli Şeyh Musa bin Abdurrezzak, Mahalle-i mezkûreli İbrahim bin Hacı Hasan, Meydan mahalleli İbrahim bin İsmail

Vekâlet:⁶⁷

Siird’e mülhak Tillo karyesinde postnişîn-i irşâd iken bundan akdem vefât eden Şeyh Hamza Efendi kuddise sirruhû hazretlerinin evlâd-ı zükûrundan sülbî kebîr oğulları Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi’ler meclis-i şer‘-i şerîfi enverde birâderleri Şeyh Nasreddin Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip karye-i mezkûrede medfûn-ı hâk-i rahmet Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin vakfindan olup te‘âmül-i kadîm vechiyle ğalle ve vâridâtı evlâd-ı zükûra meşrût olan memâlih bedelâtından pederimiz ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi’den mevrûs ve müntakil üç bin yetmiş dört guruşdan ‘ibâret hissesinin Siird mâl sandığından ahz u kabzıyla bizlere teslîmi için şer‘an muktezî olan isbât-ı verâset i‘lâmının istihsâli zımnında emîn-i beyti’l-mâl müvâcehesinde isbât ve da‘vâ ve muhâkemeye ve ismâ‘-ı şuhûda ve âheri tevkîle ve zâtlarımıza âid bi’l-cümle umûr ve mesâlihi rü’yete ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis birâderimiz Şeyh Nasreddin Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik ve mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbaġı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 3 Receb sene [1]310

Müvekkil, Müvekkil, Müvekkil, Vekîl

(imzâ) (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 35

Numara : 68

Tarihi : Fî 14 Şevvâl sene [1]307

⁶⁷ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer‘iyye Sicili’nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Mahmud Efendi bin Hüseyin bin Hacı Mahmud Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîfde medîne-i mezkûrenin Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa bin Hacı Tahir bin Mahmud mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip beş hisseden 'ibâret olarak dördü benim biri 'amûcam Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud'un mezkûr Babüddarb mahallesinde mutasarrîf ve mâlik olduğumuz bir taraftan Hanna Yakub hânesi ve bir tarafı Molla Hasan Efendi'nin 'arsası ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd mümtâz bir bâb hânede olan mezkûr dört hisse-i şâyi'ama mezbûr Ahmed Ağa'nın mîrîyyece olan zimmetine mebnî hazîne vekîli tarafından fuzûlî ve bi-ğayr-i hakkın taht-ı hacze alındığından hacz-i mezkûrun fekkiyle ber vech-i muharrer dört sehmden 'ibâret olan hisse-i şâyi'ama hazîne vekîli tarafından men'-i müdâhale olmak üzere mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mürâca'atım vukû' bulmuş olmağla ber vech-i muharrer hâne-i mahdûd-ı mezkûrde olan hisse-i şâyi'ama hacz-i mezkûra ihrâc ve fekki hakkında verdiğim i'tirâzdan dolayı hazîne vekîli olan kimesne ile zimmet ve da'vâya müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ' şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi tavassut ve temessûke ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas olarak işbu hâzır bi'l-meclis merkûm Hacı Mustafa'yı tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde merkûm Hacı Mustafa dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 14 Şevvâl sene [1]307

Müvekkil Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin,

(imzâ)

Vekîl Kassar mahalleli Hacı Mustafa bin Tahir

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 14 Şevvâl sene [1]307

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

Sahife No : 35

Numara : 69

Tarihi : Fî 13 Şevvâl sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Abdulferid bin Hasan ve Musa bin Mahmud ile Rindi bint Muhammed nâm kimesnelerin ma‘zeret-i şer‘iyyelerine mebnî zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrûnun mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hâneye varıp mûmâileyhle medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Şeyh Abdulalim ve Şeyh ibnâni Şeyh Kasım Efendi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer‘-i şerîfde mezbûrân Abdulferid ve Musa ve zâtı hâzırân-ı mezbûrân Şeyh Abdulalim ve Şeyh Taha’nın ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mezbûre Rindi meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında her biri başka başka takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘âni’l-merâm edip mezkûr Karakol mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden ceddimiz Hacı Ahmed bin Hacı nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Nasra bint Ahmed ile sülbî kebîr oğulları Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa ve sülbiye kebîre kızları Emine ve Meho ve Heco ve Azo’ya münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme ve mezbûr Nasra dahi vefât edip verâseti sadrî kebîr oğulları mezbûrûn Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa ve sadrîye kebîre kızları mezbûrât Emine ve Meho ve Heco ve Azo’ya münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme ve mezbûre Maho dahi vefât edip verâseti dahi li-ebeveyn er karındaşları mezbûrûn Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa ile kebîre kızı Rindi’ye münhasıra ve ba‘dehû yine kable’l-kısme benât-ı mezbûrâtan Emine dahi vefât edip verâseti sadrî kebîr oğulları Abdulferid ve Musa’ya münhasıra olmağla müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ahmed’in hâl-i hayâtında ile’l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba‘de vefâtihâ bizimle verese-i mezbûrûna intikâl eden emvâl ve eşyâ ve emlâk ve terekesinden ber müceb-i mes’ele hisse-i mîrâsiyemizi terekesine vâzî’u’l-an mezbûrûn Hacı Muhammed ve Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Musa’nın ahz u kabz ve makbûzu i‘tâ ve teslîme ve ‘inde’l-îcâb verese-i merkûmdan taleb ve da‘vâya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘ şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve

ma'kûl göreceği bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyenin tavassuta ve temessüküne ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 13 Şevvâl sene [1]307

Müvekkil Abdulferid bin Hasan, Müvekkil Musa bin Mahmud, Müvekkile Rindi
Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur. Fî 13 Şevvâl sene [1]307

Babüddarb mahalleli Şeyh Abdulalim bin Şeyh Kasım Efendi,
Mahalle-i mezkûreli Şeyh Taha bin Şeyh Kasım Efendi

Sahife No : 36

Numara : 70

Tarihi : Fî 24 Şevvâl sene [1]307

'An-asıl Siird sancağına mülhak Garzan kazâsı kurâsından Aynkasr karyesi ahâlîsinden ve Pencinâr 'aşîretinin Malifâro kabîlesinden olup bundan akdem Siird hapishânesinde mevkûfen vefât eden Çeto Ağa bin İskan bin Kasım'ın verese-i mu'ahheresinden sülbî kebîr oğlu Bişâr ve sülbîye kebîre kızı Nesibe ile zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sûsın bint Resul tarafından zikri âtî husûsâta vekîl idüğünü beyân eden mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden ve Bezzâz esnâfından Mustafa bin Fettâh Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de ber vech-i âtî vukû' bulan takrîridir.

Müteveffâ-yı mezbûr Çeto Ağa'nın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sûsın bint Resul ile sülbî kebîr oğlu Bişâr ve sülbîye-i kebîre kızı Nasibe ve taht-ı vesâyetinde olan sülbî sağîr oğulları Cemil ve Genco ve Abdulmecid ve İskan ve sülbiye sağîre kızları Nuriye ve Hasen Cemale münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı mezbûrun hükûmet ma'rifetiyle satılan iki re's hayvân esmânından dolayı mâl sandığında istihkâkı olan bin yüz otuz guruş hasbe'l-verâse verese-i mezbûrûna âidiyyeti cihetiyle emîn-i beyti'l-mâl huzûrunda isbât-ı verâsetleriyle mebâliğ-i mezkûreden hisse-i mûcibelerini sandığı-ı mezkûrda ahz u kabza ve makhbûzunu onlara i'tâ ve teslîme ve'l-hâsıl husûsat-ı

mezkûra ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz 'aşîret-i mezkûre halkından Memi ve Reşo ibnânî Ömer nâm kimesneler huzûrlarında verese-i mezkûreden mezbûrûn Bişâr ve Nesibe ve Sûsın beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinden ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden husûsât-ı mezkûreye dair vekîl olduğumu mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 24 Şevvâl sene [1]307

Vekîl Ra's Mahalleli Mustafa bin Fettâh

Li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e gelen şâhidân-ı merkûmân Memi ve Reşo ibnânî Ömer bin Memi nâm kimesneler 'ale'l-infirâd istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâyı mezbûrun verese-i münhasırasından sülbî kebîr oğlu Bişâr ve sülbîye-i kebîre kızı Nesibe ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Sûsın nâm kimesnelerin emîn-i beyti'l-mâl huzûrunda isbât-ı verâsetlerini da'vâ ve isbâta ve mâl sandığında mevkûf olan bin yüz otuz guruştan hisse-i mûcibelerinin azl ve kendilerine i'tâ ve teslîme ve'l-hâsil husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis Mustafa bin Fettâh'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile taraflarından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ve mezbûr Mustafa dahi vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyü huzûrlarında takrîr ettiklerini biliriz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 24 Şevvâl sene [1]307

Şâhid-i mezbûr Memi bin Ömer, Şâhid Reşo bin Ömer

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 36

Numara : 71

Tarihi : -

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından mezkûr Siird kazâsı kurâsından Hıyert karyesi ahâlîsinden müteveffâ Abdi Ağa bin Mahmud'un sülbî kebîr oğlu Hasan sülbîye-i kebîre kızları Şerîfe ve Hanım ve Halime ve Rahime nâm kimesneler tarafından zikri âtî husûsa ve âherini tevkîle vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahiha ile vekîl idüğünü şer'an sâbit ve mütehakkık olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte medîne-i mezkûrenin

Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin el-mezbûr Abdi Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müvekkillerim mezbûrûn Hasan ve Şerîfe ve Hânım ve Halime ve Rahime'nin karye-i mezkûre hudûdunda Ayngöz demekle ma'rûf ma'a mâ yülâkî mezra'ayı bi-ğayr-i hakkın zabt eden Eruh kazâsına muzâf Deyrmirtas karyesi ahâlîsinden ve Keldani milletinden İshak ve Ğaribo ve Kiso ve Kıs(?) eş-Şug ve Siird'in Keldani milletinin Patrik Vekîli Keşîş Ermiya nâm kimesnelerden Bitlis vilâyet celîlesi istînâf hukûk mahkemesinde da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve ismâ' ve istimâ'-ı şühûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi, Vekîl Ahmed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 37

Numara : 72

Tarihi : Fî 6 Zi'l-ka'de sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Abdal Keççigi nâm kimesne Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerifte mahalle-i mezkûreli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail bin Şeyh Yusuf müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip medîne-i mezkûre ahâlîsinden beytü'l-muhtâc fâmilyasından olup bundan akdem Siird'den hicretle Midyat kazâsı kurâsından Hasankeyf karyesinde ba'de't-tavattun vefât eden Şaban bin Kifli ve Mustafa bin Hacı Ramazan ve Muhammed bin Halilo nâm müteveffâların verese-i münhasıralarından Hacı Musa ve Süleyman nâm kimesnelerin bi'l-asâleten ve bi'l-vekâleten medîne-i Siird toprağında kâ'in bir tarafı Hamdo bin Mami bağı ve bir tarafı Simi'lo bahçesi ve iki tarafı tarîk ile mahdûd olan bir kıt'a bahçeden dolayı akdemce mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine vukû' bulan mürâcaa'atları üzerine cereyân eden muhâkememiz netîcesinde 'aleyhime sâdır olan i'lâmın hükmüne 'adem-i kanâ'atle Bitlis vilayet-i

istînâf hukûk mahkemesinde gerek merkûmân Hacı Musa ve Süleyman ile ve gerek taraflarından tevkîl olunacak kimesne ile istînâfen da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.
Fî 6 Zi'l-ka'de sene [1]307

Müvekkil Karakol mahalleli Hamdo bin Abdal bin Abdurrahim

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda zabt olunmuştur.

A'zâ,

A'zâ

Sahife No : 37

Numara : 73

Tarihi : Fî 15 Zi'l-ka'de sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlîsinden Abdi ve Abdulfettah ve Nasre ve Rindi ve vâlideleri Zülfi bint Seyyid Osman nâm kimesnelerin tahakkuk eden öwr-i şer'îsine mebnî mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talepleri üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi merkûmûnun mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hânesine varıp mûmâileyh ile mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Esvedo bin Ömer ve Esad bin Abdurrezzak bin Hiso'nun huzûrlarıyla teşekkül eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezbûrân Abdulfettah ve Abdi ve zâtları hâzırân-ı mezbûrân Hacı Abdullah ve Esad'ın ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan mezbûrât Nasre ve Rindi ve vâlideleri Zülfi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde zikri âtî hâne-i mahdûd-ı mezkûrda müşterek ve hissedarları Hafız Abdulmecid Efendi bin Ali bin Hammad Ayo müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip peder ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Ali'nin vefâtından bir sene evvel hayâtta ve kemâl-i 'akl ve sıhhatte ve nifâz-ı cemî'-i tasarrufunda olduğu hâlde mahalle-i mezkûrede kâ'in müstakillen mutasarrıf olduğu bir tarafı Hızır bin Yusuf ve bir tarafı Ömer bin Hammad Ayo ve bir tarafı Yusuf bin Hacı Ahmed hâneleri ve tarîk

ile mahdûd fevkânî iki oda ve nisf eyvân ve tahtânî iki oda ve bir nisf eyvân ve havlu ve sokak kapısı müstemil bir bâb hâne ile yine mahalle-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Ahmed bin Hacı Ömer ve Ahmed bin Ayo ve Ahmed bin Şeyh Ali hâneleri ile mahdûd bir kıt'a 'arsa ve yine hâne-i mahdûd-ı mezkûre muttasıl ve kapısı mezkûr tahtânî odalardan birisinin derûnunda meftûh bir bâb odayı vârisleri bulunduğumuz bizimle diğer oğlu Hammad ve Hamza ve kızı Zülfi beynlerinde taksîm ve tefrîk ettikte mezkûr fevkânî iki oda ile nisf eyvân ve tahtânî bir oda ve nisf eyvân bizlere ifrâz ve ta'yîn ve kısmeten temlîk ve diğer tahtânî oda hâneye muttasıl oda-yı mezkûre ile 'arsa-ı mahdûde-yi mezkûre dahi mezbûr Hammad ve Hamza ve Zülfi'ye tahsîs ve ta'yîn ve havlu ve sokak kapısı dahi cümle beynlerinde müştereken meşşâen tasarruf olunmak üzere bilâ taksîm terk ve ibkâ edildikten ol vecihle mâl ve mülkümüz iken bu kere mezbûr Hammad kısmet-i mezkûreyi inkâr edip hissemize müdâhale ve fuzûlen iskân etmekte olduğundan husûs-ı mezkûru mezbûr Muhammed'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis Hafız Abdulmecid Efendi'yi tarafımızdan vekîl nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mezbûr Hafız Abdulmecid dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 15 Zi'l-ka'de sene [1]307

Müvekkile zevc-i mezbûre Zülfi bint Osman, Müvekkil Abdi bin Sûfî Ali

Müvekkile Rindi bint Sûfî Ali, Müvekkil Abdulfettah bin Sûfî Ali, Müvekkile Nasre bint Sûfî Ali

Vekîl Hafız Abdulmecid bin el-mezbûr Sûfî Ali

Şuhûd-ı vekâlet: Süveyka mahalle-i mezkûre ahâlîsinden bin Abdullah bin Esvedo bin Ömer, Diğerleri Esad bin Abdurrezzak bin Hiso

Sahife No : 38

Numara : 74

Tarihi : Fî 3 Teşrîn-i evvel sene [1]308

(kesik) vilâyet-i celîlesi dâhilinde Genç sancağı müretteb taburunun piyâde yüzbaşılardan Salih Ağa'nın zevce-i medhûlün-bihâsı olup bundan akdem ya'nî geçen

şehr-i ağustosun ibtidâsında vefât eden Nigar Hânım bint Abdullah bin Nuri Bey'in verâseti vâlidesi Hadice ve li-ebeveyn hemşiresi Zarif Hânım ve zevce-i metrûk-ı mezbûr Salih Ağa'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan ve medîne-i Siird'in Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Nuri Bey'in zevce-i menkûhesi olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe bulunan mezbûr Zarif Hânım tarafından zikri âtî husûsa vekîl idüğünü beyân eden mezkûr Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hafız Abdulaziz bin Musa bin Merhemo Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de zikri âtî vukû' bulan takrîridir.

(kesik) müteveffâ-yı mezbûre Nigar Hânım'ın bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyye tahrîr edilen cümle emvâl ve eşyâ-ı metrûkesi esmânından hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesi olup el-hâletu hâzihî mezkûr Genç sancağı hükûmetinde mevkûf olduğu beyân olunan dört yüz sekiz guruşu vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabziyla kendisine irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'iyye ile zikri mesbûk Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdulfettah bin Hacı İsmail bin Hacı Halid ve Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Yasin Efendi bin Molla Hüseyin bin Molla Muhammed nâm kimesneler huzûrunda mezbûre Zarif Hânım beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettikte ben dahi mezbûrenin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden ol vecihle husûs-ı mezkûr için vekîl olduğumu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 3 Teşrîn-i evvel sene [1]308

Vekîl Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hafız Abdulaziz bin Musa bin Merhemo

Li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân ve mezbûreyi 'ârifân olan mezbûrân Hacı Abdulfettah ve Yasin Efendi nâm kimesneler 'ale'l-infirâd istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûre Nigar Hânım bint Abdullah bin Nuri Bey'in verese-i münhasirasından olup el-hâletu hâzihî mezkûr Kassar mahalleli mezbûr Hacı Nuri Bey'in zevce-i menkûhesi olan mezbûre Zarif Hânım'ın mûrisesi ve li-ebeveyn hemşiresi müteveffât-ı mezbûre Nigar Hânım bint Abdullah'ın Genç'te terk edip ma'rifet-i şer'le tahrîr edilen terekesinden hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesi olup el-hâletu hâzihî nefsi-i Genç'te hükûmet konağında mevkûf olan mezkûr dört yüz sekiz guruşu ahz u kabziyla kendisine irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz

‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak mezbûre Zarif Hânım işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Hafız Abdulaziz bin Musa bin Merhemo’yu huzûrumuzda vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikte ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini biliriz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz.

Şâhid-i mezbûr Hacı Abdulfettah bin Hacı İsmail bin Hacı Halid,

(imzâ)

Şâhid diğeri mezbûre Yasin Efendi bin Molla Hüseyin bin Molla Muhammed

(imzâ)

Sahife No : 38

Numara : 75

Tarihi : Fî 6 Teşrîn-i evvel sene [1]306

‘An-asıl Diyarbekir ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Siird’in Holani mahallesinde sâkine Kamile bint Hacı Halil Efendi tarafından zikri âtî husûsâta vekîl idüğünü beyân eden zevci Diyarbekirli Abdulmecid Efendi bin Şaban Ağa Siird’in mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘de ber vech-i âtî takrîridir.

Zevcem mezbûre Kamile’nin Diyarbekir ahâlîsinden Hacı Emin Efendizâde Muhammed Ağa’dan on bin beş yüz guruş ma‘a-fâ’iz deyne Diyarbekir’li müteveffâ Aziz Efendi’de bâ-sened dört (kesik) guruşuna cem‘an dokuz bin beş yüz guruş matlûbâtını taleb ve da‘vâya ahz u kabza ve kendisine irsâl ve îsâle ve birde müteveffâ Hacı Mahmud Efendi’den cezât ve sâirede vâki‘ ma‘lûm’ul-hudûd olup kendisine intikâl eden arâzînin tapuca muktezâ mu’âmelesini icrâya ve bu maddelerden ve her bir husûsâtan dolayı Diyarbekir bidâyet mahkemesinde îcâb edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve iştikâ ‘ale’l-hükkâm ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine mezkûr Holani mahallesi ahâlîsinden Hacı Hüseyin ve Hasan ibnâni Hacı Abbas bin Hamza nâm kimesneler huzûrlarında vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-

i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediğimden ol vecihle husûs-ı mezkûr için zevcem mezbûre tarafından vekîl olduğumu bi’t-tahkîk îcâb eden bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 6 Teşrîn-i evvel sene [1]306

Siird Tahrîrât Müdüri Diyarbekirli Abdulmecid Efendi

Ahrâr-ı ricâl-i müslimînden li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzıra ve mezbûreyi bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye ‘ârifân olan mezbûrân Hacı Hüseyin Efendi ve Hasan ibnâni Hacı Abbas bin Hamza nâm kimesneler istişhâd olunduklarında mezbûre Kamile bint Hacı Halil Efendi Diyarbekir ahâlîsinden Hacı Emin Efendizâde Muhammed Ağa ile müteveffâ Aziz Efendi’deki bâ-sened matlûbât-ı muharrelerini taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve müteveffâ Hacı Mahmud Efendi’den kendisine ber vech-i muharrer intikâl eden arâzînin tapuca mu‘âmelâtını icrâya ve bu maddelerden ve her bir husûsâtan dolayı Diyarbekir mahkemesinde muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve iştikâ ‘âni’l-hükkâm ve i‘âde-i muhâkemeye ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda tahlîf ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis Hacı mûmâileyh Abdulmecid Efendi’yi vekâlet-i mutlaka ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini bilürüz biz bu husûsa ber vech-i muharrer şâhid ve şehâdet ederiz.

Şâhid Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas, Diğer Şâhid Hasan bin Hacı Abbas

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 39

Numara : 76

Tarihi : Fî 21 Teşrîn-i evvel sene [1]306

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siirdde ârâmsâz ikinci taburunun dördüncü bölük yüzbaşı-yı evveli iken bundan akdem ecel-i ma‘hûdiyle vefât eden Abdullah Ağa bin Feyzi’nin zevce-i menkûhe-i metrûkesi Cevher Hânım bint Latif Bey’in tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr olunmak üzere vukû‘ bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Abdulaziz Efendi zevce-i mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp mûmâileyhle tabur-ı mezkûr Kâtibi Salih Efendi ve dördüncü tabur yüzbaşılarından Ahmet Efendi ve yine

mezkûr ikinci taburun 2. bölük mülâzımı Hüseyin Ağa ve zevce-i mezbûrenin birâderi Tevfik Efendi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer‘de zâtı hâzirûn mûmâileyhimden Salih ve Ahmed Efendilerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe zevce-i mezbûre Cevher Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda tabur-ı mezkûrun dördüncü bölük mülâzımı Hacı Nuri Efendi bin Muhammed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip bundan yedi ay evvel medîne-i Erzurum’da zevcim müteveffâ-yı mûmâileyh ile ‘akd-i nikâhım icrâ olduğu hâlde zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-‘aleyh olan beş bin guruş mihr-i mü’eccelim ile mihr-i mu‘acceleme mukâbil vaz‘ edilen beş birlik beş ‘aded lira-i osmânî ve iki yüz elli guruşluk bir yatak ve dört yüz kırk guruşluk bir gümüş kemer ve üç yüz guruşluk bir ipek çarşaf ve seksen guruşluk kilim ve otuz guruşluk üç ‘aded sahan ve otuz altı guruşluk bir kuşhâne ki cem‘an üç bin altı yüz otuz altı guruşluk eşyâ ve hülliyyât ile benim mâl ve mülküm olup beraberimce medîne-i Erzurum’dan götürmüş olduğum üç bin yüz kırk iki guruşluk yirmi beş aded altun habbe ve bir çift elmas küpe ve bir ‘aded gümüş kemer ve altı ‘aded gümüş zarf ve bir kat kadife elbise ve bir kat cânfês elbise ve bir kat gri elbise ve üç parça basma elbise ve bir ipek çarşaf ve dört ‘aded ihrâm ve atmış guruşluk iki parça çamaşır ve bir kat yatak ve bir ‘aded sandık müteveffâ-yı mûmâileyhe terekesidir diyerek ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve defter-i kassâma idhâl olunmakla mezkûr eşyâ ve hülliyyâtla mihr-i mü’eccel ve mu‘accel tereke-i mezkûreye vaz‘ edenlerden ahz u kabziyla bana i‘tâ ve teslîme ve îcâb ederse da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Nuri Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mülâzım-ı mûmâileyh Hacı Nuri Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Teşrîn-i evvel sene [1]306

Müvekkile zevce-i mezbûre Cevher bint Lütfullah Bey,

(imzâ)

Vekîl ikinci taburunun 4. bölük mülâzımı Hacı Nuri Efendi bin Muhammed

(imzâ)

Şâhid ikinci tabur kâtibi Salih Efendi bin İbrahim,
 Şâhid dördüncü tabur yüzbaşlarından Ahmet Efendi bin Abdulvehhab,
 Şâhid ikinci taburun ikinci bölük mülâzımı Hüseyin Ağa,
 Şâhid mezbûrenin birâderi Tefvik Efendi bin Latif Bey

Sahife No : 39

Numara : 77

Tarihi : Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf bin Şeyh el-Memduh meclis-i şer‘de zikri âtî husûsa vekîl olduğuna dair ber vech-i âtî vukû‘ bulan takrîridir. [Şeyh Hamza] Efendi’nin mütevellîsi olduğu Şeyh el-Memduh tekyesine merbût evkâftan ker‘a demekle ma‘rûf olan bahçenin su mecrâsı cihetinden hufr ile suyun mecrâ-yı kadîminden tahvîl ve kendi arâzîsine icrâ ettiren Siird’in Keldani milletinden Gorgisyan Mansur ile husûs-ı mezkûr için iktizâ eden da‘vâyı rü‘yet etmekle ve da‘vâ ve muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak Tillo karyeli Şeyh Mustafa bin Şeyh Abdulmecid bin Molla Zikri ve Hüseyin bin Berho bin Abbas mahzarlarında beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin îcâb eden bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim. Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf

(imzâ)

Şuhûd-ı merkûmeden li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘e gelip ‘ale’l-infirâd istişhâd olunan mezbûrân Hüseyin bin Berho bin Abbas ve Şeyh Mustafa bin Şeyh Abdulmecid bin Molla Zikri nâm kimesnelerin şehâdetlerinde mütevellî-i mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi’nin mütevellîsi bulunduğu Şeyh el-Memduh tekyesine merbût evkâfdan Ker‘a demekle ma‘rûf olan bahçenin su mecrâsını hufr ile suyu mecrâ-yı kadîminden tahvîl ve kendi arâzîsine icrâ ettiren merkûm Mansur ile husûs-ı mezkûr için da‘vâ ve murâfa‘a etmeğe ve muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâ ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Şeyh Tahir Efendi’yi

huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Şeyh Tahir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini biliriz ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Şâhid Şeyh Mustafa bin Şeyh Abdulmecid bin Molla Zikri,

(imzâ)

Şâhid Hüseyin bin Berho bin Abbas

(parmak)

Sahife No : 40

Numara : 78

Tarihi : Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Siird'e mülhak Tulik karyeli Bazid bin Modo bin İso Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer' de mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Abdulhay bin Sûfî Hamo mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip Deyrgalip karyeli Yusuf bin Seli'nin kızı Bendi Hâtun bundan akdem nikâh-ı sahîha-i şer' iyye ile zevce-i menkûhem iken Hüseyini karyeli Salih bin Cihangir mezbûreyi cebren kaçırıp nefsine inkâh ve tezvîc ve duhul ettiğinden nikâh-ı evvelin isbâtıyla nikâh-ı sâni'nin fuzûlî ve fâsid olduğuna ba'de'l-hüküm tefrîkiyle bana teslîme icâb edenlerden da'vâya ve muhâkeme ve muhâsama i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Muhammed'i tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer' iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Muhammed dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimeyi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Müvekkil Tulik karyeli Bazid bin Modo, Vekîl Şeyh Halef mahalleli Muhammed bin Abdulhay

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur. Fî 28 teşrini sâni [1]306

Müftî-yi Livâ-i Siird Ahmed Tevfik, Kâtib-i mahkeme-i şer' iyye Abdulaziz Efendi(...)

Sahife No : 40

Numara : 79

Tarihi : Fî 26 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Siird'in Ra's mahallesi ahâlisinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Ali bin Abdullah bin Hacı İbrahim Şemduni'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hacıye Ümnayi bint Muhammed ile sülbî kebîr oğulları Hacı Bekir ve Hacı Esad ve sülbiye-i kebîre kızları Reyhani ve Atike ve Hadice'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Bekir dahi vefât edip verâseti zevcesi Havi bint Abdurrezzak ile vâlidesi mezbûre Hacıye Ümnayi ve sülbî kebîr oğulları Derviş ve İbrahim ve kebîre kızı Hazra ve sülbî sağîr oğulları Abdulcebbar ve Ali ve sağîre kızları Fatma'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Reyhani dahi vefât edip verâseti zevci Abdurrezzak bin Berho ile sadrıye kızı Reyhani ve vâlidesi mezbûre Hacıye Ümnayi'ye ve li-ebeveyn er karındaşı Hacı Esad'a münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme ve mezbûre Reyhani dahi vefât edip verâseti pederi mezbûr Abdurrezzak'a münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrundan zikri mesbûk Ra's mahallesi ahâlisinden zevce-i mezbûre Hacıye Ümnayi zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Abdurrezzak Efendi mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp mûmâileyhle Kassar mahallesi ahâlisinden Hacı Mustafa bin Tahir ve Hacı Muhammed Ağa bin Receb Ağa ve Babüddarb mahalleli Şeyh Salih bin Şeyh Süleyman ve yine Kassar mahalleli İsmail bin Abdulhamid nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer'de zâti hâzirûn-ı mezbûrûndan Hacı Mustafa ve Hacı Muhammed Ağa'nın ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Hacıye Ümnayi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâyı evvel mezbûr Hacı Ali hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i mebsût verese-i mezbûruna intikâl eden ve mezkûr Ra's mahallesinde vâki' ma'lûm'ul-hudûd iki bâb hâne ve bir kıt'a bahçe ve bir bâb hammâm ve Siird çârşûsunda kâ'in bir bâb hâne ve on bâb dükkan ve yine çârşû-yı mezkûrde kâ'in hân-ı cedîd ta'bîr olunur hân ile müştemilâtı olan dekâkînin rub'u ve kassâbhâne de kâ'in bir bâb dükkân ve bakkal çârşûsunda ma'lûm'ul-hudûd dükkânın sülûsâtı ve Siird civârında kâ'in beş kıt'a bağ ve beş kıt'a susuz tarla ve Güveşil karyesinde olan emlâk ve arâzî ve yine Siird çârşûsunda Hacı Selim'e satılmış olan bir

bâb dükkan ve üç bin lira-yı osmânî nukûdu ve elli batman bakır ile sâir emvâl ve emlâk ve eşyâ-ı metrûkesinden ‘alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer‘iyyemle üzerine ma‘kûdun ‘aleyh olan mihr-i mü’eccelimi ve cihet-i farziyye-i şer‘iy[yeden] (kesik) müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde bâ-sened alacağım olan otuz bin guruş tereke-i mezkûre da‘vâ ahz u kabz ile ve bana i‘tâ ve teslîme ve îcâb ederse terekesine vâzı‘u‘l-yed olanlardan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale‘l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya tarafımdan âherini tevkîle ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiğî umûrun küllisine işbu hâzır bi‘l-meclis mezbûr Mahmud Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mezbûr Mahmud Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim deyu huzûrumuzda takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 26 Teşrîn-i sâni sene [1]306

Müvekkile Hacıye Ümnayi bint Muhammed bin Hacı Ahmed,

Vekîl Babüddarb mahalleli Mahmud Efendi bin Hüseyin

Şâhid mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Ağa bin Receb Ağa,

Şâhid Hacı Mustafa bin Hacı Tahir,

Şahid Babüddarb mahalleli Şeyh Salih bin Şeyh Süleyman

Sahife No : 40

Numara : 80

Tarihi : Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Siird’in Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Hacı Cezzo veled-i Şemmas Abuş nâm kimesnenin zikri âtî vekâlet takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi mahalle-i mezkûrede sâkin olduğu hâneye varıp mûmâileyhle ve Ra’s mahallesinin Süryani milletinden Beşiro veled-i Yusuf Vehye ve Sor mahallesinin Ermeni milletinden Maksî Hacı veled-i Ğaribo Rezuli ve mezkûr Verraz mahallesinin Süryani milletinden Murad bin Maksî Yakub Çikari ve Sor mahallesinde Ermeni milletinden Zeko bin Yakub Tomi nâm kimesnelerin huzûrlarıyla terkîb eden meclis-i şer‘-i hâzırda mezkûr Verraz mahallesi ahâlîsinden ve Katolik milletinden olup zâtları zîrde muharrerü‘l-esâmî kesân ihbârlarıyla mu‘arrefât

olan İli ve Terezo ve Luize benât-ı Şemmas Abdulahad Abuş ve Basil ve Mecide ibnâni Minhõ veled el-mezbûr Şemmas Abuş meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezbûr Hace Cezo müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müteveffâ-yı evvel Şemmas Abuş vefâtında verâseti sülbî kebîr oğulları Hace Cezo ve Hanna ve Mansur ve Rızkullah ve Minhõ ve sülbiye kızları İli ve Terezo ve Luize diye münhasıra ve ba'dehû kable'l- kısme mezbûr Minhõ dahi vefât edip verâseti sülbî oğlu Basil ve sülbiye kızı Mecide'ye münhasıra bulunmuş ve müteveffâ-yı evvel mezbûr hâl-i hayâtında ile'l- vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihi ber vech-i mebsût verese-i mezbûruna irsen intikâl eden (kesik) rub'u ve on bâb dükkânda olan hisse-i mîrâsiyesini fuzûlen ve bi-ğayr-i hakkın millet-i mezkûreden Fetho bin Şemmas Tomi nâm kimesne ma'lûmâtımız olmadığı hâlde ismine ferâğ ettirmiş ve bununla beraber mezbûr Fetho'nun gûyâ alacaklısı olan Nazîf mahallesi ahâlisinden İbrahim bin Molla İsmail mezkûr hâneye mukâbil kendi ismine ferâğ ettiği mesmû'umuz olmuştur ber vech-i muharrer hisse-i mîrâsiyemizi hacz-i mezkûrdan fekkiyle merkûm İbrahim'in ferâğından hissemizi ba'de't-tefrîk bizlere teslim etmek üzere ta'alluk ettiği mahkemede îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve î'âde-i muhâkemeye ve î'tirâz 'ale'l-hükûm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve lede'l-îcâb âherini tevkîle teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan işbu hâzır bi'l-meclis 'ammimiz mezbûr Hace Cezo'yu tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve merkûm Hace Cezo dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Müvekkile İli bint Şemmas Abuş, Müvekkile diğeri Terezo bint Şemmas Abuş,
 Müvekkile diğeri Luize bint Şemmas Abuş, Müvekkile Basil bint Şemmas Minhõ,
 Müvekkile Mecide bint Şemmas Minhõ,
 Şâhid Süryani milletinden Beşiro veled-i Yusuf Vehye,
 Şâhid Süryani milletinden Murad bin Maksî Yakub Çikari,
 Şâhid Ermeni milletinden Hacı veled-i Ğaribo,
 Şâhid yine Ermeni milletinden Zeko veled-i Yakub Maksî, Ve ğayrihim

Sahife No : 41

Numara : 81

Tarihi : Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından mezkûr Siird kazâsı kurâsından Hıyert karyesi müteveffâ Abdi Ağa bin Mahmud'un sülbî kebîr oğlu Hüsni ve sülbîye-i kebîre kızları Şerife ve Hânım ve Halime ve Rahime nâm kimesneler tarafından zikri âtî husûsa ve âherini tevkîle vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl idüğünü şer'an sâbit ve mütehakkık olan mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım bin Hacı Muhammed meclis-i şer'de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip (kesik) müvekkillerim mezbûrûnun karye-i mezkûre hudûdunda Ayngöz demekle ma'rûf ma'lûm'ul-hudûd ma'a mâ yülâkî mezra'aları bi-ğayr-ı hakkın zabt eden Eruh kazâsına muzâf Deyrmırtas karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden İshak ve Ğaribo ve Kiso ve Kıs(?) eş-Şuh ve Siird'in Keldani milletinin Patrik [Vekîli] Keşis Ermiya nâm kimesnelerden Bitlis vilâyet-i celîlesi istînâf hukûk mahkemesinde istînâfen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve [istînâf ve temyîze] ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve iştikâ 'âni'l-hükkâm (kesik) Bitlis'de Nâzırzâde Tahir Efendi bin Abdulkadir nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâletim hasebiyle tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb eylediğimden lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'îyyenin i'tâsını bi'l-vekâle talep ederim. Fî 5 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Müvekkil Babüddarb mahalleli (kesik) Muhammed Efendi

Sahife No : 41

Numara : 82

Tarihi : Fî 17 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Eruh kazâsı kurâsından Deyrmırtas karyesi ahâlîsinden teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Kıs(?) eş-Şuh veled-i Kıs(?) (kesik) ve Kiso veled-i Şemmas Markos ve İshak veled-i Hanna veled-i Şemun ve Ğaribo veled-i Seman veled-i Ğazo Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de her biri başka başka takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ân[i]'l-merâm edip karye-i

mezkûre civârında olup el-hâletu hâzihî bi-tarîki'l-îcâre yed-i tasarrufumuzda olan Ayngöz demekle ma'rûf ma'lûm'ul-hudûd ma'a mâ yülâkî bir arâzîyi (kesik) iddiâ-i temellük eden Hıyert karyesi ahâlîsinden müteveffâ Abdi Ağa bin Mahmud'un kebîr oğlu Hüsni ve kebîre kızları Şerîfe ve Hânım ve Halime nâm kimesneler tarafından vekîl (kesik) kimesne ile Bitlis vilâyet-i istînâf hukûk mahkemesinde rü'yet olacak muhâkemedede arâzî-i mezkûre bi-tarîki'l-îcâre yed-i tasarrufumuzda olup mâl [ve mülkü] olmadığını deyu esnâ-yı muhâkemedede müdâfa'a etmek üzere el-hâletu hâzihî Bitlis'de Ermeni milletinden Badigan Mosis Efendi'yi kabûlüne mevkûf olarak tarafı[mızdan] vekâlet-i mukayyede ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iiyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 17 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Deyrmirtas kar(kesik)(?), Karye ve millet-i mezkûreden Kiso veled-i Şemmas Markos

(imzâ)

(imzâ)

Karye ve millet-i mezkûreden İshak veled-i Hanna Şemun,

(imzâ)

Karye-i millet-i mezkûreden Ğaribo veled-i Seman veled-i Ğazo

(imzâ)

Sahife No : 41

Numara : 83

Tarihi : Fî 21 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Siird'e mülhak Şirvan kazâsı beylerinden Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey ve kazâ-i mezkûr kurâsından Salanzo karyeli Hacı Ağa bin Cebo bin Hasan ve Hormis karyeli Heşo bin [Halid bin Mustafa] ve Poli karyeli Selo bin Ramo bin Abdullah nâm kimesneler Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de mezkûr Siird kasabası mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah (kesik) Hacı İsmail bin Hacı Şeyh Yusuf müvâcehesinde takrîr-i kelâm edip geçen bin iki yüz seksen bir senesi târihinde Siird sancağı a'şârının mültezimi bulunmuş olan Diya[rbekirli] Mahmud Efendi'nin zimmet-i mîriyyesini gûyâ pederlerimiz müteveffûn-ı merkûmûn Osman Bey ve Halid ve Ramo ile mezbûr Hacı Ağa kefiller olup ve bu cihetden dolayı (kesik) mezkûr Hazîne Vekîli Behcet Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde ikâme eylediği yedi yüz kusur gurusu da'vâsına müdâfa'a ve mücâvebeye (kesik) mezkûr için

ve gerek başkaca nefesine müte'allik bi'l-cümle umûr ve husûsâta müdâfa'a ve redd-i cevâba ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd [ve tahlîfe ve] sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis [mûmâileyh Hacı] Abdullah Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi dahi ber vech-i [muharrer] vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 21 Kânûn-ı evvel sene [1]306

Müvekkil Şirvan umerâsından Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

Müvekkil Hormis karyeli Heşo bin Halid bin Mustafa,

(imzâ)

Müvekkil Salanzo karyeli Hacı Ağa bin Cebo bin Hasan,

(imzâ)

Müvekkil Poli karyeli Selo bin Ramo bin Abdullah,

(imzâ)

Vekîl Karakol mahalleli Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi

(imzâ)

Sahife No : 42

Numara : 84

Tarihi : Fî 5 Kânûn-ı sâni sene [1]306

[Siird'e mülhak] Halenze karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Esad bin Seyyid Hamido bin Seyyid Ömer'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hamami bint Abbas ile sülbî kebîr [oğlu] Hacı Muhammed ve sülbiye kebîre kızı Meryem'e münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Muhammed dahi vefât edip verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint Hamo (kesik) ve oğlu Fetho ve sülbiye sağîre kızları Fatum ve Asya ve Zemha'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan olup zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan [mezbûre] Hamami ile bint-i mezbûre Meryem nâm hâtonlar Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'î şerîf-i enverde mezkûr Halenze karyesi ahâlîsinden Seyyid Ömer bin [Seyyid Esad]

müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Esad’ın hâl-i hayâtında ile’l-vefât yedinde mâl ve mülkü ba‘de vefâtihî (kesik) verese-i mezbûruna irsen intikâl eden karye-i mezkûrede kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hâne ile karye-i mezkûre civarında vâki‘ kezâlik (kesik) ve beş kıt’a bağ ile sâir emvâl ve eşyâ ve nukûd-ı metrûkesinden ‘alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiyemizi tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla bizlere i‘tâ [ve teslîme] ve ‘inde’l-îcâb vâzî‘u’l-yed olanlardan da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda [ve tahlîfe] ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Seyyid Ömer’i (kesik) vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik ve mezbûr Seyyid Ömer dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i [lâzîme]sini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 5 Kânûn-ı sâni sene [1]306

Müvekkile müteveffâ-yı evvel mezbûrun zevcesi Hamami bint Abbas Şeyh Musa,

(parmak)

Müvekkile müteveffâ-yı evvel kerîmesi Meryem bint Hacı Esad,

(parmak)

Vekîl Halenze karyeli Seyyid Ömer bin Seyyid Esad

(imzâ)

Sahife No : 42

Numara : 85

Tarihi : Fî 15 Cemâziye’l-âhir sene [1]308

[Bitlis] vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı mülhakâtından Garzan kazâsı kurâsından Rıdvan kazâsının Keldani milletinden Yusuf veled-i Meto veled-i Mansur Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i [şer]‘de livâ-i mezkûr dâhilinde Siird kasabası mahallâtından ve Ra’s mahallesinde sâkin Keldani milletinden Rızkullah bin Şemmas Abdulahad Abuş müvâcehesinde nefsimden asâleten (kesik) olan li-ebeveyn hemşîresi Meryem tarafından vesâyeten takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mezkûr Rıdvan nâhiyesi kurâsından Vasde karyesinde pederimiz müteveffâ-yı [mezbûr]un taht-ı tasarrufunda mâl ve mülkü olup ba‘de vefâtihî benimle sağîre-i mezbûreye intikâl eden

ma'lûm'ul-hudûd emlâk ve arâzî ve akârâtın semen-i mislî ile ve kıymet-i [hakîka]sıyla bi'l-müzâyede takrîr edecek tâlibine bey' olunmağa mesâğ-ı şer'î gösterilmiş isede 'ale'l-kâ'ide atmış bir gün müddetle mevki'-i müzâyedeye vaz'ı îcâb eden (kesik) mezkûrdan dûn kıymetle kable'l-müzâyede Siirdli Şakir Çavuş'a ferâğ edileceği istihbâr kılındığından ve bu ise yetîme-i mezbûre hakkında müstelzim-i ma'zûriyyet [olacağı]ndan ber vech-i muharrer nizâmsız mu'âmeleyi fesh etmek üzere îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' [ve istimâ']-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve emlâk-ı mezkûrenin çavuş-ı merkûmun yedinden nez'iyile nizâmı dâiresinde atmış bir gün (kesik) müzâyedeye konularak semen-i mislî ile ve kıymet-i hakîkasıyla zuhûr edecek tâlibine ba'de inkitâ'-ı ru'ubât bey' ve ferâğına ve kabz-ı semene ve makhûzunu bizlere teslîme ve tapuca [resmî] mu'âmelâtı icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezkûr Rızkullah'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan [asâlet]en ve bi'l-vesâye tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mezbûr Rızkullah dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini [kemâyenbağî] edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene [1]308

Müvekkil ve vasî-i mezbûr Yusuf veled-i Meto Mansur, Vekîl Rızkullah bin Abuş

(imzâ)

Sahife No : 43

Numara : 86

Tarihi : -

'An-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefis-i Diyarbekir kazâsı ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Holani mahallesi sâkin olan ve Siird redîf-i sâni taburunun mülâzım-ı evvellerinden Ahmed Ağa'nın zevce-i müte'allikasî Rızika Hânım bint Mustafa bint Abdullah nâm hâtunun tahakkuk eden 'özi-i şer'îsine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Abdulaziz Efendi mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp mûmâileyhe mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden Hızır bin Fettâh bin Musa ve Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hasan bin Şeyh Ahmed bin İsmail

nâm kimesnelerin huzûrlarıyla tereküb eden meclis-i şer‘de zâtı hâzırân-ı mezbûrânın ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre Rızıkâ Hânım kendi nefsinden asâleten ve taht-ı vesâyetinde olan sadrî oğlu Muhammed Tevfik ve sadrîye kızı Fethiye nâm sağırlar tarafından vesâyeten ve Yemen vilâyet-i celîlesi dâhilinde Saraz kazâsında sâkine olan Azize Hânım bint-i Hasan bin Abdullah tarafından kazâ-i mezkûr niyâbet-i şer‘iyyesinin bin üç yüz sekiz senesi şehr-i rebî‘u’l-evvelinin on beşinci günü târîhiyle müverreh ve o sırada Nâibü’ş-şer‘ olan Seyyid Muhammed Selim bin Ali Selim imzâ ve hatemiyle mumzâ ve mahtûm ‘arabiyyü’l-‘ibâre bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye mücebince zikri âtî husûsta vekâlet-i mutlaka ile vekîli ve âherini tevkîle me’zûn bulunmağla mezbûre Azize tarafından bi’l-vekâle meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ‘an-asıl Diyarbekir ahâlîsinden olup hâlen yine Siird’de Babüddarb mahallesinde sâkin olan Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mezbûr Ahmed Ağa bundan akdem zevcim olup bi-hikmetillâhi beynimizdeki rişte-i zevciyye kat‘ ve beni tatlık eylediği hâlde tesviye eylemeyip hâlen mezbûr Ahmed Ağa’nın zimmetinde olan iki yüz elli guruş bakiyye mihr-i mü‘eccelim ile esnâ-yı murâfa‘ada vekîlim tarafından beyân olacak bir takım emvâl ve eşyâ ile sağırân-ı mezbûrânın Diyarbekir mâl sandığından muhassas olup pederleri Ahmed Ağa’nın vâsıta ahz u kabz edip zimmetine geçirdiği ma‘lûmu’l-mikdâr mebâliğ ile bir re’s esterleri ve birde benimle mezbûre Azize’nin vâlidemiz olup bundan akdem vefât eden Hadice bint Mahmud bin Abdullah’ın mezkûr medîne-i Diyarbekir’de terk edip ve bi’l-verâse benimle hemşîrem ve müvekkilem mezbûre Azize Hânım’a intikâl eden cümle emvâl ve emlâk ve eşyâ-i metrûkesi esmânından ve yine mezbûr Ahmed Ağa’nın vâsıtasıyla ahz u kabz ve zimmetine geçirilen mikdâr mebâliğ ile beraber mezbûr Ahmed Ağa’dan ahz u kabziyla bana teslîme ve ‘inde’l-‘icâb mezbûrdan da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve’l-hâsıl gerek husûsât-ı mezkûreye ve gerekse nefsim müte‘allik başka umûr ve mesâlihine küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Cemil Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile bi’l-asâleten ve bi’l-vesâye ve bi’l-vekâle vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mezbûr Cemil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr-i vâki‘lerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u

tahrîr ve hâzirûn-ı merkûmûna bi't-temhîr meclis-i şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ' ve takrîr verdiklerini beyânnâmeden münfehim olduğunu mübeyyin işbu [mahalle] şerh ve temhîr kılındı.

Müvekkile-i mezbûre Rızika Hânım bint Mustafa,

(imzâ)

Vekîl Diyarbekirli Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi,

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Sok mahalleli Hızır bin Fettâh bin Musa,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli Hasan bin Şeyh Ahmed bin İsmail ve ğayrihim

(imzâ)

Sahife No : 43

Numara : 87

Tarihi : -

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Yusuf Efendi bin Hanna Falebo Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip Siird'in Keldani milletinden Yusuf ve Miho'nun millet-i merkûmeden Aboşyan Cebraîl Efendi'nin mahdûmu Fereç Efendi'den da'vâ eylediği sekiz yüz küsür guruş ile mukâbilinde medyûn-ı mezbûr Ferecullah'ın malıdır diyerek bir nısf re's kısrâk taht-ı hacze alındığından mezkûr kısrâk medyûn-ı mezbûrun olmayıp fuzûlî olarak hacz ettirdiğinden hacz-i mezkûrun fekkiyle nısf-ı kısrâk-ı mezkûrun tehallüfü için âid olduğu mahkemede merkûm Yusuf ile mezkûr ve gerek hacze müte'allik da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve mücâvebe ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis olan Siird'in Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed ve Keldani milletinden Fetho bin Yakub bin Musa Gorgis nâm kimesneler huzûrlarında tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden ol vecihle mezbûr Ferecullah tarafından bir kıt'a tahrîr vekîl olduğu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a hüccet-i şer'iyenin i'tâsını taleb ederim deyu takrîr-i vâki'lerini mezbûrân

Hacı Muhammed Efendi ve Fetho'nun vech-i şer'î üzere bi-tarîki'ş-şehâde vukû' bulan ihbârlarıyla 'inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın mücebince işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı.

Vekîl Süryani milletinden Yusuf bin Hanna Falebo, Şâhid Fetho bin Yakub bin Musa Şâhid Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed

Sahife No : 44

Numara : 88

Tarihi : Fî 19 Receb sene [1]308

'An-asıl medîne-i Muş mahallâtından Sefla mahallesi ahâlisinden ve el-hâletu hâzihî Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun üçüncü bölük mülâzım-ı sânisî bulunan Said Ağa bin İskender bin Siro Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in olup bundan akdem 'amûcam Reşo'dan semen-i merfûğ ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük ve bi'l-âhere inşâ' ve ta'mîr ettiğim bir tarafı Ali bin Cafer hânesi ve bir tarafı Receb Ağa bin Mustafa bahçesi ve bir tarafı pederim mezbûr İskender'in mülk hânesi ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahtânî iki oda ve bir aralık ve fevkânî kezâlik iki oda ve bir aralığı müstemil bir bâb hâne ber vech-i muharrer şirâen ve müstakillen mâl ve mülküm olduğu hâlde bu kere mezkûr Muş sancağının reji dâiresi tarafından kaçakçılık mes'elesinden dolayı pederim mezbûr İskender'in 'aleyhine ikâme edilen da'vâdan dolayı hâne-i mahdûd-ı mezkûr gûyâ pederim mezbûr İskender'in mülküdür diye taht-ı hacze aldırılıp furûhtında teşebbüs olunduğunu istihbâr etmişimdir hacz-i vâkia'-i mezkûrun hâne-i mahdûd-ı mezkûrumu vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîz ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak el-hâletu hâzihî mezkûr Muş'ta Sefla mahallesinde sâkin ve mukîm Molla Süleyman-zâde Molla Ahmed'in kabûlüne mevkûf tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimi müş'ir işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 19 Receb sene [1]308

Müvekkil ikinci tabur 3. bölük mülâzım-ı sânisî Said Ağa bin İskender bin Siro

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olunmuştur. Fî 19 Receb sene [1]308

A'zâ

A'zâ

Sahife No : 44

Numara : 89

Tarihi : Fî 7 Şa'bân şene [1]308 ve Fî 5 Mart sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird livâsı nâib-i sâbıkı Seyyid Muhammed Sabri Efendi meclis-i şer'î şerîf-i enverde livâ-i mezkûr Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Muhâsebecisi Muhammed Enver Efendi bin Ali Rıza Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip meclis-i idâre-i livâ-i mezkûrun karârıyla Eytâm müdürlüğüne ta'yîn olunan mezkûr Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Şeyho'nun zîr-i idâre ve vazîfesinde olan sandık-ı mezkûrda mevzû' emvâl-i eytâmın edâsına hüccet ve senedlerine senedden dûn pul yapıştırdığından ve halktan bir takım pulsuz sened kabûl etmiş olduğundan senedât-ı mezkûreyi bi'l-mu'âyene resm-i (...) nizâmnâmesi mücebince lâzım gelen cezâ-yı nakdî nezâret-i mezkûre tarafından iddiâ edilerek mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinden müdür ile müştereken 'aleyhimize sâdir olup bir nüsha-i musaddıkası tarafıma tebliğ edilen fî 29 Receb sene [1]308 ve fî 25 Şubat sene [1]306 târîh ve kırk üç numarolu karârda muharrer olduğu üzere cezâ-yı nakdî olarak altı bin iki yüz elli guruş tamâmen me'âşından kat' ile nezâret-i mezkûre veznesine teslim olunmak üzere ol mikdâr guruşluk me'âş senedâtın tevkîf edilmiş ve mebâliğ-i mezkûre-i müşterekeden kendi tarafıma isâbet eden üç bin yüz yirmi beş guruş hakkındaki karâra 'adem-i kanâ'atle temyîz etmiş isemde müdür-i mûmâileyhin hissesine isâbet eden nısf-ı diğerini müdür-i mûmâileyh ve kefillerinden ve yâhûd ol bâbta kefâlet senedini tasdîk edenlerden ve ashâb-ı senedât için olanlarında kezâlik evvelen müdür ve yahud kefillerinden ve ashâb-ı senedâtın taleb ve da'vâya ve ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve lede'l-iktizâ îcâb edenlerden da'vâya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve 'inde'l-îcâb vech-i muharrer üzere tarafından âherini tevkîl ve 'azl ve tevkîliyle ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Seyyid Muhammed Enver Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh

Seyyid Muhammed Enver Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımevi kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 7 Şa'bân sene [1]308 ve Fî 5 Mart sene [1]307

Müvekkil Nâib-i Livâ-i mezkûr Seyyid Muhammed Sabri,

(imzâ)

Vekîl Siird Duyûn-ı 'Umûmîye Muhâsebecisi Muhammed Enver

(imzâ)

Sahife No : 44

Numara : 90

Tarihi : Fî 23 Şa'bân sene [1]308

'An-asıl Garzan kazâsı kurâsından Hışhis karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Maksî Efrahim bin Maksî İbrahim bin Maksî eş-Şuh nâm kimesne meclis-i şer'-i hâzır lâzımü't-tevkîrde medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni milletinden Yusuf Efendi bin Gorgis Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm etdi.

Diyarbakırlı Laçın Bey ve Mahmud Efendi'lerin geçen bin iki yüz seksen senesine mahsûben iltizâm ve der-'uhde eyledikleri Garzan kazâsı Rıdvan kasabası a'şârı bedelâtından zimmetlerinde olan iki yüz beş guruşu bu bâbda mültezim-i sâni olunduğu iddiâ olunan Diyarbakırlı Osman Ağa bin Hasan nâm kimesneye gûyâ pederim müteveffâ-yı mezbûrun kefâleti vardır diye zimmet-i mezkûre mezbûr Osman Efendi'nin mahdûmu Ağa Efendi'yle benden mütâlebe ve hazîne vekîli Behcet Efendi dahi benimle mezbûr Ağa Efendi 'aleyhimizde ikâme-i da'vâ ile tahsîlâtını istid'â olunmakla da'vâ-yı vâkıa'-i mezkûreden dolayı vekîl-i mûmâileyhle da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve mücâvebeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim.

Müvekkil Hışhis karyeli Süryani milletinden Maksî Efrahim

(imzâ)

Mezbûr Maksî Efrâhim dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 23 Şa'bân sene [1]308

Sor mahallesinin Ermeni milletinden Yusuf Efendi

(imzâ)

Sahife No : 45**Numara : 91****Tarihi : Fî Şa'bân sene [1]308**

'An-asıl Bursa vilâyeti dâhilinde Bandırma kazâsının Edincik kasabası ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz ikinci taburunun doktoru rif'atlı Hacı Şükrü Efendi bin Hafız Hasan meclis-i şer' de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip karye-i mezkûrede kâ'in bâ-tapu mutasarrıf ve mâlik olduğum mazlık mevki'inde zeytûn bahçesi demekle ma'rûf bir kıt'a bahçemi mahallinden zuhûr edecek tâlibine semen-i mislî ile bey' ve ferâğ etmek ve mu'âmelât-ı ferâğiyesi için devâir-i müte'allikasında takrîr vermek semen-i mebnî ahz u kabzıyla bana irsâl ve îsâle birde kasaba-i mezkûrede sâkin olan birâderim İsmail Efendi zimmetinde bâ-sened alacağım olan bin guruşu mûmâileyhden ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve îcâb ederse da'vâya el-hâletu hâzihî kasaba-i mezkûrede sâkin olan Hacı Muhsin Ağazâde Ahmed Ağa'yı kabûlüne mevkûf olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Fî Sah-ı(?) Şa'bân sene [1]308

31. alay 2. tabur Tabîbi

(imzâ)

Sahife No : 45**Numara : 92****Tarihi : Fî 9 Ramazan sene [1]308**

Siird'e mülhak Pervari kazâsı kurâsından Hashir karyesi ahâlîsinden müteveffâ Seco veled-i Agob veled-i Şahin eytâmının tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî-i

mensûbları yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Sergis veled-i Agob nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müteveffâ-yı mezbûrun taht-ı vesâyetinde olan Rızko ve Muso ve Seco ve Osib ve kızları Kişo ve Vesfo ve Güzel ve Sebo'nun pederlerinden olan yedi yüz guruşun geçen bin üç yüz beş senesi şehr-i kânûn-ı evvel yirmi birinci günü târîhli sened mücebince Müküslü Bakkal Faki Abdullah bin Molla Mahmud'dan nâm kimesneye bi-tarîki'l-müdâraya vermiş isemde şimdiki hâlde hem meblağ-ı mezkûru ve hemde bu ana değin hâsıl olan nukûdu te'diyeden imtina' etmekte olmağla meblağ-ı mezkûru merkûm Faki Abdullah'dan ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb merkûm Faki Abdullah'dan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 9 Ramazan sene [1]308

Vasî-i mezbûr Sergis veled-i Agob

(imzâ)

Mezbûr Serkis'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 9 Ramazan sene [1]308

Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed

Sahife No : 45

Numara : 93

Tarihi : Fî 15 Ramazan sene [1]308

Siird'in Babüddarb mahallesi Mahmud Efendi bin Hüseyin'in zevc-i menkûhesi olup el-hâletu hâzihî Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkine ma'rifetü'z-zât Hadice Hâtun bint Cino'nun zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi ve mukayyidi Abdullah Kadri Efendi'ler sâkin olduğu menzile varıp 'akd-i meclis-i şer'-i âli ettiklerinde ve yine mezbûre Hadice Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda Siird'in Nazîf mahalleli Ahmed Efendi bin Şeyho mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-

merâm edip ve yine mezbûr Mahmud Efendi'nin zevce-i menkûhesi isemde bundan akdem hadd-i bülûğa vardığım anda ve mahzar-ı şuhûdda ihtiyâr-ı bülûğuma nikâh-ı mezbûr Mahmud fesh ve ol anda işhâd eylediğime ve yine bundan akdem Mahmud Efendi beni talâk-ı selâse ile tatlîk ettiği dahi mahzar-ı şuhûda ikrâr eylediğine mâddeteyn-i mezkûreteyni mezbûr Mahmud Efendi'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve birde pederimden mevrûs mâl ve mülküm olup el-hâletu hâzihî mezbûr Mahmud Efendi'nin yed-i zabtında bulunan bir takım emvâl ve hülliyyâtımı ve yine mezbûr Mahmud Efendi'den ber vech-i muharrer da'vâya ve muhâkemeye ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i şer'iyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre müte'allik ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğini mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer mezbûre Hadice Hâtun'un vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğini takrîr eylediklerini mübeyyin işbu mahalle temhîr ve îfâ-i muktezâ-i şer'îsi zımında huzûr-ı fâzilânelerine takdîm kılındı. Fî 15 Ramazan sene [1]308

Müvekkile Hadice bint Cino, Vekîl Ahmed Efendi bin Şeyho bin Şeyh Muhammed

(parmak)

(imzâ)

Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye-i Siird, Mukayyid-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahallesinden Reşid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa bin Zâhir Ağa, Şeyh Halef mahallesinden Hacı Salih bin Muhammed bin İsmail

(imzâ)

Sahife No : 46

Numara : 94-1

Tarihi : Fî 9 Şevvâl sene [1]308

'An-asıl Dersaadet ahâlisinden ve Dördüncü ordu-yı hümayûn yüz otuz dördüncü redîf alayının üçüncü Siird redîf-i sâni taburu binbaşısı olup mezkûr Siird'in Kassar mahallesinde sâkin rif'atlı Emin Bey Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i

şerîf-i enverde mezkûr Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve tüccâr esnâfından Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip zevce-i müte‘allikamdan mütevellid ve el-hâletu hâzihî müste‘ciren Dersaadet’te ikâmet etmekte ve hâlen onbeş yaşında bulunan oğlum Muhammed Ziya Efendi’ye beher ayda umûruna sarf olunmak üzere me‘âşımдан olarak tahsîs olunmuş olan iki yüz guruş hîn-i mürâcaa‘tında kat‘ olunmak üzere mahallince da‘vâya ve oğlum mûmâileyh Muhammed Ziya Efendi zâten buraya geleceğinden kendisini bu tarafa i‘zâma ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûrun müte‘allik ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Nuri Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimden ber vech-i muharrer vekîlim olduğunun mübeyyin bir kıt‘a vekâletnâme-i şer‘iyyenin i‘tâsını taleb ederim.

Müvekkil Binbaşı

(imzâ)

Binbaşı mûmâileyhin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 9 Şevvâl sene [1]308

Karakol mahallesi ahâlîsinden ve tüccâr esnâfından Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa

(imzâ)

Tarafeynin ber vech-i muharrer takrîrleri huzûrumuzda vâki‘ olmuştur.

(...), (...)

Sahife No : 46

Numara : 93

Tarihi : Fî 11 Mayıs sene [1]307

Şirvan Beylerinden Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey ile li-ebeveyn ‘ammisi İsmail Bey bin el-mezbûr Şir Bey nâm kimesne Siird mahkemesinde mün‘akid meclis-i şer‘de medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Siird kazâsı kurâsından olup nisfiyetle ve müstakillen zîr-i tasarruf ve temellükümde olan Berhurek karyesi mezkûr Siird bidâyet mahkemesinin bir kıt‘a i‘lâm mücebince mâl ve mülkümüz olduğü hüküm olunup ol vecihle i‘lâm-ı mezkûr icrâ dâiresine lede’l-havâle karye-i mezkûreye müdâhale ve ta‘arruz etmiş olan Sılokan ‘aşîretinin Merçikan

kabîlesinden Cihangir ve Cevher ve Osman Huri ve Faru ve diğeri ma'lûmü'l-esâmî 'ammizâde ve rüfekalarının mu'ârazadan men' olunmuşlar ise yine ta'arruz ve müdâhale etmekte bulduklarından i'lâm-ı mezkûr mücebince icrâ dâiresince muktezâ mu'âmelâtı icrâyâ ve karye-i mezkûre-yi merkûmûnun yedlerinden nez'iyile (kesik) ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak ve birde zâtıma müte'allik cemî'-i umûr ve husûsât-ı sâirede işbu hâzır [bi'l-meclis] Abdullah Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu takrîr eylediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 11 Mayıs sene [1]307

Müvekkil Şirvan Beylerinden Aziz Bey bin Osman Bey,

(imzâ)

Müvekkil Şirvan Beylerinden İsmail Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

Vekîl Siird'in Karakol mahallesi Hacı Abdullah bin Hacı İsmail

(imzâ)

Sahife No : 46

Numara : 94-2

Tarihi : Fî 24 Şevvâl sene [1]308

Siird sancağı mülhakâtından Eruh kazâsının Kabuk karyesi ahâlîsinden Hacı Muhammed bin Bapir Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'de Siird'in Nazîf mahalleli İsa bin Şeyh Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mukaddemen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Suzim karyesi ahâlîsinden Katırcı Sûfî İrfan'dan on bir buçuk 'aded 'ayn lira-yı osmânî semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve kabza-i mülkiyetime geçirdiğim için açık doru renkli ve on yaşlı bir re's dişi esteri Nazîf mahalleli Katırcı Ömer bin Yusuf Şiar'ın iki yüz yirmi beş guruş ile mâî renkli bir re's dişi ester ile ba'de'l-mübâdele mezbûr Ömer'in elinde zabt ve hırza mahkeme-i şer'iyyesine vukû' bulan da'vâ ve mürâcaa't üzerine mahkeme-i mezkûrede sâdir olan bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mücebince müdde'î olan Mîrân 'aşîreti halkından Muhammed bin Ömer'e ester-i mezkûr teslîm olduğundan meblağ-ı

mezkûr merkûm Sûfi İrfan'dan ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve lede'l- îcâb âid olduğu mahkemede da'vâya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır mezbûr İsa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Kabuk karyeli Hacı Muhammed

(imzâ)

Mezbûr Hacı Muhammed'in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 24 Şevvâl sene [1]308

Vekîl Nazif mahalleli İsa bin Şeyh Ahmed

(imzâ)

Dilekçe:⁶⁸

Huzûr-ı sâmi-i cenâb-ı mutasarrıf-ı efhamiyye- Fazîletlü nâib Efendi'ye Fî 16 Mart sene [1]309

Arz-ı dâ'iyânemdir ki;

Siird'in Nazîf mahallesinde bâ-tapu taht-ı temellük ve tasarrufumda bulunan bir bâb hâne-i dâ'iyânem yedi bin guruş değer iken geçende furûht olmak üzere Siird bidâyet mahkemesi zabt ketebesinden ve mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Reşîd Efendi'nin vücudça sakunup şu'ûrum yerinde olmadığı sırada dört bin guruşa pazarlık olmuş isede bunda ğabn-ı fâhiş ve tağrîr vukû' bulduğunu anlayıp ayıldığımda derhâl şu bey'e râzî olmayup 'akdi red etmiş ve hâneyi teslîm etmemiş olduğuma ve bunu ğabn-ı fâhişle 'akd olunan bey'in mefsûyyetinde hükmi kânûn iktizâsından bulunduğu mebnî bu yüzden mağdûr düşmemek üzere lütfen muhâkememizin icrâsıyla efendi-i mûmâileyhin hâne-i dâ'iyânemi müdâhaleden men'î için keyfiyyetin dâire-i âidesince taht-ı hükme aldırılmasına der-'uhde-i merâhim'âde-i âsifânelerini niyâz veistirhâm eylerim fermân hazret-i men' lehül emrindir.

Fî 15 Mart sene [1]309

Ed-dâ'î Siird Ermeni mektebi papaslarından Kıs (?) Ohannes

⁶⁸ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer'îyye Sicili'nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Sahife No : 47

Numara : 95

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]308

Siird'in Sor mahallesi ahâlisinden Bakırcı Hüseyin bin Seyyid Esad'ın zevce-i menkûhe-i medhûlun-bihâsı zât-ı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Feride bint Hacı Şirin nâm hâtun meclis-i şer'de ve Ra's mahalleli Ali Çavuş bin Taha mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim mezbûr Hüseyin nikâh-ı sahîh-i şer'-i zevc-i dâhilim isede nafaka ve kisvemi vermemekte olduğu gibi hukûk-ı zevciyyetede mürâ'ât etmemekte olmakla beni zîr-i himâyetine alarak bir nehc-i şer'î îcâb eden nafaka ve kisvemle beraber vermeği şer'de iskân etmek ve hilâf-ı şer'-i şerîf olarak beni zulm ve cevri etmemek üzere merkûmu kefâlet-i mu'tebereye rabt ettirmek ve olmadığı takdîrde beni tatlık eylemek ve bi-ğayr-i hakkın zabt ve yedinde nez' eylediği bir takım eşyâ ve hülliyyâtım için merkûm ile da'vâ ve muhâsamaya ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Ali Çavuş'u tarafımdan vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mezbûr Ali Çavuş ol vecihle tevkîl eylediğini mübeyyin lâzım gelen bir kıt'a hüccet-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]308

Mezbûre Feride bint Hacı Şirin

(parmak)

Mezbûr Ali Çavuş cevâbında mezbûre Feride'nin dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]308

Vekîl Ra's mahalleli Ali Çavuş

(imzâ)

Sahife No : 47

Numara : 96

Tarihi : Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]308

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesinin Ermeni milletinden Yusuf veled-i İsa Petros Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm etdi.

Hâlen taht-ı nikâhında olan zevcim Habe bint Maksi Harun mukaddemen millet-i mezkûreden müteveffâ Murad veled-i Maksi Nâzergân'ın zevcesi olup mezbûr Murad'ın vefâtında verâseti zevce-i mezbûre Habe ile hâlen bi-hakkı'l-hidâne mezbûrenin hicr u terbiyesinde olan sülbî sağır oğulları Selmo ve Sirob ve Terzo'ya münhasıra olup sağırûn-ı mezbûrûnun vakt-i rüşde vusûllerine değin tesviye-i umûrlarıyla pederleri meyyit-i mezbûrdan müntakıl mâllarını hıfza mukaddemen kibel-i şerî'attan mansûb ve yine millet-i mezkûreden Melko veled-i Sergis Nâzergân nâm kimesne emvâl ve emlâk-ı eytâmın hıfz ve hırâsetinde betâet ve tekâsülü olup ve haklarında hıyâneti zâhir olmakla hıyânet ve betâet-i mezbûreyi mahkemece mezbûr Melko'dan da'vâ ve isbâtına ve sağırûn-ı mezbûrûnun yedinde bulunan emvâl ve emlâklerini ahz u nez'iyile vasî nasb u olunacak kimesneye teslîme ve birde zevci sâbık-ı mezbûr Murad'dan mevrûs hissesini vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla kendisine teslîme ve lede'l-îcâb da'vâyâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şühûd ve tahlîfe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak ve yine millet-i mezkûreden Maksi Minyas veled-i Maksi Abdullah veled-i Melko ve Maksi Hacı veled-i Maksi Loğos veled-i Maksi Petros nâm kimesnelerin huzûrlarında tarafımdan bi'l-asâle ve bi'l-velâye beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden mezbûre tarafından ber vech-i muharrer vekîl olduğumu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a vekâlet hüccetinin i'tâsımı taleb ederim.

Vekîl Sor mahallesinin millet-i mezkûreden Yusuf veled-i İsa Petros

Li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen şâhidân-ı merkûmât yegân yegân istişhâd olunduklarından fi'l-hakîka ma'rifetü'z-zât mezbûre Habe Hâtun ber vech-i muharrer husûsâtı icrâyâ hâlen zevci mezbûr Yusuf veled-i İsa Petros'u bi'l-asâle ve bi'l-velâye huzûrumuzda vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğini ve mezbûr Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini bilürüz ve şehâdet dahi ederiz. Fî 11 Zi'l-ka'de sene [1]308

Şâhid mezbûr Maksi Minyas veled-i Maksi Abdullah veled-i Melko,

Şâhid mezbûr Maksî Hacı veled-i Maksî Loğos veled-i Maksî Petros

Sahife No : 48

Numara : 97

Tarihi : Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]308

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Abdurrahman bin Muhammed Molla Hasan Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'î şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ve yine medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Sarrac Abdullah bin Osman bin Abdullah'ın sülbiye-i sağîre kızları Fatıma ve Aliye'nin tesviye-i umûrlarına vasîyyetleri mezkûr Kassar mahallesinde sâkine ma'rifetü'z-zât ceddeleri Hadice bint Hacı Abdurrahim sağîretân-ı mezbûretânın bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye tahrîr edilen emvâl ve emlâk-ı metrûkeden ve zimem-i nâsda olan matlûbâtından hisse-i mîrâsiyelerini ve birde müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hânımı tereke-i mezkûreden ve zimem-i nâsda olan alacaklarından hisse-i mîrâsiyelerini tefrîk ve kendilerine i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mahzar-ı şuhûdda zevce-i mezbûre Hânımı nefsimden asâleten ve zevce-i mezbûre Hadice tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinden bi't-tahkîk ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin bir kıt'a vekâlet hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]308

Kassar mahalleli Abdurrahman bin Muhammed Molla Hasan

Li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen Sor mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Fehim bin Ömer ve Kassar mahalleli Musa bin Hacı Muhammed bin Süleyman nâm kimesneler zevât-ı mezbûretânı 'ârifân oldukları hâlde istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka ber minvâl-i meşrûh husûsât-ı mezkûreyi icrâya zevce-i mezbûre Hânımı tarafından asâleten ve zevce-i mezbûre Hadice dahi tarafından vesâyeten mezbûr Abdurrahman'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka ile huzûrumuzda tevkîl edip ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve

iltizâm ettim deyu takrîr etdiklerini bilürüz ve şehâdet dahi ederiz. Fî 13 Zi'l-ka'de[1]308

Şahid mezbûr Ahmed bin Fehim, Şâhid mezbûr Musa bin Hacı Muhammed

Sahife No : 48

Numara : 98

Tarihi : Fî 12 Zi'l-ka'de sene [1]308

Siird sancağı mülhakâtından Hashir karyesi ahâlîsinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile Şeyh Halef mahalleli Musa Efendi bin Hacı İsmail bin Molla Abdurrezzak ve Karakol mahalleli Abdulaziz Efendi bin Molla Derviş bin Hacı İsmail nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Cevahir bint Behram Ağa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'de mezkûr Siird kazâsı mahallâtından Nazîf mahalleli Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında ber vech-i takrîridir.

Pervari kazâsı kurâsından Kablasi karyesinde kâ'in derkûfî demekle ma'rûf mevki'de bir tarafi Yusuf bin Salih Ağa ve Behram Ağa ve bir tarafi köy hudûdu ile mahdûd bir kıt'a sulu tarla pederimden mevrûs mâl ve mülküm iken A'taf karyesi ahâlîsinden Kenan bin Cihangir fuzûlî ve bi-ğayr-i hakkın tarla-yı mahdûde-i mezkûreyi zabt u tasarruf etmekte olmakla mezbûr ile da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Abdi Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim. Fî 12 Zi'l-ka'de sene [1]308

Mezbûre Cevahir bint Behram Ağa

Mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer mezbûrenin vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 12 Zi'l-ka'de sene [1]308

Vekîl Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 49

Numara : 99

Tarihi : Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]308

Siird'e mülhak Lif karyesi ahâlsinden olup zâtı Eytâm Müdîri Ahmed Hulusi Efendi ile Mübâşir Ali Çavuş'un ta'rîfleriyle mu'arrefe olunan Atike bint Mîr Muhammed bin İbrahim Bey Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer' de Siird'in Şeyh Halef mahallesi Muhammed bin Abdulhay mahzarında takrîr ettiği beyândır.

Dedemiz müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Bey'den irsen benimle taht-ı vesâyetimde olan birâderzâdem Reşid bin İsmail Bey nâm sağîre intikâl eyleyen mezkûr Lif karyesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-kita'ât susuz tarlalarımızı bi-ğayr-i hakkın zabt u tasarruf ve müdâhale etmekte bulunan mezkûr Siird kazâsı kurâsından Civanikan karyesi ahâlsinden Selo bin Hami ve İsa bin Ramo ve Cebo bin Semo ve Ömer bin Şeyh Ahmed ve Hüseyin Selo ile mahkeme-i bidâyet hukûk dâiresinde mütekaddem arz u hâlde muharrerü'l-esâmî sekiz nefer refikleri arâzî-i mezkûreye müdâhale etmemek üzere âid olduğu mahkeme-i mezkûrede mezbûrûndan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Muhammed'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]308

Mezbûre Atike bint Mîr Muhammed

Mezbûre Atike'nin bi'l-asâleten ve bi'l-vesâye ber vech-i muharrer vukû' bulan vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]308

Şeyh Halef mahalleli Muhammed bin Abdulhay

Sahife No : 49

Numara : 100

Tarihi : Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]308

Medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkin ve mukîm olan Halenzeli Hacı Ahmed bin Hacı Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahallesi ahâlsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip a'şâr iltizâmından ve cihât-ı sâireden dolayı benim zimem-i nâsda olan matlûbâtımı her birinden ahz u kabzıyla bana

i'tâ ve teslîme ve 'inde'l-îcâb muhâlefet edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâya ve üzerime olan deâ'vîyi müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâsama ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mezbûr Abdulkadir Efendi ol vecihle vekîlim olduğunu mübeyyin yedine bir kıt'a hüccet-i şer'îyyenin i'tâsını taleb ederim. Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]308

Halenzeli Hacı Ahmed

(imzâ)

Mezbûr Hacı Ahmed Ağa'nın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]308
Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi

(imzâ)

Sahife No : 49

Numara : 101

Tarihi : Fî 7 Zi'l-hicce sene [1]308

Dördüncü ordu-yı hümayûn otuz birinci alayının Siird'de ârâmsâz nizâmiyye ikinci taburunun tüfenkçisi Ahmed Ağa bin Mustafa Ağa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip 'an-asıl medîne-i Diyarbekir mahallâtından Melik Ahmed mahallesi ahâlîsinden müteveffâ İbrahim Ağa'nın kerîmesi olup hâlen Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesinden Abdi Ağa bin Hacı Yusuf'un zevcesi Esmâ Hâtun'un yedinde olan fî 2 Receb 1289 târîhli ve mülk Ahmed Paşa mütevellîsi bulunmuş olan Hacı Halid imzâ ve memhûriyle mumzâ ve memhûr bir kıt'a izin senedi mücebince mezbûrenin müstakillen mutasarrıfa olduğu ve Melik Ahmed Paşa vakfından hammâm-ı kebîr demekle ma'rûf hammâmın taşrasında nisâ kapusunun duhûlünde sağ tarafında olan kemerin mukâbelesinde havuzun arkasında bir hâlîçe ferş olacak meşlaha ile derûn-ı hammâmında sağ tarafta olan eyvânın orta kurnanın tamâmını mahallinde zuhûr edecek tâlibine bey'e semeni ahz u kabza ve kendisine irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb da'vâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine

murahhas ve mufavvaz olarak huzûr-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden bi't-tahkîk yedime bir kıt'a hüccet-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim deyu mûmâileyh Ahmed Ağa'nın tahrîr-i meşrûhu hâle muvâfik idüğü zât-ı mezbûreyi 'ârifân olan Kassar mahallesi ahâlîsinden Abdulhamid bin İbrahim bin Abdullah ve Şeyh Halef mahalleli Hacı İsmail bin Süleyman bin Abdullah nâm kimesnelerin müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ ber-nehc-i şer'î vukû' bulan şehâdetleriyle isbât etmeğin mücebince hükm olduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 7 Zi'l-hicce sene [1]308 Tabur-ı mezkûr Tüfençisi Ahmed Ağa, Şâhid Şeyh Halef mahalleli Hacı İsmail bin Süleyman

Şâhid Kassar mahalleli Abdulhamid Sarraç

Sahife No : 50

Numara : 102

Tarihi : Fî 7 Ağustos sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Gorgis Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip benimle Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi hazretlerinin meyânemizde olan kera nâm bahçenin su mecrâsı mâddesinden dolayı âid olduğu Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde gerek mûmâileyh ile ve gerek tarafından tevkîl olacak kimesne ile murâfa'a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak hâzır mûmâileyh Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Mahalle ve millet-i mezkûreden Mansur veled-i Musa Gorgis

Mezbûr Mansur Efendi'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 7 Ağustos sene [1]307

Vekîl Hacı Muhammed Efendi

Sahife No : 50

Numara : 103

Tarihi : Fî 7 Ağustos sene [1]307

Siird'e mülhak Civanikan karyesi ahâlîsinden Cebo bin Selo bin Cebo meclis-i şer' de Siird'li Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l-merâm edip müteveffâ birâderim Cebo'nun sağîr oğulları olup taht-ı vesâyetinde olan Hasan ve Hami'nin karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğumuz arâzî da'vâsından dolayı müteveffâ Birzukak mahalleli Süleyman Şemo'nun zevcesi ve sâir oğullarının vasî-i mensûbları Ruşi nâm hâtun ile muhâkeme ve murâfa'a ve mücâvebeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrîr.

Karye-i mezkûreli Cebo bin Selo

Mezbûr Cebo'nun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 7 Ağustos sene [1]307

Siirdli Hacı Abdullah

Sahife No : 50

Numara : 104

Tarihi : -

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafâ İskender'in zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve hâlen Dördüncü ordu-yı hümâyûn sınıf-ı mukaddem seksen altıncı alayının üçüncü Siird taburunun birinci bölüğü yüzbaşısı Halil Efendi bin Abdullah'ın haremi Saliha Hânım bint Hasan'ın zikri âtî vekâlet takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede müsâfireten sâkine olduğu dayısı hânesine varıp mahalle-i mezkûreli Hacı Abdullah bin Hacı İbrahim bin Hamza ve Ömer bin Hacı Halid bin Hacı İbrahim huzûrlarıyla tereküb ve teşekkül eden meclis-i şer'-i şerîf-i

enverde zâtı hâzırân-ı mezbûrânın ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Saliha Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevc-i sâbıkım müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevce-i metrûkesi bulunduğum benimle vâlidesi Aişe bint Molla Ali ve li-ebeveyn birâderleri Mahmud ve Yasin ve hemşîreleri Amine ve Meryem'e münhasıra olmakla müteveffâ-yı mezbûrun hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl u mülkü olup ba'de vefâtihâ hissesi benimle verese-i mezbûrûna intikâl eyleyen bi'l-cümle emvâl ve menkûle ve ğayr-i menkûle ile nukûd-ı metrûkesinden rub'-ı hisse-i mîrâsiyesini tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-icâb da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezbûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde tarafeynin ifâde-i vâkı'ları ber vech-i muharrer üzere olduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı.

Müvekkile-i mezbûre Saliha Hânım bint Hasan,

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir,

Şâhid Hacı Abdullah bin Hacı İbrahim bin Hamza,

Şâhid Ömer bin Hacı Halid bin Hacı İbrahim

Sahife No : 51

Numara : 105

Tarihi : Fî Ağustos sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Abdurrezzak bin Mahmud Parizi'nin kızı Sultani nâm hâtun tarafından zikri âtî husûsa vekîl olduğunu da'vâ eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ber vech-i âtî takrîridir.

Mezbûre Sultani Hâtun'un peder ve mevrûsu müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyesini tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden Mısto bin el-mezbûr

Abdurrezzak'a ahz u kabzıyla kendisine i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak mezbûre Sultani mahzar-ı şuhûdda beni vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden ol vecihle mezbûre tarafından vekîl olduğumu bi't-tahkîk lâzım gelen bir kıt'a hüccet-i vekâlet i'tâsını talep ederim. Fî Ağustos sene [1]307

Vekîl Hafız Yusuf

Mezbûr Hafız Yusuf'un ber vech-i meşrûh takrîri meclis-i şer'e hâzırân olan mezkûr Şeyh Halef mahalleli Seyyid Hamza bin Seyyid Abdulaziz bin Seyyid Hamza ve Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin bin Seyyid Abdulaziz nâm kimesneler istişhâd olunduklarında ma'rifetü'z-zât mezbûre Sultani Hâtun husûsât-ı mezkûreyi icrâya tarafından vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Hafız Yusuf'u huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn idüp ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini bilürüz ve Allah için şehâdetin dahi ederiz.

Şâhid mahalle-i mezkûreli Seyyid Hamza bin Seyyid Abdulaziz

Şâhid mahalle-i mezkûreli Abdulkadir bin Seyyid Hüseyin

Sahife No : 51

Numara : 106

Tarihi : Fî 10 Ağustos sene [1]307

Siird kasabası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve Bakkâl esnâfindan Hacı Yusuf bin İbrahim bin İsmail kazâ-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Karakol mahalleli Muhammed bin İsmail mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Benim zimem-i nâsda olan matlûbâtımı ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb te'diye-i deynde temerrüd edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âherini tevkîle ve başkaca zâtıma müte'allik umûr ve mesâlihi rü'yete ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun

küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Bakkâl Hacı Yusuf

Mezbûr Hacı Yusuf'un ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Ağustos sene [1]307

Vekîl Karakol mahalleli Muhammed bin İsmail

Sahife No : 51

Numara : -

Tarihi : Fî 15 Ağustos sene [1]307

Medîne-i Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin ve mukîm olan da'vâ vekîllerinden Arabzâde Muhammed Ali Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımu't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip işbu hâzır bi'l-meclis olan Süveyka mahallesinin Purut milletinden Babi veled-i Maksî Panus ile ğâ'ibeteyn 'âni'l-meclis olan ve Ra's mahallesi sâkinelerinden ve Purut milletinden Habi bint Maksî Musa ve mezkûr Süveyka mahallesinde mezkûr Purut milletinden Nergis bint Maksî Karabet nâm kimesnelerin mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkin Maksî İspito veled-i Maksî Bedros Güheri'nin zimmetinde alacakları olan altı bin kûsur guruş ile îcâreden dolayı diğerk alacağımız medyûn-ı merkûmdan ahz u kabziyla kendilerine i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede mezbûr Maksî İspito'dan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve redd-i a'zâ ve hükkâmla iştikâ 'âni'l-hükkâma ve i'tâyı muhtıra ile protesto ve vaz'-ı icrâ ve fekk-i hacze ve teblîğ ve tebellüğe ve terk-i da'vâ ile sulh u ibrâya ve ta'yîn-i hâkimle sulhnâme ve tahkîmnâmelerini imzâ ve takdîme ve bu cihetlerden tevellüd edecek zarar ve ziyânı da'vâya ve ahz u kabza ve 'ale'l-ıtlâk da'vâya müte'allik evrâkları imzâ ve tahtîme ve nakl-i da'vâya ve tahlîfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve da'vânın son derecesine kadar bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve husûsât-ı mezkûre müte'allik umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak mezbûrûn Babi ve Habi ve Nergis nâm kimesneler mahzar-ı şuhûdda beni vekîl nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyleyüp ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden ber vech-i muharrer mezbûrûn tarafından vekîl olduğumu bi't-

tahkik yedime icab eden bir kıt'a vekâletnâmenin itâsını taleb ederim. Fî 15 Ağustos sene [1]307

Vekil mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkin ve mukim Arabzâde Muhammed Ali

(imzâ)

Mezbûr Muhammed Ali Efendi'nin ber minvâl-i meşrûh vekâlet takrîrini li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen ve zât-ı mezbûretânı 'ârifân olan mezkûr Süveyka mahallesi ahâlîsinden ve Protestan milletinden Bedros veled-i Maksi Mini veled-i Berho ve Ra's mahallesi ahâlîsinden ve millet-i mezkûreden Ğaribcan veled-i Maksi Ohan veled-i Mirzo nâm kimesneler istişhâd olduklarında mezbûretân Habe ve Nergis ber vech-i muharrer husûsât-ı mezkûreyi icrâya tarafından vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mezbûr Muhammed Ali Efendi'yi vekil ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu huzûrumuzda takrîr eylediklerini bilürüz ve Allah için şehâdet ederiz.

Şâhid Ğaribcan veled-i Maksi Ohan, Şâhid Bedros veled-i Maksi Mini

Sahife No : 52

Numara : 106

Tarihi : Fî 15 Ağustos sene [1]307

Midyat kazâsı kurâsından Gercevez karyesi ahâlîsinden ve Keldani milletinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Aynsalib mahallesinde müsâfireten sâkin olan Kıs İsa veled-i Maksi Mihail meclis-i şer'de mezkûr Aynsalib mahallesinin Keldani milletinden Gorgis veled-i Yakub mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Bâ-tapu mutasarrıf ve mâlik olduğum mezkûr Aynsalib mahallesinde kâ'in cevânib-i erba'ası Abdal bin Ferso ve Hafız Hacı Hasan bin Abdurrezzak ve Abdulahad bin Estepan hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb hânemi zuhûr edecek tâlibe semen-i mislî ile bey' ve ferâğa ve semeni ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve müşterîsine teferruğe ve mu'âmelât-ı ferâğiyeyi icrâya ve icab eden tekârîri edâyaya ve hâne-i mezkûr furûht olduğunda zuhûr edecek müşterîye icâre ve bedel-i icârını ahz u kabzıyla muhtâc-ı ta'mîr olacak yerlerini ba'de'l-i mâr fazlasını bana irsâle ve bedel-i icâr-ı mezkûr ta'mîre kifâyet etmediği hâlde ta'mîr için lâzım gelen bi'l-cümle mesârifâtı üzerime rücû'a ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile işbu hâzır mezbûr Gorgis tarafından vekil ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 15 Ağustos sene [1]307

Müvekkil Gerceviz karyeli Kıs İsa

(imzâ)

Mezbûr Kıs İsa'nın ber vech-i meşrûh vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Vekîl Gorgis veled-i Yakub

(imzâ)

Sahife No : 52

Numara : 107

Tarihi : -

Bitlis vilâyeti dâhilinde Pervari kazâsında Hashir karyesi ahâlîsinden Mahmi bin Behram Ağa bin Kubat meclis-i şer' de Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîllerinden Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip kazâ-i mezkûr kurâsından Kablasi karyesinde kâ'in olup müteveffîye vâlidemden irsen bana intikâl eyleyen ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a susuz tarla kırk seneden beri bâ-sened-i tapu bilâ münâzi' müstakillen mâl ve mülküm olduğu hâlde mezkûr Hashir karyeli Ceho bint Behram nâm hâtun tarafından Siird bidâyet mahkemesine vâki' mürâcaa'tı üzerine tarla-yı mezkûrun mezbûrenin olduğu gıyâben hükm olunmakla hükm-i mezkûrun feshiyle yeni baştan gerek mezbûre ile gerek tarafından tevkîl olacak kimesne ile da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr son dereceye kadar müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil Hashir karyeli Mahmi bin Behram Ağa

Mezbûr Mahmi'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim.

Da'vâ vekîllerinden Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 53

Numara : 108

Tarihi : -

Siird'in Süveyka mahallesi ahâlîsinden Purut milletinden Babi veled-i Panus Mirzo nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip millet-i mezkûreden olup bundan akdem fevt olan Musa veled el-mezbûr Panus'un verâseti zevce-i metrûkesi Nergis bint Maksî Karapet ile sülbiye kebîre kızı Habe ve li-ebeveyn birâderi Balca'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î müteveffâ-yı mezbûrun Siird çârşûsunda Karapet Mado hânı kurbünde kâ'in müteferrik olduğu bir tarafı Babi Gühenri ve bir tarafı Hacı Taha Habbar dükkânları ve Mescidü'l-'uryân ile mahdûd bir bâb dükkânı yedinde bulunan fi 28 Kânûn-ı sâni sene [1]295 târihli 'arabîyyü'l-ibâre bir kıt'a şahâdetnâme mücebince bin beş yüz guruş semen mukâbelesinde Sûk mahallesi ahâlîsinden Hüseyin ve Taha ibnâni Abdo Hammodi nâm kimesnelere bey' ve ferâğ edip mezbûrân Hüseyin ve Taha'nın meblağ-ı mezkûru edâya yek diğere kefil ve zâmin oldukları hâlde kable'l-istîfâ mezbûr Hüseyin vefât ettiği gibi meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûr Musâ'nın vefâtıyla ber vech-i muharrer veresesine intikâl etmekle mezkûr bin beş yüz guruş ol vecihle mezbûr Taha ile müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in terekesinden da'vâya ve ahz u kabza ve kendilerine i'tâyâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mahzar-ı şuhûdda verese-i mezbûrûn vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile taraflarından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettiklerinde ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden mezbûrûn tarafından ber vech-i muharrer vekîl olduğumu bi't-tahkîk yedime îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin i'tâsını talep ederim deyu hâzır bulunan mezbûr Babi'nin tasdîkiyle mezbûr Muhammed Ali Efendi'nin ber vech-i muharrer takrîr-i meşrûhuna lâhık meclis-i şer'e hâzırân ve zâtı mezbûretânı 'ârifân olan mezkûr Süveyka mahallesi ahâlîsinden ve Purut milletinden Bedros veled-i Maksî Mini veled-i Maksî Berho ve Ra's mahallesinin millet-i mezkûreden Ğaribcan veled-i Maksî Ohan veled-i Mirzo nâm kimesnelere istîşhâd olunduklarında fi'l-hakîka

verese-i mezbûrûndan Nergis ve Habe ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Babi husûs-ı mezkûru mezbûr Taha ile Hüseyin'in terekesinden da'vâya vech-i meşrûh üzere olan husûsâtı icrâ ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettiklerinde mezbûr Muhammed Ali Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etdiklerini bilürüz ve şehâdet dahi ederiz.

Vekîl-i da'vâ Arabzâde Muhammed Ali Efendi,
Müvekkil Purut milletinden Babi veled-i Maksi Panus,
Şâhid Bedros veled-i Maksi Mini veled-i Maksi Berho,
Şâhid-i mezbûr Ğaribcan veled-i Maksi Ohan

Sahife No : 53

Numara : 109

Tarihi : -

Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim bin Seyyid Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Diyarbekir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasının Halfe mahallesinde sâkin ve mütevattın olan Hacı Seyyid Mahmud bin Seyyid Yasin nâm kimesnenin Siird'in Sor mahallesinin Ermeni milletinden Ohan Zeko ve Süveyka mahalleli Şuto bin Berhi ve Babüddarb mahalleli Şeyh Hüseyin ve Şeyh Halef mahalleli Hacı Süleyman Zeyno nâm kesân zimmetlerinde olan ma'lûmu'l-mikdâr matlûbâtını ahz u kabzıyla kendisine irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb te'diye-i deynden imtina' edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ' ve ismâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mezbûr Hacı Seyyid Mahmud mahzar-ı şuhûdda beni vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden bi't-tahkîk ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin i'tâsını talep ederim deyu takrîr-i meşrûhuna mutâbık 'adâvil-i ahrâr-ı ricâl-ı müslimînden olan li-ecli's-şehâdet meclis-i şer'e hâzırân olan mezkûr Siird kasabası mahallâtından ve Ra's mahallesi ahâlîsinden ve

Katırcı esnâfindan İsmail bin Abdullah bin Molla Halef ve Sor mahallesi ahâlîsinden Abdurrahman bin Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka bundan akdem mezkûr Cezire kasabasında bulunduğumuz hâlde mezbûr Hacı Seyyid Mahmud mezbûrûn Ohan ve Şuto ve Şeyh Hüseyin ve Şeyh Süleyman nâm kimesneler zimmetlerinde olan alacaklarını ahz u kabzıyla kendisine irsâle ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye husûsât-ı mezkûreyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak mezbûr Seyyid Ali Efendi'yi kabulüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha ile huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğini bilürüz bu husûsa bu vecihle şâhidiz şehâdet dahi ederiz deyu takrîr ettiğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Vekîl mahalle-i mezkûreli Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim,

(imzâ)

Şâhid-i mezbûr İsmail bin Abdullah, Şâhid Abdurrahman bin Abdullah

Sahife No : 54

Numara : 110

Tarihi : Fî 17 Safer sene [1]309

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı dâhilinde mezkûr Siird kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Helvacı İbrahim bin Molla İsmail nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîfde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip benimle medîne-i Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Hacı Emin Zito'nun veresei beyinde mütehaddis alacak ve hammam da'vâsından dolayı mahkeme-i temyîzde tetkik olunmakta olan da'vâya müdâfa'a ve mücâvebe ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve lede'l-îcâb tarafından âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve mahkemeye mütekaddim evrâkı imzâya ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak el-hâletu hâzihî Der-i aliyye'nin Sultan Fatih'de Akdeniz tarafında Ayak Kurşunlu medresesinde sâkin ve mukîm Bevvâb Ali Rıza Efendi'yi kabûlüne mevkûf olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimden mûmâileyh Bevvâb Ali Rıza Efendi mahkeme-i mezkûrede verese-i mezbûre ile muhâkemeye girişileceği anda

edeceği mu'âmele kabûl olunmak üzere ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin îcâb eden bir kıt'a vekâletnâmenin i'tâsını talep ederim. Fî 17 Safer sene [1]309

Nazîf mahalleli Helvacı İbrahim bin Molla İsmail

Sahife No : 54

Numara : 111

Tarihi : Fî 17 Safer sene [1]309

'An-asıl Diyarbekir vilâyeti dâhilinde Cezire kasabasında sâkin ve mukîm olan Hacı Seyyid Mahmud bin Seyyid Yasin nâm kimesne tarafından zikri âtî husûsu da'vâ ve muhâkemeye ve ahz u kabza ve sulh u ibrâ ve tarafından âher i tevkile vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile bâ-hüccet-i şer'iyye vekîl bulunan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim bin Seyyid Ali nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir müvâcehesinde ber vech-i âtî takrîridir.

Müvekkilim mezbûr Seyyid Hacı Mahmud'un Sor mahallesinin Ermeni milletinden Ohan Zeko ve Sok mahalleli Şuto bin Berhi ve Babüddarb mahalleli Şeyh Hüseyin ve Şeyh Halef mahalleli Hacı Süleyman Zeyno nâm kimesnelerin zimmetlerinde olan ma'lûmu'l-mikdâr alacaklarını ahz u kabzıyla müvekkilime göndermek üzere bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb merkûmûndan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâyâ ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 17 Safer sene [1]309 Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Seyyid Ali Efendi'nin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 17 Safer sene [1]309

Vekîl Ra's mahallesi Ahmed bin Bekir

(imzâ)

Sahife No : 54

Numara : 112

Tarihi : -

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin ve mukîm olan da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde Süveyka mahallesinde Protestan milletinden Babi veled-i Maksi Panos hâzır olduğu hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip millet ve mahalle-i mezkûreden olup bundan akdem fevt olan Musa veled el-mezbûr Panos'un verâseti zevce-i metrûkesi Nergis bint Maksi Karapet ile sülbiye-i kebîre kızı Habe ve li-ebeveyn birâderi mezbûr Balca'ya münhasıra olduğunu mütehakkık olmakla müteveffâ-yı mezbûr Musa geçen bin iki doksan beş senesinde hayâtta olduğu hâlde Siird çârşusunda buğday pazarında kâ'in ve yedimde olup esnâ-yı muhâkemedede ibrâz edeceğim fî 28 Kânûn-ı sâni sene [1]295 târîhli 'arabiyyü'l-'ibâre bir kıt'a şahâdetnâme mücebince hudûd-ı erba'ası gösterilen bir bâb dükkânı târîh-i mezkûre değîn mutasarrıf ve mâliki olan Hüseyin bin Abdi Hammodi'den bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük ettiğinden ya dükkân-ı mezkûru 'aynen ve yâhûd bedel-i bey' olan meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşu nakden bâyi' ve müteveffâ-yı mezbûrun Hüseyin'in terekesine bi'l-verâse vâzı'u'l-yed olan sülbi kebîr oğlu Hasan ile ve sâir lâzım gelenlerden âid olduğu mahkemedede bidâyeten da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve redd-i a'zâ ve hükkâma ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak zevce-i mezbûre Nergis ve bint-i mezbûre Habe ile işbu hâzır mezbûr Babi mahzar-ı şuhûdda vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile taraflarından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinden bi't-tahkîk mezbûrûn tarafından ber vech-i husûsâtta vekîl olduğunu bi't-tahkîk yedime bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim deyu hâzır-ı mezbûr Babi'nin tasdîkiyle vukû' bulan da'vâsına mutâbık li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân ve zâteyn-i mezbûreteyni 'ârifân olup lede't-tasdîk ve't-tezkiye milletleri arasında 'adâletleri zâhir ve nümâyân olan mezkûr Süveyka

mahallesi ahâlisinden ve Protestan milletinden Bedros veled-i Maksi Mini veled-i Maksi Berho ve Verraz mahallesi ahâlisinden ve millet-i mezkûreden Ğaribcan veled-i Maksi Ohan veled-i Mirzo nâm kimesneler istişhâd olunduklarında mezbûretân Nergis ve Habe nâm hâtunlar huzûrumuzda husûsât-ı mezkûreyi icrâya vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile kabûlüne mukârin işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerini bilürüz biz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz deyu şehâdet ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı.

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi, şâhid-i mezbûr Ğaribcan veled-i Maksi Ohan

şâhid-i mezbûr Bedros veled-i Maksi Mini

Sahife No : 55

Numara : 112

Tarihi : Fî 28 Safer sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlisinden ve Ermeni milletinden Destici Yusuf veled-i Agob ve şeyh Halef mahallesinin kezâlik millet-i mezkûreden Musa veled-i Harzum veled-i Sûfî nâm kimesneler meclis-i şer'de mezkûr şeyh Halef mahallesinde sâkin olan da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr mahallesi ahâlisinden ve Ermeni milletinden Ezo ve Karapet ve Maksi Pagos benûn-ı Mirzo Maksi el-Emir'den mahalle-i mezkûrede kâ'in cevânib-i erba'ası Maksi Yusuf İskender ve şükrü ve Maksi Yakub ve Maksi Afo ve Babi Mirza hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb hâneyi iki bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makhbûz mukâbelesinde iştirâ ve teferruğ ve temellük eylediğimizden hâne-i mahdûd-ı mezkûrun tahliyesiyle bizlere teslîm olunmak üzere mezbûrûndan da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik. Fî 25 Safer sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Yusuf veled-i Maksî Kıs Agob, Müvekkil-i mezbûr Musa veled-i Harzum

Mezbûrânın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Safer sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 55

Numara : 113

Tarihi : Fî 2 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi tarafından zikri husûsatta vekîl olduğunu da'vâ ile Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Şeyh-i mûmâileyhin mütevellîsi olduğu Tillo karyesinde medfûn-ı hâk-i 'itirnak olan Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine merbût evkâfın gerek lehine ve gerek 'aleyhine vâki' bi'l-cümle umûr ve husûsâtı icrâya ve başkaca zâtınada müte'allik ve yine lehine ve 'aleyhine olarak cemi' umûrun ve mesâlih-i sâireyi rü'yete ve lede'l-icâb lâzım gelenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve redd-i da'vâ ve cevâba ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak mahzar-ı şuhûdda vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğinden bi't-tahkîk ber vech-i muharrer vekîl olduğumu mübeyyin yedime bir kıt'a vekâlet hüccetinin i'tâsını talep ederim. Fî 2 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Takrîr-i meşrûha mutâbık mûmâileyhden beyyine talep olundukta udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve mezkûr Tillo karyesi ahâlîsinden olup li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi ve Şeyh Ma'rûf Efendi bin Şeyh Süleyman nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka Şeyh-i mûmâileyhin mütevellîsi bulunduğu tekye-i mezkûrenin merbût evkâfa gerek lehine gerek'aleyhine

vâki‘ bi’l-cümle umûr ve husûsâtı icrâya ve başkaca zâtına da müte‘allik ve yine lehine ve ‘aleyhine olarak cemi‘ umûrun ve mesâlih-i sâireyi rü‘yete ve lede’l-îcâb lâzım gelenlerden âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkemeye ve redd-i cevâb ve da’vâya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak huzûrumuzda vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Muhammed Ali Efendi’yi tarafından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn edip ol dahi vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiklerini ve Allah için şehâdet ederiz. Fî 2 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Şâhid Şeyh Tahir bin Şeyh Yusuf, Şâhid Şeyh Ma‘rûf bin Şeyh Süleyman

Sahife No : 56

Numara : 114

Tarihi : Fî 4 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden olup zikri âtî verese tarafından ber vech-i vekîl olduğunu da‘vâ eden Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Şeyh Halef mahalleli müteveffâ birâderim Hacı Emin bin el-mezbûr Hacı İsmail Zito’nun Tillo Karyeli Şeyh Hamid’in zimmetinde mahkûm olan ma‘lûmu’l-mikdâr matlûbâtı ve birde müteveffâ-yı mezbûrun mezkûr Siird kasabasının Nazîf mahallesi ahâlîsinden Helvacı İbrahim nâm kimesneye mahkûm deyninden tevellüd eden bir bâb hammâm için bu kere temyîzen rü‘yet olmakta olan de‘âvîden gerek merkûmân Şeyh Hamid ve İbrahim ile ve gerek taraflarından tevkîl olacak kimesneler ile sâir lâzım gelenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre son dereceye kadar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Meryem bint Reşo ve Aîşe bint İsmail ve kebîre kızı Nasra nâm hâtunlar vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediklerinde ben dahi ber vech-i

muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğinden mezbûrân taraflarından ber vech-i muharrer vekîl olduğumu bi't-tahkîk îcâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim. Fî 4 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Mahalle-i mezkûreli Hacı Receb bin Hacı İsmail

Mezbûr Hacı Receb'in takrîr-i meşrûhunu udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup evvelen bâ-varaka-i mestûre intihâb edilen mahkeme-i bidâyet a'zâsından Hacı Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi ve Yusuf Efendi bin Hacı Hüseyin Efendi nâm kimesnelere setren ve ba'dehû yine mûmâileyhimâdan 'alenen lede't-ta'dîl ve't-tezkiye âdil ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunan ve zevât-ı mezbûrâtı 'ârifân olan kazâ-i mezkûrenin Karakol mahalleli Derviş Efendi bin Hacı Süleyman bin Hacı Ahmed ve Yasin Efendi bin Ahmed bin Hacı Muhammed nâm kimesnelere istişhâd olunduklarında mezbûrân Aîşe ve Meryem ve Nasra Hâtun'lar husûsât-ı mezkûreden dolayı mezbûr Hacı Receb'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerini bilürüm ve Allah için şehâdet ederim.

Şâhid Derviş Efendi, Şâhid Yasin Efendi

Sahife No : 56

Numara : 115

Tarihi : Fî Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve Ermeni milletinden müteveffâ Mirzo veled-i Maksî el-Emir' in veresesinden sülbî kebîr oğulları Azo ve Boğos ve Babi ve sülbiye kebîre kızları Kırmızı (boş) ve müteveffîye kızı Verdi'nin sadrî kebîr oğlu Aki nâm kimesnelere meclis-i şer'de mezkûr Siird'in Ra's mahallesinde sâkin Hacı Necib Efendi bin (kesik) Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hânedan dolayı mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden ve millet-i mezkûreden Destici Yusuf veled-i Kıs Agob'un 'aleyhimize ikâme eylediği da'vâ için mezbûr Yusuf ile sâir lâzım gelenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr son dereceye kadar

mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Necib Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik.

Azo, Boğos, Babi, Kırmızı, Aki

Mezbûrünün ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 6 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Hacı Necib Efendi

Sahife No : 56

Numara : 116

Tarihi : Fî 14 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden İbrahim ve Edemo ve İsa ve Davud evlâd-ı Sergis nâm kimesneler meclis-i şer' de Siird'in Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Mahalle-i mezkûrede kâ'in ve etrâf-ı erba'ası Hacı Halil Efendi hânesi ve 'arsa ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hâne şirâen mâliki olan Kassar mahalleli müteveffâ Abdulmecid Efendi bin Hacı Mustafa İskender'den hâl-i hayâtında üç bin altı yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük ol vecihle ismimize ferâğ ettirdiğimiz hâne-i mahdûd-ı mezkûru tahliye ve bizlere teslim etmek üzere hâne-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre son dereceye kadar ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden mûmâileyh Muhammed Ali Efendi ber vech-i muharrer vekîl olduğu mübeyyin bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederiz. Fî 14 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Müvekkil Ermeni milletinden İbrahim veled-i Sergis, Müvekkil-i diğeri Edemo

Müvekkil-i diğeri İsa, Müvekkil-i diğeri Davud

Merkûmunun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 14 Rebî'ü'l-evvel sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 57

Numara : 117

Tarihi : Fî 12 Teşrîn-i evvel sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Abdullah bin Emin Berşo'nun zevcesi olup hâlen Tillo karyeli Şeyh Ali bin Şeyh Muhammed'in zevcesi ve müteveffâ-yı mezbûr Abdullah'ın sülbî sağîr oğlu Hamzo'nun vâlidesi kibel-i şerî'attan mensûbe vasîsi ma'rifetü'z-zât Meryem bint Seyyid Abbas meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i sânisî mezbûr Şeyh Ali nâm kimesne mahzarında nefsimden asâleten ve sağîr-i mezbûr tarafından vesâyeten ber vech-i âtî takrîridir.

Zevc-i sâbıkım müteveffâ-yı mezbûr Abdullah'ın hâl-i hayâtında ile'l-vefât mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî veresesine intikâl eden emvâl ve emlâk-ı metrûkesinden gerek dâhil-i kassâm olsun ve hâric ez defter-i kassâm bulunsun benimle sağîr-i mezbûrun 'alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer'iyemizi tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-icâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Şeyh Ali'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Zevce-i vasîyye-i mezbûre Meryem

Mezbûr Şeyh Ali dahi cevâbında mezbûrenin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 12 Teşrîn-i evvel sene [1]307

Şeyh Ali

Sahife No : 57

Numara : 118

Tarihi : Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve Ermeni milletinden Maksi Ohan veled-i Maksi Boğos veled-i Maksi Bedros nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde Şeyh

Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Yedimde olan geçen bin üç yüz altı senesi şehr-i haziran yirmi birinci günü târîhli ve Melko veled-i Sergis Nâzergân imzâ ve mühürlü bir kıt'a ta'ahhüdname mücebince millet-i mezkûreden olup bundan akdem fevt olan Sergis ve Murad ibnânî Nâzergân'ın zimmetlerinde verecek deynleri olup kable'l-edâ ve'l-îfâ vukû'-ı vefâtları cihetiyle meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz yirmi beş guruş tarafından te'diye etmek üzere mezbûr Sergis'in oğlu Melko kendi üzerine kabûl ve mahzar-ı şuhûdda ve borçlu olmuştur meblağ-ı mezkûru ahz u kabz ve bana i'tâyâ ve lede'l-îcâb mezbûr Melko'dan da'vâyâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâyâ ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle - vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim. Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Ermeni milletinden Maksi Ohan veled-i Maksi Boğos

Mezbûr Maksi Ohan'ın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 58

Numara : 119

Tarihi : Fî 28 Rebî'u'l-evvel sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden Seyyid İbrahim bin Seyyid Abdulğani bin Seyyid Muhammed nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Şeyh Halef mahallesinde sâkin da'vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîridir.

Zemîni öteden beri mülken ve şirâen zîr-i tasarruf ve temellükümde bulunan mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hânenin 'arsası Şeyh Esad nâm mescidin vakfidır diyerek mütevellîsi olan Süveyka mahalleli Abdulfettah bin Derviş nâm kimesnenin 'aleyhime ikâme eylediği 'arsa-i mezkûre ile îcâresi mâddesinden dolayı

mezbûr Abdulfettah ile muhâkeme ve müdâfa‘a ve mücâvebeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ‘ ve ismâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi’yi tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Sor mahalleli Seyyid İbrahim bin Seyyid Abdulğani

Mezbûr Seyyid İbrahim’in ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbaği edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Vekîl Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 58

Numara : 120

Tarihi : Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Babi bin Muhammed Emin Berşo’nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi İstihzari bint Muhammed ile mezbûrenin taht-ı vesâyetinde olan sülbî sağır oğulları Yusuf ve Ömer ve sülbîye-i sağire kızı Nasra ve sülbî kebîr oğlu Muhammed’e münhasıra ve ba‘dehû mezbûr Babi’nin birâderi ve cümle emvâl ve emlâkçe şerîki olup ve yine bundan akdem vefât eden mahalle-i mezkûreli Abdullah bin el-mezbûr Muhammed Emin’in verâseti zevcesi Meryem bint Seyyid Abbas ile sülbî sağır oğlu Hamza ve zevce-i uhrâ-yı müteveffiyesinden mütevellidler sağır oğlu Mustafa ve sağire kızları Şiro ve Fatma’ya münhasıra olduğunu tahakkuk ettikte müteveffâ-yı evvel mezbûrun zevcesi zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe mezbûre İstihzari Hâtun tarafından bi’l-verâse ve mezbûr Muhammed dahi sağır-i mezbûr Hazo’dan başka diğer verese-i sığârın mensûb vasîleri olmakla nefsinden asâleten ve sağırûn-ı mezbûrûna vesâyeten meclis-i şer‘de Belediye kâtibi Hüseyin Efendi bin Hacı Taha mahzarında ber vech-i âtî takrîrleridir.

Vârislerimiz müteveffiyân-ı mezbûrânın mâl ve mülk-i müştarekleri olup vefâtlarından sonra vereselerine intikâl eden emvâl ve emlâklerini bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye taksîm ve tefrîk olunan] yerlere i‘tâya ve müteveffâ-yı mezbûrânın terekeleri ‘aleyhinde zuhûr

edecek ashâb-ı de‘âvî ile muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ‘ ve ismâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin son dereceye kadar müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak tarafımızdan asâleten ve vesâyeten vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Hüseyin Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik. Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Zevce-i mezbûre İstihzari bint Muhammed,

Vasî-i mezbûr Muhammed bin el-müteveffâ merkûm Babi

Zevce-i mezbûre İstihzari ile vasî-i mezbûr Muhammed’in bi’l-verâse ve bi’l-vesâye ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 28 Rebî‘u’l-evvel sene [1]309

Vekîl Belediye kâtibi Hüseyin Efendi

Sahife No : 58

Numara : 121

Tarihi : Fî 5 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir nâm kimesne meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûre mülhak Tulik karyesi ahâlîsinden Hasan bin Modo Deyrğalib karyeli Yusuf bin Saglebi(?) ile Hüseyini karyeli Cihangir ve rüfekâlarının cezâya müte‘allik meyânelerinde olan mevâdd-ı ma‘lûmeden dolayı şahıslarına âid hukûk ve zarar ve ziyânca birde tahrîce müte‘allik bi’l-cümle umûr ve husûsatı icrâya ve lede’l-icâb âid olduğu mahkemede merkûm Cihangir ile rüfekâsından da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre son dereceye kadar müte‘allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile merkûmân Hasan ve Yusuf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile taraflarından beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediklerinden bi’t-tahkîk ber vech-i muharrer bir kıt‘a vekâletnâmenin i‘tâsını talep ederim deyu takrîr-i meşrûhunu udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Abdulmecid Efendi bin Hacı Mevlüd Efendi bin Şeyh Mahmud ve Kassar mahalleli

Musa bin Süleyman Halfo nâm kimesnelerin ber vech-i şer‘-i edâ-yı şehâdet ettiklerini mübeyyin şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Vekîl Ahmed Efendi, Şâhid (kesik), Şâhid (kesik)

Sahife No : 59

Numara : 122

Tarihi : Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Salih Efendi bin Biço Salihi nâm kimesnenin zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve sülbî sağîr oğulları Yusuf ve Abdurrahman ve sağîre kızı Nasra ve Fatma ve Amine’nin vâlide ve vasîleri ma‘rifetü’z-zât Zülfi Hâtun bint Mahmud meclis-i şer‘-i şerîfte mahalle-i mezkûrede sâkin olan Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm hânemizden kadîmen câr-ı mülâsıkımız Karakol mahalleli Hafız Muhammed bin Mahmud’un hânesine akmakta olup bu kere ref‘ ve seddine dâir istid‘â edilen su mecrâsı için âid olduğu mahkemede müsted‘î-i mezbûr Hafız Muhammed ile muhâkeme ve muhâsama ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Cemil Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Müteveffâ-yı mezbûrun zevci ve eytâm-ı mezbûrânın vasîsi

Zevce ve vasî-i mezbûrenin vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Vekîl Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa

Sahife No : 59

Numara : 123

Tarihi : Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]309

Siird’e mülhak Civanikan karyesi ahâlîsinden İsa bin Ramo ve Abbas bin Hüseyin ve Hüseyin bin Selo ve Murad bin Reşo nâm kimesneler meclis-i şer‘de da‘vâ vekîli Arabzâde Muhammed Ali Efendi mahzarında ber vech-i âtî takrîrleridir.

Civanikan karyesi civârında ma'lûm'ul-hudûd ve'l- kıta'ât arâzî da'vâsından dolayı hasmımız olan Busat karyeli Atike bint Mîr Muhammed'in mürâca'at üzerine Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinden 'aleyhimize sâdır ve bizlere tebliğ olunan hükm-i ğıyâbîyi istînâfen ve temyîzen rü'yete ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr son dereceye kadar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Muhammed Ali Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğimizden husûs-ı vekâlet-i hüccet-i şer'iyyesini talep ederiz. Fî 10 Rebî'u'l-âhir sene [1]309

Civanikan karyeli İsa bin Ramo, Karyeli mezkûreli Abbas bin Hüseyin,

Diğeri Hüseyin bin Selo, Diğeri Murad bin Reşo

Mezbûrûnun ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 10 Rebî'u'l-âhir sene [1]309

Arabzâde Muhammed Ali Efendi

Sahife No : 59

Numara : 124

Tarihi : -

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Emin bin Hacı İsmail bin Zito'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Aişe bint İsmail Istarta ve Meryem bint Reşo Mevsili ve diğeri Aişe bint Hacı Hüseyin ile sülbiye-i kebîre kızı Nasra ve sülbî sağîr oğulları Abdulaziz ve Abdulmecid'e münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrâsîyeleri yüz yirmi sehmden 'ibâret olup sihâm-ı mezkûreden beşer sehmden on beş sehmi zevcât-ı mezbûrât Aişe ve Meryem ve diğeri Aişe'ye ve kırk ikişer sehmden seksen dört sehmin ibnân-i mezbûrân Abdulaziz ve Abdulmecid'e ve yüz yirmi bir sehmi bint-i mezbûre Nasra'ya isâbeti 'inde'ş-şer'î 'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûrûndan zâtları medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden Derviş Efendi bin Hacı Süleyman bin Hacı Ahmed ve Yasin Efendi bin Ahmed bin Hacı Muhammed nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefât zevcât-ı mezbûrâtdan zevce-i mezbûre Aişe bint İsmail Istarta ve

Meryem bint Reşo ile bint-i mezbûre Nasra nâm hâtunlar Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer' de takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Emin Dersaadet'te Nişantaşı mahallesinde mukîm Tillo karyesi meşâyihinden Şeyh Hamid bin Molla Muhammed zimmetinde mahkûmun-bihî alacağı olan bin kusur guruştan mahkeme-i mezkûreden mu'tâ bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mücebince hisse-i musîbemizi taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahalleli Helvacı İbrahim bin Molla İsmail nâm kimesnenin mûrisimiz mezbûr Emin'in 'aleyhine ikâme ile istihsâl eylediği bir kıt'a i'lâm-ı nizâmînin hükmüne 'adem-i kanâ'atimizle temyîzen rü'yeti taleb olunup vürûdât dan celb-i mezkûr mücebince bir bâb samam(?) mâddesinden dolayı merkûm İbrahim ile mahkeme-i temyîzde muhâsama ve muhâkemeye ve sulh u ibrâya ve 'inde'l-îcâb âheri tevkîle ve husûsat-ı mezkûrelerin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine sağîrân-ı mezbûrânın vasî-i mensûbları ve medîne-i mezkûrenin sâlifü'z-zikr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden olup hâlen Dersaadet'te tavuk pazarında Kasab Ahmed Efendi hânında müsâfîren sâkin ve mukîm olan Hacı Receb bin el-mezbûr Hacı İsmail Zito nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik.

Zevce-i mezbûre Meryem bint Reşo Mevsili, Zevce-i mezbûre Aişe bint İsmail Istarta

Bint-i kebîre-i mezbûre Nasra

Şuhûdu'l-hâl: Karakol mahalleli Derviş Efendi bin Hacı Süleyman,

Mahalle-i mezkûreli Yasin Efendi bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 60

Numara : 125

Tarihi : Fî 19 Kânûn-ı evvel sene [1]307

Medîne-i Siird mahallâtından ve Ra's mahallesinde sâkine ve zâtı Sor mahallesi ahâlîsinden Ali bin Süleyman ve Behdîn bin Hacı Yasin nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe Feride bint Hacı Şirin nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahalleli Abdi Kemal Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben Sor mahallesi ahâlîsinden ğâ'ib 'âni'l-meclis Hüseyin bin Esad'ın zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâsı ve mezbûr Hüseyin'in

firâşından hâsıl iki nefer saġîr evlâdım olup üç aydan beri evlâdıyla me‘an beni hânesinden ihrâc edip bana bakmamakta ve nafakamızıda vermemekte olmakla mezbûr Hüseyin’in bizi zîr-i himâyesine alıpta nafakamızı vermek ve bir mesken-i şer‘î de bizi iskân etmek ve yâhûd beni tatlık eylemek üzere mezbûr Hüseyin’den da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve ‘inde’l-hâce sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiġi umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi’ye tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim. Fî 19 Kânûn-ı evvel sene [1]307

Feride bint Hacı Şirin

(parmak)

Mezbûr Abdi Efendi dahi mezbûrenin ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbaġî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 19 Kânûn-ı evvel sene [1]307

Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 60

Numara : 126

Tarihi : Fî 8 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Siird sancaġı mülhakâtından nefsi Siird kazâsı kurâsından Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdullah bin Hacı Abdurrahim bin Şeyh Abid’in zevcesi zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe Durri Hâtun bint Hamid Aġa bin Rüstem Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahalleli Abdi Efendi bin Abdulġani müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip işbu yedimde olan şehâdetnâme mücebince zevcim mezbûr Şeyh Abdullah bundan akdem hâliyen ‘âni’ş-şevâġil olduġu hâlde yedinde ve taht-ı tasarrufunda olan cemî‘-i emvâl ve emlâk ve akâr ve nukûd benim olmayıp zevcem Durri Hâtunundur benim asla dahl ve ‘alâkam yoktur deyu cemâ‘at-ı müslimîn huzûr-ı ikrâr ve i‘tirâf ve nefy-i mülk eylediġinden ol vecihle emvâl ve emlâk ve akâr ve nukûd-ı mezkûreyi zevcim mezbûrden ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-îcâb husûs-ı mezkûr için âid olduġu mahkemede zevcim merkûm ile muhâkeme ve

muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafımdan âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinden mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte. Fî 8 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Müvekkile zevce-i mezbûre Durri bint Hamid Ağa, Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 61

Numara : 127

Tarihi : Fî 15 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Siird'in Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Yakub veled-i Hanna Miho Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird'in Ra's mahallesi ahâlîsinden İsa Ağa bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip yedimde olan bin üç yüz altı senesi şehr-i teşrîn-i evvelin birinci gün târîhli bir kıt'a sened mücebince Kıtmıs karyeli Berhi ve Pedros ve Bulo benûn-ı Cemo nâm kimesnelerin zimmetlerinde olup İsa Ağa'ya havâle ettiğim bin guraşa mukâbil irtihân eylediğim karye-i mezkûrede kâ'in mevki' ve hudûdları sened-i mezkûr bâlâsında münderic emlâklarının bey' ve fûrûhatıyla deyn-i mezkûru ahz u kabza ve lede'l-îcâb mezbûrûndan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr İsa Ağa'yı tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil-i mezbûr Yakub veled-i Hanna Miho

(imzâ)

Mezbûr Yakub'un ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 15 Kânûn-ı sâni sene [1]307

Vekîl İsa Ağa bin Ahmed

(imzâ)

Sahife No : 61

Numara : 128

Tarihi : Fî Gurre-i Receb sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ahmed bin Hacı Ali bin Hacı Bekir'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sitti ile sülbî kebîr oğulları Yusuf ve Abdi ve İsmail ve sülbiye-i kebîre kızları Saliha ve Zülfi'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuku'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan mezbûretân Saliha ve Zülfi'nin tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere bi'l-iltimâs i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûretânın sâkine oldukları Şeyh Halef mahallesinde kâ'in hânelerine varıp derûnunda mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim bin Seyyid Ali ve Molla Ali bin Molla Muhammed bin Molla Ali nâm kimesnelerin huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikde zâtları hâzırân-ı mûmâileyhimânın ta'rîfleriyle mu'arrefât mezbûretân Saliha ve Zülfi nâm hârunlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip peder ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ahmed'in hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i muharrer bizimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkesinin beyne'l-verese taksîmiyle hisse-i mîrâsiyemizi ahz u kabzla bizlere i'tâ ve teslîme ve bir de bizlerden mezbûre Saliha'nın müteveffîye vâlidesi Aişe'den müntakil eşyâ ve hülliyyâtı müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ahmed vermeden vefât etmekle eşyâ ve hülliyyât-ı mezkûreyi 'aynen ve yâhûd bedelen tereke-i mezkûreden ahzıyla bana i'tâyâ ve lede'l-îcâb emvâl ve emlâk-ı metrûkeye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Halil Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh dahi

vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte kâtib-i mûmâileyh hâzırûn-ı mûmâileyh me'an hâzır-ı şer'e gelip 'alâ vukû'-ı inhâ ve takrîr etmeği gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî Gurre-i Receb sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Saliha bint Hacı Ahmed, Diğer müvekkile-i mezbûre Zülfi bint Hacı Ahmed

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi

Sahife No : 61

Numara : 129

Tarihi : Fî 5 Şubat sene [1]307

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird kazâsı kurâsından Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim bin Şeyh Abid nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcem Durri Hâtun bint Hamid Ağa'nın bu kere bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme ettiği nefy-i mülk da'vâsından gerek mezbûre Durri Hâtun ile ve gerek tarafından tevkîl olunacak kimesne ile murâfa'a ve muhâsama olunmak üzere da'vâ-yı mezkûreyi bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen rü'yet ve i'âde-i muhâkeme ile ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve birde lehime ve 'aleyhime vâki' bi'l-cümle deâ'vîye ve zâtıma müte'allik bi'l-'umûm umûr ve mesâlih-i zâtiyemi rü'yete ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Şubat sene [1]307

Müvekkil Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim,

Vekîl Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

(imzâ)

Sahife No : 62

Numara : 130

Tarihi : Fî 15 Receb sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Yusuf Mamo bin Mahmud Çerinkali'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Sittihan bint Şahin ve Rindi bint Abdurrahim ile sülbî kebîr oğulları Derviş ve Sado ve Hasan ve sülbiye-i kebîre kızları Ümneyi ve Mami ve Güli ve Saliha'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrundan olup zâtı mahalle-i mezkûre imamı Hacı Mustafa bin Seyyid Mahmud ve muhtarı Hüseyin bin Abdulğani nâm kimesne ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Saliha nâm hâtun Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlisinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında ber vech-i âtî takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip peder ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yusuf'un hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihi kızı olduğum benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eyleyen bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akâr ve nukûd-ı metrûkesinin bi-ta'rîfeti's-şer'îyye beyne'l-verese taksîmiyle hisse-i mîrâsiyemi ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsameye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsın ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte ğıbbe't-tasdîki's-şer'î işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 15 Receb sene [1]309

Verraz mahallesinde sâkine müvekkile-i mezbûre Saliha bin Hacı Yusuf Mamo,
Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

Sahife No : 62

Numara : 131

Tarihi : Fî 27 Receb sene [1]309

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve Ermeni milletinden Denci veled-i Pedros ve Berhi veled-i Maksî Karapet veledi'l-mezbûr İbrahim nâm kimesne meclis-i şer' de medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip benimle müteveffâ karındâşım Maksî Karapet veled-i'l-mezbûr İbrahim'in mahalle-i mezkûrenin Ermeni milletinden İsa veled-i Maksî Hanu'nun zimmetinde alacağımız olan bin dokuz yüz elli guruş kable'l-ahz birâderim mezbûr Maksî Karapet fevt olup verâseti işbu hâzır mezbûr sülbî oğlu Berhi'ye münhasıra olmakla meblağ-ı (kesik) (...) İsa'dan ahz u kabzıyla bizlere i'tâya ve lede'l-icâb da'vâya ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer' iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik.

Müvekkil-i mezbûr Denci veledi Pedros, Müvekkil Berhi veled-i Maksî Karapet Mezbûrânın ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmelerini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 27 Receb sene [1]309

Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 63

Numara : 132

Tarihi : Fî 15 Şa'bân sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Pedros veled-i Dencü veled-i Petros nâm zimmî meclis-i şer' de medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Siird'e mülhak Deyrmırtas karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani milletinden İshak veled-i Hanna'nın bin iki yüz doksan altı senesi gâye-i teşrîn-i sâni târîhli bir ve bin üç yüz dört senesi şehr-i eylülün üçüncü günü târîhli dahi bir iki kıt'a sened mücebince min tarafı'l-

karz zimmetinde olan bin iki yüz yetmiş beş gurusun medyûn-ı merkûmdan ahz u tahsîliyle bana i'tâyâ ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede meblağ-ı mezkûrun medyûn-ı merkûmdan da'vâya ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim.

Müvekkil millet-i mezkûreden Pedros veled-i Dencü veled-i Petros

Mezbûr Pedros'un ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim. Fî 15 Şa'bân sene [1]309

Vekîl Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani

(imzâ)

Sahife No : 63

Numara : 133

Tarihi : Fî 8 Mart sene [1]308

Medîne-i Siird'e mülhak Hamri mezra'asında haymenişîn olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden Hassi bin Cümdi nâm kimesne tahakkuk eden 'özü-i şer'îsine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u ve tahrîr-i etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine kıbel-i şerî'at-ı ğarrâdan Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûr Hassi'nin yine medîne-i mezkûreye mülhak Civanikan karyesinde ve müsâfireten sâkin olduğu hâneye varıp zeyl-i beyânnâmede mektûbi'l-esâmî müslimîn huzûrıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte mezbûr Hassi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip kezâlik medîne-i mezkûreye mülhak Küşke karyesi civârında Hamri mezra'ası demekle ma'rûf bir tarafı Başur nehri ve bir tarafı hisâr kayası ve kelmos ve bir tarafı cebel ve dere ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd ve mecmû'u otuz dönümden 'ibâret biri sulu diğeri susuz onbeş kıt'a arâzî ve altı 'aded mağara bâ-sened ve tapu ebben 'an cedd benimle Siird hapishânesinde mahbûs bulunan Riyo bin Elo'nun bi'l-münâsefe meşâ'en mâl ve mülkümüz iken üç senedir mezbûr Riyo arâzî-i mezkûreyi bi-ecme'ihâ tağlîben zabt edüp beni tasarrufundan men' etmekte olmakla arâzî-i mahdûde-i mezkûredeki hisse-i

müşterekemi mezbûr Riyo'nun yedinden nez' ve ihrâcıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-iktizâ âid olduğu mahkemede mezbûr Riyo ile murâfa'a ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve lede'l-hâce âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 8 Mart sene [1]308

Müvekkil Pencinar 'aşîreti ve kabîle-i mezkûreden Hassi bin Cündi,

Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Civanikan karyesi ahâlîsinden İsa bin Ramo,

Karye-i mezkûreden Amo bin Süleyman

Sahife No : 63

Numara : 134

Tarihi : Fî 24 Şa'bân sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkine Huri bint Bekir bin Abbas'ın zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hacı Ömer bin Molla İsmail bin İbrahim ve Ahmed bin Reşo Kordiyi(?) nâm kimesneler huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı mezbûrânın ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Huri'nin takrîrleriyle meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederim mezbûr Bekir'in vefâtında verâseti zevcesi Fatma bint Osman ile sülbî kebîr oğlu Hamza ve kızı bulunduğum benimle diğer kızları Hacı Zehra ve Rindi'ye münhasıra olmağla müteveffâ-yı mezbûrun müstakillen emvâl ve emlâkı olup ba'de vefâtihî verese-i mezbûrun intikâl eden cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkesinden 'alâ mâ faradallahu

hissemi ifrâz ve taksîmiyle bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hafız Yusuf'u tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mezbûr Hafız Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 24 Şa'bân sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Huri bint el-mezbûr Bekir,

Vekîl-i merkûm Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail

Şuhûdu'l-hâl: Mezkûr Nazîf mahallesinden Hacı Ömer bin Molla İsmail

Mahalle-i mezkûreli Sûfî Ahmed bin Reşo

Sahife No : 64

Numara : 135

Tarihi : Fî 5 Ramazan sene [1]309

'An-asıl kasaba-i Mardin ahâlîsinin Ermeni milletinden olup el-hâletu hâzihî li-ecli't-ticâre Siird'de Yenihânda mukîm Malki veled-i Yakub nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mün'akid meclis-i şer'-i münîrde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm ederek yine top esmânından dolayı mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Mahmud bin İbrahim nâm kimesnenin zimmetinde bâ-sened sekiz yüz ve bilâ sened dahi dokuz yüz kırk iki guruşla cem'an bin yedi yüz kırk iki guruşu mezbûr Mahmud'dan tahsîl ve ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte

tarafeynin takrîr ettiklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 5 Ramazan sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Malki veled-i Yakub, Vekîl Nazîf mahallesinden Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 64

Numara : 136

Tarihi : Fî 14 Ramazan sene [1]309

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Garzan kazâsı kurâsından Melefan karyesi ahâlîsinden ber vech-i âtî katîlen vefât eden Ali bin Şetli ve oğulları Hasan ve Şetlo nâm kimesnelerin zevceleri olup zâtları karye-i mezkûre ahâlîsinden Haco bin Fuco ve Ramazan bin Selo nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefeler mezbûr Ali'nin zevcesi Fatıma bint diğeri Ali ve mezbûr Hasan'ın zevcesi Mehdoyan(?) Sare bint Haço ve merkûm Şetlo'nun zevcesi Hano bint Askero nâm hâtonlar Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûre ahâlîsinden Çerok bin Muhammed emriyle oğlu Huro bin Muhammed ve yine karye-i mezkûreli Ömero bin Abdullah ve Osman ve Zurun ve Azo benûn-ı Yusuf ve Reşi bin Mustafa nâm kimesneler bundan bir mâh mukaddem bir gün nehâren karye-i mezkûrede mûrislerimiz mezbûrûnu kısâsı mûcib-i katl ile bi-ğayr-ı hakkın katl eylediklerinden kânûn-ı mezbûrûnun sübût-ı cürmleri için dâire-i istintâkta ta'kîbâtta bulunmağa ve âid olduğu mahkeme-i şer'iyeye ve nizâmîyyede ve kâtilûn-ı mezbûrûndan da'vâ ve muhâkeme ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve îcâb eden makâmâta telgrafla mürâca'atâ ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 14 Ramazan sene [1]309 Müvekkile-i mezbûre Fatıma bin Ali, Diğeri Sare bint Haço, Diğeri Hano bint Askero Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi

Sahife No : 64

Numara : 137

Tarihi : Fî 24 Ramazan sene [1]309

‘An-asıl Musul vilâyeti dâhilinde Dohuk kazâsı kurâsından Şiyoz(?) karyesi ahâlîsinden teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de Yenihânda sâkin olan Yasef veled-i Marokim nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i münîrde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip yedinde mâl ve mülküm olup mukaddemen mezkûr Şiyoz karyesinden serikat olunup taharriyyât icraâtıyla el-hâletu hâzihî Siird’de ârâmsâz nizâmiyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun binbaşısı Ziver Efendi’de bulduğum bir re’s siyah ester ve Tillo karyeli Şeyh Hamza Efendi’nin mahdûmu Şeyh Salih Efendi’nin nezdindeki bir re’s ester ve bir re’s at kısırdan hayvânât-ı mûmâileyhâdan ahz u kabz ve bana irsâl ve îsâle ve lede’l-icâb gerek mûmâileyhimâdan ve gerek hayvânât-ı mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 24 Ramazan sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Yasef veled-i Marokim, Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed

Sahife No : 65

Numara : 138

Tarihi : Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Mahmud Ağa bin Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Tahir Ağa nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk

dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mukaddemen vukû' bulan da'vâ ve mürâca'atım üzerine 'aynen ve yâhûd bedelen bana teslîm etmek üzere mahalle-i mezkûreli oğlum Said nâm kimesnenin zimmetinde mahkeme-i şer'iiyenin sâdır olan fi 5 Cemâziye'l-evvel sene [1]309 târîh ve on dört numaralı i'lâm-ı şer'îsi mücebince mahkûmün-bihî olan iki bin dört yüz seksen yedi guruşluk emvâl ve eşyâ ve hülliyyâtımı ol vecihle 'aynen ve yâhûd takdîr edilen kıymeti üzerine bedelen merkûm Said'den ahz u kabzla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb i'lâm-ı mezkûrenin dâire-yi icrâya mürâca'atta ve muktezî muâmelât-ı icrâiyeyi infâza ve mezbûr Said'in emvâl-i menkûle ğayr-i menkûlesine mürâca'atla taht-ı hacze aldırmağa ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Şevvâl sene [1]309 Mahalle-i mezkûreden Mahmud Ağa bin Hacı Muhammed Ağa, Vekîl mezkûr Nazîf mahallesinden Abdi

Sahife No : 65

Numara : 139

Tarihi : Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Mustafa bin Yusuf bin Hüseyin Hamo'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Huri bint Ali ile sülbiye kebîre kızları Halime ve Reyhan ve li-ebeveyn birâderi müteveffâ Hamo'nun kebîr oğulları Uso ve Mahmud ve Muhammed'e münhasıra olduğu 'inde'ş-şer'-i enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra verese-i mezbûrûndan Huri ve Halime ve Reyhan'ın tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iiye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın el-hâletu hâzihî Siird'in Şeyh Halef mahallesinde müsâfireten sâkine oldukları hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde

mu'harrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine kesân-ı merkûmân ta'rîfleriyle mu'arrefeler zevce-i mezbûre Huri ve benât-ı mezbûretân Halime ve Reyhan nâm hâtonlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde zikri mesbûk Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'nın hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i muharrer bizimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eyleyen karye-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Hacı Derviş bin Hüseyin Hamo ve Emino bin Mami ve Osman bin Kero hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb hânede olan hisse-i mîrâsiye-i şer'iyemizi mezbûrun Uso ve Mahmud ve Muhammed nâm kimesneler zabt ve bizi tasarrufdan men' etmekte olmalarıyla hâne-i mezkûrdan ber vech-i muharrer hissemizi ber vech-i şer'î mezbûrûndan ahz ile bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb mezbûrûn ile da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u îbrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hafız Yusuf'u vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mezbûr Hafız Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte bir kıt'a beyânnâmeden müfhem olunmağî ba'de't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Huri, Müvekkile-i mezbûre Halime, Müvekkile-i mezbûre Reyhan

Vekîl-i mezbûr Hafız Yusuf

Şuhûdu'l-hâl: (kesik)

Sahife No : 66

Numara : 140

Tarihi : Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Siird'e mülhak Küşke karyesi civârında Hamri mezra'asında haymenişîn olan Pencinar 'aşîretinin Muradan kabîlesinden olup el-hâletu hâzihî ve yine medîne-i mezkûreye mülhak Dihak karyesinde müsâfireten sâkin bulunan Hassi bin Cündi bin Negmo tahakkuk eden ma'zeret-i şer'iyyesine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr

etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezkûr Dıhok karyesine gidip derûnunda zeyli beyânnâmede muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd edilen meclis-i şer‘-i şerîfi enverde mezbûr Hassi meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkin Ahmed Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip Hamri mezra‘ası demekle ma‘rûf ve etrâf-ı erba‘ası Başur nehri ve hisâr kayasıyla kelmusi ve cebel ve dere ve tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahmînen otuz dönümden ‘ibâret biri sulu ve diğeri susuz onbeş kıt‘a emlâk ve arâzînin nısfı benim ve nısf-ı diğeri el-hâletu hâzihî Siird habishânesinde mevkûf kabîle-i mezkûreden Riyo bin Elyo’nun mâl-ı müşterekimiz olup ol vecihle peder ve ecdâdımızdan intikâl etmiş bulunduğu hâlde mezbûr Riyo bi-ğayr-ı hakkın emlâk ve arâzî-i mezkûredeki hisse-i şâyi‘amı zabt ve bizi tasarrufdan men‘ eder olmağla ber vech-i muharrer hisse-i şâyi‘amı mezbûr Riyo’nun yed-i zabtından ahz ve nez‘iyle bana teslîme ve lede’l-icâb da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi’l-cümle muâmelât-ı icrâiyeyi tenfîze ve bu yüzden tevellüd edecek kâffe-i zarar ve ziyânı da‘vâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Cemil Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğimde mûmâileyh Cemil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etdim dedikde kâtib-i mûmâileyh Abdulaziz Vehbi Efendi tarafeynin ber vech-i muharrer ifâde ve takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba‘de’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Şevvâl sene [1]309

Müvekkil-i mezbûr Hassi bin Cündi, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Cemil

Şâhid mezkûr Dıhok karyesinde sâkin Yusuf bin Hacı Ahmed

Şâhid karye-i mezkûrede sâkin Muhammed bin Babi Orfu(?)

Sahife No : 66

Numara : 141

Tarihi : Fî 5 Zi’l-ka‘de sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkine Şirin Hâtun bint-i Süleyman'ın tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlisinden Ömer ve Salih Efendi'ler ibnâni Hacı Abdulferid Efendi ve Ra's mahallesi ahâlisinden Hafız Abdullah ve Hafız Mustafâ Efendi'ler ibnâni Hacı Abdulfettah nâm kimesneler huzûrlarıyla 'akd ettiği meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zâtı hâzirûn mûmâileyhinden Ömer ve Salih Efendi'ler ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Şirin Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde li-ümm birâderi Şaban Efendi bin Musa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesinden İbrahim bin Hacı Ali'nin zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâsı ve hâl-i zevciyet beynimizde kâ'im iken firâşından hâsıl ve benden mütevellid ve hâlen bi-hakkı'l-hidâne hicr u terbiyemde iki nefer-i sağîr evlâdım var iken bundan dört gün akdem hânesinde cemm-i ğafîr huzûrunda bilâ-mûcib beni talâk-ı selâse ile tatlık birde mahkemeye mütekaddim arz-ı hâl bâlâsında muharrerü'l-ecnâs eşyâ ve hülliyyâtımı benden ahz u zabt etmekle eşyâ ve hülliyyât-ı mezkûre ile mezbûr İbrahim zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-'aleyh mehr-i mü'eccelimi ve 'iddet nafakamı ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb mezbûr İbrahim'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve yedi yaşa vusûllerine değin bi-hakkı'l-hidâne hicr u terbiyemde bulunanlara lâzım gelen sağîrân-ı mezbûrâna takdîr-i nafaka ile nafaka-i mukadderelerini ahz u tahsîliyle bana i'tâyâ ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzir bi'l-meclis birâderim mûmâileyh Şaban Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte mûmâileyh Şaban Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyebağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzirûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba'de't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]309

Müvekkile-i mezbûre Şirin Hâtun, Vekîl mezbûr Şaban Efendi

Şahid-i mezbûr Ömer Efendi, Şâhid Salih Ömer Efendi,

Şâhid Hafız Abdullah, Şâhid [Hafız Mustafa]

Sahife No : 67

Numara : 142

Tarihi : Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkine Hace bint Hassi nâm hârunun tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmede mestûrû'l-esâmî kesân huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine kesân-ı mezbûrûn ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Hace meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip dedemiz Kassar mahalleli İbrahim es-Sakkar'ın vefâtında verâseti oğulları Hacı Ali ve Hacı Hamid'e münhasıra ve ba'dehû mezbûr Hacı Ali dahi vefât edip verâseti oğulları Hassi ve Berho ve kızları Mami ve Zülfi'ye münhasıra ve ba'dehû mezbûr Hassi dahi vefât edip verâseti zevcesi Aişo ile kızları Saliha ve Hace ve birâderi mezbûr Berho'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Hamid dahi vefât edip verâseti oğulları Hacı Ramazan ve Ömer'e münhasıra olmağla müteveffâ-yı evvel mezbûr İbrahim'in mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî benimle ber vech-i muharrer verese-i mezbûruna irsen intikâl eyleyen cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı metrûkesinden 'alâ mâ faradallahu hisse-i mîrâsiye-i şer'iyeyi vermeyen ve tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden mezbûrân Hacı Ramazan ve Ömer'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb mezbûrân ile da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle muâmelât-ı icrâiyeyi tenfîze ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdulmecid Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdulmecid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dedikte kâtib-i mûmâileyh Abdulaziz Vehbi Efendi mahallinde zabt u temhîr ve

hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]309 Müvekkile-i mezbûre Hâce bint Hassi, Vekîl-i mûmâileyh Abdulmecid bin Hüseyin Şuhûd-ı vekâlet: Nazîf mahallesinden Selmo bin Hasan, Diğeri Said bin Hasan, Mahalle-i mezkûreden Hüseyin bin Şeyh Ahmed

Sahife No : 67

Numara : 143

Tarihi : Fî 7 Zi'l-ka'de sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden olup bundan akdem fevt olan Şemmas Abuş'un verâseti sülbî kebîr oğulları Hâce Cezo ve Hanna ve Mansur ve Rızkullah ve Miho ve sülbîye-i kebîre kızları İli ve Terezo ve Luize münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Miho dahi fevt olup verâseti sülbî kebîr oğlu Basil ve sülbîye-i kebîre kızı Mecide'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan İli ve Terezo ve Luize ve Mecide ve Basil nâm kimesneler tarafından âti'l-beyân da'vâyı rü'yete ve âheri tevkîle bâ-hücceti's-şer'iyeye vekîl bulunan mezbûr Hâce Cezo meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip müteveffâ-yı evvel-i mezbûr Şemmas Abuş hâl-i hayâtında ile'l-vefât yedinde mâl ve mülkü olup ba'de fevtihî ber vech-i mebsût verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden Siird çarsısında kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve hân-ı cedîd ta'bîr olunur bir bâb hânın rub'u ve onbeş bâb dükkândaki hisse-i şâyi'alarını fuzûlen ve bi-ğayr-ı hakkın kendi ismine ferâğ ettiren millet-i mezkûreden Fetho veled-i Şemmas Tomi nâm kimesnenin gûyâ alacaklısı olan Nazîf mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Molla İsmail bundan akdem mezkûr hânın rub'uyla onbeş bâb dükkânı alacağına mukâbil hacz ve kendi ismine ferâğ ettirdiğinden mezbûrûn İli ve Terezo ve Luize ve Mecide ve Basil'in ber vech-i muharrer hisse-i mîrâsiyelerini hacz-i mezkûrdan fekkiyle merkûm İbrahim'in ferâğından def' ve kendilerine teslîm eylemek üzere âid olduğu mahkemede merkûm İbrahim'den da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve tarafından âherini tevkîle ve tebliğ ve tebellüğe ve muhâkemeye müte'allik bi'l-cümle evrâkı imzâ ve takdîme ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr

ta'alluk ettiği umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dedikte gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 7 Zi'l-ka'de sene [1]309

Müvekkil Abuş Şemmas Hacı Cezo, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

Sahife No : 67

Numara : 144

Tarihi : Fî 13 Zi'l-hicce sene [1]309

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz Mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Ahmed Şivalo'nun veresesinden sülbî kebîr oğulları Abdulkerim ve Musa nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Bekir bin Murteza ve Hristiyan Kato Elmasi ve Şeyh Hattab Efendi'nin bahçesi ve Mecid bin Mustafa'nın haneleriyle mahdûd bir bâb hâne dedemizden pederimize ve pederimizden dahi bizlere irsen intikâl edip bilâ-münâzi' ol vecihle zîr-i tasarruf ve temellükümüzde olduğu hâlde medîne-i mezkûrede kâ'in Mahmudiye medresesinin mütevellîsi Abdi Efendi bu kere bi-ğayr-ı hak hâne-i mezkûrun vakfiyyetini ve onüç senelik îcâresi ile tahliyesini bizlerden da'vâ etmekte olmağla mûmâileyh Abdi Efendi ile âid olduğu mahkemede muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 13 Zi'l-hicce sene [1]309

Müvekkil Verraz mahallesinden Abdulkerim bin Ahmed Şivalo,

Diğer müvekkile Musa bin Ahmed Şivalo,

Vekîl Ra's mahallesinden Ahmed Efendi

Sahife No : 68

Numara : 145

Tarihi : Fî 13 Gurre-i Muharrem sene [1]310

Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Hamzo'nun zevcesi Aişe bint Abdurrezzak Cevhero'nun tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî takrîr-i mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmeden muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı mahalle-i mezkûre muhtarı Nureddin bin Behdin bin Hacı Yasin ve ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid Süleyman bin Seyyid Hüseyin ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Aişe meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde birâderi Karakol mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin el-mezbûr Abdurrezzak mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in üç tarafı hânem ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hanenin mütemellikleri olan müteveffâ Salih ve Nasra ile ber-hayât bulunan Hadice tarafından bugünlerde mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ömer bin Hesno'ya bey' ve furûht eylediklerinden ve hâne-i mezkûrda hakk-ı şüf'am ve iştirâ tâlib bulunduğundan müşterî-yi mezbûr ile sâir îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr birâderim Yusuf'u vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mezbûr Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dediğinde kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 13 Gurre-i Muharrem sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Aişe bin Abdurrezzak, Vekîl mezbûr Yusuf bin el-mezbûr Abdurrezzak

Şuhûd-ı vekâlet: Muhtar-ı mahalle-i mezkûre Nureddin bin Behdin bin Hacı Yasin,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Seyyid Ali bin Seyyid Süleyman bin Seyyid Hüseyin,
 Diğeri Hüseyin bin Süleyman, Diğeri Muhammed bin Hasan,
 Diğeri Şükri bin Hacı Yasin, Diğeri Yusuf bin Selim,
 Diğeri Abdulaziz bin Hamza bin Abdurrahman, Diğeri Yusuf bin Selim, ve ğayrihim

Sahife No : 68

Numara : 146

Tarihi : Fî 8 Muharrem sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden Ömer bin Hano nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Salih bin (boşluk) veresiyle Yusuf bin Hacı Abdi'den mübâdele sûretinde satın alıp hâlen vâzı'u'l-yedi bulunduğum mahalle-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hâneye bi-ğayr-ı hakkın taleb-i şüf'a etmekte bulunan Aişe bint Abdurrezzak ile sâir îcâb edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve î'âde-i muhâkeme ve î'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve tarafından âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Abdulkadir Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mezbûr Abdulkadir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb ü imlâ olundu. Fî 8 Muharrem sene [1]310

[Müvekkil] Sor mahallesi ahâlîsinden Ömer bin Hano,

Vekîl Şeyh Halef mahallesinden Abdulkadir bin Seyyid Hüseyin

(imzâ)

Sahife No : 69

Numara : 147

Tarihi : Fî 2 Saferü'l-hayr sene [1]310

‘An-asıl Erzurum vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Erzincan mahallâtından Çifor mahallesinin Ermeni milletinden olup medîne-i Siird’de millet-i Ermeniye’nin mekteb muallimî Karabet Efendi bin Derhaça Durban Fartan nâm kimesne mezkûr medîne-i Siird mahkemesinde in’ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip beş altı seneden beri şirâen yed-i tasarruf ve temellükümde olan mezkûr medîne-i Erzincan’da kâ’in bir tarafı Dülger Haçadur ve bir tarafı Bakars Maksi Bedros ve bir tarafı Hacı Agob hâneleri ve taraf-ı râbi’i tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahtânî iki oda ve bir eyvân ve bir âhûr ve bir matbah ve bir kiler ve bir havluyu müştemil bir bâb mülk hânemi mahallinde zuhûr edecek müşterîye bey‘ ve ferâğa ve semenini ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûrun tapu ve virgü dâirelerince müşterînin nâmına icrâ-yı kayd ve ferâğı için muktezî tekârîri i’tâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta’alluk umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî medîne-i Erzincan’da mukîm da’vâ vekîli Ramko Çıyan Kevork Efendi’yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta’yîn eylediğimden efendi-i mûmâileyh ber vech-i muharrer tarafımdan vekîl olduğunu mübeyyin vesîka-i şer‘iyyenin i’tâsını talep ederim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi’s-sânî min Saferi’l-hayr li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 2 Saferü’l-hayr sene [1]310

Müvekkil Derhaça Durban Fartan veled-i mekteb muallimi Karabet

(imzâ)

Sahife No : 69

Numara : 148

Tarihi : Fî 14 Safer sene [1]310

‘An-asıl Diyarbakir vilâyet-i celflesi dâhilinde merkez-i vilâyet olan medîne-i Diyarbakir mahallâtından Kavascılar mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de sâkin bulunan Siird Tahrîrât Müdîri Abdulmecid Efendi mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zikri mesbûk Kavascılar mahallesinde kâ’in bir tarafı benim diğêr menzirim ve bir tarafı Kavascılar mescidî ve

bir tarafı Yüzbaşı Serdar bin Abdullah hâneleri ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilim yine medîne-i Diyarbekir ahâlîsinden ve Keldani milletinden olup hâlen Siird Duyûn-ı ‘Umûmîye Nezâretinin Sandık Emîni bulunan Keşîban Cemal Efendi’nin şehriye (kesik) guruşla zîr-i îcâresinde idi mezbûr Cemal Efendi’nin hâne-i mezkûremde ber vech-i muharrer îcâru ile müddet-i ikâmesi olan üç senelik îcâresi (kesik) altı yüz yirmi guruşu merkûm Cemal Efendi’den ahz u kabza bana i’tâ ve teslîme ve lede’l-îcâb âid olduğu mahkemede mezbûr Cemal Efendi’den da’vâ ve mahkemeye ve i’âde-i muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Cemil Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta’yîn eyledim dediğinde mezbûr Cemil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta’ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 14 Safer sene [1]310

Müdüri Tahrîrât Livâ-i Siird, Vekîl Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi

Sahife No : 69

Numara : 149

Tarihi : Fî 9 Eylül sene [1]310

Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmîyye otuz birinci alayının el-hâletu hâzihî kıt’a-i Irakiyye’de medîne-i Kerkük’de ârâmsâz ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan akdem tabur-ı mezkûrda vefât eden Hüseyin Ağa bin Mustafa’nın zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve medîne-i Siird’e zuhûr eden terekesinin vâzı‘u’l-yedi olan zâtı ta’rîf-i şer‘î ile mu’arrefe Zekiye Hânım bint İbrahim Ağa’nın tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûre Zekiye Hânım meclis-i ma’kûd-ı mezkûrda mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Yasin bin Hacı Mahmud mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip Siird redîf-i sâni taburunun üçüncü bölük mülâzımı Receb Ağa’nın vasîsi bulunduğu Murad ve Nigar nâm eytâmın nâmına olarak zevcim

müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesinden iddiâ ettiği elli ‘aded lira-yı osmânî için iktizâ eden murâfa‘a-i şer‘iyyede müdâfa‘a ve muhâsama ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mezbûr Yasin nâm kimesneyi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mezbûr Yasin dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 9 Eylül sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Zekiye bint İbrahim,

(parmak)

Vekîl Nazîf mahallesinden Yasin bin Hacı Mahmud

Şâhid Nazîf mahallesinden Derviş bin Seyyid Emin,

(imzâ)

Şâhid diğeri Hüseyin Efendi bin Hacı Abdulhamid

(imzâ)

Sahife No : 70

Numara : 150

Tarihi : Fî 10 Gurre-i Rebî‘u’l-âhir sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Katırcı Estepan veled-i Maksî Sergis medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhâdan Agob Efendi veled-i Maksî Boğos’un bi-ğayr-ı hakkın ‘aleyhime ikâme ettiği takrîr ve ğabn-i fâhiş da‘vâsıyla makbûzum olan bir kıt‘a sened mücebince yirmi ‘aded yüzlük lira-yı osmânî davası için müdâfa‘aya ve mezbûr Agob Efendi’yle muhakeme ve muhâsamaya ve birde mukaddemen mezbûr Agob Efendi’ye satup el-hâletü hâzihî esmânını ahz ve istîfâ etmediğim ma‘lûm’ul-mikdâr esterlerin bâ-‘aynini ve yâhûd bedelini mezbûr Agob Efendi’den da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i

muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdulmecid Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdulmecid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedik de gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu

Fî gurre-i Rebî'u'l-âhir li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 10 Gurre-i Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Estepan veled-i Maksî Sergis,

Vekîl Nazîf mahallesinden Abdulmecid Efendi bin Hasan

Sahife No : 70

Numara : 151

Tarihi : Fî 26 Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlîsinden Seyyid Hamid ve Seyyid Selim ibnâni Hacı Hasan Seyyid Mendo Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Siird livâsı muhâsebe ketebesinden Mustafa Efendi ibn-i'l-mezbûr Seyyid Hamid mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip (karalanmış) Kıtımıs karyesi ahâlîsinden Ako veled-i Hano ve Miho veled-i Ğazar nâm kimesnelerin zimmetlerinde olan ma'lûmu'l-mikdâr matlûbumuz için mezbûrân Ako ve Miho mahkemeye vukû' bulan mürâcaa'tlarından dolayı mezbûrânla muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bir de bizim leh ve 'aleyhimize zuhûr ve muhâkemeyi intâc eder bi'l-cümle de'âvî ve umûr ve husûsat-ı rü'yete ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine ve tahlîfe murahhas ve mufavvaz olarak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Mustafa Efendi'yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mezbûr Mustafa Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 26 Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Müvekkil Süveyka mahallesi ahâlîsinden Seyyid Hamid bin Hacı Hasan Seyyid Mendo,
(imzâ)

Diğeri Seyyid Selim bin el-mezbûr Hacı Hasan,

Vekîl mahalle-i mezkûre ahâlîsinden muhâsebe ketebesinden Mustafa Efendi
(imzâ)

Sahife No : 71

Numara : 152

Tarihi : Fî 28 Rebî‘u’l-âhir sene [1]310

Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Abdulfettah bin Şeyho bin Şeyh Muhammed’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma bint Osman ile vâlidesi Aişe bint Yasin ve li-ebeveyn er karındaşları Abdulmecid ve Ahmed Efendi ve Hamdo ve Ali’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrundan zevce-i mezbûre Fatma’nın tahakkuk eden ‘özü-i şer‘îsine binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere bi’l-iltimâs i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin hâlen Sor mahallesinde müsâfireten sâkine olduğu ‘amûcası Abdo bin İsa’nın hânesine varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmede muharrerü’l-esâmî kesân huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı yine kesân-ı merkûmânın ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan zevce-i mezbûre Fatma meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrde mezkûr Sor mahallesi ahâlîsinden Molla Süleyman bin Seyyid Hasan mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcim müteveffâ-yı mezbûrdan benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden emvâl ve emlâkın metrûkesinden hisse-i mîrâsiye-i şer‘iyyemi ve birde melbûsum olup zabt olunan bir takım eşyâ ve hülliyyâtımla mehr-i mislimi tereke-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-icâb âid olduğu mahkemede da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis Molla Süleyman’ı tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mezbûr Molla Süleyman dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde tarafeynin ber vech-i meşrûh takrîrlerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı

merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba'de't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehr-i Rebî'i'l-âhir li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 28 Rebî'u'l-âhir sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Fatma bint Osman Neccar,

(parmak)

Vekîl Sor mahallesi ahâlîsinden Molla Süleyman bin Seyyid Hasan,

Şuhûdu'l-hâl: Süveyka mahallesi ahâlîsinden Hacı Hamza bin Şükri,

(imzâ)

Sor mahallesinden Degbilo bin Kasım,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Davas bin Abdo

(parmak)

Sahife No : 71

Numara : 153

Tarihi : Fî 2 Cemâziye'l-evvel sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve âti'l-beyân sağır Abdulmecid'in tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî-i mensûbu olan Hacı Receb bin Hacı İsmail medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Helvâcî İbrahim bâ-i'lâm-ı şer'î vasîsi bulunduğum birâderim müteveffâ Hacı Emin Zito'nun eytâmından sağır-i mezbûr Abdulmecid ile diğere veresede mahkûmun-bihî matlûbu olan on dokuz bin yüz guruşa mahsûben vukû' bulan teslimâtımızı inkâr etmekte olduğu gibi mevrûs iki bâb hammâmında olan hissesini dahi deyn-i mezkûre mukâbil zabt etmiş olduğundan mezbûr İbrahim'in mezkûr hammâmında olan müdâhalesinin men'îyle teslimât-ı vâkıa'mızın muhâbesine ve 'inde'l-icâb âid olduğu mahkemede mezbûr İbrahim ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'ade-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır

bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min şehr-i Cemâziye'l-evvel li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 2 Cemâziye'l-evvel sene [1]310

Müvekkile mezbûrun vasîsi Hacı Receb bin Hacı İsmail,

Vekîl Nazif mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 72

Numara : 153

Tarihi : Fî 10 Cemâziye'l-âhir sene [1]310

Dördüncü ordu-yı hümâyûn redif yüz otuz dördüncü alayının Siird'den müretteb üçüncü taburunun birinci bölük yüzbaşısı olup müteveffâ-yı âti'l-beyânın zevcesi olduğunu iddiâ eden Cevahir Hânım bint Lütfullah Bey tarafından ber vech-i âti vekîlî olduğunu iddiâ eden Hüseyin Ağa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezbûre Cevahir Hânım'ın zevcî ve tabur-ı mezkûrun dördüncü bölük mülâzım-ı evveli iken bundan akdem ya'nî bin üç yüz sekiz senesi şehr-i nisanının yirmi üçüncü günü vefât eden Ahmed Ağa bin Hasan'ın terekesi 'aleyhinde zuhûr edecek de'âvî ashâbı ile muhâkeme ve muhâsamaya ve müteveffâ-yı mûmâileyhin zimem-i nâsda olan matlûbâtını birliğinden ahz u kabzıyla kendisine teslîme bi'l-murâfa'ati'ş-şer'iyye sâbit olacak mehr-i mü'eccel ve mu'aceliyle mecmû'-ı terekeden rub' hisse-i şer'iyyesini tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya 'inde'l-icâb âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olarak zevce-i mezbûre Cevahir Hânım vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile tarafından mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinden ber vech-i muharrer da'vâ ve müdâfa'aya istihkâkım olmak üzere bi't-tahkîk icâb eden bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyyenin i'tâsını talep ederim deyu da'vâ ettikde li-ecli't-tahkîk meclis-i şer'e hâzırân ve zât-ı mezbûreyi 'ârifân olan tabur-ı mezkûr kâtibi Mustafa Efendi bin Muhammed bin İsmail ve yine

tabur-ı mezkûrun birinci bölük mülâzım-ı evveli Bekir Ağa bin Ömer bin Mustafa nâm kimesneler ‘ale’l-infirâd istişhâd olunduklarında mezbûre Cevahir Hânım ber vech-i muharrer zevc-i müteveffâ Ahmed Ağa’nın terekesi ‘aleyhinde zuhûr edecek ve de‘âvî ashâbî ile muhâkeme ve muhâsamaya müteveffâ-yı mûmâileyhin zimem-i nâsda olan matlûbâtını ahz u kabzıyla kendisine teslîme ve bi’l-murâkabeti’ş-şer‘iyye sâbit olacak mehr-i mü‘eccel ve mu‘acceliyle rub‘ hisse-i şer‘iyyesini tereke-i mezkûreden ahz u kabzıyla da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere mezbûre Cevahir Hânım vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis Hüseyin Ağa’yı tarafından vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn ve bizi işhâd eylediğinde mûmâileyh Hüseyin Ağa dahi vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğini bilürüz ve şehâdet dahi ederüz deyu her biri müttefikü’l-lafz ve’l-ma‘nâ bi’l-müvâcehe ber-nehc-i şer‘î edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye etmeğin gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’s-sâbi‘ min şehri Cemâziye’l-âhir li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 10 Cemâziye’l-âhir sene [1]310

Vekîl-i mûmâileyh Hüseyin Ağa,

Şâhid tabur-ı mezkûr Kâtibi Mustafa Efendi,

Şâhid bölük-ü mezkûr Mülâzım-ı evveli Bekir Ağa

Sahife No : 72

Numara : 154

Tarihi : Fî 20 Cemâziye’l-âhir sene [1]310

4.ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz birinci alayının kıt‘a-i Irakiyye’de medîne-i Kerkük’de ârâmsâz ikinci taburunun ikinci bölüğü yüzbaşısı iken bundan akdem tabur-ı mezkûrda vefât eden Hüseyin Ağa bin Mustafa’nın zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zekiye Hânım bint İbrahim Ağa’nın tahakkuk eden ma‘zeret-i şer‘iyyesine binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin müsâfireten medîne-i Siird’de Nazîf mahallesinde sâkine olduğu damadı yine Dördüncü ordu-yı

hümâyûn yüz otuz dördüncü alayının Siird üçüncü sâni taburunun üçüncü bölük mülâzımı Receb Ağa bin Osman Ağa hânesine varıp zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhin ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Zekiye Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda damad-ı mûmâileyh Receb Ağa mahzarlarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin zimmetinde mehr-i mü'eccelim olan üç bin yedi yüz guruş ve birde pederimden mevrûs olup bi-tarîki'l-emâne teslîm ettiğim yüz 'aded lira-yı osmânî ile defter mücebince olan eşyâmı zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesinden ahz u kabzıyla bana i'tâ ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve terekesine vaz'-ı yed bulunduğum zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin terekesi 'aleyhinde zuhûr edecek de'âvî ashâbıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis damadım Receb Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde mûmâileyh Receb Ağa dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu vâki' ifâdelerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 20 Cemâziye'l-âhir sene [1]310

Müvekkile zevce-i mezbûre Zekiye bint İbrahim Ağa, Vekîl Mülâzım Receb Ağa

Şuhûd-ı vekâlet: Muhtâr-ı mahalle-i Nazîf Sûfi Hasan bin Sûfi Rindo,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yasin bin Hacı Mahmud

Sahife No : 73

Numara : 155

Tarihi : Fî 2 Receb sene [1]310

Medîne-i Siird'de mülhak Tillo karyesinde kâ'in Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekye ve hângâhına merbût evkâfının mütevellîsi iken bundan akdem irtihâl-i dâr-ı bekâ eden Şeyh Hamza Himmetullah Efendi hazretlerinin evlâd-ı zükûrundan sülbî kebîr oğulları Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi'ler zikri âtî vekâlet takrîrini

mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talepleri üzerine i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi zikri mesbûk Tillo karyesine varıp Şeyh-i mûmâileyhin 'ibâdethânesinde zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî zevât-ı müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte mûmâileyh Şeyh Salih ve Şeyh Derviş ve Şeyh Hakkı Efendi'ler meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda li-ebeveyn birâderleri Şeyh Nasreddin Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûrede medfûn-ı hâk-ı 'ıtrnâk olan müşârun-ileyh Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin vakfindan olup şart-ı vâkîf ve te'âmül-i kadîm vechiyle ğalle ve vâridâtı evlâd-ı zükûra meşrût olan memâlih bedelâtından pederimiz ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin vukû'-ı vefâtıyla evlâd-ı zükûru bulunduğumuz cihetle bizlere âid ve râci' ve müntakil olan istihkâkını Siird mâl sandığından almak üzere şer'an muktezî olan isbât-ı verâset i'lâmının istihsâli zımmında emîn-i beyti'l-mâl müvâcehesinde da'vâ ve muhâkeme ve isbâta ve âheri tevkîle ve birde vakf-ı mezkûre âid bi'l-cümle umûr ve husûsâtımızı [ve Şeyh Memduh hazretlerinin tekyesi mevkûfâtı olan emlâk ve akârâtını ğasb ve zabt edenlerin umûr-ı sâiresinden] kezâlik da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve tahlîfe ve tehallüfe ve son dereceye kadar müdâfa'a ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis birâderimiz Şeyh Nasreddin Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Nasreddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 2 Receb sene [1]310

Vekîl Şeyh Nasreddin,

(imzâ)

Müvekkiller: Şeyh Salih, Şeyh Derviş, Şeyh Hakkı,

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Müftî Ahmed Tevfik Efendi, Nakîb Seyyid Ahmed Efendi,

Siirdli Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdurrahman

Derkenar: [Şeyh Salih Efendi'nin vekâletinden 'azlimi mahkeme-i şer'iyeye tarafından bana tebliğ olunmuştur. Fî 9 Rebî'u'l-âhir sene [1]310 (Şeyh Nasreddin Efendi)]

(imzâ)

Sahife No : 73

Numara : 156

Tarihi : Fî 15 Receb sene [1]310/Fî 19 Kânûn-ı sâni sene [1]308

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Negmo bin Mustafa bin Simo'nun verâseti zevcesi Seto bint Hacı Hindo ile sülbi oğlu Fetho ve sülbiye kebîre kızları Kamo ve Huri ve Fatma'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan mezbûre Kamo'nun tahakkuk iden 'özü-i şer'îsine binâ'en zikri âti takrîri Siird'in Nazîf mahallesinde müsâfireten sâkine olduğu Abdi Efendi bin Abdulğani hânesinde ketb ü tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi hâne-i mezkûre varıp zîrde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte verese-i mezbûrûndan zâti ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe mezbûre Kamo meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâileyh Abdi Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mezbûrdan mevrûs olup Halenze ve Deklan ve Tom karyelerinde kâ'in bulunan bi'l-cümle emlâk ve arâzî ile emvâl-ı menkûle-i sâiresinden ve nukûddan hisse-i mîrâsiye-i şer'iyyemi ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte tarafeynin minvâl-i meşrûh üzere takrîrlerini kâtib-i mûmâileyh zabt u tahrîr ve huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 15 Receb sene [1]310/Fî 19 Kânûn-ı sâni sene [1]308

Müvekkile-i mezbûre Kamo bint Hacı Negmo, Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

(parmak)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Nazîf mahalleli Sarrac Ömer bin Molla Musa, Halenze'li Sûfî Ali bin Muhammed,

Mezbûrenin zevci Esmero

Sahife No : 74

Numara : 157

Tarihi : Fî 24 Receb sene [1]310

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Negmo bin Mustafa bin İsmail'in verâseti zevcesi Seto bint Hacı Rindo ile sülbî kebîr oğlu Fetho kebîre kızları Kamo ve Huri ve Fatma'ya münhasıra ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Seto dahi vefât edip verâseti sadrî evlâd-ı mezbûrûna münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûr Fetho medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûreli 'ammisi Hacı Muhammed bin el-mezbûr Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezbûre Kamo'nun 'aleyhime ikâme eylediği irsiyyet da'vâsından dolayı da'vâ-yı mezkûrenin âid olduğu mahkemede mezbûre ile muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsil husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr 'ammisi Hacı Muhammed'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mezbûr Hacı Muhammed dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki'ketb ü imlâ olundu. Fî 24 Receb sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Fetho bint Hacı Negmo Mustafa,

Vekîl mezbûr Hacı Muhammed bin Mustafa

Sahife No : 74

Numara : 158

Tarihi : Fî 9 Şa'bân sene [1]310

'An-asıl Ma'mûratü'l-'azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde Mağî karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Dervişoğluzâde Mustafa Ağa ibn-i Derviş'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma bint Hasan Ağa ile sülbî kebîr oğulları Muhammed ve Bekir Sıdkı Efendi'ler ve sülbiye-i kebîre kızları Hediye ve Penbe Hânım'ların münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme zevce-i mezbûre Fatma dahi vefât edüp verâseti sadrî ibnâni mûmâileyhimâ ile ibnetân-ı mezbûretâna münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de üçüncü

zabtiye taburunun birinci bölük emîni ve medîne-i mezkûrede müste'ciren sâkin olan mûmâileyh Muhammed Efendi medîne-i Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mûmâileyhden irsen benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden zikri mesbûk Maği karyesinde kâ'in bir tarafı Hasan ve Hüseyin ibnâni Muhammed ve bir tarafı Ali ve Hüseyin Babalar ve bir tarafı Aluş hâneleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilden müfrez ve maksûm ve diğeri tahtânî iki oda ve bir eyvânı müştemil bir bâb hâne ile karye-i mezkûre civârında kâ'in tapuca pederimizin isminde mukayyed ve hudûd ve mevâki'i mahallince ma'lûm'ul-hudûd olan yirmi kıt'a sulu ve susuz tarla (kesik) mezkûre civârında kâ'in yek diğeriyle muttasıl ve 'amûcalarımızın bağlarıyla mahdûd iki kıt'a ve yine karye-i mezkûre önünde kâ'in Çevirme demekle ma'rûf bir kıt'a ki cem'an üç kıt'a bâğ ve yine mezkûr (kesik) kâ'in mülhak ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a dut bahçesi ve karye-i mezkûre civârında Karağul nâm mahalde vâki' kezâlik tapuca mukayyed ve mahallince ma'lûm olan iki kıt'a bâğ (kesik) orada sâkin bulunan Kebirliler 'aşîreti ağalarından Aliko Ağa'nın yedinde mevcûd ve mahfûz bi'l-cümle emvâl-ı menkûle sâiresinden ve min tarafı'l-ümm ceddimiz müteveffâ Hasan (kesik) muharrer benimle verese-i mezbûruna irsen intikâl eden mezkûr Maği karyesinde kâ'in tapuca müteveffâ-yı mûmâileyh Hasan Ağa'nın isminde mukayyed ve hudûd ve mevâki'-i kezâlik (kesik) bi'l-cümle emvâl ve eşyâ ve emlâk ve arâzî-i sâireden hisse-i mîrâsiye-i şer'iyemi ifrâz ve taksîmiyle mahallince zuhûr edecek tâlibine bey'e ve esmân-ı hâsılasını ahz u kabzıyla ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl [îsâle] ve müşterisine ferâğ-ı mu'âmelâtının icrâsında muktezî bi'l-cümle mu'âmelâtı icrâya ve dâiresince i'tâyâ ve takrîre ve lede'l-îcâb emvâl-i menkûle ve ğayr-i menkûle-i mezkûreye vaz'-ı yed edenler[den da'vâ] ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât ta'alluk ettiği (kesik) murahas ve mufavvaz olmak üzere medîne-i Muş'da ârâmsâz on dokuzuncu süvârî alayının kâtib mu'âvini olup el-hâletu hâzihî bi-tarîki's-sıla medîne-i Harbut'da mukîm birâderim mûmâileyh [Bekir Sıdkı] Efendi'yi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 9 Şa'bân sene [[1]310]

Müvekkil-i mûmâileyh (kesik) Muhammed Efendi (kesik)

(imzâ)

Sahife No : 74

Numara : 159

Tarihi : Fî 9 Şa‘bân sene [1]310

‘An-asıl Ma‘mûratü’l-‘azîz vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Harbut’a mülhak Maği karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Dervişoğluzâde Veli Ağa ibn-i Derviş’in verâseti [zevce-i menkûhe-i] metrûkesi olup medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesinde sâkine Eymuş Hâtun bint Resul Ağa’nın tahakkuk eden ma‘zeret-i şer‘iyyesine binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt [u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan] taleb ve iltimâs üzerine i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin müste‘ciren sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî [müslimîn huzûrlarıyla] ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe mezbûre Eymuş Hâtun meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevc-i sâbıkım mezbûr Veli Ağa’dan irsen intikâl edip ol vecihle mâl ve mülküm olan zikri mesbûk Maği karyesinde kâ’in bir tarafı Hasan ve Hüseyin ibnâni Muhammed ve bir tarafı Ali ve Hüseyin Babalar ve bir tarafı Aluş hâneleri ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilden müfrez ve maksûm ve mahallince ma‘lûm olan iki fevkânî oda ve iki tahtânî oda ve bir eyvân ve bir havluyu müştamil bir bâb hâne ile yine karye-i mezkûre civârında kâ’in tapu dâiresince mukayyed ve hudûd ve mevâki‘i mahallince ma‘lûm olan altı kît‘a sulu ve susuz arâzîyi ve birde orada bulunan Kebirliler ‘aşîreti ağalarından Aliko Ağa’nın yedinde mevcûd ve mahfûz bulunan emvâl-ı menkûle-i sâiremi mahallinde zuhûr edecek tâlibine bey‘e ve furûhtla esmân-ı hâsılasını ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve emlâk ve arâzî-i mezkûrelerin ferâğ-ı mu‘âmelâtının icrâsında muktezî mu‘âmelâtı icrâya ve devâir-i resmiyyede i‘tâyı takrîre ve lede’l-îcâb emvâl-i menkûle ve ğayr-i menkûle-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere medîne-i Muş‘da ârâmsâz on dokuzuncu süvârî alayının kâtib mu‘âvini olup el-hâletu hâzihî sılâ tarîkiyle medîne-i Harbut‘da sâkin bulunan zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin birâderzâdesi Bekir Sıdkı Efendi’yi

kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğini kâtib-i mûmâileyh Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 9 Şa‘bân sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Eymuş Hâtun,

Şuhûdü’l-hâl: Mahalle-i mezkûre muhtârı Yasin bin Heşin,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Bekir bin Tahir,

(imzâ)

Diğeri Ali bin Tahir,

Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Bakkâl Hızır bin Kasım, ve ğayrihim

Sahife No : 75

Numara : 160

Tarihi : Fî 21 Şa‘bân sene [1]310

Medîne-i Siird’de Sor mahallesinde sâkin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Denci veled-i Nuri’nin zevcesi Kırmızı bint Havati Kolo ile oğulları Musa ve Mesud’un zikri âtî emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlede bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye müşterek oldukları hâlde kable’l-kısme mezbûr Mesud fevt olup verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint Mini ile sülbiye-i kebîre kızları Marta ve Necmi ve li-ebeveyn er karındâşı mezbûr Musa ve vâlidesi mezbûre Kırmızı’ya münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan zevce-i mezbûre Mariyem ile mezbûretân Marta ve Necmi’nin tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘alarına binâ’en zikri âtî takrîrî mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın Sor mahallesinde müsâfireten sâkin oldukları Maksi Ohan veled-i Maksi Yoğos’un hânesine varıp ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtları zîrde muharrerü’l-esâmî kesân ta‘rîfleriyle mu‘arrefât mezbûrât Meryem ve Marta ve Necmi meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi ibn-i Abdulğani mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Sor mahallesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hâne ile Ra’si’n-nâbi‘ mevki‘inde vâki‘ kezâlik ma‘lûm’ul-hudûd bir kıt‘a mülk bâğ nâm

emlâk ile yirmi bin guruş nukûd ve emvâl-i menkûle-i sâireden hisse-i mîrâsiyemizi taksîme ve ahz u kabza ve bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden mezbûr Musa'dan da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna me'an temhîr verdikleri bir kıt'a beyânnâmeden münfehim olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Müvekkile zevce-i mezbûre Meryem bint Mini, Müvekkile-i mezbûre Marta,

Müvekkile diğeri Necmi

Vekîl Nazîf mahallesinden Abdi Efendi

Şuhûdu'l-hâl: Maksî Ohan veled-i Maksî Yoğos, Birâderi Agob Efendi,

Millet-i mezkûreden Tamil veled-i Maksî Simo, Ohan veled-i Denci

Sahife No : 76

Numara : 161

Tarihi : Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden Bekir bin Haso bin Alo Ahmed nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Muhammed bin Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mukaddemen Dersaadet'ten kazanıp karz sûretiyle karye-i mezkûreli Halef bin Yasin nâm kimesneye ceste ceste olarak vermiş olduğum bin altı yüz guruş mezbûr Halef'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve bir de pederim müteveffâ-yı mezbûr Haso'dan bana intikâl eden emvâl ve emlâk-ı ma'lûme-i mevrûsemi ber vech-i şer'î taksîme ve hissemi ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzu bana i'tâya ve lede'l-îcâb emvâl ve emlâk-ı mevrûse-yi mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl

husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr Hacı Muhammed'i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Hacı Muhammed dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim tasdîkan li'l-mekâl işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Müvekkil karye-i mezkûreli Bekir bin Haso,

Vekîl karye-i mezkûreli Hacı Muhammed bin Mustafa

Sahife No : 76

Numara : 162

Tarihi : Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Musa veled-i Denci veled-i Nuri'nin medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem fevt olan birâderim Mesud'un veresesinden zevcesi Meryem bint Mini ve kızları Marta ve Necime'nin bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhine ikâme eyleyip hâlen mahkeme-i şer'îyyede derdest-i rü'yet olan irsiyet da'vâsından dolayı gerek mezbûrâtla ve gerek taraflarından tevkîl olacak kimesne ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istinâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 21 Şa'bân sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Musa veled-i Denci,

Vekîl Babüddarb mahallesinden Hacı Muhammed

(imzâ)

Sahife No : 76

Numara : 163

Tarihi : Fî 20 Şa‘bân sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ali bin Abdullah bin Hacı İbrahim Şenduli’nin verâseti zevcesi Hâce Amine bint Muhammed ile sülbî oğulları Hacı Bekir ve Hacı Esad ve sülbîye-i kebîre kızları Reyhani ve Atike ve Hadice’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme mezbûr Hacı Bekir dahi vefât edip verâseti zevcesi Havi bint Abdurrezzak ile sülbî kebîr oğulları Derviş ve İbrahim ve kebîre kızı Hazıra ve sülbî sağîr oğulları Abdulcebbar ve Ali ve sülbîye sağîre kızı Fatıma’ya ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme ve mezbûre Reyhani dahi vefât edip zevci Abdurrezzak bin Berho ile sadrî kızı Reyhan ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme bint-i mezbûre Reyhan dahi vefât edip verâseti pederi mezbûr Abdurrezzak ile ceddesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra ve ba‘dehû kable’l-kısme mezbûre Hadice dahi vefât edip verâseti zevci İsmail bin Abdulhamid ile sülbî sağîr oğulları Abdulfettah ve Şükri ve Abdulmecid ve sülbîye-i sağîre kızları Leyla ve Saliha ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan mezbûre Hâce Amine’nin âti’l-beyân takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hânesine varıp derûnunda zîrde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûre Hâce Amine meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden İsmail bin Abdulhamid mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı evvel mezbûr Hacı Ali’nin zevcesi bulunduğum benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden Ra’s mahallesinde kâ’in iki bâb hâne ve bir kıt‘a bahçe ve bir bâb hammâm ve Siird çârşûsunda kâ’in bir bâb hân ve on bâb dükkân ve yine çârşû-yı mezkûrde kâ’in Hân-ı cedîd ta‘bîr olunan hânın ve müstemilâtı olan dekâkînin rub‘u ve kassâbhânedeki kâ’in bir bâb dükkân ve Bakkal çârşûsunda kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd dükkânın sülûsânı ve Siird toprağında kâ’in beşer kıt‘a bağ ve susuz tarla ve Güveşil karyesinde olan emlâk ve arâzî ve yine Siird çârşûsunda olup Hacı Selim’e satılmış olan bir bâb dükkân ile üç bin lira-yı osmânî nakdî ve elli batman kadar bakır ve sâir eşyâ ve yine eşyâdan ‘ibâret olan terekeden hisse-i mîrâsiyemi ahz u kabzıyla bana i‘tâyâ ve ifrâz ve taksîme ve

lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mezbûr İsmail nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr İsmail dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mezbûrûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 20 Şa'bân sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Hâce Amine bint Muhammed,

Vekîl-i mezbûr İsmail bin Abdulhamid

Şuhûdü'l-hâl: Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yusuf bin Ahmed,

Hacı Mahmud Şenduli, Hacı Muhammed bin İbrahim, ve ğayrihim

Sahife No : 77

Numara : 164

Tarihi : Fî 10 Ramazan sene [1]310

Tahakkuk eden 'özü-i şer'isine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere bi't-taleb i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Sarrac Hamid'in kızı Fatma'nın hânesine varıp derûnunda 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâti ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe mezbûre Fatma meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Molla Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesinde kâ'in ve Câmî'u'l-kebîr ve Şeyh Mahmud mescidlerinin vâkîf mülkleri ve Tüccar Ömer bin Molla Musa ve Taha bin Hacı Hasan hâneleri (kesik) ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hâne ile Ra'si'n-nâbi' mevki'inde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a bâğ gûyâ birâderi müteveffâ zevcim Hacı Muhammed Ağa'dan (kesik) vererek bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme eylediği irsiyyet da'vâsından dolayı bu bâbda müdde'î olan mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun (kesik) ağalarından Abdurrezzak Ağa bin Mahmud bin Hamido ile muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm

ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ [ve istimâ‘-i] şuhûd ve tahlîfe sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi‘l-meclis Molla Halil [Efendi‘yi] vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Molla Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve [hizmet-i] lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 10 Ramazan sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Fatma bint Abdulhamid, Vekîl Molla Halil bin Molla Mustafa
Şuhûdü‘l-hâl: Sarrac Hacı Hamza bin İbrahim,

Sarrac Ömer bin Molla Musa ve ğayrihim

Sahife No : 77

Numara : 165

Tarihi : Fî 6 Şevvâl sene [1]310

[Medîne-i] Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden iken bundan akdem fevt olan Şemmas Abuş‘un verâseti sülbî kebîr oğulları Hacı Cezzo ve Hanna ve Mansur ve Rızkullah ve Miho ve sülbîye-i kebîre kızları İli ve Terezo ve Luize‘ye münhasıra ve ba‘dehû kable‘l-kısme mezbûr Miho dahi fevt olup verâseti sülbî kebîr oğlu Basil ve sülbîye kebîre kızı Mecide‘ye münhasıra olduğu ba‘de‘t-tahakkuki‘ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan Terezo ve Luize‘ye ve Basil ve Mecide ve İli nâm kimesnelerin âti‘l-beyân da‘vâyı rü‘yete ve âheri tevkîle bâ-hüccet-i şer‘iyye vekîlleri bulunan mezbûr Hacı Cezzo meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde kezâlik verese-i mezbûrûndan mezbûr Rızkullah mahzarında bi‘l-vekâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani‘l-merâm edip müteveffâ-yı evvel mezbûr Şemmas Abuş‘un hâl-i hayâtında ile‘l-vefât yedinde mâl ve mülkü olup ba‘de fevtihî ber vech-i muharrer verese-i mezkûrûna irsen intikâl eden Siird çârşûsunda ma‘lûm‘ul-hudûd ve hân-ı cedîd ta‘bîr olunur bir bâb hânın rub‘u ve on beş dükkândaki şâyi‘alarını fuzûlen ve bi-ğayr-ı hakkın kendi ismine ferâğ ettiren millet-i mezkûreden Fetho veled-i Şemmas Tomi nâm kimesne gûyâ alacaklısı olan Nazîf mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Molla İsmail bundan akdem hân-ı mezkûrun rub‘uyla on beş dükkânı alacağına mukâbil hacz ve üzerine [kayd] ettirdiğini müvekkillerin mezbûrûn İli ve Terezo ve Luize ve Mecide ve Basil‘in ber vech-i muharrer hisse-i mîrâsiyelerini hüccet-i mezkûrun ve mezbûr

İbrahim'in ferâğından (kesik) kendilerine teslîme ve âid olduğu mahkemede merkûm İbrahim'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve [istimâ'-i] şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bu da'vâya müte'allik bi'l-cümle evrâkı imzâ ve takdîme ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun [küllîsine] bundan akdem tevkîl eylediğim Hacı Muhammed Efendi'yi bu kere vekâlet-i mezkûreden 'azl edip yerine Hacı Cezu'yu ve mezbûr Rızkullah nâm kimesneleri vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iy[ye ile] bi'l-vekâle tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbûr Rızkullah dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm [ettim] dediğimizi mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı. Fî 6 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Hacı Cezu veled-i Şemmas Abuş,

Vekîl mezbûr Rızkullah

Sahife No : 78

Numara : 166

Tarihi : Fî 11 Şevvâl sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve Na'lebend esnâfından Hacı Yusuf bin Sûfî Ali medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ğaib 'âni'l-beled olan İsa bin Mahmud Na'lebend tarafından zikri âtî husûsta vekîl idüğünü da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr İsa geçen üç yüz bir senesi şehr-i teşrîn-i evveli evâ'ilinde medîne-i mezkûrede olduğu hâlde birâderi Hüseyin bin el-mezbûr Mahmud'a sened mücebince deyni olan bin iki yüz guruşun va'desi olan yedi ayın hitâmında Ra's mahallesinde kâ'in bir tarafı 'amûcası Yusuf ve bir tarafı Şeyhî Efendi bin Mahmud hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd ve mezbûr Hüseyin ile müşterek bir bâb hânedan hisse-i şâyi'asıyla Na'lebend çârşûsunda vâki' hudûd-ı ma'lûm ve birâderi mezbûr Hüseyin ve benimle müşterek olan bir bâb dükkândan rub' hisse-i müşterekiyesini bi'l-müzâyede zuhûr edecek tâlibine semen-i misilleriyle bey'e ve semeni ile ahz u kabza ve zimem-i nâsda olan matlûbunu ve deyn-i mezkûrunu edâya ve on sene zarfını kendisine vermek üzere nezdinde hıfza ve emlâk-ı mezkûreyi devâir-i resmiyyede müşterînin nâmına kayd u takrîre ve bu bâbda muktezî tekârîri

i'tâya mahzar-ı şuhûdda vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer'îyye ile beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde bi't-tahkîk vech-i muharrer üzere mezbûr İsa tarafından vekîl olduğumu mübeyyin bir kıt'a hüccet-i şer'îyyenin i'tâsını talep ederim dediğimde mezbûr Hacı Yusuf'un ber vech-i meşrû' takrîrini li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e gelen mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Şeyhî Efendi bin Mahmud Na'lebind ve Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hamza bin Seyyid Abdulaziz nâm kimesneler 'ale'l-infirâd istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka ğaib-i mezbûr İsa ber vech-i muharrer husûsatı icrâya ve husûsat-ı mezkûreye ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan hâzır-ı mezbûr Hacı Yusuf'u huzûrumuzda vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğimde mezbûr Hacı Yusuf dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğini bilürüz biz bu husûsa ol vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet ettiklerinde şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mezkûr Ra's mahallesi imâmı Muhammed Efendi bin Molla Hasan bin Molla Muhammed ve muhtârı Yasin bin Heşin bin Yasin'den sırran ve ba'dehû Şeyh Halef mahallesi imâmı Molla Musa bin Hacı Muhammed Emin ve muhtârı Yusuf bin Hacı Ali bin Hamo'dan bi'l-müvâcehe 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmağın ğıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 11 Şevvâl sene [1]310

Vekîl-i mezbûr Hacı Yusuf bin Sûfî Ali Saro,

Şâhid Ra's mahallesi ahâlîsinden Şeyhî bin Mahmud Na'lebind,

Şâhid Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir bin Seyyid Hamza

Sahife No : 78

Numara : 167

Tarihi : Fî 20 Şevvâl sene [1]310

Siird'e mülhak Eruh kazâsında kâ'in Kanikan karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Mustafa bin Cihangir bin Haso'nun sülbî sağîr oğlu Cihangir ve sülbiye sağîre kızı Poli'nin tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer'îyye vasî-i mensûbları olan li-

ümm âmmeleri mezkûr Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Hammad nâm kimesne mezkûr Siird mahkemesinde in'ikâd [eden meclis-i şer'-i] şerîf-i enverde Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip vasîleri bulunduğum sağıretân-ı mezbûretânın pederleri (kesik) olan karye-i mezkûrede kâ'in etrafı Abdullah bin Çilli ve Berho bin Ağmo'ya ve Ayo bin Abdullah ve Cafer bin Fakih Ömer'in tarlaları ile mahdûd bir tarafı susuz tarla ile yine karye-i mezkûre civârında etrâf-ı erba'ası mezbûr Ömer bin Çilli ve mezbûr Cafer bin Fakih Ömer ve Kasosi bağları ve kaya ile mahdûd bir kıt'a bağlarını fuzûlî olarak zabt u tasarruf etmekte bulunan zikri mesbûk Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdulhamid bin Şeyh Abdurrahim ile derdest-i rü'yet olan murâfa'a-i şer'iyede mezbûr Şeyh Abdulhamid ile da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve tebellüğ ve teblîğ ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan bi'l-vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmesini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 20 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil vasî-i mezbûr İsmail bin Hammad,
Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi bin Abdulğani

Sahife No : 79

Numara : 168

Tarihi : Fî 25 Şevvâl sene [1]310

Diyarbakir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Cezire kazâsının nefsi-i Cezire kasabası ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Kul Ahmed bin Molla Süleyman'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma bint Sadık ve Aişe bint Hızır Ağa ile sülbî oğlu Mustafa ve sülbiye kızları Meryem ve Merari ve Halime'ye münhasıra oldukda müteveffâ-yı mezbûrdan verese-i mezbûrûna irsen intikâl âti'l-beyân terekesinden zevce-i mezkûre Fatma ile kızı mezbûre Halime'nin bi'l-ferîkati'ş-şer'iyeye hisse-i

mîrâsiyelerini bi-tarîki't-tehâruc ahz u kabz ettikten ve tereke-i mezkûre diğer verese-i mezbûrûn beyyinelerinde ber vech-i şer'î müşterek kaldığı hâlde kable'l-iktisâm mezbûre Meryem vefât edip verâseti vâlidesi mezbûre Aişe Hânım ve karındaşları mezbûrân Mustafa ve Merari'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Mustafa dahi vefât edip verâseti kezâlik vâlidesi mezbûre Aişe ve li-ebeveyn kızkarındaşı mezbûre Merari ve li-ümm er karındaşları Abdulcelil ve Taha'ya münhasıra ve ba'dehû mezbûre Merari dahi vefât edip verâseti vâlidesi mezbûre Aişe ile sadrî oğulları Ahmed ve Cemil'e münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan zevce-i mezbûre Aişe Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine verese-i mezbûrûndan Abdulcelil ve Taha hâzırân oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip [benimle mezbûrân işbu hâzırâna intikâl eden Cezire kazâsında (kesik) ve Hacı Ali bin Cihangir ve Ömer Halil hâneleri ile Cezire çarsusunda (kesik) mahallince ma'lûm bir bâb]benimle işbu hâzırân-ı mezbûrân Abdulcelil ve Taha ve tereke-i mezkûreden hisse-i mîrâsiye-i şer'iiyemizi 'aynen ve yâhûd bedelen terekeye vaz'-ı yed edenlerden ahz u kabza ve bizlere îsâl ve irsâle ve birde kızım mezbûre Merari hayâtta ve kemâl-i 'akl ve sıhhat olduğu hâlde tereke-i mezkûreden vâki' olan hisse-i ma'lûmesinden oğulları mezbûrân Ahmed ve Cemil'e yüzer gurusu ifrâz ve i'tâ olunduktan sonra hisse-i mütebâkîyesini ve birde lâbisi olduğu elbiseden ğayrı kendisine mensûb emvâl ve eşyây-ı ma'lûmesi mahzar-ı şuhûdda bana temlik ve i'tâ etmekle hisse-i mezkûre ile emvâl ve eşyâ-i mezkûreyi vâzı'u'l-yed olanlardan ahz u kabza ve bana irsâle ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile el-hâletu hâzihî kasaba-i mezkûrede sâkin ve mukîm zevcim olan Halenzeli Hasan bin Hacı Ali'yi kabûlüne mevkûf tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim deyu hâzırân-ı mezbûrânın tasdîkiyle takrîr eylediğinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 25 Şevvâl sene [1]310 Müvekkile-i mezbûre Aişe bint Hızır Ağa, Müvekkil-i mezbûr Abdulcelil, Müvekkil-i mezbûr Taha

Derkenar: [benimle mezbûrân işbu hâzırâna intikâl eden Cezire kazâsında (kesik) ve Hacı Ali bin Cihangir ve Ömer Halil hâneleri ile Cezire çarsusunda (kesik) mahallince ma'lûm bir bâb] Başkâtib

(imzâ)

Sahife No : 79

Numara : 169

Tarihi : Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Yusuf bin Şeyh İbrahim bin Şeyh Osman Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ceddimiz Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin hafîdi Şeyh Mustafa'nın vakfindan olup ğallesi evlâd-ı zükûruna meşrût bulunan mezkûr Tillo karyesi civârında kâ'in bir tarafı İbrahim bin Muhammed ve bir tarafı Şeyh Hasan bin Şeyh İsmail ve bir tarafı Şeyh Süleyman bin Şeyh Mahmud ve taraf-ı râbî'i Şeyh Ömer bin Şeyh Merhemo bağlarıyla mahdûd bir kıt'a bağı bi-ğayr-ı hakkın zabt u tasarruf etmekte bulunan mezkûr Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Hasan bin Muhammed'den bâğ-ı mahdûd-ı mezkûru ahz u kabza ve evlâd-ı zükûrdan bulunduğum cihetle bana teslîme ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Yusuf bin Hacı İbrahim,

Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

Sahife No : 80

Numara : 170

Tarihi : Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden Halid bin Fehim Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde 'an-asıl Dersaadet ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i mezkûrede Yenihânda mukîm bulunan Apkaryan Kevork mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip geçen üç yüz yedi senesinde medîne-i mezkûrenin kantâr rusûmu bedel-i ma'lûm ile mültezimi olup ol vecihle bedel-i iltizâm-ı mezkûru bi-temâmihî teslîm edip bedel-i mezkûre müte'allik bir güne zimmetim olmadığı hâlde Siird Belediye Da'vâ Vekîlî Hacı Ömer Efendi'nin bu kere bi-ğayr-ı hakkın ikâme eylediği iki bin sekiz yüz otuz sekiz guruş on para zimmet da'vâsından dolayı âid olduğu mahkemede vekîl-i mûmâileyh Hacı Ömer Efendi'yle muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vâya müte'allik evrâk-ı imzâ ve takdîme ve davanın son derecesine kadar bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Kevork Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Kevork Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 26 Şevvâl sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Halid bin Fehim,

Vekîl-i mûmâileyh Kevork Efendi

Sahife No : 80

Numara : 171

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

'An-asıl Siird'e mülhak Şirvan kazâsı kurâsından Minar karyesi ahâlîsinden olup âti'l-beyân müteveffânın zevce-i menkûhe-i metrûkesi zâtı medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulhamid bin Şeyh Mahmud Mellâvu ve Abdulmecid Efendi ibn-i Hüseyin nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan Emine bint Hacı

Kasım nâm hâtun Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vukû'-ı vefâtıyla verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi bulunduğum benimle pederi Ahmed Mişo ve birâderleri Şakir ve Hammad ve Musa'ya münhasıra olan zevcim Karakol mahallesi ahâlîsinden Mustafa bin el-mezbûr Ahmed'den benimle verese-i mezbûrûna müntekal ve mevrûs emvâl ve eşyâdan bi'l-ferîkati'ş-şer'iyeye hisse-i mîrâsiyemi tereke-i mezkûreye vâzî'u'l-yed olanlardan ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve bir de müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde mihr-i mü'eccel-i müsemâm olan iki batman harîr zâtıma mahsûs elbise ve hülliyyât-ı ma'lûmeyi kezâlik tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden 'aynen ve yâhûd bedelen ahz u kabza ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vâ-yı mezkûrenin son derecesine kadar müte'allik olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Müvekkile-i mezbûre Emine bint Hacı Kasım,

Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

Sahife No : 80

Numara : 172

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Siird'e mülhak Tillo karyesi meşâyihinden postnişîn olan Sâlih Şeyh Efendi ibnû'l-merhûm Şeyh Hamza Efendi medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde el-hâletu hâzihî medîne-i mezkûre Belediye Re'isi bulunan Siirdli Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman mahzarında âti'l-beyân hammâmnda ber vech-i âtî sihâm sâhibi olan medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Berho ve Hacı Süleyman ibnâni Hacı Ahmed Hacı ve Hacı Muhammed Ağa ibn-i Hacı Kasım nâm kimesneler hâzırûn oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip

medîne-i mezkûrede kâ'in ve ber müceb-i kuyûd-ı resmiyye dört yüz kırk beş sehmden 'ibâret olan Paşa hammâmında mutasarrıf olduğum yirmi sehm ile hâzırûn-ı mezbûrûndan Hacı Berho'nun on beş ve Hacı Süleyman'ın on ve Hacı Muhammed Ağa'nında on beş ki cem'an atmış sehmden 'ibâret hisse-i şâyi'amızı on seneden beri fuzûlen zabt u tasarruf ile îcâr etmekde bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'yle ba'de'l-muhâsebe kabz eylediği on senelik îcâreye müte'allik îcâre-i ma'lûmesinden vâkı' olan hisselerimizi ahz u kabzıyla bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi ile da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile hâzır mûmâileyh Ömer Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve hâzırûn-ı mezbûrûndan Hacı Berho ve Hacı Süleyman ve Hacı Muhammed Ağa'nın tasdîkiyle ta'rîf ettiklerinde mûmâileyh Ömer Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyaya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî gurret-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî Gurret-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Müvekkil-i mûmâileyh Şeyh Sâlih Efendi, Müvekkil-i mezbûr Hacı Berho

Diğeri Hacı Süleyman, Diğeri Hacı Muhammed Ağa

Vekîl Re'îs-i Belediye-i Siird Hacı Ömer

Sahife No : 81

Numara : 173

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Aboşyan Hâce Cezo meclis-i şer'-i şerîf-i enverde âti'l-beyân hammâmında ber vech-i âtî sihâm sâhibi bulunan müteveffâ Halebli Fethullah'ın veresesinden sülbî oğlu Nasri ve medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Hacı Emin Zito'nun sülbî oğulları Abdulaziz ve Abdulmecid nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i

mezkûrede kâ'in ber müceb-i kuyûd-ı resmiyye dört yüz kırk beş sehmden 'ibâret olan Paşa hammâmı demekle ma'rûf bir bâb hammâmıda tasarruf olduğum yirmi üç sehm ile hâzırûn-ı mezbûrûndan Nasri'nin yirmi ve Abdulaziz ve Abdulmecid'in dahi on ki cem'an elli üç sehmden 'ibâret hisse-i şayi'alarımızı on seneden beri fuzûlen zabt u tasarruf ile îcâr etmekte bulunan Siird'li Hacı Abdullah Efendi'yle ba'de'l-muhâsebe hammâm-ı mezkûrun müste'cirlerinden makbûz olan on senelik îcâre-i ma'lûmesinden vâki' hissemizi ahz u kabzıyla bizlere i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğu mahkemede mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'den da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve uhrâya tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Ömer Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu hâzırûn-ı mezbûrûn Nasri ve Abdulaziz ve Abdulmecid'in tasdîkleriyle takrîr ettiğinde mûmâileyh Hacı Ömer Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî Gurre-i Zi'l-ka'de sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Aboşyan Hâce Cezo, Diğer mezbûr Nasri,

(imzâ)

Diğeri Abdulaziz, Diğeri Abdulmecid,

Vekîl Re'îs-i Belediye-i Siird Hacı Ömer Efendi

Sahife No : 81

Numara : 174

Tarihi : Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]310

Medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i mezkûre Câmi'ü'l-kebîrin mütevellîsi bulunan Halife Muhammed Derviş Efendi ibn-i Seyyid Tahir ve Şeyh Mahmud el-Bayrakdar nâm mescidin mütevellîsi Sûfî Hasan bin Sûfî Rindo nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde el-hâletu hâzihî mezkûr Câmi'ü'l-kebîr imâmı Hacı Abdulferid Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi mahzarında her biri bi't-tevliye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan

akdem vefât eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yüzbaşı Hacı Muhammed Ağa bin Mahmud Hamido'nun hâl-i hayât ve sıhhatinde mütevellîleri bulunduğumuz câmi'-i mezkûreye bi'l-münâsefe vakf-ı sahîh ile vakf ve hasb eylediği mahalle-i mezkûrede kâ'in bir tarafı Taha bin Hacı Hasan ve bir tarafı Sarrac Ömer bin Molla Musa ve bir tarafı zevcesi Fatma bint Abdulhamid ve bir tarafı Seyyid Abdullah ve Seyyid Taha ibnâni Seyyid Merhemo Seyyid Salih'in hâneleriyle mahdûd bir bâb vakf hâneye bu kere fuzûlî olarak müdâhale ve ta'arruz ve taksîmi taleb etmekte bulunan vâkıf-ı ileyh veresesi olan zevcesi mezbûre Fatma bint Abdulhamid ile birâderi Abdurrezzak Ağa'nın hâne-i mevkûf-ı mezkûreye olan müdâhale-i vâkıa'larını men'yle hâne-i mezkûrede (kesik) cânib-i vakfa teslîm etmek üzere vârisân-ı mezbûrândan da'vâ ve muhâkemeye ve i'ade-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl da'vâ-yı mezkûrun son derecesine kadar ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Abdulferid Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde diklerini mûmâileyh Abdulferid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]310

Câmi'u'l-kebîr mütevellîsi Halife Derviş Muhammed bin Seyyid Tahir,
Şeyh Mahmud Mescid'i mütevellîsi Sûfi Hasan bin Sûfi Rindo,
Vekîl İmâm-ı Câmi'u'l-kebîr Hacı Abdulferid

Sahife No : 81

Numara : 175

Tarihi : Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]310

'An-asıl medîne-i Harput'a mülhak Hoş karyesi ahâlîsinden Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîfi seksen altıncı alayının Siird'den müretteb üçüncü mukaddem taburunun ikinci bölüğü başçavuşu iken bundan akdem Şirvan kazâsında vefât eden Hafız Mustafa bin Halid bin Muhammed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Maşallah bint Ahmed Arif Efendi ile sülbî sağır oğulları Yusuf ve Muhammed Sıtkı'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşde vusûllerine değin

tesviye-i umûrlarına kibel-i şerî'at-ı ğarrâdan mensûb-i vasîleri olup el-hâletu hâzihi bölük-i mezkûr yüzbaşısı bulunan mûmâileyh Ahmed Adil Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe bulunan zevce-i mezbûre Maşallah Hâtun hâzıra olduğu hâlde bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip müteveffâ-yı mezbûrun müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihî ber vech-i muharrer vasîleri bulunduğum saġîrân-ı mezbûrânla zevce-i hâzıra-i mezbûreye irsen intikâl eden zikri mesbûk Şirvan kazâsının makarr-ı hükûmeti olan Küfre karyesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hâne ve yine kaza-i mezkûre kurâsından Kelmih karyesinde kezâlik ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a 'arsayı mukaddemen Siird mahkeme-i şer'iyyesinden sâdır olan leffen gönderilen bin üç yüz on senesi şehri-şevvâli'l-mükerreminin yirmi birinci günü târîhli ve iki yüz doksan dört numaralı bir kıt'a izin hücceti mücebince mahallinde zuhûr edecek tâlibine bey' ve furûhtla esmân-ı hâsılasını ahz u kabza ve makbûzu bizlere irsâl ve îsâle ve hâne ve 'arsa-yı mezbûrun (kesik) husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihi Şirvan kazâsında redîf-i tâli bölüğü mülâzım-ı evveli Çerkez Reşid Efendi'yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu mûmâileyh Ahmed Adil Efendi bi'l-vesâye zevce-i mezbûre Maşallah Hâtun bi'l-asâle takrîr-i kelâm etdiklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi'l-hâmisi min Zi'l-ka'deti'ş-şerîfeti li-seneti 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]310

Vasî-i mûmâileyh Yüzbaşısı Ahmed Adil, Müteveffâ-yı mûmâileyhin zevcesi Maşallah

Sahife No : 82

Numara : 176

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]310

'An-asıl Haleb vilâyet-i celîlesi dâhilinde nefsi-i medîne-i Haleb ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden iken bir müddetten beri li-ecli't-ticâre medîne-i Siird'de Verraz mahallesinde sâkin ve mutavattın olduğu hâlde bundan akdem vefât eden Fethullah bin Elbasi Kebabi'nin verâseti zevce-i metrûkesi Hato bint Zado ile sülbi kebîr oğulları Nasri ve Rızkullah ve sülbiye-i kebîre kızları Meryem ve Gurre'ye

münhasıra ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrundan merkûm Nasri Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden millet-i mezkûreden eniştisi Aboşyan Rızkullah mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip peder ve mûrisim mezkûr Fethullah’ın benimle verese-i mezbûrûna intikâl eden bi’l-cümle terekesine ve birde gerek Siird’de olsun ve gerek her nerede olursa olsun zâtıma ve hâneme müte‘allik bi’l-cümle umûrun ve husûsâtın tesviye ve rü’yetine ve zimem-i nâsda kâffe-i matlûbâtımızı mezbûrundan mütâlebe ve tahsîle ve bu cihetle gerek lehime ve gerekse ‘aleyhime da‘vâ intâc ederse hasım olacak kimesne ile da‘vâ ve muhâkeme ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis eniştem mezbûr Rızkullah’ı tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mezbûr Rızkullah dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi’l-âşer min Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfeti li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 10 Zi’l-ka‘de sene [1]310

Müvekkil-i mezbûr Nasri, Vekîl Rızkullah Aboşyan

Sahife No : 82

Numara : 178

Tarihi : Fî 18 Zi’l-ka‘de sene [1]310

Medîne-i Siird’e mülhak Deyrğalib ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hamid Bey bin Hamid Bey bin Yusuf Bey’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Fatma bint Ali Ramo ve Huriye bint Sûfi Dıjvar ile sülbî sağır oğlu Yusuf ve sülbiye sağıre kızları Hamra ve Nuriye’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î sağırûn-ı mezbûrûnun vakt-i rüşde vusûllerine değin tesviye-i umûrlarıyla pederlerinden müntekil emvâlin muhâfazasına bâ-hüccet-i şer‘iyye mensûbe vasîleri ve li-ebeveyn ‘ammeleri mu‘arrefetü’z-zât Medîne Hâtun bint el-mezbûr Hamid Bey medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Molla Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi

mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip hemşîrem Huriye Hâtun bint el-mezbûr Hamid Bey’in bu kere vasîleri bulunduğum sağîrûn-ı mezbûrûn ‘aleyhine bi-ğayr-ı hakkın ikâme eylediği irsiyyet da‘vâsından dolayı mezbûre Huriye ile âid olduğu mahkemede muhâkeme ve muhâsama ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Molla Halil Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile bi’l-vesâye tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Molla Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî yevmi’s-sâmin ve âşer min Zi’l-ka‘deti ş-şerîfeti li-seneti ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 18 Zi’l-ka‘de sene [1]310

Müvekkile vasîyye-i mezbûre Medîne bint Hamid Bey,

Vekîl-i mûmâileyh Molla Halil

[Bu mecele içinde çek ve şer‘î vesîkaların malların muhafazası ve insanlar arasında münazaaların bitirilmesi için, gerektiği zaman kullanılmak üzere tutulmuştur.]

Siird şehri ketebe me’ûru (Halife) Seyyid Hüseyin Hüsni.

(imzâ)

Bitiş Târîhi: 17 Muharrem sene [1]311]

Sahife No : 83

Numara : 179

Tarihi : Fî 26 Muharrem sene [1]311

Medîne-i Siird’de mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Hasan bin Muhammed nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Tillo karyesi ahâlîsinden Yusuf bin Hacı İbrahim’in mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde bi-ğayr-ı hakkın ‘aleyhine

ikâme edip muhâkemesi ‘âni’l-ğiyâbi fasl u hasmî yoluna gidilen karye-i mezkûrede kâ’in ma’lûm’ul-hudûd bir kıt‘a bağına da’vâsı vicâhen fasl ve rü’yet olmak üzere dâireyi mezkûreye müraca‘atla mezbûr Yusuf’dan da’vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâyaya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr Yusuf Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde merkûm Yusuf Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyaya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî yevmi’s-sâdisi ve’l-işrîn min Muharremi’l-harâm li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 26 Muharrem sene [1]311

Tillo karyesi ahâlîsinden Hacı Hasan bin Muhammed,

Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf veled-i Hanna

(imzâ)

Sahife No : 83

Numara : 180

Tarihi : Fî 20 Muharremü’l-harâm sene [1]311

Dördüncü ordu-yı hümâyûn medîne-i Siird’de ârâmsâz nizâmiyye otuz ikinci alayının kâ’in makâmı iken bundan akdem medîne-i mezkûrede vefât eden Dersaadet’li Muhammed Bey ibn-i İbrahim Edhem Bey’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emine Hânım bint Hacı Hafız Mustafa Efendi ile sülbî sağîr oğlu Ahmed Bey ve sülbiye sağîre kızları Leyla ve Hadice ve sülbiye kebîre kızı Latife ve el-hâletu hâzihî ğâ’ibetün ‘âni’l-belde olan vâlidesi Hadice’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î zevce-i mezbûrenin tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin müsâfireten sâkine olduğu mutasarrıf-ı livâ sa‘âdetlü Mahmud Said Paşa hazretlerinin devlethânesine varıp livâ-i mezkûr Nâkibü’l-eşrâfi Seyyid Ahmed ve meclis idâre

a'zâsından Hacı Mahmud Efendi'ler nâm zevâtın huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'î-î âlî ettikde zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe mezbûre Emine Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafâ Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim merhûm mûmâileyhin vefâtıyla tereke-i muhallelfesidir denilip bura mahkeme-i şer'îyesi tarafından tahrîr ve verese-i mezbûrûn beyninde bi-hasebi'l-irsi'ş-şer'î taksîm olunan eşyâ benim mâl ve mülküm olup hatta zevcim mûmâileyh hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl ve sıhhatinde ve nifâz-ı cemî'-i tasarufâtında olduğu hâlde eşyâ-ı mezkûre cümlesi vech-i muharrer mâl ve mülküm olduğunu mahzar-ı şuhûdda ikrâr ve i'tirâz dahi eylemişdir eşyâ-ı muktesime-i mezkûreyi verese-i mezbûrûndan ahz u istirdâdıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-icâb verese-i mezbûrûndan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Halil Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mûmâileyhimle me'an huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min muharremi'l-harâm li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf.
Fî 20 Muharremü'l-harâm sene [1]311

Müteveffâ-yı mûmâileyhin zevcesi Emine Hânım,

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Halil Efendi

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Nâkibü'l-eşrâf Seyyid Ahmed Efendi,

Mahallî idâre a'zâsından Hacı Mahmud Efendi

Sahife No : 84

Numara : 181

Tarihi : Fî 14 Saferü'l-hayr sene [1]311

‘An-asıl Bivane’li olup el-hâletu hâzihî Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf yüz otuz dördüncü alayının üçüncü Siird tâlî taburunun üçüncü bölüğü mülâzımbaşılığından Receb Ağa bin Osman medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde tabur-ı mezkûrun ikinci bölük yüzbaşısı Abdullah Ağa mahzarında bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip Aziziye kazâsına sevki irâde-i seniyye iktizâsından olan mezkûr taburumuz ile me‘an kazâ-i mezkûre azîmetim îcâb ettiğinden benim Siird sancağı dâhilinde zâtıma müte‘allika zuhûr edecek bi’l-cümle umûr ve husûsâtımı rü’yete ve zimem-i nâsdaki matlûbâtımı birbirinden ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve umûr ve husûsat-ı mezkûrenin rü’yetinde bir da‘vâyı intâc ederse âid olduğu mahkemede îcâb edenlerden da‘vâ ve muhâkemeye ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Abdullah Ağa’yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdullah Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 14 Saferi’l-hayr ihdâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf sene [[1]311]

Müvekkil-i mûmâileyh Receb Ağa,

Vekîl-i mûmâileyh Yüzbaşı Abdullah

Sahife No : 84

Numara : 182

Tarihi : Fî 20 Safer sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Ğano bin Hacı Yusuf nâm kimesne medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i kavîm lâzımü’t-ta‘zîmde yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hemi bin Yasin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mahalle-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğum bir tarafı Abdulaziz ve Hacı Hasan ibn-i Hammad el-Hani ve bir tarafı Reşid Efendi ibn-i Sûfî Abdullah ve bir tarafı Tahirî bin Ahmed hâneleri ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı hâs ile mahdûd bir bâb mülk menzilim için bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı

temellük etmekte bulunan mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Kasım bin el-mezbûr Yasin ile da'vâ-yı mezkûrenin âid olduğu mahkemesinde def'-i da'vâ ve muhâsama ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hemi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mezbûr Hemi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min Saferi'l-hayr li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Safer sene [1]311

Siird'in Kassar mahallesi ahâlîsinden Ğano bin Hacı Yusuf,

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hemi bin Yasin

Sahife No : 84

Numara : 183

Tarihi : Fî 8 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Tahfur bin Hacı Hasan bin Hacı Osman'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Perişan bint Şeyh Hasan ile sülbî sağır oğulları Abdurrahman ve Mahmud ve sülbiye sağıre kızı Selime ve Bedriye mezbûr Hacı Hüseyin ve vâlidesi Aişe bint Abdo'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î sağırûn-ı mezbûrûnun ceddleri ve vakt-i rüşde vusûllerine deĝin tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i's-şer'iyye mensûb-ı vasîleri olan mezbûr Hacı Hüseyin livâ-yı mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde verese-i mezbûrûndan olup zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefât olan zevce-i mezbûre Perişan ve ümmü mezbûre Aişe nâm hâatunlar hâziretân oldukları hâlde bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip taht-ı vesâyetimde olan sağırûn-ı mezbûrûnun pederleri mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Tahfur'un hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl ve sıhhatinde medîne-i mezkûrenin Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt

olan Mesud veled-i Murad'dan irtihân eylediği mezkûr Verraz mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb hâne ile sutud mevki'inde kâ'in kezâlik ma'lûm'ul-hudûd iki kıt'a nâm emlâke el-hâletu hâzihî vâzı'u'l-yed olan râhin-i mezbûr Mesud'un veresei müvâcehelerinde âid olduğu mahkemede emlâk-ı mezkûrenin merhûniyetini da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve muktezî evrâkı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Rebî'i'l-evvel li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Müvekkil vasî-i mezbûr Hacı Hüseyin, Müvekkile zevce-i mezbûre Perişan,
Müvekkile ümm-i mezbûre Aişe,
Vekîl Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi

Sahife No : 85

Numara : 184

Tarihi : Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Yakub veled-i Negmo Şirin'in verâseti mahalle-i mezkûrede sâkinler sülbiye sağîre kızları Hâtun ve Meryem ve Kelidon nâm kadınların münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î zâtları millet-i mezkûreden Maksi Minyas veled-i Maksi Yoğos ve Keldani Katolik milletinden Hanna Efendi veled-i Şemmas Abuş nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefât olan benât-ı mezbûrât Hâtun ve Meryem ve Kelidon Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip peder ve mûrisimiz meyyit-i mezbûrun zimem-i nâsda olan

bi'l-cümle matlûbâtını ahz u kabza ve makbûzu bizlere i'tâyâ ve ba'de'l-isbât duyûnâtı mevcûd terekesinden te'diyeye ve lede'l-îcâb tereke ve matlûbât ve duyûnât-ı mezkûreye müte'allika bir da'vâ intâc ederse lâzım gelenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şühûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâyâ ve âheri tevkîle ve imzâsıyla evrâk ve sened-i (...) ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmisi ve'l-işrîn min Rebî'i'l-evvel li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]311

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed bin Kasım,

Müvekkile-i mezbûre Hâtun bint Yakub, Müvekkile-i mezbûre Meryem bint Yakub,

Müvekkile-i mezbûre Kelidon bint Yakub

Ber vech-i muharrer vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuşdur.

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

Sahife No : 85

Numara : 185

Tarihi : Fî 4 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Emin bin Hacı İsmail Zito'nun verâseti zevcât-ı menkûhât-ı metrûkesi Aişe bint Hacı Hasan ve diğêr Aişe bint İsmail ve Meryem bint Abdullah ile sülbî kebîr oğlu Abdulaziz ve sülbî sağîr oğlu Abdulmecid ve sülbiye kebîre kızı Nasre'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan merkûm Abdulaziz bi'l-asâleten ve sağîr-i mezbûr Abdulmecid'in vakt-i rüşde vusûlüne değin tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'iyeye mensûb-ı vasîsi olan 'ammisi mahalle-i mezkûreli Hacı Receb bin el-mezbûr Hacı İsmail bi'l-vesâyeye Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde

in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip müteveffâ-yı mezbûrun Siird'in Nazîf mahalleli Helvâcî İbrahim bin Molla İsmail'e olan ma'lûmu'l-mikdâr deyni mukâbilinde mezbûr İbrahim'in bi-ğayr-ı hakkın zabt eylediği iki bâb hammâm da'vâsından dolayı bidâyeten 'aleyhimize lâhık olan hükme 'adem-i kanâ'atimize binâ'en istînâfen rü'yeti talep ettiğimiz da'vâ-yı mezkûreyi mezbûr İbrahim'den da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve muktezî evrâk ve müsted'iyâtı kendü imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere kabûlüne mevkûfe vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-râbî'i min şehr-i Rebî'i'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf.

Fî 4 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Müvekkil vasî-i mezbûr Hacı Receb bin Hacı İsmail,

Müvekkil ibn-i mezbûr Abdulaziz bin Hacı Emin

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

Sahife No : 86

Numara : 186

Tarihi : Fî 29 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird'in Ra's mahallesinde sâkine ve zâtı mahalle-i mezkûreli Ferhad Ağa bin Abdullah ve oğlu Muhammed Efendi nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe Safiye bint Hacı Ömer Köse nâm hür bâliğanın medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesinde sâkin Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hasan bin Hacı İsa Genmo bundan akdem bi-ğayr-ı hakkın sol gözümüne darb etmekle darbindan nâşî derhal gözümüne 'amâ târî olup intifâ'dan bi'l-külliyeye zâ'il kalmağla şer'an müstahak olduğum göz diyeti vermemekte olan mezbûr

Hasan'dan diyet-i mezkûreyi ahz u kabza ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min Rebî'i'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 29 Rebî'u'l-âhir sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Safiye bint Hacı Ömer, Vekîl Nazîf mahalleli Abdi Efendi,

(imzâ)

Şâhid ve mu'arraf, Şâhid ve mu'arraf

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 86

Numara : 187

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Bitlis vilâyeti dâhilinde Şirvan kazâsı kurâsından Zivzik karyesi ahâlîsinden Mami bin Genco nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Siird kasabası Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Pervari kazâsının Dentasi karyesi civârında yirmi seneden beri mutasarrıf ve mâlik olduğum ve mevâki' ve hudûdları ma'lûm Sübhan demekle ma'rûf bir ve Benri demekle ma'rûf bir ki cem'an iki kıt'a sulu tarlalarımı mârru'z-zikr Pervari kazâsının Şuncan karyeli Ali Ağa bin Hamid Ağa fuzûlen zabt etmekte mezkûr tarlaları mûmâileyh Ali Ağa'nın yedinden ahz u nez'iyile bizlere teslîme ve lede'l-îcâb âid olduğü mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mûmâileyh Ali Ağa'dan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve muktezî müsted'iyât-ı evrâkı kendü imzâsıyla i'tâyâ ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak

üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâbi' min Cemâziye'l-evvel li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Müvekkil Zivzik karyeli Mami bin Genco, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda olmuştur.

A'zâ

A'zâ

(Hanna Abuş)

Sahife No : 86

Numara : 188

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ali bin Abdullah bin İbrahim'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hâce Amine bint Muhammed ile sülbî kebîr oğulları Hacı Bekir ve Hacı Esad ve sülbiye kebîre kızları Reyhani ve Atike ve Hadice'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Hacı Bekir dahi vefât edip verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Havi bint Abdurrezzak ile kebîr oğulları Derviş ve İbrahim ve Abdulcebbar ve sağîr oğlu Ali ve kebîre kızı Hazra'ya ve sağîre kızı Fatıma'ya ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Reyhani dahi vefât edip verâseti zevci Abdurrezzak bin Berho ile sağîre kızı Reyhani ve li-ebeveyn birâderi Hacı Esad ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Hadice dahi vefât edip verâseti zevci İsmail bin Hamido ile sadrî sağîr ve sağîre evlâdı Fetho ve Şükro ve Abdulmecid ve Leyla ve Saliha ve vâlidesi mezbûre Hâce Amine'ye münhasıra ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan mezbûr İsmail nefsinden asîl ve sığâr-ı mezbûrûn Fetho ve Şükro ve Abdulmecid ve Leyla ve Hadice taraflarından veli ve müteveffâ-yı evvelin zevcesi mezbûre Hâce Amine tarafından zikri âtî husûsu da'vâya ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine

bâ-hüccet-i şer‘iyye vekîl bulunan mezbûr İsmail bin Hamido nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında velâyeten ve vekâleten ve asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip müteveffâ-yı evvel mezbûr Hacı Ali’den vekîl-i bulunduğum zevcesi mezbûre ile verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden Ra’s mahallesinde kâ’in iki bâb hâne ve bir kıt‘a bahçe ve bir bâb hammâm ve Siird çârşûsunda kâ’in bir bâb hân ve on bâb dükkân ve yine çârşû-yı mezkûrda kâ’in hân-ı cedîd ta‘bîr olunur bir bâb hânın ve müştamilâtı olan dekâkînin rub‘u ve kasâbhânede kâ’in bir bâb dükkân ve Bakkal çârşûsunda kâ’in bir bâb dükkânın sülüsânı ve Siird toprağında kâ’in beş kıt‘a bâğ ve susuz Güveşil karyesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd emlâk ve arâzî ile ve yine Siird çârşûsunda olup Hacı Selim nâm kimesneye satılmış olan bir bâb dükkân ve üç bin lira-yı osmânî kadar nakdî ve elli batman kadar bakır ve sâir eşyâ-yı beyyineden ‘ibâret olan terekeden müvekkilem mezbûre ile benim ve evlâd-ı sığârımın hisse-i mîrâsiyeleri bi’t-taksîm ‘aynen ve müstehlek ise bedelen ahz u kabza ve makbûzunu bizlere i’tâ ve teslim ve lede’l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Halil Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min Cemâziye’l-evvel li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]311

Müvekkil İsmail bin Hamido,

Vekîl-i mûmâileyh

Sahife No : 87

Numara : 189

Tarihi : Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]311

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘alarına binâ’en zikri âtî vekâlet takrîrini mahallinde ketb ü tahrîr etmek üzere bi’l-iltimâs i‘zâm kılınan Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Abdulaziz Vehbi Efendi âti’z-zikr muhadderâtın medîne-i Siird’in Birzukak mahallesinde kâ’in sâkine oldukları hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtları yine müslimîn-i mûmâileyhim ta‘rîfleriyle mu‘arrefeler Meryem bint Şeyh Şakir ile kızları Atlas ve Atike meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ihzâr olunan mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Musa Efendi bin İbrahim mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘âni’l-merâm edip mezkûr Birzukak mahallesi ahâlîsinden ve Na‘lebend esnâfından iken bundan akdem vefât eden Mahmud nâm diğeri Degbilo bin Yusuf Mahmud’un verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi işbu hâzıra-ı mezbûre Meryem ile sülbî sağır oğlu Said ve sağîre kızı Ferfur ve kebîre kızları işbu hâziratân-ı mezbûretân Atlas ve Atike’ye münhasıra olmağla mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun terekesine müte‘allik bi’l-cümle umûr ve husûsâtın tesviyesine ve alacak ve vereceğe dâir gerek lehine gerek ‘aleyhine zuhûr edecek bi’l-cümle de‘âvîyi rü’yete ve zimem-i nâsda mütehakkık olacak matlûbatı ahz u kabza ve makbûzu bizlere îfâya ve husûs-ı mezkûrdan müntic da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âherini tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsât-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mahalleli Musa Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylemişiz dediklerinde mûmâileyh Musa Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min Cemâziye’l-evvel li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]311

Müvekkile zevce-i mezbûre Meryem bint Şeyh Şakir, Müvekkile Atlas bint Mahmud,
(imzâ) (imzâ)

Müvekkile Atike bint Mahmud, Vekîl-i mûmâileyh Musa Efendi
(imzâ) (imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye, Mu‘îd-i mahkeme,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Abdulaziz Merhemo er-Revvas,

Mahalle-i mezkûreli Ahmed bin Hacı Mahmud, Mübâşir Ferhad Ağa

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 87**Numara : 190****Tarihi : Fî 26 Cemâziye'l-evvel sene [1]311**

Medîne-i Siird'in Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Nâkibü'l-eşrâf Seyyid Ahmed Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi bin Seyyid Ali Efendi Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben iş güc sahibi olup mahkeme-i şer'iyeye gerek lehime ve gerek 'aleyhime zâtıma müte'allik bi'l-cümle umûr ve husûsatı rü'yete ma'zûr olduğuma binâ'en umûr ve husûsat-ı mezkûreyi rü'yete ve tesviyeye ve da'vâ intâc ederse ol bâdirede lâzım gelenlerden da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Halil Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Halil Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etdim dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ oldu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn min şehr-i Cemâziye'l-ûlâ li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 26 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Müvekkil Nâkib-i mûmâileyh Seyyid Ahmed, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Halil

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 88**Numara : 191****Tarihi : Fî 27 Cemâziye'l-evvel sene [1]311**

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesinde sâkine ve zâtı medîne-i mezkûrenin Karakol mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Abdurrezzak Cevhero ve Kassar mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Cevhero bin Abdullah nâm kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe Safiye bint Hacı Kepi nâm hâtun Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ben tâi'fe-i nisvândan olup mahkeme-i şer'iyede zevcim Sok mahallesinden Taceddin bin İsmail'in benden ahz u zabt eylediği ma'lûmu'l-mikdâr elbise ve hülliyyâtımı ve bir de şer'an müstehikka olduğum kisvemi bi'z-zât da'vâya muktedire olmadığım umuru ve husûsat-ı mezkûreyi rü'yete ve lede'l-îcâb zevcim merkûm ile da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Cemâziye'l-ûlâ li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 27 Cemâziye'l-evvel sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Safiye, Vekîl Abdi Efendi,

(imzâ)

Mu'arrif Karakol mahallesinden İsmail bin Abdurrezzak Cevhero,

(imzâ)

Mu'arrif Kassar mahallesinden Muhammed bin Cevhero

Sahife No : 88

Numara : 192

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Negmo bin Mustafa bin İsmail'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Seto bint Hacı Rindo ile sülbî kebîr oğlu Fetho ve sülbiye kebîre kızları Huri ve Fatmayı ve

Kumri'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısime ve zevce-i mezbûre Seto dahi vefât edip verâseti sadrî ve sadrîye evlâd-ı merkûmûna münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan olup zâtı ta'rîf-i mu'arrefe bulunan bint-i mezbûre Kumri nâm hâtun Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlisinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip hâzırân vârisleri bulunduğumuz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Negmo'dan benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eden emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûleden bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı şerâketle nefsinden asîl ve birâderi müteveffâ Hacı Yusuf'un sağîr oğulları Reşid ve Said taraflarından vasî olan karye-i mezkûreli Hacı Muhammed bin el-mezbûr Mustafa ve hemşîresi Hindî nâm kimesnelerin 'aleyhime ikâme eyledikleri da'vâdan dolayı mezbûrân ile âid olduğu mahkemede bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve muhâsamaya ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve mahkemeye muktezî evrâk ve müsted'îyâtı takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Halenze karyeli Kumri bint Hacı Negmo, Vekîl-i mezkûr Nazîf mahalleli Abdi Efendi

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Mahkeme Mu'îdi Muhammed Efendi, Nazîf mahalleli Mustafa bin Hacı İsa,

(imzâ)

(imzâ)

Mezbûrenin zevci Esmero

Sahife No : 88

Numara : 193

Tarihi : Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'in Karakol mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem katilen vefât eden Hacı Ahmed Ağa bin Hacı Kasım bin Hacı Mahmud'un verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Neni bint İsmail ve vâlidesi Fatma bint Hacı Ali ile sülbî kebîr oğlu Nureddin Efendi ve sülbiye kebîre kızları Necmi ve Huri ve sülbî saġîr oğlu Hamdi ve sülbiye saġîre kızları Huri ve Feride'ye münhasıra olduġu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan zevce-i mezbûre Neni ve vâlide-i mezbûre Fatma ve benât-ı mezbûretân Necmi ve Huri nâm hatunların tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'larına binâ'en zikri âtî takrîrleri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talepleri üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın mahalle-i mezkûrede sâkine oldukları hânelerine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine hâzırûn mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefeler mezbûrât Neni ve Fatma ve Necmi ve Huri nâm hâtonlar meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kezâlik verese-i mezbûrûndan olup zikri âtî husûsda nefsimden asâleten ve saġîrûn-ı mezbûrûn taraflarından vesâyeten müdde'î bulunan ibn-i kebîr mûmâileyh Nureddin Efendi mahzarında her biri bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin mâdde-i katlinden dolayı el-hâletu hâzihî merkez-i vilâyet olan medîne-i Bitlis hapishânesinde mahbûs bulunan mezkûr Karakol mahallesi ahâlîsinden Ahmed bin Hacı Mustafa ve Süleyman bin Hacı Abdal ve Ömer bin Hüseyin ve Sûk mahallesi ahâlîsinden Hamdo bin Hacı Hami ve yine mezkûr (kesik) mûrisimiz mûmâileyh Hacı Ahmed Ağa'yı 'amden bi-ğayr-ı hakkın âlât-ı câriha ile katl ve itlâf ettiklerinden dolayı lede'l-muhâkeme mûrisimiz mûmâileyhin kâtilleri oldukları tahakkuk eden mezbûrûn Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun cihet-i cezâiyede idamlarına ve mezbûrân Hacı Mustafa ve Hacı Süleyman'ın mübeyyin kâtil oldukları cihetle hapislerine hükm olunmuş ise de bunlardan şer'an kısas olunmaları matlûb ve olan mezbûrûn Ahmed ve Süleyman ve Ömer ve Hamdo'nun kısas olunmaları için âid olduġu medîne-i Bitlis mahkeme-i şer'iyesinde da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve âheri tevkîle ve muktezî evrâk ve müsted'îyâtı imzâsıyla arz ve takdîme ve teblîġ ve tebellüġe ve tahlîfe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mütevakkıf olduġu umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh

Nureddin Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Nureddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etdim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzirûn-ı merkûmûna me'an huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-vâhid ve'l-'iştirîn min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Neni bint İsmail, Müvekkile vâlide-i mezbûre Fatma bint Hacı Ali,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile Necmi bint Hacı Ahmed Ağa, Müvekkile Huri bint Hacı Ahmed Ağa,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Nureddin Efendi

(imzâ)

Şuhûd-ı vekâlet: Mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Selim bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hasan Efendi bin Hacı Muhammed Ağa

(imzâ)

Sahife No : 89

Numara : 194

Tarihi : Fî 25 Cemâziye'l-âhir sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Selim Saro bin Hacı Muhammed Şibi'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Amine bint Aliko ile sülbî kebîr oğulları İbrahim ve Selim'e ve Muhammed Ali ve sülbiye-i kebîre kızı Adli ve sülbiye-i sağıre kızı Feride'ye münhasıra olduğı ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan merkûm İbrahim medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Nazîf mahallesinde kâ'in bir tarafı

Hacı Yusuf bin Yasin ve Şeyh İsa bin Şeyh Muhammed hâneleri ve üç tarafı tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzil müteveffâ-yı mezbûrun mülkü olup vukû‘-ı vefâtıyla benimle verese-i mezbûrûna intikâl edip ol vecihle mülk-i mevrûsumuz olduğu hâlde Kolcu bulunduğum cihetle bundan Siird’de bulunmadığım bir zamanda ğıyâbımda diğer verese-i mezbûrûn hâne-i mevrûs-ı mezkûru mahalle-i mezkûreli Hacı İsa Saro’nun hânesi ile ibdâl ve istibdâl ve üst olarak dört bin beş yüz guruş Hacı İsa’dan ahz u kabz etmiş iselerde mezkûr dört bin guruş ile istibdâlen Hacı İsa’dan aldıkları ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hânedan ve mezkûr medîne-i Siird hâricinde kâ’in iki ve Halenze karyesinde vâki‘ bir ki cem‘an üç kıt‘a bağdan ‘ibâret emlâk ile emvâl ve eşyâ ve nukûd-ı ma‘lûmesinden hisse-i mîrâsiyemi vermemekte olan ve el-hâletu hâzihî emlâk ve emvâl-i mevrûse-yi mezkûreye vâzı‘u’l-yed olan verese-i mezbûrûndan ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-îcâb verese-i mezbûrûndan bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen ve da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb ve nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etdim dedikde ğıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘işrîn min şehr-i Cemâziye’l-âhir li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 25 Cemâziye’l-âhir sene [1]311

Müvekkil İbrahim bin Hacı Selim, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 89

Numara : 195

Tarihi : Fî 8 Receb sene [1]311

Medîne-i Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Selim Saro bin Hacı Muhammed Şibi’nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Amine bint Aliko ile sülbî kebîr oğulları İbrahim ve Süleyman ve Muhammed Ali ve sülbiye kebîre kızı Adli ve sağîre kızı Feride’ye münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î

verese-i mezbûrûndan olup husûsu âti'l-beyânda nefsinden asîl ve saġîre-i mezbûre Feride'nin vakt-i rüşde vusûlüne deġin tesviye-i umûruna vasî olan mezbûr Süleyman ile birâderi mezbûr Muhammed Ali ve vâlideleri mezbûre Amine Hâtun medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulġani mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezbûr İbrahim'in pederi müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil hisse-i irsiye-i mu'âyenesini almış olduġu hâlde bu kere bi-ġayr-ı hakkın bizlerden da'vâ etmekte olduġu irsiyyet da'vâsını def' ve muhâsama ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîġ ve tebellüġe ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiġi umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbaġî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinden ġibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin min şehri Receb'i'l-ferd li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Receb sene [1]311

Müvekkil (...)ve vasî-i merkûm Süleyman, Müvekkil-i mezbûr Muhammed Ali,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile-i zevce-i mezbûre Amine, Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 90

Numara : 196

Tarihi : Fî 16 Receb sene [1]311

'An-asıl Diyarbekir ahâlîsinden ve Dördüncü ordu-yı hümâyûn redîf-i 'atîk beşinci alayının Muş'dan müretteb ikinci tâlî taburunun dördüncü bölük Yüzbaşı iken bundan akdem esnâ-yı muhârebede şehîd olan Muhammed Salih Efendi bin Hacı Hafız Efendi bin Mustafa'nın sülbiye-i kebîre kızı olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Babüddarb mahallesinde müste'ciren sâkine olan Fethiye Hânım tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âti vekâlet takrîri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek

üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûre sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikde zâtı yine müslimîn-i mumaileyhim ta‘rîfleriyle mu‘arrefe bint-i mezbûre Fethiye Hânım ile husûs-ı âtî zikirde şerâketi mütehakkıka olan li-ebeveyn birâderi Muhammed Tevfik Efendi nâm kimesneler meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda el-hâletu hâzihî Siird defter-i hâkânî me’mûru bulunan Fehmi Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mûmâileyhden mevrûs ve olsıra hâl-i sığârda bulunduğumuz cihetle li-ecli’l-irbâh Siird emvâl-i eytâm sandığında mevzû‘ ma‘lûmu’l-mikdâr akçelerimizi bundan akdem mahkeme-i şer‘-i şerîfçe sâbit ve mütehakkık olan rüşdümüze binâ‘en yedimize verilen bir kıt‘a isbât-ı rüşd hücceti mûcebince bizlere red ve teslîmi iktizâ etmekle akçe-i mezkûremizi sandık-ı mezkûrdan ahz u kabza ve makbûzu bizlere i‘tâ ve teslîme ve ğayyûbetimiz hâlinde tarafımıza irsâl ve îsâle ve akçe-i mezkûrenin sandık-ı mezkurdan ahz u kabzca nizâmen muktezî bi’l-cümle mu‘âmelâtı icrâya ve lede’l-îcâb akçe-i mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden da‘vâ ve muhâkemeye ve husûs-ı mezkûr için muktezî evrâk ve müsted‘îyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Fehmi Efendi’yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Fehmi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde tarafeynin vâki‘ ifâde ve takrîrlerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve meclis-i şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ takrîr etmeğın gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâdis ‘aşera min Recebi’l-ferd li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf.

Fî 16 Receb sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Muhammed Tevfik Efendi, Müvekkile-i mezbûre Fethiye Hânım

Vekîl me’mûr-ı defter-i hâkânî Siird

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Hüseyin Ağazâde Ahmed Cemil Efendi,

Babüddarb mahalleli Molla Muhammed Emin bin Hacı (...)

Sahife No : 90

Numara : 197

Tarihi : Fî 20 Receb sene [1]311

Medîne-i Siird'de mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden Yakub bin Hacı Abdulhadi nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird'in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederimiz mezbûr Hacı Abdulhadi bin Hacı Süleyman'dan irsen intikâl edip karye-i mezkûrede sâkin olan birâderim Ali'nin vâzî'u'l-yed olduğu emlâk-ı menkûle ve ğayr-ı menkûlesinden bi'l-farîdatî'ş-şer'iyeye hisse-i mîrâsiyemi mezbûr Ali'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme ve lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed eden mezbûr Ali ve sâireden da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr için muktezî evrâk ve müsted'iyâtı arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Abdi Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min Recebi'l-ferd li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 20 Receb sene [1]311

Müvekkil Halenze karyeli Yakub bin Hacı Abdulhadi, Vekîl Abdi Efendi

(imzâ)

Sahife No : 90

Numara : 198

Tarihi : Fî 30 Receb sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Tani veled-i Simo nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr

‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Kıtmıs karyesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani milletinden Şabo veled-i Markos nâm kimesnenin yedime verdiği bin üç yüz dokuz senesi şehr-i evvelinin yedinci günü târîhli bir kıt‘a sened mücebince bey‘ bi’l-vefâ tarîkiyle bin beş yüz guruşa mukâbil bana rehîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf ve mâlik olduğum ma‘lûm’ul-hudûd üç kıt‘a sulu tarlasıyla bir kıt‘a bahçeden sülüs hissesinin tapuca mu‘âmele-i terhînesini icrâdan imtina‘ etmekte olunmağla mezkûr tarlalarıyla bahçeden olan sülüs hissesinin mu‘âmele-i terhînesinin tapuca ol vecihle ismime icrâya ve bu yüzden da‘vâ intâc ederse âid olduğu mahkemede merkûm Şabo’dan da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr için muktezî evrâk ve müsted‘iyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi’yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-selâsîn min Recebi’l-ferd li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 30 Receb sene [1]311

Müvekkil-i merkûm Tani veled-i Maksî Simo, Vekîl-i mûmâileyh Abdi Efendi

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 91

Numara : 199

Tarihi : Fî 1 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird’in Ra’s mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Molla Mahmud Berşo nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım müvâcehesi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip şirâen ve müstakillen mâlik olduğum bazı emlâk-ı menkûle ve gayr-i menkûlem için pederim mezbûr Molla Mahmud’dan irsen vârislerine intikâl eyledikten

bahisle ‘aleyhime ikâme-i da‘vâ-yı irsiyyet eden birâderim mahalle-i mezkûreli Molla Hasan nâm kimesne ile derdest-i rü’yet murâfa‘a-i şer‘iyyede bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘tirâzen ve i‘âdeten ve rü’yet-i muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-vâhid min şehr-i Şa‘bânî’l-mu‘azzam li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 1 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkil Ra’s mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Molla Mahmud,

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 91

Numara : 200

Tarihi : Fî 6 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird’in Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem diyâr-ı âherde vefât eden Hami bin Abdurrahim’in sülbiye-i kebîre kızı olup el-hâletu hâzihi mahalle-i mezkûrede sâkine bulunan Ğati nâm hâtunun tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere kibel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre Ğati nâm hâtun meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Hacı Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip nisfi pederim mezbûrun ve nisfi diğeri li-ebeveyn birâderi olan ‘amûcam Hacı Muhammed’in mülk-i müşterekleri olup vukû‘ vefâtlarıyla birâderimin hissesi bana ve ‘amûcam Hacı Mahmud’un hissesi oğulları İbrahim ve Ali ve Hasan’a bi’l-irsi’ş-şer‘î intikâl eden mahalle-i mezkûrede kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb hâne ile medîne-i

mezkûre civârında kezâlik mevki‘ ve hudûdu ma‘lûm bir kıt‘a susuz tarladan mârru’z-zikr hisse-i şer‘iyyemi zabt ve vermekten imtina‘ eyleyen mezbûrûn İbrahim ve Ali ve Hasan’dan ve’l-hâsıl gerek hâne ve gerek tarla kimin yedinde bulunursa onlardan ya ‘aynen ve yâhûd bedelen ahz u kabzıyla bana i‘tâ ve teslîme ve lede’l-icâb da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve me‘an mürsel ümenâ-i şer‘le huzûr-ı şer‘iye gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ takrîr etmeğın gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî 6 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkile Ğati bint Hami, Vekîl Hacı Muhammed bin Kasım

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Mahalle-i mezkûreli Abdal bin Hamido Hacı Ramo,

Mahalle-i mezkûreli Sado Kasım bin Hacı Muhammed

Sahife No : 91

Numara : 201

Tarihi : Fî 8 Şa‘bân sene [1]311

‘An-asıl Dersaadet’te Hasköy’de Sütlüce’de Mahmud Ağa mahallesi sâkinelerinden olup el-hâletu hâzihî Dördüncü ordu-yı hümâyûn nizâmiyye otuz ikinci alayının medîne-i Siird’de ârâmsâz birinci taburunun binbaşısı rif‘atlı Akif Efendi’nin haremi bulunan Hadice Sa‘âdet Hânım’ın tahakkuk-ı ‘özü-i şer‘îsine binâ’en zikri âtî vekâlet takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mûmâileyhânın el-hâletu hâzihî sâkine olduğu mezkûr medîne-i Siird’in Sok mahallesinde kâ’in hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî ve zâtları müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtı yine zevât-ı mûmâileyhin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mûmâileyhâ Hadice Sa‘âdet Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda bi’l-asâleten takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mârru’z-zikr

Mahmud Ağa mahallesinde müteveffâ Topçu Mîralay Hacı Hurşid Bey'in haremi iken bundan akdem tarîk-ı Hicaz'da vefât eden vâlidem Hadice Lamia Hânım bint-i Hacı Hafız Efendi'nin verâseti sadrîye kebîre kızları bulunduğumuz benimle ve hâlen mezkûr Mahmud Ağa mahallesinde sâkine bulunan hemşîrem Afife Hânım'a münhasıra olmağla vâlidemiz müteveffâ-yı mûmâileyhâ Hadice Lamia Hânım'ın ber vech-i muharrer vukû'-ı vefâtıyla mahalli mahkeme-i şer'îyyesi cânibinden zabt u tahrîr ve defâtir-i kassâma edilen bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve nukûd-ı metrûkesinden bi'l-farîdatı'ş-şer'îyye hisse-i musîbe-i şer'îyyemi defter-i kassâm mücebince bi'l-ifrâz ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-îcâb ve tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe husûs-ı mezkûr için îcâb eden evrâk ve müsted'îyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîm ve devâir-i resmiyyece muktezî bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî zikri mesbûk Dersaadet'te Hasköy'de Sütlüce'de Mahmud Ağa mahallesinde sâkine olan hemşîrem mûmâileyhâ Afife Hânım'ı kabûlüne mevkûfe vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mûmâileyhimâ ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-sâmin min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Şa'bân sene [1]311

Müvekkile-i mûmâileyhâ Hadice Sa'âdet bint Hacı Hurşid Bey,

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Harem-i mûmâileyhin zevci ve tabur-ı mezkûr binbaşısı rif'atlı Akif Efendi,

(imzâ)

Binbaşı mûmâileyhin pederi Muhammed Arif Efendi bin Mustafa,

Tabur-ı mezkûrun dördüncü bölük Mülâzımı Mustafa Tevfik Efendi bin

Raşid

(imzâ)

Sahife No : 92

Numara : 202

Tarihi : Fî 10 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Birzukak mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Beşiro ve Maksi Sihak ve Sado ve Maksi Rızko evlâd-ı Maksi Gorgis Karmibabi nâm kimesneler Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i hatîr lâzımü’t-tevkîrde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdi Efendi bin Abdulğani mahzarında her biri bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûrenin Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Süryani milletinden iken vukû‘ vefâtıyla verâseti sülbî kebîr oğulları Matlub ve Enderyas ve Gorgis nâm kimesnelere münhasıra olan Mesud veled-i Meco’nun zimmetinde iki kıt‘a sened mücebince cihet-i karzdan alacak hakkımız olan bin beş yüz guruş medyûn-ı müteveffâ-yı merkûmun terekesine bi’l-verâse vâzı‘u’l-yed olan mezbûrîn Matlub ve Enderyas ve Gorgis’den ahz u kabza ve makbûzunu bizlere i‘tâ ve teslîme ve lede’l-icâb tereke-i mezkûreye izâfeten merkûmûndan bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdi Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Abdi Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî’l-yevmi’l-‘âşir min şehri Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 10 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkil-i merkûm Beşiro veled-i Maksi Gorgis Karmibabi, Müvekkil-i mezbûr Maksi Sihak,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil merkûm Sa‘do, Müvekkil-i mezbûr Maksi Rızko, Vekîl Abdi Efendi

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 92

Numara : 203

Tarihi : Fî 13 Şa‘bân sene [1]311

Medîne-i Siird'in Kassar mahallesi ahâlîsinden Hasan bin Hacı İsa Genmo nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûrenin Ra’s mahallesinde sâkine ma‘rifetü’z-zât Safiye bint Hacı Ömer bi-ğayr-ı hakkın ‘aleyhime ikâme eyleyip Siird mahkemesinde rü’yet olmakta olan deyn-i ‘ayn da‘vâsını müdâfa‘a ve muhâsama ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâlisi ‘aşera min Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 13 Şa‘bân sene [1]311

Müvekkil-i merkûm Hasan bin Hacı İsa, Vekîl Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

(imzâ)

Sahife No : 92

Numara : 204

Tarihi : Fî 25 Şa‘bân sene [1]311

Tahakkuk-ı ‘özü’ şer‘îsine binâ’ en zikri âtî takrîri mahallinde zabt ve ismâ‘ etmek üzere hâlen medîne-i Siird'in Nazîf mahallesinde müsâfireten ve müste‘ciren sâkine olan Esmâ Hâtun bint Abdullah’ın taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mezbûre Esmâ Hâtun’a meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda li-ebeveyn hemşîresi olan müteveffât-ı âtî zikrin sadrî

oğulları olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de müsâfireten mukîm olan Ahmed ve Salih ibnâni Halid ile hemşîreleri ve müteveffât-ı mezbûrenin sadrîye kızı olup zâtî kezâlik müslimîn-i mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe bulunan Fatma nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip 'an-asıl medîne-i Diyarbekir mahallâtından Rabia mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Rukiye Hânım bint İnce Ağa'nın verâseti sadrîye kızı bulunduğum benimle ğâ'ib 'âni'l-meclis olan sadrî oğlu birâderim Zülfikar Efendi ve diğêr sadrîye kızı hemşîrem Aişe ve el-hâletu hâzihî medîne-i Diyarbekir'de sâkine diğêr sadrîye kızı Saniye Hânım'a münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Aişe dahi vefât edip verâseti işbu hâzır bi'l-meclis sadrî oğulları mezbûrân Salih ve Ahmed ve sadrîye kızı mezbûre Fatıma'ya münhasıra olmağla mûrisimiz müteveffât-ı ûlâ-yı mezbûrenin müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihi ber vech-i muharrer benimle varisleri bulunduğumuz benimle verese-i mezbûrûna irsen intikâl eyleyen zikri mesbûk medîne-i Diyarbekir'in Rabia mahallesinde kâ'in cevânib-i erba'ası Senai Efendi ve mûtâf hâneleri ve Rabia mescidi tarîk-ı âmm ile mahdûd hânedan benimle işbu hâzırûn-ı mezbûrûnun hisse-i mîrasiye-i şer'iiyemizi satacak olduğumuzdan hisse-i mevrûse-i mezkûremizin mahallinde zuhûr edecek tâlibine diğêr hisas-ı müştereke ile me'an semen-i mislî ile bey' ve furûhtıyla esmân-ı hâsılasını bizlere irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûreyi devâir-i resmiyyece müşterîsinin nâmına kayd ve ferâğâ ve lede'l-icâb hâne-i mezkûreyi vaz'-ı yed edenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre kısmen vekâlen mütevakvîf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile el-hâletu hâzihî medîne-i Diyarbekir'de müsâfireten sâkin ve mukîm olan birâderimiz mûmâileyh Zülfikar Efendi'yi kabûlune mevkûf tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik deyu hâzırûn-ı mezbûrûn Ahmed ve Salih ve Fatma nâm kimesneler dahi mezbûreyi cemi' ifâdât vâkıa'-i meşrûhasında tasdîk ve mûmâileyh Zülfikar Efendi'nin ber vech-i muharrer vekâletini takrîr [ettiklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve beyân] etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-sâmin min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Şa'bân sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Esmâ Hâtun bint Abdullah, Müvekkile-i mezbûre Fatma bint Halid

Müvekkil Ahmed bin Halid, Müvekkil Salih bin Halid

Şâhid Nazîf mahalleli Abdi Efendi, Şâhid Mahmud bin Hacı Süleyman, Şâhid (kesik), Şâhid (kesik), Şâhid (kesik)

Derkenar: [ettiklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve beyân]

Kâtib-i mahkeme-i şer'î, Mu'îd

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 93

Numara : 205

Tarihi : Fî 28 Şa'bân sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup livâ-i mezkûre tâbi' Erüh kazâsı kurâsından Tilmişar karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin (kesik) Keldani Katolik milletinden Şaban veled-i Şabo tarafından zikri âtî husûsa vekîl olduğunu iddiâ eden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım nâm kimesne medîne-i mezkûre mahallesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûre Ra's mahallesi ahâlîsinden Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa müvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim mezbûr Şaban'ın sirkat-ı nukûdu mâddesinden dolayı akdemce Siird bidâyet mahkemesinin Siird cezâ dâiresince ve (kesik) fasl ve rü'yet olunan hukûk-ı 'umûmîye da'vâsı esnâsında hapis cezâsıyla mahkûm olan 'an-asıl kazâ-i mezkûrun Dirşek karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ve yine livâ-i mezkûre mülhak Pervari kazâsında Tiri kar[yesinde] sâkin ve mukîm olan Ahmo bin Hamrani nâm kimesnenin 'aleyhinde dâire-i mezkûreden sâdır olan hüküm ve karâr mücebince ol bâbda sârik olduğu tahakkuk eden mezbûr Ahmo'dan âid olduğu mahkemede (...) (kesik) ve da'vâ edilmiş kararlaştırılan müvekkilimin hukûk-ı şahsiyesi olan yirmi beş bin guruş nakd ile elli guruş kıymetinde bir 'aded gümüş bilezik ve gümüşten ma'mûl yüz guruş kıymetinde bir gerdânlık ve rub'u ta'bîr otuz (kesik) üçer guruşdan üç yüz guruşluk yüz 'aded rub'dan 'ibâret nukûd ve hülliyyâtını sarık-ı mezbûr

Ahmo'dan ve bir de bir 'aded kufi tesbîh esmânından dolayı işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Efendi'nin zimmetinde alacak hakkı (kesik) beş guruşu mûmâileyh Muhammed Efendi'den taleb ve ahz u kabza ve makbûzunu kendisine irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb ait olduğu mahkemede da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve [tahlîfe] ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile (kesik) mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyleyip ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğimden sârik-ı merkûm Ahmo'dan ol vecihle da'vâya istihkâkım olmak üzere (kesik) lâzım gelen bir kıt'a vekâletnâme-i şer'iyeye i'tâsını ve ber vech-i muharrer beş guruş müstahdır olan müvekkilim merkûmun nâmına olarak hâlen bana i'tâ ve teslîme ve mûmâileyh Muhammed Efendi'ye tenbih olunmuş taleb ederim.

Ğıbbe't-su'âl mûmâileyh Muhammed Efendi dahi cevâbında cihet-i mebhûseden dolayı müvekkil-i mezbûr Şaban'a ber vech-i muharrer on guruş deyni olduğunu ikrârlığın müdde'î-i mûmâileyhin ber minvâl-i meşrû' vekâletini inkâr etmekle ber vech-i muharrer vekâlete (kesik) mutâbık müdde'î-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'den beyyine taleb olundukda li-ecli'ş-şehâde huzûr-ı mahkemeye gelen mezkûr Eruh kazâsından Tilmişar karyesi ahâlîsinden Keldani katolik milletinden Şemmas İsa veled-i Şabo veled-i İso ve (kesik) Siird'in Keldani milletinden Cercis veled-i Yakub veled-i Musa Gorgis nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka mezbûre Şaban'ın sirkat-i nukûdu mâddesinden dolayı mezbûr Ahmo bin Hamrani'nin zimmetinde idüğü (kesik) ber vech-i muharrer tahakkuk eden hukûk-ı şahsiyyesi olan yirmi beş bin guruş nukûd ile elli guruş kıymetinde bir 'aded sîm bilezik ve yüz guruş kıymetinde yine bir 'aded sîm gerdânlık ve behrî üçer guruşdan üç yüz guruşluk yüz 'aded rub' ta'bîr olunan yüz 'aded gümüş meskûkât ve birde işbu hâzır mûmâileyh Muhammed Efendi'nin zimmetinde olan beş guruşdan 'ibâret nukûd ve eşyâsını medyûn-ı mûmâileyh Muhammed Efendi ile sârik-ı merkûm Ahmo'dan ahz u kabza ve bana [i'tâ ve teslîme ve] irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve muf[avvaz olmak] üzere vekâlet-i

mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile merkûm Şaban işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i [merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini] kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim deyu huzûrumuzda takrîr eyledüklerini bilürüz biz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdetin dahi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ ber vech-i muharrer şer'î edâ (kesik) usûl-ı şer'îyyesine tevfikân şâhidân-ı merkûmân evvelen sırran ve ba'dehû 'alenen lede't-tezkiye milletlerince 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri zâhir ve mütehakkık olmağın mûcebince mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûs-ı mebhûs (...)(kesik) taraflarından ber vech-i mebsût vekîl olduğuna ba'de'l-hüküm ve'l-tenbi mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri-Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 28 Şa'bân sene [1]311

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi,

(imzâ)

Şâhid Tilmişar karyeli Şemmas İsa,

(imzâ)

Şâhid Siird'in Keldani milletinden Cercis veled-i Yakub veled-i Musa Gorgis

(imzâ)

Sahife No : 93

Numara : 206

Tarihi : Fî 10 Ramazân [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'e mülhak Beytil karyesi ahâlîsinden Kamil Bey bin Hüseyin Bey nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde [in'ikâd] eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb ma[halleli] İsa bin Mahmud Na'lebed bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme eyleyüp bu kerere mahkemece rü'yet olunmakta bulunan üç bin sekiz yüz gurus da'vâsından ve bir de bâ-tapu zîr-i tasarruf ve temellükümde (kesik) bir gûne re'y ve icâzem olunmaksızın mezbûr İsa'nın furûht eylediği karye-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd olan bir kıt'a harmân ile bir

bâb hâne ve beş kıt'a susuz arâzî (kesik) dolayı gerek mezbûr İsa'dan ve gerekse emlak ve arâzî-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden âid olduğu mahkemelerde bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'tirâzen ve i'âdeten (kesik) ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûsat-ı mezkûre için muktezî evrâk ve müsted'iyâtı tarafından imzâ ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânû[niyyeyi icrâya] ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve [nâib-i] menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde ğıbbe't-tas[dîki's-şer'î] mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşiri min şehri Ramazânî'l-mübârek li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 10 Ramazân [1]311

Müvekkil Kamil Bey bin Hüseyin Bey, Vekîl Ahmed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 94

Numara : 207

Tarihi : Fî 8 Şevvâl sene [1]311

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden Yakub bin Hacı Abdulhadi nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi [bin Ka]sım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederimiz Hacı Abdulhadi bin Hacı Süleyman'dan irsen intikâl eden terekeyi ba'de'l-iktisâm hâric-i kısmet fulân üç yüz (kesik) lira-yı osmânî karye-i mezkûre civârında kâ'in ma'lûm'ul-hudûd beş kıt'a kurum ve bataklıktan 'ibâret terekeden nısf hisse-i mîrâsiyemi vermemekte olan birâderim Ali'den ahz u kabzıyla bana i'tâ ve teslîme [ve] lede'l-îcâb tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr muktezî evrâk ve müsted'iyâtı arz ve takdîme [ve bi'l-cümle] vesâ'it-i kânûniyyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile bundan akdem tevkiil eylediği Siird'in Nazîf mahalleli

Abdi Efendi bin Abdulğani'yi bu kere [da'vâyı] mezkûreden 'azl edip yerine husûs-ı mezkûrda vech-i meşrûh üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi kezâlik vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh (kesik) dahi ber vech-i mebsût vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 8 Şevvâl sene [1]311

Müvekkil Yakub bin Hacı Abdulhadi, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Sahife No : 94

Numara : 208

Tarihi : Fî 17 Şevvâl sene [1]311

Siird'in Babüddarb mahallesi ahâlîsinden İsa Fagleb bin Mahmud meclis-i şer'de mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'âni'l merâm edip medîne-i Siird'e mülhak Beytil karyeli Kamil bin Hüseyin Bey 'aleyhine ikâme eyleyip mahkeme-i bidâyetin hukûk dâiresinde rü'yet olunmakta [olunan] bâ-sened iki bin sekiz yüz yirmi ve hâric ez sened bin kırk bir guruşun cem'an üç bin sekiz yüz altmış bir guruş alacak da'vâsında bi'z-zât murâfa'aya ma'zûr bulunduğundan medyûn-ı merkûmdan ve yâhûd vekîlinden ol vecihle bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûsât ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb [nasb] u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-sâbi' 'aşera min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 17 Şevvâl sene [1]311

Müvekkil Babüddarb mahalleli İsa bin Mahmud Fa'lebo,

(imzâ)

Vekîl mahalle-i mezkûreli Hacı Muhammed bin Kasım

(imzâ)

Sahife No : 94

Numara : 209

Tarihi : Fî 22 Şevvâl sene [1]311

Siird'e mülhak Halenze karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Numan Negmo bin Mustafa bin İsmail'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Seto bint Hacı Hindo ile sülbî kebîr oğlu Fetho ve sülbiye kebîre kızları [Huri] ve Fatmayı ve Kumri'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme zevce-i mezbûre Seto dahi vefât edip verâseti sadrî oğlu mezbûr Fetho ve sadrîye kızları mezbûrân Huri ve Fatmayı ve Kumri'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i [mezbûrûndan] olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe bulunan mezbûre Kumri Hâtun medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Molla Yusuf Efendi ibn-i (kesik) Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Hacı Negmo'dan bi'l-irsi's-şer'î benimle verese-i merkûmûna intikâl eyleyen emvâl ve emlâk-ı mevrûseden hisse-i mîrasiye-i şer'iiyemizi (kesik) mahkeme-i şer'iiyeden sâdır olan i'lâm-ı şer'î mücebince ifrâz ve taksîmiyle bana i'tâ ve teslîme ve hissenin teslîmine dâir icâb eden mu'âmelâtı taleb ve icrâya i'lâm-ı mezkûreden münderic olan (kesik) mezkûreden bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı şerâketle nefsimden asîl ve birâderi Hacı Yusuf'un sağîr oğulları Said ve Reşid'in tesviye-i umûrlarına vasî olan karye-i mezkûreli Hacı Muhammed bin el-mezbûr Mustafa ve hemşîresi (kesik) lerin 'aleyhime ikâme eyledikleri da'vâyı bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen def' ve muhâsamaya ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve mahkemeye muktezî evrâk ve müsted'iyâtı takdîme [ve bi'l-cümle] vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâbım olan [Nazîf] mahalleli Abdi Efendi bu kere Siird İcrâ me'mûrluğuna ta'yîn cihetiyle icrâ olunup vekâlet icrâsından istinkâf etmekle yerine husûsat-ı mezkûreyi vech-i muharrer üzere rü'yete işbu hâzır mûmâileyh Yusuf [Efendi'yi] vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi

kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikte ğıbbe’t-tasdıki’[ş-şer‘î mâ] vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-‘işrîn min şehr-i Şevvâli’l-mükerrem li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 22 Şevvâl sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Kumri bint Hacı Negmo,

Vekîl Nazîf mahalleli Molla Yusuf Efendi

Şuhûdü’l-hâl: Nazîf mahalleli Sâlih bin Hacı Abdulferid Efendi,

Karakol mahalleli Abdurrahman bin Molla Muhammed

Sahife No : 95

Numara : 210

Tarihi : Fî 25 Şevvâl sene [1]311

Medîne-i Siird’in Karakol mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail bin Şeyh Yusuf’un verâseti zevcât-ı menkûhât-ı metrûkâtı Aişe bint Hamza ve Hânım bint Şirin ile sülbi kebîr oğlu İsmail ve sülbiye kebîre kızları Rindi ve Behiye ve Hanımı ve sülbiye sağîre oğlu Muhammed Said ve sülbiye-i sağîre kızları Latife ve Şükriye ve Aişe ve vâlidesi Hadice bint Hüsam’a münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan ibn-i mezbûr İsmail ile benât-ı kibâr-ı mezbûrât Rindi ve Behiye ve Hanımı ve ceddeleri mezbûre Hadice’nin tahakkuk ‘özü-i şer‘îsine binâ’en zikri âtî vekâlet takrîrlerini mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsları üzerine mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrûnun mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hânelerine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûr İsmail ile zâtları müslimîn-i mûmâileyhin ta‘rîfleriyle mu‘arrefeler benât-ı mezbûrât Rindi ve Behiye ve Aişe ve vâlide-i mezbûre Hadice meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden olup müteveffâ-yı mûmâileyhin diğeri sülbi sağîr oğlu merkûm Muhammed Said ve sülbiye sağîre kızları mezbûrât Latife ve Şükriye ve Aişe’nin tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i’ş-şer‘iyye mensûb-ı vasîleri bulunan Hacı Abdulhamid Efendi bin el-mezbûr Hacı İsmail mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin hâl-i hayâtında mâlik olduğu Paşa hammâmının bedel-i îcârından dolayı müste‘ciri bulunmuş olan Nazîf mahalleli Seyyid

Musa bin Seyyid Mahmud'un zimmetinde Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde sâdır olan bir kıt'a i'lâm mücebince mahkûmun-bihî olan üç bin beş yüz kırk yedi ve mesârif-i mahkeme dahi iki yüz on bir guruş yirmi para ki cem'an üç bin yedi yüz elli sekiz guruş yirmi parayı medyûn-ı merkûm Seyyid Musa'dan ve bir de mûrisimizden mevrûs terekeye müte'allikaların lehimize ve gerek 'aleyhimize zuhûr edecek kâffe de'âvîyi rü'yete ve lede'l-îcâb bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'tirâzen ve i'âdeten husûsât-ı mezkûremizi da'vâya ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bu bâbda muktezî evrâk ve müsted'iyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Abdulhamid Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'iyeye gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Şevvâl sene [1]311

Müvekkil İsmail bin Hacı Abdullah Efendi, Müvekkile Hadice bint Hüsam,

(imzâ) (imzâ)

Müvekkile Hânım bint Şirin, Müvekkile Aişe bint Hamza,

(imzâ) (imzâ)

Müvekkile: Bint-i kebîre Behiye, Bint-i kebîre Rindi, Bint-i kebîre Hanımı,

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Abdulhamid,

(imzâ)

Şâhid Karakol mahalleli Abdulaziz bin Hacı Yusuf,

(imzâ)

Şâhid Babüddarb mahalleli Muhammed bin Şeyh Musa,

(imzâ)

Şâhid mahalle-i mezkûreli Muhammed bin Abdi

(imzâ)

Sahife No : 95

Numara : 211

Tarihi : Fî 27 Şevvâl sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup zikri âtî husûsa vekîl olduğunu beyân eden medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Köçik karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Yezidî tâi'fesinden Hamid ve Süleyman Daho ve Roşi evlâd-ı Ferho ile vâlideleri Ferfur bint diğêr Hamid nâm kimesneler Siird defter-i hâkânî dâiresince isimlerinde mukayyed ve müferrağ olup müstakillen taht-ı tasarruf ve temellüklerinde bulunan ve hudûd ve mevâki'le cinsi ve kıta'âtı merkûmunun imzâlarıyla mumzî ve mahtûm mahkeme-i şer'-i şerîfe mütekaddim bin üç yüz on sene-i hâliyesi şehir-i nisanının yirminci günü târîhle müverreh arz-ı hâl bâlâsında gösterilen on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harman ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in ve münhezim hâne yerlerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde livâ-i mezkûre dâhilinde haymenişîn olan Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hacı Halil bin Hamo'ya bey' ve temlik ve teslîm ve ol dahi ber vech-i muharrer iştikâ ve temellük ve def'-i semen eylediklerinden ve bâyi'ûn-ı merkûmûnun ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en bey'-i mezkûre müte'allik tapuca ve devâir-i resmiyyece muktezî olan cümle-i mu'âmelât ve tekârîri bi'z-zât merkez-i livâya gelüp icrâ ve îfâya gelediklerinden ol vecihle bey'-i mezkûru ve müte'allik olduğu cümle mu'âmelât-ı resmiyyeyi ve cânib-i hazîneye olan zimmetlerinin tesviye ve mukâbilin 'ilm u haber ahzı ve tapu dâiresiyle sâir devâir-i resmiyyece iktizâ tekârîri tarafımdan îfâ olmak üzere bâyi'ûn-ı merkûmûn vekâlet-i merkûmûna vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettiklerinde ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğimden husûsat-ı mezkûreyi ber vech-i muharrer üzere icrâ ve îfâya vekîl olduğumu mübeyyin hüccet-i şer'iyenin i'tâsını talep ederim deyu vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'nin vâki' olan îfâde-i meşrûhalarını evvelen sırran ve ba'dehû alenen lede't-tezkiye zâhir olan 'aşîret-i mezkûre ahâlîsinden Sûfi Negmo bin Kani bin Maho ve

Acem bin Haso bin Uso ve ‘an-asıl Garzan kazâsına mudâf Sendiyan karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ‘aşîret-i mezkûre imâmı Molla Muhammed bin Yasin bin Molla Muhammed ve medîne-i Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin bin Şeyh Turab nâm kimesnelerin müttefiku’l-lafz ve’l-ma’nâ vech-i şer’î üzere bi-tarîki’l-ihbâr vukû‘ bulan şehâdetleriyle ‘inde’l-şer’î’l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın ba‘de’t-tasdîki’ş-şer’î mücebince vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûsat-ı mezkûrede bâyi‘ûn-ı merkûmûn taraflarından vekîl olduğunu mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-sâbi‘ ve’l-‘işrîn min şehr-i Şevvâli’l-mükerrerem li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 27 Şevvâl sene [1]311

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed, Şâhid Sûfi Negmo bin Kani,

(imzâ) (imzâ)

Şâhid Acem bin Haso bin Uso, Şâhid İmâm Molla Muhammed bin Yasin bin Molla Muhammed,

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid Nazîf mahalleli Abdulhamid bin Hasan

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri şâhidân-ı merkûmân şehâdetleriyle huzûrumuzda vâki‘ olunmuştur.

Fî 27 Şevvâl sene [1]311

Karakol mahalleli Hacı Abdulhamid Efendi, Verraz mahalleli Hacı Mustafâ Efendi

(imzâ)

[Çünkü hilâf-ı şer‘ ve usûldür.] denilerek iptal edilmiştir.

Sahife No : 96

Numara : 211

Tarihi : Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Medîne-i Siird’e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh el-Memduh nâm kimesne Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip kesret-i umûr husûsat-ı zâtiyem hasebiyle benim nâs ‘aleyhimde ve nâsın ‘aleyhime olan de‘âvîyi bi’z-zât rü’yete ma‘zûr bulunduğumdan bu yüzden lehime ve gerek

‘aleyhime vâki’ olacak de‘âvîyi âid olduğu mahkemede bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen rü’yet ve sulh u ibrâdan ğayri husûsat-ı mezkûrenin ta‘alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde ğıbbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-‘işrîn min şehr-i Zi’l-ka‘de li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Müvekkil mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki’ olmuştur.

Me’mûr-ı icrâ, Mu‘îd

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 96

Numara : 112

Tarihi : Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Medîne-i Siird’in Kassar mahallesi ahâlîsinden ve jandarma taburunun üçüncü piyâde bölüğü efrâdından Hasan bin Ali bin Muhammed Emin nâm kimesne Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcem Kumri Hâtun bint Şeyh İsmail’in Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde ‘aleyhime ikâme eyleyip bu kere derdest bulunan talâk da‘vâsından dolayı bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen mezbûre ile murâfa‘a ve muhâsamaya ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya

ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 23 Zi'l-ka'de sene [1]311

Müvekkil merkûm Hasan bin Ali, Vekîli Hacı Muhammed bin Kasım

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Me'mûr-ı icrâ, Mu'îd-i mahkeme

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 97

Numara : 113

Tarihi : Fî 27 Zi'l-ka'de sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden olup zikri âtî husûsa vekîl olduğunu beyân eden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Livâ Eytâm müdürü Yusuf Efendi ibn-i Çeli'nin müvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Köçik karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Yezidî tâi'fesinden Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşi evlâd-ı Ferho ile vâlideleri Ferfur bint diğeri Hânım nâm kimesnelerin Siird defter-i hâkânî dâiresince isimlerine mukayyed ve muferrağ olup müstakillen taht-ı tasarruf ve temellüklerinde bulunan ve hudûd ve mevâki'yle cinsi ve kıta'âtı merkûmûn imzâlarıyla mumzî ve mahtûm ve mahkeme-i şer'-i şerîfe mütekaddim bin üç yüz on sene-i hâliyesi nisanının yirminci günü târihiyle müverreh arz-ı hâl bâlâsında gösterilen on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'a ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bağ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hânelerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde livâ-i mezkûre dâhilinde haymenişin olan Sılokan 'aşîretinin Tapkan kabîlesinden Hacı Halil bin Hamo'ya bey' ve temlik ve teslîm ve ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve def'-i semen eylediklerinden ve bâyi'ûn-ı merkûmûnun ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en bey'-i mezkûre müte'allik cümle mu'âmelât ve devâir-i resmiyyece muktezî tekârîri bi'z-zât merkez-i livâyâ gelüp icrâ ve îfâyâ gelemeliklerinden ol vecihle bey'-i

mezkûru ve müte‘allik olduğu cümle mu’âmelât-ı resmîyyeyi ve cânib-i hazîneye olan zimmetlerinin tesviyesiyle mukâbeleten ‘ilm u haber ahzını ve tapu dâiresiyle sâir devâir-i resmîyyece iktizâ edecek tekârîri tarafımdan îfâ olunmak ve bir de işbu hâzır mûmâileyh Yusuf Efendi’nin cihet-i karzdan zimmetinde alacakları olan beş guruşu ahz u kabzıyla kendilerine irsâl ve îsâle ve lede’l-îcâb da‘vâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere dâ’in ve bâyi‘ûn-ı merkûmûn vekâlet-i âimme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mahzar-ı şuhûdda beni tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn ve ben dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettiğimden meblağ-ı mezkûru ol vecihle mûmâileyh Yusuf Efendi’den talep ederim deyu ba‘de’t-da‘vâ ve’l-inkâr mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’nin ber minvâl-i meşrû‘ vekâletini evvelen zikri câî Nazîf mahallesi imâmı Yusuf Efendi bin Abdurrezzak Efendi bin Hacı Muhammed Efendi ve muhtârı Sûfî Hasan bin Sûfî Rindo bin Halil ve Erbin karyesi Molla Mustafa bin Hacı Ahmed bin Abdullah ve muhtârı Kasım bin Hacı Kani ve meclis-i ihtiyâr a‘zâsından Sûfî Hori bin Alo’dan sırran ve ba‘dehû yine mûmâileyhden ‘alenen lede’t-tezkiye ‘inde’ş-şer‘ zâhir olan ‘aşîret-i mezkûre ahâlîsinden Sûfî Negmo bin Kani bin Maho ve Acem bin Haso bin Uso ve ‘an-asıl Garzan kazâsı muzaf Sendiyan karyesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî ‘aşîret-i mezkûre imâmı Molla Muhammed bin Yasin bin Molla Muhammed ve Siird’in Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin bin Şeyh Turab ‘nâm kimesnelerin müttefikü’l-lafz ve’l-ma‘nâ vech-i şer‘î üzere vukû‘ bulan şehâdetleriyle isbât etmekle mücebince ba‘de’l-hükm ve tenbih vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi husûsat-ı mezkûrede deyn ve bâyi‘ûn-ı merkûmunun taraflarından vekîl olduğunu ma-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb bi’t-tescîl ketb ü imlâ olundu. Fî 23 Zi’l-ka‘de sene [1]311

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed bin Kasım, Müdde‘î-i âlî Eytâm Müdîri,

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid Nazîf mahalleli Abdulmecid bin Hüseyin, Şâhid Erbin karyesi muhtârı Sûfî Negmo,

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid karye-i mezkûre imâmı Molla Muhammed, Şâhid karye-i mezkûreli Acem bin Haso

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 97

Numara : 114

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird'e mülhak Sılokan 'aşîretinin Tapkan 'aşîretinden Hacı Halil bin Hamo medîne-i mezkûrenin mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'î şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid Efendi bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Köçik karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Yezidî tâi'fesinden Hamid ve Süleyman ve Hacı ve Ako ve Ruşi evlâd-ı Ferho ile Ferfur bint diğêr Hânım nâm kimesnelerden on bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde iştirâ ve temellük eylediğim ve merkûmûnun Siird defter-i hâkânî dâiresince isimlerine müferrağ ve mukayyed bulunan ve hudûd ve mevâki'yle cinsi ve kıta'âtı merkûmûn imzâlarıyla mumzâ ve mahtûm ve mahkeme-i şer'î şerîfe mütekaddim bin üç yüz on sene-i hâliyesi nisanının yirminci günü târihiyle müverreh arz-ı hâl bâlâsında gösterilen on dokuz kıt'a susuz tarla ve bir kıt'a harmân ve üç kıt'a mer'alıkla ve bir kıt'a bahçe ve üç kıt'a bâğ ve otuz altı bâb mağara ve karye-i mezkûrede kâ'in vâki' ve münhezim hâne yerlerinden 'ibâret emlâk ve arâzîlerini tapuca ismime kayd ve ferağat ve ferâğ-ı mezkûr müte'allik olduğu cümle-i mu'âmelât-ı resmiyyeyi îfâya ve ol vecihle tapu senedâtını ahz ve istihsâle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Abdulmecid Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Abdulmecid Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î ma-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevm fî gurre-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Hacı Halil bin Hamo,

(imzâ)

Vekîli Nazîf mahalleli Abdulmecid bin Hüseyin Şeyh Turab

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Müdîr-i Eytâm, Mu'îd-i şer'î

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 98

Numara : 115

Tarihi : Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermenî milletinden Tani veled-i Simo nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûreye mülhak Kıtms karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani milletinden Şabo veled-i Markos nâm kimesnenin yedime verdiği bin üç yüz dokuz senesi şehr-i teşrîn-i evvelinin yedinci günü târîhli bir kıt'a sened mücebince bey'î'l-vefâ tarîkiyle bin beş yüz guruş mukâbilinde bana terhîn eylediği karye-i mezkûrede mutasarrıf olduğu ma'lûm'ul-hudûd üç kıt'a sulu tarlasıyla bir kıt'a bahçeden sülüs hissesinin tapuca mu'âmele-i terhînesini icrâdan imtina' etmekle mezkûr tarlayla bahçeden sülüs hissesinin mu'âmele-i terhînesinin tapuca ismime icrâya ve bu yüzden da'vâ intâc ederse âid olduğu mahkemede merkûm Şabo'dan bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve muktezî evrâk ve müsted'iyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile bu kere bundan akdem tevkîl eylemiş olduğum Siird'in Nazîf mahalleli Abdi Efendi bin Abdulğani'nin Siird İcrâ me'mûrluğuna vukû' bulan ta'yînine binâ'en nizâmen icrâ-yı vekâletten istinkâf etmekle yerine husûsat-ı mezkûreyi vech-i muharrer üzere icrâya işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi kezâlik vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi fî gurre-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]311

Müvekkil Ermenî milletinden Tani veled-i Simo,

(imzâ)

Vekîl Siird'in Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Me'mûr-ı icrâ-yı Siird, Müdîr-i Eytâm Siird

(imzâ)

Sahife No : 98

Numara : 116

Tarihi : Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]311

'An-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde Mardin sancağının nefsi medîne-i Mardin mahallâtından Erbin mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden iken el-hâletu hâzihî medîne-i Siird'de Aynsalib mahallesinde sâkin ve Siird duyûn-ı 'umûmiye nezâretinde müstahdem bulunan Ayvaz veled-i Yakub veled-i İbrahim Neccar Çençi nâm kimesne Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'l-asâleten takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bâ-tapu mutasarrıf ve şirâen mâl ve mülküm olan mârru'z-zikr Erbin mahallesinde kâ'in bir tarafı Erbin kenisesi ve bir tarafı imâm Molla Muhammed hânesi ve bir tarafı kenîse-yi mezkûrenin vâkıf mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âmm ile mahdûd ve tahtânî altı oda ve bir havluyu müştemil bir bâb mülk menzilimi mahallinde zuhûr edecek tâlibine semen-i mislî ile bey'-i ferâğa ve esmânını ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve hâne-i mezkûrun devâir-i resmiyyece mu'âmele-i kayd ve ferâğiyesini muktezî tekârîri i'tâya ve müşteriye li-ecli't-tasarruf sened-i resmiyyeyi rabt etdirmeğe ve lede'l-îcâb hâne-i mezkûru vaz'-ı yed edenlerden da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve muktezî bi'l-cümle evrâk ve müsted'iyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Mardin'de sâkin Protestan milleti mu'allimi Yusuf bin İsa nâm kimesneyi kabûlüne

mevkûf vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma vaka‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 5 Zi’l-hicce sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Ayvaz Yakub

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki‘ olmuştur.

A‘zâ, A‘zâ

(imzâ)(imzâ)

Sahife No : 99

Numara : 117

Tarihi : Fî 5 Zi’l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird’e mülhak Belekmer karyesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem bilâ-veled fevt olan Hano veled-i Kuki veled-i Cello’nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Güli bint Bedros Ğaribo ile diğerk vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmamağla beytü’l-mâla münhasıra olduğı ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î zâtı zeyl-i vesîkadan muharrerü’l-esâmî kesân ta‘rifleriyle mu‘arrefe olan zevce-i mezbûre Güli medîne-i mezkûre mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre muhtârı Mirzo veled-i Cello mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip beytü’l-mâla âid diyet-i cihetiyle ma‘rifeti’ş-şer‘iyle tahrîri icrâ edilen zevcim ve mûrisim müteveffâ-yı merkûmun Siird mahkeme-i şer‘iyyesince tanzîm olunmakta olan defter-i kassâmı mücebince ifrâz olunacak hissemi mahkeme-i mezkûreden ahz u kabziyla bana irsâl ve îsâle ve lede’l-îcâb da‘vâ ve muhâkemeye ve muktezî bi’l-cümle evrâk ve müsted‘îyâtı kendi imzâsıyla arz ve takdîme ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiğı umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mezbûr Mirzo’yu vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mezbûr Mirzo dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma vaka‘ bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Zi’l-hiceti’ş-şerîfe li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 5 Zi’l-hicce sene [1]311

Müvekkile-i mezbûre Güli, Vekîli karye-i mezkûre muhtârı Mirzo veled-i Cello

(imzâ) (imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Hazine da'vâ vekîli Behcet bin Yusuf Ağa,

(imzâ)

Ermeni milletinden Hanna bin Agob veled-i Maksî Boğos

(imzâ)

Sahife No : 99

Numara : 118

Tarihi : Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahalle-i ahâlîsinden ve jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından Hasan bin Ahmedî Hacı Berho nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip câr-ı mülâsıkım olan mahalle-i mezkûreli Şükro bin Hacı Süleyman Ğano'nun benim mutasarrıf olduğum hâne havlusu dâhilindeki bir kıt'a 'arsa için ['aleyhime ikâme eyleyip] mahkeme-i nizâmiyyede derdest-i rü'yet muhâkemedede mezbûr Şükro ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vânın son dereceye kadar müte'allik olduğu cümle mu'âmelâtı icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î ma vaka' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlisi ve'l-işrîn min Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti ihdâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]311

Müvekkil-i mezbûr Hasan bin Ahmed Hacı Berho,

(imzâ)

Vekîli Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş

(imzâ)

Derkenar: [‘aleyhime ikâme eyleyip] Kâtib
(imzâ)

Sahife No : 99

Numara : 119

Tarihi : Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]311

Medîne-i Siird’e mülhak Beytil karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Bey bin Ali Bey’in verâseti sülbî kebîr oğulları Ali ve Kamil ve Ömer Bey’ler ile ve sülbiye kebîre kızları Havi ve Atike’ye münhasıra ba‘dehû kable’l-kısme Ömer Bey vefât edip verâseti sülbî kebîr oğlu Osman’a münhasıra ba‘dehû kable’l-kısme mezbûr Ali Bey dahi vefât edip verâseti sülbiye-i kebîre kızı Hazar ile li-ebeveyn ‘ammisi Kamil Bey’e münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkuki’ş-şer‘î verese-i mezbûrûndan mezbûrân Atike ve Havi ve Hazar nâm hâtûnların tahakkuk-ı ‘özi-şer‘iyyelerine binâ’en zikri âtî takrîrleri el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de Sok mahallesinde bi’l-müsâfire sâkin oldukları Debbağ Hacı Murteza ile Kassar mahallesinde Hacı Muhammed Şerif’in hânelerinde ketb ve tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsları üzerine kibel-i şer‘den Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi hâne-i mezkûreye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtları yine hâzırûn-ı mûmâileyhim ta‘rîfleriyle mu‘arrefât mezbûrân Atike ve Havi ve Hazar meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrenin Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş mahzarında ve yine verese-i merkûmûndan Kamil ve Osman Bey’ler hâzırân oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı evvel mûmâileyh Hüseyin Bey’den irsen bizlere intikâl edip bu kere medîne-i mezkûreye mülhak Tulik karyesi muhtârı Hasan bin Mudi’ye üç bin beş yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbelesinde bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve furûht eylediğimiz ve yine mezkûre civârında kâ’in bişkabını periyo çeşm mısto-yı seydo demekle ma‘rûf yek diğeriyle muttasıl etrâf-ı erba‘ası nehire rişân ve kayalık ve dere tarîk ile mahdûd iki ve şikefta raşı ve kelihan ve rekhelukan-ı kebîr ve vare kedo ve dehiklo kedo cadde-i hüseyini demekle meşrût etrâf-ı erba‘ası hüseyini caddesi ve navala kur ve cebel-i reşan ve kayalık ile mahdûd beş kıt‘a ki cem‘an yedi kıt‘a susuz tarlamızı semen-i mezkûrle virgü ve tapu dâirelerince müşterî merkûm Hasan’ın namında kayd ve ferâğa ve ferâğ-ı

mezkûre müte‘allik devâir-i resmiyyece muktezî tekârîr ve mu’âmelâtı icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediğini [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın] gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î ma hüve’l-vâki‘ ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi’l-yevmi’l-hâmisi ve’l-‘işrîn min Zi’l-hicce’ti’ş-şerîfe li-seneti ihdâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 25 Zi’l-hicce sene [1]311

Müvekkil Beytil karyeli Kamil Bey bin Hasan Bey, Vekîli Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

Karye-i mezkûreli Hazar bint Ali Bey bin Hasan Bey, Havi bint Hasan Bey,

(imzâ)

(imzâ)

Atike bint Hasan Bey, Osman bin Ali Bey bin Hasan Bey

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Ra’s mahalleli Bekir Ağa bin Ahmed Şeyh Zülfî,

(imzâ)

Kassar mahalleli Hacı Muhammed Şerif Ağa bin Ahmed Ağa bin İsa Ağa,

(imzâ)

Fethullah bin Bekir Ağa

(imzâ)

Derkenar: [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın] Kâtib

(imzâ)

Sahife No : 100

Numara : 120

Tarihi : Fî 2 Muharrem sene [1]312

‘An-asıl Diyarbekir vilâyet-i celîlesi dâhilinde ve nefsi medîne-i Diyarbekir’in Câmi‘u’l-kebîr mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de mukîm bulunan Vehbizâde Hacı Mesud Efendi Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i

şerîf-i enverde medîne-i Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bin üç yüz on senesi şehr-i şa'bânî'l-mu'azzamanın ikinci günü târîhiyle müverreh ve Tillo karyesi sâkinlerinden Şeyh Dervîş bin Şeyh Halil ve Şeyh Musa bin Şeyh Hamid imzâ ve mühürleriyle mumzâ ve memhûr bir kıt'a deyn senedi mücebince mûmâileyhânın zimmetinde alacağım olan on yedi bin otuz guruşdan nısfı olan sekiz bin yedi yüz guruşu güzeştesiyle me'an medyûn-ı mûmâileyhâdan Şeyh Musa'dan taleb ve i'tâyâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve bana mürâca'atla vereceği talimat mücebince sulh u ibrâyâ ve mu'âmelât-ı hacziyeyi icrâyâ ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâyâ ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Yusuf Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremü'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 2 Muharrem sene [1]312

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Mesud, Vekîli mûmâileyh Yusuf

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 100

Numara : 121

Tarihi : Fî 4 Muharrem sene [1]312

Müteveffâ-yı âti'l-beyânın zevce-i menkûhe-i metrûkesi olup hâlen medîne-i Siird'de Nazîf mahallesinde sâkine bulunan Aîşe bint Hacı Hüseyin'in ma'zeret-i şer'iyyesine binâ'en zikri âti takrîri zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan talebi üzerine mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin hânesine varıp derûnunda zeyl-i beyânnâmede muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer' etdikte müslimîn-i mûmâileyh ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Aîşe Hâtun ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında yine müteveffâ-yı âti'z-zikrin sülbî sağîr

oğlu Abdulmecid'in tesviye-i umûrlarıyla bâ-hüccet-i'ş-şer'iyeye mansûb-ı vasîsi medîne-i mezkûrenin Şeyh Halef mahalleli Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito ve yine müteveffâ-yı âti'l-beyânın sülbî kebîr oğlu Abdulaziz dahi asâleten hâzırân oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz mezkûr Şeyh Halef mahalleli müteveffâ Hacı Emin Zito'nun zimmetinde on dokuz bin üç yüz guruş alacak da'vâsını mütehakkık olan i'lâm-ı şer'îden sonra ol bâbda alacak sâhibi olan Helvâcî İbrahim ile Siird'de Nâkib Seyyid Ahmed Efendi'nin konağında beynimize müslihûn tavassut edip da'vâ-yı mezkûreyi on üç bin yüz guruş üzere bizi sulh u ettiklerinde bizi dahi sulh-ı mezkûrdan sonra yedi bin yüz guruşluk emlâk ve üç bin guruşluk dahi hinta ki cem'an on bin yüz guruşluk emlâk ve hinta mezbûr İbrahim'e gerek tarafımızdan gerekse â'ilesi tarafından teslimat vukû' bulduğu hâlde mezbûr İbrahim sulh-ı mezkûru inkâr ve i'lâm mücebince mebâliği bizlerden talep ve da'vâ etmektedir mezbûr sulh da'vâsını ve teslîmât-ı mezkûreyi Siird mahkeme-i şer'iyesinde da'vâ ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve i'âde-i muhâkeme ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve imzâsıyla evrâk ve müsted'îyâtı takdîme husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan tevkîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın] gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb tescîl ve imlâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi'l-râbi' min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 4 Muharrem sene [1]312

Müvekkile zevce-i mezbûre Aîşe, Müvekkil Abdulaziz,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl Hacı Muhammed Efendi, Müvekkil vasî-i merkûm Hacı Receb,

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Musa, İcra me'mûru

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın] Kâtib
(imzâ)

Sahife No : 101

Numara : 122

Tarihi : Fî 9 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve Bakkâl esnâfindan Şükro bin Hacı Süleyman Ğano nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip piyâde zabtiyelerinden olan câr-ı mülâsıkım mahalle-i mezkûreli Hasan bin Ahmedi bin Hacı Berho'nun benim mutasarrıf olduğum hâneye muttasıl bir kıt'a 'arsaya iddiâ-yı temellük ile 'aleyhime ikâme ve mahkeme-i nizâmiyyede rü'yet olunmakta olan mahkemede mezbûr Hasan ile muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve istînâf ve temyîze ve âheri tevkîle ve tahlîfe ve teblîğ ve tebellüğe ve da'vânın son dereceye kadar müte'allik olduğu cümle-i mu'âmelâtı icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î ma vaka' bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-tâsi' min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf.
Fî 9 Muharrem sene [1]312

Müvekkil Karakol mahalleli Şükro bin Hacı Süleyman Ğano,
(imzâ)

Vekîlî Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur. Fî 9 Muharrem sene [1]312

Müdîr-i Eytâm, Mübâşir-i mahkeme
(imzâ) (imzâ)

Sahife No : 101

Numara : 123

Tarihi : Fî 9 Muharrem sene [1]312

‘An-asıl Şirvan kazâsının Kormas karyesinde sâkine Şirvan umerâsından Osman Bey ibn-i Şir Bey’in kızı olup el-hâletu hâzihî Tillo karyesinde mütevattın bulunan Amine Nafia Hânım’ın ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî vekâlet takrîrini mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şer‘-i şerîfden irsâl olunan kâtib Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mezbûrenin hâlen medîne-i Siird’de Kassar mahallesinde müsâfireten mukîme olduğu Hacı Mustafa bin Hacı Tahir’in hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte mezbûre Nafia Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi Hacı Muhammed Efendi bin Kasım mahzarında bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip hâlen Trablusşam dâhilinde Akka kazası kâ’in makâmlığında müstahdem olduğu istihbâr kılınan zevc-i dâhilim Kürdistan Beylerinden Bedirhan Paşazâde Hüseyin Bey on beş seneden beri bilâ nafaka ve velâ münfik-i şer‘î beni terk etmekle mukaddemen vukû‘ bulan mürâca‘atım üzerine zevc-i mûmâileyh ‘aleyhine Siird mahkeme-i şer‘iyyesinden istihsâl ettirdiğim bin üç yüz on senesi şehr-i saferü’l-hayrın birinci günü târîhli müverrehe ve iki yüz bir numara ile murakkama ve ol sırada medîne-i mezkûrede Nâibü’ş-şer‘ bulunan Hüseyin Hüsni Efendi imzâ ve hatemiyle mumzâ ve mahtûme bir kıt‘a nafaka hüccet-i şer‘iyye mücebince târîh-i mezkûrdan i‘tibâren zevc-i mûmâileyhin zimmetinde müterâkim olan beş bin yedi yüz elli guruş ve bundan bedeliye terâküm edecek mebâliği zevcim mûmâileyhden taleb ve da‘vâya ve tahsîl ve ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve birde fesh-i nikâhımla zevc-i mûmâileyhden tefrîkime ve lede’l-îcâb da‘vâ ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe muktezî evrâk ve müsted‘îyâtı arz ve takdîme ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâyâ ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer

vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 9 Muharrem sene [1]312

Müvekkile-i mûmâileyhâ Amine Nafia bint Osman Bey,

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid ve mu'arrif Kassar mahalleli Hacı Mustafa bin Hacı Tahir,

Şâhid ve mu'arrif Tillo'lu Muhammed bin Sûfî Derviş,

Şâhid ve mu'arrif Tillo'lu Fakih Muhammed bin Şeyh Abdurrahman

Sahife No : 102

Numara : 124

Tarihi : Fî 13 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird'e mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Yasin bin Şeyh Abdullah bin Şeyh İlyas nâm kimesne Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Sok mahalleli Hacı Halil Efendi bin İsa'nın 'aleyhinde mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinden istihsâl eylediğim bir kıt'a i'lâm mûcebince mûmâileyhin zimmetinde mahkûmun-bihî ileyye bin gurusun te'diyesinde mûmâileyhin îkâ' eylediği fuzûlî te'hîrâtın dolayı muhâsebe-i livâdan güzeşte taleb ve da'vâ etmektedir bu bâbda tekevül-i melhûz olan zarar ve ziyânı ve târîh-i i'lâmdan evvel ve âhir îcâb eden güzeşte nizâmiyyesini mûmâileyh Hacı Halil Efendi'den taleb ve da'vâya ve mûmâileyh dahi bi-ğayr-ı hakkın 'aleyhime ikâme eylediği bin gurusun teslîmât da'vâsından dolayı kezâlik mûmâileyhle muhâsama ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve lede'l-îcâb hacz ve fekk-i hacze ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûrenin sulh ibrâdan ğayr-ı müte'allik olduğu bi'l-cümle umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u

ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Yusuf Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 13 Muharrem sene [1]312

Müvekkil Tillo karyeli Şeyh Yasin bin Şeyh Abdullah,

(imzâ)(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Yusuf Efendi,

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid Müdîri Eytâm, Mu'îd

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 102

Numara : 125

Tarihi : Fî 15 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird'e mülhak Tillo karyesinde poştnişîn-i irşâd olan Şeyh Salih Efendi bin Şeyh Hamza Efendi birâderi Şeyh Derviş Efendi ile birâderzâdeleri Şeyh İsa ve Şeyh Zeynel Abidin ve Şeyh Hüseyin benûn-ı Şeyh Süleyman Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza [ve Şeyh Muhyiddin Efendi bin Şeyh Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza] Efendi nâm ve zevât medîne-i mezkûre mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine karye-i mezkûrede sâkin bulunan Şeyh Nasreddin Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Efendi mahzarında her biri bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip murtezikası bulunduğumuz Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekye ve hângâhına merbût evkâfa beher sene mâl sandığından almakda olduğumuz memâlih bedelâtına müte'allik ve zâtımıza âid bi'l-cümle umûr ve mesâlihin tesviyesine ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûreden dolayı gerek lehimize gerek 'aleyhimize olarak vâki' olacak bi'l-cümle umûr ve mu'âmelâtın rü'yetine ve lede'l-îcâb husûsat-ı mezkûreden dolayı da'vâ zuhûr ederse ol bâbda müdde'î olacak kimesnelerle bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûrun son dereceye kadar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır

mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Şeyh Nasreddin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşera min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 15 Muharrem sene [1]312

Müvekkil Şeyh Salih bin Şeyh Hamza Himmetullah,

(imza)

Müvekkil Şeyh Derviş bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh Muhyiddin bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh Hasan bin Şeyh Süleyman bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh İsa bin Şeyh Süleyman bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

(imzâ)

Müvekkil Şeyh Zeynel Abidin bin Şeyh Süleyman bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah,

Vekîl Şeyh Nasreddin ibn-i el-mûmâileyh Şeyh Hamza Himmetullah

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olduğu tasdîk olunur. Fî 15 Muharrem sene [1]312

Müdîri Eytâm, Mu'îd-i mahkeme, Ra's mahalleli Derviş bin Hacı Bekir,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli İbrahim, Tillolu Derviş bin Hacı Osman

(imzâ)

(imzâ)

[Vekîlleri bulunduğum Şeyh İsa ve Şeyh Hüseyin Efendi'lerin vekâletlerinden kendümü 'azl eyledim.] Fî 21 Rebî'u'l-âhir sene [1]315

(Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi)

Derkenar: [ve Şeyh Muhyiddin Efendi bin Şeyh Efendi bin el-mûmâileyh Şeyh Hamza] Kâtib

(Abdulaziz Vehbi)

Sahife No : 102

Numara : 126

Tarihi : Fî 20 Muharrem sene [1]312

Medîne-i Siird'e mülhak Halenze karyesinde sâkin Molla İsmail bin Hacı Beyazid nâm kimesne Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında takrîr-i kelâm edip ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederimiz müteveffâ Hacı Beyazid bin Molla Abdullah'ın karye-i mezkûrede binâ ve ihyâ eylediği medreseye merbût evkâfın tevliyetimce ve şurût-ı vâkıf mücebince vakf-ı mezkûrun hîn-i idâresi muktezî olan tedâbiri icrâya ve başkaca zâtıma müte'allik lehime ve 'aleyhime vukû' bulan umûr ve mesâlihimiz rü'yetine ve zimem-i nâsda olan matlûbâtımı ahz u kabzıyla ve lede'l-icâb bu yüzden da'vâ istintâcında ol bâbda müdde'î veya müdde'â 'aleyh olacak kimesnelerle da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve imzâsıyla evrâk ve müsted'iyâtı arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf.

Fî 20 Muharrem sene [1]312

Karye-i mezkûreli Molla İsmail bin Hacı Beyazid,

(İsmail bin Hacı Beyazid)

Vekîlî Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olmuştur.

Mu'îd-i mahkeme, Müdîr-i Eytâm,

Muharrir-i medrese Molla Musa bin Muhammed Emin
(Musa Kazım)

Sahife No : 103

Numara : 127

Tarihi : Fî 25 Muharrem sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mudâf Garzan kazâsı kurâsından Kuhan(?) karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Han Bey ibn-i Abdullah Bey'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hanife bint Purto ile sülbî kebîr oğulları Hacı Mahmud ve Şerîf ve İsmail Bey'ler ve sülbiye kızları Hasibe ve Nesibe'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î verese-i mezbûrûndan Hanife ve Hasibe ve Nesibe'nin tahakkuk-ı 'özü-i şer'îlerine binâ'en âti'l-beyân vekâlet takrîrleri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsları üzerine kıbel-i şer' den mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrâtın hâlen Siird'de Nazîf ve Karakol mahallelerinde sâkine oldukları hânelerine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine müslimîn [mûmâileyhim] ta'rîfleriyle mu'arrefeler mezbûrân Hanife ile kızları Hasibe ve Nesibe nâm hâtonların meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda karye-i mezkûreli Genco bin el-mezbûr Hacı Mahmud Bey mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhden müntakil ve mevrûs ve tapuca hâlen bizimle verese-i merkûmun isimlerinde mukayyed ve re'yimiz munzam olduğu hâlde bu kere medîne-i Siird'in Sor mahalleli Hacı Abdullah Musuli ve birâderi Hacı Ali'ye on bin guruş semenle furûht edilen mezkûr kurkuhan(?) karyesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' yirmi bir sulu ve susuz tarladaki hisse-i şâyi'amızı diğeri hisses-i müştereke ile me'an mahallince müşterîsi olan merkûmân Hacı Abdullah ve Hacı Ali'nin nâmlarında virgü ve tapu dâirelerince kayd ve ferâğına ve ferâğ-ı mezkûre müte'allik devâir-i resmiyyece muktezî tekârîr ve mu'âmelâtı icrâya ve müşterîlerin nâmlarına kayd ve teferruğ olunmak üzere 'ale'l-husûs tapu tefrîk senedâtına rabt ettirmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiğî umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır merkûm Genco'yu vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik ve mezbûr Genco dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi

kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba‘de’t-temhîr huzûr-ı şer‘e gelip ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘iştirîn min Muharremi’l-harâm li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 25 Muharrem sene [1]312

Mezbûre Hanife bint Purto, Müvekkile mezbûre Hasibe bint Hüseyin Han Bey,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile mezbûre Nesibe bint Hüseyin Han Bey,

(imzâ)

Vekîl -i merkûm Genco bin Hacı Mahmud Bey,

(imzâ)

Şuhûdü’l-hâl: Siird Evrâk me’mûru Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa,

(imzâ)

Karakol mahallesi muhtârı Ahmed bin Hamdi Simo,

(imzâ)

Kassar mahallesinden Ömer bin Yusuf Ömer

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki‘ olmuştur. Fî 25 Muharrem sene [1]312

A‘zâ, A‘zâ

(imzâ) (imzâ)

Derkenar: [mûmâileyhim]

Sahife No : 103

Numara : 128

Tarihi : Fî 28 Muharrem sene [1]312

Tahakkuk-ı ‘özü-i şer‘îsine binâ’en âti’l-beyân takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şer‘at-ı ğarrâdan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi hâlen Siird’de Meydan mahallesinde müste‘ciren sâkine muhadderâttan İsmet Hânım bint-i Hasan Efendi’nin hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı yine hâzırûn-ı mûmâileyhim ta‘rîfleriyle mu‘arrefe mûmâileyhâ

İsmet Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip zevce-i dâhilim olup bir müddetten beri makarr-ı vilâyet olan medîne-i Bitlis bidâyet mahkemesi başkitâbetinde müstahdem ve beni bilâ-nafaka velâ münfiki şer'î burada terk ile [vechen mine'l-vücûh] bana bakmamakda bulunan Şükri Efendi'nin üzerine yedimde bulunan hüccet-i şer'iyeye mücebince bu ana değin ulaşmış olan nafakayı mukadderem üç bin sekiz yüz guruş zevce-i mûmâileyhden ahz u tahsîle bana irsâl ve îsâle ve vekîl-i âti'l-zikrim tarafından olacak mürâca'at üzerine mûmâileyhden rişte-i zevciyyetim kat' ve tefrîkim vâki' olmadığı hâlde kezâlik zimmetimde mütekarrer ve ma'kûd-ı 'aleyh olan iki bin guruş mehr-i mü'eccelimin dahi yine mûmâileyhden ahz u kabzıyla bana irsâl ve îsâline ve yâhûd tarafeynle sulh u ibrâya ve lede'l-icâb mûmâileyh Şükri Efendi'yle bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve i'tirâzen da'vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve kezâlik sulh u ibrâya ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile el-hâletu hâzihî medîne-i Bitlis'de mukîm reşâdetlü Seyyid Şeyh Muhammed Emin Efendi'nin mahdûmu Şeyh Derviş Efendi'yi kabûlüne mevkûfe tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Muharremi'l-harâm li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 28 Muharrem sene [1]312

Müvekkile zevce-i mezbûre İsmet bint Hasan Efendi

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Tillo'lu Şeyh Derviş bin Şeyh Halil, Mübâşir mahkeme-i bidâyet-i Siird

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri ber vech-i muharrer vâki' olduğu tasdîk olunur. Fî 28 Muharrem sene [1]312

A'zâ mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-yı mahkeme-yi mezkûre, Kâtib-i mahkeme-i şer'iyeye Siird

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [vechen mine'l-vücûh]
(Kâtib Abdulaziz Vehbi)

Sahife No : 104

Numara : 129

Tarihi : [Fî 6 Safer sene [1]312]

Medîne-i Siird'de mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Sitti bint Hacı Abdurrahman nâm hâtun Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem mahkeme-i şer'-i şerîfe takdîm eylediğim bin üç yüz on senesi sekiz temmuzunun yirmi birinci günü târîhli arz-ı hâl bâlâsında gösterildiği vecihle zevcim Tillo karyeli Mahmud bin Hacı Salih'in yed-i zabtında olan bin dört yüz yirmi beş guruşluk ğâzî ve hülliyyât ve elbisemi 'aynen veya müstehlek ise bedelen zevcim merkûmdan ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve bir de emr u meskeni şer'îde olarak emr-i infâk ve iksâ ve sâir hukûk-ı zevciyetimi te'mînât-ı kuvveyeye rabt ettirmeğe ve vekîlim tarafından vukû' bulacak mürâca'at üzerine zevcim merkûmdan rişte-i zevciyetimi kat'ı ve beynimizde tefrika ve tefrîkim hâlinde merkûmun zimmetinde mütekarrer ve mahfûzun 'aleyh olan beş yüz guruş mehr-i mü'eccel ile beş yüz guruş matlûbunu kezâlik merkûmdan da'vâya ve ahz u kabza ve ba'de't-tefrîk şer'an lâzım gelen hisse-i nafaka 'iddetimi merkûmdan da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve hakkımda enfa' ve evlâ olduğu hâlde sulh u ibrâya ve tahlîfe ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâdisi min Saferi'l-hayr li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. [Fî 6 Safer sene [1]312]

Müvekkile merkûme Sitti bint Hacı Abdurrahman, Vekîl Hacı Muhammed ibn-i Kasım
(imzâ)

Sahife No : 104

Numara : 130

Tarihi : [Fî 4 Rebî'ü'l-evvel sene [1]312]

Medîne-i Siird'in Birzukak mahallesinde sâkin zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefeler bulunan teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Meryem ve Elmasi benât-ı Maksî İshak veled-i Kıs Abdullah Siird mahkemesinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım mahzarında her biri bi'z-zât ve bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Verraz mahallesinde kâ'in cevânib-i erba'ası Eyse Sultani ve Hacı Abdullah et-Tarrar ve Şeyh Hattab Efendi hâneleri ve tarîk ile mahdûd olan emlâk hâne müteveffâ pederimiz mezbûr Maksî İshak'tan müntakil ve mevrûs mâl ve mülkümüz iken medîne-i mezkûrenin Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i müşârun-ileyhânın ve millet-i mezkûreden Abdo veled-i Yakub hâne-i mezkûru bi-ğayr-ı hakkın zabt u tasarruf etmekte olmakla hâne-i mahdûd-ı mezkûrun mezbûr Abdo'nun yedinden nez'iyile bize teslîme ve lede'l-îcâb mezbûr Abdi ile da'vâ ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-râbi' min Rebî'ü'l-evvel li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. [Fî 4 Rebî'ü'l-evvel sene [1]312]

Müvekkile-i mezbûre Meryem, Müvekkile Elmasi

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım

Şuhûdü'l-hâl: Mahkeme-i bidâyet a'zâsından Hacı Mahmud Efendi,

(imzâ)

Ermeni milletinden Hanna veled-i Ohan

(imzâ)

Sahife No : 104**Numara : 131****Tarihi : Fî 10 Rebî‘u’l-âhir sene [1]312**

Van vilâyet-i celîlesi dâhilinde Gevaş kazâsı makarr-ı hükûmeti olan Vastan kasabasının orta mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Osman bin Kutas’ın veresesinden olup hâlen medîne-i Siird’de mukîm bulunan Telgraf Muhâbere me’mûru Arif Efendi’nin taht-ı nikâhında zevcesi olan Cevahir Hânım’ın tahakkuk eden ‘özü-i şer‘îsine binâ’ en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u tahrîr etmek üzere vukû‘ bulan talebi üzerine kıbel-i şer‘den mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mûmâileyhânın mezkûr medîne-i Siird’in Ra’s mahallesinde müste’ciren sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhim ta’rîfleriyle mu‘arrefe mûmâileyhâ Cevahir Hânım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda bi’l-asâleten takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip pederimiz müteveffâ-yı mezbûr Osman’ın vefâtından sonra terekesini ba‘de’l-iktisâm benimle hâlen mârru’z-zikr Gevaş kazâsında sâkine bulunan hemşîrem Fatma’ya hasr-ı isâbet etmesiyle mâl ve mülk mûrisimiz bulunan mezkûr Vastan kasabasında kâ’in cevânib-i erba‘ası Kutas bin Ali ve Derviş bin Mero bahçeleri ve kasaba mescidinin vakf tarlası ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hâne ma‘a bahçedeki nıfs hisse-i şâyi‘amı mahallinde zuhûr edecek tâlibine semen-i mislîyle bey‘ ve ferâğına ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve hisse-i mezkûremi devâir-i resmiyyece müşterî nâmıma kayd ve ferâğa ve ferâğ-ı mezkûre müte‘allik kâffe-i mu‘âmelât-ı resmiyyeyi ve tekârîr-i muktezîyeyi icrâ-yı îfâya ve lede’l-îcâb hâne ve bahçe-yi mezkûreye vaz‘-ı yed edenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen da‘vâ ve muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh u îbrâya ve âheri tevkîle ve bi’l-cümle vesâ’it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile el-hâletu hâzihî zikri mesbûk Vastan kasabasında sâkin ve mukîm bulunan kurratından Şeyhîzâde Seyyid Ahmed Efendi’yi kabulüne mevkûf

tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-'âşir min Rebî'i'l-âhir li-seneti isnâ "aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 10 Rebî'u'l-âhir sene [1]312

Müvekkile-i mûmâileyhâ Cevahir bint Osman

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Mûmâileyhânın zevci Siird Telgraf Muhâbere me'mûru Arif Efendi,

(imzâ)

Ra's mahallesi ahâlîsinden Halil bin Yasin Fiskini,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli İsmail Kasım bin Ahmed Hacı

(imzâ)

Sahife No : 105

Numara : 132

Tarihi : Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mudâf Garzan kazâsı kurâsından Güzeldere karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Ömer Mali nâm kimesnenin verâseti zevcetân-ı menkûhetân-ı metrûketânı Nesibe bint Şeyh Hüseyin ve Aişe bint Abdullah ile sülbî oğulları Keleş ve Muhammed Tahir ve Mahmi ve sülbiye kızları Emine ve Fatma ve Ferfur'a münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan olup hâlen medîne-i Siird'de Holani mahallesinde sâkin Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas nâm kimesnelerin taht-ı nikâhında zevcesi bulunan bint-i mezbûre Ferfur nâm hâtunun tahakkuk-ı 'özü-i şer'îsine binâ'en zikri âtî takrîri mahallinde zabt u istimâ' olunmak üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer'den mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Seyyid Vehhab Efendi mahalle-i mezkûreye varıp zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları yine müslimîn-i mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Ferfur meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zevc-i mûmâileyh Hacı Hüseyin Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip verâseti ber vech-i muharrer benimle verese-i mezbûrûna münhasıra

bulunan pederim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ömer Mali'nin mezkûr Güzeldere ve Bizzini Hanımı karyelerinde bâ-tapu 'uhde-i tasarruf ve temellüklerinde olduğu hâlde vukû'-ı vefâtıyla benimle verese-i mezbûruna bi'l-irsi'ş-şer'î intikâlî lâzım gelen ve mahallince beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân hudûdları ma'lûm olan dört bâb hâne ile bir bâb hâne değirmen ve kıta'âtı kazâ-i mezkûr tapu dâiresince ma'lûm olan arâzî ve emlâk ve akârdan hisse-i mîrasiye-i şer'iiyemi bu kere bi-ğayr-ı hakkın zabt u tasarruf etmekte bulunan Siird'in Verraz mahalleli Banusyan Beşiro nâm Hristiyanda ve tereke-i mezkûreye vâzı'u'l-yed bulunan kesândan da'vâ ve muhâkemeye ve ahz u kabza ve makbûzunu bana i'tâ ve teslîme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve iktizâ edecek levâyih ve müsted'iyâtı tanzîm ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile işbu hâzır mûmâileyh zevcim Hacı Hüseyin Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim ve mûmâileyh Hacı Hüseyin Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı mûmâileyhimâ ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Rebî'i'l-evvel li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 25 Rebî'u'l-evvel sene [1]312

Müvekkile-i mezbûre Ferfur bint Hacı Ömer Mali,

(imzâ)

Vekîl Holani mahalleli Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: Mahalle-i mezkûre imâmı Molla Abdulhakim bin Hacı Hafız Efendi,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûre Muhtârı Muhammed bin Yusuf,

(imzâ)

İhtiyâr meclis-i A'zâsından Sûfi İbrahim bin İsmail,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûrede sâkin Molla Abdulmecid bin Molla Ali
(imzâ)

Sahife No : 106

Numara : 133

Tarihi : Fî 2 Rebî'ü'l-âhir sene [1]312

‘An-asıl Musul vilâyet-i celîlesi dâhilinde Talahfar kasabası ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî medîne-i Siird’de Babüddarb mahallesinde müsâfiraten sâkin bulunan Hacı Bekir bin Hacı Muhammed bin Ali nâm kimesne medîne-i mezkûre mahkemesinde in’ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ‘an-asıl Dersaadet ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden olup hâlen medîne-i mezkûrede kâ’in Yenihânda mukîm bulunan da‘vâ vekîlî Apkaryan Kevork Efendi mahzarında bi’l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip bi’l-cümle umûr ve husûsatı rü’yete ve leh ve ‘aleyhime olarak bu ana değîn vâki’ olmuş ve bundan böyle vâki’ olacak kâffe-i de‘âvînin mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyye ve cezâiyye dâirelerinin merci‘-i mahsûslarında lâzım gelenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘tirâzen ve i‘âdeten rü’yet ve muhâkeme ve muhâsamaya ve iştikâ ‘âni’l-hükkâm ve levâyih ve müsted‘îyâtı arz ve takdîme ve telgrafname keşîdesine ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve mümeyyiz ve hakem nasb u ta‘yînine ve vürûduna ve lede’l-îcâb protesto keşîdesine ve müdde‘â ‘aleyhlerin mâlik oldukları emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlelerinin hacziyle fekk-i hacze ve ta‘kîbât-ı kânûniyenin îfâsına ve ahz u kabza ve makbûzunu bana i‘tâ ve teslîme ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve bi’l-cümle vesâ‘it-i kânûniyeyi icrâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile işbu hâzır mûmâileyh Kevork Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Kevork Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde ğıbbe’t-tasdîki’ ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sânî min şehr-i Rebî‘i’l-âhir li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 2 Rebî’ü’l-âhir sene [1]312

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Bekir, Vekîl-i mûmâileyh Apkaryan Kevork

(imzâ)

(imzâ)

Tarafeynin ber vech-i muharrer vekâlet takrîrileri huzûrumuzda vâki' olunmuştur. Fî 2
Rebî'ü'l-âhir sene [1]312

İcrâ dâiresi mülâzımlarından Veli Efendi, Mahkeme Mu'îdî

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 106

Numara : 134

Tarihi : Fî 7 Rebî'ü'l-âhir sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun piyâde efrâdından Hasan bin Ahmed bin Hacı Berho Abdi nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'l-asâle takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Karakol mahallesi ahâlîsinden Şükro bin Hacı Süleyman tarafından 'aleyhime ikâme olunan mahalle-i mezkûrede kâ'in iki tarafı benim sâkin olduğum hâne ve havlu ve diğere iki tarafı dahi mezbûr Şükro'nun hânesi ile mahdûd ve bâ-tapu 'uhde-i tasarruf ve temellükümde bulunan bir kıt'a 'arsa-i hâliye için bi-ğayr-ı hakkın iddiâ-yı temellük ile Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde aramızda tekevvün eden da'vâ netîcesinde 'aleyhime sâdır olan hükm ve karârı Bitlis istînâf mahkemesine istînâf da'vâ ettirdiğimden 'arsa-yı mezkûreyi ol vecihle merkûm Şükro'dan ve yâhûd bu bâbda tarafından tevkîl olunacak kimesneden istînâfen da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve temyîze ve redd-i a'zâ ve mahzara i'tâ ile iştikâ 'âni'l-hükkâm ve ikâme ve redd-i şuhûda ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve imzâsı tahtında her türlü evrâk ve lâyiha ve protesto tanzîm ve i'tâsına ve zarar ve ziyân ve şâhid izur nuk da'vâsı ikâmesine ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere hâlen medîne-i Bitlis'in Taş mahallesinde sâkin ve mukîm Bedri Efendi'yi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'i'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 7 Rebî'ü'l-âhir sene [1]312

Müvekkil merkûm Hasan bin Ahmed

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda vâki' olunmuştur.

A'zâ, A'zâ

Sahife No : 107

Numara : 135

Tarihi : Fî 11 Rebî'u'l-âhir sene [1]312

Haleb vilâyet-i celîlesi dâhilinde Ayntab kazâsı mülhakâtından nefsi-i Ayntab kasabasının İplihan mahallesi ahâlîsinden ve Nâlçacı esnâfından ve teba'a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden Nur Otonkipan Hacı Vartan Ağa veled-i Karapet nâm kimesne Siird mahkemesinde mün'akid meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Siird kasabasının Babüddarb mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyeden Şeyh Kasımzâde Hacı Muhammed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip Siird'in Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni milletinden Basmacıyan Agob veled-i Maksi Poğos'a kâ'imesi mücebince yüz altmış bir lira-yı osmânî kabûl eylediği hâlinde kendiyeye kalmak ve esmânını tarafıma göndermek ve kâ'ime mücebince kabûl etmediği hâlde hey'etiyle Şitaflı Şahin'e teslîm eylemek üzere tahmînen bundan sekiz sene evvel Bitlis'ten Van'a göndermiş olduğum sekiz denk mâl faturamı kendisine vusûlünde kabûl ve kendü nefsi için bey' ve furûht etmiş vasî-i esmânından bir mikdâr tarafıma irsâl eylemiş isede kusuru zimmetinde kalmış bulunduğundan muhâsesini görüp bu bâbda ez-ğayr teslîmâta tebeyyün edecek mebâliğ-i mütebâkîyeyi ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve yine sekiz sene evvel Pencinar 'aşîretinden Muhammed bin Negmo ve Hassi Ziyö ile ma'lûmu'l-esâmî yedi nefer refikleri tarafından Garzan toprağında yedimden gasb olunan altmış üç liralık mâl fatura ve sâir eşyâlarımı dahi ğâsibûn-ı merkûmûndan ahz u tahsîle ve vâki' olacak makbûzâtımı başkaca bana irsâl ve îsâle ve lede'l-îcâb şu her iki cihet için hukûk ve cezâ ve istintâk dâirelerinde ve makbûzâtını bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'tirâzen ve i'âdeten da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve iştikâ 'âni'l-hükkâm ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve teblîğ ve tebellüğe ve icrâya ve hacze ve imzâsıyla evrâk ve müsted'îyâtı arz ve takdîme ve bi'l-cümle vesâ'it-i kânûniyeyi icrâya ve'l-hâsil husûsat-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve

mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi'l-hâmis ve 'işrîn min şehr-i Rebî'î'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'ete ve elf. Fî 11 Rebî'u'l-âhir sene [1]312

Müvekkil merkûm Nur Otonkipan Hacı Vartan Ağa veled-i Karapet,

(imzâ)

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed bin Şeyh Kasım

(imzâ)

Şuhûdü'l-hâl: İcrâ dâiresi mülâzımlarından Veli Efendi,

(imzâ)

Gorgisyan Gorgis veled-i Yakub,

Duyûn-ı 'umûmiye me'mûrlarından İso veled-i Gorgis

Sahife No : 107

Numara : 136

Tarihi : Fî 9 Cemâziye'l-evvel sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün mülâzım-ı evveli iken bundan akdem medîne-i Siird'de vefât eden Hacı Halil Ağa bin Mahmud bin Hacı Berho'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Habibe bint Abdullah ile sülbiye-i kebîre kızı Azize ve li-ebeveyn er karındâşı Hacı Ali'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î zevce-i mezbûre Habibe Hânım'ın tahakkuk eden 'özü-i şer'îsine binâ'en âti'l-beyân vekâlet takrîri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer'den mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede müsâfireten sâkine olduğu Belediye Re'îs-i sâbıkı Hacı Ömer Efendi'nin hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Habibe Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlen Livâ Tahrîrât Müdîri bulunan Abdulmecid Efendi bin Şaban Efendi mahzarında takrîri

kelâm ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin vefâtıyla benimle verese-i mezbûrûna bi’l-irsi’ş-şer‘î intikâl eyleyip beyne’l-verese li-ecli’t-taksîm sebt-i defter edilen emvâl ve eşyâ-ı metrûkesiyle mahalle-i mezkûrede kâ’in cevânib-i erba‘ası Musa ve Yusuf ibnâni Ahmedi Hacı Berho ve Abdal Hamid ve Musa bin Hüseyin bin Hacı Hasan Ağa hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzili ve vasati’l-mercan mevki‘inde kâ’in bir tarafı Şaban bin Abbas Keççiği ve bir tarafı Kasım bin Hüseyin Bibi ve bir tarafı Muhammed bin Şeyh Musa bağları ve tarîk ile mahdûd bir kıt‘a bağın bi’t-tarîkati’ş-şer‘iyye icrâ-yı taksîmiyle hisse-i musîbemi ahz u kabz ve makbûzu bana i’tâ ve teslîme ve hâne ve bâğ-ı mezkûrdan vâki‘ olacak hisse-i mîrâsiyemi zuhûr edecek müşterîye bey‘-i bât ile bey‘ ve tapuca ismine kayd ve ferâğına ve ferâğ ve intikâle dâir devâir-i resmiyyece muktezî tekârîri bi’l-vekâle icrâya ve bir de sened mücebince zevcim müteveffâ-yı mûmâileyhin zimmetinde alacak hakkım olan otuz ‘aded lira-yı osmânîyi tereke-i mezkûreden ber vech-i muharrer hizmet-i mebhûsesinden dolayı tabur-ı mezkûr sandığından müterâkim olup kezâlik bi’l-irsi’ş-şer‘î bizlere âid ve râci‘ olan ma‘lûmu’l-mikdâr istihkâkın ahzı zımmında mahkeme ve sâir devâir-i resmiyyece isbât-ı verâsete müte‘allik mukteziyatı icrâya ve kezâlik ahz u kabza ve makbûzu bana i’tâ ve teslîme ve husûsat-ı mezkûreye müte‘allik bir da‘vâ intâc ederse lâzım gelenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i’tirâzen ve i‘âdeten da‘vâ ve muhâkemeye ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis müdür-i mûmâileyhi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehr-i Cemâziye’l-evvel li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 9 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Müvekkile Habibe bint Abdullah, Vekîl Müdür-i Tahrîrât-ı Siird

Şuhûdu’l-hâl: Babüddarb mahalleli Abdurrezzak bin Hamza bin Molla Yusuf,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Fettâh bin İsmail Falebo,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Şeyh Ahmed bin Şeyh Abdurrahman

Sahife No : 108

Numara : 136

Tarihi : Fî 10 Cemâziye'l-evvel sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden ve Siird jandarma taburunun piyâde ikinci bölüğünün mülâzım-ı evveli iken bundan akdem medîne-i Siird'de vefât eden Hacı Halil Ağa bin Mahmud bin Hacı Berho'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Habibe bint Abdullah ile sülbiye-i kebîre kızı Azize ve li-ebeveyn er karındâşı Hacı Ali'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î bint-i mezbûre Azize Hâtun'un tahakkuk-ı 'özi-i şer'îsine binâ'en âti'l-beyân vekâlet takrîri mahallinde istimâ' ve zabt u tahrîr etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şer'den mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi mezbûrenin sâkine olduğu Kassar mahallesindeki hânesine varıp derûnunda zeyli-vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhim ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Azize Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlen Livâ Eytâm Müdîri bulunan Bekir Efendi bin Ahmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip pederim ve mûrisimiz müteveffâyı mûmâileyhin vefâtıyla benimle verese-i mezbûrûna bi'l-irsi's-şer'î intikâl eyleyip beyne'l-verese li-ecli't-taksîm sebt-i defter edilen emvâl ve eşyâ-ı metrûkesiyle mahalle-i mezkûrede kâ'in cevânib-i erba'ası Musa veled-i Yusuf ibnâni Ahmedi Hacı Berho ve Abdal Hamid ve Musa bin Hüseyin bin Hacı Hasan Ağa hâneleri ve tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzili ve vasati'l-mercan mevki'inde kâ'in bir tarafı Şaban bin Abbas Keççiği ve bir tarafı Kasım bin Hüseyin Bibi ve bir tarafı Muhammed Şeyh Musa bağları ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a bağının bi't-tarîkati's-şer'iyeye icrâ-yı taksîmiyle hisse-i musîbemi ahz u kabz ve makbûzu bana i'tâ ve teslîme ve hâne ve bâğ-ı mezkûrdan vâki' olacak hisse-i mîrâsiyemi zuhûr edecek müşterîye bey'-i bât ile bey' ve tapuca ismine kayd ve ferâğa ve ferâğ ve intikâle dâir devâir-i resmiyyece muktezî tekârîri bi'l-vekâle icrâ ve îfâya ve bir de tapuca pederimin ismine mukayyed olup kezâlik vefâtıyla tapu nizâmnâmesi mücebince müstakillen bana intikâli lâzım gelen ma'lûm'ul-hudûd bir kıt'a susuz tarlanın 'alâ vechi'l-istiklâl tapuca ismine kayd ve îcâb ederse bey' ve furûht ettirmeğe ve ber vech-i muharrer hizmet-i mebhûseden dolayı mensûb olduğu tabur-ı mezkûr sandığında müterâkim olup kezâlik bi'l-irsi's-

şer‘î bize âid ve râci‘ olan ma‘lûmu’l-mikdâr istihkâkın ahzı zımmında mahkeme ve sâir devâir-i resmiyyece îcâb edilen müvâcehelerinde da‘vâ ikâmeye mukteziyât-ı sâiresini icrâyâ ve kezâlik ahz u kabza ve makbûzu bana i‘tâ ve teslîme ve husûsat-ı mezkûreye müte‘allik bir da‘vâ intâc ederse lâzım gelenlerden bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘tirâzen ve i‘âdeten da‘vâ ve muhâkemeye ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi’l-meclis mûmâileyhi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde müdür-i mûmâileyh Bekir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta‘ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-‘âşir min şehr-i Cemâziye’l-evvel li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 10 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Müvekkile-i mezbûre Azize bint Hacı Halil Ağa, Vekîl Müdür-i Eytâm

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Kassar mahalleli Şeyh Sâlih bin Süleyman el-Hamzevi,

(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli İsmail bin Esad bin Hacı İsmail

(imzâ)

Sahife No : 108

Numara : 137

Tarihi : Fî 11 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Medîne-i Siird’in Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa bin Hacı Tahir bin Mahmud Siird mahkemesinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûrenin Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Bekir Efendi bin Ahmed Ağa mahzarında takrîr[-i kelâm] ve tasvîr ‘ani’l-merâm edip müteveffâ birâderim Süleyman’ın veresesinden sülbî oğlu Şükro’nun tefrîk-i hisası ile müstakillen zîr-i tasarruf ve temellükümde olan mahalle-i mezkûrede kâ’in bir tarafı Şeyh Salih bin Şeyh Süleyman el-Hamzevi ve bir tarafı Hamid bin Fehim hâneleri ve iki tarafı tarîk ile mahdûd bir bâb mülk hânem hakkında iddiâ-yı verâset ile mukaddemen Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde vukû‘ bulan mürâca‘atı üzerine rü’yet olunmakta olan da‘vâyı ta‘yîn-i mercî‘

ile âid olduğu mahkemede bidâyeten ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten ve i‘tirâzen müdâfa‘a ve muhâsamaya ve iştikâ ‘âni’l-hükkâm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve redd-i a‘zâya ve’l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır mûmâileyh Bekir Efendi’yi vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Bekir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâdî ‘aşera min şehr-i Cemâziye’l-evvel li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’ete ve elf. Fî 11 Cemâziye’l-evvel sene [1]312

Müvekkil Siird’in Kassar mahallesinden Hacı Mustafa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mahkeme Mu‘îdi, Muhzır-ı mahkeme

(imzâ)

(imzâ)

[Nâib vekîli müftî Ahmed Tevfik Efendi zamanında verilen vekâlet hüccetlerinin hâtimesi ve nâib-i lâhık faziletli İbrahim Efendi’nin zamanında verilecek vekâletlerin mukaddeme-i fâtihati’ş-şerîfidir.]

[Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye]

Sahife No : 109

Numara : 138

Tarihi : Fî 7 Cemâziye’l-âhir sene [1]312

Tahakkuk eden ma‘zeret-i şer‘iyelerine binâ’en zikri âtî takrîrleri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere hâlen medîne-i Siird’in Nazîf mahallesinde sâkine olan Reyhani bint İsmail’in ve Karakol mahallesinde sâkine bulunan Huriye bint el-mezbûr İsmail’in ve taleb ve iltimâslarıyla kıbel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi mezbûretân Reyhani ve Huriye’nin müctemi‘ oldukları mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden Tüccâr Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa’nın hânesine varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtları yine müslimîn mûmâileyhimin ta‘rîfleriyle mu‘arrefâtan mezbûre Reyhani ve Huriye hâتونlar meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ve yine medîne-i

Siird mahallâtından mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden ve Tüccârdan mezkûr Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa'nın mahzarında takrîr-i kelâm ve tasvîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden peder ve mûrisimiz İsmail bin Abdulkadir bin Aziz'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Nasri bint Hacı Ahmed ve sülbî kebîr oğulları Muhammed Efendi ve Abdulfettah ve sülbiye-i kebîre kızları Reyhani ve Huriye'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Nasre dahi vefât edip verâseti sülbî kebîr oğulları mezbûrân Muhammed Efendi ve Abdulfettah ve sülbiye-i kebîre kızları mezbûretân Reyhani ve Huriye'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î müteveffâ-yı mezbûr-ı evvel İsmail bin Abdulkadir bin Aziz'in verese-i mezbûrûna intikâl eden Karakol mahallesinde kâ'in bir tarafı Molla Abdurrezzak bin Molla Mahmud bin Abdurrahim ve bir tarafı Hacı Mustafa bin Ahmedî Keççiği hâneleri ve bir tarafı Mescidü'l-saka ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âmm ile mahdûd ve birbirine mülâsık iki bâb hâne ve Şeyh Kasım mevki'inde kâ'in bir tarafı Seyyid Ahmed Efendi bin Seyyid İbrahim Efendi bin Seyyid Ali Efendi ve bir tarafı Hacı Sado bin Hacı Yasin Çuri bir tarafı Hacı İbrahim Veyso Jejo ve taraf-ı râbî'i Hacı Taha bin Hacı Yusuf Ğabaz bağlarıyla mahdûd bir kıt'a bâğ ve sâireden 'ibâret bulunan terekede hisse-i şâyi'amızı âhere bey' ve ferâğa ve lede'l-îcâb ifrâz ve taksîme ve bunların bedellerini mukaddemen verese-i mezbûrûndan birâderimiz Muhammed Efendi tarafından Siird Eytâm sandığına ve sâir duyûnuna te'diye ve îfâya ve îcâbı hâlinde verese-i mezbûreden ve sâire tarafından da'vâ vukû'unda onlarla da'vâ ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve i'âde-i muhâkemeye ve tahlîfe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve devâir-i resmiyyede takrîr vermeye ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve teblîğ ve tebellüğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûreye ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa'yı vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Hacı Ömer Ağa dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene [1]312

Müvekkile Nazîf mahallesinden Reyhani bint İsmail,

Müvekkile Karakol mahalleli Huriye bint İsmail,
Vekîl Nazîf mahalleli Ömer Ağa bin Molla Musa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahalleli Sarrac Hacı Hamza bin İbrahim bin Abdullah,

(imzâ)

İcrâ me'mûru Abdi Efendi bin Abdulğani bin Hacı Hasan

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

[İşbu sicil vekâletinde on guruşluk pul yapışdırılarak ibtâl edilmiştir.]

Sahife No : 109

Numara : 1

Tarihi : Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mülhak mezkûr Siird kazâsına tâbi' Berhurek karyesi ahâlîsinden ve Sılokan 'aşîretinden Meçikan kabîlesi halkından 'âkıl ve bâliğ ve nâfizu't-tevkîl olan Reşid bin Davud bin Muhammed ve Mahi bin Mero bin Megmo ve Cihangir bin Nadir bin Silo ve Kasım bin Muhammed bin Bilal nâm kimesneler mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mârru'z-zikr Siird kasabası mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Yusuf Efendi bin Hanna'nın müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Siird kazâsına tâbi' Berhurek karyesi hudûdu dâhilinde kâ'in yirmi beş kıt'a susuz tarlalar ile müte'addid mağaralardan mezkûr Siird sancağına tâbi' Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi ahâlîsinden İsmail Bey bin Şir Bey ve birâderzâdesi mezkûr Şirvan kazâsında Kormas karyesi ahâlîsinden Aziz Bey bin Osman Bey nâm kimesnelerin men'-i ta'arruz ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhlerine ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla 'ale'l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin müte'allik ettiği merci' ve makâma i'tâ ve takdîmine ve her bir evrâk talebine ve iş mahkeme-i şer'iyede ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada muhâkimîn tabakası müntehâsine kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve

tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve tarafından âheri tevkîle ve sulh ve iskât-ı hâk ile ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile tarafımızdan mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikte gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'yyesinde tescîl olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-'işrîn min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 28 Cemâziye'l-âhir sene [1]312

Müvekkil Berhurek karyeli Sılokan 'aşîretinden Reşid bin Davud bin Muhammed,
(imzâ)

Müvekkil Berhurek karyeli Sılokan 'aşîretinden Mahi bin Mero bin Megmo,
(imzâ)

Müvekkil Berhurek karyeli Sılokan 'aşîretinden Cihangir bin Nadir bin Silo,
(imzâ)

Müvekkil Sılokan 'aşîretinden Berhurek karyeli Kasım bin Muhammed bin Bilal,
(imzâ)

Vekîl Siird'in Sor mahallesi teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Yusuf Efendi bin Hanna
(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme A'zâsı Hacı Yusuf Efendi bin Hacı Hasan Efendi,
(imzâ)

Mahkeme A'zâsı Hacı Muhammed Efendi bin Hacı Halil Ağa
(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 110

Numara : 2

Tarihi : Fî 5 Receb sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Yusuf bin Hami bin Ömer'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Sittihan bint İbrahim ve sülb-i kebir oğlu Muhammed ve

sülbiye-i kebîre kızı Fatma'ya münhasıra olup verese-i mezbûreden Muhammed ve Fatma Siird bidâyet mahkemesinde mahsûs odada in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine medîne-i Siird mahallâtından mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mevrûs pederimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yusuf Hamid'den irsen bize müntakil medîne-i mezkûre akârında kâ'in bir tarafı Hacı Mustafa Holani ve bir tarafı Şeyh Alameddin vakfı ve bir tarafı Şeyh Mahmud bin Şeyh Abdurrahman el-Hamzevi tarlası ve taraf-ı râbî'i mağara ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bi-'avâneti'l-ğavs ismiyle müsemmâ bir kıt'a susuz tarlayı fuzûlî zabt ve bi-ğayr-ı hakkın tasarruf eden medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Zerregdan Abdal bin Hamdo'dan mezkûr tarla ile sekiz senelik icâre-i misliyyesini ahz u kabz ile bize i'tâya ve lede'l-icâb mezbûr Abdal ile gerek mahkeme-i şer'iyeye ve gerek mahkeme-i nizâmiyyede da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettik dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Recebi'l-mürecceb li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Receb sene [1]312

Müvekkil Ra's mahalleli Muhammed bin Hacı Yusuf Hami,

(imzâ)

Müvekkile mahalle-i mezkûreli Fatma bint Hacı Yusuf Hami,

(imzâ)

Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: A'zâ Hacı Yusuf Efendi, A'zâ Minyas Efendi, Muhzır-ı mahkeme Abdulferid

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 110

Numara : 3

Tarihi : Fî 13 Receb sene [1]312

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Abdal bin Hamido bin Hacı Berho nâm kimesne Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mârru’z-zikr Siird kasabası mahallâtından yine Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezkûre mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden bundan akdem vefât eden Hacı Yusuf Hami’nin sülbî kebîr oğlu Muhammed ve sülbiye-i kebîre kızı Fatma nâm kimesneler tarafından zikri âtî tarlaya da‘vâya tasaddî etdikleri Siird akârında kâ’in bir tarafı Hacı Mustafa Holani ve bir tarafı Şeyh Alameddin vakfi ve bir tarafı Şeyh Mahmud bin Şeyh Abdurrahman el-Hamzevi tarlaları ve taraf-ı râbi‘i mağara ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bi-‘avâneti’l-ğavs ismiyle müsemmâ bir kıt‘a susuz tarladan mezbûrân Muhammed ve Fatma’nın men‘-i ta‘arruz ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhlerine ikâme-i da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta‘alluk ettiği merci‘ ve makâma i‘tâ ve takdîmine ve her bir evrâk talebine ve iş mahkeme-i şer‘iyyeye ve cezâ’iyyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı muntehâsına kadar muhâkeme ve da‘vâyı rü’yet etmeğe ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû‘ bulacak her bir mu‘âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve sulh ve iskât-ı hâk ile ibrâyâ ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Bekir Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Bekir Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde tescîl olundu.

Fî'l-yevmi's-sâlis 'aşera min şehri Recebi'l-mürecceb li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 13 Receb sene [1]312

Müvekkil Babüddarb mahalleli Abdal bin Hamido bin Hacı Berho,

(imzâ)

Vekîl Babüddarb mahalleli Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Karakol mahallesi muhtârı Ahmed Cemil Efendi bin Muhammed,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli İsa bin Mahmud Sa'leb

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 111

Numara : 4

Tarihi : Fî 12 Receb sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden nâfizu't-tevkîl olan Hacı Hüseyin bin Hacı Osman bin Hacı Mustafa Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden İbrahim bin Abbas Ğoşebi nâm kimesnenin zimmetinde bulunan on 'aded 'ayn lira-yı osmânî alacağımın merkûm İbrahim'den ahz ve istihsâl ve bana i'tâsı için medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhine ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla 'ale'l- usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta'alluk ettiği merci' ve makâma i'tâ ve takdîmine ve her bir evrâk talebine ve iş mahkeme-i şer'iyeye ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı intihâ'iyesine kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmeğe ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve tebliğ ve tebellüğe ve tarafından âheri tevkîle ve

sulh ve iskât-ı hâk ile ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'îyyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşera min şehr-i Recebi'l-mürecceb li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 12 Receb sene [1]312

El-Müvekkil Sok mahalleli Hacı Hüseyin bin Hacı Osman bin Hacı Mustafa,
(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed
(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mübâşirlerinden Ferhad Ağa ibn-i Abdullah ibn-i Abdullah,
(imzâ)

Eytâm Müdîri Bekir Efendi ibn-i Ahmed Ağa ibn-i Hacı Mahmud,
(imzâ)

Mahkeme muhızırı Abdulferid Ağa ibn-i Osman ibn-i Hacı Mahmud
(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 110

Numara : 5

Tarihi : Fî 20 Receb sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına mülhak mezkûr Siird kazâsına tâbi' Herşah karyesinde kışlamakta bulunan Muhdiyan 'aşîreti halkından Sûfî Ali bin Keleş Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mârru'z-zikr Siird kasabası mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip sâhibsiz denilerek hükûmet-i seniyye tarafından bi'z-zât beytü'l-mâl nâmına olarak Siird'e götürülüp hâlen Siird'de mevcûd bulunan seksen bir re's koyun ve keçi ile iki 'aded katır ve birer re's kısırak ahz ve tarafıma i'tâ ve teslîm ve mezkûr seksen bir re's koyundan mâ'adâ

Elikan ‘aşîreti halkından Hacı bin Ömer ile rüfekâsı tarafından götürülen doksan re’s koyun ve keçinin kezâlik ‘aynen istirdâd ve yâhûd tazmînâtını bana i’tâ için icâb edenler ‘aleyhlerine küllen veya kısmen gerek mahkeme-i şer‘iyye ve gerek mahkeme-i nizâmiyye ve cezâ’iyede ikâme-i da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve bir de i‘âde-i muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l- usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta‘alluk ettiği merci‘ ve makâma i’tâ ve takdîme ve her bir evrâk talebine ve iş ta‘alluk edeceği kâffe-i mehâkimde görülecek muhâkemenin usûlen ve furû‘en tabakât-ı intihâ’iyesine kadar muhâkeme ve da‘vâyı rü’yet etmeğe ve ettirmeğe ve istintâk ve icrâ dâirelerince vukû‘ bulacak her bir mu’âmelât-ı mukteziyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve cezâ kısmında hilâf-ı nizâm harekâta tecâsür eden mezkûr Hacı Ömer ve rüfekâlarının mücâzât-ı nizâmiyyesini talebe ve tarafından âheri tevkîle ve sulh ve ıskât-ı hâk ile ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllisine murahas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesince bi’t-tescîl i’tâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-‘işrîn min şehr-i Recebi’l-mürecceb li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 20 Receb sene [1]312

El-Müvekkil Muhdiyan ‘aşîretinden Sûfî Ali bin Keleş,

(imzâ)

El-Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Eytâm müdürü, Mahkeme-i şer‘î Mukayyidi,

(imzâ)

(imzâ)

Mahkeme Muhzırı Abdulferid,

(imzâ)

Sarrac Abdulhamid bin İbrahim, İcrâ me’ûru Abdi Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Şeyh Bekir bin Hacı Yusuf Mellâvu

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 112**Numara : 6****Tarihi : Fî 27 Receb sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Şirvan kazâsı kurâsından Kormas karyesi ahâlîsinden Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey nâm kimesne mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimdeki i‘lâm-ı nizâmî ve tapu senedâtı mûcebince mutasarrıfı bulunduğum Siird kazâsına tâbi‘ Berhurek karyesi hudûdu dâhilindeki bi’l-cümle arâzî-i müte‘addide ve mağaralardan Sılokan ‘aşîreti Meçikan kabîlesi halkından Reşid bin Davud ve Mahi bin Mero ve Cihangir bin Nadir ve Kasım bin Muhammed ile yerlerine kâ’im-i vekîl Yusuf Efendi’nin iddiâ eylediği yirmi beş kıt‘a arâzî ve mağara ve işbu karye-i mezkûreden men‘-i müdâhalelerine hükm olunmuş Cevher ve Osman ve Faruk ve İso’nun dahi icrâ dâiresince kendilerinden tahsîli lâzım gelen bi’l-cümle zarar ve ziyânla mesârifâtı men‘-i ta‘arruz ve iddiâ ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhlerine ikâme-i da‘vâ ve iddiâ eden ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i’âde-i muhâkemeye ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta‘alluk ettiği merci‘ ve makâma i’tâ ve takdîme ve her bir evrâkın talebine ve iş mahkeme-i şer‘iyyeye ve cezâ’iyyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı müntehâsına kadar muhâkeme ve da‘vâyı rü’yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû‘ bulacak her bir mu’âmelât-ı muktezîyi ta’kîb ile görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak ve tebliğ ve tebellüğe ve sulh u ibrâ kazıyyeleri sırf kendimce âid bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir’i vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini

kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde tescîl olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-‘ışrîn min şehr-i Recebi’l-ferd li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 27 Receb sene [1]312

El-Müvekkil Aziz Bey bin Osman Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

El-vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Muhzur-ı mahkeme Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 112

Numara : 7

Tarihi : 2 Şa‘bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Şirvan kazâsı kurâsından Kelmih karyesi ahâlîsinden İsmail Bey bin Osman Bey bin Şir Bey nâm kimesne mezkûr Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde in‘ikâd eden meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimdeki i‘lâm-ı nizâmî ve tapu senedâtı mücebinece mutasarrıfı bulunduğum Siird kazâsına tâbi‘ Berhurek karyesi hudûdu dâhilindeki bi’l-cümle arâzî-i müte‘addide ve mağaralardan Sılokan ‘aşîreti Meçikan kabîlesi halkından Reşid bin Davud ve Mahi bin Mero ve Cihangir bin Nadir ve Kasım bin Muhammed ile yerlerine kâ’im-i vekîl Yusuf Efendi’nin iddiâ eylediği yirmi beş kıt‘a arâzî ve mağara ve işbu karye-i mezkûreden men‘-i müdâhalelerine hükm olunmuş Cevher ve Osman ve Faruk ve İso’nun dahi icrâ dâiresince kendilerinden tahsîli lâzım gelen bi’l-cümle zarar ve ziyânla mesârifâtı ve men‘-i ta‘arruz ve iddiâ ve müdâhaleleri için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ‘aleyhlerine ikâme-i da‘vâ ve iddiâyâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i‘âde-i muhâkemeye ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla ‘ale’l- usûl arz-ı

hâl ve telgraf ve sâirenin ta'alluk ettiği merci' ve makâma i'tâ ve takdîme ve her bir evrâkın talebine ve iş mahkeme-i şer'iyeye ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı müntehâsına kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı muktezîyi ta'kîb ile görmeğe ve gördürmeğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine murahhas ve mufavvaz olmak ve teblîğ ve tebellüğe ve sulh u ibrâ kazıyyeleri sırf kendimce âid bulunmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde tescîl olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 2 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkil İsmail Bey bin Osman Bey bin Şir Bey,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mahkeme Muhzırı Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi Mahmud,

(imzâ)

Mahkeme Mübâşiri Hüseyin Çavuş bin Rüstem

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 112

Numara : 8

Tarihi : Fî 4 Şa'bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Bakkâl Hacı İsa Saro nâm kimesne Siird bidâyet

mahkemesi hukûk dâiresinde in'ikâd eden meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir Ağa bin Bekir Ağa müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip gerek iş verilîş cihetinden ve gerek karz cihetinden medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Berber Şakir bin Seyyid Yusuf ve Allâf Şeyh Hasan bin Şeyh Turab ve Bezzâz Sado bin Berho Habib ve sâirenin zimmetinde bâ-sened ve gerek bâ-defter ve yâhûd vesâ'il-i sâire ile bulunan alacağımın tahsîli için ve şâyed merkûmûn ile sâirenin taraflarından müdâfa'a ve yâhûd da'vâ ve vukû' bulursa onun için Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhlerine ikâme-i da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve imzâsıyla 'ale'l-usûl arz-ı hâl ve telgraf ve sâirenin ta'alluk ettiği merci' ve makâma i'tâ ve takdîmine ve her bir evrâkın talebine ve iş mahkeme-i şer'iyeye ve cezâ'iyeye intikâl ettikde orada mehâkimin tabakât-ı müntehâsına kadar muhâkeme ve da'vâyı rü'yet etmek ve ettirmeğe ve icrâ dâiresince vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı muktezîyi görmeğe ve gördürmeğe ve lede'l-icâb da'vâ vukû' bulursa mukâbiline müdâfa'aya ve tahlîf ve tehallûfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve tarafından âheri tevkîle ve sulh u ibrâ husûsunda bana mürâca'at etmek üzere sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mûmâileyh Ahmed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't- tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-râbi' min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 4 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkil Nazîf mahalleli Bakkâl Hacı İsa Saro,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdürî Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mahkeme-i şer'iyeye Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mahkeme-i şer'iyeye Muhzırı Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi
Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 113**Numara : 9****Tarihi : Fî 12 Şa'bân sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Hacı Mellâvu'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Huriye bint Molla Abdurrezzak Efendi ve Zeyni bint Osman ve kebîr oğlu Şeyh Bekir ve kebîre kızları Huri ve Fatma ve Hadice ve sağîr oğulları Mahmud ve Abdulmecid ve Muhammed Emin ve sağîre kızı Hamide'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr tahakkukundan sonra verese-i merkûmûndan zevce-i mezbûre Huri ile bint-i mezbure Hadice'nin tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîrlerini mahallinde zabt u tahrîr ve istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsları üzerine kîbel-i şer'-i şerîfden me'zûnen gönderilen Mahkeme-i Şer'iyeye Başkâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi mahalle-i mezkûrede kâ'in mezbûretân Huriye ve Hadice'nin sâkin oldukları hâneye varıp derûnunda zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları ve ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefâtân mezbûretân Huriye ve Hadice meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi bin Hanna mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz mezbûr Hacı Yusuf'un ber vech-i muharrer bi'l-irsi's-şer'î intikâl eyleyen bi'l-cümle emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûleyi ma'rifet-i şer'le taksîmiyle hisselerimizi ve taht-ı vesâyetinde olan sağîrûn-ı mezbûrûnun hisselerini birlik olarak ifrâz ve taksîme ve bizlere teslîme ve lede'l-icâb lâzım gelenlerden da'vâya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ibrâ ve ıskât ve sulha ve tahlîfe ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve âheri tevkîle ve lede'l-hâce tahcîze ve fekk-i hacze ve ayrıca hâne ve sâire hakkında hilâf-ı şer' icrâ olunmuş olan mu'âmelâtı feshe ve izn-i şer'î

hâricinde sâir sûretle olunan tasaddiyâtın def'ine ve iş mahkeme-i nizâmiyye ve icrâ dâiresine intikâl ettikde oralarca iktizâ eden sâir mu'âmelâtın rü'yetine ve husûsat-ı mezkûreye müte'allik evrâk ve müsted'iyât ve levâyihî kendi tarafından imzâ ve takdîme ve âheri ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımızdan Yusuf'î vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde efendi-i mûmâileyh Yusuf Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde kâtib-i mûmâileyh takrîr-i mezkûrlarını zabt u tahrîr ve zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî hâzirûn ile huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyyesinde ba'de'l-kayd i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sânî 'aşera min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 12 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkile Nazîf mahalleli Huriye bint Molla Abdurrezzak Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkile kezâ Hadice bint Hacı Yusuf Mellâvu,

(imzâ)

Vekîl Sor mahalleli Süryani kadîm milletinden Yusuf Efendi bin Hanna Saglebyân

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Nazîf mahalleli mücâvir Merhemo bin Reşo Şevato,

(imzâ)

Kezâ İbrahim bin Ahmed Kel Ahmed,

(imzâ)

Mahkeme Muhzuru Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfî Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 113

Numara : 10

Tarihi : Fî 14 Şa'bân sene [1]312

Medîne-i Siird'de mülhak Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk

dâiresinde ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlîsinden Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip karye-i mezkûrede defîn-i hâk-i ‘ıtırnâk olan Şeyh el-Memduh hazretleriyle harem-i muhteremi Hassa hazretlerinin tekâyâsı âmme-i evkâfınca rü’yet-i hesâbât ve masrûfât husûslarıyla hilâf-ı şart vâkıf vukû‘ bulacak harekâtın ta‘dîli ve husûsât-ı mezkûrenin ez her cihet hasbe’l-âidiyye evkâf-ı mezkûrenin leh ve ‘aleyhiyle husûsat-ı mezkûrece lehime ve ‘aleyhime şer‘iyye ve nizâmiyye mahkemelerince da‘vâ ve muhâsama ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş dâire-i icrâya tahvîlinde iktizâ edecek her bir mu‘âmelâtın rü’yetine ve cihât-ı mezkûreye müte‘allik kâffe-i evrâkın talebine ve kendi tarafından bi’l-imzâ iktizâ edecek istid‘â ve ‘ale’l-usûl telgraf makâmât-ı mükteziyyesine takdîme ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Şeyh Nureddin Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ve mûmâileyh Şeyh Nureddin Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde bi’t-tescîl i‘tâ olundu.

Tahrîran fi’l-yevmi’l-râbi‘i ‘aşera min şehr-i Şa‘bânî’l-mu‘azzam li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 14 Şa‘bân sene [1]312

El-Müvekkil Tillo karyeli Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf Efendi,

(imzâ)

El-Vekîl karye-i mezkûreli Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir-i mahkeme Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Odacı Şükri bin Süleyman Ağa

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 114

Numara : 11

Tarihi : Fî 21 Şa'bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesinde ikâmet eden 'an-asıl Erzurumlu Hâce Hüseyin Efendi ibn-i Teymur Efendi bin Ahmed Efendi medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mahsûs odada huzûr-ı şer'-i şerîfte takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Trabzon vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Hemşin nâhiyesinde Cencere karyesi ahâlîsinden Köseoğlu Behlül'de bâ-sened bin elli iki guruş ve Minlavis karyesi ahâlîsinden Musik oğlu müteveffâ Cevahir Usta'da bâ-sened on yedi 'aded lira-yı osmânî ile bir kart ve yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Ak Muhammed oğlu müteveffâ Mikdad'da bâ-defter dört yüz doksan guruş matlûbâtımı mezkûr Behlül sağ ise kendisinden ve müteveffiyân-ı mezbûrân Cevahir Usta ve Mikdad'ın terekelerinden ve başkaca zuhûr edecek medyûnlarından tahsîl ve tarafıma irsâl ve îsâl için mehâkim-i nizâmîyyede îcâb edenlerle da'vâ ve muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve istînâf ve temyîze ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve lede'l-hâce tahcîze ve fekk-i hacze ve iş mahkeme-i şer'îyye ve icrâ dâiresine intikâl ettikde ve vukû' bulacak her bir mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmek ve gördürmeğe ve bu husûsât için icabında evrâk-ı mükteziyyeyi kendi tarafından imzâ ve makâmâta takdîme ve sulh u ibrâya ve ıskât-ı husûsunda tarafıma muhâbere ve mürâca'at etmek üzere sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve şâyed husûs-ı mezkûre 'aleyhime bir da'vâ zuhûr ederse da'vâ-yı mezkûrenin tabakât-ı intihâ'îyesine kadar müdâfa'aya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllîsine murahhas ve mufavvaz olmak üzere ve nâhiye kurasından mezkûr Cencere karyesi hânedânından müteveffâ Tüccâr Emin Efendizâde Tevfik Efendi'nin kabûlüne mevkûfe olarak külle mâ 'azeltüke feente vekîlî ['azl olduğum zamân sen vekîlîmsin] deyu vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i devriyye mûmâileyh Tevfik Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'îyyesinde tescîl ve i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-vâhid ve'l-işrîn min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 21 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkil Karakol mahallesinde mukîm Hâce Hüseyin Efendi bin Teymur Efendi bin Ahmed Efendi,

Vekîl-i mevkûf karye-i mezkûreli Tefvîk Efendi bin Emin Efendi

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm müdürî Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mahkeme mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Sûfi Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 114

Numara : 12

Tarihi : Fî 25 Şa'bân sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi sâkinelerinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Rindi bint Ömer Şear medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresinde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip zikr olunan Nazîf mahallesi ahâlîsinden zevc-i dâhilim olan İsmail bin Muhammed Mahmi nâm kimesne altı seneden beri infâk ve iksâ etmediğinden mâ'adâ hukûk-ı zevciyyete mürâ'ât etmeyip ve şer'e muhâlif ğayr-ı lâ'ikada bulunduğundan beni infâk ve iksâyâ zevcim mezbûr İsmail'den talep ve da'vâya ve tahlîfe ve mehr-i mü'ecclim olan kırk guruşu hâlen nafaka-i 'iddet-i mu'ayyene-i ma'lûmeme dahi zîr-i istihkâkda ahz ve bana i'tâyâ zevcim mezbûr İsmail ile mahkeme-i şer'iyede da'vâ muhâkeme ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve îcâb eden her bir mu'âmeleyi tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti isnâ
'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 25 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkile Rindi bint Ömer Şear,

Vekîl Ahmed Efendi bin Bekir Zülfi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mahkeme Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Mahkeme-i şer'iyeye Muhzırı Abdulferid Ağa bin Osman,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 114

Numara : 13

Tarihi : Fî 26 Şa'bân sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen medîne-i Siird'de Kassar mahallesi sâkinelerinden Delali bint Hacı Ali bin Hacı Ömer sâkin olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı yine müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûre Delali meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip 'ânifü'z-zikr Kassar mahallesi ahâlîsinden zevci dâhilim Kasım bin Yasin nâm kimesne benden başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı beynimizde imtizâc ve hüsn-i mu'âşeret kâbil olamadığından bir müddet-i medîdeden beri benimle firâşımdan hâsıl ve benden mütevellid iki sabî oğulları Sabri ve Kûrî infâk ve iksâ etmediğinden mâ'adâ hukûk-ı zevciyyete mürâ'ât etmeyip ber vech-i şer'î bizi infâk ve iksâyaya ve 'alâ haddihî bir beyt-i şer'iyeyde îvâyaya zevcim mezbûr

Kasım'dan nafaka-i şer'iyemizi taleb ve da'vâya ve muvâfakat etmediği hâlde tatlıke ve mehr-i mü'eccelim olan kırk gurus ile yed-i zabtında bulunan (silik) hâlen nafaka-i 'iddet-i mu'ayyene-yi ma'lûmeme hîn-i istihkâkda ahz ve bana i'tâyâ zevcim mezbûr Kasım ile mahkeme-i şer'iyede da'vâ muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istinâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve iktizâ eden her bir mu'âmeleyi rü'yete ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 26 Şa'bân sene [1]312

El-Müvekkile Delali bint Hacı Ali Saffar,

El-Vekîl Ahmed Efendi bin Bekir Zülfi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Câmi'u'l-kebîr Ferrâşî Merhem bin Reşo bin İsmail,

Nazîf mahallesi muhtârı Sûfi Hasan bin Rindo,

(imzâ)

Kassar mahalleli Mahmud bin Hacı Ömer,

Mahkeme-i şer'iyeye Muhzırı Abdulferid bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 115

Numara : 14

Tarihi : Fî 20 Ramazan sene [1]312

Bitlis vilâyeti dâhilinde Siird sancağına tâbi' Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden ber maslahât-ı

zâtiyyesi için Siird'e gelen Turo veled-i Maksî Çeyo veled-i Maksî mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresinde mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Musa bin Hasan Şakrani nâm kimesne kendi 'aleyhine Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde ikâme etmiş olduğu altı yüz guruş da'vâsından dolayı hukûkunu muhâfazaya ve mezkûr Pervari kazâsına tâbi' mezkûr Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyeden Keldani milletinden Çeyo ve Güli benât-ı Maksî bin Çeyo'nun ve yine kendi pederi fevt olan Maksî Çeyo'dan mevrûs ve müntakil olan emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle ve sâireyi etmekte oldukları müdâhaleden men'-i etmek ve zabtiye mülâzımı Farisi Ağa'nın kendisinden almış olduğu yüz elli guruşu tahsîl eylemek için mevâdd-ı mezkûrece gerek hukûk mahkemesinde ve gerek mahkeme-i şer'iyede da'vâ ve muhâkeme ve müdâfa'a ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve vukû'unda ehl-i hibreyi intihâ'da ve vaz'-ı hacz ve fekkine ve iş mahkeme-i cezâiye ve dâire-i icrâya intikâl ettikde oradada vukû' bulacak mu'âmeleleri görmeğe ve âheri tevkîle ve devâir-i resmiyyeye mürâca'at ederek evrâk-ı mükteziyyenin sûretlerini talebe ve 'ale'l-usûl husûsat-ı mezkûreyi her bir evrâk ve müsted'ıyyât ve sâireyi kendi imzâsıyla âid olduğu merci'e takdîme ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre ta'alluk ettiği umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Yusuf Efendi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde ğibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i Ramazani'l-mübârek li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Ramazan sene [1]312

El-Müvekkil Siird'de tâbi' Pervari kazâsına tâbi' Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden Keldani milletinden Turo veled-i Maksî Çeyo,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahallesi Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhyiddin Efendi bin Abdullah bin Esmero,

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 115

Numara : 15

Tarihi : Fî 9 Şevvâl sene [1]312

Hizmet-i askeriyeye tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'de ârâmsâz nizâmiyye otuz ikinci alayının Müftüsî Mustafa Fehmi Efendi bin Hüseyin Efendi bin Hasan Efendi medîne-i mezkûre Karakol mahallesinde müste'ciren sâkin olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mârru'z-zikr nizâmiyye otuz ikinci alayının birinci taburunun birinci bölük mülâzım-ı evveli Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed bin Hacı İbrahim mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Van vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in nefsi Van'da Erek civârında Şabaniyye mahallesinde sâkine Kapucular Kahyâsı Hasan Ağa'nın zevcesi Fatıma Hânım zikri câî iki nefer kız çocuklarımla vâlideleri zevce-i menkûhem Fatıma bundan akdem vukû'-ı vefâtıyla li-ümm neneleri bulunduğu cihetle li-ecli'l-hidâne hicri terbiyete ve hidânesinde bulunduğu iki nefer Fatıma ve Hadice nâm kızlarımdan kebîre kızım mezbûre Hadice sinn-i hidâniye-yi tekmîl ile mezbûre nenesi hakk-ı hidânesinden sâkıt olup pederi bulunduğumdan mezbûre nenesinden bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye alıp götürüp bana şer'an teslim etmek için 'ânifü'z-zikr Van mahkeme-i şer'iyesinde mürâca'atâ ve devâirde husûs-ı mezkûr için îcâb edenlerle da'vâ ve muhâkeme ve i'âde-i muhâkeme

ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve şâyed bunun için bir taraftan nafaka ve sâireye dâir şer'e muhalif da'vâ vukû' bulursa onu müdâfa'aya ve iktizâ eden her bir mu'âmeleyi görmeğe ve gördürmeğe ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik etdiği umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Süleyman Sabri Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim mûmâileyh Süleyman Sabri Ağa dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 9 Şevvâl sene [1]312

El-Müvekkil 32. alay müftüsî Mustafâ Fehmi Efendi bin Hüseyin Efendi bin Hasan Efendi,

(imzâ)

El-Vekîl nizâmiyye 32. alayının 1. taburunun 1. bölük mülâzım-ı evveli Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed bin Hacı İbrahim

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Siird'in Kassar mahalleli Abdulmecid bin Derviş bin Hacı Yusuf,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Seyyid Muhammed bin Abdulgani bin Hacı Hasan,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli Hüseyin bin Abdullah bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 116

Numara : 16

Tarihi : Fî 26 Şevvâl sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Zilfi bint Hacı Yusuf bin Hacı İsmail medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi mahzarında medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden zevc-i dâhilim Yusuf bin İbrahim bin Selo Beşiro'nun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi benimle sülbî sağîr oğlu Cuma ve sülbiye sağîre kızları Behiye ve Hayriye'ye münhasıra olup zikri âtî husûsa nefsimе asâleten ve sağîrûn-ı mezbûrûna vesâyeten mahalle-i mezkûrede kâ'in etrâf-ı erba'ası Molla İbrahim bin Molla Ali Sagdon ve Hassi bin Şeyh Mahmud bin Şeyh Said'in ve Sûfî Abbas hâneleri ve tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk hânedен dolayı müteveffâ-yı merkûm birâderi Bekir'in bi'l-verâse gerek mahkeme-i şer'iyye ve gerek mahkeme-i nizâmiyyede 'aleyhimize ikâme eylediği da'vâda merkûm Bekir ile yâhûd tarafından tevkîl olunacak kimesne ile murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve i'âde-i muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve teblîğ ve tebellüğe ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile asâleten ve vesâyeten tarafımdan mûmâileyh Abdulaziz Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ ve Siird mahkeme-i şer'iyyesinde bi't-tescîl i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdisi ve'l-işrîn min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 26 Şevvâl sene [1]312

El-Müvekkile Zilfi bint Hacı Yusuf bin Hacı İsmail,

(imzâ)

El-Vekîl Nazîf mahalleli Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir-i mahkeme Hüseyin Ağa bin Ali Resto,

(imzâ)

Mahkeme Muhzırı Abdulferid

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 116

Numara : 17

Tarihi : Fî 30 Şevvâl sene [1]312

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’ en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i âlîde mu‘arrefetü’z-zât olan mahalle-i mezkûre ahâlisinden Meryem bint Yusuf Ağa bin Hüseyin Ağa nâm hâtun ve yine medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlisinden Sûfî Musa bin Hüseyin Ağa bin Hacı Hasan Ağa mahzarında medîne-i mezkûre mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlisinden olup bundan akdem vefât eden zevce-i dâhilim Şeyh İsmail bin Şeyh Mahmud bin Şeyh İbrahim’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi benimle sülbî kebîr oğulları ğâ’ibîn ‘âni’l-belde Süleyman ve Şeyh Taha’ya münhasıra olup ve irsen mezbûrân ğaybûbetlerinden dolayı beytü’l-mâl tarafından ve ma‘rifet-i şer‘le müteveffâ-yı mezbûrun tahrîr ve kısmen furûht ve kısmen temhîr edilen emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle terekesinin erbâb-ı hibret ve vukûf ma‘rifetleriyle dûn bahâ verilen kıymetlerini derece-i hakîkiyyesine îsâle ve hisse-i mevrûsemi ifrâz ve gerek burada ve sâir yerlerde bulunan duyûnâtını tahsîl ve fuzûlî yed-i veresede olan melbûsât ve hülliyyâtını meydana ihrâc ve bana i‘tâ ve teslim ve terekeden mektûm kalmış ise onuda yazdırmak için îcâb eden dâireye resmen mürâca‘ata ve şâyed vereseden husûs-ı mezkûrda imtina‘ ve te’hîr maslahatımı müstelzim ve mûcib-i ma‘zûriyyeti olan ahvâle tasaddî eden var ise onunla mürâfa‘a ve müdâfa‘a ve muhâkemeye ve i‘âde-i muhâkeme ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mezbûr Sûfî Musa bin Hüseyin Ağa bin Hacı Hasan Ağa’yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn

eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-selâsîn min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 30 Şevvâl sene [1]312

El-Müvekkile Babüddarb mahalleli Meryem bint Yusuf Ağa bin Hüseyin Ağa,
El-Vekîl Babüddarb mahalleli Sûfî Musa bin Hüseyin Ağa bin Hacı Hasan Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Babüddarb mahalleli Musa bin Berho bin Abdo,

(imzâ)

Babüddarb mahalleli Abdal bin Hamido bin Hacı Berho

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 116

Numara : 18

Tarihi : Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Mesud ve Sergis benân-i Yakub medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde 'an-asıl Erzincan ahâlîsinden ve ba'dehû Dersaadet sâkinlerinden olup Siird'de bulunan millet-i mezkûre ahâlîsinden Kevork Apkaryan bin Karabet bin Hamparsum mahzarında medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesinde kâ'in etrâf-ı erba'ası Karabet veled-i Maksi Agob el-Hayyât ve Hazro veled-i Murad veled-i Yusuf ve Berber Diyarbekirli Negmo Usta veled-i İbrahim Edem hâneleriyle mahdûd bir bâb mülk hânemizi fuzûlî olarak medîne-i mezkûre mahallâtından [mahalle-i mezkûre ahâlîsinden] Seyyid Musa bin Abdusselam'ın yed-i tasarrufunda olup hâne-i mezkûru mezkûr Seyyid Musa tarafından tahliye ile bize i'tâ ve mürûr eden senelerin sekenî ücretlerini merkûmeden tahsîl ve bize teslîm için gerek onunla ve gerek tarafından edilecek vekîl-i mensûb-ı şer'isiyle murâfa'a ve müdâfa'a ve

muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâl etdikde ve îcâb eden kâffe-i mu'âmelât-ı mükteziyyeyi rü'yet etmeğe ve ettirmeğe ve lede'l-îcâb kendi imzâsıyla ta'alluk eden devâir-i resmiyyeye arz-ı hâl takdîmine ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Kevork Efendi'yi tarafımızdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik dediklerinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Zi'l-ka'de li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Sor mahalleli Mesud bin Yakub,

(imzâ)

El-Müvekkil Sor mahalleli Sergis bin Yakub,

(imzâ)

El-Vekîl Kevork Apkaryan bin Karabet bin Hamparsum

(Kevork Apkaryan)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(Ferhad)

[Sûreti yazılmıştır.]

Derkenar: [mahalle-i mezkûre ahâlîsinden] Serkâtib-i mahkeme-i şer'îyye⁶⁹

(Yusuf Hayali)

Sahife No : 117

Numara : 19

Tarihi : Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]312

⁶⁹ "Serkâtib" ifadesinden mahkemede birden fazla kâtibin görev yaptığını anlamaktayız.

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Hacı Hamza bin Muhammed bin Hamza medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında bundan akdem medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde kâ'in bir tarafı Molla Hüseyin Efendi bin Mahmud bin Haso ve bir tarafı Hamza bin Hacı Salih Tube(?) hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk hânenin mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Selim bin Kasım bin Hacı Halil'e mahzar-ı şuhûdda bedel-i mu'ayyen ile furûht ve teslîm ve ol dahi hâne-i mahdûd-ı mezkûru iştirâ ve tesellüm ve ile'l-ân beynimizde tasarruf eder isede bedelini bana lâzımü't-te'diye iken şimdiye kadar te'diye etmediği için bedel-i mezbûrun müşterî-yi merkûmdan tahsîl ve bana i'tâyâ gerekse müşterî-yi mezbûr ve gerek tarafından gösterilecek vekîl-i şer'îsi ile muhâkeme ve müdâfa'a ve murâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde ve icâb eden mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb tarafımdan nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis 'aşera min şehri Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 13 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Ra's mahalleli Hacı Hamza bin Muhammed bin Hamza,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed Zülfi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 117**Numara : 20****Tarihi : Fî 14 Zi'l-ka'de sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden olup zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Huriye bint Ahmed bin Mahmud Şeyho nâm hâturn medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz müvâcehesinde bundan akdem vefât eden medîne-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin İbrahim bin Hacı Yusuf Şakrani'nin emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle terekesinden bana irsen düşecek hisse-i mîrâsiyemi ifrâz ve taksîm ve bana irâe ve terekesinde var ise ma'rifet-i şer'iyeye ile bi't-taleb tahrîr için îcâb edenlerle muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-râbi'i 'aşera min şehri Zi'l-ka'di'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 14 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkile zevce-i mezbûre Huriye bint Ahmed bin Mahmud Şeyho,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Hüseyin bin Salih Melihi

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 117

Numara : 21

Tarihi : Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celfilesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Gorgis veled-i Abdullah veled-i Gorgis medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle ve millet-i mezkûre ahâlîsinden oğlu Yusuf Efendi bin Gorgis veled-i Abdullah müvâcehesinde medîne-i mezkûreye mülhak Köşk-i yezid karyesinde vâki' ma'lûm'ul-hudûd bahçe ve bağlarla sâire emlâkımın müstakillen yed-i tasarrufumda kalmak üzere onlarca lehime ve 'aleyhime îcâb edenlerle muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde îcâb eden bi'l-cümle mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan mezbûr Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi vekâlet-i merkûmeyi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Sor mahalleli Gorgis veled-i Abdullah veled-i Gorgis,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahalleli Yusuf Efendi bin Gorgis veled-i Abdullah

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 118**Numara : 22****Tarihi : Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird'e tâbi' Hüseyini karyesi ahâlîsinden Cihangir bin Mahmi bin Abdullah medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani kadîm milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna müvâcehesinde bundan akdem medîne-i mezkûre mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Muhammed bin Abdullah'ın 'aleyhime ikâme etmiş olduğu iki kıt'a susuz tarladan dolayı îcâb edenlerle mehâkimde muhâkeme ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde oradada îcâb eden bi'l-cümle mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve 'ale'l-usûl bu husûs için âidiyyeti hasbiyle devâir-i resmiyyeye mürâca'ata ve kendi imzâsıyla istid'â ve evrâk-ı sâireyi lede'l-iktizâ takdîm etmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun ta'alluk ettiği umûrun küllisine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Yusuf Efendi'yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 20 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Siird'e tâbi' Hüseyini karyeli Cihangir bin Mahmi bin Abdullah,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahalleli Yusuf Efendi bin Hanna Saglebyân

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 118**Numara : 23****Tarihi : Fî 26 Zi'l-ka'de sene [1]312**

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh kuddise sirruhû medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesine hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed müvâcehesinde Siird sancağına tâbi' Sineb karyesi muhtârı Selim bin Osman karye-i mezkûrede kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb mülk hânemize bi'l-istîcâr oturmağla hâne-i mezkûrdan ihrâcıyla içinde oturduğu senelerin îcârını vermek için gerek mezbûr Selim ile ve gerek gösterilecek vekîl-i şer'îsi ile murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde îcâb eden kâffe-i mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdisi ve'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-seneti isnâ
'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 26 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkil Tillolu Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh
Hazretleri,

(imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Odacı Şükri Ağa bin Süleyman bin Hacı Muhammed,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem bin Ali

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 118

Numara : 24

Tarihi : Fî 27 Zi'l-ka'de sene [1]312

Tahakkuk-ı ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından muvakkaten ikâmet edip sâkine olduğu Kassar mahallesi ahâlîsinden Behcet Efendi bin Yusuf Ağa'nın hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine hâzırûn-ı mezbûrûn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezkûr Siird redîf taburu mülâzımlarından Yusuf Efendi'nin zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâsı Fatma bint Abdurrahim bin Melik nâm hâtun medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid

Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi müvâcehesinde bundan akdem zevc-i dâhilim mülâzım-ı mûmâileyh Yusuf Efendi talâk-ı selâse ile beni tatlık eyleyüb bir daha tecdîd-i nikâh eylemediğinden nâşî mehr-i mü'ecceli müsemâm olan yedi yüz elli bir guruş ile nafakamı şer'iyemin takdîri ile berâber eşyâ ve melbûsât ve hülliyyâtımın ahz u kabzıyla ve bana teslimi ve bunun için teferruğ eden de'âvîyi mahkeme-i âidesince görmek için mülâzım-ı mûmâileyh ile yâhûd tarafından tevkîl olunacak vekîl-i müseccel-i şer'îsi ile murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i mezkûre takrîrini mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdisi ve'l-işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 27 Zi'l-ka'de sene [1]312

El-Müvekkile Fatma bint Abdurrahim bin Melik,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahalleli Behcet Efendi bin Yusuf Ağa bin Hacı Ahmed,

(imzâ)

Kassar mahalleli İsmail Efendi bin Yusuf Ağa bin Hacı Ahmed

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 25

Tarihi : Fî 29 Zi'l-ka'de sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Halenze karyesi ahâlîsinden olup nizâmiyye otuz ikinci alayının ikinci taburunun ikinci bölüğünün birinci takımı neferâtından iken mârru‘z-zikr Bitlis merkezinde askerî hastahânesinde tedâvî olunmakta iken ecel-i mev‘ûdiyle bundan akdem vefât eden Yusuf’un ber vech-i âtî vârisi olduklarını iddiâ eden karye-i mezkûre ahâlîsinden işbu bâ‘isü’l-kitâb Ahmed bin Hardo bin Abdullah livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresine mahsûs odada ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun medyûn-ı livâ-i mezkûre muhâsebe kalemi ketebesinden livâ-i mezkûr emîn-i beytü’l-mâlî tarafından vekîl-i müsecceli Behcet Efendi bin Yusuf Ağa mahzarında üzerine da‘vâ takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Yusuf zevcem olup bundan akdem vefât eden Züleyha bint Musa ile hayâtında zevciyyet beynimize kâ’im iken firâşımdan hâsıl ve müteveffât-ı mezbûreden mütevellid sülbî sahîh oğlum olup müteveffâ-yı mezbûrun verâseti benim ile zevcesi zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan Rindi bint Mahmud ve sülbiye sağîre kızı Halime’ye münhasıra ve bizden başka vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi ve terekesine müstehak âheri olmamağla oğlum mezbûr Yusuf’un hayâtında tabur-ı mezkûr sandığında me‘âş ve bedel ta‘yînâtından müterâkim eşyâ ve mebâliğ-ı ma‘lûmeye cânib-i beytü’l-mâl tarafından vaz‘-ı yed etmekle eşyâ ve mebâliğ-i ma‘lûme bana ve vasî-i mansûbı olduğum sağîre-i mezbûre Halime işbu hâzıra bi’l-meclis zevce-i mezbûre Rindi’ye teslîme irsen müstehak bulunduğumuz cihetle mebâliğ-ı mezkûreyi bize i‘tâyâ vekîl-i mûmâileyh Behcet Efendi’ye tenbîh olunmak matlûbumuzdur dedikde; ğibbe’t-su‘âl vekîl-i mûmâileyh Behcet Efendi cevâbında müteveffâ-yı mezbûrun hîn-i vefâtında mevcûde bi’l-cümle terekesine bi’l-emâne vaz‘-ı yedi ikrârlığı müdde‘îyân-ı mezbûrânın mâ‘adâ vâris-i müdde‘âlarını inkâr edecek müdde‘îyân-ı mezbûrân ber vech-i muharrer vâris olduklarını şâhidîn-i müddeiyatı şehâdetleriyle ba‘de’l-hüküm ve tenbîh hâzıra zevce-i mezbûre Rindi meclis-i şer‘-i münîrde kâ’im pederi mezbûr Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Yusuf’un Bitlis hastahânesinde terekesine vâzı‘u’l-yed olanlardan talep ve da‘vâ ve ahz u kabza ve hisse-i irsiyemi bana irsâl ve îsâle ve âheri dahi tevkîle tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mezbûr Ahmed bin Hardo’yu vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini

kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-‘iştirîn min şehr-i Zi’l-ka‘deti’ş-şerîfe li-seneti isnâ ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 29 Zi’l-ka‘de sene [1]312

Müvekkile Rindi bint Mahmud,

(imzâ)

Vekîl Halenze karyeli mezbûr Ahmed bin Hardo

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Halenze karyesi ahâlîsinden Hacı Abbas bin İsmail bin Murteza,

(imzâ)

Nazîf mahallesi ahâlîsinden Seyyid Derviş Temo bin Seyyid Emin Temo,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Hamdi Efendi bin Abdi Ağa bin Hacı Yusuf

(imzâ)

[Meşîhattan şeref-vürûd eden emîrnâme-i mahsûsası mücebince pul veresinden müstesnâdır.]

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 26

Tarihi : Fî Gurre-i Zi’l-hicce sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi‘ Sineb karyesi ahâlîsinden Selim bin Osman bin Muhammed livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûr Selim’in oğlu Fakih Abdullah bin Selim bin Osman müvâcehesinde karye-i mezkûrede kâ’in oturduğum ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb mülk hânem üzerine ikâme-i da‘vâ eden livâ-i mezkûre tâbi‘ Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Nasreddin Efendi bin Şeyh Hamza Efendi bin Şeyh Memduh Efendi ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i şer‘î ile murâfa‘a ve müdâfa‘a ve muhâkeme ve i’tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde orada iktizâ eden mu’âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta‘alluk ettiği umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-

i şer'iyeye ile tarafımdan mezbûr oğlum Fakih Abdullah'ı vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîran fî gurreti şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkil Sineb karyeli Selim bin Osman bin Muhammed,

(imzâ)

El-Vekîl Siird'e tâbi' Sineb karyeli Fakih Abdullah bin Selim bin Osman

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 27

Tarihi : Fî 6 Zi'l-hicce sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağında nefsi Siird kasabası mahallâtından Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefeler olan Meryem ve Halime binteyn Mirza bin Haydar livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip li-ebeveyn er karındaşımız olup bin üç yüz on iki sene-i hicrîyesi Halep vilâyet-i celîlesi dâhilinde Ayntab kazâsı kasabasında kâ'in Zü'l-kadriye medresesinde tahsîl-i 'ulûm etmekte iken işbu sene-i mübarekeliği bin üç yüz on iki sene-i şehr-i ramazan-ı şerîfinin yirmi yedinci günü vefât eden Molla Haydar bin el-mezbûr Mirza bin Haydar'ın vefâtında yanında mevcûd bi'l-cümle terekesi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'-i şerîf tahrîr ve ba'de ihrâci'l-mesârifi'l-lâzime sahha'l-bâkî bin üç yüz yetmiş bir guruş ile hâric ez kassâm eşyâsını

ve zimem-i nâsda olan hukûkunu mahallinde taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve lede'l-iktizâ muhâkeme ve murâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve lede'l-hâce ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan el-yevm mârru'z-zikr Ayntab kazâsı kasabasında Zü'l-kadriye müderrisi Abdullah Efendi bin Abdullah'ı kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'yye ile vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledik dedikleri mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâdisi min şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 6 Zi'l-hicce sene [1]312

Müvekkile Meryem ve Halime benât-ı Mirza,

(imzâ) (imzâ)

Vekîl Ayntab kazâsı kasabasında Zü'l-kadriye medresesi müderrisi Molla Abdullah Efendi bin Abdullah

Şuhûdu'l-hâl: Siird Eytâm Müdürü Bekir Efendi, Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

(imzâ)

Şer'yye Mukayyidi, Muhzır Ağa

(imzâ)

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 119

Numara : 28

Tarihi : Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'yye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint Debbâğ Abdullah Ağa bin Hacı Hasan nâm hâtun sâkine olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimânın ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Fatıma meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Erzurum vilâyet-i celîlesine tâbi' Akdağ karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden

pederim ve Debbağ Abdullah Ağa bin Hacı Hasan nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Züleyha ve oğulları Musa ve İsmail ve kızları benimle hemşîrem Emine'ye münhasıra olup ba'de vefâtihî gerek karye-i mezkûrede ve gerek sâir yerlerde terk eylediği emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûleden ber vech-i muharrer irsen bana isâbet eden hisseyi ifrâz ve ahz u kabza ve bana irsâle ve bu husûsda mûmâna'at olursa icâb edenlerle muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîfe ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde orada iktizâ eden mu'âmelât-ı mukteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine taraf-ı mûmâileyhim medîne-i Erzurum'da sâkin Debbağ esnâfindan Hacı Nebi Ağa bin Abdullah'ın kabûlüne mevkûfe olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mûmâileyh Hacı Nebi Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte [kâtib-i mûmâileyh mahallinde takrîri tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde] mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkile Fatıma bint Debbağ Abdullah Ağa,

El-Vekîl Erzurumlu Debbağ esnâfindan Hacı Nebi Ağa bin Abdullah

Şuhûdu'l-hâl: Karakol mahallesinde sâkin Fazıl Efendi bin Hüseyin Efendi,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Abdullatif Efendi bin Merhem bin Reşid

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Derkenar: [kâtib-i mûmâileyh mahallinde takrîri tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde]

[Kâtib Yusuf Hayalî]

Sahife No : 120

Numara : 29

Tarihi : Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Selim bin Kasım bin Hacı Muhammed livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde li-ebeveyn er karındâşî Hacı Muhammed Efendi bin el-mezbûr Kasım mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezkûrede kâ'in bir tarafı Molla Hüseyin Efendi bin Mahmud bin Hasso ve bir tarafı Hacı Ali bin Mahmud Hacı Berho ve Hüseyin bin İbrahim Hacı Reşid hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb mülk hâneye müte'allik fuzûlî ikâme-i da'vâ eden kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Hacı Hamza bin Muhammed bin Hamza nâm kimesne vekîl-i müseccel-i şer'îsi mezkûr Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed ile muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafimdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile birâderim mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menab nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Şeyh Selim bin Kasım bin Hacı Muhammed,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Kasım bin Hacı Muhammed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 120

Numara : 30

Tarihi : Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi hâlen medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi sâkinelerinden Seto bint İsmail bin Halil nâm hâtun sâkine olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Seto meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne ve mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yusuf bin Ali bin Hamo mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bin üç yüz on sene-i şemsiyyesinin teşrîn-i sânîsinde mezkûr Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Hacı Salih bin Sûfî Ali bin Halil nâm kimesnenin beş yüz mehr-i mü'eccel ve iki yüz bir guruş mehr-i mu'accel tesniyeleriyle zevce-i menkûhe-i medhûlün bihâsı iken târîh-i mezkûrda talâk-ı selâse ile beni bâ'inen tatlık eylemiştir zimmetinde mütekarrer olan mehr-i mü'eccel beş yüz ve mehr-i mu'accel iki yüz bir guruş ki cem'an yedi yüz bir guruş cihet-i mezkûriyetince hakkımı mezbûr Hacı Salih'den ahz ve bana i'tâya onunla ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'î ile muhâkeme ve murâfa'a ve muhâsama ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Yusuf'u vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi vekâlet-i mezbûreyi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde kâtib-i mûmâileyh vekâlete dâir takrîrini tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkile Şeyh Halef mahalleli Seto bint İsmail bin Halil,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Yusuf bin Hacı Ali bin Hamo

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Nazîf mahalleli Yusuf bin Sûfî Halil bin Abdulkadir,

(imzâ)

Şeyh Halef mahalleli Muhammed bin Farisi bin Muhammed,

(imzâ)

Şeyh Halef mahalleli Usta İbrahim bin Şeyh İsmail bin Muhammed

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 31

Tarihi : Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]312

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Hıyert karyesi ahâlîsinden Hüseyin bin Abdi Ağa'nın zevcesi Guri bint Mustafa bin Hacı Yasin nâm hâton medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesinde ikâmet etmekte olduğu hâneye varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd olunan meclis-i şer'-i âlî etdikte zât-ı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Guri Hâton meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında zevc-i sâbıkım müteveffâ Hacı Ahmed Efendi'nin benden mütevellid sülbî sağır oğlu Sabri 'nin vakt-i rüşde ve sedâdına değin tesviye-i umûruna ve pederi mezbûr Hacı Ahmed Efendi'den muntekil emvâlnı hıfz ve hırâsete hüccet-i şer'iyeye vasîsi bulunduğum cihetle yetîm-i mezbûrun emvâl-i mevrûsesinden olarak zevc-i lâhıkım mezkûr Hıyert karyesi ahâlîsinden hâlen Siird hapishânelerinde mevkûf bulunan Hüseyin bin Abdi Ağa'nın yed-i tasarrufunda bulunup fuzûlî zabt eylediği gerek mezkûr Hıyert karyesinde ve gerek sâir yerlerde bulunan emlâk ve nukûd ve mevrû'ât ve sâireyi mezbûr Hüseyin'den alıp vesâyetim hasebiyle bana i'tâ için mezbûr Hüseyin ile ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'îsi ile îcâb eden mahkemede muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ta'alluk ettiği umûrun küllisine

tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde kâtib-i mûmâileyh vekâlet-i merkûmeye dâir takrîri mahallinde zabt u tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehr-i Zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-seneti isnâ 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 25 Zi'l-hicce sene [1]312

El-Müvekkile Guri bint Mustafa bin Hacı Yasin,

(imzâ) (imzâ)

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Abdal bin Hacı Mahmud Şenduli,

İsmail bin Sûfi Abdullah bin Abdurrezzak,

(imzâ)

Ali bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Abdullah bin Abdurrezzak

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 32

Tarihi : Fî 9 Muharrem[1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ'in Siird sancağı redîf birinci taburunun üçüncü bölüğünün mülâzım-ı sânisî Yusuf Efendi bin Osman Ali livâ-i mezkûre tâbi' medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Erzincan sancağına tâbi' medîne-i Erzincan mahallâtından Ahteş mahallesinde kâ'in bir tarafı Gâzî Derviş Hacı Muhammed Ağa bir tarafı Sadil Kavvas ve bir tarafı Hüseyin Efendi'nin hâneleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmîm ile mahdûd bir bâb mülk müstakil hânemin gerek senelerle ve gerek aylarla râ'ic-i vakte göre kıymet-i mu'tedile ile tâliblerine îcâre ve muhtâc-ı ta'mîr olan yerleri var ise ta'mîre ve ta'mîr mesârifîyle virgüsünün akçesini ba'de't-

te'diye bedel-i icârdan ne kalır ise tarafıma irsâle ve şâyed fuzûlî olarak 'ânifü'l-beyân hâne-i mahdûd-ı mezkûruma müdâhale eden olur ise onunla murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâkemeye ve istînâf ve temyîze ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve'l-hâsıl husûsun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan medîne-i Erzincan'da mezkûr Ahteş mahallesi sâkinlerinden Lelebici Ahmed Ağa bin Hüseyin kabûlüne mevkûf olarak vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Ahmed Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi min şehri Muharremi'l-harâm li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 9 Muharrem[1]313

El-Müvekkil Redîf 1. taburunun 3. bölüğünün mülâzım-ı sânisî Yusuf Efendi bin Osman Ali,

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 33

Tarihi : Fî 11 Muharrem sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Pervari kazâsı kurâsından Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Berho veled-i Liyo veled-i Şabo ve Şemun veled-i Polos veled-i Petros ve Sülaka veled-i Nuno veled-i Muko nâm kimesneler mezkûr Siird sancağı kasabası bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna müvâcehesinde mezkûr Hertevîn-i 'ulyâ karyesi ahâlîsinden Şemmuni ve Ğazali ve Puri benât-ı Hesino veled-i

Esko tereke taksîminden dolayı onlarla ve yâhûd gösterilecek vekîl-i şer'îsi ile îcâb eden muhâkeme ve müdâfa'a ve murâfa'a ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve ibrâ ve musâlahaya ve iş icrâ dâiresine intikâlinde iktizâ eden kâffe-i mu'âmelâtı rü'yet etmeğe ve ettirmeğe ve tarafından mühr ve imzâsıyla îcâbında 'ale'l-usûl istid'â ve telgraf merci'-i mu'âyyene takdîm etmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mezbûr Yusuf Efendi'yi vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledik ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-ihdâ 'aşera min şehr-i Muharremi'l-harâm li-seneti selâse 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 11 Muharrem sene [1]313

El-Müvekkil Hertevîn-i 'ulyâ karyeli Berho veled-i Liyo,

(imzâ)

Müvekkil karye-i mezkûreli Şemun veled-i Polos,

(imzâ)

Müvekkil karye-i mezkûreli Sülaka veled-i Nuno,

(imzâ)

Vekîl Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi, Muhzır Abdulferid Ağa

(imzâ)

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 121

Numara : 34

Tarihi : Fî 18 Muharrem sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ' etmek üzere vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî'attan mürsel Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesi sâkinelerinden Azize

bint Hacı Halil Ağa nâm hâtun sâkin olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in menziline varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd olunan meclis-i şer'-i âlî zât-ı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Azize Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi bin Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden pederim medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Halil Ağa'nın vefâtından sonra Siird civârında kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve Beso nâm diğêr Rehva ve Kıflı Şeyh Davud nâm diğêr livânetü'l- kebîre ve küfli'l-vâdî isimleriyle müsemmâ üç kıt'a susuz tarla bana bi'l-verâse müntakil oldukları hâlde fuzûlî olarak zabt u tasarruf eden mezkûr Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Ali bin Mahmud bin Hacı Berho'nun elinden nez' ve bana teslîm için mezkûr Babüddarb mahallesinde kâ'in müteveffâ-yı mûmâileyh pederimden mevrûs ma'lûm'ul-hudûd hâne ve derûnundaki eşyâ ve sâirece lehime ve 'aleyhime mehâkim-i mükteziyede îcâb edenlerle müdâfa'a ve murâfa'a ve muhâkeme ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş dâire-i icrâ'iyeye intikâlinde îcâb eden mu'âmelât-ı resmiyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve lede'l-îcâb temyîz ve tarafından devâir-i müte'allikasına imzâ ve mührüyle istid'â takdîm etmeğe ve muhâkematın tabakât-ı intihâ'iyesine varmağa mukaddemen tarafımdan tevkîl olunan Bekir Zülfi Efendi'yi da'vâdan 'azl mumaiyleh Yusuf Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin 'aşera min şehri Muharremi'l-harâm li-seneti selâse 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 18 Muharrem sene [1]313

El-Müvekkile Kassar mahalleli Azize bint Hacı Halil,

El-Vekîl Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Kassar mahalleli Şeyh Mustafa bin Şeyh Ahmed bin Şeyh Yusuf,

(imzâ)

Kassar mahalleli İsmail bin Esad bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Muhzır Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 122

Numara : 35

Tarihi : Fî 7 Safer sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Abdulmecid bin Sûfî Muhammed bin Ali Paşa livâ-i mezkûre tâbi‘ Siird kasabası bidâyet mahkemesi mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında kasaba-i mezkûre akârı dâhilinde bostânü’ş-şeyh demekle ma‘rûf mahalde kâ’in ve bir tarafı Hasan bin Hacı Kasım ve bir tarafı Hamza bin Medîne ve bir tarafı Molla Yusuf Amidi bağları ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı âmm ile mahdûd bir kıt‘a bağım üzerine fuzûlî ikâme-i da‘vâya tasaddî eden kasaba-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Seydi bint İsa Hayali nâm hâtun ile ve yâhûd tarafından gösterilecek vekîl ile murâfa‘a ve müdâfa‘a ve muhâsamaya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan Ahmed Efendi’yi yerime vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min şehri Saferi’l-hayr li-seneti selâse ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf.

Fî 7 Safer sene [1]313

El-Müvekkil Verraz mahalleli Abdulmecid bin Sûfî Muhammed bin Ali Paşa,

El-Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 122

Numara : 36

Tarihi : Fî 8 Safer sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Musa bin İsmail Fagleb livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Muhammed bin Hüsni mahzarında kasaba-i mezkûreye mülhak Kıtımıs karyesinde gerek bâ-tapu ve gerek senedât-ı sâire ile bulunan emlâk-ı ma'lûmem beyyine ve lüzûmunda emlâk-ı sâireyi iştirâyâ ve şâyed emlâk-ı mezkûre satılmadığı hâlde sene be-sene kıymet-i mu'tedile ile icâreye vermesine ve kezâlik kasaba-i mezkûrenin Paşa çârşûsunda bulunan üç bâb dükkânlardaki yarımşar hisselerini meşşâ'en icâresine ve nısf-ı âherleri ve yâhûd başka değerini dükkânları iştirâyâ ve halkda bulunan alacaklarımın tahsîline ve bedel-i icâre ve bedel-i meb'îmi duyûnât-ı muhassalayı fâmiyâm Aişe bint Cebrail'e itâya ve emlâk-ı mezkûrenin bey' ve şirasında tapu ve virgü dâirelerince mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve cihât-ı mezkûrece lehime ve 'aleyhime vukû' bulacak de'âvîyi ve devâir-i müte'allikasında murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve itirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâyâ ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile tarafımdan mezkûr Muhammed bin Hüsni'yi yerime vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Saferi'l-hayr li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 8 Safer sene [1]313

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Hacı Musa bin İsmail Fagleb,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Muhammed bin Hüsni

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

(imzâ) (imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 122

Numara : 37

Tarihi : Fî 20 Safer sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Sûfî Ali bin Mahmud Cezo hânesinde ikâmet eden 'an-asıl Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi ahâlîsinden zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Kumri bint Şeyh İsmail livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında bundan akdem zevc-i dâhilim iken beni bâ'inen tatlık eden mezkûr Kassar mahalleli zabtiye neferâtından Hasan bin Ali'nin 'aleyhime çıkardığı i'lâm-ı şer'înin hükmine 'adem-i kanâ'atimle lâ'ihâ-i i'tirâziyye ile berâber berâ-yı tedkîk temyîzen bâb-ı fetvâ-i penâhiyye ba'de'l-'arz bu kere menkûzan i'lâm-ı mezkûr i'âde kılındığına haber alarak husûs-ı mezkûr için gerek mezbûr Hasan ile ve gerek mezbûr tarafından gösterilecek vekîl-i şer'î ile îcâb eden mehâkimde murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ dâiresine intikâlinde orada iktizâ eden kâffe-i mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve bu husûs için 'ale'l-usûl istid'â takdîmine ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr müte'allik olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi yerime vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i

lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-‘işrîn min şehr-i Saferi’l-hayr li-seneti selâsete ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 20 Safer sene [1]313

Müvekkile Kumri bint Şeyh İsmail,

(imzâ)

Vekîl Ra’s mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Ra’s mahalleli İbrahim bin Seyyid Ali bin Seyyid Yahya,

(imzâ)

Nazîf mahalleli Sûfî Ali bin Mahmud Cezo

(imzâ)

[Sûreti yazılmıştır.]

Sahife No : 123

Numara : 38

Tarihi : Fî 2 Rebî‘ü’l-evvel [1]313

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ’en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kıbel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Zülfi bint Abdulfettah nâm hâtun mahalle-i mezkûrede sâkin olduğu hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre Zülfi Hâtun meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında mezkûr Ra’s mahallesinde kâ’in bir tarafı medrese-i Fahriye’ye ve bir tarafı İsa Ağa ve Kasım benân-i Ahmed Hacı hâneleri ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdûd iki hâne birbirine birleştirilen bir bâb hâne değer hayâtında zevcim müteveffâ mahalle-i mezkûreli Yusuf Ağa bin Ahmed Hacı hisse-i şâyi‘asını bedel-i ma‘lûme mütekâbil bana kat‘iyyen bey‘ ve kabzıyla semen etmiş idi şimdi fuzûlî olarak hâne-i mezkûrede tasarruf edip oğulları Melik ve Ahmed benân-i Yusuf’un

sun‘-i tasarruflarına ve isbât-ı müdde‘â-i mezkûreye ve lehime ve ‘aleyhime gerek bu husûsda gerek buna temâs eden kâffe-i furû‘ât-ı sâireyi rü‘yet etmeğe ve şahs-ı sâlis zuhûrunda onunla ve sâire icâb edenlerle muhâkeme ve müdâfa‘a ve murâfa‘aya ve i‘tirâz ‘ale‘l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve vukû‘unda mu‘âmele-i ferâğiyeyi icrâya ve fekk-i hacze ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Yusuf Efendi‘yi yerime vekîl ve nâib nasb u ta‘yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi‘l-yevmi‘-s-sânî min şehr-i Rebî‘i‘l-evvel li-seneti selâse ‘aşera ve selâse mi‘eti ve elf.
Fî 2 Rebî‘ü‘l-evvel [1]313

Müvekkile Ra’s mahalleli Zülfî bint Abdulfettah,
Vekîl Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu‘l-hâl: Ra’s mahalleli Muhammed Efendi,
(imzâ)

Mahalle-i mezkûreli Hacı Halil Hulki Efendi bin Hacı Muhammed
Efendi
(imzâ)

Sahife No : 123

Numara : 39

Tarihi : Fî 5 Rebî‘ü‘l-evvel [1]313

Tahakkuk eden ma‘zeret-i meşrû‘asına binâ‘en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde zabt u istimâ‘ etmek üzere vukû‘ bulan taleb ve iltimâsı üzerine kibel-i şerî‘attan mürsel Mahkeme-i Şer‘iyye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Fatma bint Abdulhamid nâm hâtun mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü‘l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla ‘akd-i meclis-i şer‘-i âlî etdikte zâtı müslimîn-i mûmâileyhimin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olan mezbûre

Fatma Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda vâlidesi Aişe bint Mahmud mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem Siird'in Babüddarb mahallesinde vefât eden zevcim Zabtiye Süleyman bin Osman'dan mevrûs ve müntekil bir bâb hânesindeki hisse-i şâyi'amın bey' ve furûhtına ve mehr-i mü'eccelim olan iki yüz guruşla Zabtiye sandığından müterâkim me'âşındaki hisse-i irsiyemi ahz ve bana i'tâyâ ve îcâb edenlerle muhâkeme ve müdâfa'a ve murâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mezbûre vâlidem Aişe'yi yerime vekîle ve nâibe-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve mezbure dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Rebî'i'l-evvel li-seneti selâse 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 5 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Müvekkile Ra's mahallesinde sâkine Fatma bint Abdulhamid,

Vekîle Aişe bint Mahmud

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Şeyh Halef mahalleli Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo,

(imzâ) (imzâ)

Nazîf mahalleli Abdulferid bin Osman bin Hacı Mahmud

(imzâ)

[Şerefür eden emir mücebince meccânen verildi.]

(Yusuf Hayali)

Sahife No : 123

Numara : 40

Tarihi : Fî 15 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden ve jandarma taburu neferâtından Hasan bin Ali Ağa livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında talâk mâddesinden dolayı bundan akdem zevce-i

medhûlün-bihâm olan ‘an-asıl Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Mami Şeyh karyesi ahâlîsinden Kumri bint Şeyh İsmail ile meyânemizde livâ-i mezkûr mahkeme-i şer‘iyyesinde vukû‘ bulan muhâkememizin hitâmında lehime sâdır olan i‘lâm-ı şer‘î temyîze ba‘de’l-‘arz i‘âde-i muhâkeme lüzûmu için i‘lâm-ı mezkûr menkûzan i‘âde kılındığından mahkeme-i mezkûrede mezkûre Kumri ile ve yâhûd gösterilecek vekîl-i müseccele-i şer‘îsi ile husûs-ı mezkûr için muhâkeme ve müdâfa‘a ve muhâsamaya ve i‘tirâz ‘ale’l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûda ve âheri tevkîle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi yerime vekîl ve nâib nasb u ta‘yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’l-hâmis ‘aşera min şehr-i Rebî‘î’l-evvel li-seneti selâsete ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 15 Rebî‘ü’l-evvel [1]313

Müvekkil Kassar mahalleli Jandarma Hasan bin Ali Ağa,

(imzâ)

Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa bin Abdullah,

(imzâ)

Eytâm Müdürü Bekir Efendi bin Ahmed Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Abdulferid Ağa bin Osman bin Hacı Mahmud,

(imzâ)

Muhzır Şükri Ağa bin Süleyman

(imzâ)

Sahife No : 124

Numara : 41

Tarihi : Fî 23 Rebî‘ü’l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celflesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden sâbık defter-i hâkânî başkâtibi Hacı Muhammed Efendi bin Kasım livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip hâlen Bağdad vilâyet-i celflesi dâhilinde Dîvâniyye sancağı defter-i hâkânî me'mûriyyetinde müstahdem bulunan Ahmed Hıfzı Efendi zimmetinde mezkûr Siird sancağı bidâyet hukûk mahkemesinden sâdır olan bin üç yüz dokuz senesinin şehr-i temmuzu on ikinci günü târîhiyle müverreh ve yirmi numaralı bulunan bir kıt'a i'lâm mücebince ma'a mesârif muhâkeme mahkûmun-bihî olan beş bin yüz kusur guruşdan mütebâkî olan dört bin elli dokuz guruş on para matlûbumun te'mîni ve istîfâsı için mezkûr Dîvâniyye sancağına bin üç yüz on senesi eylülünün yirmi ikinci gününden i'tibâren hacz ettirdiği me'âşâtından [târîh-i vesîkaya kadar] kat' ve tevkîf ve tahsîl ve Dîvâniyye icrâsınca mevkûf bırakılan mebâliğin bundan sonra dahi kat' ve tevkîf ve tahsîl kılınacak me'âşâtının rub'ularını ve'l-hâsıl matlûb meblağ-ı mezkûru kâmilen ahz u kabza ve Siird'de kendime îsâle ve bu husûs için âheri tevkîle 'an-asıl Musul ahâlîsinden olup nefsi Bağdad'da mukîm tüccârdan Hacı Hüseyin Hayro Çilli'yi kabûlüne mevkûfe tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 23 Rebî'ü'l-evvel [1]313

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım,

(imzâ)

El-Vekîl 'an-asıl Musullu Bağdad'da mukîm Tüccâr Hacı Hüseyin Hayro Çilli

(ğâ'ib)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad,

(imzâ)

Muhzır Şükri Ağa bin Süleyman,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

(imzâ)

Derkenar: [târîh-i vesîkaya kadar]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 124

Numara : 42

Tarihi : Fî 23 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağına tâbi' Garzan kazâsı nâhiyelerinden Kadiyan nâhiyesinin kurâsından Tapi karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden karye-i mezkûre muhtârı Beçuk veled-i Beru nâm kimesne livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde livâ-i mezkûr kasabasında mukîm devlet-i âliyenin Ermeni milletinden 'an-asıl İstanbullu Kevork Apkaryan veled-i Karabet müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûre muhtârı ve emlâk ve arâzî sahibi bulunduğum cihetle kesret-i meşşegilimdem dolayı hükümetçe vukû' bulacak işini ve sâir umûr-ı husûsiyyemi bi'z-zât göremeyeciğimden usûlüne muvâfık lehime ve 'aleyhime olarak ve devâir-i resmiyyede îcâb edenlerle murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr Kevork Apkaryan'ı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrîn min şehr-i Rebî'i'l-evvel li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 23 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Müvekkil karye-i mezkûreli Beçuk veled-i Beru,

(imzâ)

Vekîl Kevork Apkaryan veled-i Karabet

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Bidâyet A'zâsı Hace Yusuf Efendi ibn-i'l-merhûm Hace Hasan Efendi,

(imzâ)

Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa
(imzâ)

Sahife No : 124

Numara : 43

Tarihi : Fî 27 Rebî'ü'l-evvel [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Hacı Nuri Bey bin Mustafa Bey livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine kasaba-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında kasaba-i mezkûreye tâbi' Aynmilk karyesi akârında bir tarafı Bakır karyesi mülkü ve bir tarafı Kelhok karyesi mülkü ve iki tarafı mezkûr Aynmilk karyesi mülküyle mahdûd sened-i hâkânî mücebince taht-ı tasarrufumda hâzır mülküm olan büyük bir parça arâzîyi fuzûlî olarak zabt u eden Pencinar 'aşireti halkından Azizo bin Süleyman nâm ile yâhûd tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'î ile îcâb eden mahkemede muhâkemeye ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine] ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehr-i Rebî'î'l-evvel li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 27 Rebî'ü'l-evvel [1]313

El-Müvekkil mahalle-i mezkûreli Hacı Nuri Bey bin Mustafa Bey

El-Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed Zülfi

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdîri Bekir Sıdkı Efendi ibn-i Ahmed Ağa

Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem Ağa

Derkenar: [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 124

Numara : 44

Tarihi : Fî 9 Rebî'ü'l-âhir [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Şeyh İsmail bin Şeyh Hasan nâm kimesne livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi mahzarında bundan akdem vefât eden mezkûr Babüddarb mahalleli Hacı Esad bin Hacı Şeyh Ali'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Halime bint Mustafâ ve kebîr oğlu Abdulaziz ve kebîre kızları Fatıma ve Nasre ve Zülfi ve Aişe'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme zevce-i menkûhe-i medhûlün-bihâm mezbûre Zülfi dahi bilâ-veled vefât etmekle verâseti benimle verese-i mezbûrûna münhasıra olup zevce-i mezbûrem Zülfi'nin henüz ifrâz olunmayan müteveffâ pederimin emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlesinden hisse-i irsiyyemi ifrâz ve bana i'tâ için müteveffâ-yı mezbûrun ğayr-ı maksûm olan emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlesine vâzı'u'l-yed olanlarla yâhûd gösterilecek vekîl-i müseccele ile îcâb eden mahkemede muhâkeme ve murâfa'a ve müdâfa'a ve muhâsamaya ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve işin tapu ve icrâ dâirelerince iktizâ eden mu'âmelâtı görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menab nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dedikde ğibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Rebî'i'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf.
Fî 9 Rebî'ü'l-âhir [1]313

Müvekkil Şeyh İsmail bin Şeyh Hasan,

(imzâ)

Vekîli Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Eytâm Müdüri Bekir Efendi bin Ahmed Ağa,

(imzâ)

Şer'iyeye Mukayyidi Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mahkeme Mübâşiri Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

Sahife No : 125

Numara : 45

Tarihi : Fî 12 Rebî'ü'l-âhir [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed livâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Derviş bin Hacı Bekir bin Hacı Ali Şenduli müvâcehesinde mezbûr Derviş ğâ'ib 'âni'l-meclis mahalle-i mezkûreli Hacı Esad bin el-mezbûr Hacı Ali Şenduli ile vukû' bulacak asâleten ve tarafından diğeri tevkîl ederek vekâleten îcâb edenlerle müvekkilim ğâ'ib-i mezbûr lehime ve 'aleyhime ve muhâkeme ve müdâfa'a ve tahlîf ve tehallûfe ve teblîğ ve tebellüğe ve redd-i cevâba ve istînâf ve temyîze ve i'âde-i muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve icrâ dâiresiyle tapu kalemince muktezî mu'âmelât-ı görmeğe ve gördürmeğe ve lede'l-iktizâ hacz ve fekk-i hacze ve istid'â takdîm etmeğe [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine] vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mahzar-ı şuhûdda beni vekîl ve nâib nasb u ta'yîn edip ben dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim lâkin yedime bir kıt'a vekâlet hüccet-i i'tâ olunmak murâdımdır dedikde mezbûr Derviş dahi cevâbında mûmâileyh Ahmed Efendi'nin vekâletini inkâr etmekle mûmâileyh Ahmed Efendi'den ber minvâl-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan mahalle-i mezbûre ahâlîsinden İsa Ağa bin Ahmed bin Muhammed el-Hacı ve Hacı Yusuf bin Muhammed bin Bekir istişhâd olunduklarında ğâ'ib-i mezbûr Hacı Esad bâlâda ber minvâl-i muharrer üzere vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn edip ol dahi ber vech-i muharrer

vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediğini bilürüz biz bu husûsa bu vecih üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ederiz dediklerinde şâhidân-ı merkûmân haklarında ne diyeceği mezbûr Dervîş'den soruldukda şâhidân-ı mûmâileyhimâ 'adl ve makbûlü's-şehâde olduklarını tasdik etmeğin mûmâileyh Ahmed Efendi'nin vekâletine ba'de'l-hüküm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşera min şehr-i Rebî'î'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 12 Rebî'ü'l-âhir [1]313

El-Müvekkil Ra's mahalleli Dervîş bin Hacı Bekir bin Hacı Ali Şenduli,

Vekîl Ra's mahalleli Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed

Şuhûdu'l-hâl: Ra's mahalleli İsa Ağa bin Ahmed bin Muhammed bin el-Hacı,

(imzâ)

Ra's mahalleli Hacı Yusuf bin Muhammed bin Bekir

(imzâ) (imzâ)

Derkenar: [ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 125

Numara : 46

Tarihi : Fî 1 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en zikri âtî vekâlete dâir takrîri mahallinde ketb ve tahrîri için vukû' bulan taleb ve iltimâsı üzerine me'zûnen i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Başkâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Nasre bint İbrahim Şefrali nâm hâtun sâkine olduğu mahalle-i mezkûrede kâ'in hânesine varıp derûnunda zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zât-ı müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Nasre Hâtun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kasaba ve mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'âni'l-merâm edip kasaba-i mezkûre mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem evvelen vefât eden pederim mezbûr İbrahim Şefrali ve sâniyen vefât eden birâderim Muhammed bin el-mezbûr İbrahim ve sâlisen dahi vefât eden diğeri birâderim Abdal bin

el-mezbûr İbrahim'in terk ettikleri emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûle ve nukûd ve akâr ve sâireden irsen vukû' bulan hisse-i mevrûsemi ifrâz ve taksîm ve bana irsen ve teslîm için îcâb edenlerle muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve murâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve emvât-ı mezkûrenin şâyed terekelerinden mektûm var ise terekeye idhâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib nasb u ta'yîn eyledim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerini kâtib-i mûmâileyh mahallinde ketb ü tahrîr ve hâzırûn-ı merkûmûna ba'de't-temhîr huzûr-ı şer'e gelip 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-vâhid min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 1 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Müvekkil Ra's mahallesinde sâkine Nasre bint İbrahim,

Vekîli Siird'in Ra's mahallesinde sâkin Muhammed Efendi ibn-i Ferhad

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Ra's mahalleli Hacı Halil Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi,

Ra's mahallesi mü'ezzini Molla Hızır bin Molla Hüseyin

Sahife No : 125

Numara : 47

Tarihi : Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en husûsat-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri için cânib-i şer'-i şerîfden bi'l-iltimâs me'zûnen i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Başkâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesinde sâkine Aîşe Hânım bint Muhammed'in sâkine olduğu hâneye varıp derûnunda 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte hâne-i mezkûrda müsâfireten sâkine livâ-i mezkûre tâbi' Eruh kazâsı kurâsından Basrat karyesi sekenelerinden zâtı müslimûn-ı merkûmûnun ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Fatıma Hâtun bint Hacı Ömer müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip zevcim olup bundan akdem vefât eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ali Ağa bin Hacı

Muhammed Ağa bin Hacı Tahir Ağa'nın verâseti benimle kebîr evlâdları Muhammed Tevfik ve kızları Nuriye ve Adliye ve Halime'ye münhasıra ba'dehû kable'l-kısme binti mezbûre Nuriye dahi vefât edip verâseti zevc-i mezbûr Şeyh Hüseyin Efendi bin Şeyh Halid Efendi ile vâlidesi mezbûre Fatıma Hâtun ve kebîr sadrî oğlu Sâlih'e münhasıra ba'dehû kable'l-kısme ibn-i mezbûr Muhammed Tevfik dahi vefât edip verâseti ümmü mezbûre Fatıma Hâtun ve uhtları mezbûre Halime ve Adliye'ye ve mahalle-i mezkûreli Mahmud Ağa ibn el-mezbûr Hacı Muhammed Ağa'ya münhasıra olduğu 'inde's-şer' tahakkuk ettikten sonra mes'ele-i mîrâsiyyeleri bi-hükmi'l-münâsahât'ış-şer'iyye dokuz yüz altmış sehmden olup sihâm-ı mezkûreden iki yüz dört sehmi mezbûre Fatıma Hâtun ve iki yüz seksen sehmi mezbûre Halime'ye [ve iki yüz seksen sehmi mezbûre Adliye'ye] ve kırk iki sehmi mûmâileyh Şeyh Hüseyin Efendi'ye ve doksan sekiz sehmi mezbûr Salih'e ve elli altı sehmi 'âmm-i mezbûr Muhammed Ağa'ya isâbet edip mezkûr Kassar mahallesinde kâ'in iki taraftan mezbûre Aîşe Hânım'ın hânesi ve bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb hânedeki bey' ve taraflarından vekîlleri bulunduğum mezbûrûn Halime ve Şeyh Hüseyin ve Salih'in hisse-i şâyi'alarını işbu târîh-i vesîkadan üç sene mukaddem iki bin dört yüz guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlîk ve teslîm etmemizle mezbûre Aîşe Hânım dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük edip semen-i mezkûr iki bin dört yüz guruş mezbûre Aîşe Hânım edâ ve teslîm etmeyip meblağ-ı mezkûrdan ben nefsimden asâleten ve mezbûrûn Halime ve Şeyh Hüseyin Efendi ve Salih taraflarından vekâleten mezbûre Aîşe Hânım'dan hissemizi talep ederim deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Aîşe Hânım dahi cevâbında müdde'îye-i mezbûre Fatıma Hâtun'un ber vech-i meşrûh müdde'âsını ikrâr lâkin vekâlet-i müdde'âsını inkâr etmekle müdde'îye-i mezbûre Fatıma Hâtun ber vech-i muharrer mutâbık beyyine talep oldukda evvelen bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları medîne-i mezkûre mahallâtından Sok mahallesinde kâ'in ve Salihîyye medresesi müderrisi Molla Muhammed bin İbrahim ve talebeden İbrahim bin Ali bin Ömer'den sırran ve ba'dehû yine mûmâileyhimâ ile cerîdede mezbûtu'l-esâmî kesândan bi'l-müvâcehe 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûzu's-şehâde ettikleri iş'âr ve ihbâr olunan Eruh kazâsı kurâsından Gund-i Şeyh karyesi ahâlîsinden orta boylu siyah gözlü otuz yaşında Fakih Salih bin Abdullah bin Ali ve Horsî karyesi ahâlîsinden orta boylu ela gözlü yirmi bir yaşında Muhammed bin Ali bin

Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle ba'de'l-ısbât ve'l-beyyine ve'l-hükm ve mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

El-vekîl karye-i mezkûreli Fatıma Hâtun bint Hacı Ömer Ağa,

(imzâ)

Şâhid Eruh kazâsında Gund-i Şeyh karyeli Fakıh Salih bin Abdullah bin Ali,

(imzâ)

Şâhid kazâ-i mezkûrde Horsi karyeli Muhammed bin Ali bin Osman

(imzâ)

Derkenar: [ve iki yüz seksen sehmi mezbûre Adliye'ye]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 126

Numara : 48

Tarihi : Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'alarına binâ'en zikri âti vekâlete dâir takrîrleri mahallinde ketb ve tahrîri için vukû' bulan iltimâsı üzerine me'zûnen i'zâm kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden Feride bint Şirin Şakrali ve Fatıma bint İbrahim Debbağ ve Babi bin el-mezbûr Şirin Şakrali nâm kimesneler mahalle-i mezkûrede sâkin oldukları hâneye varıp derûnunda zeyli vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte zâtları müslimîn-i mûmâileyhimin ta'rîfleriyle mu'arrefetân olan mezbûretân Feride ve Fatıma ile mezkûr Babi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda kasaba-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden mezkûr Nazîf mahallesi ahâlîsinden İbrahim Şakrali ve oğulları Muhammed ve Abdal'dan metrûk emvâl-i menkûle ve ğayr-ı menkûlelerden bizlere ya'nî mezbûretân Feride ve Fatıma'ya irsen isâbet eden hisse-i irsiyemizi ifrâz ve taksîm ve bizlere i'tâyâ ve terekeden ketmiyyât var ise meydâna çıkarmağa mezkûr Babi ile bu husûsda vârise bulunan müteveffâ-yı mezkûr İbrahim'in sülbiye-i kebîre kızı Nasre nâm hâtunun vekîl-

i müseccel-i şer'îsi bulunan kasaba-i mezkûre mahallâtından [Ra's mahallesi ahâlîsinden] Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa ile sâir îcâb edenlerle leh ve 'aleyhimize muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ve müdâfa'aya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve lede'l-iktizâ ferâğ ve intikâl mu'âmelesini icrâya ve iş icrâ dâiresine intikâl ettikde orada îcâb eden mu'âmele-i mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve kendi imzâsıyla istid'â takdîm etmeğe ve âheri tevkîle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettik ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşera min şehri Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

El-Müvekkile Fatıma bint İbrahim Debbağ,

El-Müvekkile Feride bint Şirin Şakralı,

El-Müvekkile Babi bint Şirin Şakralı,

(imzâ)

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Nazîf mahalleli Muhammed bin Abdusselam,

(imzâ)

Kezâ Muhammed bin Hacı Ali,

(imzâ)

Mübâşir Abdulferid Ağa bin Osman

(imzâ)

Derkenar: [Ra's mahallesi ahâlîsinden]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 126

Numara : 49

Tarihi : Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Medîne-i Siird'e mülhak Tillo karyesi sâkinelerinden mu'arrefetü'z-zât Aişe bint Hallo nâm hâtun medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından [Babüddarb mahalleli] Bekir Efendi bin Ahmed Ağa müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip üç mâhdan beri sünnetçilikle diyâr-ı âhere giden zevc-i dâhilim karye-i mezkûreli Merhemo bin Süleyman nâm kimesne firâşından mütehasıl ve benden mütevellid sekiz aylık Musa isminde bir oğlan evlâdıyla berâber beni bilâ-nafaka ve bilâ-münfik-i şer'î kendi hânesinde perîşâniyyet hâlinde terk ve idâremizede bir ma'îşet göndermediği gibi bir kimesneye havâle etmemekle infâk ve iksâ ve îvâ ve sâir levâzım-ı zarûriyyemize kâfi bir mikdâr nafaka cânib-i şer'den takrîr ve yedime bir nafaka hücceti i'tâyâ ve fesh-i nikâha kadar vukû'unda îcâb edenlerle muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve tahlîf ve tehallüfe ve teblîğ ve tebellüğe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve icrâ dâiresinde vukû' bulacak mu'âmelât-ı mükteziyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre müte'allik olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile mûmâileyh Bekir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn ettim ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fî'l-yevmi's-sânî ve'l-'işrîn min şehr-i Cemâziye'l-âhir li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

El-Müvekkile Tillo karyeli Aişe bint Hallo,

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Bekir Efendi bin Ahmed Ağa

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mübâşir Hüseyin Ağa bin Rüstem Ağa,

(imzâ)

Dellâlbaşı Muhammed Ali bin Anto

Derkenar: [Babüddarb mahalleli]

(Kâtib Yusuf Hayali)

Sahife No : 126

Numara : 50

Tarihi : Fî 23 Cemâziye'l-âhir sene [1]313

Tahakkuk eden ma'zeret-i meşrû'asına binâ'en husûs-ı âti'l-beyânın ketb ve tahrîri için cânib-i şer'-i şerîfden me'zûnen irsâl kılınan Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Seyyid Yusuf Hayali Efendi Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde Siird sancağı kasabası mahallâtından Kassar mahallesi ahâlîsinden Aişe Hânım bint Muhammed'in sâkine olduğu hâneye varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn hâzır oldukları hâlde 'akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikte livâ-i mezkûr tahrîrât müdürü rif'atlı Hacı Abdulmecid Efendi bin Şaban meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zâtı müslimûn-ı hâzirûn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mezbûre Aişe Hânım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip bundan akdem vefât eden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ali Ağa bin Hacı Muhammed Ağa bin Hacı Tahir'in verâseti zevcesi Fatıma bint Hacı Ömer ve oğlu Muhammed Tevfik ve kızları Nuriye ve Adliye ve Halime'ye münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûre Nuriye vefâtıyla verâseti ümmi mezbûre Fatıma ve zevci Şeyh Hüseyin Efendi bin Şeyh Halid Efendi ve ibni Salih'e münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme ibn-i mezbûr Muhammed Tevfik dahi vefâtıyla verâseti ümmi mezbûre Fatıma ve hemşireleri mezbûretân Adliye ve Halime ve 'ammi Mahmud Ağa ibn-i'l-mezbûr Hacı Muhammed Ağa'ya münhasıra olduğu lede't-tahakkuki'ş-şer'î mezkûr Kassar mahallesinde iki taraftan mezbûre Aişe Hânım'ın hânesi ve bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-ı âmm ile mahdûd bir bâb harabe hânedeki vekîlî bulunduğum mezbûre Adliye'nin hisse-i şâyi'a-yı ma'lûmesini mezbûre Aişe Hânım'a iki bin dört yüz guruşa verese-i mezbûrûn ile müvekkilem mezbûre bey' ve temlîk ve teslim mezbûre Aişe Hânım dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm edip müvekkilem mezbûre Adliye Hâtun beni me'mûr-ı hâzirûnda takrîre ve mu'âmele-i ferâğiyeyi icrâya ve hisse-i ma'lûmesini mezbûre Aişe Hânım'dan ahz u kabza mahzar-ı şuhûdda kabûlüne mevkûfe beni vekîl nasb u ta'yîn etmekle ben dahi ba'de kabûli'l-vekâle semen-i mezkûr iki bin dört yüz guruşdan müvekkilem mezbûrenin hisse-i ma'lûmesini mezbûre Aişe hanımdan bi'l-vekâle talep ederim deyu ba'de't-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Aişe Hânım dahi cevâbında müdde'î-i mûmâileyh Hacı Abdulmecid Efendi'nin ber vech-i meşrûh müdde'âsını ikrâr mâ'adâ vekâlet müdde'âsını inkâr etmekle müdde'î-i mûmâileyh ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukda evvelen

bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Kassar mahallesi imâmı Ali Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi ve ihtiyâr a‘zâsından Hacı Hamza bin İbrahim Sarrac ve Ra’s mahallesi imâmı Molla Muhammed Efendi bin Molla Hasan Efendi ve muhtârı Yasin bin Heşin’den sırran ve ba‘dehû mûmâileyhimle cerîdede mezbûtu’l-esâmî kesândan bi’l-müvâcehe ‘alenen lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûzu’ş-şehâde idikleri iş‘âr ve ihbâr olunan mezkûr Kassar mahallesi ahâlîsinden Hamza bin Muhammed Cevhero ve Ra’s mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin Hacı İsmail Kattan nâm kimesneler şehâdetleriyle ba‘de’l-isbât ve’l-hükm ve’t-tenbîh mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-‘işrîn min şehri Cemâziye’l-âhir li-seneti selâsete ‘aşera ve selâse mi’eti ve elf. Fî 23 Cemâziye’l-âhir sene [1]313

El-müvekkile Adliye bint Ali Ağa bin Hacı Muhammed Ağa,

El-vekîl Tahrîrât Müdîri rif‘atlı Hacı Abdulmecid Efendi bin Şaban

(imzâ)

Şuhûdu’l-hâl: Mübâşir Abdulferid Ağa bin Osman,

(imzâ)

Ra’s mahalleli Yusuf bin Hacı İsmail Kattan,

(imzâ)

Kassar mahalleli Hamza bin Muhammed Cevhero

(imzâ)

Sahife No : 126

Numara : 51

Tarihi : Fî 23 Şa‘bân sene [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde kâ’in makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Ali Ağa bin Mahmud bin Hacı Ali medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesinde hukûk dâiresine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım bin Hacı Muhammed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mahalle-i mezkûre ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden li-ebeveyn birâderim Hacı Halil Ağa bin Mahmud bin Hacı Ali hâl-i hayâtında ve kemâl-i ‘akl ve sıhhatinde iken kendisinden iştirâ eylediğim mahalle-i mezkûrede kâ’in bir tarafı Abdal

Hamido'nun âhûru ve mezhereden kapı aralığı bir tarafı Derviş bin Hüseyin Ağa hânesi ve bir tarafı tarîk ve bir tarafı yine müşterek kapı aralığıyla mahdûd ve masnûn bir mikdâr hâne iştirâsının isbâtı ve ismime sened-i hâkânî çıkarmak ve bir tarafı yine Abdal Hamido hânesi ve bir tarafı Hacı Ali Çavuş'un eyvân ve odasıyla Derviş bin Hüseyin Ağa hânesi ve bir tarafı tarîk ile mezkûr oda ve eyvân ve taraf-ı râbi'i Yusuf ve Musa benân-i Ahmedi hâneleriyle mahdûd ve mahalle-i mezkûrede kâ'in ve müteveffâyı mûmâileyhden benimle sâir vereselerine mevrûs ve müntakil hâne beyne'l-verese 'alâ mâ faradallahu ifrâz ve taksîm ve hisse-i mevrûsemin bana irâe ve teslîm için îcâb edenlerle müdâfa'a ve mürâfa'a ve muhâsamaya ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş icrâ ve tapu dâirelerine intikâlinde orada iktizâ eden kâffe-i mu'âmelât-ı câriyyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 23 Şa'bân sene [1]313

El-Müvekkil Babüddarb mahalleli Hacı Ali Ağa bin Mahmud bin Hacı Ali,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım bin Hacı Muhammed

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Eytâm Müdîr-i sâbıkı Bekir Sıdkı Efendi bin Ahmed Ağa

(imzâ)

Sahife No : 127

Numara : 52

Tarihi : Fî 11 Ramazân [1]313

Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde makarr-ı livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden Osman bin Halil medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûreli Have bint Muhammed Hasso nâm hâton zevce-i menkûhem olduğu hâlde bundan çend gün akdem onu tatlık eylediğimden dolayı mahkeme-i şer'îyyeye 'aleyhime iştikâ eylediği cihetle gerek kendisiyle ve gerek tarafından gösterilecek vekîl-i müseccel-i şer'î ile müdâfa'a ve mürâfa'a ve muhâkemeye ve i'tirâz 'ale'l-hüküm ve istînâf ve temyîze ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tehallüfe ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûda ve sulh u ibrâya ve âheri tevkîle ve iş dâire-i icrâya intikâlinde orada iktizâ eden mu'âmelât-ı muktezâyeyi görmeğe ve gördürmeğe ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Abdulkadir Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim ve ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettim dediklerinde gıbbe't-tasdîki' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ü imlâ olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşera min şehri Ramazânî'l-mübârek li-seneti selâsete 'aşera ve selâse mi'eti ve elf. Fî 11 Ramazân [1]313

El-Müvekkil Sok mahalleli Osman bin Halil,

El-Vekîl Şeyh Halef mahalleli Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi bin Seyyid Abdulaziz Efendi

(imzâ)

Şuhûdu'l-hâl: Mukayyid Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah

(imzâ)

[**Bismillahirrahmanirrahim ve bihî neste'în**]

[Medîne-i Siird nâib-i âli'l-menâkıbı fazîletlü Osman Mecdi Efendi'nin zamân-ı âlîsinde vukû' bulan vekâlet-i mütenevvi'aya mahsûs işbu zabt cerîdesinde 7 Şevvâl sene [1]313 târîh-i hicrîsi fâtihâ-i müteyemmesidir.]

Sahife No : 127

Numara : 1

Tarihi : Fî 14 Şevvâl sene [1]313

Makarr-ı livâ olan medîne-i Siird kurâsından Erğif karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Canko bin Kani'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Habo bint Hamo ve sülbiye-i sağıre kızları Halime ve Hami'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sağıretân-ı mezbûretânın tesviye-i umûrlarıyla bâ-hücceti'ş-şer'iyye vasî-i mansûbları vâlideleri bâ'iset-i hâzihi'l-vesîka zâtî ta'rîf-i şer'iyle mu'arrefe zevce-i mezbûre Habo nâm hâtun medîne-i mezkûre bidâyet mahkemesi hukûk dâiresine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâyeye takrîr-i kelâm ve tezkîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle terekesini ve yine karye-i mezkûre sâkinlerinden Ömer bin Ali nâm kimesne fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın zabt ve vaz'-ı yed eder olmağla tereke-i müteveffâ-yı merkûm için Ömer ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûda ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mütevakkı' icrâya vaz'ına ve hacze ve tasdîk ve fekk ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân ve da'vâ lehine ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle maktûzâtını bi'l-asâle ve bi'l-vesâyeye bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Şevvâl sene [1]313

El-Müvekkile karye-i mezkûreli Habo bint Hamo,

(imzâ)

El-Vekîl Babüddarb mahalleli Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım,

(imzâ)

Mübâşir Ferhad Ağa bin Abdullah, Mübâşir Hüseyin Çavuş bin Rüstem

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 128

Numara : 2

Tarihi : Fî 15 Şevvâl sene [1]313

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde istimâ' için bu dâ'ileri me'zûnen medîne-i Siird'in Karakol mahallesinde müteveffâ Hacı Abdullah Efendi'nin vâlidesi Hadice bint Hamza Haşravi ve zevce-i menkûhe-i metrûkesi Aişe bint Hamza bin Abdullah ve sülbiye-i kebîre kızları Hânım ve Rindi ve Behiye ve sülbî kebîr oğlu İsmail nâmûn kesânın sâkin oldukları hânelerine varıp işbu cerîde-i şer'iyeye zeylinde mazbûtu'l-esâmî mahalle-i mezkûreli Hacı Yusuf bin Hacı İsmail bin Hacı Yusuf ve Babüddarb mahalleli Muhammed bin Şeyh Musa bin Şeyh Muhammed nâmân kesân hâzır oldukları 'akd-i meclis-i şer'-i kavîm-i âlî eylediklerinde zâtları mûmâileyhimâ Hacı Yusuf ve Muhammed ta'rîfleriyle mu'arrefe mezbûrât Hadice ve Aişe ve Hânım ve Rindi ve Behiye ile İsmail'den her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre ahâlîsinden livâ-i mezkûr nüfûs me'mûru Abdurrezzak Efendi bin Hacı Ömer bin Hacı İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Abdullah Efendi'nin menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkesindeki hisas-ı şer'iyeye-i şâyi'amızı idâre ve zer' etmeğe ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-verese taksîme ve bedel-i misilleriyle ta'rîflerine ve bedel-i îcârla icâra ve mûrisimiz müteveffâ-yı mûmâileyhin zimem-i nâsda bâ-i'lâm ve bâ-sened alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l- insifa verâseti bize münhasıra olduğu hâlde vefâtı hasebiyle mes'ele ve mîrâsımız vechiyle bize mevrûs olan duyûnât-ı medyûnlardan ahz u kabza ve tereke-i mezkûreye tahakkuk-ı irsiyemize âid husûsâtтан dolayı bi'l-cümle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla îcâb edenlerle bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ' ve şuhûda ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve akârât-ı mevrûse ve müntakileden bey' ve furûhtı hakkımızda enfa' ve evlâ olanlarını semen-i

misilleriyle tâliblerine bey' ve ferâğ ve tevfiż ve teslîme ve me'mûru huzûrunda i'tâyâ takrîre ve semenlerini ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzâtтан her birimizin hisse-i irsiye-i şer'iyye ve kânûniyyeyimizi tarafımıza i'tâ ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine her birimiz tarafımızdan mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Abdurrezzak Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 15 Şevvâl sene [1]313

El-Müvekkile mezbûre Hadice bint Hamza Haşravi,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Aişe bint Hamza bin Abdullah,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Hânım bint Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Rindi bint Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkile mezbûre Behiye bint Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Müvekkil-i mezbûr İsmail bin Hacı Abdullah Efendi,

(imzâ)

El-Vekîl Abdurrezzak Efendi bin Ömer bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Şâhid ve mu'arrif mezkûr Hacı Yusuf bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Kezâ mezkûr Muhammed bin Şeyh Musa

(imzâ)

İşbu takrîr-i vekâlet mahallinde ma'rifet-i dâ'iyânemle istimâ' olunmuştur. Fî 15 Şevvâl sene [1]313

Başkâtib-i Mahkeme-i Şer'iyye Livâ-i Siird

(Seyyid Yusuf Hayali)

(imzâ)

Sahife No : 128

Numara : 3

Tarihi : Fî 25 Şevvâl sene [1]313

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Fersaf karyesi ahâlîsinden sâhib-i arz-ı hâl Şeyh Alameddin bin Şeyh Muhammed Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesinde mukîm teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip bundan akdem fevt olan pederim Fersaf karyesi sâkinlerinden Şeyh Muhammed Efendi’nin terk eylediği emvâl-i zâtiyyesinden başka hayâtında Şâh-ı Nakşibend hazretlerinin tekyesi evkâfına mahsûs ve meşrût olmak üzere tedârik ve ile vefâtihi taht-ı tevriyetinde idâre etmiş olduğu emlâk ve arâzî-i sâire dahi mücerred merhûm-ı mûmâileyhin mâlî olmak zannıyla bu cihet verese tarafından vukû‘ bulan taleb üzerine emvâl-i mevrûseye ‘ilâveten taksîm edilmiş olmağla muğâyir-ı şer‘-i şerîf olan kısmet-i mezkûrenin feshiyle emvâl-i mevkûfe ile emvâl-i mevrûse birbirinden tefrîk birde emvâl-i mevrûsedeki hisse-i irsiyyemizi ber-nehc-i şer‘-i şerîf ifrâz ve taksîm için âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla îcâb edenlerle bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyâ vaz‘ına ve hacze ve vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâyâ ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine Yusuf Efendi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikte merkûm Yusuf Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledim. Fî 25 Şevvâl sene [1]313 El-Müvekkil Fersaf karyeli Şeyh Alameddin bin Şeyh Muhammed Efendi bin Molla Musa,

(imzâ)

El-Vekîl Sor mahalleli Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

Şuhûdu'l-[hâl]: A'zâ mülâzımı Yusuf Efendi, Mübâşir Ferhad Ağa,

(imzâ)

(imzâ)

Mübâşir Hüseyin bin Rüstem

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ

(imzâ) (Halil el-Ömerî) (Abuş Cebrail)

Sahife No : 129

Numara : 4

Tarihi : Fî 5 Zi'l-hicce sene [1]313

Medîne-i Siird kurâsından Tillo karyesinde defn-i hâk-i 'ıtırnâk olan e'izze-i kirâmdan Şeyh İsmail Fakîrullah kuddise sirruhû hazretlerinin hângâh-ı şerîfi postnişîn-i irşâdı bulunan ahfâd-ı müşârun-ileyhden reşâdetlü Şeyh Salih Efendi bin el-merhûm Şeyh Hamza Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip bundan akdem cânib-i hicâz mağfîret-tırâzda vefât eden karye-i mezkûre sâkinlerinden ve 'azîz-i müşârun-ileyh ahfâdından Şeyh Yakub bin Şeyh İshak hayât ve sıhhatinde vefâtından mukaddem 'azîz-i müşârun-ileyhin evkâfına merbût memâlih bedelâtından senevî hisse-i mahsûsası olan yedi yüz doksan beş guruş postnişîni bulunduğum Şeyh el-Memduh kuddise sirruhû hazretlerinin dergâh-ı âlisi hângâh-ı şerîfine mahzar-ı şuhûdda vasiyyet etmeğın müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn 'ammi oğlu ve hâzıran vârisi ğâ'ib 'âni'l-meclis Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil hisse-i mezkûre kendisine müntakil olmuş zannıyla fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın zabt u ve vaz'-ı yed etmekle olmağla mezbûr Şeyh Nureddin Efendi ve sâir lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve

zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 5 Zi’l-hicce sene [1]313

El-Müvekkil mûmâileyh Şeyh Salih Efendi bin Şeyh Hamza Efendi,
(imzâ)

Vekîl mezbûr Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,	A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet,	A‘zâ Mülâzımı
(imzâ)	(Halil el-Ömerî)	(Abuş Cebrail)

Sahife No : 129

Numara : 5

Tarihi : Fî 27 Zi’l-hicce sene [1]313

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve Tüccârdan Hacı İsmail Ağa bin Hacı Muhammed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve kezâlik tüccârdan Musa Ağa bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde kâ’in yedimde müstakillen mâlım ve mülküm olup bir taraftan Molla Mustafa ve bir taraftan Hacı Mustafa hâneleri ve bir taraftan Molla Berho arsası ve taraf-ı râbî‘i tarîk ile mahdûd müştamilât-ı ma‘lûmeyi hâvî bir bâb hâne mülk ma‘a ‘arsa bir bâb mülk menzilimi semen-i mislîyle iştirâya râğib olacak tâlibine bey‘ ve temlîk ve teslîm ve me’mûru huzûrunda i‘tâ ve takrîre ve semen-i mebnî ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mezbûr Musa’yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mezbûr Musa dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 27 Zi’l-hicce sene [1]313

El-Müvekkil Hacı İsmail Ağa bin Hacı Muhammed,

(imzâ)

Vekîl mezbûr Musa Ağa bin Hüseyin

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘

(imza)

A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet

(Halil el-Ömerî)

A‘zâ mülâzımı

(Abuş Cebraîl)

Sahife No : 129

Numara : 6

Tarihi :-

Mezbûrân Süleyman ve İbrahim her biri tevkîlden tekevül eylediklerinden dolayı ibtâl edilmiştir.

(Kâtib-i mahkeme-i şer‘î)

Sahife No : 130

Numara : 7

Tarihi : Fî 19 Safer sene [1]314

‘An-asıl Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden olup berâ-yı ticâret nefsi-i medîne-i Erzurum’da vâki‘ Demir hânında sâkin iken bundan akdem fevt olan Murad veled-i İbrahim veled-i Murat’ın muhızırân vârisleri olduğu mârru’z-zikr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde sâdir olan bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye mantukca bi’l-ihbâr lede’ş-şer‘î’l-enver zâhir ve mütehakkık bulunan mezkûr Sor mahallesi sâkinelerinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden bâ‘isû hâzihi’l-vesîkati müteveffâ-yı merkûmun zevce-i metrûkesi zâtı teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhâdan Tavut veled-i İsa ve Panyos veled-i Hano ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Verdi veled-i Şero Tercüman ve sülbiye-i kebîre kızı kezâlik zâtı merkûmân Tavut veled-i İsa ve Panyos veled-i Hano ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Marta ve sülbî kebîr oğlu Cebro’dan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd

meclis-i şer‘-i hatîr lâzîmü’t-tevkîrde bi-tav‘ihim takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun hayâtında yedinde mâlî ve mülkü olup ba‘de vefâtihî müstakillen mîrâsımız vechiyle muhzıran bize mevrûs olan kalîl ve kesîr celîl ve hakîr menkûl ve ğayr-ı menkûl bi’l-cümle tereke-i vasîsini mahallinde vâzı‘u’l-yed olanlardan ahz u kabza ve ‘inde’l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â cihetiyle bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsiyla arz-ı hâl ve levâyihtakdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacze ve vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân taleb da‘vâsına ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bize irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl tereke-i mezkûre müte‘allik husûsda mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan ‘an-asıl mârru’z-zikr Sor mahallesi ahâlîsinden olup el-hâletu hâzihî Erzurum’da mukîm bulunan millet-i merkûmeden Çeko veled-i Yusuf’u kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikleri. Fî 19 Safer sene [1]314

El-Müvekkil Cebro veled-i Murat, El-Müvekkile Verdi veled-i Şero Tercüman,

(imzâ)

(imzâ)

El-Müvekkile Marta veled-i Murat, Mu‘arrif-i merkûm, Mu‘arrif-i merkûm

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet,

A‘zâ mülâzımı

(imzâ)

(Halil el-Ömerî)

(Abuş Cebrail)

Sahife No : 130

Numara : 8

Tarihi : Fî 7 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde istimâ‘ ve ketb ü tahrîr için bu dâ‘îleri cânib-i şer‘-i şerîf-i enverden me’zûnen merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesine vâki‘ livâ-i mezbûr redîf taburu binbaşısı rif‘atlı Alaaddin Efendi’nin sâkin olduğu menzile varıp Diyarbekirli redîf mülâzımı Zülfikar Efendi bin Ali ve Ra’s

mahalleli Abdurrezzak bin Seyyid Hasan ve Salih Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi hâzirûn oldukları hâlde ‘akd-i meclis-i şer‘-i kavîm-i âlî eylediğinde mûmâileyh Alaaddin Efendi’nin kâ’in vâlidesi ‘an-asıl İstanbullu olup hâlen damadı mûmâileyh Alaaddin Efendi’nin menzil-i mezkûrunda sâkin bâisetü’l-hâzihi’l-vesîka zâtı mezbûrûn Zülfikar ve Abdurrezzak ve Salih Efendi’lerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Aişe Sıdika Hânım bint Muhammed Feyzi bin Mustafa meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda yedinde olup işbu meclis-i şer‘de mu‘âyene olunan ve yirmi bir altun iki yüz kırk iki numara ile murakkam olup Dersaadet’te emânet sandığında yedime verilen işbu bir kıt‘a cüzdân nâtik olduğu üzere geçen bin üç yüz altı sene-i mâliyesi ağustosunun on beşinci günü malımdan ve yedimden zikr olunan emniyet sandığına nizâm-nâmesi mücebince mürûr edecek eyyâmın güzeştesini almak ve dilediğim zamanda aslını dahi istîfâ eylemek üzere beş yüz guruş ikraz ve teslîm edip bin üç yüz yedi sene-i maliyesi eylülünün dördüncü günü güzeşte nâmıyla iki yüz otuz guruş ve bin üç yüz sekiz sene-i mâliyesi şubatının on beşinci günü kezâlik güzeşte olarak üç yüz yirmi üç guruş ki cem‘an beş yüz elli üç guruş istîfâ ve tesellüm ve kabz etmiş isemde asıl meblağ-ı mezkûr beş bin guruşla işbu târîhe değin işlemiş olan güzeşte-i mu‘ayyene-i nizâmiyyesini henüz istîfâ etmememle meblağ-ı asl-ı mezkûr beş bin guruşla terâküm eden güzeşte-i mu‘ayyene-i nizâmiyyesini benim içüm sandık-ı mezkûr idâresinden ahz ve istîfâ ve teslîm ve kabz ve kabûl ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle olmak üzere kendisine irsâl edecek işbu cüzdân ve sâir îcâb eden evrâkı kendi imzâ ve mührüyle imzâ ve temhîre ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihi Dersaadet’te Muhammed Paşa civârında Yusufyan hânında mukîm Siird mâlîfatûra tüccârânından Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa bin Hacı Ömer nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim deyu bi-tav‘ihâ takrîr-i kelâm ta‘bîr ‘âni’l-merâm eylediği. Fî 7 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Müvekkile Aişe Sıdika Hânım bint Muhammed Feyzi,

(imzâ)

Mu‘arrif redîf mülâzımı Zülfikar Efendi bin Ali Efendi,

(imzâ)

Mu‘arrif Salih Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi,

(imzâ)

Mu‘arrif Abdurrezzak bin Seyyid Hasan

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri mahallinde ma‘rifet-i dâ‘iyânemle istimâ‘ olunmuştur.

Kâtib-i mahkeme-i şer‘iyye-i Siird

(İmza)

Sahife No : 131

Numara : 9

Tarihi : Fî 9 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

‘An-asıl Van vilâyeti mahallâtından Topçu mahallesi ahâlîsinden olup sâbıkan Bitlis vilâyeti zabtiye alayının birinci taburunun dördüncü bölüğünde bölük emîni iken silk-i zabtiyeden edip hâlen merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesinde müsâfireten sâkin sâhib-i arz-ı hâl Reşid Efendi bin Esad bin Abdullah medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ‘an-asıl medîne-i Erzurum mahallâtından Gönül Ahmed mahallesinde sâkin iken âhiren Siird’de ârâmsâz asâkir-i şâhâne otuz birinci alayının üçüncü taburunun birinci bölüğünün mülâzım-ı evveli Bahri Efendi bin Hafız Ahmed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip ben bundan akdem mezkûr bölük emînliği hizmetinde müstahdem iken muhassas me‘âşât-ı mu‘ayyenâtımdan üç yüz yedi senesinden yedi yüz on guruş ve üç yüz sekiz senesinden otuz sekiz guruş ve üç yüz dokuz senesinden bin guruş ki cem‘an iki bin altı yüz kırk sekiz guruş istihkâkım terâküm edip ile’l-ân istîfâ edemememle bu kere meblağ-ı müterâkim tarafıma îfâ ve teslimi zımnında mârru’z-zıkr Bitlis vilâyet-i celîlesi defterdârlığından Siird sancağı muhâsebeciliğine yazılan emîrnâme mücebince meblağ-ı müterâkim-i mezkûr tarafıma îtâ ve îfâsı için mezkûr muhâsebecilikten livâyaya mülhak kazâlara tebliğen icrâ olunmuş isede sâir-i mesâlih-i zâtiyemin tesviyesi için Bitlis’e azîmet murâdım olmağla meblağ-ı müterâkim-i mezkûrdan hisseler mücebince tahsîlât vukû‘nda benim için muhavvel ileyhî olan mâl sandıklarından ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle tarafımdan hâzır-ı mezbûr Bahri Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde mezbûr Bahri Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 9 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

El-Müvekkil Reşid Efendi bin Esad Efendi bin Abdullah,

(imzâ)

Vekîl Bahri Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ, Mülâzım-ı A'zâ

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 131

Numara : 10

Tarihi : Fî 12 Rebî'ü'l-evvel sene [1]314

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Tillo karyesinin Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Sadık bin Şeyh Ömer'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Saliha bint Receb ve sülbî kebîr oğulları İbrahim ve Yusuf ve Muhammed ve sülbiye-i kebîre kızları Zeyneb ve Fatıma'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme ibn-i mezbûr İbrahim dahi fevt edip verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatımayı bint Bekir ve ümmi mezbûre Saliha ve sülbiye-i kebîre kızları Rindi ve Aişe ve Emine ve karındâşları mezbûr Muhammed ve kız karındâşları mezbûretân Zeyneb ve Fatıma'ya münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme mezbûr Yusuf dahi fevt edip verâseti yine ümmi mezbûre Saliha ve karındâşı mezbûr Muhammed ve kız karındâşları mezbûretân Zeyneb ve Fatıma'ya münhasıra ve ba'dehû kable bint-i mezbûre Zeyneb fevt edip verâseti ve yine ümmi mezbûre Saliha ve sülbî kebîr oğlu Ömer ve sülbiye-i kebîre kızları Hanımi ve Emine ve Azzi'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkak olduktan sonra verese-i mezbûreden zâtları Kassar mahalleli Hacı Hasan bin Muhammed ve Merhemo bin Abdulaziz ta'rîfleriyle mu'arrefe Fatıma bint Sadık ve Aişe ve Emine ibneteyn İbrahim ve Emine ibnet-i Derviş medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Bekir mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrisimiz müteveffûn-ı mezbûrünün Sadık ve İbrahim ve Yusuf ve Zeyneb Hâtun'un menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk-i metrûkelerindeki hisas-ı şer'iyyemizi nehc-i şer'-i şerîf hisselerimizi ifrâz ve taksîm ve mahallinde vech-i lâyıkıyla ve bize teslîme ve husûs-ı mevrûsemizi fuzûlî ve bi-ğayr-ı

hakmın zabt ve vaz‘-ı yed edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacze ve vaz‘ ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Müvekkile-i mezbûre Aîşe ibnet-i İbrahim, Müvekkile Fatıma ibnet-i Sadık,

(imzâ) (imzâ)

Müvekile Emine ibnet-i İbrahim, Müvekkile Emine ibnet-i Derviş,

(imzâ) (imzâ)

Vekîl mezbûr Ahmed Efendi ibn-i Bekir

(imzâ)

Mu‘arrif-i hâzır-ı mezbûr Hacı Hasan, Mu‘arrif-i hâzır-ı mezbûr Merhemo

(imzâ) (imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ, A‘zâ

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 132

Numara : 11

Tarihi : Fî 13 Rebî‘u’l-evvel sene [1]314

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Nazîf mahallesi ahâlîsinden ve Kassâb esnâfından Şeyh Bekir ibn-i Hacı Yusuf medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve medîne-i mezbûre mahallâtından Ra’s mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip bundan fevt olan babam Hacı Yusuf’un sülbî sağîr oğulları Mahmud ve Abdulmecid ve Muhammed

Emin ve sülbiye-i sağîre kızı Hamide'nin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'î şerîfden vasî-i mansûbları vâlideleri Huriye ve sülbiye-i kebîre kızı Hadice tarafından 'aleyhime ikâme edilen mîrâs ve kısmet da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleriyle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarıyla ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 13 Rebî'u'l-evvel sene [1]314

El-Müvekkil Şeyh Bekir bin Hacı Yusuf, Vekîl Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ, A'zâ

(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 132

Numara : 12

Tarihi : Fî 12 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sûk mahallesi ahâlîsinden ve Pamukçu esnâfından Abdusselam ibn-i Molla Ahmed bin Molla Muhammed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î şerîf-i enverde ve medîne-i mezbûre mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Karakol mahalleli Nasre ibnet-i Abdullah tarafından 'aleyhime ikâme eylediği iki bin iki yüz elli guruş alacak da'vâsından dolayı mezbûre Nasre ile âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı

resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'âmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsil husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

El-Müvekkil Sok mahalleli Abdusselam ibn-i Molla Ahmed,

(imzâ)

Vekîl Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 132

Numara : 13

Tarihi : Fî 20 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

'An-asıl medîne-i Musul mahallâtından Meskeneta mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden iken bundan akdem medîne-i Bağdat'ta fevt olan Matran Mihail veled-i Negmo veled-i Orhan'ın verâseti li-ebeveyn er karındâşı Ceyri ve kız karındâşı Maryam nâm hâtuna münhasıra olduğu ihbâr olunduktan sonra verese-i merkûmeden olup el-hâletu hâzihi medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden zâtı mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve millet-i merkûmeden Fethullah Hızır veled-i Yakub ve Mansur veled-i Musa Armo'nun ta'rîfleriyle mu'arrefe merkûme Maryam mârru'z-zikr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip er karındâşım müteveffâ-yı merkûm Matran Mihail'in terekesinden mes'ele-i mîrâsiyemiz vechiyle bana isâbet edecek hisse-i irsiyye-i şer'iyeyi mahallinde vâzı'u'l-yed olanlardan ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve 'inde'l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve

i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî mârru'l-beyan medîne-i Musul'da bulunan Taşçı esnâfindan oğlum İsa veled-i Hanna Armo nâm kimesneyi ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 20 Rebî'u'l-âhir sene [1]314

Müvekkile Maryam bint Negmo Orhan,

(imzâ)

Mu'arrif merkur Mansur, Mu'arrif-i merkûm Fethullah Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, Mülâzım-ı A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 133

Numara : 14

Tarihi : Fî 20 Cemâziye'l-evvel sene [1]314

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Tillo karyesi mahallâtından Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Molla Ahmed bin Hacı İbrahim bin Hacı Abdulhamid'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Ümneyi ibnet-i Ali ve sülbî kebîr oğulları Şeyh Muhammed Said ve Şeyh Yasin ve Şeyh Abdulmecid ve kebîre kızları Halime ve Fatmayı ve Hadice Hâtun'lara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûreden mezbûrân Şeyh Muhammed Said ve Şeyh Yasin medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûrede sâkin er karındaşımız mezbûr Şeyh Abdulmecid'in medîne-i mezbûre mahkeme-i

şer‘iyyesinde ‘aleyhimize ikâme eylediği emlak ve akâr da‘vâsından dolayı mezbûr Şeyh Abdulmecid ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyâ vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâyâ ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâyâ ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Cemâziye’l-evvel sene [1]314

Müvekkil Şeyh Muhammed Said, Müvekkil Şeyh Yasin,

(imzâ)

(parmak)

Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

[Müvekkil-i mezbûrun imzası zîrine parmak basıldığı tasdîk edilir.]

Yusuf Efendi bin Mahiri Efendi, Muhammed Tevfîk

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 134

Numara : 15

Tarihi : Fî 18 Cemâziye’l-âhir sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Muhammed Şükri bin Hacı Abdullah medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve mahalle-i mezkûrede sâkin Tüccâr Kasım bin Yasin mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip ceddîm ya‘nî babamın babası Hacı Musa Ağa’dan metrûk ma‘lûmu’l-mikdâri’l-hudûd ve’l-kıt‘a ve’l-mevâki‘ arâzî-i emîriyyeden ber müceb-i kânûn-ı münîf bana intikâl eden hisselerimle müteveffâ-yı mûmâileyhin hayât ve sıhhatinde bâ-vasiyetnâme benim için vasiyyet eylediği menkûl ve ğayr-ı

menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkelerine fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın vâzî' u'l-yed olan 'amûcam Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa'dan âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr Kasım Ağa'yı tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 18 Cemâziye'l-âhir sene [1]314

El-Müvekkil Muhammed Şükri bin Hacı Abdullah, Vekîl mezbûr Kasım bin Yasin Ağa
(imzâ) (imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 134

Numara : 16

Tarihi : Fî 26 Receb sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Semerci Sûfî Hasan bin Hacı Habraş medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip sâkin olduğum Ra's mahallesinde kâ'in yedimde müstakillen mâlîm ve mülküm olan bir taraftan cenâb-ı Abraham ve bir taraftan Hasso ve Abdiko ibn-i Mirzo Aşiti ve iki taraftan tarîk ile mahdûd fevkânî üç oda ve bir eyvân ve bir sufa ve tahtânî de üç oda ve bir âhûr ve bir havlu ve müştamilât-ı sâire-i ma'lûmeye hâvî bir dahi mülk bir bâb mülk menzilimin arkasında bulunan Zabtiye Mahmud bin Muhammed'in menzilinden çıkan çirkâbdan muhtelif suları mezkûr fevkânî odaya akıp mâ-i mezkûrun cereyânından menzilime zarar-ı fâhiş îrâs ettirmekle mâ-i mezkûrun menzilime cereyânını men' ve zararını def' için mezbûr Mahmud ve sâire îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede

müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 26 Receb sene [1]314

El-Müvekkil Ra's mahalleli Sûfî Hasan bin Hacı Habraş,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 134

Numara : 17

Tarihi : Fî 26 Receb sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Tarakçı Abdullah bin Musa Kahraman medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip ben Sor mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Merhemo bin Hüsni hayâtında dört yüz guruş ikrâr ve teslîm eylediğimde ol dahi istikrâr ve ahz ve kabûl ve tesellüm edip mezbûr Merhemo fevt olduktan sonra sülbî kebîr oğlu Hasan ve karındâşı oğlu Hüseyin bin Hacı nâmân kimesneler meblağ-ı karz-ı mezkûrun bana edâ ve teslîmine mezbûrân Hasan ve Hüsni'den her biri bi'l-emri ve'l-kabûl kefil ve zâmin olmalarından dolayı meblağ-ı karz-ı mezkûru bi-hasebi'l-kefâle mezbûrândan ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana îsâl ve teslîme ve 'inde'l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i

cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Seyfüddin Efendi’yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 26 Receb sene [1]314

[El-Müvekkil] Verraz mahalleli Abdullah bin Musa, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 135

Numara : 18

Tarihi : Fî 1 Şa‘bân sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Sok mahallesinde sâkin Mimar Usta İsmail bin Mahmud medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Sok mahallesinde vâki‘ bir taraftan Hacı Musa bin Hacı Salih Hüsni ve bir taraftan Ali bin Şeyh Ahmed Hammal ve bir taraftan Seyyid Yasin bin Seyyid Ahmed bin Seyyid Hasan hâneleri ve taraf-ı râbi‘ tarîk ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtânî büyük bir oda ve küçük diğer üç oda ve iki eyvân ve küçük bir havlu ve harabe oda yeri ve mezbûrân Seyyid Abdullah ve Seyyid Yasin nâmân kimesnelerle müşterek diğer bir havlu ve yine müşterek su kuyusu ve müştemilât-ı sâire-i ma‘lûmeye hâvî biri mülk bir bâb mülk menzil mahalle-i mezkûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyyid Süleyman bin Seyyid Muhammed bin Seyyid Mustafa hayâtında yedinde müstakillen mâlı ve mülkü iken fî 20 Mayıs sene [1]311 günü menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan bir taraftan mezbûr Hacı Musa ve bir taraftan mezbûrân Seyyid Abdullah ve Seyyid Yasin hâneleri ve taraf-ı râbi‘ müteveffâ-yı mezbûrun veresesi hisseleriyle mahdûd olan mezkûr tahtânî büyük

bir oda ve mezkûr harabe oda yeri ve su kuyusuna muhâzî olan mezkûr küçük havluda her birini bana hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik ve mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîm eylediğinde ben dahi ber vech-i muharrer intihâb ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl edip lâkin müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Süleyman fevt olduktan sonra verese-i olan zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Emine Hâtun ibnet-i Mahmud Ağa ve Nasre Hâtun bint Seyyid Hamo ve kız karındâşları Zülfi ve Susin hatunlardan herbiri kısım-ı mahdûd-ı mevhûb-ı mezkûru zabt u ve vaz'-ı yed eder olmalarıyla kısım-ı mevhûb-ı mahdûd-ı mezkûru mahallinde vech-i lâyıkiyla bana teslîm için vâzı'atu'l-yed olanlarla ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla muhâkeme ve muhâsamaya ve redd-i cevâba ve imzâsiyla arz-ı hâl ve levâiyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 1 Şa'bân sene [1]314

El-Müvekkil Usta İsmail bin Mahmud, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 135

Numara : 19

Tarihi : Fî 1 Şa'bân sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Mustafa Ağa ibn-i Sûfî Abdi ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Attar esnâfından Hacı Muhammed bin Hacı Yusuf Elmasi medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Şeyh Halef mahallesinde

kâ'in iki tarafından zikri câi' bâi' Murat veled-i Hızır ve bir taraftan Hacı Heşo bin Hacı Yusuf hâneleri ve taraf-ı râbi' tarîk ile mahdûd fevkânî üç oda ve iki eyvân ve tahtânî bir oda ve iki âhûr ve bir aralık ve bir havlu ve merkûm Murat ile müşterek su kuyusunu ve müştemilât-ı sâire-i ma'lûmeye hâvî bir mülk ve binâsıda mülk bir bâb mülk menzil mezkûr Şeyh Halef mahallesi sâkinlerinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Purut milletinden merkûm Murat veled-i Hızır ve zevcesi Hanna veled-i İbrâhâm ve oğulları Agob ve Fetho yedlerinde müstakillen mâl ve mülkleri iken fi Teşrîn-i sâni sene [1]311 günü sekiz bin altı yüz guruş bedel mukâbilinde bize [bey' bi'l-vefâ tarîkiyle bey' ve mahallinde vech-i lâyıkıyla teslim edildiğinde biz dahi ber vech-i ibtiyâ' ve kabz ve kabûl edip] lâkin bi'l-'avn merkûmûn menzil-i mahdûd-ı mezkûru zabt ve vaz'-ı yed eder olmalarıyla menzil-i mahdûd-ı mezkûru mahallinde vech-i lâyıkıyla bizlere teslim için vâzi'u'l-yed olanlarla ve sâiren îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmîyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde mûmâileyh Ahmed Efendi dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 1 Şa'bân sene [1]314

Müvekkil Hacı Mustafa bin Abdi,

(imzâ)

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Muhammed bin Hacı Yusuf,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [bey' bi'l-vefâ tarîkiyle bey' ve mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîm edildiğinde biz dahi ber vech-i ibtiyâ' ve kabz ve kabûl edip]

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 136

Numara : 20

Tarihi : Fî 7 Şa'bânu'l-mu'azzam sene [1]314

'An-asıl medîne-i Mardin mahallâtından Emîni'd-din mahallesi sâkinlerinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni Katolik milletinden olup hâlen medîne-i Siird'de Yenihânda mukîm tüccârdan Polos veled-i Miho veled-i Cebro mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim zikr olunan Siird sancağı dâhilinde eşhâs-ı ma'lûme zimmetlerinde gerek i'lâmâta ve gerek senedâta merbût ve gerek bâ-defter alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarından taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede îcâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ismâ' ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsiyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 7 Şa'bânu'l-mu'azzam sene [1]314

El-Müvekkil Polos veled-i Miho, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 136

Numara : 21

Tarihi : Fî 9 Şa‘bânu’l-mu‘azzam sene [1]314

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’de ârâmsâz nizâmiyye otuz birinci alayının mîralayı ve kumandanı izzetlü Salih Bey Efendi bin Yakub Bey’in medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi’l-vesâye takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip Haleb redîf binbaşısı iken bundan akdem fevt olan Aziz Efendi bin Abdullah Efendi’nin sülbî sağır oğlu Server’in kıbel-i şer‘-i şerîfden vasî-i mansûbu bulunduğuma mebnî Van vilâyeti emvâlinden ahz ve istifâ olunmak üzere bâ-irâde-i seniyye hazret-i pâdişâhî sağır-i mezbûr için şehri muhassas dört yüz on dokuz guruşdan işbu târihe değin terâküm eyleyen me‘âşatla ba‘de mâ güzerân idecek şühur me‘âşlarını vilâyet-i mezkûre mâl sandığından istifâ ve tesellüm ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bi’l-vesâye bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Van’da nizâmiyye yirmi dokuzuncu alayının dördüncü taburu tabîb yüzbaşısı Halil Bey bin Şevki Efendi’yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile hasbe’l- vesâye vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediği. Fî 9 Şa‘bânu’l-mu‘azzam sene [1]314

Müvekkil otuz birinci alayının mîralayı ve kumandanı Salih Bey bin Yakub Bey

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 137

Numara : 22

Tarihi : Fî 27 Şa‘bân sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Sok mahallesinde sâkin Hacı Mustafa ve Hacı Ali ve Hasan ve Mahmud benûn el-müteveffâ Hacı İbrahim Debbağ ve Sadıko bin Yusuf medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip Birzukak mahallesinde sâkin İsa ve Musa ibneyn

Ahmed taraflarından ‘aleyhimize ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı mezbûrân İsa ve Musa sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede îcâb edenlerle müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkiף olduğu umûrun küllisine tarafımızdan mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 27 Şa‘bân sene [1]314

El-Müvekkil Hacı Mustafa Ağa bin Hacı İbrahim, Müvekkil Hacı İsa bin Hacı İbrahim,
(imzâ) (imzâ)

Müvekkil-i mezbûr Hasan, Müvekkil-i mezbûr Mahmud, Müvekkil-i mezbûr Sadıko,
(imzâ) (imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi
(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 137

Numara : 23

Tarihi : Fî 13 Ramazan sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Ahmed bin Molla Ali medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîri kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Verraz mahallesi sâkinlerinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Hazmo ve İsa veled-i Musa’ya müdârebe tarikiyle vermiş olduğum yüz elli lira-yı osmânîyi merkûmândan ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâl için merkûmânla sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i

şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 13 Ramazan sene [1]314

El-Müvekkil Hacı Ahmed bin Hacı Molla Ali, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 137

Numara : 24

Tarihi : Fî 18 Ramazan sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi sâkinlerinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Hazmo ve İsa veled-yi Musa Maksi Hazom’dan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm mezkûr Verraz mahallesinde sâkin Hacı Ahmed bin Molla Ali Şirino tarafından mahkeme-i nizâmiyyede ‘aleyhimize ikâme eyleyen şirket-i müdârebe cihetinden yüz elli lira-yı osmânî ile müdde‘î-i mezbûr Hacı Ahmed’in istihkâkından fazla olarak bizden aldığı ma‘lûmu’l-mikdâr mebâliğin istirdâdından dolayı mezbûr Hacı Ahmed ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve ismâ‘ ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i

icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 18 Ramazan sene [1]314

Müvekkil Maksi Hazmo veled-i Musa Maksi Hazom,

(imzâ)

Müvekkil İsa veledi'l-mezbûr Musa Maksi Hazmo,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 138

Numara : 25

Tarihi : Fî 21 Şevvâl sene [1]314

'An-asıl medîne-i Erzurum mahallâtından Yoncalık Sefla mahallesi sâkinlerinden olup hâlen medîne-i Siird'de ârâmsâz nizâmiyye otuz birinci alayının Alay Kâtibi bâ'is-i hâzihî'l-vesîka Şemsüddin Efendi ibnü'l-müteveffâ Hacı Ali Ağa ibn-i Muhammed Ağa mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyesinde mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i hatîr lâzımü't-tevkîrde bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm mezkûr Yoncalık Sefla mahallesinde sâkinler iken bundan akdem fevt olan babam müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ali Ağa ile vâlidem Fehime Hâtun ibnet-i Hacı Nazîf bin Abdullah'dan her birinin vârisleri benimle li-ebeveyn er karındaşlarım Hacı Tevfik ve Abdulkadir ve Mahmud Efendi'lere münhasıra olup binâ'en-'aleyh babam ve vâlidem [ve mûrislerim müteveffiyât-ı mezbûrâtın hayâtlarında yedlerinde mâl ve mülkleri] (mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında yedinde memaliki ve taht-ı tasarrufunda) olan mârru'z-zikr medîne-i Erzurum'da vâki' ma'lûm'ul-hudûd ve'l-cîrân ve'l-mevâki' bi'l-cümle emlâk ve arâzîden karındaşlarımla meşşâen ve müştereken bana isâbet eden

hisse-i irsiyye-i şer‘iyye-i nizamiyyemi mahallinde karındaşlarım ve şerîklerimle vech-i lâyıkiyla ve kismet-i rızâ ile ifrâz ve taksîm ve kabulü kismet ve hisse-i müfreze-i mu‘ayyenem için nâmıma defter-i hâkânîde sened-i resmî istihsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mârru’z-zikr medîne-i Erzurum’da sâkin er karındaşım mûmâileyh Hacı Tevfik Efendi’yi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediği. Fî 21 Şevvâl sene [1]314

Müvekkil otuz birinci alayının Alay Kâtibi Şemsüddin Efendi bin Hacı Ali Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [ve mûrislerim müteveffiyât-ı mezbûrâtın hayâtlarında yedlerinde mâl ve mülkleri]

(Alay kâtibi)

(imzâ)

Sahife No : 138

Numara : 26

Tarihi : Fî 20 Zi’l-ka‘de sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Birzukak mahallesinde sâkin zâtı Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed bin Kato ve Nazîf mahallesinde sâkin Hacı İsmail bin Hacı Salih ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Emine Hâtun ibnet-i Salih medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezbûr Salih bin Ali mahzarında takrîri kelâm ve tezkîr-i merâm edip zevc-i dâhilim olup mezkûr Birzukak mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Hacı Halil Alikî zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûdun-‘aleyh mehr-i mü‘eccel alacak hakkım olan beş yüz guruşun te’diyesine zevcim mezbûr Ahmed’in hayâtında pederi mahalle-i mezkûrede sâkin ğâ’ib ‘âni’l-meclis mezbûr Hacı Halil Alikî nâm kimesne kefil bi’l-mâl ve zâmin olduğundan mehr-i mü‘ecceli meblağ-ı mezkûr kefâleti hesâbıyla Hacı Halil’den taleb ve da‘vâya ve ahz u kabza ve zevcim müteveffâ-yı mezbûr Ahmed’in firâşından hâsıla ve benden

mütevellide üç yaşında Azize nâmında bir sağîre kızım hâlen hicr ü terbiyemde olup müteveffâ-yı mezbûr mâl-ı itlâk olunur nesne terk etmediği gibi sağîre-i mezbûrenin ayrıca bir mâlî olmadığından nafakaya muhtâce ve ben dahi müteveffâ-yı mezbûrun firâşından hâmile olmamla tevellüd edecek veled için dahi nafakaya ihtiyâc zarûrî olduğuna mebnî men‘ ‘aleyhi’ n-nafaka olan müteveffâ-yı mezbûrun babası ve sağîre-i mezbûrenin ceddi ğâ’ib-i mezbûr Hacı Halil üzerine kibel-i şer‘-i şerîfden kadr-i ma‘rûf nafaka kısmet ve takdîr ettirmesine ve terâküm edecek nafakâtı ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzu bana irsâl ve îsâle ve mezkûr nafaka ve mehr mes’elelerinden dolayı [mezbûr Hacı Halil ve sâir îcâb edenlerle] âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye de müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Salih bin Ali’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Zi’l-ka‘de sene [1]314

Müvekkile-i mezbûre Emine bint Sâlih, Vekîl mezbûr Salih bin Ali,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif-i mezbûr Hacı İsmail, Mu‘arrif-i mezbûr Ahmed bin Kato

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [mezbûr Hacı Halil ve sâir îcâb edenlerle] (Başkâtib)

(imzâ)

Sahife No : 139

Numara : 27

Tarihi : Fî 4 Zi’l-hicce sene [1]314

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin zâtı mahalle-i mezkûrede sâkin Ahmed Efendi ibn-i Hacı Muhammed Şerif ve Hüseyin Ağa ibn-i Ali ta'rifleriyle mu'arrefe Saliha Hâtun ibnet-i Abdurrezzak medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip zevc-i dâhilim olup mezkûr medîne-i Siird'e tâbi' Halenze karyesi mahallâtından Şeyh Osman mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdulkerim bin Musa Receb zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-'aleyh mehr-i mü'eccelim olan beş yüz elli guruş ve zevcim mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Abdulkerim'in menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle terekesinden mes'ele-i mîrâsımız vechiyle benim hisse-i irsiyye-i şer'iyymi ve benim yedimde müstakillen mâl ve mülküm iken fuzûlen ve teğallüben yedimden ahz u zabt eylediği gümüşten ma'mûl bir 'aded tepelik ve bir 'aded küpelerimi müteveffâ-yı mezbûrun terekesiyle mezkûr tepelik ve küpelere el-yevm vâzı'u'l-yed olan müteveffâ-yı mezbûrun anası Züleyha Hâtun ibnet-i İsmail'den taleb ve da'vâya ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 4 Zi'l-hicce sene [1]314

Müvekkile Saliha Hâtun bint Abdurrezzak, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Mu'arraf-i mezbûr Ahmed Efendi, Mu'arraf-i mezbûr Hüseyin Ağa

(imzâ)

İşbu takrîr-i vekâlet huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i livâ-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 139

Numara : 28

Tarihi : Fî 12 Muharrem sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesinde sâkin Abdullah bin Derviş ve Muhammed bin Ali Haso ve Musa bin Haso Habib ve Birzukak mahallesinde sâkinler Yusuf ve Hamdo ibneyn Abdullah Hallo ve Şeyh Halef mahallesinde sâkin Mustafa bin Abdulhamid nâmûn kesândan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi bin Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip nefis-i Mardin kasabasında mukîm ğâ'ib 'âni'l-meclis Amerikalı Mister Anders tarafından Siird'de i'âne tevzî'ine vekîl olmağla mezkûr Siird kasabasında sâkin iken bundan akdem katîlen fevt olan teba'a-i devlet-i âliyeden Mardinli Yusuf Yunan'ın gûyâ tarafımızdan üç yüz yetmiş lira ğasb olduğu mezkûr Mister Anders'in vekîli kezâlik Mardinli Yusuf Karakelle tarafından 'aleyhimize fuzûlî ve bi-ğayr-ı hakkın iddiâ olmağla da'vâ-yı mezkûre için vekîl-i merkûm Yusuf Karakelle ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyh takdîmine ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Muharrem sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Abdullah bin Derviş, Müvekkil-i mezbûr Muhammed bin Ali,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil-i mezbûr Musa bin Haso, Müvekkil-i mezbûr Yusuf bin Abdullah,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil-i mezbûr Hamdo bin Abdullah, Müvekkil-i mezbûr Mustafa bin Abdulhamid

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi bin Bekir

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 140

Numara : 29

Tarihi : Fî 21 Muharremü’l-harâm sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin zâtı her biri mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkinler Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo ve Süleyman bin Abdi ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Zülfi Hâtun ibnet-i Mahmud medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezkûr Şeyh Halef mahallesinde sâkin Mustafa Efendi ibn-i Hamid mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Şeyh Halef mahallesinde kâ’in ma‘lûm’ul-hudûd bir bâb menzil şirâen mâlîm ve mülküm iken Kassar mahallesinde sâkin Halil Bey ibn-i Başo Bey tarafından Siird mahkeme-i şer‘iyyesinde menzil-i mezkûrun mülkiyetini iddiâ eylemekle mezbûr Halil Bey ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu mahallinde vech-i lâyıkiyla bana teslîm ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu hâzır mûmâileyh Mustafa Efendi bin Hamid’i vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 21 Muharremü’l-harâm sene [1]315

Müvekkile Zülfi Hâtun bint Mahmud, Vekîl-i mûmâileyh Mustafa Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo,

(imzâ)

Mu‘arrif Şeyh Halef mahalleli Süleyman bin Abdi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 140

Numara : 30

Tarihi : Fî 17 Safer sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Bilal bin Hacı Ramazan ve zâtları zabt kâtibi İbrahim Efendi ibn-i Seyyid Mustafa ve Hüseyin Çavuş bin Ali ta'rîfleriyle mu'arrefe Zülfi Hâtun ibnet-i Hacı Ali ve Şirini ibnetü'l-mezbûr Hacı Ramazan nâmûn kesândan herbiri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde medîne-i mezkûre mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Kassar mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb menzil mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ramazan bin Hacı Hami'den bize mevrûs ve müntakil olmuş iken mezkûr Kassar mahallesinde sâkin Hacı Ömer bin Hacı Hami fuzûlen ve teğallüben zabt ve vaz'-ı yed eder olmağla menzil-i mevrûs-ı mezkûrdan keff-i yedle bize mahallinde vech-i lâyıkiyla teslim ve vâzi'u'l-yed bulunan mezbûr Hacı Ömer ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve sulh u ibrâya ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bize mahallinde vech-i lâyıkiyla bize teslim ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 17 Safer sene [1]315

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Bilal bin el-mezbûr Hacı Ramazan,

Müvekkile mezbûre Zülfi Hâtun, Müvekkile mezbûre Şirini,

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

Mu'arrif İbrahim Efendi bin İbrahim, Mu'arrif Hüseyin Çavuş bin Ali Reşo

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 141

Numara : 31

Tarihi : Fî 22 Safer sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Süveyka mahallesi ahâlisinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Maksî Murat veled-i Berho'nun verâseti zevce-i metrûkesi Hanna veled-i İso ve sülbî kebîr oğulları Hana ve Serko ve Nişân ve sülbiye kebîre kızları Marta ve Ğisan ve sülbiye sağıre kızı Sebo'ya münhasıra (oldukdan sonra) olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkûmeden zât Şeyh Halef mahallesinde sâkin Hüseyin bin Ali ve Nazîf mahallesinde sâkin Yasin Ağa ibn-i Hacı Mahmud nâmân kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe merkûme Hanna medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve tezkîr-i merâm edip mezkûr Süveyka mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd bir bâb menzil ile sutud mevki'inde vâki' bir kıt'a bâğ müteveffâ-yı merkûm hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihî bana isimleri sebkât eden verese-i mezkûresine mevrûs ve muntekil olmuş iken merkûmûn Hana ve Serko ve Nişân ve Marta ve Ğisan fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed eder olmalarından dolayı [emlâk ve akârât-ı muharre-i mezkûredeki hisse-i irsiye-i şâyi'amı merkûmûn ve hissedarlarında ifrâz ve taksîm ve bana mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîm] için merkûmûn ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 22 Safer sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Hanna, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

Mu‘arrif-i mezbûr Hüseyin, Mu‘arrif-i mezbûr Yasin

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [emlâk ve akârât-ı muharre-i mezkûredeki hisse-i irsiye-i şâyi‘amı merkûmûn ve hissedarlarında ifrâz ve taksîm ve bana mahallinde vech-i lâyıkıyla teslîm]

Sahife No : 141

Numara : 32

Tarihi : Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hamid Ağa ibn-i Hacı Muhammed Ağa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Hacı Tahir Ağa ibnü’l-mûmâileyh Hacı Muhammed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mütevellîsi bulunduğum Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesinin bi’l-cümle emlâk ve akârâtı mütevellî-i sâbık Süleyman Ağa’dan mahallinde vech-i lâyıkıyla tesellüm ve ahz u kabza ve yine vakf-ı mezkûre merbût medîne-i mezkûrede vâki‘ ma‘lûm’ul-hudûd ve’l-mevâki‘ dekâkîn ve tarla ve bahçelerin bedel-i misülleriyle tâliblerine îcârla bedel-i îcârı bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Tahir Ağa’yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Müvekkil mûmâileyh Hamid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Tahir Ağa

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
 (imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 142

Numara : 33

Tarihi : Fî 25 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Medîne-i Siird’e tâbi‘ her biri Civanikan karyesinde sâkinler Nazîf mahallesinde sâkin Abdulferid Ağa ibn-i Osman ve Ahmed bin Hacı Abdullah Şear ta‘rîfleriyle mu‘arrefât Şiro ve Hanife ve Huri benât-ı Hamzo bin Porti medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Ra’s mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında herbiri takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mezkûr Civanikan karyesinde sâkin İbrahim ve kız karındâşları Hacer ve Ayşo benât-ı Mirzo ve Saide bint Porti taraflarından ‘aleyhimize ikâme edilen mîrâs da‘vâsından dolayı mezbûrûn İbrahim ve Hacer ve Ayşo ve Saide Hâtun’lar ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Ahmed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 25 Rebî‘u’l-âhir sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Şiro bint Hamzo, Müvekkile-i mezbûre Hanife,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile-i mezbûre Huri, Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arraf-i mezbûr Abdulferid, Mu‘arraf-i mezbûr Ahmed Şear

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 142

Numara : 34

Tarihi : Fî 6 Cemâziye'l-ûlâ [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird kurâsından Civanikan karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Porti bin Hamza'nın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hezo Hâtun ibnet-i Derbo ve sülbî kebîr oğlu Hamzo ve sülbiye kebîre kızları Sadi ve Anu ve Ruşi Hâtun'lara münhasıra ve ba'dehû kable'l-kısme binti mezbûre Anu dahi fevt edip verâseti sülbî kebîr oğlu Berho ve sülbiye-i kebîre kızları Ayşo ve Hacer Hâtun'lara münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ser'î'l-enver zâhir ve numâyân olduktan sonra verese-i mezbûreden zâtları Siird'li Hacı Abdulhamid Efendi ve Hacı Yusuf ibneyn Hacı İsmail'in ta'rîfleriyle mu'arrefât-ı mezbûrât Sadi ve Ayşo ve Hacer Hâtun'lardan her biri mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûrislerimiz müteveffiyân-ı mezbûrân Porti ve Anu'nun menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı mevrûse-i metrûkelerindeki hisas-ı irsiyye-i şer'iyyemizi ber-nehc-i şer'-i şerîf hissedârlarımızla ifrâz ve taksîm ve mahallinde vech-i lâyıkiyla bizlere teslîm ve husûs-ı mevrûse-yi şer'iyyemizi fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz ve tasdik ve fekkine ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyh takdîmine ve sulh u ibrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan işbu hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 6 Cemâziye'l-ûlâ [1]315

Müvekkile-i mezbûre Ayşo, Müvekkile-i mezbûre Sadi, Müvekkile-i mezbûre Hacer,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi, Mu‘arrif-i mezbûr Hacı Yusuf

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme, A‘zâ-i mahkeme

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 143

Numara : 35

Tarihi : Fî 11 Cemâziye’l-ûlâ [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin zâtı mahalle-i mezkûrede sâkin Yusuf bin Ahmed ve Nazîf mahallesinde sâkin Yasin bin Hacı Mahmud nâmân kimesnelerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe sâhibe-i arz-ı hâl Emine Hâtun ibnet-i Hacı İsmail medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mârru’z-zikr Babüddarb mahallesinde sâkin Abdurrezzak Ağa ibn el-mezbûr Hacı İsmail mahzarında bi-tav‘ihâ takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip Sok mahallesinde sâkin el-hâletu hâzihî zevc-i dâhilim olan Hacı Halil Efendi ibn-i Hacı İsa nâm kimesne benden başka diğeri bir zevcesi bulunduğundan dolayı beynimizde imtizâc ve hüsn-i mu‘âşeret kâbil olamamağla berâber bir müddet-i medîdeden beri beni mûmâileyh Hacı Halil Efendi’nin firâşından hâsıl ve benden mütevellid hâlen hicr u terbiyemde bulunan sülbî sağîr oğlu Hamdi’yi bilâ-nafaka ve lâ münfik-i şer‘î fakîru’l-hâl babam olan mezbûr Hacı İsmail’in menzilinde bırakmış olmağla binâ’en-‘aleyh bernehc-i şer‘-i şerîf benimle sağîr-i mezbûru infâk ve iksâya ve ‘alâ hiddet-i ğallazı ve bâbı ayrı bir beyt-i şer‘îde livâ ve iskâna zevcim mûmâileyh Hacı Halil Efendi üzerine kıbel-i şer‘-i şerîfden kadr-ı ma‘rûf nafaka farz ve takdîr ettirmesine ve yedimde müstakillen mâlım ve mülküm iken fuzûlen ve tağallüben ahz u zabt eylediği gümüşten ma‘mûl bir ‘aded kemer ile kezâlik gümüşten ma‘mûl bir çift bilezik ve altundan ma‘mûl bir çift kulak küpe ve kırk ‘aded otuz guruşluk güli ve bir ‘aded beş birlik ve iki ‘aded hani ve kaziden ma‘mûl üç kat‘ elbise ve hülliyyât ve eşyâ-yı (taleb ve da‘vâya ve şayed beni tatlık edecek olursa zimmetimde ki) sâire-i ma‘lûme mevcûde iseler ‘aynlarımı müstehlik iseler kıymet-i hakîkalar zevcim mûmâileyh Hacı Halil Efendi’den

taleb ve da'vâya ve şâyed beni tatlık edecek olursa zimmetimde mütekarrer ve ma'kûdun 'aleyh mehr-i mü'eccelim olan beş bin guruşu kezâlik taleb ve da'vâya ve lâzım gelen nafaka-i 'iddetim için dahi zevcim mûmâileyh Hacı Halil Efendi'den üzerine kezâlik taleb kibel-i şer'-i şerîfden farz ve takdîr ettirmesiyle terâküm edecek bi'l-cümle istihkâkımızı ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana îsâle ve teslîme mûmâileyh Hacı Halil Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve î'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve î'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine işbu hâzır bi'l-meclis Abdurrezzak Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğini ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 11 Cemâziye'l-ûlâ [1]315

Müvekkile-i mezbûre Emine Hâtun ibnet-i Hacı İsmail, Vekîl mezbûr Abdurrezzak,

(imzâ) (imzâ)

Mu'arrif-i mezbûr Yusuf, Mu'arrif-i mezbûr Yasin

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 144

Numara : 36

Tarihi : Fî 6 Cemâziye'l-âhir sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Meydan mahallesinde sâkin Mustafa bin Hacı Hammiki mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Şeyh Kasım mevki'inde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd iki kıt'a bağ yedimde şirâen mâlîm ve mülküm iken her biri mezkûr Meydan mahallesinde sâkinler

Mustafa ve Süleyman ibneyn Hacı Bekir tarafından mezkûr Siird bidâyet mahkemesinde ‘aleyhime ikâme edilen mülkiyet da‘vâsı netîcesinde ‘aleyhime ğıyâben hükm sâdır olup hükmi mezkûr hukûkun ibtâlini mü’eddî olmağla i‘tirâz ‘ale’l-hüküm eylediğimden da‘vâ-yı mebhûseden dolayı mezbûrân Mustafa ve Süleyman ve sâire îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine işbu hâzır bi’l-meclis Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 6 Cemâziye’l-âhir sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Mustafa bin Hacı Hammiki,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 144

Numara : 37

Tarihi : Fî 29 Receb sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkinler teba‘a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden bâ‘isû hâzihi’l-vesîka Murat veled-i Hızır ve Agob ve Fetho veledey el-merkûm Murat ve zâtı mahalle-i mezkûrede sâkin Hüseyin Ağa ibn-i Ali ve Nazîf mahallesinde Yasin Ağa ibn-i Hacı Mahmud nâmân kimesneler ta‘rîfleriyle mu‘arrefe Hanna veled-i ibrahim Tercüman nâmûn kesândan her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi-tav‘ihim ikrâr-ı tâm ve tezkîr-i merâm edip

medîne-i mezbûre ahâlîsinden ve tüccârdan Hacı Mustafa bin Abdi ve Hacı Muhammed Elmasi nâmân kimesneler taraflarından medîne-i mezbûre bidâyet mahkemesinde ‘aleyhimize ikâme edilen sekiz bin altı yüz guruş alacak da‘vâları netîcesinde mahkeme-i mezkûrede ‘aleyhimize sâdır olan hükm-i ibtidâî hukûkumuzun ibtâlîni mü’eddî olmağla kanâ‘at etmiyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da‘vâ eylediğimizden mezkûr istînâf mahkemesinde müste’nifün-‘aleyhimâ mezbûrân Hacı Mustafa ve Hacı Muhammed Ağa veya vekîlileriyle müdde‘î-i ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla istînâfen ve lede’l-iktizâ âid olduğu mehâkimde temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve bu mâdde hakkında mehâkimde sâdır olacak her türlü evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdik ve fekkine ve zarar ve ziyân da‘vâsına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan el-hâletu hâzihî Bitlis’de mukîm da‘vâ vekîllerinden Mosis Efendi veled-i Badigan nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikleri. Fî 29 Receb sene [1]315

Müvekkil-i merkûm Murat veled-i Hızır, Müvekkil-i merkûm Agob,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkil-i merkûm Fetho, Müvekkile-i merkûme Hanna,

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif-i mezbûr, Mu‘arrif-i mezbûr

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkimü’ş-şer‘, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 145

Numara : 38

Tarihi : Fî 19 Şa‘bân sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin bâ‘is-i hâzihi’l-vesîka Tüccâr Hacı Mustafa Ağa ibn-i Abdi mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i

enverde mahalle-i mezkûrede sâkin kezâlik Tüccârdan Abdulaziz Ağa ibn-i Hacı Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benimle dâ'in-i müşterekim Hacı Yusuf'un oğlu Hacı Muhammed Elmasi'yle her biri medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden Murat veled-i Sefer[Hızır] ve Agob ve Fetho veled-i el-merkûm Murat ve Hanna veled-i İbrahim Tercüman nâmûn kesânla meyânemizde mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesinde tekevvün eden sekiz bin altı yüz guruş alacak da'vâsı nefîcesinde merkûmûn Murat ve Agob ve Fetho ve Hanna 'aleyhlerine sâdır olan hükm-i ibtidâiyeye kanâ'at etmeyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleriyle mezkûr istînâf mahkemesinde müste'nifûn-ı merkûmûndan Murat ve Agob ve Fetho ve Hanna nâmûn kesânlarla ve yâhûd vekîlleriyle müdde'î-i ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla istînâfen ve lede'l-iktizâ âid olduğu mehâkimde temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ba'de mâ hakkımda sâdır olacak her türlü evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mezbûr Abdulaziz Ağa'yı [ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere] vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 19 Şa'bân sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Hacı Mustafa, Vekîl mezbûr Abdulaziz

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer',

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere]

(Müvekkil-i mezbûr)

(imzâ)

Sahife No : 145

Numara : 39

Tarihi : Fî 8 Ramazan sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin bâ'is-i hâzihi'l-vesîka Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mûmâileyh Hacı Ömer Efendi'nin mahdûmu Said Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim cemî'-i umûr ve mu'âmelâtıma ve leh ve 'aleyhimde tahaddüs edecek kâffe-i de'âvî ve mutâlebât ve muhâsamâta ve zimem-i nâsda olan alacaklarımı medyûnlarından istîfâ ve ahz u kabza ve 'inde'l-iktizâ lâzım gelenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla [bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan] muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Said Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 8 Ramazan sene [1]315

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Ömer Efendi bin Süleyman Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Said Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan] (Müvekkil)

(imzâ)

Sahife No : 145

Numara : 40

Tarihi : Fî 29 Ramazan sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Tüccâr Hacı Mustafa Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ra's mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkinler Hacı Fethullah ve İsa Ağa ibneyn Hacı Ali Anu zimmetlerinde alacak hakkım olan yedi bin üç yüz seksen üç guruşu mezbûrândan taleb ve da'vâya ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede mezbûrân ve sâir icâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu hâzır bi'l-meclis mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 29 Ramazan sene [1]315

Müvekkil-i mezbûr Hacı Mustafa Ağa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 146

Numara : 41

Tarihi : Fî 16 Şevvâl sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird'e tâbi' Kıtms karyesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni Katolik milletinden olup Aydın vilâyeti dâhilinde Manisa sancağında sâkin iken bundan akdem fevt olan Yusuf veled-i

Şabo'nun hâzırân vârisleri zevce-i metrûkesi zâtı karye-i mezkûrede sâkinler Abdo veled-i Ako ve Petros veled-i İsa nâmân kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Şahgül ile sülbî kebîr oğulları Hano ve Hürmüz'den her biri mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun hayât ve sıhhatinde karye-i mezkûre ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârûn-ileyhâdan ve millet-i mezkûreden olup el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Manisa'da sâkin Toma veled-i Şabo zimmetinde cihet-i karzdan alacak hakkı olan yirmi yedi lira-yı osmânîyi ve yine mezkûr medîne-i Manisa'da mukîm Sergis Onenciyan zimmetinde kezâlik cihet-i mezkûreden alacak hakkı olan altı 'aded mecîdiyeyi merkûmândan kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber vech-i muharrer fevt olup meblağ-ı mezkûr mes'ele-i mîrâsımız vechiyle hâzırân bize mevrûs olmağla meblağ-ı karz-ı mezkûr yirmi yedi lira-yı osmânî ve altı mecîdiyeyi merkûmân Toma veled-i Şabo ve Sergis Onenciyan nâmân kimesnelerden taleb ve ahz u kabza ve 'inde'l-icâb merkûmânla âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î-i ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mezkûr medîne-i Manisa'da mukîm Batri Oğistinos Fransiskanı nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dedikleri. Fî 16 Şevvâl sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Şahgül, Müvekkil-i merkûm Hanno, Müvekkil-i merkûm Hürmüz

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Mu'arraf-i merkûm, Mu'arraf-i merkûm

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 146

Numara : 42

Tarihi : Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hacı Ömer bin Hacı Muhammed Emin'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zülfi Hâtun ibnet-i Hacı Ömer Tora ve sülbiye kebîre kızı Atlas Hâtun'la sülbî kebîr oğulları İsa ve Anto ve Bekir ve Muhammed Ağa'lara münhasıra olduğu ihbâr olunduktan sonra verese-i mezbûreden zâtları her biri mahalle-i mezkûrede sâkinler Abdi bin Said ve İsa bin Hacı Ömer nâmân kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefetân mezbûretân Zülfi ve Atlas Hâtun'lardan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında bi-tav'ihimâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ömer'in menkûl ve ğayr-ı menkûl bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve akârât-ı mevrûse-i metrûkesindeki hisas-ı irsiye-i şer'iyemizi ber-nehc-i şer'-i şerîf hissedârlarımızla ifrâz ve taksîm ve mahallinde vech-i lâyıkıyla bizlere teslîm ve hisas-ı mevrûse-yi şer'iyemizi fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan hâzır mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 4 Zi'l-ka'de sene [1]315

Müvekkile-i mezbûre Zülfi bint Hacı Ömer, Müvekkile-i mezbûre Atlas,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi, Mu'arraf-i mezbûr Hacı Yusuf

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Mu‘arrif-i mezbûr, Mu‘arrif-i mezbûr
(imzâ) (imzâ)

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre
(imzâ) (imzâ) (imzâ)

Sahife No : 147

Numara : 43

Tarihi : Fî 14 Zi‘l-hicce sene [1]315

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’e tâbi‘ Civanikan karyesinde sâkin Hasan bin Süleyman mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesinde sâkin teba‘a-i devlet-i âliyenin Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani‘l-merâm edip mezkûr medîne-i Siird’e tâbi‘ Deyrğalib karyesinde sâkine Medîne Hâtun bint-i Hamid Bey tarafından medîne-i mezbûre bidâyet mahkemesinde ‘aleyhime ikâme edilen mezkûr Civanikan karyesi hudûdu dâhilinde vâki‘ ve gira şaho demekle ma‘rûf ma‘lûm’ul-hudûd bir kıt‘a tarlanın hakk-ı tasarruf da‘vâsı netîcesinde mahkeme-i mezkûreden ğıyâben ‘aleyhime sâdır olan hükm-i ibtidâî hukûkumun ibtâlîni mü‘eddî olmağla i‘tirâz ‘ale‘l-hüküm eylediğimden da‘vâ-yı mebhûseden dolayı mezbûre Medîne Hâtun ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan merkûm Yusuf Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledikte ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Zi‘l-hicce sene [1]315

Müvekkil Civanikan karyeli Hasan bin Süleyman,
(imzâ)

Vekîl-i merkûm Yusuf Efendi veled-i Hanna

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 147

Numara : 44

Tarihi : Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]315

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Yusuf veled-i Cebo medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Aynsalib mahallesinde vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûm ve müte'ârif el-hudûd bir bâb menzil şirâen mâlîm ve mülküm olup menzil-i mezkûru mezkûr Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden Siird duyûn-ı 'umûmîye nezâreti muhâsebe refik-i sânisî Nasîf Efendi veled-i Salman nâm kimesneye senevî üç yüz guruş bedel mukâbilinde merkûm Nasîf Efendi'ye îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmişdi el-hâletu hâzihî müdde'î îcâr-ı münkariz olduğu ve müddet-i îcârdan iki sene mürûr eylediği hâlde merkûm Nasîf Efendi üç senelik bedel-i îcârı olan dokuz yüz guruşu te'diye etmediği gibi menzil-i me'cûr-ı mezkûru dahi bana redd-i teslîmden ibâ ve imtina' eder olmağla bedel-i îcâr-ı mezkûrula istirdâd-ı menzil-i mezkûr için merkûm Nasîf Efendi [ve sâir îcâb edenlerle] âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn

eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 23 Zi'l-hicce sene [1]315

Müvekkil Yusuf veled-i Cebo, Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer', A'zâ-i mahkeme-i bidâyet-i Siird, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Derkenar: [ve sâir îcâb edenlerle] (Müvekkil) (Vekîl)

(imzâ)

(imzâ)

[İşbu tescîl-i vekâlet cerîde-i şer'iyyesinde muharrer kırk dördüncü numaraya kadar muharrer ve mazbût vekâlet zamanı me'mûriyyet-i arzîde tescîl edilmiş ve her bir vekâlet zîri musaddak bulunmuştur.] Fî 9 Safer sene [1]316

Hâkimü'ş-şer'

(Osman Necdî)

Sahife No : 148

Numara : 1

Tarihi : Fî 7 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi sâkinlerinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Ademo medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim gerek i'lâmât ve senedâta merbût ve gerek bâ-defter zimemât-ı nâsda alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarından taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede îcâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve

evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûresini kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 7 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Müvekkil Mansur Efendi veled-i Musa Ademo, Vekîl Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim, A'zâ-i mahkeme-i bidâyet, A'zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 148

Numara : 2

Tarihi : Fî 27 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden bâ'isû hâzihi'l-vesîka Murat veled-i Hızır ve kebîr oğulları Agob ve Fetho nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve Süryani milletinden Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna mahzarında bi-tav'ihim ikrâr-ı tâm ve tezkîr-i merâm edip Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve Keldani Katolik milletinden Mansur veled-i Musa Ademo'nun bâ-hüccet vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi tarafından Siird bidâyet mahkemesinde 'aleyhimize ikâme edilen üç bin yüz yirmi altı buçuk guruş alacak da'vâsından dolayı vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı

mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine ve âheri dahi tevkîle me'zûn olmak üzere tarafımızdan merkûm Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 27 Rebî'u'l-âhir sene [1]316

Müvekkil-i merkûm Murat, Müvekkil-i merkûm Agob, Müvekkil-i merkûm Fetho,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i merkûm Yusuf

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 149

Numara : 3

Tarihi : Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Minyas veled-i Hanna ve İsrail veled-i Maksî Ademo ve zâtı Babi Efendi veled-i Harun ve Beşiro veled-i Yusuf nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Cevheri veled-i İbrahim nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Süleyman Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Verraz mahallesinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevki' bir bâb menzilin nısf-ı şâi'î irsen ve şirâen mâl ve mülkümüz iken mahalle-i mezkûre ve millet-i merkûmeden İbrahim veled-i Hufî fuzûlen ve tağalluben zabt ve vaz'-ı yed eder olmağla su'âl olunup menzilin mezkûrun nısf-ı şâi'înden keff-i yedle mahallinde vech-i lâykıyla bizlere teslîm için mezbûr İbrahim ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve mesârif-i muhâkeme ve

zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene [1]316

Müvekkil-i mezbûr, Müvekkil-i mezbûr, Müvekkile-i mezbûre, Vekîl-i mûmâileyh,

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Mu‘arrif, Mu‘arrif

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 149

Numara : 4

Tarihi : Fî 22 Cemâziye’l-âhir sene [1]316

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’de tâbi‘ Tillo karyesinin Kürd mahallesinde sâkin ağnam tüccârından Muhammed Ağa bin Derviş nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi-tav‘ihî takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip Haleb ve Şam cihetlerinde satmak üzere Van vilâyeti dâhilinde Başkale sancağında iştirâ ile Hizan kazâsı cihetinden imrâr eylediğim yedi bin re’s ağnamdan kazâ-i mezkûr kurâsından Obî karyesinde sâkin Muhammed Tahir Ağa ve rüfekâsı taraflarından ğasb olunan iki yüz re’sin ğasıb-ı mezbûr ve rüfekâsından istirdâıyla bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve sulh u ibrâya ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mezkûr Hizan kazâsı kurâsından nefis-i Hizan karyesinde sâkin Seyyid Ali Efendi ibn-i Şeyh Celaleddin Efendi’yi kabûlüne mevkûf

vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 22 Cemâziye'l-âhir sene [1]316

Müvekkil Tillo karyeli Muhammed bin Derviş

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

Mülâzım a'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 149

Numara : 5

Tarihi : Fî 27 Receb sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Nasre bint Receb'in verâseti sülbî kebîr oğlu Muhammed Said Ağa ve sülbiye-i sağîre kızı Halime Hâtuna münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i mezbûreden olup zâtı mezkûr Ra's mahallesinde sâkin İbrahim bin Ahmed ve Kassar mahallesinde sâkin Abdurrezzak bin Muhammed nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe bint-i mezbûre Halime Hâtun medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kezâlik mezkûr Ra's mahallesinde sâkin Fetho bin Yusuf nâm kimesne mahzarında bitav'ihâ takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mûriselerimiz müteveffât-ı mezbûre Nasre hayâtında ve kemâl-i 'akl ve sıhhatinde yedinden ve mâlından oğlu mezbûr Muhammed Said Ağa'ya yedi bin beş yüz guruş ikrâz ve teslîm eylediğinde ol dahi ber vech-i muharrer istikrâr ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmiş meblağ-ı mezkûr yedi bin beş yüz guruşu kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber vech-i muharrer vefât eylemiş ve müteveffât-ı mezbûrenin verâseti bize münhasıra bulunmuş olmağla meblağ-ı mevrûsdan bana isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyeyi mezbûr Muhammed Said Ağa'dan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâl için mezbûr Muhammed Said Ağa ve sâir îcâb edenlerle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân

da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr Fetho Ağa'yı vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 27 Receb sene [1]316

Müvekkile-i mezbûre Halime bint Hacı Muhammed

(imzâ) (imzâ)

Vekîl-i mezbûr, Mu'arrif-i mezbûr, Mu'arrif-i mezbûr

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkimü'ş-şer',

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 150

Numara : 6

Tarihi : Fî 2 Şa'bân sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkin Muhammed Said Ağa ibn-i Süleyman medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mezkûr Ra's mahallesinde sâkine Halime Hâtun ibnet-i Hacı Muhammed'in bâ hüccet-i şer'iyye vekîl-i mansûbu oğlu Fetho Ağa ibn-i Yusuf tarafından bi'l-vekâle 'aleyhime Siird mahkeme-i şer'iyyesinde ikâme edilen yedi bin beş yüz guruş irs da'vâsıyla bundan akdem vefât eden anam ve mûrisemiz Nasre Hâtun ibnet-i Receb hayâtında yedinde müstakillen mâl ve mülkü olup ba'de vefâtihâ benimle müvekkile-i mezbûre Halime Hâtun'dan her birimize mevrûs ve müntekil olmuş ve el-hâletu hâzihî mezbûre Halime Hâtun fuzûlen ve tağallüben zabt etmiş olan bir kat yatak ve bir 'aded kilim ve bir 'aded câcîm ve bir 'aded sandık ve on iki kat elbise ve gümüşden ma'mûl bir çift bezâvend ve bakırdan ma'mûl bir 'aded teşt ve bir 'aded bakraç ve iki 'aded büyük sahan ve iki 'aded büyük tas ve bir sini ve bir 'aded kazan ve bir 'aded siyah pûşî ve bir 'aded amem kuşağı ve bir çift altun küpe ve yedimde mâlîm ve mülküm iken vekîl-i mezbûr Fetho Ağa'ya

emâneten verdiğim bir ‘aded kırma pover(?) davalarından dolayı mezbûr Fetho Ağa’dan taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâl etmek üzere mezbûr Fetho Ağa ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyâ vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 2 Şa‘bân sene [1]316

Müvekkil-i mezbûr Muhammed Said bin Süleyman, Vekîl-i mezbûr

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 151

Numara : 7

Tarihi : Fî 6 Şa‘bân sene [1]316

Medîne-i Siird’e tâbi‘ Aynbarran karyesinde sâkin Musa Ağa bin Said medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip benim mezkûr Aynbarran karyesinde sâkin Hasan bin Mahmud zimmetinde alacak hakkım olan iki bin guruş da‘vâsından dolayı mezbûr Hasan Ağa’dan taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana teslîm için mezbûr Hasan Ağa ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve

tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâyâ ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 6 Şa'bân sene [1]316

Müvekkil karye-i mezkûreli Musa bin Said,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 151

Numara : 8

Tarihi : Fî 13 Şa'bân sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin medîne-i mezbûre Belediye Re'îsi rif'atlü Hamid Efendi bin Abdulfettah Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer Efendi mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûrenin muhâsebeci-i sâbıkı Muhammed Derviş Efendi'nin zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden alacak hakkım olan yirmi yedi 'aded 'ayn lira-yı osmânîyi mûmâileyh Muhammed Derviş Efendi'den taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu teslim için mûmâileyh Muhammed Derviş Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyâ vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve

fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 13 Şa'bân sene [1]316

Müvekkil-i mûmâileyh Belediye Re'îsi Hamid Efendi bin Abdulfettah Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 151

Numara : 9

Tarihi : Fî 4 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesi ahâlîsinden Hacı Musa bin Muhammed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i Diyarbekir ahâlîsinden ve tüccârdan Muharremzâde Bekir Efendi tarafından mezkûr medîne-i Diyarbekir bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhime ğıyâben ikâme edilen üç bin on iki gurus şe'îr esmânî da'vâsı netîcesinde bir kıt'a i'lâma rabt ettirmiş isede i'lâm-ı mezkûre kanâ'at etmeyip i'âde-i muhâkeme için mûmâileyh Bekir Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmîyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Diyarbekir'de sâkin pamukçu esnâfindan Şeyh Efendizâde İzzet Efendi'yi ber vech-i muharrer âheri dahi tevkîle

me'zûn olmak üzere kabûlüne mevkûf vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 4 Ramazan sene [1]316

Müvekkil-i merkûm Hacı Musa bin Muhammed

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 152

Numara : 10

Tarihi : Fî 4 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Muhammed bin Hacı Abdullah Sarrac nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûrenin Nazîf mahallesinde sâkine li-eb kız karındaşım Fatma'nın vekîl-i müsecceli şer'îsi zevc-i Ahmed Efendi tarafından bi'l-vekâle 'aleyhime ikâme olunan pederim müteveffâ-yı mezbûrdan Metrûk(?) ve Güveşil ve Gîrhüseyn ve Zevan ve Ayn karyelerinde kâ'in ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' emlâk ve kavaklık ve bâğ ve bahçeler ile onlardan mütehassıl ğillât ve menâfi'i da'vâsından dolayı vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya kabûl ve iltizâm eyledim dediği. Fî 4 Ramazan sene [1]316

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Muhammed bin Hacı Abdullah Sarrac,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 152

Numara : 11

Tarihi : Fî 5 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesi sâkinlerinden Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim gerek i'lâmât ve senedâta merbût ve gerek bâ-defter-i zimâmât-ı nâsda alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarımdan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyh takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediğini.

Fî 5 Ramazan sene [1]316

Müvekkil-i mûmâileyh Süleyman Ağa bin Hacı Musa Ağa,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 152

Numara : 12

Tarihi : Fî 17 Ramazan sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin Musa Efendi ibn-i Hacı İsmail nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip Verraz mahallesinde sâkinler Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo evlâd-ı Salih nâm kimesnelerin bâ-sened zimmetlerinde yirmi 'aded 'ayn lira-yı osmânî ile bin guruş alacak hakkım olup mebâliğ-ı mezkûreyi mezbûrûndan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle için mezbûrûn Hüseyin ve Muhammed ve de Bilo Ağa'lar ve sâir îcâb edenlerle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 17 Ramazan sene [1]316

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Musa Efendi bin Hacı İsmail,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Abdurrezzak Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 153

Numara : 13

Tarihi : Fî 11 Şevvâl sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'lar benûn-ı Hacı Ömer nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip kız karındaşımız Atlas ve anamız Zülfi Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'iyye ve nizâmiyyede 'aleyhimize ikâme edilen taksîm-i emlâk ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 11 Şevvâl sene [1]316

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Anto bin Hacı Ömer,

(imzâ)

Müvekkil mahalle-i mezkûreli Bekir bin Hacı Ömer,

(imzâ)

Müvekkil birâderi Muhammed bin el-mezbûr Hacı Ömer,

(imzâ)

Vekîlleri Karakol mahalleli Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 153

Numara : 14

Tarihi : Fî 23 Şevvâl sene [1]316

Medîne-i Siird'e muzâf Sihiyan karyesi sâkinlerinden Halid bin Resul ve İso bin Hasan nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip karye-i mezkûre ahâlîsinden Ali bin Haydo tarafından Siird mahkeme-i nizâmiyyesinde 'aleyhimize ikâme edilen karye-i mezkûre hudûdu dâhilinde kendal mevki'inde dare kevvire demekle ma'rûf ve etrâf-ı erba'ası bana kani ve dere ve kuri kurse ve tarîk ile mahdûd bir kıt'a susuz tarla da'vâsından dolayı mezbûr Ali ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 23 Şevvâl sene [1]316

Müvekkil-i mezbûr Halid bin Resul, Müvekkil-i mezbûr İso bin Hasan,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

Huzûrumuzda istimâ' takrîr edilmiştir.

Hâkim,

Mülâzım-ı a'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 153

Numara : 15

Tarihi : Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesinde sâkinler Anto ve Muhammed ve Bekir Ağa'lar benûn-ı Hacı Ömer nâm kimesnelerden her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Karakol mahallesinde sâkin Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip kız karındaşımız Atlas ve anamız Zülfi Hâtun'lar tarafından Siird mahkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyede 'aleyhimize ikâme edilen taksîmi emlâk ve akârât da'vâsından dolayı mezbûretân ve vekîlleri bulunan Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine mûmâileyh Abdurrezzak Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 10 Zi'l-ka'de sene [1]316

Müvekkil Anto bin Hacı Ömer, Müvekkil Muhammed bin Hacı Ömer,

(imzâ)

(imzâ)

Bekir bin Hacı Ömer, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

Huzûrumuzda istimâ' takrîr edilmiştir.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 154

Numara : 16

Tarihi : Fî 14 Mart sene [1]315

‘An-asıl medîne-i Harput mahallâtından Sare Hâtun mahallesi ahâlîsinden olup Bitlis vilâyet-i celîlesi dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird’de ârâmsâz redîf taburunun birinci bölük mülâzım-ı evveli İsmail Hakkı Efendi ibn-i Muhammed Efendi mezkûr medîne-i Siird mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi-tav‘ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm mezkûr Sare Hâtun mahallesinde sâkine iken bundan on iki sene akdem vefât eden anamız ve mûrisemiz Fatıma Hânım bint-i Osman Efendi’nin verâseti benimle ğâ‘ib ‘âni’l-beled li-ebeveyn er karındâşım sadrî kebîr oğlu Ahmed Ağa’ya münhasıra olup müteveffîye-i mezbûre hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba‘de vefâtihâ benimle er karındâşım mezbûr Ahmed Ağa’ya mevrûs ve müntakîl olan mezkûr medîne-i Harput’a tâbi‘ Kılışağı ve Borik uşağı ve Encüz karyelerinin hudûdu dâhilinde kâ’in beyne’l-ahâlî ve’l-cîrân ma‘lûm ve mütearifi’l-hudûd ve’l-kıt‘a emlâk ve arâzîdeki hisse-i irsiye-i şer‘iyye-i şâyi‘amı semen-i mislîyle tâlibine bey‘ ve ferâğ ve mahallinde vech-i lâyıkiyla teslîme ve semen-i meb‘î‘i ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve me’mûrû huzûrunda i‘tâ-yı takrîre ve senedât-ı resmiyyeyi istihsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Harput’ta sâkin er karındâşım mezbûr Ahmed Ağa’yı kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediği. Fî 14 Mart sene [1]315

Müvekkil-i mûmâileyh İsmail Hakkı Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 154

Numara : 17

Tarihi : Fî 26 Zi’l-hicce sene [1]316

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin el-hâletu hâzihî mezkûr Siird hapishânesinde mevkûf bulunan Abdullah Ağa ibn-i Mustafâ el-Kazzaz nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Nazîf mahallesinde sâkin jandarma efrâdından İbrahim bin Hacı

Musa Hindo mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip medîne-i mezbûre çârşûsunda hânü’l-‘atîk dâhilinde bulunan ticârete mahsûs dükkânım Siird müstantıkı Rıfat ve komiseri Mikdad Efendi’ler tarafından taht-ı temhîre alınmak dükkânımdaki mevcûd bi’l-cümle eşyâyı mahallinde ahz u kabza ve makbûzunu bana îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine mezbûr İbrahim Ağa’yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledim dediği. Fî 26 Zi’l-hicce sene [1]316 Müvekkil-i mezbûr Abdullah bin Mustafa, Vekîl mezbûr İbrahim

(imzâ)

(imzâ)

Şâhid Abdulkadir Efendi ibn-i İbrahim, Şâhid jandarma mülâzımı Hacı Dervîş Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim, A‘zâ-i mahkeme-i bidâyet, A‘zâ-i mahkeme-i mezkûre

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 154

Numara : 18

Tarihi : Fî 5 Safer sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Şeyh Halef mahallesinde sâkin bâ‘is-i hâzihi’l-vesîka Hacı Mahmud Efendi ibn-i Sûfî Yusuf medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip benim gerek i‘lâmât-ı senedâta merbût ve gerek bâ-defter zimâmât-ı nâsda alacak hukûkumun ma‘lûmu’l-esâmî medyûnlarından taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve bi’l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı

Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'yye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 5 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Hacı Mahmud Efendi bin Sûfi Yusuf, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Dilekce:⁷⁰

Siird mahkeme-i şer'yyesi cânib-i fâzilânelerine

Mâ'rûz-ı çâkerânemdir;

Siird'in Ermeni milletinden Maksî Hazmo veled-i Musa'nın Siird bidâyet hukûk mahkemesinde Verraz mahalleli İşog veled-i Cebro Şükri ile ahîren vefât eden karındâşım Davud Efendi'nin 'aleyhinde cihet-i kefâletinden dolayı ikâme-i da'vâ eylediği dokuz yüz elli gurusu alacak muhâkemesi için kendilerine tahmînen geçen üç yüz on senesi temmuz ve yâhûd ağustos mâhlarında tevkîl olunarak vekâlet-i mezkûreyi şâmil hüccet-i şer'yyenin mahkeme-i âliyelerinde müseccel bulunduğu ma'lûm idüğünden lütfen mezkûr vekâletnâmenin lüzûmuna binâ'en arac-ı muktezîsinin ahzıyla bir sûretinin kaydından bi'l-ihrac musaddık olduğu hâlde i'tâsına emr buyrulması müsterhamdır. Fermân hazreti men lehü'l-emrindir.

Fî 25 Temmuz sene 1316

Siird'in Sor mahalleli Saglebyân Yusuf Hanna

(imzâ)

Sahife No : 155

Numara : 19

Tarihi : Fî 11 Safer sene [1]317

⁷⁰ Diğer hükümlerden ayrı olarak tutulan ve hüküm numarası olmayan bir belgedir. Şer'yye Sicili'nin değerlendirilmesinde değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesinde sâkin teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinin Matrânı zîynetlü Emanuel Efendi veled-i Toma medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesinde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimde olup fi 7 Cemâziye’l-âhir sene [1]310 târihiyle müverreh ve bâlâsı tuğrâ-yı ğarrâ-yı hümâyûnla müveşşah bir kıt‘a fermân-ı âlişân mücebince medîne-i mezbûre dâhilinde olup millet-i merkûmenin kilise ve manastırlarına mevkûf bi’l-cümle emlâk ve arâzî ve akârâta mütevellî olmamla binâ‘en-‘aleyh medîne-i mezbûreye muzâf Deyr-mar Yakub manastırına merbût evkâfdan olup gera nâm mevki‘de vâki‘ ma‘lûm ve müte‘ârifü’l-hudûd bir kıt‘a susuz tarlasına medîne-i mezkûre mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Hacı Abdurrezzak bin Hacı Heşino tarafından fuzûlen ve tağalluben hufriyyât icrâsıyla derûnunda su mecrâsına mahsûs olmak üzere hark ve beş ‘aded kuyu ihdâs birde mezkûr tarlanın kısm-ı a‘zâmını tahrîb etmekle mezkûr hark ve kuyuların sed ve hadd-i aslîlerine ircâ‘ı için mezbûr Hacı Abdurrezzak ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve nizâmiyyede müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i‘tirâzen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediğinde mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 11 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mûmâileyh Emanuel Efendi, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Nâib-i Livâ-i Siird,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 155

Numara : 20

Tarihi : Fî 12 Safer sene [1]317

Merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Hüsni bin Hüseyin nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûrede sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim şirâen mahalle-i mezkûrede kâ'in beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûm ve müte'ârifü'l-hudûd bir bâb menzildeki rub' hissemi ma'lûm mâlım olduğu hâlde er karındâşım Mahmud Efendi nâm kimesne fuzûlen ve tağalluben tapuca nâmına kayd ettirmiş ve ahîren Siird Ziraat Bankası sandığından istikrâz eylediği ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğe karşı bey' bi'l-vefâ tarîkiyle terhîn eylemiş ve te'diye-i deyn için ta'yîn olunan müddet zarfında mebâliğ-ı müstekrazayı tesviye edemeyüp istîfâ-yı deyn için mezkûr rub' hissem banka kâtibi Necmeddin Efendi tarafından hasbe'l-me'mûriye mevki'-i müzâyedeye konulduğu istihbâr kılınmış olmağla hisse-i mezkûrenin mu'âmele-i rehînesinin dahi feshiyle ta'arruz-ı vâki'in feshi ve tapuca kuyûdâtının tashîhi için mûmâileyh Necmeddin Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 12 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Hüsni bin Hüseyin, Vekîl-i mezbûr Hacı Muhammed Efendi

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 156

Numara : 21

Tarihi : Fî 28 Safer sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Kassar mahallesinde sâkin Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip benim gerek i'lâmât-ı senedâta merbût ve gerek bâ-defter zimâmât-ı nâsda alacak hukûkumun ma'lûmu'l-esâmî medyûnlarından taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve gerek medîne-i mezbûrede ve gerek mülhak karyelerde vâki' ma'lûm'ul-hudûd ve'l-mevâki' emlak ve akârâtımı bi-ğayr-ı hakkın zabt ve vaz'-ı yed edenlerden ahz ve nez' ve benim için mahallinde vech-i lâyıkıyla tesellüm ve kabz için âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâyaya vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 28 Safer sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Süleyman Ağa ibn-i Hacı Musa Ağa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ) (imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 156

Numara : Numarasız -1-

Tarihi : Fî 5 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Protestan milletinden ve Terzî esnâfindan Peyğos veled-i Maksî Ohan medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine medîne-i mezbûre mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Keldani Katolik milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Ademo nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip mezkûr Verraz mahallesinde kâ’in yedimde müstakillen mâlîm ve mülküm olan bir taraftan Hacı Dervîş ve Hacı Hasan ibn-i Abdi ve bir taraftan Yusuf ve Ğaribcan ve Maksî Pedros evlâd-ı Maksî Ohan ve bir taraftan Tara Domino hâneleri ve taraf-ı râbî‘î tarîk ile mahdûd ve müştemilât-ı ma‘lûmeyi hâvî bir bâb menzilimi semen-i mislî olan beş bin beş yüz guruş bedel mukâbilinde iştirâya râğib olacak tâlibine bey‘ ve temlîk ve teslim ve me‘mûrî huzûrunda i‘tâ-yı takrîre ve meblağ-ı mezkûru ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan merkûm Mansur Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 5 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Müvekkil Peyğos veled-i Maksî Ohan, Vekîl

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 156

Numara : Numarasız -2-

Tarihi : Fî 14 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Medîne-i Siird’e tâbî‘ Tillo karyesinde sâkin Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i

şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezkûrede sâkin Hoca Ömer Efendi ibn-i Şeyh Ahmed Efendi mahzarında bi-tav‘ihî takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mezkûr Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah mahallesinde Ra’s-ı kudva mevki‘inde kâ’in etrâf-ı erba‘ası tarîk ile mahdûd bir bâb mülk menzilimi fuzûlen ve tağallüben zabt ve vaz‘-ı yed eyleyen karye-i mezkûreli Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi yedinden nez‘ ve benim için mahallinde vech-i lâyıkiyla tesellüm eylemek üzere mûmâileyh Şeyh Nureddin Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde müdde‘î ve müdde‘â ‘aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mûmâileyh Hoca Ömer Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Rebî‘u’l-evvel sene [1]317

Müvekkil-i mûmâileyh Hacı Abdullah bin Hacı Abdurrahim, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 157

Numara : Numarasız -3-

Tarihi : Fî 14 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Gorgis nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ‘an-asıl medîne-i Diyarbekir mahallâtından Taban mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni Katolik milletinden olup el-hâletu hâzihî mezkûr medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesinde mukîm Hamparsum veled-i

Hayrabid nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ‘ani’l-merâm edip yedimde olup işbu meclis-i şer‘de kırâ‘at olunan ve mezkûr medîne-i Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden musaddık bulunan bir kıt‘a vekâletnâme nâtika olduğu üzere vekîli bulunduğum [ahzı tevkîliyle me‘zûn bulunduğum] mezkûr Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni Katolik milletinden Kazzazyan Osib ve Cebor velediy Abdulmesih nâm kimesnelerin ğıyâblarında ‘aleyhlerinde mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Siird Hazîne Da‘vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma‘lûmu’l-mikdâr mebâliğin da‘vâsı netîcesinde istihsâl eylediği bir kıt‘a i‘lâmın hükmüne kanâ‘at etmeyip i‘tirâz ‘ale’l-hüküm etmeleriyle da‘vâ-yı mezkûreden dolayı bi’l-müvâcehe vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkimde bidâyeten ve i‘tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâiyih takdîmine ve evrâk-ı resmîyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan merkûm Hamparsum Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 14 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i merkûm Mansur Efendi veled-i Musa,

(imzâ)

Vekîl-i merkûm Hamparsum veled-i Hayrabid

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ‘ olunmuştur.

Hâkim,

A‘zâ,

A‘zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 157

Numara : Numarasız -4-

Tarihi : Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba‘a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Musa veled-i Maksî Hazom’un verâseti zevce-i metrûkesi Verdi veled-i Maksî Agob ve sülbî kebîr oğulları Maksî Hızmo ve İsa ve sülbiye kebîre kızları Zümrüd ve Hati ve Kezo ve Nessî Hâtun’lara münhasıra ba‘dehû merkûme Kezo dahi fevt olup verâseti vâlidesi Verdi veled-i Maksî Agob ve kız karındâşları Zümrüd ve Hati ve Nessî ve kızı Mariye Hâtun’lara münhasıra ba‘dehû bint-i mezbûre Hati dahi fevt olup verâseti anası merkûme Verdi Hâtun ve li-beveyn kız karındâşları mezbûretân Zümrüd ve Nessî Hâtun’larla sülbî kebîr oğlu Melkan ve sülbî sağıre oğlu Pinos ve sülbiye-i sağıre kızları Necmi ve Kerime’ye münhasıra olmağla verese-i merkûmûndan olup zâtları mahkeme-i bidâyet a‘zâsından Babi Efendi veled-i Karabet ve mübâşirlerinden Hüseyin Ağa bin Ali nâm kimesnelerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefetan merkûmetân Verdi ve Zümrüd Hâtun’larla merkûm Melkan nâm kimesnelere her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Musa’dan mevrûs ve bizimle verese-i sâire-i mezbûreden her birimize müntakîl olup mezkûr Verraz mahallesinde vâki‘ bir bâb menzil bizler hâzır olmadığımız ve kat‘iyyen tapuca takrîr vermediğimiz hâlde bundan akdem millet-i merkûmeden Agob veled-i Maksî Poğos nâm kimesne tarafından nâmına tapuca mu‘âmele-i ferâğiyesi icrâ ettirilmekle menzil-i mezkûrun merkûm Agob yedinden nez‘iyle bizlere verese-i sâireye teslîm olmak için merkûm Agob ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkimde bidâyeten ve istînâfen ve i‘tirâzen ve temyîzen ve i‘âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ‘-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i‘lâmât ahzıyla mevki‘-i icrâyaya vaz‘ına ve hacz vaz‘ ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da‘vâlarına ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkîf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi’yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahiha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta‘yîn eyledim dediklerinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 15 Rebî‘u’l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i merkûm Melkan, Müvekkile-i merkûme Zümrüd,

(imzâ)

(imzâ)

Müvekkile-i merkûme Marta, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 158

Numara : Numarasız -5-

Tarihi : Fî (boş) Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden Sûfî Yusuf bin Halil nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesi ahâlîsinden Hasan Ağa bin Ali Ağa nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip yedimde müstakillen mâlîm ve mülküm olan mezkûr Verraz mahallesinde kâ'in iki taraftan teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Maksî Naso veled-i Yusuf hânesi ve tarafeyni tarîk ile mahdûd bir bâb menzilimi semen-i mislîyle tâlibine îcâr ve bedel-i îcârı ahz u kabza iktizâ eder ise kezâlik bedel-i mislîyle tâlibine bey' ve ferâğ ve temlik ve teslîm ile bedel-i îcâr ve semen-i mebnîyi ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve me'mûru huzûrunda itayı takrîre ve mu'âmele-i lâzime-i ferâğiyeyi icrâya ve şu mu'âmelâtın icrâsı esnâsında bir taraftan nizâ' ve mu'âraza vukû' bulur ise münâzi' ve mu'âriz ve sâir îcâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ma ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Hasan Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i

lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî (boş) Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Sûfi Yusuf, Vekîl-i mezbûr Hasan Ağa

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 158

Numara : Numarasız -6-

Tarihi : Fî 28 Cemâziye'l-evvel sene [1]317

Medîne-i Siird'e tâbi' Tillo karyesi ahâlîsinden Şeyh Abdulhamid Efendi bin Şeyh Abdurrahman Efendi nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Şeyh Abdulkirim Efendi ibn-i Şeyh Abdulmecid Efendi mahzarında bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip medîne-i mezbûreye mülhak Eruh kazâsı kurâsından Ginyanis karyesi ahâlîsinden Tahir Ağa ibn-i Hacı Mustafa ve Rahine karyesi sâkinelerinden Hüsno Hâtun ibnet-i Ahmed nâm kimesnelerin mesârif-i muhâkemedan dolayı zimmetlerinde alacak hakkım olan dokuz yüz on sekiz guruş mezbûrâtdan taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'iyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mezbûr Şeyh Abdulkirim Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediğinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 28 Cemâziye'l-evvel sene [1]317

Müvekkil Şeyh Abdulhamid Efendi bin Şeyh Abdurrahman Efendi,

(imzâ)

Vekîl-i mûmâileyh Şeyh Abdulkerim

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,
(imzâ)

A'zâ,
(imzâ)

A'zâ
(imzâ)

Sahife No : 158

Numara : Numarasız -7-

Tarihi : Fî 20 Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Verraz mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Maksî Hızmo ve İsa veledeyn Musa nâm kimesnelere her biri medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Babüddarb mahallesinde sâkin Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip mahalle-i mezkûre ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhâdan Agob Efendi veled-i Maksî Peyğos tarafından Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde 'aleyhimize ikâme edilen dört bin iki yüz kırk gurus ile mahalle-i mezkûrede kâ'in olup ma'lûm ve müte'ârifü'l-hudûd el-yevm içinde sâkin olduğumuz bir bâb menzilin icâresi da'vâlarından dolayı merkûm Agob Efendi ve sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatlarıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdik ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Cemâziye'l-âhir sene [1]317

Müvekkil-i merkûm İsa, Müvekkil-i merkûm Maksî Hızmo, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,	A'zâ,	A'zâ
(imzâ)	(imzâ)	(imzâ)

Sahife No : 159

Numara : Numarasız -8-

Tarihi : Fî 20 Receb sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Ra's mahallesi ahâlîsinden Bilal bin Seyyid Hamza ile zâtı mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Molla Muhammed bin Molla Musa ve Cello bin Yusuf nâm kimesnelerin ta'rîfleriyle mu'arrefe Azime Hâtun ibnet-i Ahmed Hüsni medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve yine mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Seyyid Hamza bin Seyyid Muhammed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip 'ânîfû'l-beyân Ra's mahallesi ahâlîsinden Yusuf bin Muhammed Tomi nâm kimesneye hayât ve sıhhatinde ikrâz ve idâme eylediğimiz iki bin elli guruş def'aten te'diyeye 'adem-i iktidârından nâşî dokuz taksît rabt ile te'mîn-i istîfâsı için mezkûr Ra's mahallesinde vâki' ma'lûm'ul-hudûd bir bâb menzilini bize rehîn eylediğinde biz dahi ol vecihle irtihân ve kabûl ettikten sonra medyûn-ı mezbûr hayâtında tevârîh-i muhtelifede bize sekiz yüz otuz yedi guruş yirmi parayı teslîm etmiş ve mütebâkî bin iki yüz on iki buçuk guruş kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât eylemiş olduğundan menzil-i merhûn-ı mezkûrun furûhtıyla esmân-ı hâsılasından istîfâ-yı deyn etmek için menzil-i merhûn-ı mezkûre vâzı'u'l-yed bulunan müteveffâ-yı mezbûrun verese-i mezbûresiyle sâir icâb edenlerle âid olduğu mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallûfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan mezbûr Seyyid Hamza Ağa'yı vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği. Fî 20 Receb sene [1]317

Müvekkile-i mezbûre Azime Hâtun, Müvekkil-i mezbûr Bilal,

(imzâ)

(imzâ)

Vekîl-i mezbûr Seyyid Hamza, Mu'arrif, Mu'arrif

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 159

Numara : Numarasız -9-

Tarihi : -

Medîne-i Siird mahallâtından Aynsalib mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Keldani Katolik milletinden Mansur Efendi veled-i Musa Gorgis nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Babüddarb mahallesinde sâkin Yusuf Efendi ibn-i Molla Musa Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr 'ani'l-merâm edip yedimde olup işbu meclis-i şer'de kıraat olunan mezkûr medîne-i Diyarbekir merkez mukâvelât muharrirliğinden musaddak bulunan bir kıt'a vekâletnâme nâtık olduğu üzere vekîli bulunduğum ve yine taraflarından âheri tevkîline dahi me'zûn olduğum mezkûr medîne-i Diyarbekir mahallâtından Şeyh Said Küçük mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın Ermeni Katolik milletinden Kazzazyan Osib ve Cebor velediy Abdulmesih nâm kimesnelerin ğiyâblarında 'aleyhlerine mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesi hukûk dâiresinde Hazîne Da'vâ Vekîli Hacı Muhammed Efendi tarafından ikâme olunan ma'lûmu'l-mikdâr mebâliğin da'vâsı netîcesinde istihsâl eylediği bir kıt'a i'lâmın hükmüne kanâ'at etmeyip i'tirâz 'ale'l-hüküm etmeleriyle da'vâyı mezkûreden dolayı bi'l-vesâye vekîl-i mûmâileyh Hacı Muhammed Efendi ve sâir îcâb edenlerden âid olduğu mehâkim-i şer'iiye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve istînâfen ve i'tirâzen ve temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı

mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan mûmâileyh Yusuf Efendi'yi vekâlet-i âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikde ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyенbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği.

Müvekkil-i merkûm Mansur Efendi veled-i Musa, Vekîl-i mûmâileyh

(imzâ)

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 160

Numara : Numarasız -10-

Tarihi : Fî 26 Ramazan sene [1]317

Bitlis vilâyeti dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Agob Efendi veled-i Maksi Peyğos nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi-tav'ihî takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip benimle Verraz mahallesi sâkinelerinden ve teba'a-i devlet-i müşârun-ileyhânın millet-i merkûmesinden Karta veled-i Maksi Agob ve Zümrüd veled-i Musa Hazom nâm hâtunlarla meyânemizde mezkûr medîne-i Siird bidâyet mahkemesinde tekevvün eden Verraz mahallesinde vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûm ve müte'ârifü'l-hudûd bir bâb menzil şîrâsı da'vâsı netîcesinde merkûmetân Karta ve Zümrüd 'aleyhlerine sâdır olan hükm-i ibtidâiyye kanâ'at etmiyerek Bitlis istînâf mahkemesinde istînâf da'vâ etmeleriyle mezkûr istintâk mahkemesinde müste'nifetân-ı merkûmetân Karta ve Zümrüd Hâtun'larla ve yâhûd vekîlleriyle müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla istînâfen ve lede'l-iktizâ âid olduğu mehâkimde temyîzen ve i'âdeten ve tashîhan muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyih takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi tebliğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsil husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî Bitlis'de mukîm ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni Katolik milletinden ve da'vâ vekîllerinden Muradyan Murad Efendi

nâm kimesneyi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dedikleri. Fî 26 Ramazan sene [1]317

Müvekkil-i mezbûr Agob Efendi

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

Sahife No : 160

Numara : Numarasız -11-

Tarihi : Fî 15 Şevvâl sene [1]317

Medîne-i Siird mahallâtından Sor mahallesi ahâlîsinden ve teba'a-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden Hamsin veled-i Minyas nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tezkîr-i merâm edip yedimde bulunan iki kıt'a sened mücebince Der-i aliyye'de Âlem Matba'ası Müdürü Mustafa Nuri Efendi zimmetinde haftalığımdan dolayı alacak hakkım olan ikibin altı yüz doksan bir guruşu taleb ve da'vâ ve ahz u kabza ve bi'l-cümle makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve âid olduğu mehâkim-i şer'îyye ve nizâmiyyede müdde'î ve müdde'â 'aleyh sıfatıyla bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyîzen muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme ve istimâ'-ı şuhûd ve tahlîf ve tehallüfe ve imzâsıyla arz-ı hâl ve levâyah takdîmine ve evrâk-ı resmiyyeyi teblîğ ve tebellüğe ve i'lâmât ahzıyla mevki'-i icrâya vaz'ına ve hacz vaz' ve tasdîk ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme ve zarar ve ziyân da'vâlarına ve'l-hâsıl husûs-ı mezbûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan el-hâletu hâzihî Der-i aliyye'de Beyoğlu mahallesinde sâkin avukatlardan Kirkor Efendi Zohrabyan nâm kimesneyi kabûlüne mevkûfe vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb u ta'yîn eyledim dediği. Fî 15 Şevvâl sene [1]317

Ermeni milletinden Hamsin veled-i Minyas

(imzâ)

İşbu vekâlet takrîri huzûrumuzda istimâ' olunmuştur.

Hâkim,

A'zâ,

A'zâ

(imzâ)

(imzâ)

(imzâ)

III. BÖLÜM

426 NOLU SİİRT ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. İdari Durum

Osmanlı Beyliği, Rumeli'de sınırlarını genişletmeye başladıktan sonra I. Murat döneminden itibaren esaslı bir kurul vücuda getirmek istediğinden yavaş yavaş aşiret usûl ve kaidelerinden ayrılarak bir devlet mahiyetini alma yolunu tutmuş, bünyesine göre idarî, adlî, askerî teşkilat kurma zarûreti hissetmişti.⁷¹

Osmanlı Devleti toprakları genişledikten sonra yapılan idari taksimatta kullanılan en büyük birim eyaletlerdi. Kuruluş döneminde ülke, Anadolu ve Rumeli beylerbeyliklerine bölünmüştü. Daha sonra yönetimi düzenlemek amacıyla Osmanlı toprakları eyaletlere bölünmüştü. Bu 1876 yılına kadar devam eden bir eyalet taksimi idi. Eyaletler de liva ve sancaklara ayrılmışlardır. Sancakların belirlenmesinde halkın hükümet mercilerine ulaşımı, asayiş ve güvenin temin edilmesi, elde edilen gelirin kendi kendine yeterli olması gibi özellikler göz önünde tutulmuştur. Bir eyalette bulunan sancakların isimleri zaman zaman değişik isimlerle anılmıştır. Sancaklar da kazalara taksim edilmiştir. Kazalardan sonra ise köyler idari birim olarak yer almıştır. Kazalardan bağlı olarak köyler kurulmuştur. Köyler, ya kaza merkezi olan merkez nahiyeye, ya da kazaya bağlı diğer nahiyelere bağlı olmuşlardır. Eyaletlerin yöneticisi vali, sancakların ki mutasarrıflar, kazaların ki kaymakamlar, nahiyelerin ki nahiyemüdürleri, köylerin ki ise muhtarlar olmuşlardır. Eyaletlerin, sancakların, nahiyelerin ve

⁷¹ İsmail H. Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, C.I, TTK Yay., Ankara 1994, s.124.

köylerin yöneticilerinin başkanlık ettiği meclisleri vardı ve ilgili her birim yönetici ve meclisteki üyelerle beraber yönetilmekte idi.

Osmanlı Devleti'nde 1839'dan itibaren devlet yönetiminde önemli değişiklik olmaya başladı. 1840 yılında vergilerin toplanması ve herkesin gelirin göre yılda bir veya iki defa tek vergi ödemesi ilkesi göz önünde tutularak, ülke düzeyinde yeni bir uygulamaya geçilmişti. Bu düzenleme ile köyden sonra yönetim birimi olarak kaza ünitesi oluşturulurken, sancak ve eyalet idaresinde de bazı değişiklikler yapılıyordu.⁷²

Sultan Abdülaziz döneminde, idarî alanda yapılan yeniliklerle merkezîyetçiliğin etkisi azaltılarak, yerel halka uygulamada söz hakkı verilmiştir. Bu demokrasi alanında atılmış önemli bir adımdı. Osmanlı mutlakîyetine getirilen sınırlamanın hukukî olarak dile getirilmesi anlamına geliyordu. Fransız idarî teşkilatının örnek alınmasıyla 7 Kasım 1864'te Tuna Vilâyeti kurulmuştur. Aynı yıl Tuna Vilâyeti Nizamnâmesi'nin aksayan yönlerinin düzenlenmesiyle Vilayet Nizamnâmesi oluşturulmuştur.⁷³ Bu nizâmname ile taşra yönetimi yeni baştan düzenlenmiştir. Bu nizânamede kaza yönetimi ile ilgili yapılan değişiklikler şöyledir: Her sancak, kazaların birleşmesinden oluşmakta ve “...her bir kaza dahi bir müdürlük” olarak değerlendirilmektedir. Her kaza bölgesinin baş kasabası müdürün oturacağı yerleşim birimidir.

Kaza, köylere bölünmüş olup, her köy “bir idare-i belediye” olacaktır. Bazı köylerin birleştirilmesiyle oluşan küçük daireler mevkileri itibarıyla kaza olmayıp, diğer bir kazaya bağlanarak yönetilecek ve buralar “Nahiye” itibarıyla olunacaktı. Kasaba ve şehirlerde elli hane bir mahalle sayılacak ve köy hükmünde bulunacaktı.⁷⁴

1.1. Mahalleler

Tablo 1: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Geçen mahalle İsimleri

Sıra No	Şehir	Mahalle	Sahife ve Hüküm Numarası
---------	-------	---------	--------------------------

⁷² Musa Çadircı, Türkiye’de Kaza Yönetimi (1840-1876), C.LIII, Belleten, Ankara, s. 237

⁷³ Necdet Hayta, Uğur Ünal, Osmanlı Devleti’nde Yenileşme Hareketleri, Gazi Kitabevi Yayınları, Ankara 2005, s.149.

⁷⁴ Çadircı, a.g.m., s. 250-251

		Adı	
1	Siird	Karakol mahallesi	Sahife: 1/Numara:1, Sahife: 3/Numara:7, Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 8/Numara:18, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 21/Numara:33, Sahife: 22/Numara:35, Sahife: 23/Numara:36, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 26/Numara:42-2, Sahife: 27/Numara:44, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 28/Numara:47, Sahife: 29/Numara:48, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 37/Numara:72, Sahife: 41/Numara:83, Sahife: 88/Numara:193, Sahife: 95/Numara:210, Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 101/Numara:122, Sahife: 103/Numara:127, Sahife: 106/Numara:134, Sahife: 109/Numara:138, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 115/Numara:15, Sahife: 119/Numara:28, Sahife: 128/Numara:2, Sahife: 131/Numara:9, Sahife: 151/Numara:9
2	Siird	Nazîf mahallesi	Sahife: 2/Numara:3, Sahife: 3/Numara:5, Sahife: 6/Numara:13, Sahife: 14/Numara:28, Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 22/Numara:35, Sahife: 23/Numara:37, Sahife: 24/Numara:39, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 44/Numara:89, Sahife: 46/Numara:94-2, Sahife: 49/Numara:100, Sahife: 49/Numara:101, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 59/Numara:122, Sahife: 69/Numara:149, Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 80/Numara:171, Sahife: 81/Numara:174, Sahife: 89/Numara:194, Sahife: 89/Numara:195, Sahife: 92/Numara:204, Sahife: 100/Numara:121, Sahife: 103/Numara:127, Sahife: 109/Numara:138, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 121/Numara:31,

			Sahife: 122/Numara:37, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 130/Numara:8, Sahife: 132/Numara:11
3	Siird	Ra's mahallesi	Sahife: 2/Numara:4, Sahife: 7/Numara:15, Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 28/Numara:46-1, Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 32/Numara:60, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 33/Numara:62, Sahife: 33/Numara:63, Sahife: 34/Numara:64, Sahife: 36/Numara:70, Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 42/Numara:85, Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 58/Numara:120, Sahife: 60/Numara:125, Sahife: 65/Numara:138, Sahife: 67/Numara:142, Sahife: 74/Numara:159, Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 86/Numara:186, Sahife: 86/Numara:188, Sahife: 91/Numara:199, Sahife: 104/Numara:131, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 123/Numara:38, Sahife: 125/Numara:45, Sahife: 125/Numara:46, Sahife: 134/Numara:16, Sahife: 146/Numara:42, Sahife: 149/Numara:5, Sahife: 150/Numara:6, Sahife: 153/Numara:13, Sahife: 153/Numara:15, Sahife: 159/Numara:8
4	Siird	Kassar mahallesi	Sahife: 3/Numara:5, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 34/Numara:65, Sahife: 35/Numara:68, Sahife: 38/Numara:74, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 46/Numara:94, Sahife: 50/Numara:104, Sahife: 66/Numara:141, Sahife: 84/Numara:182, Sahife: 92/Numara:203, Sahife: 96/Numara:112, Sahife: 108/Numara:137, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 118/Numara:24, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 125/Numara:47, Sahife: 134/Numara:15, Sahife: 139/Numara:27, Sahife: 140/Numara:30, Sahife: 141/Numara:32, Sahife: 145/Numara:38, Sahife: 145/Numara:40, Sahife: 151/Numara:8, Sahife: 152/Numara:11, Sahife: 156/Numara:21
5	Siird	Babüddarb mahallesi	Sahife: 7/Numara:14, Sahife: 8/Numara:17, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 17/Numara:24, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 27/Numara:44, Sahife: 30/Numara:53,

			Sahife: 32/Numara:58, Sahife: 32/Numara:59, Sahife: 35/Numara:68, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 48/Numara:97, Sahife: 61/Numara:128, Sahife: 84/Numara:183, Sahife: 90/Numara:196, Sahife: 91/Numara:200, Sahife: 93/Numara:205, Sahife: 94/Numara:208, Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136, Sahife: 110/Numara:3, Sahife: 116/Numara:16, Sahife: 116/Numara:17, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 124/Numara:44 Sahife: 127/Numara:51, Sahife: 143/Numara:35, Sahife: 145/Numara:39, Sahife: 152/Numara:10, Sahife: 155/Numara:20,
6	Siird	Holani mahallesi	Sahife: 7/Numara:16, Sahife: 14/Numara:29, Sahife: 17/Numara:26, Sahife: 38/Numara:75, Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 105/Numara:132
7	Siird	Meydan mahallesi	Sahife: 8/Numara:19, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 103/Numara:128, Sahife: 144/Numara:36
8	Siird	Aynsalib mahallesi	Sahife: 9/Numara:20, Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 50/Numara:102, Sahife: 52/Numara:106, Sahife: 61/Numara:127, Sahife: 98/Numara:116, Sahife: 147/Numara:44, Sahife: 148/Numara:1, Sahife: 155/Numara:19, Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 159/Numara:9
9	Siird	Süveyka mahallesi	Sahife: 10/Numara:22, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 37/Numara:73, Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112, Sahife: 70/Numara:151, Sahife: 141/Numara:31
10	Siird	Sûk mahallesi	Sahife: 12/Numara:25, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 80/Numara:170, Sahife: 91/Numara:201, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 127/Numara:52, Sahife: 132/Numara:12, Sahife: 135/Numara:18, Sahife: 137/Numara:22
11	Siird	Şeyh Halef mahallesi	Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 17/Numara:25 Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 27/Numara:44, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 31/Numara:54, Sahife: 31/Numara:57, Sahife: 38Numara:74, Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 51/Numara:105,

			Sahife: 51/Numara:106, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 54/Numara:111, Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 59/Numara:124, Sahife: 63/Numara:134, Sahife: 71/Numara:153, Sahife: 85/Numara:185, Sahife: 87/Numara:190, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 120/Numara:30, Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 140/Numara:29, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 148/Numara:2, Sahife: 152/Numara:12, Sahife: 154/Numara:17, Sahife: 154/Numara:18
12	Siird	Sor mahallesi	Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 43/Numara:87, Sahife: 47/Numara:95, Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:115, Sahife: 56/Numara:116, Sahife: 57/Numara:118, Sahife: 58/Numara:119, Sahife: 62/Numara:131, Sahife: 63/Numara:132, Sahife: 68/Numara:145, Sahife: 68/Numara:146, Sahife: 70/Numara:150, Sahife: 71/Numara:152, Sahife: 75/Numara:160, Sahife: 76/Numara:162, Sahife: 85/Numara:184, Sahife: 88/Numara:191, Sahife: 90/Numara:198, Sahife: 98/Numara:115, Sahife: 116/Numara:18, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 130/Numara:7, Sahife: 160/Numara:10, Sahife: 160/Numara:11
13	Siird	Birzukurak mahallesi	Sahife: 24/Numara:39, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 50/Numara:103, Sahife: 87/Numara:189, Sahife: 92/Numara:202, Sahife: 104/Numara:130, Sahife: 138/Numara:26
14	Siird	Verraz mahallesi	Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 30/Numara:53, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 62/Numara:130, Sahife: 67/Numara:143, Sahife: 67/Numara:144, Sahife: 77/Numara:165, Sahife: 82/Numara:176, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 123/Numara:39, Sahife: 129/Numara:5, Sahife: 134/Numara:17, Sahife: 137/Numara:23, Sahife: 137/Numara:24, Sahife: 149/Numara:3, Sahife: 156/Numara:1, Sahife: 157/Numara:4, Sahife: 158/Numara:5, Sahife: 158/Numara:7

Tabloda mahalle isimlerinin geçtiği sayfalar ve hüküm numaraları verilmeye çalışılmıştır. Bir hükümde veya belgede çok sayıda mahalle isimleri olmasına rağmen

genelde tarafların sahip olduğu mahalle isimleri alınmıştır. Hükümlerde geçen Siirt merkez kazasına ait ulaştığımız mahalle isimleri bu kadardır. Araştırdığımız Şer‘iyye Sicili’nin M.1885/1900 tarih aralığında var olan mahalle sayısı 14’tür. Bütün mahallelerden dava için vekalet başvurusu yapıldığını görmekteyiz. Mahallelerin isimlendirilmesinden mahallede yaşayanların milletlerini ve dinlerini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Fakat sadece bir milletin yaşadığı herhangi bir mahalle yoktur. Mahalle isimlerinden; Karakol mahallesinde karakol olduğu için o adı aldığı, Şeyh Halef mahallesinde o adda yaşamış bir büyük insana atfen verildiği ve Aynsalib mahallesinde yaşayan Hıristiyanlardan ve o mahalde bulunan Aynsalib çeşmesi diye bilinen suyu güzel olan çeşmeden dolayı verilmiş olabileceği sonucu çıkarılabilir. İncelediğimiz hükümlerden asker kökenli olanların nizamiyede kaldıkları ama dışarıda ev kiralayanların ise genelde Kassar mahallesinde yaşadığı ayrıca Hıristiyanların çoğunlukla Aynsalib, Sor ve Verraz mahallerinde yaşadığı söylenebilir.⁷⁵ Kassar mahallesinde Belediye binası, Hükümet konağı, ayrıca Ağazade diye bilinen “*cedleri Mahmud Ağa’nın Osmanlı Devleti tarafından Siirt’i yönetme görevinin verildiği tarihten itibaren onun soyundan gelenlerin Siirt’te kendilerine cedlerinden dolayı verilen sıfat*” kişilerin oturduğu ve İlmiyye sınıfının o bölgede yaşadığını söyleyebiliriz. Eski Siirt’te tatlı su kaynağının kısıtlı olduğu ve mahallelerde bulunan tatlı su çeşmelerinden halkın su ihtiyacını karşıladığı sonucunu çıkarabiliriz. Bu tatlı su kaynaklarından birisi Aynsalib mahallesinde o isimle anılan çeşme, diğeri Sûk’ul-ayn çeşmesi (Çarşı çeşmesi) Sûk mahallesinde camiye bitişikti. Bir diğeri de Bireyki çeşmesi idi.

1.2. Nahiye ve Köyler

Tablo 2: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Geçen Köy İsimleri

Sıra No	Şehir/Kaza	Köy ve mahalle Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
---------	------------	--------------------	--------------------------

⁷⁵ Değerlendirme kısmında Şer‘iyye Sicillerine ait içerikten bahsedilirken “Hüküm” ve “Belge” aynı manada kullanılmıştır.

1.	Siird	Halenze köyü ⁷⁶	Sahife: 1/Numara:2, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 10/Numara:22, Sahife: 29/Numara:50, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 30/Numara:52, Sahife: 42/Numara:84, Sahife: 65/Numara:139, Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 74/Numara:157, Sahife: 76/Numara:161, Sahife: 88/Numara:192, Sahife:90/Numara:197, Sahife: 94/Numara:207, Sahife: 94/Numara:209, Sahife: 102/Numara:126, Sahife: 119/Numara:25, Sahife: 139/Numara:27.
2.	Siird	Sineb köyü ⁷⁷	Sahife: 1/Numara:2, Sahife: 119/Numara:26.
3.	Siird	Tillo köyü ⁷⁸	Sahife: 4/Numara:9, Sahife: 5/Numara:11, Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 39/Numara:77, Sahife: 55/Numara:113, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 57/Numara:117, Sahife: 60/Numara:126, Sahife: 61/Numara:129,

⁷⁶ Siirt-Merkez, Bağtepe mahallesi

⁷⁷ Siirt-Aydınlı, Çatılı köyü

⁷⁸ Siirt- Aydınlı ilçe merkezi

			Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 79/Numara:169, Sahife: 80/Numara:172, Sahife: 83/Numara:179, Sahife: 96/Numara:211, Sahife: 100/Numara:120, Sahife: 101/Numara:123, Sahife: 102/Numara:124, Sahife: 102/Numara:125, Sahife: 104/Numara:129, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 126/Numara:49, Sahife: 129/Numara:4, Sahife: 131/Numara:10, Sahife: 133/Numara:14, Sahife: 149/Numara:4, Sahife: 156/Numara:2, Sahife: 158/Numara:6
4.	Siird	Serpir köyü ⁷⁹	Sahife: 5/Numara:11
5.	Siird/Garzan	Beykend köyü ⁸⁰	Sahife: 9/Numara:20
6.	Siird/Garzan	Aynik köyü ⁸¹	Sahife: 9/Numara:20
7.	Siird	Fersaf köyü ⁸²	Sahife: 11/Numara:24, Sahife: 23/Numara:36, Sahife: 128/Numara:3
8.	Siird/Garzan	Kadiyan köyü ⁸³	Sahife: 12/Numara:25
9.	Siird/Garzan	Sendiyan köyü ⁸⁴	Sahife: 12/Numara:25,

⁷⁹ Siirt-Merkez, Köprübaşı köyü

⁸⁰ Siirt-Kurtalan, Beykent köyü

⁸¹ Siirt-Kurtalan, Gürgöze köyü

⁸² Siirt-Aydınlı, Dereyamaç köyü

⁸³ Siirt Kurtalan, Yeşilkonak köyü.

⁸⁴ Harabe olmuş bir köy, ismini tespit edemedik.

			Sahife: 97/Numara:113
10.	Siird/Şirvan	Gündkevir köyü ⁸⁵	Sahife: 15/Numara:20
11.	Siird	Billoris köyü ⁸⁶	Sahife: 18/Numara:28
12.	Siird	Ayndar köyü ⁸⁷	Sahife: 18/Numara:28
13.	Siird/Eruh	Salpana köyü ⁸⁸	Sahife: 21/Numara:33
14.	Siird/Rıdvan	Hop köyü ⁸⁹	Sahife: 23/Numara:36
15.	Siird/Merkez	Gözik köyü ⁹⁰	Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 33/Numara:61
16.	Siird	Beytil köyü ⁹¹	Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 93/Numara:206, Sahife: 94/Numara:208, Sahife: 99/Numara:119,
17.	Siird/Bamerd ⁹²	Kanimiri köyü ⁹³	Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 33/Numara:63,
18.	Siird	Rekni köyü ⁹⁴	Sahife: 28/Numara:46-2
19.	Siird/Garzan	Beysatun köyü ⁹⁵	Sahife: 28/Numara:47, Sahife: 59/Numara:123
20.	Siird/Rıdvan	Rıdvan kasabası(makarr-1 hükûmeti) ⁹⁶	Sahife: 28/Numara:47

⁸⁵ Siirt- Şirvan, Taşlı köyü.

⁸⁶ Siirt-Merkez, Sağlarca köyü.

⁸⁷ Siirt-Kurtalan, Ağaçalpınar köyü.

⁸⁸ Siirt-Eruh, Akdiken köyü.

⁸⁹ Batman-Beşiri, Asmadere köyü.

⁹⁰ Siirt-Kurtalan, Tatlı köyü.

⁹¹ Siirt-Kurtalan, Yuvalı köyü.

⁹² Bamerd, Osmanlının son döneminde kaza merkezi olarak geçen Bamerd, Nasreddin Hoca köprüsünden itibaren 40-50 köyü kapsar bir alana sahip bir yer adı idi. Garzan ve Rıdvan'la birlikte belgelerde adı geçmektedir. Merkezi Ceffan'dır (Kurtalan-Tulumtaş Köyü). Sonraki dönemlerde nahiye merkezi cumhuriyetle birlikte Kurtalan İlçesine bağlı bir köydür.

⁹³ Siirt-Kurtalan, Soğuksu köyü.

⁹⁴ Mezra olarak biliyoruz.

⁹⁵ Siirt Kurtalan, Demirkuyu köyü.

⁹⁶ Rıdvan, Osmanlı döneminde Siirt sancağına bağlı bir kaza ve daha sonra nahiye ismi, daha doğrusu bölge adı. Rıdvan kazasının ilk yerleşim yeri Alenz karyesi, daha sonra Aranz karyesine taşınmış

21.	Siird/Eruh	Rahine Köyü ⁹⁷	Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 32/Numara:58, Sahife: 32/Numara:59, Sahife: 158/Numara:6
22.	Siird/Eruh	Gavat köyü ⁹⁸	Sahife: 32/Numara:58
23.	Siird/Pervari	Kerefan köyü ⁹⁹	Sahife: 32/Numara:60
24.	Siird/Pervari	Uzim köyü ¹⁰⁰	Sahife: 34/Numara:64
25.	Siird /Garzan	Aynkasr köyü ¹⁰¹	Sahife: 36/Numara:70
26.	Siird	Hıyert köyü ¹⁰²	Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 121/Numara:31
27.	Siird	Tulik köyü ¹⁰³	Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 99/Numara:119
28.	Siird	Hüseyni köyü ¹⁰⁴	Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 118/Numara:22,
29.	Siird	Deyrğalıp köyü ¹⁰⁵	Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 82/Numara:178
30.	Siird	Güveşil köyü ¹⁰⁶	Sahife: 40/Numara:79,

aralarında bir kaç kilometre uzaklık var. Günümüzde ise yerleşim yeri onlara çok yakın, Beşiri ilçesi Beşpınar köyü olarak geçmektedir.

⁹⁷ Siirt-Eruh, Kavakgölü köyü.

⁹⁸ Siirt-Merkez, Meşelidere köyü.

⁹⁹ Siirt-Pervari, Gökçekoru köyü.

¹⁰⁰ Siirt-Pervari, Gümüşören köyü. Yöre halkı arasında bu köylü olup Rusya’da yetişen ve Rus ordusunda general olan ve Beğendik köyünde öldürülen birisinden bahsedilmektedir.

¹⁰¹ Siirt-Kurtalan, Konakpınar köyü. Bişar ve Cemil Çeto’nun köyüdür.

¹⁰² Siirt-Merkez, Kayaboğaz köyü.

¹⁰³ Siirt-Merkez, Kayaboğaz köyü.

¹⁰⁴ Siirt-Merkez, Konacık köyü, Çiçekli mezarı.

¹⁰⁵ Siirt-Kurtalan, Aydemir köyü.

¹⁰⁶ Siirt-Merkez, Bostancık köyü.

			Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 152/Numara:10
31.	Siird	Deyrmiertas köyü ¹⁰⁷	Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 63/Numara:132
32.	Siird/Şirvan	Salanzo köyü ¹⁰⁸	Sahife: 41/Numara:83
33.	Siird/Şirvan	Hormis köyü ¹⁰⁹	Sahife: 41/Numara:83
34.	Siird/Şirvan	Poli köyü ¹¹⁰	Sahife: 41/Numara:83
35.	Siird/Garzan	Rıdvan Nâhiyesi / Vasde köyü ¹¹¹	Sahife: 42/Numara:85
36.	Siird/Garzan	Rıdvan Kasabası / Hıshıs köyü ¹¹²	Sahife: 44/Numara:90
37.	Siird/Pervari	Hashir köyü ¹¹³	Sahife: 45/Numara:92, Sahife: 48/Numara:98, Sahife: 52/Numara:107
38.	Siird	Berhurek köyü ¹¹⁴	Sahife: 46/Numara:93, Sahife: 109/Numara:1
39.	Siird/Eruh	Kabuk köyü ¹¹⁵	Sahife: 46/Numara:94-2
40.	Siird/Pervari	Kablasi köyü ¹¹⁶	Sahife: 48/Numara:98, Sahife: 52/Numara:107
41.	Siird/Pervari	A'taf köyü ¹¹⁷	Sahife: 48/Numara:98

¹⁰⁷ Siirt-Merkez, Yerlibahçe köyünün üst tarafında Ermenilere ait kilise ve kale kalıntılarının bulunduğu yerin ismi olduğu söylenilmektedir. Ama bölgedeki yaşayan insanların aksine belgelerde yaşayan insanların Keldaniler olduğu görülmektedir. Şuan da insanların yaşamadığı yerleşim yeridir. Bazı kişiler ise Kalender köyünün mezarısı olduğunu ve harabe olduğunu ifade ettiler.

¹⁰⁸ Siirt-Şirvan, Yedikapı köyü.

¹⁰⁹ Siirt-Şirvan, Hürmüz köyü.

¹¹⁰ Siirt-Şirvan, Damlı köyü.

¹¹¹ Batman-Başiri, Kurukavak köyü, Ortaalan mezarısı.

¹¹² Siirt-Kurtalan, Gözpinar Beldesi.

¹¹³ Siirt Pervari ilçesinin merkezinin ismi.

¹¹⁴ Siirt-Merkez, Aktaş köyü.

¹¹⁵ Yerini tespit edemedik.

¹¹⁶ Yerini tespit edemedik.

¹¹⁷ Siirt-Pervari, Sarıdam köyü.

42.	Siird	Lif köyü ¹¹⁸	Sahife: 49/Numara:99
43.	Siird/Garzan	Civanikan köyü ¹¹⁹	Sahife: 49/Numara:99, Sahife: 50/Numara:103, Sahife: 59/Numara:123, Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 142/Numara:33, Sahife: 142/Numara:34, Sahife: 147/Numara:43
44.	Siird	Kıtms köyü ¹²⁰	Sahife: 61/Numara:127, Sahife: 70/Numara:151, Sahife: 90/Numara:198, Sahife: 98/Numara:115, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 146/Numara:41
45.	Siird	Küşke köyü / Hamri mezra'ası ¹²¹	Sahife: 63/Numara:133,
46.	Siird/Garzan	Melefan köyü ¹²²	Sahife: 64/Numara:136
47.	Siird	Dihok köyü ¹²³	Sahife: 66/Numara:140
48.	Siird/Eruh	Kanikan köyü ¹²⁴	Sahife: 78/Numara:167
49.	Siird/Şirvan	Minar köyü ¹²⁵	Sahife: 80/Numara:171
50.	Siird/Şirvan	Küfre köyü ¹²⁶	Sahife: 81/Numara:175
51.	Siird/Şirvan	Kelmih köyü ¹²⁷	Sahife: 81/Numara:175, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 112/Numara:6

¹¹⁸ Siirt-Merkez, Kışlacık köyü.

¹¹⁹ Siirt-Merkez, Gökçebağ Beldesi.

¹²⁰ Siirt-Merkez, Yerlibahçe köyü.

¹²¹ Siirt-Kurtalan, Yürekveren köyü, Yolveren mezraası.

¹²² Batman-Kozluk, Tuzlagözü köyü. Osmanlıda kayıtlarda tuz kaynağı olan bir yer olarak geçmektedir.

¹²³ Siirt-Merkez, Yağmurtepe köyüne bağlı Oğulcuk mezraası.

¹²⁴ Siirt-Eruh, Dalkorur köyü.

¹²⁵ Siirt-Baykan, Dilektepe köyü. Osmanlı'da Şirvan kazasına bağlı nahiye merkezi, aynı zamanda bucak merkezi.

¹²⁶ Siirt-Şirvan kazasını merkezini oluşturan köyün ismi. Köyün isminin "kefere" kökünden geldiği iddia edenler mevcuttur.

¹²⁷ Siirt-Şirvan, Derinçay köyü.

52.	Siird/Şirvan	Zivzik köyü ¹²⁸	Sahife: 86/Numara:187
53.	Siird/Pervari	Dentasi köyü ¹²⁹	Sahife: 86/Numara:187
54.	Siird/Pervari	Şuncan köyü ¹³⁰	Sahife: 86/Numara:187
55.	Siird/Eruh	Tilmişar köyü ¹³¹	Sahife: 93/Numara:205
56.	Siird/Eruh	Dirşek köyü ¹³²	Sahife: 93/Numara:205
57.	Siird/Pervari	Tiri köyü ¹³³	Sahife: 93/Numara:205
58.	Siird	Köçik köyü ¹³⁴	Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 97/Numara:114
59.	Siird	Belekmer köyü ¹³⁵	Sahife: 99/Numara:117
60.	Siird/Garzan	Kuhan köyü ¹³⁶	Sahife: 103/Numara:127
61.	Siird/Garzan	Güzeldere köyü ¹³⁷	Sahife: 105/Numara:132
62.	Siird/Garzan	Bizzini Hanımı köyü ¹³⁸	Sahife: 105/Numara:132
63.	Siird/Şirvan	Kormas köyü ¹³⁹	Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 112/Numara:6
64.	Siird	Herşah köyü ¹⁴⁰	Sahife: 111/Numara:5
65.	Siird/Pervari	Hertevîn-i 'ulyâ köyü ¹⁴¹	Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 121/Numara:33
66.	Siird	Köşk-i yezid köyü ¹⁴²	Sahife: 117/Numara:21

¹²⁸ Siirt-Şirvan, Dişlınar köyü.

¹²⁹ Siirt-Pervari, Taşdibek köyüne bağlı bir mezra iken şuan terkedilmiş ve mezrada yaşayanlar Taşdibek köyünde ikamet etmekte.

¹³⁰ Siirt-Pervari, Köprüçay köyüne bağlı Bozca mezarısı, olduğu ifade edildi.

¹³¹ Siirt-Eruh, Çimencik köyü.

¹³² Siirt-Eruh, iki tane köy var, akmeşe ve Demiremek.

¹³³ Siirt-Pervari, Okçular köyü.

¹³⁴ Siirt-Merkez, Aktaş köyü, Konaklı mezarısı.

¹³⁵ Siirt-Kurtalan, Tulumtaş köyü, Çukurlu mezarısı.

¹³⁶ Eskiden bir köy yerleşimi iken şuan kimsenin yaşamadığı Kurtalan-Kayabağlar belediyesi sınırları içinde yer alan bir bölge adı.

¹³⁷ Siirt-Kurtalan, Güzeldere köyü.

¹³⁸ Siirt-Kurtalan, Günyayla köyü.

¹³⁹ Siirt-Şirvan, İncekaya köyü.

¹⁴⁰ Siirt-Merkez, Kışlacık köyü, Sütluçe mezarısı.

¹⁴¹ Siirt-Pervari, Ekindüzü köyü. Burada iki tane Hertevin var, birisi ülya (yukarı), diğeri süfla (aşağı) diye geçiyor. Bu köyde Keldanilerce konuşulan dil Doğu süryaniceye ait Hertevin lehçesi diye bilinen bir lehçedir.

¹⁴² Siirt-Merkez, Köprübaşı köyü, Söğüt mezarısı olduğunu konuştuğumuz yöre halkı tarafından ifade edildi.

67.	Siird/Eruh	Gund-i Mami Şeyh köyü ¹⁴³	Sahife: 122/Numara:37
68.	Siird/Garzan	Kadiyan Nâhiyesi/ Tapi köyü ¹⁴⁴	Sahife: 124/Numara:42
69.	Siird	Aynmilk köyü ¹⁴⁵	Sahife: 124/Numara:43
70.	Siird	Bakır köyü ¹⁴⁶	Sahife: 124/Numara:43
71.	Siird	Kelhok köyü ¹⁴⁷	Sahife: 124/Numara:43
72.	Siird/Eruh	Basrat köyü ¹⁴⁸	Sahife: 125/Numara:47
73.	Siird/Eruh	Gund-i Şeyh köyü ¹⁴⁹	Sahife: 125/Numara:47
74.	Siird	Horsi köyü ¹⁵⁰	Sahife: 125/Numara:47
75.	Siird	Ergif köyü ¹⁵¹	Sahife: 127/Numara:1
76.	Siird	Aynbarran köyü ¹⁵²	Sahife: 151/Numara:7
77.	Siird/Eruh	Girhüseyin köyü ¹⁵³	Sahife: 152/Numara:10
78.	Siird/Eruh	Zevan köyü ¹⁵⁴	Sahife: 152/Numara:10
79.	Siird/Eruh	Ayni köyü ¹⁵⁵	Sahife: 152/Numara:10
80.	Siird/Garzan	Sihiyan köyü ¹⁵⁶	Sahife: 153/Numara:14
81.	Siird/Eruh	Ginyanis köyü ¹⁵⁷	Sahife: 158/Numara:6

426 Numaralı Siirt Şeri'yye Sicilinde incelediğimiz belgelerdeki muhakemede bulunacak taraflardan olan veya şahit gibi kişilerin yaşadıkları köy isimlerini her hüküm

¹⁴³ Yerini tespit edemedik. Fakat Gund-i Şeyh köyü olabileceğini tahmin ediyoruz.

¹⁴⁴ Batman-Beşiri, İnpınar köyü, Alıçlı mezarı.

¹⁴⁵ Siirt-Merkez, Aktaş köyüne bağlı bir mezra olabileceği ifade edildi.

¹⁴⁶ Siirt-Merkez, Pınarova köyü.

¹⁴⁷ Siirt-Baykan, Karakaya köyü.

¹⁴⁸ Yerini tespit edemedik.

¹⁴⁹ Siirt-Merkez, Akdoğan köyü.

¹⁵⁰ Şırnak- Güçlükönak ilçesi, Bulmuşlar köyü.

¹⁵¹ Şırnak- Güçlükönak ilçesi, İnceler köyü.

¹⁵² Siirt-Merkez, Gökçebağ Beldesi, Koçpınar mahallesi.

¹⁵³ Siirt-Eruh, Çeltiksuyu köyü.

¹⁵⁴ Siirt-Eruh, Kaşıkayla köyü.

¹⁵⁵ Siirt-Eruh, Bağgöze köyü. Osmanlıda Lodi adıyla salnamelerde geçen kaza ve nahiye merkezi, daha sonra Lodi terkedilmiş, aynı nahiye merkezi olarak devam etmiş. Lodi ile Ayni arası bir kaç kilometre mesafededir. Cumhuriyet döneminde Bağgöze bucağı, şimdi ise köydür.

¹⁵⁶ Siirt-Kurtalan, Bağlıca köyü. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Bağlıca bucağının merkezi olan köy.

¹⁵⁷ Siirt-Eruh, Yeşilören köyü.

için bir defa yazdık. Adı geçen köy isimlerini irdelediğimizde Siirt merkeze çok yakın köylerin daha çok isimlerinin geçtiği görülmektedir. Uzak olan köylerin adlarının geçtiğine de şahit olmaktadır. Çıkaracağımız önemli sonuçlardan birisi, köylerin kozmopolit olduğu yani herhangi bir dine veya millete mensub olanların köylerde birlikte yaşadığı, tamamen tek dine ve ya ırka mensub köylerin nadir olduğu görülmektedir. Hükümlerin incelenmesi sonucu ortaya çıkan köylerin günümüzde aynen var olduğu isimlerin halk dilinde değişmediği ama resmi olarak köy isimlerinin değiştiği görülmektedir. Fakat bazı isimleri geçen köylerin günümüzde var olmadığı görülmektedir. İsimleri geçen köylerin 1885/1900 yılları arasındaki idari dağılıma göre nahiye ve kaza isimlerini yazmamıza rağmen bazı köylerin farklı kaza veya il idari sınırları içerisinde yer aldığı görülmektedir.¹⁵⁸ Belgelerde en fazla davası olan veya ismi geçen köy Tillo köyüdür. Şer‘iyye sicilinde geçen köy isimlerine baktığımızda cumhuriyet döneminde farklı yerlere bağlandıkları ayrıca baktığımızda kaza veya nahiye merkezlerinin değiştiklerini görmekteyiz. Belgelerde tespit edemediğimiz yerleşim yerlerinden bir kısmının zamanla nüfusunun azalarak mezra haline dönüştüğü, bir kısmının da zamanla terkedildiği sonucuna ulaşmaktayız.

1.3. Siirt Sancağı Dışında Adı Geçen Yer İsimleri

Tablo 3: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Siirt Sancağı Dışında Adı Geçen Yer İsimleri

Sıra No	Şehir/Kaza	Mahalle/Karye/Yer Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Konya/Ilgın	-	Sahife: 1/Numara-1
2	Diyarbakir	Abdaldede mahallesi	Sahife: 2/Numara-3
3	Der-i Âliye/ Tophâne-i âmire	Sakabaşı mahallesi	Sahife: 3/Numara:5
4	Kastamonu/merkez	Deveci sultan mahallesi	Sahife: 7/Numara:15

¹⁵⁸ Tablo 2: 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde geçen mahalle isimlerinde numara sırası 52 bulunan Siird/Şirvan, Minar (Dilektepe) köyü, o tarihlerde Şirvan kazasına bağlı iken şu anda Baykan kazasına bağlıdır.

5	Âsitâne-i âliye	İshak Paşa mahallesi	Sahife: 7/Numara:16
6	Sivas/Amasya	Devehâne mahallesi	Sahife: 8/Numara:17
7	Balıkesir/Edincik	Gine mahallesi	Sahife: 11/Numara:23
8	Bağdat	Çağanhânı	Sahife: 14/Numara:29
9	Der-i Âliye/ Saraçhane	Sorhane mahallesi	Sahife: 16/Numara:23
10	Dersaadet	Beylerbeyi	Sahife: 16/Numara:23
11	Van	Yüzhane Mahallesi/ İsahan Sokağı	Sahife: 17/Numara:25
12	Dersaadet	Ömer Avni Efendi mahallesi/Acı çeşme sokağı	Sahife: 17/Numara:26
13	Ma'mûratü'l- 'azîz/Harput	Ağacami mahallesi	Sahife: 18/Numara:27
14	Diyarbakir	Merkez	Sahife: 19/Numara:29
15	Ma'mûratü'l- 'azîz/Arapgir	Süküs mahallesi	Sahife: 20/Numara:30
16	Erzurum/Erzincan	Kemah kasabası/Orta gedik mahallesi	Sahife: 20/Numara:30
17	Dersaadet	Seyyid Ömer mahallesi/Küçük hammâm sokak	Sahife: 20/Numara:31
18	Diyarbakir	Mîr Ahmed mahallesi	Sahife: 21/Numara:32
19	Ma'mûratü'l- 'azîz/Eğîn	Aşağıki Külliye mahallesi	Sahife: 22/Numara:33
20	Bitlis	Kızıl mescid mahallesi	Sahife: 24/Numara:38
21	Erzurum	İbrahim Paşa mahallesi	Sahife: 25/Numara:41
22	Erzurum	İbrahim Paşa mahallesi	Sahife: 27/Numara:43
23	Bitlis	Kızıl mescid mahallesi	Sahife: 27/Numara:43
24	Mardin	Kuyumcular çarşısı	Sahife: 28/Numara:46-1
25	Mardin/Cizre	Mîr Ali mahallesi	Sahife: 31/Numara:54

26	Mardin	Câmi'ü'l-latîf mahallesi	Sahife: 31/Numara:54
27	Mardin/Midyat	Hasankeyf karyesi	Sahife: 33/Numara:62 Sahife: 37/Numara:72
28	Erzincan	Gerçekez karyesi	Sahife: 34/Numara:65
29	Erzurum	Beyin Ağa mahallesi	Sahife: 34/Numara:65
30	Diyarbakir/Genç	-	Sahife: 38/Numara:74
31	Muş	Sefla mahallesi	Sahife: 44/Numara:88
32	Bursa/Bandırma	Edincik kasabası	Sahife: 45/Numara:91
33	Bitlis	Suzim karyesi	Sahife: 46/Numara:94-2
34	Diyarbakir	Melik Ahmed mahallesi	Sahife: 49/Numara:101
35	Mardin/Midyat	Gercevez karyesi	Sahife: 52/Numara:106
36	Diyarbakir/Cezire	Halfe mahallesi	Sahife: 53/Numara:109
37	Dersaadet	Nişantaşı mahallesi	Sahife: 59/Numara:124
38	Mardin	Merkez	Sahife: 64/Numara:135
39	Musul /Dohuk	Şiyoz(?) karyesi	Sahife: 64/Numara:137
40	Erzurum/Erzincan	Çifor mahallesi	Sahife: 69/Numara:147
41	Diyarbakir	Kavascılar mahallesi	Sahife: 69/Numara:148
42	Ma'mûratü'l-'azîz	Mağî karyesi	Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 74/Numara:159
43	Diyarbakir/Cezire	Cezire Kasabası	Sahife: 78/Numara:167
44	Ma'mûratü'l-'azîz/Harput	Hoş karyesi	Sahife: 81/Numara:175
45	Haleb	Haleb	Sahife: 82/Numara:176
46	Dersaadet/Hasköy/ Sütlüce	Mahmud Ağa mahallesi	Sahife: 91/Numara:201
47	Diyarbakir	Rabia mahallesi	Sahife: 92/Numara:204
48	Diyarbakir/Mardin	Erbin mahallesi	Sahife: 98/Numara:116
49	Diyarbakir	Câmi'ü'l-kebîr mahallesi	Sahife: 100/Numara:120
50	Van/Gevaş	Vastan Kasabası	Sahife: 104/Numara:131
51	Musul	Talahfar Kasabası	Sahife: 106/Numara:133
52	Haleb/Ayntab	İplihan mahallesi	Sahife: 107/Numara:135

53	Trabzon/Hemşin Nahiyesi	Cencere karyesi	Sahife: 114/Numara:11
54	Trabzon/Hemşin Nahiyesi	Minlavis karyesi	Sahife: 114/Numara:11
55	Van/Erek	Şabaniyye mahallesi	Sahife: 115/Numara:15
56	Erzurum	Akdağ karyesi	Sahife: 119/Numara:28
57	Erzincan	Ahteş mahallesi	Sahife: 121/Numara:32
58	Erzurum	Demir hân	Sahife: 130/Numara:7
59	Dersaadet	Muhammed Paşa civarı Yusufyan hânı	Sahife: 130/Numara:8
60	Van	Topçu mahallesi	Sahife: 131/Numara:9
61	Erzurum	Gönül Ahmed mahallesi	Sahife: 131/Numara:9
62	Musul	Meskeneta mahallesi	Sahife: 132/Numara:13
63	Mardin	Emîni'd-din mahallesi	Sahife: 136/Numara:20
64	Erzurum	Yoncalık Sefla mahallesi	Sahife: 138/Numara:25
65	Aydın/Manisa	---	Sahife: 146/Numara:41
66	Bitlis/Hizan	Obit karyesi	Sahife: 149/Numara:4
67	Harput	Kılışağı ve Borik uşağı ve Encüz karyeleri	Sahife: 154/Numara:16
68	Diyarbakir	Şeyh Said küçük mahallesi	Sahife: 157/Numara:3

426 Numaralı Siirt Şeri'yye Sicilinde incelediğimiz belgelerde o kadar farklı yer isimleriyle karşılaşınca bu başlık altında bu konuyu irdelemeye karar verdik. Farklı yer isimlerine baktığımız zaman büyük çoğunluğunun doğuya ait vilayet merkezlerine bağlı yerleşim yerleri olduğu görülmektedir. Farklı yer isimlerini belgelerde geçen muhakeme konularına neden olan yer isimleri olarak alıntıladık. Genelde yer isimlerinin asker, tüccar v.b. kişilerin bağlantılı olduğu yerlerle alakalı olduğu görülmektedir. Bu noktada Siirt Şer'iyye Sicilleri üzerine araştırma yapacak araştırmacılara birçok ilginç konu örneği çıkmaktadır. Diğer bir deyişle yerel tarihçiliğin en önemli araştırmalarına kaynaklık yapacak ayrıntıların ortaya çıktığı görülmektedir. Farklı yer isimlerinde 68 farklı yer isminin ortaya çıkması, Siirt mahkemelerinde görüşülen dava konularının sadece yerel vatandaşların mahkemeye

müracaat etmekte olmadığı, farklı yörelerden olan ve herhangi bir sıkıntısı yaşayan kişinin de mahkemeye müracaat ettiği ve vekil tayin ettiğine en güzel örnektir.

2. Sosyal Durum

Siirt'te ait olan 426 numaralı Şer'iyeye Sicili belgelerini incelediğimizde din, dil, ırk farkı gözetmeksizin toplumun her kesiminin ihtiyaçlarıyla uğraşan ve sorunlarına çözüm arayan yerel idarecilerin en yetkili kişinin kadılar olduğu görülmektedir. Din ve ırkî bir ayırım yapılmaksızın, hukukî vatandaşlık çerçevesinde uygulamalar yapılmıştır. İsteyenin istediği şekilde herhangi bir zorlama ve kısıtlama olmadan mahkemelere müracaat ettiği ve davada kendisini temsilen vekil tayin eylediği görülmektedir. Ayrıca sicilde Müslüman ve gayr-i müslim vatandaşlara ayrıcalıklı işlem yapılmadığı görülmektedir.

Siirt'in, Müslimlerin (Arap ve Kürt) ve Gayr-i Müslim (Ermeni, Keldani, Süryani) ve Yezidî'lerin ayrıca hıristiyan mezheplerinin bir arada yaşadığı bir sancak olduğu görülmektedir. Nüfusun büyük bir kısmını Müslümanlar oluşturmakta ama Ermeni, Keldani ve Süryani'lerden vatandaşların da yaşadığı bir yer olduğu görülmektedir.

2.1. Görevliler

Tablo 4. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde İsmi Geçen Görevliler

Sıra No	Görevi	Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Nüfûs me'mûru	Halil Efendi	Sahife: 7/Numara:15
2	Siird Bidâyet Mahkemesi Müdde'î-i 'Umûmî Mu'âvini	Ata Efendi bin İbrahim Efendi	Sahife: 8/Numara:17
3	Mahkeme-i Şer'iyeye Kitâbeti	Hoca Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi	Sahife: 8/Numara:17

4	Da'vâ vekîli (Dersaadet)	Melkoban Aleksan Efendi	Sahife: 11/Numara:24
5	Belediye Kâtibi	Hasan Efendi bin Taha Tube	Sahife: 12/Numara:25
6	Mahkeme-i Bidâyet İcrâ Mübâşiri	Ferhat Ağa bin Abdullah	Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 127/Numara:52, Sahife: 127/Numara:1, Sahife: 128/Numara:3
7	Evrâk me'mûru	Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 103/Numara:127
8	Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi	Hoca Fethullah Efendi ve Abdulaziz Efendi	Sahife: 14/Numara:28
9	Bidâyet Mahkemesi Hukûk Dâiresi A'zâlarından	Fethullah ve Hacı Halil ve Yusuf Efendi'ler	Sahife: 14/Numara:29
10	Bidâyet Mahkemesi Hukûk Dâiresi Başkâtibi	Şakir Efendi	Sahife: 14/Numara:29
11	Bitlis Valisi	Muhammed Reşid Paşa	Sahife: 14/Numara:29

12	Duyûn-u 'Umûmîye Vâridât-ı Muhassese İdâresi Müfettiş-i 'Umûmîsi	Hüseyin Efendi bin Hacı Ahmet Efendi	Sahife: 16/Numara:23
13	Garzan kazâsı Nâib-i Şer'îsi	Hace Hüseyin Efendi ibnu'l-Hac Mustafa Efendi ibn-i Molla Halil Efendi	Sahife: 17/Numara:24
14	Bidâyet Mahkemesi Hukûk Dâiresi A'zâsı	Hacı Halil Efendi	Sahife: 17/Numara:24
15	Me'mûr-ı şer'î	Hace Fethullah Efendi	Sahife: 17/Numara:24
16	Sason Kazâsı Mahkeme-i Bidâyet Başkâtibi	Muhammed Refik Efendi bin Abdurrahman Efendi	Sahife: 17/Numara:24
17	Siird Sancak merkez mutasarrıfı	Mustafa Paşa	Sahife: 18/Numara:26
18	Haropeşte Nâhiye Müdürü	Feyzi Ağa	Sahife: 18/Numara:26
19	Defter-i Hâkânî Başkâtibi	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 18/Numara:28, Sahife: 27/Numara:44
20	Mahkeme-i Bidâyet A'zâ mülâzımlarından	Hace Fethullah Efendi bin Hacı Ömer Efendi	Sahife: 18/Numara:28 Sahife: 21/Numara:32
21	Mahkeme-i Şer'îyye Kâtibi	Abdülaziz Vehbi Efendi bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 18/Numara:28, Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 31/Numara:57, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 37/Numara:73, Sahife: 39/Numara:76,

			<p>Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 61/Numara:128, Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 63/Numara:134, Sahife: 65/Numara:139, Sahife: 66/Numara:140, Sahife: 66/Numara:141, Sahife: 67/Numara:142, Sahife: 68/Numara:145, Sahife: 71/Numara:152, Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 75/Numara:160, Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 83/Numara:180, Sahife: 87/Numara:189, Sahife: 88/Numara:193, Sahife: 90/Numara:196, Sahife: 91/Numara:200, Sahife: 91/Numara:201, Sahife: 95/Numara:210, Sahife:100/Numara:121, Sahife:103/Numara:127, Sahife:105/Numara:132, Sahife:107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136</p>
22	<p>Dersaadet'te Tophâne-i âmire'de Mu'âyene Komisyonu A'zâsından</p>	<p>Daver Bey ibn-i Kamil Bey</p>	<p>Sahife: 20/Numara:31</p>

23	Nazîf mahallesi İmamı	Hacı Abdulferid Efendi bin Muhammed Efendi	Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 81/Numara:174
24	Siird Reji İdâresi Müdîri	Kirkor Efendi veled-i Aleksiyân	Sahife: 22/Numara:34
25	Bidâyet Mahkemesi A'zâsı (Siird/Garzan/Rıdvan)	Melkon Efendi bin Hokağı	Sahife: 23/Numara:36
26	Zabıta Me'mûrluğu	Hacı Hamdi Efendi	Sahife: 23/Numara:36
27	Siird sancağı Posta ve Telgraf Müdürü ¹⁵⁹	İbrahim Efendi bin Muharrem Ağa	Sahife: 25/Numara:41, Sahife: 27/Numara:43
28	Erzurum Bidâyet Mahkemesi Cezâ Dâiresi Re'îsi	Daim Ahmed Efendi bin Abdullah	Sahife: 25/Numara:41
29	Garzan kazâsı meclis idâre a'zâsından	Hanna veled-i Verdi	Sahife: 28/Numara:47
30	Garzan dâhilinde medfûn hâk-i 'ıtrnâk olan Veysel Karânî kuddise sirruhu'l-'azîzin mütevellîsi	Seyyid Abdual Efendi bin Seyyid Ali bin Seyyid Hamza	Sahife: 31/Numara:57
31	Pervari sandık emaneti	Siird'li Abdulaziz Efendi	Sahife: 32/Numara:60
32	Muhâsebe-i Livâ Ketebesinde-Hazîne Vekîli (Beytü'l-mâl Emîni Vekîli)	Behcet Efendi bin Yusuf Ağa	Sahife: 32/Numara:60, Sahife: 41/Numara:83, Sahife: 44/Numara:90, Sahife: 119/Numara:25
33	Midyat kazâsı Nâibi	Ali Necib Efendi	Sahife: 33/Numara:62

¹⁵⁹ “Osmanlı ülkesine 1853’de giren telgraf, 1869 yılında Siird’e ulaşmış ve aynı yıl Siirt Telgraf Dairesi açılmıştır. 1892’de müdür İbrahim Bey’dir.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, “19. Yüzyılın İkinci Yarısında Siirt (Osmanlı Devlet İstatistiklerine Göre)”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 165.

34	Keldani milletinin Patrik Vekîli	Keşiş Ermiya	Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 41/Numara:82
35	Siird Tahrîrât Müdîri	Diyarbakirli Abdulmecid Efendi bin Şaban Ağa	Sahife:38/Numara:75, Sahife: 69/Numara:148, Sahife:107/Numara:136, Sahife: 126/Numara:50
36	Şeyh el-Memduh tekyesi mütevellisi	Şeyh Hamza Efendi	Sahife: 39/Numara:77
37	Müftî-yi Livâ-i Siird	Ahmed Tevfik Efendi	Sahife:40/Numara:78, Sahife: 73/Numara:155
38	Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi	Abdurrezzak Efendi	Sahife: 40/Numara:79
39	Siird sancağı a'şârının mültezimi	Diyarbakirli Mahmud Efendi	Sahife: 41/Numara:83
40	Yemen vilâyeti Saraz kazâsı Nâibü'ş-şer'i	Seyyid Muhammed Selim bin Ali Selim	Sahife: 43/Numara:86
41	Siird livâsı nâib-i sâbıkı	Seyyid Muhammed Sabri Efendi	Sahife: 44/Numara:89
42	Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Muhâsebecisi	Muhammed Enver Efendi bin Ali Rıza Efendi	Sahife: 44/Numara:89
43	Eytâm müdîri	Ahmed Efendi bin Şeyho Ahmed Hulusi Efendi	Sahife: 44/Numara:89, Sahife: 48/Numara:99
44	Garzan kazâsı Rıdvan kasabası mültezim-i sânisî	Diyarbakirli Osman Ağa bin Hasan	Sahife: 44/Numara:90
45	Mukayyid	Abdullah Kadri Efendi	Sahife: 45/Numara:93
46	Mübâşir	Ali Çavuş	Sahife: 48/Numara:99
47	Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi	Seyyid Abdulaziz Vehbi Efendi	Sahife: 50/Numara:104

48	Da'vâ vekîli	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 52/Numara:107, Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112, Sahife: 56/Numara:116, Sahife: 57/Numara:118, Sahife: 58/Numara:119,
49	Tillo karyesinde medfûn-ı hâk-i 'ıtrnâk olan Şeyh el-Memduh hazretlerinin tekyesine merbût evkâfin mütevellîsi	Şeyh Hamza Efendi	Sahife: 55/Numara:113
50	Şeyh Esad mescidi vakfı mütevellîsi	Abdulfettah bin Derviş	Sahife: 58/Numara:119
51	Belediye Kâtibi	Hüseyin Efendi bin Hacı Taha	Sahife: 58/Numara:120
52	Verraz mahallesi İmâmı	Hacı Mustafa bin Seyyid Mahmud	Sahife: 62/Numara:130
53	Verraz mahallesi Muhtârı	Hüseyin bin Abdulğani	Sahife: 62/Numara:130
54	Mahmudiye medresesinin mütevellîsi	Abdi Efendi	Sahife: 67/Numara:144
55	Sor mahallesi Muhtârı	Nureddin bin Behdin	Sahife: 68/Numara:145
56	Siirt millet-i Ermeniye'nin mekteb muallimî	Karabet Efendi bin Derhaça Durban Fartan	Sahife: 69/Numara:147
57	Erzincan'da da'vâ vekîli	Ramko Çıyan Kevork Efendi	Sahife: 69/Numara:147
58	Siird Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Sandık Emîni	Keştiban Cemal Efendi	Sahife: 69/Numara:148
59	Siird livâsı muhâsebe ketebesinden	Mustafa Efendi bin Seyyid Hamid	Sahife: 70/Numara:151

60	Nazîf mahallesi Muhtârı	Sûfî Hasan bin Sûfî Rindo	Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 114/Numara:13
61	Tillo karyesinde Şeyh İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekye ve hângâhına merbût evkâfının mütevellîsi	Şeyh Hamza Himmetullah Efendi	Sahife: 73/Numara:155
62	Siird Nâkibü'l-eşrâfi	Seyyid Ahmed Efendi	Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 83/Numara:180, Sahife: 87/Numara:190, Sahife: 100/Numara:121
63	Ra's mahallesi Muhtârı	Yasin bin Heşin	Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 126/Numara:50
64	Ra's mahallesi İmamı	Muhammed Efendi bin Molla Hasan	Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 126/Numara:50
65	Şeyh Halef mahallesi Muhtârı	Yusuf bin Hacı Ali	Sahife: 78/Numara:166
66	Şeyh Halef mahallesi İmamı	Molla Musa bin Hacı Muhammed Emin	Sahife: 78/Numara:166
67	Siird'in kantâr rusûmu mültezimi	Halid bin Fehim	Sahife: 80/Numara:170
68	Siird Belediye Da'vâ Vekîlî	Hacı Ömer Efendi	Sahife: 80/Numara:170
69	Siird Belediye Re'îsi ¹⁶⁰	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman	Sahife: 80/Numara:172, Sahife: 81/Numara:173
70	Câmi'u'l-kebîrin mütevellîsi	Halife Muhammed Derviş Efendi ibn-i	Sahife: 81/Numara:174

¹⁶⁰ “Diyarbakır Vilayetinde ve Siird Livasında ilk belediye teşkilatı 1872 yılında kurulmuştur. Hacı Ömer Efendi 1892'den itibaren görev yaptığı görülüyor.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, a.g.m., s. 165.

		Seyyid Tahir	
71	Şeyh Mahmud el-Bayrakdar mescidin mütevellîsi	Sofî Hasan bin Sofî Rindo	Sahife: 81/Numara:174
72	Câmi'ü'l-kebîr imâmı	Hacı Abdulferid Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 81/Numara:174
73	Livâ Mutasarrıfı	Mahmud Said Paşa	Sahife: 83/Numara:180
74	Meclis idâre A'zâsından	Hacı Mahmud Efendi	Sahife: 83/Numara:180
75	Kolcu	İbrahim bin Hacı Selim	Sahife: 89/Numara:194
76	Siird defter-i hâkânî me'mûru	Fehmi Efendi	Sahife: 90/Numara:196
77	Siird icrâ me'mûru	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 94/Numara:209, Sahife: 111/Numara:5
78	Livâ Eytâm Müdîri	Yusuf Efendi ibn-i Çeli	Sahife: 97/Numara:113
79	Nazîf mahallesi İmamı	Yusuf Efendi bin Abdurrezzak Efendi	Sahife: 97/Numara:113
80	Erbin karyesi Muhtârı	Kasım bin Hacı Kani	Sahife: 97/Numara:113
81	Erbin karyesi meclis-i ihtiyâr a'zâsından	Sûfî Hori bin Alo	Sahife: 97/Numara:113
82	Sılokan 'aşîreti İmâmı	Molla Muhammed bin Yasin	Sahife: 97/Numara:113
83	Siird duyûn-ı 'umûmîye nezâretinde müstahdem	Ayvaz veled-i Yakub	Sahife: 98/Numara:116
84	Mardin'de Protestan milleti mu'allimi	Yosef bin İsa	Sahife: 98/Numara:116
85	Tulik karyesi Muhtârı	Hasan bin Mudi	Sahife: 99/Numara:119
86	Siird Nâibü'ş-şer'	Hüseyin Hüsni Efendi	Sahife: 101/Numara:123

87	Karakol mahallesi Muhtârı	Ahmed bin Hamdi Simo	Sahife: 103/Numara:127
88	Bitlis bidâyet mahkemesi başkitâbetinde müstahdem	Şükri Efendi	Sahife: 103/Numara:128
89	Siird Telgraf Muhâbere me'mûru	Arif Efendi	Sahife: 104/Numara:131
90	Da'vâ Vekîli (Dersaadet)	Apkaryan Kevork Efendi	Sahife: 80/Numara:170, Sahife: 106/Numara:133
91	Duyûn-ı 'umûmîye me'mûrlarından	İso veled-i Gorgis	Sahife: 107/Numara:135
92	Belediye Re'is-i sâbıkı	Hacı Ömer Efendi	Sahife: 107/Numara:136
93	Livâ Eytâm Müdîri	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife:108/Numara:136, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 127/Numara:51
94	Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi	Seyyid Yusuf Hayali Efendi	Sahife:109/Numara:138, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 118/Numara:24, Sahife: 120/Numara:30, Sahife: 121/Numara:31, Sahife: 123/Numara:38,

			Sahife: 123/Numara:39, Sahife: 125/Numara:46, Sahife: 125/Numara:47, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 126/Numara:50
95	Bidâyet Mahkemesi A'zâsı	Hace Yusuf Efendi bin Hace Hasan Efendi	Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 128/Numara:3
96	Mahkeme A'zâsı	Hacı Muhammed Efendi bin Hacı Halil Ağa	Sahife: 109/Numara:1
97	Mahkeme A'zâsı	Minyas Efendi	Sahife: 110/Numara:2
98	Mahkeme Muhzırı	Abdulferid Ağa ibn-i Osman ibn-i Hacı Mahmud	Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 111/Numara:5, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 116/Numara:16, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 121/Numara:32,

			Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 126/Numara:50
99	Mahkeme Mukayyidi	Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa	Sahife: 110/Numara:3, Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 114/Numara:11, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 121/Numara:32, Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 127/Numara:51, Sahife: 127/Numara:52
100	Karakol mahallesi Muhtârı	Ahmed Cemil Efendi bin Muhammed	Sahife: 110/Numara:3
101	Mahkeme Mübâşiri	Hüseyin Çavuş bin Rüstem	Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 116/Numara:16,

			Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 121/Numara:32, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 126/Numara:49, Sahife: 127/Numara:1, Sahife: 128/Numara:3
102	Odacı	Şükri bin Süleyman Ağa	Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 118/Numara:23
103	Kapucular Kahyâsı (Van)	Hasan Ağa	Sahife: 115/Numara:15
104	Sineb karyesi Muhtârı	Selim bin Osman	Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 119/Numara:26
105	Siird/Garzan/Kadiyan Nâhiyesi/Tapi karyesi Muhtârı	Beçuk veled-i Beru	Sahife: 124/Numara:42
106	Ra's mahallesi mü'ezzini	Molla Hızır bin Molla Hüseyin	Sahife: 125/Numara:46
107	Salihyye medresesi müdürrisi	Molla Muhammed bin İbrahim	Sahife: 125/Numara:47
108	Kassar mahallesi imamı	Ali Efendi bin Hacı Abdulferid Efendi	Sahife: 126/Numara:50
109	Kassar mahallesi ihtiyâr a'zâsından	Hacı Hamza bin İbrahim Sarrac	Sahife: 126/Numara:50
110	Matran ¹⁶¹ (Keldani)	Mihail veled-i Negmo	Sahife: 132/Numara:13
111	Zabıt kâtibi	İbrahim Efendi ibn-i	Sahife: 140/Numara:30

¹⁶¹ Taç giymiş Piskopos

		Seyyid Mustafa	
112	Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesi mütevellî-i sâbıkı	Süleyman Ağa	Sahife: 141/Numara:32
113	Hacı Hüseyin Ağa vakfiyesi mütevellîsi	Hamid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 141/Numara:32
114	Bitlis'de mukîm da'vâ vekîllerinden (Ermeni)	Mosis Efendi veled-i Badigan	Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 144/Numara:37
115	Siird Duyûn-ı 'Umûmîye Nezâretinin Muhâsebe Refik-i Sânisî	Nasîf Efendi veled-i Salman	Sahife: 147/Numara:44
116	Siird Belediye Re'îsi ¹⁶²	Hamid Efendi bin Abdulfettah Ağa	Sahife: 151/Numara:8
117	Siird Müstantıkı (Sorgu yargıcı)	Rıfat Efendi	Sahife: 154/Numara:17
118	Siird Komiseri	Mikdad Efendi	Sahife: 154/Numara:17
119	Siird Keldani Katolik milletinin Matrânı	Emanuel Efendi veled-i Toma	Sahife: 155/Numara:19
120	Deyr-mar Yakub manastırına merbût evkâf mütevellîsi	Emanuel Efendi veled-i Toma	Sahife: 155/Numara:19
121	Siird Ziraat Bankası kâtibi	Necmeddin Efendi ¹⁶³	Sahife: 155/Numara:20
122	Siird Hazîne Da'vâ Vekîli	Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 159/Numara:9
123	Bidâyet mahkemesi Mübâşirlerinden	Hüseyin Ağa bin Ali	Sahife: 157/Numara:4

¹⁶² “Hamid Efendi 1898'den itibaren görev yaptığı görülmüyor.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, a.g.m., s. 165.

¹⁶³ “Ziraat Bankası Siirt şubesi 1890 yılında açıldı. Bankanın müdürlüğünün 1898-1900 yılları arası Sandık Katibi Necmeddin efendi yapmıştır.” Daha geniş bilgi için bakınız: Mehmet Ali Yaşar, a.g.m., s. 166.

124	Bitlis'de vekîllerinden	Da'vâ	Muradyan Efendi	Murad	Sahife: 160/Numara:10
-----	----------------------------	-------	--------------------	-------	-----------------------

Şer'iyeye Siciline göre Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatında yer alan bir sancakta reis, naib, kâtip, dava vekili, nüfus memuru, imam, eytam müdürü, muhtar ünvanlı v.b. görevlilere belgelerde rastlanılmaktadır. Sadece Siirt sancağında bulunan görevlileri değil belgelerde bulunan ama farklı yerlerde olan görevlileri detabloda yer verdik. Siirt Bidayet mahkemesinde görevli olan bütün görevlilerin adları belgelerde geçmektedir. O zaman Siirt Belediye teşkilatında çalışan kişilerin de mahkemelerde görev aldığı görülmektedir. Bu kişilerden en ilginç Bitlis Valisinin alacağı için Siirt'te gelip adına vekil tayin etmesidir.¹⁶⁴ Duyûn-u 'Umûmîye'ye ait çeşitli görevlerde Siirt'te görevli olan veya Siirtli olan kişilerinde muhakemelerine vekil tayin ettiklerini veya kendilerinin vekil tayin edildiğini görmekteyiz. Bu belgelerde en fazla ismi geçen kişi Mahkeme-i Şer'iyeye Kâtibi Abdülaziz Vehbi Efendi'dir. Belgelerde şahitlik hususunda davaya ait mahallenin en güvenilir kişileri ayrıca mahallenin muhtarı, imamı ve ihtiyar heyetinden olan kişilerin de adının geçtiği görülmektedir. Dava vekilliğine sadece Siirt'te yaşayan değil farklı yerlerden gelip Siirt'te bulunan kişilerinde vekil olarak görevlendirildiği görülmektedir. Davanın açılacağı yerde dava vekilinin görevlendirildiğini görmekteyiz. Mahkemede görevli olan kişilerin görevlerinin değişmesinden bu kişilerin her yeni dönemde farklı bir göreve atandığı veya görevinin devam ettirildiği sonucuna ulaşmaktayız. Örnek olarak Yusuf Hayali Efendi'yi verebiliriz. Yusuf Hayali Efendi hem dava vekilliği yapmış hem de mahkemede katiplik yapmıştır.¹⁶⁵ Siirt'te mahkemelerin bidayet ve şer'iyeye olduğu, istinaf mahkemesinin ise Bitlis'te olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Mahkemelerde görevli olan muavin, mübaşir, katib, aza, başkatib, mülazım, muhızır, mukayyid, odacı ve zabıt katibi gibi kişilerin adları geçmektedir. Belgeler irdelendiğinde Siirt'e ait üst düzey görevlilerden mutasarrıf, hazine vekili, tahrirat müdürü, müftü, eytam müdürü, nâkibü'l-eşrâf, mültezimler, belediye reisi, nâibü'ş-şer, telgraf ve posta müdürü, müstantık ve komiser adlı görevlilerin çeşitli hükümlerde adları geçmektedir. Siirt

¹⁶⁴ S.Ş.S., Sahife:14, Numara:29.

¹⁶⁵ Yusuf Hayali Efendi hakkında geniş bilgi için bakınız: Ömer Atalay, a.g.e., s. 119-120.

Keldani milletinin Patrik Vekîli ve Siirt Keldani Katolik milletinin Matrân'ında adlarına rastlamaktayız. Belgelerde Siirt'ten dava vekili olarak sadece Arabzâde Muhammed Ali Efendi'nin adı geçtiği, ayrıca belediye ve hazine adına dava vekili olan kişilerin olduğu görülmektedir. Belgelerden Siirt'te Ermeni milletine ait bir mektebin olduğunu görmekteyiz.¹⁶⁶ Ayrıca belgelerden Siirt'te Ziraat Bankası olduğu sonucuna ulaşmaktayız.¹⁶⁷ Elbette ki Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatındaki görevliler bu sicil defterinde geçenlerden ibaret değildir. Bu sicil defterinde sadece vekalet kayıtları olduğundan yalnızca vekaletle ilişkisi olan görevlilerin isimleri geçmektedir. Belgelerde adı geçenlerden birinin komiser olması Siirt'te emniyet teşkilatının varlığını ortaya koymaktadır.¹⁶⁸ Siirt'te vakıf mütevellisi olan birçok kişinin ismine rastladığımızı, bunun sonucunda Siirt merkez kazasında müslümanlar ve gayr-i müslimlerin birçok vakıf kurduğunu görebiliriz.¹⁶⁹ Son olarak bir bilgi paylaşalım; belgelerde sahife:30/numara:53. belge de geçen Şeyh Hattab Efendi¹⁷⁰ Siirt'te tanınmış büyük bir alim zattır.

2.2. Meslekler

Tablo 5. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Meslekler

Sıra No	Mesleği	Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Keçeci	Mustafa	Sahife: 2/Numara:3
2	Sarrac ¹⁷¹	Hacı İbrahim	Sahife: 2/Numara:4
3	Bakırcı	Mustafa bin Süleyman	Sahife: 6/Numara:12
4	Bakkâl	Hacı Süleyman Ağa	Sahife: 8/Numara:17

¹⁶⁶ S.Ş.S., Sahife:69, Numara:147

¹⁶⁷ S.Ş.S., Sahife:155, Numara:20

¹⁶⁸ S.Ş.S., Sahife:154, Numara:17

¹⁶⁹ S.Ş.S., Sahife:155, Numara:19

¹⁷⁰ Şeyh Hattab Efendi için bakınız: Abdurrahman Adak, "Klasik Edebiyatta Siirtli Şairler", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s. 699

¹⁷¹ "Koşum, eğer takımıyla benzeri şeyler yapan satan kimse" Mehmet Doğan, Büyük Türkçe Sözlük, İz Yay, 11. Baskı, İstanbul 1996, s. 955.

		bin Abdullah	
5	Kazzâz ¹⁷²	Hacı Osman Efendi bin Hacı Mustafa	Sahife: 18/Numara:27
6	Dellâlbaşı	Yakub bin Mahmud Ağa	Sahife: 23/Numara:37
7	Attar (Erzurum)	Şaban Ağa	Sahife: 25/Numara:41
8	Arzuhâlcı (Erzurum)	Mustafa Efendi	Sahife: 25/Numara:41
9	Aleddar (Erzurum)	Salih Ağa	Sahife: 25/Numara:41
10	Helvâcı	İbrahim bin Molla İsmail	Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 59/Numara:124, Sahife: 71/Numara:153, Sahife: 100/Numara:121
11	Bezzâz ¹⁷³	Mustafa bin Fettâh	Sahife: 36/Numara:70
12	Bakkâl	Faki Abdullah bin Molla Mahmud	Sahife: 45/Numara:92
13	Tüccâr	Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa	Sahife: 46/Numara:94-1
14	Katırcı	Ömer bin Yusuf Şiar, Sofi İrfan	Sahife: 46/Numara:94-2
15	Sarrac	Abdullah bin Osman	Sahife: 48/Numara:97, Sahife: 152/Numara:10
16	Bakkâl	Hacı Yusuf bin İbrahim	Sahife: 51/Numara:106
17	Habbar	Hacı Taha	Sahife: 53/Numara:108
18	Katırcı	İsmail bin Abdullah bin Molla Halef	Sahife: 53/Numara:109
19	Bevvâb ¹⁷⁴	Ali Rıza Efendi	Sahife: 54/Numara:110

¹⁷² “Ham ipek işleyen, ibrişim haline getiren kimse” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 626.

¹⁷³ “Ekseriya dokuma ve bez satan kimse, manîfaturacı” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 138.

20	Destici	Yusuf veled-i Agob	Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:115
21	Dülger(Erzincan)	Haçadur	Sahife: 69/Numara:147
22	Katırcı	Estepan veled-i Maksi Sergis	Sahife: 70/Numara:150
23	Sarrac	Ömer bin Molla Musa	Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 77/Numara:164
24	Bakkâl (Ra's mahallesi)	Hızır bin Kasım	Sahife: 74/Numara:159
25	Sarrac	Abdulhamid bin İbrahim	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 111/Numara:5
26	Sarrac	Hacı Hamza bin İbrahim	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 109/Numara:138
27	Tüccâr	Ömer bin Molla Musa	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 81/Numara:174, Sahife: 109/Numara:138
28	Na'lebend	Hacı Yusuf bin Sofi Ali	Sahife: 78/Numara:166
29	Na'lebend	İsa bin Mahmud	Sahife: 78/Numara:166
30	Na'lebend	Şeyhî Efendi bin Mahmud	Sahife: 78/Numara:166
31	Debbağ	Hacı Murteza	Sahife: 99/Numara:119
32	Nâlçâcı (Ayntab)	Nur Otonkipan Hacı Vartan Ağa veled-i Karapet	Sahife: 107/Numara:135
33	Berber	Şakir bin Seyyid Yusuf	Sahife: 112/Numara:8
34	Bezzâz	Sado bin Berho Habib	Sahife: 112/Numara:8

¹⁷⁴ “Kapıcı, kapı bekçisi” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 135.

35	Allâf ¹⁷⁵	Şeyh Hasan bin Şeyh Turab	Sahife: 112/Numara:8
36	Bakkâl (Nazîf mahallesi)	Hacı İsa Saro	Sahife: 112/Numara:8
37	Câmi' u'l-kebîr Ferrâşî ¹⁷⁶	Merhem bin Reşo bin İsmail	Sahife: 114/Numara:13
38	Berber	Diyarbakirli Negmo Usta veled-i İbrahim Edem	Sahife: 117/Numara:19
39	Debbağ (Erzurum)	Hacı Nebi Ağa bin Abdullah	Sahife: 119/Numara:28
40	Kavvas ¹⁷⁷	Sadil	Sahife: 121/Numara:32
41	Leblebici	Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 121/Numara:32
42	Dellâlbaşı	Muhammed Ali bin Anto	Sahife: 126/Numara:49
43	Tüccâr	Hacı İsmail Ağa bin Hacı Muhammed	Sahife: 129/Numara:5
44	Tüccâr	Musa Ağa bin Hüseyin	Sahife: 129/Numara:5
45	Tüccâr	Murad veled-i İbrahim	Sahife: 130/Numara:7
46	Mâlîfatûra Tüccârı	Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa	Sahife: 130/Numara:8
47	Kassâb	Şeyh Bekir ibn-i Hacı Yusuf	Sahife: 132/Numara:11
48	Pamukçu	Abdusselam ibn-i Molla Ahmed	Sahife: 132/Numara:12

¹⁷⁵ Yulaf satan kimse.

¹⁷⁶ “Cami, mescit, imaret ve benzeri yerlerin temizliğine bakan kimse” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 373.

¹⁷⁷ “Elçili ve konsolosluklarda vazifeli muhafaza memuru” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 619.

49	Taşçı (Musul)	İsa veled-i Hanna Armo	Sahife: 132/Numara:13
50	Tüccâr	Kasım bin Yasin Ağa	Sahife: 134/Numara:15
51	Semerci	Sûfi Hasan bin Hacı Habraş	Sahife: 134/Numara:16
52	Tarakçı	Abdullah bin Musa Kahraman	Sahife: 134/Numara:17
53	Mimar Usta	İsmail bin Mahmud	Sahife: 135/Numara:18
54	Tüccâr	Hacı Mustafa Ağa ibn-i Sûfi Abdi	Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38, Sahife: 145/Numara:40
55	Attar	Hacı Muhammed bin Hacı Yusuf Elmasi	Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38
56	Tüccâr (Ermeni Katolik)	Polos veled-i Miho	Sahife: 136/Numara:20
57	Tüccâr	Hacı Ahmed bin Molla Ali	Sahife: 137/Numara:23, Sahife: 137/Numara:24
58	Tüccâr	Abdulaziz Ağa ibn-i Hacı Mustafa	Sahife: 145/Numara:38
59	Tüccâr	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman Ağa	Sahife: 145/Numara:39
60	Tüccâr	Muharremzâde Bekir Efendi	Sahife: 151/Numara:9
61	Pamukçu	Şeyh Efendizâde İzzet Efendi	Sahife: 151/Numara:9
62	Kazzaz	Mustafa	Sahife: 154/Numara:17
63	Terzî	Peyğos veled-i Maksi Ohan	Sahife: 156/Numara:1
64	Kazzazyân(Ermeni Katolik/Diyarbakir)	Osib	Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 159/Numara:9

65	Der-i âliye'de Beyoğlu mahallesinde sâkin avukatlardan	Kirkor Efendi Zohrabyan	Sahife: 160/Numara:11
66	Der-i âliye'de Âlem Matba'ası Müdîri	Mustafa Nuri Efendi	Sahife: 160/Numara:11
67	Matba'a çalışanı	Hamsin veled-i Minyas	Sahife: 160/Numara:11
68	Zerrağdan ¹⁷⁸	Abdal	Sahife: 110/Numara:2

Şer'iyeye Sicil kayıtlarına göre Siirt yöresindeki meslekler hakkında bilgi sahibi olmaktayız. Yöresel mesleklere örnek olarak keçeci, kazzaz, bezzaz, semerci gibi günümüzde kaybolmak üzere olan meslek guruplarını verebiliriz. Günlük yaşamda insanların ihtiyaçları olan ürünleri üreten ya da hizmet sektöründe çalışanlar olduğu gibi, ticaretle uğraşan tüccar ve dellâl zümrelere ait vekaletlerde kayıtlara rastlanmaktadır. Meslek guruplarına bakarak Siirt'te dokumacılık ve ticaretin gelişmiş olduğu sonucuna varabiliriz. Katırcı diye bir esnaf sınıfının olması yöresel açıdan katırın taşıdığı önemi vurgular niteliktedir. Sarrac, keçeci, semerci, katırcı ve nalbant meslekleri birbirlerinin olmazsa olmaz mesleklerinden olup ayrıca birbirlerini tamamlamaktadırlar. Buradan da bölgede yoğun bir göçebe hayatın hüküm sürdüğü sonucuna ulaşabiliriz. Bakkalların çok olması, her mahalleye ait bakkalların olmasına bağlanabilir. Siirt'te ticaretle uğraşan insanların meslek guruplarının da çok olduğunu görüyoruz. Eskinin en önemli mesleklerinden olup, günümüz de ilginç bir meslek olarak Habbar'ı gösterebiliriz.¹⁷⁹

2.3. Askeri Görevliler

Tablo 6. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Askeri Görevliler

¹⁷⁸ "Ekinci, çiftçi" manasında kullanılmaktadır. Kelimenin kökeni "zerra'"dır.

¹⁷⁹ Mürekkepçilik

Sıra No	Mesleği	Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	4. Ordu-yı hümâyûn 31. alayının 2. tabur 2. bölüğünün birinci çavuşu	Mevlûd	Sahife: 4/Numara:9, Sahife: 5/Numara:10
2	Mîralay	Muhammed Bey	Sahife: 7/Numara:16
3	Mütercim (İstanbul)	Muhammed Rüşdi Paşa	Sahife: 7/Numara:16
4	Makâm-ı Sadâret Çavuşu (İstanbul)	İsmail Hakkı	Sahife: 7/Numara:16
5	Askeri doktor	Şükrü Efendi	Sahife: 11/Numara:23
6	Tabur kâtibi	Cevdet Efendi bin Ahmet Dervîş Efendi	Sahife: 15/Numara:21
7	4. Ordu-yı hümâyûn 31. alayının Kâ'immakâm	Abdülhamid Bey bin Çavuşzâde Salih Bey	Sahife: 16/Numara:23
8	4. Ordu-yı hümâyûn 16. piyâde livâsı	Abdullah Paşa	Sahife: 16/Numara:23
9	4. Ordu-yı hümâyûn 86. Redif alayının 3. taburunun Kolağası	Muhammed Hulusi Efendi bin Mustafa Ağa	Sahife: 18/Numara:27
10	4. Ordu-yı hümâyûn 86. Redif alayının 3. taburunun Kâtibi	Hacı Şükrü bin Hacı Muhammed	Sahife: 20/Numara:30
11	Redif-i mukaddem 86. alayın 3. tabur 3. bölüğü mülâzım-1 sânîsi	Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi	Sahife: 20/Numara:30
12	Siird 3. jandarma	İsmail Faik Bey	Sahife: 20/Numara:31

	taburunun Binbaşısı	İbn-i Kamil Bey	
13	Redif 133. alayının Siird'den müretteb 3. tâli taburunun 4. bölüğü mülâzım-ı evveli	Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 21/Numara:32
14	4. Ordu-yı hümayûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun Kolağası	Şevket Efendi	Sahife: 21/Numara:33
15	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alay 2. tabur 1. bölüğü efradından	Osman bin Musa	Sahife: 21/Numara:33
16	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 4. taburu Kâtibi	Mahmud Cevdet Efendi	Sahife: 24/Numara:38
17	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 4. taburunun 1. bölüğünün 6. onbaşısı	Bedir bin Mustafa	Sahife: 24/Numara:38
18	4. ordu-yı hümayûn Nizâmiyye 31. alayının 2. taburunun 4. bölük yüzbaşısı	Abdullah Ağa bin Feyzullah	Sahife: 34/Numara:65, Sahife: 39/Numara:76
19	Genç sancağı müretteb taburunun piyâde yüzbaşısı	Sâlih Ağa	Sahife: 38/Numara:74
20	4. Ordu-yı hümayûn Nizamiyye 31.	Sâlih Efendi	Sahife: 38/Numara:75

	alayının 2. taburunun Kâtibi		
21	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 4. tabur yüzbaşısı	Ahmet Efendi bin Abdulvehhab	Sahife: 38/Numara:75
22	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun 2. bölük Mülâzımı	Hüseyin Ağa	Sahife: 38/Numara:75
23	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun 4. bölük Mülâzımı	Hacı Nuri Efendi bin Muhammed	Sahife: 38/Numara:75
24	Siird redîf-i sâni taburunun mülâzım-ı evveli	Ahmed Ağa	Sahife: 43/Numara:86
25	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun 3. bölük Mülâzım-ı sânîsî	Said Ağa bin İskender	Sahife: 44/Numara:88
26	4. Ordu-yı hümâyûn Nizamiyye 31. alayının 2. taburunun tabîbi	Hacı Şükrü Efendi bin Hafız Hasan	Sahife: 45/Numara:91
27	4. Ordu-yı hümâyûn 134. Redif alayının üçüncü Siird redîf-i sâni taburu binbaşısı	Emin Bey	Sahife: 46/Numara:94
28	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31.	Ahmed Ağa	Sahife: 49/Numara:101

	alayının 2. taburunun Tüfenkçisi		
29	4. ordu-yı hümayûn redif 86. alayının 3. taburunun 1. bölüğü yüzbaşısı	Halil Efendi bin Abdullah	Sahife: 50/Numara:104
30	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 2. taburunun Binbaşısı	Ziver Efendi	Sahife: 64/Numara:137
31	4. ordu-yı hümayûn nizâmiyye 31. alayının 2. taburunun 2. bölüğü yüzbaşısı(Kerkük'te bulunan)	Hüseyin Ağa bin Mustafa	Sahife: 69/Numara:149
32	4. Ordu-yı hümayûn 134. Redif alayının üçüncü taburu Kâtibi	Mustafa Efendi bin Muhammed bin İsmail	Sahife: 72/Numara:153
33	4. Ordu-yı hümayûn 134. Redif alayının 3. tabur 1. bölük mülâzım-ı evveli	Bekir Ağa bin Ömer bin Mustafa	Sahife: 72/Numara:153
34	4. Ordu-yı hümayûn 134. Redif alayının Siird 3. redif-i sâni taburunun 3. bölük Mülâzımı	Receb Ağa bin Osman Ağa	Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 84/Numara:181
35	Siird'de 3. zabtiye taburunun 1. bölük emîni	Muhammed Efendi bin Mustafa Ağa	Sahife: 74/Numara:158
36	Muş'da bulunan 19.	Bekir Sıdkı	Sahife: 74/Numara:158,

	süvârî alayının kâtib mu'âvini	Efendi bin Mustafa Ağa	Sahife: 74/Numara:159
37	4. ordu-yı hümâyûn redif 86. alayının 3. taburunun 2. bölüğü yüzbaşısı	Ahmed Adil Efendi	Sahife: 81/Numara:175
38	Şirvan kazâsında redif-i tâlî bölüğü mülâzım-ı evveli	Çerkez Reşid Efendi	Sahife: 81/Numara:175
39	4. Ordu-yı hümâyûn 31. alayının Kâ'immakâmı	Dersaadet'li Muhammed Bey ibn-i İbrahim Edhem Bey	Sahife: 83/Numara:180
40	4. Ordu-yı hümâyûn 134. Redif alayının Siird 3. redif-i sâni taburunun 2. bölük Yüzbaşısı	Abdullah Ağa	Sahife: 84/Numara:181
41	4. Ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının 1. taburunun Binbaşısı	Akif Efendi	Sahife: 91/Numara:201
42	4. Ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının 1. taburu 4. bölük Mülâzımı	Mustafa Tevfik Efendi bin Raşid	Sahife: 91/Numara:201
43	Siird Jandarma taburunun 3. piyâde bölüğü efrâdından	Hasan bin Ali	Sahife: 96/Numara:112
44	Jandarma taburunun piyâde bölüğü efrâdından	Hasan bin Ahmedî Hacı Berho	Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 106/Numara:134

45	Zabtiye Mülâzımı	Farisi Ağa	Sahife: 115/Numara:14
46	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının Müftüsü	Mustafa Fehmi Efendi bin Hüseyin Efendi	Sahife: 115/Numara:15
47	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 32. alayının 1. taburu 1. bölük Mülâzım-ı evveli	Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed	Sahife: 115/Numara:15
48	Zabtiye	Süleyman bin Osman	Sahife: 123/Numara:39
49	Siird Redif taburu binbaşısı	Alaaddin Efendi	Sahife: 130/Numara:8
50	Siird Redif taburu mülazımı	Zülfikar Efendi bin Ali	Sahife: 130/Numara:8
51	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31. alayının 3. taburunun 1. bölüğü Mülâzım-ı evveli	Bahri Efendi bin Hafız Ahmed Efendi	Sahife: 131/Numara:9
52	Zabtiye	Mahmud bin Muhammed	Sahife: 134/Numara:16
53	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31. alayının Mîralayı	Salih Bey Efendi bin Yakub Bey	Sahife: 136/Numara:21
54	Van'da nizâmiyye 29. alayının 4. taburu tabîb yüzbaşısı	Halil Bey bin Şevki Efendi	Sahife: 136/Numara:21
55	4. ordu-yı hümâyûn nizâmiyye 31. alayının alay kâtibi	Şemsüddin Efendi ibnü'l- müteveffâ Hacı Ali Ağa	Sahife: 138/Numara:25

56	Siird Redîf taburunun birinci bölük mülâzım-ı evveli	İsmail Hakkı Efendi ibn-i Muhammed Efendi	Sahife: 154/Numara:16
57	Siird Jandarma efrâdından	İbrahim bin Hacı Musa Hindo	Sahife: 154/Numara:17

Şer'iyeye sicilindeki kayıtların fazla olması sebebiyle askeri sınıfı ayrı olarak değerlendirmenin uygun olacağı kanaati oluştu. İncelediğimiz belgelerden 4. ordunun 31. alayın 2., 3. ve 4. bölüklerinin ve 32. alayın 1. tabur ve bölüklerinin Siirt'te kaldığı ve nizamiye olarak bilindiği görülmektedir. Siirt'te diğer askeri birliklere gelince Siirt 3. jandarma taburu, Siirt 86. redif alayının 3. tabur ve bölükleri, Siirt 133. redif alayının Siirt tali taburu, Siirt 3. zabtiye taburu gibi askeri birliklere bağlı askerlerin belgelerde isimleri geçmektedir. Askerlere ait olan vekaletlerin çoğunluğu memleketlerindeki veraset hisselerinden paylarını talep için vekil görevlendirmeleri veya kendilerine ait olan malların satışının yapılması için vekil görevlendirmeleri olduğu görülmektedir. Bitlis salnameleri incelendiği zaman orduda görevli olanların adlarının tutmadığını görmekteyiz. Ayrıca belgeleri incelediğimiz dönemde Ermeni tedhiş hareketlerinin başlamasından dolayı Doğuda oluşturulan Hamidiye alayları ile ilgili bilgiye ulaşamadık. Sebebi de Hamidiye alaylarının yerel milis kuvvetlerden oluşmasından dolayı olabilir.

2.4. Vekil Tayin Edilenler

Tablo 7. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Vekiller

Sıra No	Vekil Tayin Edilen Kişi	Sahife ve Hüküm Numarası
1.	Hacı Mustafa bin Ahmed	Sahife: 1/Numara:1
2.	Hamza bin Abdullah bin Ömer	Sahife: 1/Numara:2
3.	Hüsrev Ağazâde Mehmed Ağa bin Ahmed Ağa	Sahife: 2/Numara:3
4.	Sofi Hasan	Sahife: 2/Numara:4
5.	Zihni Efendi bin İbrahim Ağa	Sahife: 3/Numara:5
6.	Muhammed Şerif	Sahife: 3/Numara:6
7.	Nasre bint Abdullah	Sahife: 3/Numara:7

8.	Harputlu Ali Efendi bin İsmail	Sahife: 4/Numara:8
9.	Şeyh Nureddin Efendi	Sahife: 4/Numara:9
10.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 5/Numara:10
11.	Şeyh Salih Efendi	Sahife: 5/Numara:11
12.	İsa bin Musa	Sahife: 6/Numara:12
13.	Abdulaziz bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 6/Numara:13
14.	Yakub bin Yakub	Sahife: 7/Numara:14
15.	Fatıma Naile Hâtun	Sahife: 7/Numara:15
16.	İsmail Hakkı bin Muhammed Çavuş	Sahife: 7/Numara:16
17.	Bakkâl Hacı Süleyman Ağa bin Abdullah	Sahife: 8/Numara:17
18.	Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 8/Numara:18
19.	Abdulğafur Efendi bin Hacı Derviş Efendi	Sahife: 8/Numara:19
20.	Hasan Efendi bin Taha	Sahife: 9/Numara:20
21.	Muhammed Efendi bin İsmail	Sahife: 9/Numara:21
22.	Seyfüddin Efendi bin Molla Ali	Sahife: 10/Numara:22
23.	İsmail Efendi	Sahife: 11/Numara:23
24.	Melkoben Aleksan Efendi	Sahife: 11/Numara:24
25.	Hasan Efendi bin Taha Tube	Sahife: 12/Numara:25
26.	Behcet Efendi bin Yusuf Ağa	Sahife: 12/Numara:26
27.	Hasan Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 13/Numara:27
28.	Hacı Esad bin Osman Şurani	Sahife: 14/Numara:28
29.	Selim Bey ibn-i Hüseyin Efendi	Sahife: 14/Numara:29
30.	Şahbaz bin Abbas Keççigi	Sahife: 15/Numara:20
31.	Cevdet Efendi bin Ahmet Derviş Efendi	Sahife: 15/Numara:21
32.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım	Sahife: 16/Numara:22
33.	Hüseyin Efendi bin Hacı Ahmet Efendi	Sahife: 16/Numara:23
34.	Yusuf Efendi	Sahife: 17/Numara:24
35.	İbrahim Efendi	Sahife: 17/Numara:25
36.	Nurşah Hânım	Sahife: 18/Numara:26
37.	Kazzâz Hacı Osman Efendi bin Hacı Mustafa	Sahife: 18/Numara:27
38.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 18/Numara:28
39.	İsa bin Yasin Saro	Sahife: 19/Numara:29
40.	Ömer İzzet Efendi bin İbrahim Efendi	Sahife: 20/Numara:30
41.	Daver Bey ibn-i Kamil Bey	Sahife: 20/Numara:31
42.	Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 21/Numara:32
43.	İsa bin Musa bin Osman	Sahife: 21/Numara:33
44.	Çörekoğlu Aleksian veled-i Estepan ve Melikon veled-i Sergis	Sahife: 22/Numara:34
45.	Hacı Hasan Efendi bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 22/Numara:35
46.	Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer	Sahife: 23/Numara:36
47.	Dellâlbaşı Yakub bin Mahmud Ağa bin	Sahife: 23/Numara:37
48.	Cihangir bin Mustafa	Sahife: 24/Numara:38
49.	Hacı Yusuf bin Yasin bin Muharrem	Sahife: 24/Numara:39
50.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 25/Numara:40
51.	Mustafa Efendi bin Muharrem Ağa	Sahife: 25/Numara:41
52.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 26/Numara:42-1

53.	Hasan bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 26/Numara:42-2
54.	Siird Telgraf Müdüri İbrahim Efendi	Sahife: 27/Numara:43
55.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 27/Numara:44
56.	Mübâşir Ali Ağa bin Taha	Sahife: 27/Numara:45
57.	Mardinli Ali bin Hacı Hüseyin	Sahife: 28/Numara:46-1
58.	Diyarbakirli İsmail Efendi bin İsmail	Sahife: 28/Numara:46-2
59.	Diyarbakirli Ağa Hüseyin Efendi bin Osman Efendi	Sahife: 28/Numara:47
60.	Hasan bin Hacı Muhammed	Sahife: 29/Numara:48
61.	Reşid Ağa bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 29/Numara:49
62.	Seyyid Hamza Efendi bin Şeyh Osman	Sahife: 29/Numara:50
63.	Esmero bin Hacı Ali	Sahife: 30/Numara:51
64.	Ömer bin Hamza bin Abuş	Sahife: 30/Numara:52
65.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 30/Numara:53
66.	Şucazâde Nikola Efendi	Sahife: 31/Numara:54
67.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 31/Numara:56
68.	Seyyid Ahmed Efendi	Sahife: 31/Numara:57
69.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 32/Numara:58
70.	Mahmud Efendi bin Hüseyin	Sahife: 32/Numara:59
71.	Diyarbakirli İsmail bin İsmail	Sahife: 32/Numara:60
72.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 33/Numara:61
73.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 33/Numara:62
74.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 33/Numara:63
75.	Ahmed Efendi bin Bekir bin Ahmed	Sahife: 34/Numara:64
76.	Hamza bin Yasin	Sahife: 34/Numara:65
77.	Ahmed Efendi bin Şeyho	Sahife: 34/Numara:67
78.	Hacı Mustafa bin Hacı Tahir	Sahife: 35/Numara:68
79.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 35/Numara:69
80.	Mustafa bin Fettâh	Sahife: 36/Numara:70
81.	Muhammed Efendi bin Kasım ve Ahmed Efendi	Sahife: 36/Numara:71
82.	Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail	Sahife: 37/Numara:72
83.	Hafız Abdulmecid bin Sûfi Ali	Sahife: 37/Numara:73
84.	Hafız Abdulaziz bin Musa	Sahife: 38/Numara:74
85.	Diyarbakirli Abdulmecid Efendi bin Şaban Ağa	Sahife: 38/Numara:75
86.	Hacı Nuri Efendi bin Muhammed	Sahife: 39/Numara:76
87.	Şeyh Tahir Efendi bin Şeyh Yusuf	Sahife: 39/Numara:77
88.	Muhammed bin Abdulhay	Sahife: 40/Numara:78
89.	Mahmud Efendi bin Hüseyin	Sahife: 40/Numara:79
90.	Hace Cezo veled-i Şemmas Abuş	Sahife: 40/Numara:80
91.	Nâzırzâde Tahir Efendi bin Abdulkadir	Sahife: 41/Numara:81
92.	Badigan Mosis Efendi	Sahife: 41/Numara:82
93.	Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail Efendi	Sahife: 41/Numara:83
94.	Seyyid Ömer bin Seyyid Esad	Sahife: 42/Numara:84
95.	Rızkullah bin Şemmas Abdulahad Abbuş	Sahife: 42/Numara:85
96.	Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi	Sahife: 43/Numara:86

97.	Yusuf bin Hanna Faglebo	Sahife: 43/Numara:87
98.	Molla Süleyman-zâde Molla Ahmed	Sahife: 44/Numara:88
99.	Muhammed Enver Efendi bin Ali Rıza Efendi	Sahife: 44/Numara:89
100.	Yusuf Efendi bin Gorgis Abdullah	Sahife: 44/Numara:90
101.	Hacı Muhsin Ağazâde Ahmed Ağa	Sahife: 45/Numara:91
102.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 45/Numara:92
103.	Ahmed Efendi bin Şeyho	Sahife: 45/Numara:93
104.	Nuri Efendi bin Hacı Ahmed Ağa	Sahife: 46/Numara:94-1
105.	Hacı Abdullah bin Hacı İsmail	Sahife: 46/Numara:93
106.	İsa bin Şeyh Ahmed	Sahife: 46/Numara:94-2
107.	Ali Çavuş bin Taha	Sahife: 47/Numara:95
108.	Yusuf veled-i İsa Petros	Sahife: 47/Numara:96
109.	Abdurrahman bin Muhammed Molla Hasan	Sahife: 48/Numara:97
110.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 48/Numara:98
111.	Muhammed bin Abdulhay	Sahife: 49/Numara:99
112.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Hüseyin	Sahife: 49/Numara:100
113.	Ahmed Ağa bin Mustafa Ağa	Sahife: 49/Numara:101
114.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 50/Numara:102
115.	Hacı Abdullah Efendi bin Hacı İsmail	Sahife: 50/Numara:103
116.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 50/Numara:104
117.	Hafız Yusuf	Sahife: 51/Numara:105
118.	Muhammed bin İsmail	Sahife: 51/Numara:106
119.	Arabzâde Muhammed Ali	Sahife: 51/Numara:-
120.	Gorgis veled-i Yakub	Sahife: 52/Numara:106
121.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 52/Numara:107
122.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 53/Numara:108
123.	Seyyid Ali bin Seyyid İbrahim	Sahife: 53/Numara:109
124.	Bevvâb Ali Rıza Efendi	Sahife: 54/Numara:110
125.	Ahmed bin Bekir	Sahife: 54/Numara:111
126.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 54/Numara:112
127.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 55/Numara:112
128.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 55/Numara:113
129.	Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito	Sahife: 56/Numara:114
130.	Hacı Necib Efendi	Sahife: 56/Numara:115
131.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 56/Numara:116
132.	Şeyh Ali bin Şeyh Muhammed	Sahife: 57/Numara:117
133.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 57/Numara:118
134.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 58/Numara:119
135.	Hüseyin Efendi bin Hacı Taha	Sahife: 58/Numara:120
136.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 58/Numara:121
137.	Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 59/Numara:122
138.	Arabzâde Muhammed Ali Efendi	Sahife: 59/Numara:123
139.	Hacı Receb bin Hacı İsmail Zito	Sahife: 59/Numara:124
140.	Abdi Kemal Efendi bin Abdulğani	Sahife: 60/Numara:125
141.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 60/Numara:126
142.	İsa Ağa bin Ahmed	Sahife: 61/Numara:127

143.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 61/Numara:128
144.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 61/Numara:129
145.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 62/Numara:130
146.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 62/Numara:131
147.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 63/Numara:132
148.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 63/Numara:133
149.	Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail	Sahife: 63/Numara:134
150.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 64/Numara:135
151.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 64/Numara:136
152.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 64/Numara:137
153.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 65/Numara:138
154.	Hafız Yusuf bin Şeyh İsmail	Sahife: 65/Numara:139
155.	Ahmed Cemil Efendi bin Hüseyin Ağa	Sahife: 66/Numara:140
156.	Şaban Efendi bin Musa	Sahife: 66/Numara:141
157.	Abdülmeccid Efendi bin Hüseyin	Sahife: 67/Numara:142
158.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 67/Numara:143
159.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 67/Numara:144
160.	Yusuf bin Abdurrezzak	Sahife: 68/Numara:145
161.	Abdulkadir bin Seyyid Hüseyin	Sahife: 68/Numara:146
162.	Ramko Çıyan Kevork Efendi	Sahife: 69/Numara:147
163.	Hüseyin Ağazâde Cemil Efendi	Sahife: 69/Numara:148
164.	Yasin bin Hacı Mahmud	Sahife: 69/Numara:149
165.	Abdülmeccid Efendi bin Hasan	Sahife: 70/Numara:150
166.	Mustafa Efendi bin Seyyid Hamid	Sahife: 70/Numara:151
167.	Molla Süleyman bin Seyyid Hasan	Sahife: 71/Numara:152
168.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 71/Numara:153
169.	Hüseyin Ağa	Sahife: 72/Numara:153
170.	Receb Ağa bin Osman Ağa	Sahife: 72/Numara:154
171.	Şeyh Nasreddin Efendi	Sahife: 73/Numara:155
172.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 73/Numara:156
173.	Hacı Muhammed bin Mustafa	Sahife: 74/Numara:157
174.	Bekir Sıdkı Efendi	Sahife: 74/Numara:158
175.	Bekir Sıdkı Efendi	Sahife: 74/Numara:159
176.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 75/Numara:160
177.	Hacı Muhammed bin Mustafa	Sahife: 76/Numara:161
178.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 76/Numara:162
179.	İsmail bin Abdulhamid	Sahife: 76/Numara:163
180.	Molla Halil bin Molla Mustafa	Sahife: 77/Numara:164
181.	Rızkullah	Sahife: 77/Numara:165
182.	Hacı Yusuf bin Sofi Ali	Sahife: 78/Numara:166
183.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 78/Numara:167
184.	Hasan bin Hacı Ali	Sahife: 79/Numara:168
185.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 79/Numara:169
186.	Apkaryan Kevork Efendi	Sahife: 80/Numara:170
187.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 80/Numara:171
188.	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman	Sahife: 80/Numara:172

189.	Hacı Ömer Efendi ibn-i Süleyman	Sahife: 81/Numara:173
190.	Hacı Abdulferid Efendi ibn-i Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 81/Numara:174
191.	Çerkez Reşid Efendi	Sahife: 81/Numara:175
192.	Rızkullah Aboşyan	Sahife: 82/Numara:176
193.	Molla Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 82/Numara:178
194.	Saglebyân Yusuf veled-i Hanna	Sahife: 83/Numara:179
195.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 83/Numara:180
196.	Yüzbaşı Abdullah Ağa	Sahife: 84/Numara:181
197.	Hemi bin Yasin	Sahife: 84/Numara:182
198.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 84/Numara:183
199.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 85/Numara:184
200.	-----	Sahife: 85/Numara:185
201.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 86/Numara:186
202.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 86/Numara:187
203.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 86/Numara:188
204.	Musa Efendi bin İbrahim	Sahife: 87/Numara:189
205.	Hacı Halil Efendi bin Hacı Mustafa Efendi	Sahife: 87/Numara:190
206.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 88/Numara:191
207.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 88/Numara:192
208.	Nureddin Efendi	Sahife: 88/Numara:193
209.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 89/Numara:194
210.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 89/Numara:195
211.	Fehmi Efendi	Sahife: 90/Numara:196
212.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 90/Numara:197
213.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 90/Numara:198
214.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 91/Numara:199
215.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 91/Numara:200
216.	Afife bint Hacı Hurşid Bey	Sahife: 91/Numara:201
217.	Abdi Efendi bin Abdulğani	Sahife: 92/Numara:202
218.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Kasım	Sahife: 92/Numara:203
219.	Zülfikar bin Abdullah	Sahife: 92/Numara:204
220.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 93/Numara:205
221.	Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş	Sahife: 93/Numara:206
222.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 94/Numara:207
223.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 94/Numara:208
224.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 94/Numara:209
225.	Hacı Abdulhamid Efendi bin Hacı İsmail	Sahife: 95/Numara:210
226.	İptal edilmiştir.	Sahife: 95/Numara:211
227.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 96/Numara:211
228.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 96/Numara:112
229.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 97/Numara:113
230.	Abdulmecid bin Hüseyin Şeyh Turab	Sahife: 97/Numara:114
231.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 98/Numara:115
232.	Yusuf bin İsa	Sahife: 98/Numara:116
233.	Mirzo veled-i Cello	Sahife: 99/Numara:117

234.	Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş	Sahife: 99/Numara:118
235.	Ahmed Efendi bin Bekir Çavuş	Sahife: 99/Numara:119
236.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 100/Numara:120
237.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 100/Numara:121
238.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 101/Numara:122
239.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 101/Numara:123
240.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 102/Numara:124
241.	Şeyh Nasreddin ibn-i Şeyh Hamza Himmetullah	Sahife: 102/Numara:125
242.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 102/Numara:126
243.	Genco bin Hacı Mahmud Bey	Sahife: 103/Numara:127
244.	Şeyh Derviş Efendi	Sahife: 103/Numara:128
245.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 104/Numara:129
246.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 104/Numara:130
247.	Şeyhizâde Seyyid Ahmed Efendi	Sahife: 104/Numara:131
248.	Hacı Hüseyin Efendi bin Hacı Abbas	Sahife: 105/Numara:132
249.	Apkaryan Kevork Efendi	Sahife: 106/Numara:133
250.	Bedri Efendi	Sahife: 106/Numara:134
251.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 107/Numara:135
252.	Abdulmecid Efendi bin Şaban Efendi	Sahife: 107/Numara:136
253.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 108/Numara:136
254.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 108/Numara:137
255.	Ömer Ağa bin Molla Musa	Sahife: 109/Numara:138
256.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 109/Numara:1
257.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 110/Numara:2
258.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 110/Numara:3
259.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 111/Numara:4
260.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 111/Numara:5
261.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 112/Numara:6
262.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 112/Numara:7
263.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 112/Numara:8
264.	Saglebyân Yusuf Efendi bin Hanna	Sahife: 113/Numara:9
265.	Şeyh Nureddin Efendi bin Şeyh Halil Efendi	Sahife: 113/Numara:10
266.	Tevfik Efendi bin Emin Efendi	Sahife: 114/Numara:11
267.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 114/Numara:12
268.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 114/Numara:13
269.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 115/Numara:14
270.	Süleyman Sabri Ağa bin Muhammed	Sahife: 115/Numara:15
271.	Abdulaziz Efendi bin Hacı Muhammed Efendi	Sahife: 116/Numara:16
272.	Sûfi Musa bin Hüseyin Ağa	Sahife: 116/Numara:17
273.	Kevork Apkaryan bin Karabet	Sahife: 116/Numara:18
274.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 117/Numara:19
275.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 117/Numara:20
276.	Yusuf Efendi bin Gorgis veled-i Abdullah	Sahife: 117/Numara:21
277.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 118/Numara:22
278.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 118/Numara:23

279.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 118/Numara:24
280.	Ahmed bin Hardo	Sahife: 119/Numara:25
281.	Fakih Abdullah bin Selim	Sahife: 119/Numara:26
282.	Molla Abdullah Efendi bin Abdullah	Sahife: 119/Numara:27
283.	Debbağ Hacı Nebi Ağa bin Abdullah	Sahife: 119/Numara:28
284.	Hacı Muhammed Efendi bin Kasım	Sahife: 120/Numara:29
285.	Yusuf bin Ali bin Hamo	Sahife: 120/Numara:30
286.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 121/Numara:31
287.	Leblebici Ahmed Ağa bin Hüseyin	Sahife: 121/Numara:32
288.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 121/Numara:33
289.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 121/Numara:34
290.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 122/Numara:35
291.	Muhammed bin Hüsni	Sahife: 122/Numara:36
292.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 122/Numara:37
293.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 123/Numara:38
294.	Aişe bint Mahmud	Sahife: 123/Numara:39
295.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 123/Numara:40
296.	Hacı Hüseyin Hayro Çilli	Sahife: 124/Numara:41
297.	Kevork Apkaryan veled-i Karabet	Sahife: 124/Numara:42
298.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 124/Numara:43
299.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf	Sahife: 124/Numara:44
300.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 125/Numara:45
301.	Muhammed Efendi bin Ferhad Ağa	Sahife: 125/Numara:46
302.	----	Sahife: 125/Numara:47
303.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 126/Numara:48
304.	Bekir Efendi bin Ahmed Ağa	Sahife: 126/Numara:49
305.	Hacı Abdulmecid Efendi bin Şaban	Sahife: 126/Numara:50
306.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 127/Numara:51
307.	Abdulkadir Efendi bin Seyyid Yusuf Efendi	Sahife: 127/Numara:52
308.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 127/Numara:1
309.	Abdurrezzak Efendi bin Ömer bin Hacı İsmail	Sahife: 128/Numara:2
310.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 128/Numara:3
311.	Ahmed Efendi bin Bekir	Sahife: 129/Numara:4
312.	Musa Ağa bin Hüseyin	Sahife: 129/Numara:5
313.	İptal edilmiştir.	Sahife: 129/Numara:6
314.	Çeko veled-i Yusuf	Sahife: 130/Numara:7
315.	Hacı Ömer Ağa bin Molla Musa	Sahife: 130/Numara:8
316.	Bahri Efendi bin Hafız Ahmed Efendi	Sahife: 131/Numara:9
317.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir	Sahife: 131/Numara:10
318.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir	Sahife: 132/Numara:11
319.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 132/Numara:12
320.	İsa veled-i Hanna Armo	Sahife: 132/Numara:13
321.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 133/Numara:14
322.	Kasım bin Yasin Ağa	Sahife: 134/Numara:15
323.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 134/Numara:16
324.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 134/Numara:17

325.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 135/Numara:18
326.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 135/Numara:19
327.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 136/Numara:20
328.	Halil Bey bin Şevki Efendi	Sahife: 136/Numara:21
329.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 137/Numara:22
330.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 137/Numara:23
331.	Hacı Muhammed Efendi bin Şeyh Kasım	Sahife: 137/Numara:24
332.	Hacı Tevfik Efendi bin Hacı Ali Ağa	Sahife: 138/Numara:25
333.	Salih bin Ali	Sahife: 138/Numara:26
334.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 139/Numara:27
335.	Ahmed Efendi bin Bekir Ağa	Sahife: 139/Numara:28
336.	Mustafa Efendi bin Hamid	Sahife: 140/Numara:29
337.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 140/Numara:30
338.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 141/Numara:31
339.	Hacı Tahir Ağa bin Hacı Muhammed Ağa	Sahife: 141/Numara:32
340.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 142/Numara:33
341.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 142/Numara:34
342.	Abdurrezzak Ağa ibn-i Hacı İsmail	Sahife: 143/Numara:35
343.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 144/Numara:36
344.	Mosis Efendi veled-i Badigan	Sahife: 144/Numara:37
345.	Abdulaziz Ağa ibn-i Hacı Mustafa	Sahife: 145/Numara:38
346.	Said Efendi bin Hacı Ömer	Sahife: 145/Numara:39
347.	Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa	Sahife: 145/Numara:40
348.	Batri Oğistinos Fransiskanı	Sahife: 146/Numara:41
349.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 146/Numara:42
350.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 147/Numara:43
351.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 147/Numara:44
352.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 148/Numara:1
353.	Saglebyân Yusuf Efendi veled-i Hanna	Sahife: 148/Numara:2
354.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Süleyman Kasım Efendi	Sahife: 149/Numara:3
355.	Seyyid Ali Efendi ibn-i Şeyh Celaleddin Efendi	Sahife: 149/Numara:4
356.	Fetho bin Yusuf	Sahife: 149/Numara:5
357.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım	Sahife: 150/Numara:6
358.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 151/Numara:7
359.	Abdurrezzak Efendi bin Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 151/Numara:8
360.	Şeyh Efendizâde İzzet Efendi	Sahife: 151/Numara:9
361.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer	Sahife: 152/Numara:10
362.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 152/Numara:11
363.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 152/Numara:12
364.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 153/Numara:13
365.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 153/Numara:14
366.	Abdurrezzak Efendi ibn-i Şeyh Ömer Efendi	Sahife: 153/Numara:15
367.	Ahmed Ağa ibn-i Muhammed Efendi	Sahife: 154/Numara:16

368.	İbrahim bin Hacı Musa Hindo	Sahife: 154/Numara:17
369.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 154/Numara:18
370.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 155/Numara:19
371.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 155/Numara:20
372.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 156/Numara:21
373.	Mansur Efendi veled-i Musa Ademo	Sahife: 156/Numara:1
374.	Hoca Ömer Efendi ibn-i Şeyh Ahmed Efendi	Sahife: 156/Numara:2
375.	Hamparsum veled-i Hayrabid	Sahife: 157/Numara:3
376.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 157/Numara:4
377.	Hasan Ağa bin Ali Ağa	Sahife: 158/Numara:5
378.	Şeyh Abdulkerim Efendi ibn-i Şeyh Abdulmecid Efendi	Sahife: 158/Numara:6
379.	Hacı Muhammed Efendi ibn-i Şeyh Kasım Efendi	Sahife: 158/Numara:7
380.	Seyyid Hamza bin Seyyid Muhammed	Sahife: 159/Numara:8
381.	Yusuf Efendi ibn-i Molla Musa Efendi	Sahife: 159/Numara:9
382.	Muradyan Murad Efendi	Sahife: 160/Numara:10
383.	Avukat Kirkor Efendi Zohrabyan	Sahife: 160/Numara:11

Tezimiz olan 426 numaralı Siirt Şer'iyeye sicillerinde olan 383 adet hükmün tamamı vekaletle ilgilidir. Vekaletle ilgili olduğu için hükümlerin tamamına yakınında vekil tayin edilmiş sadece 2 tane hükümde vekil olmadığı görülmüştür. En fazla vekillik görevi, 59 vekillik göreviyle Hacı Muhammed Efendi bin Kasım'dadır. Davalılar tarafından diğer fazla görev verilen kişiler Ahmed Efendi ibn-i Bekir Ağa, Abdi Efendi bin Abdulgani ve Arabzâde Muhammed Ali Efendi'dir. 5 tane davada kadın vekillere de görev verilmiştir. Vekilin davalı tarafından kabul edilmediği belge de vardır.¹⁸⁰ Belgelerde vekilin azl edilip yerine yeni bir vekil görevlendirildiği ile ilgili vekaletler de vardır.¹⁸¹ Vekil olan kişiler genelde mahkemede görevli olan kişilerden veya Siirt'te önemli görevde olan kişilerden seçildiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Vekiller seçilirken din veya ırk ayrımı gözetilmediği görülmektedir. Vekillerden gayr-i müslim olanlardan Siirtli Süryani milletinden olan Saglebyân Yusuf veled-i Hanna'nın davada vekil olarak en fazla talep edildiği görülmektedir. İstinaf mahkemesine veya dışarıda açılacak

¹⁸⁰ S.Ş.S., Sahife:125, Numara:45 ve S.Ş.S., Sahife:125, Numara:50.

¹⁸¹ S.Ş.S., Sahife:94, Numara:207 ve S.Ş.S., Sahife:94, Numara:209.

davalarda ise orada bulunan veya ikamet eden kişilerin mahkemelerde temsil için vekil olarak görevlendirildiği görülmektedir. Belgelerdeki avukat sözcüğü ilk ve tek olarak bir hükümde geçmektedir. O da İstanbul'da görülecek bir dava için İstanbul Beyoğlu'nda mukîm Avukat Kirkor Efendi Zohrabyan'dır.¹⁸² Vekillerden Tillolu Şeyh Nasreddin ibn-i Şeyh Hamza Himmetullah, Osmanlı Mebusan Meclisinde milletvekilliği yapmıştır.¹⁸³

2.5. Vakıflar

Tablo 8. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Vakıflar

Sıra No	Mahalle Adı	Vakıf adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Sor mahallesi	Şeyh Esad Mescidi	Sahife: 58/Numara:119
2	Siird	Mahmudiyye medresesi	Sahife: 67/Numara:144
3	Nazîf mahallesi	Câmi'u'l-kebîr Mescidi	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 81/Numara:174
4	Nazîf mahallesi	Şeyh Mahmud Bayrakdar Mescidi	Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 81/Numara:174
5	Tillo karyesi	Şeyh Mustafa	Sahife: 79/Numara:169
6	Tillo karyesi	Şeyh Memduh hazretlerinin tekkesi	Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 39/Numara:77, Sahife: 55/Numara:113, Sahife: 102/Numara:125, Sahife: 129/Numara:4
7	Tillo karyesi	İsmail Fakîrullah hazretlerinin tekkesi	Sahife: 73/Numara:155
8	Halenze karyesi	Hacı Beyazid bin Molla Abdullah'ın kurduğu	Sahife: 102/Numara:126

¹⁸² S.Ş.S., Sahife:160, Numara:11.

¹⁸³ Şeyh Nasreddin Efendi (1914–1918) tarihleri arasında görev yapmıştır. (<http://www.siirtkulturturizm.gov.tr/belge/1-34364/eski2yeni.html>).

		medrese	
9	Siird	Şeyh Alameddin	Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 110/Numara:3
10	Tillo karyesi	Şeyh Memduh hazretleriyle harem-i muhteremi Hassa hazretlerinin tekkeleri	Sahife: 113/Numara:10
11	Fersaf karyesi	Şâh-1 Nakşibend hazretlerinin tekkesi	Sahife: 128/Numara:3
12	Siird	Hacı Hüseyin Ağa	Sahife: 141/Numara:32
13	Mardin/Erbin mahallesi	Erbin kilisesi	Sahife: 98/Numara:116
14	Siird	Deyr-mar Yakub manastır	Sahife: 155/Numara:19

Şer'iyeye sicilindeki belgeleri tararken elimize geçen verileri değerlendirerek vakıflara ait tablo yapmayı başardık. Vakıflar, çalıştığımız tarih aralığı ve Osmanlı Devleti tarihi için çok önemlidir. Devletin sosyal ayağını oluşturan vakıf kültürünün örneklerini burada da görmüş bulunduk. Vakıfları sınıflandırdığımızda medreseye, mescide ve tekkelere ait vakıfların olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca birisi Siirt diğeri de Mardin kiliselerine ait vakıfların da olduğunu özellikle burada vurgulamak istediğimiz için tablomuza ekledik. Eğitimle ilgili olarak vakıfların ne kadar etkin rol oynadığını görmekteyiz. Buradan hareketle kilise vakıflarının, osmanlı hoşgörü ortamını gösteren önemli oluşumlar olduğu ortaya çıkmaktadır.

2.6. Aşiretler

Tablo 9. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Aşiretler

Sıra No	Şehir/Kaza	'Aşiret adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Siird/Erüh	Soran 'aşireti	Sahife: 15/Numara:21
2	Siird/Erüh	Reşkotan 'aşireti	Sahife: 21/Numara:33

3	Bitlis/Hizan ve Siird/Pervari	Elikan ‘aşîreti ¹⁸⁴	Sahife: 34/Numara:64, Sahife: 111/Numara:5
4	Siird/Garzan	Pencinar kabîlesi ‘aşîreti/Malifaro	Sahife: 36/Numara:70
5	Siird/Merkez	Sılokan kabîlesi ‘aşîreti/Merçikan	Sahife: 46/Numara:93, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:7
6	Siird	Mîrân ‘aşîreti	Sahife: 46/Numara:94-2
7	Siird/Garzan	Pencinar kabîlesi ‘aşîreti/Muradan	Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 66/Numara:140
8	Ma’ mûratü’l-’azîz/ Harput/Mağî karyesi	Kebirliler ‘aşîreti	Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 74/Numara:159
9	Siird/Merkez	Sılokan kabîlesi ‘aşîreti/ Tapkan	Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 97/Numara:114
10	Siird/Garzan	Pencinar ‘aşîreti	Sahife: 107/Numara:135, Sahife: 124/Numara:43
11	Siird	Muhdiyan ‘aşîreti	Sahife: 111/Numara:5

Hayvancılıkla uğraşan toplumlar için konar-göçerliğin önemi büyüktür. Belgelerden Siirt’te konar-göçer aşiretlerin ve yerleşik aşiretlerin yaptığı faaliyetlerden haberdar olduk. Tabloda yer verdiğimiz Sılokan aşiretinin çok geniş bir alana yayıldığı kanısına ulaştık. sılokan aşiretinin Başur nehri çevresindeki yerleşim alanlarına yerleştiği görülmektedir. Pencinar aşiretinin Garzan bölgesinde yerleşik olduğu sonucuna ulaştık. Eruh bölgesinin aşiretlerin uğrak yerlerinden biri olduğu görülmektedir. Elikan aşiretinin hem Bitlis/Hizan hemde Siird/Pervari bölgesinde yaşadığı görülmektedir. Miran aşiretinin merkezinin Cizre olmasına rağmen aşirete bağlı kabilelerin Siirt’te yaşadığı görülmektedir. Cumhuriyet döneminde dahi konar-göçer aşiretlerden Eruh bölgesinde yaşayan üç aşirettten bahsedilmektedir. Günümüzde Siirt’te bu şekilde yaşam mücadelesi veren konar-göçer aşiretler veya bağlı kabileler mevcuttur.

3. Sosyal Yaşam

3.1. İsimler

¹⁸⁴ Bitlis salnamelerinde Bitlis-Hizan bölgesine yaşayan aşiret olarak kayıtlarda geçmektedir.

3.1.1. Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri¹⁸⁵

Tablo 10. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Müslüman Erkek İsimleri	Müslüman Kadın İsimleri
1	Abdal	Adli
2	Abdi	Afife
3	Abdiko	Aişo
4	Abdo	Anu
5	Abdulfettah	Asya
6	Abdulğani	Atike
7	Abdulhay	Atlas
8	Abdulmecid	Ayşo
9	Abdurrezzak	Azize
10	Abid	Babi
11	Acem	Bendi
12	Ağa	Ceho
13	Ağmo	Cevahir
14	Ahmed Mişo	Delali
15	Ahmo	Durri
16	Ak Muhammed	Eymuş
17	Alameddin	Fatmayı
18	Aliko	Fatum
19	Alo	Fethiye
20	Amo	Güli
21	Anto	Ğati

¹⁸⁵ Belgelerde geçen Müslüman erkek ve kadın isimleri çok fazla olduğu için sadece Siirt ve çevre yöreye ait farklı olan isimleri bir araya getirdik.

22	Askero	Habo
23	Ayo	Hace
24	Azizo	Hamami
25	Azo	Hami
26	Babi	Hamra
27	Bapir	Hamzo
28	Bašo	Hanımi
29	Bazid	Hano
30	Behdin	Havi
31	Behlül	Hazar
32	Behram	Hâzıra
33	Berho	Hazo
34	Beşiro	Hazra
35	Beyazid	Hediye
36	Biço	Hezo
37	Bilo	Huri
38	Canko	Hüsno
39	Cebo	İsmet
40	Cello	İstihzari
41	Cevher	Kamo
42	Cihangir	Mami
43	Cino	Maşallah
44	Cüнди	Medîne
45	Çeli	Merari
46	Çerok	Nafia
47	Çilli	Nasra
48	Davas	Nasri
49	Daver	Nigar
50	Debilo	Nurşah
51	Derbo	Penbe
52	Dijvar	Perişan

53	Elo	Poli
54	Emino	Reyhan
55	Farisi	Reyhani
56	Faru	Rızıka
57	Fehim	Rindi
58	Ferso	Ruşı
59	Fetho	Sadi
60	Fettah	Saide
61	Fuco	Sare
62	Genco	Selime
63	Ĝano	Seto
64	Habraş	Sitti
65	Haco	Sittiye
66	Halef	Sultani
67	Hallo	Susin
68	Hamdo	Şeyhan
69	Hami	Şirin
70	Hamido	Şirini
71	Hammad	Şiro
72	Hammiki	Şiro
73	Hamo	Ümnyai
74	Hamrani	Zekiye
75	Hamzo	Zemha
76	Hano	Zeyni
77	Hardo	Zülfi
78	Haso	
79	Hassi	
80	Hattab	
81	Haydo	
82	Hemi	
83	Hesno	

84	Heşin	
85	Heşo	
86	Himmetullah	
87	Hindo	
88	Hori	
89	Huro	
90	Hüsam	
91	İnce	
92	İskender	
93	Kani	
94	Kato	
95	Keleş	
96	Kero	
97	Kul Ahmed	
98	Kutas	
99	Laçin	
100	Mahi	
101	Mahiri	
102	Mahmi	
103	Maho	
104	Mami	
105	Mamo	
106	Maruf	
107	Mecid	
108	Medine	
109	Megmo	
110	Mellâvu	
111	Merhem	
112	Merhemo	
113	Mero	
114	Mero	

115	Misto	
116	Mîr Muhammed	
117	Mirzo	
118	Modo	
119	Mudi	
120	Murteza	
121	Nasreddin	
122	Nasri	
123	Negmo	
124	Ömero	
125	Porti	
126	Purto	
127	Ramo	
128	Resto	
129	Reşi	
130	Reşo	
131	Rindo	
132	Riyo	
133	Sadiko	
134	Sadil	
135	Sado	
136	Selo	
137	Semo	
138	Silo	
139	Simo	
140	Siro	
141	Şemdin	
142	Şemo	
143	Şetli	
144	Şetlo	
145	Şevato	

146	Şeyhî	
147	Şeyho	
148	Şir	
149	Şirin	
150	Şükri	
151	Şükro	
152	Tahfur	
153	Teymur	
154	Tomi	
155	Turab	
156	Uso	
157	Veyso	
158	Ziver	
159	Ziyo	
160	Zurun	

Müslümanlara ait olan isimlerin genelde yöresel olarak sonuna “o” veya “i” eklenerek söylenen isimler olduğu görülmektedir. Örneğin; Ziyo, İso, Şükro, Şeyhi ve Şitli gibi. Belgelerde, halk arasında kullanılan isimlerin kayda geçirilirken konuşulduğu gibi aynen geçirilmiş olduğu görülmektedir. Yöresel olan isimlerin belgedeki isimlerin yarısını oluşturduğu diğer yarısını ise Anadolu’da kullanılan Ahmed, Muhammed, Mahmud gibi isimlerin oluşturduğu görülmektedir. Şehir merkezinde yaşayanlarda fazla görülmemekle birlikte genelde tablomuzda bulunan yöresel isimler köylerde, nahiyelerde veya kazada yaşayan Müslüman kimselere aittir. Çift isim kullanımlarında ön ad olarak “*Seyyid*” ve “*Hacı*” isimlerinin kullanıldığını, isimlerden sonra ise “*Ağa*”, “*Bey*” ve “*Efendi*” ünvanların kullanıldığını görebiliriz. Kadınlarda ise isimden sonra “*Hatun*” ve “*Hanım*” gibi ünvanlar kullanılmaktadır. Günümüzde yöresel olarak tablodaki isimlerden birçoğu kullanılmaktadır.

3.1.2. Gayr-i müslim (Ermeni) Erkek ve Kadın İsimleri

Tablo 11. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Ermeni) Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Ermeni) Erkek	Gayr-i müslim (Ermeni) Kadın
1	Abdullah	Elmasi
2	Abdulmesih	Ferfur
3	Agob	Güli
4	Agop	Güzel
5	Aki	Ğisan
6	Aleksiyen	Habe
7	Anton	Hanna
8	Apekriyan	Hati
9	Azo	Hâtun
10	Babi	Karta
11	Babik	Kelidon
12	Badigan	Kerîme
13	Beçuk	Kezo
14	Bedros	Kırmızı
15	Berhi	Kişo
16	Berho	Kite
17	Beru	Kumar
18	Beşiro	Mariye
19	Boğos	Mariyem
20	Bulo	Marta
21	Cebor	Martan
22	Cebro	Meryem
23	Cello	Necmi
24	Cemo	Nessi
25	Cevheri	Sebo
26	Çeko	Seydi
27	Çiyan	Şahgöl

28	Davud	Şirini
29	Denci	Verdi
30	Dencü	Vesfo
31	Derhaça	Zümrüd
32	Durban	
33	Edemo	
34	Enriko	
35	Epro	
36	Estepan	
37	Ezo	
38	Fartan	
39	Gorgis	
40	Ğaribo Rezuli	
41	Haci	
42	Haçadur	
43	Haço	
44	Hamparsum	
45	Hana	
46	Hanna	
47	Hano	
48	Hanu	
49	Harun	
50	Harzum	
51	Havati	
52	Hayrabid	
53	Hazmo	
54	Hazom	
55	Hazro	
56	Hedefo	
57	Helto	
58	Hızmo	

59	Hokaği	
60	Hufi	
61	Hürmüz	
62	İbrahim	
63	İbrahim Kolo	
64	İsa	
65	İsa Hayali	
66	İsrail ¹⁸⁶	
67	İsyak	
68	İşog	
69	Karmibabi	
70	Kevork	
71	Kirkor	
72	Kolo	
73	Kuki	
74	Loğos	
75	Maksi Ademo	
76	Maksi el-Emir	
77	Maksi Hanu	
78	Maksi Harun	
79	Maksi Hazom	
80	Maksi Hızmo	
81	Maksi İshak	
82	Maksi Karapet	
83	Maksi Pagos	
84	Maksi Peyğos	
85	Maksi Rızko	
86	Maksi Sıhak	
87	Malki	

¹⁸⁶ Ermeni milletinde “İsrail” isminin bulunması dikkate şayandır. Araştırmacılar için ayrı bir araştırma konusudur.

88	Manuk	
89	Martiros	
90	Melikon	
91	Melkan	
92	Melko	
93	Melkon	
94	Mesud	
95	Mini	
96	Minyas	
97	Mirzo	
98	Mosis	
99	Murad	
100	Muso	
101	Naso	
102	Negmo	
103	Nikogos	
104	Nişân	
105	Nuri	
106	Ohan	
107	Osib	
108	Panyus	
109	Pedros	
110	Petros	
111	Peyğos	
112	Pinos	
113	Ramko	
114	Rızko	
115	Sado	
116	Seco	
117	Selmo	
118	Sergis	

119	Serko	
120	Şihak	
121	Simo	
122	Sipo	
123	Sirob	
124	Sofi	
125	Şabo	
126	Şahin	
127	Şero	
128	Şirin	
129	Şuto	
130	Şükri	
131	Tamil	
132	Tani	
133	Tarık	
134	Tavut	
135	Terzo	
136	Toma	
137	Verdi	
138	Yakub Tomi	
139	Yoğos	
140	Yusuf	
141	Zeko	

3.1.3. Gayr-i müslim (Keldani) Erkek ve Kadın İsimleri

Tablo 12. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Keldani) Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Keldani) Erkek	Gayr-i müslim (Keldani) Kadın
1	Abdulahad	Çeyo
2	Aboşyan	Güli
3	Abuş	Ğazali
4	Ademo	Ğurre
5	Basil	Hato
6	Berho	İli
7	Cebo	Luize
8	Cebrail	Maryam
9	Cemal	Meryem
10	Cercis	Puri
11	Ceyri	Şemmuni
12	Çeyo	Terezo
13	Elbasi	
14	Ermiya	
15	Esko	
16	Ferecullah	
17	Fetho	
18	Fethullah	
19	Gorgis	
20	Gorgisyan	
21	Ğaribo	
22	Hace Cezo	
23	Hanna	
24	Hesino	
25	Hızır	
26	İsa	
27	İshak	
28	Kıs eş-Şuh	
29	Kıs İsa	

30	Kiso	
31	Liyu	
32	Maksi eyo	
33	Maksi Mihail	
34	Mansur	
35	Markos	
36	Marokim	
37	Mecide	
38	Metu	
39	Miho	
40	Minho	
41	Muko	
42	Musa	
43	Nasıf	
44	Nasri	
45	Nikola	
46	Nuno	
47	Orhan	
48	Petros	
49	Polos	
50	Rızkullah	
51	Salman	
52	Sülaka	
53	Şaban	
54	Şabo	
55	Şemmas Abuş	
56	Şemmas İsa	
57	Şemun	
58	Turo	
59	Yafes	
60	Yakub	

61	Yusuf	
62	Zado	

3.1.4. Gayr-i müslim (Protestan)¹⁸⁷ Erkek ve Kadın İsimleri

Tablo 13. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Protestan) Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Protestan) Erkek	Gayr-i müslim (Protestan) Kadın
1	Agob	Habi
2	Babi	Hanna
3	Balca	Nergis
4	Bedros	
5	Berho	
6	Fetho	
7	Ėaribcan	
8	Hızır	
9	İbrahim	
10	İsa	
11	Maksi Karabet	
12	Maksi Mini	
13	Maksi Musa	
14	Maksi Ohan	
15	Maksi Panus	
16	Mirzo	
17	Murat	
18	PeyĖos	

¹⁸⁷ Değerlendirdiğimiz belgelerde Protestanlar ayrı bir millet olarak değerlendirildiği için bizde ayrı olarak değerlendirdik.

19	Vartan	
20	Yosef	

3.1.5. Gayr-i müslim (Süryani) Erkek İsimleri

Tablo 14. 426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde Geçen Gayr-i müslim (Süryani) Erkek İsimleri

Sıra No	Gayr-i müslim (Süryani) Erkek
1	Ayvaz
2	Efrahim
3	Enderyas
4	Beşiro
5	eş-Şuh
6	Gorgis
7	Hanna
8	İbrahim
9	İbrahim Neccar
10	Matlub
11	Meco
12	Mesud
13	Murad
14	Yakub
15	Yusuf
16	Yusuf Vehye

Şer'iyeye Sicili'nden gayr-i müslimlere ait Ermeniler, Keldaniler, Protestanlar ve Süryanilere ait olan isimleri tablolaştırdık. Değerlendirmeyi ortak yapmamızın sebebi ise kullanılan isimlerin birçoğunun ortak olmasıdır. Hristiyanlık dinine ait olan Müslümanlardan tarafından kullanılan peygamber isimlerinin kullanıldığını görmekteyiz. Örneğin; Ermenilerde erkekler için; “*Abdullah, Cemo, Cello, Haci,*

Harun, İbrahim, İsa, Mesud, Nuri, Seco, Şabo, Şahin, Yakub, Yusuf, Zeko” ve kadınlar için; *“Elmasi, Güzel, Kerime, Hatun, Meryem, Zümrüd”*, Keldanilerde Erkekler için; *“Abdulahad, Ademo, Cebrail, Cemal, Fetho, Fethullah, Hızır, İsa, İshak, Mansur, Musa, Salman, Şaban, Yafes, Yakub, Yusuf”* ve kadınlar için; *“Güli, Meryem”*, Protestanlarda Erkekler için; *“Hızır, İbrahim, İsa, Mirzo”* ve kadınlar için; *“Nergis”*, ve Süryanilerde erkekler için; *“Ayvaz, Beşiro, İbrahim, Mesud, Murad, Yakub, Yusuf”* gibi isim örneklerinden anlaşılacağı üzere yaşayan milletlerin aynı kültür çevresinde olmalarından dolayı, yöresel olarak kullanılan isimlerin birçoğu Müslümanların kullandığı isimlerle ortak olarak kullanılmıştır. En çok yöresel içerikli isimleri müslümanlarla ortak olarak kullananların Ermeni milleti olduğunu görmekteyiz. Siirt’te yaşayan bu dört gayr-i müslim topluluğun kendilerine özgü isimleri de mevcuttur. Çift isim kullanılmasında isimlerin önüne Ermeniler, Keldaniler ve Protestanlar *“Maksi”* adını eklediklerini görmekteyiz. Kullanılan isimlerden anladığımız kadarıyla belgelerde *“Protestan milletinden”* diye geçen kişilerin birçoğunun Ermeni kadim mezhebine inandığı ama daha sonra misyonerlerin çalışmalarıyla Protestan olduğunu çıkarabiliriz. Belgelerde geçen isim yoğunluğuna göre Siirt’te yaşayan en fazla gayr-i müslim topluluğun Ermeni toplumu olduğunu görmekteyiz. Yaptığımız çalışmada gayr-i müslim topluluk olarak, belgelerde Ermeniler, Süryaniler ve Keldaniler’e rastladık. Bu toplulukların ise mezhep olarak Katolik, Ortodok, Protestan ve Kadim mezhep olarak ayrılmaktadırlar. Ermeniler’in kadim mezhebi; Gregoryan ve Süryaniler’in kadim mezhebi; Ortodoksluk olarak geçmektedir. Keldaniler ise Katolik mezhebine inanan bir topluluktur. 18. yüzyıldan itibaren Ermeniler ve Süryanilerde kadim mezhebi bırakarak diğer mezheblere inanlara rastlamaktayız. Belgeler de Ermeniler’in Katolik¹⁸⁸ ve Protestan mezhebine inanlarına ait vekaletler vardır. Süryanilerin bir kısmı kadim mezhebi bırakarak Katolik olmuşlardır.¹⁸⁹

3.1.6. Yezidî Erkek ve Kadın İsimleri

¹⁸⁸ S.Ş.S., Sahife:146, Numara:41 ve Sahife:160, Numara:10

¹⁸⁹ Daha geniş için bilgi için bakınız: İbrahim Özcoşar, “19. Yüzyılda Siirt’te Gayrimüslimler”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007, s.324-331

Tablo 15. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicilinde Geçen Yezidî Erkek ve Kadın İsimleri

Sıra No	Yezidî Erkek	Yezidî Kadın
1	Ako	Ferfur
2	Ferho	Hânım
3	Hacı	
4	Hamid	
5	Ruşi	
6	Süleyman	

Yezidîler belgelerde millet olarak değil taife olarak bahsedilmektedir.¹⁹⁰ Diğer toplumlardan ayrıca değerlendirildiği için tablomuza ayrıca aldık. Şer‘iyye Sicillerinde üç yerde Yezidî taifesi ile ilgili kayıtlar vardır. Kayıtlarda Erbin ve Köçik¹⁹¹ karyelerinde yaşadıkları görülmektedir. Yezidîlerin Siirt’te yaşadığı ve yoğun olarak Rıdvan Kazasında yerleşik oldukları sonucuna ulaşabiliriz.

3.2. Lakaplar

Tablo 16. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Lakaplar

Sıra No	Lakap ve Adı	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Nâzırzâde	Sahife: 41/Numara:81
2	Vâ’izzâde	Sahife: 18/Numara:27
3	Çörekoğlu (Ermeni-Eğın)	Sahife: 22/Numara:34
4	Şucazâde (Keldani-Mardin)	Sahife: 31/Numara:54
5	Nâzırzâde	Sahife: 41/Numara:81
6	Abuş (Keldani)	Sahife: 42/Numara:85

¹⁹⁰ S.Ş.S., Sahife:95, Numara:211 ve S.Ş.S., Sahife:97, Numara:113 ve S.Ş.S., Sahife:97, Numara:114.

¹⁹¹ S.Ş.S., Sahife:97, Numara:113.

7	Ağazâde	Sahife: 2/Numara:3,Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 45/Numara:91, Sahife: 59/Numara:122
8	Faglebo (Süryani)	Sahife: 43/Numara:87
9	Aboşyan (Keldani)	Sahife: 43/Numara:87, Sahife: 82/Numara:176, Sahife: 142/Numara:33
10	Molla Süleymanzâde	Sahife: 44/Numara:88
11	Şear	Sahife: 46/Numara:94-2, Sahife: 114/Numara:12
12	Nâzergân (Ermeni)	Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 57/Numara:118
13	Parizi	Sahife: 51/Numara:105
14	Arabzâde	Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 52/Numara:107, Sahife: 53/Numara:108,Sahife: 55/Numara:113
15	Hammodi	Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112
16	Halef	Sahife: 53/Numara:109
17	Zeyno	Sahife: 53/Numara:109
18	Zito	Sahife: 54/Numara:110,Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 59/Numara:124, Sahife:71/Numara:153, Sahife: 81/Numara:173, Sahife:85/Numara:185, Sahife: 100/Numara:121
19	Berşo	Sahife: 57/Numara:117, Sahife: 58/Numara:120
20	Halfo	Sahife: 58/Numara:121
21	Salihi	Sahife: 59/Numara:122
22	Çerinkali	Sahife: 62/Numara:130
23	Kordiyi(?)	Sahife: 63/Numara:134
24	Şivalo	Sahife: 67/Numara:144
25	Elmasi	Sahife: 67/Numara:144, Sahife:135/Numara:19, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38
26	Keştiban (Keldani)	Sahife: 69/Numara:148
27	Dervişoğluzâde (Harput)	Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 74/Numara:159
28	Şenduli	Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 121/Numara:31, Sahife: 125/Numara:45
29	Saro	Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 89/Numara:194, Sahife: 89/Numara:195, Sahife: 112/Numara:8
30	Mellâvu	Sahife: 80/Numara:171, Sahife: 111/Numara:5,

		Sahife: 113/Numara:9
31	Çerkez	Sahife: 81/Numara:175
32	Saglebyân	Sahife: 83/Numara:179,Sahife:100/Numara:120, Sahife: 102/Numara:124, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 123/Numara:38, Sahife: 128/Numara:3, Sahife: 147/Numara:43
33	Köse	Sahife: 86/Numara:186
34	Genmo	Sahife: 86/Numara:186, Sahife: 92/Numara:203
35	er-Revvas	Sahife: 87/Numara:189
36	Cevhero	Sahife: 88/Numara:191
37	Berşo	Sahife: 91/Numara:199
38	Çençi (Süryani/Mardin)	Sahife: 98/Numara:116
39	Ğano	Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 101/Numara:122
40	Vehbizâde	Sahife: 100/Numara:120
41	Paşazâde	Sahife: 101/Numara:123
42	Şeyhîzâde	Sahife: 104/Numara:131
43	Basmacıyan (Ermeni)	Sahife: 107/Numara:135
44	Şitaflı (Ermeni)	Sahife: 107/Numara:135
45	Keççiği	Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 107/Numara:136, Sahife:108/Numara:136, Sahife: 109/Numara:138
46	Bibi	Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136
47	Faglebo	Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 122/Numara:36
48	el-Hamzevi	Sahife: 108/Numara:136, Sahife:108/Numara:137, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 110/Numara:3
49	Jejo	Sahife: 109/Numara:138
50	Çuri	Sahife: 109/Numara:138
51	Holani	Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 110/Numara:3
52	Ğoşebi	Sahife: 111/Numara:4
53	Kel	Sahife: 113/Numara:9

54	Efendizâde (Trabzon)	Sahife: 114/Numara:11
55	Köseoğlu (Trabzon)	Sahife: 114/Numara:11
56	Şakrani	Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 117/Numara:20
57	el-Hayyât (Ermeni)	Sahife: 116/Numara:18
58	Melihi	Sahife: 117/Numara:20
59	Temo	Sahife: 119/Numara:25
60	Çilli	Sahife: 124/Numara:41
61	Şefrali	Sahife: 125/Numara:46
62	Şakrali	Sahife: 126/Numara:48
63	Haşravi	Sahife: 128/Numara:2
64	Tercüman (Ermeni)	Sahife: 130/Numara:7, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 145/Numara:38
65	Armo (Ermeni)	Sahife: 132/Numara:13
66	Aşiti	Sahife: 134/Numara:16
67	Debbağ	Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 137/Numara:22
68	Şirino	Sahife: 137/Numara:24
69	Aliki	Sahife: 138/Numara:26
70	Karakelle (Gayr-i müslim)	Sahife: 139/Numara:28
71	Anu	Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 145/Numara:40
72	Tora	Sahife: 146/Numara:42
73	Muharremzâde (Diyarbakir)	Sahife: 151/Numara:9
74	Efendizâde (Diyarbakir)	Sahife: 151/Numara:9

Siirt'te 426 Numaralı Şer'iyeye Sicilinde geçen lakaplar verilirken meslek isimleri, aile büyüklerinin isimleri ve memleket isimlerinin dikkate alındığı görülmektedir. Lakaplar toplumda insanların birbirlerini tanımalarının en iyi yollarından biridir. Lakapların varlığı geniş ailelerin varlığını göstermesi bakımından da önemlidir. Sadece Müslümanlara ait değil Ermeni, Süryani gibi diğer toplumlara ait lakapları, ayrıca belgelerde geçen Siirt dışında yer alan lakapları da tablomuza aldık. Böylece Anadolu'da kullanılan lakaplardan örneklemeler yapmış olduk. İsimlerin, ailelerin ve soyların ayırt edilmesi için lakaplara ihtiyaç vardır. Bir bölgede aynı isim veya baba isminden birçok kişi olduğu zaman şahısların ayırt edilmesin de lakapların önemi anlaşılabilir. Öyle

zamanlar gelmiş ki Lakaplar isimlerin önüne geçmiştir. Örneğin; Çapanoğulları ve Köprülüler gibi. Son not olarak lakapların verilmesinde yaşanan olayların da önemi vardır. Yaşanılan olaylarla anılmak isteyen veya istemeyen insanlar da vardır. Örneğin; Kuyucu Murad Paşa, Maktûl İbrahim Paşa gibi.

4. Vekalet Türleri

Tablo 17. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Vekalet Türleri

Sıra No	Belgenin Türü	Sahife ve Hüküm Numarası
1	Verâset (Tereke, mîrâs) vekâleti	Sahife: 1/Numara:1, Sahife: 2/Numara:4, Sahife: 3/Numara:6, Sahife: 3/Numara:7, Sahife: 4/Numara:8, Sahife: 6/Numara:12, Sahife: 6/Numara:13, Sahife: 7/Numara:15, Sahife: 7/Numara:16, Sahife: 8/Numara:18, Sahife: 8/Numara:19, Sahife: 11/Numara:23, Sahife: 12/Numara:26, Sahife: 15/Numara:20, Sahife: 17/Numara:24, Sahife: 17/Numara:24, Sahife: 18/Numara:27, Sahife: 18/Numara:28, Sahife: 20/Numara:30, Sahife: 21/Numara:32, Sahife: 22/Numara:34, Sahife: 24/Numara:39, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 27/Numara:45, Sahife: 29/Numara:50, Sahife: 30/Numara:51, Sahife: 32/Numara:58, Sahife: 33/Numara:62, Sahife: 35/Numara:69, Sahife: 36/Numara:70, Sahife: 37/Numara:73, Sahife: 38/Numara:74, Sahife: 39/Numara:76, Sahife: 40/Numara:80, Sahife: 41/Numara:81, Sahife: 42/Numara:84, Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 48/Numara:97, Sahife: 50/Numara:104, Sahife: 51/Numara:105, Sahife: 53/Numara:108, Sahife: 54/Numara:112, Sahife: 57/Numara:117, Sahife: 58/Numara:120, Sahife: 61/Numara:128, Sahife: 62/Numara:130, Sahife: 63/Numara:134, Sahife: 65/Numara:139, Sahife: 66/Numara:140, Sahife: 67/Numara:142, Sahife: 69/Numara:149, Sahife: 71/Numara:152, Sahife: 72/Numara:153, Sahife: 72/Numara:154, Sahife: 73/Numara:156, Sahife: 74/Numara:158, Sahife: 75/Numara:160, Sahife: 76/Numara:161, Sahife: 76/Numara:163, Sahife: 77/Numara:164, Sahife: 78/Numara:167, Sahife: 80/Numara:171, Sahife: 81/Numara:175, Sahife: 89/Numara:194, Sahife: 89/Numara:195,

		Sahife: 90/Numara:197, Sahife: 91/Numara:200, Sahife: 91/Numara:201, Sahife: 92/Numara:204, Sahife: 95/Numara:210, Sahife: 99/Numara:117, Sahife: 105/Numara:132, Sahife: 107/Numara:136, Sahife: 108/Numara:136, Sahife: 113/Numara:9, Sahife: 116/Numara:17, Sahife: 117/Numara:20, Sahife: 119/Numara:25, Sahife: 119/Numara:27, Sahife: 119/Numara:28, Sahife: 121/Numara:33, Sahife: 123/Numara:38, Sahife: 123/Numara:39, Sahife: 124/Numara:44, Sahife: 125/Numara:46, Sahife: 126/Numara:48, Sahife: 127/Numara:51, Sahife: 128/Numara:2, Sahife: 130/Numara:7, Sahife: 131/Numara:10, Sahife: 132/Numara:13, Sahife: 134/Numara:15, Sahife: 138/Numara:25, Sahife: 140/Numara:30, Sahife: 141/Numara:31, Sahife: 142/Numara:34, Sahife: 146/Numara:41, Sahife: 146/Numara:42, Sahife: 149/Numara:5, Sahife: 150/Numara:6, Sahife: 157/Numara:4
2	Alacak- Verecek, icâre hakkı vekâleti	Sahife: 2/Numara:3, Sahife: 9/Numara:20, Sahife: 14/Numara:28, Sahife: 14/Numara:29, Sahife: 23/Numara:36, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 27/Numara:43, Sahife: 28/Numara:47, Sahife: 34/Numara:67, Sahife: 38/Numara:75, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 43/Numara:87, Sahife: 44/Numara:89, Sahife: 44/Numara:90, Sahife: 45/Numara:91, Sahife: 45/Numara:92, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 46/Numara:94-2, Sahife: 49/Numara:100, Sahife: 51/Numara:106, Sahife: 51/Numara:-, Sahife: 53/Numara:109, Sahife: 57/Numara:118, Sahife: 60/Numara:126, Sahife: 62/Numara:131, Sahife: 63/Numara:132, Sahife: 64/Numara:135, Sahife: 65/Numara:138, Sahife: 69/Numara:148, Sahife: 71/Numara:153, Sahife: 76/Numara:161, Sahife: 80/Numara:170, Sahife: 80/Numara:172, Sahife: 81/Numara:173, Sahife: 90/Numara:196, Sahife: 90/Numara:198, Sahife: 93/Numara:205, Sahife: 100/Numara:120, Sahife: 107/Numara:135, Sahife: 111/Numara:4, Sahife: 112/Numara:8, Sahife: 122/Numara:36, Sahife: 124/Numara:41, Sahife: 125/Numara:47, Sahife: 126/Numara:50, Sahife: 130/Numara:8, Sahife: 134/Numara:17, Sahife: 136/Numara:20, Sahife: 137/Numara:23, Sahife: 145/Numara:40, Sahife: 147/Numara:44, Sahife: 148/Numara:1, Sahife: 151/Numara:7, Sahife: 151/Numara:8, Sahife: 151/Numara:9, Sahife: 152/Numara:11, Sahife: 152/Numara:12, Sahife: 156/Numara:21, Sahife: 158/Numara:6, Sahife: 159/Numara:8,

		Sahife: 160/Numara:11
3	Me'âş-Ücret talebi veya me'âş kesilmesine son verilmesi veya tasarruf vekâleti	Sahife: 18/Numara:26, Sahife: 46/Numara:94-1, Sahife: 131/Numara:9
4	Evlilik (izin, boşanma, nafaka, mehr ve hülliyyât) vekâleti	Sahife: 16/Numara:23, Sahife: 34/Numara:65, Sahife: 40/Numara:79, Sahife: 43/Numara:86, Sahife: 45/Numara:93, Sahife: 47/Numara:95, Sahife: 60/Numara:125, Sahife: 66/Numara:141, Sahife: 88/Numara:191, Sahife: 101/Numara:123, Sahife: 103/Numara:128, Sahife: 104/Numara:129, Sahife: 114/Numara:12, Sahife: 114/Numara:13, Sahife: 118/Numara:24, Sahife: 120/Numara:30, Sahife: 126/Numara:49, Sahife: 127/Numara:52, Sahife: 138/Numara:26, Sahife: 143/Numara:35,
5	Vâkîf (malının korunması, kiralanması ve dava) vekâleti	Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 39/Numara:77, Sahife: 55/Numara:113, Sahife: 73/Numara:155, Sahife: 79/Numara:169, Sahife: 81/Numara:174, Sahife: 128/Numara:3, Sahife: 129/Numara:4, Sahife: 141/Numara:32, Sahife: 155/Numara:19
6	Tecavüz, kaçırılma, cana ve mala ta'arruz ve zabt etme, cinayet, Hırsızlık, haciz vekâleti	Sahife: 3/Numara:5, Sahife: 9/Numara:20, Sahife: 9/Numara:21, Sahife: 16/Numara:22, Sahife: 21/Numara:33, Sahife: 25/Numara:41, Sahife: 26/Numara:42-1, Sahife: 33/Numara:61, Sahife: 33/Numara:63, Sahife: 33/Numara:64, Sahife: 35/Numara:68, Sahife: 36/Numara:71, Sahife: 40/Numara:78, Sahife: 44/Numara:88, Sahife: 46/Numara:93, Sahife: 48/Numara:98, Sahife: 49/Numara:99, Sahife: 58/Numara:121, Sahife: 64/Numara:136, Sahife: 64/Numara:137, Sahife: 86/Numara:186, Sahife: 86/Numara:187, Sahife: 88/Numara:193, Sahife: 104/Numara:130, Sahife: 107/Numara:135, Sahife: 109/Numara:1, Sahife: 110/Numara:2, Sahife: 111/Numara:5, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 118/Numara:23, Sahife: 121/Numara:31, Sahife: 124/Numara:43, Sahife: 127/Numara:1, Sahife: 134/Numara:16, Sahife: 149/Numara:3, Sahife: 149/Numara:4, Sahife: 155/Numara:20, Sahife: 156/Numara:2
7	Alım-satım vekâleti	Sahife: 7/Numara:14, Sahife: 8/Numara:17, Sahife: 12/Numara:25, Sahife: 19/Numara:29, Sahife: 20/Numara:31, Sahife: 23/Numara:37, Sahife: 24/Numara:38, Sahife: 28/Numara:46-1, Sahife: 42/Numara:85, Sahife: 45/Numara:91,

		Sahife: 49/Numara:101, Sahife: 52/Numara:106, Sahife: 55/Numara:112, Sahife: 56/Numara:116, Sahife: 61/Numara:127, Sahife: 69/Numara:147, Sahife: 74/Numara:159, Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 97/Numara:113, Sahife: 97/Numara:114, Sahife: 98/Numara:116, Sahife: 99/Numara:119, Sahife: 103/Numara:127, Sahife: 104/Numara:131, Sahife: 117/Numara:19, Sahife: 121/Numara:32, Sahife: 129/Numara:5, Sahife: 135/Numara:19, Sahife: 154/Numara:16, Sahife: 154/Numara:17, Sahife: 154/Numara:18, Sahife: 156/Numara:1, Sahife: 158/Numara:5
8	Tevkil vekâleti (Vekîlin vekîl ta'yîni, vekîl 'azl, vekîlin kendini vekîl ilan etmesi, vekîlin kabûl edilmesi)	Sahife: 1/Numara:1, Sahife: 32/Numara:59, Sahife: 54/Numara:111, Sahife: 67/Numara:143, Sahife: 77/Numara:165, Sahife: 78/Numara:166, Sahife: 86/Numara:188, Sahife: 94/Numara:207, Sahife: 94/Numara:209, Sahife: 98/Numara:115, Sahife: 121/Numara:34, Sahife: 125/Numara:45,
9	İtiraz vekâleti (Bir üst mahkemeye itiraz, davanın tekrar görülmesi, Hüküm iptal)	Sahife: 31/Numara:54, Sahife: 31/Numara:56, Sahife: 37/Numara:72, Sahife: 52/Numara:107, Sahife: 95/Numara:211, Sahife: 106/Numara:134, Sahife: 109/Numara:138, Sahife: 129/Numara:6, Sahife: 144/Numara:37, Sahife: 160/Numara:10
10	Da'vâ vekâleti (kendi haklarının korunması, kendi işlerinin yürütülmesi)	Sahife: 4/Numara:9, Sahife: 5/Numara:10, Sahife: 10/Numara:22, Sahife: 11/Numara:24, Sahife: 13/Numara:27, Sahife: 15/Numara:21, Sahife: 22/Numara:35, Sahife: 25/Numara:40, Sahife: 26/Numara:42-2, Sahife: 28/Numara:46-2, Sahife: 29/Numara:48, Sahife: 29/Numara:49, Sahife: 30/Numara:52, Sahife: 30/Numara:53, Sahife: 32/Numara:60, Sahife: 41/Numara:82, Sahife: 41/Numara:83, Sahife: 47/Numara:96, Sahife: 50/Numara:102, Sahife: 50/Numara:103, Sahife: 54/Numara:110, Sahife: 56/Numara:114, Sahife: 56/Numara:115, Sahife: 58/Numara:119, Sahife: 59/Numara:122, Sahife: 59/Numara:123, Sahife: 59/Numara:124, Sahife: 61/Numara:129, Sahife: 63/Numara:133, Sahife: 67/Numara:144, Sahife: 68/Numara:145, Sahife: 68/Numara:146, Sahife: 70/Numara:150, Sahife: 70/Numara:151,

		Sahife: 74/Numara:157, Sahife: 76/Numara:162, Sahife: 78/Numara:167, Sahife: 82/Numara:176, Sahife: 82/Numara:178, Sahife: 83/Numara:179, Sahife: 83/Numara:180, Sahife: 84/Numara:181, Sahife: 84/Numara:182, Sahife: 84/Numara:183, Sahife: 85/Numara:184, Sahife: 85/Numara:185, Sahife: 87/Numara:189, Sahife: 87/Numara:190, Sahife: 88/Numara:192, Sahife: 91/Numara:199, Sahife: 92/Numara:203, Sahife: 93/Numara:206, Sahife: 94/Numara:208, Sahife: 96/Numara:211, Sahife: 96/Numara:112, Sahife: 99/Numara:118, Sahife: 100/Numara:121, Sahife: 101/Numara:122, Sahife: 102/Numara:124, Sahife: 102/Numara:125, Sahife: 102/Numara:126, Sahife: 106/Numara:133, Sahife: 108/Numara:137, Sahife: 110/Numara:3, Sahife: 112/Numara:6, Sahife: 112/Numara:7, Sahife: 113/Numara:10, Sahife: 115/Numara:14, Sahife: 115/Numara:15, Sahife: 116/Numara:16, Sahife: 117/Numara:21, Sahife: 118/Numara:22, Sahife: 119/Numara:26, Sahife: 120/Numara:29, Sahife: 122/Numara:35, Sahife: 122/Numara:37, Sahife: 123/Numara:40, Sahife: 124/Numara:42, Sahife: 132/Numara:11, Sahife: 132/Numara:12, Sahife: 133/Numara:14, Sahife: 135/Numara:18, Sahife: 137/Numara:22, Sahife: 137/Numara:24, Sahife: 139/Numara:28, Sahife: 140/Numara:29, Sahife: 142/Numara:33, Sahife: 144/Numara:36, Sahife: 145/Numara:38, Sahife: 145/Numara:39, Sahife: 147/Numara:43, Sahife: 148/Numara:2, Sahife: 152/Numara:10, Sahife: 153/Numara:13, Sahife: 153/Numara:14, Sahife: 153/Numara:15, Sahife: 157/Numara:3, Sahife: 158/Numara:7, Sahife: 159/Numara:9,
--	--	--

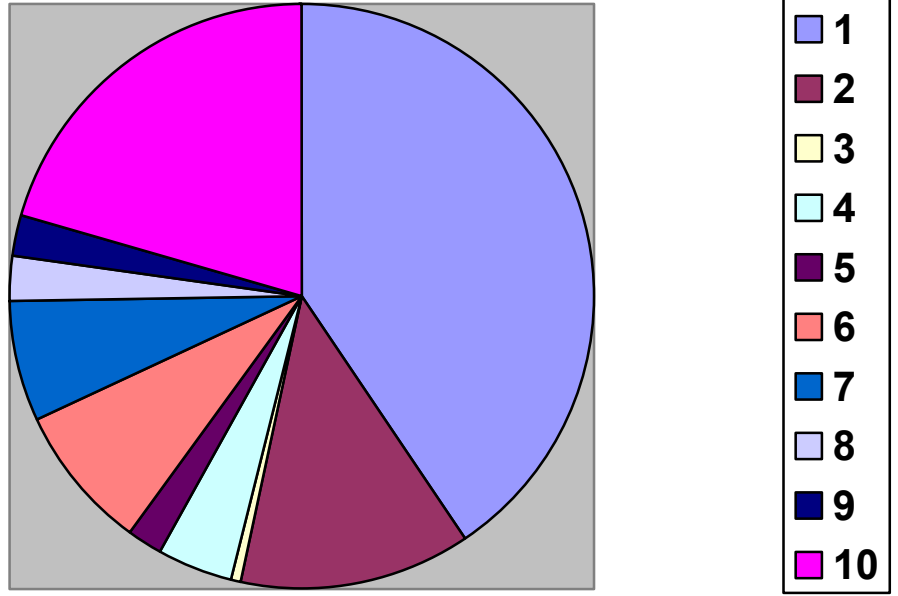
Şer‘iyye Sicili’nde bulunan hükümlerin içeriğın ne olduğunu ortaya koyabilmek ve bakış açımızı netleştirmek için on başlık altında sınıflandırdık. Belgelerde en fazla bulunan belge çeşidinin verasetle ilgili olduğunu gördük. Vakıflarla ilgili olan belgeleri ayrı bir başlık olarak sınıflandırdık. Şer‘iyye Sicili’nde 383 hüküm bulunmasına rağmen vekalet türlerinde 478 belge olarak değerlendirmemizin sebebi, bazı vekalet belgesi içeriklerinin aynı belge de ikinci farklı bir konu için “*ve birde*”¹⁹² denilerek

¹⁹² S.Ş.S., Sahife:38, Numara:74. örnekte olduğu gibi.

istenilen konu için vekalet verilmesi olarak görülebilir. Bu bağlamda tespit edebildiğimiz 17 tane belge vardır.

5. Vekalet Türleri Grafiği

Tablo 18. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili’nde Vekalet Türleri Grafiği

Sıra No	Belge Türü	Arahtaki Belge Sayısı	Yüzelik Dilim
1	Veraset	192	% 40,16
2	Alacak-Verecek	61	% 12,76
3	Maaş Taleb	3	% 0,62
4	Evlilik	20	% 4,18
5	Vakıf	10	% 2,09
6	Müdafaa	38	% 7,94
7	Alım-Satım	33	% 6,90
8	Tevkil	12	% 2,51
9	İtiraz	10	% 2,09
10	Dava	99	% 20,71
Toplam		478	%100

SONUÇ

Çalışmamız olan 426 numaralı Siirt Şer‘iyye sicillerinde olan 383 adet hükmün tamamı vekaletle ilgili olduğu görülmektedir. Vekaletle ilgili olduğu için hükümlerin tamamına yakınında vekil tayin edilmiş sadece 2 tane hükümde vekil olmadığı görülmüştür. Defter 82 varak 164 sayfadan oluşmaktadır. Defterdeki ilk hükmün tarihi 25 Ağustos 1885 olup, en son hükmün tarihi 16 Şubat 1900 yılına aittir. En fazla vekillik görevi 59 vekillik görevi ile Hacı Muhammed Efendi bin Kasım’ındır. 5 tane davada kadın vekillere de görev verilmiştir.

Davalarda vekil olan kişilerin genelde mahkemede görevli olan kişilerden veya Siirt’te önemli görevde olan kişilerden seçildiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Vekiller diğer bir deyişle toplum nezdinde itibarı ve güvenilir olan kişilerden seçilmeye gayret edildiği ve vekiller seçilirken din veya ırk ayrımı gözetilmediği görülmektedir. Gayr-i müslim olanlardan en fazla davada vekil olarak Siirtli Süryani milletinden olan Saglebyân Yusuf veled-i Hanna’nın vekil tayin edildiği görülmektedir. İstinaf mahkemesine veya dışarıda açılacak davalarda orada bulunan veya ikamet eden kişilerin, mahkemelerde temsil için vekil olarak görevlendirildiği görülmektedir. Belgelerdeki avukat sözcüğü ilk ve tek olarak bir hükümde geçmektedir. O da İstanbul’da görülecek dava için İstanbul Beyoğlu’nda mukim Avukat Kirkor Efendi Zohrabyan’dır. Vekalet belgesinin tarihi “*Hicri 15 Şevvâl 1317 ve Miladi 16 Şubat 1900*” tür. Buradan şu sonuç çıkarılabilir ki, avukatlık mesleği 1900’lü yıllardan itibaren gelişmeye başlamıştır.

426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicilinde belgelerin tasnif edilmesi 10 başlık adı altında yapılmıştır. Farklı alanlarda çok fazla vekalet örneği olduğu için sınırlandırmak zorunda kalınmıştır. Hüküm başlarken vekalet veren şahsın nereli olduğu veya aslen nereli olduğu, gayr-i müslim ise hangi milletten ve hangi dine mensub olduğu mutlaka belirtilmiştir. Daha sonra kimin huzurunda ifade verildiği ve nerede ifade verildiği, ifade alınan kadın veya zor durumda olan kişilerin bulunduğu yere gidilerek ifade

alındığı, şahitler varsa isimleri ve aynı zamanda vekil olan kişinin ismi mutlaka belirtilmiştir. Sonrasında niçin vekalet verildiği gayet kısa ve öz biçimde açıklanmıştır. Vekaletin şartları varsa açıklanmıştır. Vekaletin ne şartlarla vekile verildiği neleri muhakeme edeceği veya neleri takip ettiği mutlaka bahis olunarak, vekil şahadetle vekaleti kabul ettiğini beyan eder. Şahidler gerekirse “... *bu hususa şâhidim ve eşhedü billahi şehâdet ederim.*” biçiminde şahadet ederek vekaletname sona ederler. En son olarak müvekkil, vekil ve şahitler tarafından imza edilir ve isminin altı boş bırakılır. Böylece belge sona erer.

Ele aldığımız defterde belgelerinin yazılmasında müvekkil, vekil ve şahidlerin isimleriyle sıralamaya çalıştık. 426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicili altı ayrı defterden oluşmaktadır ama defterler birbirinin devamıdır. Her defterin katibi ayrı, yazı stili ayrı ve kullanılan ifadelerde birbirinden farklılık arz etmektedir. 1. defterde 227 hüküm, 2. defterde 28 hüküm, 3. defterde 52 hüküm, 4.defterde 44 hüküm, 5. defterde 21 hüküm ve 6. defterde 11 hüküm toplam olarak 383 hükümden oluşmaktadır. 4. defterin başlangıcından itibaren “*Sûreti yazılmıştır*” diye kenarına veya altına ibare düşülmüştür.¹⁹³ Bazı hükümlerin kenarlarında yazılırken unutulmuş veya vekalet veren kişi tarafından eklenen derkenarlar mevcuttur. Derkenarların birçoğunun altında katib Yusuf Hayali’nin imzası mevcuttur.¹⁹⁴

Defterde bir diğer husus kişilere ilişkin hitaplarda kişilerin dini mensubiyetlerine göre hitap ve tanımlama ifadeleri yer almaktadır. Müslümanların vekalet kayıtlarının başlangıç bölümünde “... *ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden ...*” şeklinde ifadeler yer alırken, gayr-i müslim vatandaşların vekalet kayıtlarının başlangıç bölümüne “... *ahalisinden iken bundan akdem fevt olan ...*” ifadeleri yer almaktadır. Ahâli kavramı “*Bir memlekette yerleşme merkezinde oturanlar, yaşayanlar, bu yerin yerli halkı*” anlamında kullanılır.¹⁹⁵ Müslüman olan kişinin ölmesi “vefât” kelimesi ile tanımlanırken; gayr-i müslim olan kişinin ölmesi “fevt” kelimesi ile tanımlanmakta iken defterin sonuna doğru kavramların farklı olarak bilerek veya bilmeyerek kullanıldığı

¹⁹³ S.Ş.S., Sayfa 109, Numara 38’de başlıyor ve Sayfa 122, Numara 37’de sona eriyor.

¹⁹⁴ S.Ş.S., Sayfa 116, Numara 18’deki örnek gibi.

¹⁹⁵ Mehmet Doğan, a.g.e., s.22.

görülmektedir.¹⁹⁶ Vefat kavramı; insanlar için ölüm anlamında kullanılmakta iken, fevt kavramı; kaybolmak, zayi olmak anlamlarında kullanılmaktadır.¹⁹⁷ Bu ifade farklılığı İslâm inancının metne yansımış halidir. Bu farklı kullanım Osmanlı Devleti adlî bürokrasisinin gayr-i müslim vatandaşlara ilişkin değerlendirmesini de ifade etmektedir.

Defterde ayrıca Siirt'te yoğun olarak bulunan esnaf tabakası ve küçük el zanaatları hakkında da bilgi sahibi olmaktayız. Defterde geçen esnaf çeşitlerini söyle sıraya sıralayabiliriz: keçeci, kazzaz, bezzaz, semerci, berber, dülgere (marangoz), kömürçü, tüccar, kasap, bakkal, sarrac, habbar, dellâl, terzi, pamukçu, attar, mimar usta, kavvas, nalebend, destici ve bakırcı. Bakkalcılıkla uğraşan ve ticaretle uğraşan insanların fazla olması dikkate şayandır.

426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicilinde dönemin askeri yapısıyla ilgili önemli bilgilere ulaşılmaktadır. Belgelerden 4. ordunun 31. alayın 2., 3. ve 4. bölüklerinin ve 32. alayın 1. tabur ve bölüklerinin Siirt'te kaldığı ve nizamiye olarak bilindiği görülmektedir. Siirt'te diğer askeri birliklere gelince Siirt 3. jandarma taburu, Siirt 86. redif alayının 3. tabur ve bölükleri, Siirt 133. redif alayının Siirt tali taburu, Siirt 3. zabtiye taburu gibi askeri birliklerin olduğu görülmektedir. Belgelerde doğu bölgelerinin 4. orduya ait olduğu ve Siirt'teki birliklerin 4. orduya bağlı olduğu görülmektedir. Siirt'teki ordu yapılanmasının nizamiye, redif ve zabtiye olarak sınıflandırıldığı bilgisine ulaşıyoruz. Siirt'te ayrıca iç güvenliğin sağlanması için emniyet teşkilatının kurulduğunu görmekteyiz.¹⁹⁸ Asker olanların çoğunluğunun ailesini getirmediği memleketinde bıraktığı, getirenlerin ise genelde Kassar mahallesinde yaşadığı görülmektedir. Belgelerden anlaşıldığına göre askerlerle ilgili vekaletlerin, daha çok ölen veya maaşını alamayan askerlerin davalarından oluştuğu görülmektedir. Belgelerden birisinden anlaşıldığına göre Bitlis'te bir askeri hastane olduğu görülmektedir.¹⁹⁹

426 Numaralı Siirt Şer'iyeye Sicili defterinden vakıflarla ilgili de bilgi sahibi olmaktayız. Ölen kişilerin vefat etmeden önce vasiyetiyle vakfa kalan malların

¹⁹⁶ "Fevt" tabirinin geçtiği yerler; Sayfa 131, Numara 10'da olduğu gibi.

¹⁹⁷ Mehmet Doğan, a.g.e., s. 356.

¹⁹⁸ S.Ş.S., Sahife:154/Numara:17'de "komiser"den bahsedilmektedir.

¹⁹⁹ S.Ş.S., Sahife:119/Numara:25.

yönetilmesi için veya diğer manada vakfın haklarının muhafazası için “*mütevelli*”²⁰⁰ adı verilen seçimle yönetime gelen kişilerin vakfa ait malların haklarını müdafaa için yaptığı çalışmalar görülmektedir. Bu durum; Siirt’te günümüzde vakıf geleneği devam ettiği ve toplum açısından vakıf malları önem arz ettiği için vakıfla ilgili yapılacak çalışmalara kaynaklık edecek mahiyettedir. Vakıfların medreselere, tekkelere ve mescidlere ait olduğu görülmektedir. Vakıfların kurulmasının amacı, kurulan yerin devamını sağlamak, maddi olarak desteklemek içindir. Vakfeden kişi medrese veya mescid yaptığında yaşaması için vakıf kurarak oranın canlı kalmasını sağlıyordu. Osmanlı’da sadece vakıf geleneği Müslümanlara ait bir olgu değildir, aynı zamanda diğer din mensuplarına da aittir. Gayr-i Müslimler kurumlarını yaşatmak için vakıflar kurmuşlardır. Bu olguyu ve anlayışı desteklemek mahiyetinde bulduğumuz belgeler iki tanedir. Belgelerden birincisi Süryanilerin Siirt’teki Deyr-mar Yakub manastırına ait vekalet belgesidir²⁰¹, ikincisi ise Mardin Erbin mahallesi Erbin kilisesi vakfına ait belgedir.²⁰² Bu bağlamda şu sonuca ulaşabiliriz ki; Osmanlı Devleti dini kurumların desteklenmesi ve dini yaşantının devamı için gayr-i müslim vatandaşlarına hiç bir engelleme yapmamıştır.

Şer’iyye Sicilinde yer alan bir tane çeyizle ilgili uygun hükümde “ *bir kat yatak ve bir ‘aded kilim ve bir ‘aded câcîm ve bir ‘aded sandık ve on iki kat elbise ve gümüşden ma’ mül bir çift bezâvend ve bakırdan ma’ mül bir ‘aded teşt ve bir ‘aded bakraç ve iki ‘aded büyük sahan ve iki ‘aded büyük tas ve bir sini ve bir ‘aded kazan ve bir ‘aded siyah pûşî ve bir ‘aded amem kuşağı ve bir çift altun küpe* ” yer alan önemli bilgiler vasıtasıyla günlük yaşamda kullanılan eşyaları, hanelerde kullanılan araç-gereçlerin ne olduğunu öğrenmekteyiz. Eşya ve araç-gereçlerin değerlerinin belirlenmesinde herhangi bir bilgi yoktur ama mevcut eşyası tek tek sayılarak listelenmiştir.²⁰³

Osmanlı Devleti çok uluslu bir yapıya sahiptir. Bu durum Siirt’te de görülmektedir. 426 Numaralı Şer’iyye Sicili’ndeki belgeler Müslüman tebaaya, Gayr-i Müslim tebaadan

²⁰⁰ “*Vakıf idarecisi, vakıf işlerini, vakıf şartlarına göre yürüten vazifeli*” Mehmet Doğan, a.g.e., s. 823.

²⁰¹ S.Ş.S., Sahife:155/Numara:19.

²⁰² S.Ş.S., Sahife:98/Numara:116.

²⁰³ S.Ş.S., Sahife:150/Numara:6.

Ermeni, Keldani, Süryani ve Protestan'a ve Yezidî taifesine aittir. Belgelerden Siirt'te yaşayan toplulukların, hangileri olmuş olduğu bilgisini elde etmiş oluyoruz. Sicil çevirisinde bu farklı din ve etnik kökenden gelen insanlar arasında bir çatışma ve ayrımcılığa rastlanmamaktadır. Vekaletler incelendiğinde gurupların çatışmasından değil, ailevi sorunlardan kaynaklı olduğu anlaşılmaktadır.

Aşiretlerle ilgili olarak Siirt çevresinde aşiretlerin etkin olarak yaşadıklarını görmekteyiz. Özellikle Eruh bölgesinde arazinin kısmen düz olması ve su kaynaklarının bol olması konar-göçer aşiretlerin yaşadığı en yoğun bölge olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Belgelerden ulaştığımız sonuca göre Garzan bölgesinde aşiretlerde mevcuttur. Belgelerden Siirt aşiretlerin en büyüğünün Sılokan aşiretidir.

Belgelerden vasilikle ilgili vekalet kaydının olmadığı, ancak belgelerde geçen vasilerin asker ise genelde asker bir kişinin vasi tayin edildiği, toplumda ise annesi veya en yakın akrabasının vasi tayin edildiği veya meslek gurubundan ise yakın arkadaşlarından birinin vasi tayin edildiği görülmektedir.

Şer'iyye sicilleri'nde geçen isimlerin bölgesel olarak ayrı önem arz ettiği farklı dine veya millet sahip olanların aynı isimleri kullandığı görülmektedir.²⁰⁴ Sicilleri okurken önem atfeden kişilerin adlarının sonuna "Ağa", kadınlara ise "Hatun" ve "Hanım" gibi sıfatlar eklendiği hatta isimle birlikte kullanıldığı görülmektedir. Siirt gibi kozmopolit yerlerde isimlerin birbirinde etkilenmesi birbirine duyulan güvenin en önemli göstergesidir. Binlerce yıldır hiçbir problem olmadan bir arada yaşayan toplumun, bu durumuna en güzel örnek ortak isimlerin kullanılmış olmasıdır.

İncelediğimiz belgelerden çıkaracağımız diğer bir sonuç ise isimlerden önce sıfat olarak "izzetlü"²⁰⁵, "fütüvvetlü"²⁰⁶ ve "rifatlü"²⁰⁷ kelimelerinin kullanılmasıdır. Bu kelimeler insanların toplumdaki makamına ve askeriyedeki ünvanlarına göre yazı da

²⁰⁴ Örnek Yusuf, Musa, Davut gibi peygamber isimleri, aynı zamanda yöresel olarak isimlerden aynı olanlar mevcuttur. Örneğin, Azo, Babi gibi.

²⁰⁵ ²⁰⁵ S.Ş.S., Sahife:16/Numara:23; Sahife:20/Numara:31 ve Sahife:136/Numara:21.

²⁰⁶ S.Ş.S., Sahife:15/Numara:21.

²⁰⁷ S.Ş.S., Sahife:3/Numara:5 v.b.

kullanılmaktaydı. İzzetlü, askeriyede albaylar için kullanılan ve Devellioğlu'nun Osmanlı sözlüğünde ise “*Tanzimat’tan sonra istabl-i âmire ile mîri-miranların arasında sivil rütbe olup unvanı “izzetlü paşa” dır.*” şeklinde izah edilmektedir. Fütüvvetlü, belgelerde teğmen, üsteğmen ve yüzbaşı ünvanlarından önce kullanılmıştır. Rifatlı, belgelerde binbaşılar ve toplumda saygınlığı olan belediye başkanı ve müdürler gibi kişiler tarafından için kullanılan bir üvandır.

Sicil defterinde yer alan hükümleri irdelediğimizde gayr-i müslimlere ait mektebelerin olduğu, Siirt’te Ermenilere ait mektebin varlığı²⁰⁸ ve Mardin’de Protestan millete ait mektebin²⁰⁹ olduğu görülmektedir. Bu konuyla ilgili olarak özellikle Protestanların misyonerlik faaliyetleri sonucu Ermeniler üzerinde etkili olduğu görülebilir. Protestanların Mardin merkezli Amerikalı Mister Anders tarafından yönetilen yardım içerikli görünen teşkilatın varlığını, Siirt yardım dağıtma temsilcisi olan Mardinli Yusuf Yunan’ın Siirt’te öldürülmesiyle öğrenmiş olmaktadır.²¹⁰ Bu gibi faaliyetler sonucunda gayr-i müslim Osmanlı vatandaşlarının kadim hristiyan mezheplerini bırakarak Katolik ve Protestan mezheplerine geçtiğini ve belgelere özellikle dini belirtilirken Katolik²¹¹ veya Protestan olarak kaydedildiklerini görmekteyiz. Çalışmamızın konusunu teşkil eden Şer‘iyye Sicilleri, misyonerlik üzerine araştırma yapan tarihçiler için de kaynak niteliğinde örneklerle doludur.

426 Numaralı Siirt Şer‘iyye Sicil defteri titiz bir şekilde inceleyip, okuyarak, çevirisini yaparak ve yazıya aktararak tarihi tesbitlerimizi günümüze yansıtmaya çalıştık. Çalışmamızın Siirt hakkında yapılacak ciddi araştırmalara, Siirt’le ilgili araştırma yapacaklara bir rehber ve başvuru kaynağı olmasını, ayrıca Siirt Şer‘iyye Sicilleri’yle ilgili yapılacak çalışmalara öncülük etmesini temenni ediyoruz.

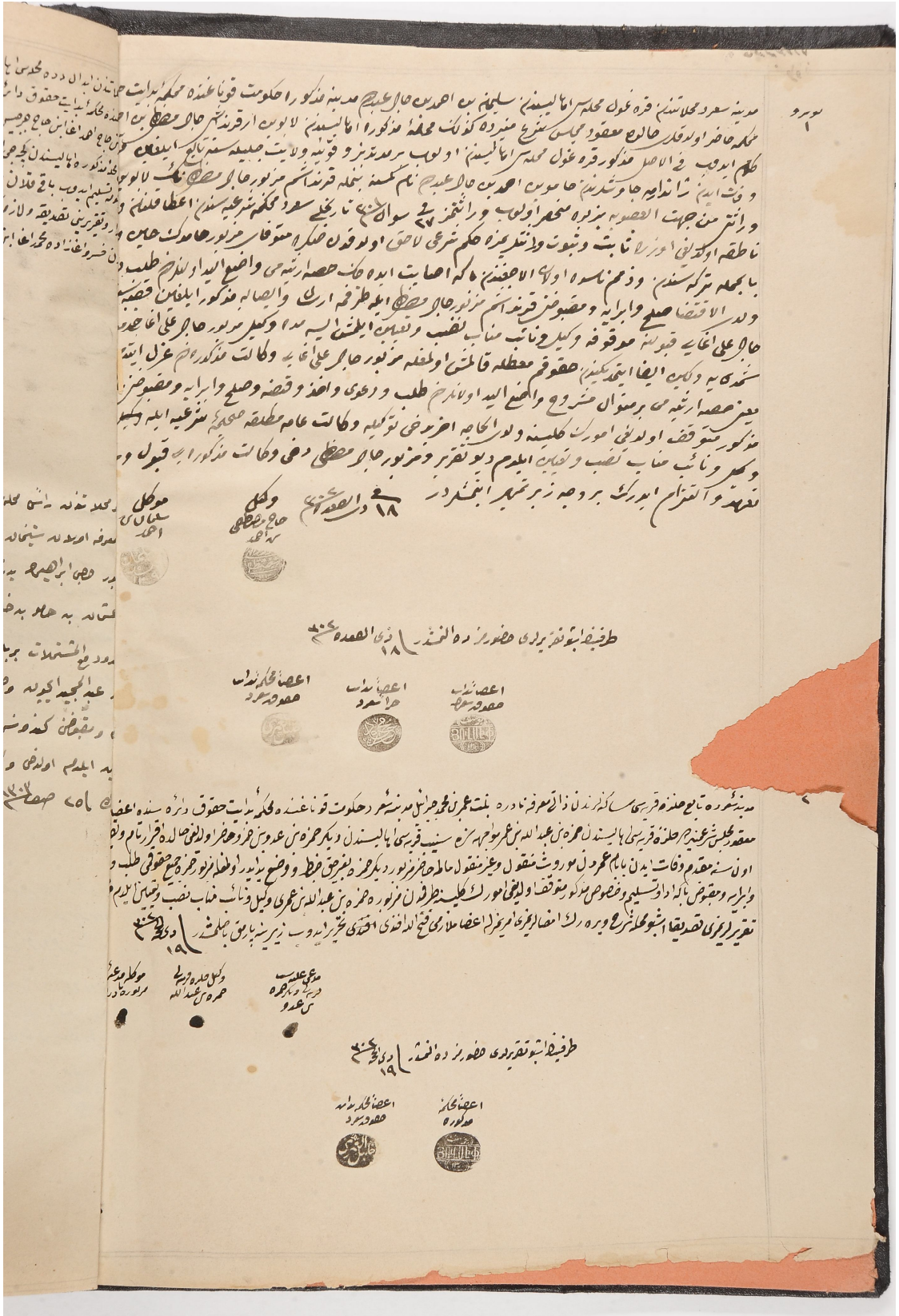
²⁰⁸ S.Ş.S., Sahife:69/Numara:147.

²⁰⁹ S.Ş.S., Sahife:98/Numara:116.

²¹⁰ S.Ş.S., Sahife:139/Numara:28.

²¹¹ S.Ş.S., Sahife:136/Numara:20’deki Ermeni Katoliklere bir tane örnek.

EKLER (Belgenin Orijinal Örnekleri)

بور

مدینه سعید محلک استخ قرة غول محکم انالیسند سلیمان بن احمد بن حال علیک مدینه مذکور حکومت قوناغده محکم ابدیات حاکمان ابد دده محکم یا
 ملک حاضر اولوقدر حالک معقود محکم سوز مندره کونک محکم مذکور انالیسند لایون ارقند محکم حال مصطفی بن احمد محکم ابدیات حقوق دار
 حکم ابدی و اهل مذکور قرة غول محکم انالیسند اولوب برودتیز و قونیه ولایت حلیه سیم نالیسند محکم ابدیات حقوق دار
 و قونیه شایه جاوشدند محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 ناطق اولوقدر لایون ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 باجهل ترک سوز و ذمعه سوز اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار
 اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 حال علی ای قونیه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 سوزایه و لکن ایضا محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 بعض حصص ایشق سوز و ایشق سوز اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار
 مذکور سوزایه اولوب ایضا محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 و کبر و نایب محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 سوزایه و ایشق سوز اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار

محمد تخته
 سلطان
 احمد
 در وجه ابراهیم
 تخته به حال بد
 در وجه ابراهیم
 تخته به حال بد
 در وجه ابراهیم
 تخته به حال بد
 در وجه ابراهیم
 تخته به حال بد

۱۸
 در وجه ابراهیم
 تخته به حال بد

طریقہ تہذیبیہ دہلی و صوفیہ دہلی

اعضای
 محکم
 اعضای
 محکم
 اعضای
 محکم

مدینه سعید محلک استخ قرة غول محکم انالیسند سلیمان بن احمد بن حال علیک مدینه مذکور حکومت قوناغده محکم ابدیات حاکمان ابد دده محکم یا
 ملک حاضر اولوقدر حالک معقود محکم سوز مندره کونک محکم مذکور انالیسند لایون ارقند محکم حال مصطفی بن احمد محکم ابدیات حقوق دار
 حکم ابدی و اهل مذکور قرة غول محکم انالیسند اولوب برودتیز و قونیه ولایت حلیه سیم نالیسند محکم ابدیات حقوق دار
 و قونیه شایه جاوشدند محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 ناطق اولوقدر لایون ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 باجهل ترک سوز و ذمعه سوز اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار
 اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 حال علی ای قونیه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 سوزایه و لکن ایضا محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 بعض حصص ایشق سوز و ایشق سوز اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار
 مذکور سوزایه اولوب ایضا محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 و کبر و نایب محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار
 سوزایه و ایشق سوز اولوب الاغصه محکم ابدیات حقوق دار اولوب و ایشق سوز سوزان محکم ابدیات حقوق دار اولوب محکم ابدیات حقوق دار

محمد تخته
 سلطان
 احمد
 در وجه ابراهیم
 تخته به حال بد

۱۹
 در وجه ابراهیم
 تخته به حال بد

طریقہ تہذیبیہ دہلی و صوفیہ دہلی

اعضای
 محکم
 اعضای
 محکم

۱۸۸

مدینه سدره جنتی که در آنجا... مدینه سدره جنتی که در آنجا... مدینه سدره جنتی که در آنجا...

کتابخانه
تصفیه
عهدی

هدیه
هدیه

هدیه
هدیه

۱۸۸

تیمی و بانی داند... تیمی و بانی داند... تیمی و بانی داند... تیمی و بانی داند...

کتابخانه
تصفیه
عهدی

هدیه
هدیه

۱۸۸

مدینه سدره جنتی که در آنجا... مدینه سدره جنتی که در آنجا... مدینه سدره جنتی که در آنجا...

تیمی و بانی داند... تیمی و بانی داند... تیمی و بانی داند...

تیمی و بانی داند... تیمی و بانی داند... تیمی و بانی داند...

BİBLİYOGRAFYA

- Adak, Abdurrahman, “Klasik Edebiyatta Siirtli Şairler”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Akgündüz, Ahmet, “Şer‘iyye Mahkemeleri ve Şer‘iyye Sicilleri”, Osmanlı, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002.
- Akgündüz, Ahmet, “Şer‘iyye Sicilleri”, İslam Ansiklopedisi, C.I, TDAV Yayınları, İstanbul 1988.
- Akgündüz, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, Timaş Yayınları, İstanbul 1990.
- Akgündüz, Ahmet, Şer‘iyye Sicilleri, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yayınları, C.1, İstanbul 1988.
- Akgündüz, Ahmet; Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri, C.1, OSAV Yayınları, İstanbul 1990.
- Arslan, Hüseyin, Yüksek Ruhlar ve Aydınlar Yurdu Tillo, Posta Basım, İstanbul 2006.
- Arvas, Mehmet Sıddık, 298 Numaralı Şer‘iyye Sicili Defterine Göre Bitlis’in Ekonomik, Sosyal ve Dini Durumu, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2007.
- Atalay, Ömer, Siirt Tarihi, Çeltut Matbaası, İstanbul 1946.
- Aydın, M. Âkif, “Mahkeme”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C.XXVII, TDAV Yayınları, Ankara 2003.
- Azimli, Mehmet, “İlk Fethinden Osmanlı’ya Siirt’in Siyasi Tarihi”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Bayındır, Abdülaziz, “Osmanlı’da Yargının İşleyişi”, Osmanlı, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2000.
- Çadircı, Musa, Türkiye’de Kaza Yönetimi (1840-1876), C.LIII, Belleten, Ankara.
- Devellioğlu, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi, Ankara 2003.
- Doğan, Mehmet, Büyük Türkçe Sözlük, İz Yay, 11. Baskı, İstanbul 1992.

- Gedikli, Fethi, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. 3, Sy. 5, 2005.
- Hayta, Necdet, Ünal,Uğur, Osmanlı Devleti’nde Yenileşme Hareketleri, Gazi Kitabevi Yayınları, Ankara 2005.
- Hızlı, Mefail, “Maddi Kültür Varlıklarımızın Onarımlarını Belirlemede Şer’iyye Sicillerinin Rolü”, Taç Vakfı Yıllığı I, İstanbul 1991.
- Kılıççioğlu, Cumhur, Her Yönüyle Siirt, Siirt 1992.
- Komasyon, Siirt, Erofset basım, İstanbul 2002.
- Komasyon, Siirt’te Tespiti ve Tescili Yapılmayan Kültür Varlıkları, Siirt Valiliği Yayınları:4, Ankara 2003.
- Mutlu, Mehmet, Siirt Mezar Taşları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 2006.
- Ortaylı, İlber, “Kadı ”, İslam Ansiklopedisi, C.24, TDAV Yayınları, İstanbul 2002.
- Özcoşar, İbrahim, “19. Yüzyılda Siirt’te Gayrimüslimler”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Özgen Nurettin, Karadoğan, Sabri, “Siirt Şehrinin Kuruluşu ve Gelişimi” , Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 19, Sy. 2, Elazığ 2009.
- Özgen, Nurettin, Kuruluş Yeri Bakımından Siirt Şehri ve Yakın Çevresinin Doğal ortam Özellikleri, Siirt Valiliği Yayınları:2, Ankara 2003.
- Paydaş, Kazım, “Selçuklular Döneminden Safeviler’e Ortaçağda Siirt ”, Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Polat, Ebru, “H. 1310 (M. 1892) ve H. 1316.1317.1318 (M. 1898.1899.1900) Tarihli Bitlis Vilâyeti Sâlnâmelerinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi”, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2006.
- Savur, Hayrettin, Siirt’in Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1312-1317 / 1894-1900, 420 Nolu Siirt Şer’iyye Sicil Defterine Göre), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1967.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1973.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1995.
- Siirt İl Yıllığı, Siirt 1998.

- Sofuoğlu, Hadi, İslam Hukukunun Uygulanması Açısından Manisa Şer'iyeye Sicilleri, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2010.
- Subaşı, Naciye, 422 Numaralı Bitlis Şer'iyeye Sicillerine Göre Siirt, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 1998.
- Taş, Kenan Z., Özcoşar, İbrahim, Hüseyin H. Güneş ve diğerleri, 195 Nolu Mardin Şer'iyeye Sicili Belge Özetleri ve Mardin, Mardin Tarihi İhtisas Kütüphanesi Yayınları, İstanbul 2006.
- Tuncel, Metin, "Siirt", T.D.V.İ.A., C. 37, T.D.V. Yay., İstanbul 2009.
- Tuncel, Metin, " Geçmişten Günümüze Siirt Şehri", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Uluçay, M. Çağatay, "Manisa Şer'iyeye Sicillerine Dair Bir Araştırma", Türkiyat Mecmuası, Sy. 10, İstanbul 1953.
- Uslu, Mustafa, İlköğretim Okulları İçin İlimiz ve Yöremiz Siirt.
- Uzunçarşılı, İsmail H., Osmanlı Tarihi, C.I, TTK Yay., Ankara 1994.
- Yaşar, Mehmet Ali, " 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Siirt (Osmanlı Devlet İstatistiklerine Göre)", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- Yıldız, Mehmet Zeydin, Saraçoğlu, Hüseyin, " 19. Yüzyıldan Günümüze Siirt İlinin İdari ve Demografik Yapısında Meydana Gelen Değişimler", Uluslararası Siirt Sempozyumu Bildirileri (19-21Eylül 2006), Birleşik Matbaa, İzmir 2007.
- (<http://www.siirtkulturturizm.gov.tr/belge/1-34364/eski2yeni.html>).

ÖZGEÇMİŞ

İsmail DUYGU
Tarih Anabilim Dalı
Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans: 2000-Selçuk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü
Lise: 1994- İskenderun İmam Hatip Lisesi
Ortaokul: 1987- İskenderun İmam Hatip Lisesi
İlkokul: 1982-İskenderun- Şirinyurt İlkokulu

İş/İstihdam

2000-2009- Tarih Öğretmeni
2009-Halen- Siirt Eğitim Müfettişi

Kişisel Bilgiler

Doğum Yeri ve Yılı: Yozgat - 25.09.1977
Cinsiyeti: Erkek
Yabancı Dil: İngilizce
Adres: Yeni Mahalle, Necmettin Bilgin Caddesi, Hicret-2 Apt. Kat:1, No:5/SİİRT
Email Adresi: ismailduygu66@hotmail.com